BSB Bayerische StaatsBibliothek

MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Assemani, Giuseppe Simone / Nicoll, Alexander / Pusey, Edward B.

Bibliotheca orientalis Clementino-Vaticana in qua manuscriptos codices Syriacos, Arabicos, Persicos, Turcicos, Hebraicos, Samaritanos, Armenicos, Aethiopicos, Graecos, Aegypticos, Ibericos et Malabaricos ... ex oriente conquisitos ... et Bibliothecae Vaticanae addictos ... recensuit

Romae 1725

Hbh/2 Er 7110-3,1
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10798639-6

2° Cat. 41 (3,1

Hbh

V

83 (3,1

2° Er 7110 (3,1

BIBLIOTHECÆ
ORIENTALIS
CLEMENTINO-VATICANÆ

BIBLIOTHECÆ ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANÆ TOMI TERTII

PARS PRIMA

DE

SCRIPTORIBUS SYRIS NESTORIANIS.

BIBLIOTHECÆ
ORIENTALIS
CLEMENTINO-VATICANÆ
TOMI TERTII
PARS PRIMA
DE
SCRIPTORIBUS SYRIS NESTORIANIS

BIBLIOTHECA ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANA

IN QUA

Manuſcriptos Codices Syriacos, Arabicos, Perſicos, Turcicos, Hebraicos, Samaritanos, Armenicos, Æthiopicos, Græcos, Ægyptiacos, Ibericos, & Malabaricos,

JUSSU ET MUNIFICENTIA

CLEMENTIS XI.

PONTIFICIS MAXIMI

Ex Oriente conquiſitos, comparatos, avectos, & Bibliothecæ Vaticanæ addictos

UNA CUM IIS,

QUOS SACRA CONGREGATIO

DE FIDE PROPAGANDA

In eandem Bibliothecam inferri juſſit:

Recenſuit, digeſſit, excerpſit, & genuina ſcripta à ſpuriis ſecrevit,

PRÆMISSA SINGULORUM AUCTORUM VITA,

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

SYRUS MARONITA

Sacroſanctæ Baſilicæ Vaticanæ Presbyter Beneficiatus, Sacræ Theologiæ Doctor, atque in eadem Bibliotheca Vaticana linguarum Syriacæ & Arabicæ Scriptor.

TOMI TERTII

PARS PRIMA

DE SCRIPTORIBUS SYRIS NESTORIANIS.

ROMÆ, MDCCXXV. Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide.

SUPERIORUM FACULTATE.

3,11

99 F' halbpag

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

SANCTISSIMO PATRI

BENEDICTO XIII.
PONTIFICI MAXIMO

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

PERPETUAM FELICITATEM.

CLEMENS UNDECIMUS *Pontifex Maximus*, SANCTITATIS TUÆ *deceſſor*, *optimus ille omnium bonarum artium Mecænas*, *quum ſapientiſſimè cogitaret*, *per-*

peregrinam librorum Orientalium copiam, ac eorum præsertim, in quibus de religione, dogmatibus, conciliis, ritibus sacris, historia ecclesiastica, & hæresibus disseritur, non modò communi amplificando literarum bono, verùm etiam catholicæ propagandæ fidei magno adjumento fore; qua via & cura potuit, adhibitis doctorum virorum studiis, Bibliothecam Apostolicam Vaticanam insigni voluminum ex Græcia, Ægypto, & Syria collectorum numero locupletavit. Ratus autem absolutissimum tot codicum delectum, nisi confectâ Synopsi publici juris fieret, vix ullam literariæ Reipublicæ opem laturum, eam provinciam mihi detulit, mandavitque, ut tractatum aggrederer, in quo exacto atque perspicuo catalogo quid unusquisque codex complecteretur, referrem; Auctorum omnium ætatem, gesta, lucubrationesque describerem, quodque in iis sive ad sacram, sive ad profanam eruditionem magis facere videretur, adnotarem. Res erat molis immensæ, & infiniti laboris. Quamobrem in partes materiam divisi, præfixo Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ titulo: & priorem quidem Tomum, in quo Syros orthodoxos Scriptores complexus sum, sub felicissimis ejusdem Pontificis auspiciis evulgavi. Alter, in quo Syrorum Monophysitarum scripta, mores, errores que describsi, etsi lucem eodem vivente Pontifice videre non meruit, qui jam ad debitum Apostolicis laboribus præmium, ut credimus, evocatus fuerat; nomine tamen, & patrocinio Innocentii XIII. sapientissimi ejusdem successoris decoratus prodiit. Nunc igitur quum tertium ejusdem operis Tomum absolverim, in quo de Christianorum Chaldæorum scriptoribus & ecclesiasticis rebus tractationem insti-

tuo, ſingulari Diſſertatione, quæ alteram ejuſdem Tomi Partem conſtituet, conſummandam; rationes omnes ſuadent, ut illum Tibi, BEATISSIME PATER, *nuncupem, qui tantorum Pontificum Sedem imples, ſimulque in literarum amorem, quibus egregiam à puero operam dediſti, & in literatorum virorum, quos eximiis ſingularis benevolentiæ ſignificationibus ſemper complexus es, patrocinium ſucceſſiſti.*

Accedit ex ipſo, quod in manibus habetur, opere petitum peculiare argumentum. De Chaldæis enim, ſeù Aſſyriis, finitimiſque Perſis atque Indis Chriſtianis ſermo eſt, deque eorundem ritibus ſacris, eccleſiaſtica hiſtoria, religione, atque erroribus. Nullus autem dubitandi locus mihi relinquitur, quin opus hujuſmodi æquè Tibi, SANCTISSIME PATER, *debeatur, atque gratum jucundumque futurum ſit. Quis enim neſciat, Te doctiſſimos quoſque hiſtoriæ eccleſiaſticæ ſcriptores nocturna diurnaque manu verſare; in Theologicis diſciplinis mirificè excellere; ſacras denique eccleſiæ cerimonias non modò ex ipſis Ritualibus libris, refertiſque omnigenâ eruditione Auctorum commentariis optimè perſpectas habere; verùm etiam longo annorum ſuprà quinquaginta ſpatio, non magis imitando, quàm admirando labore exercuiſſe, illaſque nullis propè non diebus, vel inter maximas Summi Pontificatus curas, exercere? Chaldæorum verò gens, de qua agitur, tantum præſtantiſſimis inclyti Prædicatorum Ordinis viris, per quos exculta fuit, ſe debere profitetur, quantum ſibi à Te præſidium polliceri gaudet; eo maximè nomine, quod & ejuſdem laudatiſſimi Ordinis inſtitutum colis, & ſanctiſſimos ex eadem Familia ad ſupremam Petri*

Ca-

Cathedram evectos Pontifices, de universis Orientalibus optimè meritos, repræsentas.

Et quidem quæ fuerint in Chaldæos collata ab Alumnis sancti Dominici beneficia, ex historia ecclesiastica libenter commemorabo. Chaldæorum ecclesias, quas olim Apostoli fundaverant, aliique deinceps catholici Pastores ab extremis Romani Imperii finibus usque ad vastas Persarum, Indorum, atque Tartarorum terras propagaverant, à quinto ad tertium decimum Christi seculum Nestoriana hæresi fœdatas, primi omnium ex Dominicano [a] *Instituto Apostolici Operarii in ipso nascentis sacri Ordinis exordio, hoc est, anno MCCXLVII. sub Innocentio IV. excolendas suscepere, adeo felici successu, ut paucorum annorum labore universam Nestorianorum gentem ad bonam frugem revocarint, errores ejurare, & fidem orthodoxam colere docuerint. Facti tàm admirandi testem habemus Chaldæorum per id tempus Antistitem supremum & Patriarcham Jaballaham in* [b] *Epistola, quam anno MCCCIV. per P. Jacobum Ordinis Prædicatorum, Summo Pontifici ejusdem Ordinis Benedicto XI. reddidit. Subolescente deinde majore semper atque frequentiore catholicorum numero, Joannes XXII. Archiepiscopatum* [c] *Soltaniensem in Persside eam ob causam anno MCCCXVIII. erectum, viro optimo Franco Perusino ex eadem S. Dominici Familia delecto commisit; auctâque rerum gerendarum mole atque copia, alios ex eodem sacratissimo cœtu* [d] *adjutores identidem submisit, non Chaldæis tantùm, sed etiam Armenis opitulaturos. Quum*

verò

a Raynald. Ann. 1247. à num. 57.
Spondan. Ann. 1253. num. 3.
b Raynald. Ann. 1304. num. 33.
Genebrard. in Chron.
Spondan. eod. ann. num. 22.
c Raynald. Ann. 1318. à num. 1.
d Raynald. Ann. 1329. n. 96. & Ann. 1330. num. 57.
Bzovius Ann. 1321.
Spondan. eod. Ann. num. 3.

verò sextodecimo medio Christi seculo Joannes [a] Sulaka ex Assyria Romam venisset, atque à Julio III. Chaldæorum Patriarcha creatus fuisset, additi fuere eidem in patriam propediem redituro comites ex [b] Sancti Dominici filiis duo: Antonius, inquam, & Ambrosius Theseus: quorum hic Episcopatum Ariensem adeptus, eundemque Patriarcham sequutus, Mesopotamiam primùm circumlustravit; deinde Sulaka rebus humanis sublato, ad Chaldæos in India commorantes profectus, diuturnam, immensique laboris pro catholica religione curam suscepit: Antonius [c] verò Assyriorum atque Malabarum rebus compositis, novas pro demandata sibi provincia suppetias petiturus, Romam regressus, à S. Pio V. ad Episcopatum Vici Æquensis provectus est.

Ast hujus generis, & ex privato velut censu collatæ opes, etsi magnæ, etsi plurimæ sint; exiguæ tamen, & ferè nullæ videbuntur, si cum illis conferantur, quas Chaldæi, & universa Syrorum natio acceptas numerat à Summis Pontificibus, quos B. Patris Dominici Familia, magnorum Heroum fecunda mater, Romanæ Cathedræ dedit. Et primus quidem occurrit [d] Innocentius V., qui in Concilio Lugdunensi sub Gregorio X. Ecclesiarum Orientalium cum Romana unionem tanto studio, tantaque cum felicitate procuravit; factus deinde Pontifex Maximus, adversùs Barbaros Orientale invadentes Imperium expeditionem moliri cœpit, sicut datæ ad Imperatorem Michaëlem Palæologum literæ testantur: fecisset que, nisi cœptum ab amantissimo parente consilium fata rupissent. Intempestivo nihilominus celerique Innocentii obitu dejectam

a Onuphrius Panvin. in Jul. III. Aubert. Miræus in Biblioth. Eccles.
b Thomas à Jesu de convers. omnium gentium procuranda lib. 7. Par. 1. c. 3. p. 356.
c Ughell. Ital. Sac. Tom. 6. pag. 790.
d Spondan. Ann. 1276. num. 3.

Chriſtianorum Orientalium ſpem mox erexit ejuſdem Prædicatorum Ordinis alumnus [a] *Benedictus Undecimus, bellumque ſacrum adversùs Saracenos Chaldæorum Syrorumque terris incubantes indixit: nec Pontifici animus, aut opes, aut collectæ ex universa Europa copiæ defuere, ſed anni*: dum enim pacat domi res, *ut de eo ſcribit Ægidius* [b] *Cardinalis Viterbienſis*, dum vocat Principes, dum pecuniam, dum viaticum, dum exercitum parat, dum die laborat, noctu non quieſcit, in ſancta expeditione procuranda moritur. *Iratus nempe Deus iis gentibus, quæ debitam Eccleſiæ obedientiam unàcum ſana doctrina per ſummum ſcelus abjecerant, optimi illius Pontificis aliorumque ejus ſucceſſorum curas cogitationeſque in irritum abire paſſus eſt. Sed non omnino vanos eſſe voluit labores Pii V. ſanctiſſimi ex eadem Dominicana Familia Pontificis, pro vindicandis Orientis nationibus ſuſceptos, quos hìc fuſius exponere nec facile, nec verò neceſſum eſt, quum ex propria magnitudine, & ex recenti memoria ſeſe affatim prodant.*

Urſinorum [c] *verò Principum in Chriſtianos Orientis merita laudare etſi mihi ubique jucundiſſimum ſit; ut id tamen hìc loci faciam,* SANCTITATIS TUÆ *modeſtia non modò non patitur, ſed planè vetat. Quare ſilere cogor contractas ab Avis tuis cum Orientis dynaſtis nobiliſſimas affinitates, & fortia clariſſimaque Tuorum geſta in bellis ſacris pro Syria liberanda communi omnium ferè Principum Chriſtianorum fœdere ſuſceptis.*

Hæc, BEATISSIME PATER, *commemoraſſe libuit,*

a Spondan. ann. 1304. num. 2.
b Apud Ciacon. tom. 2. pag. 342.
c Scheiner. in Roſa Urſina.

buit, ut consilii mei rationem exponerem, cur hunc tertium laboris mei Tomum SANCTITATI TUÆ *nuncupandum esse judicaverim: nempè sic à natura comparati homines sumus, ut arbores, quas nostrâ, aut nostrorum operâ consitas esse meminimus, revisere nobis jucundum accidat, earumque poma præ aliarum quarumcumque arborum pomis palato nostro maximè sapiant.*

Pulchrè Hierotheus ille divinus, divinaque, teste [a] *Dionysio, pati solitus, Dei naturam cogitabat* [b] unam esse simplicem virtutem, quæ seipsam ad unitivam quandam mixtionem ex summo bono ad extremum usque eorum quæ existunt, deduceret; indeque rursus per omnia ad bonum ipsum seipsam ex seipsa, per seipsam, & in seipsa perpetuò revolveret, atque ad seipsam eodem modo remearet. *Primum siquidem Agens idem est & ultimus suorum effectuum finis, quia* non agit ex indigentia, *inquit* [c] *S. Thomas. Quum ergo Deus pro bonitatis suæ magnitudine omnia amet, omnia perficiat, consequens est, ut omnia ad se convertat, & ad seipsum quodammodo reciprocet, & reducat,* tamquam sempiternus circulus, *ut ait* [d] *Dionysius*, propter bonum, ex bono, in bono, & ad bonum indeclinabili conversione circumiens, in eodem, & secundùm idem, & procedens semper, & manens, & remeans. *Quod elegantissima similitudine sanctus* [e] *Augustinus expressit. Proceram, inquit, Deus sevit arborem, quam mundum appellamus. Hanc ille duplici providentia excolendam suscepit: elementorum nempè, atque Angelo-*

a Dionys. de divin. nominibus cap. 2 §. 9.
b Idem cap. 4. §. 17.
c Par. 1. quæst. 44.
d Cap. cit. §. 14.
e Lib. 8. in Genes. ad lit. §. 17.

rum hominumque operâ. Ac proinde etsi nullius rei conditæ indigeat ope, futurum nihilominus ex ea arbore proventum sibi redhiberi jubet, & gaudet. Atque hoc summæ illius naturæ ingenium est, hi mores. Unde pronum fit, ut hoc ipsum homini à suo conditore insitum fuisse credamus, quum illum ad divinam imaginem & similitudinem procreatum fateamur. Hinc Doctor gentium Paulus de Corinthiorum profectu tantopere gaudebat, & Philippenses gaudium & coronam suam appellabat: ipsos quippe populos, sacras velut arbores suo labore plantatas, cogitabat, fructusque bonorum operum inde collectos sibi jucundissimè gratulabatur.

Quum itaque Chaldæorum natio sanctissimi Patris Dominici filiorum operâ, sudoribus, sanguine, velut sacra quædam arbor, restituta primum sit, dein exculta, postremo ad eam, quam dixi, proceritatem provecta; nullus ambigebam, quin SANCTITATI TUÆ *jucundum futurum esset de ejusdem rebus statuque differentem me audire. Equidem arbitror, Cæsarem non adeò victoriis suis delectatum fuisse, quum vinceret, quàm quum easdem ipse in commentarios referret, aut ab aliis descriptas perlegeret, aut Poëtarum carminibus celebrari audiret. Is autem est,* SANCTISSIME PATER, *tuus in præclarum Prædicatorum Ordinem, quem in ipso Summi Pontificatus apice non sine maxima omnium admiratione profiteris, amor, ea benevolentia, ut quidquid in hoc libro de ejusdem Ordinis erga Chaldæos meritis dicere aggredior, id porrò totum in tuis rationibus computandum esse jure existimem.*

Quoniam verò eam à natura legem accepimus mortales, ut ægrè feramus iis carere bonis, quibus

ma-

majores noſtros, aut familiares abundaſſe didicimus: quorum enim patres, aut majores, inquit Tullius, in aliqua gloria præſtiterunt, eorum plerique in hoc genere laudis ſtudent excellere: nullus dubito, quin SANCTITAS TUA *majorum ſuorum, quam ſuprà laudavi, gloriam æmulata, univerſas Chriſtiani Orientis nationes, gentiles nempe meos, in partem curarum ſuarum benignè admittat.*

Faxit ergo Deus, ut agrum à Tuis olim tantopere excultum, nunc verò, ut humanarum rerum vices ferunt, ſpinis obſitum, ac propè deſertum, ipſe reſtituas, ſegnemque futuris novalibus eruas ſilvam. Jacet nimirùm, jacet, BEATISSIME PATER, *Chaldæorum hoc tempore natio, magno olim clara imperio, clarior etiam plurimorum Martyrum triumphis: periere propemodùm cuncta, gnatique, atque parentes cinere permiſto jacent. Interim verò dum meliora fata tuis ſibi ſpondent auſpiciis, propria gentis monumenta, ſuorum nempe majorum lucubrationes velut uno comprehenſas volumine, ſui in Te, Tuoſque amoris, gratique animi teſtimonium exhibent. Ea itaque ad pedes* SANCTITATIS TUÆ *deponens, Deum optimum maximum etiam atque etiam precor, ut Te diutiſſimè ad quam natus & delectus es orbis univerſi felicitatem, ſervet, ac tueatur.*

CENSORUM JUDICIA.

PRIOREM hanc partem Tomi Tertii Bibliothecæ Orientalis Clementinæ Vaticanæ à viro clariſſimo Joſepho Simonio Aſſemano docte accurateque conſcriptam, quam Rmus P. F. Gregorius Selleri Ord. Præd. S. Palatii Magiſter mihi ad præſcriptas excudendorum librorum leges cognoſcendam exquirendamque demandavit; nulla in re bonis moribus ſanæque doctrinæ repugnantem, impune typis imprimi poſſe cenſeo. Nec dubito, quin eruditi viri, quotquot ſacræ antiquitatis, Theologicarum controverſiarum, hiſtoriæque literariæ ſtudio ducuntur, acceptas eruditiſſimo auctori ſint relaturi Orientalium Eccleſiarum in lucem erutas & explicatas ex vetuſtis monumentis incredibili laboris contentione ac judicii maturitate diſciplinam, hierarchiam, pugnas, diſceſſiones, errores, vices, & antiquos recenteſque ritus; tum etiam Scriptorum, qui fere hactenus Græcis Latiniſque latuerunt, opera, ætatem, vitæque rationem; aliaſque inſignes Eccleſiaſticæ eruditionis partes. Intereſſe proinde ſacrorum ſtudiorum hujuſce operis editionem ſentio.

E Vaticana Bibliotheca Pridie Nonas Maji Anno MDCCXXIV.

Carolus Majellus Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus.

PRIMAM partem Tertii Tomi Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ, demandante Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro, perlegi; eamque non modo ad præſcriptas morum, ſanæque doctrinæ regulas exactam, verum etiam tanta diligentia elaboratam, tantaque doctrina refertam eſſe comperi, ut non minus Chriſtianæ, quam Literariæ Reipublicæ plurimum interſit, publici juris fieri. Maxima ſiquidem & ſacræ, & profanæ Orientalium Gentium hiſtoriæ lux inde affulget; quum deliteſcentes uſque nunc Manuſcriptos Codices clariſſimus Author recenſeat, atque in medium proferat: ex quibus ii, qui interiores, & reconditas literas ſcrutantur, tanquam ex perenni penitioris eruditionis fonte, ſitim ſuam explere nullo negotio poſſunt.

Franciſcus Antonius de Simeonibus ab Honorario SS. D. N. Cubiculo.

TERTIUM Bibliothecæ Orientalis Tomum Authore clariſſimo viro Joſepho Aſſemano, juſſu Reverendiſſimi Patris Gregorii Selleri Palatii Apoſtolici Magiſtri, accuratè perlegi. Certuſque de ſanitate doctrinæ, publica luce dignum eſſe tutè affirmo ex Domo Profeſſa 2. Maji 1724.

Petrus Benedetti Societatis Jeſu.

Im-

Imprimatur,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Magiſtro Sacri Palatii Apoſtolici.

N. Baccarius Epiſcopus Bojanen. Viceſgerens.

Imprimatur,

Fr. Gregorius Selleri Ordinis Prædicatorum, Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter.

INDEX

INDEX CAPITUM
TOMI TERTII.

	Anno Christi.	Pagina.
PRÆFATIO *in Catalogum Ebedjesu Sobensis.*		1
CATALOGI *ejusdem Sobensis Proœmium.*		4
CAPUT I. *Testamentum Vetus, & quædam Hebræorum scripta.*		5
CAP. II. *Testamentum Novum.*		8
CAP. III. *Tatiani & Ammonii Diatessaron.*	172. 220	12
CAP. IV. *Dionysius Areopagita.*	50	13
CAP. V. *Clemens Romanus.*	65	13
CAP. VI. *Africanus* (Julius) *Episcopus Emmaus.*	220	14
CAP. VII. *Hippolytus Episcopus & martyr.*	220	15
CAP. VIII. *Damasus Papa.*	366	16
CAP. IX. *Ignatius Antiochenus.*	101	16
CAP. X. *Symmachus.*	201	17
CAP. XI. *Eusebius Cæsareensis.*	315	18
CAP. XII. *Athanasius Alexandrinus.*	326	19
CAP. XIII. *Basilius Magnus.*	370	20
CAP. XIV. *Gregorius Nyssenus.*	370	21
CAP. XV. *Gregorius Nazianzenus.*	370	22
CAP. XVI. *Joannes Chrysostomus.*	398	24
CAP. XVII. *Methodius Episcopus Olympi.*	290	27
CAP. XVIII. *Diodorus Tarsensis.*	378	28
CAP. XIX. *Theodorus Mopsvestenus.*	400	30
CAP. XX. *Nestorius Patriarcha Constantinopolitanus.*	428	35
CAP. XXI. *Theodulus discipulus Theodori.*	400	37
CAP. XXII. *Aquilinus.*	400	37
CAP. XXIII. *Basilius Cilix.*	497	38
CAP. XXIV. *Cyrus Episcopus Hierapolis.*	480	38
CAP. XXV. *Irenæus Tyrius.*	444	38
CAP. XXVI. *Philotheus*, Liber Theodoriti sic inscriptus.		39
CAP. XXVII. *Theodoritus Cyri.*	423	39
CAP. XXVIII. *Socrates.*	439	41
CAP. XXIX. *Titus Bostrensis.*	362	41
CAP. XXX. *Eranistes*. Liber Theodoriti sic inscriptus.		41
CAP. XXXI. *Theophilus Persa.*	440	42
CAP. XXXII. *Eutherius Tyanensis.*	431	42

	Anno Christi.	Pagina.
Cap. XXXIII. *Epiphanius*.	368	42
Cap. XXXIV. *Zenobius*.	370	43
Cap. XXXV. *Isidorus, Lucius, Abraham, & Job*.	412	43
Cap. XXXVI. *Eusebius Emessenus*.	340	44
Cap. XXXVII. *Macarius Ægyptius*.	370	44
Cap. XXXVIII. *Marcus*.	400	45
Cap. XXXIX. *Joannes monachus*.	370	45
Cap. XL. *Evagrius Ponticus*.	380	45
Cap. XLI. *Isaias Abbas*.	370	46
Cap. XLII. *Ammonas monachus & Episcopus*.	340	47
Cap. XLIII. *Macarius Alexandrinus*.	370	47
Cap. XLIV. *Xystus*.	196	48
Cap. XLV. *Nilus monachus*.	440	48
Cap. XLVI. *Palladius, & Hieronymus*.	378. 400	49
Cap. XLVII. *Joannes Apameensis*.	510	50
Cap. XLVIII. *Jacobus*.	510	50
Cap. XLIX. *Simeon, &*	330	51
Acacius.	420	51
Cap. L. *Milles Episcopus & martyr*.	330	51
Cap. LI. *Jabachues*.	200	51
Epistola Synodica Patrum Occidentalium ad Orientales missa.		52
Cap. LII. *Ephræm Syrus*.	370	61
Cap. LIII. *Narses*.	480	63
Cap. LIV. *Barsumas Nisibenus*.	460	66
Cap. LV. *Abrahamus Beth-Rabanensis*.	600	71. 631
Cap. LVI. *Joannes Beth-Rabanensis*.	610	72. 631
Cap. LVII. *Maruthas Episcopus*.	415	73
Cap. LVIII. *Mar Abas Patriarcha*.	550	75.
Cap. LIX. *Hananus Adjabenus*.	570	81
Cap. LX. *Aphraates Persa*.	320	85
Cap. LXI. *Hibas, Cumas, & Probus*.	430	85
Cap. LXII. *Discipuli Mar Abæ*.	560	86
Cap. LXIII. *Thomas Edessenus*.	550	86
Cap. LXIV. *Sergius Rhesinensis*.	520	87
Cap. LXV. *Paulus Nisibenus*.	550	87
Cap. LXVI. *Babæus Magnus Archimandrita*.	600	88
Cap. LXVII. *Dadjesus Abbas*.	580	98
Cap. LXVIII. *Joseph Huzita*.	580	100
Cap. LXIX. *Joannes Daliathensis*.	550	103
Cap. LXX. *Isaac Ninivita*.	580	104
Cap. LXXI. *Jesujabus Gadalensis*.	630	105
Cap. LXXII. *Jesujabus Arzunita*.	580	108

	Anno Christi.	Pagina.
Cap. LXXIII. *Cyprianus Episcopus Nisibis*.	567	111
Cap. LXXIV. *Jesujabus Adjabenus*.	650	113
Cap. LXXV. *Ananjesus monachus*.	645	144
Cap. LXXVI. *Michaël Episcopus Huzitarum*.	852	147
Cap. LXXVII. *Theodorus Episcopus Maru*.	540	147
Cap. LXXVIII. *Gabriel Episcopus Hormuzi*,	540	147
Cap. LXXIX. *Elias Episcopus Maru*,	650	148
Cap. LXXX. *Georgius Patriarcha*.	660	149
Cap. LXXXI. *Gabriel Arius*.	580	153
Cap. LXXXII. *Ananjesus Haghira Patriarcha*.	685	154
Cap. LXXXIII. *Aba, hoc est, Abraham Cascarensis*.	502	154
Cap. LXXXIV. *Ananjesus II. Patriarcha*.	774	155
Cap. LXXXV. *Mar Aba II. Patriarcha*.	742	157
Cap. LXXXVI. *Timotheus Patriarcha*.	778	158
Cap. LXXXVII. *Ephræm Episcopus Elamitarum*.	780	163
Cap. LXXXVIII. *Honainus medicus, filius Isaaci*.	870	164
Cap. LXXXIX. *Josue Bar Nun Patriarcha*.	820	165
Cap. XC. *Elisæus Commentator, Patriarcha*.	530	166
Cap. XCI. *Simeon Garmæus*,	600	168
Cap. XCII. *Surinus Commentator, Patriarcha*,	754	168
Cap. XCIII. *Barhadbesciaba Arabs*,	640	169
Cap. XCIV. *Michæas*,	450	169
Cap. XCV. *Cyrus*.	550	170
Cap. XCVI. *Paulonas*.	370	170
Cap. XCVII. *Sergius*.	550	171
Cap. XCVIII. *Mares Persa*,	430	172
Cap. IC. *Abraham Mahuzita*.	630	172
Cap. C. *Paulus Anbaræ Episcopus*,	740	172
Cap. CI. *Gabriel Catarensis*,	740	172
Cap. CII. *Jacobus Calatensis*.	740	173
Cap. CIII. *Barsumas Charchensis*.	740	173
Cap. CIV. *Ebedjesus Assyriæ Episcopus*,	1028	173
Cap. CV. *Daniel Episcopus Tahal*.	1028	174
Cap. CVI. *Abraham Episcopus Bassoræ*,	990	175
Cap. CVII. *Job Catarensis*.	990	175
Cap. CVIII. *Ibas, aliis Denha*.	740	175
Cap. CIX. *Scialita Episcopus Rhesinæ*.	740	176
Cap. CX. *Babæus Persarum Episcopus*.	780	176
Cap. CXI. *Sciaadostus Tirhanæ Episcopus*.	748	177
Cap. CXII. *Abibus Monachus*.	800	177
Cap. CXIII. *Babæus Nisibenus*,	720	177
Cap. CXIV. *Simeon Taibutha*,	690	181
Cap. CXV. *Joannes Azrak, Hirtæ Episcopus*.	690	182

	Anno Christi.	Pagina
CAP. CXVI. *Joannes Dilumita.*	690	182
CAP. CXVII. *Marjabus, & Aphnimaranus.*	590 630	186 186
CAP. CXVIII. *Jesuphana Catarensis.*	660	188
CAP. CXIX. *Babæus Maarensis.*	630	188
CAP. CXX. *Sciubchalmaranus Seleucienſis.*	661	189
CAP. CXXI. *Joannes Bar-Phincaje.*		189
CAP. CXXII. *Abraham Netpharenus.*		191
CAP. CXXIII. *Gregorius Abbas.*	390	191
CAP. CXXIV. *Ebedjesus monachus.*	940	191
CAP. CXXV. *Achudemes Metropolita.*	570	192
CAP. CXXVI. *Abraham Bardascendad.*	720	194
CAP. CXXVII. *Jesubochtus Persarum Metropolita.*		194
CAP. CXXVIII. *Jesudenha Episcopus Kosræ.*	700	195
CAP. CXXIX. *Abraham Bar-Liphe.*	750	196
CAP. CXXX. *Alexander Episcopus Hierapolis.*	430	197
CAP. CXXXI. *Proclus Patriarcha Constantinopolitanus.*	434	197
CAP. CXXXII. *Ebedmessias Hirtensis.*	540	198
CAP. CXXXIII. *Theodorus Bar-Choni.*	890	198
CAP. CXXXIV. *Ebedjesus I. Patriarcha.*	963	199
CAP. CXXXV. *Andreas Episcopus Samosatæ.*	430	202
CAP. CXXXVI. *Gabriel Episcopus Bassoræ.*	884	202
CAP. CXXXVII. *Joannes Garmachita.*	650	203
CAP. CXXXVIII. *Abraham Beth-Halensis.*	670	205
CAP. CXXXIX. *Salomon Episcopus Hadathæ.*	760	205
CAP. CXL. *Jesudadus Episcopus Hadathæ.*	852	210
CAP. CXLI. *Abu Noë.*	810	212
CAP. CXLII. *Candius.*	893	213
CAP. CXLIII. *Joannes Ninivita.*	893	213
CAP. CXLIV. *Dadjesus Patriarcha.*	430	214
CAP. CXLV. *Cyriacus Episcopus Nisibis.*	630	215
CAP. CXLVI. *Simeon Cascarensis.*	754	215
CAP. CXLVII. *Messias-Zacha, seù Jesus-Zacha.*	590	216
CAP. CXLVIII. *Mar Atkenus monachus.*	590	216
CAP. CXLIX. *Georgius Nesræus.*	690	217
CAP. CL. *Enos Episcopus Anbaræ.*	890	219
CAP. CLI. *Bud Periodeutes.*	570	219
CAP. CLII. *Daniel Rhesinæ.*	550	223
CAP. CLIII. *Abraham Bar-Kardache.*	570	223
CAP. CLIV. *Nathanaël.*	690	224
CAP. CLV. *Elisæus Bar-Saphanin.*	550	224
CAP. CLVI. *Abraham Katina.*	580	225

CAP.

	Anno Christi.	Pagina.
Cap. CLVII. *Simeon Abbas.*	760	225
Cap. CLVIII. *Jazidades Abbas.*	435	226
Cap. CLIX. *Bar-Jacob, seù Bar-Sahak.*	1000	227
Cap. CLX. *Domnius.*		227
Cap. CLXI. *Susæus Susensis.*		227
Cap. CLXII. *Abraham Saba.*	600	227
Cap. CLXIII. *Gregorius Sustrensis.*	770	228
Cap. CLXIV. *Barsobedes Charchæus.*	735	228
Cap. CLXV. *Jacobus Edessenus.*	700	228
Cap. CLXVI. *Simeon Charchæus.*	800	229
Cap. CLXVII. *Ara, & Pacorus.*		230
Cap. CLXVIII. *Bar-Kosinus, seù Bar-Kosra.*	570	230
Cap. CLXIX. *Daniel Mariæ filius.*	650	231
Cap. CLXX. *Zachæus Surensis.*		231
Cap. CLXXI. *Joannes Bar-Kainæus.*	1111	232
Cap. CLXXII. *Joannes Bar-Abgari, Patriarcha.*	900	232
Ejusdem Canones de Altari & Eucharistia.		238
Quæstiones Ecclesiasticæ.		249
Cap. CLXXIII. *David Beth-Rabanensis, Episcopus.*	800	254
Cap. CLXXIV. *Joannes Stylita.*	830	256
Cap. CLXXV. *Joannes Chamsii, Episcopus.*	1100	256
Cap. CLXXVI. *Josue Bar-Bahlul.*	963	257
Josue Bar-Ali.	885	257
Josue Maruzæus: &	860	258
Gabriel Bochtjesu.	870	258
Cap. CLXXVII. *Elias Episcopus Anbaræ.*	920	258
Cap. CLXXVIII. *Ananjesus Bar-Saruschæus, Episcopus Hirtæ.*	900	261
Cap. CLXXIX. *Abzud Scholasticus.*	870	261
Cap. CLXXX. *Elias Episcopus Cascarensis.*	980	262
Cap. CLXXXI. *Elias I. Patriarcha.*	1028	262
Cap. CLXXXII. *Joannes Bar-Chaldon.*		265
Cap. CLXXXIII. *Elias Episcopus Nisibensis.*	1330	266
Cap. CLXXXIV. *Bebjesus Canulæus.*	780	275
Cap. CLXXXV. *Moyses Charchensis Episcopus.*	540	276
Cap. CLXXXVI. *Joannes Hermes.*	630	276
Cap. CLXXXVII. *Emmanuel Doctor.*	963	277
Cap. CLXXXVIII. *Gabriel Episcopus Persarum.*	963	277
Cap. CLXXXIX. *Synodi Occidentalium.*		277
Cap. CXC. *Statuta Imperatorum.*		278
Cap. CXCI. *Synodi Orientalium.*		279
Cap. CXCII. *Collectores Canonum.*		279

Cap.

	Anno Christi.	Pagina.
CAP. CXCIII. *Libri Anonymi.*		280
CAP. CXCIV. *Elias III. Patriarcha.*	1176	287
CAP. CXCV. *Jesujabus Episcopus Nisibis.*	1190	295
CAP. CXCVI. *Joannes Zugbi Presbyter, & monachus.*	1200	307
CAP. CXCVII. *Salomon Episcopus Bassoræ.*	1222	309
CAP. CXCVIII. *Ebedjesus Metropolita Sobensis Catalogi hujus auctor.*	1300	325
CAP. CIC. *Epilogus.*		361

APPENDIX AD CATALOGUM

Ebedjesu Sobensis de Scriptoribus Syris Nestorianis.

CAP. I. *Isaac Seleuciæ & Ctesiphontis Archiepiscopus.*	400	363
CAP. II. *Achæus Seleuciæ & Ctesiphontis Archiepiscopus.*	411	368
CAP. III. *Jaballaha Seleuciæ & Ctesiphontis Archiepiscopus.*	415	370
CAP. IV. *Maanes Persa.*	420	376
CAP. V. *Acacius Seleuciæ & Ctesiphontis Archiepiscopus.*	485	378
CAP. VI. *Babæus Nestorianorum Patriarcha.*	498	395
		427
Chronologia Regum Persarum ab Jezdegerde 1. ad Jezdegerdem postremum ejus gentis Regem: hoc est, ab anno Christi 399. ad annum 651.		396
CAP. VII. *Job monachus.*	550	431
CAP. VIII. *Joseph Patriarcha.*	552	432
CAP. IX. *Ezechiel Patriarcha,*	570	435
CAP. X. *Paulus Persa.*	570	439
CAP. XI. *Bautha monachus.*	595	439
CAP. XII. *Sergius monachus.*	600	440
CAP. XIII. *Sabarjesus Patriarcha.*	596	441
CAP. XIV. *Gregorius Patriarcha.*	605	449
CAP. XV. *Sahadunas Episcopus Garmæorum,*	630	453
CAP. XVI. *Sabarjesus Rostamus monachus.*	650	454
CAP. XVII. *Georgius Episcopus Nisibis.*	660	456
CAP. XVIII. *Gabriel Taurata monachus.*	650	456
CAP. XIX. *Barita monachus.*	670	458
CAP. XX. *Salomon Bar-Garaph monachus.*	689	459

CAP.

	Anno Christi.	Pagina.
Cap. XXI. *Gabriel Rakoda Episcopus Garmæorum.*	720	460
Cap. XXII. *Saliba Presbyter Mansurensis.*	778	463
Cap. XXIII. *Thomas Episcopus Margensis.*	800	463
Historia monastica Thomæ.		464
Cap. XXIV. *Joannes Mesue.*	840	501
Cap. XXV. *Sabarjesus, cognomento Damascenus, Patriarcha.*	832	504
Cap. XXVI. *Abraham Patriarcha.*	836	508
Cap. XXVII. *Abraham Auni.*	850	509
Cap. XXVIII. *Theodosius Patriarcha.*	852	509
Cap. XXIX. *Sapores Saheli.*	864	512
Cap. XXX. *Israël Episcopus Cascaræ.*	870	512
Cap. XXXI. *Elias Damasci Metropolita.*	893	513
Cap. XXXII. *Joseph Saber Presbyter.*	907	517
Cap. XXXIII. *Matthæus Jonæ.*	930	517
Cap. XXXIV. *Cyriacus.*	950	517
Cap. XXXV. *Georgius Arbelæ & Mosuli Metropolita.*	950	518
Cap. XXXVI. *Jesujabus Arbelæ Metropolita.*	980	540
Cap. XXXVII. *Abdjesus Sciahari.*	963	540
Cap. XXXVIII. *Abusahelus medicus.*	988	540
Cap. XXXIX. *Sabarjesus filius Pauli.*	1000	541
Cap. XL. *Abulpharagius Abdalla Benattibus.*	1040	544
Cap. XLI. *Jabia Giazalæ filius.*	1080	548
Cap. XLII. *Machicha Patriarcha.*	1092	549
Cap. XLIII. *Sabarjesus Episcopus Cascaræ.*	1111	554
Cap. XLIV. *Mares Salomonis filius.*	1135	554
Cap. XLV. *Hebatolla Ebn-Talmid.*	1160	555
Cap. XLVI. *Saëdus Abulhasanus, & Maras Abulchairus Archidiaconus.*	1180	556
Cap. XLVII. *Jabia Saidi filius.*	1193	557
Cap. XLVIII. *Joannes Zabarum & Nili Episcopus.*	1200	557
Cap. XLIX. *Michaël Amidæ & Majapharchini Episcopus.*	1190	557
Cap. L. *Georgius Varda.*	1220	561
Cap. LI. *Masudus Kascia.*	1240	561
Cap. LII. *Simeon Presbyter & monachus.*	1240	562
Cap. LIII. *Denha Patriarcha.*	1265	564
Cap. LIV. *Gabriel Metropolita Mosulanus.*	1282	566
Cap. LV. *Chamisius Kardachi.*	1290	566
Cap. LVI. *Timotheus II. Patriarcha.*	1318	567
Cap. LVII. *Amrus Matthæi.*	1340	580
Cap. LVIII. *Thomas, Jaballaha, Jacobus, &*		

Denha

	Anno Christi.	Pagina.
Denha Indiarum Episcopi.	1504	589
CAP. LIX. *Abraham Episcopus Seleuciæ.*	1526	599
CAP. LX. *Elias Patriarcha.*	1559	599
CAP. LXI. *Simeon Episcopus Amidæ.*	1584	
Gabriel Episcopus Hesnæ.	1590	600
Elias Patriarcha.	1500	
CAP. LXII. *Josephus II. Patriarcha.*	1693	603
CAP. LXIII. *Scriptores incertæ ætatis.*		
Omarus Bassorensis.		608
Joannes Scholasticus, qui & Philoponus, Monophysita.		609
Jabia, seù Joannes Hariri Tagritensis filius, cognomento Abul-Nasrus, Jacobita.		609
Theodorus Abucara Episcopus Haran.		609
Andreas Edessenus.		609
Elias Edessenus Episcopus.		610
Abraham Bassorensis.		610
Abulezzus Chedri filius, Presbyter.		610
PATRIARCHÆ *Chaldæorum seù Nestorianorum, à S. Thoma Apostolo ad præsentem usque diem.*		611
PATRIARCHÆ *Chaldæorum ordine Alphabetico.*		624
INDEX *Syriacus Alphabeticus Patriarcharum Chaldæorum.*		627
ADDENDA, *& Corrigenda.*		631. 708
CODICES *manuscripti Syriaci, Coptici, Arabici, & Armenici typis impressi, ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide ex Oriente transmissi, ejusdemque Decreto in Bibliothecam Vaticanam illati.*		635
INDEX *Rerum.*		656

INDEX

INDEX SCRIPTORUM ALPHABETICUS.

A

ABA. Vide Mar-Aba.
Aba Caſcarenſis. 154.
Abdalla Abulpharagius Benattibus. 544.
Abdjeſus Sciahari. 540.
Abibus monachus. 177.
Abraham monachus. 43.
Abraham Beth-Raban. 71. 631.
Abraham. Vide Aba Caſcarenſis.
Abraham Mahuzita. 172.
Abraham Baſſoræ. 175.
Abraham Netpharenus. 191.
Abraham Bardaſcenadad. 194.
Abraham Bar-Liphe. 196.
Abraham Beth-Hale. 205.
Abraham Bar-Kardache. 223.
Abraham Katina. 225.
Abraham Saba. 227.
Abraham Patriarcha. 508.
Abraham Auni. 509.
Abraham Beth-Seleuciæ. 599.
Abraham Baſſorenſis. 610.
Abucara Theodorus. 609.
Abulchairus Mara Archidiaconus. Vide Mara.
Abulezzus Chedri. Vide Chedri.
Abulhaſanus Saëdus. 556.
Abulpharagius Abdalla. V. Benattibus.
Abulnaſrus Jahia Hariri. Vide Jahia.
Abu-Noë. 212.
Abuſahelus. 540.
Abzud Scholaſticus. 261.
Acacius Amidæ. 51.
Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis. 378.
Achæus Seleuciæ & Cteſiphontis. 368.
Achudemes. 192.
Africanus Julius. 14.
Alexander Hierapolis. 197.
Ammonas monachus & Epiſcopus. 47.
Ammonius Alexandrinus. 12.
Amrus Matthæi. 580.
Ananjeſus monachus. 144.
Ananjeſus I. Patriarcha. 154.
Ananjeſus II. Patriarcha. 155.
Ananjeſus Bar-Saru. 261.
Andreas Samoſatæ. 202.
Andreas Edeſſæ. 609.
Anonymi libri. 280.
Antiochena Synodus. 278.
Aphnimaranus. 186.
Aphraates Perſa. 85.
Apoſtolorum Synodus. 278.
Aquilinus. 37.
Athanaſius Alexandrinus. 19.
Atkenus. Vide Mar-Atkenus.

B

BABÆUS magnus. 88.
Babæus Perſa. 176.
Babæus Niſibenus. 177.
Babæus Maarenſis. 188.
Babæus Patriarcha. 395. 427.

Bar-Ali. 257. Vide Josue.
Bar-Bahlul. 257. Vide Josue.
Bar-Bahriz. Vide Ebedjesus.
Bar-Chaldon. 265. Vide Joannes.
Barhadbesciaba Arabs. 169.
Bar-Jacob, seù Bar-Sahak. 227.
Bar-Isaac, seù Bar-Sahak. 227.
Barita monachus. 458.
Bar-Kosinus, seu Bar-Kosra. 230.
Bar-Sahak. Vide Bar-Jacob.
Bar-Saru. Vide Ananjesus.
Barsohedes Charchæ. 229.
Barsuma Nisibis, 66.
Barsumæ Synodus. 279.
Barsuma Charchæ. 173.
Basilius magnus. 20.
Basilius Cilix. 38.
Bautha monachus. 439.
Behjesus, seù Brichjesus, Camulæ. 275.
Benattibus. Vide Abdalia.
Bud periodeutes. 219.
Byzantina Synodus. 278.

C

Calchedonensis Synodus. 278.
Candius. 213.
Canonum collectores. 279.
Chamis Kardachi. 566.
Chedri Abulezzus. 610.
Clemens Papa. 13.
Constantini Codex. 278.
Cumas. 85.
Cyprianus Nisibis. 111.
Cyriacus Nisibis. 215.
Cyriacus. 517.
Cyrus Hierapolis. 38.
Cyrus. 170.

D

Dadjesus Abbas. 98.
Dadjesus Patriarcha. 214.
Damasus Papa. 16.
Daniel Tahal. 174.
Daniel Rhesinæ. 223.
Daniel Mariæ. 231.
David Beth-Raban. 254.
Denha seù Ibas. 175.
Denha Patriarcha. 564.
Denha Episcopus Indiæ. 589.
Diodorus Tarsi. 28.
Dionysius Areopagita. 13.
Domnius. 227.
Discipuli Marabæ. 86.

E

Ebedjesus Bar-Bahriz, Assyriæ seù Mosul. 173. 279.
Ebedjesus monachus. 191.
Ebedjesus Patriarcha. 199.
Ebedjesus Sobensis. 325.
Ebedmessias Hirtæ. 198.
Elias Maru. 148.
Elias Anbaræ. 258.
Elias Cascaræ. 262.
Elias primus Patriarcha. 262. 279.
Elias Nisibis. 266. 279.
Elias tertius Patriarcha. 287.
Elias Damasci. 513.
Elias Patriarcha. 599.
Elias Patriarcha, 600.
Elias Edessæ. 609.
Elisæus Commentator, Patriarcha. 166.
Elisæus Bar-Saphanin. 224.
Emmanuel Doctor. 277.
Enos Anbaræ. 219.
Ephesina Synodus. 278.

Ephræm Syrus . 61.
Ephræm Elamita . 163.
Epiphanius Cypri . 42.
Eraniſtes . 41.
Evagrius . 45.
Euſebius Cæſareæ . 18.
Euſebius Emeſæ . 44.
Eutherius Thyanæ . 42.
Ezechiel Patriarcha . 435.
Ezechielis Synodus . 279.

G

Gabriel Hormuzi . 147.
Gabriel Arius . 153.
Gabriel Catarenſis . 172.
Gabriel Baſſoræ . 202. 279.
Gabriel Bochtjeſu . 258.
Gabriel Perſidis . 277.
Gabriel Taurata . 456.
Gabriel Rakoda . 460.
Gabriel Moſul . 566.
Gabriel Heſnæ . 600.
Gangrenſis Synodus . 278.
Georgius Patriarcha . 149.
Georgius Neſtæus . 217.
Georgius Niſibis . 456.
Georgius Arbelæ & Moſul . 518. 279.
Georgius Varda . 561.
Gregorius Nyſſenus . 21.
Gregorius Nazianzenus . 22.
Gregorius Abbas . 191.
Gregorius Suſtræ . 228.
Gregorius Patriarcha . 449.

H

Hananus Adjabenus . 81.
Hariri . Vide Jahia .
Hebatolla Ebn-Thalmid . 555.
Hibas . 85.
Hibas, ſeù Denha . 175.
Hieronymus . 49.
Hippolytus . 15.
Honainus filius Iſaac . 164.

I

Jabachues . 51.
Jaballaha Patriarcha . 370.
Jaballaha Epiſcopus Indiæ 589.
Jacobus . 50.
Jacobus Calatenſis . 173.
Jacobus Edeſſenus . 228.
Jacobus Epiſcopus Indiæ . 589.
Jahia Giazalæ . 548.
Jahia Saidi . 557.
Jahia Hariri . 609.
Jazidadus Abbas . 226.
Ibas . Vide Hibas .
Jeſubochtus Perſidis . 194. 279.
Jeſudadus Hadathæ . 210.
Jeſudena Koſtæ . 195.
Jeſujabus Arzunita . 108.
Jeſujabi Synodus . 279.
Jeſujabus Gadalenſis . 105.
Jeſujabus Adjabenus . 113.
Jeſujabus Niſibis . 295.
Jeſujabus Arbelæ & Moſul . 540.
Jeſuphana Catarenſis . 188.
Jeſuzacha, ſeù Meſſia-Zacha . 216.
Ignatius Antiochenus . 16.
Joannes Chryſoſtomus . 24.
Joannes Thebæus . 45.
Joannes Apameenſis . 50.
Joannes Beth-Raban . 72. 631.
Joannes Daliathenſis . 103.
Joannes Azrach, Hirtæ . 182.
Joannes Dilumita . 182.
Joannes Bar-Phincaje . 189.
Joannes Garmachita . 203.
Joannes Ninivita . 213.

Joannes Bar-Kainæus. 232.
Joannes Bar-Abgari, Patriarcha. 238.
Joannis Synodus. 279.
Joannes Stylita. 256.
Joannes Chamisii. 256.
Joannes Bar-Chaldon. 265.
Joannes Hermes. 276.
Joannes Zugbi. 307.
Joannes Mesve. 501.
Joannes Zabarum & Nili. 557.
Joannes Scholasticus. 609.
Job Abbas. 43.
Job Catarensis. 175.
Job monachus. 431.
Josephus Flavius. 7.
Joseph Huzita. 100.
Joseph Patriarcha. 432.
Josephi Synodus. 279.
Joseph Saher. 517.
Joseph II. Patriarcha. 603.
Josue Barnun, Patriarcha. 165.
Josue Synodus. 279.
Josue Abulhasanus Bar-Bahlul, 257.
Josue Bar-Ali. 257.
Josue Maruzæus. 258.
Irenæus Tyri. 38.
Isaac Ninivita. 104.
Isaac Patriarcha. 363.
Isaaci Synodus. 279.
Isaias Abbas. 46.
Isidorus Pelusiota. 43.
Israël Cascaræ. 512.

L

Leonis Imperatoris Codex. 278.
Lucius Abbas. 43.

M

Maanes Persa. 376.
Macarius Ægyptius. 44.
Macarius Alexandrinus. 47.
Machicha Patriarcha. 549.
Mara Abulchairus Archidiaconus. 556.
Mar-Aba I. Patriarcha. 75.
Mar-Abæ discipuli. 86.
Mar-Abæ Synodus. 279.
Mar-Aba II. Patriarcha. 157.
Mar-Atkenus monachus. 216.
Marcus eremita. 45.
Mares Persa. 172.
Mares Salomonis. 554.
Marjabus monachus. 186.
Maruthas Episcopus. 73.
Maruzæus. Vide Josue.
Masudus Kascia. 561.
Matthæus Jonæ Abu-Basciar. 517.
Messia-Zacha. Vide Jesu-Zacha.
Methodius Olympi. 27.
Michæas. 169.
Michaël Huzitarum Episcopus. 147.
Michaël Amidæ & Majapharchin. 557.
Milles Susæ. 51.
Moyses Charchæ. 276.

N

Narses Doctor. 63.
Nathanaël. 224.
Nestorius Constantinopolitanus. 35.
Nicæna Synodus. 278.
Nilus monachus. 48.

O

OMARUS Baſſorenſis, 608.

P

PACORUS. 230.
Palladius. 49.
Paulus Niſibis. 87.
Paulus Anbaræ. 172.
Paulus Perſa. 439.
Paulonas. 170.
Philotheus. 39.
Probus. 85.
Proclus. 197.

S

SABARJESUS I. Patriarcha, 441.
Sabarjeſus II. Patriarcha, cognomento Damaſcenus. 504.
Sabarjeſus Pauli. 541.
Sabarjeſus Roſtamus. 454.
Sabarjeſus Caſcaræ. 554.
Saëdus Abulhaſanus. 556.
Sahadunas Epiſcopus. 453.
Saliba Manſurenſis. 463.
Salomon Hadathæ. 205.
Salomon Baſſoræ. 309.
Salomon Bar-Garaph. 459.
Sapores Saheli. 512.
Sciaadoſtus Tirhanæ. 177.
Scialita Rheſinæ. 176.
Sciubchalmaranus Seleuciæ. 189.
Sergius Rheſinenſis. 87.
Sergius Doctor. 171.
Sergius monachus. 440.
Simeon Bar-Sabaë. 51.
Simeon Perſidis. 279.
Simeon Garmæus, 168.
Simeon Taibutha. 181.
Simeon Caſcaræ. 215.
Simeon Abbas Cardelianenſis, 225.
Simeon Charchæ. 229.
Simeon Presbyter. 562.
Simeon Amidæ. 600.
Socrates. 41.
Statuta Imperatorum. 278.
Suſinus Commentator, Patriarcha. 168.
Suſæus Suſæ. 227.
Symmachus. 17.
Synodi Occidentalium. 277.
Synodi Orientalium. 279.

T

TATIANUS. 12.
Teſtamentum vetus. 5.
Teſtamentum novum. 8.
Theodorus Commentator, Mopſveſtenus. 30.
Theodorus Maru. 147.
Theodorus Bar-Choni. 198.
Theodorus Abucara. 609.
Theodoritus Cyri. 39.
Theodoſius Patriarcha. 509.
Theodoſii Imperatoris Codex, 278.
Theodulus. 37.
Theophilus Perſa. 42.
Thomas Edeſſenus. 86.
Thomas Margenſis. 463.
Thomas Epiſcopus Indiæ. 589.
Timotheus I. Patriarcha. 158.
Timothei Synodus. 279.
Timotheus II. Patriarcha. 567.
Titus Boſtrorum. 41.
Traditio Seniorum. 6.

X

XYSTUS. 48.

Z

ZACHÆUS Suræ. 231.
Zenobius. 43.

INDEX
SYRIACUS ALPHABETICUS
SCRIPTORUM.

ܐ

ܐ ... ܐ ... ܐ. 212.

ܐ ... ܐ ... ܐ. 540.

ܐ ... ܐ ... ܐ ... ...

ابن هشام، السيرة النبوية 42، 88، 176، 219، 229، 279، 396، 427
ابن هشام، عبد الملك 66، 279
ابن وضاح، أخبار مكة 230
ابن وهب، عبد الله 46، 190
ابن يعقوب، محمد 19، 202، 229، 609
ابن يونس، أحمد 609
ابن أبي أويس، إسماعيل 600
ابن أبي حاتم، عبد الرحمن 599، 613
ابن أبي داود، سليمان 227، 439
ابن أبي شيبة، عبد الله 262، 279، 287، 379، 426، 609
ابن أبي عاصم، أحمد 47، 230، 378، 426، 609
ابن أبي عمر، محمد 12، 197، 224، 262، 279، 426، 609
ابن أبي نجيح، عبد الله 279، 426
ابن أبي هالة، هند 438
ابن أبي هند، داود 12، 47، 230، 378، 426، 609
ابن أبي يعقوب، عبد الله 513، 599
ابن إدريس، عبد الله 279، 287، 379، 426، 609
ابن إسحاق، محمد 38، 439
ابن الأثير، علي 20، 219
ابن الأعرابي، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الجوزي، عبد الرحمن 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الحاج، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الخشاب، منصور 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الدبيثي، عبد الغني 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الزبير، عبد الله 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الزبير، عروة 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الزبير، مصعب 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن السراج، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن السكن، سعيد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن السمعاني، عبد الكريم 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الطلاية، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن العربي، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن العطار، أحمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الفرضي، عبد الله 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن القاسم، عبد الرحمن 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن القرطبي، أحمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن القطان، علي 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الكردبوس، أحمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن المرابط، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن المواق، علي 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن النجار، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن النعمان، عبد الله 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الهندي، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الوراق، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الوليد، عبد الله 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الوليد، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن الوهراني، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن اليزيد، عبد الله 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن اليزيد، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن اليسع، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن اليمن، عبد الله 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن اليمن، محمد 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن اليمن، يحيى 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن اليمن، يوسف 20، 38، 42، 51، 63، 163، 197، 224، 262، 279، 379، 426، 609
ابن اليمن، يونس

ظفر محمد ۱۲۰
ظفر نامه چرنژ ۸۱۰
ظفر نامه محمود ۱۵۴، ۲۷۹
ظفر نامه منظوم عبدالرحمن ۱۵۴
ظفر نامه منظوم فتحی ۱۵۴
ظفر نامه منظوم محمود ۱۵۴
ظفر نامه منظوم محمود پسر محمد ۱۵۴
ظفر نامه منظوم محمود پسر محمد ۱۵۴
ظفر نامه منظوم محمود پسر محمد

فرهنگ‌نامه علامه‌ی حلی 567

ن

نان، اسم 51
نان‌خورش علامه‌ی حلی 370
نان‌خورش، اسم خاص 589
نان‌خورش، نام محل . نیز رجوع شود به نان‌خورش

ر

48. الحمد لله 179

35. الشكر لله 191

63. نعم الحال 199

الحمد لله

279. الحمد لله الذي بنعمته 173.

الحمد لله الذي وفقنا لهذا 191.

الحمد لله الذي هدانا لهذا 199.

الحمد لله رب العالمين 279. 75.

86. الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات 279.

الحمد لله الذي لا يحصى 279.

الحمد لله الذي لا يزول 279.

الحمد لله الذي لا يموت 279.

الحمد لله الذي لا يشبع 279.

الحمد لله الذي لا يكفر 279.

الحمد لله الذي لا يحزن 279.

الحمد لله الذي لا يخيب 279.

الحمد لله الذي لا يبيد 279.

الحمد لله الذي لا يحول

ب

أبدية الحياة 536.
أبواب الحديقة 463.

ت

تاج الملك 144. تاريخ الخلفاء 111.
تاريخ الملوك 215. تاريخ الملوك 517.
تاريخ بغداد 38. تاريخ دمشق 170.
تاريخ مدينة 49. تاريخ مصر 230.
تاريخ نجد 85. تاريخ واسط 212.
تجارة 309. تحفة الأشراف 459.
تحفة الأمراء 51. تحفة الأمير 279.
تحفة الأمير 168. تحفة الملوك 181.
تحفة الملوك 215. تحفة الوزير 225.
تحفة الوزير 229. تحفة الوزير 562.
تحفة الوزير 600. تحفة الوزير 177.
تحفة الوزير 189. تحفة الوزير 176.
تحفة الوزير 205. تحفة الوزير 580.
تحفة الوزير 277. تحفة الوزير 198.
تحفة الوزير 325.

ث

ثابت بن قرة 87. ثعلب 172.
ثعلبة 439. ثقيف 170.
ثمامة بن أشرس 39. ثمامة بن الوليد 49.
ثمامة بن حزن 230. ثمامة بن عقيل 85.
ثمامة بن عقيل 197. ثمامة بن عقيل 278.
ثمامة بن عقيل 111. ثمامة بن عقيل 215.
ثمامة بن عقيل 517. ثمامة بن عقيل 38.
ثمامة بن عقيل 170. ثمامة بن عقيل 13.

ج

جارية 309. جبل طيء 459.
جبل عرفات 51. جبل عرفات 279.
جبل عرفات 168. جبل عرفات 181.
جبل عرفات 215. جبل عرفات 225.
جبل عرفات 229. جبل عرفات 562.
جبل عرفات 600. جبل عرفات 177.
جبل عرفات 189. جبل عرفات 176.
جبل عرفات 205. جبل عرفات 277.
جبل عرفات 325. جبل عرفات 198.
جبل عرفات 580. جبل عرفات 198.
جبل عرفات 277. جبل عرفات 325.
جبل عرفات 198. جبل عرفات 580.
جبل عرفات 277. جبل عرفات 198.
جبل عرفات 325

D. Muratori inv. et del. *Frezza Sculs. Romæ sup. perm.*

BIBLIOTHECÆ ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANÆ

TOMUS TERTIUS.

De Scriptoribus Syris Neſtorianis.

PRÆFATIO

In Catalogum Ebedjeſu Epiſcopi Sobenſis.

INSTITUTI operis ratio poſtulat, ut quod in ſuperiori Tomo de Monophyſitis feci, Scriptores Syros Neſtorianos ab initio exortæ hæreſeos, attributo unicuique Auctori ſingulari Capite, ex ordine temporis recenſeam. Et hoc quidem argumentum Ebedjeſu Epiſcopus Sobenſis in eo libro, quem *Scriptorum Eccleſiaſticorum Catalogum* inſcripſit, in gentilium ſuorum gratiam ſermone Syriaco eruditè doctèque tractavit. Eum verò Tractatum Latinè converſum, Notiſque illuſtratum Vir de Orientalibus literis optimè meritus Abraham Ecchellenſis anno Domini 1653. Romæ Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide publicavit. Verùm tùm adverſa, qua conflictabatur, valetudo: tùm graviora, quibus per id tempus diſtinebatur, ſtudia effecerunt, ne opus illud numeris omnibus abſolutum prodierit. Exemplar præterea, quod ex Bibliotheca S. Crucis in Hieruſalem ab Hilarione Rancato Abbate Ciſtercienſi acceperat, non adeò exactum erat, nec tàm emendatè

datè conſcriptum, ut accuratam editionem polliceri videretur. Hinc plura ſpalmata typographica, multique Scriptores per incuriam prætermiſſi: alii perperàm intruſi, vel pro Auctoribus operum uſurpati, quæ ipſis tamquam patronis nuncupata ſunt: quorundam depravata nomina, aut patria corrupta: plures voces malè in Latinum converſæ: quodque ſatis mirari nequeo, talis tantuſque Vir Catalogum illum metrica oratione compoſitum nuſquam animadvertit.

Quamobrem novam ejuſdem Operis editionem recudere non inutile fore exiſtimo, in qua ex optimo manuſcripto Vaticano lectione genuina reſtituta, Carminis heptaſyllabi ſeu Ephræmitici ratio, quo Catalogum ſuum Sobenſis compoſuit, Syriacè deſcripta repræſentabitur, novaque Latina verſio, additis ad eandem illuſtrandam in Textu titulis & in margine Notis, è regione reſpondebit: Ætas inſuper Scriptorum, quam nullibi Sobenſis indicavit, geſtaque nonnulla breviter commemorabuntur: Quæ verò Auctorum lucubrationes ab eodem Sobenſi recenſentur, & in Vaticana aliiſve Bibliothecis manu ſcriptæ exſtant, vel jam typis prodiere, quæque ab ipſo prætermiſſæ ſunt, ſuis ubique locis adnotabuntur. Denique ut plena hujuſce gentis (Neſtorianorum ſcilicet) Scriptorum, de quibus in hoc Tomo tractare inſtitui, notitia habeatur, poſt Sobenſis Catalogum hiſtoriam eorum, quos ille prætermiſit, Appendicis loco ſubjiciam: indicatis operum uniuſcujuſque Auctoris titulis, productiſque de more teſtimoniis, quæ ad cognoſcendos ejus ſectæ errores, ritus, ſtatumque conducere videbuntur.

Quod verò ad Catalogum ipſum à Sobenſi editum ſpectat, neque omnes continet Syros Scriptores, neque omnia eorum, quorum nomina referuntur, opera, ut rectè advertit Ecchellenſis in Præfatione. Prætereà Canonici utriuſque Fœderis libri, Patreſque è Græco vel Latino in Syriacum converſi priorem ejuſdem partem occupant; poſteriorem potioremque Syri Neſtoriani. Demùm ordo temporis ſæpenumerò à Sobenſis negligitur, qui priores Scriptores cum poſterioribus conjungere ſolet, aut ipſos etiam recentioribus poſtponere.

Quo autem anno compoſitus ſit, ex ipſius Auctoris verbis colligitur, qui in fine ejuſdem Catalogi inter edita à ſe opera recenſet *Librum Margaritarum*, & *librum Carminum*, cui titulus *Paradiſus*. Atqui primum quidem Jaballahæ Patriarchæ nuncupavit, qui ab anno Chriſti 1281. ad annum 1317. Neſtorianæ ſectæ præfuit, ut dixi tom. 2. pag. 456. Librum verò Paradiſi compoſuit anno 1291. ſcholiiſque idem illuſtravit anno 1316. (hoc eſt biennio ante ſuum obitum) ut ipſe in Præfatione affirmat, cujus verba tom. 1. pag. 538. retuli.

مدامذا وُبدحُبمُهـــه

مدهـنُمقـــهكُـــهُـــا وُبوُحـــا مووُهنُـــمـــا

وُبمـــه حُـــه هنُنُـــا

وُحدهُم حُهُحـــا كُـــبُنُـــمـــا .

1 1 2 2 # CARMEN 2 EBEDJESU

3 METROPOLITÆ SOBÆ 3 ET ARMENIÆ

4 *CONTINENS* 4 *CATALOGUM*

Librorum omnium Eccleſiaſticorum.

NOTÆ IN CATALOGUM

EBEDJESU EPISCOPI SOBENSIS.

1 *Carmen*. مدامذا *Mimra*, ut Syri Orientales proferunt, ſeù *Mimro*, ut Syri Occidentales, à verbo ܐܡܪ *Emar* derivatur, quod *dixit* ſignificat. Igitur *Mimra*, cui Græcorum λόγος reſpondet, *ſermo* eſt, ſeù *Oratio*: eaque tàm metrica, quàm ſoluta numeris: Orationes enim, ſeù Homiliæ Patrum, Syris ܡܐܡܪܐ *Mimre* dicuntur, ut & Tractatus quilibet, in quos Libri Auctorum dividi ſolent. Carmina etiam, ſeù Opera metro alligata, *Mimre* appellantur, ut ſunt pleræque compoſitiones Ephræmi, Balæi, Iſaaci, Jacobi: verſibus ſcilicet *Heptaſyllabis*, *Pentaſyllabis*, & *Dodecaſyllabis*, quorum primi Ephræmo & Iſaaco tribuuntur, alteri Balæo, poſtremi Jacobo Sarugenſi. Sobenſis Catalogum ſuum metro heptaſyllabo alligavit: quamobrem vocem *Mimra*, quæ in Titulo eſt, *Carmen* vertimus.

2 *Ebedjeſu*: hoc eſt, *Servus Jeſu*: nomen compoſitum ex حبد *Ebed* Servus, & ܝܫܘܥ *Jeſu*. Arabicè عبد يسوع *Abdjeſu* dicitur. Abraham Ecchellenſis præfixa aſpiratione ubique habet *Hebedjeſu*. Fuit autem Ebedjeſu, Catalogi hujus Auctor, cognomento حنمذا *Bar-Bricha*, ideſt, *filius Benedicti*, gente Chaldæus, ſecta Neſtorianus, dignitate Epiſcopus: floruitque ſub Jaballaha, Chaldæorum Neſtorianorum Patriarcha, à quo Metropolita Sobæ & Armeniæ ordinatus eſt. Obiit ſub initium menſis Novembris anni Græcorum 1630. Chriſti 1318. ut tom. 1. Bibl. Orient. pag. 539. demonſtravi. Quod hic notandum fuit, nequis ejuſdem Abrahami Ecchellenſis errorem ſequutus, Sobenſem hunc cum altero juniore Ebedjeſu confundat, qui jam ſenex ſub Julio III. Summo Pontifice Romam profectus, ejurata Neſtoriana hæreſi in Patriarcham Chaldæorum ordinatus eſt. Ebedjeſu noſtri meminit Amrus in vita Jaballahæ Patriarchæ, ut tom. 2. Bibl. Orient. pag. 456. notavi.

3 *Metropolitæ Sobæ & Armeniæ*. Primùm fuerat Epiſcopus *Sigaræ & Arabiæ* circa annum Chriſti 1285. ut adnotatur in elegantiſſimo Syriaco Evangeliorum Codice, qui exſtat in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide: deinde ad Archiepiſcopatum Sobæ & Armeniæ evectus eſt, ut ſuprà dixi. *Soba* autem Syris eadem eſt, ac *Niſibis*, quam olim *Achar* etiam dictam fuiſſe, affirmat S. Ephræm comment. in Geneſ. cujus verba tom. 1. Bibl. Orient. pag. 26. retuli. Inter Archiepiſcopatus Patriarchæ Chaldæorum ſubjectos, *Niſibenus* ſeù *Sobenſis* ſecundo loco recenſetur in Tabula Amri, & Eliæ tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 458. & pag. 459. eidemque *Armenia* ſubjacere dicitur; quia nimirùm is Archiepiſcopus Chaldæis Neſtorianis præerat, qui in tota Armenia morabantur.

4 *Catalogum Librorum omnium Eccleſiaſticorum*. Abraham Ecchellenſis titulum Libro Ebedjeſu hunc fecit. مدامذا وُبمـــه حُـــه هنُنُـــا وُحدهُم حُهُحـــا كُـــبُنُـــمـــا وُحدمـــو وُحـــهُدا دحُـــبمـــا حبارـــمـــا مووُهنُـــمـــا وُبوُحـــا : *Tractatus continens Catalogum Librorum Chaldæorum tàm Eccleſiaſticorum, quàm profanorum, auctore Hebedjeſu Metropolita Sobenſi.* Verùm Sobenſis de Eccleſiaſticis dumtaxat, non de profanis libris acturum ſe pollicetur in præfatione, agitque, ut infrà patebit: Sobenſis ſtudium in concinnando Scriptorum Catalogo (ut de Græcis Latiniſque fileam) æmulatus eſt Abulbarcatus Cabari filius,

PROŒMIUM.

ܒܣܝܥܬܐ ܕܚܘܝܠܟ ܡܪܝ ܟܠܗ̈ܘ
ܘܒܨܠܘܬܗ̈ ܕܟܠ ܙܕܝܩ ܕܐܬܝܠ ܒܗ
ܘܒܨܠܘܬ ܐܡܗ ܕܐܠܗܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܐܟܬܒ ܐܢܐ ܫܘܪܝܐ ܕܫܒܚܐ ܕܡܬܬܫܒܚ ܒܗ :
ܕܒܗ ܣܦܪ̈ܐ ܩܕܝܫ̈ܐ ܟܠܗ̈ܘ
ܘܟܠ ܬܫܒ̈ܚܬܐ ܕܥܒ̈ܕ ܒܥܕܬܐ
ܕܩܕܡ̈ܝܐ ܘܕܒ̈ܬܪ̈ܝܐ ܐܢܐ ܡܫܝܡ
ܩܕܡ ܩܪ̈ܝܐ ܕܝܠܝ .
ܘܫܡ ܟܬ̈ܒܐ ܕܐܢ̈ܫ̈ܐ ܐܢܐ ܐܬܪ̈ܥܐ ܠܗ
ܘܡܢ ܐܝܟ ܙܒܢ ܘܥܠ ܡܐ ܟܬ̈ܒ .
ܘܒܐܠܗܐ ܒܛ̈ܚ ܐܢܐ ܡܫܪܝ ܠܡܟ̈ܬܒ :
ܡܢ ܡܘܫܐ ܫܪܝܬ ܠܗ .

1 Virtute auxilii tui, Deus,
Et precibus omnis Justi insignis,
2 Ac Matris celeberrimæ,
Scribere aggredior Carmen admirabile:

In quo Libros Divinos,
3 Et omnes Compositiones Ecclesiasticas
Omnium priorum & posteriorum
Proponam Lectoribus.

4 Nomen Scriptorum commemorabo,
Et quænam scripsere, & qua ratione.
In Deo autem confidens,
5 En à Moyse initium duco.

CA-

lius, Presbyter Ægyptius, in libro Arabico, cui titulus مصباح الظلمة وايضاح الخدمة *Lampas Tenebrarum*, & *Declaratio Officiorum*: ubi cap. 6. & 7. tàm Canonicos Scripturæ Sacræ, quàm Ecclesiasticos Patrum, aliorumque cujusvis sectæ Orientalium Auctorum libros recensuit. Suos etiam Mahometanos Scriptores Haphidus supremus ejus superstitionis Antistes tùm per materias, tùm per librorum titulos ex ordine Alphabetico in tribus prolixis voluminibus Arabicè numeravit.

1 *Virtute auxilii tui*. Apud Ecchellensem Catalogus his verbis incipit: ܒܣܝܥܬ ... ; *Ope memoriæ tuæ, Deus*. Verùm pro ܕܒܗ̈ܝ *memoriæ tuæ*, haud dubium, quin legendum sit ܕܥܘܕ *auxilii tui*, uti habetur in manuscripto Codice Vaticano, quem præ manibus ipse Ecchellensis habuit: ex domestica enim illius Bibliotheca in Vaticanam transiit. Sed quoniam antiquis Syrorum literis, quas *Chaldaicas* seù *Nestorianas* vocant, is exaratus est, quarum lectioni vir cæteroquin eruditus haud assuetus erat, pro literis ܕ *Daleth* & ܪ *Resc*, ܗ *He* & ܕ *Daleth* substituit. Hallucinationes hujusmodi in eodem Catalogo per ipsum edito non raro occurrunt.

2 *Matris celeberrimæ*. Nestorianus scriptor titulum *Deiparæ* ex professo impugnat in libro Margaritarum Part. 3. cap. 6.

3 *Compositiones Ecclesiasticas*. Hinc emendandus titulus ille ab Ecchellensi Libro præfixus, *Catalogus Librorum Chaldæorum tàm Ecclesiasticorum, quàm profanorum*. Nam Sobensis ipse *compositiones Ecclesiasticas* tantùm se recensere affirmat.

4 *Scriptorum*. Singulariter habet Ecchellensis sic: *Nomen Scriptoris proponam, & quæ conscripsit, & quo modo*. Sed hæc versio textui Syriaco, quem idem Ecchellensis edidit, nequaquam respondet, ibi enim sic legitur. ܫܡ ܟܬ̈ܒܐ ... ; *Nomen Scriptoris proponam, & quæ conscripserunt, & quo modo*. Duo puncta nomini ܕܥܘܕ *Scriptoris* apposita, quibus hoc è singulari in plurale mutatur, Ecchellensis minimè observavit.

5 *A Moyse initium duco*. Ordo Librorum Veteris Testamenti, qui à Sobensi traditur, alius est in manuscriptis Codicibus, & alius apud Syros Scripturæ Interpretes. Nam Gregorius Barhebræus in Horreo Mysteriorum post Pentateuchum in sacris Libris exponendis hunc ordinem servat: *Josue, Judicum, Samuelis* 1. & 2., *Psalmi, Regum* 1. & 2., *Proverbia, Ecclesiasticus, Ecclesiastes, Cantica, Sapientia, Ruth, Susannæ historia, Job, Isaias, Duodecim prophetæ minores, Jeremias cum Threnis, Ezechiel, & Daniel cum historia Beli & Draconis*. Omittit autem libros *Paralipomenon, Esdræ, Judith, Esther, Tobiæ, Macabæorum, & Epistolam Baruch*. Vide Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 282. Jacobus Edessenus post Pentateuchum librosque Josue & Judicum, hosce enumerat: *Job, Samuelis* 1. & 2., *Davidis, hoc est Psalmos: Regum* 1. & 2., *Isaiæ, XII. Prophetarum minorum: Jeremiæ: Threnos: Baruch: Ezechielis:*

Da-

CAPUT I.

Testamentum Vetus, & quædam Hebræorum scripta.

Lex 1 quinque Libri,
1 Genesis, Liber Exodi,
2 Liber 2 Sacerdotum, Numeri,
Et Liber Deuteronomii.

Dein Liber Josue filii Nun,
Post hunc Liber Judicum,
3 Et Samuel 3, & Liber 4 Regum,
4 Et Liber 5 Dabarjamin, & Ruth.
5

Et Psalmi David Regis:
6 Et Proverbia Salomonis, & 6 Cohelet:
7 Et Sirat 7 Sirin, & 8 Bar-Sira:
8 Et Sapientia 9 magna, & Job.
9

Isaias

Danielis: Proverbia: Sapientiam: Cantica: Ruth: Esther: Judith: Ecclesiasticum: ut in Onomastico cit. tom. 2. pag. 499. In Codice manuscripto Syriaco Vaticano num. VI. & VII. *Pentateuchus* tomo priori descriptus est: tomo verò posteriori *Josue*, *Judicum*, *Samuelis* 1. & 2., *Regum* 1. & 2., *Proverbia*, *Ecclesiasticus*, *Ecclesiastes*, *Ruth*, *Canticum Canticorum*, *Job*, & *historia Susannæ*. Et Codice Syriaco XXIII. Prophetæ majores minoresque hoc ordine: *Isaias*, *Hosee*, *Joël*, *Amos*, *Abdias*, *Jonas*, *Michæas*, *Nahum*, *Habacuch*, *Sophonias*, *Aggæus*, *Zacharias*, *Malachias*, *Hieremias*, *Threni*, *Ezechiel*, & *Daniel*. Mitto Apostolicum & Laodicenum Canones, qui à Barhebræo, & Benassalio citantur.

1 *Lex quinque Libri*. ܢܡܘܣܐ *Vraitha* Syris, תורה *Torah* Hebræis, *Pentateuchus* Græcis, hoc est, quinque libri Moysis. Ecchellensis rationem metri in textu Syriaco non observans, copulativam particulam o *Vau* in sequentibus versibus expunxit. Indicem prætereà Librorum Veteris Testamenti secùs atque in Catalogo Sobensis habetur, alioque prorsùs ordine publicavit, ut legenti paginam ejus editionis quintam, eamque cum nostra versione conferenti apparet.

2 *Liber Sacerdotum*. Id est, Leviticus.

3 *Samuel*. Hoc est, Liber I. & II. Regum, quos Syri unico libro sub Samuelis nomine comprehendunt.

4 *Liber Regum*. Nimirùm Tertius, & Quartus.

5 *Liber Dabarjamin*. Ita primum & secundum Librum Paralipomenon vocant ex corrupta Hebraica voce דברי הימים *Dibre-Hajamim*, quæ *verba dierum* significat. Arabes adhuc corruptius dicunt سفر ديبـــاميں *Sepher Barjamin*. Græco titulo inhærentes Syri alicubi librum illum appellant ܦܫܝܛܘܢ ܕܡܠܟܐ, hoc est, *Librum Paralipomenon*.

6 *Cohelet*. Id est, *Ecclesiastes*. Vox Hebraica, quæ *Congregantem* significat.

7 *Sirat Sirin*, ex Hebraico שיר השירים, ideest, Canticum Canticorum. Aliàs Syris ܫܝܪܬܐ ܫܝܪܬܐ, vel ܫܝـــــܪܬܐ ܫܝـــــܪܬܐ, eodem sensu.

8 *Bar-Sira*, hoc est, *filius Siræ*. Communiùs dicitur Syris ܒܪ ܣܝـــــܪܐ *Bar-Asira*: Jesus scilicet, seù Josue, filius Sirach, auctor libri *Ecclesiastici*, de quo consule Fabricium lib. 3. Biblioth Græc. cap. 19. pag. 727.

9 *Sapientia magna*. Quinque Salomonis libros

Isaias, Hosee, Joël,
Amos, Abdias, Jonas,
Michæas, Nahum, Habacuc,
Sophonias, Aggæus, Zacharias,

Malachias, & Hieremias,
Ezechiel, & Daniel:
1 Judith, Esther, Susanna [1],
2 Esdras [2], & Daniel minor.

3 Epistola 3 Baruch: & liber
4 Traditionis Seniorum.

quorundam antiquorum opinio. Verùm si duos postremos libros excipias, aliter de cæteris sentiunt Ægyptii, ut Benassalius in Nomocanone cap. cit. & Abulbarcatus in Lampade Tenebrarum cap. 6. qui eos veluti canonicos recipiunt, atque ut tales in Ecclesia Syrorum leguntur.

1 *Susanna: Daniel minor*. Ea nimirùm Danielis pars, quæ continet *historiam Susannæ, orationem Azariæ cum Cantico trium puerorum, Bel idoli, & Draconis*: in quam commentaria scripsisse S. Hippolytum testatur idem Sobensis infrà. Susannæ autem duplex versio apud Syros exstat: antiquior altera, quam hîc respicit Sobensis: altera recentior à Thoma Heracleensi elaborata. Utraque prodiit in Polyglottis Londinensibus tom. 4. Jacobus Edessenus historiam Susannæ commentatus est, ut notavi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 490.

2 *Esdras*. Tres Esdræ libri apud Syros leguntur, quorum primus & tertius nomini ejus inscripti sunt, secundus Nehemiæ dicitur. At duo priores ex Hebraico fonte translati sunt: tertius ex versione Græca. Prodiere tom. 1. & 4. Polyglott. Londinen.

3 *Epistola Baruch*. Unam agnoscit Sobensis cum Græcis Latinisque. Duæ sermone Syriaco in Polyglott. Londin. tom. 4. publicatæ sunt, quarum posterior cum versione Græca concordat. De priore hæc Fabricius tom. 2. Biblioth. Græc. pag. 741. *Exstat in Polyglottis sub Baruchi nomine quædam Epistola à libro, de quo jam dixi, diversa, eique ab Anglis præmissa: verùm exstat non Græcè, sed Syriacè, & illustri Huetio judice, ita de futuro judicio, & futuræ vitæ pœnis ac cruciatibus disserit, ut Christiani esse hominis fœtus videatur, alicujus fortè ex his monachis, qui Syriæ deserta primis Ecclesiæ temporibus incoluerunt. Possit & Epiphanius videri perspectam habuisse hanc Epistolam, quoniam* Epistolas Baruchi, *non* Epistolam *commemorat*. Sed potiùs Jeremiæ tributas literas simul intellexit.

4 *Liber Traditionis Seniorum*. Sobensis inter sacros Testamenti veteris libros nonnullas

Jo-

libros ex Canone Apostolico Benassalius in suo Nomocanone cap. 2. sic enumerat.

حكمة سليمان خمس كتب. الامثال. قوهلث. صبح التسابيح. الحكمة. حكمة باغور.

Sapientia Salomonis quinque libri. Proverbia, Cohelet seu Ecclesiastes, Canticum Canticorum, Sapientia, & Sapientia Bagur. Mox subjungit.

الرابع والخامس غير معدودين فى هذه الكتب عند العبرانيين وبعض النصارى.

Horum quartus & quintus nequaquam inter istos libros (hoc est, Canonicos) *recensentur apud Hebræos, & apud quosdam Christianos.* Barhebræus in Nomocanone cap. 7. sect. 9. quum eundem Apostolicum Canonem retulisset, hanc animadversionem subjicit.

[illegible]

Salomonis quatuor dumtaxat libros novimus: Proverbiorum scilicet, Ecclesiastæ, Cantici Canticorum, & Sapientiæ magnæ. Quintus fortassè is est, qui arcanæ Salomonis Parabolæ inscribitur. Nimirùm Proverbia apud Syros & Ægyptios in duos olim libros divisa erant, quæ in unum posteà coaluere. Priori titulus [illegible] *Proverbia*, ejusque initium à cap. 1. vulgatæ editionis, *Parabolæ Salomonis* &c. Posterior continet duo postrema ejusdem libri capita, quorum primum incipit, *Verba Congregantis filii Vomentis*: ubi Textus Hebraicus habet, *Verba Agur filii Jache*, ex quo Benassalius *Sapientiam Bagur* dixit. In eodem Nomocanone refert Barhebræus sententiam Athanasii *de libris Sapientiæ, Ecclesiastici, Esther, Judith, Tobiæ, Constitutionum Apostolicarum, & Pastoris*, quos è Canonicorum numero expungit: quæ etiam fuit

Josephi [1] autem Scribæ exstant
[2] Proverbia, & Historia filiorum
[3] Samonæ.
Liber etiam [4] Macabæorum,
Et Historia Herodis Regis,
Et liber postremæ [5] desolationis
Hierosolymæ per Titum.

[6] Et liber Asiathæ uxoris
Josephi justi filii Jacob.

Et

nullas etiam Hebræorum compositiones recensens, ut *Traditionem Seniorum*, & *opus Josephi*, quæ hic commemorantur, non eandem utrisque auctoritatem tribuere censendus est, sed Hebræorum dumtaxat opera recensere velle, sive ea Canonica sint, sive non. Ut enim novi Testamenti libris scriptores Christianos subjungit, sic veteri Testamento Hebræos. Nulla ergo res Ecchellensem movere debebat, ut post sacrorum Librorum synopsim hæc verba adjiceret, quæ in Textu Sobensis desiderantur:

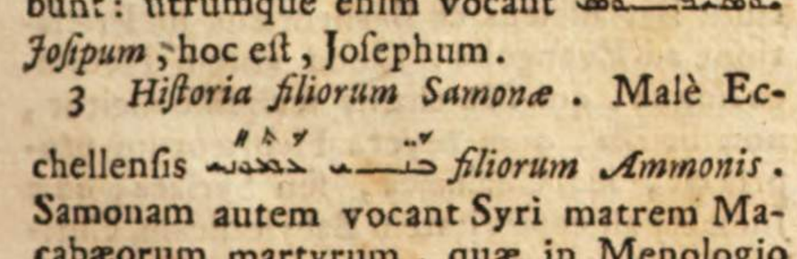

Ex libris autem antiquorum Hebræorum est liber Traditionum Seniorum &c. Nomine autem Traditionis Seniorum Liber משנה *Miscnah*, hoc est *Repetitio* designatur, estque potissima pars Talmud, seu doctrinæ Rabbinorum: quem librum Babylonii Judæi in Syriacam linguam pro captu populi transtulere.

1 *Josephi Scribæ*. De Flavio Josepho Matthatiæ seù Matthiæ filio Antiquitatum Judaicarum Auctore hìc loquitur Sobensis, etsi eum modò cum Æsopo Phryge, modò cum Josepho Gorionide per errorem confundat, ut ex sequentibus palàm fit.

2 *Proverbia*. Fabulas Æsopicas intelligit, quas Orientales recentiores Syri Arabesque Josepho Hebræo perperàm adscribunt: utrumque enim vocant *Josipum*, hoc est, Josephum.

3 *Historia filiorum Samonæ*. Malè Ecchellensis *filiorum Ammonis*. Samonam autem vocant Syri matrem Macabæorum martyrum, quæ in Menologio Græcorum 1. Augusti *Salomone* dicitur, Genebrardo *Salome*, Josepho Gorjonidi *Anna*, ut notat Fabricius tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 240. ubi prolatis Eusebii, Philostorgii, Nazianzeni, Hieronymi aliorumque testimoniis, Flavio Josepho Antiquitatum Judaicarum scriptori illud opus adjudicat, quod *Sermo de imperio rationis in laudem septem Macabæorum* inscribitur, quodque hìc à Sobensi indicatur.

4 *Liber Macabæorum*. Tres Macabæorum libros Syri Ægyptiique in Canone Scripturæ sacræ admittunt, ut ex Barhebræi & Benessalii Nomocanone apparet. Prodierunt Syriacè in Polyglott. Londin. tom. 4. Quum autem Sobensis Josephum dicat libri Macabæorum auctorem, non de tribus iis canonicis libris loquitur, ut existimavit Ecchellensis, qui hæc Catalogi verba ex hoc loco in præcedentem paginam ad calcem Librorum Veteris Testamenti transtulit; sed de opere, quod sub nomine *Josephi Gorionidis* Hebraicè, Latinè, Arabicè, Gallicè, & Germanicè publicatum fuit, de quo Fabricius tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 249 Josephus autem Gorionides seù Gorionis filius, is est, quem Arabes corrupto vocabulo ابن كربون *Ebn-Carbun* appellant. Ergo ne *Macabæorum libros* Sobensis pro Canonicis non habuit, quum eorum nullibi meminerit? Minimè nequaquam: sed eos vel hoc commate *Liber etiam Macabæorum* inclusos voluit: vel metri necessitate adactus, aut memoriæ lapsu omisit: vel, quod vero propius existimo, ideò non recensuit, quia in antiqua vulgataque Syrorum versione non extabant: quod & de Apocalypsi Joannis factum infrà observabo: aut certè in Syrorum Nestorianorum Ecclesiis in Liturgia & in Officiis divinis minimè legebantur, ut ex Ecclesiasticis eorum libris, quæ in Biblioth. Vaticana exstant, apparet. Contrà Syri alii tùm orthodoxi, tùm Jacobitæ libros Macabæorum non modò ut canonicos recipiunt, sed etiam in Ecclesia legunt: idque ante Ephræmi tempora, ut liquet ex ejusdem Sancti Doctoris Testamento, cujus verba tom. 1. Bibl. Orient. pag. 144. protuli.

5 *Liber Desolationis Hierosolymæ*. Librum singulariter vocat, etsi Josephus *de bello Judaico & eversa Hierosolyma septem libros* edidit. Ex hoc loco, & ex iis, quæ suprà *de historia filiorum Samonæ* dicta sunt, constat Sobensem de Flavio Josepho loqui.

6 *Liber Asiathæ*. Ecchellensis intra paren-

1 Et liber 1 Tobiæ & Tobith Juſtorum Iſraëlitarum,

ܬܘܒܝܐ ܘܬܘܒܝܬ ܙܕܝܩܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ .

CAPUT II.

Teſtamentum Novum.

Nunc abſoluto Veteri,

2 Aggrediamur jam 2 Novum *Teſtamentum*:

3 Cujus caput eſt 3 Matthæus, qui Hebraicè In Palæſtina ſcripſit.

ܗܫܬ ܕܥܠ ܥܬܝܩܐ ܫܠܡ ܢܥܒܪ ܗܫܐ ܠܚܕܬܐ ܕܝܬܝܪܬܐ : ܕܫܡܗ ܕܪܫ ܡܬܝ ܗܘ ܕܟܬܒ ܒܥܒܪܝܐ ܒܐܪܥ ܦܠܣܛܝܢ .

Poſt

---

rentheſim nomen *Aſnæ* reponit. *Aſeneth* in Scriptura legitur Geneſ. 41. v. 50. Hujus libri, quem Sobenſis Joſepho tribuit, nemo veterum meminit: nec quale fuerit opus, divinare poſſumus, quum nulla id Bibliotheca, quod ſciam, repræſentet. Suſpicor, hiſtoriam eſſe originis geſtorumque Aſenethæ uxoris Joſephi filii Jacob Patriarchæ, ex fabuloſis Judæorum narratiunculis conſarcinatam, Flavioque Joſepho, aut certè Gorionidi tributam.

1 *Liber Tobiæ & Tobith*. Utrumque, tàm patrem ſcilicet, quàm filium, *Tobiam* Latinus interpres appellat: Syri cum Græcis patrem quidem *Tobiam*, filium verò *Tobith* dicunt. Inter Canonicos libros habetur ab Ægyptiis Syriſque, ut ex Nomocanone Benaſſalii & Barhebræi liquet, à quibus poſtremus ſub Apoſtolorum nomine Canon de eo refertur, etſi Barhebræus de eodem dubitare videtur ex fide Athanaſii, qui eum è Canone Scripturæ ſacræ unàcum aliis libris expungit. Prodiit Syriacè in Polyglott. Londinen. tom. 4. Sobenſis Joſephum exiſtimavit ejuſdem libri auctorem, ut ex citatis Catalogi verbis colligitur, quæ idcircò Abraham Ecchellenſis ex hoc loco translata, poſt Prophetas minores Eſdramque poſuit pag. 5.

2 *Novum Teſtamentum*. In recenſendis Novi Teſtamenti Libris vulgatum apud Syros ordinem ſequitur Sobenſis, quo Evangeliis ſubjunguntur Actus Apoſtolorum, deinde Epiſtolæ Catholicæ Jacobi, Petri, & Joannis, mox Epiſtolæ Pauli. Hunc ordinem & Codices antiqui manuſcripti repræſentant, quo etiam Barhebræus novum Teſtamentum commentariis illuſtravit in ſuo Horreo myſteriorum, ut notavi Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 282. Jacobus verò Edeſſenus in libro, cui titulus ܟܬܒܐ ܕܫܡ̈ܗܬ̈ܐ *Onomaſticon*, cit. tom. 2. pag. 499. primo loco Actus Apoſtolorum ponit, deinde Epiſtolas Catholicas Jacobi, Petri, & Joannis: poſtea Epiſtolas Pauli, poſtremò quatuor Evangelia.

Apocalypſim Joannis nec Sobenſis recenſuit, nec Barhebræus aut Jacobus Edeſſenus expoſuere, duabus de cauſis: vel quia ab ipſis inter libros Canonicos minimè admiſſa fuit: vel, quod vero ſimilius cenſeo, quia ea in Syriaca ſimplici quam vocant Scripturæ Verſione haud exſtabat: etſi enim aliæ ſacrorum Codicum Syriacæ Verſiones præter Simplicem apud Jacobitas Neſtorianoſque laudantur, ut puta Heracleenſis, & Verſio Marabæ, de qua infrâ; quum tamen Scripturam nominant aut citant, Simplicem tantùm Verſionem intelligunt. Cæterùm Apocalypſim tamquam Canonicum librum à S. Ephræmo agnitam fuiſſe liquet ex ejus carmine in illud Pſalmi, *Pone Domine cuſtodiam ori meo*, de quo dixi tom. 1. pag. 141.

2 *Matthæus Hebraicè, Marcus Romanè, Lucas & Joannes Græcè*. Hæc eſt communis Syrotum ſententia de ſermone, quo primùm Evangelia conſcripta dicuntur: Matthæi ſcilicet Hebraicè in Palæſtina; Marci Romanè, hoc eſt, Latinè Romæ; Lucæ Græcè Alexandriæ, & Joannis item Græcè Epheſi. In eandem ſententiam adnotatum legitur ad calcem omnium quotquot vidi Syriaco ſermone exaratorum tùm recentium, tùm antiquorum Evangeliorum: nec diſſentiunt Barſalibæus & Barhebræus in Præfatione ad Evangelia. Quod autem Hebraica lingua, qua Matthæus ſcripſiſſe dicitur, non ſit illa, quæ revera Hebræorum propria eſt, ſed Chaldaica, ſeù Syriaca, quæ Judæis poſt captivitatem Babylonicam, Chriſti Apoſtolorumque temporibus, vernacula erat, docet idem Barſalibæus Præfat. in Matthæum, ubi quum dixiſſet hunc Evangeliſtam Hebraicè ſcripſiſſe, ſubjungit.

ܗܘ ܕܟܬܒ ܐܝܢܓܠܝܘܢ ܒܠܫܢܐ ܥܒܪܝܐ ܗܘ ܡܬܝ : ܘܡܪܩܘܣ ܒܠܫܢܐ ܪܘܡܝܐ ܘܠܘܩܐ ܒܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ ܘܝܘܚܢܢ ܒܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ .

Syriacè conſcriptum eſt Evangelium, ſed Evangeliſta Hebræus erat: & infertur ex Evangelio

Poſt hunc Marcus, qui Romanè
Loquutus eſt in celeberrima Roma:
Et Lucas, qui Alexandriæ
Græcè dixit ſcripſitque:

Et Joannes, qui Epheſi
Græco ſermone exaravit Evangelium.
Actus quoque Apoſtolorum,
Quos Lucas Theophilo inſcripſit.

1 Tres etiam 1 Epiſtolæ, quæ inſcribuntur
Apoſtolis in omni Codice & lingua, Ja-

ܗܘ ܕܐܡܪ ܡܪܩܘܣ ܒܪܘܡܝܐ .
ܡܠܠ ܒܪܘܡܝ ܒܡܕܝܢܬܐ :
ܘܠܘܩܐ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ
ܐܡܪ ܝܘܢܐ ܒܐܦܣܘܣ .
ܘܝܘܚܢܢ ܒܐܦܣܘܣ
ܟܬܒ ܒܝܘܢܝܐ .
ܫܠܝܚܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܠܘܩܐ
ܘܫܠܝܚܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܠܘܩܐ .
ܘܫܒܥ ܐܓܪܬܐ ܫܒܥ
ܘܫܠܝܚܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܝܥܩܘܒ .
ܘܫܠܝܚܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܝܘܚܢܢ .
ܘܫܠܝܚܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܝܗܘܕܐ
ܘܫܒܥ ܐܓܪܬܐ ܕܟܬܝܒ
ܘܫܠܝܚܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܝܥܩܘܒ
ܘܫܠܝܚܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܝܘܚܢܢ

lio Joannis cap. 19. ubi legitur: *ſedit pro tribunali, loco, qui dicitur Lithoſtrotos, Hebraicè autem Gabbata.* Et paulò inferius: *qui dicitur Calvariæ locus, Hebraicè autem Golgotha.* Hæc enim nomina quum non Hebraica ſint, ſed Syriaca, ut patet; nihilominus hebraica dicuntur, quia Syriaca lingua poſt reditum è captivitate Babylonica ita facta fuerat Hebræorum propria, ut Hebraica diceretur: quemadmodum Joannes Druſius notat in Commentar. ad voces Hebraicas novi Teſtamenti cap. 1. ubi, *inſcriptionem feci*, inquit, *huic libro à vocibus Hebraicis; quod latè intelligendum eſt. Nam pleræque voces merè Syriacæ ſunt. Tu, me magiſtro, diſce, Hebræam linguam vocari etiam Syriacam, hoc eſt, quæ ætate Chriſti & Apoſtolorum in Judæa vernacula erat; clarè doceo ex interpretamentis duarum vocum GABBATA, & GOLGOTHA Jo. 19. Eccè ait HEBRAICE, quum ſint voces linguæ Syræ.* Hebraica etiam appellabatur, quia Hebraicis utplurimùm literis ſcribebatur, ut obſervat Bellarminus: quod & S. Hieronymus innuit, quum de libris Danielis & Eſdræ ſcripſit: *Sciendum quippe eſt, Danielem maximè & Eſdram Hebraicis quidem literis, ſed Chaldaico ſermone conſcriptos, & unam Hieremiæ pericopen.* Atque hac ratione Hebraicè ſcriptum eſſe vult Barſalibæus Evangelium Matthæi, hoc eſt, Syriaco ſeù Hieroſolymitano ſermone, qui Hebræis vernaculus erat, ut liquet ex iis vocibus, quæ uti à Chriſto Apoſtoliſque prolata ſunt, adhùc in Teſtamento novo leguntur, *Epphetah* nimirùm, quod eſt adaperire, *Talitha Cumi* puella ſurge, *Eloi Eloi lamma ſabactani*, Deus meus, Deus meus, quare dereliquiſti me, *Maran atha* Dominus noſter advenit, *Hacel dama* ager ſanguinis. Vel lingua quidem Syriaca, characteribus autem Hebraicis: quemadmodum R. Saadias, teſte Waltono in Prolegomenis, Arabicum Pentateuchum literis Hebraicis conſcripſit circa annum Chriſti 900., & Elias Huterus quatuor Syriaca Evangelia ob defectum typorum Syriacorum Hebraicis characteribus

edidit Norimbergæ anno 1599. utque demùm Arabicum idioma literis Syriacis à Chriſtianis Orientalibus in præſentem uſque diem conſcribi ſolet. Vide Naironum Præfat. in Novum Teſtamentum Syriacum & Arabicum impreſſum Romæ typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide anno 1703. cujus tamen ſententia quoad tres alios Evangeliſtas, quos Syriacè ſcripſiſſe contendit, utpotè Syris ipſis, Latinis Græciſque omnibus contraria, meritò videtur rejicienda. An verò Syriaca Matthæi Verſio, quæ hodie manibus Syrorum teritur, ſit ipſius Evangeliſtæ autographum, nec ne: item an vera ſit Syrorum opinio de Evangelio Marci, quod Latinè à S. Evangeliſta conſcriptum affirmant; alterius erit loci expendere. Interim conſulendus Fabricius tom. 3. Biblioth. Græcæ à pag. 126.

1 *Tres Epiſtolæ*. Jacobi ſcilicet, Petri, & Joannis. Ita habet Sobenſis in manuſcripto noſtro Codice. At Ecchellenſis in Catalogo impreſſo p.8. & 9. hunc locum ſic edidit.

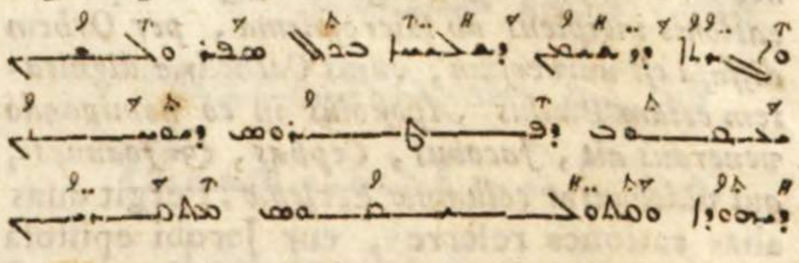

Epiſtolæ conſignatæ ab Apoſtolis omni charactere & lingua: nempe Jacobo, Petro, Joanne, & Juda: & ideò Catholicæ vocantur. Ubi nomen *Judæ*, ut mihi videtur, de ſuo adjiciens, vocem illam 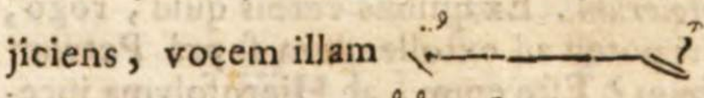 *Tres Epiſtolæ*, in hanc 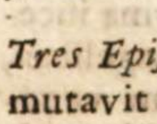 *Epiſtolæ* commutavit, contra metri Syriaci rationem, & contra ipſius Sobenſis mentem, qui ex communi Syrorum ſententia tres tantùm Canonicas epiſtolas recenſet, quarum ſcilicet de auctoritate Syri nunquam dubitarunt, quæque ab initio inter Canonicos libros in Syriaca Verſione Simplici collocatæ ſunt. *Sanè* (ut verbis utar Fabritii tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 145.) *in antiquis Codicibus & pri-*

Jacobo ſcilicet, & Petro, & Joanni:
Et Catholicæ nuncupantur,
Apoſtoli autem 1 Pauli magni
Epiſtolæ quatuordecim,

Epi-

primis editionibus Verſionis Syriacæ novi Teſtamenti Epiſtola ſecunda & tertia Joannis, & poſterior Petri, & Judæ illa etiamnum deſideratur. Dionyſius Barſalibæus apud Pocockium Præfat. ad Epiſtolas Judæ, 2. Petri, 2. & 3. Joannis monet, *Epiſtolas haſce non fuiſſe verſas in linguam Syram cum libris, qui diebus antiquis redditi ſunt, ideoque non inveniri, niſi in Translatione Thomæ Epiſcopi Heracleenſis*. Hinc apud Jacobum Edeſſenum in Onomaſtico tres tantùm Catholicæ, non ſecùs atque hic in Catalogo Sobenſis, numerantur: nimirùm *Jacobi, Petri, & Joannis*, ut recenſui tom 2. Biblioth. Orient. pag. 499. Cur autem Epiſtola Jacobi primum locum occupet, Petri ſecundum, & Joannis tertium, exponit Beda in Prologo ad ſeptem Epiſtolas Canonicas, quem ex ms. Codice Biblioth. Cantabrigienſis publicavit Gulielmus Caveus tom. 1. hiſtor. liter. pag. 335. eo conſilio, ut vel ipſe primatum S. Petri verbis Bedæ deſtrui poſſe exiſtimaret: vel certè eos qui Bedæ opera abſque eo Prologo ediderunt, doli fraudiſque argueret, perinde ac ſi datâ operâ eum Prologum ſuppreſſiſſent: ſic enim ſcribit loc. cit. *Cur lucem* Prologus ille *non viderit, dicant alii, quin & ipſe prudens & æquus lector facilè divinabit*. Verùm quidquid ſit de ejuſdem ſynceritate, nullam video talis tantæque ſuſpicionis cauſam. Verba Bedæ hæc ſunt. *In quibus* (ideſt, in Epiſtolis Canonicis) *ideo prima Epiſtola Jacobi ponitur, quia ipſe Jeroſolymorum regendam ſuſcepit Eccleſiam. In Catalogo enim Apoſtolorum priores ſolent nominari Petrus & Joannes. Verùm fons & origo Evangelicæ prædicationis incipiens ab Hieroſolyma, per Orbem diffuſa eſt univerſum, cujus Cathedræ dignitatem etiam Paulus Apoſtolus in eo nominando venerans ait, Jacobus, Cephas, & Joannes, qui videbantur columnæ Eccleſiæ*. Pergit duas alias rationes referre, cur Jacobi epiſtola primo loco ponitur: nimirùm *vel quia ipſe duodecim tribubus Iſraëlis, quæ primæ crediderunt, ſuam epiſtolam miſit: vel quia primum Jacobi ſcripta eſt epiſtola, deinde cæterorum Apoſtolorum*. Ex quibus verbis quid, rogo, inferri poteſt ad extollendum ſuprà Petrum Jacobum? Eſto enim, ab Hieroſolyma incepit fons & origo prædicationis Evangelicæ, & Paulus Cathedræ ejus dignitatem venerans, Jacobum nominavit ante Cepham & Joannem. At Petrus præerat fidelibus Hieroſolymæ commorantibus, quum primùm cœpta fuit Evangelica prædicatio, non Jacobus: neque enim hic regendam eam Eccleſiam ſuſcepit, niſi poſtquam Petrus eandem reliquit, & ad Antiochenam urbem ſe contulit. Ut verò poſtmodum ea Cathedra habuerit, habeatque ad hanc diem veneration-
nem, Chriſti myſteriorumque ibidem patratorum cauſa id factum: addo & propter Petrum Apoſtolorum principem, qui poſt aſcenſionem Domini ea in urbe aliquandiu ſederat: ut enim Antiochiam, ita & Hieroſolymam Sede ſua decoravit. Syri longè plus, quàm Bedas Jacobum & Hieroſolymitanam Eccleſiam extollunt; hanc quidem *matrem omnium Eccleſiarum* appellantes, Jacobum verò *principem Epiſcoporum*, ut videre eſt in eorum Liturgia edita per Renaudotium to. 2. Liturg. Orient. pag. 34. & 37. & tamen Jacobum Petro, & Hieroſolymitanam Eccleſiam Antiochenæ inferiorem agnoſcunt, ut de Romana ſileam, quam ex recepto apud ipſos Canone primam omnium Eccleſiarum fatentur. Vide eundem Renaudotium tom. cit. pag. 95. qui ex cap. 7. Nomocanonis Gregorii Abulpharagii ſeù Barhebræi hunc Canonem profert: *Quatuor erunt Patriarchæ, juxta numerum quatuor partium mundi. Princeps verò ſummus omnium eſt Patriarcha Romanus: poſt eum Alexandrinus: tùm Conſtantinopolitanus, quia ab Epheſo ad urbem Conſtantinopolitanam Patriarchatus translatus eſt, quæ etiam nova Roma vocata eſt: Poſt eum ſequitur Patriarcha Antiochenus, qui in totum Orientem juriſdictionem obtinet. Quum verò Hieroſolymitanus Epiſcopatus conſtitutus ſub auctoritate Metropoleos Cæſareæ Philippi* (imò Stratonis) *dudum foret, honor quinti Patriarchatus illi defertur, ſed ſalva auctoritate Metropolitæ Cæſareæ & Antiocheni Patriarchæ.*

1 *Pauli Epiſtolæ quatuordecim*. Ubinam ſcriptæ, & per quos miſſæ, ad calcem manuſcriptorum Codicum diligenter adnotatum eſt tàm in Verſione Syriaca, quàm in Græcis exemplaribus, unde quæ hìc à Sobenſi affirmantur, deſcripta ſunt. Vide Fabricium tom. 3. Bibl. Græcæ à pag. 153. Fallitur autem Sobenſis, quum *Epiſtolam ſecundam ad Theſſalonicenſes, & primam ad Timotheum ex Laodicea Piſidiæ* ſcriptas dicit. Non *Piſidiæ*, ſed *Phrygiæ* Laodiceam dicere debuit.

Ecchellenſis pag. 11. & 13. pro Tychico *Tuchicum*, pro Epaphrodito *Apophroditum*, & pro Oneſimo *Anſimum* vertit: & pag. 15. poſt epiſtolam Pauli ad Hebræos, hæc verba de Apocalypſi Joannis addit, quæ in Textu Sobenſis deſiderantur:

Revelatio Joannis Græcè ſcripta eſt in inſula Patmi. Præter argumenta quæ ſuprà adduxi, vel ipſa metri heptaſyllabi ratio, quæ hìc nulla eſt, hanc appendiculam è genuino Sobenſis Catalogo excludit.

Epiſtola ad Romanos,
Quæ ex Corintho ſcripta eſt.

Epiſtola ad Corinthios
Prima ex Epheſo
Scripta & miſſa
Per manus Timothei.

Ad Corinthios verò ſecunda
Scripta Philippis
In Macedonia magna,
Et miſſa per manus Titi.

Epiſtolam autem ad Galatas
Ex urbe Roma ſcripſit Paulus,
Eamque miſit per manus Titi
Vaſis electi ac probati.

Epiſtola ad Epheſios
Romæ conſcripta eſt,
Et per manus Tychici
Ab ipſo Paulo tranſmiſſa.

Ad Philippenſes etiam epiſtola
Romæ ſcripta fuit,
Et per Epaphroditum
Fratrem dilectum miſſa.

Epiſtola quoque ad Coloſſenſes
Romæ ſcripta eſt,
Et per diſcipulum veritatis
Tychicum tranſmiſſa.

Epiſtola verò ad Theſſalonicenſes
Prima ex urbe Athenis
Scripta fuit, miſſaque
Per manus Timothei.

Ad Theſſalonicenſes autem
Secunda ſcripta fuit
Laodiceæ Piſidiæ,

Et missa cum Timotheo,

Epistola ad Timotheum
Prima ex Laodicæa
Pisidiæ urbe scripta est,
Perque Lucam transmissa.

Ad Timotheum verò secunda
Romæ scripta fuit,
Missaque per eundem Lucam
Medicum & Evangelistam.

Epistola ad Titum
Scripta fuit Nicopoli,
Missaque & delata
Per Epaphroditum.

Epistola ad Philemonem scripta fuit
Romæ, transmissaque
Per Onesimum,
Philemonis ipsius servum.

Epistola ad Hebræos
Scripta fuit in Italia,
Perque Timotheum
Filium spiritualem transmissa.

CAPUT III.

Tatiani & Ammonii Diatessaron.

Evangelium, quod compilavit
Vir Alexandrinus
1 Ammonius, qui & Tatianus,
Illudque Diatessaron appellavit,

CA-

NOTÆ.

1 *Ammonius, qui & Tatianus.* Tatianus Justini Philosophi ac Martyris discipulus unum ex quatuor Evangeliis librum digessit, quem *Diatessaron* inscripsit. Hujus studium æmulatus Ammonius Alexandrinus aliud Monotessaron compilavit. Sobensis Ammonium cum Tatiano confundens, ex duobus unum

CAPUT IV.

Dionysius Areopagita.

Libri quoque, quorum Auctores sunt

1 Discipuli 1 Apostolorum.

2 Liber 2 Dionysii Philosophi cœlestis.

ܕܬܠܡܝܕܝ ܘܫܡܗܕܗ̈ܘܗܝ

ܠܫܠܝܚ̈ܐ ܘܠܐܣܛܘܣ .

ܕܐܪܝܘܦܓ̈ܝ ܘܒܪ̈ܗ

ܕܐܠܗܐ ܐܒ̈ܗ̈ܬ ܗ̈ܘ .

CAPUT V.

Clemens Romanus.

3 Et 3 Clementis unius ex septuaginta.

ܘܩܠܝܡܣ ܚܕ ܡܢ ܫܒ̈ܥܝܢ

Et

ܘܠܐܚ̈ܪܢ

unum hominem facit. Syriacum Tatiani Diatessaron, commentariis illustravit Sanctus Ephræmus testibus Barsalibæo & Barhebræo, quorum verba retuli tom 1. Bibl. Orient. pag. 57. & 58. Arabicum ex Ægypto in Bibliothecam Vaticanam nuper illatum fuit, ut tom. cit. pag. 576. notavi. Ammonio id opus tribuunt nonnulli, de quo consule Gulielmum Cayeum in hist. liter. tom. 1. p. 53. & Fabricium tom. 5. Bibl. Græcæ p. 83.

1 *Discipuli Apostolorum*. Dionysium Areopagitam & Clementem Romanum intelligit Sobensis, ut ex sequentibus liquet.

2 *Dionysii*. Opera Dionysiana, quæ nonnulli recentiores ad Dionysium Corinthium, alii ad Apollinarem Laodicenum, aut ad Dionysium quendam Apollinaris discipulum, vel ad Petrum Fullonem referunt, Areopagitæ Athenienſi constanter adscribunt Syri, eaque illustrarunt ex antiquis Phocas Edessenus, Rabanus, Joseph Videns, Joannes Darensis, aliique. Monophysitæ eorundem meminere in Collatione Constantinopolitana an. Christi 533. Syriacum exemplar *Tractatus Dionysiani de divinis nominibus* cum scholiis anonymi, exstat in pervetusto Codice Nitriensi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 569. *Commentarius* verò *Joannis Darensis in Dionysii libros de cœlesti & Ecclesiastica Hierarchia* in pergameno exaratus, quem Moses Scetensis Abbas in Mesopotamia anno Christi 932. unàcum aliis biscentum & quinquaginta libris emerat, quique ad domesticam Abrahami Ecchellensis Bibliothecam pertinuerat, nunc in Vaticana habetur. Quod autem idem Ecchellensis not. in hunc locum Catalogi Ebedjesu pag. 132. Joannem Darensem Dionysii commentatorem scribit *quarto sæculo floruisse*, jam à nobis explosum est to. 2. Bibl. Orient. p. 118.

Barhebræus in Nomocanone c. 7. sect. 9. inter libros, qui apud Syros recepti sunt, opera S. Dionysii primo loco recenset in hæc verba.

ܗܠܝܢ ܗܢ ܣܦ̈ܪܐ ܕܡܬܩܒ̈ܠܝܢ ܒܥ̈ܕܬܐ ܩܕ̈ܝܫܬܐ ܕܡ̈ܪܝ ܣ̈ܒ̈ܪܐ ܗ̈ܘ ܕܐܝܬ ܠܗ̈ܘ ܡ̈ܐܡ̈ܪ̈ܐ ܒ̈ܣ̈ܝܡ̈ܐ ܘ̈ܫ̈ܦ̈ܝ̈ܪ̈ܐ ܠ̈ܐ ܡ̈ܥ̈ܛ̈ܝ̈ܢ ܘ̈ܠ̈ܐ ܡ̈ܫ̈ܬ̈ܚ̈ܠ̈ܦ̈ܝ̈ܢ ܒ̈ܗ̈ܘ ܒ̈ܟ̈ܠ ܫ̈ܢ̈ܝ̈ܢ ܘ̈ܫ̈ܢ̈ܝ̈ܢ ܐ̈ܠ̈ܐ ܡ̈ܬ̈ܬ̈ܩ̈ܢ̈ܝ̈ܢ ܘ̈ܡ̈ܬ̈ܬ̈ܪ̈ܥ̈ܢ̈ܝ̈ܢ ܒ̈ܟ̈ܠ ܫ̈ܥ̈ܐ ܘ̈ܫ̈ܥ̈ܐ

1 Et [1] historia Petri & Pauli,
Et Joannis, & Apostolorum:
Et Canones [2] eorum cum Tracta-
2 tibus.

وَمَعْدَا وَحِنَّهُ مَحْكُمُ
وَحِنَّهُ وَحِنَّهُ :
وَحِنَّهُ حَمْ مَعْدَا .

CAPUT VI.

Africanus Episcopus Emmaus.

3 Beatus [3] Africanus
Episcopus Emmaus
Habet Commentaria
In Novum *Testamentum*, & Chro-
nicon.

وَحِنَّهُ هَدَا
وَحِنَّهُ وَحِنَّهُ
وَحِنَّهُ مَحْكُمُ
وَحِنَّهُ مَحْنَّهُ .

CA-

quos Syri tamquam genuinum Clementis Romani fœtum agnoscunt: *Clementis*, inquam, cujus meminit Paulus in suis Epistolis, quique idcircò *Unus ex septuaginta* dicitur à Sobensi. Quos enim, præter duodecim Apostolos, in Evangeliis, in Actis Apostolorum, & in Epistolis Pauli nominatos legunt Syri, eos inter septuaginta discipulos recensere solent, ut advertit Bellarminus lib. de Eccles. Scriptor. ubi de Dorotheo Tyrio. Harum Constitutionum fit mentio in Canone ultimo, qui Apostolis tribuitur. Ejusdem Clementis nomine *Liturgia Syriaca* exstat in Codice Nitr. 3. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. cujus initium, *Deus, qui es mare ineffabile:* quam è Græco (ex octavo nimirùm Constitutionum libro) in Syriacum transtuliisse dicitur. Thomas Heracleensis in Catalogo Anaphorarum Syriacarum apud Schultingium num. 5. Prodiit Latine per Renaudotium tom. 2. Litur. Orient. pag. 186. Abulbarcatus in libro de divinis Officiis cap. 7. *duas Clementis Epistolas* apud Coptos receptas esse affirmat: nec non *Librum Arcanorum*, de quo infrà sermo erit, & *Canones*. Quod autem idem Abulbarcatus de citatis epistolis addit, eas nimirùm à Patribus Nicænis inter canonicos libros recensitas fuisse, memoriæ lapsus est, quum Canonem Apostolis inscriptum indicare vellet, quod & in superiori capite dixerat. *Epistola Clementis* adversùs eos, qui matrimonium rejiciunt, citatur à Barsalibæo Commentar. in Evangel. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 158.

1 *Historia Petri, Pauli, Joannis, & Apostolorum.* Nimirùm *Recognitionum Libri X.* Clementi adscripti, de quibus Fabricius to 5. Biblioth. Græcæ pag. 35. *neque aliud, puto, est Itinerarium Apostolorum, quod ab Iconoclastis jactatum rejicitur Concil. VII. Act. 5. Plerique* ἀκούσεις *Petri, vel Clementis, alii* κηρύγματα, περὶ Σίμωνα τὸν μάγον διαλέξεις, πράξεις, *sive Acta vocant.*

2 *Canones eorum cum Tractatibus.* Apostolicos Canones LXXXI. vel secundùm alios LXXXV. intelligit Sobensis, quorum ipse epitomen in sua Canonum Synodalium collectione publicavit. Exstant Syriacè in Codice 18. ad calcem Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 498. Per *Tractatus* verò *Didascaliam* videtur designare iisdem Apostolis inscriptam, quæ Syrorum manibus teritur, à Canonibus, à Constitutionibus, & à libris Recognitionum planè diversa. Hujus meminit Barhebræus in suo Nomocanone frequenter. Exstat autem Syriacè ms. in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide.

Arabico sermone in Bibliotheca Vaticana Tomo 1. Canonum Ecclesiæ Alexandrinæ habentur sub Apostolorum nomine *Acta, Canonesque XXX Canones alii per Clementem LXXXII. Constitutiones Apostolorum de Sacerdotio & Ecclesia VI. Constitutiones Apostolorum per Clementem LXXI. Constitutiones aliæ Apostolorum per Clementem LVI. Didascalia, seù doctrina Apostolorum in capita XXXIX.* (quæ etiam habetur in Cod. Arab. Vat. 38.) *Clementis Canones, seù Epistola S. Petri ad Clementem. Canones denique Apostolorum ex Testamento vetere desumpti.* Tomo verò secundo *Constitutionum Apostolicarum per Clementem libri octo.* Denique sub Clementis nomine *Libri octo, Arcani* appellati. Vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 587. & 619. & Tom. 2. pag. 507. & 508.

3 *Africanus.* Temporibus Antonini Helagabali & Alexandri Severi claruit. Sub *Julii* nomine (nam & hoc prænomen gerebat) citantur ejus Commentaria in Joannem à Mose Barcepha in libro de Paradiso, ut observavi Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 129. & rectè notavit Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ p. 270. Ex ejusdem Chronico multa Dionysius Patriarcha mutuatus est, quæ in Eusebiano desiderantur. Exstat *Græcus ejusdem Prologus in historiam Susannę unàcum Origenis epistola ad ipsum* in pervetusto Codice Græco ms. ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 513.

CAPUT VII.

Hippolytus Epiſcopus & Martyr.

1 Sanctus 1 Hippolytus martyr
2 Et Epiſcopus compoſuit 2 librum
De diſpenſatione : & expoſitionem
3 Danielis 3 minoris & Suſannæ.

4 Et 4 capita adversùs Cajum :
5 Et 5 Apologiam pro Apocalypſi
Et Evangelio Joannis
Apoſtoli & Evangeliſtæ.

ܩܕܝܫܐ ܗܝܦܘܠܛܘܣ ܫܗܝܕܐ ܘ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܗܘ ܕܟܬܒ ܠܗ
ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܘ
ܦܫܪܢܘܬܐ ܕܕܢܝܐܝܠ ܙܥܘܪܐ ܘ
ܕܣܘܣܢܐ ܒܬܘܠܬܐ :
ܘܐܪܒܥ ܡܐܡܪ̈ܐ ܥܠ ܩܝܝܢ :
ܘܐܪܒܥ ܡܐܡܪ̈ܐ ܥܠ ܐܦܘܩܐܠܝܦܣ ܘ
ܥܠ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܘܚܢܢ
ܫܠܝܚܐ ܘܐܘܢܓܠܝܣܛܐ :

CA-

NOTÆ.

1 *Hippolytus*, Portus Romani, non ad Oſtia Tyberina, ſed celebris in Arabia hoc nomine Emporii Epiſcopus, ut Stephanus le Moyne conjicit. *Abulidum Romæ Epiſcopum* ابوليدس اسقف رومية vocant recentiores Chriſtiani Arabes. Claruit circa annum Chriſti 220. *Canones Arabicos duodequadraginta* ſub ejus nomine collegit tomoque primo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ inſeruit Macarius Preſbyter ac monachus monaſterii S. Macarii in Codice Arabico ſcripto anno Chriſti 1372. Tom. 1 Bibl. Orient. pag. 619. Laudantur ab Abulbarcato in libro de divinis Officiis cap. 7. ubi Scriptorum Eccleſiaſticorum opera recenſet. *Æthiopicos* memorat Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 208. ubi & *Græcæ ipſius didaſcaliæ* mentionem facit, quæ eadem eſt, ac *conſtitutio Sanctorum Apoſtolorum per Hippolytum*, de qua Lambecius in Biblioth. Vindobon. lib. 8. pag. 429. Exſtat Syriacè in pervetuſto Codice 18. ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 408. Ejuſdem Hippolyti *homilia de Antichriſto, de ſecundo Chriſti adventu, & de fine mundi* Græcè ms. habetur in Codice Græco 12. ad calcem Tomi 1. Bibl. Orient. pag. 603. & in Cod. 39 p. 597. Item Græcè *Expoſitio in Canticum Canticorum* Tom. 1. ejuſdem Bibl. Orient. pag. 601. & 603. *Vitę XII. Apoſtolorum*, & *LXX. Diſcipulorum*, Ibidem. Syriacè fragmenta *de quatuor animalibus in Jeremiam, in Cantica Canticorum, & de quinque illis, quos Matthæus in Chriſti genealogia prætermiſit* To 1. Bibl. Orient. pag. 607.

2 *Librum de diſpenſatione*, ſeù ut vertit Ecchellenſis, *de Regimine*: Hoc eſt, *de œconomia Chriſti in carne*, ſeù *de myſterio Incarnationis*. Laudatur à Fabricio tom. cit. pag. 206. ſub hoc titulo: *De Deo trino & uno, & de myſterio Incarnationis contra hæreſim Noëti.*

3 *Danielis minoris & Suſannæ*, de quibus Fabricius loc. cit. Vide quæ ſuprà notavi pag. 6. Exſtat Græcè bene longum fragmentum in pervetuſto Codice ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 513.

4 *Capita adversùs Cajum. Hæreticum puta, de quo Irenæus I. 35.* inquit Fabricius tom. cit. pag. 210.

5 *Apologiam pro Apocalypſi & Evangelio Joannis*. Conſule eundem Fabricium tom. cit. pag. 209. De Apocalypſi Joannis dubitatum olim fuit, an inter Canonicos libros eſſet; maximè *apud Orientales Eccleſias*, teſte Junilio Africano. Dubitaſſe videtur & Barhebræus in ſuo Nomocanone cap. 7. ſect. 9. ubi hanc Dionyſii Alexandrini ſententiam refert. ܗܕܐ ܕܡܪ ܕܝܘܚܢܢ ܫܠܝܚܐ ... ܘܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ... ܘܠܐ ... ܐܠܐ ... ܐܝܬ ... ܕܝܘܚܢܢ ... ܘܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ... ܗܘ ... ܐܝܬ ... ܕܝܘܚܢܢ ... ܘܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ... ܗܘ ... ܐܝܬ ... ܕܝܘܚܢܢ ... ܘܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ... ܗܘ :

Apocalypſis, quæ nomine Joannis Apoſtoli prænotatur, non ejus eſt, ſed vel Cerinthi, qui cibum & potum ſimiliter ſuper terram poſt reſurrectionem docet: vel Joannis cujuſpiam alterius: Duo enim ſunt Epheſi monumenta, quæ hoc nomine noſcuntur. Certè Syri tùm Jacobitæ, tùm Neſtoriani lectionem nullam ex Apocalypſi in Eccleſia recitant: & tàm in manuſcriptis Syriacis Teſtamenti novi Codicibus, quàm in eo exemplari, quod Moſe

Mar-

CAPUT VIII.

Damasus Papa.

1 Damasus 1 Episcopus
2 Romæ scripsit 2 de re
3 Fidei, & 3 Canones.

وَمُدُهِمَ رُهِمَهُا
وَوَهِمَا هَدِلَا لَلَا هُوَا
وَهِمُنَهُا هُنَّا .

CAPUT IX.

Ignatius Antiochenus.

4 Et 4 Ignatius similiter.

وَلَمِ لَهُمَ رُهِمَا .

CA-

Mardeno Ignatii Jacobitarum Patriarchæ oratore procurante, à Joanne Alberto Widmanstadio Viennæ anno Christi 1555. typis editum fuit, *Apocalypsis* desideratur. Quod tamen non ideò factum existimo, quia Apocalypsim è Canone sacrorum librorum rejiciant; sed quia hæc in Simplici seù Vulgata apud ipsos editione minimè contineatur, ut suprà indicavi. Vide Fabricium tom. 3. Bibl. Græcæ pag. 147. & seqq. qui pag. 172. *Apocalypses apocryphas* recenset *Sancti Petri: S. Pauli: S. Joannis* à canonica diversam: *Cerinthi: S. Thomæ: S. Stephani:* & aliorum. Exstant autem in Bibliotheca Vaticana Apocalypses *S. Petri sub nomine Clementis* Arabicè Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 585. & 587. *S. Joannis* Cod. Arab. Vat. 41. 123. & 141. *Athanasii Alexandrini* Arabicè eodem To. 1. pag. 587. & Cod. Arab. ms. Vatic. 39. & 127. *S. Pauli* Syriacè cum præfixa eidem Apologia anonymi Tom. 1. pag. 585. & Tom. 2. pag. 488. *Clementis libri octo* à Constitutionibus diversi, qui *Arcani* appellantur, & *Chronicon Patrum*, *Petrique Revelationes* apocryphas continent, Arabice eodem Tom. 2. pag. 508. de quibus hæc Abulbarcatus lib. de divinis Officiis cap. 7. وكتاب ينعت بكتاب الاسرار يتضمن بداية الخليقة وتكوين العالم وخلق ادم واخباره واخبار ذراريه اولا فاول الى نوح ثم الى ابراهيم ومن يليه الى ظهور المسيح وصعوده واخبار الرسل والملوك الذين اتوا ويانون مستانفا وغير ذلك *Liber, qui Arcanorum inscribitur, agit de rerum mundique origine, deque Adami creatione, primæque ejusdem sobolis historiam texit usque ad Noë: & ab hoc ad Abraham: ab hujus verò posteris usque ad nativitatem ascensionemque Christi. Gesta denique Apostolorum & Regum, qui fuerunt olim, eruntque in posterum: & alia hujusmodi.* Huc potiùs, quàm ad libros Recognitionum respexisse videtur Sozomenus lib. 1. cap. 1. quum Clementem inter Historiæ Ecclesiasticæ Scriptores principe loco nominat: *nisi* cum Fabricio tom. 5. pag. 35. dicere malimus, alium à S. Clemente Romano per Sozomenum designatum fuisse Clementem historicum & Chronographum, Svidæ, Joanni Malalæ, Etymologo, & Anonymo Combefisiano in originibus Constantinopolitanis laudatum, qui de Imperatoribus Romanis scripsit, & sæculo quarto vixisse videtur. Cæterùm ut ad Apocalypsim Joannis revertar, Ægyptii eam constanter admittunt, ut ex Canone Abulbarcati liquet, eandemque doctis Commentariis illustravit Benattalius, quorum exemplar Arabicum exstat in Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe.

1 *Damasus* obiit e. eunte an. Christi 384. Opera ejus genuina & supposititia recenset Caveus tom. 1. hist. liter. pag. 129.

2 *De re fidei*. Videtur hoc Damasi Opus idem esse, ac *Confessio fidei Catholicæ ad Paulinum Episcopum Antiochenum*, de qua Caveus loc. cit.

3 *Canones*. Quatuordecim è Syriaco in Arabicum conversi exstant in Codice 36. ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 507. quos Sobensis designat: desumpti videntur ex *Epistola Synodica Damasi Papæ ad Episcopos Orientis*, de qua idem Caveus loc. cit. Horum prior est de disciplina Ecclesiastica: reliqui de sancta Trinitate.

4 *Ignatius* Apostolorum discipulus, quem Syri نورا *Nurana*, hoc est, *Igneum* appellant,

CAPUT X.

Symmachus.

1 1 Symmachus, cujus Commentator (*nempe Theodorus*) In expositione Davidis mentionem facit, Habet libros, quorum unus Nuncupatur de distinctione præceptorum.

ܣܘܡܟܘܣ ܘܡܦܫܩܢܐ
ܕܦܫܩ ܒܡܙܡܘܪ ܕܕܘܝܕ .
ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒ̈ܐ ܒܡܢܗܘܢ
ܕܡܬܩܪܐ ܦܘܪܫܢܐ ܕܡܦܠܓ̈ܢܐ .

CA-

lant, latinum etymon respicientes : unde Arabibus نورانى *Nurani* dicitur ex eadem Syriaca radice, non ex Arabico themate نور, quod *lucem* significat, non *ignem*. Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 38. *Nuranienſis* cognomentum, quod S. Ignatio ab Orientalibus tribuitur, *è Nura Sardiniæ civitate* perperàm arcessit. Quod autem *Sobensis* scribit, *Ignatium de re fidei & canones edidisse, nihil aliud videtur respicere* (ut verbis utar Fabricii tom. cit. pag. 41.) *quàm ejus epistolas, quas Syriacè secum ex Oriente attulit alter Ignatius Antiochenus Patriarcha junior* (Nehemes scilicet Syrorum Jacobitarum Patriarcha, de quo dixi Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 229.) *qui Romæ Gregorio XIII. Pontifice reformationi Calendarii interfuit, ibique diem obiit*. Idem Ignatius Nehemes auctor est Arabici Catalogi Anaphorarum Syriacarum, quem Cornelius Schultingius in Latinam linguam per Antonium Trancosum conversum tomo tertio de divinis Officiis inseruit : de quo idem Fabricius loco cit. *In Catalogo Liturgiarum Chaldaicarum, sive Syriacarum, quem habuit idem Patriarcha, memoratur Liturgia S. Ignatii Græcè composita Antiochiæ anno vigesimo septimo post Ascensionem Domini, quam Chaldæam fecit S. Jacobus Episcopus Rohensis, scilicet Edessenus*. Hæc Fabricius. Exstat ea Liturgia in Codicibus Syriacis Nitriensibus 3. & 4. & in aliis manuscriptis impressisque : initium, *Deus Pater sancte*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. & 574. Prodiit Latinè per Renaudotium to. 2. Liturg. Orient. pag. 215. cujus judicium de eadem placet hìc describere. *Longa oratione*, inquit Tom. cit. pag. 226. *non opus est ad ipsius Liturgiæ novitatem probandam, quum satis ipsa se prodat. Stylus enim synonymus & epithetis inflatus ultra modum, natæ infelicibus sæculis eloquentiæ magis convenit, quàm primævæ Apostolicorum temporum simplicitati, quam genuina Ignatii martyris scripta repræsentant*. Et paucis interjectis. *At nulla præter Jacobiticam Antiochenam Ecclesiam* (adde & Maroniticam) *habuit hucusque Liturgiam Ignatio attributam : neque de ista quidquam aliud cogitare possumus, nisi quod ab aliquo scripta quum singularem titulum non præferret, esset-que Antiochenæ Ecclesiæ propria, Ignatii nomen, tamquam illius insignis Episcopi acceperit. Potuit etiam ab aliquo Ignatio scripta fuisse, qui illam Sedem tenuerit* (fortasse ab Ignatio primo, vel secundo hujus appellationis.) *aliquot enim ita appellati sunt inter Jacobitarum Patriarchas : & librariorum culpa ad Martyrem referri, quę novi hominis foret* : uti ad Dionysium Areopagitam relata fuit in Missali Chaldaico impresso anno 1592. Liturgia Dionysii Barsalibæi, & ad Joannem Chrysostomum Liturgia Joannis Episcopi Haran, Nisibis, & Chaboræ. Nimirùm solemne fuit Jacobitis non Liturgica modo, sed etiam Theologica opera sanctis Patribus tribuere, ut liquet ex iis quas citant, Homiliis Epistolisque Xysti, Julii ac Cælestini Summorum Pontificum, quibus & Anaphoras Syriacas suppossuere, quæ habentur in Codicibus Syriacis Nitriensi 3 & Ecchellensi 5. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. & 574. prodieruntque Latinè per Renaudotium tom. cit. pag. 134. & 227. Vide quæ de operibus Patrum à Monophysitis depravatis vel confictis notavi Tom 2. Bibl. Orient. pag. 289. Idem ferè dicendum de Liturgiis Clementis Romani, & Dionysii Areopagitæ, de quibus suprà : nisi quod hæ videntur ex libris Clementi Dionysioque tributis desumptæ ; illæ verò, Xysti scilicet, Julii, Cœlestini, Ignatii aliorumque id genus, ex recentioris cujuspiam Syri Scriptoris cerebro compositæ : quidquid in contrarium dicat cl. Edenensis, cujus sententiam alibi expendemus. Sed ut ad Ignatium regrediar, *Acta martyrii ejus* imperfecta Syriacè exstant Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 606. Copticè integra eodem Tom. pag. 618.

1 *Symmachus* genere Samaritanus, secta Ebionita, auctor Versionis Veteris Testamenti, quam è Syris sæpè laudat Gregorius Barhebræus in Horreo mysteriorum, ut observavi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 278. & seqq. Claruit circa annum Christi 200. Ad confirmandam Ebionitarum sectam scripsit *Commentarios in Matthęi Evangelium*, in quibus Christi genealogiam præcipuè oppugnat.

CAPUT XI.

Eusebius Cæsareensis.

1 Eusebius 1 Cæsareæ composuit
2 Librum 2 historiæ Ecclesiasticæ
3 Duobus tomis: & 3 librum
De divina apparitione

4 Et 4 Chronicon: & 5 librum
5 Solutionis contradictionum,
Quæ sunt in Evangelio, cum
6 Canonibus 6 ejusdem:
7 Et 7 librum de figura mundi.

8 Et historiam 8 Constantini:
Et Martyrum 9 Occidentalium:
9

Et

ܐܡܡܘܢܝ

Hos videtur indicare Sobensis, quum ait, *Symmachum scripsisse librum, cui titulus de distinctione præceptorum.* Fortasse enim præcepta Evangelica, quæ sparsim apud Matthæum leguntur, in unum collegit: quemadmodùm Joannes Thebæus Tractatum edidit inscriptum, ܦܨܩܐ ܕܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܚܙܝܐ ܘܢܒܝܐ ܕܬܒܝܕܐ, *Præcepta sancti Evangelii distincta & exposita à sancto Joanne Vidente & Propheta Thebaidis*, Syriacè tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585.

1 *Eusebius*, cognomento *Pamphili*, Cæsareæ in Palæstina Episcopus, obiit anno Christi 340. ut scribit Dionysius in Chronico.

2 *Librum historiæ Ecclesiasticæ duobus tomis* apud Syros; uno Tomo in decem libros distributum ab auctore.

3 *Librum de divina apparitione*. Is est, qui apud Gulielmum Caveum tom. 1. hist. liter. pag. 95. inscribitur, περὶ Θεοφανείας *libri V.*

4 *Chronicon* à Dionysio Jacobitarum Patriarcha magna ex parte descriptum: quod & Simeon Garmachita illustrasse dicitur in hoc Catalogo.

5 *Librum solutionis contradictionum, quæ sunt in Evangelio*: hoc est, *de dissonantia Evangeliorum ad Stephanum*, de quo Caveus loc. cit.

6 *Cum Canonibus ejusdem*. Canones X. Evangeliorum intelligit Sobensis, qui unà cum præfixa Eusebii ad Carpianum epistola, Ammonii Harmoniæ Evangelicæ præponi solent. Exstant Syriacè, & Arabicè, antiquissimis Evangeliorum Codicibus præfixi, de quibus Barsalibæus & Barhebræus in præfationibus ad Evangelia.

7 *Librum de figura mundi* seù *Cosmographia; Topographia* scilicet *Judææ*, quæ ejusdem Eusebii libro περὶ τοπικῶν ὀνομάτων olim præfixa fuerat, ut observat Fabricius tom. 6. Biblioth. Græcæ pag. 94.

8 *Historiam Constantini* libris quatuor comprehensam.

9 *Historiam Martyrum Occidentalium*. Nimirùm Palæstinæ, Syriæ, Ægypti, aliorumque locorum. Orientalium nomine Chaldæos Persasque Sobensis intelligit: Occidentales verò appellat quoscumque populos à Mesopotamia versus Occidentem dissitos. Collectio Martyriorum, quæ in Palæstina cæterisque Occidentis partibus contigere, Eusebio Cæsareensi tribuitur à Syris. In Bibliothecam Vaticanam nuper illata sunt pervetusta *Martyria Theoduli & Agathopi. Theodoræ & Didymi. Babylæ Episcopi Antiocheni. Quadraginta Martyrum. Theodotæ meretricis Philemonis, Apollonii, Arriani, & sociorum. Luciani, Thyrsi, & Callinici. Agnetis Virginis. Theodotæ & filiorum. Victorini, Victoris, Nicephori, & Papyli. Luciani & Marciani. Procopii. Alphæi, Zacchæi, & Romani. Timothei Gazæ. Appiani. Ædesii. Agapii. Fidei, Spei, & Charitatis, matrisque earum Sophiæ. Septem Martyrum Samosatenorum. Phocæ. Eleutherii Episcopi, Antiæ ejus matris, & Carpi præsidis. Mamæ, seù Mamantis. Theodosiæ Virginis. Petri Abselami. Ignatii Episcopi & martyris. Crescentis.*

1 Et orationem [1] de laudibus eorum:
2 Et orationem [2] de defectu pluviæ.
3 Et librum [3] Apologeticum
Pro quodam Origene,
Qui exponit (*Scripturas*) Allegoricè,
Et coarguitur à Theodoro.

ܘܡܡܪܐ ܕܫܒܚܐ ܕܩܕܝܫܐ ܗܘ :
ܘܡܡܪܐ ܕܫܒܚܐ ܕܥܠ ܥܕܒܐ ܕܡܛܪܐ .
ܘܟܬܒܐ ܕܡܓܢܐ ܥܠ
ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܐܘܪܝܓܢܣ
ܘܐܬܟܪܟ ܥܠ ܕܒ ܬܐܘܕܘܪܘܣ .

CAPUT XII.

Athanasius Alexandrinus.

4 Athanasius [4] magnus
Præsul Alexandriæ
Edidit Epistolas, & Orationes
De orthodoxa fide.

ܐܬܢܣܝܘܣ ܪܒܐ
ܦܬܩܓܝ ܘܡܡܪ
ܕܐܡܪ ܠܗ ܐܬܢܣܝܘܣ ܡܡܪܐ
ܕܫܪܝܪܐ ܗܝ .

Et

tis. Dioscori. Sergii & Bacchi. Pantaleonis. Christophori & sociorum. Paphnutii & sociorum. Stratonicæ & Seleuci. Febroniæ Virginis. Theonillæ. Julittæ Virginis. Gordii. Mimi cujusdam. Quirici & Julittæ. Georgii, Antonini & Alexandræ. Syriacè tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 606. & 607. An hæc omnia ad collectionem Eusebianam pertineant, aliis judicandum relinquo. In Bibliotheca cœnobii Scetensis S. Mariæ Syrorum in deserto Nitriensi vidi duos pervetustos Codices Syriacos, quorum prior hasce Sanctorum Vitas continebat: *Abrahæ nimirùm Chedonitæ, auctore S. Ephræmo Syro. Juliani Sabæ eodem Ephræmo auctore. Viri Dei* (hoc est, Alexii) *temporibus Rabulæ Edessæni. Pauli Episcopi & Joannis Presbyteri: & Puerorum Ephesi.* Posterior verò complectebatur *martyrium SS. Petri & Pauli à Dionysio conscriptum in epistola ad Timotheum. Historiam S. Joannis Evangelistæ. Adæi Apostoli. Thomæ Apostoli. Polycarpi. Eleutherii. Judæ Episcopi Hierusalem. Achudemæ Primatis Orientis. Maruthæ Primatis Tagritensis. Pauli Episcopi. Epiphanii Episcopi: Severi Patriarchæ. Joannis Episcopi. S. Ephræm Syri. Abibi Episcopi. Malchi monachi. Danielis Ægyptii. Phinees martyris. Joannis Dilamitæ. Cyri martyris. Sarbelii martyris. Simeonis Barsaboë Episcopi & martyris. Pusicis martyris. Saadost Episcopi & martyris. Centum viginti martyrum. Barbasemini Episcopi & martyris. Abdæ Episcopi. Narsetis Episcopi. Barhadbesciabæ. Bademi Archimandritæ. Barsebiæ. Abdalmessiæ. Paphnutii. Philemonis. Theoduli. Acacii. Alexandri. Crescentis. Euphemiæ. Theodotæ. Theodo-*

ræ Virginis. Theodotæ meretricis. Eudoxii. Leontii. Procopii. Alphæi & Zacchæi. Timothei Gazæ. Agapii. Petri martyris. Victorini. Ammonii. Appiani. Theodosię Virginis. Marię Virginis. Luciani. Onesimi. Cypriani. Eusebii Et Mar Ab-Hai. Horum martyriorum pleraque ad Eusebium referri non posse, certum est. Græcè, Copticè, & Arabicè martyria nonnulla Vitæque Sanctorum exhibentur Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 586. 595. 603. 605. 617. & 618. ut alia omittam, quæ Græcè, & Arabicè exstant mss. in Bibliotheca Vaticana, quæque olim ad Bibliothecam Palatinam spectabant.

1 *Orationem de laudibus eorum*, nimirùm Martyrum; quæ alia est à *sermone de laudibus martyrum Orientalium*, qui exstat Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 606. Vide quæ de hoc Sobensis loco disserui Tom. cit. pag. 184.

2 *Orationem de defectu pluviæ*, cujus neque Græcorum, neque Latinorum quisquam meminit.

3 *Librum Apologeticum pro Origene*. Libros scilicet sex Apologiæ pro Origene, de quibus Caveus loco cit. Quod autem ait Sobensis, Origenem tamquam allegoricum scripturarum expositorem coargui à Theodoro, alludit ad *opus ejusdem Theodori Mopsvesteni adversùs Allegoricos*, cujus idem Sobensis infrà mentionem facit.

4 *Athanasius*. Obiit anno Christi 371. vel ut firmior fert opinio 373. Vita ejus præfigitur Codici Græco manuscripto Tomo 1. Bibliot. Oriental. pag. 593. ubi pleraque ejusdem opera prostant, ut & eodem Tom. pag. 596 598. 603. 604. & 607. *Coptice* habentur *homilię tres de Abraham*,

Et Apologiam de ſua fuga:
Et hiſtoriam Sancti Antonii,
Et librum inſcriptum
Ad Epictetum,

CAPUT XIII.

Baſilius Magnus.

1 Baſilius 1 Magnus Com-

de Iſaac, & de Jacob, eod. Tom.1. pag. 618. *Syriacè* verò *Liber de Incarnatione Dei Verbi* exaratus anno Chriſti 564. in eodem Tom.1. pag.612. qui prodiit Græcè & Latinè in noviſſima Benedictinorum editione Tom. 1. pag.47. *Symbolum*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag.631. & *Anaphora Syriaca*, cujus initium, *Domine Deus fortis*, de qua Cornelius Schultingius tom. 3. in Catalogo Liturgiarum, num. 15. & Edenenſis num. 11. quæ ad Anthimum Alexandrinum perperàm refertur in Codice Nitrien. 3. Tom. cit. Bibl. Orient. pag. 562. nullus enim Anthimus fuit, qui Alexandrinam vel Orthodoxorum, vel Jacobitarum Sedem occupavit. Citantur autem ejuſdem Athanaſii *Orationes de Cruce, & de ortu corporali* à Moſe Barcepha Par. 1. & 3. de Paradiſo Tom.2. Bibl. Orient. p. 129. *Homilia ſeù Oratio quadrageſima tertia* à Dionyſio Barſalibæo tom. cit. pag. 158. *De Incarnatione Domini: Epiſtola ad Jovianum Imperatorem: Homilia de Epiphania Domini: Commentaria in Cantica, & in epiſtolam ad Coloſſenſes* à Gregorio Barhebræo in opere Theologico Tom. cit. pag. 295. qui in Nomocanone, & in Commentariis in Scripturam ſæpè Athanaſii teſtimoniis utitur. *Oratio de anima, & oratio adversùs Apollinarem* à Joanne Marone in libello fidei Tom. 1. Biblioth. Orient. pag.516. *Arabicè* denique habentur ſub nomine ejuſdem Athanaſii *liber adversùs Judæos*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 634. qui idem eſt, ac *Interrogationes Judæorum & hæreticorum, & reſponſiones Chriſtianorum de iis, quę ad divinam Chriſti diſpenſationem ſpectant*, Græcè eod. tom. pag. 603. *Canones ſeptem ſuprà centum*, & *Symbolum* in Tomo ſecundo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ, quos Macarius Presbyter & monachus compilavit, Tom.2. Bibl. Orient. p.619. & Cod. Arab. Vat. 129. pag. 49. *Homiliæ duę in Pentecoſten*, Cod. Arab. Vat. 45. & *Apocalypſis apocrypha*, Cod. Arab. Vat. 39. & 55. de qua ſuprà dictum eſt. Quæ autem à Sobenſi laudantur hìc Athanaſii opera, typis omnia prodiere, ſatiſque nota ſunt.

Abulbarcatus in libro de divinis officiis cap. 7. hoſce commemorat Athanaſii libros.

Commentarium in Pſalmos

Ex quo (inquit) *deſumpta eſt Præfatio, quę continet diviſionem Pſalmorum, & ad quos referendi ſunt, & quam unuſquiſque virtutem habeat.* (Exſtat hæc Præfatio in Pſalmis Syriacis manuſcriptis paſſim.) *Quæſtiones ad Antiochum de Trinitate, Incarnatione, & Fide: & Canones* 107. De quibus vide poſtremam editionem Benedictinorum Congregationis S. Mauri.

1 *Baſilius magnus* obiit juxta communiorem ſententiam anno Chriſti 378. Opera ejus *Græca* unàcum Vita per Amphilochium ſcriptâ, habentur in mss. Codd. Clem. Vat. To.1. Bibl. Orient. pag. 593. 595. 596. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 631. & Tom. 2. pag. 517. *Copticè* Baſilii *homilia in B V. Mariam* Tom.1. pag.618. *homilia altera* ſine titulo, pag. 619. *Copticè & Arabicè* Baſilii *Liturgia* Tom. 1. pag. 617. 624. & Tom. 2. pag. 517. & in Cod. Vatic. Coptico 12. & 21. & Arab. Vatic. 169. *Arabicè* ejuſdem Baſilii *Liturgia* ex Græco converſa, Cod. Arab. Vat. 42. & 157. *Baſilii & Gregorii Dialogus*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. & Cod. Arab. Vat. 170. qui idem eſt ac *Interrogationes Reſponſioneſque ejuſdem Baſilii atque Gregorii Theologi*, quæ exſtant Græcè Tom. 1. pag. 605. *Canones duodecim, & alii centum & ſex*, ex tribus canonicis Baſilii epiſtolis ad Amphilochium decerpti, eodem Tom. 1. pag. 619. *Canones XXII.* Cod. Arab. Vat. 23. pag. 363. *Oratio exhortatoria ad Baptiſmum*, Cod. Arab. Vat. 44. quæ eadem eſt ac *ſermo præparatorius in ſanctum Baptiſma* Græcè Tom. 1. pag. 596. *Adhortatio ad juvenes Chriſtianos, ut ad comparandas ſcientias animum intendant*, Cod. Arab. Vatic. 69. *Homilia de continentia cogitationum*, Cod. Arab. Vatic. 167. *Epiſtola ad Eunomium*, Cod. Arab. Vatic. 28.

Denique *Syriacè* exſtat 1. Baſilii *Liturgia*, cujus initium, *Æterne Deus, qui in principio homines creaſti*, Tom. 1. pag. 614. edita primùm ab Andrea Maſio, & noviſſimè à Renaudotio Tom.2. Liturg. Orient. pag.548.

qui

1 Composuit librum in 1 Hexaë-
meron:
2 Et quæstiones 2 varias: & 3 Ora-
3 tiones:
4 Et plures longasque 4 Epistolas.

ܗܘ ܥܒܕ ܫܬܐ ܒܗܟܠ ܝܘܡܐ :
ܫܐܠܬܐ ܗܘ ܘܡܡܪܐ :
ܘܣܓܝܐ ܕܐܓܪܬ̈ܐ .

CAPUT XIV.

Gregorius Nyssenus.

5 Gregorius 5 Nyssenus Ha-

ܗܘ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܩܣܛܢܝ ܐܦ ܗܘ

qui eodem Tomo pag. 562. advertit eandem Liturgiam etiam S. Gregorio Theologo conjunctim tribui in pervetusto Codice Colbertino: & Tom. 1. pag. 1. alteram ejusdem Basilii Liturgiam ex Coptico & Arabico recudit, quam anno 1604. unàcum Liturgiis Gregorii & Cyrilli, ex Arabico converterat Victorius Scialac Maronita; & pag. 57. novam ipse Renaudotius ejusdem Liturgiæ editionem ex Codice Græco Arabico fecit. 2. *Liturgia altera*, ex Græco in Syriacum conversa, qua Syri Melchitæ olim utebantur, Tom. 1. pag. 615. quæ eadem est, ac prior Syriaca, posteriorque Coptica & Arabica; sed uberior, & in ordine precum dumtaxat diversa. 3. *Liturgia Syriaca Præsanctificatorum* nomen Basilii præfert, Tom. cit. pag. 615. quæ à Græcis ad S. Gregorium Papam communiter referri solet. Basilianæ autem Anaphoræ meminit Edenensis cap. 2. num. 15. & Cornelius Schultingius num. 15. ex fide Ignatii Jacobitarum Patriarchæ, illius Catalogi auctoris, qui tamen falsus est, quum ait, eam à S. Basilio anno Christi 390. compositam: nam vita Sancti Doctoris ad eum annum nequaquam producta est. 4. *Liber de institutione monastica*, cui titulus: *Quæsita monachorum ad Basilium magnum Cæsareæ Cappadociæ Episcopum de re monastica CCCLX.* quibus continentur Ascetica ferè omnia, quæ in Regulas fusius breviusque disputatas dividuntur; ordine tamen ab editis diverso: quædam etiam in eis sunt, quæ in impressis desiderantur. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. & 611. atque huc respexit Sobensis, quum ait, *Basilium composuisse quæstiones varias*. 5. *Epistola ad Gregorium Nyssenum fratrem*, & *Paræneses duæ*, quæ in cit. tom. 1. p. 611. institutionibus monasticis subjunguntur.

Citantur autem à Syris Scriptoribus hæc Basilii opera. *Adversùs Eunomium caput octogesimum* à Joanne Marone in libello fidei Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 516. *Oratio in illud, in omni re gratias agite*, à Moise Barcepha Par. 1. de Paradiso cap. 13. Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 129. *In Hexaëmeron & adversùs Eunomium* à Gregorio Barhebræo in libro de fundamentis Ecclesiasticis Tom. cit. pag. 295. *Canones* ab eodem Barhebræo in Nomocanone pag. 302. & in Ethicis p. 306. Fragmentum *de Virginitate*, ubi de *Loth ejusque filiabus*, Tom. 1. pag. 607. Item à Petro Callinicensi in opere adversùs Damianum, & à Barhebræo in Commentariis in Scripturam, Tom. 2. pag. 80. & 283.

Idem Barhebræus in Nomocanone cap. 7. sect. 9. inter receptos apud Syros notosque Patrum libros, hosce Basilii recenset: *Orationes undetriginta*: & *in Hexaëmeron homilias novem*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 302. & 303.

Abulbarcatus lib. de divinis officiis cap. 7. laudat *Basilii magni Liturgiam*: *Librum de institutione monastica*: *Interrogationes & responsiones cum Gregorio*, quem fratrem Basilii per errorem vocat: *Canones de ordinibus Ecclesiasticis* 106. *In Hexaëmeron libros novem*, quibus subjunctum esse decimum affirmat à Gregorio ejusdem Basilii fratre, rogatu Petri Episcopi Sebasteni, compositum. Fragmenta ex Basilio in libro de Fide Patrum exhibet Paulus Ebn Regia, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 624.

1 *In Hexaëmeron* librum, homiliis novem constantem, ut mox dixi.

2 *Quæstiones varias*. Ascetica nimirùm Basilii, quæ tempore Photii duobus constabant libris, quorum primus continebat breves illos *sermones de judicio Dei*, *de fide* &c. qui Ethicis præponi solent; secundus *ethica* seu *moralia*, item Regulas Asceticas fusiores 55. per modum Interrogationum & responsionum explicatas: deinde breviores alias numero 313. prout hodie exstant Syriacè descriptæ in Codice suprà laudato.

3 *Orationes*. Universim à Barhebræo numerantur XXIX. quæ nimirùm in Syrorum sermonem conversæ sunt: nam Græcè habentur Homiliæ XXXI.

4 *Epistolas*. Sunt numero 428. diversi argumenti, de quibus vide Gul. Caveum tom. 1. hist. liter. pag. 136. Eas Jacobus Edessenus conjunctim cum epistolis Nazianzeni recensuit in Onomastico Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 499.

5 *Gregorius Nyssenus* Basilii Magni frater natu minor, Concilio Constantinopolitano I. anno Christi 381. interfuit. *Græca* ejus opera habentur in Codicibus mss. Clementino-Vaticanis Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 593. 595. & 605.

Syriaca verò in optimo Codice Nitrien-

si,

1 Habet quamplures 1 quæſtiones:
Et expoſitionem in Pater noſter:
Et de Beatitudinibus Evangelicis:

2 Et librum 2 magnum Orationum:
3 Et de reſurrectione 3 & ad ſororem:
Et de hominis opificio,
4 Et de rebus 4 naturalibus.

5 Et librum adversùs 5 Ethnicos:
Et commentaria
In Canticum Canticorum, quæ diviſit
6 In duos tomos: & librum 6 de anima.

Gre-

ſi, quem Moſes Niſibenus pro Scetenſi S. Mariæ Syrorum monaſterio anno Chriſti 932 comparaſſe dicitur, hæc proſtant. *Epiſtola ad Theophilum Alexandrinum adversùs Apollinarium. De Oratione Dominica Homiliæ V. De Beatitudinibus Homiliæ VIII. De hominis opificio ad Petrum fratrem. In Canticum Canticorum explanatio*, Tom. 1. Biblioth. Orient pag 569. Ejuſdem *Liturgia Syriaca* laudatur à Corn. Schultingio num. 12. quam & apud Coptos exſtare, & quidem à Liturgiis Baſilii, Gregorii Theologi atque Cyrilli diverſam, teſtatur Abulbarcatus loco mox citando.

Arabicè ſub nomine S. Gregorii Nyſſeni *Canones quinque* exſtant in tomo ſecundo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 619. & *Encomium in Sanctum Ephræmum*, Tom cit. pag. 622. & 632. Fragmenta quædam ex Nyſſeno Arabicè profert Paulus Ebn Regia in libro de fide Patrum, Tom. cit. pag 624.

Joannes Maro in libello fidei citat *Nyſſeni epiſtolam ad Olympium*, quem amanuenſis *Philippum* perperàm vocat, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 516. Joannes Darenſis lib. 4. de reſurrect. corporum cap. 24. prolixum ejuſdem Nyſſeni fragmentum exhibet Orat. in Macrinam ſororem, quod Abr. Ecchellenſis Not. in hunc Ebedjeſu Catalogum pag. 171. ſub Darenſis nomine protulit. Moſes Barcepha in libro de Paradiſo utitur ejuſdem Nyſſeni auctoritate ex libris *de hominis opificio, & de oratione Dominica*, Tom. 2. p. 129. Gregorius Barhebræus in opere Theologico de fundamentis Eccleſiaſticis præter Nyſſeni *Orationes* de conſtitutione hominis, de opere ſex dierum, & adversùs Apollinariſtas, laudat ejuſdem *Apologiam pro S. Baſilio Magno*, Tom cit. pag. 295. Abulbarcatus denique in libro de divin. Offic. cap. 7. num. 4. hæc S. Gregorii Nyſſeni opera commemorat. 1. *Liturgia ad Filium*. 2. *Hexaëmeri à Baſilio inchoati complementum*: decima ſcilicet, & undecima Homilia, quæ novem Baſilianis ſubjunguntur. 3. *Epiſtola ad Petrum fratrem, in qua de creatione hominis diſſerit*: ſeu liber de hominis opificio ad Petrum. 4. *Expoſitio in Canticum Canticorum*. 5. *Liber de hominis natura, quem Honainus medicus Iſaaci filius è Græco in Arabicum tranſtulit*. Nimirùm *de natura humana libri octo*, qui Nemeſii Philoſophi eſſe dicuntur. Vide Guliel. Caveum in hiſtor. liter. tom. 1. pag. 138. & 139. Nemeſii autem de arbore vitæ tractatus citatur à Barcepha in libro de Paradiſo. 6. *Iſagoge, ſeù Introductio in Categorias Ariſtotelis*. Ejuſdem Nemeſii fœtus eſſe videtur.

1 *Quamplures quæſtiones*. Fortaſsè *contra Eunomium libri* XIII. vel, *ad Ablabium, tres Deos dici non oportere*: de quibus vide Caveum loc. cit.

2 *Librum magnum Orationum*, quarum numerum ex editis facile eſt colligere.

3 *De reſurrectione & ad ſororem*. In impreſſis titulus eſt, *de anima & reſurrectione Dialogus*, quem ex occaſione mortis Macrinæ ſororis conſcripſit. Ejus meminit Abulbarcatus loc. cit. num. 7. ſub nomine *Sanctæ Macrinæ*.

4 *De rebus naturalibus*. Ecchellenſis vertit, *de imbecillitate naturalium* ... Sed vox ... *imbecillitas* non eſt in textu Sobenſis, neque illam eſſe metri ratio patitur. *Rerum* autem *naturalium* nomine deſignat Sobenſis Tractatum S. Gregorii Nyſſeni in *Hexaëmeron*, ſeu de opere ſex dierum, à libro *de hominis opificio* diverſum.

5 *Librum adversùs Ethnicos*. In impreſſis titulus eſt, *Tractatus de communibus notionibus adversùs Græcos*.

6 *Librum de Anima*. Is eſt, qui in impreſſis ſubjungitur Tractatui de communibus notionibus. Differt autem à Dialogo de Anima & reſurrectione, de quo ſuprà dixi.

CAPUT XV.

Gregorius Nazianzenus.

1 Gregorii 1 Magni Episcopi Nazianzeni

ܬܫܥ ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܥܠ ܩܕ̈ܫ̈ܐ
ܘܫܡ̈ܫ̈ܐ ܘܒܪ̈ܝܫ̈ܐ

Ex-

NOTÆ.

1 *Gregorii Nazianzeni*, cognomento Theologi. Obiit anno Christi 389 *Græca* ejus opera cum interpretationibus Nicetæ & Eliæ Cretensis, habentur in mss. Codicibus Clementino-Vaticanis Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 601. 602. 603. & 605 & Tom. 2. pag. 515. quibus subjungitur ejusdem *Vita* scripta à Gregorio Presbytero: & *Anthologium* ex orationibus ejusdem Sancti Doctoris ab anonymo collectum, & in capita 60. divisum.

Copticè exstant homiliæ duæ: quarum altera *de Abraham & Isaac*: & altera *de Annunciatione B. Virginis Mariæ*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 618. Copto-Arabicè *Liturgia*, Tom 2. pag. 517. & in Codicibus Copticis Vaticanis 12 14. 21. & 24. de qua suprà dixi, ubi de S. Basilio Magno.

Arabicè in libro de Fide Patrum, *Anathematismi XII.* sub Nazianzeni nomine, & quidem ab Anathematismis Gregorii Thaumaturgi diversi, Tom. 1. pag. 625. *Homilia de S. Cruce*, Tom. cit. pag. 630. & *Dialogus ejusdem cum S. Basilio*, de quo suprà.

Syriacè denique *Carmina CXXX.* in Codice membranaceo, quem Moses Nisibenus anno Christi 932. pro Scetensi Syrorum monasterio comparasse dicitur, Tom. 1. pag. 612. *Liturgia*, cujus initium, *Deus Pater beatissime*, Tom. cit. pag. 562. de qua vide Edenensem cap. 2. num. 16. & Corn. Schultingium in Catalogo Anaphorarum Syriacarum n. 10. *Interrogationes & responsiones*, Tom. citat. pag. 502. & 503. & *Visio*, quam à Josepho Vidente expositam fuisse testatur Sobensis in Catalogo.

Gregorius Barhebræus exstare affirmat apud Syros *Nazianzeni opera Tomis duobus, quibus Orationes XLVII. & Epistolæ XXXI. comprehenduntur*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 302. Idem Tom. cit. pag. 295. citat Nazianzeni *Orationes de Cæsario fratre, de Sancto Athanasio, de Baptismo, de nativitate Domini, de Filio, de grandine, & librum adversùs Julianum*. Et pag. 307. scribit: *duas esse ejusdem Nazianzeni apud Syrorum gentem Translationes: alteram antiquiorem Nestorianorum; recentiorem alteram à Jacobo Edessено elaboratam*.

Jacobus Edessenus in Onomastico To. 2. Bibl. Orient. pag. 499. *duas* quidem *Theologi partes* recensет; sed *Orationes XCV.* iis contineri testatur, quibus *epistolas Basilii & Gregorii* subjungit.

In Scetensi S. Mariæ Syrorum monasterio vidi tres optimos Codices Syriacos in pergameno, quorum prior exaratus erat anno Christi 845. sub Dionysio Jacobitarum Patriarcha & Davide Urimæ Episcopo: alter anno Græcorum 1101. Christi 790. tertius nota temporis carebat. In duobus autem prioribus continebatur Prima Pars Operum Theologi, orationibus triginta comprehensa, quas è Græco in Syriacum transtulisse dicitur Paulus Cypri Episcopus anno Græcorum 935. Christi 624. ut observavi Tom. 1. pag. 172. Tertius verò Codex alteram Theologi partem complectebatur in orationes duodecim distributam; & epistolas præterea triginta: nimirùm à sexagesima usque ad nonagesimam sextam: ex quo liquet, plures in Syrorum sermonem epistolas translatas fuisse, quàm quas Barhebræus numerat.

Senorinus Chididatus Amidensis anno Græcorum 976. Christi 665. *Carmina Nazianzeni* è Græco in Syriacum convertit, ex quibus fragmentum habetur ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 502.

Theodosius Presbyter, deinde Episcopus Edessenus, Dionysii Jacobitarum Patriarchæ frater, operum Theologi interpretationem inchoasse dicitur mense Junio anni Græcorum 1113. Christi 804. absolvisse verò mense Decembri anni sequentis: cujus interpretationis *homilia de miraculis Eliæ* exstat ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 502. Ab eodem Theodosio *librum Carminum Nazianzeni* è Græco Syriacum factum fuisse testatur & Barhebræus Tom. cit. pag. 345. additque in vita Joannis Jacobitarum Patriarchæ eodem Tom. pag. 338. & 339. Eliam Sigaræ Episcopum *Priorem Theologi Tomum* doctis Commentariis illustrasse: quod & ex Nestorianis Cyprianum Nisibensem fecisse scribit Sobensis in Catalogo.

Moses Barcepha Tom. cit. pag. 129. laudat Nazianzeni Orationes *de Christi natalibus, de patientia, in Dominicam novam, & de Virtute*.

Abulbarcatus in lib. de divin. offic. cap. 7. num. 3. ex Codice Arabico, quem Jusabus seù Josephus Phuæ in Delta Ægypti Episcopus circa annum Christi 1230. exaraverat, Orationes hasce Nazianzeni recensет. 1. *Ad Julianum, ubi & de Nativitate*. Julianum tributorum exæquatorem intelligit. 2. *De nativitate Domini*. 3. *De sanctis luminibus*. 4. *Exhortatio ad Baptismum*. 5. *De amore pauperum*. 6. *De Gregorio Episcopo Nyssено*. 7. *De*

1 Exſtant quinque 1 Tomi:
2 Et opera 2 verſu Jambico.

Quæſtiones 3 ad Cæſarium:
3
4 Et liber 4 Tragediæ:
Et liber, quem compoſuit
5 Adversùs 5 Theopaſchitas.

CAPUT XVI.

Joannes Chryſoſtomus.

6 Joannes 6 Chryſoſtomus Edi-

7. *De Paſchate*. 8. *Altera de Paſchate*. 9. *In Dominicam novam*. 10. *De adoratione Trinitatis*: quæ eadem eſt ac de Pentecoſte (quam quum Joannes Moſulanus Metropolita ad populum recitaſſet, à Neſtorianis in Patriarcham acclamatum eum fuiſſe refert Barhebræus Par. 3. Chronici Syriaci, cujus verba Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 440. protuli) 11. *De Theologia*. 12. *Oratio de Filio, quam tranſtulit Abraham Joannis filius*. 13. *Item de Filio*. 14. *De Spiritu Sancto*. 15. *Ad cives gravi timore perculſos*. 16. *Epiſtola prior ad Cledonium*. 17. *Altera ad Cledonium*. 18. *In caput Evangelii Matthæi*. 19. *De Eulalio Epiſcopo*. 20. *Oratio poſtquam ad Presbyteratum vocatus eſt*. 21. *In Sanctos Macabæos*. 22. *De virtute, ordine Alphabetico*. 23. *Doxologia*. 24. *De adventu centum quinquaginta Epiſcoporum*. 25. *De ſilentio patris, & in plagam grandinis*. 26. *De Sacerdotio*. 27. *De S. Athanaſio Alexandrino*. 28. *De S. Baſilio Magno*. 29. *De S. Cypriano*. 30. *Vita S. Gregorii ſcripta à cognomine Presbytero Cappadoce*.

Idem Abulbarcatus pro Nectario, qui Theologo ſponte abdicanti in Sede Conſtantinopolitana ſucceſſit, *Neſtorium* ſcribit, eumque Gregorii præceſſorem fuiſſe oſcitanter affirmat.

1 *Quinque Tomi*. In Translatione ſcilicet Neſtorianorum. Nam altera, quæ apud cæteros Syros circumfertur, opera Theologi in duobus Tomis comprehendit, ut ſuprà dixi. Quinimò Sobenſis ipſe in Catalogo affirmat, Denham duos tomos S. Gregorii dilucidaſſe, ut infrà dicam.

2 Opera *Verſu Jambico*: quorum Indiculum habes ad calcem Tomi 1. pag. 612.

3 *Quæſtiones ad Cæſarium*. Nimirùm *Dialogi IV.* ſeù *Quæſtionum quarundam graviſſimarum explicationes*, quas Photius Cod. 210. affirmat, à nonnullis Gregorio Nazianzeno adſcriptas fuiſſe, à pleriſque Cæſario. Prodiere Græcè ſub nomine Cæſarii in Auctuario Frontonis Ducæi anno 1624. Exſtant autem mss. in Codice Græco Clementino-Vaticano Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 594. hoc titulo: *Cæſarii fratris S. Gregorii Nazianzeni interrogationes & reſponſiones*. Ecchellenſis pro Cæſario *Cæſarem* reddit.

4 *Liber Tragediæ*: ſeù *Chriſtus patiens*: quem à pleriſque Apollinario ſeniori tributum eſſe obſervat Caveus tom. 1. hiſtor. liter. pag. 141.

5 *Liber adversùs Theopaſchitas*. Fortaſsè *Orationes* ſeù *Epiſtolæ duæ ad Cledonium adversùs Apollinarium*, quæ à Syris propter controverſiam de myſterio Incarnationis frequenter citantur. Sobenſem pro Apollinariſtis *Theopaſchitas* dixiſſe puto: alioquin libri hujus adversùs Theopaſchitas à Nazianzeno compoſiti nemo Græcorum Latinorumve meminit.

6 *Joannes Chryſoſtomus* Syrus Antiochenus, primùm ejus Eccleſiæ Presbyter, deinde Conſtantinopolitanæ Epiſcopus. Obiit anno Chriſti 407. *Græca* ejus opera mss. vide in Codicibus Clementino-Vaticanis Tom. 1. pag. 594. 595. 596. 597. 598. 600. 601. 602. 603. 604. & 605.

Copticè exſtant *Homiliæ XLIV.* quarum una inſcribitur *de S. Michaële Archangelo*, altera *in Pſalmum ſextum*, tertia *in Pſalmum trigeſimum octavum*, & quarta *in Pſalmum quinquageſimum*. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 617. 618. & 619.

Arabicè Homiliæ XXXIV. *in epiſtolam Pauli ad Hebræos*, Cod. Arab. ms. Vatic. 22. *Homilia de Joſue filio Nun, & quod geſſerit figuram Chriſti*, Ibidem. *Quod melius ſit eligere triſtia & laborem, quàm requiem*. Ibidem. *Quod omnes Sancti per triſtitiam dies ſuos tranſegerunt*. Ibid. *Quod homo mundanus habet unum talentum*. Ibid. *De pœnitentia, & quod humilitas multùm prodeſt*. Ibid. *De eleemoſyna: & quod nihil in hoc ſæculo permanens ſit*. Ibid. *Quod paupertas ſit utilior divitiis*. Ibid. *Quod magna opus eſt diligentia ad conſervandam gratiam Dei*. Ibid *Homilia in Pſalmum ſextum*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. *Epiſtola ad Theodorum monachum lapſum*, Ibidem,

dem, & Cod. Arab. Vatic. 69. ubi Theodorus Chryſoſtomi diſcipulus, & relicto monaſtico inſtituto nupſiſſe dicitur: quem unum eundemque cum Theodoro Mopſveſtiæ poſteà Epiſcopo fuiſſe teſtatur Heſychius Hieroſolymitanus in Actis Concilii V. collat. 5. *Canones duodecim*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 619. *Homilię duodenonaginta in Joannem*, Ibid. pag. 634. *Homilię quadraginta quatuor in Joannem:* ſeù Pars ſecunda expoſitionis in Joannem ab Homilia quadrageſima quinta uſque ad octogeſimam octavam, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 517. quas è Græco in Arabicum tranſtuliſſe dicitur Antonius Abbas monaſterii S. Simeonis Thaumaſtoritę apud Antiochiam. *Homilię duę de nativitate Domini*, Cod. Arab. Vatic. 44. *Homilię tres de Baptiſmo Chriſti*, Ibidem, & Cod. Arab. Vatic. 45. *De Thoma Apoſtolo & Dominica nova*, Cod. Arab. Vatic. 45. *De Pentecoſte*, Ibid. *Sermones diverſi ejuſdem*, Cod. Arab. Vatic. 46. *De Pœnitentia*, Cod. Arab. Vat. 55. *De Peccatrice, & Juda proditore*, Cod. Arab. Vat. 67. *De iis, qui non interſunt divinæ Liturgiæ*, Cod. Arab. Vat. 168. *Liturgia Arabica* ad uſum Syrorum Melchitarum Cod. Arab. Vat. 67. & 142. *Eadem Græco-Arabica* Cod. Arab. Vatic. 142. *Liber Demonſtrationis* Chryſoſtomo tributus, quem tamen recentioris cujuſdam Chriſtiani Arabis fœtum eſſe exiſtimo: in capita octo diviſus, Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 512. in quo agitur de Deo trino & uno: de Incarnatione & paſſione: Vaticinia de Chriſto è ſcriptura deſumpta: de Euchariſtia: de lucta Diaboli cum hominibus: de die Dominica obſervanda: de jejunio Feriæ quartæ & ſextæ: de Jejunio Quadrageſimæ. *Annales* ſub Joannis Chryſoſtomi nomine laudati ab Elmacino, de quibus vide Hottingerum in Biblioth. Orientali pag. 82.

Item *Arabico ſermone* in urbe Alepo anno Chriſti 1707. ſumptibus Athanaſii Græcorum Antiocheni Patriarchæ typis prodiit *Liber* inſcriptus الدر المنتخب ليوحنا فم الذهب *Margarita electa Joannis Chryſoſtomi*, in quo triginta quatuor ſelectæ ſancti Doctoris homiliæ continentur: videlicet: 1. *Ad parentes adhortatio de educatione liberorum*. 2. *Ad eos, qui mulierum formam concupiſcunt*. 3. *quod non ſit contemnenda Eccleſia Dei, cum reliquis Sacramentis*. 4. *In illud Pſalmi, ne timueris, cum dives factus fuerit homo*. 5. *de amore pecuniæ*. 6. *de ſuperbia & inani gloria*. 7. *In illud Pſalmi, In vanum conturbatur omnis homo vivens: & de eleemoſyna*. 8. *de futuro judicio: deque pœnis gehennæ, quibus nullus finis*. 9. *de confeſſione & pœnitentia*. 10. *de invidia & odio*. 11. *de ira & inimicitia*. 12. *de injuriarum oblivione*. 13. *de amore in genere, & de charitate fraterna*. 14. *de eleemoſyna*. 15. *In ſancta Theophania Domini: deque iis, qui Eccleſia excedunt, antequam divina Liturgia perficiatur: & in eos, qui tremenda ſacramenta indignè percipiunt*. 16. *de oratione*. 17. *de virtute & vitio*. 18. *de juramentis*. 19. *de pœnitentia, deque iis, qui ſerò veniunt ad Eccleſiam: deque divina menſa, & judicio*. 20. *de perpetua concione*. 21. *de morte & conſummatione ſæculi*. 22. *de humilitate & juſtitia*. 23. *de anima & ſpe*. 24. *de pœna æterna, deque juſto Dei judicio*. 25. *de divitiis & paupertate*. 26. *de præſcientia & providentia Dei*. 27. *de pœnitentia, deque David & uxore Uriæ*. 28. *de pœnitentia & jejunio: deque Jona propheta & tribus Pueris*. 29. *de pœnitentia*. 30. *de oratione & precibus*. 31. *de pœnitentia & eleemoſyna*. 32. *de morbis & medicina*. 33. *de decem Virginibus*. 34. *de Pſeudoprophetis, & falſis doctoribus, deque ſignis conſummationis ſæculi*. Quæ inter editas Chryſoſtomi homilias ſunt, etſi diverſis titulis prænotentur. Vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 631. Cod. Arab. 88. & Cod. 90. in quo cum ſexaginta ſex Athanaſii Hieroſolymitani homiliis habetur etiam una Chryſoſtomi *de Paſchate reſurrectionis*.

Syriacè exſtant *Commentaria S. Joannis in epiſtolas Pauli, & in quatuor Evangelia* in compendium redacta, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 607. *Homilia de annunciatione Zachariæ, quando ei revelata fuit ab Angelo nativitas S. Joannis Baptiſtæ*, Tom. cit. pag. 563. & 566. *In S. Stephanum protomartyrem*, Ibid. *De paſſione Domini*, Ibid. pag. 564. *De nativitate Domini*, Ibid. pag. 566. *De luminibus*, Ibid. *De tentatione Domini*, Ibid. *De hoſannis ex commentario in Matthæum*, Ibid. *In illud, Pater ſi poſſibile eſt, tranſeat à me calix iſte*, Ibidem. *De Juda proditore*, Ibid. *De paſſione Domini*, Ibid. *De cruce & latrone*, Ibid. *De Dominica reſurrectionis ex homilia octogeſima quinta in Joannem*, Ibid. *De Cruce, Adam, & Eva*, Ibidem pag. 567. quæ eadem eſt ac *homilia de venerabili cruce & tranſgreſſione Adami* Tom. 6. operum Chryſoſtomi editionis Morellianæ Pariſienſis, & Tom. 7. Savilianæ, prodiitque ſub nomine Joannis Epiſcopi Hieroſolymitani per Petrum Waſtellum Carmelitarum Ordinis Provincialem Belgicum Bruxellis anno 1643. *Homiliæ tres de filio prodigo* Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 612. *De Turture* ſive Eccleſia, Ibidem: quæ prodiit ſub nomine Joannis Hieroſolymitani in citata editione Bruxellenſi, de qua vide Gulielm. Caveum tom. 1. hiſtor. liter. pag. 164. *In illud Pſalmi, ſicut deſiderat cervus ad fontes aquarum* Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 612. *De paupertate & divitiis*, Ibid. *Quod parentibus obtemperandum ſit*, Ibid. *De mortuis non amarè flendis*, Ibid. quam inter Dubias collocat Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 184. *Quod tentatio æquo animo ferenda ſit*, Ibid. *In illud Pſalmi, dixi, cuſtodiam vias meas, ut non delinquam*, Ibid. *De Juramentis & Baptiſmo* Cod. Syr. Vat. 39. *De paſſione Domini*, Ibid. *De mendacio*, Ibid. *In illud Apoſtoli, propter fornicationem autem unuſquiſque uxorem ſuam habeat*, Ibid. *In illud, ſi peccaverit in te frater tuus, corripe eum inter te & ipſum*, Ibid. *In illud, Pater meus uſque modo operatur*, Ibid. *Homilia de die Dominica*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 487. *Homilia de Pœnitentia, de humilitate & ſuperbia*, fragmentum, Ibidem pag. 502. *Liturgia* denique *Syriaca*, cujus initium, *Domine Deus omnipotens*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 562. de qua Edenenſis cap. 2. num. 18. & Corn. Schultingius num. 14. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Li-

1 Edidit expositionem 1 in Matthæum,
Et expositionem in Joannem,
Unamquamque duobus tomis comprehensam.
2 Commentaria quoque in 2 Apostolum:
Et librum de 3 Sacerdotio:
3 Et alterum de 4 Baptismo:
4 Et tractatum adversùs 5 Judæos,
5 Librum etiam de monachis 6 Ægypti:
6 Et

ﻟﻪ ﻛﻬ ﻗﻤﻘﻄﺎ ﻭﻤﻜﻬ
ﻗﻤﻘﻄﺎ ﻟﺎﻫ ﻭﺘﻤﺴﻠﻊ :
ﻗﻜﺴﻮ ﻛﻬﻮﻟﻊ ﻗﻠﻴﻮﻟﺎ .
ﻗﻤﻘﻄﺎ ﻟﺎﻫ ﻭﻤﻜﺴﻴﻟﺎ :
ﻤﺪﻬﻄﺎ ﻭﻟﻟﺎ ﻄﻬﺘﻟﺎ :
ﻤﻫﻫ ﻟﺎﻫ ﻭﻟﻟﺎ ﻤﺪﻗﻬﻮﻟﻪ :
ﻤﻄﺎﻤﻨﺎ ﻭﻜﻬﻤﻄﻟﺎ ﻨﻬﻮﻟﺎ .
ﻤﻟﻟﺎ ﻭﻄﻬﺎ ﻭﻤﺪﻴﻬﻤ :

ﻤﺪﻬﻄﺎ

liæ in vetustis Ecclesiarum Syriacarum Lectionariis sæpè occurrunt.

Quum itaque tot ac tanta Chrysostomi opera Syriacè, Copticè, & Arabicè habeantur, miror, cur Abulbarcatus in catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum nullam ejus mentionem fecerit, neque Jacobus Edessenus in Homiliis ejusdem recensendis operam suam contulerit.

1 *In Matthæum & Joannem* quatuor tomis. In Matthæum quidem Homiliæ XC. in Joannem verò LXXXVIII. Citantur à Syris passim. Xenajas in lib. de Uno ex Trinitate incarnato & passo tom. 2. Bibl. Orient, pag. 28. laudat etiam *Chrysostomi commentaria in Psalmos*.

2 *In Apostolum* Homiliæ universim 245. quarum recensionem vide apud Caveum tom. 1. pag. 183.

3 *De Sacerdotio* libri sex, qui tom. 4. editionis Morellianæ & 6. Savilianæ exstant. Citantur à Xenaja in lib de Uno ex Trinitate incarnato & passo, tom. 2. Bibl. Orient, pag. 28.

4 *De Baptismo*. Inter opera Chrysostomi nullus exstat liber de hoc argumento, sed homiliæ dumtaxat de Christi Baptismo, quas suprà indicavi. Fortasse ad Chrysostomum retulit Sobensis *duos illos de baptismo libros*, quos Basilius Magnus composuit.

5 *Adversùs Judæos* libri sex, qui prostant Tom. 1. edit. Morell. & 6. Savil.

6 *De monachis Ægypti*. Hic quoque liber inter Chrysostomiana opera desideratur: alius enim videtur esse ab iis, qui inscribuntur, *adversùs vitæ monasticæ vituperatores*: &, *Comparatio Regis & monachi*: &, *quod Regulares fœminę viris cohabitare non debeant, & in eos, qai sorores adoptivas habent*: To. 4. edit. Morell. Exstat tamen sub nomine Joannis Episcopi Hierosolymitani *liber de institutione primorum monachorum in lege veteri exortorum, & in nova perseverantium ad Caprasium monachum*, quem edidit Petrus Wastellus Ord. Carmelitarum. Hunc cum libro Chrysostomiano *de monachis Ægypti* unum eundemque esse, id mihi suadet, quod homiliæ lucubrationesque ferè omnes, quæ ibi Hierosolymitano Joanni tribuuntur, Chrysosto-

turg. Orient. pag. 242. *Altera Liturgia Syriaca* nomen Chrysostomi præfert tàm in Missali impresso anno 1594. pag. 69. quàm in Codice ms. Ecchellensi 5. pag. 39. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 574. cujus initium, *Deus magne & æterne*, prodiitque latinè per eundem Renaudotium tom. cit. pag. 256. Verùm ea Chrysostomi non est, sed Joannis Episcopi Haran, Nisibis & Chaboræ, cujus nomen disertè præfert in Codice Syriaco Nitriensi 3. pag. 269. & in Cod. Syr. ms. Vatic. 33. pag. 21. ut ostendi Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 230. quod & Renaudotius animadvertit Tom. cit. pag. 254. & 260. & ante ipsum notaverat Edenensis loc. cit. *Tertia Liturgia Syriaca* è Græco exemplari ad verbum expressa, qua Syri Melchitæ utuntur, exstat in Codicibus Syriacis 37. & 40. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 615. Eademque Græcè habetur Tom. 1. pag. 596. & Tom. 2. pag. 517.

Joannes Maro in libello fidei citat Chrysostomi *epistolam ad Cæsarium monachum*, de qua pluribus Caveus tom. 1. hist liter. p. 186. *Homiliam de baptismo Christi deque ejusdem lucta cum Diabolo*: & *Homiliam de Ascensione Domini*: Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 516.

A Mose Barcepha laudatur *S. Joannis Oratio, cui titulus, cur arbor illa appellata sit arbor scientiæ boni & mali, & quid sibi velit illud Christi, hodie mecum eris in Paradiso. Oratio ad Stagirium monachum. Et Oratio contra eos, qui mundum à Dæmonibus gubernari putant*. Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 129.

Gregorius Barhebræus in horreo mysteriorum, commentaria Chrysostomi in Scripturam frequenter commemorat. In Nomocanone verò Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 303. affirmat, in Ecclesia Syrorum per anni circulum legi *Homilias centum quinquaginta quinque, quæ pro majori parte sunt S. Joannis Chrysostomi, & Cyrilli, & Theodoti, & Architei, & aliorum*. Et paulò inferius: *Commentaria Sancti Ephræm, & Sancti Joannis Chrysostomi*. Cyrillum autem Alexandrinum intelligit, Theodotum Ancyranum, & Architeum, seù Arcadium Cypri Episcopum, de quo vide Caveum Tom. 2. histor. liter. in Appendice, differt. 1. pag. 5. quorum Homi-

1 Et librum 1 consolationum :
2 Et epistolam 2 de Pœnitentia :
3 Et alteram 3 ad Justinianum.

CAPUT XVIII.

Methodius Episcopus Olympi.

4 Methodii 4 Episcopi
5 Liber 5 de successione generationum, Et

sostomi sunt, ut ex suprà laudata homilia *de Turture*, & ex cæteris ad Chrysostomianos sermones collatis apparet. Vide Caveum tom. 1. hist. liter. pag. 163. & seq.

1 *Consolationum*. Nimirùm, *quod nemo lęditur, nisi à seipso*, liber Olympiadi mulieri nobilissimæ, & ob Chrysostomi causam gravissima quæque passæ inscriptus, Tom. 4. edit. Morell.

2 *Epistolam de Pœnitentia*: Ad Theodorum lapsum, Tom. 4. edit. Morell.

3 *Epistolam ad Justinianum*. Fortasse *ad Innocentium*, cujus nomen in *Justinianum* commutari potuit à Sobensi, vel ab Amanuensi. Exstant autem Chrysostomi *epistolę duę ad Innocentium Papam*, Tom. 4. edit. Morell. *Ad Justinianum* verò nulla.

4 *Methodii Episcopi*, Quæ hic de Methodio tamquam auctore à Chrysostomo diverso dicuntur, Ecchellensis cum antecedentibus ita conjunxit, ut non Methodii opera recensèri, sed Chrysostomi ad Methodium epistolam primùm, deinde librum de genealogia, postremò epistolas diversi argumenti existimaverit: sic enim vertit pag. 23. *Epistola* Chrysostomi *de Pœnitentia*, & *illa*, *quæ est ad Justinianum*, & *ad Methodium Episcopum*, *item ille* (*liber*) *qui est de traductione generationum*, & *plures aliæ epistolæ variis da rebus compositæ*. Verùm de Methodio in his versibus agi, non de Chrysostomo, liquet ex ipso *libri de genealogia* titulo, cujus auctor Methodius in omnibus tàm Syriacis, quàm Græcis Codicibus dicitur: quod & ex litera *Dalet* nomini Methodii præfixa confirmatur: non enim habet Sobensis

Ad Methodium, sed *Methodii*: cujus nimirùm, non ad quem hic liber est, quem hoc loco commemorat Sobensis. Ut autem Ecchellensis versus istos ad Chrysostomum referret, effecit particula copulativa ◦ *Vau* quæ tàm nomini Methodii quàm ejus libro præfixa est in Textu Sobensis; etiam in Codice Vaticano, hunc in modum: *Et Methodii Episcopi*, & *ille* (liber) *de successione generationum* &c. sed utrobique ea redundat, videturque ab amanuensi oscitanter obtrusa. Fuit autem *Methodius Olympi in Lycia Episcopus*, quo titulo laudatur apud Barhebræum & Joannem Darensem *Oratio ejus de resurrectione & adversùs Origenem*, Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 120. & 295. *Martyr* etiam dicitur in Codice Syriaco 29. ad calcem Tomi citati pag. 507. Græci *Patarorum* itidem in Lycia Episcopum vocant, utliquet ex menologio die 20. Junii. *Tyri* quoque Episcopatum gessisse perhibent, ibidemque martyrium subjisse sub Diocletiano circa annum Christi 311. tametsi Baronius in notis ad Martyrol. Rom. 14. Junii Methodium Patarensem à Tyrio distinguat. Vide Tillemontium Tom. 5. histor. Eccles. Par. 3. Allatium diatriba de Methodiis: Gulielmum Caveum tom. 1. hist. liter. pag. 75. & Fabricium tom. 5. Biblioth. Græcæ pag. 255.

5 *Liber de successione generationum*. In Codice Syriaco 29. ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 507. hoc titulo prænotatur:

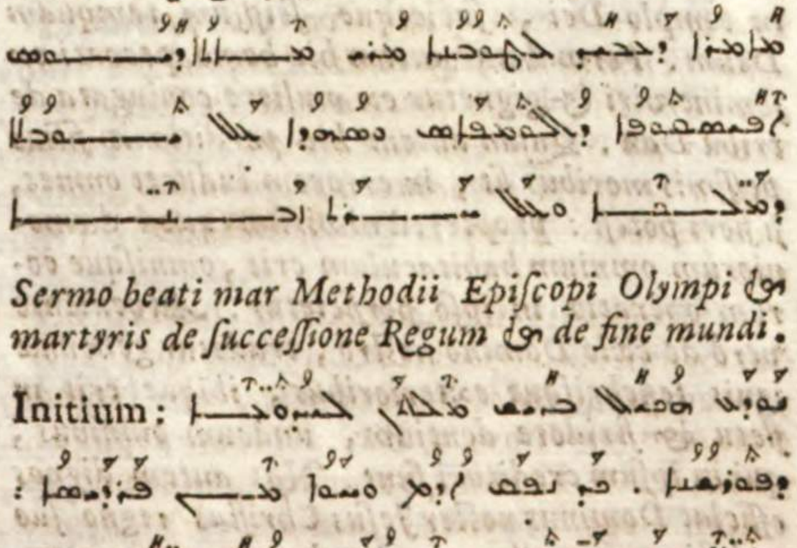

Sermo beati mar Methodii Episcopi Olympi & martyris de successione Regum & de fine mundi.

Initium: 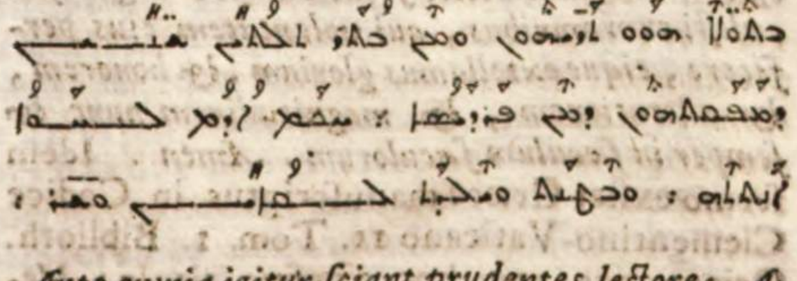

Ante omnia igitur sciant prudentes lectores, Adamum & Evam, quum de Paradiso exierunt, virgines fuisse. Anno autem trigesimo postquam è

1 Et [1] complures epistolæ
Variis de rebus conscriptæ.

CAPUT XVIII.

Diodorus Tarsensis.

2 Diodorus [2] Tarsensis Com-

pag. 602. hunc alium titulum præfert: *Methodii Patarensis Episcopi de Saracenorum irruptione in Romanos, deque eorundem exterminatione, & de fine mundi.* Prodiit Græcè & Latinè in editione Orthodoxographorum Basil. 1569. tom. 1. & Latinè in Bibliothecis Patrum tom. 3. Titulus, *Methodii Patarensis Episcopi & martyris de rebus, quæ ab initio mundi contigerunt, quæque deinceps contingere debent, Revelationes, per paraphrasin translatæ, incerto auctore. Per paraphrasin*, inquam: nam in ea translatione multa sunt, quæ Syriacè desiderantur, ut duo priora capita *de Prævaricatione Angelicæ naturæ & illius de cœlo dejectione: deque iniqua serpentis persuasione & primorum parentum transgressione*: & divisiones capitum, titulique singulis capitibus præfixi, atque duo postrema capita quæ videntur textui Methodiano ab amanuensibus vel ab interprete adjuncta, quum in antiquissima ejusdem Operis Syriaca versione haud exstent. An genuinum Methodii Patarensis opus sit, in dubium vocant Eruditi; eò præsertim, ut inquiunt Caveus tom 1. hist. liter. pag. 75. & Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 258. quod multa in ipso de Saracenis, de Turcis, deque Romanis prædicuntur (quæ tamen in titulis, non in textu sunt, ut modò observavi:) quamobrem Methodio Confessori & Patriarchæ Constantinopolitano, qui obiit circa annum Christi 846. communiter adjudicatur. Quod autem subjungit Caveus loc. cit. *Sermonem hunc forsan alteri Methodio Patriarchæ Constantinopolitano qui claruit circa annum* 1240. *adscribendum*, mihi nullatenus probatur, quum Sobensis, qui anno Christi 1318. vita functus est, ejusdem sermonis jam Syrorum manibus circumlati Methodioque antiquo Scriptori tributi mentionem faciat in Catalogo.

1 *Complures Epistolæ*. Inter opera, quæ Methodio sivè Patarensi sivè Constantinopolitano tribuuntur, nullus *Epistolis* locus apud citatos Auctores. Quamobrem vel dicendum est, eas apud Syros conservatas esse, quæ Græcè interciderint; vel hunc locum ad Chrysostomum, non ad Methodium pertinere. Nam Sobensis librum Methodii de regno gentium & fine mundi, tamquam intra parentesim, Chrysostomianis operibus interseruisse videtur. Sunt autem *Epistolæ Chrysostomi ad diversos* CCXXV. de quibus consule Caveum tom. 1. hist. liter. pag. 180.

2 *Diodorus Tarsensis*, magister Nestorii,

cujus

Paradiso egressi sunt, cognovit Adam Evam uxorem suam, quę concepit & peperit Cain &c.

Desinit in hæc verba:

Ingredietur enim hic filius perditionis (de Antichristo loquitur) *Hierosolymam, & sedebit in templo Dei, facietque seipsum tamquam Deum. Formabitur autem hic homo peccati ex semine viri & gignetur ex muliere conjugata de tribu Dan. Quum autem hic perditionis filius pessimis moribus sit, in errorem inducet omnes, si fieri potest: propterea nimirùm quod dæmoniorum omnium habitaculum erit, omnisque eorum operatio in ipso perficietur. Adveniente verò de cœlo Domino nostro, tradetur gehennæ ignis tenebrisque exterioribus, ibique erit in fletu & stridore dentium, unàcum omnibus, qui in ipsum crediturí sunt. Nos autem dignos efficiat Dominus noster Jesus Christus regno suo cœlesti cum omnibus, qui voluntatem ejus perfecere, eique extollamus gloriam, & honorem, & adorationem, & magnitudinem nunc & semper in sæculum sæculorum. Amen.* Idem sermo exstat Græcè manuscriptus in Codice Clementino-Vaticano 11. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 594. hoc præfixo titulo: *Methodii Patarensis Episcopi de regno gentium, & in ultima tempora accurata demonstratio: &*

1 Composuit 1 libros numero sexaginta,
Quos Ariani combusserunt.
Remanserunt verò ex illis qui sequuntur.
2 Liber 2 de dispensatione:
3 Et 3 liber solutionis Astrologiæ:
4 Et liber 4 adversùs Eunomianos:
Et alter adversùs hæreticos.

5 Et quem scripsit 5 adversùs Judæos:
6 Et 6 adversùs Manichæos:
7 Et 7 adversùs Apollinarium:
8 Et expositio 8 in partem Matthæi.

هُمِ حُمْحًا هِمُ حمْسُمْا
ەُوْسْمْا ەُمْبِهْ ٱمْ :
ەُمْهِ هُكْمِ وْمْكْهِوْ ٱبْا .
حُمْحُا وْمْفْهْشُمْا .
ەُهْهِ وْهْنُمْ حْكِمْمْا .
ەُوْكْمْحْلا ەُمْسْمْا .
ەُسْمُمْ وْكْمْحْلا حُرْمْا .
ەُهْهِ وْهُمِ كْمْحْلا ەُهْوْمْا .
ەُهْهِ وْكْمْحْلا ەْمْسْمْا .
ەُكْمْحْلا ەُهْكْسْمُهْ .
ەُهْمُهْ ەْمْسْا هْمِ ەْمْكْمِ .
ا/ەُوْهْوْهْمْ

Theodoris Scriptoribus, ut hic apud Sobensem, & apud S. Ephræmum in libris de fide, & adversùs hæreses. Basilius Magnus epist. 167. affirmat Diodorum libros duos adversùs hæreticos composuisse.

5 *Adversùs Judæos*. Inter Diodori opera recensetur à Svida. Vide Caveum tom. cit. pag. 152.

6 *Adversùs Manichæos*. Actis disputationis Archelai cum Manete circa annum Christi 277 habitæ præfigitur ejusdem Archelai *Epistola ad Diodorum*, de qua dixi to. 1. Bibl. Orient. pag 555. quem tamen à Diodoro Tarsensi diversum esse ex dictis apparet, quum centum & ampliùs anni inter eam disputationem & obitum Tarsensis interceserint.

7 *Adversùs Apollinarium*, seù πρὸς τὰς Συνουσιαστὰς: *ex quo*, inquit Caveus loc. cit. *excerpta selegit Proclus Constantinopolitanus, quæ & ipse in epistola ad Armenos, & Cyrillus tribus libris jam deperditis datâ operâ refutarunt*.

8 *In partem Matthæi*. In totum Vetus & Novum Testamentum scripsit Diodorus, testibus Svida & Photio cod. 102. sed quum plurimos ex ejus libris Ariani, ut mox dixi, combusserint, pars dumtaxat Commentariorum in Matthæum apud Syros ejusdem asseclas remansit.

Ecchellensis Not. in Catalogum Ebedjesu pag. 135. *Liturgiam Diodori* Syriacè se legisse testatur. In Synodo Diamperensi, nequis illâ uteretur, disertè vetitum fuit: ut neque aliis duabus, quæ Theodori & Nestorii nomen præferunt: quidquid in contrarium scribat Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 622. qui quum eam in Codicibus Syrorum Nestorianorum, quos præ manibus habuit, non viderit, confidenter pronunciat, nunquam exstitisse, sed censores Diamperenses nominum similitudine deceptos, Diodorum cum Theodoro, cujus Liturgia apud Nestorianos celeberrima est,

---

cujus hæresi in libris suis nimiùm favere deprehensus est: quam ob causam à Nestorianis quidem summis laudibus tamquam ipsorum doctor & pater unàcum Theodoro Mopsvesteno & Nestorio Constantinopolitano effertur; à reliquis verò Syris tùm Orthodoxis, tùm Jacobitis rejicitur, ut Tom. 1. pag. 348. ex Simeone Beth-Arsamensi ostendi. Interfuit Concilio Œcumenico Secundo quod Constantinopoli anno Christi 381. adversùs Macedonianos habitum est. Vide Tillemont. tom. 8. & Caveum tom. 1. hist. liter. pag. 152.

1 *Libros sexaginta, quos Ariani combusserunt*. Meletio enim Antiocheno sub Valente in exilium misso, Diodorus gregis catholici curam gessit, & grassantibus Arianorum insidiis animosè restitit, ut Ecclesiastica docet historia. Hinc ortum eorumdem hæreticorum in ipsum, ejusque libros odium.

2 *Liber de dispensatione*, seù Œconomia, hoc est, de Incarnatione Verbi. Ecchellensis vertit *liber Politicorum*, haud rectè. Citatur à Joanne Darensi lib. 4. de resurr. corporum cap. 21. Vide tom. 2. pag. 120.

3 *Liber solutionis Astrologiæ*. Contra Astronomos, Astrologos, & Fatum libros octo scripsisse Diodorum, testatur Photius in Biblioth. Cod. 223. ubi amplissima eorum excerpta nobis conservavit. Astrologos vulgò حُكِيمْا *Chaldæos*, & Astrologiam حُكِيمْا *Chaldaismum* appellant Syri ipsi Chaldæique Scriptores: Ephræmus, inquam, in libro adversùs hæreses, & Sobensis hoc loco, aliique passim.

4 *Adversùs Eunomianos & adversùs hæreticos*. *Contentiosum* vertit Ecchellensis singulariter, pluralis numeri signum duo puncta huic voci apposita non advertens. *Contentiosi* seù *contradicentes* ٱمْسْمْا, vel *Scrutatores* ٱمْوْمْا hæretici passim vocantur à Sy-

CAPUT XIX.

Theodorus Mopſveſtenus.

ثاودوروس المفسقان

1 Theodorus [1] Commentator

2 Compoſuit [2] quadraginta & unum tomum

هُمر سبُا هُوحكم قلمُا

Qui

confudiſſe. *Iſtius verò* (inquit de Diodori Liturgia) *nulla apud Neſtorianos memoria eſt: unde ſuſpicari licet deceptos nominis ſimilitudine cenſores fuiſſe, quum facilis fuerit unius nominis in alterum tranſmutatio, preſertim in Syriaca ſcriptura, quę ut Arabica, Græcis nominibus exprimendis parùm commoda eſt, nec magis quàm Græca, ubi Orientales voces exprimendę ſunt.* Id ut aſſereret, Miſſalium Chaldaicorum auctoritate motus eſt, in quibus tres dumtaxat Liturgiæ Neſtorianorum exhibentur, *Apoſtolorum* ſcilicet, *Theodori*, atque *Neſtorii*, ut liquet ex catalogo manuſcriptorum ad calcem tomi 1. Bibl. Orient. pag. 581. & 583. Verùm præter haſce tres Liturgias, apud Neſtorianos alias quoque exſtare, quarum tamen uſus in eorum Eccleſia vel rarus, vel nullus eſt, ex ejuſdem Sobenſis catalogo palàm fit, in quo Narſes & Barſumas compoſuiſſe Liturgias dicuntur, ut infrà patebit.

1 *Theodorus* patria *Antiochenus*, dignitate *Mopſveſtię in Cilicia Epiſcopus*, apud Syros, maximè Neſtorianos per excellentiam

مفسقنا *Mphaskana*, hoc eſt, *Commentator* ſeu *Interpres* dictus, quia multis in ſacram Scripturam commentariis inclaruit, *qui licet ab eo homine profecti* (inquit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 622.) *cujus fides corrupta erat opinionibus illis, quas Neſtorius publicavit, ipſis Orthodoxis non contemnendi viſi ſunt, adeò ut in Catenis græcis multa illorum fragmenta occurrant.* Auditores habuit Neſtorium & Theodoritum, qui lib. 5. hiſt. Eccleſ. cap. 4. hoc magiſtrum ſuum Theodorum encomio exornat, *totius Eccleſię doctor, & qui adverſùs omnes hęreticorum catervas ſtrenuè decertavit:* in plurimos tamen ipſe errores delapſus, maximè Pelagianorum & Neſtorianorum, quorum pater rectè appellatur: eamque ob cauſam in Quinta Synodo poſt mortem damnatus fuit. In Chronico Edeſſeno notatur epocha temporis, quo Scripturam exponere aggreſſus eſt: *Anno Græcorum* (inquit Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 400.) *ſeptingenteſimo decimo quarto*, (Chriſti 403.) *Theodorus Mopſveſtię Epiſcopus ſacram Scripturam commentari cœpit.* Is erat nonus Theodori Epiſcopatus annus, ut loc. cit. oſtendi: obiit autem Theodorus anno Chriſti 429. quum triginta ſex annis Mopſveſtenam Eccleſiam rexiſſet, ut Theodoritus notat. Ejus libros è Græca in Syriacam linguam olim converſos, teſtatur Liberatus in Breviario cap. 10. Ibam Edeſſenum Epiſcopum eam verſionem procuraſſe conqueruntur ejuſdem accuſatores Samuel, Cyrus, Maras, & Eulogius Presbyteri Edeſſeni in Concil. Berytenſi ac Tyrio Act. 9. & 10. Concil. Chalced. ut tom. 1. Bibl Orient. pag. 200 notavi. Cum Iba Probum & Cumam in iis libris transferendis operam ſuam conjunxiſſe, affirmat Sobenſis infrà in Catalogo. Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum, ad calcem epiſtolæ Simeonis Beth-Arſamenſis ſcribit Narſetem, Jazidadem, & reliquos Scholæ Edeſſenæ diſcipulos Neſtorianos unàcum Barſuma Niſibeno ex eadem Schola ejectos, tuliſſe ſecum libros Theodori ac Neſtorii, & in Perſarum dominium ſeceſſiſſe, cujus verba tom. 1. Bibl. Orient. pag. 350. retuli. Idem ferè Barhebræus ſcribit in Chronico Syriaco in vita Maanæ Seleucienſis Primatis tom. 2. Bibl. Orient. pag. 402. In Synodis, quæ ſub Catholicis Neſtorianorum Sabarjeſu & Gregorio celebratæ ſunt, Commentaria Theodori tamquàm fideinormam, ſuſcipienda eſſe decernitur. Ex tot autem Theodori libris, quos apud Syros Neſtorianos exſtare affirmat Sobenſis, habemus in Bibliotheca Vaticana *Liturgiam* Cod. Syr. Vat. 18. pag. 162. & tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. & 583. *Quęſtiones in Scripturam*, Tom. 2. pag. 487. *Quęſtiones & Reſponſiones*, Ibidem: & *Hymnum*, tom. cit. pag. 488. Prodiit autem *Liturgia* latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 616. Initium, *Domine Deus fortis*. Abulbarcatus in lib. de divin. Offic. cap. 7. hæc Theodori Commentaria recenſet:

ثاودورس المفسقان من ملافنة السريان لـه شرح لبعض الرسايل البولصية والقصص السليحيـة وللمذكور عند طايفتـه مريـه كثيرة فى علمـه

Theodorus, inquit, *Commentator Syrorumque* (puta Neſtorianorum) *doctor, habet expoſitionem quarundam epiſtolarum Pauli & Actuum Apoſtolicorum: magnamque obtinet apud gregales ſuos doctrinę famam. Tale exemplar eſt* (ſubjungit in hunc Abulbarcati locum Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 622.) *niſi vehementer fallimur, quod exſtat in Seguieriana Bibliotheca: nam in illo quod dogmatibus Neſtorianis faveat occurrit omninò nihil.* Nimirùm *à Jacobitis reformata eſt illa verſio Commentariorum in teſtamentum Novum, rejectis illis, quę ad Neſtorianam hęreſim ſpectabant, ut à ſuis hominibus ſine offendiculo legi poſſent.*

2 *Quadraginta & unum Tomum.* Opera

Theo-

Qui sunt Prophetæ centum & quinquaginta,
Quorum unusquisque capitibus triginta comprehenditur.
1 Commentarium in librum 1 Geneseos
Tribus edidit tomis
Ad magnum Alphæum
Summa elaboratum methodo & speculatione.
2 Davidem 2 quinque tomis
Exposuit ad Cerdonem fratremque ejus.
3 Duodecim 3 Prophetas commentatus est
Duobus tomis ad mar Tyrium.
4 Samuelem 4 uno tomo
Commentatus est ad Mamarianum.
5 Jobum 5 duobus tomis
Ad Cyrillum Alexandrinum.

Ec-

Theodori sunt universim tomis quadraginta & uno comprehensa; constant autem libris quinquaginta, ut ex eorundem recensione liquet; tantæ verò molis sunt, ut centies & quinquagies libros Prophetarum majorum minorumque superent. Citantur passim ejus commentaria in Scripturam in Catenis Græcis, & à Greg. Barhebræo in Horreo mysteriorum tom. 2. Bibl. Orient. pag. 283.

1 *In librum Geneseos* tribus tomis: quorum primum septem libros complexum memorat Photius in Biblioth. Cod. 38. Fragmenta nonnulla sub titulo libri *de creatura* producta sunt collatione quarta Synodi quintæ. Non in *totum Pentateuchum* scripsit Theodorus, ut indicat Caveus tom. 1. hist. liter. pag. 211. sed in *Genesim* dumtaxat, ut asserit hic Sobensis. In versione Ecchellensis pag. 25. delendum *item*, quod huic tetrastycho præmittitur sic: *item commentarium in librum Geneseos* &c. Hoc enim primum Theodori opus est ex recensione Sobensis, non secundum. Item in textu Syriaco pag 24. pro voce ﻝﻤﻌ, quam *laborem* reddit, restituenda ﻝﻴﺌﻞ *contemplatio* seù *speculatio*, quæ in Codice ipso Ecchellensis prostat.

2 *Davidem quinque tomis*, non *ad Cedronem*, ut apud Ecchellensem, sed *ad Cerdonem*. Fragmenta in Psalmos ex commentariis Theodori occurrunt in Græca Catena Danielis Barbari, in constituto Vigilii Papæ, in Concilio V. collat. 4. & 5. & apud Facundum Hermianensem lib. 9. cap. 1. Huc refer quod Noë Libaniota Jacobitarum Patriarcha in laudibus sectæ suæ de Theodoro scribit, Psalmum illum ei adjudicans, quem canunt Syri Maronitæ in Officio matutino,

Lux quæ orta est justis ﺩﺼﻤﺍ ﺪﻴﺴ ﺤﻴﺼﺍ :

qua de re vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 60.

3 *Duodecim Prophetas* duobus tomis ad *Tyrium*, seù *Turim*, ut habet Ecchellensis pag. 27. Fragmenta commentariorum in XII. minores Prophetas habentur latinè in collatione 4. Synodi quintæ. *Exstare tamen dicuntur integri in Bibliotheca Imperatoria Viennę*, inquit Caveus tom. 1. hist. liter. pag. 211. & tom. 2. pag. 82 Anselmus Bandurius in conspectu operum S Nicephori Patriarchæ Constantinopolitani in Præfat. apud Fabricium tom. 6. Bibl Græcæ pag. 642. promittit se alia quamprimum literarum monumenta in lucem emissurum, *in quibus Theodori Mopsvesteni commentaria in duodecim Prophetas*.

4 *Samuelem*, hoc est, priores duos Regum libros tomo uno *ad Mamarianum*. Mamrinum legit Ecchellensis.

5 *Jobum* tomis duobus ad Cyrillum Alexandrinum Nestorianæ hæreseos acerrimum impugnatorem, quem proinde Sobensis tamquam Nestorianus in libro Margaritarum Par. 3. cap. 4. disertè anathematizat, ejusque nomen per contemptum hic diminuit: non enim scribit ﻞﻠﻜﻴﺮﻗ *Cyrillus*, ut in libro Margaritarum loc. cit. sed ﻞﻠﻜﻴﺮﻗ quasi dicas, *Cyrillulus*: quod & advertit Ecchellensis in notis ad Catalogum pag. 157.

Eccleſiaſten uno libro expoſuit
Deprecante Porphyrio.
1 Iſaiam quoque 1 & Ezechielem,
Et Jeremiam & Danielem,

Singulos ſingulis tomis
Commentatus eſt & dilucidavit.
Quibus finem impoſuit
Labori ſuo in Teſtamentum vetus.

2 Matthæum 2 uno tomo
Explicavit ad Julium.
3 Lucam 3 & Joannem 4
4 Duobus tomis ad Euſebium.

5 Actus 5 Apoſtolorum ad Baſilium
Uno commentatus eſt tomo.
Epiſtolam quoque ad Romanos
Ad Euſebium expoſuit.

Binas ad Corinthios
Epiſtolas 6 tomis duobus
6 Dilucidavit & illuſtravit
Rogatu Theodori.

Euſtratius 7 poſtulavit expoſitionem
7 Quatuor epiſtolarum, quas ſum
commemoraturus:
Epi-

NOTÆ.

1 *Iſaiam*, *Ezechielem*, *Jeremiam*, & *Danielem* quatuor tomis. Univerſim in Teſtamentum Vetus ſunt commentariorum Theodori *libri duodeviginti*. In Teſtamentum Novum *libri novem*.

2 *Matthæum*. Fragmenta habentur in Vigilii conſtituto, in collatione 4. Synodi quintæ, & apud Facundum Hermianenſem lib. 3. cap. 4. & lib. 9. cap. 2.

3 *Lucam*. Fragmenta in conſtituto Vigilii, in coll. 4. Synodi quintæ, & in Catena in Lucam.

4 *Joannem*. Fragmenta exſtant in Catena Græca in Joannem, in Vigilii conſtituto, & in coll. 4- Synodi quintæ, & apud Facund. Hermian. lib. 9. cap. 3.

5 *Actus Apoſtolorum*. Fragmenta apud Vigilium in conſtituto, & in Quinta Synodo collat. 4.

6 *Epiſtolas Pauli* omnes à Theodoro fusè explicatas eſſe, teſtatur Theodoritus Præfat. in comment. in eaſdem. Fragmenta proferuntur à Vigilio PP. in conſtituto, in collat. 4. Synodi V. & apud Facund. Hermianen. lib. 3. cap. 6.

7 *Euſtratius*. Sobenſis habet *Eſtratius*, *Eſtrateam* reddit Ecchellenſis, eundemque facit auctorem reliquorum operum, quæ hìc in Catalogo recenſentur uſque ad caput de Neſtorio: ſic enim vertit pag. 29. *Eſtratea proſecutus eſt expoſitionem quatuor Epiſtolarum, quas ſum commemoraturus* &c. perinde ac ſi Eſtratea manus ad Commentaria ibi admoviſſet, ubi Theodorus deſierat. Sed deceptus eſt vir doctus, quum verbum Syriacum

ܐܬܒܥ, quod *poſtulavit* ſeù *efflagitavit* ſignificat,

latinè expoſuit *proſecutus eſt*. Hæc enim omnia quæ ſequuntur, non ad Eſtrateam

ſed

Epiſtolæ ad Galatas,
Et ad Epheſios,

Et ad Philippenſes,
Et ad Coloſſenſes.
Binas autem ad Theſſalonicenſes
Jacobo efflagitante expoſuit.

Epiſtolam ad Timotheum
Utramque explicavit ad Petrum.
Cyrino etiam deprecante expoſuit
Epiſtolam ad Titum, & ad Philemonem.

Item Epiſtolam ad Hebræos
Ad eundem Cyrinum dilucidavit.
Quinque autem tomis finem impoſuit
Commentariis ſuis in totum Apoſtolum.

1 Exſtat etiam ejus liber 1 de Sacramentis:
2 Et qui de 2 Fide inſcribitur:
3 Ac tomus unus de 3 Sacerdotio:
Duo verò de Spiritu Sancto.

4 Tomus unus de 4 Incarnatione.
5 Duo adversùs 5 Eunomium.

Ac

ſed ad Theodorum referenda ſunt, quem epiſtolas Pauli omnes expoſuiſſe, ex Theodorito ſuprà notavi; eaque verba convincunt, quæ mox ſubjunguntur decimo quinto abhinc verſu: *Quinque autem tomis finem impoſuit commentariis ſuis in totum Apoſtolum*. Præterquàm quod *libros de Fide*, *de Incarnatione*, *contra Eunomium*, *pro Baſilio*, *adversùs magiam*, & *contra aſſerentes peccare homines naturâ*, nemo eſt, qui Theodori Mopſveſteni opus eſſe ignoret.

1 *Liber de Sacramentis*. In idem argumentum ſcripſere Narſes, Jeſujab Arzunita, & ipſe Sobenſis in libro Margaritarum Par. 4. Huc ſpectat *ad baptizandos liber* Theodoro auctore, qui citatur collat. 4. Synodi V. & à Facundo Hermianenſi lib. 9. cap. 3. nec non *Liturgia*, quæ apud Syros Neſtorianos celeberrima eſt, tametſi diſertam ejus mentionem haud facit Sobenſis.

2 *De Fide*. *Symbolum*, ſive *expoſitio Fidei* à Theodoro compoſita exſtat Græco-Latinè

Act. 6. Concilii Epheſini. Fragmentum *Expoſitionis Symboli Nicæni* habetur in Conſtituto Vigilii, & collat. 4. Synodi quintæ.

3 *De Sacerdotio*. Scripſere de eodem argumento complures tùm orthodoxi, tùm hæretici, ut S. Ephræm, S. Joannes Chryſoſtomus, Joannes Darenſis, Gregorius Barhebræus, & Sobenſis ipſe in lib. Margaritarum Par. 4. cap. 2.

4 *De Incarnatione* tomus unus libris XV. comprehenſus, de quibus vide Gennadium de Scriptor. Eccl. cap. 12. & Caveum tom. 1. hiſtor. liter. pag. 211.

5 *Adversùs Eunomium tomi duo* libris XXVIII. comprehenſi, quibus, ut inquit Photius, Eunomium non tantùm externarum diſciplinarum, ſed & Chriſtianæ Theologiæ imperitum eſſe pluribus oſtendit. Alii ſunt à libris XXV. quos idem Theodorus pro S. Baſilio adversùs eundem Eunomium ſcripſit, ut mox dicam.

1 Ac duo alii adversùs 1 asserentem,
Peccatum in natura insitum esse.
2 Duo adversùs 2 Magiam.
Unus ad monachos.
Unus de obscura loquutione.
Et unus de perfectione operum.

Quinque prætereà tomos composuit
3 Adversùs 3 Allegoricos.
4 Et unum pro 4 Basilio.

Unum

NOTÆ.

1 *Adversùs asserentem, peccatum in natura insitum esse* Tomi duo, libris quinque comprehensi, de quibus Photius Cod. 177. Libros hosce à Theodoro Mopsvesteno contra Originalis peccati dogma ejusque propugnatorem S. Augustinum scriptos fuisse affirmat Marius Mercator. *Longè verò probabilius est*, inquit Caveus tom. 1. histor. liter. pag. 212. *Theodorum his libris Hieronymum, quàm Augustinum oppugnasse*; cujus rationes omninò consule. Hinc Theodorus meritò Pelagianorum pater audit: ejusque sectatores Chaldæi Nestoriani de originali peccato usque in præsentem diem malè sentiunt. Certè in Synodo sub Catholico Sabarjesu habita inter hæreses deputarunt doctrinam orthodoxam de peccato originali. اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا ردية منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت.

Congregata fuit hæc Synodus (ut legitur in Cod. 36. ad calcem tom. 2. pag. 507.) *propter quosdam cœnobitas, qui inter cæteras pravas opiniones hanc asserebant, insitum scilicet esse in natura humana peccatum, & Adamum creatum natura immortalem*. Et Pueros absque Baptismo defunctos cum precibus & canticis sepeliunt, non secùs atque baptizatos, ut ex eorum Rituali liquet Tom. 1. Bibl Orient. pag. 581. qui ritus & ad Syros Jacobitas promanavit, ut auctor est Gregorius Barhebræus in Nomocanone cap. 6. sect. 1. Non eadem tamen utrisque ratio: nam Nestoriani Pelagianum dogma expresè docuere, ut probat Pagius ad annum 428. num. 16. hac in re à magistro suo Nestorio desciscentes, qui de peccato Originali rectè senserat, teste S. Cœlestino Papa in epistola ad eundem: Jacobitæ verò puerorum illorum exequias celebrant vel propter fideles eorum parentes, vel quia existimant eos in altero sæculo baptizandos fore. Audi Barhebræum loco citato.

Fœtus (inquit) *quem abortivum mulier effudit, si quidem perfectam formam habet, cum precibus sepelitur: aliàs nequaquam. Neque audiendi sunt, qui ajunt: non esse orandum pro eo, propterea quod baptizatus non est. Imò orandum est: tùm quia filius fidelium est; tùm quia alium habemus Baptismum, quo baptizabuntur, qui hìc baptizati non sunt.* In Chronico Edesseno ad annum Græcorum 739. Christi 428. adnotatur, *emersisse hæresim asserentium peccatum naturæ insitum esse:* quæ verba ex Pelagianorum sententia dicta sunt, peccatum Originale profligantium. Eodem autem errore nonnullos Syrorum per id tempus infectos fuisse, ex Marii Mercatoris commonitorio demonstravi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 402. & seq.

2 *Adversùs Magiam* Tomi duo. *Libros tres Mastubio Armeno & Chorepiscopo inscriptos de Persarum Magia* memorat Photius Cod. 81. quorum primo, inquit, nefandum Persarum dogma, quod Zasrades (hoc est, Zoroastres) induxit, exponit & refellit: duobus posterioribus de fidei pia doctrina ab ipso mundi exordio tractat.

3 *Adversùs Allegoricos*: hoc est, Origenem assecla sque, qui in exponendis Scripturis sensum allegoricum, non literalem sequuntur. Vide suprà pag. 19.

4 *Pro Basilio* apologia adversùs Eunomium libris XXV. comprehensa, de qua Photius Cod. 4. Alia profecto ab ejusdem Theodori libris XXVIII. adversùs eundem Eunomium, de quibus suprà: quod & indicat Photius Cod. 4. & 177. Quare non assentior Caveo, qui tom. 1. histor. liter. pag. 212. de hoc Theodori opere scribit: *Contra Eunomium pro Sancto Basilio libri XXV. vel* (*ut alibi habet Photius*) *XXVIII.* nam Photius

non

1 Unum etiam de assumente 1 & assumpto.
Item librum Margaritarum,
2 In quo epistolæ 2 ejus collectæ sunt.
3 Demùm Sermonem de 3 Legislatione,
Quo finem suis lucubrationibus imposuit.

مُوهِ وِنُهُوحُا مَنهِجُا .
مُدهُحُا وِهُنُوصُهُا
وِلِـــهِلُوه لِاحنَهِ حُوه .
مُهُلِمُنُا وِبُلا هُـمِر نُهُوهُا :
وَه وِحُوه سُبِمِر كَهِمُهُوهِ .

CAPUT XX.

Nestorius Patriarcha Constantinopolitanus.

4 Nestorius 4 Patriarcha Plu-

نَهِكُهُونُـهِ هُوُنُـنُا هِـمِر

non de uno eodemque opere, sed de diversis loquitur.

1 *De assumente & assumpto*, ut videtur, adversùs Apollinarium: unde fragmenta habentur in Collat. 4 Synodi V. Præfatio verò apud Facundum Hermianensem lib. 10. cap. 1.

2 *Epistolæ*. Ex quibus sibi constitisse ait Photius Cod. 117. Theodorum Antiochenum, cujus nomen præferunt pleraque ex supra recensitis operibus, eundem esse ac Theodorum Mopsvestenum. Fragmentum ex epistola ad Domnum citatur in collectione Testimoniorum sub nomine Damasceni. Vide Labb. conspect. oper. Damasc. pag. 50. num. 3.

3 *De Legislatione*, seù *Legislatore*. Inter opera S. Joannis Chrysostomi in editionibus Saviliana & Morelliana tom. 6. exstat sermo eidem Chrysostomo inscriptus, cui titulus: *Unum & eundem esse Legislatorem utriusque Testamenti*: quem Fronto quidem Ducæus spurium censet; Pearsonus verò Vindic. Ignat. par. 1. cap. 9. pag. 132. genuinum esse pluribus contendit. Si Theodori librum *de legislatore*, quem hìc Sobensis commemorat, haberemus, lis dirempta esset. Titulus certè pro Ducæo militat. Verùm pro Pearsono responderi potest, diversos sæpissimè auctores in idem argumentum scripsisse, quale est ipsius Theodori *opus de Sacerdotio*, de quo & Chrysostomum tractasse certissimum est. Quin etiam Theodulus Presbyter Theodori ipsius discipulus (teste Gennadio de Script. Eccles. cap. 91) *librum scripsit de consonantia divinæ Scripturæ*, in quo, ut ait Caveus tom. 1. hist. liter. pag. 261. *ostendit unum eundemque Deum utriusque scripturæ, utriusque dispensationis auctorem esse*: quæ omnia Chrysostomiano sermoni mirificè conveniunt.

4 *Nestorius* ex Germanicia Syriæ Euphratesiæ urbe ortus, Diodori Tarsensis ac Theodori Mopsvesteni auditor, ex Presbytero Ecclesiæ Antiochenæ anno Christi 428. Episcopus Constantinopolitanus electus, quum hæresim, quæ ex ejus nomine Nestoriana dicta est, propalasset, à Patribus Synodi Ephesinæ anno 431. damnatus, periit in exilio circa annum 450. si fides habenda est Xenajæ in epist. ad monachos Senunenses, & Zachariæ Rhetori in hist. Eccles. quorum verba retuli tom. 2. Biblioth. Orient pag. 40. & 55. quibus & Evagrius lib. 2. cap. 2. quoad annum interitus Nestorii consonare videtur, tametsi utrumque rejiciat quoad fabulam illam, qua dicitur Nestorius à Marciano Imperatore ad Synodum Chalcedonensem per Joannem Tribunum evocatus, quum ab exilio Oasitano redux in Deiparam blasphemias evomeret, morte præreptus fuisse, ne Synodo interesset. Alii mortem ejus ad annum 436. vel 439. consignant: quod tamen Socrati repugnat, qui lib. 7. cap. 34. de Nestorio hæc scribit: *Etiamnum depositus, & in exilium missus, Oasim incolit*: hoc est, in vivis erat Nestorius anno Christi 439. quo Socrates historiam suam clausit. De ejus tumulo quid dicant Syri Jacobitæ Nestorianique, vide Gregor. Barhebræum citatum tom. 2. Bibl. Orient. pag. 315. Quod autem Nestorius à recentioribus Orientalibus *Pauli Samosateni nepos* dicitur, commentum inde ortum arbitror, vel quia eadem utriusque patria fuit, nimirùm Germanicia: vel quia eadem hæresis, ut ostendit Simeon Beth-Arsamensis in epistola de Nestorianorum primordiis & progressionibus tom. 1. Bibl. Orient. pag. 347. 348. & 349. Theodorus Presbyter Raithuensis in libello de Incarnatione, qui exstat in Bibliotheca Patrum, non modò Nestorium *Pauli Samosateni nepotem*, sed etiam *Theodori filium* appellat. Nimirùm *non generis ac sanguinis, sed doctrinæ erroriſque cognatio verbis illis exprimitur*, ut Petavius lib. 1. de Incarn. cap. 7. & Pagius ad annum 428. num. 12. adversùs Eminentissimum Annalium Parentem docent.

Opera Nestorii Græca recensentur à Caveo tom. 1. pag. 230. Syriaca, quæ in Bibl. Vatic. exstant, hæc sunt. *Capita*, seù *Ana-*

1 Plures exactos libros 1 compo-
suit,
Quos è medio blaſphemi ſuſtu-
lere.
Qui autem ex illis remanſerunt,
hi ſunt.
2 Liber 2 Tragœdiæ:
3 Et liber 3 Heraclidis:
Et epiſtola ad Coſmam:
4 Quæ tempore 4 Pauli translata
ſunt.

5 Prolixa ejuſdem 5 Liturgia,
Quam Thomas & Mar--Abas
tranſtulere:
6 Et liber unus 6 epiſtolarum:
7 Et alter Homiliarum 7 & Oratio-
num.

هُمِ حُدْا حسّا هُمُلا :
هُلهْبه أثم هِبْقا .
هُلكم وهبه هُكم أثم .
حُدْا وْهُكِبُل .
هُحُدْا وْهُوكْبُهه .
هُلْحُنُلا وْحُدْا هُهدْا .
هُكم بقهه حدْتْه وهُكْهه .
هُهُوْهه وْحلاوْحُدْا
لاهُدْا هقهه هُذْهب أدْا .
هُحُدْا سِو وْلِيُلا :
هُهْه وْلهُوْحُدْا هُلهدْا :

Thematiſmi XII. Cyrilli anathematiſmis oppoſiti, Tom. 2. Bibl. Orient. pag.497. *Fragmenta tria*, quorum primum eſt, *an Chriſtus ſit Deus:* Alterum, *de eo qui ambulavit ſuper aquas maris:* tertium, *in illud, Deus meus, Deus meus, quare dereliquiſti me:* Ibidem. *Liturgia*, tom.1. pag.581. & 583. & Cod. Syr. Vatic. 18.

1 *Plures libros compoſuit, quos blaſphemi è medio ſuſtulere.* Poſtremis verbis, quæ apud Ecchellenſem deſiderantur, Sobenſis *legem Theodoſianam de Neſtorii libris comburendis* carpit: de qua vide Pagium ad annum 435.

2 *Liber Tragœdiæ:* qui ſub Irenæi Tyrii nomine ab Eruditis citatur; ſed Neſtorio reſtituendus eſt ex auctoritate Ebedjeſu Neſtoriani ſcriptoris. Vide Gul. Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag.248.

3 *Liber Heraclidis.* Qua de re, non explicat Sobenſis. Videtur eſſe *de vitis Patrum*, qui aliàs *Paradiſus* inſcribitur, & *Heraclidis* nomen gerit, de quo latè Gul. Caveus tom. cit. pag.205.

4 *Tempore Pauli translata ſunt.* Paulus Mar-Abæ Neſtorianorum Patriarchæ præceſſor, obiit, teſte Amro, anno Græcorum 846. Chriſti 535. de quo dixi tom. 2. Biblioth. Orient. pag.411.

5 *Liturgia.* Ecchellenſis in Notis ad hunc locum, poſtquam Catalogum Liturgiarum Syriacarum texuiſſet, de Euchariſtia latè diſſerit. Liturgiam vocat Sobenſis هُحُدْا *Kudaſcia*, ideſt, *Sacrum, Conſecrationem*, ſeù *ſanctificationem*: unde Arabicè قُدّاس *Koddas* dicitur. Neſtorium autem Liturgiam condidiſſe, præter Sobenſem teſtatur Leontius Byzantinus, qui lib. 3. adversùs eundem hæc ſcribit: *Audet & aliud malum non ſecundum ad ſuperiora: aliam enim Miſſam* (in Textu Græco, Ἀναφορὰν, hoc eſt, Liturgiam) *effutivit, præter illam, quæ à Patribus tradita eſt Eccleſiis, neque reveritus illam Apoſtolorum, nec illam magni Baſilii in eodem ſpiritu conſcriptam. In qua Miſſa blaſphemiis, non precationibus Euchariſtiæ myſterium opplevit.* Græca Leontii verba recitat Renaudotius tom.2. Liturg. Orient. pag. 582. ſed memoriæ vel calami lapſu, ea de Theodoro Mopſveſteno, non de Neſtorio intelligit. Eadem Neſtorii Liturgia prodiit latinè per eundem Renaud. tom.cit. pag. 626. Qui verò eam è Græco in Syriacum tranſtulere, *Marabas* quidem Neſtorianorum Patriarcha fuit ab anno Chriſti 535. ad annum 552. *Thomas* verò *Edeſſenus* ejuſdem Marabæ præceptor; de quibus dixi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 411. & 412. Ex quo antiquitas Liturgiæ Neſtorianæ comprobatur, quam uſque in præſentem diem ejus ſectæ homines uſurpant.

6 *Liber Epiſtolarum.* Exſtant Neſtorii *epiſtolæ duæ* Græco-Latinæ, tom. 3. Concil. pag. 316. 321. Latinè *aliæ duæ*, *ad Cæleſtinum Papam*, & *ad Cæleſtium hæreticum*, inter opera Marii Mercatoris. *Epiſtolæ quatuor* Latinè, inter Epheſinas à Lupo editas num. 3. 8. 15. 25. Fragmentum *ex epiſtola ad Alexandrum Hierapolitanum*, Græc. Latin. in Concil. Tom.6. pag.319. *ex duabus epiſtolis ad Thebaidis præſidem ſcriptis*, apud Evagrium lib 1. cap.7. Denique fragmentum Syriacum *ex epiſtola Neſtorii ad ſuos ſectarios Conſtantinopoli commorantes* refertur à Xenaja Mabugenſi in epiſt. ad monachos Senunenſes tom 2. Bibl. Orient. pag.40 & 41.

7 *Liber Homiliarum & Orationum.* Ecchellen. pag.33. *item ille alter* (liber) *variarum interpretationum, ac ſermonum.* Quid per vocem ܡܡܪܐ *Mimra* Syri intelligant, dixi ſuprà pag. 3. Vox autem ܬܪܓܡܐ *Turgama*, quam Sobenſis frequenter uſurpat in Catalogo, à verbo ܬܪܓܡ *Targhem*, derivata, *Interpretationem*, ſeù *Expoſitionem*

in

CAPUT XXI.

Theodulus discipulus Theodori.

1 Theodulus 1 discipulus
Theodori Commentatoris
Fecit commentaria in Isaiam
Prophetam duobus tomis.

Congessit etiam Tractatum de proprietatibus
Psalmorum Davidis Regis:
Qua scilicet ratione, & quam ob causam
Singuli sunt recitandi.

CAPUT XXII.

Aquilinus.

2 Aquilinus 2 composuit librum
Commentariorum in Matthæum,
Et in Joannem filium Zebedæi,
Juxta traditionem Antiquorum.

CA-

in genere significat; sed eam hoc loco designat, quæ ab Episcopis post Evangeliorum lectionem in Ecclesia fiebat: nimirùm *Homiliam seù Sermonem* in Evangelium. *Fragmenta XX. ex Quaternionibus*, sivè *Libro sermonum Nestorii* desumpta, & à Petro Notariorum primicerio, Concilio Ephesino oblata, Græc. Lat. pag. 520. *Alia fragmenta XXII.* à S. Cyrillo collecta exstant apud Marium Mercatorem in editione Garneriana Par. 2. pag. 103. *Fragmenta II. ex sermonibus secundo & quarto de Baptismo*, Concil. tom. 6. pag. 317. *Sermo integer, atque excerpta trium aliorum sermonum adversùs Pelagianos*, apud eundem Mercatorem in edit. Garner. Par. 1. pag. 85. quorum duo posteriores sermones eum constituunt, qui à Savilio sub nomine S. Joannis Chrysostomi editus est tom. 7. titulo, *In illud Matthæi, si Filius Dei es, projice teipsum*. Sermo *de Incarnatione Dominica* ad plebem habitus, aliique *Sermones XII.* ejusdem ferè argumenti, apud Mercatorem in cit. edit. Garner. Par. 2. Denique *Homilias binas de Resurrectione & Ascensione Christi*, quas sub Athanasii nomine Græc. Lat. edidit Combefisius, Nestorio deberi suspicatur idem Garnerius.

1 *Theodulus discipulus Theodori Mopsvesteni*, dignitate Presbyter, quem Sixtus Senensis *Episcopum* vocat, Honorius verò Augustodunensis cap. 90. *Theodorum*, obiit anno 492. triennio antequam Gennadius Catalogum suum clausisset, ut idem Gennadius in lib. de Scriptor. Eccles. cap. 91. affirmat. Scripsit, eodem Gennadio teste, *librum de consonantia divinæ Scripturæ*, de quo suprà dixi pag. 35. Commentaria ejusdem in Scripturam citantur aliquando in Catenis Græcis, quæ eadem videntur ac *interpretatio in Isaiam Prophetam*, de qua hìc Sobensis. Quid verò sentiendum de ea, quæ sub Theoduli nomine circumfertur, *Enarratione in epistolam ad Romanos*, consule Gul. Caveum tom. 1. hist. liter. pag. 261. Amrus in vita Acacii Seleuciensis Metropolitæ, Theodulum Diodori Tarsensis discipulum appellat, eique Narsetem, insignem apud Nestorianos Chaldæos Scriptorem, familiaritate conjunctum refert.

2 *Aquilinus*, cujus notitiam soli Ebedjesu debe-

CAPUT XXIII.

Basilius Cilix.

1 Basilius 1 edidit 2 Interpretationes,
2 Ac varia 3 documenta.
3

ܚܫܡܟܘܗܝ ܗܘ ܠܐܘܨܕܐ
ܘܡܠܟܬܐ ܘܫܡܐ ܕܫܡܝ .

CAPUT XXIV.

Cyrus Episcopus Hierapolis.

4 Cyrus 4 Jonius habet tractatum
5 De distinctione 5 Religionum:
6 & 6 Orationes.

ܗܘܘ ܡܐܡܪܐ ܕܝܠܗ ܟܘ
ܕܚܘܢ ܘܣܟܐ ܘܡܐܡܪܐ .

CAPUT XXV.

Irenæus Tyrius.

7 Irenæus 7 Tyrius

ܐܝܪܝܢܐܘܣ ܛܘܪܝܐ

debemus, unus videtur fuisse ex primis illis sectatoribus Theodori atque Nestorii, qui quinto in sextum vergente sæculo vixere: idque suadetur ex iis, quæ antea de Theodulo, & posteà de Basilio, Cyro atque Irenæo dicuntur.

1 *Basilius*, gente Cilix, ex Presbytero Antiochenæ Ecclesiæ circa annum Christi 500. Irenepolis in Cilicia Episcopus. Scripta ejus recenset Photius in Bibliotheca Cod. 42. 95. & 107. in quibus notat ab eodem Diodorum, ac Theodorum tamquam dogmatis sui auctores passim laudari: ac præsertim *in libris adversùs Joannem Scythopolitanum, & adversùs Archelaum Coloneæ Presbyterum*. Scripsit etiam *historiæ Ecclesiasticæ libros tres* ab anno 450. usque ad imperium Justini, cujus res gestas postremo libro complexus est.

2 *Interpretationes:* hoc est, *Homilias* seu *sermones* in Evangelium, ut suprà dixi p. 36.

3 *Documenta varia:* nimirùm de re ascetica: in quibus Basilius Cilix æmulatus est cognominem Cæsareensem, ut testatur Svidas. Vide Caveum tom. 1. pag. 267.

4 *Cyrus*, *Kajuram* legit Sobensis: qui ejusdem nominis alterum *Kajuram* seù *Cyrum* memorat infrà. Verùm ille Chaldæus erat: Iste verò *Jonius*, ideſt *Græcus*, Græcèque scripsit. Ex Ægea enim urbe oriundus, Hierapolitanam in Syria Euphratensi Ecclesiam occupavit usque ad annum circiter 485. quo quum decessisset, à Petro Gnapheo Patriarcha Antiocheno successor in ejus locum substitutus fuit Xenajas seu Philoxenus, ut dixi tom. 2. pag. 11. Nestoriana autem labe infectum eum fuisse, liquet ex historia Ecclesiastica: eoque de nomine Xenajas anathema ipsi dici unàcum Diodoro, Theodoro, Nestorio, Theodorito, Iba, Eutherio & Joanne toties postulavit, testibus Evagrio lib. 3. cap. 31. & Theophane ad annum Anastasii Imperatoris 16. quorum verba retuli tom. 2. Bibl. Orient. pag. 14. & 15. Eundem & Jacobitæ, unàcum Joanne Ægeate anathematizant in Professione fidei, quam Ordinandus coram Pontifice Jacobita emittit, ut dixi in dissertat. de Monophysitis in Catalogo Episcopatuum, verbo *Hegon*. Fuit & alter *Cyrus* arte medicus, dein ex Philosopho monachus circa annum 460. quem Gennadius de Scriptor. Eccles. cap. 81. scripsisse ait adversùs Nestorium fortiter atque eleganter; nimio tamen disputationis æstu in Eutychianum dogma abreptum, Concilii Chalcedonensis decreta repudiasse. Verùm à Sobensi Cyrum Nestorianum, non Eutychianum laudari, res ipsa loquitur.

5 *De distinctione Religionum* seù *Sectarum*: Ecchellen. pag. 35. *Numinum*, minùs rectè.

6 *Orationes*, seù sermones. Ecchellensis pag. cit. addit *& quæstiones*: quæ tamen vox in textu Sobensis desideratur.

7 *Irenæus Tyrius*, dignitate Comes Sacri Imperii, à Theodosio Imperatore anno 431. Ephesum missus, ut vice sua, Synodo Œcumeni-

1 Compoſuit Eccleſiaſticæ 1 hiſtoriæ libros quinque
De perſecutione ſancti Neſtorii
2 Deque 2 omnibus iis, quæ eo tempore geſta ſunt.

هُبِر سَعْدِه صَكْهَهُمْصَا
لَمَا وَوْهِصْهِ وِهُنِهِ نْهِكْهُوُهِه
هِهْلَا وُلِحِكْمَدِه حَهَّه أَحُنُا .

CAPUT XXVI.

Philotheus.

3 Philotheus 3 commentatus eſt Ezechielem duobus tomis.
Exſtat etiam ejuſdem liber, qui nuncupatur,
4 *Sanans* 4 ex ſuo ſenſu.

فَكْهَاهُه قَفَه هِهُا
سَاهُنْلَا حَكْوَلِمِ قَلِيمُ .
هُلِه كَه حَكْحُا وِمْعَكْمَدِه
مَلِهِمُنْا هُمِ هُهُكْه .

CAPUT XXVII.

Theodoritus Cyri.

5 Theodoritus 5 Cyri

لَاهُوُهِوُكْهِه وِهُوُهِه

Com-

هِه

menicæ intereſſet, quum Neſtorii partibus tàm in ipſa Synodo, quàm poſtea apertè faviſſet, ab eodem Imperatore aula ejectus, in Syriam ſeceſſit, ubi Epiſcoporum Phœniciæ decreto anno 444. bigamus licet, Tyri Epiſcopus à Theodorito ordinatus fuit. Sedem tenuit uſque ad annum circiter 448. quo ejuſdem Imperatoris edicto depoſitus, ad ſcribendum libros animum applicuit. Inter hæreticos Neſtorianos recenſetur in Profeſſione fidei, quam Ordinandus coram Pontifice Jacobita emittit, & *bigamus* diſertè appellatur. Ei *Tragœdia* à pleriſque tribuitur, quam Sobenſis ſuprà ad *Neſtorium* retulit.

1 *Eccleſiaſticæ hiſtoriæ libros quinque*, de quibus hæc Guliel. Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 248. *Scripſit Commentarium de rebus in Synodo Epheſina ac in Oriente toto per viginti plus minus annos ab ea proximè elapſos ex occaſione controverſiæ Neſtorianæ geſtis. Opus iſtud in plures diviſum erat libros; (quorum unus ex. gr. inſcribebatur* de hiſtoria,) *nec tam perfecta erat hiſtoria, quàm farrago Actorum Synodalium, Epiſtolarum, Reſcriptorum Imperialium, aliorumque ejuſcemodi ſcriptorum cauſam Epheſinam ſpectantium: quibus ipſe pro re nata hiſtoricas paſſim notas adjunxit, Cyrillum & orthodoxos ſugillans, Neſtorium verò ejuſque ſectarios collaudans. Interiit quidem opus iſtud: partem tamen illius non contemnendam è Græco in Latinum ſermonem verſam nobis conſervavit, quiſquis ille fuerit, autor certè ſatis antiquus, Compilator Epiſtolarum Epheſinarum, quas in lucem emiſit Chriſtianus Lupus* Lovanii 1682. 4. *Tota enim illa* Epiſtolarum & Actorum Synodalium Sylloge, *quanta quanta eſt, ex majori Irenæi opere deſumpta olim videtur. In his Lupi epiſtolis, præter quamplurima ſcholia & notas illi ab Interprete Latino diſertè aſcripta, exſtat* Irenæi epiſtola unica ad Epiſcopos Orientales *anno* 431. *ſcripta, num.* 21. *quæ Græcè etiam habetur Concil. Tom.* 3. *pag.* 717.

2 *Deque omnibus iis, quæ eo tempore geſta ſunt*. Ecchellenſis legit هِهْلَا وُلِحِكْمَدِه حَهَّه أَحُنُا *de omnibus iis, quæ in illis regionibus geſta ſunt*. Sed in eo, quem præ manibus habebat, Codice non dicitur هِهْلَا وُلِحِكْمَدِه حَهَّه أَحُنُا *in illa regione*, ſed هِهْلَا وُلِحِكْمَدِه حَهَّه أَحُنُا *in illo tempore*.

3 *Philotheus*. Fortaſsè Epiſcopus, Neſtoriique ſectarius, ut ex antecedentibus & conſequentibus colligitur. Fuit & Philotheus quidam Synaita monachus, cujus *ſermo*, & *capita aſcetica XXX.* Græcè habentur tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604. & tom. 2. p 514. ejuſdemque *ſermo de mandatis Domini Noſtri Jeſu Chriſti*, Græc. Lat. prodiit in Theſauro Poſſini Pariſ. 1684. pag. 326. de quo Caveus tom. 2. in Appendice pag. 15. Sed adduci nequeo ut credam, Sobenſem de hujuſmodi homine hìc loqui.

4 *Sanans*, hoc eſt, Ιατρικὸς, ſeù *medicinalis:* liber ſcilicet de re medica. Ecchellenſis habet, *ſanans ex ſua intelligentia*, quaſi hunc liber titulum præferat. Verùm Sobenſis cauſam hìc reddit, cur liber ille *ſanans*, hoc eſt, *medicinalis* dicatur: *ex ſuo* ſcilicet *ſenſu*: nimirùm quia in eo Auctor *de ſanitate* conſervanda vel reſtituenda agit.

5 *Theodoritus* patria Antiochenus, Theodori

1 Composuit librum 1 Philothei.
2 Et illum qui est adversùs 2 Origenem.
3 Alium etiam de 3 dispensatione.
4 Et Commentarium in 4 Danielem.
5 Et exactissimam historiam 5 Eccle. siasticam.
6 Et Apologiam 6 pro justis Patribus nostris in duos tomos divisam.
7 Et solutionem 7 capitum Cyrilli.
8 Et librum adversùs 8 Philosophos.
9 Et plures 9 epistolas Diversi argumenti.

هُمِ حكُحا وِهكُلاهُه .
مەه وكمعحلا ەُوْمِنْهُه .
مەه لهُحَ وِمحْبهُنْـهلا .
ەمحكمُدنهُا وُتْلا .
ەُاكْهُمِّهُا حسْنُلا .
ەمحْعدْمس وِسكُ ثَانَا
ەُهوْمِ حكُولمِ هُلِيْمُ .
ەُهُنْمِ وِمْهُا وِهُوْلا .
مەه وكمعحلا هُكْهُمْهُا
ەُلِحْمُلا هَيْمُلا
وِهُمُحُلا هحْمْهُا مُحْمُ .
هُمعنْهُه

So-

dori Mopsvesteni & Joannis Chrysostomi auditor, à Porphyrio Patriarcha Antiocheno Lector, ab Alexandro Porphyrii successore Diaconus, demùm anno Christi 420. juxta Garnerium, vel 423. juxta Baronium à Theodoto Alexandri successore, Cyri provinciæ Euphratesiæ urbis Episcopus in locum Isidori recens defuncti constitutus est. Anno 431. ad Synodum Ephesinam evocatus, unàcum Joanne Antiocheno reliquisque Orientalibus Episcopis causam Nestorii adversùs S. Cyrillum Patresque Ephesinos defendit. Paulò post, concordia Cyrillum inter & Joannem factâ, Theodoritus quoque reconciliatus fuit. Anno 449. in Latrocinio Ephesino à Dioscoro Alexandrino damnatus atque depositus, in Synodo Chalcedonensi anno 451. absolutus, sedique suæ restitutus, postquam disertum Nestorio anathema dixisset, obiit anno 458. Scripta adversùs Sanctum Cyrillum & sacram Ephesinam Synodum, quæ pro Nestorio publicaverat, in quinto Concilio generali damnata sunt. Theodoriti memoriam Monophysitæ perpetuo execrati sunt, execranturque adhuc Jacobitæ in Professione Fidei, quam coram Pontifice ordinandus emittit. Nestoriani eum colunt, eò quod aliquando ipsis favisset. Opera, quæ Græcè in Codicibus Clementino-Vaticanis exstant, hæc sunt. *Epistola ad monachos Euphrateſiæ, Osrhoënæ, Syriæ, Phœniciæ, & Ciliciæ*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 599. *Reprehensio in XII. anathematismos S. Cyrilli, totidemque ejusdem Cyrilli defensiones*, Ibidem. *Homilia in illud, ad imaginem & similitudinem Dei*, tom. cit. pag. 601. *Expositio in XII. Prophetas minores, & in Isaiam*, tom. cit. pag. 605. *Epitome sive Excerpta in XII. Prophetas minores, in Isaiam, & in Ezechielem*, Tom. 2. Bibl Orient. pag. 513. Quæ apud Syros circumferuntur, Sobensis hoc loco enumerat. Quod verò Ecchellensis in Notis ad Catalogum Ebedjesu p. 135. affirmat, *Liturgiam à Theodorito conditam*, nominis similitudine deceptus Theodoritum pro Theodoro Mopsvesteno posuisse mihi videtur.

1 *Librum Philothei*. Nimirùm *Historia Religiosa*, Ascetarum sanctissimorum vitas continens.

2 *Adversùs Origenem*. De quo hæc Caveus tom. 1. pag. 226. *Theodoriti opus adversùs Origenem apud gentiles suos exstare prodit Ebedjesu. Verùm tale quid scripsisse Theodoritum, parùm probabile est*. Imò nil probabilius, quum Theodori Nestoriique assecla, qualis aliquandiu fuit Theodoritus, Origenem ejusque errores insectati sint.

3 *De dispensatione*, seù, ut vertit Ecchellensis, *de Politia*: idest, *de Incarnatione Verbi*. Fragmentum libri secundi de hoc argumento Græcè exhibet Garnerius in Auctuario, idemque Latinè habetur apud Marium Mercatorem.

4 *In Danielem*. Prodiit inter ejus opera Gr. Lat.

5 *Historiam Ecclesiasticam* libris V. comprehensam, ab anno 322. ad annum 427. deductam. In compendium redegit Zacharias Rhetor, ut dixi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 55.

6 *Apologiam pro Patribus nostris*, nempè Nestorio ejusque assecli: quibus verbis qualis fuerit Ebedjesu Catalogi hujus auctor, satis perspicuum redditur. Quod autem subjungit Ecchellensis in notis ad hunc locum pag. 157. *Ebedjesu* scilicet *ætate provecta resipuisse*, jam suprà à nobis explosum est. Per *Apologiam* intelligitur *Pentalogium, sive libri V. Theodoriti de Verbi Incarnatione adversùs Cyrillum, & Patres Concilii Ephesini pro Nestorio Constantinopolitano & Joanne Antiocheno cæterisque Orientalibus*: quorum fragmenta edidit Marius Mercator.

7 *Solutionem capitum Cyrilli*: nimirùm *Reprehensio XII. Anathematismorum seù Capitum Cyrilli*, unàcum præmissa ad Joannem Antiochenum epistola.

8 *Adversùs Philosophos*. Hoc est, *de curandis affectionibus Græcorum libri XII.* contra Julianum Imperatorem scripti.

9 *Epistolas*. Prodiere inter ejus opera *Epistolo-*

CAPUT XXVIII.

Socrates.

1 Socrates [1] duos tomos
Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ* compoſuit.
Nec non hiſtoriam Conſtantini,
Et Joviniani Imperatorum.

ܗܘ ܣܘܩܪܛܝܣ ܐܬܪ̈ܝܐ ܠܘ̈ܩܝ ܫܠܝܡ
ܘܐܬ̈ܪ̈ܝܐ ܕܡ̈ܠܟ̈ܐ ܩܘܢܣܛܢܛܝܢ ܘܝܘܒ̈ܝ̈ܢ .
ܕܐܬ̈ܪ̈ܝܐ ܕܫ̈ܠܝ̈ܡ ܒܝܬ ܡ̈ܠܟ̈ܐ ܕ̈ܪ̈ܘܡ̈ܝ .

CAPUT XXIX.

Titus Boſtrenſis.

2 Titus [2] inſtituit Diſputationem
Adversùs pugnacem illum Manetem.

ܛܝܛܘܣ ܐܬܬ̈ܝ ܡܫ̈ܚܠ ܡ̈ܡܪ̈ܐ
ܥܡ ܡ̈ܢܝ ܕ̈ܡ̈ܢ ܩ̈ܪ̈ܒ̈ܐ .

CAPUT XXX.

Eraniſtes.

3 Eraniſtes [3] compoſuit
Aliam ſimilem Diſputationem.

ܐ̈ܪ̈ܢ̈ܝ̈ܣ̈ܛ̈ܝ̈ܣ̈ ܐ̈ܬ̈ܝ ܡ̈ܡ̈ܪ̈ܐ
ܕ̈ܡ̈ܝ̈ܢ ܐ̈ܚ̈ܪ̈ܢ̈ܐ .

Theo-

piſtolæ CXLVI. alięque XV. in Auctuario Garnerii. Supra quingentas penes ſe fuiſſe, teſtatur Nicephorus lib. 14. cap. 54. *Diverſi argumenti*. Ecchellenſis haud rectè vertit, *multis refertas eruditionibus*.

1 *Socrates*, patria Conſtantinopolitanus, claruit circa annum 440. quo ad *hiſtoriam Eccleſiaſticam* ſcribendam ſe accinxit, eamque in libros VII. diviſam à Conſtantini Magni imperii primordiis uſque ad annum 439. deduxit. Eandem in compendium redegit Zacharias Rhetor, ut obſervavi tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 55. Quod addit Sobenſis, Socratem præterea ſcripſiſſe *hiſtoriam Conſtantini & Joviniani Imperatorum*, quum hæc Socrati à nemine hactenus tributa ſit, valdè ſuſpicor, eum anonymas Conſtantini & Joviniani hiſtorias, quas apud Syros circumferri viderat, ad Socratem conjectando retuliſſe.

2 *Titus* Boſtrenſis Epiſcopus claruit ſub Juliano apoſtata & Joviano Impp. Obiit ſub

Valente circa annum 371. Exſtant latinè interprete Turriano *libri III. contra Manichæos*: quorum Hieronymus de Script. Eccl. cap. 102. & Sobenſis hoc loco meminere. Fragmentum ex libro 1. repræſentat Photius Cod. 232. De aliis Titi operibus conſule Caveum tom. 1. hiſt. liter. p. 128. & tom. 2. pag. 44. *Adversùs pugnacem illum Manetem*. Ecchellen. pro *pugnaci* reddit *ſtultum*, haud rectè. Pugnacem porrò Manetem Sobenſis dixit, ut ad celeberrimam ejus cum Archelao Epiſcopo diſputationem alluderet.

3 *Eraniſtes*. Sobenſis legit *Eraniaſtetheus*, Ecchell. *Arniaſtathæus*. Ita Græca vocabula corrumpi ſolent, quum in Syriacum vel Arabicum ſermonem convertuntur. Quis autem fuerit *Eraniſtes*, cujus diſputatio hìc memoratur, neque Sobenſis prodit, neque ex aliis Scriptoribus Eccleſiaſticis colligere potui. Hoc unum in mentem mihi ſubiit libros eorum, qui diſputationes adversùs hæreticos ſcripſerunt evolventi; Sobenſem ſci-

CAPUT XXXI.

Theophilus Persa.

1 Theophilus 1 Persa
Scripsit adversùs Dositheum.
Alterum etiam composuit librum,
Quo solvit capita Cyrilli.

ܬܐܘܦܝܠܘܣ ܦܪܣܝܐ
ܟܬܒ ܟܢܓܕ ܕܘܣܬܝܘܣ .
ܘܥܒܕ ܐܚܪܢܐ ܕܦܨ ܒܗ
ܪܫܐ ܕܟܝܪܠܘܣ :

CAPUT XXXII.

Eutherius Tyanensis.

2 Eutherius 2 edidit 3 Disputationem
3 Adversùs Theopaschitas.
4 Nec non Homilias 4 variasque interpretationes:
5 Et expositionem 5 Evangelii.

ܐܘܬܝܪܝܘܣ ܐܦ ܗܘ ܥܒܕ
ܟܢܓܕ ܡܫܡܪ ܐܝܬܘܗܝ .
ܘܡܡܠܠܐ ܐܚܪܢܐ ܘܦܫܩܐ .
ܘܦܫܩܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ :

CAPUT XXXIII.

Epiphanius.

6 Epiphanius 6 composuit librum

ܐܦܝܦܢܝܘܣ ܐܦ ܗܘ

De

licet his verbis designare *libros quatuor Theodoriti*, quibus titulus *Eranistes* seù *Polymorphus*, quorum tres priores Dialogi formam habent, quartus verò inscribitur *demonstratio per syllogismos*. Omnia certè in hunc Catalogi locum videntur convenire.

1 *Theophilus Persa* vixit post Synodum Ephesinam, Nestorianæ factionis adversùs S. Cyrillum propugnator, cujus Capita seù anathematismos, non secus atque Theodoritus, confutavit. Scripsit etiam *adversùs Dositheum* textus Samaritani corruptorem, de quo vide Ecchellensem in notis ad hunc locum à pag. 157. ad pag. 164. De Dositheo agit & S. Epiphanius lib. 1. adversùs hæreses.

2 *Eutherius* Tyanorum in Cappadocia secunda Metropolita, Nestorii familiaris, & S. Cyrilli hostis infensissimus, cujus damnationem in conciliabulo Ephesino anno 431. suffragio suo ratam fecit. In Synodo Constantinopolitana sub Maximiano depositus, Scythopolim relegatus, inde etiam fugatus, tandem Tyri obiit. Apud Evagrium hist. Eccl. lib. 3. cap. 31. *Eleutherius*; apud Theophanem verò ad annum 16. Anastasii *Eucherius* perperàm appellatur, ut observavi tom. 2. Bibl Orient. p. 14. & 15. Quinque ejus Epistolæ inter Epistolas Lupi Ephesinas exstant num. 73. 74. 116. 117. & 201.

3 *Disputationem adversùs Theopaschitas*, hoc est, Eutychianos, libris XXI. comprehensam, cujus operis meminit Photius Cod. XLVI. etsi illud Theodorito adscribat. Vide Caveum tom. 1. pag. 226.

4 *Homilias variasque Interpretationes*. De quibus Caveus tom. cit. pag. 234. *Græco-Latinè Sermones XVII. in varias hæreses, unàcum epistola præmissa, motuum Ecclesiasticorum Tragœdiam describente: qui à nonnullis Athanasio adscribuntur (inter cujus proinde opera haberi solent:) ab aliis Maximo monacho: à Photio (Cod. 46.) denique Theodorito adscripti. Hos verò Marii Mercatoris authoritate nixus, Eutherio rectè vindicat doctiss. Garnerius.*

5 *Expositionem Evangelii:* cujus solus Sobensis meminit.

6 *Epiphanius* Palæstinus, Salaminæ seù Con-

1 De divina 1 apparitione .
2 Nec non de distinctione 2 hæresum
Ab initio usque ad suam ætatem .

CAPUT XXXIV.

Zenobius.

3 Zenobius 3 contra Marcionem
Scripsit & contra Pamphylium .

CAPUT XXXV.

Isidorus, Lucius, Abraham, & Job.

4 Nec non epistolæ 4 Isidori ,
Lucii

Constantiæ in Cypro Episcopus , obiit anno Christi 402. Episcopatus trigesimo sexto. Vitam ejus à Joanne Presbytero Constantinensi exaratam Arabicè habemus in Codice pervetusto tom. 2. Bibl. Orient. pag. 510. Exstant Græcè in Codicibus Clementino-Vaticanis hæc ejus opera . *Sermo de festo Palmarum* , tom. 1. Bibl. Orient. pag. 595. & 596. *De duodecim lapidibus ad Diodorum Tyri* , (secundùm alios Tarsi) *Episcopum* Ibid. pag. 597. & 601. *Sermo in sepulturam corporis Christi & in Joseph ab Arimathæa* , Ibid. pag. 598. 600. & 603. *Ad Xenodochum de S. Deipara* , Ibid. pag. 601. *De nativitate Domini* , & *Epiphania*, Ib. pag. 602. *In obdormitionem Deiparæ* Ibid. pag. 603. Syriacè fragmenta *de Vitis Prophetarum* , & *de ponderibus ac mensuris* , tom. 1. Bibl. Orient. pag. 607. *de Punctis & de significatione literarum* , Tom 2. pag. 499. Arabicè *Historia Epiphanii* laudatur apud Elmacinum , de qua vide Hottingerum in Bibl. Orientali pag. 75.

1 *Librum de divina apparitione* , seù *Theophania* , quo fortasse de generatione , vel Incarnatione Christi agit , inquit Caveus to. 2. pag. 45. Probabilius existimo his verbis à Sobensi vel Homiliam de nativitate & Epiphania Domini supra laudatam designari , vel certè *Ancoratum* celebrem non Græcis modò Latinisque , sed etiam Syris atque Arabibus librum : quem Ægyptii كتاب الهوجل *Chetab-al-Haugal* , seù كتاب المرسى *Chetab al-Marsa* vocant , teste Abulbarcato lib. de divin. Offic. cap. 7. qui præterea meminit Epiphaniani operis *in Hexaëmeron* , quod in Bibliotheca Bodlejana Cod. 185. fol. 8. sub titulo , *de XXII. operibus Dei , quæ fecit in primis sex diebus* , exitare ms. notat Caveus loc. cit.

2 *De distinctione hæresum* . Hoc est , *Pararium*, sivè *liber adversùs hæreses* tribus comprehensus voluminibus, de quo vide Caveum tom. 1. pag. 131.

3 *Zenobius* sancti Ephræmi discipulus , & Isaaci Doctoris magister, de quo dixi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 168. Græcos inter Scriptores à Sobensi recensetur , etsi auctor Syrus , Ecclesiæque Edessenæ Diaconus fuerit . In Codice nostro Vaticano, qui olim ad Ecchellensem pertinuerat, ابوحمه *Zobius* pro Zenobio legitur , ut puto, per errorem amanuensis . In Testamento S. Ephræmi ابـــــوحد *Zinub* dicitur ; idque , quod additur , *Fiat sermo tuus igni similis , & inanium religionum dumeta absumat : qualis flamma , ubi corripuit silvam ; talis oratio tua sit , quum invaserit sectas ;* scripta Zenobii respicit , quæ eum *adversùs Marcionem & Pamphylium* edidisse testatur Sobensis .

4 *Epistolæ Isidori* : Ecchellensis legit , *Item Epistolam Isidori , Lucii , Abrahami , & Jobi* , ad Zenobium epistolas hasce referens . Ita & ego ipsius verba recitavi loc. cit ubi de Zenobio . Verùm quum *Isidori* triumque sequentium nomina in genitivo , non in accusandi casu efferantur, horum potiùs, quàm Zenobii epistolas hìc commemorari crediderim. Et de Isidoro quidem *Peluſiota* res ipsa loquitur, cujus *Epistolarum libri V.* Gr. Lat. prodiere Paris. 1638. Libri verò duo Græcè mss.

(excerptum (1 folii) ex libro de ponderibus et mensuris graece

Lucii,[1] Abrahami [2],& Jobi [3]. . ܠܘܩܝ ܐܒܪܗܡ ܘܐܝܘܒ

1 2 3

CAPUT XXXVI.

Eusebius Emessenus.

4 Eusebius [4] Emessenus composuit ܐܘܣܒܝܘܣ ܕܥܡܘܪܐ ܗܘ
5 Librum adversùs [5] Judæos. ܕܟܬܒ ܥܠ ܝܗܘܕܝܐ .
6 Et quæstiones [6] in Vetus *Testamentum*. ܘܫܐܠܬܐ ܕܥܠ ܥܬܝܩܐ .
7 Et Homiliam [7] de Stephano. ܘܡܡܠܪܐ ܕܥܠ ܣܛܦܢܘܣ

CAPUT XXXVII.

Macarius Ægyptius.

8 Abbas Macarius [8] scripsit ܐܒܐ ܡܩܐܪ ܐܡܪ

De

exstant in Cod. Clementino-Vaticano 27. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 596. citantur autem Syriacè à Joanne Marone in libello fidei tom. cit. p. 516. & fragmenta quædam habentur in Cod. Syr. 3. ad calcem ejusdem tomi p. 607.

1 *Lucius*, qui addita litera ⸗ *Lamed* in Codice nostro *Lucillus* dicitur, is est, qui in Apophthegmatibus Patrum Cod. Berœen. 2. Messalianos quosdam monachos opus manuum fastidientes mensâ prohibuisse perhibetur. In Cod. Arab. Vat. 167. exstat *Lucii Abbatis epistola ad Evagrium Ponticum*, hujusque ad Lucium responsio, ad quem Tractatum asceticum de octo vitiosis cogitationibus transmittit. Sed ille in Codicibus Græcis & Syriacis *Eulogius*, non *Lucius* appellatur.

2 *Abrahamus* vel S. Ephræmi discipulus, de quo dixi tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 38. vel potius celeberrimus ille monachus, cujus sententiæ referuntur in Apophthegmatibus Patrum apud Coteler. tom. 3. Monument. Ecclesiæ Græcæ.

3 *Jobus* denique, qui iisdem Apophthegmatibus *Job*, & *Anub* dicitur.

4 *Eusebius* patria Edessenus, dignitate *Emessæ* in Phœnicia Episcopus, obiit Antiochiæ circa annum 360.

5 *Adversùs Judæos*. Exstat Græcè ms. in Biblioth. Vindobon. Cod. Theolog. 176. ejusque meminit S. Hieronymus de Script. Eccles. cap. 91.

6 *Quæstiones in Vetus Testamentum*. In Epistolam ad Galatas Hypotheseon libros X. & in Evangelia Homilias breves, sed plurimas laudat S. Hieronymus loc. cit. Quæstionum verò in Testamentum Vetus, solus Sobensis meminit.

7 *Homiliam de Stephano*. Quid sentiendum de reliquis homiliis, quæ sub Eusebii Emesseni nomine prodiere, vide Caveum tom. 1. pag. 111. & tom. 2. pag. 43. Xenaias in libro de Uno ex Trinitate incarnato & passo, auctoritatem Eusebii nostri profert ex *lib. de fide*, *ex Homil. de novis mutationibus*, & *ex Homil. habita Beryti*: Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 28.

8 *Macarius* Ægyptius, *Senior* & *Magnus* nuncupatus, Antonii monachorum Patriarchæ Discipulus, de quo Socrates lib. 4. cap. 13. Sozomenus lib. 3. cap. 14. Theodoritus lib. 4. cap. 21. Palladius hist. Laus. cap. 17. Nicephorus hist. Eccles. lib. 5. cap. 14. Obiit circa annum 392. quum annum ætatis nonagesimum ageret, susceptæ verò solitariæ vitæ sexagesimum, teste Palladio hist. Laus. cap. 20. Vita ejusdem auctore Serapione Thmuis Episcopo habetur in pervetusto Coptico Codice 8. exarato anno Christi 915. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 618. Altera in Cod. Coptico 13. Ibid.

Præter *Homilias spirituales L.* quæ sub Macarii nomine prodiere, *plura* ejusdem *ad monachos responsa* inter Apophthegmata Patrum exhibentur. Alia *Opuscula* ex mss. Codicibus Bibliothecæ Vindobonensis recenset Caveus tom. 2. p. 47. *Sententiæ* quædam habentur in Cod. ms. Græco tom. 1. Biblioth. Orient. p. 604.

Arabicè in Codice scripto anno Mundi 6563. Christi 1055. exstant *Macarii Abbatis*

1 De [1] regimine tomos tres. ܟܬܒ̈ܐ ܬܠܬܐ ܠܟܗ ܕܢܣܒ̈ܐ .

CAPUT XXXVIII.

Marcus.

2 Et Marcus [2] librum capitum [3] . ܘܡܪܩܘܣ ܟܬܒ ܪܫ̈ܐ ܘܦ̈ܨܠܐ .
3

CAPUT XXXIX.

Joannes Monachus.

4 Et Joannes [4] ſcriptum [5] . ܘܝܘܚܢܢ ܟܬܒ ܡܫ̈ܬܐ .
5

CAPUT XL.

Evagrius Ponticus.

6 Evagrius [6] tres compoſuit tomos. ܐܘܓܪܝܣ ܟܬܒ ܠܟܗ ܬܠܬܐ .

Abbas ܐܒܐ

tis epiſtolæ & ſermones ad monachos XXVI. Tom. 2. Bibl. Orient. p. 511. *Ejuſdem ſermo de Oratione & epiſtola ad monachos* in altero Codice Arabico ſcripto anno Chriſti 885. Ib. *Syriacè* in Codice Nitrienſi 18. exarato anno Chriſti 769. & in Berœenſi ſcripto anno 1578. *Sermones III. & epiſtolæ VIII.* In Codice verò Syriaco 6. exarato anno 1223. *Sermones V. & epiſtolæ X.* Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 610.

1 *De regimine*, hoc eſt, de re aſcetica.

2 *Marcus* eremita, *Exercitator* nuncupatus, centenario major erat, quum Palladius anno circiter 392 in Nitriæ ſolitudine monachum agens, eundem adiit, hiſt. Lauſ. cap. 21. Græcè & Latinè prodiere opuſcula ejuſdem octo in Auctuario Pariſ. 1624. tom. 1. Nonum memorat Photius Cod. 200. *adversùs Melchiſedechianos*. Decem apud Galeum mss. recenſet Caveus tom. 2. pag. 81. nimirùm, *de jejunio. De ingenito. Capita moralia. De oratione. Capita gnoſtica. De ſpirituali praxi & theoria. Oratio in Melchiſedech. De vitiorum & virtutum oppoſitione. Paræneſis aſcetica alphabetica. Oratio in S. Crucem:* è quibus tertium, quartum, quintum, octavum, & nonum ſub Nili nomine publicavit Suareſius Romæ 1673. *Capita* 29. Græcè mss. exhibentur ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 514. *Sermones V.* tom. 1. p. 604. qui tamen ab editis haud differunt.

Syriacè exſtant ſermones octo tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 611. nimirùm: *Capita paræneticà de lege ſpirituali. Adversùs eos, qui putant, ſe ex operibus juſtificari. Conſultatio intellectus cum ſua ipſius anima. Paræneſis*, cujus initium, *Alius eſt Chriſtianorum mundus:* quæ Macario Ægyptio tribuitur homil. 5. *De Baptiſmo. De Pœnitentia. Diſputatio cum Scholaſtico. Adversùs Melchiſedechianos*. Marci ſermones commentariis illuſtratos fuiſſe à Babæo magno & à Bardaſcenadad Chaldæis Scriptoribus, teſtatur Sobenſis in hoc Catalogo.

3 *Librum capitum*, ideſt capitibus diſtinctum: qualia ſunt *Capita paræneticà*, *capita moralia*, *capita gnoſtica*, & reliqua Marci opera, quorum ſingula in parvas ſectiones ſeù ſententias dividuntur. Ecchellenſis hunc locum Ebedjeſu perperàm reddit, *Marcus compoſuit librum de Arcanis*.

4 *Joannes* Thebæus, de quo Palladius hiſt. Lauſ. cap. 61. plures literas, & admonitiones ad Thebaidis monachos per Presbyterum miſit, ut eos in virtutum exercitio torpentes, ad perfectionis fervorem excitaret. Diſcipulus fuit Abbatis Ammoës, & Eſaiæ æqualis. Syriacè opus ejus *de præceptis Evangelicis*, *deque humilitate* habetur in Cod. Berœenſi 1. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 585.

5 *Scriptum*, Sobenſis ܟܬܒ̈ܐ, quæ vox *opuſculum*, *ſcriptum*, ſeù *libellum* ſignificat. Malè apud Ecchellenſem pag. 39. *Joannes de Proſcriptionibus*.

6 *Evagrius* Ponticus, à S. Baſilio Cæſareenſis Eccleſiæ Lector ordinatus, poſt ejus mor-

CAPUT XLI.

Isaias Abbas.

1 Abbas Isaias 1 unum librum. . ܐܒܐ ܐܫܥܝܐ ܚܕ ܣܦܪ

CA-

mortem à Gregorio Nazianzeno Diaconus factus, Hierosolymam primùm, deinde in Ægyptum secessit, ubi in Nitriensi deserto sub utroque Macario monachum egit. Vide Sozomen. lib. 6. cap. 30. Pallad. hist. Laus. cap. 86. & Pratum Moschi cap. 173. Scripta quæ Græcè vel Latinè prodierunt, recenset Caveus tom. 1. pag. 159. *Capita Ascetica duo* mss. exstant tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604.

Arabicè in Cod. Vat. 167. *Sermones* 16. *ad Lucium Abbatem cum præmissa Lucii ad Evagrium & Evagrii ad Lucium epistola. De octo vitiis & virtutibus iis oppositis Sermones* 8. *De solitudine & oratione. Paræneses. De octo vitiosis cogitationibus* Tractatus ex sacris Scripturis collectus. *De iisdem*, sine Scripturæ testimoniis. *Ad imitationem Ecclesiastæ, Cantici Canticorum, & Proverbiorum Salomonis. Epistola ad Evagrium Antiochenum de patientia. De modo vivendi monachorum Ægypti & Syriæ. Expositio in orationem, Pater noster.*

Syriacè in Paradiso Patrum, *Sermones XXIV.* nimirùm *Apophthegmata de octo cogitationibus capita* 8. *In idem capita* 21. *De blasphemia capita* 34. *Ad Eulogium monachum præfatio & Sententiæ* 245. *Ad monachos in cœnobiis degentes capita* 139. *De monastico instituto capita* 51. *De silentio capita* 13. *De octo vitiis capita* 8. *De solitudine capita* 23. *In idem capita* 12. *Paræneses capita* 10. *Ad præceptorem & auditores capita* 14. *De pace monastica capita* 9. *Paræneses capita* 5. *Paræneses altera, capita* 9. *Queis rebus mens immergitur, & quibus non, capita* 7. *Paræneses capita* 23. *Paræneses altera, capita* 47. *Altera, capita* 71. *De oratione capita* 31. *Discipuli ad præceptorem interrogationes* 3. *Paræneses ad Virginem quandam, capita* 45. *De cujusvis generis cogitationibus capita* 26. To. 1. Bibl. Orient p 609. *Caput de acidia* exstat in Cod. Syr. Nitr. 17. p. 183. tom. cit. p. 567. quod est ex Tractatu Evagrii de septem vitiosis cogitationibus.

Atque hìc observandum, pleraque Evagrii opera sub Nili nomine prodiisse: nimirùm *De octo vitiosis cogitationibus liber* editus à Combefisio in Auctuario novissimo 1672. & à Josepho Maria Suaresio Romæ 1673. *Alius de eodem argumento Tractatus* apud Coteler. tom. 3. monument. Eccl. Græcæ pag. 185. *Ad Eulogium monachum Tractatus asceticus* apud Suaresium Romæ 1673. *Ad eundem de vitiis, quæ virtutibus sunt oppositа.* Ibid. *De diversis malignis cogitationibus liber*, ibid.

1 *Isaias*, seù Esaias, Scetensis Abbas, æqualis fuit Macarii Ægyptii, Pœmenis, Joannis, Job seù Anub, Paphnutii, Ammunis, Loth, Petri, Agathonis, Abrahæ, Sisois, Martyrii, Hor, & Atris seù Aris, ut ex ipsius sermonibus, & ex Apophthegmatibus Patrum liquet: adeoque claruit exeunte sæculo quarto. Sub ejus nomine prodiere *Sermones* 29. *ad fratres in eremo degentes* in Biblioth. Patrum, & *Capitula* 19. in Thesauro Possini, de quibus Caveus tom 1. pag. 144. qui in Appendice ad tom. 2. pag. 8. recenset *capita tria ascetica ejusdem de novitiis & monocellitis, deque iis, qui habitare volunt in cœnobio*, quæ exstare mss. testatur in Biblioth. Vindobon. Cod. Theol. 179. Græcè *sententiæ* 3. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604. & *capita* 5. tom. 2. pag. 514.

Arabicè *sermones* 2. in eodem tom. p. 511. & *sententiæ* 14. in Paradiso Arabico, tom. 1. pag. 585. in Cod. 2. Berœensi.

Syriacè in Cod. Nitr. 18. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 567. *Sermones* 10. videlicet: *de recta vivendi forma & de fide perfecta. Colloquium duodecim senum. Quomodo fratres adinvicem gerere se debeant. De humilitate. Præcepta ad eos, qui mundo abrenunciant. De iis, quæ vidit & audivit apud senes. De perfectione. De impassibilitate. Paræneses. De operosis cogitationibus.* In Cod. Nitr. 19. tom. cit. pag. 568. *alii sermones* 4. videlicet: *De tribus virtutibus. De institutione fratrum tyronum sivè in cœnobio habitare velint, sivè solitariam vitam ducere. De iis, qui simul habitare volunt. De consideratione & intelligentia.* In Cod. Syr. 6. tom. cit. pag 609. *Sermones universim viginti*; qui tamen à suprà memoratis differunt, videlicet. *De pura mente. Præcepta & admonitiones ad fratres qui secum habitabant. De conversatione eorum, qui in Cella habitant. Ad Petrum suum discipulum. De iis, qui volunt pacem mutuam habere, quos oportet cautè observare, queis se se sociis adjungant. De pœnitentia ad Abbatem Petrum. De gaudio, quo fruitur anima, quæ seipsam Deo subjicere conatur. De ramis nequitiæ. De castarum operationum perfectione.*

CAPUT XLII.

Ammonas Monachus & Episcopus.

1 Ammonas [1] edidit epistolas. ܐܲܡܡܘܢܵܐ ܥܒܲܕ ܐܶܓܪ̈ܬܵܐ.

CAPUT XLIII.

Macarius Alexandrinus.

2 Et Macarius [2] alter sermones. ܘܡܲܩܵܪܝܘܣ ܐܚܪܵܢܵܝ ܡܲܡܠܠܹ̈ܗ

CA-

NOTÆ.

1 *Ammonas* Abbas Scetensis, Antonii Magni discipulus, quem adjisse legitur in Apophthegmatibus Patrum Cotelerianis pag. 385. In Scetensi eremo per annos 14. mansit, ut narratur ibid. pag. 383. demùm ad Episcopatum evectus fuisse perhibetur ibidem pag. 385. ubi adeò in virtutibus profeciisse dicitur, *ut præ multa bonitate non amplius nosset molitiam*. Et infrà. *Itaque quum ad Episcopatum evectus fuisset, obtulerunt ei puellam prægnantem, & dixerunt: ille hoc patravit: injunge illis peccati sui pœnam &c.* Palladius hist. Lauf. cap. 7. 70. 72. & 74. horum quatuor meminit: nempe *Ammonæ* seù *Ammun* Abbatis Nitriotæ & monachorum Nitriensium parentis, cujus mentio in Apophthegmatibus Patrum Coteler. p. 392. apud Socratem lib. 4. cap. 23. & Sozomen. lib. 1. cap. 14. *Ammonii alterius* item Nitriensis: *Ammonis* Presbyteri in eremo propè Diolcon: & *Ammonæ* discipuli ac successoris S. Antonii, qui idem cum nostro videtur. Ad primum Ammonam Abbatem Nitriotam referuntur *Capita ascetica* 19. per Gerardum Vossium edita tom. 2. operum sancti Ephræmi pag. 277. quæ habentur Græcè mss. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 514. & in Bibl. Vindob. Cod. Theolog. 188. num. 36. & *Capita* 22. Cod. Theol. 293. num. 19. De postremo verò Ammona Sobensem loqui, constat ex Codicibus Syriacis tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. & 610. in quibus ejudem *Epistolæ XV. ad monachos leguntur*, hoc titulo, *Ammonæ Abbatis & Episcopi*. Ejusdem *Sermones* 3. Græcè extant in Cod. ms. 13. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604.

2 *Macarius alter*, idest, Alexandrinus Ægyptii æqualis, de quo Socrates lib. 4. cap. 23. Sozomen. lib. 3. cap. 14. Theodoritus lib. 4. cap. 22. Rufinus in Vitis Patrum cap. 28. & Palladius hist. Lauf. cap. 17. obiit anno circiter Christi 395. Prodiit sub ejus nomine *Regula monastica capitibus* 30. *comprehensa* per Petrum Roverium Soc. Jesu in hist. monasterii Reomænsis p. 14. Item *sermo de exitu statuque animarum post hanc vitam* apud Caveum tom. 1. pag. 146. qui tamen eundem veluti spurium meritò rejicit. In Bibl. Vindob. Cod. Theol. 84. habetur fragmentum Græcum ms. sub nomine *Macarii Alexandrini ex quæstionibus ad magnum Eusebium Episcopum Alexandrinum*, de quo idem Caveus tom. 2. pag. 48.

Syriacè exstant Macarii Alexandrini *Sermones V.* videlicet: *De operibus Christianorum. Ad eos, qui mundo abrenuciant, ut diligenter sibi caveant. De Lege Christi. Pareneses duæ.* Item *Epistolæ IX.* quarum postrema est *ad quandam Sanctimonialem*. Vide tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 610.

CAPUT XLIV.

Xystus.

1 Xystus [1] edidit librum [2] sermonum,
2 Et illum, qui est de amantibus [3]
3 Deum.

CAPUT XLV.

Nilus Monachus.

4 Nilus [4] monachus lucubravit
Duos admirabiles tomos.

NOTÆ.

1 *Xystus*, de quo dixi tom. 1. pag. 429. Hujus nominis Episcopum quendam laudat Sigebertus Gemblacensis in Catalogo cap. 47. ad annum 470. eumque scripsisse *librum de vita hominis perfecta* testatur. Rosweidus in vitis Patrum Prolegom. 4. pag. 24. ex S. Hieronymo Rufinum arguit, quod *Xysti sivè Sexti Pythagoræi Philosophi opera sub Xysti martyris nomine publicaverit*: quæ prodiere Basileæ 1520. Coloniæ 1522. Lovanii 1618. & alibi. Rufini fraude factum arbitror, ut Sigebertus ad Xystum Episcopum librum suprà memoratum referret: ex quo, ni fallor, desumpti sunt tres illi sermones, quos sub Xysti Papæ nomine edidit Jacobus Salvator Solanius in Biblioth. Patrum Paris. tom 5. pag. 781. Ut enim Rufinus ex Philosopho Xysto Episcopum & Martyrem finxit; ita Solanio facilè fuit Romanum eum Pontificem existimare. Eâdem Rufini imposturâ Syros quoque deceptos credo, Sobensem scilicet, & compilatorem Paradisi monachorum, qui *Xystum Romanum Episcopum* operis illius auctorem faciunt, quod revera Xysti Pythagoræi fœtus est. Idem ferè sentiendum de *Anaphora Syriaca*, quæ *Xysti Papæ* nomen præfert: eam nimirùm à quodam Episcopo Syro concinnatam & Xysto Romano Pontifici suppositam.

2 *Librum Sermonum*. Tres Syriace exstant in Paradiso monachorum tom. 1. Bibl. Orient. pag. 610. licet falsò sub nomine *Xysti Papæ Romani*. Sunt autem ab iis diversi, quos edidit Solanius, ut observavi eod. tom. pag. 560.

3 *De amantibus Deum*. Idem videtur, cum *libro de vita hominis perfecta*, quem laudat Sigebertus.

4 *Nilus*, quem amanuensis perperam ... *Netlum* appellat, S. Joannis Chrysostomi discipulus, deinde monachus in deserto Nitriæ, obiit sub Marciano Imp. *Opera eius ascetica* Gr. Lat. prodierunt per Suaresium Romæ 1673. in Auctuario Ducæano Paris. 1624. per Petrum Possinum Paris. 1639. & per Cotelerium tom. 3. monument. Eccl. Gr. pag. 185. quorum tamen partem maximam Evagrio restituendam esse suprà indicavi. *Epistolæ* per Possinum Paris. 1657. & per cl. Leonem Allatium, addita de Nilo dissertatione, Romæ 1668. Quædam opuscula adhuc inedita memorat Caveus tom. 2. p. 86. Mss. exstant *Capita XLV. de Oratione*. *Sermo ad Eulogium*. *Capita varia*. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 604. & tom. 2. pag. 514.

Arabicè habetur *Nili Abbatis Paræneſis ad Virginem Sanctimonialem*, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. *Paræneſis ad Thomam monachum*, & *ſermo de pravis conſuetudinibus*, tom. 2. pag. 511.

CAPUT XLVI.

Palladius & Hieronymus.

1 Palladius 1 & Hieronymus 2
2 Scripserunt librum Paradisi:

ܦܠܕܘܣ ܘܗܝܪܘܢܝܡܘܣ
ܥܒܕܘ ܦܪܕܝܣܐ ܕܐܒܗܬܐ

Et

ܘܥܕܕ

NOTÆ.

1 *Palladius, & Hieronymus*. Dicta monachorum & gesta tàm eorum, qui in Ægypto, quàm qui in Syria, aut alibi religiosam vitam duxerunt, multi scripsere. Ut collationes Cassiani, Collectanea Rufini, Philotheum Theodoriti, Joannis Moschi Pratum, & Anastasii Synaitæ monastica omittam; celebratur potissimùm apud Syros *Paradisus* seu *Hortus monachorum:* quo nomine intelliguntur quidem aliquando *Sophronii seù Moschi Pratum, Anastasii Synaitæ libri tres de dictis & gestis monachorum, & Apophthegmata Patrum*, ut ex Cod. Arab. Berœen. 2. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. liquet; hoc verò loco Sobensis eum librum designat, qui *Palladio & Hieronymo* inscribitur, exstatque Syriacè tom. cit. pag. 608. in quatuor partes divisus, quarum prima, secunda, & quarta Palladio, tertia verò Hieronymo tribuitur. In historia monastica Orientis, quam Thomas Episcopus Maragensis condidit, lib. 2. cap. 15. perhibetur Ananjesu monachus sub Georgio Chaldæorum Patriarcha circa annum Christi 670. *Paradisum hunc*, cujus hìc mèminit Sobensis, concinnasse. *Ananjesu monachus* (ut ex eodem Thoma retuli tom. 2. Bibl. Orient. pag. 493) *sub Jesujabo Patriarcha Canones Officii Ecclesiastici per anni circulum composuit. Sub Georgio autem Paradisum in duas partes distributum, quarum prior Palladii & Hieronymi nomen præfert: altera gesta Patrum & dicta complectitur*. Alterum *Paradisum* habent Chaldæi, quem *minorem* vocant, à Davide monacho compositum, in quo gesta monachorum Chaldæorum narrantur teste eodem Thoma Maragensi lib. cit. cap. 24. Quod autem *Paradisus* juxta Sobensem quidem in tres tomos divisus dicatur, juxta Thomam Maragensem in duos, secundùm Codicem verò nostrum Syriacum in quatuor, causam hanc fuisse arbitror; exemplarium scilicet manuscriptorum diversitatem, in quibus aliquando sub uno tomo Palladius & Hieronymus comprehensus est, sub altero dicta Patrum, ut Thomas scribit; aliquando suum sibi tomum tàm Palladius, quàm Hieronymus vendicavit, ut vult Sobensis: aliquando denique tomi duo priores Palladio, tertius Hieronymo & quartus eidem Palladio inscribitur, ut in Codice nostro Syriaco, in quo dicta Patrum, quæ tomum postremum occupant, ad Palladium referuntur.

Palladius, gente Galata, sub Evagrio Pontico aliisque Ascetis in Nitria & Thebaide monachum egit ab an. 388. usque ad an. circiter 400. quo Episcopus Helenopolitanus renunciatus fuit. Scripsit *librum de Vitis Patrum Ægyptiorum ad Lausum cubiculi præfectum*, unde *Lausiaca historia* appellatur: quem olim Rufinus in latinum convertit. Prodiit Gr. Lat. in Auctuario Frontoris Ducæi 1624. & cum supplemento Cotelerii tom. 2. monument. Eccl. Græc. pag. 341. & tom. 3. p. 117. & 158. *Syriacè* pars exstat in Cod. Nitr. 20. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 568. nimirùm à cap. 1. usque ad cap. 35. hoc præfixo titulo.

ܬܫܥܝܬ ܡܐܡܪ ܕܥܒܕ ܒܗ ܐܒܗ ܕܐܒܗܬܐ ܕܡܨܪܝܐ

Historia Actuum Patrum Ægyptiorum. Integrum verò, & in libros duos divisum idem opus habetur in Cod. Syr. 6. tom. cit. p. 608. quorum primus liber continet capita 65. alter capita 42. Ex utroque autem & plures lacunæ Græcæ suppleri possunt, & quæ Palladii sunt, ab asceticis aliorum tractatibus cognosci. nam, ut notant Cotelerius tom. 3. monument. pag. 566. & Vossius de hist. Græc. lib. 2. cap. 19. historia Lausiaca, quæ Græcè vel Latinè lucem vidit, ex diversis auctorum libris conflata est: eâque de causa in impressis quidem modò *Heraclidis*, modò *Palladii*, modò utriusque nomen præfert; in manuscriptis verò quatuor hisce titulis prænotari solet. 1. *Historia monachorum Ægypti*. 2. *Historia Ægypti quæ Paradisus aliàs dicitur*. 3. *Paradisus*. 4. *Historia Vitarum Sanctorum Patrum Ægyptiorum, scripta à Hieronymo monacho & Presbytero ex Dalmatia*: quum certum sit Heraclidis & Hieronymi historiam à Palladiana differre.

2 *Hieronymus* Dalmata, Ecclesiæ Doctor egregius: obiit in Bethlehemitico cœnobio anno Christi 420. ætatis 91. *Liber de Vitis SS. Patrum* sub ejus nomine latinè prodiit Lugduni 1536. Antuerpiæ 1615 628. & alibi. *Syriacè* ms. exstat tom. 1. Bibl. Orient. p. 609. capita 30. complectens.

1 Et colloquium 1 Seniorum cum consiliis:
Quæ tribus tomis digesta sunt.

ܘܡܬܡܠܠܐ ܘܥܛܐ ܕܡ ܡܠܟܐ
ܘܟܠܗ ܩܛܡܗ ܕܣܘܢܝܐ .

CAPUT XLVII.

Joannes Apameensis.

2 Joannes 2 Apameensis
Tres composuit tomos: nec non epistolas,
De regimine spirituali,
De passionibus, & de perfectione.

ܝܘܚܢܢ ܐܦܡܝܐ
ܗܘ ܠܟܗ ܫܩܦ ܬܠܬܐ
ܘܠܐ ܘܐܓܪܬܐ ܘܐܦ
ܡܠܐ ܣܥܪ ܡܠܐ ܫܘܬܦܐ .

CAPUT XLVIII.

Jacobus.

3 Jacobus 3 discipulus fecit
Commentarium in Matthæum,
In Apostolum, & in Hieremiam
Compendioso sermone.

ܝܥܩܘܒ ܬܠܡܝܕܐ ܥܒܕ
ܦܫܩܐ ܥܠ ܡܬܝ
ܘܥܠ ܫܠܝܚܐ ܘܥܠ
ܐܝܪܡܝܐ ܒܟܘܪܣܐ ܩܨܝܪܐ .

CA-

NOTÆ.

1 *Colloquium seniorum cum consiliis*. Hoc est, *Apophthegmata* Patrum, quæ à Palladio collecta & in capita 18. distributa, librum quartum Paradisi constituunt, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 609. Alia autem sunt à Patrum Apophthegmatibus, quæ Gr. Lat. publicavit Cotelerius tom. 3. Monument. Ecclesiæ Græcæ, quæque *Arabicè* exstant mss. tom 1. Bibl. Orient. pag. 585. in capita 897. divisa: *Syriacè* verò ex parte habentur eodem tom. pag. 568. Ecchellensis vocem Syriacam ܡܠܟܐ *melche*, quæ *consilia* significat, perperàm legit ܡܠܟܐ *malche*, *Reges*, huncque Sobensis locum sic interpretatur: *& colloquium seniorum cum Regibus*.

2 *Joannes Apameensis*, cujus de ætate & scriptis dixi tom. 1. pag. 430. & seqq. citatur ejus sermo *de mundo novo* à Moise Barcepha in lib. de Paradiso Par. 1. cap. 1. & 10. Ipse verò in epist. ad Leontium laudat Isaiam Abbatem, & Xystum, quem Romanum Pontificem appellat. Ejus scripta damnavit Timatheus Nestorianorum Patriarcha, ut infrà dicam, quum de Hanano Adiabeno sermo erit.

3 *Jacobus discipulus*, nimirùm Joannis Apameensis, cujus modo facta est mentio: unde ejus ætas ex dictis de magistro colligitur.

CAPUT XLIX.

Simeon, & Acacius.

Nunc quando lucubrationes
1 Patrum [1] Græcorum recenſuimus;
Enumerare aggrediamur lucubrationes
2 Patrum [2] Syrorum.

3 Simeonis [3] Bar-Saboë exſtant
4 Epiſtolæ: & ſancti [4] Acacii.

ܗܕܡܠܐ ܕܥܡ ܘܗܘܝ ܫܡܥ
ܘܐܚܪܢܐ ܕܡܬܠ :
ܗܫܐ ܕܢܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܫܡܥ
ܘܐܚܪܢܐ ܫܘܡܗ .
ܟܬܒܗ ܕܝܘ ܕܪܕܟ ܠܗ
ܠܫܘܒܐ . ܘܟܬܒ ܐܓܪ .

CAPUT L.

Milles Epiſcopus & martyr.

5 Milles [5] etiam compoſuit Epiſtolas,
Et Orationes in varia argumenta.

ܘܟܬܒ ܐܓܪ ܗܘ ܡܝܠܐ
ܡܐܡܪܐ ܘܠܐ ܫܘܝܪ ܫܘܝܪ .

CAPUT LI.

Jabachues.

6 Sanctus [6] Jabachues Epiſtolam Scri-

ܘܟܬܒ ܐܓܪ ܝܒܚܘܣ ܫܡܫܐ ܠܫܘܒܐ
ܕܗܟ

NOTÆ.

1 *Patrum Græcorum*, non omnium quidem, quorum opera in Syriacum ſermonem translata ſunt, ſed eorum dumtaxat, quorum notitiam, vel libros Sobenſis penes ſe habuit.

2 *Patrum Syrorum*, tàm Orthodoxorum, qui ante Neſtorianam, & Monophyſiticam hæreſim floruere, quàm Neſtorianorum, ſed Neſtorianos potiſſimùm recenſet Sobenſis, ut ſuprà notavi.

3 *Simeonis Bar-Saboë*. Præter *Epiſtolas*, exſtare etiam duo ejuſdem *Cantica*, adnotatur in Divinis Chaldæorum Officiis in feria 6. hebdomadæ ſextæ æſtatis. Fuit autem Simeon Epiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, glorioſumque martyrium ſub Sapore Perſarum Rege conſummavit, ut dixi tom. 1. pag. 1. & ſeqq. & tom. 2. pag. 399. Ejuſdem Paſſio Syriacè habetur eodem Tom. 1. p. 185. & 606.

4 *Sancti Acacii* Epiſcopi Amidæ in Meſopotamia, qui ſub Theodoſio Juniore circa annum Chriſti 420. claruit, ut notavi tom. cit. pag. 195. Ejuſdem *Epiſtolas* à Mari Perſa commentariis illuſtratas, infrà docet Sobenſis.

5 *Milles* Suſæ Epiſcopus & martyr, coronam adeptus ſub Sapore Perſarum Rege. Vide tom. 1. pag. 12. & 186.

6 *Jabachues*, ſeù, ut Ecchellenſis legit *Jabahui*, quod nomen latinè redditur, *dedit frater ſuus*: octavus eſt in catalogo Primatum Seleuciæ & Cteſiphontis, quem Gregorius Barhebræus, & Amrus Matthæi in ſerie Patriarcharum Orientis, *Achadabuem*, hoc eſt, *fratrem patris ſui* appellant, ut tom. 2. pag. 396. obſervavi. Hic Epiſtolam ad Patriarcham Antiochenum ſcripſit, in qua eum rogabat, ut electionem Archiepiſcopi Seleucienſis à ſuffraganeis Epiſcopis fieri permitteret; nam hæc ad Antiochenum Præſulem ex antiquo jure pertinebat, peractaque hoc modo fuerat uſque ad tempora ipſius Jabachuæ, ſeù Achadabuæ: magno tamen cum eorum Archiepiſcoporum vitæ diſcrimine, non tam propter locorum diſtantiam, quàm propter inimicitias, quas Reges Perſarum cum Romanis Imperatoribus exercebant:

bant: qui proinde ſubditos ſuos Chriſtianos cum aliis ejuſdem religionis in Romani Imperii terris commorantibus communionem habere ſub pœna capitis vetabant: Romani viciſſim Chriſtianos è Perſarum ditione advenientes tamquam ſuſpectos habebant: ut ipſe Jabachues expertus didicit. Quum enim ille à Jacobo præceſſore ſuo morti proximo unàcum Kamjeſu ſeù Jabjeſu Antiochiam miſſus fuiſſet, ut quem eorum vellet Antiochenus Epiſcopus ordinaret, ambo apud ejus urbis præfectum veluti exploratores Perſarum accuſati ſunt: & Jabachues quidem Hieroſolymam fuga ſe ſurripuit, ubi Epiſcopali dignitate initiatus eſt, conſentiente Antiocheno Epiſcopo, qui literas ea de re ad Hieroſolymitanum dederat; Kamjeſu verò cum hoſpite ſuo in crucem ad portam civitatis actus fuit. Rem fusè narrant Syri tùm Neſtoriani, tùm Jacobitæ Scriptores. Jabachues igitur ut ſucceſſoribus ſuis conſuleret, poſtquam ſalvus & incolumis Seleuciam pervenit, Antiochenum Antiſtitem per literas rogavit, ut Chriſtianis in Perſarum ditione conſtitutis poteſtatem faceret, mortuo Seleucienſi Archiepiſcopo ſucceſſorem ſubſtituendi. Annuit Jabachuæ precibus Antiochenus: & *ex eo tempore* (inquit Barhebræus cit. tom. 2. pag. 396.) *Occidentales Epiſcopi* (nempè Antiochenæ diœceſeos) *Orientalibus* (ideſt, Chaldæis, Aſſyriis, Perſiſque) *permiſerunt, ut quum eorum caput obiiſſet, ipſi manum electo imponerent, ne pergendi ampliùs Antiochiam opus haberet: & Syſtaticon quidem hac de re ſcripſere, utque magnus ille Orientis Metropolita, Catholici & Patriarchæ nomine decoraretur.* Id enim ſibi volunt, quæ hìc apud Sobenſem de Jabachue ſubjunguntur: *cujus temporibus ſcripta fuit epiſtola Occidentalium, qua Patriarchalem dignitatem conceſſerunt huic Sedi Orientali, & per Agapetum Elamitam perhonorificè miſſa eſt.* Hæc non videram, quum tom. 1. pag. 13. Jabachuem ſcripſi *eo tempore floruiſſe, quo Nicæna Synodus celebrata eſt; Nicænos enim Patres nomine Occidentalium deſignari.* Sed nunc Barhebræi, Amrique auctoritate didici, quis ille Jabachues fuerit, cujus urbis Epiſcopus, quo tempore vixerit, quis nomine *Papæ Occidentis*, & Patrum *Occidentalium* deſignetur, quam denique apud Elamitas Eccleſiam Agapetus obtinuerit: quæ omnia nunc primùm clareſcunt, præſertim ex *Collectione Canonum Synodalium* à Sobenſi ipſo elaborata, in qua Tractatu IX. cap. 5. exemplar ejuſdem *Epiſtolæ Occidentalium* exhibetur in Codice Syriaco 14. exarato anno Chriſti 1332. (hoc eſt, decimo quarto ab obitu Sobenſis) ad calcem tomi 2. Biblioth. Orient. pag. 497. in hæc verba.

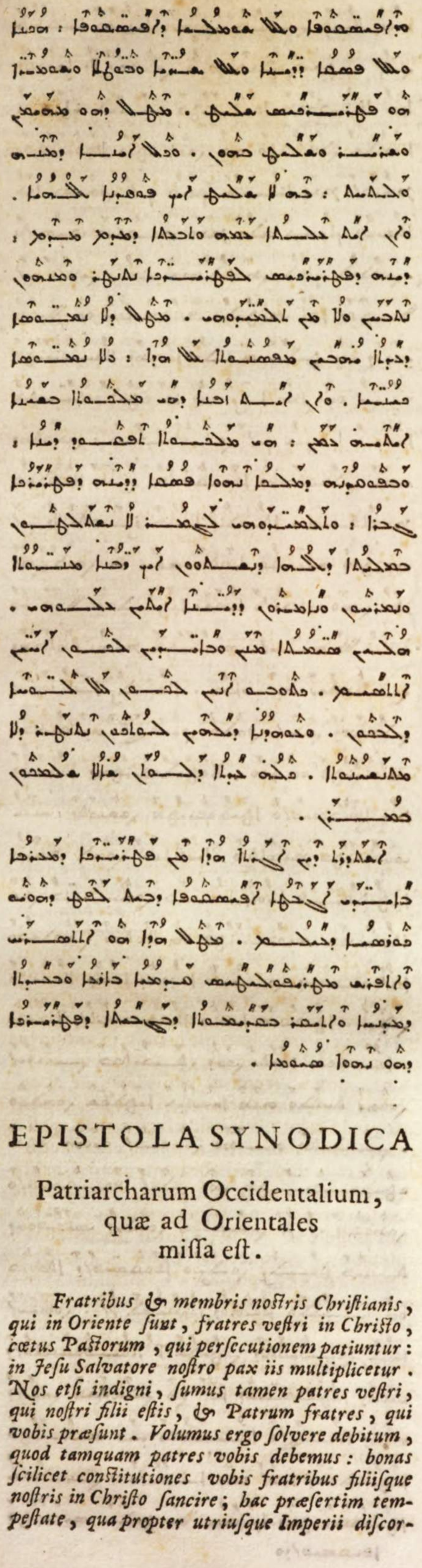

EPISTOLA SYNODICA

Patriarcharum Occidentalium, quæ ad Orientales missa est.

Fratribus & membris nostris Christianis, qui in Oriente sunt, fratres vestri in Christo, cœtus Pastorum, qui persecutionem patiuntur: in Jesu Salvatore nostro pax iis multiplicetur. Nos etsi indigni, sumus tamen patres vestri, qui nostri filii estis, & Patrum fratres, qui vobis præsunt. Volumus ergo solvere debitum, quod tamquam patres vobis debemus: bonas scilicet constitutiones vobis fratribus filiisque nostris in Christo sancire; hac præsertim tempestate, qua propter utriusque Imperii discordiam persecutio in nos commota est. Nos itaque Pastores persecutione, quam patimur, admoniti, verbum scripturæ recolimus dicentis: tribulationi nullum fore modum, præsertim nostræ, qui Christiani sumus: adeo ut uno tempore duorum Patrum sanguis innocenter effusus fuerit: quæ res universam terram commovit, & communi, eoque amaro luctu Ecclesiam Dei in Occidente atque in Oriente implevit. Postquam verò illi duo Patres, alter ex Occidente, & ex Oriente alter perierunt, (ambo enim ad fores Ecclesiæ Apostolorum urbis Antiochiæ suspensi fuere,) placuit fratribus nostris atque nobis, ne videlicet fratres nostri Christiani, qui Orientem incolunt, orphani remaneant; ut quandocumque magnus Metropolita, qui Seleuciæ in urbe regia Arsacidarum in magna Ecclesia Cochensi totius Orientis principatum tenet, decesserit, nullus Metropolita Antiochiam ascendat ad suscipiendam juxta priscum morem ordinationem, ne ob regum inter se discordias & odia innocens Pontificum sanguis in posterum effundatur, quemadmodum nostra hac ætate contigit: vidimus enim spectaculum luctuosum atque terribile; duos nempè Patres è totidem crucibus nudos pendere, propterèque persecutionis tempestatem in Oriente juxta ac in Occidente fuisse excitatam. Idcircò decrevimus facultatem concedere, per quam ab effusione humani sanguinis deinceps immunes serventur. Quemadmodum verò olim Spiritus suffragio, & Apostolorum sorte illi concessum est, ut universæ Ecclesiæ Dei, quæ illic est, magnus Metropolita foret; similiter illi tradita est potestas & auctoritas super omnes mundi Metropolitas. Quamobrem ejus Thronus quatuor orbis Patriarchas subsequitur, tenentes quatuor Thronos juxta Evangelistarum numerum, Matthæi videlicet, Marci, Lucæ & Joannis. Dataque itidem illi facultas, ut Episcopos ipse instituat totius Orientis, & ultrà, Assyriæ nimirùm, Mediæ, atque Persidis; & gubernationem Christianorum obtineat: universus insuper Sacerdotum ordo ab impositione manus illius procedat. Decedente autem hoc magno Metropolita, ejus successor ab Antiocheno Patriarcha constituatur: quia Spiritus Paraclitus non permittit, ut filii patrem sibi per impositionem suarum manuum generent: sed neque in sæcularibus potestatibus majores à minoribus creantur. Idque ab antiquis Patribus nostris definitum fuit juxta illud, minorem à majori benedici oportere, sicut Abraham gentium Pater benedictionem accepit à rege Salem Melchisedeco sacerdote veritatis & rege justitiæ, cui Christus secundùm humanitatem suam assimilatus & comparatus fuit. Eadem de causa nos quoque, quibus credita est magna Dei Domus, quæ est sancta Ecclesia, per jussionem Dei Patris, & per gratiam Filii ejus Jesu Christi, & per concessionem Spiritus Paracliti, orando petimus, & per virtutem sanctæ Trinitatis & per immortale verbum concedimus Patriarchalis dignitatis charisma sanctæ Sedi magni Metropolitæ, quæ est in magna Ecclesia Cochensi Seleuciæ regiæ Arsacidarum civitatis in Oriente. Hic porrò consensus, & hoc spirituale donum, nempè Patriarchica dignitas, custodiatur apud Rectores, qui deinceps in illa Sede collocabuntur, usque ad diem revelationis Christi:

sti : nosque perpetua consensione eisdem assentimur in omnibus, quæ ab ipsis in Patriarchica gubernatione fient. Interim oramus, ut Throni illius Rectores, quorum sanguis vivi & vivifici sanguinis Christi Domini particeps factus est, quique consortes fieri passionis & resurrectionis ejusdem desideraverunt, ab eodem Christo custodiantur & liberentur ab omnibus, qui tribulant eos, eorumque judicium ad victoriam perducatur, & forti brachio sustententur, sanctique Spiritus virtute muniantur, ne coram hostibus suis cadant. Ita, quæsumus, Domine, custodi famulis tuis Patriarchis gratiam istam Patriarchatus, eosque in ea tuere, nostramque cum illis in hoc negotio consensionem conserva, sicut fœdus fidele, quod cum Abraham, Isaac, & Jacob, & cum universa Sancta Ecclesia tua pepigisti. Etiam, Amen. A te, Domine, perfectio & complementum sit in sæcula. Hic itaque magnus Metropolita, qui Patriarchicam dignitatem super universum Orientem accepit, potestatem simul habeat creandi Metropolitas, ubicumque ipsi libuerit quotque noverit esse necessarios : eos verò ab illo institui oportebit secundùm Ecclesiasticum morem per suffragium consensumque duorum Episcoporum cum ipso præsentium, ut numerus ternarius non minuatur : ponaturque Evangeliorum codex super caput ejus, & lectio Petri recitetur, quando cœli terræque potestatem accepit. Quumque ordinatus fuerit, manum suam Patriarcha super caput ejus imponat, & orationem recitet. Per hunc modum ab ipso ordinentur, & per manus ejus impositionem perficiantur omnes, qui Metropolitanæ dignitatis gratiam suscepturi sunt. Patriarchâ autem defuncto, congregentur Metropolitæ & Episcopi, ut per tempus licuerit : & Patriarcha à nobis per manus ipsorum constituatur per virtutem Spiritus Paracliti, & per suffragium nostrum perficiatur ipse Patriarcha gratia & dono Spiritus Sancti : sciantque ipsum exinde fore spiritualem Patrem datum in Ecclesia per Spiritum Paraclitum. Hæc porrò nostris literis significavimus, ut hoc modo id negotium peragatur. Omnes verò Ecclesiasticæ dignitates infrà ipsum sunto, quoniam ipse est omnium Pater, & ab eo generantur. Episcopi autem, qui à Metropolitis suarum provinciarum instituuntur, locum Episcoporum tantummodò teneant, & orationem faciant in medio fratrum suorum ; non tamen illis liceat accedere ad Sacerdotum ordinationem & ad Episcopale opus, donec ad Patrem potestatum, qui est Patriarcha, accedant & ab eo perficiantur per concessionem & epistolam ab ipso acceptam. Quemadmodum verò ipse Pater potestatum Patriarcha jus habet ad ordinationem Metropolitarum & Episcoporum, & ad perfectionem Episcoporum ; similiter jus habet ad sententias judiciales, & absolutiones, atque abrogationes & reservationes : quandoquidem illi hæc credita sunt, & circa ea potestatem auctoritatemque habet. Quicumque autem illo inferiores sunt, nullam in eum potestatem habent secundùm divinum mandatum. Quodsi aliquam adversùs eum causam quispiam habeat, aut quidquam ab illo repetere oporteat, Patriarchæ judicium Patriarchis reservetur, & ab istis ejus causa, non ab ejus discipulis cognoscatur : quia neque Ecclesiasticæ leges id permittunt, neque leges naturæ. Quodsi contigerit aliquando, Imperium (Persarum) *nobiscum habere pacem, ipsum Imperium* (idest, ipse Persarum Rex) *judicium indicat, & de Regis mandato Patriarchæ causa decidatur ; discipuli autem ejus nullam in eum potestatem in verbo Dei habeant, ne qui membra & partes sunt, magistris coæquentur, neve dicere audeant, se judices illius esse. Hæc statuta à nobis & per manus nostras, vobis, Fratres, decreta sunt. Describite illa vobis in tabulis cordis vestri. Eorum memoria sine oblivione apud vos servetur. Universa, quæ apud nos est Ecclesia, vos in Domino salutat.*

Hæc autem Epistola à Patriarchis Occidentis missa fuit per Agapetum Episcopum Beth-Lapetæ, quæ est Sedes Elam. Quam ob causam ipse primus ordinatus & electus fuit Metropolita in terra & in Ecclesia Orientis, honoremque consequutus est, ut primus in electione Patriarchæ suffragium ferat.

Meminit hujus Epistolæ præter Sobensem sæculi decimi quarti scriptorem, Timotheus Patriarcha, qui anno Christi 780. claruit ; etsi in consignanda ejusdem epocha valdè hallucinatur, quum apud eundem Sobensem loc. cit. sic scribat : 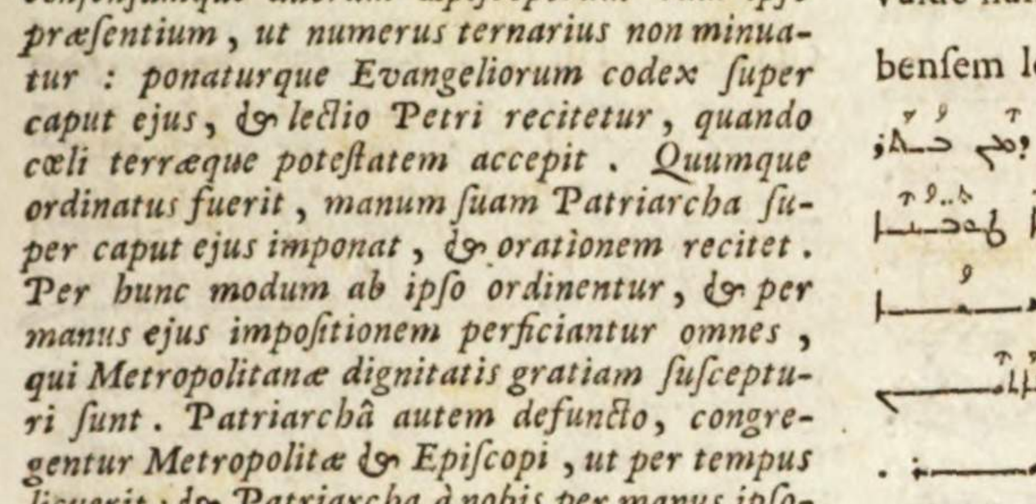

Hæc igitur epistola à Patribus nostris Occidentalibus Apostolorum successoribus scripta fuit anno quadragesimo post martyrium beatorum Apostolorum Petri & Pauli : ante œcumenicam verò Synodum Patrum tercentum decem & octo anno circiter ducentesimo octogesimo. Qua in supputatione multa peccat Timotheus. Inprimis quod ait, eam epistolam scriptam fuisse *anno quadragesimo post martyrium Petri & Pauli :* nam annus ille incidit in annum à nativitate Christi circiter centesimum octavum, quum Apostoli passi dicantur anno Christi sexagesimo octavo. Atqui Jabachues, sub quo id factum à Chaldæis narratur, postquam annos quindecim sedisset, obiit secundùm Gregorium Barhebræum anno Christi circiter centesimo quadragesimo ; secundùm Amrum verò, anno Græcorum quingentesimo trigesimo primo, Christi ducentesimo vigesimo, ut liquet ex Tom. 2. pag. 397. Deinde Nicæna Synodus ex omnium Syrorum sententia anno Græcorum 636. Christi 325. celebrata fuit. Falsum est igitur, quod Timotheus scribit, epistolam illam, quæ anno Christi circiter centesimo octavo juxta ipsum, ut mox ostendimus, exarata est, Synodo Nicæna priorem fuisse *annis circiter bis centum & octoginta :* sic enim ea Synodus habita fuisset non anno 325. sed 388.

Idem Sobensis in Epitome Canonum Synodalium loc. cit. postquam Timothei verba, quæ suprà descripsi, retulisset, ad con-

cilian-

ciliandam eidem epistolæ fidem fragmentum alterius subjungit, quam occasione dissidii sub Papa Seleuciæ Primate in Ecclesia Chaldæorum orti de Privilegiis ejusdem Seleuciensis Throni à Patribus Occidentalibus scriptam affirmat: ubi prioris illius epistolæ diserta fit mentio ·

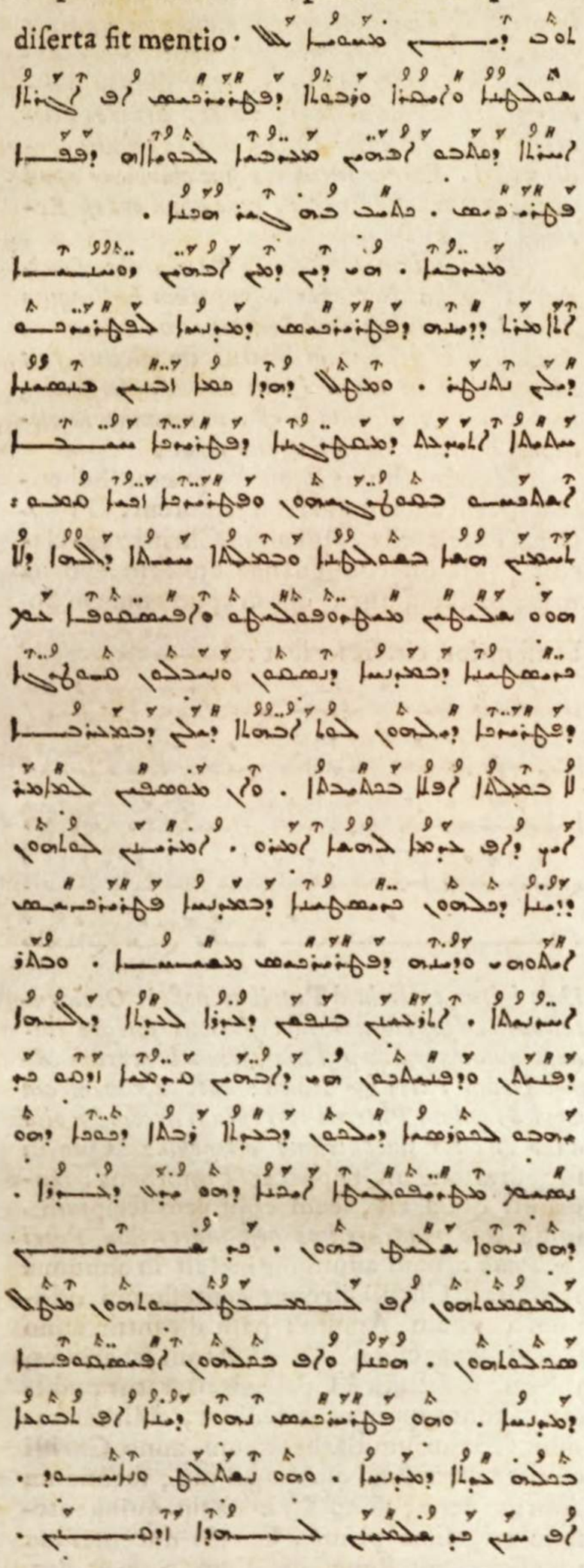

Potestatem prætereà, (inquit) *honorem, & majestatem Patriarchæ ostendit alia Epistola à Patribus nostris Occidentalibus scripta ad consolationem Papæ Patriarchæ: quæ sic habet.*

Occidentales. Quod autem à Patribus nostris spiritualibus dictum est, Judicium videlicet Patriarchæ Orientis nostris Patriarchis esse reservatum; quia habita exacta inquisitione compertum fuit, Patriarchæ accusatores in suis delationibus fuisse falsitatis convictos, & Patriarchas illatorum criminum omnino immunes: nunc definimus in potestate & verbo vivo Dei, nullum deinceps habere jus Metropolitas & Episcopos, sed nec Christianos Orientis, ad accusationes criminationesve instruendas adversùs proprium Patriarcham, easque ad Patres nostros Occidentales verbo aut scripto deferendas. Quodsi rursùs aliud quidpiam objiciant, sicut hactenus fecerunt, ipsis respondemus: Patriarcham omnium Christianorum Orientis esse judicem; ipsius autem Patriarchæ judicem esse Christum. Et post alia. *Existimavimus Ecclesiæ Dei nostræ vestræque regionis illud utile esse, quod veteres Patres nostri æquum & justum censuerunt, quando vestræ Sedi, quæ est in magna Ecclesia Cochensi, concesserunt, ut ipse Metropolitas institueret, sicut idem utile esse judicasset; ut nimirùm ipse super eos potestatem haberet, eosque pro merito constitueret, vel propter illorum delictum deponeret: similiter & super omnes Episcopos Orientis: & ipse Patriarcha judex & vindex fieret in universa Ecclesia Orientis, idemque regeret & gubernaret. Id igitur nos quoque suscipimus & sequimur.*

Subjungit Timothei, & Dadjesu auctoritates, qui ejusdem epistolæ mentionem faciunt. Utriusque verba ex eodem Sobensi accipe. TIMOTHEI.

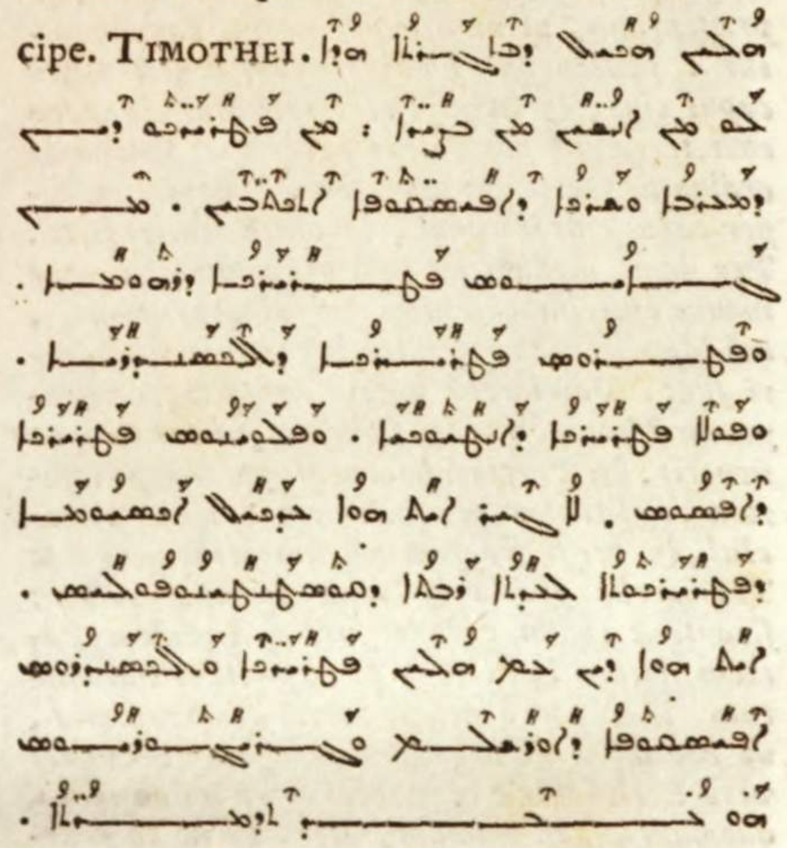

Hæc igitur, quæ in ista epistola continentur, (Loquitur Timotheus de secunda epistola Occidentalium, quam mox retuli) *non vulgares homines, sed Patriarchæ Occidentis cæterique Episcopi conscripsere: Cajus, inquam, Patriarcha Romæ, Petrus Patriarcha Alexandriæ, Paulus Patriarcha Antiochiæ, & Flavianus Patriarcha Ephesi:* (*nondum enim Patriarchalis dignitas Ecclesiæ magnæ Constantinopolitanæ concessa fuerat*) *sed & una cùm præfatis Patriarchis Alexander Episcopus Hierusalem, & Gregorius Thaumaturgus.*

DADIESU.

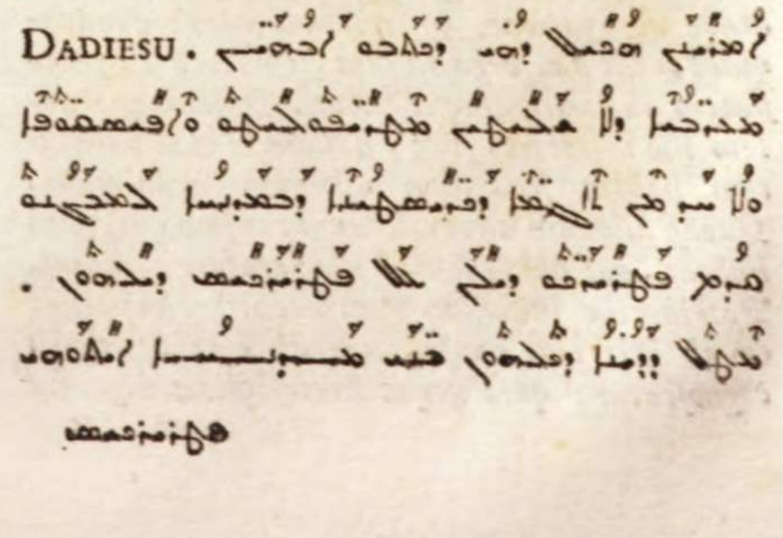

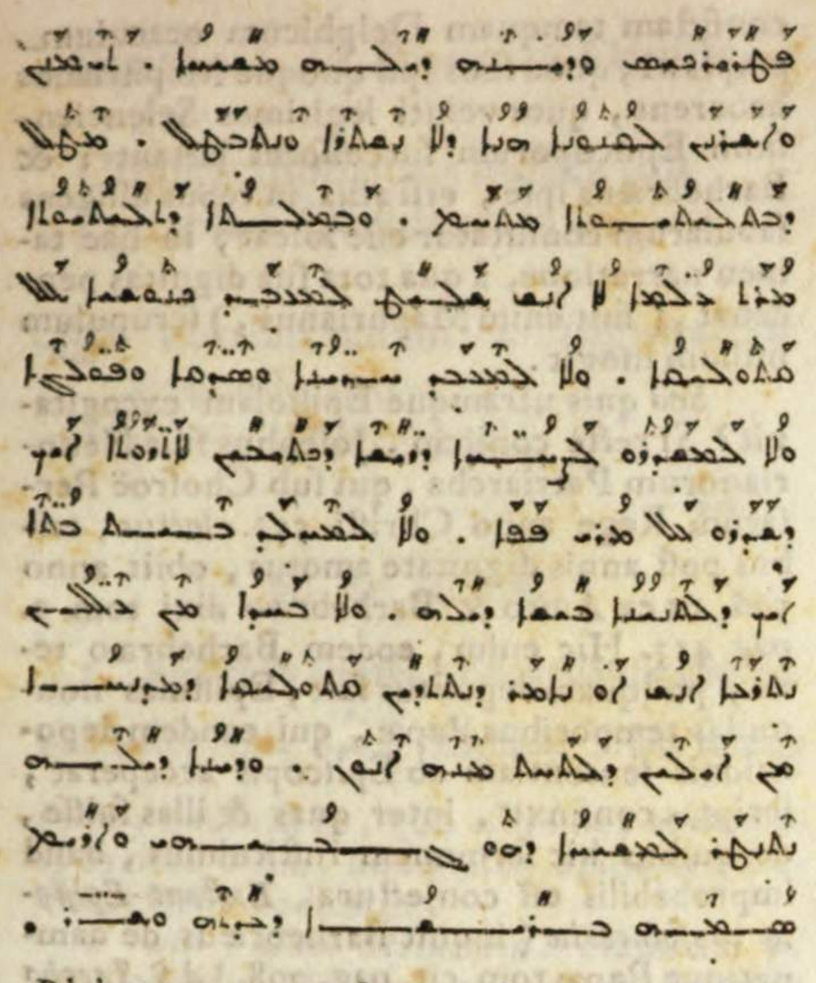

Dicimus ergo, quod etiam ſcripſerunt Patres noſtri Occidentales, non licere Metropolitis & Epiſcopis, ſed nec alli ordini Chriſtianorum Orientis judicio contendere coram Patribus noſtris adversùs ſuum Patriarcham: quandoquidem omnium Orientalium judex eſt Patriarcha; ipſius autem judex Chriſtus. Idcircò definivimus & confirmavimus canonem iſtum nunquam abolendum aut abrogandum: definitus quippe eſt in Trinitate. Itaque in verbo Trinitatis, quæ eſt Domina ſæculorum, nemini liceat adversùs Catholicum Synodum cogere, aut diſſidium, ſchiſmata, factioneſque conflare, aut adversùs eundem accuſationum capita & querelas ſcribere, ſicut antiqui fecere, aut libellos capitulorum hujuſmodi per provincias divulgare, ſicut adversùs Papam auſi ſunt: aut in domos ſubrepere ad habenda adversùs eum colloquia: nec quiſquam ex quavis cauſa exiſtimet, aut dicat, Catholicum Orientis judicari poſſe ab ipſius ſubditis. Ejus enim judicium Chriſto, qui eum elegit ſuæque Eccleſiæ præpoſuit, reſervatur &c. Claruit Dadjeſu ſub Theodoſio juniore, Sedemque Seleuciæ tenuit ab anno Græcorum 741. ad annum 776. hoc eſt, ab anno Chriſti 430. ad annum 465. teſtibus Amro, & Barhebræo in ſerie Patriarcharum Chaldæorum: cujus proinde Canon in Synodo editus magnum epiſtolæ citatæ pondus addere videtur.

Verùm ut ab hac ſecunda epiſtola incipiam, in qua *Privilegium Seleucienſi Primati à Patribus Occidentalibus conceſſum dicitur, ut neque ab Orientalibus judicari poſſit, neque ad Occidentales ejus cauſa deferatur, ſed judicium illius Chriſto dumtaxat reſervetur;* in primis non aſſentior Timotheo, qui eam circa annum Chriſti 300. ſcriptam vult à Patriarchis Occidentis: Romano, ſcilicet, Alexandrino, Antiocheno, Epheſino, & Hieroſolymitano: tùm quia non poteſt deſignari locus, in quo Patriarchæ citati convenerint: tùm etiam quia diverſis temporibus claruere, quos Timotheus æquales facit. Ut enim accurati hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptores tradunt, Cajus Pontificatum Romanum injit exeunte anno Chriſti 283. quem annis duodecim geſſit. Petrus Alexandrinus ab anno 300. ad annum 312. ſedit. Paulus Samoſatenus Antiochenam Eccleſiam occupavit ab anno 260. ad annum 272. quo depoſitus fuit. Alexander Hieroſolymitanam Sedem rexit ab anno 199. ad annum 253. Gregorius Thaumaturgus circa annum 265. obiit. Flavianus Epheſinus ignotus eſt. Deinde quum Eccleſiæ Orientalis regimen ad Antiochenum Patriarcham ſpectet, nulla erat cauſa, cur Archiepiſcopo Seleucienſi id Privilegium ab omnibus ſimul Patriarchis concederetur, neque Seleucienſis Præſul apud idoneum Scriptorem legitur ſupplicationem ſuam in aliqua Synodo exhibuiſſe: in quo dumtaxat caſu cæteri Patriarchæ de Privilegiis Epiſcopalium Sedium ſibi minimè ſubjectarum judicantes, ea vel ampliare ſoliti erant, vel coarctare, ut ex Actis Synodorum Nicænæ, Conſtantinopolitanæ, & Chalcedonenſis liquet. Denique ſi id Privilegium verum fuiſſet, nequaquam dixiſſent Patres in Canone Arabico Nicæno 38. de Primate Seleuciæ, *ex nunc permittatur ei conſtituere Metropolitanos*: nec Canone 40. de Epiſcopis Perſidis ſubjunxiſſent, *non permittit magna Synodus, ut congregentur in provincia Perſidis, ne conſtituant leges ullas ſine licentia Patriarchæ Antiocheni: quia quamvis eorum dominus* (ideſt Epiſcopus Seleuciæ) *factus ſit in dignitate Patriarchæ, in hoc tamen conſultum eſt eorum utilitati, & exemptioni à damno & nocumentis, atque eorum paci & tranquillitati proviſum. Non propterea tamen ipſis licet ſolvere, aut ligare, vel conſtituere ullas Eccleſiaſticas leges, vel addere eis, vel diminuere quidquam propria auctoritate, ſed potius in omnibus ſint obedientes principibus & Patriarchæ:* vel ut vertit Turrianus Can. 35. *ſed potius in omnibus ſint Metropolitanis Patriarchæ obedientes.* Quum enim dicitur, *ex nunc permittatur ei conſtituere Metropolitanos*, ſignificatur, id antea ipſi permiſſum non fuiſſe: quumque ſubjungitur, *non permittit magna Synodus, ut congregentur in provincia Perſidis, ne conſtituant leges ullas ſine licentia Patriarchæ Antiocheni*, oſtenditur commentitium eſſe Privilegium illud, de Appellationibus à Seleucienſi ad Antiochenum minimè faciendis. Ut voces illas *Metropolitæ* & *Patriarchæ* ante Nicænum Concilium minimè uſurpatas omittam.

Idem ferè dicendum de epiſtola illa Synodica, qua Patriarchalis dignitas Throno Seleucienſi conceſſa perhibetur. Suppoſitionis vitio eam laborare vel id unum evincit, quod dicitur de Primate Seleuciæ loc. cit.

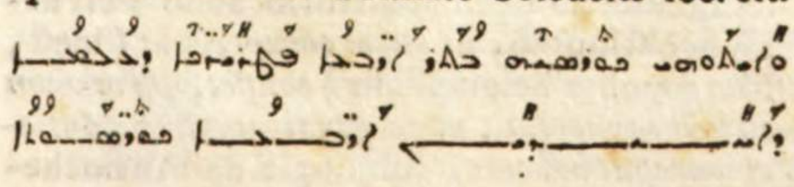

Ejus Thronus quatuor Orbis Patriarchas ſubſequitur tenentes quatuor Thronos: nam titulus *Patriarchæ*, & numerus *quatuor Patriarcharum* deſumptus eſt ex Canone Arabico Nicæno, quem mox laudavi, ut & ſequentia ejuſdem epiſtolæ verba.

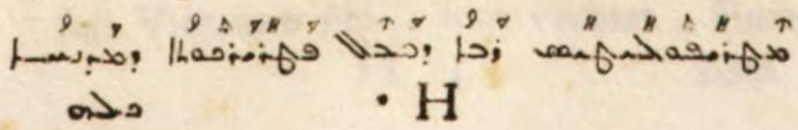

ܗܘ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܪܒܐ ܕܫܘܠܛܢܐ ܕܥܡܗ ܕܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܘܕܫܘܠܛܢ ܕܒܪܝܬ ܟܠ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܒܟܠ ܐܬܪ ܕܢܨܒ ܠܗ ܘܕܝܢ ܕܢܗܘܘܢ ܠܗ ܟܠ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܢܗܘܘܢ ܠܗ ܠܫܘܠܛܢܗ ܘܠܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢ ܠܡܒܪܝ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܠܫܘܠܛܢܗ ܘܠܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢ ܠܡܒܪܝ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܗ ܠܫܘܠܛܢܗ

Hic itaque magnus Metropolita, qui Patriarchicam dignitatem ſuper univerſum Orientem accepit, poteſtatem ſimul habeat creandi Metropolitas ubicumque ipſi libuerit, quotve noverit eſſe neceſſarios: quæ nullo apice mutato in citato Canone Arabico Nicæno leguntur.

Hæc aliaque argumenta, quæ hìc brevitatis cauſa miſſa facio, ſuadere mihi videntur, utramque epiſtolam, uti à nobis ſuprà relata eſt, ex uno eodemque fonte promanaſſe: nimirùm ex Canonibus Nicænis, quos Arabicos vulgò appellamus: *quum enim in iis de dignitate Primatuque Seleucienſis Eccleſiæ quædam ſtatuta reperiantur, ea ſtatim Neſtoriani arripuerunt* (ut rectè advertit Renaudotius tom. 1. Lit. Orient. pag. 367.) *atque eo adminiculo antiquitatem Catholicorum ſuorum ad Nicæna tempora* (imò longè antea) *promoverunt: qui conatus inutilis planè futurus apud antiquæ hiſtoriæ peritos viros fuiſſet, ſed apud ignaros Eccleſiaſticarum originum, quales tunc erant Orientales Chriſtiani, ſucceſſu non caruit. Huic primo ædificio, ex fictis & inconditis narrationibus faſtigium impoſitum eſt, ut Eccleſia Neſtoriana Seleucienſis, Apoſtolicæ ſucceſſioni conjungeretur;* & ab Antiocheni Throni juriſdictione exempta, pari cum illo auctoritatis dignitatiſque prærogativa, Patriarchali ſcilicet, cumularetur.

Fateor, à primis Eccleſiæ ſæculis Seleucienſem Præſulem in Oriente, hoc eſt, in Aſſyria & Babylonia Primatum, ſub Antiocheno tamen Patriarcha, tenuiſſe, ut liquet ex Actis ſynceris Martyrum Orientalium & ex Sozomeni hiſtoria Eccleſiaſtica, in qua S. Simeon *Archiepiſcopus* diſertè appellatur. Id enim *Archiepiſcopi* titulus per ea tempora ſignificabat, quod poſteà *Catholici* & *Patriarchæ* nomen à Seleucienſibus Epiſcopis uſurpatum. At neque Syrorum, neque Græcorum Latinorumque Scriptor ullus antiquus literis conſignavit, Patriarchalem dignitatem Seleucienſi Epiſcopo à reliquis Patriarchis conceſſam, aut hunc à poteſtate Antiocheni Antiſtitis abſolutum. Hoc purum putum eſt Neſtorianorum commentum, qui quum ab Eccleſia Catholica, & à Patriarchæ Antiocheni obedientia defeciſſent, Privilegium illud excogitarunt, quo defectionem ſuam cohoneſtarent. A Neſtorianis decepti Jacobitæ, eadem de eo privilegio tradunt. Hinc Barhebræus quum Orientales dixiſſet ab Epiſcopo Antiocheno Privilegium obtinuiſſe, *ut quum eorum caput* (ideſt, Metropolita Seleucienſis) *obiiſſet, ipſi manum electo imponerent, ne pergendi ampliùs Antiochiam opus haberet*, ſubjungit de Antiochenæ Diœceſeos Epiſcopis loquens: *& Syſtaticon quidem hac de re ſcripſere, utque magnus ille Orientis Metropolita, Catholici & Patriarchæ nomine decoraretur*. E re ſcilicet Jacobitarum erat, fabulam illam à Neſtorianis confictam tamquam Delphicum oraculum amplecti, quòd ſuos ipſi quoque Maphrianos haberent, quos veluti legitimos Seleucienſium Epiſcoporum ſucceſſores jactant: & Barhebræus ipſe, etſi aliis in rebus diligens fabularum confutator eſſe ſoleat; in hac tamen narratione, à qua tota ſua dignitas pendebat, (fuit enim Maphrianus,) ſcrupulum nullum movit.

Sed quis utramque Epiſtolam excogitavit? Si rectè conjicio, Joſephus fuit Neſtorianorum Patriarcha, qui ſub Choſroë Perſarum Rege anno Chriſti 552. electus, tribus poſt annis dignitate amotus, obiit anno 566. ut ex Amro & Barhebræo dixi tom. 2. pag. 413. Hic enim, eodem Barhebræo teſte, poſtquam depoſitus fuit, Epiſtolas nonnullas temporibus Papæ, qui eandem depoſitionis ſententiam ab Epiſcopis acceperat, ſcriptas confinxit, inter quas & illas fuiſſe, de quibus hìc ſermonem inſtituimus, haud improbabilis eſt conjectura. *Exſtant Epiſtolæ conſolatoriæ* (inquit Barhebræus de damnatione Papæ tom. cit. pag. 398.) *à S. Jacobo Niſibeno & à S. Ephræm ad hunc Papam conſcriptæ ob dexteræ ejus impedimentum, quibus Epiſcopos reprehendunt, quod in ipſum temerario auſu inſurrexiſſent. Nonnulli verò exiſtimant, Joſephum Catholicum, quum ab Epiſcopis damnatus eſſet, eas Epiſtolas compoſuiſſe.*

At, inquies, Dadjeſu Patriarcha, qui ſæculo integro Joſephum anteceſſit, meminit Epiſtolæ Occidentalium, in qua *præcipitur Metropolitis, Epiſcopis, cæteriſque Chriſti fidelibus in Oriente conſtitutis, ne Patriarcham ſuum apud alios Patriarchas Occidentales accuſent*: citatque exemplum Papæ, qui ab Orientalibus accuſatus fuerat; ut palàm fiat, nil aliud ipſum ſpectaſſe, quàm Epiſtolam illam occaſione depoſitionis Papę conſcriptam, cujus ſuprà facta eſt mentio. Reſpondeo, Auctoritas Dadjeſu ſic intelligenda eſt, ut poſt factum illud Papæ, ex quo diſſidium in Aſſyria graviſſimum exarſit, præceptum Occidentalium, hoc èſt, Antiocheni Præſulis ſubjectorumque Epiſcoporum, conſequutum fuerit, de cauſa Seleucienſis Epiſcopi à nemine inferiorum Antiſtitum judicanda, & quod non temerè ſit ille à ſuis apud Patriarchas Occidentales accuſandus, uti Papas accuſatus fuerat, neque adversùs illum Synodus Provincialis abſque auctoritate Antiocheni Patriarchæ cogenda, uti adversùs Papam coacta eſt; ſed ipſe tamquam judex omnium Orientalium agnoſci debeat, judiciumque ejus, quantùm ad ſubditos, Chriſto reſervandum. Id præceptum ex ea quidem occaſione Orientalibus impoſitum fuerat, non ſecùs atque iidem Orientales privilegium ordinandi Metropolitam ſuum propter factum illud Jabachuæ à Patriarcha Antiocheno acceperant. Non inde tamen ſequitur, à Dadjeſu Epiſtolam illam, quam ex Sobenſi ſuprà retuli, citari, aut pro genuina haberi: quæ centum poſt annis à Joſepho, ut modò dicebam, compoſita fuit.

Scripſit

1
2 Scripsit 1 ad Papam 2 Occidentis :
Cujus temporibus scripta fuit
3 Epistola 3 Occidentalium,

4 Qua Patriarchalem 4 dignitatem concesserunt
Huic Sedi Orientali,
Et

5

NOTÆ.

1 *Epistolam scripsit*. Ecchellensis pag. 43. pluraliter legit ܐܓܪ̈ܬܐ *Epistolas* : sed minus rectè, quum in eo, quo usus fuit, exemplari Syriaco unam, non plures epistolas Jabachues scripsisse dicatur.

2 *Ad Papam Occidentis*. Nimirùm *ad Antiochenum Patriarcham*, quem Sobensis metri necessitate *Papam Occidentis* nuncupavit. Ubi Auctor *Orientales*, ideſt, Chaldæos, *Occidentalibus*, hoc est, Syris propriè dictis opponit, ut observavi tom. 2. pag. 397. Non enim assentior Ecchellensi, qui pro ܦܐܦܐ ܕܡܥܪܒܐ *Papa Occidentis*, perperàm obtrusit ܦܐܦܐ ܕܡܕܝܢܚܐ *Papam Orientis*, contra manuscripti Syriaci veritatem, quod idem præ manibus habebat : neque placet ejusdem Annotatio, quam pag. 164. in hunc Sobensis locum fecit his verbis : *Hic nomine Papæ Orientis intelligit Babylonis Catholicum, seù Patriarcham*. Quum enim Babylonis Catholicus seu Patriarcha, idem esset ac Seleuciensis Archiepiscopus, ut tom. 1. pag. 10. demonstravi, eamque dignitatem Jabachues ex dictis obtineret; ad quemnam alium *Orientis Papam* transmittere epistolam is poterat ?

3 *Epistola Occidentalium*, cujus exemplar suprà retuli. Sobensis à majoribus suis Nestorianis, qui eam epistolam confinxerant, deceptus, eandem non in hoc Catalogo dumtaxat recensuit, verùm etiam Nomocanoni suo integram inseruit, additis quorundam Patriarcharum auctoritatibus, qui de eadem loqui videbantur. Verùm temporibus Jabachuæ ejusmodi epistola ab Occidentalibus ad Orientales nullatenus scribi potuit, quum Jabachues id unum rogasset, ut Archiepiscopum Seleuciensem à suis Suffraganeis ordinari liceret, ne adire Antiochenum Præsulem propter eam ordinationem cogeretur; non verò ut Sedes Seleuciensis in Patriarchalem erigeretur.

4 *Patriarchalem dignitatem concesserunt huic Sedi Orientali*, nimirùm Seleuciæ & Ctesiphontis, quæ posteà Babylonem seù Bagdadum translata est. Circa Patriarchatus sui institutionem sibi minimè consentiunt Nestoriani. Alii id factum volunt ante Concilium Nicænum sub Jabachue, ut scribit hoc loco Sobensis; vel sub Sciachlupha, aut Papa, uti adnotatur in Pontificali Syriaco Nestorianorum : alii verò post ejusdem Concilii tempora, ut ex Canone illo Arabico statuit Ecchellensis pag. 164. inquiens : *Dignitatem autem illam* (hoc est Patriarchalem) *collatam ipsi* Seleuciensi Episcopo *fuisse legimus Can. 38. Arabico Concilii Nicæni*. Sed quum de auctoritate eorum Canonum litem moveant eruditi, nec sit hìc locus controversiam definiendi, quæ certa sunt probatisque Scriptoribus consonant, proferam. In primis certum est, Seleucienſem Episcopum, qui postea Catholicus seù Patriarcha Orientis appellatus fuit, ante Nicænum Concilium Archiepiscopali honore fulsisse, Primatemque Episcoporum Assyriæ atque Babyloniæ fuisse, ut ex Sozomeno & Actis Martyrum Orientalium suprà ostendi. Certum est II. eundem non secus atque reliquos Metropolitanos, sub Patriarchæ Antiocheni potestate vixisse, donec Chaldæi Nestorianam sectam amplexi sunt : tunc enim ut ab Ecclesia Catholica, ita ab Antiocheno Præsule deficientes, Patriarcham sibi constituerunt, qui absolutam in ipsos jurisdictionem exerceret. Primus is fuit Acacius, qui Barsumæ Nisibeni & Maanæ Persæ vexationibus hæresim Nestorianam anno Pherozis Persarum Regis vigesimo septimo, Christi circiter 484 profiteri compulsus est, ut ex Simeone Beth-Arsamensi to. 1. p. 354. palàm fit. Certum est III. ante Concilium Nicænum ab Episcopo Antiocheno concessum fuisse privilegium Seleucienſibus Episcopis, ut à suis Suffraganeis ordinarentur, quod rogante Jabachue factum constanter scribunt Chaldæi : idque sibi volunt recentiores illius gentis Orthodoxi, quum ajunt, primos Seleuciæ Episcopos à Romano Pontifice, posteriores à suis Episcopis ordinatos. Nam quum in Pontificali dicatur eorum Catholicus ordinari *permissu Sanctissimorum Patrum Occidentalium*, putarunt Romanum Pontificem Latinamque Ecclesiam per ea verba designari, quæ de Antiocheno Præsule haud dubie intelligenda sunt, ut notavi tom. 2. pag. 397. & tom. 1. pag. 10 Certum est IV. sub Papa Episcopo Seleucienſi propter controversiam, quæ ipsum inter & Episcopos subditos exarserat, Synodum celebratam fuisse, cui sanctus Millesius interfuit, ut ex ejus Actis tom. 1. pag. 186. retuli : in qua quidem Synodo quum nonnulli Papæ causam defenderent, plerique damnationi ejus se subscriberent, coactus is fuit Vicarium sibi, dum viveret, Simeonem

1 Et per Agapetum Elamitam 1 Perhonorificè missa est.

مطاميم ركحوها وكدكم
احدوها كحم امعنوا :

CA-

nem substituere. Tùm verò haud improbabile est, cognitâ ab Antiocheno Præsule eâ causâ, præceptum Orientalibus impositum, ne adversùs proprium Metropolitam conventus facerent, neve ipsum criminationibus impeterent. Hinc Epistola illa de Primate Seleuciensi à nemine mortalium judicando conficta. Certum est denique sub Jezdegerde Saporis filio Persarum Rege, & Theodosio juniore Imperatore Concilium in urbe Seleucia à S. Marutha, & Jsaaco ejusdem civitatis Episcopo coactum, in quo Primatus illius Ecclesiæ disertis verbis asseritur. Sic enim legitur apud Sobensem.

ܟܕ ܣܒܘ ܐܒܗܬ ܡܪܕܬܐ ܘܩܕܫ ܒܗ ܩܕܡ ܡܪܝ ܐܒܗ ܘܩܕܡ ܟܠ ܐܒܗ ܩܕܫ ܒܗ ܩܕܡ ܡܪ

CAPUT LII.

Ephræm Syrus.

1 Ephræm [1] magnus, qui appellatus est
Syrorum Propheta, edidit
Commentaria in libros
2 Geneſis [2], Exodi 3,
3 Sa-

ܐܦܪܝܡ ܩܕܫܐ ܘܪܒܐ
ܕܐܬܩܪܝ ܢܒܝܐ ܕܣܘܪܝܐ
ܥܒܕ ܦܘܫܩܢܐ ܘܦܫܪ
ܒܪܝܫܝܬ ܘܫܡܬ
ܘܒܪܝܫ ܡܘ ܕܐܬܝ ܠܗ :

ܣܐ-

NOTÆ.

1 *Ephræm magnus*. Quæ de patria ejus, dignitate, obituque Græci Latinique tradunt, vide in Actis Sanctorum Tom. 1. Februarii à pag. 49. & apud Fabricium Tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 319. Syrorum ſententiam Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 26. 43. & 54. retuli affirmantium, ſanctum Doctorem *Niſibi* natum, *Diaconatu* in Edeſſena Eccleſia functum, obiiſſe autem *anno Græcorum* 684. hoc eſt, ſecundùm nonnullos anno Chriſti 372. juxta alios anno 373. vel 375. idque *menſe Junio* die nona, decimaquinta, vel decima nona. Ita enim variant circa annum Chriſti, diemque menſis Junii, etſi quoad annum Græcorum concordant. Et quoad patriam quidem conſentit Gregorius Barhebræus, qui Par. 2. Chronici Syriaci in Vita Flacilli Patriarchæ Antiocheni Ephræmum *Niſibenum* diſertè appellat: ſed circa annum diemque menſis, quo S. Doctor ad Superos evolavit, à reliquis Syris diſcrepat, quum in Vita Euzoii dicat, eum *die* 18. *Junii anni Græcorum* 682. obiiſſe. Utraque tamen opinio difficultatem habet inextricabilem, ſi Græca Baſilii Vita ab Amphilochio ſcripta, & Syriaca Ephræmi à nobis tom. 1. publicata admittantur, in quibus Baſilio Ephræmus ſaltem menſibus aliquot, ſupervixiſſe dicitur; Baſilius autem juxta receptam Scriptorum ſententiam ante initium anni Chriſti 378. vivere non deſiit, ut tom. cit. pag. 52. oſtenſum eſt.

2 *Commentaria in libros Geneſis, Exodi* &c. Catalogum operum omnium ſancti Ephræmi, tàm eorum, quæ Græcè vel Latinè prodierunt, quàm quæ Syriacè, Arabicè, & Ægyptiacè in Bibliotheca Vaticana exſtant, vide Tom. 1. à pag. 55. ad pag. 164. & Tom. 2. p. 295. 303. 398. 499. 502. & 506. Unde liquet, Sobenſem non omnia Ephræmi opera recenſuiſſe; ſed quæ ipſe legit, vel ad manus habuit: longè enim plura ſunt, quæ ab antiquiſſimis auctoribus citantur, vel in pervetuſtis Codicibus Syriacis proſtant. Fabricius tom. cit. pag. 320. quædam addit, quæ in Bibliothecis Angliæ, Belgii, & Germaniæ Syriaco ſermone haberi teſtatur. Ex his ait penes ſe fuiſſe *unam alteramque Homiliam Ephræmi Syriaca lingua deſcriptam ex Codice Bibliothecæ Bodlejanæ, quam mecum* (inquit) *& haud paucas Græcas communicavit doctiſſimus vir, qui Oxoniæ è ms. Codicibus deſcripſit, Jo: Adolphus Hofmannus Plœnenſis. Illas ego Syriacè & Latinè, ut ederentur, miſi Lipſiam ad Rev. D. Godfridum Olearium, neque ingratum ſpero fore viris eruditis videre, quatenus Syriaca verſio ſacrorum librorum, præcipuè Novi Teſtamenti, diſtet ab illa, qua S. Ephraimus uſus eſt.* Nam Andreas Mullerus de verſionibus Syriacis ſacrorum librorum (ut idem Fabricius obſervat ad marginem pag. 321. tom. cit.) *rectè non audet affirmare verſionem Syriacam N. T. quam hodie habemus, illam ipſam eſſe, in quam Ephraim Syrus & Jacobus Niſibenſis olim commentati ſunt.* Verùm dubitationem eximunt Codices Syriaci *à nobis relati* tom. 1. à pag. 63. in quibus juxta ſimplicem, ut vocant, Syrorum verſionem productis Scripturæ verbis libros Teſtamenti Veteris Sanctus Doctor exponit: idemque quoad Evangelia factum docent Barſalibæus, & Barhebræus eodem tom. pag. 57. qui tamen monent, in iis illuſtrandis ordinem ꝛc̃ Diateſſaron Tatiani à S. Ephræmo ſervatum. Neque obſtant verba ejuſdem Barhebræi tom. 2. pag. 282. poſtquam Syriacam cum Græca verſione comparaſſet, ajentis: *Sed & Syrorum Sol Ephræm noſter ſermonem compoſuit in illud*, extolletur impius, ut non videat gloriam Domini. In gloriam Domini *dixit glorioſus Iſaias: in ſimplici verò verſione nulla exſtat hujus loci memoria, ſed loco ejus legitur*, Domine in altitudine manuum tuarum non videant. Nam Commentaria Ephræmi in Iſaiam, quæ etiamnum exſtant, Syriacam, non Græcam verſionem repræſentant, ut liquet ex Cod. Syr. 3. ad calcem cit. tom. 2. pag. 607. Barhebræus verò quum Græcam verſionem ex teſtimonio ſancti Doctoris, qui illam in eo ſermone concinnando uſurpavit, præ Syriaca extollit, nil aliud probat, quàm Ephræmum aliquando Græca verſione uſum fuiſſe, quod & ex commentariis ejus in Jonam tom. cit. pag. 71. demonſtravi.

3 *In libros Geneſis, Exodi, Sacerdotum*, hoc eſt Levitici. Etiam in Numeros, Deuteronomium & Job commentatus eſt Ephræmus. Vide tom. 2. pag. 67. & ſeq.

Sacerdotum, Josue filii Nun,
Judicum, Samuelis,
In librum Regum, Davidis,
Isaiæ, duodecim (*Prophetarum*,)

Jeremiæ, Ezechielis,
Et beati Danielis.
Habet etiam libros & epistolas
1 De fide 1 Ecclesiæ.

2 Exstant insuper ejus orationes 2 metricæ,
3 Hymni 3 cum 4 canticis,
4 Cantusque 5 omnes defunctorum,
5

Et

NOTÆ.

1 *De Fide Ecclesiæ*. Legendum puto ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܥܠ ܕܝܢ ܬܐ *De Fide, & Ecclesia*. Nam de duobus hisce argumentis exstant Ephræmi hymni CXXXIX. Vide tom.2. pag.86. & 98.

2 *Orationes metricæ:* nimirùm *heptasyllabæ*, de quibus hæc Barhebræus tom. 2. pag. 303. *Sancti Ephræm & Sancti Isaac sermones CCXIV.* nonnullos recensui tom. 1. à pag. 139. Eodem tomo pag. 60. monui Hymnos Heptasyllabos, qui in Divinis Syrorum officiis occurrunt, propter metri imitationem Ephræmiticos dici, etsi non omnes ad Ephræmum referantur: cujusmodi sunt *Precationes binæ*, quæ in Severi libello de ritibus Baptismi & sacræ Synaxis per Fabricium Boderianum edito Syriacè & Latinè repræsentantur: de quibus Fabricius Bibl. Græcæ tom. 5. pag. 321. Ecchellensis de origine nominis Papæ & ejusdem Primatu pag. 362. Hottingerum jure arguit, quod S. Ephræmi sententias, quæ in Carmine heptasyllabo de amore doctrinæ continentur, ad Mahometanos quosdam Scriptores referat.

3 *Hymni cum Canticis*. Pro Hymnis *Adhortationes* legit Ecchellensis pag. 45. Sed minus rectè: Vox enim Syriaca ܡܕܪܫܐ *Madrascia, Disputationem, Quæstionem, Hymnum, Odam, Meditationem* significat, non *Adhortationem*, ut dixi tom. 1. pag. 61. Idem Ecchellensis in Tractatu de Origine nominis Papæ pag. 253. sub Ephræmi nomine citat Hymnum quemdam de obitu Beatæ Virginis, qui apud Syros in officio Assumptionis Deiparæ canitur, prodiitque Syriacè in Par.2. Æstiva. Verùm is recentioris cujuspiam fœtus est, ut ex stylo arguitur. Fabricius tom. 5. Biblioth. Græcæ pag. 331. intercidisse dolet, *Ephræmi* εἰς τὸν παράδεισον λογ-

ματικὰ, *quæ allegat Syncellus pag.* 15. *& Syra lingua legisse Moses Mardenus videtur*. At duplex ejus operis exemplar Syriacè in Biblioth. Vatic. exstat, de quo vide Tom. 1. pag.84.

4 *Cum Canticis*. Cantica ad Hymnorum formam composita sunt: sed Hymni dogmatici vel morales, ut illi qui *de Paradiso*, *de nativitate Domini*, *& de Pœnitentia* inscribuntur: Cantica verò *de Sanctis*: nimirùm de Deipara & Martyribus, quæ Sozomenus & Theodoritus in Encomiis Sanctorum à Syris recitari consuevisse testantur. *Scalas* ܩܘܠܐ vocant Syri, & ex quingentis nunc quadraginta dumtaxat supereſſe, notavi ex Cod. Vaticano tom.1. pag.62.

5 *Cantusque omnes Defunctorum*: quos ex Vaticanis Codicibus recensui tom.1. pag.132. Ecchell. *Officia defunctorum omnia*. In textu Sobensis ܩܘܠܐ *Kole*; est autem Kola, *vox*, *tonus*, *cantus*: pars scilicet Officii Syriaci, non officium ipsum. Ephræmus Odas, Cantus, & Carmina de Defunctis scripsit, quæ in Officio Syriaco tàm apud Catholicos, quàm apud hæreticos etiamnum usurpantur: non autem officium ipsum, uti Ecchellensis videtur intellexisse, ordinavit. Idem Ecchellensis Not. in hunc Sobensis locum à pag.165. ex Ephræmi auctoritate, & ex communi Ecclesiarum Orientalium praxi doctrinaque Purgatorium Ignem rectè adstruit: quod argumentum & Theologi nostri Syri, Græci, Latinique adversùs novaturientes hæreticos urgent. Quas Hottingerus adversùs Ecchellensem in Bibliothecario Quadripartito lib. 2. cap. 2. pag. 238. ratiunculas profert, nugæ sunt. Quidquid enim sit de Purgatorii nomine (quod tamen vocabulum apud S. Gregorium Nyssenum à Joanne Darensi lib. 4. de resurrect. mortuorum cap. 24. laudatum disertè occurrit,) preces illæ Vivorum pro Defunctis, quibus rogatur Deus,

ut

1 Et lucubrationes [1] ordine alphabetico.
2 Et disputatio [2] cum Judæis:
3 Necnon adversùs [3] Simonem & Bardesanem,
Et contra Marcionem atque Ophitas.
4 Denique solutio [4] impietatis Juliani.

CAPUT LIII.

Narses.

5 Narses [5] *Sancti* Spiritus [6] Cythara
6 Edi-

ut condonet delicta servorum suorum pie in Christo quiescentium, ut rorem super eos in Foveis tristibus Sceol, idest, Inferni, aspergat, ut denique impetum ignis & flammæ ab eis dissipet: hæ, inquam, preces, quas ex libris Syrorum producit Ecchellensis, non de pœna futura, qualem Hottingerus somniavit, intelligi possunt, sed omninò de præsenti, quam fideles defuncti ob leves culpas, quibus inquinati decessere, sustinent. Sed de his alibi.

1 *Lucubrationes ordine Alphabetico*, ita nimirùm, ut primus versus seù stropha initialem habeat literam Aleph, secundus Beth, tertius Ghimel, & sic de reliquis: cujusmodi generis sunt apud Hebræos Lamentationes Jeremiæ, & Psalmi XXXIII. CX. & CXVIII. & apud Ephræmum Carmen de Amore doctrinæ Latinè editum à Ger. Vossio tom. 2. pag. 8. cujus initium: ܠܐ ܗܒ ܠܝ ܡܠܦܢܐ *Deus largire doctrinam*. Ecchellensis vertit *Appositiones Alphabeti*, & in Notis ad hunc locum à pag. 176. ad pag. 248. *de Punctis vocalibus Syrorum* id intelligens, existimat, Ephræmum fuisse Punctorum vocalium apud Syros inventorem, Bootiumque oppugnat, qui ad sequiora id inventum tempora rejecit. Jure ne, an injuria, alterius erit loci expendere. Sed Sobensis nullatenus de Punctis vocalibus hìc loquitur, ut demonstravi tom. 1. pag. 58.

2 *Disputatio cum Judæis*. Citatur à Philoxeno Mabugensi in lib. de Uno ex Trinitate incarnato & passo Cod. Syriaco Nitriensi XXVI. fol. 124. Vide Tom. 1. pag. 56. col. 2. Exstat autem in Cod. Syr. Nitr. VII. inter Hymnos *de Fide*, & *adversùs Hæreses*, in quibus frequenter agitur de Christo adversùs Judæos, & hæreticos, ut tom. 1. à pag. 88. liquet: idem enim sonat hìc ܡܡܪܐ *Drascia*, *Disputatio*, ac ܡܕܪܫܐ *Madrascia*, *Hymnus*, de quo suprà dixi. Certè Philoxenus quum Ephræmi hoc opus laudavit, *Tomum adversùs Judæos & Hæreses* appellat. Nec aliud intelligere videtur S. Gregorius Nyssenus, quum in Encomio S. Ephræmi citat ejusdem *Disputationes cum Novato & Apollinario*, quæ sunt, ut opinor, hymni illi dogmatici *de Fide*, & *adversùs hæreses* à nobis recensiti tom. 1. pag. 98. & 118. in quibus modò hæreticos in genere, modò nominatim hos aut illos redarguit.

3 *Adversùs Simonem, Bardesanem, Marcionem, atque Ophitas*. Idem opus ac superius: de Fide scilicet, & adversùs hæreses. Ecchellensis pag. 43. pro Simone legit ܡܢܝ *Manetem*: Et quidem rectè: nam inter hæreticos, quos Ephræmus vel in opere adversùs hæreses, vel in Testamento nominat, Simon magus nusquam, Marcion ubique recensetur. Hymno 22. adversùs hæreses nominantur *Valentiniani, Bardesanitæ, Cuchitæ, Marcionistæ, Manichæi, Ariani, Aëtiani, Pauliniani, Sabelliani, Photiniani, Borboritæ, Cathari, Audiani, & Messaliani*. In Testamento, *Ariani, Eunomiani, Cathari, Ophitæ, Marcionistæ, Manichæi, Bardesanitæ, Cuchitæ, Paulianistæ, Valentiniani, Sabbatici, & Borboritæ*, quibus addit Græcus Interpres apud Vossium *Vitalianos* & *Euchitas* seù Messalianos. Vide tom. 1. pag. 128. & 145.

4 *Solutio impietatis Juliani*. Carmen scilicet heptasyllabum, quo constantiam Edessenorum extollit, Julianique impietatem accusat. Vide tom. 1. pag. 51.

5 *Narses*, cognomento ܓܪܒܢܐ *Garbana*, hoc est, *Leprosus*, in Schola Edessena sacris literis operam dedit, ubi socios habuit Barsumam Nisibenum, Acacium, Maanem, cæterosque Nestoriani erroris propugnatores, quos ex Simeone Beth-Arsamensi tom. 1. pag. 252. recensui. Inde cum sociis sub Rabula Episcopo Edesseno, ut Barhebræus scribit, vel sub Cyro, ut vult Betharsamensis, ejectus, Nisibin petiit, in qua celeberrimam

schc-

ſcholam inſtituens, auditores Neſtoriana hæreſi imbuebat. Vide tom. 1. pag cit. & tom 2. pag. 402. ubi de utraque Schola, Edeſſena ſcilicet & Niſibena, fusè diſſerui.

Idem Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom 2. pag. 407. refert, Narſetem Edeſſæ annos viginti, Niſibi quinquaginta commoratum fuiſſe; obiiſſe verò circa annum Græcorum 807. Chriſti 496. paulò ſcilicet, poſtquam impius Barſumas interiit, quem inter & Narſetem contentio propter quandam ejuſdem Barſumæ concubinam exarſerat. Barhebræo quoad doctrinæ tempus exercitaſque cum Barſuma inimicitias conſentit Amrus, additque, nomen ei concubinæ Mammæam fuiſſe: quædam præterea de Narſetis laudibus ſubjungit, quæ etſi fabuloſa & planè commentitia ſint, hìc tamen deſcribenda duxi, ut quem ille honoris locum apud Neſtorianos ſuos obtineat, Catholicus lector agnoſcat. Hæc igitur Amrus in Vita Acacii de Narſete ſcribit.

وفى هذه الايام كان المعلم العجيب مار نرسى من اهل معلثايا ولقى ثاودولوس تلميذ مار ديودورس وباركه وسمّاه لسان المشرق وشاعر النصرانية ونقله برصوما من الرها الى نصيبين وفسّر بها عشرين سنة واجلسه برصوما مكان ربولا الملفان فكان يفسّر ويقرى ويعلّم ولا يتجاوز اتباع مار تادورس. وقصد الناس من الامصار ليسمعوا علمه. وقيل انه قال ثلثماية خمسة وستون مامرا. وبقى يفسّر بنصيبين خمسون سنة. وعند كونه بالرها كان يسبّ قورللوس. فصعب ذلك على قيورى اسقفها وعلى ساورى وبعقوب فاحتالوا فى تلفه بان يحرقوا قلايته وهو فيها فيتلف. فاشعره بعض قسانهم ممن يحب الامانة الصحيحة باطنًا بذلك. فهرب الى بعض الجزاير وقال.

مُنَا حَتَّمَ لَا مُحَمَّلَا.
مُحَمَّمَا بَعَمَ حَمَّاهُ.

وكان معه ابراهيم ابن اخته وكان قديما اسمه نرسى. وكان يقاوم من يقول بالجوهر. وكان برصوما يزور مار نرسى يومًا فى الجمعة. واجتازت مامويه يومًا بباب مار نرسى ورات الرحمة عليه. فحسدته واغرت بينه وبين برصوما. فتباغضا. وبعقوب السروجى تشبّه بمار نرسى فى انشا الميامر. وكثر الموت العظيم بنصيبين لما كان عليه اهلها. وبصلوة مار نرسى كشف. ويقال انه اذا فسّر يحضر مجلسه ملايكة متجسدين. وكان يتبع مار ثاودورس فى اقاويله. ولما استناح مار نرسى دفن فى البيعة التى على اسمه. وكان جلوسه فى الملفنة ستين سنة. وجلس بعده ابراهيم ابن اخته. وبعده يوحنا تلميذه. وبعده يوسف الاهوازى وهو صاحب الفحام بتسعة نقط.

Per hæc tempora (hoc eſt, ſub Acacio Seleucienſi, & Barſuma Niſibeno,) *floruit Doctor admirabilis Mar Narſes Maaltajenſis. Is aliquando à Theodulo Mar Diodori diſcipulo repertus, ab eodem fuit benedictus, & Orientis lingua, Chriſtianæque religionis Poëta appellatus. Edeſſâ demùm à Barſuma Niſibin accitus, per annos viginti ibidem ſacras literas eſt interpretatus. In locum quippe Rabulæ Doctoris ſuffectus, ſcripturas expoſuit, lectionemque & ſcientias docuit, Mar Theodori ſententiam preſsè ſequutus. Ejus doctrinæ fama plures ad illum audiendum undique excivit. Ferunt ab illo quinque & ſexaginta ſuprà tercentum ſermones fuiſſe dictatos. Et Niſibi quidem annos quinquaginta commoratus eſt. Quia verò quum Edeſſæ doceret, in Cyrillum invectus eſt, Cyrum ejus urbis Epiſcopum, Severum & Jacobum graviter offendit, adeò ut de eo perimendo deliberaverint: illumque in cella ſedentem concremaſſent, niſi opportunè commonitus à quibuſdam illorum Presbyteris, orthodoxam animo fidem retinentibus, ad quaſdam inſulas profugiſſet. Qua occaſione geminos illos hymnos compoſuit, quorum initia ſunt:* Oculi tui Domine ſuper fidem: Chriſtus qui adventu ſuo pacem attulit. *Narſetem ea quam dixi de cauſa profugum ſequutus eſt ejuſdem ex ſorore nepos Abrahamus. Is Narſes olim dictus eſt, & unius ſubſtantiæ aſſertores oppugnavit. Narſetem ſemel per hebdomadam amicè inviſebat Barſumas. Accidit interea ut Mammæa illuc, ubi Narſes morabatur, delata, hominum ingentem ad ejus fores concurſum conſpicaretur. Quod quum invida mulier ægerrimè ferret, Barſumam à Narſete confictis muliebri aſtu criminibus avulſit. Narſetem Jacobus Sarugenſis in pangendis carminibus eſt imitatus. Quumque per eadem tempora Niſibin lues corripuiſſet, & in dies malum gliſceret, Mar Narſetis precibus tandem extinctum eſt. Fama eſt, ei ſacras literas interpretanti Angelos in ſpecie corporea adfuiſſe: qua in parte, ut dixi, Narſes Theodori doctrinam ſequutus eſt. Poſt obitum in Eccleſia ejus nomini dicata conditus fuit. Cathedram Narſes tenuit annos ſexaginta* (imò quinquaginta, ut ſuprà Amrus dixit, cui & Barhebræus tom. 2. pag 407. conſonat.) *Eique ſucceſſere Abrahamus ipſius ex ſorore nepos, deinde Joannes ejus diſcipulus: poſt Joſephus Huzita auctor carminum enneaſyllaborum.*

Hucuſque Amrus, vera falſis permiſcens. Nam verum quidem eſt, Narſetem Theodori, Diodori, Neſtoriique erroribus patrocinantem, cum Theodulo Diodori, vel potiùs Theodori, ut Sobenſis auctor eſt, diſcipulo familiaritatem iniiſſe, hancque ob cauſam à Cyro Epiſcopo Edeſſeno ejectum fuiſſe: At falſum omninò, quod de Severo & Jacobo narrat, eos ſcilicet Narſetis cellam incendere conjunctâ cum Cyro operâ voluiſſe: Severus enim in Eccleſiis Meſopotamiæ, qualis Edeſſena erat, non anteà innotuit, quàm Patriarchatum Antiochenum inierit; hunc autem iniit anno Chriſti 512.

ut

7 Edidit Commentaria in 7 Geneſim,
Exodum, Leviticum,
Numeros, *Joſue* filium Nun,

In libros Judicum, & Eccleſiaſtæ:
In Iſaiam, & Duodecim,
In Jeremiam, & Ezechielem,
Et in prophetiam Danielis.

Duodecim prętereà tomos Orationũ,
8 Quæ ſunt numero tercentum 8 & ſexaginta.
Edidit etiam Liturgiam 9,
9
10 Et expoſitionem 10 Sacramento-
11 rum, & Baptiſmum 11.

Item

حڪم هڏهڏنها حنهلا
ەوهڏهنا ەوڏەنا
ەوهڏنا ەوڏە ثم :
ەوهڤە وەتا ەڤەەكە
ەوەهڏا ەو وڵاوڏهە :
ەوەوهڏا ەوسلهملا :
ەوبڏهتاە وەتلا .
ەوڵاوڏهە قنصع هڏهڏا
لاكەهلا ەهەمع حهڏنا .
ەەلە كەە ڤەوڏ ڤەوڏنا
ەڤەهە وەزا ەڏهنا .
ەحەلا

Niſibi primus inſtituerit. Exſtant in Codice Canonum Eccleſiæ Syro-Neſtorianæ, duo ſuprà viginti Canones è Syriaco in Arabicum converſi, quos Narſes pro bono ejus Scholæ regimine condidit. Alios viginti & unum Hananus Adjabenus ejuſdem Scholæ Rector adjecit: proſtant autem in Cod. Arabico 36. ad calcem tom. 2. pag. 507.

7 *In Geneſim* &c. Hottingerus in Bibliothecario Quadripartito lib. 2. cap. 2. pag. 236. Commentaria Narſetis in Scripturam ex Abrahami Ecchellenſis editione deſcribens, expoſitionem in *Numeros*, & *Eccleſiaſten* omittit; in libros verò *Samuelis*, *Regum*, & *Davidis* de ſuo addit.

8 *Orationes tercentum & ſexaginta*. Amrus loc. ſuprà cit. *quinque ſuprà ſexaginta & centum Orationes* Narſetis recenſet: juxta numerum ſcilicet dierum anni. Sunt autem metro ut plurimùm Hexaſyllabo. Barhebræus tom. 2. pag. 295. citat unum de Incarnatione Verbi.

9 *Liturgiam*. Quæ alibi ـــــــ *Kudaſa*, *Sacrum*, hìc à Sobenſi appellatur ـــــــ *Kurab Kurbana*, ideſt, *Oblatio Oblationis*. Ecchellenſis verò ſenſui, non verbis inhærens, interpretatur, *Liturgia de Sacrificio Miſſæ*: unde Hottinger. loc. cit. *Liturgia de Sacrificio Sacrificiorum*. Solus autem Narſes quum Presbyter eſſet, Liturgiam ſeù Anaphoram condidit: cæteri tàm orthodoxi, quàm Jacobitæ & Neſtoriani, id fecere Epiſcopi: ut Baſilius, Chryſoſtomus, Jacobus Zanzalus, Barſumas Niſibenus. Vide ſuprà, ubi de Diodoro Tarſenſi.

10 *Expoſitionem Sacramentorum*: quo nomine tùm cætera Eccleſiæ Sacramenta, tùm præcipuè *Liturgiam* intelligunt Syri: Euchariſtiam enim abſolutè vocare ſolent ـــــ *Raze*, *Sacramenta*, propter utramque, panis ſcilicet & vini, ſpeciem.

11 *Baptiſmum*. Incertum, an Narſes *Rituale*

ut ex hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptoribus liquet: Cyrus verò Edeſſenam Eccleſiam rexit ab anno Chriſti 471. ad annum 498. quo obiit, ut in Chronico Edeſſeno refertur tom. 1. pag. 405. & ſeq. Severi igitur cum Cyro opera in exagitando Narſete conjungi nullatenus potuit: ſed neque Jacobi Sarugenſis, quem Amrus Epiſcopum tùm fuiſſe ſupponit, quum ait, *quoſdam eorum, hoc eſt, Cyri, Severi, & Jacobi, Presbyteros de ſtructis ipſi inſidiis Narſetem admonuiſſe*: Jacobus ſiquidem anno Chriſti 503. Presbyter adhuc erat, nec Epiſcopatum ante annum Chriſti 519. ſuſcepit, ut tom. 1. pag. 289. & ſeq. oſtenſum eſt. Hinc etiam rejicitur, quod idem Amrus de Jacobo Sarugenſi paulò anteà ſcripſerat, *eum ſcilicet Neſtorianorum opinioni initio adhæſiſſe; poſtquam verò Anaſtaſium Imperatorem Severo plurimùm tribuere & in ejus ſententiam conſenſiſſe intellexit, unius naturæ fidem profeſſum fuiſſe, illamque acriter defendiſſe*: Non enim Anaſtaſius Severum, ſed hic Anaſtaſium ſequutus eſt errantem, à quo ad Sedem Antiochenam promotus fuit: nec Jacobus unquam Neſtorianus fuit, aut Monophyſita, ut tom. 1. à pag. 292. demonſtravi. Denique ut ad Narſetem regrediar, Barhebræus ei in Schola Niſibena ſubrogatum fuiſſe Joſephum Huzitam ſcribit tom. 2. pag. 407. Amrus verò Joſepho in eadem Schola præceſſiſſe teſtatur Abrahamum Narſetis ex ſorore nepotem, & Joannem ejuſdem diſcipulum.

6 *Sancti Spiritus Cythara*. Hoc elogio, quod Ecchellenſis è ſua editione expunxit, apud Syros Neſtorianos Narſes celebratur, tùm quia *hexaſyllabi carminis* inventor fuit, non ſecùs atque pentaſyllabi Balæus, heptaſyllabi Ephræmus, & dodecaſyllabi Jacobus, ut tom. 1. pag. 352. notavi: tùm quia elegantiſſima reliquit omnis generis omniumque ſcientiarum volumina, in quibus præter hæreſim Neſtorianam, nihil reprehendas: ſacrarum verò literarum ſtudia adeò promovit, ut Scholam etiam pro gente ſua

1 Item sermones Paracleticos 1, Glos-
2 sas 2,
3 Cantica 3, Conciones 4,
4 Adhortationes 5, & librum 6,
5 Qui inscribitur, de Turpitudine
6 morum.

CAPUT LIV.

Barsumas Nisibenus.

7 Barsumas 1 composuit sermones Paracleticos,
Glossas, & Hymnos:
Liturgiam quoque, & Orationes
Paræneticas, & Epistolas.

CA-

tuale Baptismi, ut Ecchellensis interpretatur, an verò commentaria seù expositionem in Baptismum ediderit. Utrumque sensum verba Sobensis habere possunt: Et primum quidem, si nomen ܡܥܡܘܕܝܬܐ *Baptismus* absolutum sit, & ad vocem ܦܘܫܩܢܐ *Expositionem* minimè referatur; tunc enim sensus esset, *edidit etiam Narses oblationem oblationis*, & *expositionem Sacramentorum*, & *Baptismum*: alterum verò sensum reddit eadem vox in genitivo casu accepta, sic: & *expositionem Sacramentorum*, & *Baptismi*.

1 *Sermones Paracleticos*. Ecchell. *Epistolas consolatorias*: Syriacè ܒܘܓܐ *Bujaje*: qua voce orationes intelliguntur, quæ in Officio Defunctorum recitari solent. In Cod. Amid. 3. *Hymni Paracletici CLIV.* de Defunctis habentur anonymo auctore. Vide tom. 1. pag. 581.

2 *Glossas*. Syriacè ܬܪܓܡܐ *Turgame*, id-est, interpretationes. Est autem *Turgama* Homilia in Evangelium, seù Festum diei currentis, solutâ numeris oratione.

3 *Cantica*. Ecchellensis, *Hymni*. Syriacè ܫܒܚܬܐ *Laudes*, *Odæ*, *Cantica*: instar Psalmorum scilicet Davidis, cujusmodi bina exstant in Cod. Syr. 8. ad calcem tom. 2. p 488.

4 *Conciones*, Syriacè ܡܐܡܪܐ, in Divinis Officiis tàm apud Syros, quàm apud Græcos satis familiares: quas nimirùm Diaconus intonat, inquiens, *in pace Dominum oremus* &c. ubi graduum omnium Ecclesiasticorum, ac præcipuè Episcopi & Patriarchæ mentio fieri solet.

5 *Paræneses*, seù *Adhortationes*: nimirùm sermones ascetici, ut plurimùm soluta numeris oratione.

6 *Librum de turpitudine morum*. Is fortasse, cujus initium, ܥܬܝܩ ܕܙܒܢܐ *Pauper temporis*: in quo corruptos sæculi sui mores deplorat, & in Barsumam præsertim Nisibenum invehitur. Vide tom. 2. pag. 407.

7 *Barsumas*, Maræ Carduensis servus, teste Beth-Arsamensi, cujus verba retuli tom. 1. pag. 351. quum in Edessena Schola sacris literis operam dedisset, inde sub Rabula Episcopo ejectus, in Assyriam se recepit, ubi anno Græcorum 746. Christi 435. Metropolita Nisibis ordinatus fuit, ut ex Cod. Syr. Vat. 39. observavi tom. 1. pag 351. & tom. 2. pag. 407. idque sub Dadjesu Catholico Seleuciæ, ut disertè Amrus notat in fine Vitæ ejusdem, his verbis:

وكان فى هذا الزمان عدة من العلما منهم مار ابا
تلميذ مار افرم وبرصوما مطران نصيبين واقق
اسقف امد الذى صار جاثليقا وبرحدبشبا.

Per id tempus (hoc est, diebus Dadjesu) *florebant plures Doctores, ut Mar Aba discipulus Sancti Ephræmi*, & *Barsumas Metropolita Nisibis*, & *Acacius Episcopus Amidæ, qui ad Catholici dignitatem evectus est*, & *Barhadbesciaba*. Vixit autem Dadjesu ab anno Græcorum 741. ad annum 776. hoc est, ab anno Christi 430. ad annum 465. ut idem Amrus citatus tom. 2. pag. 403. auctor est, qui tamen fallitur, dum Acacium Amidensem, cujus scripta suprà retuli pag. 51. cum Aramæo Babuæi Seleucienſis Catholici successore unum eundemque facit.

Barhebræus in Vita Babuæi narrat, Barsumam, Narsetem, Maanemque non modò Nestorianam hæresim in Chaldæam, Assyriam, Persidemque, verùm etiam perditissimos mores invexisse. *Ajebant enim*, (inquit,) *Episcopis, Presbyteris cæterisque Clericis fas esse uxores ducere, in eam sententiam detorquentes illud Apostoli*, melius est nu-

nubere, quàm uri. *Et ii quidem id docebant: Barſumas verò palàm & publicè cum muliere quadam cohabitabat, quam ſuam legitimam uxorem appellare haud verebatur.*

Id quod etiam Amrus, Neſtorianus licet Scriptor & in Barſumam propenſiſſimus, ingenuè fatetur. Quum enim ortam Babuæum inter & quoſdam Epiſcopos controverſiam de conjugio Clericorum retuliſſet, hæc ſubjungit: وعملوا قوانين غير هذه وقاومهم بابويه باساقفة معه وحرم كل منهم صاحبه. وكتب برصوما مطران نصيبين سنهودس اطلق فيه تزويج الكهنة والديرانيين الذين لا يمكنهم ضبط نفوسهم احتجاجًا بقول فولوس.

Condideruntque (Epiſcopi ſcilicet Babuæo contrarii) *alios Canones* (nimirùm contrarios iis quos Babuæus poſuerat.) *Reſtitit autem eis Babuæus unàcum Epiſcopis ſuis: & alter in alterum anathema intentavit. Barſumas verò Niſibenus Metropolita Synodicam ſcripſit, in qua Sacerdotibus, monachiſque, qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat, dictum Pauli uſurpans.* Et infrà.

وبرصوما تزوج بماويه الراهبة واطلق للابا والكهنة التزويج.

Barſumas Mammææ ſanctimoniali nupſit, Patribus Sacerdotibuſque nubendi facultatem concedens.

Hanc impuram legem tulit Barſumas, confirmaruntque decreto & opere Catholici quinque, qui poſt Babuæum & Acacium Neſtorianis præfuere, Babuæus ſcilicet, Silas, Eliſæus, Narſes, & Paulus. Eam tamen ex parte correxit Aba, ſeù Mar-Aba Pauli ſucceſſor, qui Amro teſte, *vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet.* Vide tom. 1. pag. 412. Atque hæc Neſtorianorum praxis fuit à Mar-Abæ temporibus uſque ad ætatem Amri, qui quum hinc factum Barſumæ negare non poſſet, inde contraria temporum ſuorum, imò verò omnium temporum & omnium Chriſtianorum conſuetudo occurreret, ſacrilegas Barſumæ nuptias excuſare nititur in vita Acacii, in hæc verba.

واصل تزويج برصوما بماوى الراهبة ان محله عند فيروز الملك وقدره عظيم وامره ان يتزوج اكرامًا له على عادتهم. فاجابه خوفًا. وهكذا لحق بابويه من هرمزداد ابن بهرام وانه احضره امراة حسنا وامر ان يتزوجها. فاخذها وسلمها الى اهله سرًا. وقيل ان فيروز امر ان توخذ ضياع من لا زوج لها. ولما خرج الى نصيبين تلقا المطران وعقدت له القباب ونثر عليه دراهم. فاقتضاه بذلك يعنى التزويج. فاعلمه انه فى الطلب. وان ماويه الراهبة كانت حسنا وذات ضياع ويسار. فخافت ان يوخذ ذلك بعدها.

فسالت المطران ان يوقع اسمه عليها ليكون ذلك للبيع. ففعل. وانه لما حضر مجلس الملك اعلمه ذلك واستدعاها. فلبست فوق الصوف البياض. فاستحسن ذلك منها ومن عقلها. وقيل انه لم يعرف منها ما يعرف الرجال من النسا وانها هذا شرطت عليه. ويقال انه فعل ذلك ليسهل للكهنة التزويج بعد موت ازواجهم خلافا على مذهب اليعقوبى لما كان يرتكبونه من القبايح. واستحسن هذا الفعل المومنون.

Occaſio verò, quæ Barſumam ad nuptias cum Mammæa moniali impulit, fuit ejuſdem apud Pherozem Regem magna auctoritas, & exiſtimatio: qua ne excideret, ſuggerenti Regi ſibi placere, ut ille juxta Perſarum morem uxorem duceret, aſſenſus eſt. Simile quid Babuæo cum Hormiſda filio Beherami accidit: juſſus enim pulchram mulierem, quam ipſe Rex præſentabat, ducere, ficto conjugio illam propinquis ſuis habendam ſecretò tradidit. (Id factum non à Babuæo, ſed à Jeſujabo Gadalenſi ſub Siroë Perſarum Rege narrat Barhebræus. Vide Tom. 2. pag. 417.) *Ferunt etiam Pherozem lata lege præcepiſſe, ut cœlibes feminæ bonis omnibus ſpoliarentur. Quum verò Niſibin veniſſet, Epiſcopum ipſi obviam factum, qui Pherozem regio cultu exceperat, de conjugio interpellavit, indicavitque ibidem Mammæam virginem Deo ſacram adeſſe feminam formoſam atque locupletem. Hæc verò latæ contra feminas celibes legis ſeveritatem verita, Metropolitam rogavit, ut nomen ſuum ipſi commodaret* nuptiaſque fingeret, *ne bona ſua ab Eccleſiis diſtraberentur. Annuit Barſumas, idque quum quadam die Regi aſſideret, eidem ſignificavit, & Virginem ad ſe venire juſſit: quæ laneam tunicam candidis veſtibus obtegens ad Regem venit. Factum approbavit uterque, & mulieris prudentiam laudavit. Fama eſt, Barſumam quovis conjugii opere abſtinuiſſe: nam & inter ipſos hoc pactum conventum fuerat. Dicitur etiam id à Barſuma tentatum fuiſſe, ut Sacerdotibus ad ſecundas poſt conjugum obitum nuptias viam ſterneret: quod Jacobitarum ſecta* (imò univerſa Orientalis Eccleſia) *minimè probabat: ratus hac ratione plura in hoc genere flagitia ab illis perpetrari ſolita ſublatum iri. Quod à fidelibus* (nimirùm impuris Neſtorianis) *cum approbatione exceptum eſt.* Ita ſcilicet ſacrilegos Mammææ Barſumæque amores excuſare contendit Amrus, qui tamen in vita Silæ flagitia ejus mulieris haud diſſimulat, inquiens. وكانت زوجته اى زوج شيلا تحمله على جمع المال والعدول عن الحق كما فعلت ماويه ببرصوما فى طرد مار نرسى. والنسا لهم عادة مثل ذلك وان كان فيهن من كانت سببا لخير مثل ماره ورفقا وهالانا ووالدة غريغوريوس صاحب نازينزو. وتقدم برصوما على صرف مار نرسى

اليه . فلم يسمع منه . فساله ان يسجد للشمس . فلم يفعل . فعلقه باصبعه التى شان الخاتم ان يكون فيها حتى مات . واخذ جسده قوم من اهل الحيرة ودفنوه عندهم وقدم اسمه فى سفر الموتي لاجل الشهادة . وقيل ان الفيروز الشمس من بابويه رجلا حصيفا يرقى اليه اخبار الروم . فاختار برصوما . فلما وقع بينهما . افسد برصوما حال بابويه عند فيروز وكتب بالشرح الى الروم وبما هو فيه . فتلطف الى ان اخذ الكتاب وانفذه وكان برصوما حاضرا . فقراه . واشعيا الذى طرده بابويه . يفسره باقبح مخرج وان برصوما بادر ندما . فسرق الكتاب وقال ان اشعيا حرف . فامر فيروز بقتل بابويه .

Pherozes autem Christianos ad cultum Solis & Ignis ac Stellarum compellere aggressus est : quosque edicto adversantes comperit, vexavit ; quosdam etiam occidit : multi verò Regi obsequuti sunt . Qua de re Babuæus ad Zenonem Romanorum Imperatorem scripsit, illud Ananiæ & sociorum ejus in Nabuchodonosorem dictum usurpans : Tradidit nos Deus in manum regni impii . Hanc epistolam Barsumas Metropolita Nisibenus astu interceptam, ad Pherozem transmisit . Quamobrem Rex indignatus, Catholicum acciri, convictumque, Solem adorare jussit . Quod quum ille facere recusasset, anulari digito vinctum è trabe pendere jussit : quo supplicio interiit . Ejus cadaver Hirtenses quidam apud se tumularunt, ejusque nomen in Diptychis defunctorum primo loco ob martyrium descripsere . Produnt Pherozem à Babuæo hominem sagacem petiisse, qui ipsum de rebus Romanorum edoceret, eique Barsumam à Babuæo oblatum fuisse . Quum autem postea inter eos simultates prædictæ exortæ fuissent, Babuæum Barsumas apud Pherozem accusavit, Epistolamque à Babuæo ad Romanos scriptam surripuit, & Pherozi obtulit : qui & ipso Barsuma præsente illam aperuit, Syriacas voces Esaia, quem Babuæus expulerat, ad conciliandam auctori invidiam in deteriorem sensum trahente & interpretante . Barsumas verò factum posteà doluit, epistolamque clam sublatam, ab Esaia mutatam fuisse affirmavit . Babuæus itaque per hunc modum à Pheroze interfectus est .

Amrum in hac narratione sibi minimè cohærere, jam observavi tom cit. pag. 406. & 408. ubi ex ipsius Auctoris confessione demonstratum est, Barsumam bis excommunicatum fuisse ; nimirùm semel sub Babuæo propter assertum sacrorum ministrorum conjugium ductamque in uxorem Mammæam ; & iterùm sub Acacio propter illatam Babuæo necem . Etsi posteà sub Gregorio Catholico Jesujabi Gudalensis præcessore absolutus fuit, ut in Synodo diebus ejusdem Gregorii habita narratur his verbis : هذه السونهدس اجتمعت فى وقت عقد غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسر الكبير

حين قرا مهرين له مدهمع احدا . مسوا مدمنا .

ورده واكرمه طول ايام حياته .

Ejus autem, hoc est, Silæ uxor eundem ad colligendas per fas nefasque opes, & ad omnem nequitiam propellebat ; quod etiam Mammæa Barsumæ suadebat, quum eundem in Mar Narsetem concitavit, utque eum expelleret, induxit . Hi scilicet, & hujusmodi sunt feminarum mores, etsi inter eas non defuerunt, quæ multorum bonorum causa exstitere, ut Sara, Rebecca, Helena, atque Gregorii Nazianzeni mater . Quamvis posteà Barsumas de Narsetis expulsione doluerit, lectis ejusdem duobus carminibus, quorum alterum incipit مدهمع احدا *Pauper temporis, alterum* سوا مدمنا *Heva fons ; eumque restituerit, & usque ad obitum in honore habuerit .* Nimirùm facile fuit Barsumam & Narsetem reconciliari, quos eadem hæresis eademque morum turpitudo conjunxerat.

At susceptas cum Babuæo inimicitias, donec is in vivis fuit, nunquam adduci potuit Barsumas ut deponeret . Ferunt Syri historici cùm orthodoxi, tùm Monophysitæ, Babuæum à Pheroze Persarum Rege propter Barsumæ calumnias interfectum . *Accusavit Barsumas Babuæum Catholicum coram Rege Pheroze* (inquit Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum citatus tom. 1. pag. 351.) *hæc auribus illius clam & dolosè insusurrans : Isti Romanorum fidem tenent, eorumque exploratores sunt . Da igitur mihi potestatem in eos, ut illos comprehendam . Fecit itaque Pherozes Rex Barsumam Nisibis Episcopum, collatâ eidem, quam poposcerat, facultate .* Qua autem id ratione ab impio Barsuma executioni mandatum, & quomodo is in Babuæum primùm debacchatus sit, deinde immanitatem suam adversùs Garmæos, Nuhadrenses, Ninivitasque exercuerit, ex Barhebræi Chronico Syriaco breviter descripsi tom. 2. pag. 403.

Paulò aliter hæc narrant Nestoriani, qui necem Babuæi ex accusatione quidem Barsumæ consequutam fuisse scribunt, sed dolo cujusdam medici Monophysitæ, quem alicubi Gabrielem Singarensem, alibi Esaiam appellant . Amri verba retuli cit. tom. 2. p. 404. Sed audi eundem de occasione & auctore mortis Babuæi alio loco sic differentem.

والزم فيروز النصارى السجود للشمس والنار والكواكب . فامتنع قوم فقتلوا وجرى عليهم المكروه واجاب قوم . وكتب بابويه الى زينون ملك الروم يشكى الحال وعرض بما قاله بنوا حنانيا فى بخت نصر وهو اسلمنا الله الى المملكة الفاجرة . وانفذ الكتاب . فاحتال برصوما مطران نصيبين واخذه وانفذه الى فيروز . فصعب عليه واستدعا الجاثليق واعترف له به واعتذر

الكبير واجرت ذكر برصوما مطران نصيبين
وزكته ولكتبه لاجل ماكان فيه المخالفون
وحرمت من لا يفعل ذلك.

Hæc Synodus coacta fuit, quum primum Gregorius Catholicus factus est, (hoc est, circa annum Christi 607.) *& communibus suffragiis in ea definierunt, Symbolum quidem Nicænum retinendum esse; Commentariis verò magni Commentatoris inhærendum; Barsumæ autem Metropolitæ Nisibeni memoriam restituendam, cujus proinde personam librosque justificarunt adversùs eos, qui contra sentiebant, anathemate in contradicentes intentato.*

Quæ verò Barsumam inter & Acacium interceserint simultates, idem Amrus literarum monumentis tradit, etsi propensiori, ut solet, in Barsumam calamo, commentisque ad excusandum ejus flagitia excogitatis.

وبرصوما قرف اقاق بالزنا والفجور وذلك زاد
على اقاق. فجمع جمعا من الاساقفة والمومنين
وادخلهم مخدعا كرها واكشف سوته واراهم واذا
عضو التناسل منه لا يكون مثل النواه.
فتحيروا وعلموا يقينا براءه ساحته مما حكى عنه.
وعلم ذلك برصوما وخجل واعتذر وبدا يتلافى
زلته بتربية الايتام والافاضة على المساكين.
وعمل دار المرضى وكان يقيم بهم. والزم القسان
التزويج وكان يعيبهم لانهم كانوا يحتجون اذا حضروا
البيعة بانهم شربوا ماء فلا يدخلون المذبح ويعلم
سبب ذلك. وانصلحت الحال بينه وبين اقاق.
وانفذ فيروز الملك اقاق برسالة الى ملك الروم.
واجتاز بنصيبين وحبه برصوما ومضيا فاكرمهما
الملك واعترض امانتهما ورضى بها والابا.
ولما عاد اقاق الى نصيبين ضج اهلها من برصوما
وعدوا مساويه وخاف برصوما منه. فقال لا
اكافيك على شى فعلته. فقال لهم اقاق.
احضروني خيرا منه لاصرفه. فهذا بلد لا يحتمل
ان يبقى بلا ريس. واصلح بينهم. وصعد
برصوما وخطب واطال فى ذكر التوبة.

Barsumas (inquit) *Acacium fornicationis & stupri accusavit. Quod quum Acacius tolerare non posset, Episcoporum & fidelium coacto conventu, in conclave quoddam intrare coëgit universos, ubi nudato corpore, virilibus membris carere se demonstravit, calumniasque in ipsum conjectas palam convicit. Id quum Barsumas resciviſſet, facti eum pœnituit puduitque, crimenque suum diluere aggressus est corrogatis in orphanorum educationem aliorumque miserabilium hominum opem eleemosynis. Nosocomium etiam construxit, & ægrotis in eo sustentandis curandisque pecuniam subministravit. Coëgitque Presbyteros nubere, eosdemque videbat, quod ad Ecclesiam accedentes, sanctuarium minimè ingrederentur, causantes se aquam bibisse, hujus rei causam indicans. Postquam verò sibi mutuò reconciliati fuere Acacius & Barsumas, ille à Pheroze rege ad Romanorum Imperatorem cum epistola allegatus fuit. Quumque per urbem Nisibin iter cepisset, eidem se viæ comitem adjunxit Barsumas, & ambo ad Imperatorem profecti sunt, à quo perhonorificè excepti, fidem suam exposuerunt, & à Patribus approbata est* (imò disertè reprobata, ut ex Barhebræo infrà ostendam.) *Quum verò Nisibin reversus fuisset Acacius, populus in Barsumam tumultuari cœpit, ejus scelera exaggerans. Quod quum Barsumas timeret: non ego, inquit Acacius, à te quam actibus tuis commeruisti pœnam repetam. Tùm ad populum conversus: afferte, ait, mihi virum isto meliorem, antequam ipsum hinc abire jubeam. Est enim hæc regio, quæ Præsule carere non potest. Et per hunc modum populum cum suo Episcopo reconciliavit. Tunc Barsumas suggestum conscendens, orationem ad populum habuit, in qua de pœnitentia prolixè differuit.* Et paucis interjectis. وعاد اقاق

من بلد الروم على ان يقترس برصوما مطران
نصيبين لان الابا والفطرك ببلاد الروم
والاساقفة خاطبوه وقالوا لم امسكت عن برصوما
لما سعى ببطركه حتى قتل. فوعدهم بالكشف.
فلما استقر بالمداين وافق ذلك موت برصوما.
فامسك وكان عذره عنه فطرك الروم اننا
فى سلطان من لا يطلق لنا الانتصاف منه.

Acacius ex Romanorum ditione reversus, Barsumæ Metropolitæ Nisibeni depositionem meditabatur: Nam Patres, & Patriarcha, & Episcopi Romani Imperii illum incusaverant, quod Barsumæ faveret, qui in suum Patriarcham (Babuæum) *conspiraverat, ejusque necem procuraverat: quibus pollicitus est, se in hoc factum severè inquisiturum. Nihilominus quum Modainam* (hoc est, Seleuciam) *ingressus est, accepto de Barsumæ obitu nuncio, sibi ab eo judicio abstinendum censuit; & Patriarchæ Romanorum respondit, se sub ejus Domini imperio vivere, qui à Barsuma pœnam exigere non permitteret.*

Id factum paulò aliter narrat Barhebræus. *Acacius* (inquit tom. 2. pag. 407.) *quum* Pherozis *regis Persarum legatione apud* Zenonem *Imperatorem Romanorum fungeretur, ab Occidentalibus Episcopis reprehensus est, quod Barsumæ Nisibeni, viri sacrilegi & Babuæi interfectoris scelera dissimularet. Hunc, ajebant, nisi pontificia dignitate dejeceris, nostræ communionis undcum ipso expers eris. Pollicitus est ille, ubi in Persidem rediisset, sententiam depositionis in Barsumam se laturum. Quod verò ad Nestorianam hæresim attinet, cujus ab iisdem accusabatur, respondit, se neque Nestorium nosse, neque hæresim ejus: Xenajam Orientalium hostem illud nomen ipsis affinxisse. Quum autem in Orientem regressus fuisset, reperit Barsumam jamdiù interiisse. Ferunt, Sanctimoniales montis Abdini in Ecclesia ipsum aggressas, clavibus cellarum interemisse. Quidam tumulum ejus in Ecclesia S. Jacobi Nisibi ostendunt. Successorem sedis & impie-*

impietatis habuit Hoſee Metropolitam. Hæc breviter ex Barhebræo.

Unde palàm fit, Æthiopem à Neſtorianis dealbari, quum Barſumam tot criminibus inquinatum totieſque à ſuis Primatibus, dum viveret, damnatum, & niſi vivere deſiiſſet, etiam pontificia dignitate dejiciendum, in Synodo tamen, quam Babæus Acacii ſucceſſor & Gregorius celebrarunt, non modò eum à ſententiis, quæ in ipſum latæ fuerant, abſolutum decreverint, ſed etiam illius memoriam inter S. Doctores Syros unàcum Ephræmo ſexta feria poſt Dominicam quintam Epiphaniæ in divinis officiis colant.

Amrus poſtquam ea, quæ ſuprà retuli, de præclaro Barſuma narraſſet, elogium ſubjungit, quo is unàcum Narſete & Acacio à Theodulo celebratus fuit.

وعند توجّه اقاق الى بلد الروم التقا وبرصوما
ونرمى وثاودولوس تلميذ ديودوروس وكان قد اطال
الزهاد حتى ان شعره كان على وجهه. فلما حضر
الى عنده سمّاهم باسمايهم من غير ان يراهم. ودعا
اقاق عمود المشرق وبرصوما بضيا المشرق
ونرمى بلسان المشرق. وتباركوا منه.

Quum Acacius (inquit) *in Romanorum ditionem veniſſet, convenit aliquando unàcum Barſuma, Narſete, & Theodulo. Erat autem Theodulus Diodori diſcipulus: eoque in vita aſcetica provectus fuerat, ut faciem pilis opertam haberet. Quumque ad ejus colloquium veniſſent, ſuo ſingulos nomine, etſi numquam antea ſibi viſos, compellavit: & Acacium quidem Orientis columnam, Barſumam Orientis lumen, & Narſetem Orientis linguam nominavit: qui ab illo viciſſim benedictionem petierunt.* Sed hæc cum ſupradictis conciliari nequeunt: Barſumas enim & Narſes Niſibi erant, quum Acacius ad Imperatorem Romanorum legatione functus eſt: neque hic ſocium itineris eum adhibere potuit, quem Epiſcopis Occidentalibus pollicitus fuiſſe dicitur, *Epiſcopatu ſe dejecturum, ubi in Perſidem rediiſſet; quemque in Orientem reverſus, reperit jamdiù interiiſſe.*

Eutychius Alexandrinus tom. 2. Annalium, & ex eo Naironus Evopl. Par. 1. p. 12. *Barſumam Niſibenum Metropolitam* ſcribunt *ſub Juſtiniano Imperatore innotuiſſe*. Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 100. ex manuſcripta Neſtorianorum hiſtoria refert, *eumdem poſt mortem anathemate damnatum fuiſſe: ſtatutumque in perpetuam ejus contumeliam, & per annos multos obſervatum, nequis ex Metropolita Niſibenſi ad ſupremam Catholici dignitatem aſſumeretur*. Verùm ex Amri Barhebræique teſtimoniis conſtat, neque Barſumam tempora Juſtiniani attigiſſe, neque eum poſt mortem anathemate damnatum: quin potiùs à Babæo in Synodo abſolutum, impuroſque ejus canones impiè ſancitos, majore impietate fuiſſe confirmatos, quorum & Sobenſis meminit in Catalogo, ubi de Synodis Orientalium. Vide tom. 2. pag. 404. & 408.

Exſtant tres Barſumæ Canones in Cod. Arab. 36. & 37 tom. 2. pag. 507. & 508. quorum primus eſt adversùs monachos, qui urbes pagoſque circumcurſantes, contrariam Neſtorianis doctrinam circa myſterium Incarnationis tradebant: ſecundus de iiſdem, quod Epiſcopis locorum Parochiſque ſubjacere debeant, vel in eremum ſecedere: tertius de conjugio ſacrorum miniſtrorum, etiam poſt ſuſceptos ordines. Ad calcem verò ejus Conciliabuli, quod in utroque cit. Codice Arabico nomen Acacii præfert, de concordia Acacium inter & Barſumam inita hæc ſubjunguntur.

فى ايام هذا الاب انصلح
امر برصوما مطران نصيبين. فانهما اجتمعا فى
مجمع الاساقفة فى عذرى قرية فى معلثايا
واعترف بالخطا الذى عمله فى جنديسابور هو
واساقفته وانه يحضر مجمع الاساقفة بالمدايين
ويبطله. واصطلحا وعملا الرازين وكتب ببطلان
كلما عمله بجنديسابور واعترف انه ضد راى
البيعة وان الراى الردى حمله عليه وانه ظلم مار
بابويه الجاثليق. وكتب الى اهل جنديسابور
بذلك. وان فعله اذى الى ان حلّ فى نصيبين
ما حلّ من الاذى. وانه موافق لجميع
ما يعقد بالمدايين بمجمع من السوندس.

Hoc Patre (ideſt Acacio) *adhuc in vivis agente, Barſumæ Niſibeni Epiſcopi cauſa feliciter confecta eſt. Convenere ſiquidem in Synodo Epiſcoporum in Adri pago Maaltajæ: ibique Barſumas peccatum, quod ipſe cum ſuis Epiſcopis in Gandiſapor urbe perpetraverat, confeſſus eſt, aſſenſuſque fuit, ut Modainæ* (hoc eſt, Seleuciæ) *Concilium Epiſcoporum cogeretur, quo ipſius Barſumæ acta reſcinderentur. Hoc pacto exortum inter eos* (Acacium ſcilicet & Barſumam) *diſſidium ſublatum eſt, ſacraque ſimul myſteria peregerunt. Scripto itaque quidquid in urbe Gandiſapor attentaverat, Barſumas damnavit, irritumque declaravit, illudque Eccleſiæ judicio contrarium, perverſaque ſe opinione ad id perpetrandum actum fuiſſe confeſſus eſt, & in Babuæum Catholicum iniquum ſe fuiſſe. Quibus de rebus ad Gandiſaporenſes epiſtolam quoque ſcripſit, teſtatus quæcumque antea perpetrarat, iniquè à ſe geſta, donec ea Niſibi abrogata ſunt; ſeque inſuper ſuſcepturum quidquid Synodus Modainæ cogenda decreviſſet, promiſit.* De eodem Conciliabulo loquitur Barhebræus in Vita Acacii, quum ait tom. 2 pag. 406. *hunc Barſumæ Niſibeni & Maanæ Perſæ vexationibus Neſtorianam hæreſim profiteri compulſum fuiſſe.* Et paucis interjectis. *Quamobrem & Synodum congregavit, in qua Neſtoriana dogmata palàm ſtabilita ſunt.*

Hottingerus in Bibliothecario Quadripartito pag. 231. ſcripta Barſumæ recenſens, *librum de Regimine*, cujus nulla apud Sobenſem mentio, commemorat; Liturgiam verò, hymnos, orationes paræneticas, epiſtolaſque omittit.

CA-

CAPUT LV.

Abrahamus Beth-Rabanensis.

1 Abrahamus 1 Beth-Rabanensis fecit
Librum commentarii
In Josue filium Nun, in Judices,
In librum Regum, in Siracidem
(*seù Ecclesiasticum*).

In Isaiam duobus tomis:
In duodecim *prophetas minores*,
in Danielem,
Et in Canticum Canticorum. Nec
2 non *scripsit* de causa 2
3 Sessionum: & definitos 3 Hymnos.

Joan-

ܐܒܪܗܡ ܒܝܬ ܪܒܢ ܥܒܕ ܟܬܒ
ܦܫܝܛܬܐ ܘܡܦܫܩܢܐ
ܘܡܫܠ ܕܢܘܢ ܘܝܘܫܥ :
ܘܡܫܠ ܕܫܠܝܡܘܢ ܘܚܟܡܬ
ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܣܝܪܚ :
ܘܒܬܪ ܕܢܒܝ ܙܥܘܪ ܘܕܢܝܐܝܠ :
ܘܒܫܝܪ ܫܝܪܝܢ ܕܫܠܡܘܢ :
ܘܒܫܝܛܐ ܕܣܝܢܘܣ ܘܣܘܒܐ :
ܘܥܒܕ ܦܫܩܐ . ܥܠ ܕܝܢ
ܘܥܒܕ ܣܝܡܐ ܕܡܫܬܐ .

ܡܣܠ

NOTÆ.

1 *Abrahamus Beth-Rabanensis*, è Schola Edessena, ubi sacris literis operam dederat, ejectus, Medorum Episcopus initiatus est, ut scribit Simeon Beth-Arsamensis, cujus verba tom. 1. pag. 352. & 354. retuli. Amrus *discipulum Narsetis* eum appellat, & sub Justino juniore Imp. Persarumque Rege Chosroë claruisse testatur in vita Josephi Patriarchæ. وعند قام الصلح بينه وبين كسرى استدعى منه عدة من علما المشرق . فانفدهم وباحثوه وادعن بالجوهرين وصرفهم مكرمين . ثم تغيّر وحرم ديودورس . وقيل ان ابراهيم وبوحنا تلميذى مار نرسى كانا فى القوم ووقعا منه اجمل موقع واستحسن علمهما وعبارتهما .

Pace autem ipsum inter (de Justino juniore loquitur) *& Chosroëm composita, aliquos ex Orientis doctoribus sibi mitti rogavit, à quibus adductus est, ut duas substantias confiteretur. Iis verò cum honore dimissis, sententiam iterùm mutavit, & Diodorum anathematizavit. Produnt Abraham & Joannem, ambos Narsetis discipulos in eo conventu adfuisse, & ab illo summo cum honore exceptos, eorumque doctrinam & ingenium eundem laudasse.* Hæc Amrus, doctorum sectæ suæ ultrà modum laudator, qui assertam à catholicis *duarum substantiarum*, hoc est, *naturarum* veritatem, ad hæreticum Nestorianorum dogma duas in Christo personas ponentium trahere conatur: quod & Monophysitæ aliquando somniarunt, quum Nestorianismum à sacro Concilio Chalcedonensi stabilitum fuisse commenti sunt, ut præ cæteris Barsumas archimandrita & Xenajas Mabugensis, de quibus tom. 2. pag. 3. & 41. Ita enim nihil volebant medium esse inter duas Christi naturas, duasque personas, ut unum ex altero secundùm ipsos necessariò sequeretur. Quod tamen falsum esse non modò catholica fides docet, verùm & qui inter ipsos aliqua doctrinæ laude claruere, norunt: nec id latere debuit legentes Acta Synodi Chalcedonensis, vel scripta Patrum orthodoxorum, in quibus uterque error simul profligatur, tàm Monophysitarum scilicet, quàm Nestorianorum. Nugas igitur agit Amrus, quum Justinum Imperatorem scribit in sententiam Nestorianorum primùm concessisse, deinde eâ mutatâ Diodorum anathematizasse: perinde ac si unum idemque esset duas in Christo substantias, hoc est naturas, & duas personas seù subsistentias confiteri.

2 *De causa sessionum.* Quæ Græcis καθίσματα, Syris ܡܥܕܐ *Mautbe*, hoc est, *sessiones* dicuntur. Ut enim observat Balsamon in Can. 17. Concilii Laodiceni, *quum Psalmi uno contextu ex antiqua traditione legerentur, & populus qui congregabatur & molestiâ afficeretur, & labore propterea confectus, nullam ejus curam gereret, & ab Ecclesia exiret, statuerunt Patres non esse Psalmos in Ecclesiasticis congregationibus uno contextu dicendos, sed aliquo intercedente, lectionem esse faciendam, ut aliquantulum quiescat populus, & rursùs canat. Propterea enim & in diversas sessiones distributum est Psalterium.* Vide cl. Allatium in dissertat. de libris Ecclesiasticis Græcorum apud Fabricium tom. 5. Biblioth. Græc. pag. 40. De sessionibus, quæ Psalterio apud Chaldæos interponuntur, agit Auctor Declarationis Officiorum Ecclesiasticorum, Par. 2. de Officio Vespertino cap 3. & Par. 3. de Nocturno & Matutino cap. 1. 2. & 3. Ecchellensis hunc locum perperàm vertit, *de causa judiciorum*.

3 *Et definitos Hymnos*, seù *Odas*. Ecchellensis

CAPUT LVI.

Joannes Beth-Rabanenſis.

1 Joannes [1] item Beth-Rabanenſis
Librum commentariorum
In Exodum, Leviticum,
Numeros, & Job compoſuit.

Nec non in Jeremiam, in Ezechielem,
Et in Proverbia. Ad hæc adver-
2 sùs [2] Magos:
3 Quæſtiones adversùs [3] Judæos,
Et adversùs Hæreticos.
4 Habet inſuper Orationes [4] Rogationum,
5 Et Orationem de morte [5] Choſroæ,
6 Ac de peſte [6], quæ contigit Niſibi.
7 Sermones quoque [7] Paracleticos
de unoquoque ordine.
Exſtat præterea ejus liber Quæſtionum
In Vetus & Novum *Teſtamentum*.

ܡܫܡܫܢܐ ܠܐܒܪ ܒܪ ܚܒܐ ܪܒܢܝܐ
ܕܟܬܒ ܦܫܩܐ ܕܦܘܪܩܢ
ܘܕܒܪܝܬܐ ܘܫܡܬ ܘܐܝܘܒ ;
ܘܕܐܦ ܥܠ ܝܪܡܝܐ ܘܚܙܩܝܠ
ܘܡܬܠܐ . ܘܟܬܒ ܐܦ ܟܢܫ ܡܓܘܣ .
ܘܫܐܠܬܐ ܕܒܥܠ ܗܘ ܝܗܘܕܝ :
ܘܟܬܒ ܐܦ ܥܠ ܗܪܛܩܝ .
ܘܐܦ ܣܒܪ ܠܗ ܡܕܡܪ ܒܥܘܬܐ :
ܘܡܕܡܪ ܐܚܪ ܥܠ ܡܘܬ ܟܣܪܘ :
ܘܥܠ ܡܬܬܐ ܕܐܬܬ ܒܢܨܝܒܝܢ .
ܘܡܐܡܪ ܐܚܪ ܥܠ ܡܬܬܐ ܕܐܬܬ
ܒܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܡܗܬ ܥܡܐ ;
ܘܟܬܒ ܐܦ ܡܐܡܪ ܐܚܪ ܥܠ ܡܬܬܐ
ܕܐܬܬ ܒܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܡܗܬ ܥܡܐ
ܘܒܟܠ ܫܒܛ ܘܫܒܛ .

Jenſis legit ܒܟܠ ܫܒܛ ܘܫܒܛ *per determinata capita*, idque ad ſuperiorem tractatum refert. Verùm Sobenſis habet ܒܟܠ ܫܒܛ ܘܫܒܛ *& definitos Hymnos*, quos à Tractatu *de cauſa ſeſſionum* diſtinguit.

1 *Joannes Beth-Rabanenſis*, Abrahami, quem mox dixi, ſocius & Narſetis diſcipulus, ut ex Amri teſtimonio liquet.

2 *Adversùs Magos*. De origine, auctore & nomine ejus ſectæ diſſerit Ecchellenſis not. in Ebed. pag.265. Præter Aſtrologiam, cui Magi præcipuè addicti erant, hunc eis errorem Joſue Stylites tribuit, quod *promiſcuum feminarum uſum* in Perſarum regno docuerint. Vide tom.1. Bibl Orient. p. 265.

3 *Adversùs Judæos* ζήτημα, hoc eſt, *quæſtionem*, non, ut Ecchell. pag. 49. *contra Judæorum criminationes*.

4 *Orationes Rogationum*, non ut Ecchell. loc. cit. *Orationes de ratione Precum*. Sunt autem *Rogationes* publicæ preces in Eccleſia Syrorum ad avertendas communes calamitates olim indictæ, de quibus exſtant Ephræmi & Iſaaci carmina tom. 1. pag. 57. & 224. Eas temporibus Joannis Beth-Rabanenſis apud Syros Neſtorianos indixiſſe perhibetur Ezechiel Patriarcha, ut dixi tom 2. pag.413. *Jejunium Niniviticum* vulgò appellantur, earumque diſerta fit mentio in Officio Chaldæorum. Vide tom. cit. pag.427.

5 *De morte Choſroæ*, Perſarum Regis, cognomento *Anuſcervani*, quæ contigit anno Chriſti 579. poſtquam is per octo & quadraginta annos regnaſſet, ut ex Agathia & Theophylacto probat Pagius ad annum prædictum num.3.

6 *De peſte, quæ contigit Niſibi* ſub Joſepho & Ezechiele Patriarchis, quæque cauſa fuit, ut Rogationes, de quibus ſupra, in Eccleſia Chaldæorum inſtituerentur, ſeù potiùs reſtituerentur. Vide Tom.2. pag.413.

7 *Sermones Paracleticos de unoquoque ordine*; de defunctis ſcilicet Patriarchis, Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, Monachis, viris, mulieribus, & pueris, quorum indicem vide tom.1. pag 581. Ecchellenſis vertit, *conſolatoriæ epiſtolæ cujuſque ordinis*; quod de defunctis, non de vivis intelligendum, ut ſuprà dixi pag. 66. ubi de hac voce ܒܘܓܝܐ *Bujaja*, quam Chaldæi pro *hymnis Paracleticis defunctorum* uſurpant.

1 Et Cantica [1] cum Hymnis,
2 Et compositio [2] Tonorum Cantuum.

وتسبحتها مع مدوتها :
وتوقيع نغمها وتسديسها .

CAPUT LVII.

Maruthas Episcopus.

3 Maruthas [3] Episcopus
4 Majphercatæ, & medicus [4] peritus
5 Composuit librum [5] de martyriis,

مروثا اسقف
وميفرقين وطبيب حاذق
هو الذى جمع
وصنف

Et

مجموعا

NOTÆ.

1 *Cantica cum Hymnis*. Recole quæ suprà observavi pag. 66. Ecchellensis pro canticis habet *hymnos*, & pro hymnis *disputationes*.

2 *Compositio tonorum cantuum*, non, ut Ecchell. pag. 51. *Tractatus de componendis carminibus & hymnis*. Toni cantuum apud Chaldæos sunt duodetriginta, & in tres suprà quadraginta alios subdividuntur. Vide Cod. 1. Amiden. tom. 1. Bibl. Orient. p. 581.

3 *Maruthas* Majphercatæ celebris in Mesopotamia urbis, de qua latè in Differt. de Monophysitis disserui, Episcopus, claruit Theodosio seniore, Arcadio, ac Theodosio juniore Imperatoribus; Cajuma verò, Isaaco, Achæo & Jaballaha Seleuciæ Episcopis. Interfuit secundæ Synodo Oecumenicæ adversùs Macedonium Constantinopoli habitæ; Antiochenæ sub Flaviano Patriarcha adversùs Messalianos: Seleucienſi primæ, secundæ ac tertiæ sub Cajuma, Isaaco & Jaballaha. Vide Tom. 1. à pag. 174. & Tom. 2. pag. 400. & seq. ubi & de ejus scriptis, tàm quæ à Sobensi hìc memorantur, quàm de *Anaphora*, & *Commentariis in Evangelium*, quæ Syrorum manibus circum feruntur.

4 *Medicus peritus*. Amrus in Vita Cajumæ à medicinæ quoque peritia Marutham commendat, inquiens: ولما مضى لـــه اى لقايوما خمس سنين وقع الصلح بين ملك الروم وبين يزدجرد ملك الفرس فسال يزدجرد ملك الروم ان يوجّه اليه متطبب . فوجه اليه باسقف ميفارقين واسمه مار مارونا وكان عالما بالطب جميل المذهب . وساله فى اطلاق بنا البيع ورد النصارى الى رسومهم واظهار دينهم فاجابه

Evolutis eidem, Cajumæ videlicet, annis quinque, composita pax est inter Romanorum Imperatorem & Persarum Regem Isdegerdem, qui etiam ab illo medicæ artis peritum postula-

vit. Ita ad Isdegerdem missus fuit Episcopus Majapharchinensis Maruthas, vir in ea arte excellens & Orthodoxus, qui ab Isdegerde construendi Ecclesias facultatem impetravit, utque Christianis (in Persica ditione commorantibus) *liceret suis vivere legibus, suamque palàm profiteri religionem.* Nimirùm postquam Maruthas dæmonem, quo Isdegerdis filius vexabatur, depulisset, ut idem Amrus narrat, Socrati hac in re adamussim consentiens, quem de Maruthæ gestis lib. 7. cap. 8. differentem consule.

5 *Librum de martyriis*: Martyrologium scilicet, ut vertit Hottingerus in Bibliothecario Quadripart. pag. 235. hoc est, Acta Martyrum Orientalium, qui in Persida passi sunt, de quibus Amrus *in vita* Isaaci: وجمع ماروثا من عظام الشهدا الذين استشهدوا بالمشرق شيأ كثيرا ونسخ كل كتاب وجده لهم وحمل ذلك معه . فخلف بميفرقين فى كرسيه بعضه وذلك معروف هناك الى هذا الوقت يتبرك به ومضى بالباقى الى المغرب وفرقت فى البيع :

Porrò Maruthas martyrum qui in Oriente passi fuerant, lipsana quamplurima collegit, & Acta literis olim consignata descripsit: quorum partem in sua Majapharchinensi Ecclesia deposuit, factique hujus memoria hactenus superest, confluentibus ad recipiendam ab iis benedictionem populis: reliqua per varias Occidentis Ecclesias distribuit. Idem ferè in Synaxario Coptorum: de quo vide tom. 1. pag. 178. Excerpta Actorum Martyrum Orientalium, quæ haud improbabili conjectura à Marutha collecta videntur, exhibui eodem tom. à pag. 181. Simile opus ab Achæo Seleuciæ Episcopo sub Maruthæ temporibus compositum testatur idem Amrus, cujus verba tom. 2. pag. 401. retuli. Nec mirum, illam eandem rem à pluribus eodem tempore tractatam, quum Sozomenus lib. 2. cap. 14. asserat, gesta eorum Martyrum *à Persis*, *Syris*, atque *Edessenis* conscripta fuisse.

1 Et Cantus [1] Tonosque Martyrum.
2 Idem transtulit & Canones [2] Patrum trecentorum decem & octo,
Scrpsitque totam historiam
Illius sanctæ Synodi.

وكحمدا مقلا وهوزا .
وه محلاى هنتا
وكحمدا ملهنحهنه
ولحمدا ملهنحهنه
وحمد كحه لحمدا
وهم هنهوزهه هبهعدا .

CA-

NOTÆ.

1 *Cantus, Tonosque Martyrum*: Hymnos & Encomia vertit Ecchellensis. Exstant in Cod. Syr. Vat. 27. *Hymni*, seù *Cantus de Martyribus* per totam hebdomadam distributi, qui nullius auctoris nomen præferunt. Alios à Chamisio, à Georgio Vard, ab Hormisda, à Cyriaco, à Saliba, à Mara, aliisvè compositos recensui tom. 1. pag. 581. & seqq.

2 *Canones Patrum CCCXVIII. & historia Synodi Nicænæ à Marutha conscripta*. In Codice Synodico tom. 2. Bibl. Orient. pag. 507. exstant *Canones Nicæni* 73. è Syriaco in Arabicum conversi, quos Maruthas Episcopus rogatu Isaaci Catholici Seleuciæ è Græco transtulisse dicitur. Vide notata ad hunc Sobensis locum to. 1. p. 195. Elias Nestorianus Damasci Metropolita in sua Canonum collectione, quæ exstat tom. 2. pag. 507. eadem de Marutha tradit. كان الذى جاء بالسنن والقوانيى التى وضعها اساقفة الروم فى زمان بعد زمان الى ناحية المشرق ونقل سنن الاساقفة الثلثماية والثمانية عشر الذين اجتمعوا بمدينة نيقية من اليونانية الى السريانية ماروثا اسقف امد وميافارقين حين قدم على يزدجرد ملك الفرس بكتابه الى ملك الروم فى توجهه اليه. وكان الجاثليق ببلاد المشرق ايامئذ اسحق الخ *Fuit Maruthas Episcopus Amidæ & Majapharchin* (loquitur Elias ex temporum suorum consuetudine, quibus Amidæ & Majapharchino urbibus unus præerat Nestorianus Episcopus: At verò quum Maruthas Majapharchini esset Episcopus, Amidensem Ecclesiam Acacius regebat, ut Ecclesiastica docet historia) *Fuit*, inquam, *Maruthas Episcopus Amidæ & Majapharchin, qui leges & Canones ab Episcopis Romanæ ditionis variis temporibus constitutos ad Orientales provincias transtulit: Nicænorumque Patrum trecentorum decem & octo decreta ex Græco in Syriacum vertit, quum ab Isdegerde Persarum Rege ad Romanorum Imperatorem cum epistola missus, apud eundem versaretur. Præerat verò ea tempestate provinciis Orientis Catholicus Isaac &c.* Idem Sobensis in epitome Canonum Synodalium cap. 3. excerpta historiæ Concilii Nicæni profert, quæ ex Maruthæ narratione se desumpsisse testatur: subditque, apud Chaldæos Nestorianos ex præfati Concilii constitutionibus *nihil aliud exstare, præter septuaginta & tres canones, quos* idem *Maruthas transtulit, & præter aliòs viginti, qui nuper editi fuerunt*. Ecchellensis in notis ad hunc Catalogi locum pag. 248. de Marutha loquens, *is*, inquit, *post D. Jacobum Nisibensem, qui eidem Concilio* Nicæno *interfuit, suam Syris novam tradidit Canonum & Constitutionum versionem unàcum Actis, & Historia, quæ omnia hactenus Syris, Arabibus, aliisque nationibus Orientalibus integra exstant, ut aliàs in Præfatione ejusdem Concilii, & Epitome diximus*. Quod & Gregorius Barhebræus indicat in Chronico Syriaco Par. 3. in vita Isaaci inquiens: وحمد هرا وهسا لحمدا هنهوزهه وم لحمدوا حمهحلهسهحكهس حمهحس لحوهمهه نحا هلها هنهوسهس وهكه وهحلهها وهسا هبهعدا هنحه . وحنهلا هه . هلهنهزو لهحد وهلهلم احسم هنهلا وهنحهنهم حامى هوهلا حها هلهوسهز حمهد هسا وهكه هلهوهد لاهمهس هلهكهما هلها حكهه وهنهوزهه هحهد هوهلا لاهمهس هلهكهما هلها حكهه وهنهوزهه هحهد هوهلا لاهمهس هلهكهما هلها حكهه هم وهكه هلهم نحهحا لا هلهكهما هكحهه حمهزهمس وهكه وهنهوزهمس هلهسم حكحهه هه هنهلا هنهدا لاهمدا هلها هم حهبهسا هكه هحهحهسهنا هلهحهحهما

Anno sexcentesimo nonagesimo primo Græcorum congregata fuit Synodus centum quinquaginta Episcoporum Constantinopoli sub Theodosio seniore adversùs Macedonium ejusdem urbis Episcopum, qui contrà Spiritum Sanctum blasphemavit, affirmans illum esse creaturam. Iterùmque Maruthas Maipheractensis cum literis ad Isdegerdem legatus fuit anno ejusdem undecimo. Qua occasione Isaacum Catholicum de causa Synodi admonuit. Is verò quadraginta Episcopos suarum provinciarum congregavit, qui Constantinopolitanæ Synodi decreto adamussim inhærentes, Macedonii damnationem ratam habuerunt. Idemque Maruthas Canones admirabiles Orientalibus præscripsit, eosque docuit eutaxiam omnem. Quum nempè statuta Conciliorum Occidentalium, Nicæni scilicet & Constantinopolitani, in Syrorum ser-

mo-

CAPUT LVIII.

Mar-Abas Patriarcha.

1 Mar-Abas [1] magnus expoſuit
Interpretatuſque eſt totum *Teſta-*
2 *mentum* Vetus [2]
Ex Græca lingua
in hanc Syriacam.

Edi-

monem tranſtuliſſet: quæ Orientalium communis eſt ſententia à nobis infrà expendenda, ubi de Synodis Occidentalium & Orientalium, quarum Sobenſis ad calcem hujus Catalogi meminit.

1 *Mar-Abas*, quem Syri *Abam* ſimpliciter appellant, ſub Choſroë Anuſcervano Perſarum Rege Neſtorianam Chaldæorum rexit Eccleſiam: cujus geſta ex Gregorio Barhebræo tom. 2. pag. 411. deſcripſi. Magus olim fuit, deinde ad Chriſtianam religionem converſus, mox Chaldæorum Patriarcha poſt Pauli obitum anno Græcorum 847. Chriſti 536. electus, obiit demùm anno Græcorum 863. Chriſti 552. ut Amrus in ejus Vita refert, cujus ſummarium vide in cit. tom. 2. pag. 412. *Magni* & *Martyris* cognomento à Neſtorianis Scriptoribus decoratur, tùm ut ab altero Aba Patriarcha, de quo infrà ſermo erit, diſtinguatur; tùm quia eum ferunt multa ſub Perſarum Rege pro Chriſti fide paſſum fuiſſe, etſi vitam in tormentis non reliquit.

2 *Interpretatus eſt Teſtamentum Vetus ex Græca lingua in Syriacam*. Tàm Barhebræus, quàm Amrus teſtantur Abam, ſeù Mar Abam libris è Græco in Syriacum convertendis operam dediſſe. Barhebræus:

Illique, nempe Paulo, Abas ſucceſſit, qui ex Mago Chriſtianus factus eſt, & baptiſmo ſuſcepto Niſibin profectus, Syriacas literas ibidem didicit. Quumque Græcam quoque linguam ad-

ماراب الكبير كان مجوسيا متمسكا بدينه.
وسبب ايمانه انه اراد يوما العبور فى زورق فى
دجلة وكان على الشط اسكولانيا اسمه يوسف
فسال ان يعبر به معه فلم يفعل. فلما خرج من
الشط: هب ريح فمنعه من العبور وعاود على
السوال. وكلما امتنع لحقه مثل الاول حتى اخذه
وعبر بغير ربح. فساله عن المذهب الذى يعتقده.
فاعلمه انه نصراني وعرفه اصول الدين وتعمد
بالحيرة ومضى الى نصيبين وتعلم فيها وخرج الى
الروم واتصل بثوما الرهاوى فتعلم منه اليونانية
وكان هو يترجم بالسريانية وثوما باليونانية وجمعا
كتب مار ثاودورس وحصلا بالقسطنطينية والزما
حرم الابا الثلثة ولم يفعلا وكاد ان يقتلا وهربا
الى نصيبين وثقل اهلها على مار ابا وسالوه
التعليم عندهم فاجاب فكان كلامه حسنا
وكشف عوار زرادشت. فاجتمع الابا بعد فولوس
وعقدوا له الجثلقة. فاحسن التدبير ونصب
الاسكول فى المدائن وفسر عدة كتب واقام ايشى
الملفان ورامیشوع بعده الخ.

Mar Abas magnus, Magus fuit ſuæ ſectæ tenaciſſimus. Ejus verò ad Chriſtianam religionem converſionis cauſa exſtitit, quod Tigrim cymba tranſmiſſurus, à Joſepho quodam Scholaſtico ad fluminis ripam tunc fortè conſidente, ut navigium ſecum conſcendere ſibi permitteret, rogatus fuit. Quum Abas abnueret, eoque relicto ſolveret, exortis repentè flatibus repulſus, iterùm à Joſepho ut ſecum trajicere ſe ne gravetur, rogatur. Abas recuſans, tranſmiſſione iterùm iterùmque in caſſum tentata, quum Joſepho demùm, ut ſibi jungeretur conceſſiſſet,

1 Edidit quoque Commentaria 1
In Geneſim, in Pſalmos,
In Proverbia, in Epiſtolam ad Romanos,
In duas ad Corinthios,

In tres alias, quæ ſequuntur:
Et in epiſtolam ad Hebræos.
2 Habet etiam Orationes 2, & Interpretationes,
3 Et Canones 3 in totum Davidem.

4 Nec non Epiſtolas Synodicas 4
De rebns Eccleſiæ ordinandis:

Ilem

amnem ſine vento trajecit. Factum demiratus Abas, Joſephum de ipſius religione ſciſcitatur: quam quum Chriſtianam eſſe didiciſſet deque ejus fundamentis inſtructus fuiſſet, baptiſmum in Hirta ſuſcepit: indeque Niſibin profectus, literis operam dedit. Ad Romanos poſteà migratione facta, Edeſſenum Thomam audivit, à quo Græcam linguam didicit. Et ipſe quidem Syriacè exponebat, quæ Thomas ex Græco vertebat. Per hunc modum conjunctis ſtudiis Mar Theodori libros collegerunt. (Neſtorii Liturgiam à Mar Aba Syriacè redditam, Sobenſis ſuprà notavit.) *Ambo deinde Conſtantinopolim profecti, quum ad anathematizandos tres Patres cogerentur, illique recuſarent, tantùm non interfecti fuere. Clam itaque inde fugam meditati, Niſibin ſeſe proripuere, ubi Mar Abas literas docere, Niſibenis id enixè exposcentibus, exorſus eſt. Vir autem fuit eloquentiſſimus, & Zoroaſtris turpia & nefaria dogmata retexit. Quo tempore congregatis poſt Pauli obitum Patribus in Catholicum electus fuit: eaque in dignitate præclarè ſe geſſit. Scholam itidem in Modaina* (Seleucia) *aperuit, multoſque libros expoſuit: eique ſucceſſere Iſai doctor, & Ramjeſu &c.* Subjungit excitatam in eum à Magis perſecutionem, quorum operâ à Choſroë graviſſima quæque perpeſſus, objit feria ſexta hebdomadæ ſecundæ Jejunii quadrageſimalis. Cadaver à Kajura, ſeù Cyro, ejus diſcipulo Hirtam delatum, ibidem conditum eſt, cœnobiumque ſuprà illud erectum.

Quod verò ad Syriacam Teſtamenti Veteris Verſionem à Mar Aba factam ſpectat, rectè obſervat Ecchellenſis pag. 249. in Notis ad hunc Catalogi locum, ea antiquiorem fuiſſe aliam Verſionem è Græco item ſermone olim elaboratam, cujus S. Ephræmus commentariis ſuis in ſacram Scripturam meminit, ac præſertim in Jonam, ut dixi tom. 1. pag. 71. utrâque autem antiquiorem Syriacam alteram Verſionem ex Hebraicis fontibus immediatè deductam, quæ *Simplex* ſeù *Vulgata* dicitur, inque iiſdem Ephræmi commentariis producitur & exponitur.

1 *Commentaria in Geneſim* &c. Ecchellenſis in Latina Catalogi Verſione pag. 51. Commentarium Mar Abæ *in epiſtolam ad Romanos*, quod pag. 50. Syriacè deſcriptum eſt, omiſit. Ejuſdem Commentarii mentio & apud Hottingerum in Bibliothecar. Quadripart. pag. 235. deſideratur, ut hinc palàm fiat, eruditum illum virum in recenſione Scriptorum Syrorum nil aliud, quàm purum latinæ Catalogi verſionis ab Ecchellenſi publicatæ deſcriptorem egiſſe.

2 *Orationes & Interpretationes*: de quibus Amrus citatus tom. 2. pag. 412. *Scripſit librum Homiliarum* (ſeù Interpretationum) *Syriacè, & librum Paracleticum, multoſque Sermones.*

3 *Canones in totum Davidem*, hoc eſt, Scholia in Pſalmos, deque iis in Eccleſia recitandis regulæ. In Synodo Seleucienſi ſub Iſaaco Primate & S. Marutha celebrata ſancitum fuerat Canone 13. في ان الصلوات تجرى على ما يجرى عليه في بيعة اسليق والشمامسة يكرزون الكواريز على ما يكرز ويقرون الكتب ويقرب القربان على المذبح في كل البيع *Ut preces ea ratione fierent* in cæteris Chaldæorum Eccleſiis, *quomodo in Seleucienſi mos erat Eccleſia: & Diaconi Proclamationes intonarent quomodo ibi intonantur: lectioneſque Scripturæ legerentur, & Euchariſtia demùm ſuper altari conficeretur una eademque in omnibus Eccleſiis ratione.* Hinc ſinguli ferè Seleucienſes Præſules in condendis circa Sacramentorum adminiſtrationem vel ſacram Pſalmodiam canonibus operam ſtudiumque ſuum contulerunt.

4 *Epiſtolas Synodicas de rebus Eccleſiæ ordinandis*. Fragmentum Synodicæ Mar Abæ de electione Catholici ſeù Patriarchæ, exſtat in Pontificali Chaldæorum Cod. Syr. Amiden.

den. XI. tom. 1. Bibl. Orient pag. 583. & seq. & refertur à Sobensi in Epitome Canonum Synodalium Par. IX. cap. 2. in hæc verba.

Mar Abas itaque ille magnus Catholicus & Martyr in sua Epistola Synodica ita præcepit. Ne, inquit, Canones multo sudore ac labore constituti confundantur, & Ecclesia perturbetur; definivimus atque statuimus ego Abas Patriarcha, & nos Metropolitæ & Episcopi, ligavimus atque anathematizavimus in virtute Patris adorandi & principii expertis, & in verbo Filii ejus æterni, & in potestate Spiritus ejus Sancti, nequis censura, aut Ecclesiastico alio vinculo innodatus, aut criminis alicujus reus, aut primatum ambiens, aut sui ipsius amator, vel pecuniæ cupidus, & suis serviens desideriis, eaque charitati Dei præferens, præficiatur post obitum meum, & in throno meo sedeat, & grande opus Patriarchatus obtineat. Volumus autem, ut ab Episcopis ejusdem Patriarchicę Sedis de consensu omnium Episcoporum, & ambarum urbium, admoneantur Metropolita Beth-Lapetæ, si canonicè fuerit constitutus, deinde Metropolita Perath-Maisan (hoc est, Bostræ:) deinde Metropolita Arbelæ: deinde Beth-Seleuciæ. Et isti quatuor ad has urbes accedant, ternos secum ducentes ex singulis quatuor prædictis provinciis Episcopos: simulque congregati, de consensu utriusque urbis eligant virum à qualibet infamiæ nota liberum, qui valeat perfectam fidem cautè custodire, & rectam confessionem prædicare, & Ecclesiasticorum Canonum observantiam vitæ suæ anteferre, & sapienter gubernare in omni castitate & puritate. Hac porrò lege electum ad Ecclesiam Cochensem deferant secundùm Sanctorum Patrum traditionem, & in Sede Catholica collocent, ut locum nostrum post obitum nostrum obtineat: quem Sanctæ Trinitatis, quæ est super omnia, quæsumus, misericordia custodiat, confortet, & corroboret, ut præsit populo Christianorum ad laudem Dei Patris & Christi ejus, ejusque Spiritus sancti. Si verò post obitum nostrum aliter fiat præter ea, quæ diximus & decrevimus, &

defi-

definivimus ; ira Dei veniat de cœlo super eos, qui secùs fecerint, & super omnes eos, qui cum illis partem habuerint, in nomine universi Christianorum cœtus. Hæc itaque docuimus, & decrevimus in verbo Domini nostri, ut post obitum nostrum custodiantur. Si autem postquam ego Patriarcha decessero, non sicut hoc scripto à nobis constitutum est, alter pro me Patriarcha creetur, irrita & inanis hujusmodi electio sit, eandemque censuram incurrant, qui eam fecerint. Sique Patriarchæ electio non fiat intra magnam Ecclesiam Cochensem, sed extra ipsam magnam Ecclesiam, aut ab Episcopis & Metropolitanis contra hoc constitutum nostrum ; ab hoc magno ministerio, & à quocumque gradu Sacerdotii excidisse declaramus & eum qui electus fuerit, & qui eum elegerint anathemati subditos fore usque in sæculum ex mandato gloriosæ Trinitatis, Patris & Filii, & Spiritus sancti. Amen. Aliud bene longum fragmentum Synodicæ Mar Abæ ab eodem Sobensi profertur in cit. Epitome Canonum Synodalium Par. VIII. cap. 19. in quo de potestate & jurisdictione Patriarchæ, Metropolitæ, & Episcopi differit.

Elias Nestorianus Damasci Metropolita in suo Nomocanone, cujus supra memini, causam refert occasionemque, quibus Mar-Abas ad eas Synodicas scribendas impulsus est.

وكان لمار بابي اهل وولد . فلما استناح جثلق
بعده شيلا وكان له ايضا اهل وولد . ثم استناح .
ثم صارت الجثلقة بعد شيلا الى رجلين
مختلفين يقال لهما نرسى واليشع . ثم جثلق
بعدهما فولوس لم يعش الا سنتين توفا فجثلق
بعده مار ابا الاول فى سنة تسع من ملك كسرى
انوشروان وكان امر الجثلقة قبلة مضطربا نحو من
خمسة عشر سنة لتحارب النصارى فيها ومصيرها
بتحاربهم واختلافهم الى نرسى واليشع وتصييرهما
فى كل مدينة لها مطران مطرانين وفى كل مدينة
لها اسقف اسقفين من قبل كل واحد منهما
واحد . واشتعل الشر والشغب بين النصارى
المشرقيين بهذا السبب ودخل عليهم الاضطراب
فى امر بيعهم وديارهم وجميع امورهم . فرفع الله
عنهم بمكان مار ابا وصلواته الشركة بينهم فى
الجثلقة والمطرنة والاسقفة وتفرد التدبير والسياسة .
فتجدد لاصلاح الفساد وتقويم الاولاد واقامة
الدين على ايمان الرسل وسننهم وسنن الابا
الاولين من المغربيين والمشرقيين
واعتنى بذلك اشد العناية وبث فيه الكتب
والرسل الى كل ناحية . ثم سار بنفسه الى كشكر
فاجتمع اليه بها عدة من الاساقفة يسقف عليها
اسقفا خيرا فاضلا وشخص فى من اجتمع عنده
من الاساقفة الى كور دجله ثم الى كور الاهواز

ثم الى بلاد فارس . فاصلح امر النصرانية فى
جميع تلك الكور وجمع الفة اهلها واختار لها
علما المطارنة والاساقفة وصلاحهم فصيّرهم
واخرجهم اليها واخرج عنها اهل الدغل والشغب
والمحالفين من المطارنة والاساقفة
والعالمين . وبلغ من ذلك افضل ما كان
عليه رايه ونيته .

Habuit autem Mar Babæus (inquit) *uxorem & liberos. Eoque mortuo Catholicus factus est Silas, qui itidem nec uxore, nec prole caruit. Quo defuncto, Catholici dignitatem inter se divisere Narses & Elisæus : eosque Paulus excepit, qui post biennium extinctus est : eique suffectus fuit Mar Abas primus anno nono regis Chosroæ Anuscervani. Et hactenus quidem per quindennium Catholicorum successio perturbata est propter Christianorum de ea dignitate dissidium, ex quo factum est, ut eadem à duobus, Narsete scilicet & Elisæo, simul occuparetur. Divisa itaque inter duos Catholicos prima Sede, reliquæ inter duos Metropolitas, vel inter duos Episcopos discissæ sunt, dum suam quisque factionem tuetur. Quamobcausam odia atque schismata inter Christianos Orientales exorta sunt, omniaque susque deque permista atque perturbata fuere, & Ecclesiæ monasteriaque in factiones scissa. Auctoritate tamen Mar Abæ ejusque precibus dualitas Catholicorum, Metropolitarum, & Episcoporum sublata est, & Ecclesiarum regimen ad unum rediit. Abas itaque operam dedit, ut omnia illa vitia tollerentur, & Ecclesiæ filii suos emendarent mores, atque religio juxta fidem legesque Apostolorum, & Canones antiquorum Patrum Occidentalium atque Orientalium restitueretur. Atque hoc negotium urgere institit datis per omnes regiones epistolis & missis legationibus. Nec his contentus, Cascaram profectus, affluentibus ad ipsum Episcopis rogatus est, ut bonum & præstantem eidem urbi Antistitem præficeret. Inde unàcum illa Episcoporum Synodo provinciam Tigris, postea Huzitas, mox etiam Persidem circumlustravit : & ubique res Christianorum composuit, & incolas ad pacem & concordiam reduxit, doctosque Metropolitas & Episcopos, & Ecclesiæ regimini idoneos instituit, ejectis dissidiorum & errorum auctoribus tùm Metropolitis, tùm Episcopis, tùm etiam laicis : multoque plura in hoc negotio, quàm ipse cogitaverat optaveratque, consequutus est.*

Synodo Mar Abæ, quæ è Syriaco in Arabicum conversa exstat Cod. 27. ad calcem tom. 2. pag. 507. præmittuntur excerpta Epistolarum ejusdem in hæc verba.

من بعد جهد ابطل التباينة التى ادخلها نرسى
واليشع فى الجثلقة ورتب القوانين وله رسايل
عجيبة تدل على ما فعله . والرسالة الاولى
تتضمن زوال التباينة فى الجثلقة المشبهة للتزويج
بامراتين واستقرارها على الرياسة الواحدة .

اجتهد

ومن رسالته العامية الى الجموع فى بلاد المشرق ان يسير الناس على قوانين البيعة وبعد ابطال التباينة فى الجثلقة ولا يجاسر احد على التعصب وطوف البيوت ومقد المجاضر . وان يجرى امر التزويج على القانون الصحيح ولا يتزوج انسان بامراة ابيه ولا امراة عمه ولا بعمته ولا بخالته ولا باخته ولا بكنته ولا بشى مما يجرى مجرى ذلك البتة كالمجوس واليهود او بغير مومنة كالحنفا ولا يجرى الانسان فى تزويجه على غير السنة ولا يتزوج باثنتين . ومن اخطا بهذه الخطايا يفسخ له الكهنة مدة من الزمان للتوبة ويقبل . وان اقام على حاله يُمنع من البيعة . والقطع على الرجال يكون مثله على النسا . ومن فعل شيا من ذلك بصيرة يبصر ليتوب . ومَن لم يتب يُنفى من الجماعة ولا يجنز ولا يسعى الناس قدام جنازته .

وفى رسالة اخرى انه من لم يقر بلاهوت المسيح وناسوته يكون محرومًا . ومَن لا يقر بالامه وموته وبان اللاهوتية ما انفعلت بذلك فهو محروم . ومن لا يختم الصلاة باسم الاب والابن وروح القدس فهو محروم .

Grandi opera Mar Abas *Præsulum dissidium à Narsete & Elisæo in Catholica Sede inductum sustulit, Canonesque restituit. Habetque admirabiles Epistolas ejus gesta continentes, quarum prima de abrogando Præsulum in eadem Catholica Sede dissidio differit, quod Polygamiæ comparat, Monarchiamque statuit. Sategit autem, ut Episcopales Sedes eo vitio liberarentur, unumque Episcopum singulæ haberent: quique Ecclesiastica censura plecti commeruerant, in eos severè animadvertit. Singulas quippe provincias circumlustrans, in reos inquisivit, eosque convictos Ecclesiasticis censuris coërcuit, & qui fratrum suorum cathedras invaserant, deturbavit, resipiscentesque in Presbyterorum ordine manere permisit, donec Ecclesiastica res in summa pace constituta est. Et Narses quidem obierat; Elisæus verò Catholici nomen abdicaverat: utrumque autem* Mar Abas *ob ea, quæ illorum temporibus adversùs Canones innovata fuerant, & propter inductam in Ecclesiam polyarchiam, gradu suo excidisse declaravit: præcepitque, ut ex Episcopis, qui Ecclesiis præfecti fuerant, antiquior & melior Ecclesiam teneret, & alter in Presbyterorum ordine maneret, donec Episcopo defuncto, vacantem Ecclesiam susciperet, aut ad aliam transferretur: quos verò corruptis moribus & vitiosos novit, omninò excluſit, & omni Ecclesiastico gradu carere voluit.*

Epistolâ quintâ disputat de obedientia, quam Christianus quisque Episcopo suo debet, & Episcopi Patriarchæ: quodque nemini fas est, Ecclesiasticos Canones & terminos ab Apostolis statutos prætergredi. (Fragmentum exstat

اجتهد فى تقرير امر الكراسى وازالة ذلك منها وقررت على اب اب يدبرها واحرم من استحق الحرم بان سار الى بلد بله وقرر وحرم مَن كان على الخطاء ودخل على كرسى اخيه وابطله ومن تاب منهم امره على درجة القسانية : حتى استقر امر البيعة . ونرسى توفا واليشع استعفى من اسم الجثلقة وجميعًا اسقطا لما جرى فى ايامهما من ابطال القوانين ومن البدعة فى التباينة واقر من الاساقفة الذين ثبتوا فى البلاد اقدمهم فى الاسقفة واشدهم طريقة والاخر جعله قسا . واذا مات الاول كان يرتبه فى موضعه او ينقله الى موضع اخر. ومن كان منهم فاسد الطريقة اسقطه .

ورسالته الخامسة تتضمن ما يجب على المومن من طاعة الاسقف والاساقفة من طاعة الفطرك وانه لا ينبغى ان يخرج السناس عن القوانين البيعية والحدود التى حدها غراها الى السليحين .

ورسالة عامة الى جماعة من اهل البلاد فى ابطال الجثلقة المسماة وانه ليس للاساقفة ان يجتمعوا لعمل مطران الكرسى الا مع الفطرك وان لا تدخل المطارنة والاساقفة الى كرسى الفطركة الا بادن الفطرك وان دخلوه لضرورة ليس لهم ان يجتمعوا جمعا او يفعلوا شيا او يلقوا الخصام . ومَن فعل هذا فهو مبعد من البيعة وجماعة الشعوب لا تقربه . ومن الان فانا اقطع وجماعة الاساقفة ان اناسا من المحرمين والمبعدين والذين يحبون نفوسهم والمال والشهوات وشهوات العالم لا يتسلطوا ان يجلسوا على كرسى بعدى لكن بعد موتي يكتب اساقفة الهوفركيا الى مطران جنديسابور ان كان مسامًا على القانون والى مطران البصرة والموصل والكرخ ويكون اربعتهم او ثلثة منهم ومع كل منهم ثلثة اساقفة ويختارون باجتماع اهل المدينتين رجلا امانته كاملة بلا كذب ولا نفاق ويعمل بالقوانين البيعية طاهرا عفيفًا ويجلس على الكرسى بعدنا والله تعالى يقويه ويحفظه . ومَن يفعل غير هذا فغضب الله يحل عليه . وجماعة الشعوب والاسكوليين يفعلون كذلك ولا يلتفت الى قول المفسدين والذين سقطتهم كداوود المروزى ومن يخالطه وتمعون اسقف الانبار . ومن استام على غير هذا الوجه فهو باطل ومحروم .

ſtat apud Sobenſem in Epitome Canonum Par.8. cap.19.)

Epiſtolâ Encyclicâ ad provinciales de abroganda prædicta in Catholica Sede Præſulum pluralitate agit, quodque nefas ſit Epiſcopis ad electionem Metropolitæ alicujus Sedis convenire abſente Patriarcha: neque liceat Metropolitis & Epiſcopis ad Patriarchæ Sedem ipſo inconſulto accedere; quodve ſi neceſſitate urgente eò acceſſerint, Synodum inter ſe habere, aut aliquid agere, aut turbas excitare non præſumant. Quicumque id auſus fuerit, ab Eccleſia & ab omni cætu fidelium populorum alienus eſto. Et amodo ego, & Epiſcoporum Synodus ſub anathematis pœna cautum volumus, ne quiſpiam excommunicatus & à fidelium cætu ſegregatus, aut ſui ipſius amator, & pecuniæ cupidus, ſæculive voluptatibus deditus, in Throno meo poſt obitum meum collocetur; ſed eo vacante, provinciæ Epiſcopi Metropolitam Gandiſapor (ſeù Lapethenſem) *ſi tamen canonicè fuerit electus, & Metropolitam Boſræ* (aliàs Perath-Maiſan) *& Moſul* (ideſt, Arbelæ atque Adjabenes) *& Carchæ* (ipſa eſt Beth-Seleucia) *admoneant. Atque omnes iſti quatuor, vel ſaltem tres* (Auctor verſionis hujuſce Arabicæ ex morę temporum ſuorum tam Metropolitarum nomina, quàm numerum exprimit) *ad electionem proceſſuri, ternos Epiſcopos ſecum adducant, & cum ambarum urbium indigenis convenientes, eligant virum orthodoxum, ſine malitia, & ſine dolo, Canonum Eccleſiaſticorum tenacem, purum, caſtum, qui poſt obitum noſtrum ſuper Thronum ſedeat, quem Deus excelſus corroboret, oramus, atque tueatur. Qui ſecus fecerit, ira Dei deſcendat ſuper eum. Et congregatio populi, & Scholaſtici ſimiliter agant, neve convertantur ad fabulas pravorum hominum, & eorum, qui à me dejecti fuere, cujuſmodi ſunt David Maruzita* (ideſt, Epiſcopus Maru, cujus mentio tom.2. pag.412.) *& fautores ejus, & Simeon Epiſcopus Anbaræ* (Ibidem pag. 413.) *Quicumque verò ordinatus fuerit contra hanc conſtitutionem, anathema ſit, & ejus ordinatio inanis cenſeatur.* (Fragmentum hujus Epiſtolæ ex Ebedjeſu Nomocanone Syriacè ſuprà produxi pag. 77.)

In altera autem Epiſtola Encyclica ad populos Orientales ſimilia quædam continentur. Primum ut omnes Eccleſiaſticis Canonibus inſiſtant, & poſt abrogationem Polyarchiæ in Catholica Sede nemo audeat conſpirationes facere, ſive conventus habere, aut circuire per domos. Matrimonia etiam juxta rectum Canonem fiant, neve quiſpiam patris ſui aut patrui uxori jungatur, neve amitæ vel materteræ, vel ſorori, vel nurui: neve quidpiam hujuſmodi audeat omninò quiſquam, ſecundùm conſuetudinem nempè Magorum, & Judæorum: neve ducat infidelem, ſicut Ethnici: neve quiſpiam illegitimè conjugii negotium tractare audeat: neve duas uxores ducat. Quicumque in hæc ſcelera lapſus fuerit, illi à Sacerdotibus pœnitentiæ ſpatium concedatur. Et ſi quidem reſipuerit, ſuſcipiatur. Sin autem in ſuo propoſito perſtiterit, ab Eccleſia arceatur. Eadem quæ viris, feminis lex eſto. Et quicumque aliquid hujuſmodi perpetraverit, omninò ſatagat, ut per pœnitentiam Deo ſatisfaciat. Qui verò reſipiſcere noluerit, ab Eccleſia expellatur, officioque funereo careat, & ejus cadaver nemo efferre audeat.

Aliâ vero Epiſtolâ hoc etiam habet, quod qui Chriſti divinitatem & humanitatem non confitetur, anathema ſit: & qui non confitetur ejuſdem paſſionem & mortem, & quod hæc divinitati non acciderint, anathema ſit; & qui orationem non claudit in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, itidem anathema ſit.

Hucuſque excerpta ex nonnullis Epiſtolis Mar Abæ, qui quum anathema iis dicat, *qui Chriſti divinitatem & humanitatem non confitentur, aut negant Chriſtum paſſum & mortuum, aut paſſionem mortemque ad Divinitatem referunt;* duas quidem hæreticorum factiones per ea tempora in Meſopotamia & Aſſyria finitimiſque locis frequentes ſugillat; Eutychianos ſcilicet, & Manichæos, quorum poſtremi Chriſtum paſſum mortuumque negabant; primi verò unam ex divinitate & humanitate Chriſti naturam conflantes, paſſionem mortemque ad ipſam divinitatem referre convincebantur, præſertim quum ad Triſagium hymnum appendiculam illam, *Qui crucifixus es pro nobis*, adjicerent. Non tamen à Neſtoriana hæreſi recedit, quam ab ipſo ad extremum uſque ſpiritum retentam fuiſſe liquet ex canone quadrageſimo, quo doctrinæ Theodori Mopſveſteni inſiſtendum definit: liquet & ex Barhebræo, qui Choſroën Perſarum Regem, eidem Mar Abæ hanc hæreſim objicientem inducit his verbis. ...

Abam Catholicum Choſroës Anuſcervanus ſapiens Rex aliquando arceſſens, de fide cum ipſo diſputavit, inquiens. Cedo numerum gentium, quæ Mariam Deiparam dicunt, & Cyrillum ſuſcipiunt, earumque, quæ illam vocem reſpuunt & Neſtorium admittunt. Obmutuit ad

hæc

1 Item Canones [1] de regimine, Et Conſtitutiones Eccleſiaſticas.

ههُنهنا هجُحُهنُما :
هُنهُههُا كُهُلُما.

CAPUT LIX.

Hananus Adjabenus.

2 Hananus [2] quoque Adjabenus Li-

سُنُا لهُ سُهُحُا
دهحا

Mar Abæ, cujus meminit Sobenſis ad calcem Catalogi. Amrus notat, Mar Abam edito canone vetuiſſe, *ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet: nam id inductum fuerat à Rege Perſarum ſub Barſuma Niſibeno, coactique fuerant Patres ad nubendum.* Vide tom.2 pag.412.

2 *Hananus* Adjabenus, (non *Hadiaboja*, ut Ecchellenſis pag.53. neque *Chadibajo*, ut Hottingerus pag. 233.) Scholæ Niſibenæ magiſtrum agebat circa annum Chriſti 570. ſub Ezechiele Patriarcha, ut ſcribit Amrus in hujus vita. وكان بنصيبين من الملافنة ايشوعيب وابراهيم بن الحداد وحنانا. وكان لحنانا ثمانماية تلميذ.

Erant (inquit) *Niſibi Doctores Jeſujabus, & Abraham fabri ferrarii filius, & Hananus. Habebat autem Hananus octingentos auditores.* Vixit uſque ad tempora Sabarjeſu Patriarchæ, qui anno Græcorum 917. Chriſti 606. obiit, ut ex Amro tom.2. pag.415. obſervavi, idemque ſcripta Hanani damnavit, quod Theodorum Mopſveſtenum in exponendis Scripturis nequaquam ſequutus fuiſſet, ut teſtatur Timotheus Patriarcha in epiſtola Synodica, quæ in prima Synodo anno Hegiræ 174. ſcripta fuit, & in altera Synodo anno 189. confirmata: ubi quum de libris in Eccleſia recipiendis vel repudiandis diſſeruiſſet, hæc de Hanano, Sahaduna, Eſaia, Joanne Apameenſi, Joſepho Huzita, Joanne Daliathenſi, Ephræmo Elamita, Moyſe, & Abu-Noë apud Sobenſem in Epitome Canonum Synodalium Par. IX. cap. 5. ſubjungit.

هنه . هعهما لهم : ٥٥٥ حدبا

هعهما : ٥٥٥ حدبا

هعهما : ٥٥٥ حدبا

هعهما

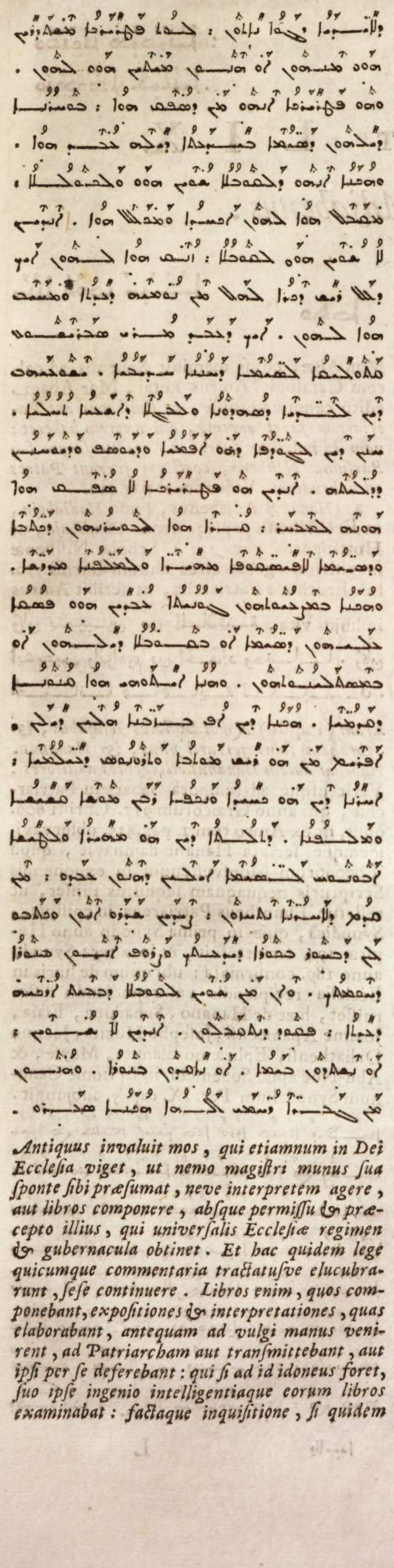

Antiquus invaluit mos, qui etiamnum in Dei Ecclesia viget, ut nemo magistri munus sua sponte sibi præsumat, neve interpretem agere, aut libros componere, absque permissu & præcepto illius, qui universalis Ecclesiæ regimen & gubernacula obtinet. Et hac quidem lege quicumque commentaria tractatusve elucubrarunt, sese continuere. Libros enim, quos componebant, expositiones & interpretationes, quas elaborabant, antequam ad vulgi manus venirent, ad Patriarcham aut transmittebant, aut ipsi per se deferebant: qui si ad id idoneus foret, suo ipse ingenio intelligentiaque eorum libros examinabat: factaque inquisitione, si quidem eæ lucubrationes approbationem & coronam mererentur, approbabantur & coronabantur. Sin verò approbatione illa indignas Patriarcha censuisset, rejiciebat velut Ecclesiasticis legibus contrarias, damnabatque: quemadmodum Sabarjesu Catholicus HANANI Adjabeni scripta condemnavit, & Jesujabus Sahadunæ fabulas, commentaque Esaiæ Tahalensis. Nosque similiter blasphemias illius Apameensis, & Josephi, atque Joannis Daliathensis proscripsimus. Si verò Patriarcha ob defectum scientiæ examen perficere non sufficeret, ad id operis Episcopos eruditos, & Doctores exercitatos advocabat; & collatâ operâ definiebant, utrùm libri suscipiendi vel rejiciendi viderentur. Et hæc sanè fuit antiquorum regula, quæ nostris quoque temporibus obtinet. Nam Ephræmus, qui cathedram & thronum Elamitarum tenet, & ille alter pudicus castusque Raban Moses Presbyter & Doctor, tertius etiam doctus & acutus Abu Noë, lucubrationes ab ipsis elaboratas, antequam à quopiam viderentur, ad nos transmisere, scripseruntque in hæc verba. Cognitionis tuæ fornace eas explorato, & sapientiæ tuæ igne expurgato. Et siquidem in Ecclesiæ archiva recipiendas judicaveris, easdem recipi jubeto. Sin hoc honore indignas censueris, fac ut in mare projiciantur, aut igne absumantur. Et isti quidem viri Dei amantes sic fecerunt. Hæc Timotheus, sententiam à Sabarjesu Catholico in opera Hanani latam referens. Atque huc respexit Sobensis, quum ait de eodem Hanano, *alios plures libros edidit, qui propter Commentatorem repudiati sunt:* eò scilicet, quia in sacrarum Scripturarum expositione, à Theodori Mopsvesteni sententia recessit.

In libro Canonum Ecclesiæ Nestorianæ tom. 2. Bibl. Orient. pag. 507. exstant hujus *Hanani Canones XXI. de Schola Nisibis*, Canonibus Narsetis subjuncti; quibus hæc præfatio

وقام بعده اى بعد يوسف الاهوازى . præmittitur
ويوحنا المعروف بيبين ربن وابراهيم ونرسى :
ايشوعيب الجدلانى وصار جاثليقا وواحد بعد
اخر . وجددت القوانين فى الاسكول فى ايام مار
احادابويه مطران نصيبين والملفان حنانا اتباعًا
للقوانين المقررة فى ايام مار نرسى ومار ابراهيم
بمسلة الاسكلانيين لتجرى امورهم على السداد
وتقرا فى كل سنة ويرتدع بها من هو على الباطل .
والقوانين المقررة اولا كانت فى ايام هوشع مطران
نصيبين وقبله فى ايام برصوما لما انتقل اسكول
الرها الى نصيبين ورضا الاسكولانيين بها .
والمقرّر لها مار نرسى ومن كان معه وخط المطران
فيها بالصّحة واشهاد الاسكولانيين على نفوسهم
انهم متى عدلوا عنها فهم غربا من السبيعة .

Eique successit; (idest, Josepho Huzitæ & Joanni cognomento Bethrabanensi, & Abrahamo, & Narseti) Jesujabus Gadalensis (non hic, sed Arzunita, de quo tom. 2. pag. 412.) *qui postea Catholici dignitatem tenuit, sicut & reliqui*

1 Libros 1 hos compoſuit dilucidavitque.
Commentaria in Davidem,
In Geneſim, in Jobum, in Proverbia:
In Eccleſiaſten, in Canticum Canticorum,
Et in duodecim Prophetas ſimul.
Item expoſitionem in Marcum,
Et in epiſtolas Pauli Apoſtoli.
2 Declarationem 2 Fidei,
Et Sacramentorum, & Quæſtionum.
3 De cauſa 3 ſolemnitatis Hoſannarum:
4 De cauſa feriæ 4 ſextæ Auri:

Et

حكما هكيم هُمر مذهوذ .
هَعْلَمْنُهُا وِوْهُمِ
هوْحنهُا هُاهُمد هعْمَا .
هُوقْمهكَه هُمنُا هُمْمِ
هوْنحْمُا لاوْحهْ رحبُا .
هَعْلَمْنُهُا وِمْنُهُمه :
هوْلحْمُا وِقْمُكمه هكْمبُا :
هقْهُهُا وِوْهُعْنُهُا
هُووُازا هوْهُمُا .
هكْلهُا وِكْلاوُا وُوْهُحْنا
هكْلهُا وِحنهُحُا وِوْهُحُا .
هوْحمُا

liqui alter poſt alterum. Temporibus porrò Achadabuæ Metropolitæ Niſibeni, & Hanani Doctoris, Scholæ leges reſtitutæ fuerunt ſecundùm Canones ſub Mar Narſete & Mar Abrahamo pro bono Scholarium regimine ſancitos, edictumque eſt, ut quotannis legerentur ad correctionem errantium. Qui verò confirmati ſunt Canones, recepti primùm fuerant ſub Hoſee Niſibis itidem Metropolita, & ſub ejus anteceſſore Barſuma, poſtquam ex urbe Edeſſa Niſibin Schola translata fuerat: illique à Scholaribus ſuſcepti ſunt: approbati autem fuere à Mar Narſete, & ab aliis, qui cum ipſo interfuere: ſubſcriptionemque Metropolitæ præferunt ad faciendam rei fidem, necnon Scholarium teſtimonium profitentium ſe quandocumque ab illis declinaſſent, ab Eccleſia alienos fore.

1 *Libros hos compoſuit dilucidavitque.* Ecchellenſis, هكما هُمحْلا هكي هُمر *hos compoſuit receptos libros.* Hottingerus: *cujus libri* هُمحْلا (imò هُمحْلا) *grati, accepti, commemorantur.* Sed in Textu Sobenſis totum hoc deſideratur.

2 *Declarationum Fidei*, hoc eſt, Symboli Nicæni, ut rectè apud Ecchellenſem, quem injuriâ carpit Hottingerus pag. 233.

3 *De cauſa ſolemnitatis Hoſannarum.* Amrus hujuſmodi feſtum in Eccleſia Syrorum Neſtorianorum ſub Babæo Patriarcha Acacii ſucceſſore inſtitutum fuiſſe ſcribit. وعقد لهوشع مطرنة نصيبين. وفى ايامه عمل الشعانين بنصيبين والدابن.

Hic, inquit, *Hoſee Metropolitam Niſibis inſtituit, cujus diebus feſtum Hoſannarum Niſibi & Modainæ* (hoc eſt Seleuciæ) *celebratum fuit.* Vixit autem Babæus ad annum Græcorum octingenteſimum decimum quartum, ut refert idem Amrus citatus tom. 2. pag. 408. Iiſdem ferè temporibus apud Græcos Syroſque tùm Orthodoxos, tùm Jacobitas id Feſtum celebrari cœptum fuerat, teſtibus Severo in Homil. 125. & Joſue Stylita ad annum Chriſti 498. Vide tom. 1. p. 23.

4 *De cauſa feriæ ſextæ Auri.* Ita appellant Syri feriam ſextam infrà octavam Pentecoſtes, quod in ea legatur ex Actibus Apoſtolorum illud miraculum S. Petri ajentis ad claudum in ſpecioſa templi porta poſitum, *Argentum & aurum non eſt mihi.* In idem argumentum ſcripſit Sabarjeſu cognomento Roſtamus, de quo Thomas Maragenſis in hiſtoria monaſtica lib. 2. cap. 17. In officio Chaldæorum Codice Syr. Amiden. 1. tom. 1. pag. 581. adnotatur هُمعْمعا هُحنهُحا :: هُحْمِ هُحْمِ *Feriam ſextam Auri inſtar Feſtorum celebrari*, hoc eſt, ut ad Latinum morem loquar, *ſub Ritu Duplici.* Inter Severi homilias binæ ea de Feria habitæ ſunt, videlicet ſeptuageſima quarta, & nonageſima ſecunda: & priori quidem hic titulus præfigitur: *Homilia 74. habita feria ſexta hebdomadæ poſt Pentecoſten, quum Jejunium de more celebraretur, in illud quod legitur ex Actibus Apoſtolorum: Petrus autem & Joannes aſcendebant ad Templum hora Orationis nona: & vir quidam claudus ex utero matris ſuæ eferebatur &c.* Unde liquet tàm hanc, quàm Hoſannarum, de quibus mox dixi, ſolemnitatem ex Eccleſia Antiochena ad Seleucienſem Syrorum Neſtorianorum promanaſſe.

ܘܥܘܕܟܗ̈ܐ ܘܡܨܥܐ .

Et Rogationis [1], & Inventionis [2].

ܡܕܡܪܢܐ ܘܟܬܒ ܥܠ ܥܘܕܟܗ̈ܐ ܕܙܡܪ̈ܐ .

Et Orationem de festo Hosannarum.

ܘܫܪܐ ܟܡܐ ܕܫܪ̈ܝ̈ܢ ܐܚ̈ܪ̈ܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܡܪܗ̇ ;

Alios denique plures libros edidit,

ܕܒܓܝܠ ܦܫܩܢܐ ܕܦܫܩ ܥܠ ܦܬܓܡ̈ܐ ܕܝܘܚܢܢ ܦܡ ܕܗܒܐ .

Qui propter Commentatorem repudiati sunt.

CA-

NOTÆ.

1 *Rogationis.* Ecchell. *de Litaniis*. Hottingerus, *Preces:* publicæ nimirùm supplicationes, sub Ezechiele Patriarcha, atque adeò temporibus ipsius Hanani, indictæ, de quibus tom. 2. pag. 413. & hoc tom. pag. 72.

2 *Inventionis*. Ecchell. *de Inventione (nempè Crucis.)* & quidem rectè: vox enim *Crucis* subintelligitur, cujus de Inventione Hananus disseruit. Unde Hottingerus reprehendendus, qui quum esset Syriacorum Rituum planè ignarus, Ecchellensem tamen hac in re arguere ausus est, inquiens: *quod de Inventione Crucis Ecchellensis explicat, illud nimis est tortum*. In Officio Chaldæorum post Festum Crucis, quod mense Septembri celebratur, quatuor Dominicæ sequentes, *Inventionis* nomen habent, sic: ܚܕ ܒܫܒܐ ܕܡܨܥܐ ܕܨܠܝܒܐ [1] .

Dominica prima Inventionis &c.

3 *Alios plures libros edidit, qui propter Commentatorem repudiati sunt.* Ecchell. *Sed neglecti sunt causa Commentatoris*. Hottingerus, *cætera, incuria Scriptorum paulatim neglecta sunt*, mentem Sobensis haud assequutus. Neglecti sunt, seù potiùs repudiati alii libri Hanani, eò quod cum Theodori commentatoris doctrina minimè cohærerent, ut suprà dixi. Nam in Conciliis Nestorianorum sub Mar-Aba, Jesujabo, Sabarjesu, & Gregorio definitum fuit doctrinam Theodori usquequaque amplectendam esse. Mar Abas Canone 40. اراونا كلنا نحن اساقفة المشرق مبنية على الامانة التى وضعها الثلثماية وثمانية عشر وفى تفاسير الكتب على مار ثيادورس

Sententiæ omnium nostrum Episcoporum Orientis fundatæ sunt super fidem Patrum trecentorum decem & octo; in expositione autem Scripturarum, sanctum Theodorum sequimur. Jesujabus Can. 2. فى اتباع تفاسير ثادورس المفسر والاعتماد على كتبه وان الذى يخالفها ويتبع غيرها فهو محروم كما فعل من عانده فى اتباع يوحنا فم الذهب .

Quod Commentaria Theodori Commentatoris sequenda sunt, ejusque libris standum; qui verò iis contradixerit, alia scripta amplexus, anathema sit: quemadmodum fecit, qui eum (hoc est, Theodorum,) *impugnavit, Joannem Chrysostomum sequutus.* Sabarjesu. اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا ردية منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت ويبطلون جوهرى المسيح وانهما اثنان وتفاسير ثاودورس المفسر :

Hæc Synodus congregata fuit propter quosdam cœnobitas, qui inter cæteras pravas opiniones hanc asserebant, insitum scilicet esse in natura humana peccatum, & Adamum creatum natura immortalem: duas autem Christi substantias negant, & Theodori Commentatoris Commentaria impugnant. Et infrà: وفى تصحيح تفاسير المفسر الكبير وان من خالف على شى من ذلك كان محروما ومن قال بسواها

Commentariis igitur Commentatoris magni omnino inhærendum: qui verò iis quoquomodo repugnaverit, aut aliter senserit, anathema sit. Et paucis interjectis. والعهد الذى فى اخرها بالاقرار من رهبان عمر بن برقيطى بالتثليث المقدس والاتحاد المعظم الذى لا انفصال له وادامة الدرس فى كتب المفسقان .

Id autem in fine Synodi *communibus monachorum cœnobii Baritæ* (cujus mentio to. 2. Bibl. Orient. pag. 496.) *suffragiis conclusum fuit: ut scilicet in sanctam Trinitatem, & magnam indivisibilemque Unionem firmiter crederetur, librique Commentatoris assiduè evolverentur.* Gregorius denique: هذه السوندس اجتمعت فى وقت عقد غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسر الكبير .

Hæc Synodus coacta fuit, quum Gregorius Catholicus electus est. In hoc autem sententiæ omnium convenere, ut Fides magna (idest, Symbolum Nicænum) *& Commentaria magni Commentatoris servarentur.*

CAPUT LX.

Aphraates Perſa.

1 Beatiſſimus Aphraates 1
Sapiens Perſa
2 Duos 2 compoſuit tomos:
3 Nec non orationes 3 ordine alphabetico digeſtas.

CAPUT LXI.

Hibas, Cumas, & Probus.

4 Hibas 4, & Cumas 5 & Probus
5 E Græco in Syriacum
Tranſtulerunt libros Commentatoris
6 Atque Ariſtotelis 6 Scripta.

Ad

NOTÆ.

1 *Aphraates*, Barhebræo *Pharhades*, Ecchellenſi *Aphrahet*, cognomento *Sapiens Perſa*, ſeù *Sapiens Perſarum*, claruit ſub Papa Epiſcopo Seleuciæ circa annum Chriſti 320. Jacobo Niſibeno & Ephræmo Syro æqualis. Vide tom. 2. p. 398.

2 *Duos compoſuit tomos*, Adhortationum ſcilicet, ut ſcribit Barhebræus loc. cit.

3 *Orationes ordine alphabetico*. Duas ſuprà viginti epiſtolas vocat Barhebræus, quæ exſtant Cod. Syr. 45. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 617. Ecchellenſis vertit, *Orationes de literis Alphabeti*, minus rectè: non enim Aphraates de literis Alphabeti diſſeruit, ſed carmina moralia juxta ordinem literarum alphabeti compoſuit.

4 *Hibas* ܗܝܒܐ Sobenſi, Syris ܐܝܒܐ *Ibibas*, hoc eſt, *Donatus*, Edeſſenam Eccleſiam rexit ab anno Chriſti 435. ad annum 457. quo obiit die 28. Octobris, ut latè dixi tom. 1. à pag. 199. Eum Theodori libros in Syriacam linguam tranſtuliſſe, præter Sobenſis auctoritatem teſtantur Presbyteri Edeſſeni ejuſdem accuſatores in quatuor Conciliis Antiochiæ, Tyri, Beryti, atque Chalcedone. Hinc *Interpretis* titulum aſſequutus eſt apud Syros Neſtorianos, qui ipſum etſi à Neſtorii erroribus patrocinioque reſipiſcentem, ſuorum tamen Doctorum in numerum accenſent, propterea quod initio motæ propter Neſtorium quæſtionis, hujus partibus impensè faviſſet, ſcriptâ ad Marim Perſam famosâ illa epiſtolâ, quæ poſtea in quinta Synodo damnata fuit. Vide Tom. cit. pag. 203.

5 *Cumas & Probus*. Ecchell. *Cumi & Pharuba*. Doctores erant in Schola Edeſſena, ubi adhibito Hiba ſocio, libros Theodori Commentatoris atque Ariſtotelis è Græco in Syriacum tranſtulere, ut plana ſunt Sobenſis verba, quæ tamen Hottingerus p. 231. quum non intellexiſſet, pro libris *Commentatoris*, hoc eſt, Theodori, expoſitiones quaslibet Ariſtotelicas poſuit, ſic: *Cumæus adhibitis ſociis Hiba & Pharuba, ex Græco idiomate in Syriacum tranſtulit ſcripta Ariſtotelis, aliaque* ἑρμηνευτικὰ. Inter operum Ariſtotelicorum interpretes numeratur idem Probus apud eundem Hottingerum in Bibl. Orient. p. 222. 223. 230. etſi فوبرى *Phubrius*, vel *Phubræus* per literarum tranſpoſitionem dicatur. De Probo altero, quem Petrus Junior Monophyſitarum Patriarcha Antiochenus damnaſſe dicitur in hiſtoria Dionyſii, vide obſervata tom. 2. pag. 72.

6 *Ariſtotelis ſcripta*. Hinc patet, apud Syros tùm Orthodoxos, tùm Neſtorianos Philoſophiam Ariſtotelicam prius coli cœptam fuiſſe, quàm apud Monophyſitas. Verſionem Dialecticæ Ariſtotelis Jacobus Edeſſenus

Ad hæc composuit Hibas interpres Commentarium in Proverbia: Et Interpretationes, & Hymnos, Atque disputationem adversùs contentiosum.

ܗܘ ܠܗ ܕܥܒܕ ܦܫܩܐ ܥܠ ܣܦܪܐ
ܕܡܬܠܐ ܘܫܒܚܬܐ ܘܡܕܪܫܐ :
ܘܠܦܘܓܐ ܕܥܡ ܡܪ ܐܒܐ
ܕܒܘܣܡܐ ܒܚܡܫ ܡܐܡܪܐ .

CAPUT LXII.

Discipuli Mar Abæ.

1 Discipuli 1 quoque Mar Abæ Composuerunt libros, quos sumus commemoraturi: Librum *scilicet* commentariorum
2 In Danielem: & 2 Hymnos.

ܐܝܟ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܡܪ ܐܒܐ ܐܦ ܗܢܘܢ ܥܒܕܘ
ܣܦܪܐ ܕܢܬܟܪ ܗܘ ܕܡܦܫܩܢܐ ܒܗ ܘܐܡܪ :
ܦܫܩܐ ܕܥܠ ܕܢܝܐܝܠ ܘܬܪܝܢ ܫܒܚܬܐ .

CAPUT LXIII.

Thomas Edessenus.

3 Thomas 3 Edessenus 4 scripsit
4 De causa Nativitatis 5 & Epiphaniæ.
5

ܬܐܘܡܐ ܐܘܪܗܝܐ ܟܬܒ
ܡܐܡܪܐ ܒܥܠܬ ܝܠܕܐ ܘܦܝܢܝܬܐ .

Epi-

ſenus fecit. Nicolai autem librum de Summa Aristotelicæ Philosophiæ è Græco in Syriacum transtulit Honainus Isaaci filius, ut dixi tom. 1. pag. 493. & tom. 2. pag. 310. De reliquis Syris, Arabibusque operum Aristotelicorum interpretibus vide Hottingerum in Biblioth. Orient. cap. 2. à pag. 219. ad pag. 241. De varia verò Philosophiæ Aristotelicæ tàm apud Græcos, quàm apud Latinos fortuna consulendus Launojus in singulari libro hac de re edito, cujus summam exhibet Fabricius Bibl. Græc. tom. 2. à pag. 178.

1 *Discipuli Mar Abæ*. Amrus citatus tom. 2. pag. 412. hosce enumerat Mar Abæ discipulos: *Narsetem* scilicet *Episcopum Anbaræ*: *Jacobum Metropolitam Beth-Garmæ*: *Paulum Metropolitam Nisibis*: *Ezechielem Episcopum Zuabiæ*, qui posteà ad Patriarchalem dignitatem evectus fuit: *Kajuram Doctorem Hirtæ*, qui præceptoris sui cadaver humandum curavit: *Ramjesu*, & *Isai*, qui Scholæ Seleucienſi præfuere: *Moysen Episcopum Carchæ*: *Barsabam Episcopum Sciaakerdæ*: *Davidem Metropolitam Maru*, qui ab eodem Mar Aba depositus fuisse dicitur: *Sciubchalmaranum Episcopum Cascaræ*: *Sergium Doctorem Hazæ*, hoc est, Scholæ Adjabenicæ: *Jacobum Doctorem* ejusdem fortasse Scholæ: & *Thomam Edessenum*. Ex his verò nonnullos singulari capite in Catalogo laudat Sobensis, ut Paulum, Ezechielem, Kajuram, Sciubchalmaranum, Sergium, & Thomam: alios tacitus præteriit.

2 *Hymnos*. Ecchellens. *Colloquia*, minus rectè.

3 *Thomas Edessenus*, non Iacobita quem Heracleensem vocant Syri, ut conjicit Barhebræus citatus tom. 2. pag. 411. Sed Nestorianus, qui Mar Abam sermonem Græcum docuit & in convertendis Theodori operibus in linguam Syriacam adjuvit, ut refert Amrus, qui tamen sibi repugnat, quum eundem Thomam nunc Mar Abæ præceptorem dicit, nunc inter discipulos numerat.

4 *Edessenus*. ܐܘܪܗܝ *Orrhoita*. Celeberrimam illam Mesopotamiæ urbem, *Orrhoam*, *Arach*, & *Edessam* Syris appellari, sæpiùs notavi tom. 1. & 2. Vide Ecchell. in not. ad hunc locum pag. 249. ubi Seldenum merito reprehendit, quod vocem Arabicam الرهاوية, quæ *Edessenam* significat, *Rheavienſem* reddidit, hac addita nota; *sed interim loci unde sic dicatur, plane nimis ignari*. Nestorianos sub Chosroë Anuscervano Ecclesiam Edessenam pulsis orthodoxis occupasse, Cedrenus scribit.

5 *De causa Nativitatis & Epiphaniæ*.

In

1 Epistolam 1 adversùs Tonos. Solutionem Astrologiæ.

Prolixos sermones Paracleticos:
2 Et disputationes 2 adversùs hæreses.

CAPUT LXIV.

Sergius Rhesinensis.

3 Sergius 3 Rhesinensis composuit Commentarios in Dialecticam.

CAPUT LXV.

Paulus Nisibenus.

4 Paulus 4 Nisibenus scripsit
5 Commentaria in 5 Scripturam: Et

In Ægypto & reliquis Orientalibus Ecclesiis Festum Nativitatis & Epiphaniæ Domini usque ad tempora S. Joannis Chrysostomi simul celebratum fuit, ut idem Chrysostomus homil. 72. tom. 5. quæ est *in Natalem diem Salvatoris nostri* testatur, affirmans, quum illam recitasset Orationem, nondum decem elapsos fuisse annos, quum primùm dies ille, Nativitatis nimirùm, innotuisset Ecclesiæ Orientali. Utrumque Festum Armeni in præsentem usque diem conjungunt. Vide Svicerum in Lexico, verbo τιφανια.

1 *Epistolam adversùs Tonos:* in qua scilicet cantus diversis tonis exeuntes, qui in Ecclesia Syrorum usurpantur, minus probat. Ecchell. & ex eo Hottingerus habent, *Epistolam de componendis hymnis*, minus rectè.

2 *Disputationes adversùs hæreses.* Ecchellensis cum præcedenti opere conjungit, hunc in modum; *prolixas consolatorias literas disputationis adversùs hæreses:* nam literam ; Daleth pro ◦ Vau in textu voci ,, quæ *disputationem* significat, præfixit.

3 *Sergius* Rhesinensis (non Rashinius, aut Raschinæus, ut apud Ecchell. & Hottingerum: est autem *Rhesina* seù *Resaina* urbs Mesopotamiæ circa Aborum fluvium, ut dixi in Dissertatione de Monophysitis) Archiater apud Syros celeberrimus, qui primus libros Philosophicos & medicos ex Græco in Syriacum traduxit, teste Gregorio Barhebræo, cujus verba tom. 2. pag. 315. citavi. Idem Sergius ab Ephræmo Patriarcha Antiocheno Romam missus dicitur ad S. Agapitum Papam adversùs Anthimum Constantinopolitanum, ut ex eodem Barhebræo notavi tom. cit. pag. 323. Laudatur in historia Dynastiarum pag. 94. 99. & 172. Alius fuit à Sergio Scholæ Adjabenicæ præceptore, qui ab Amro inter Mar Abæ discipulos recensetur, quemadmodum suprà dictum est. An autem unus idemque sit cum Sergio illo interprete, qui sub Chosroe Persarum Rege ac Justiniano Imperatore claruit, Regumque Persarum seriem & gesta in linguam Græcam deprecante Agathia Scholastico convertit, non ausim definire. Ætas utriusque, locus, studium, linguarumque peritia conveniunt. Vide Agathiam lib. 4. pag. 141.

4 *Paulus* Nisibenus Episcopus, Mar Abæ discipulus, interfuit Synodo, quam Josephus ejusdem Mar Abæ successor indixit, ut in fine ejusdem Synodi legitur his verbis:

وحضر هذه السونهدس عدة من الابا ومنهم
فولوس مطران نصيبين فى عدد من حضر وذكر
الرتب وان رتبة نصيبين الثانية .

Huic Synodo complures Patres interfuere, quos inter Paulus Nisibis Metropolita: decretusque fuit Sedium ordo, utque Nisibenus Thronus secundas obtineret: Primum enim à Patriarcha locum Episcopus Lapethæ seù Gandisapor, occupat, ut ex Tabulis Amri & Eliæ tom. 2. pag. 458. observavi. Præfuit autem Josephus Patriarcha ab anno Græcorum 863. ad annum 875.

5 *In Scripturam.* Syriacè ,,ڐ *Surta*, quæ

1 Et disputationem adversùs 1 Cæsarem:
Et Epistolas diversi generis.

CAPUT LXVI.

Babæus magnus, Archimandrita.

2 Babæus 2 magnus composuit

Tres

quæ vox quum aliàs *imaginem* significet, hìc pro *Textu* (Sacræ nimirùm Scripturæ) sumitur: & frequenter apud Syros Expositores occurrit.

1 *Disputationem adversùs Cæsarem*. Ita in Textu Sobensis. Hottingerus pag. 236. suspicatur legendum esse *adversùs Chosroëm*. Barhebræus Mar Abam Pauli præceptorem cum Chosroë Persarum Regè disputantem inducit tom. 2. pag. 411.

2 *Babæus*, cognomento magnus, celeberrimi in monte Izla apud Nisibin cœnobii, quod Abrahamus sub Babæo Patriarcha fundaverat, monachus ejusdemque Abrahami discipulus, & in præfectura cœnobii post Dadjesu obitum successor, claruit sub Patriarchis Nestorianorum Ezechiele, Jesujabo Arzunita, Sabarjesu, & Gregorio ab anno circiter Græcorum 880. ad annum 939. ut scribit Thomas Maragensis in historia Monastica lib. 1. cap. 7. & seqq. ubi monachos quosdam incontinentes ab ipso ejectos refert sub Jesujabo Patriarcha anno Græcorum 901. Post obitum verò Gregorii Patriarchæ, quum Chosroës Hormisdæ filius Christianis vetuisset, nequem Patriarcham sibi præficerent, vacuam Sedem eundem Babæum rexisse usque ad annum Christi 628. Hegiræ 6. quo Siroës interfecto Chosroë Regnum Persarum occupavit, & Jesujabus Gadalensis in Patriarcham Nestorianorum electus fuit. Verba Maragensis hæc sunt.

*Beatus autem iſte Mar Babæus ex Beth-Ainata Zebedeæ (*inſulæ*) pago oriundus, diſcipulus fuit, ſicut de ipſo proditum eſt, quemadmodum & pater noſter Jacobus, Mar Abrahami viri docti & ſapientis. Inerat autem illi, velut vitium à natura inditum, in loquendo imperandoque aſperitas & impetus quidam. Idem Patrum libros luculentis commentariis illuſtravit. Quum verò Dadjeſu deceſſiſſet, eidem ſuffectus eſt Mar Babæus, Congregationiſque regimen obtinuit, ordine tertius. Quo tempore Diabolus in illo benedicto agro electi tritici à diligentibus piiſque agricolis ſati maledicta fœdæ doctrinæ ſuæ zizania diſſeminare exorſus eſt &c.*

Quosdam quippe ex eodem grege monachos fornicationis spiritu implevit, carnisque concupiscentiâ, quæ luxuriæ mater est, mentes eorundem confudit, eoque audaciæ impulit, ut sibi mulieres raperent, atque ut fama est, ad cellas exterioris atrii, in quo morabantur, eas exciperent. Et in hoc quidem execrabili turpique opere aliquantisper perseverarunt. &c.

Aderat autem in sacro illo cœnobio beatus quidam nomine reque ipsa Elias. Et hic quidem seculari generatione ex magna Arabum Tajorum urbe Hirta oriundus erat: literis autem operam dederat in urbe Nisibi: ascetiæ demùm vitæ moribus in illo sancto cœnobio imbutus fuerat &c. Jam verò quemadmodum beati Eliæ operâ Deus omnium dominus prophetas Baal perdidit peremitque: ita eidem universitatis Domino placuit per hunc antiqui illius Eliæ cognominem ejusdemque prophetæ in simili opere socium malas spinas ignis incendio dispositas atque præparatas, istorum scilicet hominum flagitia turpemque conversationem dissipare. Narrant quidam, Eliam id ex divina revelatione didicisse, & ab Angelo illi præceptum fuisse, ut intempesta nocte è cella sua ad illorum hominum cubicula clam proreperet. Alii contra affirmant, Eliam casu illuc venisse, strepitumque teli liciatorii mulierum texentium audivisse. Alii demùm produnt ab Elia pueros illorum monachorum *filios circa parentum cellas lusitantes repertos fuisse: sciscitantique, quinam forent, & unde illuc advenissent, eos respondisse, in eodem loco se natos, suosque patres ibidem se habere, singulorum item nomina indicasse &c. Eo itaque deprehenso scelere Elias obstupuit, hæsitque attonitus &c.*

Mos erat in eo sacro monasterio receptus, ne ex quacumque causa signum Congregationis pulsaretur, nisi jubente Cœnobiarcha; id verò si unquam eo inconsulto fieret, indicabat ipsius Cœnobiarchæ exauctorationem. Illuxerat jam dies, quum beatus Mar Elias interiorem monasterii ædem ingressus, Ædituo præcepit, ut è superiori loco signum Congregationis pulsaret. Quod audiens Æditus, præcipientis auctoritatem dignitatemque reveritus, resistere non est ausus, nec illud opponere, quod id fieri inconsulto cœnobii præfecto minimè liceret; sed extemplo dicenti paruit, quodque Beatus imperaverat, promptè exequutus est: continuoque omnes ad Ecclesiam convenerunt. Sanctus verò Mar Babæus, qui eo tempore monasterio præerat, mirabatur, quod se inconsulto, nullâque quam ipse sciret urgente causa, Congregationis signum datum fuisset. Æditum itaque interrogat, cujusnam jussu signum pulsasset. Elias, respondit, zelotes hoc ut facerem, imperavit. Tùm verò quum Cœnobiarcha rei tam insolitæ causam ab Elia sciscitaretur: quî fieri posse dicam, respondit Elias, Pater & magister noster, ut quæ in locis à nobis maximè remotis geruntur, te minimè lateant; ea verò quæ domi tuæ & apud te flagitiosè perpetrantur, te latere potuerint? Huccine res nostræ reciderunt, ut qui tibi subditi non sunt, te revereantur tuique præsentis juxtà atque absentis aspectum fugiant & latebras quærant. In hac tamen Dei hæreditate Sodoma revixerit, & Gabaa instauretur? Quînam fieri potuit, ut cancer serpens & ulcus corruptionis membra sancti corporis, filios inquam, tuæ sanctitatis, invaserit? Ubinam est benedictio patris nostri Abrahami, & institutio Mar Dadjesu, & doctrina fluvii Gehon, quæ est doctrina tua? Quoniam vestra institutio maledicta reptilia serpentis homicidæ sobolem procreavit. Quidam itaque ex nobis, ex his, qui coram te adsunt, quorum oculi hæc vident & aures audiunt, injustitiam conceperunt & pepererunt iniquitatem, & aquas turbidas biberunt, & labruscas comederunt, & cum filiabus Moab fornicati sunt consilio Balaam intelligibilis, & Deum Abraham & Isaac & Jacob obliti sunt. Tuum itaque, Pater, est, ut zelotem Phinees æmulatus, zeli tui hasta reos confodias, & viscera dispergas immundorum istorum hominum, qui paterno cætui omnium filiorum Orientis hanc notam inusserunt. Tuum est, ut eos, quos hisce oculis egomet vidi, perdas, & de Bethel ex domo Domini Dei Patrum tuorum abigas.

Quum hæc & hujuscemodi sacrum illud os loqueretur, atque in omnes qui aderant, timor ac tremor irruisset, sanctus Mar Babæus ad Eliam conversus: rem, inquit, ita se habere, ut affirmas, tantùm ostende; tùm ego quæ mei officii sunt, faciam. Tunc verò Elias scelestos illos digito ostendit & publicavit. Hi sunt, ajebat, homines illi, qui palantes ex ovili vitæ exierunt, ut spinas pascerent. Hi sunt, qui Hierusalem reliquerunt, & inter serpentes ruinarum Hiericuntinarum ambulare maluerunt. Hi sunt, qui fecerunt vitulum in Horeb, & adoraverunt sculptile, & mutaverunt gloriam suam in stercus & in corruptionem immundam. Et ecce mulieres in cellis eorum, & unacum ipsis filii. Hi sunt quorum nequitia me coëgit, ut ista præciperem, & facerem inconsultâ tuâ sanctitate.

Quum autem hæc ex zelo dicta & significata fuissent à secundo Elia, vehementer ingemuere sancti illi, scelestosque monachos monastico habitu exuerunt, & in tonsura capitis illorum hiatum fecerunt: eosque atque mulieres filiosque eorum inde ejectos expulerunt, & excitato igne cellas eorum concremarunt. Pergit referre, ejectos è cœnobio Izlensi monachos, in locum, quem Phughitam vocant, pœnitentiæ causa secessisse; eosque inter à Babæo archimandrita etiam Jacobum cœnobio expulsum, perinde acsi flagitiorum eorum monachorum conscius & particeps esset: quo in montes Cardoos primùm, deinde in Beth-Abe, ubi maximum cœnobium ædificavit, abeunte, reliquos Izlenses cœnobitas adversùs eundem Babæum tumultuantes, in diversas Assyriæ partes sponte commigrasse. Mox quum Gregorii Cascarensis electionem præter Chosroïs Regis jussum, qui Gregorium alterum Nisibenum in Patriarcham eligi præceperat, factam narrasset, subjungit. ﻭﻫﺬﺍ ﻣﺎ ﻗﺪ ﺫﻛﺮﻧﺎﻩ ﻣﻦ ﺍﻟﺤﺎﺩﺙ ﺍﻟﺬﻱ ﺟﺮﻯ ﻓﻲ ﺩﻳﺮ ﺍﻟﺰﻋﻔﺮﺍﻥ ﻭﻣﺎ ﺳﺒﺒﻪ ﻭﻛﻴﻒ ﺍﺑﺘﺪﺃ ﻭﻛﻴﻒ ﺍﻧﺘﻬﻰ ﻭﻛﻴﻒ ﺍﻧﺤﻞ ﺍﻟﺮﻫﺒﺎﻥ ﺍﻟﻤﺨﺎﻟﻔﻮﻥ ﻭﺍﻟﻤﻄﺮﻭﺩﻭﻥ ﻣﻦ ﺍﻟﺪﻳﺮ ﻭﺍﻟﺒﻴﻊ ﺍﻟﺘﻲ ﺍﺑﺘﺎﻋﻮﻫﺎ ﻭﺍﻟﻤﻮﺍﺿﻊ ﺍﻟﺘﻲ ﺍﻧﺘﻘﻠﻮﺍ ﺇﻟﻴﻬﺎ ﻭﺍﻟﻤﺪﺓ ﺍﻟﺘﻲ ﺳﻜﻨﻮﻫﺎ ﻭﺍﻟﻤﻮﺍﺿﻊ ﺍﻟﺘﻲ ﺍﻧﺘﻘﻠﻮﺍ ﻣﻨﻬﺎ ﻭﺍﻟﺴﺒﺐ ﺍﻟﺬﻱ ﺍﻧﺘﻘﻠﻮﺍ ﻟﻪ

Hæc igitur quum Rex audiiſſet, didiciſſetque, non Gregorium illum, quem Catholicum fieri præceperat, à Chriſtianis ordinatum fuiſſe, ſed Gregorium alterum ejus loco per fraudem ſuffectum; benevolentiæ amoriſque immemor, queis Chriſtianos univerſos, ac præſertim Sabarjeſu proſequebatur, iraque excandeſcens, collatâ Gregorius poteſtate ne uteretur, effecit. Juravit præterea per ſolem Deum ſuum, quoad ipſe vixiſſet, non paſſurum ſe, ut in regione Orientis Patriarcha fieret: quod & præſtitit, quum

operâ omni discipulus Satanæ in id incumberet, ut sacrum Sacerdotium Christianis in ditione sua constitutis adimeretur : deficiente scilicet qui generat patre, filios etiam, qui generati erant, paulatim deficere oportebat. Atque ita donec is Christianorum Orientis gladio cæsus est, sancta Ecclesia (Nestorianorum nimirum secta) *Patriarchatu caruit, quum neque Metropolitæ neque Episcopi ordinarentur. Quamobrem luctus mærorque fideles omnes occupaverat, quod Præsule, Rectore, ac Patrum Patre Patriarcha destituti essent.*

Per idem tempus doctrina virtutumque operibus clarebat in ordine monachorum beatus Mar Babæus magnus. Ad hunc igitur literas dederunt Metropolitæ, qui finitimis diœcesibus præerant : Mar Cyriacus scilicet Nisibis, Mar Jonadab Adiabenus, & Mar Gabriel Charchæ (seù Oppidi) *Beth-Seleuciæ : qui quum sacra cœnobia per eos dies frequenter ædificari cernerent vererenturque, ne impia Messalianorum doctrina cum paucis aliorum hæreticorum opinionibus in illis regionibus ab Agricolis diaboli disseminaretur, nec ipsi Ecclesias visitare possent, Regem veriti, ne scilicet Rex Chosroës ipsos calumniaretur, quod Patriarcham ordinassent, atque ita in discrimen capitis adducerentur : his, inquam, de causis sanctum Mar Babæum Ecclesiæ doctorem, quem omnibus constabat monachum, non Episcopum esse, rogarunt, donec feliciora Ecclesiæ suæ tempora Dominus largiretur, ut cœnobia, & Anachoretarum monasteria visitaret, defectusque omnes suppleret ; infirmos verò impietatique mancipatos ex Ecclesia deturbaret. Et illi quidem literas ea de re potestatem hujusmodi continentes scripsere. Babæus verò tamquam diligens operarius sollicitusque minister Ecclesiam administravit, & incorruptam servavit usque ad obitum impii Regis Chosroïs. Quum autem Catholicus ordinatus est, tunc ille in cœnobium secessit &c.*

At Chosroës Rex Hormisdæ filius quum in extrema senectute colligendis per fas nefasque opibus intentus esset ; mortuo beato Mar Jazdino fidelium principe, quem seculari magnitudini coronam gloriamque cœlestem conjunxisse, & in thalamum supernæ felicitatis admissum fuisse præclara ipsius gesta testatum faciunt ; beneficiorum, quæ ab eo acceperat, immemor, opes ejus omnes bonaque abstulit, & Samatam Curtamque ipsius filios, benedictione dignos verosque fideles, è divitibus pauperes effecit & ex summo illo gloriæ dignitatisque fastigio in abjectam privatorum conditionem redegit. Quum verò beatus Samatas unà cum stulto Rege Chosroë malitiam consensisse & in dies augeri cerneret, Mahuzam regiam urbem clam petens, quatuor supra viginti Chosroïs filiis, qui ibi educabantur, gladio peremptis, Siroëm ejusdem filium, qui & Cavades dicitur, inde eductum in oppidum eorum adduxit, & reseratis carceribus, quotquot vinculis detinebantur solutos equisque impositos, armis ad bellum committendum aptis communivit : atque ita Siroëm reluctante patre in regnum immisit, levi negotio, quum ob Chosroïs avaritiam ingluviemque copias ejus fudisset dissipassetque. Ingressus autem honorabilis Samatas cum servis suis palatium Chosroïs, hasta Regem confodit. Quo interempto, pax & tranquillitas omnibus ubique locorum Ecclesiis affulsit, & Samatæ jussu spes bona hominibus à Siroïs copiis annunciata est. Siroës verò continuò præcepit, ut Catholicum Christiani ordinarent : ordinatusque est Mar Jesujabus Baladæ Episcopus, qui Gadalensis ex Gadala Arabiæ pago nuncupatur. Coacta enim Synodo quum Patres omnes sanctum Mar Babæum rogassent, ut Catholicus fieret, renuit ille : ajebat enim malle se in cella cœnobii sui dies claudere, quàm cum labore præesse. Catholicus igitur & nonnulli Episcopi Babæum honoris causa usque ad cœnobium deduxere,

Hucusque Thomas Maragensis : qui narrationi suæ duo etiam falsa intermiscet miracula : alterum cap. 29. à Jacobo Beth-Abensi, cujus suprà facta est mentio, perpetratum ; quum scilicet ejus cœnobium à Babæo visitaretur, qui lectiones è Scriptura in Dominicis & Festis à Cœnobitis legi solitas abrogari jusserat, ut tom. 2. pag. 491. indicavi : alterum cap. 35. in ejusdem Babæi laudem confictum, his verbis :

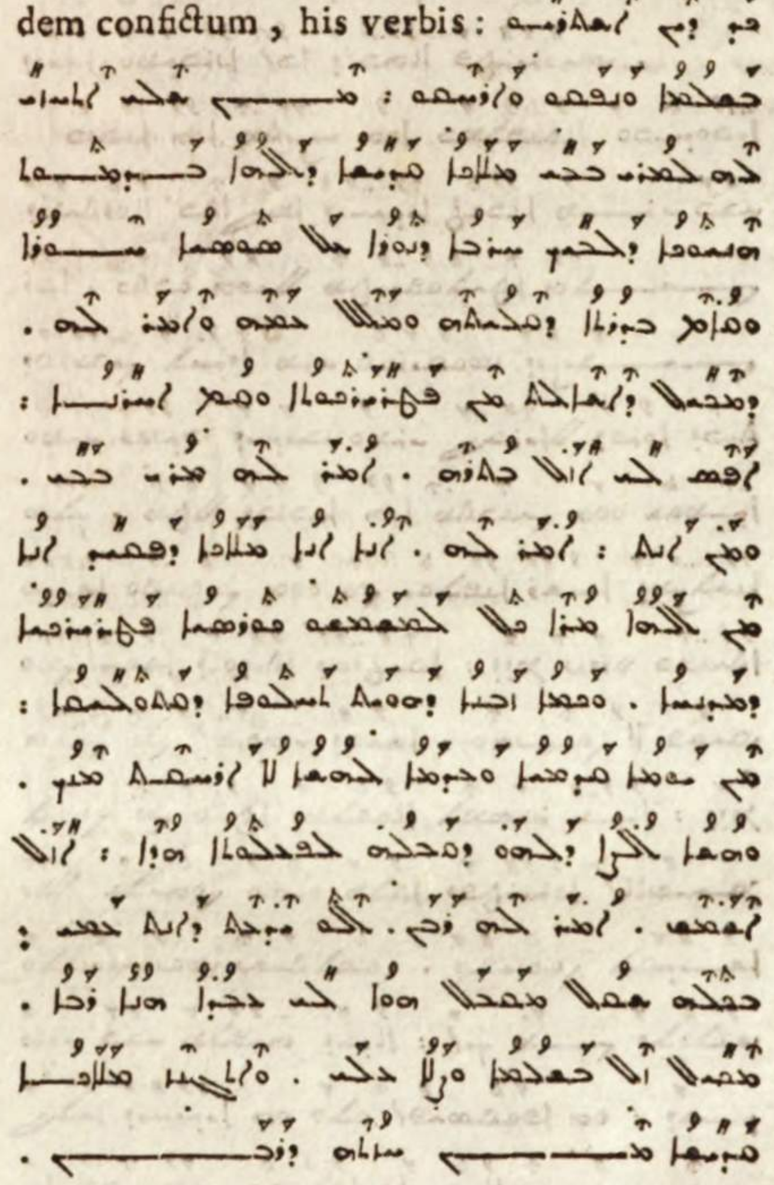

Quumque dirempto colloquio (Jesujabus Catholicus & Episcopi, qui Babæum ad suum cœnobium honoris causa deduxerant,) *sibi mutuo valedixissent, abjissentque, repente Mar Babæo sanctus Dei Angelus apparuit specie equitis igneam hastam ferentis & equo albo insidentis, qui in atrio cellæ ipsius stans, in hunc modum eum est alloquutus. Quoniam verò Patriarchatum recusasti, & alter ad eam dignitatem evectus est, sine me, ut ad illum me conferam. Tu verò, inquit Mar Babæus, qui sis effare. Sum, ait ille, Angelus à Deo rerum omnium Domino in ministerium Patriarchici Throni Orientis destinatus : idcirco toto eo temporis intervallo, quo Catholici vices gessisti, à primo die hucusque à te nunquam recessi. Nunc verò necesse est, ut ad ei ministrandum, qui hoc*

munus ſuſcepit, abſcedam. Atqui ſi te mihi adeſſe in hoc magno munere adminiſtrum noviſſem, reſpondit magiſter noſter, quovis profectò impendio illud ſuſcepiſſem. Nunc verò cum pace abito, & apprecare bona mihi. Extemplò Angelus magiſtri noſtri oculis videri deſiit. Fabulæ ſunt; ex quibus tamen velut è ſterquilinio aurum, colligitur, à Neſtorianis credi, ſingulis gentium principatibus tàm Eccleſiaſticis, quàm ſecularibus Angelos præeſſe: quæ etiam ſanctorum Patrum ſententia eſt, à S. Ephræmo Syro expreſsè tradita in expoſitione Danielis, ut tom. 1. p. 78. obſervavi.

Eadem quoad ſuſceptum à Babæo Eccleſiæ Neſtorianæ regimen, ſcribit Amrus in Vita Gregorii Patriarchæ. ومات الجاثليق ودفن بالمداين واخذ كسرى ما خلّفه وقبض على تلاميذه وحبسهم الى ان اظهروا مـــاله . وتغيّر رايه فى النصارى وعدل عن الاحسان اليهـم وامر الّا يروس النصارى عليهم جاثليـقـًا وبقيت البيعة سبعة عشر سنة بغير جاثليق فدبّرهـــا مارابا الاركدياقن ومار بابى الكبير من عمر مار ابراهيم . وبقيت البـيـعـــة بغير راس الى ان افضت المملكـــــة الى شيرويـــــه .

Quum Gregorius *Catholicus* (inquit) *obiiſſet & in Modaina* (Seleucia) *ſepultus fuiſſet, relictam ab ipſo auri ſummam Choſroës abſtulit, poſtquam diſcipulos ejus comprehendi & in vincula conjici juſſiſſet, donec opes ejus prodidere. Ad hoc mutata in Chriſtianos ſententia, ſævire in eos cœpit, præcepitque ne ullus ipſis Catholicus præficeretur. Manſit itaque Eccleſia abſque Catholico annos ſeptemdecim* (juxta Barhebræum, duodeviginti) *quo tempore Mar Abas Archidiaconus, & Mar Babæus magnus ex cœnobio ſancti Abrahæ illam adminiſtrarunt: donec ſcilicet Regnum ad Siroëm delatum eſt.*

Quod verò ad Choſroïs cædem ſpectat, eam ex Theophane paulò aliter Pagius refert ad ann. Chriſti 627. num. 9. *Quum Siroës*, inquit, *de fratre in Regem coronando, patris Choſroïs conſilium comperiſſet, quia ipſe primogenitus erat, animo commotus, legatum miſit ad Imperatorem* (Heraclium) *à quo petiit Heraclius, ut Siroës cuſtodias reſeraret, vinctos in eis Romanos liberaret, & cum eis moveret adversùs Choſroën. Siroës in patrem arma movet, qui captus gravibuſque catenis onuſtus, conjectus eſt in carcerem: filius, quem nuper Regem coronare conſiliabatur, & reliqui omnes ejus liberi ſub ejus conſpectu è medio ſublati, & Siroïs juſſu Choſroës ſagittis confoſſus.* Id contigit an. Chriſti 628. Hegiræ 6. non 5. ut Elmacinum emendat idem Pagius. Auctor Chronici Alexandrini Siroëm vocat *Cabatam Siroëm Sadaſadacem*, Elmacinus قباد *Cobadum*; ideſt, *Cabadem*, ſeù *Cavadem*, ut rectè notat Thomas Maragenſis ſuprà citatus. Idem Chronici Alexandrini Auctor Samatæ quidem, à quo Siroës ad regnum Perſicum evectus eſſe dicitur apud Thomam, haud meminit; *Curtam* verò Samatæ fratrem *Gurdanaſpam Perſici exercitus ductorem* appellat.

Quod autem Thomas Maragenſis de impuris illis monachis à Babæo cœnobio ejectis refert, tria maximè perpendenda ſunt: primum unde tanta peſtis eruperit: alterum qua ratione tandiù in cœnobio illo latuerit, (liberos enim genuiſſe dicuntur, quos Elias quum interrogaſſet quinam eſſent, ii ſe in eodem loco natos reſponderunt ſuoſque patres ibidem ſe habere; quæ omnia tres aut quatuor ad minus annos duraſſe in eo monaſterio peſtem illam arguunt:) quo denique pacto Babæus rem adeò patentem ignorare potuerit. Sed ſi Neſtorianorum Annales evolvantur, pronum eſt demonſtrare, unde ſacrilega monachorum connubia initium duxerint: ex Barſumæ ſcilicet Niſibeni decreto, *qui*, Amro teſte, *Synodicam ſcripſit, in qua ſacerdotibus monachiſque qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat*: quæ impura lex à quinque poſteà illius ſectæ Patriarchis, Babæo ſcilicet, Sila, Eliſæo, Narſete, & Paulo, confirmata fuit, ut ſuprà obſervavi pag. 67. Hinc paſſim monachi cum mulieribus cohabitabant, quas & legitimas ſuas uxores appellare haud verebantur. Eam diſciplinæ Eccleſiaſticæ corruptelam exterminare aggreſſi ſunt Mar Abas Patriarcha, & Abraham monachorum pater. Et Mar Abas quidem Clerum ſecularem in ordinem redigere volens, coacta Synodo, quam ex Amro tom. 2. pag. 412. laudavi, *vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet*. Abraham verò ut monachos ad priſtinum inſtitutum reduceret, poſtquam in Scetenſi deſerto monaſticum habitum induiſſet, in Aſſyriam reverſus, cœnobium in monte Izla apud Niſibin fundavit, in quo cœnobitarum Ægyptiorum mores omnes, atque adeò continentiam, adamuſſim obſervari præcepit, ut in ejuſdem Abrahæ vita ſcribunt Joannes & Roſtamus apud Maragenſem lib. 1. cap. 4. in hæc verba.

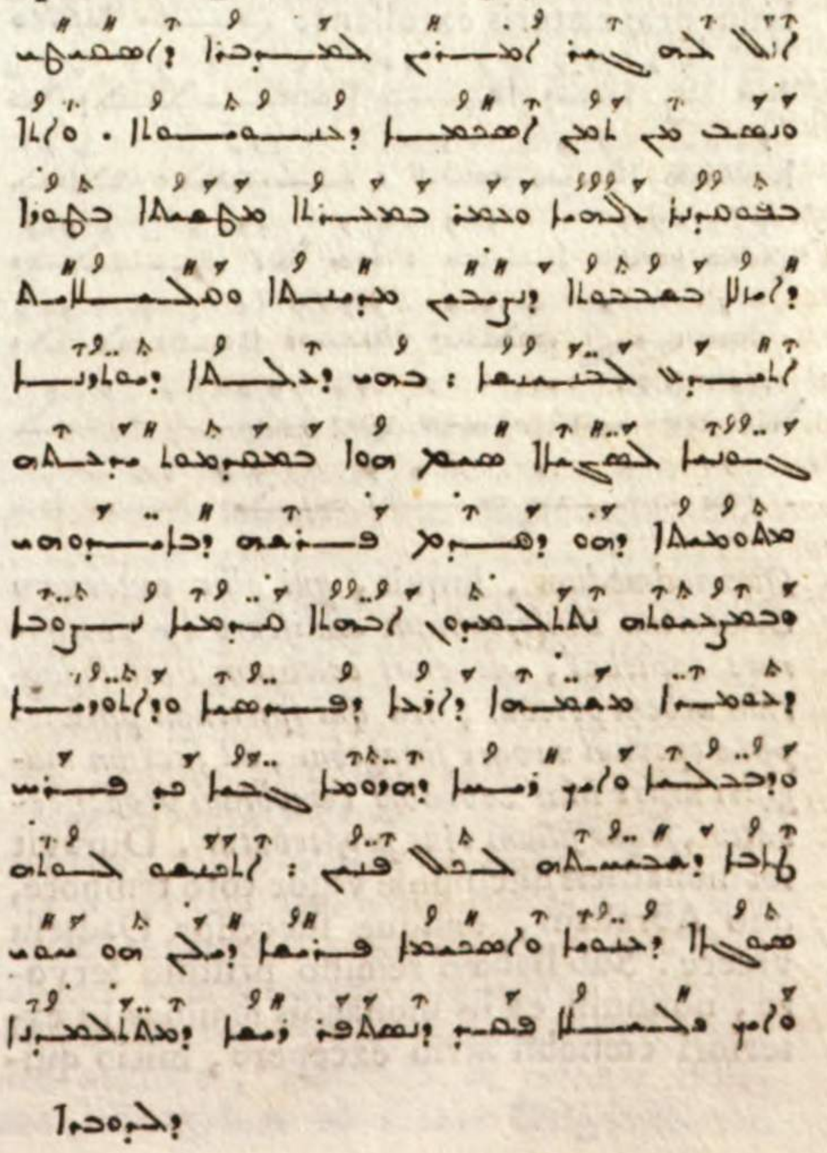

1 Tres ſuprà octoginta libros: Equi-

ﻟﻤﺎ ﺍﺟﺘﺎﺯ ﺍﺑﺮﺍﻫﻴﻢ ﺑﺎﻟﺴﻜﻴﺘﻴﺔ .

Quum Abraham *Scetenſem eremum petiiſſet, inquiunt* Joannes & Roſtamus hiſtorici, *aſceticæ vitæ ſchema*, hoc eſt, habitum, *ibi accepit. Tùm divino juſſu* in Aſſyriam *regreſſus, abditam ſpeluncam incoluit in monte Izla apud Niſibin urbem, ubi ſtatim hominibus cœpit innoteſcere: nam ad hunc finem ab æterna præſcientia deſtinatus fuerat, ut multis cauſa communium bonorum fieret; perque ipſum Patres inſtituerentur, qui primi omnium celeberrima in regionibus Perſarum, Aſſyriorum, Babyloniorumque cœnobia erant fundaturi. Quum igitur velut electorum aromatum odor, fama virtutum ejus in univerſam terram pervulgata eſſet, convenerunt ad ipſum plures Aſcetæ: & diſtinctum nobis ſchema ipſe oſtendit, atque inſtar coronæ præcepit caput eorum diſcipulorum tonderi, qui ſacrum hujuſmodi inſtitutum amplectuntur.* Etſi enim præter cœnobium hoc Izlenſe alia erant in Orientalibus regionibus monaſteria, & quidem eo longè antiquiora, quæ in hiſtoria martyrum Orientalium & in Annalibus Neſtorianorum occurrunt; ut illud, cui SS. Barſebias & Bademus præfuere tom. 1. Bibl. Orient. p. 188. & 193. & quod Sanctus Eugenius apud Niſibin ſub Papa Epiſcopo Seleucienſi fundaſſe dicitur tom. 2. pag. 398. monachi prætereà complures apud Neſtorianos per ea tempora viſebantur, antequam Abraham monaſterium ſuum fundaſſet; non alibi tamen, quàm in Aſceterio Izlenſi monaſticum inſtitutum incorruptum vigebat, quum in reliquis vel uxorum, ſeù veriùs concubinarum contubernia, ut mox dicebam, licerent; vel ſchema ſeù ſacer habitus deſideraretur. Hinc rectè Maragenſis loc. cit. Izlenſe cœnobium præ cæteris extollens:

ﻭﻛﻤﺎ ﺍﻥ ﺍﻟﺬﻱ ﻗﺪ ﻛﺎﻥ ﻳﺘﻌﻠﻢ ﺍﻟﻔﻠﺴﻔﺔ ﺍﻟﻴﻮﻧﺎﻧﻴﺔ ﻭﻳﺤﺐ ﺍﻥ ﻳﺤﺼﻠﻬﺎ ﻳﺬﻫﺐ ﺍﻟﻰ ﺍﺛﻴﻨﺎ ﻣﺪﻳﻨﺔ ﺍﻟﻔﻼﺳﻔﺔ ﻭﻫﻜﺬﺍ ﻣﻦ ﻳﺤﺐ ﺍﻟﻔﻠﺴﻔﺔ ﺍﻟﺮﻭﺣﺎﻧﻴﺔ ﻳﺴﻌﻰ ﺍﻟﻰ ﺩﻳﺮ ﻣﺎﺭ ﺍﺑﺮﻫﺎﻡ ﻭﻳﺘﻠﻤﺬ ﻟﻪ ﻭﻟﺘﻠﻤﻴﺬﻩ ﻣﻦ ﺑﻌﺪﻩ ﻭﻗﺪ ﺩﺍﻡ ﻓﻴﻪ ﺍﻟﻨﺴﻚ ﺍﻟﺮﻫﺒﺎﻧﻲ ﻓﻲ ﺍﻳﺎﻡ ﺍﺑﺮﻫﺎﻡ ﻭﺧﻠﻔﻪ ﺩﺟﻴﺴﻮ ﻭﻟﻤﺎ ﺍﺳﺘﺮﺧﻰ ﺍﻟﺰﻣﺎﻥ ﺍﺧﺬ ﺑﻌﺾ ﺍﻟﺮﻫﺒﺎﻥ ﻳﺪﺧﻠﻮﻥ ﺍﻟﻨﺴﺎﺀ ﺍﻟﻰ ﺩﻳﺮ ﺍﻟﺮﻫﺒﺎﻥ ﻭﻳﺴﻜﻨﻮﻧﻬﻦ ﻓﻲ ﺭﺑﺾ ﺍﻟﺪﻳﺮ ﻭﻫﺬﺍ ﻣﻦ ﺍﻟﻔﺴﺎﺩ ﺍﻟﻌﻈﻴﻢ ﻭﺍﻟﺸﻨﺎﻋﺔ ﺍﻟﻔﺎﺣﺸﺔ ﻭﻗﺪ ﺍﺳﺘﺘﺮ ﺍﻟﻠﻪ ﺗﻌﺎﻟﻰ ﺑﺴﺘﺮﻩ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ ﺍﻇﻬﺮﻫﺎ ﻣﺎﺭ ﺑﺎﺑﻮﻳﻪ ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﺰﺍﻳﺪ ﺍﻟﻰ ﺍﻥ ﺻﺎﺭ ﻛﻞ ﺭﺍﻫﺐ ﻳﺘﺨﺬ ﻟﻪ ﺍﻣﺮﺃﺓ ﻭﻳﺴﻜﻨﻬﺎ ﻓﻲ ﺭﺑﺾ ﺍﻟﺪﻳﺮ ﻭﻳﺴﻤﻴﻬﺎ ﺍﺧﺘﺎ ﻭﻫﻲ ﺗﺴﻤﻴﻪ ﺍﺧﺎ ﻭﻳﺘﺮﺩﺩﺍﻥ ﺍﻟﻴﻬﺎ ﻭﻳﺨﺮﺟﺎﻥ ﻭﻳﺪﺧﻼﻥ ﻭﻳﺠﺘﻤﻌﺎﻥ ﻭﻳﺘﺤﺪﺛﺎﻥ ﻭﻳﺘﻨﺰﻫﺎﻥ ﻭﻳﺘﻤﺸﻴﺎﻥ ﻭﻳﺘﻔﺮﺟﺎﻥ ﻭﻳﺘﻨﺎﻭﻻﻥ ﺍﻟﻄﻌﺎﻡ ﻭﻳﺘﻌﺎﺷﺮﺍﻥ ﻭﻳﺘﺼﺎﺣﺒﺎﻥ ﻭﻳﺘﺴﺎﻣﺮﺍﻥ ﻭﻳﺘﻀﺎﺣﻜﺎﻥ ﻭﻳﺘﻤﺎﺯﺣﺎﻥ ﻭﻳﺘﻤﺎﺯﺟﺎﻥ ﻭﻳﺘﻌﺎﻧﻘﺎﻥ ﻭﻳﺘﻘﺒﻼﻥ ﻭﻳﺘﻀﺎﺟﻌ

1 E quibus *liber* de 1 cauſa Hoſannarum,
2 Liber 2 de Unione:
3 Expoſitio libri 3 Centuriarum, Ac

وهذه حكما وهمحنا
ههكا وكلا سوسعا.
هقعه حكما وهماعا:
ههحا

obvium eſt omnes omnis generis ſcientias diſcere, compoſitos ab eo libros perlegenti. Quatuor nimirùm ſuprà octoginta de rebus variis tomos Sancta Eccleſia ab illo accepit, & cum honore obtinet.

1 *De cauſa Hoſannarum*. Simile opus per idem tempus ſcripſit Hananus Adjabenus, ut ſuprà notavi pag. 83.

2 *Liber de Unione*, ideſt de Verbi Incarnatione. Exſtat ad calcem Codicis Syriaci X. tom. 2. pag. 489. hoc titulo prænotatus:

هامنا بكمحلا لمكحلا وهمنم وهمنا بعها
هوسنا سب هنههما: هحنا لكها هكلا
هحسنعا سب هنههما: وحكسب لسنكم هنه
حكسب نسم حههسنا وحسههسنا نحسا.

Oratio adversùs eos, qui dicunt: ſicuti anima & corpus una perſona ſunt, ſic Deus Verbum & homo una perſona: auctore Raban Mar Babæo archimandrita cœnobii magni. Ubi Neſtorianus ſcriptor capitibus duodecim oſtendere fruſtrà conatur, Chriſtum duabus naturis duabuſque perſonis conſtare: & poſtremis potiſſimùm duobus capitibus quum هنههما *Knumam*, hoc eſt, *hypoſtaſim*, à هفرصه *parſopa*, ſeù *proſopo*, hoc eſt, *perſona* diſtinguat, hanc in Chriſto unam, hypoſtaſes verò duas ex gentis ſuæ doctrina collocat: ſed mirum quantum à veris rerum definitionibus aberrat. Denique in utroque etiam exemplo peccat, quod cap. 3. & 11. ad ſuum dogma confirmandum profert. Primum de Anima Chriſti, quam à corpore ſeparatam, cogitationis actioniſque omnis expertem fuiſſe ſcribit, donec iterum cum corpore conjuncta fuit: حسب لهكسم هسنم نعهه
هكههاه حهوسنا وحهدسنا ههاه حنعهه
وحفنههما: هكه هوسنا ولا سهسلا هولا نوسها:
هرهعسا ولا هكهسحسسلا هولا هحسوه.

Quum (inquit) *animam ſuam Domino noſtro tradente, ejus divinitas corpori in ſepulcro & animæ in paradiſo conjuncta eſſet, manſit quidem corpus abſque vita & abſque ſenſu; anima verò cogitatione actioneque caruit.* Putat enim ſolutas corporibus animas nihil agere, donec in reſurrectione iis iterùm copulentur. Alterum de Corpore Chriſti in Euchariſtia, quod ab eodem in cœlo differre exiſtimat.

هاحسا وهوسنا سب هوسنا وحجبا هوسنا وحهعسا سب هوسنا
حكههم هوهنسم هاههم حسم سهسلا حسم

سههسا هسم كسهسا هكسه لاهم: هحسا سم حسنا
هسم هسنا سهسه سههسا حكههم حسسا حسم
فزهحا بحه هكسحسم لاسهم سههسا وكسهسا
هولاسهسا حسا نسهسسلا هحسنم سهسلا هحسسا
هوسسا سهكسسا سهسنسلا هزهحسنحا.

Et quemadmodum (ait) *corpus, quod in Eccleſia eſt, & corpus, quod in cœlo, unum corpus ſunt in duabus quidem differentiis & in duabus naturis, in una verò virtute, in una propitiatione, & in uno pane, non in duobus: ita unus filius & unus Dominus Jeſus Chriſtus in duabus naturis & in uno proſopo, in quo duæ hypoſtaſes noſcuntur, divinitatis ſcilicet & humanitatis, in una ſequela, in una virtute, in una adoratione, poteſtate, dominatione, & majeſtate.* Quod verò Knuma ſeù hypoſtaſis à parſopa ſeu perſona ſecundùm Neſtorianos diſtinguatur, teſtis eſt Adam Archimandrita, qui prolixum ea de re Tractatum ſcripſit apud Strozzam in diſputat. de Dogmatibus Chaldæorum. Vide tom. 1. pag. 550.

3 *Expoſitio libri centuriarum*. Ita & Hottingerus in Bibl. Quadripart. pag. 230. Ecchellenſis vertit, *libri Centenariorum*, minus rectè. Sunt autem *Centuriæ* opera aſcetica Evagrii Pontici capitibus centum diſtincta, quorum expoſitionem à Babæo Archimandrita elaboratam habemus in Cod. Syr. 10. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 489. Titulus:

هههها وهما وسجها وهسنا وهسنم هنهها
وهههم حهسسا وهسلا وحسب لسنم هنه
حكسه نسه حههسنا وحهسسا وهسلا لسها
سسب هسم هههسههه وحسسا هنسسه.

Expoſitio Capitum Scientiæ Sancti Mar Evagrii, quæ Centuriis comprehenduntur, auctore Raban Mar Babæo archimandrita montis Izlæ, ad quendam amicum, qui ipſum rogaverat: Gregorium nempè, quem idem Babæus in præfatione ad primam Centuriam nominat. Liber in duas Partes diviſus: quarum prior continet expoſitionem trium priorum Centuriarum Evagrii, altera trium poſteriorum, nec non ſexaginta capitum, quæ extra numerum centuriarum ſunt. Capita igitur ſcientiæ, ſeu gnoſtica, ut ajunt, Evagrii, ſunt univerſim ſecundùm Babæum ſexcentum & ſexaginta: quorum expoſitioni idem Babæus Præfationem præmittit capitibus novem comprehenſam, in qua de Centuriarum auctore, methodo & ratione diſſerens, Evagrium ab errore Origeniſtarum

vin-

1 Ac libri 1 Abbatis Marci:
2 Historia 2 Diodoritarum:
3 De causa festi 3 Crucis.

Li-

أبيه شيرويه ويقال ان شيرين احتالت فى قتله بالسم لقتله ابنها مردانشاه . واردشير ردّ خشبة الصلبوت التى كان اخذها كسرى . ثم قتل اردشير وجلست بوران بنت كسرى فى الامر لانه لم يبق من نسل الملوك غيرها .

Ejus (ideſt , Jeſujabi) *temporibus Ardaſcirus Siroï patri ſucceſſit . Ferunt , Siroëm à Sirina veneno ſublatum, quod filium ejus Mardanſaam* (Mardenſes aliis dicitur)*interemiſſet. Ardaſcirus autem lignum Crucis, quod Choſroës acceperat, reſtituit . Ardaſciro extincto, regnavit Borane Choſroïs filia , quæ ex regio ſemine ſola remanſerat &c.* Sarbarazam tamen Theophanes commemorat apud Pagium ad annum Chriſti 628. ubi Perſicorum Regum ſeriem uſque ad ejus Imperii excidium deſcribit. *Quum Hierapolim* (inquit) *veniſſet* Heraclius, *Siroën Perſarum Regem obiiſſe, & Adeſer* (Ardaſcirum) *ejus filium Perſarum regnum conſequutum intellexit . In eum poſt Imperii menſem ſeptimum* (ſeù quintum juxta Elmacinum) *Sarbarazas rebellavit , & Principe deleto Perſis imperavit menſes duos . Eo ſublato Boranem Choſroïs filiam in Regem ſibi præfecere : quæ regnum adminiſtravit menſes ſeptem . Huic ſucceſſit Hormiſdas , qui demùm à Saracenis ſolio depulſus eſt : ac tandem Perſicum regnum Arabibus ſubjectum fuit .* Barhebræus quoque Sarbarazæ meminit in prima parte Chronici Syriaci in vita Mahometis pſeudoprophetæ , quem & *Siroëm* in 2. part. in vita Maruthæ Maphriani appellat : ſed à Theophane tùm in Regum ſerie , tùm in annis, quos regnarunt , diſ-

ſentit : Sic enim ſcribit .

وفى ايامه تقلد اردشير مكان jabi Gadalenſis .

vindicare conatur . Titulus Præfationis :

Sermo expoſitioni Capitum Centuriarum præmittendus , in quo ſcopus Sancti Evagrii declaratur , nec non apologia atque reprehenſio ex verbis doctrinæ ejus deſumpta continetur adversùs eos , qui ipſum calumniantur , ajentes , ſententiam doctrinamque ejus ab Origeniana hæretica nihil differre : auctore Raban Mar Babæo Archimandrita cœnobii Sancti Mar Abraham in monte Izla . Centurias Evagrii præter Babæum commentati ſunt Daniel Tobonita Epiſcopus Talachenſis, & Jeſuphana Catarenſis , quorum in hoc Catalogo fit mentio .

1 *Libri Abbatis Marci*: quem & Abrahamus Bardaſcenadad expoſuit , ut infrà Sobenſis . Hottingerus *liber de Abbate Marco*: non rectè : Babæus enim librum Abbatis Marci , inſtar Centuriarum Evagrii , explicavit; non verò de Abbate Marco librum ſcripſit .

2 *Hiſtoria Diodoritarum* . Neſtorianorum ſcilicet, qui Diodorum Tarſenſem cum Theodoro Mopſveſteno , atque Neſtorio ſequuntur . In idem argumentum ſcripſit Barhadbelciaba Arabs, cujus infrà meminit Sobenſis : Jacobus verò Calatenſis Diodorum aſſeclaſque hymnis celebravit, eodem Sobenſi teſte .

3 *De cauſa feſti Crucis* . Babæi temporibus lignum Crucis, quod Choſroës in Perſidem tulerat , ab Heraclio Imperatore Hieroſolymam reportatum fuit anno Chriſti 629. ut Pagius ad annum 627. & 628. probat , ubi de Crucis Inventione & Exaltatione diſſerit. Sub Siroë Choſrois filio , quem & Cavadem nuncupatum ſuprà oſtendi , id factum communiter narratur . Nicephorus verò ait , Sarbarazam , qui Adeſerum Siroïs filium exceperat , lignum Crucis Heraclio Imperatori reſtituiſſe . At Amrus media via incedens , Ardaſciro quidem , ſeù Adeſero id tribuit ; Sarbarazæ verò nullum inter Perſarum Reges locum dat : ſic enim ſcribit in vita Jeſu-

1 Liber 1, in quo ordine disponit
Per anni circulum triumphos
Sanctæ Mariæ, & Joannis,
Et reliquas solemnitates atque
commemorationes.

2 Item liber 2 ad Tyrones:
3 Epistolæ ad 3 Josephum Videntem:
Canones de monachis:
4 Expositio in totam 4 Scripturam.

5 Composuit quoque librum causarum 5
6 De Matthæo 6 Vago,
7 De Abraham 7 Nisibeno,
8 Et de Gabriele 8 Catarensi.

ܕܡܝܬ ܣܝܪܘܝ ܒܪ ܟܣܪܘ ܕܡܠܟ ܝܪܚܝܢ ܬܫܥ ܘܡܝܬ ܐܪܕܫܝܪ ܫܢܬ ܚܕ ܥܡ ܝܪܚܝܢ ܥܣܪ ܗܘ ܕܩܛܠ ܠܫܗܒܪܙܐ ܕܗܪܩܠ ܘܡܠܟ ܗܘ ܘܩܛܠ ܠܗ ܘܥܒܕ ܫܠܡܐ ܥܡ ܗܪܩܠ ܘܫܕܪ ܠܗ ܫܗܒܪܙܐ ܠܗܪܩܠ ܘܩܛܠ ܠܟܪܕܓܢܐ ܘܡܠܟ ܫܢܬ ܚܕ ܒܪܢ ܕܟܣܪܘ ܕܡܠܟ ܦܪܣ ܫܢܝܢ ܩܠܝܠ ܘܡܝܬ ܒܪܢ ܐܚܬ ܐܪܕܫܝܪ ܒܬ ܟܣܪܘ ܕܡܠܟ ܫܢܝܢ ܩܠܝܠ ܘܡܝܬ ܒܪܢ ܐܚܬ ܙܕܝܡܢܕܘܟܬ ܘܡܠܟ ܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܘܡܝܬ ܒܪܢ ܐܚܬ ܐܪܕܫܝܪ ܒܪ ܫܪܝ ܘܡܠܟ ܫܢܬ ܚܕ

CAPUT LXVII.

Dadjesu Abbas.

1 Dadjesu 1 probatus 2 exposuit Pa- ڕۅۡڡۡڡڵ حُسۡنُا قۡڡص
2 هزوهل

NOTÆ.

1 *Dadjesu* Abrahami discipulus & in præfectura cœnobii Izlensis successor, cujus vitam Thomas Maragensis in histor. monast. par. 1. cap. 4. describit his verbis:

Beatus itaque Mar Dadjesu, qui in præfectura magistro nostro Mar Abrahamo successit, quemadmodum ex ejus Actis didicimus, unàcum magno, illustri, & per totum Orientem celeberrimo magistro nostro Silvano in monasterio Risciæ in hac regione Maragæ primùm habitavit. Postquam verò per septennium apud eum asceticam vitam duxisset, ad magistrum nostrum Abrahamum commigravit: & ipse primus, ut fertur, ad eum venit, eique multo tempore ministravit. Quum autem ille ex hac vita mortali ad vitam requiei abiisset, ipse Mar Dadjesu ejus locum obtinuit, & monasterium gubernavit. Et verò ab illo omnes sui temporis homines humilitate, suique despectione, castitate, religiosaque continentia superatos fuisse, scriptores magnificè tradunt. Nomenque ejus, & divinorum morum gloria, quemadmodum & ejusdem magistri, ad omnes manavit. Propterèaque sanctum illud monasterium ejus operâ non modò opibus auctum fuit, sed etiam sanctis viris ipsius disciplinæ alumnis excrevit. Babæo nempè, qui eundem in præfectura cœnobii excepit, & Jacobo, qui monasterium in Beth-Abe fundavit, aliisque cœnobitis, quos idem Maragensis laudat.

In Epitome Canonum Sobensis Par. 7. cap. 4 post undecim Abrahami, cujus suprà facta est mentio, Regulas, referuntur tredecim ejusdem Dadjesu Canones, quos pro laudati cœnobii regimine condidit. Titulus.

Canones Mar Dadjesu Abbatis cœnobii magni, qui Mar Abrahamo successit. Primus Canon circa fidem versatur. ا

Omnis frater, qui deprehensus fuerit mente cor-

3 Paradiſum 3 Occidentalium:
4 Dilucidavit Abbatem 4 Iſaiam:
5 Libros etiam compoſuit de 5 regimine,

6 Orationem 6 de conſecratione Cellæ,
7 Flebiles ſermones 7 Paracleticos;
Epiſtolas quoque & quæſtiones
8 Edidit de ſilentio 8 in corpore & ſpiritu.

هَزُومُها وِمْدَّخْمُحْا .
مْنُوهُ لِلاحُا رُهْحُا .
مُهمر حُمْحا وِبْلا وِمْحُنُا .
مُمْاهِمُنُا وِهُوِهِ هُكْمُهُا .
مُمْاهِمُنُا سْتِيُا وِحْمُمُلُا .
مُرْهُ رُسِمُلُا مهْمُلُا
هُمر بْلا هْحُا حُهِيُ مؤْس .

كان ايشوع صليبا هقفع : بشمهم
حمم . مارشه ومسنماه لابدنه .
نعمانم مناكمع حملهما .

Canon X. Abrahami. *De Fratribus quum veniunt & ſuſcipiuntur. Intra cœnobium per triennium probentur. Tùm demùm ſi probè pièque converſati fuerint, liceat illis cellas ſibi conſtruere, & quantum per facultates Conventus licuerit, juxta morem adjuventur: & ſi cellæ vacaverint, ipſis concedantur. Si verò ſecùs ſe geſſerint, rejiciantur, & cum pace abeant.*

يلزم الراهب ان يخدم فى قنوبين ثلث سنين .
ثم يُعطى من الجلو خمسة اساتير فضة ليبنى
قلاية . ويعينه كل الاخوة بذلك . فان كان فى
العمر قلاية فارغة : يخدم اربع سنين ويعطاها .
وان كان حدثًا وله قوة فيخدم اكثر . وان
بنى الانسان القلاية من ماله فيخدم سنتين .

Canon VII. Babæi. *Monachum oportet per triennium in cœnobio miniſtrare. Illi deinde quinque argenti ſtateres ex communi arca ad cellæ conſtructionem dentur, & fratres univerſi eundem in prædicto opere adjuvent. Quodſi in monaſterio cella vacaverit, expleto quadriennali miniſterio illam accipiat. Si juvenis fuerit, & ſuppetant vires, diutiùs miniſtret. Si quis ære ſuo cellam ædificaverit, per biennium miniſtret.*

7 *Flebiles ſermones Paracleticos*. Ecchell. مُمْاهِمُنُا سْتِيُا وِحْمُمُلُا

Sermones lamentabiles oratione ligata. Hottingerus, *ſermones flebiles metricè*. Sed loco حْمُمُلُا *oratione metrica*, Sobenſis habet, حْمُمُلُا *Conſolationum*, ideſt, Paracleticos ſermones: nimirùm de Defunctis.

8 *De ſilentio in corpore & ſpiritu*. Ita in textu Sobenſis. Ecchell. legit هُكْمُنُا وِمْسَ *de ſilentio & regimine ſpiritus*.

corruptus, fidem Eccleſiæ Catholicæ minimè ſequi, neque orthodoxos Patres ſuſcipere, illa præſertim ſplendida luminaria, ſanctos atque beatiſſimos, ſanctum nempè Diodorum, & ſanctum Theodorum, & ſanctum Neſtorium, eorundemque ſpirituales filios, ex quorum doctrinâ Eccleſia univerſa inſtitutionem, baptiſmum, & mores accepit; convictuſque fuerit contemnere aut reprehendere ſtatuta illorum doctrinæ fundamenta: ſive ſequi atque ſuſcipere aliquem ex iis doctoribus, qui ſancto Theodoro poſteriores ejuſdem veſtigiis minimè adhæſerunt, ſed diverſas & alienas ab ejus ſenſu interpretationes & ſententias amplexi ſunt: ſive etiam Patres & monachos à Patribus noſtris antiquis probatos & ſuſceptos parvipendere atque deſpicere: aut Meſſalianorum, (ſeù Euchitarum) nomen iſtud ſibi falsò arrogantium hæreſim tenere: aut deteſtabili hoc errore infectos ſequi & ſuſcipere, neque eoſdem potiùs anathematizare & deteſtari: hunc volumus ſine mora à noſtra congregatione ſegregari. Reliqui canones de moribus ſunt.

2 *Probatus*. Deeſt in editione Ecchell.

3 *Paradiſum Occidentalium*, de quo vide quæ ſuprà notavi pag. 49.

4 *Abbatem Iſaiam*. Inter libros Chaldaicos ab Archiepiſcopo Goënſi in Synodo anni 1599. damnatos, ſecundo loco recenſetur *Expoſitio Abbatis Eſaiæ*. Vide Thomam à Jeſu de converſ. gent. lib. 7. Par. 1. cap. 2. pag. 354.

5 *De regimine*, ideſt, de re aſcetica, ſeù de inſtitutione monaſtica.

6 *Orationem de conſecratione Cellæ*. Monachus quum annos probationis expleviſſet, antequam cellam ad habitandum acciperet, ex præſcripto cœnobii Izlenſis precibus à Dadjeſu compoſitis ea benedicebatur. Cellam autem vel ipſe ædificare, vel ædificatam redimere tenebatur, ut ex ſequentibus Canonibus liquet. هُنُهمكم : بهحسنم لهك هنم حمه
منعجم . مهمنم لهه وهنس لابدنه : بحهم
كهم لهم بحنم كهم مكمهُا . مهما
وهنس سملا . حمُا بهمحم لهم لهم حمُا .

CAPUT LXVIII.

Joseph Huzita.

Joseph 1 Videns item *scripsit*

Mille

1

NOTÆ.

1 *Joseph*, patria ܗܘܙܝܬܐ *Huzita*, dignitate Presbyter tertiusque à Narsete Scholæ Nisibenæ Rector ac Magister, magnam doctrinæ laudem editis mille nongentis tractatibus apud Syros Nestorianos consequutus est, adeò ut cognomento ܚܙܝܐ *Videntis*, seù *Prophetæ* fuerit decoratus. Claruit sub Patriarchis Ezechiele, Jesujabo Arzunita & Sabarjesu ab anno Christi 580. cum Babæo Archimandrita, cujus suprà memini, familiaritate conjunctus. Auctor fuit carminis Syriaci enneasyllabi, hoc est ex novem syllabis compositi, ut ex Amro suprà notavi, ubi de Narsete. Barhebræus citatus tom 2. pag. 407. refert, ab eodem Josepho inductum hodiernum Syriacas voces proferendi Nestorianorum morem, qui ab Edessenis cæterisque Occidentalibus Syris discrepantes, vocali ⁹ *O* quam Edesseni in quibusdam vocibus pronunciant, vocalem ⁷ *A* perpetuò substituunt, ut cætera omittam, quæ Grammatici Syri de differentia utriusque lectionis observant. Verùm, ut loc. cit. notavi, non Syrorum Orientalium, qui Nestoriani audiunt, sed Occidentalium tàm Maronitarum quàm Jacobitarum lectio novitatis arguitur, quæ cum prisca Syrorum Chaldæorumque lectione minimè convenit. Quamobrem nil aliud videtur Barhebræus iis verbis indicasse, quàm Chaldæos Persasque è Schola Edessena Nisibin commigrantes, Edessenorum legendi morem ibidem retinuisse usque ad Josephi tempora, qui eo sublato, communiorem eandemque antiquiorem Chaldæorum lectionem restituit,

Josephi errores recenset Auctor collectionis Canonum Ecclesiæ Syro-Nestorianæ Cod. Arab. 36. tom. 2. pag. 507. his verbis:

طيماثاوس الجاثليق فثرس يوحنا المعروف بدلياثه ويوحنا افاميا ويوسف بمجمع من الابا . ولما اجتمعوا فاوضهم احوال الزمان والظلمة المشتملة عليه وانه لولا رحمة الله : للحق الناس ما لحق فى ايام الطوفان . وذكر ان قوما من الرهبان يتزيون بزى الملايكة ويمرون من العالم ويجرى على ايديهم ضلالات عجيبة ومنهم يوحنا دلياثه فانه قال بقول سفليوس واعتقد فى الابن والروح انهم قوى لا اقانيم وان الكلمة دعى ابنًا لا لانه من الاب بل لان بيده خلق الاب الكل وان الخليقة تبصر خالقها . ومن هولا رجل يدعى بيوسف قال فى بعض اقاويله ان احببتم ان تقبلوا موهبة الروح فلا تعطفوا الى الصلاة والخدمة لكن اهربوا واستتروا فى المواضع المظلمة بحيث لا يسمعون ولا صوت عصفور ولم يعلم ان الروح حلت على السليحين بشكل النور وفى النهار . وقال فى بعض المواضع اذا بلغ الانسان الى الكمال لم يحتاج الى الصلاة ولا الى المزامير ولا الى القراة ولا الى التعب فقد كمل . ومعلوم ان جسم المسيح ودمه يتقدس بالروح بتوسّط الصلاة الدايمة . وقال فى النفس انها ليس خلقت مع الجسم وانها كانت مع الله قديمة . وكان يفترى على اللاهوت ويقول انها تبصر . والاب يقول لا يبصرني انسان فيجيبنى والابن بانه هو الذى ابصر الاب حسب والروح كما قال فولوس ان انسان لم يبصره فى هذا العالم ولا يستطيع ان يبصره . ولهذا قطع هولا الابا من جسم البيعة مثل اريوس واونوميوس وماقدونيوس وافوليناريس وقوريللس وساوري ولم يقبلوا كاثاناسيوس وباسيليوس وغريغوريوس وديادوروس وفم الذهب وثادوروس ونسطوريوس . وحرموا مجمع افسوس ومجمع كلقيدونيا لاجماع اهله فى القنومين انهما واحد . وهولا الابا المجتمعين مع مار طيماثاوس حرموا من يقول بان ناسوت سيدنا يبصر لاهوته ولا مخلوق من المخلوقات وان النفوس لا تحسّ بعد المفارقة الى ان يعود الى اجسامها وانه ليس ناسوت بلغ الكمال فى هذا العالم الا ناسوت المسيح . وحرموا من يقرا فى كتب يوسف الذى ذكرناه وفى كتب يوحنا دلياثه ويوحنا افاميا ومن يقبلها فى خزانة عمر او فى قلايته فهو محروم وان ابتدى فى الصلاة بابون دبشميا وتختم به .

Timo-

Timotheus Catholicus Joannem cognomento Daliathenſem, & Joannem Apameenſem, atque Joſephum in Synodo condemnavit: in qua Patribus de illorum temporum ſtatu, deque errorum, quibus involvebantur tenebris diſſeruit: quodque niſi Dei miſericordia interceſſiſſet, ea mortales calamitas obruiſſet, quæ tempore diluvii eoſdem oppreſſit. Deinde ſubdidit, Monachos quoſdam perſonam Angelorum induere, & hominibus illudere, & mirum in modum illis errores varios propinare; ex quibus eſſe Joannem Daliathenſem, qui Sabellium ſequutus credidit Filium & Spiritum ſanctum non eſſe perſonas, ſed virtutes tantummodò: & Verbum Filium appellari non quod à Patre ſit, ſed quod Pater per ipſum mundum condidiſſet: adjecitque à creatura Creatorem ipſius videri. Alium præterea ex eodem grege JOSEPHUM dictum inter cætera dixiſſe: ſi donum Spiritus accipere cupitis, nolite ad orationem & miniſterium vos convertere, ſed hominum congreſſum fugite, atque tenebricoſa loca petite, ubi ne aviculæ quidem vox audiatur: nec illum animadvertere, Spiritum ſanctum in Apoſtolos deſcendiſſe ſub ſpecie ignis, & adulto jam die. Alicubi etiam ab eodem JOSEPHO hæc præterea jactari. Quum quiſpiam ad perfectionem pervenerit, illum oratione minime indigere, neque Pſalmis, neque lectioni, neque labore manuum, *quia jam perfectus eſt. Compertum autem eſſe Domini Corpus & Sanguinem, Spiritus operâ per continuam orationem conſecrari. Illum quoque affirmare, Animam unàcum corpore nequaquam creatam fuiſſe, ſed eandem cum Deo præexſtitiſſe: eundem inſuper adversùs divinitatem blaſphemaſſe, quum affirmaret, eam eſſe viſibilem. Contrarium verò à Patre dictum fuiſſe, dum ait:* Non videbit me homo, & vivet: *& à Filio, dum ait:* ipſe eſt qui Patrem vidit: *quemadmodùm etiam à Spiritu, Paulo prædicante:* quem nullus hominum vidit in hoc ſæculo, ſed neque videre poteſt. *Proptereaque à Patribus hos ab Eccleſiæ corpore abſciſſos fuiſſe, ut & Arium, Eunomium, Macedonium, Apollinarium, Cyrillum, Severum: nec ab illis fuiſſe ſuſceptos, ut ſuſcepti ſunt Athanaſius, Baſilius, Gregorius, Diodorus, Chryſoſtomus, Theodorus, & Neſtorius: prætereà anathematizatas fuiſſe Synodos Epheſinam & Chalcedonenſem, ex eo quod duas perſonas in unam coaluiſſe docuerint. Prædicti itaque Patres cum Timotheo congregati, anathemati ſubjecerunt aſſerentem ab humanitate Domini divinitatem ipſius videri, aut ab alia quacumque creatura: decreveruntque Animas poſt ſeparationem omni ſenſu carere, donec ad ſua corpora regrediantur; neque ullam præter Chriſti humanitatem, perfectionem attigiſſe in hoc ſæculo: eos prætereà condemnarunt, qui JOSEPHI prædicti, & Joannis Daliathenſis, & Joannis Apameenſis libros legerent, aut in Bibliotheca monaſterii, ſeù in cella ſua haberent: præceperuntque, ut Canonicæ præces Oratione Dominica & inchoarentur & terminarentur.*

Exſtat apud Sobenſem in Epitome Canonum Synodalium Par. IX. cap. 6. *Epiſtola Synodica Timothei Patriarchæ* ſcripta in Synodo, quam is habuit anno Hegiræ 174. & confirmata in altera Synodo, quæ anno Hegiræ 189. celebrata fuit: in qua quum Hanani Adiabeni, Sahadunæ, & Eſaiæ Tahalenſis errores à Sabarjeſu & Jeſujabo Patriarchis præceſſoribus ſuis damnatos retuliſſet, ipſe Timotheus blaſphemias, ut vocat, Joſephi, Joannis Apameenſis, & Joannis alterius Daliathenſis explodit. Fragmentum ejus Synodicæ ſuprà retuli, ubi de Hanano Adiabeno,

Quod verò ad Joſephi errores ſuprà recenſitos ſpectat, obſervandum eſt, primum alterumque ex immoderato zelo ortos fuiſſe, quo Joſephus graſſantem per ea tempora in Aſſyriæ cœnobiis Meſſalianorum hæreſim inſectabatur: quum enim Meſſaliani totam hominis perfectionem in *Oratione* ſeù *oralibus precationibus* ita collocatam vellent, ut Sacramenta Eccleſiæ, jejunia, caſtigationes corporis, cæteraſque pias exercitationes reſpuerent; Joſephus ad alterum extremum abreptus, oratione rejecta, (vocali utique, ſeù orali, quæ in Pſalmodia lectionibuſque conſiſtit,) ſolam contemplationem ſeù orationem mentalem tamquam Spiritus ſancti donum, hominiſque perfectionem commendavit, cujus exercitationi abditos receſſus locaque obſcura & tenebricoſa apprimè accommodata eſſe dictitabat. Id enim ſibi volunt ea ipſius verba, *ſi donum Spiritus accipere cupitis, nolite ad orationem & miniſterium vos convertere, ſed hominum congreſſum fugite, atque tenebricoſa loca petite, ubi ne aviculæ quidem vox audiatur.* Et infrà. *Quum quiſpiam ad perfectionem pervenerit, Oratione minimè indiget, neque Pſalmis, neque lectione, neque labore manuum.* Qua in re non vocalem tantùm orationem à Meſſalianis unicè commendatam proſcripſit, ſed laborem etiam, ideſt, pia opera religioſaſque corporis exercitationes, quas tùm Catholici, tùm Neſtoriani adversùs Meſſalianos propugnabant. Quibus deliramentis proluſiſſe videtur poſtremis hujus temporis Hæreticis, qui ſimilibus propemodùm involucris, ſpecioſo nempè Contemplationis & altiſſimæ Orationis titulo, nefaria dogmata obtegere nituntur, quibus reipſa omnibus vitiis impunè graſſandi via aperitur, & egregiè communitur. Quod verò Animam dixit corpore priorem eſſe, ex Origenianis fabulis hauſit. Quod autem ait, *Divinitatem videri non poſſe*, quæſtio fuit temporibus Timothei mota, de qua hæc Barhebræus citatus tom. 2. pag. 287. *Ex his facilè diluitur ex pingui craſsâque minerva nata quæſtio, in quam offenderunt Neſtoriani ſub Timotheo eorum Catholico, aliis Divinitatem Domini noſtri ab ejus Humanitate videri aſſerentibus, aliis negantibus. Quod ſi ad hoc directi fuiſſent, ut oculos corporeos, qui incorporeum quidquam videre nequeunt, ab oculis animæ, quibus id permiſſum eſt, diſtinguerent, non adeò adversùs invicem exarſiſſent, ut ſe mutuò citra cauſam anathematizarent.* Joſephus ab anima, non à corpore Deum videri poſſe affirmaverat. Timotheus igitur quoad hoc, non Joſephus damnandus fuit. Uterque tamen in eo erravit, quod Animas corporibus ſolutas ſenſu actioneque carere dixit uſque ad reſurrectionis diem: qui fuit etiam Babæi error, ut ſuprà notavi.

De-

Mille nongentos tractatus,
Ex quibus 1 hæ utiles lucubrationes sunt.
1 De Theoria 2 & modo.

Liber Thesaurarii, in quo
Solutio abditarum quæstionum,
De *casibus* (adversis) 3 & flagellis.
3 Expositio libri 4 mercatoris.

Liber historicus
5 De Paradiso 5 Orientalium
In duos tributus tomos,
Cui Ecclesiastica immixta est historia.

Ex-

Denique quod statuit Timotheus de Oratione Dominica initio & in fine Precum recitanda, id ampliatum postea ab Ebedjesu Patriarcha, qui circa annum Christi 1080. instituit, ut binis quibusque Precibus Oratio Dominica intermisceretur. Vide tom. 2. pag. 448. ubi dissidium hac de re natum refertur inter quosdam Nestorianos, & inter Machicham Patriarcham, qui inductum à præcessore suo Ebedjesu morem abrogare conatus fuerat.

Ecchellensis in Not. ad hunc Catalogum pag. 156. quandam Josephi precationem laudat, quam is in sacra Liturgia recitabat: & ad calcem Eutychii Vindicati in Indice Auctorum num. 40. affirmat eandem Syriacè exstare in Biblioth. sanctæ Crucis in Hierusalem.

1 *Mille nongentos tractatus, ex quibus hæ utiles lucubrationes sunt.* Ecchell. ﻫ ﺳﻠﻤﺎ ﻭﻣﺎﺋﺘﺎ ﻭﺍﻟﻒ ﻛﺘﺒﺎ ﻫﺬﻩ ﻣﻨﻬﺎ ﺍﻟﻤﻔﻴﺪﺓ ﻫﻲ ﺍﻟﺘﺼﺎﻧﻴﻒ : *Josephus Videns conscripsit mille nongentos libros, ex quibus sunt* (liber) *de præstantia Jejuniorum:* haud rectè: non enim habet Sobensis ﻫ ﺳﻠﻤﺎ ﻭﻣﺎﺋﺘﺎ ﻭﺍﻟﻒ ﻛﺘﺒﺎ ﻫﺬﻩ ﻣﻨﻬﺎ : *ex quibus* (liber) *de præstantibus Jejuniis*, seù de præstantia Jejuniorum: sed ﻫ ﺳﻠﻤﺎ ﻭﻣﺎﺋﺘﺎ ﻭﺍﻟﻒ ﻛﺘﺒﺎ ﻫﺬﻩ ﻣﻨﻬﺎ : *ex quibus* (hæ) *utiles, seù præstantes lucubrationes sunt.* Ubi Sobensis ex mille nongentis tractatibus à Josepho editis hosce dumtaxat à Nestorianis probari ostendit, quos ipse commemorat: reliquos enim Timotheus Patriarcha, ut suprà dixi, tamquam hæreticos damnavit.

2 *De Theoria, & modo*: ideſt, de specu-

latione & praxi. Hottingerus hunc Josephi librum cnm sequenti sic comparat pag. 235. *Theoria, in qua methodus eadem, quæ in libro Thesaurarii:* deceptus editione Catalogi ab Ecchellensi facta, in qua *Theoriæ & modo* particula *de*, quæ proponi debuerat, ex typographorum oscitantia postponitur; & cum libro Thesaurarii conjungitur hunc in modum: ﻫﺬﻩ ﺍﻟﺘﺼﺎﻧﻴﻒ ﻭﻛﻞ ﻫﺬﺍ ﺍﻟﺘﺪﺑﻴﺮ ﻭﺍﻟﻌﻤﻞ ﻣﻦ ﺍﻟﻜﺘﺎﺏ ﺍﻟﻤﺴﻤﻰ ﺍﻟﺨﺰﺍﻧﺔ quod ita vertas: *Theoria & modus de libro, seù juxta librum Thesaurarii &c.* sed ex ipsa Ecchellensis interpretatione error typographorum deprehendi potuerat: ait enim pag. 61. *de Theoria & modo; liber Thesaurarii* &c.

3 *De casibus & flagellis*. Nimirùm de peste, quæ sub Josepho & Ezechiele Patriarchis in toto Oriente grassata est; deque persecutione à Chosroë Rege in Nestorianos mota, quam suprà descripsi, quum de Babæo archimandrita differui. Ecchellensis vocem ﻣﺮﺩﻭﺛﻮ *marduotho*, quæ flagella pluraliter significat, pro *defectione* seù rebellione usurpat. Hottingerus librum Josephi de calamitatibus sui temporis, unum eundemque facit cum libro Thesaurarii, in quo solutio abditarum quæstionum continetur: ait enim: *Theoria, in qua methodus eadem, quæ in libro Thesaurarii, in quo quæstiones solvuntur abditæ de accidentibus & castigationibus.* Quod autem subjungit, Ecchellensem notans, *nescio cur habeat Ecchellensis de defectibus*, videtur in corruptam editionem incidisse, in qua pro *defectionibus* de defectibus legitur.

4 *Expositio libri mercatoris:* malè Hottingerus, *liber mercatoris*. Videtur esse Esaias Abbas, quem *Mercatorem* fuisse affirmat Palladius in historia Lausiaca cap. 14.

5 *Liber historicus de Paradiso Orientalium, in duos tributus tomos, cui Ecclesiastica immixta est historia*. Haud rectè Ecchellensis,

liber

Expositio visionis Ezechielis.
De causis celebriorum festivitatum.
1 Explanatio 1 capitum scientiæ,
2 Cum 2 expositione Dionysii.

3 Prætereà expositio 3 Visionis,
Quam vidit S. Gregorius.
Epistolæ denique de sublimi
Regimine monachatus.

CAPUT LXIX.

Joannes Daliathensis.

4 Joannes 4 Daliathensis

Duos

Liber enarrationum Paradisi Orientalium in duos tributus tomos, unus liber miscellaneorum de Ecclesiastica historia. Dicitur *Paradisus Orientalium*, ut à Paradiso Occidentalium, quem Ananjesu monachus sub Georgio Patriarcha in Syriacum è Græco convertit, & à Paradiso minore, quem David monachus concinnavit, distinguatur. Vide suprà pag. 49.

1 *Explanatio capitum scientiæ*: idest, capitum gnosticorum Evagrii, de quibus suprà pag 95.

2 *Cum expositione Dionysii*. Syris, Græcisque quotquot Dionysium Areopagitam exposuere, antiquior videtur esse Josephus, qui sexto exeunte sæculo claruit. Fragmenta autem Syriaca quæ hoc titulo

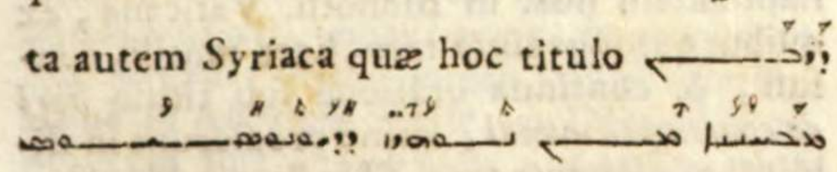

Raban (hoc est magistri nostri) *Sophistæ* (seù disputantis) *ex commentariis in Dionysium*, prænotantur, fortassè ad hunc Josephum referenda sunt: nam titulus ille *Raban*, monachis apud Syros tribuitur: qualem Josephum fuisse, ex suprà dictis liquet. Vide tom. 1. pag. 468.

3 *Expositio Visionis S. Gregorii*. In codice Arabico Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe Syriacis literis exarato anno Græcorum 1861. Christi 1550. extat *apocrypha Visio S. Gregorii Nazianzeni*, Quæstionibus ejusdem S Doctoris & Basilii Magni subjuncta, hoc titulo: معراج غريغوريوس القديس صعد هذا القديس الروحاني وخطفت روحه واحده وعشرين يوم بعد ان الله تعالى

Ascensus S. Gregorii. Ascendit hic sanctus spiritualis, raptusque fuit ejus spiritus uno & viginti diebus permissu Dei &c. Initium: انا غريغوريوس العبد الخاطى المقصر على نفسى بكل اثم الخ

Ego Gregorius servus peccator, qui me peccatorum omnium maximum confiteor &c. Narrat autem quisquis est auctor hujus falsæ Apocalypseos, S. Gregorium ad tertium cœlum raptum, vidisse loca in Paradiso cœlesti præparata sanctis Episcopis, Sacerdotibus, Diaconis, orphanis, viduis, pauperibus, regibus, captivis, injurias & calumnias pro Christi nomine passis, pueris fidelium, cæcis, claudis aliisque corporis defectibus affectis: item loca in Inferno destinata peccatoribus, regibus, divitibus, ariolis, magis, veneficis, Annæ, Caiphæ, Judæ, Herodi, obtrectatoribus, mendacibus, mulieribus abortum procurantibus, Patriarchis, Metropolitis, Episcopis, Presbyteris, Diaconis, & Apostatis. In hosce enim titulos divisa est Revelatio, quam sub S. Gregorii nomine ab otioso aliquo monacho in Syria scriptum, Josephus Huzita tamquam genuinum Nazianzeni fœtum commentariis illustravit.

4 *Joannes*, cognomento *Saba*, seù *sanctus senex*, ex loco, ubi monachum egit, *Dilaita* juxta nonnullos, seù *Dilaitensis* appellatus; veriùs id nomen ex patria *Daliatha* accepit. Est autem *Daliatha*, seù Arabicè الدالية *Al-Daliato*, urbecula Mesopotamiæ ad Occidentalem Euphratis ripam posita, longitudinis gradus habens 65. 30. latitudinis 34. teste Abulpheda in Tabulis geographicis num. 250. Claruit medio sexto sæculo,

Isaa-

1 Duos [1] item libros edidit :
2 Cum Epiſtolis [2] compunctoriis
De inſtitutione monaſtica .

: ܠܘܡ ܬܪܬܝܢ ܕܚܠܩ ܗܘ ܐܦ
ܥܡ ܐܓܪܬܐ ܕܢܩܝܛܐ
ܘܥܠ ܐܣܟܝܡܘܣ ܕܝܢܝܬܐ .

CAPUT LXX.

Iſaac Ninivita.

3 Iſaac [3] Ninivita ſeptem tomos [4] .
4 Compoſuit de regimine ſpiritus.
De divinis myſteriis,
De judiciis, & de politia.

ܐܝܣܚܩ ܢܝܢܘܝܐ ܬܫܥ ܡܐܡܪ̈ܐ ܚܒܪ ܩܢܝܢ
ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ :
ܥܠ ܪܙ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ :
ܥܠ ܕܝܢ̈ܐ ܘܥܠ ܡܕܝܢܬܐ .

C A-

Iſaaco Ninivitæ & Joſepho Huzitæ æqualis. Ejus ſcripta damnavit Timotheus Neſtorianorum Patriarcha, tamquam Sabellianum errorem olentia, & quod Deum à creaturis videri poſſe dixiſſet, ut ſuprà obſervavi pag. 101. Verùm tàm Syriaca, quàm Arabica Joannis opera, quæ in Vaticana Bibliotheca habemus, mihi evolventi, nullus circa myſterium Trinitatis error occurrit; ſed ubique de Patre, de Filio, & de Spiritu ſancto rectè ſentire deprehenditur, ac præſertim ſerm. 17. qui *de contemplatione ſanctæ Trinitatis*, *ſeù trium adorabilium Perſonarum* inſcribitur, ubi Filium & Spiritum ſanctum æquè ac Patrem *Perſonas*, non *Virtutes* appellat. Vide tom. 1. pag. 439. Quod verò Deum aſſerit à creaturis videri poſſe, in hoc Timotheus, non Joannes erravit, ut ſuprà dixi pag. 101. Videtur itaque Joannes ideò à Timotheo damnatus, non quia Sabellianus fuit, ut Timotheus ad conciliandam ei invidiam temerè affirmat; ſed quia à Neſtorianis erroribus, *inſtar* Iſaaci Ninivitæ & Sahadunæ Garmæorum Epiſcopi, abhorruit: Orthodoxos enim fuiſſe Joannem, Iſaacum, & Sahadunam (etſi in Aſſyria vixerint,) liquet ex dictis tom. 1. pag. 433. & tom. 2. pag. 492.

1 *Duos libros edidit.* Unus dumtaxat in Bibliotheca Vaticana exſtat, Sermones XXX. continens, quos recenſui tom. 1. à pag. 435. Ex his verò nonnullos in Græcis exemplaribus ad Iſaacum Ninivitam malè referri, obſervavi ibidem pag. 436. 437. 440. 456. & 457.

2 *Cum Epiſtolis compunctoriis*. Duodequinquaginta Arabicè recenſui cit. tom. 1. à pag. 441.

3 *Iſaac Ninivita*, in cœnobio S. Matthæi apud Niniven primùm monachus, mox Ninivitarum Epiſcopus, demùm abdicata dignitate in Scetenſem eremum ſeceſſit, ubi vita functus eſt. Claruit exeunte ſæculo ſexto, Simeoni juniori Stylitæ æqualis, ad quem literas ſcripſit. Opera ejus è Syriaco ſermone non modò in Arabicum translata ſunt, ſed etiam in Græcum à Patricio & Abrahamio monachis S. Sabæ, qui tamen non integros *ſeptem Iſaaci tomos*, ſed *ſermones* dumtaxat XCVIII. interpretati ſunt: exſtant autem mss. in Biblioth. Vaticana, ex quibus quinquaginta tres, licet mutili, confuſi, & continua oratione ſub titulo *libri de contemptu mundi*, latinè prodierunt in Bibliotheca Patrum tom. XI. edit. noviſs. idque perperàm ſub nomine *Iſaaci Presbyteri Antiocheni*, ut notavi tom. 1. à pag. 444. ad pag. 463. ubi geſta ejus & ſcripta recenſui, monuique noſtrum hunc Iſaacum Ninivitam à cognomine ſancti Ephræmi diſcipulo, & ab altero qui propè Spoletum diem clauſit, differre.

4 *Septem tomos*. Ex his unum Syriacè & quatuor Libros Arabicè habemus in Bibliotheca Vatic. Vide tom. 1. à pag. 446. Laudantur autem ab Iſaaco præter Antonium magnum, Macarium, Evagrium, Marcum, Iſaiam Abbatem, Joannem Thebæum, & Athanaſium in vita S. Antonii, *Dionyſius Areopagita* in libro de cœleſti Hierarchia, & *Jacobus Sarugenſis*.

CAPUT LXXI.

Jesujabus Gadalensis.

1 Jesujabus [1] Gadalensis fecit
Commentarium in Davidem:
Et Epistolas: & Narrationes:
Et Orationes variis de rebus.

ܝܫܘܥܝܒ ܓܕܠܝ ܥܒܕ ܦܫܩܐ ܚܕ̈ܐ
ܥܠ ܕܘܝܕ ܘܐܓ̈ܪ̈ܬܐ ܘܡ̈ܡܪ̈ܐ :
ܘܣ̈ܝܡ̈ܬܐ ܘܡ̈ܠܠ̈ܐ ܫ̈ܬ̈ܝ ܥ̈ܠ ܫ̈ܬ̈ܝ :
ܘܒ̈ܪ̈ܝ̈ܫ̈ܐ ܘܠ̈ܐ ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܫ̈ܒ̈ܢ̈ܐ ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܫ̈ܒ̈ܢ̈ܐ ܒ̈ܗ̈

curæ & labores gravissimi, quibus in itinere tam longo afflicti fuere, sanctis illis in profectum prosperè evenirent, & ad suam quisque Sedem sospites postliminio reverterentur.

Subjungit clam ablatam à Jesujabo Ninivita Patriarchæ socio Arcam, in qua Sacra Apostolorum lipsana custodiebantur: & in cœnobium Jacobi in Beth-Abe advectam.

Quum autem Siroës rerum potitus, impensè cuperet pacatum habere regnum, atque turbas, dissidia, rapinas, malaque omnia, quæ sub Chosroë rege parente suo rempublicam perturbarant, removere; quumque ejus jussu atque gratia, ut qui tranquillitatem amaret, omnibus Ecclesiis in Persarum ditione constitutis pax reddita fuisset; Jesujabum Arabem Patriarcham pridem creatum rogavit, ut cum Metropolitis & Episcopis, quos ipse ex Orientali ditione selegisset, ad terras Romanorum regiis cum literis, regiisque itidem impensis proficisceretur. Sperabat enim eorum operâ sapientiaque omnia dissidia & simultates, quæ Persas inter & Romanos hactenus exarserant, dissipatum iri, pacemque inter utrumque Imperium perfectè coalituram. Jesujabus itaque Siroïs clementissimi Principis mandato obsequutus, itineris socios elegit Cyriacum Nisibis, Paulum Adjabenes, & Gabrielem oppidi Beth-Seleuciæ Metropolitas, & Episcopos alios viros exercitatos, judicio sapientiaque præditos: qui omnes Metropolitæ & Episcopi Catholicum unàcum sancto nostro Jesujabo Ninives Episcopo, & Sahaduna in ea legatione sequuti sunt. Christi itaque Domini nostri ope, qui sæcula custodit & utrasque terras, sed & universum curat & gubernat, factum est, ut prædictis Pastoribus ea legatio feliciter cederet, & à Romanis perhumaniter susciperentur velut Angeli Dei; & per hunc modum omnes

Accidit itaque (inquit) *ut prædicti Sancti viri Antiochiam venirent, & in quadam Ecclesia ad multos dies ibidem manerent: quando noster iste Jesujabus* (qui ex Archimandrita cœnobii Jacobi in Beth-Abe ad Episcopatum Ninives, deinde ad Patriarchatum Nestorianorum evectus fuit) *Arcam pario marmore fabrefactam & adorandæ Crucis signo decoratam vidit, geminosque Cherubim, qui simul conjuncti currum gloriæ eidem formare videbantur. Quum verò per eam Arcam multa ibi patrari miracula videret, atque Beatorum Apostolorum lipsana ibidem asservari didicisset; eo thesauro fruendi desiderio vehementissimè exarsit, multisque precibus Deum rogare cœpit, ut illa benedictio in has terras ipsius operâ transferretur. Postquam autem omnes quas excogitare poterat obsecrationes precesque*

adhi-

adhibuiſſet, ignoraretque quid tandem conſilii caperet, rem Deo committere ſtatuit, ut quod Jeſujabus humano conſilio agebat, Chriſtus divina pietate tegeret, ipſique condonaret: quod & fecit, Arcamque furatus, ſecum huc aſportavit cum omni honore, qualis ſanctæ Margaritæ in eadem incluſæ debebatur. Rem autem ita ſe habuiſſe, certo documento comperimus, quod ad hanc uſque diem Antiochiæ hujus facti frequens & celebris fama manet, ita ut ad nos etiam manaverit nobis à noſtris in hoc cœnobio ſenioribus tradita. Ubi Sacrarum Reliquiarum cultum non modò apud Catholicos, verùm etiam apud ipſos Neſtorianos antiquiſſimum fuiſſe, obiter obſerva.

Demùm de Sahadunæ, quam vocat, apoſtaſia, hoc eſt, ab erroribus Neſtorianis ad Catholicam veritatem converſione, hæc idem Maragenſis.

Quum autem prædicti Sancti terras Romanorum ingreſſi, circa Apameam per aliquot dies commorari decreviſſent, aliquam ex præterito labore relaxationem & quietem habituri; occurrit cœnobium quoddam hominum hæreſi infectorum (ita orthodoxos ſcriptor Neſtorianus traducit) *& ab orthodoxa fide diſſidentium. Placuit itaque illos cœnobitas adire, & cum ipſis de præſentibus controverſiis diſputare. Adfuit inter cæteros ſanctus & beatus Joannes Epiſcopus Chriſtianorum, qui in agro Damaſceno diſperſi habitant, vir eximius & divinus, qui ſigna & prodigia Apoſtolica in illis regionibus patrarat, ita ut ad hunc uſque diem ejus continentiæ & excelſæ ſanctitatis mores cum laude referantur. Illique additus eſt comes Mar Jeſujabus noſter & Sahadunas. Obviam itaque illis venientes cœnobitæ, cœptâque diſputatione cum iſtis tribus lucidiſſimis luminaribus, obſtupuere, ſtatimque intellexerunt, feſtucam propriæ doctrinæ, quanta quanta erat, nec ad modicum reſiſtere poſſe igni rectæ ſapientiæ, aut validis demonſtrationibus Orientalium. Victi igitur diſcipuli ſenem quendam ejuſdem monaſterii præfectum ſuumque magiſtrum adeuntes: noſtrum, ajunt, laborem curamque omnem in addiſcendis noſtris dogmatibus poſitam, tres Epiſcopi, qui à Rege Perſarum miſſi ad nos modò diverterunt, vicere & inanem fuiſſe oſtenderunt. Erat impius ille ſenex, ſicut ab aliis delapſa per manus narratione intellexi, magicis artibus deditus. Mandat itaque diſcipulis, ut homines ad ſe introducant, illos videndi deſiderium præſeferens, reipſa ut de mota quæſtione eos audiret. Hîc verò quum beati Jeſujabus & Joannes ſenem adituros ſe negaſſent, ex aſpectu (nam Diabolum referebat,) ejuſdem impietatem ſuſpicati; Sahaduna eruditioni intelligentiæque ſuæ confiſus, ad ſenem accedere auſus eſt, rogatuſque à ſociis, ne id committeret, minimè aſſenſus fuit. Ferunt,*

CAPUT LXXII.

Jesujabus Arzunita.

1 Jesujabus 1 Arzunita
Scripsit adversùs Eunomium:

ܝܫܘܥܝܒ ܐܪܙܘܢܝܐ
ܟܬܒ ܥܠ ܐܘܢܘܡܝܘܣ :

nec

ولا

runt, quum Sahaduna ad illum ingressus fuisset, ejusque senectutem & canitiem aspexisset, ipsius dexteræ caput illum submisisse: atque credunt, hoc facto Sahadunæ mentem ab orthodoxa fide, quam hactenus tenuerat, alienatam fuisse; atque inde factum, ut paulatim ac temporum processu Sahaduna libros composuerit orthodoxæ fidei duarum naturarum & duarum hypostaseon in unam Personam Filii coëuntium contrarios. Quamobrem Sanctus Mar Jesujabus Adjabenus Catholicus posteà creatus (nimirùm post Maremem Jesujabi Gadalensis successorem,) *Sahadunam ab Ecclesia ejecit, juxta vaticinium de ipso redditum à Barita monacho veritatis.* Hucusque Maragensis de Jesujabo Gadalensi, deque Jesujabo Ninivita & Sahaduna, quos ille suæ legationis socios adhibuerat.

Barhebræus loc. cit. quum Mahometum Arabum pseudo-prophetam temporibus Jesujabi Gadalensis innotuisse narrasset, hunc cum Saido Nagranensium Christianorum principe hominem adjisse scribit, oblatisque ingentibus donis diploma impetrasse, quo Mahometus Christianos Arabibus commendabat.

Eadem leguntur apud Amrum in vita Jesujabi. ثم ملك على الفرس يزدجرد . وظهر عند نظره فى السما كالرمح من الثيمن الى الشمال وانبسط فى المشرق والمغرب ومكث خمسة وثلثين يوما . وقيل ان ذلك لظهور ملك العرب . وكانت ايام ملك الفرس اربع ماية وتمانين سنة . ثم ظهر الاسلام . فكان هذا الفطرك يكاتب صاحب شريعة الاسلام ويهدى له ويساله الوصاه برعيته فى نواحيه . فاجابه الى ذلك وكتب لاصحابه كتبًا بليغة موكدة وبره صاحب الشريعة ببركان فيه عدة من الابل وثياب عدنية . وتسادى ذلك الى ملك الفرس فانكر على الفطرك فعله ومكاتبته وخاصة عند ورود هداياه . فداراه الى ان سلم منه وعاش الى ايام عمر ابن الخطاب فكتب له كتابًا موكدًا بالحفظ والحياطة وان لا توخذ من اخوانه وخدمه الجزية واشياعه ايضا . وهذا الكتاب محتفظ الى هذه الغاية .

Deinde, inquit, *regnum Persarum tenuit Jezdegerdes, cui in cœlum aliquando suspicienti visa est hasta ab austro in aquilonem vergens, & ab Oriente usque ad Occasum porrecta: idque spatio quinque suprà triginta dierum. Ferunt Arabum regnum per ea tempora exortum eo monstro indicatum fuisse. Duravit autem Persarum regnum annos* 480. (in alio exemplari, annos 385. Imò annos 410. vel 411. nam Regnum Persarum cœptum fuit juxta Dionem & Agathiam anno Alexandri Macedonis 538. quem Pagius in annum Christi 226. Syri verò in annum sequentem conferunt; desiit verò secundùm Scriptores Orientales anno Hegiræ 16. qui anno Christi 637. respondet.) *mox Islamismus* (hoc est, Mahometica lex) *apparuit. Literas verò hic Patriarcha* (Jesujabus) *ad auctorem legis Islamiticæ dabat, missisque ad eum donis rogavit, ut subditos suos in ipsius terris commorantes commendatos habere vellet. Annuit ille, scripsitque hac de re egregium diploma, additis insuper camelis vestibusque Adeniticis, quas Jesujabo dono dedit. Quod quum ad Regem Persarum delatum esset, conquestus ille est de Patriarcha, quod nimirùm ad hominem illum scripsisset, donaque ab eo accepisset. At Jesujabus factum excusando, iram Regis lenivit: vixitque usque ad tempora Omari Ben-Alchettabi, à quo diploma cautionis accepit, utque ipse fratresque ejus ac famuli sectatoresque à tributo immunes essent. Servatur autem hujusmodi diploma usque in præsentem diem.* Hæc Amrus.

Obiit Jesujabus anno Græcorum 958. Christi 647. quum annos undeviginti, hoc est incompletos, sedisset, ut auctor est Amrus laudatus tom. 2. pag. 416. qui pag. 418. tres ejus libros commemorat: *Primum in capita divisum, quo hæsitantes in fide reprehendit. Alterum de nominibus ac rebus, quæ scripturâ quidem conveniunt, sed voce differunt; deque iis, quæ voce conveniunt, & sensu differunt. Tertium de Sacramentis Ecclesiæ in duas suprâ viginti interrogationes totidemque responsiones distributum:* quem tamen Sobensis ad Arzunitam Jesujabum refert, ut cap. seq. palàm fit.

1 *Jesujabus* ex Arzunitarum Episcopo post Ezechielis obitum in Patriarcham Nestorianorum sub Hormisda Persarum Rege electus, quum Naamanem Arabum Christianorum regem adjisset, ut eum si fieri posset, ad suam sectam è Jacobitica pertraheret, obiit in tabernaculis Maaddenorum sub Chosroë Abruizo Hormisdæ filio anno regni ejus sex-

Nec non adversùs quemdam Episcopum Hæreticum disputationem instituit:

Item

sexto. Cadaver in cœnobio Hendæ Naamanis filiæ, quæ monasticum habitum induerat, conditum. Sedit annos quindecim. Hæc summatim Barhebræus.

Amrus Jesujabi Vitam susius describens, hunc ait non modò Persarum Regibus Hormisdæ & Chosroï, sed etiam Mauricio Imperatori acceptum fuisse; Naamanem verò non Jacobiticam, ut Barhebræus asserit, sed Nestorianam sectam coluisse: Hendam denique Naamanis sororem, non filiam fuisse. Verba ejus, etsi quoad Jesujabi aliorumque Nestorianorum virtutes & miracula fidem nequaquam merentur, accipe.

Jesujabus Arzunita Catholicus ex Ba-Arbaja (seù Beth-Arabia, hoc est, Arabum pago) *oriundus, vir præstantissimus, Nisibi sub Abrahamo Commentatore* (idest, Scholæ Nisibenæ Doctore) *literis operam dedit: mox Arzuni Episcopus creatus fuit. Illum Rex Hormisdas amavit atque in honore habuit, eo quod frequenter ad ipsum de copiis Romanorum scriberet. Quum ergo Ezechiel obiisset, & exorta fuisset quæstio de eo, & de Job Commentatore, causaque ad Regem delata fuisset, Jesujabum ad Thronum promoveri jussit. Quamobrem congregati Patres Jesujabo principatum detulerunt, & universi ad regem intromissi, ab eodem præcipuo honore affecti sunt, & ad pro-*

ايشوعيهب الارزنى الجاثليق من اهل باعربايا وكان فاضلا وتعلم بنصيبين على ابراهيم المفسّر واسيم اسقفا على ارزن وكان هرمود الملك يحبّه ويكرمه لانه كان يكاتبه باخبار جيوش الروم. فلما مات حزقيال ووقع التشاجر فى معناه ومعنى ايوب المفسّر وانتهى الامر الى الملك امر باجلاس ايشوعيهب وحضر الابا وعقدوا له الرياسة ودخلوا كلهم على الملك فاكرمهم وردّ الابا الى كراسيهم بكرامة وتقدم الى عماله باخذ رايهم فى الامور وغلظ ذلك على المجوس. وعمل قوانينا وفسّر الرازين. وكان الحد بين مملكتى الروم والفرس نصيبين. وظهر فى ايامه جماعة من الرهبان وبنى كل منهم عمرا واقام اسكولا.

وتقلد ملك الفرس كسرى ابرويز بن هرمز عند خلع الناس لهرمز ابيه. وكان حدث السن جميل الطريقة وعاونه موريقى ملك الروم على بهرام صاحب جيش ابيه وتزوّج بابنة موريقى واسمها مريم ويقال انها كانت تسمى ايضا شيرين.

وفى ايامه تمجّس قس لمحبة الدنيا واحبّ الملك ان يعلم هل ذلك منه عن نية والتمس منه ان يقدس كما كان يفعل فافرد بيتا وقام ليقدّس. فلما بلغ وقت نزول روح القدس راى كسرى البيت مملوّا نورا وملايكة. ولما خرج القس تعرّى من جميع ذلك النور. فانفذ كسرى الى مار ايشوعيب الجاثليق يشاوره فى بابه. فقال الامر اليك. فصلبه. وزاد فى اكرام النصارى.

Item quæstiones duas suprà viginti مهمّالا حصّنمي مُلوّمي

De

proprias singuli Sedes remissi : ita tamen, ut ad intima quandoque regni consilia admitterentur : quod Magis permolestum accidit. Jesujabus Catholici dignitatem adeptus, Canones edidit, & Sacramenta exposuit. Porrò Romanos inter & Persicum imperium per id temporis terminus erat Nisibis. Sub Jesujabo multi floruere professione monachi, à quibus plura condita sunt monasteria, & constructæ Scholæ &c. Vide tom. 2. Bibl. Orient. pag. 415. ubi nomina eorum recensui.

Persicum interim imperium Chosroës Abruizus Hormisdæ filius occupat, quum patrem populus regno se abdicare compulisset. Erat autem juvenis probus : quamobrem à Mauricio Romanorum Imperatore adversùs Beheramum (Varamum alii vocant) *patris Archistrategum valida auxilia impetravit, ejusdemque filiam Mariam duxit, quam alii Sirinam appellant.*

Eodem Chosroë regnante accidit, ut presbyter quidam sæculi amore captus, Magorum sectam amplecteretur. Id verò utrum ex animo fecisset, Rex exploraturus petiit, ut Presbyter ille transfuga apud ipsum sacram liturgiam, uti antea facere solebat, perficeret. Quum ergo destinatam huic functioni ædem intrasset, & inchoato sacrificio ad illapsum Spiritus sancti pervenisset, vidit Chosroës domum infusa luce compleri, & Angelos frequentes. Quum verò Rex peracto sacrificio Presbyterum inde egressum simul omni illa luce nudatum animadvertisset, factum Mar Jesujabo Catholico renunciari jubet, utque doceret, quid in causa illius Presbyteri statuendum putaret, rogavit. Rem, ille respondit, ad ipsum Regem pertinere. Quare hominem Rex in crucem agi jussit, & Christianos deinceps in majori honore habuit.

Regnabat inter Arabas Naamanes Monderi filius ethnicæ superstitionis tenacissimus. Ozzam enim, Venerem nempè Stellam, colebat. Interea Diabolus eum invasit, cui quum mederi ejus sacrificuli in cassum tentassent, à Simeone Hirtæ, & Sabarjesu Lasciumæ Episcopis, atque Jesuzacha monacho curatus fuit. Quamobrem baptismum ipse, & ejus filii Monderus, & Hasanus susceperunt. Hasanus tamen cæteros pietate superabat, & ritibus Christianis magis addictus erat, ut Ecclesiam ingressus, inopum & egentium occursum minimè fastidiret.

Persarum autem Rex & literis & donis aliisque quas ipse conducere judicavit rationibus, Mauricii Romanorum Imperatoris amicitiam benevolentiamque expetivit fovitque : ejusque legatus Jesujabus ab Imperatore cum honore exceptus est, & munera ab eo delata suscepta fuere. Quam ob causam maximam apud omnes existimationem adeptus est. Per eam occasionem Imperator cum Jesujabo sermonem hujusmodi habuit : à Chalcedonensis, inquit, Synodi tempore intermissum fuit literarum commercium inter utramque gentem, nec jam resciri potest, utrum in communi sententia atque fide ipsi (Orientales) *persisterent, an contra ab illa descivissent : Quare pergratum sibi futurum edixit, si fidei suæ professionem Jesujabus scripto legendam & explorandam traderet. Quod & fecit, Orientalium fidem exponens : quam quum Imperator legisset, probavit ; nec non & Patriarcha, qui aderat : rogaruntque, ut in ipsorum Ecclesia sacram liturgiam celebraret, illisque ex peracta oblatione Hostiam porrigeret, & vicissim à Patriarcha consecratam susciperet. Quod quum Jesujabus fecisset, subjecit : hoc unum in vobis reprehendimus, quod homini anathema dixeritis, quem anathematizari non licuit, & à vero aversi, ad infirmam fidem deviaveritis. Cui Imperator : si quidem, ait, Nestorius hanc quam scripsisti fidem tenuit, non ego illum anathematizo ; sin autem aliam, anathema sit. Illum itaque commemorare non refert. Vestri nos sumus, vosque vicissim nostri. His dictis abeundi licentiam petiit Jesujabus, annisque post quindecim rebus humanis decessit, sepultusque est Hirtæ in cœnobio Hendæ sororis Naamanis.* Hæc Amrus.

Verùm ut à congressu Jesujabi cum Mauricio Imperatore incipiam; verum quidem est, Chosroën juniorem Hormisdæ filium occiso patre regnum ineuntem, oratores ad Mauricium Imperatorem, ut sibi adversùs Varami Persarum Ducis tyrannidem suppetias ferret, anno Christi 592. allegasse (id enim Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 8. & lib. 4. cap. 13. testatur his verbis, *Vere ineunte Chosroæ oratores ad Imperatorem advenerunt*, qui Chosroën per Domitianum Melitinensem, & Georgium Antiochenum antistites vitæ sanctitate illustres donis & solatio prosequutus est, ut ex eodem Theophylacto refert Pagius ad annum 592.) locum autem inter eos oratores Jesujabum habuisse, ut hic Amrus narrat, haud inverisimile puto, quum ille Christianis omnibus in ditione Persarum commorantibus præesset, ejusque apud Christianum Imperatorem præsentia acceptior, quàm Magorum existimaretur. At falsum omninò est, quod idem Amrus subjungit de Nestorianorum fide à Mauricio Græcorumque Patriarcha approbata, & quod ii de Nestorio notissimo totoque orbe exagitato hæresiarcha sententiam illam pronunciaverint, aut Eucharistiam à Jesujabo accipere voluerint. De Mauricii enim Imperatoris, Græcorumque Patriarchæ sive Constantinopolitani, sive Georgii Antiocheni fide nemo hactenus dubitavit : quantum nempè à Nestoriano errore, Nestorianorumque communione, alieni fuerint. Quàm meritò autem Nestorium Ecclesia Catholica in tribus Synodis œcumenicis, Ephesina, Chalcedonensi & Constantinopolitana damnaverit, iidem optimè norant, & manifestè convincere poterant non solùm eorumdem Conciliorum acta, sed & ipsa Nestorii scripta in Synodo

Ephe-

1 De Sacramentis 1 Eccleſiæ :
2 Et Apologiam 2 : & Epiſtolas :
3 Et Canones 3 Synodicos .

ﻟﻠﻌﻮﺍﺯﻝ ﺩﻳﺎﻟﻘﺪﺱ .
ﻭﻣﻌﺬﺭﻳﻨﺎ ﻭﻟﻠﺮﺳﺎﻝ :
ﻭﻗﺎﻧﻮﻧﺎ ﻫﻴﻨﻮﻳﻘﻮﻥ .

CAPUT LXXIII.

Cyprianus Epiſcopus Niſibis .

4 Cyprianus 4 Niſibis
Expoſuit Theologiam

ﻗﻮﻣﻨﺪﻭﺱ ﻭﺑﺮﺷﻢ
ﻗﻘﻢ ﻟﻬﺎﻭﻛﻮﻟﺎ

Gre-

ﺑﺮﻳﻮ

Epheſina recitata . Unde conſequens eſt , vel Amrum Jeſujabi laudatorem ad ſuæ gentis gloriam , iſta commentum fuiſſe ; vel Jeſujabum ad captandam Mauricii gratiam ſuum errorem reticuiſſe , ſuamque ſententiam , quod hæretici paſſim facere ſolent , tempori accommodaſſe : quod & poſteà Gadalenſi Jeſujabo cum Heraclio Imperatore accidit , quemadmodum Barſumas Neſtorianus Suſæ Epiſcopus apud Barhebræum eidem objicit iis verbis : *niſi tria Eccleſiæ luminaria , nempè Diodorum , Theodorum , ac Neſtorium damnaſſes , & Cyrillum ſuſcepiſſes , eamque vocem DEI GENITRIX MARIA protuliſſes; haudquaquam tibi permiſiſſent Græci , ut liturgiam ad eorum altaria celebrares .*

Quod verò ait , Choſroën Abruizum Mariam Mauricii filiam , aliàs Sirinam appellatam , connubio ſibi copulaſſe , commentum eſt , quod Pagius ad annum 628. num.5. his verbis explodit . *Perperàm autem ſcribit Elmacinus , Siroën* , quem Choſroës ex Sirina ſuſcepit , *filium fuiſſe Mariæ filiæ Mauricii Imperatoris , quam fabulam ab Arabibus ſcriptoribus hauſit Gulielmus Tyrius lib. 1. cap. 2. quum de eo matrimonio Mariæ cum Choſroë altum ſit apud hiſtoriæ Byzantinæ ſcriptores ſilentium , & ea fabula conficta ſit ab Arabibus, quod inaudiſſent , Choſroën habuiſſe uxorem Chriſtianam , quam* SIRAM *nuncupatam fuiſſe habent Theophylactus lib.5. cap.13. & Evagrius lib.4. cap.27.*

1 *De Sacramentis Eccleſiæ* . Fragmentum de modo Euchariſtiæ infirmis adminiſtrandæ ; de confectione hoſtiæ Euchariſticæ ; de baptiſmo in Eccleſia , ubi baptiſterium deſideratur , conferendo ; deque Liturgia à ſolo Sacerdote minimè celebranda, exſtat pag.93. in Cod. Syr.3. ad calcem tom.2. Bibl. Orient. pag. 487. Amrus loc. cit. ſcribit , Jeſujabum *Sacramenta expoſuiſſe* : & in alio exemplari , quo tom.2. pag. 415. uſus ſum , addit , eundem *Pſalmos* interpretatum fuiſſe , nec non *Homilias* & *Epiſtolas* ſcripſiſſe . In laudato Codice Syriaco 3. ad calcem referuntur quædam *Jeſujabi Quæſtiones* , ſeu *Ænigmata* metro dodecaſyllabo de Chriſto , de dilectione , de ſpe , de Euchariſtia , de Cruce , de diluvio , de prophetia , de mente , de regno &c. Arzunitæ ne , an alterius Jeſujabi ſint , haud exprimitur .

2 *Apologiam* . Ea fortaſſe eſt , quam à Jeſujabo ad Mauricium Imperatorem de ſua fide conſcriptam , ex Amro ſuprà dictum eſt.

3 *Canones Synodicos* . Jeſujabus anno Epiſcopatus quarto , Hormiſdæ Regis Perſarum octavo , Chriſti 588. coacta Epiſcoporum Synodo *Canones XXX.* (non XXII. ut ex depravato Amri exemplari tom.2. Bibl.Orient. pag.415. dixi ,) condidit , qui exſtant ad calcem ejuſdem tomi 2. pag. 507. Summamque eorum exhibet Elias Damaſci Neſtorianorum Epiſcopus tom. cit. pag. 508. quorum vigeſimo nono Canone Simeoni Niſibis , & Gregorio Gandiſaporis Metropolitis , qui ad concilium venire detrectaverant , niſi intra illius anni ſpatium mandatis obtemperarent , ſententiam depoſitionis intentat . Canonibus ſubjunguntur ejuſdem *Reſponſa XX.* ad totidem Jacobi Epiſcopi inſulæ Dadianæ quæſtiones : de quibus infrà , quum de Synodis Orientalium ſermo erit .

4 *Cyprianus* Niſibis Metropolita clarebat ſub Jacobo Neſtorianorum & Georgio Jacobitarum Patriarchis anno Chriſti 767. Hegiræ 150. quo Eccleſiam à Neſtorianis occupatam Paulo Jacobitarum Maphriano eum reſtituiſſe , affirmat Barhebræus in vita ejuſdem Pauli his verbis :

ﻭﻫﻮ ﺍﻟﺬﻱ ﺍﺳﺘﺮﺩ ﺍﻟﻜﺮﺳﻲ ﺍﻟﻤﻔﺮﻳﺎﻧﻲ ﻣﻦ ﺍﻟﻨﺴﻄﻮﺭﻳﺔ ﻭﺳﻠﻤﻪ ﺍﻟﻰ ﺍﻟﻴﻌﺎﻗﺒﺔ . ﻭﻛﺎﻥ ﻗﺪ ﺍﺳﺘﻮﻟﻰ ﻋﻠﻴﻪ ﺍﻟﻨﺴﻄﻮﺭﻳﺔ ﻭﺍﻧﺘﺰﻋﻮﻩ ﻣﻦ ﺍﻟﻴﻌﺎﻗﺒﺔ ﻭﻟﻢ ﻳﺰﻝ ﻳﺘﻮﻟﻰ ﻋﻠﻴﻪ ﺍﻟﻨﺴﻄﻮﺭﻳﺔ ﺣﺘﻰ ﺍﻧﺘﺰﻋﻪ ﻣﻨﻬﻢ ﻭﺳﻠﻤﻪ ﺍﻟﻰ ﺍﻟﻴﻌﺎﻗﺒﺔ ﻓﻲ ﺍﻳﺎﻡ ﻫﺮﻗﻞ ﺍﻟﻤﻠﻚ

Sub Jacobo Catholico ædificata fuit Tagriti Ecclesia Nestorianis curâ & operâ Saliba-Zachæ Episcopi Tirhanensis: qui Tagritum profectus, Paulum Maphrianum rogavit, ut Nestorianis permitteret sibi Ecclesiam Tagriti construere. Cui ille respondit, sibi quidem nihil illo negotio deperire; sed à Patriarcha & Tagritensibus periculum instare. Quare consultius esse, ut ipse Saliba-Zacha Nisibin ad Nestorianos accederet, efficeretque ut ab ipsis Ecclesia, quam Jacobitis abstulerant, restitueretur: hoc pacto Tagritenses Nestorianis concessuros, ut Ecclesiam apud ipsos conderent. Quum ergo Saliba-Zacha Nisibin venisset, & CYPRIANUM Senem Metropolitam, & Nestorianos Nisibitas exorasset, ut populo nostro (Jacobitico) *celebrem Ecclesiam S. Domitii restituerent, vicissim de Jacobitis mercatores decem, qui Nisibi morabantur, Tagritum venerunt, supplicaruntque, ut ibidem Nestorianis Ecclesia construeretur. Adiit simul Patriarcham Georgium Bagdadi adhuc custodiæ inclusum Saliba-Zacha, literasque ab eo obtinuit, quibus concessionem ratam se habere significabat. Quum verò fervidi quidam juvenes reclamarent, senex minimè cessit, sed Nestorianis locum attribuit in parte exteriori murorum urbis ad ripam Tigris: eisque ibidem constructa fuit parva Ecclesia, in qua ad hoc usque tempus ministrant. Cœptum fuit ædificium anno Arabum centesimo quinquagesimo.*

Idem Cyprianus Theodoritum Græcorum, Georgium Jacobitarum, & Jacobum Nestorianorum Patriarchas è carcere, in quem jussu Chaliphæ Bagdadensis conjecti fuerant, dimitti curavit, ut in vita Joannis Chionitæ idem Barhebræus narrat in hæc verba.

Quo tempore Joannes Chionita Maphrianus præfuit, Georgius noster Patriarcha apud Chalipham delatus, Bagdadi ejusdem jussu in carcerem conjectus est. Simili pœna Theodoritus Græcorum item Patriarcha, & Jacobus Nestorianorum Catholicus affecti sunt. Ea occasione quidam medicus, Isa appellatus, ab omnibus Episcopis munera se consequuturum sperabat. Scripsit itaque ad CYPRIANUM Nisibis Episcopum *in hæc verba: Vasa aurea & argentea plurima in Ecclesia Nisibena exstare, subodoratus est Chalipha. Huc igitur ea transmitte, ut siqua ipsi placuerint, in suum usum accipiat. Si tibi mens & consilium esset, subjungebat, honorem mihi deferres, & ego te præsenti jactura liberare possem. An forte ignoras, hujus regni spiritum in meis manibus esse positum, ut quo mihi libuerit, illum convertam? His acceptis literis CYPRIANUS Nisibenus sine cunctatione Bagdadum profectus, cujusdam ex magnatibus qui Rabias dicebatur, operam imploravit, à quo ad Chalipham Mansurum intromissus, Isam medicum accusavit, epistolamque ab eo sibi missam ostendit. Eam ob rem Chalipha adversus Isam indignatus, omnibus bonis ejus fisco addictis illum ejecit; Catholicum verò liberum dimisit, postquam per novennium in custodia detentus fuisset: cum quo ambo etiam Patriarchæ, noster scilicet & Græcorum, libertatem consequuti sunt.*

Bar-

Gregorii magni:
1 Et compoſuit ordines 1 Chirotoniæ.

ڤحنّيڪهوزّهها وَحُا
ههبر كَحْها وِهُنّعبُا .

CAPUT LXXIV.

Jeſujabus Adjabenus, Patriarcha.

2 Jeſujabus 2 Adjabenus Li-

مُعدوهُوحد سُبَحُا
حهحا

Barhebræo conſonat Amrus, qui de Cypriano in vita Jacobi Neſtorianorum Patriarchæ hæc ſcribit. وكتب عيسى الى قوفريانا مطران نصيبين امره بالمصير اليه وحمل البرك والالات البيع ويقول فى كتابه ان نفس الخليفة فى يدى ان اثرت ابراته وان اثرت اعلّته. فحمل الكتاب مع جماعة من الابا وتظلّم الى المنصور واوقفه على الكتاب. فاستحضره وانكر عليه فجحد الكتاب وثبت عليه بالشهادة العادلة فقال فوّضت اليك امر القوم لتصلحها او لتصادرهم ونفاه ولزوجته الى الهند الخ ومال المنصور الى قوفريانوس المطران فاحسن الى الرهبان ورووسا البيع.

Scriptis autem Iſa ad CYPRIANUM Metropolitam Niſibenum literis mandavit, ut Eccleſiæ ſacrum inſtrumentum ſibi afferret: deinde ſubdidit: Chaliphæ vitam in poteſtate ſe habere, ejuſque ſanitatem & ægritudinem ab arbitrio ſuo pendere. Hujuſmodi epiſtolam Cyprianus unàcum aliis Patribus ad Manſurum attulit, eique legendam exhibuit. E veſtigio Iſa arceſſitur. Interrogatus negavit ſuam eſſe epiſtolam. Sed quum eum idoneis teſtibus Chalipha convicisſet: te ne ego, inquit, publicæ rei accommodavi, ut eam componeres, an contra ut homines opprimeres? (Iſam Manſurus Chriſtianis præfecerat, ut inſurgentem Surini Antipatriarchæ adverſus Jacobum Neſtorianorum Catholicum factionem comprimeret.) *Hæc fatus, Iſam cum conjuge apud Indos exulare juſſit &c. CYPRIANUM deinceps Manſurus amavit, & monachis atque Eccleſiarum Præſulibus plura beneficia contulit.*

1 *Ordines Chirotoniæ:* hoc eſt, ritum impoſitionis manuum, ſeù ordinationis Clericorum, Sacerdotum & Pontificum. Ante Cyprianum id præſtiterat Jeſujabus Adjabenus Patriarcha, ut Sobenſis cap. ſequenti teſtatur. Utriuſque nomen, nec non Mar Abæ Patriarchæ, & Gabrielis Metropolitæ Baſſoræ, præferunt Rituales & Pontificales Neſtorianorum libri, in quibus ordinationes Lectoris, Hypodiaconi, Diaconi, Archidiaconi, Diaconiſſarum, Presbyteri, Chorepiſcopi, Epiſcopi, Metropolitæ, & Catholici, ſeù Patriarchæ continentur, ut in Codd. mss. Syriacis Vaticanis 18. & 19. & Cod. XI. Amiden. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 583.

2 *Jeſujabus* Adjabenus, Baſtumagi filius, in Schola Niſibena quum literis operam dediſſet, monaſticum inſtitutum in cœnobio Jacobi in Beth-Abe amplexus eſt: mox Ninives Epiſcopus, deinde Moſul & Arbelæ Metropolita, demùm Neſtorianorum Patriarcha poſt Maremæ obitum electus, maximam apud gregales ſuos doctrinæ famam obtinuit, quibus, teſte Amro, præfuit ab anno Chriſti 650. ad annum 660. De ejus electione in Patriarcham, hæc idem Amrus tradit: ايشوعيهب الحزى وهو من جملة من خرج من اسكول نصيبين مع جريغور القديس مطرانها وصار اسقفا على نينوى ثم مطران الموصل ولما توفى مارامه حضر مع الابا للاختيار ولم يكن فيهم اميز منه فاخافوه ان يتغلب على الامر لقوة علمه وفضله وميل الناس اليه. فقالوا له قد فوّضنا الامر اليك فاختر من شيت فاخذ خطوطهم بذلك استظهارًا عليهم وقال لهم المستشار مومن وما ارى فى الجماعة احقّ منى بهذا الامر ولا افخر عليكم فاعطوه الطاعة واسيم بالمداين فطركا فى السنة الخامسة من خلافة عثمان.

Jeſujabus Hazenſis (Adiabenus.) *Hic ex eorum numero fuit, qui ex Schola Niſibena prodiere: Gregorium autem ejuſdem civitatis Metropolitam condiſcipulum habuit: mox Ninives Epiſcopus, deinde Moſuli Metropolita ordinatus eſt.* (in altero exemplari ſic legitur, ايشوعيهب الحزى كان مطرانا على حزة والموصل *Jeſujabus Hazenſis Metropolita Hazæ & Moſuli erat.*) *Quum autem Maremes obiiſſet, ipſe ad electionem* novi Patriarchæ *unàcum Patribus convenit: & quia nullus eo doctior habebatur,*

batur, veriti sunt, ne thronum invaderet, doctrinæ suæ, virtutibus, hominumque erga ipsum propensioni fretus. Ajunt igitur ad eum: Rem tibi committimus, ut quemcumque volueris, eligas. At ille quum subscriptiones eorum in testimonium accepisset, hoc, inquit, fidele est consilium, quod vobis do: nemo ex præsenti cœtu æquè dignus videtur, ut hanc dignitatem obtineat, & cum honore administret, atque ego. Itaque præstita illi ab omnibus obedientia ordinatus est Patriarcha Modainæ anno quinto Othmani Chaliphæ: qui in annum Christi 650. incidit, ut ex Dionysii Chronico tom. 2. Bibl. Orient. pag. 103. liquet.

Quum adhuc Episcopus esset, Jesujabum Gadalensem Patriarcham Sirois Persarum Regis legatione ad Heraclium Imperatorem fungentem unacum Cyriaco Nisibis, Paulo Adiabenes, Gabriele oppidi Seleuciæ, & Sahaduna Garmæorum Episcopis comitatus est: quo in itinere Arcam ossium Apostolorum furatus, in cœnobio Beth-Abensi reposuit, ut ex Thoma Maragensi retuli suprà pag. 106. Idem Jacobitis restitit, ne in urbe Mosulensi Ecclesiam ædificarent, quemadmodum scribit Barhebræus in vita Maruthæ Tagritensis. ܐܡܪ ܗܘ

Post eum (inquit) *ideſt, post Maremem ſuffectus fuit Jeſujabus tertius, qui Moſulenſis Metropolita fuerat. Hic ut orthodoxos* (hoc eſt, hæreticos Jacobitas, è quorum grege erat Scriptor) *Eccleſiam Moſuli ædificare volentes cohiberet, ingentem pecuniæ ſummam donaque Judicibus obtulit, cœptumque ædificium interrupit.* Rem fusius narrat Jesujabus ipse in epistola, quam ad Gabrielem oppidi Seleuciæ Metropolitam per Ananjesu archimandritam direxit: ubi Tagritensium urbem ad frangendam Jacobitarum potentiam se se petiisse scribit in hæc verba: ܐܡܪ

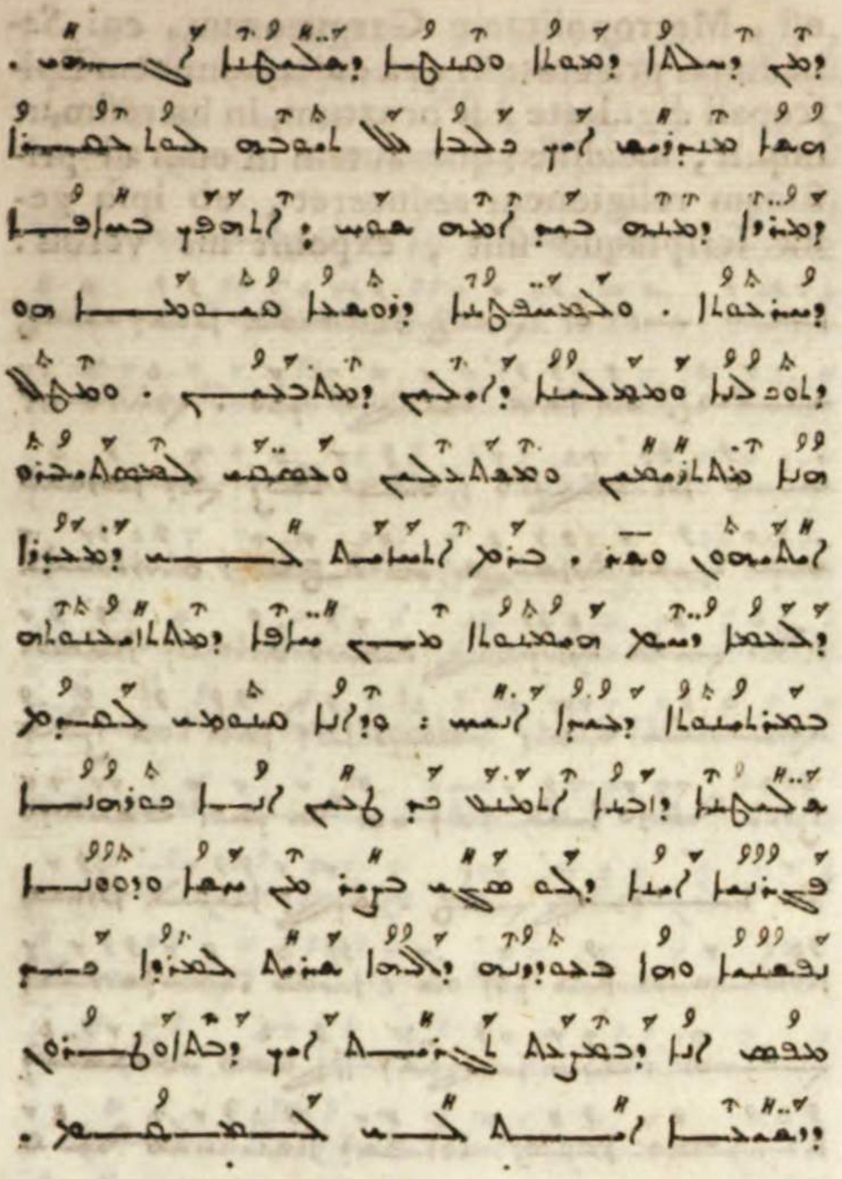

Quam peccata mea meruerunt, ſortem nactus ſum, Pater, ut propè Diaboli nidum habitem, ubi quovis anno baſiliſci ova ille parit, atque lethiferos ex iis angues excludit ad cunctorum hominum perniciem. Rem utpote omnibus compertiſſimam noſſe te arbitror &c. Hi nempe quos memini, impii & blaſphemi propriæ ſtultitiæ æſtu in ſpem diabolicam abrepti, tempus rei bene gerendæ pluribus de cauſis nacti ſunt. Prima quidem & potiſſima fuit eorum, qui modò præſunt, indulgentia, ad quos illis facilem aperuere aditum argento auroque inſtructæ preces. Altera improborum ſociorum numerus, qui eorum hæreſim olim imbiberunt; nunc verò in cenſu eorum, qui præſunt, numerantur. Tertia, gratia & auctoritas civium Tagritenſium apud Principes & Præfectos locorum. Quarta denique, Diaboli vis, quæ in filiis inobedientiæ operatur: in iis, ſcilicet, qui in vera charitate non ſuſtinent, ut per eam vivant. Abierunt itaque, quomodo eos abiiſſe credibile eſt, & more ſuo ad aulam *prorepſerunt. Quumque nec ullum quod ſapientem deceret, verbum prompſiſſent, neque rationi conſentaneas preces obtuliſſent, aut aliquam ex Domini noſtri diſciplina probationem produxiſſent, neque omninò quidquam eorum, quæ ad alloquium Principum ſapientum afferri juſtum eſt, præſtare valuiſſent; negotium nihilominus ex voto confecerunt, indeque ad nos perturbandos reverſi ſunt. Præfectum quippe hujus loci invenerunt ſibi maximè propitium & ad ipſorum vota paratiſſimum. Quare egreſſi ſunt ad latrinas ante noſtræ urbis portam poſitas, utpote qui Eccleſiæ ſtercus ſunt; domumque irriſionis & deſpectionis, nomine Eccleſiæ conſtruxerunt: proximam nempe latrinæ, ad quam omnes exonerandi ventris cauſa de more ſecedere coguntur. Inde etiam perturbationis cauſas quotidie excitant, ob perpetuas præſertim blaſphemias, quas adversùs Dei Eccleſiam impudentiſſimè effutiunt. Porrò qui in populo noſtro proceres cenſentur, ex eorum hæreſi originem trahunt: quare & ipſis ſuffragantur, & ad ipſos pertinent non minus naturâ, quàm voluntate. Sed & ille, qui inter omnes primatum tenere putatur, eique omnia ſatis proſperè fluunt, ex patre quidem Chriſtiano Orthodoxo natus eſt,* (ita Neſtorianus Neſtorianum appellat.) *matrem tamen hæreticam habuit* (hoc eſt, Jacobiticam) *Et quum à matris religione excidiſſet, & ad paternam deinde aliquantiſper fidem declinaſſet, poſtea etiam in putum ethniciſmum lapſus fuiſſet:* (quod quidem pluribus compertiſſimum eſt:) *poſtremò etiam cum ethnica ſuperſtitione communionem hæreticorum conjunxit. Tandem tùm ſæculi infamia, tùm conſcientiæ verbere coactus, ad Eccleſiam Dei tantiſper remigravit: donec mortis metu, & principum timore liberatus, nunc velut canis ad vomitum rediit, & ad amaras radices ab ipſo per matrem pullulantes, nequitiæ æſtu abreptus, relapſus eſt, columenque ſpei ſe præbuit procuratoribus iniquitatis, quæ deſiderantur ſuppleturus. Propterea extolluntur & ſuperbiunt, ut à nobis vix jam tolerari poſſe videantur &c. Attamen viſum mihi eſt noſtra intereſſe, populo fidei amanti ſolita adhortatione aliquam quietem ab illius concuſſione procurare, & ad ſeculares Poteſtates me conferre, etſi corporis ægritudo id prohiberet, quæ tamen mentis perturbatione æſtuque haud minor erat: jamque Dei ope iter ingreſſus ſum, ſciens me Tagriti in medio, velut in theatro nequiſſimorum hominum, verſaturum.* Et in altera ad eundem Gabrielem epiſtola, rem ſibi è ſententia ceſſiſſe gratulatur, inquiens:

Reverendissimo Patri nostro Gabrieli Episcopo Metropolitæ Jesujabus in Domino nostro salutem. Dudum quum impiorum bello conflictaremur, ad vos, Pater, velut ad firmas orthodoxæ fidei columnas mentem cogitationemque extemplo convertimus; quodque per tempus illud licebat à nobis fieri, nostræque valebant vires, sincera fide vobis per literas significavimus. Neque multo post illorum seditionem, sed ipsa adhuc gliscente sub ipsum nostræ expeditionis initium effusa est repente super nos misericordia gratiæ Dei incredibili miraculo, quæ impiorum bellum à nobis depulit: & alios quidem procul abjecit, alios verò ad saxorum hiatus, ubi latere solebant, abegit: nobisque ingenti prodigio, quod fateri & laudare æquum est, pristinam pacem restituit. Neque hoc solum; sed insuper speramus corroboratum iri ostensionem virtutis Domini nostri ad comprimendam quamprimùm audaciam Impii, ut se efferre & gloriari desinat, sicut etiam pridem hoc ipsum ejus amici *pati cœperunt. Gaudeat itaque felici rerum successu Paternitas tua, & Domino, ut justum & æquum est, gratias agat pro præsentibus; pro futuris verò oret, ut per gratiam Dei ad gloriam sanctæ Ecclesiæ & ad fidelium lætitiam feliciter succedant. Mihi autem visum est, illam quoque epistolam, quam paulò ante ex media tempestate tribulationum Sanctitati tuæ scripseram, unàcum his literis ad te transmittere: ut ministrorum Diaboli pugnam clarius intelligas, simulque divinæ virtutis admirabilem operationem cognoscas, & celerem rerum vicissitudinem & in melius conversionem ex misericordia illa ineffabili nobis redditam; & ista agnoscens, magis admirere, & admirans, Dominum laudes & glorifices, simulque pro mea imbecillitate ores, ut qui mihi supersunt, dies, cum moribus divinæ voluntati consentaneis transigam.* Hæc Jesujabus.

Ex Episcopo ad Metropolitæ dignitatem evectus, Sahadunam, cujus suprà mentionem feci, à Nestoriana hæresi ad catholicam fidem conversum acriter exagitavit. Exstant quinque Jesujabi de hoc argumento epistolæ. Prima *Clericis & populo Ecclesiæ* ܡܚܘܙܐ *Mahuzæ Ariuni*, hoc est, Metropolitanæ Garmæorum, cui Sahadunas præerat: in qua dolet, hominem Episcopali dignitate à se ornatum, in hæresim, ut inquit, incidisse: quæ autem ut eum ad pristinam religionem reduceret, ab ipso gesta scriptaque sint, exponit his verbis:

Errorem venia dignum admiſimus, fratres chariſſimi, ego & vos. Et quoniam nunc error ille ſponte patefactus eſt, quem ego quidem dudum animadverti, & obtegere cogitaveram, ſed magna cum ſeditione erupit, & confuſionis ſuæ larvâ abjectâ, impudenter in publicum prodiit; ideò coactus ſum vos convenire, & communi conſilio inter nos diſceptare, quibuſnam remediis gliſcenti malo occurrendum ſit. Enimvero noſtra nos fefellit opinio, quando hominem ſtolidum, & in ſententia minimè conſtantem, quod non ſemel experti fueramus, ob externi habitus apparentem probitatem, & ex fama vulgi, ad præfecturæ faſtigium proveximus, ejus ab orthodoxa fide defectionem minimè præſentientes, quæ paucis abhinc diebus in ſecreto conclavi contigit, quando præfecturæ ambitu ad deturpandam imperitis ſuis commentationibus veritatis confeſſionem abreptus eſt ..... Poſtquam verò veſtri primatus adminiſtrationem ſuſcepit, quoniam ad urbem veſtram orta ex juſſione principum ſecularium occaſio nos omnes adduxerat, ego ex recenti fama rem ſuſpicatus, illum rogavi, num quid ſcripſiſſet, ſicut ipſe audieram. Quum ſe quædam ſcripſiſſe faſſus fuiſſet, inſtiti rogans, cur me iſtud celaſſet. Tùm verò quum rem ipſam attigiſſem, illeque factum excuſare incaſſum conaretur, urgebam, ut quæ ſcripſerat, mihi proferret. Quumque attuliſſet, eaque ego minimè ſana deprehendiſſem, illum acriter increpui; ſecretò tamen remotiſque arbitris. Et ille velut acri ea reprehenſione permotus, ſpopondit, ſe quæ malè ſcripſerat, correcturum. Mentienti equidem fidem adhibui, arbitratus hominem recens deceptum fuiſſe, credidique illum non ex mentis pravitate, ſed ex pravo ambitu fidem ſuam corrupiſſe. Tempus itaque ad corrigenda ea quæ malè exaraverat, conſtitui diuturnius, quàm ipſa operis neceſſitas poſtularet: atque inde diſceſſi, ejus errorem alto tegens ſilentio. Ille verò non modò quæ ſpoponderat, minimè præſtitit; verùm etiam ad fautores ſuos profectus, ab iis in ſpem magnam variis pollicitationibus erectus incitatuſque eſt, ut quorumdam præſidio, quod ipſe ſuffecturum eſſe ſperabat, commenta ſua confirmaret. Ejus itaque fraudem, qua veritatem prodiderat, aſſequutus, adhortationem preceſque fraterna ex charitate conceptas ad eum ſcripſi, & geminos fratres (monachos cœnobii Beth-Abenſis) *quibus occultum ejus flagitium expoſueram, utpote communis mihi & illi diſciplinæ optimæ alumnis, ad eum ſtatim allegavi, præcepique, ne cui veſtrum negotium illud patefacerent, ne mali occaſionem præberem quærenti. At ille quum ea quæ ipſe ſcripſeram, legiſſet, & quæ ab illis fratribus Deum amantibus ſuggeſta fuerant, audiviſſet, tùm verò reſipuiſſe videri voluit, prolatoque erroris codice, ſexdecim capitula expunxit, eiſdem fratribus præſentibus, & ut id præſtaret, adhortantibus. Hunc in modum illos cum amoris ſignificatione dimiſit, epiſtolamque ad me perferendam eiſdem tradidit: qua velut pro accepto beneficio gratias ſe mihi habere ſignificabat. Quum ergo fratres illi Deum aman-*

tes

tes ad me rediissent, & fatui illius viri obedientiam repræsentassent, equidem gavisus sum, & Domino gratias egi, ut qui abjectum famulum suum à spe orthodoxæ fidei minime excidere permisisset Cogitans autem vir ille insanus me redarguere, vanamque de seipso spem meam exstitisse ostendere, atque omnibus palam facere, sibi deliberatum jam esse Diabolo obsequi atque obtemperare; è vestigio post fratrum illorum Deum amantium discessum meam ad ipsum epistolam ad venerabilem præsidem studiosè pertulit; ut qui ejus præsidio confisus, in eam insanæ mentis perversitatem prolapsus fuerat. Idque ille dolo malo, & satanica nequitia machinatus est, ut nimirùm præsidem adversùs me concitaret, & bellum adversùs nos accenderet. Hæc nempe exstitit causa, sicut pridem audistis, excitatæ adversùs me seditionis, ex qua omnia ea mala profluxerunt, quæ universum perturbarunt &c. Cum his porrò literis transmittendum vobis putavi exemplar epistolæ, qua fatui illius errores corrigere conatus sum, quum de ejus salute adhuc bene sperarem: quam epistolam ille velut homo seditiosus rixarumque avidus, suam patefacturus ignominiam mentisque stultitiam, ad illum, quem nostis, perverso consilio detulit.

Altera *ad eundem Sahadunam*, quum primùm de mutata illius fide edoctus est, per Paulum cœnobii Beth-Abensis archimandritam transmissa, cujus idem Jesujabus in præcedenti epistola mentionem facit: ubi doctrinam Sahadunæ ab Esaia Tahalensi olim Chaldæis traditam, ab Ananjesu, Jacobo & Babæo Nestorianis explosam fuisse scribit.

ܐܝܟ ܐܝܬ ܠܟ ܒܗ ܕܫܡܥ ܡܢ ܐܒܝ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܕܐܬܒܥܕ ܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕ ܐܠܗܐ ܘܐܬܦܪܫ ܡܢ ܟܠ ܫܘܦܪ ܕܐܝܬ ܒܗ ܪܘܚ ܩܘܕܫ

Sed quoniam nunc à tabellario, qui epiſtolam tuam mihi reddidit, comperi, Patrem noſtrum Catholicum in cœnobio S. Simeonis unàcum fatuo Sahaduna verſari, voſque univerſos, omnes nempe veſtræ provinciæ Epiſcopos, ad ipſum eſſe venturos: hæc modo ad Sanctitatem tuam tantummodo ſcribo, non rogans, ut antea ſolebam, ſed monens, ne quippiam in cauſa Sahadunæ nobis inconſultis agatis, ne quod agitur in hujuſmodi negotio ſine communi conſenſu, in perniciem ſanctæ Eccleſiæ cedat: neve ſine nobis in eadem cauſa quippiam ſtatuatis, quando vel ab ipſo Catholico vos advocari contingat.

Quinta denique *ad Epiſcopos regionis Garmæorum*, quos Patriarcha congregaverat, ut Sahadunam Sedi ſuæ reſtitueret. Hortatur eos Jeſujabus, ne hominem, qui multa adversùs Neſtorianos ſcripſerat illoſque tamquam hæreticos paſſim traduxerat, Neſtoriani ipſi quovis pacto admitterent. Utque illos in hæreſi magis confirmet, putidum commentum ſubdit; Romanos nimirùm & Græcos ejurata priſca religione, ad Neſtorianorum partes tranſiiſſe. Integram epiſtolam, etſi conviciis in Eccleſiam Catholicam & Sanctum Cyrillum refertam, accipe: ex qua ſtylum hominis non inelegantem, immoderatum pro ſecta Neſtoriana zelum, vehemenſque in orthodoxos odium deprehendere licet.

Imminens metus, inquit, *ò Beati, invitum me cogit ſcribere quæ nolebam. Ut autem iſthæc ſcribere cogerer, plures tentationes, quæ antehac acciderunt, me docuere. Pauca igitur de pluribus dicam. Dudum ſcilicet quum ad vos*

veniſſem, intellexi; poſtea iſtud ipſum etiam audivi, Catholicum ad vos frequenter ſcribere; & nunc rurſus accepi, eundem propediem ad vos eſſe venturum. Et hæc omnia, tùm epiſtolarum ſcriptionem, tùm Catholici acceſſum, eò collimare, ut religioſitati veſtræ perſuadeant, Sahadunam ad Dei Eccleſiam vi deductum recipere: quum nimirùm nec Sahadunas, nec Dei Eccleſia id velint. Sahadunas enim quum hactenus nec ad tempus ad Eccleſiam accedere voluerit, quid? exiſtimatis ne illum ſe adduci paſſurum, ut ab iis, quæ præpoſterè impièque loquutus eſt, & adversùs veram fidem ſcripſit, diſcedat? minimè verò: ſed & nunc in perverſitate ſuæ religionis perſiſtit, noſtramque anathematizat fidem, atque pleno ore blaſphemiis inſectatur, infirmo fultus præſidio ab urbe, quam Diabolus Eccleſiæ ereptam, illi tradidit. Neque modo Dei Eccleſiæ communionem ſincerè petit. Sed nec Dei Eccleſia unquam voluit, aut modo vult in ſuam communionem illum recipere, qui ejus fidem anathematizat, & ejus dogmata depravat, & perſonas ejus blaſphemat. Quum ergo nec Sahadunas ingreſſum in Eccleſiam quærat, neque Sahadunæ ingreſſum Eccleſia optet, equidem non intelligo, quanam cogitatione agantur, qui ſe hac cura onerarunt ſcribendi, aut legendi, aut loquendi, aut petendi ingreſſum hominis hujus indolis & ingenii. Quidnam porrò, ò Beati, Sahadunas intentatum reliquit, ut nobis probaret, à noſtra religione ſeſe abhorrere, ut illud modo efficiens credatur alienus & ſegregatione dignus? At quiſpiam fortaſſe, Domino ſcilicet noſtro & Paulo mitior, nobis objiciet illud ſeptuagies ſepties. Sed, ò Beati, Hæreticis certas ſtatuitur terminus, & quidem ſatis cognitus: neque vulgare delictum eſt, quod contra fidem admittitur crimen. Etenim Dominus quidem per oculum dexterum, & manum dexteram, & per celerem utriuſque ſectionem, ejus qui fidem depravat, abſciſſionem circumſcripſit. Paulus verò Domini interpres prima & ſecunda vice Hæretici ſegregationem definivit, ſubdiditque ſtatim cauſam celeris reſciſſionis: ut qui nempe non ignorabat futuros nos ipſo mitiores & meliores, eundemque proinde de præcipiti feſtinatoque judicio ſine miſericordia incuſaturos. Scitote, inquit, quod qui hujuſmodi eſt, ſubverſus eſt, & delinquens, & ſuo judicio eſt condemnatus. Age verò, quando Apoſtolicæ legi ſtare nolimus, præſtitutum ſeptuagies ſepties numerum evoluto quinquennio jam longe exceſſimus: & ut hoc prætermittam, quod ego ſeorſim, quemadmodum & ſinguli veſtrum, frequenter illum corripuimus, ea tantùm, quæ in conventibus Synodicis, & Catholico præſente acta ſunt, commemorabo. Octies ſiquidem Sahadunas Eccleſiæ fidem ſuſcepit, ſuumque errorem in univerſali Synodo anathematizavit; ter quidem propria cum ſubſcriptione & ſigillo; quinquies verò confeſſione oris coram Synodo: & totidem vicibus ad ſuam impietatem reverſus eſt, velut canis ad vomitum; quando nec ipſe defecit negando & confitendo, & rursùs quod confeſſus fuerat abjurando; neque nos viciſſim defecimus illum quotidie ſtulto cum labore ſuſcipiendo. Poſtremum verò videns Deus, qui per Paulum loquutus fuit, ſtolidam noſtram commiſerationem à multiplici Sahadunæ inconſtantia minimè ſuperatam fuiſſe, flatu ſuo hominem abduxit disjecitque procul: ad partes nempè hæreticorum, ubi ille Beelphegor initiatus, omnibus nequitiæ modis pravam eorum communionem approbans, plures libellos blaſphemiarum plenos adverſus nos, noſtram fidem, noſtroſque Doctores in omnibus heterodoxorum Synodis ſcripſit divulgavitque. Quumque ipſe nullam ad pravitatem ſuam indicandam omiſerit rationem, quin eam in publicum proferret, eumque noſter quoque Deus & Dominus Jeſus Chriſtus procul à republica incolatus noſtri abegerit; illum nihilominus miſſo nuncio revocamus & deducimus adversùs Dei nutum, & adversùs ſuam ipſius providentiam. Venitque ille prædicans à Jeruſalem uſque ad Illyricum, coram Throno ſcilicet Catholico orthodoxorum, condemnationem noſtram: profeſſus, ſe veniſſe, ut nos ad ſuam fidem traduceret. Quum autem res in eo ſtatu reperiſſet, in quo reperit, deſpexit nos, & ad locum abiit, quo abiit; ad populum nempe pauperem, quem Diabolus ab Eccleſia diſtractum ipſi tradiderat. Illud verò magis mirandum eſt, quod poſt talia flagitia, qualia ſunt quæ retuli, quum Sahadunas dedignatus fuerit ad Catholicum & ad ejus fidem, honorem, & communionem accedere, illumque cum deſpectu reliquerit, & ad populum ſuum ſe receperit; quum, inquam, hæc Sahadunas auſus fuerit, miror, qua ratione nunc pro illo ad vos ſcribatur, ut eum revocetis, velut quibus poteſtas & jus eſt illum revocandi: libellus etiam vobis mittatur continens ea, quæ ab illo ſubſignari oporteat: voſque ſimiliter ſcribatis, de ejus revocatione in ſpecie tractantes, revera defectionem procurantes, ajenteſque, cunctari oportere, & expectari Catholici adventum. Unum itaque poſt hæc reſtat, ut ſi Sahadunas aliquod obedientiæ ſpecimen præbeat, ſicut ſæpius præbuit, continuò admittatur ad Sanctorum communionem. At ego gratias interim habeo Sahadunæ, divinæ potius dicam providentiæ, quod ipſe haud prorsùs ſe adduci paſſurus eſt, ut juxta morem pareat. Secùs intra Sanctam Eccleſiam modò habebimus venerabilem Epiſcopum, cujus libris univerſus orbis plenus eſt adversùs fidem noſtram conſcriptis, in quibus nos Paulianiſtas, & duorum Filiorum aſſertores appellat: & quidem dudum ille nos nec Epiſcopos, nec Orthodoxos cenſet, ſed quotidie verbo & ſcripto anathematizat quoſcumque aſſerentes duas ineſſe Chriſto hypoſtaſes, & negantes unam tantummodo hypoſtaſim eſſe Chriſtum. Id verò qui ejus dicta exceperunt teſtantur, & vulgata ubique ejus ſcripta confirmant. Scripſit enim & obtulit plures libellos in omnibus terris Romanorum prædicans, ſe à nobis expulſum fuiſſe, quod nobiſcum communem fidem haudquaquam haberet, ſibique ipſorum religio placeret. Nihilominus placemus nobis adhuc & inſtamus, ut talem hominem tamquam unum ex nobis cenſeamus, & putamus adhuc homines nos eſſe, & hominum mentem nos habere. Aſt nunc parco verbis, ne acerbus videar, & ultra progredior, & gratias ago quamplurimas Dei clementiæ, quod minimè permiſerit Sahadunæ, ut nos falleret, ſicut antehac ſolebat. Alioquin haberemus, ut modo dicebam, egregium Epiſcopum,

cujus

cujus adversus nos scripta libros, quos Xenajas (Philoxenus Mabugensis) *adversùs Patres conscripsit, exsuperant. Idcircò miserabiliter clamo ad vos, & oro obtestorque, ut à schismate caveatis, ne scilicet Ecclesia perturbetur, ò beati viri. Porrò etsi exiguum quippiam vobis videatur, quod unus, qualem me esse comperio, à vestra Synodo dissideat in susceptione hominis, qui fidem corrupit; at parvi profecto non sunt, qui ad mortem usque pro veritate decertant: quamvis absit, ut unus sit, quemadmodum aliquando fuit; sed orthodoxæ veritatis nomen per Altissimi gloriam ubique triumphat. Qua de re audite quod vobis narro novum miraculum, quod Deus in Ecclesia sua nunc in fine temporum ad confirmandum testimonium fidei suæ in mundo edidit, ut Deus hominum amator, qui nunquam reliquit, aut relinquet se absque testimonio. Dæmonas nimirùm illos, qui à trecentis circiter annis à Cyrilli tempore & deinceps fidei verbum depravabant in terris Romanorum illâ assertione unius hypostasis, unius scilicet naturæ, eorumque similes, virtutis suæ potentiâ modo illinc expulit, & unàcum ipsis ex diptychis & ex universa Ecclesia Romani Imperii abrasit Cyrillum, inquam, & Severum, atque alios quoscumque, qui non dissimili, ac illi fato in impietate periere; illi verò, qui in vivis sunt, & communem cum prædictis tenent sententiam, in varias Romani Imperii partes projecti, crimen exilio luunt, sive Patriarchæ, sive Episcopi, sive quavis alia dignitate spectandi. Cujus rei testes oculatos apud nos habemus fratres monachos nostros, qui universo orbe lustrato ad nos postliminio redierunt. En itaque magna Roma, & socia ejus Ravenna, & universa Italia, atque omne Regnum Longobardorum, & Francorum, Africa quoque & Sicilia, Thracia universa & Creta, Rhodus etiam & Chius, & omnes Insulæ, atque Constantinopolis & universa ejus ditio, Asia quoque & Bithynia, & Lycaonia & Pamphylia, Galatia & Isauria, & universa Græcia, & Jerusalem & Cyprus, & plurimi ex Palæstina & Phœnicia duas hypostases, & duas operationes & proprietates Christi unanimi consensu profitentur. Sed & omnes Episcopos aliter sentire convictos in exilium pellunt. Cyrillum insuper impium, qui doctrinam de unica hypostasi & proprietate atque operatione Christi primus invexit, anathematizarunt & ex diptychis Ecclesiasticis expunxerunt. Et verò miraculi speciem habet, quod illi, qui per tria circiter sæcula errorem sequuti fuerant, ex Dei gratia ad veritatis agnitionem redierint; nos contra, qui per sex fere secula in vera fide & doctrina firmi perstitimus, nunc in errorem imprudentes impellamur, operâ istorum Dæmonum, qui à Romanorum ditione abacti fuere: & quum illi Cyrillum fidei ipsorum depravatorem è sacris Diptychis post tria secula modo abraserint, nos inanimem Cyrilli abortivum, nempe Sahadunam fatuum hominem, in Ecclesiam Dei cum honore sanctorum admittendum esse contendamus; quum præsertim ille contra quotidie clamet, se de nostra communione haudquaquam esse, nosque universos in errore versari, sèque satagere, ut nos ad suam fidem traducat, & ad hunc scopum è terris Romanorum huc revertisse. Hæc proinde intuemini, ò Sancti Sacerdotes, & sedulo satagite, ut custodiatis intemeratam nostram fidem, & viriliter state in custodia Domini, in qua fuistis constituti, ne Dæmones illi, qui ex Occidente virtute Dei abacti fuere, per cuniculos in Orientem nostrum irrepant, vilissimi hominis operâ qui Sahadunas appellatur, nosque in fine mundi infamia hujusmodi laboremus. Recolite, ut viros doctissimos decet, quæ scripta sunt: per exiguos nimirùm & faciles aditus nequitiam hujusmodi in Romanorum terras intromissam fuisse, & viros admirandos atque inclytos doctores cecidisse atque naufragium passos fuisse, & seipsos flevisse demùm, quum ad indigna perpetranda inducti fuissent; ad anathematizandam videlicet fidem Patrum & benefactorum suorum, quorum memoria literis consignata manet in sempiternum ad nostram doctrinam & admonitionem: quoniam finis seculorum pervenit super nos. Ecquis verò norit non esse ista initia dolorum adventus satanæ? Quodsi sub initium dolorum naufragium patimur, quæ nobis spes superest ad ea, quæ ventura sunt? Satagamus ergo, sicut boni Antistites, ut simus exemplaria virtutum Ecclesiæ Dei, ad cujus ministerium segregati fuimus. Ipse autem misericors & bonus Deus, qui in potestate habet, ut omnem in timentibus se gratiam abundare faciat, infirmitatem nostram sua misericordia corroboret, ut faciamus voluntatem ejus omni tempore cunctis diebus vitæ nostræ. Amen.* Hæc Jesujabus in Sahadunam & Catholicos universos præter omnem modum infensus.

Quod verò *Latinos Græcosque* scribit, *rejecta unius hypostasis assertione, duas hypostases duasque operationes & proprietates Christi unanimi consensu in toto Romano Imperio sua ætate profiteri; testesque hujus rei monachos quosdam Nestorianos advocat, qui lustratis Romanorum terris in Assyriam postliminio redierant:* id, inquam, putum mendacium est, ad confirmandos in erroribus suis sectarios excogitatum. Hanc autem illius commenti causam fuisse existimo: quod per ea tempora, quibus Jesujabus scribebat, Romani Pontifices, orthodoxique per Orientem Episcopi adversùs Monothelitas docebant, *duas Christo voluntates operationesque inesse*. Nam sicuti Monophysitæ eos, qui unam Christi voluntatem operationemque asserebant, perinde se habere existimabant, acsi unicam naturam profiterentur; ita Nestoriani assertionem duarum voluntatum, operationumque ad duas Christi personas hypostasesque falsò detorquebant. Atque idcircò sibi blandiebantur, Romanos Græcosque ab avita religione recedentes, ad doctrinam Nestorianorum de duabus Christi personis hypostasibusque transiisse: quod tamen quàm à veritate distet, necesse non est ut ostendatur. Sic & olim Monophysitæ Concilium Chalcedonense calumniati fuerant ut de Zacharia Rhetore scribit Evagrius lib. 2. hist. Eccles. cap. 2. quasi duas Christi naturas definiendo, geminas etiam hypostases personasque asseruerit: quum tamen in eo utraque veritas disertè declarata fuerit, tàm scilicet duarum naturarum adversùs Monophysitas, quàm unius personæ & hypostasis adversùs

versùs Neſtorianos. Jeſujabum autem exortam ſeculo ſexto Monothelitarum hæreſim, propugnatamque adversùs eos à Catholicis duarum voluntatum operationumque veritatem reſpexiſſe, liquet primùm ex enumeratione terrarum Romani Imperii, quæ in eandem fidem conſentiebant: deinde ex eo quod de Patriarchis & Epiſcopis ſubdit, aliter ſentire de duabus Chriſti operationibus convictis; eos nimirùm *in varias Romani Imperii partes projectos, crimen exilio luere*: quod Epiſcopis Monothelitis apprimè convenit. Poſtremò quum tria ferè ſecula à Sancti Cyrilli ætate ad id quo ſcribebat, tempus enumeret, vergens Chriſti ſeculum ſeptimum clarè deſignat, quo hæreſis Monothelitarum erupit. Quod verò *ſancti Cyrilli nomen* ſubdit *unàcum Severo ex Diptychis & ex universa Eccleſia abraſum*; id mala fide à Monophyſitis accepit, qui Severum hæreticum cum S. Cyrillo Catholicæ fidei propugnatore ita conjunctum volebant, ut alter ſine altero damnari, vel ſuſcipi nequiret: quamobrem quum Severum ab orthodoxis rejici intelligerent, Cyrillum quoque ab iiſdem repudiari dictitabant; perinde acſi eadem utriuſque fides fuiſſet; quum tamen alia fuerit Cyrilli, & alia Severi doctrina, ut compertum eſt. Hinc ex eorundem Monophyſitarum fraude Jeſujabus *Cyrillum* affirmat *doctrinam de unica hypoſtaſi & proprietate atque operatione Chriſti tradidiſſe*: & paulò antea ex eorundem mente *naturam & hypoſtaſim* pro una eademque re uſurpat. Sed ad ejus geſta progrediamur.

Ex Metropolita in Patriarcham ordinatus Jeſujabus, *promovendis ſcientiis operam dedit*, ut ex Amro notavi tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 421. Quo in negotio quum in cœnobio Beth-Abenſi excitatum à ſe templum dedicaſſet, Scholamque ibi ædificare decreviſſet, diſſidium ipſum inter & ejuſdem cœnobii monachos exarſit, quod à Thoma Maragenſi in hiſtor. monaſtica lib. 2. cap. 7. 8. 9. & 10. deſcribitur in hæc verba.

Beatus autem Mar Jesujabus factus Catholicus Patriarcha, quum universam plenitudinem sacrorum accepisset, quæ datur ad sanctæ Ecclesiæ gloriam, profectum & perfectionem per electionem Spiritus Sancti, qui universa ejus decora efficit & largitur atque ad perfectionem perducit; omnem operam curamque contulit, ut eo munere fungeretur ea diligentia, quam justum est à filiis exhiberi circa hæreditatem paternam domûs, in qua enutriti fuerunt: construxitque in isto cœnobio (Jacobi in Beth-Abe) *magnificum & sumptuosum templum collatâ operâ cum sanctis & beatissimis Sabarjesu Episcopo Metropolita Beth-Garmæ, & cum Georgio ipsius discipulo Metropolita Adjabi, de quo infra etiam nobis sermo futurus est: &*

cum

cum omnibus Episcopis hujus provinciæ Athur (ideſt, Niniviticæ regionis) *& Adjabi. Templum verò mox consecratum & omni sacro instrumento instructum ornatumque fuit.*

Paulo post Scholam exstruere decrevit in loco, ubi ejusdem cella exstabat, eamque necessaria supellectili instruere, atque ad eandem arcessere magistros, doctores, & expositores, & quamplures scholares colligere, eisque de omnibus providere. Ita ipsi deliberatum erat, statueratque id operis, nempe Scholam, ad eruditionem & scripturarum scientiam ibidem excolendam construere, situmque talem designaverat, ut monasterium Scholæ contiguum unam cum ipsa ædem componeret: ut illa quidem filios pareret & educaret; monasterium verò adolescentes sic educatos ad pietatem & asceticæ vitæ institutum informaret. Quocirca operas & Architectos ad designatum opus conduxit.

At verò sanctus magister noster Kamjesu Archimandrita unàcum plurium fratrum cætu ejusdem cum ipso sententiæ & consilii, rati Catholici molitionem laborem ipsis & strepitum intolerabilem allaturam, quodque posthac necessum foret silentii & quietis utilitates & delicias relinquere, omnemque monasticæ vitæ conversationem, cujus gloria & decus omne ex custodia oris, oculorum, auriumque pendebat; Catholicum simul omnes adeunt, eumque modestis humilibusque precibus orant, ut istiusmodi opus ipsis in pluribus molestissimum missum faceret. Neque enim, ajebant, est hoc Monachorum opus, ut in cellis nostris sedentes, audiamus cantiones, & sonos, & tripudia puerorum, & nocturnos vigilantium adolescentium ludos. Profecto nec in libris reperimus, nec ex auditu accepimus id factum in ullo monasterio Patrum: nos enim ad fletum & luctum vocati sumus in secessu cellarum nostrarum secundùm doctrinam, quam à scripturis didicimus: quod etiam à Patre nostro Mar Jacobo traditum accepimus. Neque enim dum superstes viveret, neque morti proximus mandavit nobis, ut alter alterum doceremus, aut alium quempiam literis imbueremus; multoque minus, ut Scholares iterùm evaderemus: sed potiùs ut in secessu cellæ & solitaria lectione unusquisque ageret. Quodsi placet tibi Scholam construere, habes omnes urbes & earundem pagos, tibique universa Persarum regio subest. Scholam ædificato, ubi libuerit. Enimverò in hoc cœnobio Schola omninò non ædificabitur, nisi postquam omnes hinc migraverimus.

Quibus Catholicus in hæc verba respondit. Haud æquum est vos offendi opere, quod vobis honori futurum est, & monasterii hujus decus amplificabit & augebit: sed quum geminæ sint virtutes velut geminæ operationes, altera activa, quæ consistit in divinarum Scripturarum scientia, & altera contemplativa, quæ ex actibus mentis & cogitationibus constat; ambæ in hoc loco complebuntur, & hoc Patrum nostrorum monasterium speculum rerum pulcherrimarum evadet viris prudentibus & perfectis, & monachorum numero augebitur advenientibus iis, qui in Schola ad scientias excoluntur. Cæterùm ex duplici causa quibuslibet objectis præponderante id in mea potestate esse video: altera, quod ego hoc monasterium fundis & opibus ad hanc amplitudinem extuli: altera quæ ad spiritum attinet, quia omnibus ego sacris ædibus & monasteriis præsideo: & quandoquidem omnium universim curam habere meum est; hanc præ aliis ædem, utpote quæ mea peculiari nomine est, justum & æquum fuerit decorare & amplificare. Quare verbo Domini constrictos vos esse intelligatis, ne opus istud, in quo bona voluntas universorum Domini est, impediatis.

Quum verò animadverterent Raban Kamjesu, & Baraz-Surinus sacri cætus Prior, qui & Raban Kamjesu postea successit, ad illas ædes deserendas omni vi se cogi, quandoquidem Mar Jesujabo resistere non valebant; communicato consilio cum aliis septuaginta monachis ejusdem cœnobii, Catholico factum minimè advertente, Martyrium ingressi, arcam sancti Mar Jacobi patris sui spiritualis sustulerunt, eamque secum asportantes, cum lacrymis & gemitibus & ingenti ploratu, quasi nunquam posthac monasterium istud essent visuri, sed ab illo migrarent nunquam in ævum redituri; abierunt universi ad locum quemdam suprà Herpham pagum Saphsaphæ, deliberatione facta ibidem ædificandi cœnobium, atque in eodem Magistrum nostrum (Jacobi corpus) *deponendi, suamque conversationem vitamque in iisdem ædibus ad exitum usque traducendi. Lapides itaque evolvere & convehere cœperunt, & materias ad templi cellarumque constructionem præparare; quum ignorarent beati illi, à Domino se propediem reducendos esse ad hæreditatem Jacobi patris sui &c.*

Eadem qua illi discessere nocte, Catholico inter somnum & vigiliam in suo lectulo cubanti apparuit aquilæ magnæ & fortis cum ingentibus ampliſque alis species plurimos dorso pullos ferentis. Videbatur autem ex Martyrio, ubi positus erat magister noster Jacobus, egressa volare, & Boream versus tendere: simul visum est illi audire pullos lamentantes & obmurmurantes surreptam sibi escam. Catholicus interim extemplo expergefactus, somnium attonitus mirabatur. Quare ædituum per discipulum suum arcessit. Sed antequam interrogaret, audit expostulantem, quod paulo antea Archimandrita, & senior Baraz-Surinus unàcum septuaginta aliis monachis Magistrum sustulissent & abiissent: subdiditque: & nunc ecce universus monachorum cætus hinc migrare & illos subsequi cogitat. Quæ quum audiisset beatus Mar Jesujabus, intellexit non placere Deo quod ipse moliebatur: eademque die ad eos qui migraverant, ut ad locum suum redirent, rescripsit. Ipse verò in Colaphanam oppidum suum profectus, Scholam quam in hoc cœnobio designaverat, construxit: simul beati illi ad cellas suas postliminio remigrarunt.

Hæc Jesujabus cum monachis Beth-Abensibus. Sed longè graviorem cum Episcopis Persarum Catarensiumque controversiam habuit. Ajebant illi, se Catholico Seleuciæ, hoc est, Primati seù Patriarchæ Nestorianorum, nequaquam subjectos esse: Metropolitam magnum se habere, qui Persidis Catholicus diceretur, quique Seleucienſi Primati minimè subesset. Contra Jesujabus potestatem omnem Ecclesiasticam ex Throno Seleucienſi tamquam ex fonte ad

ipsos

ipsos promanasse contendens, per epistolas legatosque adhortatur, ut ad Ecclesiæ illius unitatem redirent, neve Nestorianorum Maruanitarum, hoc est urbis Maru incolarum, vestigiis inhærerent, qui quum à Patriarchæ Seleucienſis obedientia defecissent, fidem quoque Christianam abjecerant.

Amrus refert, Jesujabum in Persidem profectum, Simeonem Metropolitam suæ potestati subjecisse. وكان رجلا معروفا يوجب له ولاة الناحية وكتب له بعضهم سجلا بترك التعرّض له فى دياراته وكرسيه وخراجه وبرات اصحابه وقوطع على ذلك شى يسير وكان فى كل جمعة يسل حوايجه وما تصلح معه امور النصارى وخرج بنفسه لاصلاح امر شمعون مطران فارس وردّه لطاعته. فان من تقدّمه من مطارنة فارس لم يدخل تحت طاعة جاثليق المشرق.

Erat (inquit) *Jesujabus vir notus ac celebris, cui Præsides locorum multum deferebant, adeò ut quidam ex illis diploma eidem concesserit, quo cavebatur, nequis negotium ipsi quoad ejus monasteria & Sedem, aut tributa ab ipso vel ejus familiaribus exigenda faceſſeret: Pensionem enim admodum exiguam his pro rebus taxaverat: singulis verò hebdomadis quid ipsi opus esset, & quomodo Christianorum res se haberent, rogabat. Jesujabus autem ut res Simeonis Persarum Metropolitæ componeret, in Persidem abiit, eumque ad suam obedientiam adduxit. Nam qui Simeonem præcesserant Persidis Metropolitæ, Catholici Orientis potestati nequaquam se subjecerant.*

Barhebræus id factum non Jesujabo Adiabeno, sed Timotheo Patriarchæ, qui sæculo integro Jesujabo posterior fuit, tribuit. Sic enim in 3. par. Chronici Syriaci scribit in Vita Joannis Chionitæ Maphriani.

ܗܕܐ ܗܢܐ ܕܗܘܐ ܒܝܘܡܘܗܝ ܕܡܪ ܝܫܘܥܝܒ ܩܕܡܝܐ ܘܪܒ ܒܟܠ ܐܬܪ ܘܐܬܪ ܕܐܦ ܒܫܘܠܛܢ ܐܝܬ ܠܗ ܒ

ruerunt ; ſed exiguo unius viliſſimi dæmonis flatu, qui neque dæmonum honore dignus habitus fuit ab illis, qui ipſum allegarunt, dæmonibus, neque virtutem diabolicæ deceptionis à Satana corruptore accepit, ut eam in veſtra regione oſtenderet ; ſed ſolo imperii ſui nutu univerſas veſtræ Perſidis Eccleſias à fundamentis evertit. Vos autem Perſæ, qui cæteris hominibus virtute ingeniique ſublimitate antecellere, in eoque rerum ſtatu conſtituti eſſe vobis videmini, ut neque Eccleſiæ Dei, imò Dei ipſius auxilio indigeatis ; in hoc tamen Eccleſiarum veſtrarum excidio tàm humiles, tàm mites, tàm manſueti fuiſtis, ut neque manus aut vires corporis adversùs templorum veſtrorum ſubverſores moveritis, neque robur oſtenſionemque fidei veſtræ adversùs ejuſdem fidei perſecutores exhibueritis ; neque inſtar hominum, qui in Eccleſia Dei precibuſque Sanctorum confidunt, ad eandem Eccleſiam converſi fueritis, ut veſtram ipſi calamitatem ſignificaretis, opemque precum à ſanctis Domini noſtri implooraretis ; ſed ſtupidi, & inſenſati in eo, quod vobis accidit, infortunio uſque in præſentem diem manſiſtis. Nunc verò, quum haſce ad me literas miſiſti, ne verbum quidem de hujuſmodi rerum ſtatu mihi ſignificaſti. Equidem miratus ſum, valdeque miror : quodſi quum nondum Satanas in homine peccati, quemadmodum de eo ſcriptum eſt, advenerit ; hæc tamen omnia Chriſtianis in Perſide totoque Auſtri tractu commorantibus contigerint ; quid igitur in adventu ipſiuſmet Satanæ fiet ? Nonne vobis ſuboritur ſuſpicio, cur hæc primùm vobis ante omnes ita evenerint ? An non inter vos eſt, qui ſocio ſuo dicat, quare iſthæc omnia nobis tantùm acciderunt ? An non inter vos ſunt viri zelatores, qui ob mali gravitatem dolore mæroreque tabeſcant ? Numquid malum præ oculis veſtris malum non eſt ? Profectò ſi ingenuam adhuc cogitationem, oculoque diſcretionis illuſtratam haberetis, optimè cognoſceretis, quænam ſit infirmitatis fidei veſtræ origo. Clarè utique deprehendere vobis liceret, cauſam infirmitatis fidei veſtræ in hac tentationis tempeſtate ex ipſo Chriſtianitatis fonte provenire. Fons enim Chriſtianitatis, virtus eſt Sacerdotalis ; virtus autem Sacerdotalis per canonicam & legitimam manus impoſitionem traducitur. Si enim manus impoſitio illegitimè fiat, nequaquam virtus Sacerdotalis cum ipſa per traditionem à ſummis ad ima fluet, quemadmodum è cœlo ſuper Apoſtolos derivata eſt, & ex Apoſtolis ad eorum ſucceſſores uſque ad conſummationem ſæculi : & ſiquis ex prævaricatione voluerit rem hanc illegitimè rapere, nomen quidem rapiet ; virtus verò cum nomine haudquaquam promanabit. Alioquin exponat nobis religioſitas tua, cur gloria Sanctorum Domini noſtri per ſpiritualia opera perque imitationem ſequuturæ poſt reſurrectionem vitæ in regione veſtra minimè refulget, quemadmodum eam refulgere videmus in quocumque loco invocatum eſt nomen Domini noſtri Jeſu Chriſti à finibus terræ uſque ad veſtram Perſidem &c. Nam ille ipſe, qui vos ſeduxit veſtraſque Eccleſias ſubvertit, apud nos primùm in regione Radanenſi, ubi major ethnicorum eſt, quàm Chriſtianorum numerus, apparuerat ; & tamen propter gloriam operum Chriſti fidelium ne ipſi qui-

Ubinam ſunt (inquit) filii tui, ò Pater filiis deſtitute? Ubinam ingens Maruanitarum (Maru, ſeù Meruæ urbis in Choraſana incolarum) populus, qui quum neque gladium, neque ignem, aut tormenta vidiſſent, ſolo medietatis bonorum ſuorum amore capti, velut amentes, è veſtigio in barathrum perfidiæ, hoc eſt, in æternam perniciem, ruerunt, & ad nihilum prorsùs redacti ſunt, duobus dumtaxat nomine tenùs Sacerdotibus, inſtar præuſtorum titionum, ex flamma impietatis evadentibus. Proh dolor ! Ex tot hominum millibus, qui Chriſtiani appellabantur, ne una quidem minima hoſtia per proprii cruoris effuſionem Deo pro vera fide conſecrata eſt. Ubinam ſunt etiam Carmaniæ, totiuſque Perſidis ſanctuaria? quæ non per adventum Satanæ, aut juſſu Regum terræ, aut mandatis Præſidum provinciarum exciſa cor-

quidem ethnici ab illo seducti sunt; sed cum dedecore hinc repulsus, non modò Ecclesias non evertit, sed ipsè potiùs eversus fuit: quem tamen regio vestra Persica cum Ethnicis Christianisque suis excepit, nutibus illius obsequuta, Ethnicis quidem ipsi consentientibus, Christianis verò tacentibus nihilque contra reluctantibus. Atqui Taji (Arabes) *isti, quibus terrarum imperium hac tempestate largitus est Deus, en apud nos sunt, ut nostis: nec tamen Christianam religionem impugnant, sed potiùs fidem vostram commendant, Sacerdotes Sanctosque Domini honorant, & in Ecclesias cœnobiaque beneficia conferunt. Quî igitur Maruanitæ vestri fidem suam eorum causâ deseruere? Idque quum Taii, ut ipsi Maruanitæ asserunt, non eos compulerint ut suam religionem desererent, sed ut ea salva integraque, dimidio dumtaxat bonorum suorum cederent. At illi fide quæ in æternum prodest derelictâ, medietatem bonorum hujus caduci sæculi tenuere: eam verò fidem, quam universi populi proprio effuso cruore emerunt & in hanc usque diem emunt, perque eam vitæ sempiternæ hæreditatem capiunt, Maruanitæ vestri ne cum medietate quidem bonorum suorum commutare voluerunt. Cur igitur hæc omnia contigerint, sapientibus notum est. Quodsi quis aliter hæc interpretetur, aceto, ut ajunt, chordas aspergit, timoremque Domini unà cum prudentia abjicit. Hoc etiam in memoriam revoces, velim, frater Deum diligens: quod sicuti fores impositionis manus Episcopatus coram multis Indiæ populis occlusistis, donum Dei propter corruptibile lucrum ad alendam corporis libidinem prohibentes; ita & superi fores doni Domini coram vestra indigentia occlusere. Quàm enim desperata sit nunc publica apud vos res, ipsimet optimè nostis. Contra quum per legitimos traductores perque Canonum semitas donum Dei fluxerit fluatque; en plenus est terrarum Orbis Episcopis, Sacerdotibus, & fidelibus, qui tamquam stellæ cœli de die in diem augentur. At in vestra regione, ex quo ab Ecclesiasticis canonibus defecistis, interrupta est ab Indiæ populis Sacerdotalis successio; nec India solum, quæ à maritimis regni Persarum finibus usque ad Colon* (insulam trans Malabaricas terras, quæ hodie Chilao appellatur) *spatio ducentarum supra mille parasangarum extenditur, sed & ipsa Persarum regio vestra, divinæ doctrinæ lumine, quod per Episcopos veritatis refulget, orbata, in tenebris jacet. Et hanc quidem perniciem partumque ex hujusmodi inobedientia malum deprehendere vobis licebit in tremendo illo* Judicii *die, quando nihil proderit pœnitere. Hæc igitur recole, frater, attentèque considera præsens nostrum, imò vestrum periculum. Tu verò, qui à mundanis affectibus liber es, quique, ut ferunt, virtutis amore flagras, pro viribus tuis enitere, ut vetustam recentemque legum Ecclesiasticarum corruptelam, quæ inter vos perque vos jamdiu inducta est, emendes &c. Equidem novi, frater, salutatorias à tua religiositate ad præcessores meos Catholicos & ab iis vicissim ad te epistolas transmissas fuisse; idemque à te officium mihi quidem exhibitum scio. Verùm non in hoc stat canonum Sacerdotalium, qui sunt fidei fundamentum, observantia; neque per hoc fidei ipsius, quæ vita Christianorum est, infirmitas adjuvatur; aut virtutum opera, quæ alimentum vitæ Christianorum sunt, perficiuntur; hac præsertim tempestate, & apud nos ipsos, quibus prædictus a beato Paulo mundi finis jam jam imminet. Itaque veritatis amore inflammatus, frater Deum diligens, revertere ad fontem Sacerdotalis vitæ, ex quo olim vivificum chirotoniæ spiritualis fluentum ad vos per gratiam Dei promanavit. Hæc agens, sicque credens, flues ipse, fluetque ad te iterùm vivificum illud fluentum, quod canonicè in loco, quem fixit Dominus, manat, quodque imorem communium Ecclesiæ Dei precum, auxilia scilicet Dei, tamquam aquas hauriens, fontem spiritualis vitæ ad eandem Dei Ecclesiam juxta cælestem dispositionem refundit, quum per indignos mei similes præstantia illius minimè deturpetur; Deo nimirùm, ut scriptum est, virtutem suam in infirmis perfici volente. Itaque si libuerit tibi, frater, quemadmodum scripsisti, ad me accedere, & locum nosse desideras, ubi meam tenuitatem convenire, ut etiam significasti, in posterum queas; noveris, me æstivos hosce menses in regione prisci incolatus mei* (hoc est, Ninivitica) *transacturum esse, si vita comes erit, Dominusque voluerit. Quum verò autumnale tempus instabit, ad Catholicæ Sedis urbem* (Seleuciam) *regrediar, ibique & hiemali tempore commorabor, vita item comite Deoque volente. Posthæc quod voluerit Dominus, fiet. Quod autem tibi renunciatum est, me excursionem huc & illuc facere paraturum; id quidem decreveram; sed ne exequerer, effecit tùm antiqua corporis infirmitas, quæ nunc magis invaluit; tùm nova superveniens senectus, quæ membra virtutesque corporis debilitavit. Atque idcircò quæ fieri oportet ago, non corporeis quidem viribus, sed Sanctorum Dei, totiusque Ecclesiæ precibus adjutus, quibus & à potentia mortis sæpè liberatus sum, & spero me per divinam erga me bonitatem liberatum iri. Quod igitur fraternitati tuæ libuerit, fac. Tantùm ob oculos divinum scopum ponito. Ipse autem misericors ac benignus Dominus noster, qui potens est omnem gratiam intimentibus se abundare facere, adjuvet te, moneatque, ut quod coram eo rectum est, id semper cunctis diebus vitæ tuæ perficias. Amen. Salutant te Patres Episcopi & fratres sancti, qui apud nos sunt. Saluto universam, quæ apud vos est, sanctam Ecclesiam. Gratia vobiscum omnibus. Amen.*

In epistola 16. 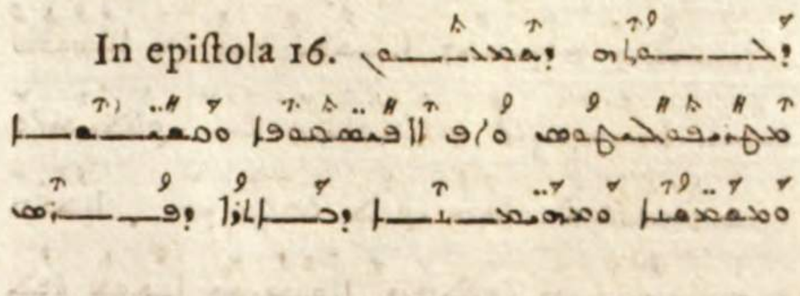

ad eundem Simeonem Metropolitam, & ad Episcopos, Presbyteros, Diaconos, & fideles regionis Persarum, affirmat Jesujabus, se binos in Persidem Episcopos allegasse; Theodorum scilicet Hormuzi, & Georgium Susatræ: iisque præcepisse, ut Persas ad Sedis Seleucienſis obedientiam revocarent, nulla lucri temporalis habita ratione. Hoc enim, quum Persæ in eo Unitatis negotio à Jesujabo

bo intentum fuisse suspicati essent, à Sede Seleuciensi simul & à fide Christiana eos defeciſſe.

Ego

Ego (inquit) *Frater, tùm ex opinione, quam de te antea concepi; tùm ex iis, quæ dudum ad me scripsisti, vicissim ad te pridem rescribere vehementer optavi: quare etiam rescripsi, velut viro Deum timenti, adhortationes spiritualis charitatis plenas, docens ea quæ ex divinæ legis præscripto ab unoquoque nostrum conferri justum & æquum est ad magnum Ecclesiæ Dei ministerium, cui ipse præfectus es. Quam per occasionem tibi intimum animi mei dolorem expressi flebili stylo, causamque itidem adjunxi, ob quam ista vobis hoc tempore acciderunt: vosque insuper adhortatus sum, ut ad sacerdotalem fontem pie postliminio redeatis, unde spiritualis vitæ fluenta ad universum Domini populum per omnem Orientem nostrum commorantem deducuntur &c. Video autem vos velut homines, qui fidei ægritudine conflictamini, quam illegitimæ Ordinationes pepererunt, ita repente contra Dei Ecclesiam decreto bello vos ipsos obarmasse, dum ex perversa vestrâ consuetudine nostra metientes, creditis eum, qui Ecclesiastico Primatui sese subdit, non id facere ad suscipiendam Spiritûs gratiam, sed ad pendendum corporale tributum, quod ipsi impiè non modo ab invicem accipere consuevistis, sed à remotissimis gentibus Indorum exigere. Hac perversa opinione occupati, quæ à Sacerdotibus & à Christianis aliena est, à legitimo Ecclesiæ Dei Primatu olim defecistis, vosque metipsos sacerdotali virtute privastis, quæ ad vos per legitimam manus impositionem ab ipso fonte Ecclesiæ Dei canonicè manabat: vestræ insuper fidei robur detrivistis, quemadmodum hoc tempore exitus monstravit. Nunc verò quum ego vobis scripsissem, suadens, ut ad fidei, à qua excidistis, præsidium vos reciperetis; habitâ inter vos accuratâ deliberatione, scripto vestram à fide defectionem confirmastis, ea ratione, qua à vobis id factum nostis. Sed & ad laicos præsides syngraphan impietatis vestræ per summam stultitiam detulistis, ut eos accuratè doceretis, vos Christianos non esse, nec cor mentemve habere, quemadmodum vobis dictum ab eo ipso, ad quem misistis, vos ipsi audistis: quod quidem divino consilio providentiaque factum est. Si ergo quod audistis fatemini, resipiscite miseri. Quid enim, oro vos, præterea habet Diabolus, quod vobis inferat malum suprà id, quod vobis ipsi intulistis? Profecto si quis vobis velut sceleſtis, dignum vestris flagitiis supplicium inferre velit, istud ipsum, quo vos ipsos plexistis, inferret: vos scilicet ab Ecclesia alienos efficiendo, atque eo adducendo, ut in vestris Adversariis, in Principibus nempe hujus seculi, spem vestram collocaretis. Nobis itaque etsi adjiciendum his jam nihil supereſt præter lacrymas, quas etiam pro sociis vestris Maruanitis effudimus; visum est nihilominus velut ad sepulcra mortuorum, quales vos esse video, geminos hosce Dei Sacerdotes ad vos allegare: Theodorum videlicet Episcopum Hormuzdadscir, & Georgium Episcopum Susatræ: ut si quidem in vobis spiritum vitæ Ecclesiasticæ supereſſe repererint, spemque esse, ut ad primum fontem, unde Christiani vitæ animæ latices hauriunt, redeatis, nostram de vestra salute solicitudinem curamque vobis significent; nosque satagere, ut vobis Dei gratiam impertiamur, non utique ut nequitiam, quam ipsi tenetis, à vobis recipiamus; fœda nempe vectigalia, quibus assueti estis: & ut, si necessum fuerit ad id vobis persuadendum, per mores, quibus nos omnes Christiani assueti sumus, jurent, vobisque certam fidem faciant, nos non modo vestra haudquaquam quærere, sed nostra potiùs vobis, ubi æquitas postulaverit, largituros: idque tantummodò optare, ut vos in Christiana religione permaneatis, neve ab Ecclesia Dei alieni esse velitis, & Sacerdotii virtutem deinceps à Thesauro Domini suscipiatis, quem Dei gratia per Apostolicos canones nobis tradidit.*

Epistola 17. ܐܓܪܬܐ ܕܡܬܪܢ ܥܠ ܐܦܣܩܘܦ ܩܛܪ

Ad Episcopos Catarensium, (hoc est Christianorum in Catara seu Socotora insula adjacentibusque Arabiæ locis commorantium, quorum in historiis Lusitanicis fit mentio,) intentatum iis à Synodo anathema Jesujabus confirmaturum se affirmat, nisi resipiscant, & ad Sedis Seleucienſis obedientiam redeant.

ܠܡܪܝ ܐܒܗ ܘܐܚܝ ܕܒܫܡܝܐ ܘܥܠ ܟܠ ܡܢ ܕܡܫܡܥ ܠܗ ܫܠܡ ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܡܢ ܩܕܡ ܡܫܝܚܐ ܕܐܬܝ ܠܡܕܢ ܘܠܡܫܪܝ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܠܡܫܒܩ ܚܛܗܐ ܘܠܡܦܪܩ ܚܪܝܒܘ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܠܡܫܪܝ ܫܠܡܐ ܒܝܢ ܒܪ ܐܢܫܐ ܘܒܝܢ ܒܪ ܐܢܫܐ ܘܒܝܢ ܒܪ ܐܢܫܐ ܘܒܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܘܒܝܢ ܥܡܡܐ ܘܒܝܢ ܫܘܠܛܢܐ ܘܒܝܢ ܟܠ ܒܪܝܬܐ ܕܒܫܡܝܐ ܘܥܠ ܐܪܥ

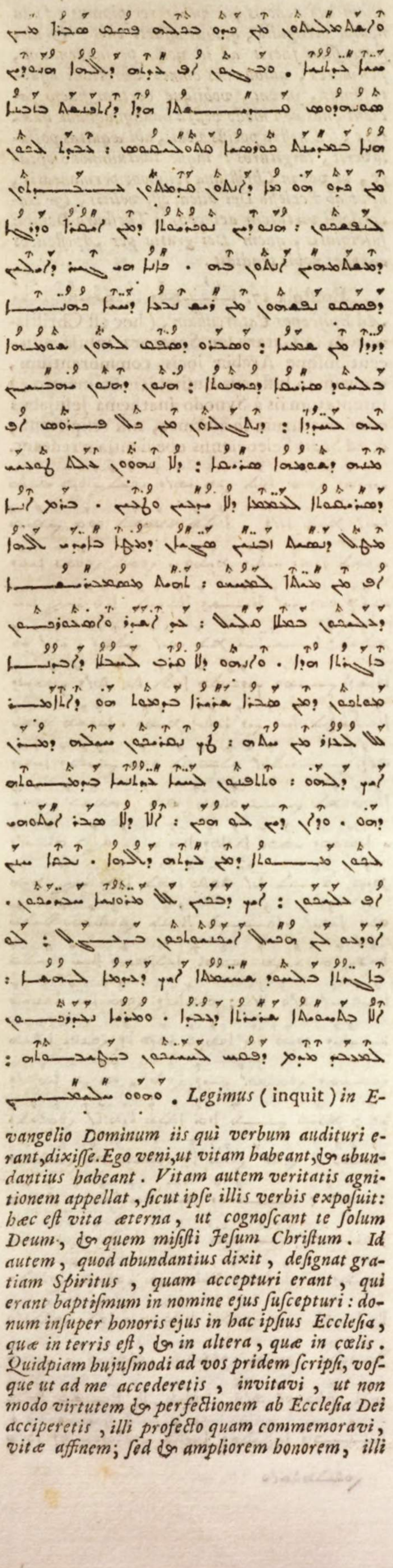

Legimus (inquit) *in Evangelio Dominum iis quì verbum audituri erant, dixisse. Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant. Vitam autem veritatis agnitionem appellat, sicut ipse illis verbis exposuit: hæc est vita æterna, ut cognoscant te solum Deum, & quem misisti Jesum Christum. Id autem, quod abundantius dixit, designat gratiam Spiritus, quam accepturi erant, qui erant baptismum in nomine ejus suscepturi: donum insuper honoris ejus in hac ipsius Ecclesia, quæ in terris est, & in altera, quæ in cœlis. Quidpiam hujusmodi ad vos pridem scripsi, vosque ut ad me accederetis, invitavi, ut non modo virtutem & perfectionem ab Ecclesia Dei acciperetis, illi profecto quam commemoravi, vitæ affinem; sed & ampliorem honorem, illi utique similem, quem Dominus postremis illis verbis significavit, consequeremini. Vos autem illis, ad quos olim istud verbum directum fuit, similes effecti, vos ipsos condemnantes, judicastis vos excelso illo honore verbis Domini indicato haudquaquam dignos esse, aut divina communione, quæ per vitam à Domino significata est. Quare vos ipsos præpedivistis, ne ad Ecclesiam Dei accederetis, & ad defectionis vestræ principem* (nempe ad Simeonem Metropolitam Persidis) *inconsulto impetu profecti, vestram adversùs Deum perduellionem stultè conscripsistis & signastis: quid? quod & libellum defectionis vestræ ad tribunal secularium principum detulistis, omniaque effecistis, ut nulla omnino spes jam supersit fore, ut ad Ecclesiasticam vitam quandoque redeatis. Dei itaque Ecclesia, hæc nimirùm sancta Synodus, quæ hoc tempore in urbe Cathedræ Catholici* (Seleucia) *congregata est, vobis dudum fecit, quod ipsi vobis præsumpto antea judicio feceratis, vos scilicet ab honore & gradu, cujus nomen præfertis, dejiciens. Justum enim est, eos qui se à fonte vitæ Sacerdotalis è cœlo fluente exciderunt, sibique solam inanem Sacerdotii appellationem sufficere arbitrati sunt, sibi invicem illud conferentes, ipsa inani appellatione omnino privari, ne populis harum rerum ignaris causam erroris præbeant. Nihilominus ego, qui frequenter expertus sum à Deo mortuos ad vitam revocari posse, supersedendum tantisper à lata adversum vos sententia judicavi, donec vos per hanc epistolam inviserem, ut si quidem mors vestra à vera spe ad corruptionem interitus minimè appropinquavit, sicut de Lazaro ab ejus sorore dictum fuit, vos Domini virtus, sicut illum, ad vitam fortasse revocet, & ad Ecclesiasticam vitam redeatis, quemadmodum & ille revixit. Sin aliter res se habeat, morsque vestra ab Ecclesia Dei spem omnem vitæ excussit, nos vestrum exitium deinceps lugeamus, sicut sociorum vestrorum Maruanitarum dudum luximus. De vestra itaque sententia nos quamprimum docete: nec per simplicem tantummodo epistolam id fiat, quemadmodum hactenus fecistis; sed certa sinceraque operis testificatione. Interim oro, ut Dominus id efficere vobis gratiâ suâ tribuat, quod è vestra salute futurum est. Valete.*

Demùm Epistola 18. *Ad Catarenses* populos, narrat se primùm Episcopos Persarum Catarensiumque per literas nunciosque ad unitatem invitasse: mox parere recusantes intentato anathemate terruisse: demùm in apertam defectionem prorumpentes omni Ecclesiastica dignitate dejecisse. Alios proinde quos vellent, ipsorum loco Episcopos postularent, & ad se consecrandos mitterent.

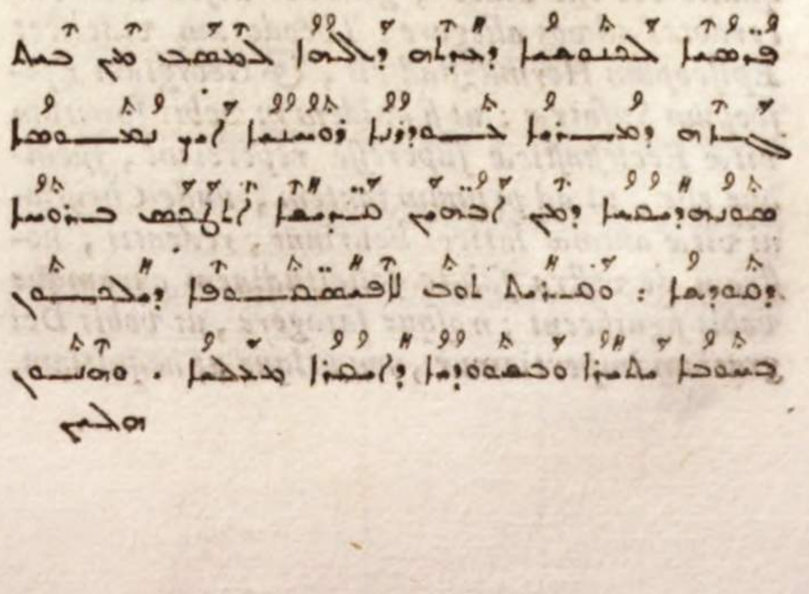

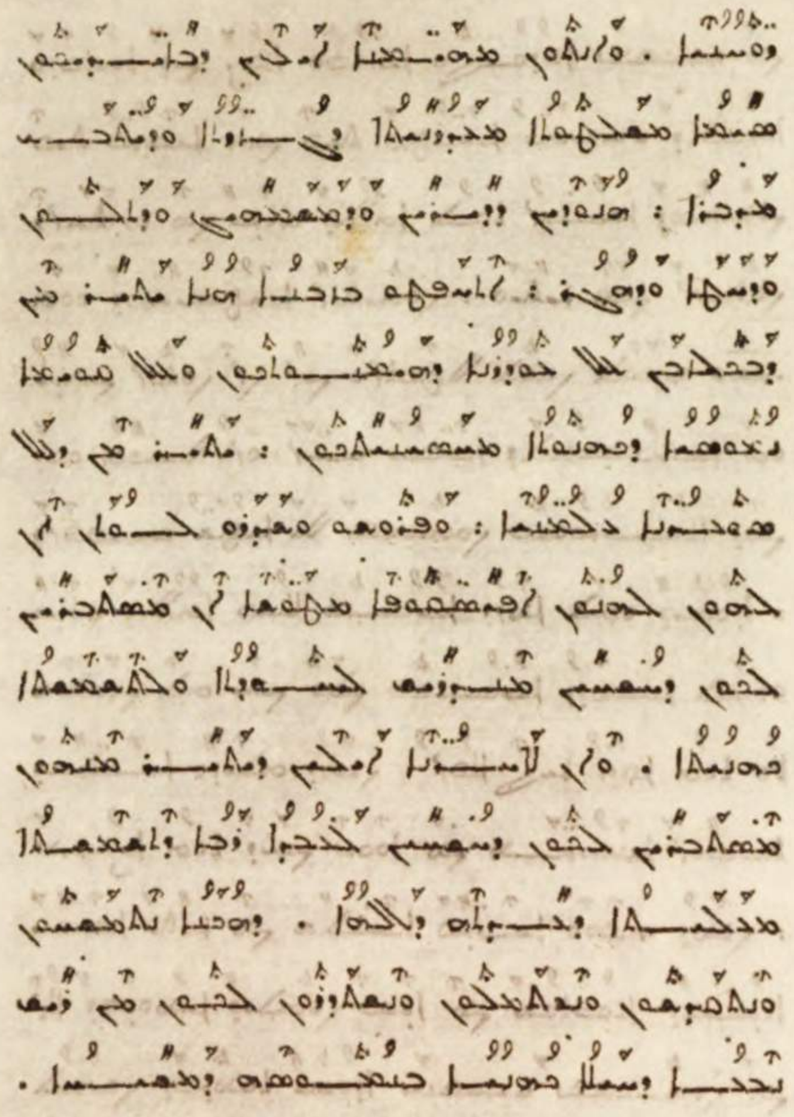

Episcopos Persas (inquit) *ad congregationem Ecclesiæ Dei invitavi, ad accipiendam è Domini thesauro spiritualem gratiam secundùm Synodalem Canonem à SS. Patribus nostris in Spiritu Sancto constitutum. Episcopos itidem vestros* (Catarenses) *multa cum charitate & altioris honoris pollicitatione advocavi. Isti verò Ecclesiæ Dei beneficium nihili pendentes, aut honorem ex virtute Sacerdotali provenientem, neque Christianam religionem reverentes, viam vitæ, quæ ad Ecclesiam Dei ducit, reliquerunt, & viam mortis Persidem versùs arripuere, ad perduellionis principem Ecclesiasticarum legum adversarium* (Simeonem Persidis Metropolitam) *profecti; Christianamque religionem blasphemo libello & impio chirographo abjurarunt, ut hoc pacto à communione Ecclesiæ Dei in sempiternum deficerent. Et ista quidem ausi sunt. Id verò impudenter stultèque agentes, Diaboli votum superarunt. Diabolo siquidem sat erat fortassè eorum à fide defectio, sicut & Maruanitarum. At Episcopi Persidis & Catarensium soliciti quomodo plusquam Diabolus optasset, Christianam religionem libellis stultitiæ & chirographis impietatis abnegarent, abjurationem communionis cum Ecclesia Dei, cum Christiana videlicet religione, scripsere, signatamque obtulerunt: ut scilicet non in ipsis tantummodò sisteret fidei abnegatio, quod Maruanitæ fecere; sed ad posteros promanaret, si tamen posteros sibi impietate pares habituri sunt. Ego verò omnem spem abjicere nolens fore ut ab istius impietatis morte quandoque revivisçant, duos Episcopos Huzitarum ad eos qui in Persida commorantur, rursus allegavi, totidemque Episcopos Mesenensium ad vestros, cum meis universæque Synodi literis: illisque mandavi, ut zelo spiritus agant cum istis animarum suarum interfectoribus, donec formetur in eis Christus: quodque si isti abjecta spe resurrectionis ausi fuerint adhuc adversùs Christi Ecclesiam pugnare, ipsi pulverem pedum suorum, quasi super hominum perditorum sepulcra, excutiant, & ad nos revertantur, prædicantes super sepulcris illorum segregationem eorum ab Ecclesia Dei in hoc seculo & in futuro. Hæc nos sic fieri mandavimus. Et illi quidem, qui ad Persas missi fuerunt, per seipsos illuc profecti sunt. Qui verò ad vos destinabantur, alios substituerunt. Nunc verò qua cum ignominia & dedecore atque blasphemia è Perside & Catara prodierint sacerdotes Dei, qui ab Ecclesia Dei ad homines, quos Christianos esse putabamus, missi fuerant, vos melius quàm nos didicistis, si tamen id nosse vobis curæ fuit &c. Vos itaque, fratres charissimi, nosse volumus, sententiam illam, quam adversus seipsos in sua ab Ecclesia Dei defectione stultissimi protulerunt Judæ damnationi simillimam, à nobis approbatam fuisse sapientiâ ab Apostolorum & Domini judicio minimè dissentiente. Neque enim justum est, aut fieri potest, ut nos mitiores simus, hoc est sapientiores Sanctis Apostolis, aut ipso Domino; sed contra, eorum exemplo, ab Ecclesiæ communione projiciamus oportet eos, qui Judæ similes, seipsos ab Ecclesiæ Dei communione laqueo sustulerunt: & hanc contra eos definitionem æquitate, & virtute Sacerdotii confirmavimus, ipsos nomine & honore Episcopatus, cujus titulum hactenus usurparunt, privantes, & à communione sanctorum mysteriorum removentes, donec pœnitentiam injunctam agant, & agnita veritate resipiscant, animasque suas à laqueo Diaboli, quo capti sunt ad faciendam ejus voluntatem, expediant. Cavete itaque, fratres charissimi, cavete vobis, sancti, a communione virorum istorum, ut gratia Dei digni efficiamini, cujus sacramento obsignati fuistis. Si quod autem Sacerdotalis ministerii actum post literarum nostrarum publicationem audeant attentare, admonemus vos, quodcumque hujusmodi ab ipsis attentatum fuerit, vacuum omnino esse Spiritus Sancti gratia, idque per audaciam & stultitiam committi, & omni Christianæ religionis virtute carere. Satagite itaque, ut fidem vestram incontaminatam per timorem Dei custodiatis: & qui verbum Domini contempserit, ira de cœlo veniat super eum. Vos autem Presbyteri & Diaconi Ecclesiasticum ministerium legitimis cum ritibus peragite absque communione istorum, qui appellabantur Episcopi vestri, donec ab Ecclesia Dei vobis constituatur Cathedra Sacerdotalis juxta ritum & ordinationem spiritualium canonum. Vos itidem Fideles, in quorum potestate sunt Insulæ* (Catara scilicet seù Socotora eique affines) *& incolæ Deserti* (Arabiæ juxta sinum Persicum) *Dirini scilicet, & Masamig, & Talon, & Chata, & Hagar, satagite hoc tempore quammaximè de custodia vestræ fidei, & de legitima constitutione Sacerdotii, per quod sanctificati estis: & hanc curam secularibus negotiis anteferte. Eligite & mittite ad nos aut istos ipsos profanos Episcopos, si quidem judicatis eos dignos, ut nova designatione ad Sacerdotale ministerium promoveantur: aut alios, quos illis digniores existimaveritis magno opere excelsi ministerii Ecclesiæ Dei, ut hoc pacto ungantur, & consecrentur, & perficiantur, & tùm demum à primo fonte virtutis Sacerdotalis secundùm legem Christi ad vos remittantur.*

Huc-

1 Librum [1] de converſione cogitationum

Com-

Hucuſque Jeſujabus. Ex quibus ejus Epiſtolis liquet, quod ſuprà dicebam, neque eum in Perſidem per ſeipſum abiiſſe, ut Simeonem Metropolitam ſibi ſubjiceret; neque Perſas Epiſcopos uſque ad Timothei Patriarchæ tempora, qui diù poſt Jeſujabum floruit, à Sede Seleucienſi disjunctos fuiſſe. Antiquiores enim Perſarum Epiſcopi haud interruptam cum ea Sede communionem habuerant. Simeon verò, quem Amrus ad Jeſujabi obedientiam adductum affirmat, amicitiam quidem Jeſujabi aliquandiu coluit; non tamen eam, quam ille volebat, ſubjectionem Sedi Seleucienſi exhibuit, quemadmodum ex laudata ad eundem Simeonem Epiſtola liquet; confirmaturque ex prima ipſius Jeſujabi ad monachos Catarenſes Epiſtola, quæ inter eas, quas Patriarcha ſcripſit, vigeſima eſt: ubi Simeonem potiùs à Sedis Seleucienſis obedientia unàcum Catarenſibus Perſiſque Epiſcopis omnino deſeciſſe teſtatur, his verbis.

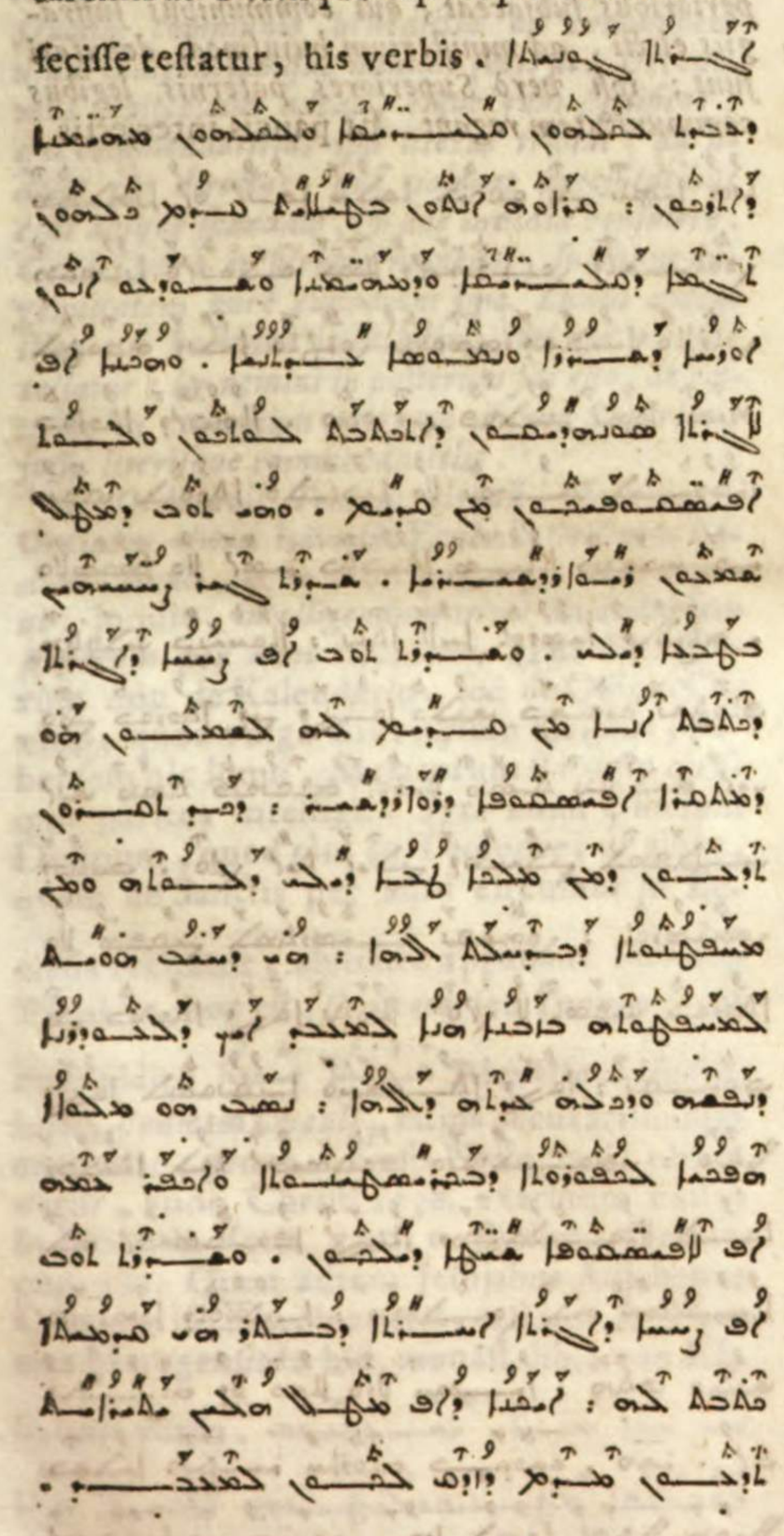

Communem, quam ad univerſos Clericos fideleſque regionis veſtræ (Catarenſium) *dedi, epiſtolam legite diligenter coram univerſo Clericorum fideliumque cætu, eiſque viam veritatis legemque Eccleſiaſticam oſtendite. Similiter & Synodicam Epiſtolam, quæ ad vos veſtroſque Epiſcopos pridem ſcripta fuit: nec non & illam, quæ ad Simeonem Rivardſcirenſem exarata eſt. Earum enim exempla ſigillo meo obſignata tranſmitto: ſed & exemplar epiſtolæ, quam olim ad Simeonem, qui Epiſcopus Rivardſciri dicitur, ſcripſeram: ut quum legeritis, intelligatis, illum ex bono conſilio, quod ipſi dedi, & ex adhortatione ad Dei cultum, quam ad eundem habui, commonefaciens ipſum, ut quæ ad ſuam ipſius, totiuſque Eccleſiæ Dei utilitatem ducunt, hac tempeſtate faceret, occaſionem ad abnegandum Chriſtianiſmum arripuiſſe, vileſque Epiſcopos veſtros ad idem flagitium pertraxiſſe. Præterea mitto exemplar epiſtolæ alterius, quam ad eundem* Simeonem *poſtea ſcripſi, ut hac in re quid vos oporteat facere clarè cognoſcatis.* Hæc Jeſujabus.

Quod autem Perſas Catarenſeſque Epiſcopos *Chriſtianiſmum abnegaſſe* ſcribit, non eo ſenſu intelligendum eſt, quo Maruanitas populos à fide Chriſtiana defeciſſe ſuprà dixerat; ſed quia communionem Sedis Seleucienſis abjecerant, quos proinde tamquam Chriſtianæ fidei deſertores ubique Jeſujabus traducit.

Denique refert Maragenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 14. Georgium Jeſujabi ſucceſſorem ad Catarenſes profectum fuiſſe, ut eos cum Sede Rivardſciri, hoc eſt, Perſidis, à qua deſecerant, conjungeret, eumque ipſi laborem è ſententia ceſſiſſe. Sub Georgio igitur diſſidium illud compoſitum fuit, quod Jeſujabum inter, & eos populos exarſerat.

Nunc ad ſcripta Jeſujabi.

1. *Librum de converſione cogitationum*: quem Amrus tom. 2. pag. 421. citatus, Arabicè interpretatur عكس الاراء, hoc eſt, *de converſione ſententiarum*, ſeu *de verſutiis & fallaciis opinionum*. Ecchell. *De converſione mentis & cogitationum*. Hottingerus, *De converſione mentis*. Hujus libri meminit Jeſujabus ipſe in Epiſtolis 6. & 7. quas Metropolita ſcripſit; ubi qua eum occaſione, quem in ſcopum, & quibus hortantibus compoſuerit, declarat in hæc verba. *Epiſt. 6. ad Clericos & populum Eccleſiæ Mahuzæ Ariuni Garmæorum.*

Compoſuit: ediditque adhortationem
1 Ad Tyrones 1 quoſdam.

Nec-

En igitur (inquit) *per gratiam Dei habetis librum, cui titulus DE CONVERSIONE COGITATIONUM, qui multis abhinc annis adversùs fatuam hanc opinionem* (ita Catholicam unius in Chriſto perſonæ hypoſtaſiſque veritatem fatuus ipſe appellat) *hortantibus piis omnibus compoſitus eſt: tùm ſcilicet, quum primùm error hujuſmodi, operâ nonnullorum* (Sahadunæ nimirùm & Eſaiæ Tahalenſis, quos ibidem Jeſujabus carpit) *in publicum prodire cœpit. Et eorum quidem ſeductorum ſtultitiam per rationalium cogitationum converſionem* (ſeù oppoſitionem) *ſatis redarguit.* Et epiſt. 7. ad Sahadunam Epiſcopum.

Recole igitur, ſi lubet, & librum illum, qui DE CONVERSIONE COGITATIONUM appellatur, qui hortatu rogatuque venerabilis Patris noſtri ſanctæ memoriæ Mar Joannis Epiſcopi Metropolitæ magni Beth-Lapethæ, omniumque nominatorum ac venerabilium Eccleſiæ filiorum, adversùs eos, qui tunc & modo confuſam hanc opinionem ſub diverſis formis oſtentare conantur, conſcriptus eſt, & nunc Deo dante, Syrorum, Aramæorum, Huzitarum, Perſarumque manibus, quemadmodum audiſti, circumfertur.

2 *Adhortationem ad Tyrones*: quam Jeſujabus tùm fortaſſe compoſuit, quum monachus cœnobii Beth-Abenſis eſſet. Sed & Metropolita Adjabenus electus, monachis in ordinem redigendis animum applicuit. Exſtat ejus Epiſtola III. inter eas quas Metropolita ſcripſit, in qua monachos ſuæ diœceſeos hortatur ad laborem manuum, utque ſub unius Archimandritæ præfectura ſimul congregarentur, nevè è cœnobio in alterum abſque ſuperiorum facultate commigrarent,

Congregamini (inquit) *ex diſperſione, in qua hactenus fuiſtis, & unuſquiſque veſtrum in cœnobium ſuum, ubi monaſticum inſtitutum edoctus eſt, regrediatur. Quod ſi quis ſponte ſua, nulloque magiſtro in juſtum repente transformatus ſibi videatur, amodo cœnobium ſibi quodcumque placuerit, eligat, ibique legitimis Superioribus ſubjaceat, qui communibus ſuffragiis electi, ad miniſterium hujuſmodi deputati ſunt: ipſi verò Superiores paternis legibus communitatem regant.* Et paucis interjectis,

2 Necnon ordinavit 1 Tomum circuli,

Et

Quamobrem infame istud dedecus, ò miseri, fugite, & comedite labores manuum vestrarum, ut digni sitis beatitudinis Prophetæ, & legem Apostoli custodiatis, Patrumque benedictionis hæredes efficiamini. Ipsum verò opus tale sit, ut loco & tempori conveniat, nec ab instituto aut habitu alienum sit, aut cum frequentibus repetitisque exactionibus conjunctum; sed in quiete factum, necessarium fratri victum comparare queat. De communi autem benedictione unusquisque æqualiter participet secundùm uniuscujusque indigentiam, hoc est, prout ad victum singulorum requiritur, sicut scriptum est. Qui verò infirmi sunt, nec opus facere queunt, quo victum sibi comparent, eorum victus ex communi benedictione suppleatur. Quodsi communis benedictio ad communem usum indigentiamque minime satis sit, Oeconomus Episcopum adeat, eique rem significet: qui commendatitias ipsi literas tradat, ad fideles eos directas, qui valeant necessitatibus ejus absque scandalo, & sine invidia consulere. Cæteri verò in silentio maneant, suamque ingenuitatem purè custodiant &c. Luxus autem ille, cui hactenus indulsistis, Dei ope omninò tollatur: & nemini in posterum fas esto, de cœnobio in cœnobium migrare absque Superioris jussu literisque commendatitiis.

1 *Ordinavit Tomum circuli.* Hottinger. *Ordinem* εἱναχος ἐγκυκλίς. Ecchell. *Ordinem Codicis Circuli*, & in Not. pag. 251. *Hoc nomine*, inquit, *intelligendum venit Kalendarium Festorum per anni circulum.* Hæc ille. Verùm non de Kalendario, sed de Officio Divino, quod vulgò Breviarium dicimus, Sobensem hìc loqui, Syriacorum Rituum quisque peritus intelligit. Syri enim Officium Divinum, quod tàm de Tempore, ut ajunt, quàm de Sanctis per anni circulum in Ecclesia recitatur, absolutè appellant ܦܝܢܩܝܬܐ *Phenkita*, hoc est, *Codicem* seu *Tomum*; vel cum addito ܣܗܕܐ ܦܝܢܩܝܬܐ *Phenkita d-Hudra*, idest, *Codicem Circuli*, cujus accuratissimum exemplar, prout à Syris Nestorianis observatur, anno Christi 1538. exaratum exstat in Biblioth. Vatic. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. Quod autem Jesujabus Adjabenus Officium istud ordinaverit, testatur & Thomas Maragensis in hist. monast. lib. 2. cap. XI. in hæc verba.

Quum autem Mar Jesujabus Catholicus in Metropolitam Arbelæ electus esset, velletque Codicem Canonum, (hoc est, Codicem horarum Canonicarum) ordinare, quem postea ad omnes regiones misit, quum Patriarcha factus est; in ea Canonum ordinatione usus fuit operâ ejusdem sapientis Patris Ananjesu, quem propter lucubrationes & opera quæ ediderat, summopere diligebat. Et cap. 15.

Hic verò Pater Ananjesu paulò ante à nobis memoratus, cujus memoria in benedictione est, quum tempore horum duorum sacrorum Patriarcharum floreret, ambobus obedientiam exhibuit; Mar Jesujabo quidem, ordinans Canones Circuli; Mar Georgio verò, librum Patrum componens &c. Ejusdem operis meminit Auctor libri Syriaci, qui inscribitur, *Declaratio Officiorum Ecclesiasticorum & causa Festorum Dominicorum*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 489. qui Ordinationes Jesujabi de Divinis Officiis frequenter laudat, sed præsertim Par. 4. de Liturgia cap. 1. inquiens.

Cur præcepit Beatus Jesujabus, ut hora diei tertia Sacramenta conficiamus. Et Par. 6. de Ecclesia cap. 1.

Quare, quum Ecclesiæ Consecratio officia omnia ipsumque Baptismum præcedat, nihilominus idem Beatus Jesujabus ordinavit initium Phenkitæ (Codicis Officii) Annunciationem, & in Resurrectione Baptismum induxit, & demùm

1 Et 1 Baptiſmum, & Indulgen-
2 tiam 2,
3 Et conſecrationem 3 Eccleſiæ no-
væ,
4 Et ordinationes 4 ſingulorum Or-
dinum.
5 Cantus 5 quoque & Orationes con-
cinnavit,
6 Et 6 Epiſtolas, & hymnos,
Et Paracleticos ſermones elegan-
tiſſimos.
Et diſputationes adversùs non-
nullos.

CA-

ܬܘܕܘܗܝ ܟܡܪ ܫܘܡܗܝ :
ܫܘܘܗܝ ܘܟܬܒܐ ܫܒܩܐ :
ܬܗܡܡܘ ܘܦܠܚ ܩܕܡ .

ܡܟܬܒܐ ܡܕܡܪܫܐ ܩܕܝ
ܬܫܒܘܚܬܐ ܟܡܪ ܡܒܘܗܝ
ܡܟܬܒܐ ܘܒܗ ܫܓܝܫ
ܬܘܒܘܗܝ ܘܟܡܥܠ ܡܫܬܝ .

mùm abſoluto toto circulo conſecrationem Eccleſiæ conſtituit?

1 *Baptiſmum*, ideſt, Ritum adminiſtrandi hoc Sacramentum. Exſtat Cod. Amid. 12. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 584.

2 *Indulgentiam*: Hoc eſt, *expiationem peccatorum*, ut vertit Hottingerus: ubi Sobenſis intelligit Ritum adminiſtrandi Sacramentum Pœnitentiæ ſeù Confeſſionis, qui à Jeſujabo Patriarcha ordinatus exſtat Cod. Amid. X. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. Hunc in locum vide Annotationem Abrahami Ecchellenſis à pag. 251. ad pag. 265. ubi Sacramentum hoc apud Neſtorianos, Jacobitas, & Coptos vigere probat auctoritate ejuſdem Sobenſis ex lib. Margaritarum cap. 1. & 7. nec non ex Conſtitutionibus Jacobitarum cap. 22 ex Gregorio Barhebræo, & ex nomocanone Benaſſali cap. 51. Quod autem dicitur Jeſujabus *Indulgentiam* ſeù *Ritum adminiſtrandi Sacramentum Pœnitentiæ* ordinaſſe, non ita intelligendum eſt, quaſi id Sacramentum apud Syros Neſtorianos antea non fuerit; ſed quia vel antiquum ipſe Ritum novis additis precibus auxit; vel quia novum Ritum, ab antiquo tamen quoad ſubſtantiam minimè diſcrepantem, compoſuit. Sic idem Jeſujabus Ritum Baptiſmi, conſecrationis Eccleſiæ, & Ordinationum hoc loco compoſuiſſe dicitur; aliique Syri tùm orthodoxi, tùm Jacobitæ Neſtorianique Liturgias, diverſoſque adminiſtrandorum Sacramentorum Ritus tradidiſſe leguntur. Exſtat in Codice ms. Syriaco Vaticano 28.

ܬܘܕܘܗܝ ܕܫܠܝܚܘ ܡܫܝܚܐ ܘܟܗܢܐ ܠܥܡܡܐ
ܡܥܡܕܢܐ ܘܡܫܪܝܢܐ ܕܟܗܢܘܬܐ :

Ordo Abſolutionis Apoſtatarum, auctore Mar Jeſujabo Catholico Patriarcha, utique Adjabeno, de quo hìc ſermo fit.

3 *Conſecrationem Eccleſiæ novæ*. In Codice ms. Syriaco Vaticano 27. exſtat:

ܬܘܕܘܗܝ ܕܡܕܒܚܐ ܚܕܬܐ ܒܡܘܪܝܐ ܘܒܟܣܐ ܕܡܪܝܡ
ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܫܠܝܚܘ ܡܫܝܚܐ ܘܟܗܢܐ :

Ordo Conſecrationis Altaris cum Chriſmate, *compoſitus à Mar Jeſujabo Catholico Adjabeno*: idemque habetur in Cod. Amidenſi XI. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 583.

4 *Ordinationes ſingulorum Ordinum*. Exſtant in laudatis Codd. Syr. Vat. 27. & Amiden. XI. Vide ſuprà pag 113.

5 *Cantus*, *Orationes*, *Hymnos*, & *Sermones Paracleticos*. Inſerti ſunt, ſuppreſſo licet Jeſujabi nomine, in Officiis Chaldæorum tàm feſtivis, ferialibus & de Sanctis, quàm de Defunctis. Et in officio quidem Defunctorum Cod. Amid. 3. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 581. quinque Hymni de Defunctis nomen *Jeſujabi Metropolitæ Arbelæ*, hoc eſt, Adjabeni præferunt: quem cum noſtro Jeſujabo eundem eſſe exiſtimo.

6 *Epiſtolas*. Catalogum Epiſtolarum, quas Jeſujabus Epiſcopus, Metropolita, & Patriarcha ſcripſit, ex vetuſtiſſimo Codice Syr. 16. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 497. accipe.

ܐܓܪܬܐ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥܝܒ ܩܕܡ ܐܦܣܩܘܦܐ

Epiſtolæ quas Jeſujabus Epiſcopus ſcripſit. Deſiderantur quatuor priora folia.

1. *Babæo Archimandritæ* cœnobii montis Izalæ. Zelum fidei ejus commendat.

2. *Sergio medico*. Dolet de ejus infirmitate.

3. *Ananjeſu* ܣܝܡܥܢ *monacho*: de calamitatibus Syrorum Neſtorianorum: quum ſcilicet Georgio Patriarcha defuncto, Choſroës Perſarum Rex præcepit, nequis in ejus locum Patriarcha ſufficeretur.

4. *Danieli Arbelæ Doctori*; qui Confeſſorum in carceribus detentorum curam gerebat.

5. *Sabarvæo* ܣܒܪܘܝ. In idem argumentum; hoc eſt, de perſecutione Chriſtianorum in Perſide. Alteram ad eum Epiſtolam Jeſujabus dederat, quæ hìc deſideratur.

6. *Hormiſdæ Syncello ſuo, qui in Schola Niſibena morabatur*.

7. *Sabarjeſu Archimandritæ cœnobii Mar Salibæ, de tribulationibus poſt obitum Jazdini*: ejus fortaſſe, de quo Thomas Maragenſis in hiſt. monaſt. lib. 1, cap. 35. Vide tom. 2. Bibl. Orient. pag. 492.

8. *Ser-*

8. *Sergio Amico, post bellum Romanorum*, cum Chosroë Persarum Rege commissum, de quo suprà pag. 105.

9. *Ebedjesu monacho de morte Ananjesu* ܐܢܢܝܐ *ejus præceptoris*.

10. *Abibo, cæterisque fratribus montis Izalæ monachis, de morte Babæi eorum Archimandritæ*.

11. *Iisdem, de dilatione responsionis, & de infausto nuncio*: quod nimirùm dissensio inter ipsos de electione Archimandritæ orta esset.

12. *Paulo monacho in Archimandritam* cœnobii Jacobi *electo*. Vide tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 492.

13. *Ananiæ Presbytero & Doctori, de infirmitate & paupertate*.

14. *Jesujabo Patriarchæ Gadalensi: Apologia de fuga sua*.

15. *Theodoro Episcopo*.

16. *Monachis cœnobii Abrahæ in monte Izala, Abibo,* ܐܒܝܒܘ *Dazunuæo, Gregorio, Lucæ,* ܠܘܩܐ *Razjesu, Stephano, Jazdino,* ܐܝܙܕܝܢ *Barduco, & Simeoni*, quos inter aliosque ejusdem cœnobii monachos, instigante quodam Isaaco, dissensio exarserat, adeò ut è cœnobio illos ejecerint.

17. *Monachis cœnobii* Jacobi *in Bethabe, Simeoni, Joanni, Kamjesu,* ܩܡܝܫܘ *Bardenhæ, Danieli,* ܕܢܐܝܠ *Baraz-Surino, Barnun, Jesuzachæ, Aphnimarano, aliisque, de novi Archimandritæ electione*. Jacobus ejus cœnobii fundator tùm Jesujabo, tùm fratribus moriturus præceperat, ut Joannem sibi in præfectum cœnobii substituerent, qui septuaginta annos monachum egerat, è quibus triginta annos anachoreticam vitam, & quadraginta annos cœnobiticam cum Jacobo coluerat.

18. *Kamjesu monacho, in Archimandritam cœnobii Bethabensis electo, Adhortatoria*. Hic Jesujabum per epistolam rogaverat, ut gesta Jacobi cœnobii illius fundatoris conscriberet. Respondet Jesujabus in hæc verba.

ܠܡܐ ܕܫܐܠܬ ܐܦ ܐܢ ܠܡܟܬܒ ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܒܗܬܢ ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢ ܠܡܟܬܒ ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܒܗܬܢ ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܕ ... ܐܝܟ ܕ ... ܐܝܟ ܕ ...

politam ſuum, tùm Patriarcham certiorem faciant.

45. *Ad quemdam amicum*. Rogat ſuo totiuſque Niniviticæ Eccleſiæ nomine, ut quemdam civibus perneceſſarium virum in urbem reduci curet, quem nonnulli relegari fecerant.

46. *Cyriaco Metropolitæ* (Niſibis): ad quem Jeſujabus & ad Niſibenam Eccleſiam fame laborantem mittit mille coros hordei, & unam menſuram dactylorum.

47. *Kamjeſu*, *Saniæ* ﻋﻨﻴﺎ, *Babuſæ* ﺒﺒﻮﺴﺎ, *Ananjeſu* ﺤﻨﻴﺸﻮ, *Iſaaco*, *Barſahdæ* ﺒﺮﺼﻬﺪﺎ, & *Dadjezdæ* ﺪﺪﻴﺰﺪﺎ; Jeſujabus, qui ſe Ninives Epiſcopum nominat, ingreſſum Eccleſiæ communionemque interdicit, donec reſipiſcant. In errores enim Jacobitarum opera cujuſdam monachi montis Lepheph abrepti, Eccleſiam caſtri ﺤﺼﻦ ﺒﺎﺒﻲ *Babæi* polluerant. Recolere eos jubet geſta ſuorum conſanguineorum Simeonis, & Kamjeſu Epiſcoporum, quos pro Neſtoriana ſecta adversùs Jacobiticam acriter decertaſſe affirmat.

48. *Gabrieli Metropolitæ* Beth-Seleuciæ, narrat felicem exitum certaminis ſui cum Jacobitis Tagritenſibus. Vide ſuprà p. 115.

49. *Joanni Presbytero & Archidiacono, & Tani principi fidelium Arbelæ*, cæteriſque, qui ad ipſum Jeſujabum ſcripſerant, eumque ſibi in Metropolitam poſtulabant.

50. *Abibo*, *Dazunvæo*, *Narſeti*, *Maremæ*, cæteriſque monachis monaſterii Izalenſis.

51. *Gabrieli Metropolitæ* Beth-Seleuciæ, *Hormiſdæ Epiſcopo*, *Mariabæ* ﻤﺎﺭﻴﺎﺒﻪ, *& Epiſcopo Lapetenſi*.

ﻟﻤﺎﺭﻴﺎﺒﻪ ﻭﻟﺤﺮﻣﺰﺩ ﻭﻟﻠﻔﺎﺭﺳﻲ ﻭﻟﻠﻼﺒﺎﻃﻲ.

Epiſtolæ quas Jeſujabus Metropolita ſcripſit.

1. *Clero & populo Eccleſiæ Lapetæ metropoleos Huzitarum*. De morte Joannis eorum metropolitæ, & de electione Maremæ.

2. *Maremæ metropolitæ* Lapetæ.

3. *Monachis ſuæ diœceſeos*. Ut in unum cœnobium conveniant, & abſque commendatitiis Epiſcopi literis ne mendicent. Vide ſuprà pag. 138.

4. *Trisjeſu* ﺗﺮﻳﺴﻮﻉ *Chorepiſcopo*. Ut præſcriptam monachis in præcedenti Epiſtola regulam diligenter obſervari curet.

5. *Jacobo Epiſcopo*. Ut duos Clericos, qui ad ejus diœceſim invito metropolita ſeſe receperant, compellat ſub pœna interdicti ad proprium metropolitam redire.

6. *Clericis & populo Eccleſiæ Mahuzæ Ariuni*. De Sahaduna eorum Epiſcopo. Vide ſuprà pag. 116.

7. *Sahadæ Epiſcopo* Mahuzæ Ariuni Garmæorum, quem Neſtoriani per contemptum *Sahadunam* appellant. Reprehenditur à Jeſujabo, quod ſectam Neſtorianam deſeruerit. Ut ad eam redeat hanc epiſtolam cum Paulo cœnobii Beth-Abenſis archimandrita aliiſque monachis ad eum mittit. Vide ſuprà pag. 118.

8. *Guriæ* (fortaſsè Epiſcopo Niſibis.) Queritur quod epiſtolam ſine nomine & ſubſcriptione auctoris ad ipſum ſcripſerit, & quod Niſibi Synodum habuerit canoneſque pro libitu ſuo condiderit.

9. *Presbyteris*, *Clericis*, *& populo Niſibis*.

10. *Ad Nuhadrenſes*. Epiſcopus Nuhadræ, qui per annos ferè quinquaginta cœnobio Abrahæ in monte Izala præfuerat, eidem cœnobio quendam Carduenſem, quem Patriarcha excommunicaverat, præficere volebat. Jeſujabus id factum reprobans, hortatur, ut unus è cœnobitis Abbas cœnobio præficiatur; res verò cœnobii œconomus ſecularis adminiſtret.

11. *Ardaſiro* ﺍﺭﺩﺍﺸﻴﺮ, *Niſaniæ* ﻨﺴﻨﻴﺎ, *Bochtjezdo* ﺒﻮﻜﺘﻴﺰﺪﻭ, *Abrahæ*, & *Sergio*, qui perſecutiones patiebantur, conſolatoria.

12. *Enoch Epiſcopo*. Ut matrimonium cujuſdam cum uxore fratris matris ſuæ tamquam illegitimum rejiciat, hominemque illum ab hæreditate uxoris hujuſmodi, quæ defuncta fuerat, excludat.

13. *Barhadbeſciabæ Archimandritæ, cæteriſque monachis*. Commendat eos, quod fratrem quemdam hæreticum è cœnobio ejeciſſent.

14. *Moyſi Presbytero*. De ſua & Patriarchæ ſalute eum docet.

15. *Abrahæ archimandritæ*, & fratribus monachis hortatoria.

16. *Hormiſdæ Epiſcopo*. Laudat eum, quod Babæum Epiſcopum exceperit.

17. *Mar-Abæ Epiſcopo*. De quodam Presbytero hæretico, quem is excommunicaverat.

18. *Sabarjeſu metropolitæ*, qui de Jeſujabi valetudine ſolicitus fuerat.

19. *Hormiſdæ Epiſcopo*.

20. *Sergio Epiſcopo*.

21. *Barſumæ Epiſcopo*. Gratulatur, quod hæretici ex Oriente diſſipati, in Occidentem fugerint. Quibus verbis Sahadunam deſignat, qui à Neſtorianis exagitatus, Edeſſam confugerat.

22. *Siroi* ﺴﻴﺮﻭﻱ *catechumeno*.

23. *Joanni*, increpatoria: quod de ſe & de Mareme Patriarcha conqueſtus ſit.

24. *Ad quendam*, increpatoria, quod quum ab ipſo Jeſujabo & à Patriarcha arceſſitus eſſet, is verò evocatum ſe ideò exiſtimaret, ut ad Epiſcopalem dignitatem promoveretur, inanem excuſationem adduxiſſet.

25. *Ad quendam fidelem*, conſolatoria de obitu fratris.

26. *Ad Maremem Patriarcham*, cujus binas epiſtolas feria quarta, ineunte menſe Februario in Magorum oppido ﻤﺎﻏﺮﻭﻥ

ﺟﻠﻴﻮ

ﻣﻨﻬﻢ acceperat, quibus ad aliam eum metropolitanam Sedem transferre se velle significabat. Jesujabus à merropoli Adjabena se nunquam discessurum protestatur.

27. *Ad Joannem Catarensem*, hortatoria.

28. *Ad Hormisdam Episcopum de Sabaduna*. Vide suprà pag.118.

29. *Ad eundem in idem argumentum*. Vide pag.118.

30. *Ad Episcopos Garmæorum de eodem Sabaduna*. Vide pag.119.

31. *Ad Ninivitas, de peste*.

32. *Ad Isaac Nisibenum, de Hierosolymitis*, qui quæstûs gratiâ in Assyriam venerant.

ﻣﻜﺘﻮﺑﻮﺗﻪ ﺩﺍﻳﻠﻴﻦ ﻟﻤﺎﺭ ﺍﻳﺸﻮﻉ ﻛﺎﺛﻮﻟﻴﻜﻮﺱ

Epistolæ, quas Jesujabus Catholicus scripsit.

1. *Ad Isaac Nisibenum*, de sua in Catholicum, hoc est Patriarcham, electione.

2. *Ad monachos cœnobii Izalensis* in idem argumentum.

3. *Ad Magnates Nisibenos*, de hæreticis, hoc est, de Jacobitis.

4. *Ad Clericos Nisibenos*, in idem.

5. *Ad Brichuæum* ﺑﺮﺧﻮﻳﻪ *de Mahuzitis*, hoc est, Garmæis, quos Sahadunas, ut Jesujabus affimat, seduxerat, sed reverâ ad fidem Catholicam adduxerat.

6. *Ad Archimandritam recens electum*, & *monachos cœnobii* ﺑﺮﺑﺎﺭ *Baarbensis*.

7. *Ad Jacobum Episcopum Sirzurensem* ﺟﻮﻟﻴﺎﻥ. Hortatur, ut adversùs Magos strenuè decertet, à quibus ille graviſſimis se molestiis affici querebatur. Exemplum Avi ejusdem, qui in eadem urbe Episcopus fuerat & ob fidem Christianam à Magis in crucem actus, ob oculos ponit.

8. *Monachis montis Izalensis*.

9. *Merovæo* ﻣﺮﻭﺍ *Presbytero & medico Huzitæ*.

10. *Ad doctorem Scholæ Nisibenæ*.

11. *Ad quemdam Nisibenum*.

12. *Ad Sabam Episcopum Mahuzæ Ariuni*.

13. *Ad Hierosolymitas, Eliam Presbyterum & syncellum, Paulum Archidiaconum, Theodorum Diaconum, & reliquos Clericos:* qui Procopium & Cosmam legatos miserant, ut eleemosynas colligerent.

14. *Ad Simeonem metropolitam Rivardsciri*, hoc est, totius Persidis. Vide suprà pag.127.

15. *Ad Doctorem Rivardscirensem*.

16. *Ad Simeonem metropolitam, Episcopos, Presbyteros, Diaconos & fideles Persidis*. Vide pag. 131.

17. *Ad Episcopos Catarenses*. Vide pag. 133.

18. *Ad Catarenses*. Vide pag. 134.

19. *Ad eosdem*, de Abrahamo Episcopo Masamig urbis Catarensium, qui monachos expulerat: ut ejus communionem devitent.

20. *Ad Monachos Catarenses*; quorum de virtutibus Georgius Mesenensium Metropolita Jesujabum certiorem fecerat. Mittit ad eos exemplar Epistolarum, quas ad Simeonem Rivardscirensem, & ad Episcopos Catarenses scripserat.

21. *Ad eosdem*: qui rogaverant, ut permitteret sibi, communicare cum Episcopis Catarensibus. Redarguit eos Jesujabus, jubetque ab illorum communione prorsùs abstinere; affirmans, plusquam viginti Episcopos, & Metropolitas duos in Oriente sibi subjectos vivere. Mandat præterea, ut à Namphruch Bar--Dustar Cathensi

ﻛﺘﺒﻮﺗﻪ ﺩﻣﺎﺭ ﺷﻤﻮﻥ ﺑﺮ ﺩﻭﺳﺘﺎﺭ ﻗﺎﺛﻨﺎﻳﺎ

tradi sibi postulent exemplaria Epistolarum omnium, quas ipse Jesujabus ad Persas Catarensesque scripserat, quasque Namphruchus occultaverat.

22. *Joanni Archipresbytero* ﻳﻮﺣﻨﺎ, *Theodoro Archidiacono* ﺗﺎﻭﺩﻭﺭﻭﺱ, *Andreæ principi fidelium* ﺍﻧﺪﺭﻳﺎ, *& omnibus Clericis, & fidelibus Ecclesiæ Edessenæ*. Gratias agit, quod sibi profugo subvenerint: & de fide in Christum adversùs hæreticos hæreticus ipse disserit. Desideratur finis hujus epistolæ; nec non aliæ, quas Jesujabus Patriarcha scripsit.

CA-

CAPUT LXXV.

Ananjesus Monachus.

1 Ananjesus [1] scripsit de varietate [2], Et distinctione lectionum.

CA-

NOTA.

1 *Ananjesus*, cognomento [illegible] *Auctor libri Paradisi*, monachus cœnobii Abrahæ in monte Izalensi primùm, deinde Jacobi in Beth-Abe, floruit sub Jesujabo Gadalensi, Mareme, & Jesujabo Adjabeno Patriarchis circa annum Christi 645. cujus de gestis, scriptisque hæc Thomas Maragensis in histor. monast. lib. 2. cap. XI.

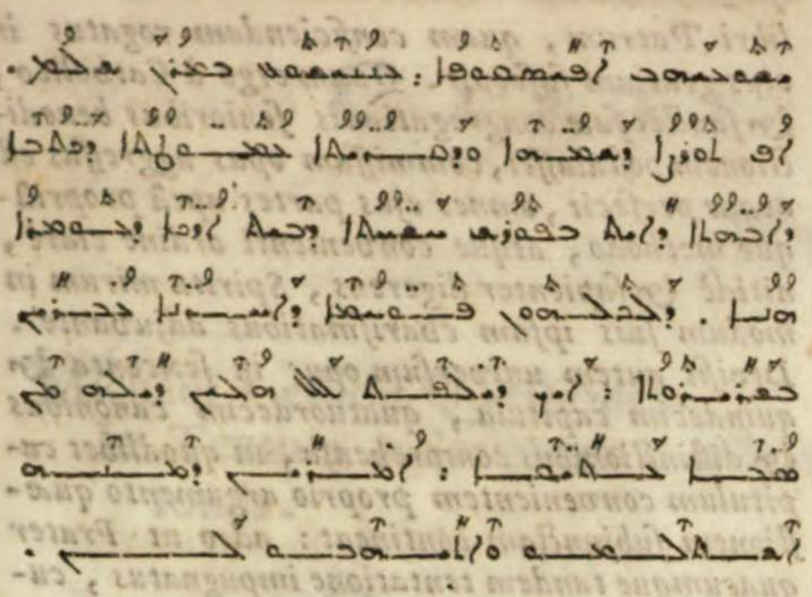

Beatus autem iſte Ananjeſus, & frater ejus Jeſujabus ex Adjabenorum regione oriundi fuere: & ambo in urbe Niſibi beati Jeſujabi (Adjabeni) *condiſcipuli, amici, & familiares fuerunt, quum ibidem literis operam darent. Eruditi itaque fuere in magno monaſterio* (hoc eſt, Abrahæ in monte Izalenſi) *quemadmodum legitur in Codicibus, qui in Archivo hujus monaſterii proſtant, & eorum manu illic deſcripti dicuntur. Abbas autem Ananjeſus quum ſe humili mente lectione librorum Patrum aliquandiu exercuiſſet, ſacra Hieroſolymæ loca inviſere & adorare decrevit: indeque Scetenſe deſertum petiit; didicitque omnes mores Patrum Anachoretarum, quorum geſta & dicta in libris deſcripta habentur; nec non loca & terras, in quibus illi habitarunt. Inde in patriam rediturus, apud ſanctum Mar Joannem Epiſcopum Mobadre* (hoc eſt, diſperſorum per Syriam Neſtorianorum) *cujus paulò ante mentionem fecimus* (Vide ſuprà pag. 107.) *è via divertit, ab ejuſdem ſanctitate benedictionem accepturus, ipſiuſque converſatione potiturus. In cœnobium tandem ſuum poſtliminio reverſus, fratrem ad hoc monaſterium* (Jacobi ſcilicet in Beth-Abe) *ſecum adduxit, excitatas ibi diſſenſiones turbaſque declinaturus: quum videlicet homines quidam invidi & ſanctorum adverſarii contra ſanctum magiſtrum noſtrum Narſetem Babæi diſcipulum inſurrexiſſent eumque inde expuliſſent, qui poſtea Archimandrita fuit, & omni virtutum genere claruit: pro quo etiam ſanctus Mar Jeſujabus Ninives Epiſcopatum gerens epiſtolam ad magnum cœnobium* (Abrahæ in monte Izalenſi) *ſcripſit, & monachos reprehendit, quod per ſummam injuriam virum illum è ſuo cœtu expuliſſent. Poſtquam verò ad hoc monaſterium veniſſent, & juxta Aſcetarum regulam quieti & ſilentio vacarent, Magiſter noſter Ananjeſus tanta mentis perſpicacia librorum* Patrum *ſenſa perſequutus eſt, ut intelligentia atque eruditione omnes, qui ante eum fuerunt eumque ſubſequuti ſunt, ſuperaverit: adeo ut quum Mar Jeſujabus Catholicus metropolitanum Arbelæ ageret, & Canonum Codicem* (ideſt, librum horarum Canonicarum) *coordinare cogitaret, cujus poſtea exemplar, quum in Patriarcham electus eſt, ad omnes provincias tranſmiſit, ſapientem hunc Patrem Ananjeſum, quem unicè amabat, cujuſque familiaritate ſuaviſſima delectabatur ob tractatus & libros ab ipſo compoſitos, ad illam Canonum editionem ſocium aſſumpſerit; utpote unum tanto operi parem ob ingenii perſpicaciam, & mentis acumen, & in dicendo copiam. Præſtantiſſimus autem, & à Deo electus Jeſujabus* (frater Ananjeſu) *factus fuit Epiſcopus Cardaliabedæ, quæ eſt Sena urbs Beth-Ramanæ. Exſtant autem ſapientiſſimi Ananjeſu diviſiones & definitiones variæ, quas quum in ejuſdem cellæ parietibus deſcriptas vidiſſet frater ejus Jeſujabus, auctorem rogavit, ut earum expoſitionem ſibi traderet: quod & Ananjeſus præſtitit, ſcripſitque prolixum commentarium: quem quiſquis legerit, auctoris eximiam ſapientiam deprehendet. Epiſtola, quam ad fratrem ſcripſit, ſic incipit. Præſtanti & ſancto Mar Jeſujabo Epiſcopo Ananjeſus in Domino ſalutem. Scripſit etiam Ananjeſus expoſitionem nominum, & lectionum obſcurarum, quæ in libris Patrum occurrunt, exſtatque ad uſum Archivi hujus monaſterii: quæ duo opera omnes aliorum collationes correctioneſve proculdubio antecellunt, ſicut à primis ſenioribus didici, qui me etiam reliqua omnia ad ipſum ſpectantia docuerunt, aſſeruntque ea opera ab ipſo confecta ſibique tradita fuiſſe.*

Idem Maragenſis cap. 14. & 15. de libro *Paradiſi*, quem Ananjeſus Georgio Patriarcha jubente compoſuit, hæc ſubjungit.

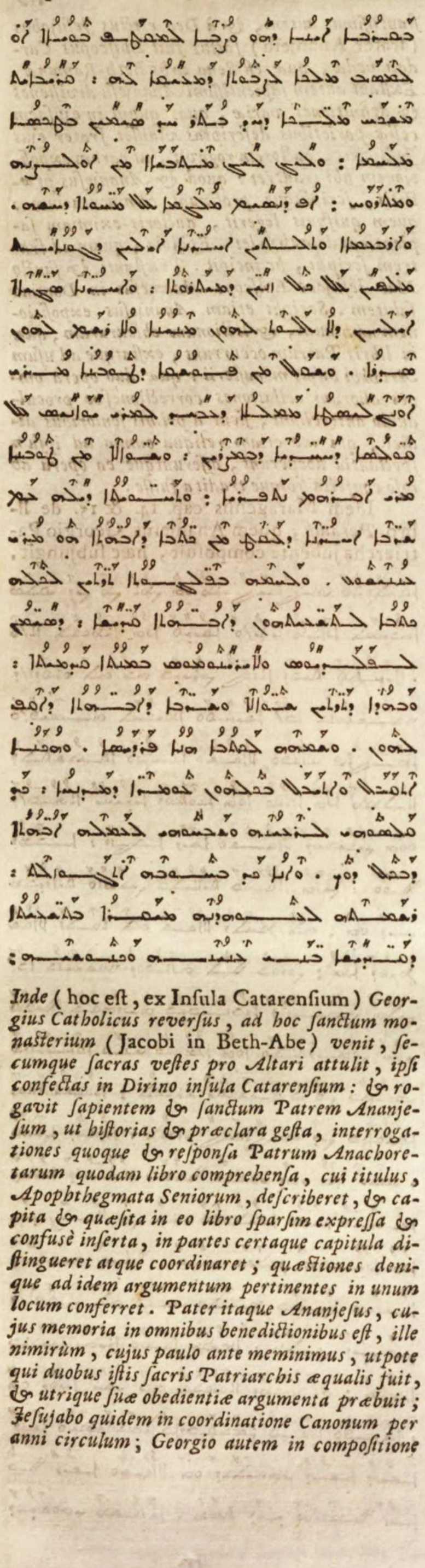

Inde (hoc eſt, ex Inſula Catarenſium) *Georgius Catholicus reverſus, ad hoc ſanctum monaſterium* (Jacobi in Beth-Abe) *venit, ſecumque ſacras veſtes pro Altari attulit, ipſi confectas in Dirino inſula Catarenſium: & rogavit ſapientem & ſanctum Patrem Ananjeſum, ut hiſtorias & præclara geſta, interrogationes quoque & reſponſa Patrum Anachoretarum quodam libro comprehenſa, cui titulus, Apophthegmata Seniorum, deſcriberet, & capita & quæſita in eo libro ſparſim expreſſa & confuſè inſerta, in partes certaque capitula diſtingueret atque coordinaret; quæſtiones denique ad idem argumentum pertinentes in unum locum conferret. Pater itaque Ananjeſus, cujus memoria in omnibus benedictionibus eſt, ille nimirùm, cujus paulo ante meminimus, utpote qui duobus iſtis ſacris Patriarchis æqualis fuit, & utrique ſuæ obedientiæ argumenta præbuit; Jeſujabo quidem in coordinatione Canonum per anni circulum; Georgio autem in compoſitione libri Patrum, quam conficiendam rogatus in ejus gratiam ſuſcepit. Quum ergo à Catholico, & ſanctis ſuæ congregationis ſenioribus benedictionem poſtulaſſet, commiſſum opus aggreſſus eſt atque perfecit, omnes ejus partes aptâ propriâque methodo, atque convenienti ordine clarè, nitidè & ſapienter digerens, Spiritu mirum in modum ſuis ipſum chariſmatibus adjuvante. Diviſit autem univerſum opus in ſexcenta & quindecim capitula, quatuordecim canonibus & diſtinctionibus comprehenſa, ut quodlibet capitulum convenientem proprio argumento quæſtionem ſubjunctam contineat: adeo ut Frater quacumque tandem tentatione impugnatus, cupiens conſolationem, aut conſilium in ea, qua conflictatur, difficultate capere, id expeditè invenire poſſet, quum omnes ſententiæ ad eam materiam pertinentes perſpicuo ordine in unum locum congeſtæ occurrant; & ſtatim conſolationem in ſua tribulatione inveniat & ſui doloris medicinam. His alios quadringentos & triginta Canones adjecit, qui de omnibus virtutum generibus generalem doctrinam complectuntur: & alios inſuper complures, quibus nec ordinem nec numerum adjunxit. His addidit ex commentario ſancti Joannis* (Chryſoſtomi) *in beatum ſanctum Evangeliſtam homiliam de laudibus monachorum Ægyptiorum, & ex beato Mar Abrahamo Netphareno quæſtiones quaſdam, & demonſtrationes, quibus collectanea proprio labore ex Patribus confecta ipſe Ananjeſus ſubtexuit: compegitque in duas partes univerſum opus, ut prior Hiſtorias ſanctorum Patrum à Palladio & Hieronymo ſcriptas contineret, altera quæſtiones & geſta Patrum, quæ ipſe Ananjeſus ſubjunxit, complecteretur: librumque PARADISUM appellavit. Atque ſub hoc titulo receptus atque vulgatus fuit in omnibus Orientis monaſteriis, auctoris mentem & laborem cujuſvis loci Patribus collaudantibus. Ego verò* (concludit Thomas Maragenſis) *ejus amore inflammatus, ipſius venerabilem memoriam Hiſtoriæ Sanctorum, qui communem cum illo converſationem congregationemque habuerunt, inſerui.* Hæc Thomas de Paradiſo Patrum ab Ananjeſu collecto. Idem opus paucis adjectis demptiſve, exſtat Cod. Syr. 6. ad calcem tom. 1. Biblioth. Orientalis pag. 608. Vide ſuprà hoc tom. pag. 49.

2 *De varietate & diſtinctione lectionum.* Nimirùm *de ſignificatu & uſu vocum difficiliorum apud Patres*, ut exponit Maragenſis loc. ſuprà cit. quibus verbis non *Paradiſus*, de quo mox dixi, intelligitur, ſed aliud opus ab Ananjeſu compoſitum, eique ſimile, quod Jacobus Edeſſenus eadem ferè ætate exaravit. Vide Tom. 2. pag. 499. Exſtant eodem tom. pag. 487. Cod. Syr. 4. haud expreſſo Auctoris nomine, *Expoſitio locorum obſcuriorum Evangelii, ex libro, cui titulus, Paradiſus voluptatis. Expoſitio quorundam locorum Geneſeos & Exodi. Et vocum Syriacarum interpretatio.* An hujus Ananjeſu ſint, non auſim definire.

CA-

CAPUT LXXVI.

Michaël.

1 Michaël [1] edidit Quæstiones
2 In Textum [2] Scripturæ, tribus tomis.

مُحْمَلًا حَجِّ هُمَّالًا
وَرُوْزًا حُمَّ حَمَّكَمَّ هُنَّمُ.

CAPUT LXXVII.

Theodorus Episcopus Maru.

3 Theodorus [3] Metropolita Maru
4 Versibus composuit historiam [4] Sancti Eugenii & Græcorum: Et Commentarium in Davidem:

Et alios Tractatus: nec non solutionem
5 Decem Quæstionum [5] Sergii: Ac librum varii argumenti, exigente Mar Aba Catholico.

لَاوُوْزًا مَّسْمُ وِمَّنُوْ
حَجِّ حَمَّمَسُمًا لَمَحْمًا
وِمُنُوْ لَمَّكُمْ مَوْمَّمًا:
مَمَّحْمُنُوْمًا وِوُّمِ.
مَمَّامِمًا لَسْوِنَا: مَمُوْنَا
وِحَمُوْا هَمَّالًا وِمَّنُمَّمِ:
مَمُمًا مَحْمَمًا وِمَّلَكُمَّ
مُنُوْمِ لَمًا مَمُمَّكُمًا.

CAPUT LXXVIII.

Gabriel Episcopus Hormuzi.

6 Gabriel [6] ejus frater, qui fuit Epi-

حُنُوْلًا لَمَّشُوْمِ وِوُّمًا
لَمَسْمَمًا

NOTÆ.

1 *Michaël* fortasse Episcopus Huzitarum, cujus meminit Amrus in vita Theodosii Nestorianorum Patriarchæ circa annum Christi 852. citatus à nobis tom. 2. Bibl. Orient. pag. 436.

2 *In Textum Scripturæ*. Ecchellensis, & ex eo Hottingerus, *de figurata elocutione Sacræ Scripturæ*, minus rectè: nam vox ܕܘܡܝܐ quæ *figuram* & *imaginem* absolutè significat, quum ad Scripturam Sacram refertur, pro *Textu*, non pro *figurata elocutione* à Syris usurpatur: quod & suprà monui pag. 97.

3 *Theodorus* Maru, seù Meruæ in Chorasana urbis Metropolita, vixit sub Mar Aba Patriarcha circa annum Christi 540. forte in locum Davidis Metropolitæ suffectus; quem idem Mar Aba Episcopatu dejecit, ut suprà dixi pag. 80.

4 *Historiam S. Eugenii & Græcorum*. Exstat metro heptasyllabo, ordine verò alphabetico in Cod. Syriaco Amiden. 8. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. haud expresso tamen Auctoris nomine, *Carmen de sancto Eugenio & Sociis*, in quo dicitur Eugenius cum septuaginta sociis ex Ægypto in Assyriam profectus, cœnobium apud ܒܝܬ ܡܥܪܐ *Beth-Maare* vicum exstruxisse, ibique dies sanctissimè clausisse. Laudantur præterea in eodem carmine *Joannes Tajus* (hoc est, Arabs) *Abraham Cascarensis* monachorum in Assyria pater, *Babæus Nisibenus*, *Joannes* & *Acha* fratres Ægyptii. Quo autem anno Eugenius floruerit, neque in laudato Carmine, neque apud alium auctorem Syrum notatum legi.

5 *Sergii:* medici nimirùm Rhesinensis, de quo suprà pag. 87.

6 *Gabriel* Theodori, cujus mox facta est men-

Episcopus Hormuzi,
Scripsit adversùs Manichæos,
Et alium librum contra Chaldæos.

Nec non documenta & elucidationes
Variarum rerum ex scripturis,
Quæ sunt tercentum circiter capita
Juxtà recensionem Sapientum.

CAPUT LXXIX.

Elias Episcopus Maru.

1 Elias [1] Metropolita Maru
Edidit Interpretationes, & Paracleticos sermones:
2 Et doctrinam veterum [2]
In totum Evangelium.

3 Epistolas quoque, & de causa [3] sessionum:
Et commentarium in Proverbia,
In Genesim, in Davidem, in Ecclesiasten,
In Canticum Canticorum, in Siracidem:
In Isaiam, in Duodecim,
Et in Epistolas Pauli Apostoli:
Unum denique librum
4 Exactissimæ Historiæ [4] Ecclesiasticæ.

CA-

mentio, frater, Hormuzi celeberrimæ in Carmania juxta sinum Persicum urbis Episcopatum gessit circa annum Christi 540.

1 *Elias* Maru urbis metropolita claruit circa annum Christi 660. sub Jesujabo Adjabeno Patriarcha, cui morienti adfuit, ut Amrus refert citatus tom. 2. pag. 420.

2 *Doctrinam veterum in totum Evangelium*: Catenam scilicet instar earum, quas Græci Syrique confecere. Ecchellensis & Hottingerus perperàm legunt

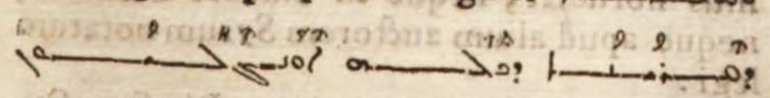

nec non de doctrina lectionum totius Evangelii.

3 *De causa sessionum*, non *Judiciorum*, ut malè Ecchellen & Hottinger.

4 *Historiæ Ecclesiasticæ*. Sub Jesujabo Adjabeno Ecclesiasticam historiam à Syris Nestorianis scribi cœptam fuisse, testatur Amrus in vita ejusdem Jesujabi, inquiens:

وكان فى ايامه عدة ملافنة وبدا بكتب الاقلام سطيقى:

Floruere sub ejus tempora complures Doctores, cœptaque fuit Ecclesiastica conscribi historia: ab Elia nimirùm, de quo hìc agitur, à Daniele Mariæ filio, à Rostamo, ab Aphnimarano, ab Atkeno, aliisque, quorum mentio in hist. monast. Thomæ Maragensis.

CAPUT LXXX.

Georgius Patriarcha.

1 Georgius 1. Catholicus Com-

NOTA.

1 *Georgius* Jesujabi Adjabenî discipulus, primùm Mosulanus Episcopus, deinde Metropolita Adjabenus (non Gandisaporensis, ut perperàm scribit Amrus in ejus vita) demùm Nestorianorum Patriarcha, eidem Jesujabo successit anno Christi 660. Res ejus gestas ex Thoma Maragensi lib. 2. histor. monast. cap. 12. & sequentibus, accipe:

Sanctus iste Mar Georgius (his aliisque laudibus Nestorianum hominem Nestorianus Scriptor cumulat) *ex Caphra in tractu Beth-Gavajæ in regione Garmæorum oriundus, parentes habuit locupletes & nobiles, qui in hac regione duos pagos possidebant, Telam Zale, qui alio nomine Tel-Zala appellatur, & Beth-Habam. Missus itaque à parentibus fuit ad explorandas & componendas res illorum pagorum. Quum autem ad hoc cœnobium* (Jacobi in Beth-Abe) *orationis causa divertisset, ut à monachis in eo habitantibus benedictionem acciperet, eorum conversatione vehementer delectatus, decrevit seipsum quoque signo divini illorum instituti ornare. Quemadmodum autem ab ejusdem consanguineis, apud quos res ejus gestæ descriptæ prostant, didici, post obitum Magistri nostri* (Jacobi) *monachus factus est. Et quidem hoc ipsum temporum ratio indicat: ab illo videlicet per id temporis necdum monasticum habitum susceptum fuisse. Vero propius mihi videtur, antequam Raban Kamjesu in archimandritam electus fuisset, Georgium tonsuram monachatus accepisse. Quum autem pater ejus è sæculo migrasset, Georgius fratres rogavit, ut pro parte paternæ hæreditatis ipsi assignanda, pagus Beth-Haba illi concederetur: quem Georgius huic monasterio dedit, quum eadem tempestate beatus Jesujabus Ninives Episcopus esset, qui Georgii adhuc juvenis prudentiam morumque suavitatem atque animi demissionem contemplatus, eum unicè dilexit, sicut beatus Nectarius Evagrium,* (imò Basilius Magnus, vel Gregorius Nazianzenus, quorum prior Evagrium Lectorem, posterior Diaconum ordinavit, ut suprà pag. 45) *sibique discipulum adjunxit. Quum verò posteà idem Mar Jesujabus Adjabenus Metropolita creatus fuisset, eximium & humilem Georgium secum adduxit. Factus deinde Catholicus* (Patriarcha Syrorum Nestorianorum,) *in Metropolitam huic loco Georgium sibi succedere jussit. Porrò quum idem Mar Jesujabus Patriarcha ob locorum distantiam ad generalem eorum gubernationem discipulos & familiares elegisset, inter cæteros Georgium Metropolitam Euphratis ad Mesenen* (hoc est, Bosræ) *creavit, & alterum etiam Georgium à nostro diversum Nisibis Metropolitam instituit, qui auctor est cantici consecrationis Ecclesiæ, cujus initium, Laus miserationibus tuis Christe Rex noster, Fili Lei, ab omnibus adorande.* (Iisdem verbis incipit

pit Hymnus, qui canitur in Feriali Officio Syrorum Maronitarum ad matutinum Feriæ V.) *Et ambo quidem hi Georgii genere Persæ erant. Antequam verò Dominus sanctum Mar Jesujabum è vivis evocaret, adstantes Patres morientem Catholicum rogarunt, quem juberet sibi in Ecclesiæ regimine substitui. At ille humiliter respondit, eam electionem haudquaquam sibi competere, sed Patribus Episcopis: interim tamen sibi eâ dignitate omnium quotquot eo tempore aderant, dignissimum Georgium videri: quod & factum est, & secundùm præceptum sancti magistri sui Catholicus electus est Georgius.*

Interea Georgius alter Persa Episcopus Nisibenus in sua erat legatione. A Jesujabo quippe adhuc in vivis agente in Persidem missus fuerat. Quum autem venisset audissetque, Catholicum præcepisse, ut sibi Georgius substitueretur, nec inter Georgios quem optaret nominasset, seductus à quibusdam adulatoribus ajentibus, ipsi uni Patriarchalem dignitatem convenire, & à moriente Catholico idcirco proculdubio fuisse designatum; ex Perside reversus, & Aramæorum urbes ingressus, ad novum *Catholicum minimè accessit, sed superbè illo contempto Nisibin festinavit. At Catholicus quandoquidem à pueritia Christianæ humilitatis jugo seipsum subdere assueverat, nec ad aliquid boni agendum in comparatione aliorum idoneum seipsum, sed omnium minimum esse sentiebat, adversarium minimè judicare ausus est, neque cogitavit se esse Catholicum, sibique licere contemnere eum, à quo despectus fuerat, & contumeliam pro contumelia rependere. Quumque posset ab officio illum suspendere, & Ecclesiasticæ censuræ subjicere, donec resipisceret & superbiæ suæ pœnitentiam ostenderet, ex nullo horum ad iram commotum est humile illud caput, nec aperta Præsulis illius defectio clementiam ipsius superavit. Quumque in culmine Ecclesiæ locatum se cerneret, & ab ipso tamquam à fonte ad omnes ordines consecrationes profluere intelligeret, æquitatem, quæ Deo universorum Domino soli competit, minimè adhibuit, sed sapienter cogitavit, & clementer judicavit, quia Dominum audierat dicentem: Qui vult inter vos esse major, omnium fiat minimus & omnium minister. Surrexit itaque cum charitate, & Nisibin profectus est, ut Metropolitam Georgium placaret sibi immeritò infensum. In hunc finem decreta fuit Catholici Nisibin profectio, contigitque ejus in urbem ingressus, dum Georgius & civitas universa in die Dominica in Ecclesia congregati sacra mysteria celebrarent. At Metropolita, qui tùm in Cathedra Pontificali sedebat, quum vidisset Catholicum introeuntem, confestim descendit, & ab Ecclesia sese proripiens, in cellam se abdidit. Quod factum Nisibensibus vehementer displicuit, eosque adversus suum Metropolitam haud mediocriter irritavit. Quare è vestigio ad illum progressi, ita loquuti sunt. Quomodo non te pudet? aut quomodo te pastorem & principem censebimus, quando tu omnem laborem & incommodum atque submissionem erga te à Catholico exhibitam aspernaris, & flocci pendis? Pro certo habeas modo, nisi eidem satisfeceris atque de hac acerbitate tua remiseris, & nisi pœnitentiam de utroque crimine egeris, quod videlicet Catholicum in Mahuza & nunc in urbe nostra contempseris, nec nos tuos deinceps futuros, nec te nostrum. His minis fractus Metropolita, coactus est descendere & pœnitentiam exhibere, genua ambobus flectentibus & se invicem salutantibus. Subdidit deinde Catholicus. Eccur paternæ obedientiæ vincula excussisti, & confracto humilitatis jugo, ordinem paternæ Sedi debitum perturbasti? Cui Metropolita: me siquidem, respondit, magnus sanctæ memoriæ Mar Jesujabus jussit in Patriarcham sibi succedere: quandoquidem eidem servieram, & universam Persidem ab ipso legatus circumlustraveram. Tùm Catholicus: tu quidem, reposuit, ob debitam illi obedientiam ea legatione functus fuisti: Ego verò in sinu ipsius educatus fui, idemque me sacra doctrina imbuit, & metropolitam patriæ suæ creavit, manusque meas super oculos ejus posui, quemadmodum Joseph defuncti patris Jacob oculos clausit. Cæterùm si tu illi serviisti, retributionem etiam ab eodem accepisti Sobensem diœceseon omnium præstantissimum Metropolitatum. Hic sufficit tibi, & meritum duplo superat. Quam itaque ob rem etiam Patriarchatum tibi concessisset? Aut quare, quum me, sicut jubemur, humilem reperisti, tu contra voluisti adversus nos extolli, quod Core & Datan adversùs Mosen fecerunt? Verumtamen scito, nos Domini atque Patrum præceptum impleviisse; te verò his contraria ostendisse in hac superbia, quam religiositas tua in suo opere monstravit. Deum universorum Dominum interea oro, ut nobis omnibus propitius fiat, Amen. Hujusmodi animi demissione atque mansuetudine illum sibi benevolum placatumque effecit, sibique victoriæ coronam, repositamque mansuetis beatitudinem in cœlis comparavit. Hæc porrò omnia, carissime Mar Ebedjesu, ex historia Ecclesiastica casti Mar Atken, cognomento Maakar Dukneh* (hoc est, vellentis barbam suam) *ex magno cœnobio didici &c.*

Per hunc modum composita cum Georgio Nisibensi pace, videns Diabolus profundam humilitatem, quam eidem Georgio ostenderat Catholicus, & longum iter, incommoda, & ærumnas ab eo toleratas, non est passus beatum illum sine dolore & anxietate conquiescere, sed cito aliam attulit. Enimverò quum Catholicus ad urbes Aramæorum descendisset, intellexit Georgium Episcopum Euphratis ad Mesenen (hoc est, Bolræ) *apud Ethnicos de ipso varia divulgare crimina, & rebellionem defectionemque parare. Et quoniam non exigui laboris opus istud erat, descendit hac vice etiam ad compescendam & dissipandam Diaboli nequitiam. Illuc igitur, ubi Georgius morabatur, quum Catholicus venisset, ille similiter eo relicto ad Akulam* (Cupham Arabiæ urbem) *migravit. Ille porrò sanctus quum se adversus omnes Satanæ impetus obarmasset, confugit ad virum pium, sancti Antonii & Macarii verum imitatorem, & laude dignum Raban Codahuem, cœnobii Beth-Halensis archimandritam, qui omni cum obsequio, quod videlicet Ecclesiæ* (Nestorianæ) *capiti exhiberi par erat, Catholici voto commodè respondit, adeo ut ipsius Raban Codahuæ intercessione, & Mar Catholici mansuetudine Georgius ad pacem demùm se flexerit.*

Rebus

1 Et Conciones 1 Rogationum,
2 Et nonnullas Orationes, atque 2 Canones.

ومُحمَّدُا وحُكمُا
ومُحامِدُا مُحكمُا ومُنمَّلا .

CAPUT LXXXI.

Gabriel Arius.

3 Gabriel 3 Arius, affinis Mar Isaaci Ninivitæ scripsit Commentarium in Textum (*sacræ Scripturæ*:) Sed in selecta ejus capita, non in totum.

حِنْمَلا وُمَا لِمُنْهِ
وِمُنْهِ لِمُنْهُ وِنُمَّلا هُلِّهِ
هُمْحُمُنْلا وِرُوفُلا :
حِنْمُنْلا حِنْمِ مُكْهِ وِمُلْهِ .

CA-

Rebus hisce compositis ad Catarenses Mar Catholicus profectus est, qui à Sede Rivardsciri, hoc est, Persidis defecerant: & Dirinum insulam ingressus, per hunc modum ipsos similiter ad pacem adduxit. Inde ad hoc sacrum cœnobium reversus, vestes ad altaris ornatum in Dirino insula Catarorum textas attulit. Tùm pium & doctum Patrem Ananjesum rogavit, ut historias & præclara gesta, quæstiones præterea & responsa Patrum monachorum, libro, cui titulus Apophthegmata Seniorum, comprehensa, in ordinem redigeret: ut nempè quæstionum capita confusa & dispersa seligeret, & in has partes apta facilique methodo distribueret. Reliqua vide suprà pag. 146.

Sicut didici ex Ecclesiasticis historiis circa ea omnia, quæ hìc scribuntur, & alia quidem ex codicibus, alia verò ex traditione, & historia Ecclesiastica excellentis Mar Atken, hoc præterea in historia de eodem Mar Georgio Catholico scriptum reperio: ejus nimirùm temporibus regnasse inter Arabas Hasanum filium Ali. Narrat enim Historicus, eodem anno Hasanum ad regnum, & Georgium ad Patriarchatum fuisse provectos: & ambos post duos & viginti annos è vita migrasse. Mortuus est itaque Mar Georgius in Hirta Arabum urbe, & cum Mar Aba Catholico & martyre conditus fuit cum honore, quem ipse meruerat ob laborem & ærumnas, quibus est conflictatus mari terraque pro sancta Ecclesia, & pro populis ipsi à Domino commissis.

Quod ad ejus eruditionem & doctrinæ altitudinem spectat, id facilè intelligimus ex illa Concione Rogationum ab ipso composita, cujus initium est: Deus, qui à sæculo est, qui in sempiternum bonus est, neque ex sua bonitate mutatur. Quot in ea suavium Cantuum mutationes cernere est, & quot pulcherrimo ordine succedentes sibi strophas & modos!

Hæc Maragensis: cujus ex sententia, decessisse Georgium Patriarcham necesse est anno Hegiræ sexagesimo completo, & sexagesimo primo inchoato, quo & Hosainus Ali filius, quem idem auctor Hasanum corruptè appellat, à Jazido Maviæ filio cæsus fuit: hoc est, exeunte anno Christi 679. & ineunte anno 680. ut ostendi tom. 2. pag. 422.

Quod verò idem Maragensis ait, tâm Georgium, quàm Hosainum annos duos suprà viginti præfuisse; in primis Barhebræo Amroque repugnat, qui viginti dumtaxat Episcopatus annos Georgio assignant, ut dixi tom. 2. pag. 421. deinde Ismaëli Sciahinsciæ, Abulualido Sciochnæ, aliisque accuratis Arabicæ historiæ Scriptoribus haud convenit, qui scribunt, post mortem Ali patris sui Hasanum quidem natu majorem anno Hegiræ 40. Chaliphatum iniisse eumque paucis mensibus tenuisse; à Mavia enim tyranno abdicare coactum, privatam vitam Medinæ egisse usque ad annum Hegiræ 49. quo obiit: Hosainum verò natu minorem, post ejusdem Maviæ interitum à sectariis anno Hegiræ 60. Chalipham inauguratum, anno sequenti die 10. mensis Moharrami, jussu Jazidi, qui Maviæ patri successerat, interfectum fuisse. Nisi dicatur Maragensis, totum illud spatium ab obitu Ali patris usque ad cædem Hosaini, hoc est, ab anno Hegiræ 40. ad annum 61. inclusivè, quo viginti duo anni lunares comprehenduntur, Hosaini regno tribuisse.

1 *Conciones Rogationum*. Unius meminit Maragensis suprà.

2 *Canones* undeviginti, in Synodo conditi, quos laudat Sobensis in epitome Canonum Synodalium Par. 8. cap. 16. exstant autem in Arabicum sermonem translati Cod. 36. tom. 2. pag. 507.

3 *Gabriel* Arius (quem Ecchell. *Ariam* appellat,) hoc est, ex Aria regione Persarum, quæ hodie Chorasana dicitur: sexto exeunte sæculo claruit: quippe qui Isaaco Ninivitæ affinis erat, de quo vide suprà pag. 104.

CAPUT LXXXII.

Ananjesus Haghira, Patriarcha.

1 Ananjesus [1] Haghira composuit
Scripsitque Interpretationes, &
Epistolas:
Et Paracleticos sermones, & documenta:
Et complures quæstiones, orationesque.

Edidit etiam gratiarum actiones:
2 Et historiam [2] Sergii Dudæ:
3 Nec non de duplici [3] Scholæ
usu,
Et elucidationem Analyticorum.

4 Abbas [4] Cascarensis edidit
Expositiones, cum Epistolis:
Et elucidationem in universam
Aristotelis Dialecticam.

CAPUT LXXXIII.

Abraham Cascarensis.

CA-

NOTÆ.

1 *Ananjesus*, cognomento *Haghira*, hoc est, claudus, hujus nominis primus Syrorum Nestorianorum Patriarcha, post Joannem Marthæ filium ordinatus fuit anno Hegiræ 67. Græcorum 996. Christi 685. obiit in cœnobio Jonæ apud Niniven anno Græcorum 1010. Christi 699. quum annos 14. sedisset, multaque à Joanne Leproso, qui Sedem Patriarchalem invaserat, passus fuisset, ut ex Amro & Barhebræo fusè retuli tom. 2. à pag. 423. *Composuit*, eodem Amro teste tom. cit. pag. 425. *septem suprà quadraginta Interpretationes, & librum sermonum, & librum Epistolarum, & librum de Consolatione* (hoc est, Paracleticos sermones) *& quatuor libros de expositione sectionum Evangelii, quarum unamquamque singulari homilia & apposita interpretatione dilucidat: denique viginti Canones edidit de Judiciis, sub unoquoque Canone plures complectens.* Claudum idcircò à Sobensi dictum existimo, tùm quia Joannis Leprosi æmuli sui operâ è fastigio montis præceps actus fuit, ut Barhebræus scribit tom. cit. pag. 424. tùm ut ab altero Ananjesu distinguatur, de quo mox sermo erit.

2 *Sergii Dudæ*. Ecchell. *Davadi*. Amrus in vita ejusdem Ananjesu Patriarchæ tom. cit. pag. 425. hunc Sergium refert sub eodem Ananjesu vixisse. *Ejus ætate claruere*, inquit, *Sergius Duda ex Dokra in territorio Cascaræ: & Joannes Dilamita &c.*

3 *De duplici Scholæ usu*: nimirùm tàm ad literas bonasque artes, quàm ad religiosos mores comparandos, ut Jesujabus Adjabenus in sua ad monachos Beth-Abenses oratione apud Maragensem lib. 2. cap. 8. disserit, cujus verba suprà retuli pag. 126. Ecchell. legit:

& de duabus causis intelligendi, seu significationum, hoc est, de duplici sensu, literali & allegorico. Sed nihil horum in textu Sobensis.

4 *Abbas Cascarensis*. In Codice Syriaco Vaticano manuscripto,

Et

CAPUT LXXXIV.

Ananjesus II. Patriarcha.

1 Ananjesus 1 Catholicus Composuit Epistolas, & Paracleticos sermones,

سُنْهَدُوا عَهْكُمُا
هُوَ كَاثُلِيقُوسُ مْحَمْنَا :

Et

وسعدو

Et Magnus Cascarensis. Nimirùm *Abraham*, cognomento *Magnus*, ex Cascara oriundus, monasticæ disciplinæ apud Nestorianos propagator, qui vixit sub Babæo Nestorianorum Patriarcha circa annum Christi 502. fundavitque cœnobium in monte Izala apud Nisibin urbem, teste Maragensi in hist. monast. lib. 1. cap. 4. Ejus gesta descripsere Joannes & Rostamus, ex quibus Maragensis historiam suam à nobis suprà pag. 94. relatam concinnavit. Amrus in Vita Babæi hæc breviter de Abrahamo.

وفى هذه الايام ظهر مار ابرهيم الكشكراني اب الرهبان الافاضل وعاد الى نصيبين واقام بالاسكول مع ابرهيم تلميذ مار نرسى وخرج من بعد وقصد الحيرة وثلمة اهلها ورّد من كان بها يعبد الوثن. وقصد مصر وطور سينا للتبرّك من الرهبان. وقصد جبل الازل وانفرد عن الناس واقام فى مغارة وتقوّت الحشيش وصنع الايات واجتمع اليه الرهبان وهو اول من فرض السفار وغيّر زى الانسان.

Per ea tempora innotuit Mar Abraham Cascarensis, præstantium monachorum pater: qui Nisibin profectus, in Schola habitavit unàcum Abrahamo Mar Narsetis discipulo &c. Deinde Hirtam migravit, cujus incolas ab idolorum cultu reduxit. Mox Ægyptum, & montem Sinai petiit, ut à monachis illis benedictionem acciperet. Demùm in montem Izalam secessit ab hominum commercio remotus, habitavitque in spelunca quadam, ubi herbis sponte nascentibus vitam sustentavit. Eum miracula patrasse ferunt, ob quæ ad illum plures Monachi confluxere, ipseque primus fuit, qui tonsuram monasticam apud eam gentem *præscripsit, hominisque habitum mutare jussit &c.*

Duo hìc miracula ab ipso patrata comminiscitur: alterum de filia cujusdam Nisibeni à dœmonio liberata: alterum, de locustis benedictâ ab eodem aquâ fugatis.

Præter scripta, quæ hìc Sobensis recenset, Regulas pro monachorum regimine ab eodem Abrahamo conditas idem Sobensis describit in Epitome Canonum Par. 7. cap. 3.

1 *Ananjesus* hujus nominis secundus, Jacobo Nestorianorum Patriarchæ successit anno Græcorum 1085. Christi 774. Hegi-

رæ 157. ut dixi tom. 2. pag. 432. Ejus gesta ex Amro accipe. هذا الاب حنانيشوع الثاني . كان عالما ماهرا وكان اسقفا على لاشوم التى هى داقوق . وسال عيسى المطبب المهدى اجلاس جاثليق وكاتب يوما اسقف كشكر الابا بالحضور وحضروا . فاختار ماروى الاركيديقون واهل الحيرة حنانيشوع والجرامقة . وخالفهم يعقوب بن يزدين الكشكرى واختار جيورجيس الراهب من عمربا حالا وكان فهما بالسريانية والعربية والفارسية . وصاروا الى بغداد واجتمعوا فى دير مار فثيون . وانتهى الامر الى المهدى . فاحضرهما وعرض عليهما الاسلام . فجيورجيس امسك وحنانيشوع احتجّ انه لا يعرف العربية . ورأى المهدى حسن عبادة جيورجيس فقال له بحضرة الجمع . عصا موسى التى صنع بها العجايب من اى اصناف الخشب كانت . فقال هذا لم يذكر فى التوراة ولا فى شى من الانبيا . فعدل الى حنانيشوع فقال من شجر اللوز . واستدل بان بنى قورح وداثان وابيرام لما خالفوا على هارون ادخلت عصيهم الخيمة فاثمرت عصا هارون لوزا واعجب بقوله وقال . فما الدليل على ان عصا هرون هى عصا موسى . قال ان موسى قال لهرون ارفع عصاك وبعصا موسى كانت الايات والعجايب تعمل . فحكم المهدى بالعلم لجيورجيس وبالبها لحنانيشوع والشيبة والوقار . وناقض جيورجيس لحنانيشوع وتقدم الى الربيع بان ينكل بالمخالف على كلامه مناقضه استحسنها المهدى واجلس حنانيشوع وتقدم الى الربيع بان ينكل بالمخالف فما امكن المخالف . فاجتمع الابا واسيم . وكان يعقوب الجاثليق رهن الدوقرة عند ابى العباس الطوسى . وطالبه حنانيشوع بردّها وغالطه وتظلم منه . فعاتبه ابو العباس على تظلمه وقال لو

اردت

اردت ان اضيف لك شيئًا من املاكى فعلت
وما اظنّك تختار رجوع الضيعة اليك واصير لك
عدوًا . فاستحيا منه وصار يهاديه بالثياب
والطعام والشراب ويظهر له المودة . فخادعه .
واعتل حنانيشوع فاشار بالحجامة . واظهر
ابو العباس لغيمامًا بعلته وبعث اليه غلامًا
ليحجمه وفى محاجمه السم . ولما شرطه انتفخت
رقبته ثلثة ايام ومات وجثلقته اربع سنين ودفن
بالمدائن وخرجت الدوقرة عن املاك الكرمى .

Ananjesus secundus. Hic Pater doctrina & eruditione excelluit. Lasciumæ, quæ & Dakuka, Episcopus fuit. Quum verò Isa medicus ab Al-Mohdio Chalipha *impetrasset, ut novum Catholicum creari fas esset, Episcopus Cascarensis continuò datis ad provinciarum Episcopos literis, ad comitia eos invitavit, in quibus Marvæus Archidiaconus unàcum Hirtensibus & Garmachitis Ananjesum elegit. His restitit Jacobus Cascarensis, Jazdini filius, Georgium eligens, cœnobii Ba-Halæ monachum, virum Syriacis, Arabicis, & Persicis literis eruditum.* In duas idcircò factiones divisi electores, *Bagdadum pergunt, atque in cœnobio Mar Phetionis congregati,* quum inter se neutiquam convenirent, *ad* Chalipham *Al-Mohdium causa devolvitur. Ab eo itaque ambo accersiti Georgius & Ananjesus, ut ad Mahometanorum sectam transeant, invitantur. Et Georgius quidem apertè restitit, negavitque se id facturum; Ananjesus verò causatus est Arabici sermonis insciti am. Ad Georgium itaque, qui Arabicam linguam callebat, conversus Chalipha, ejusque in fide constantiam admiratus, coram cœtu subdit. Age nunc, edissere nobis, ex quanam arboris specie excisa fuerit Mosis virga, per quam tot miracula patrata fuere. Id sanè, respondit Georgius, nec in Pentateucho, nec in Prophetis usquam indicatum memini. Tùm verò Ananjesus de eadem quæstione rogatus respondit, ex amygdalo: idque ex illo ostendit, quod quum filii Core, & Dathan, atque Abiron Aaronis adversarii virgas suas unàcum ejusdem Aaronis virga in Tabernaculum intulissent, Scriptura narrat, Aaronis virgam amygdalinos flores protulisse. Responsum laudavit Chalipha: mox subdidit. Unde verò ostendis Aaronis virgam eandem ac Mosis fuisse? Respondit Ananjesus: ex eo quod eadem Scriptura narrat Mosen Aaroni dixisse, tolle virgam tuam: eam nempè, qua Moses signa & portenta faciebat. Laudavit itaque Al-Mohdius in Georgio quidem* linguarum *peritiam, in Ananjesu verò venerandam canitiem, & decorem, atque gravitatem. Georgius nihilominus Ananjesum oppugnare non destitit. Quapropter & ad Rabium contendit, ut verba Ananjesu impugnaret, quæ Al-Mohdius approbaverat. At Ananjesus coram eodem Rabio ita Georgium convicit, ut amplius mussitare non ausus fuerit. Congregati itaque Patres electionem ejus per manus impositionem confirmarunt. Accidit postea, ut Ananjesus pagum quendam (Dokram appellabant,) quem Jacobus Catholicus olim Abu-Abbaso Tusitæ oppigneraverat, ab eodem cum quadam etiam acerbitate repeteret. Id verò ægerrimè tulit Abu-Abbasius, subdiditque: Equidem si è rebus meis quidpiam à me postulasses, dedissem utique. Nec putavi à te pagum repetendum fore, meque hostis loco habendum. Ejus itaque indignationem veritus Ananjesus, hominem sibi reconciliare conatus est, oblatis frequenter vestibus, vino atque annona, aliisque muneribus ac præcipui amoris & existimationis argumentis. Id tamen minimè est assequutus, ab Abu-Abbaso tandem dolo malo captus. Nam quum Ananjesus in ægritudinem lapsus, ex consilio medicorum chirurgum petiisset, qui per medicas cucurbitas sanguinem è cervice eliceret, Abu-Abbasus ejus ægritudini vehementer indolere se simulans, chirurgum suum eidem ad id opus adesse jussit præmonitum, ut ferrum, quo ad incisionem ægroti erat usurus, veneno primùm inficeret: quod ille hero obsequutus fecit. Quamobrem incisione peractâ, ægroti cervix continuò intumuit: & post triduum mors etiam subsequuta est. Catholici dignitatem Ananjesus ad quadriennium tenuit, & Modainæ (Seleuciæ) conditus est. Per hunc modum Dokræ pagi dominium à Sede ablatum fuit.*

Obiit itaque Ananjesus, juxta Amrum, exeunte anno Græcorum 1088. vel saltem ineunte anno 1089. hoc est, anno Christi 777. vel 778. Nam Patriarchatum inierat, eodem Amro teste, anno Græcorum 1085. eumque annos quatuor tenuit, ut proximè dictum est. Quod ex vita Timothei Patriarchæ ab eodem Amro conscripta confirmatur: in qua Timotheus in locum Ananjesu substitutus fuisse dicitur anno Hegiræ 162. hoc est, Christi 778. Græcorum 1089.

Amro Barhebræus consentit, qui quum Ananjesum scripsisset annis quatuor sedisse, subjungit suffectum ipsi Timotheum decessisse anno Hegiræ 204. postquam annos tres suprà quadraginta Patriarchalem Sedem rexisset. Atqui annus Hegiræ 204. inchoatus est exeunte mense Junio anni Christi 819. Græcorum 1130. eodemque mense sequentis anni completus. Si igitur ab anno Christi 820. Græcorum 1131. tres suprà quadraginta annos Patriarchatus Timothei retrocedendo numeres, habebis inaugurationem ejusdem anno Christi 777. Græcorum 1088.

Sub eodem Ananjesu erectum dicitur in Sinarum regione celeberrimum illud monumentum lapideum Sinicis & Chaldaicis literis exaratum anno Græcorum 1092. Christi 781. in quo Christiana lex à Syris Evangelii præconibus jam ab anno Christi 636. in regnum Sinarum illata fuisse fertur. Syriaca verba Stronghilis seù Chaldaicis rotundis literis expressa ex Vaticano exemplari descripsi tom. 2. pag. 255. Eadem unàcum declaratione eorum, quæ Sinicis literis continentur, exhibet Athanasius Kirkerius in Prodromo cap. 3. à pag. 53. Verùm præterquam quod in Syriacæ inscriptionis expositione non paucos vir doctus errores admittit, quos alibi notabo; in eo maximè hallucinatur, quod pag. 77. *Ananjesum Patriarcham* in eo monumento memoratum contendit

Et quinque tomos Interpretationum (*ideſt*, *homiliarum*)
1 Et Orationes [1], & decem quæſtiones.

مُسفَرِ قنصُ لمَوْحُدا :
مُحامِدُا : مَحمُا هُمُا .

CAPUT LXXXV.

Aba II. Patriarcha.

2 Aba [2] filius Brich Sebianeh Com-

ماحا حنمر رحمنه
هر

dit non Chaldæum Neſtorianorum Præſulem fuiſſe, ſed Alexandrinum Coptorum; inque hujus ſententiæ confirmationem verba Ludovici Guſmani de Indicis expeditionibus lib. 2. cap. 37. detorquet, qui Archiepiſcopum, Epiſcopos, & Presbyteros è Syria in Indiam allegari ſolitos ſcripſerat *à Patriarcha Orientali Babylonis*, non à *Patriarcha Alexandrino*, ut citatam Guſmani auctoritatem idem Kirkerius pag. 113. & 115. perperàm interpolavit.

Scio non deeſſe, qui monumentum illud à miſſis Apoſtolicis confictum putant, vel ex ea potiſſimùm ratione, quod idem monumentum anno Græcorum 1092. ſub Ananjeſu Patriarcha erectum perhibetur, quum idem Ananjeſus duobus circiter ante annis diem clauſiſſet, ut ex Syriacis Neſtorianorum Jacobitarumque hiſtoriis ſuprà demonſtratum eſt. Verùm ut argumenta hìc miſſa faciam, quæ pro veritate illius Epigraphes afferri poſſunt, id fieri potuit propter immenſam Sinarum ab Aſſyria diſtantiam; eò ſcilicet quod fama obitus Ananjeſu ad Chriſtianos illos in regione Sinarum commorantes nondum perveniſſet, ſed eum adhuc in vivis eſſe exiſtimarent, quando lapideam illam epigraphen excitarunt. Ita Georgius, Jacobus, & David Epiſcopi ab Elia Neſtorianorum Patriarcha anno Græcorum 1813. ex Aſſyria in viciniores Malabarum terras miſſi, ad eundem Eliam anno 1815. epiſtolam ſcripſere, quæ exſtat Cod. Syr. 5. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 488. quum tamen eo anno Simeon Eliæ jam defuncti ſucceſſor Patriarchatum teneret. Sed de his alibi.

1 *Orationes, & decem quæſtiones.* Ita in exemplari Vaticano. At Ecchellenſis legit *Orationes decem, & quæſtiones.*

2 *Aba*, ſeù *Mar Aba*, ut Amrus appellat, hujus nominis ſecundus Neſtorianorum Patriarcha, cognomento حنمر رحمنه *Bar-Brich-Sebianeh*, hoc eſt, filius Brich Sebianeh, quod Latinè *Benedicta voluntas ejus* interpretatur, in Chronico Syriaco Barhebræi ماحا حنمر رحمنه *Aba Brich-Sebianeh* nuncupatus, poſt Phetionis obitum anno Hegiræ 124. Chriſti 742. Græcorum 1053. in Patriarcham renunciatus fuit, obiitque annos natus decem ſuprà centum, quum decennium ſedisſet. *Doctus erat*, inquit idem Barhebræus citatus tom. 2. pag. 431. *in libris Eccleſiaſticis, & in Dialectica: ediditque expoſitionem Theologiæ, cunctoſque ſuos dies in evolvendis codicibus expendebat.* Audi Amrum de ejus geſtis ſcriptiſque.

مار ابا بر بريخ صبيانه من اهل كشكر وتعلم
فى اسكول المداين وفسّر تاولوغوس وبعض كتب
المنطق وعمل التراجيم . وحضر لنطارة الكرسى
لانه اسقف كشكر . ووقعت المشاجرة بين الناس
فيه وفى مطران جنديسابور واستقر الامر له .
وكان يوسف بن عمر يتقلد العراق . وكان باغضا
للنصارى . فكره مار ابا ان يقيم بالمداين الا
بعد لقاه . فقصد الكوفه . فلما راه : اعجب
به وساله عن اسبابه وعن اشيا استحسن جوابه
فيها . ومضى الى الحيرة . وتلقاه يوحنا الازرق
لانه لم يحضر اسيامية بل كتب خطه له :
والمومنين بالاكرام والاعظام . وسر بما فعلوه
ورزق من العلم وانبساط اللسان شى كثير . وعمل
علة كتب افسدها ثلاميذه بما خلطوه فيها .
واثر هذا الانسان ان يسمى بابا من دون مار
حتى لا يتشبه بمار ابا الكبير . ولم يوتر المقام
بالمداين وابغض اهلها لسو افعالهم وتوثب
احد الاقلارقيين على مال الاسكول واخذه .
واستخلف ميلاس اسقف الطيرهان وشهدوست
اسقف الزوابى . ومضى الى اهله بكشكر ليقيم
بدار واسط . ثم قصد الكوفة . ومدته عشر سنين
وشهر وكان عمره ماية وعشر سنين ودفن بالمداين .

Mar Aba, (inquit) *ortu Caſcarenſis, in Schola Modainæ* (Seleuciæ) *literis imbutus, Theologum nonnulloſque Dialecticæ libros expoſuit, Interpretationeſque ſcripſit. Sedem* Patriarchalem Paſtore viduatam *vicaria poteſtate rexit, quum Epiſcopus Caſcarenſis eſſet. Orto autem*

1 Compoſuit librum 1 de Strategis,
Et expoſitiones, cum interpretationibus
Varia refertis eruditione.

ﻫﺒﺮ ﺣﻜﻤﺎ ﻭﻫﻴﻤﻨﻮﺗﺎ
ﻣﺜﻤﻮﻗﻮﺍ ﺣﻢ ﻟﻤﻘﻮﻟﻤﺎ
ﻣﻠﻜﺘﺎ ﻫﻤﻮﻟﻼ ﻫﺒﻮ .

CAPUT LXXXVI.

Timotheus Patriarcha.

2 Timotheus 2 fecit librum De

ﻟﻤﻌﻤﻮﻣﻮﻫﺎ ﺣﺒﺮ ﻣﻠﻤﺎ
: ﻭﻣﻌﻤﺎ

autem circa ipſum & Metropolitam Gandiſaporenſem diſſidio, in ejus tandem electione ſuffragia omnium convenere. Regioni Arak (Aſſyriæ) *Joſephus Omari filius tunc temporis præerat, qui Chriſtianos ſummo odio proſequebatur. Quamobrem decrevit Mar Aba non ante Modainæ habitare, quàm hominem ſalutatum iviſſet. Cuphamitaque profectus, Joſephum adiit, à quo benignè exceptus, poſtquam propoſitis quæſtionibus ſatisfeciſſet, Hirtam perrexit: ubi Joannes Azrak* ejuſdem urbis Epiſcopus *unàcum fidelibus cum pompa & honore ei occurrit: quandoquidem ordinationi ipſius nequaquam interfuerat, ſed eam ſubſcripto dumtaxat libello ratam habuerat. Quod Abæ pergratum fuit: qui quum doctrina & facundia ſumma præditus eſſet, complures libros compoſuit, quos ejuſdem diſcipuli interpolantes corrupere. Voluit autem Aba abſolutè, dempto Mar titulo, appellari, ut ſcilicet à Mar Aba magno diſtingueretur. Quum verò pravos Modainenſium* (hoc eſt, Seleucienſium) *mores ferre non poſſet, eo præſertim quod nonnulli Clerici res ſcholæ occupaverant, Seleuciâ relictâ, ſubſtitutiſque in locum ſuum Milleſio Tirhanæ, & Sciaadoſto Zuabiæ Epiſcopis, Caſcaram apud ſuos migravit, in cœnobio Vaſetæ ſedem figens. Mox Cuphampetiit.* (In alio exemplari, quod tom. 2. p. 431. deſcripſi, addit Amrus, expunctum è Diptychis à Seleucienſibus Abæ nomen, nec ante reſtitutum, quàm Seleuciam repetiit, ubi dies clauſit.) *Sedit annos decem & menſem, ſepultuſque fuit Modainæ, quum annum ætatis ageret centeſimum decimum.*

Hæc Amrus: ex quo liquet, hunc Abam non eum eſſe, quem Sobenſis cap. 83. *Abam*, ſeù *Abbatem Caſcarenſem* appellat, ut tom 2. pag. 431. dixi; ſed alterum, qui ab eodem Sobenſi cap. 85. *Aba Bar-Brich-Sebianeh* dicitur.

1 *Librum de Strategis*: hoc eſt, de militiæ Ducibus, ſeu Præfectis rei bellicæ. Echell. *de Magiſtratibus*, minus rectè.

2 *Timotheus* poſt Ananjeſum ſecundum circa annum Græcorum 1089. Chriſti 778. in Patriarcham Syrorum Neſtorianorum electus, obiit anno Chriſti 820. poſtquam tres ſuprà quadraginta annos ſediſſet, ut ſuprà dictum. Quæ de ejus inauguratione geſtiſque refert Barhebræus, vide tom. 2. pag. 433. & ſeq.

Thomas Maragenſis lib. 4. hiſt. monaſt. cap. 3. & 4. ſcribit, Timothei præceptorem fuiſſe Abrahamum monachum, qui in

ﺣﻌﻤﻪ ﻣﻨﻪ ﻫﺪﻭ

Baſoſa Saphſaphæ pago ludimagiſtrum agebat; Georgium verò ejuſdem Timothei patruum, conſentiente Maraname Adjabeno Metropolita, Epiſcopatum urbis Beth-Bagas in Arbelæ montibus ſitæ, eidem adhuc juveni ceſſiſſe. Defuncto autem Ananjeſu ſecundo Patriarcha, quum omnium ſuffragia in Jeſujabum cœnobii Beth-Abenſis Archimandritam inclinare cerneret, oblata eidem Jeſujabo Archiepiſcopali dignitate, Timotheum ſibi Patriarchatum uſurpaſſe.

وكتب طيماثاوس الى اهل جنديسابور والموصل
واطاعه اهل الموصل . واقام مطران جنديسابور
واساقفته واشليمون اسقف الحديثة على خلافه .
وكان يوسف مطران مرو بهيّا حسن العبادة
ويعرف بالعربية والسريانية والفارسية . وكان
طيماثاوس ضمن له شيّا . فنكث به . واجتمع
مع اشليمون اسقف الحديثة وسرجيس اسقف
معلثايا فى دير يعرف بدير الطين بقرب الحديثة
واساموا رجلا يقال له رسطم على الموصل برضا
اهلها مكان ايشوعيب الذى اسامه طيماثاوس
وقثروا طيماثاوس . ولم يزل طيماثاوس بالطب
والمومنين على يوسف مطران مرو . ولما اقام على
عادته قثرسه . فكتب يوسف يعاتبه ويذكره
حسن معاونته . وكتب له يقول ان هذا لم يتم
بك وحدك ونقضت ما فعلته بما اقدمت عليه
من قراءة القاثاراسيس فى التوبة واسيام رسطام
فى دير يشاكل اسمه وهو دير الطين والان ان
ارادك اهل مرو فليحضر خمس نفر منهم وجربغور
المطران عليهم لننظر بينكم وبالعاجل فلستَ
مطرانهم . فلما انقطع رجا يوسف سعى به الى
المهدى ليهلكه ولم يتم له : اسلم على يد المهدى .
فاسَى جاريته وقلده بعض اعمال البصرة واقام
مدّة وخرج الى بلد الروم . وصعب على النصارى
ما جرى وعاتبوا عليه طيماثاوس . وكتب الى
جنديسابور يتعذر لهم ويعلمهم ان ياخذه عنهم
ما جرى على البيع وبحثهم على طاعته باسوة
سابر البيع وانه لا يثبت فى الرياسة ما دام اهل
هذا البلد على الخلاف . فوافى افريم مطران
جنديسابور ومعه ثلثة عشر اسقفا بغداد ونزلوا
دير مار فتيون وحرموا طيماثاوس . وجمع
طيماثاوس خمسة عشر اسقفا وحرمهم . ووقعت
الخصومات بين الناس والضرب والحبس . وعاتب
ابو قريش لافريم على ما فعل . وتقرر الامر
مع افريم على حمل طيماثاوس الى بيعة عباد
ووقوفه بين يدية والصلوة عليه من صلاة
الاسيام . وبدل ذلك طيماثاوس تواضعا
ولقطع الشرور . وقال افريم عليه
ڕڬڵ ڕڬڵ ڕڬڵ ڕڬڵ ڕڬڵ
ثقله الخاطى الذى يتوب . ولما راى صبره ابتدى
بها ثانيا وقطعها . ثم سجد بين يديه ورفعه الى
الصدر ووقع الصلح بينهما وحين اعطاه
الطاعة واذ عزله بالرياسة اخرجه طيماثاوس
من

ڕڬڵ ڕڬڵ ڕڬڵ ڕڬڵ ڕڬڵ

من البلد واسافقته . ولما ازعجه راسله وقال
انما قلت عليك
كُلُّ واحدة . لا .
فقال ليس تمامها يكفيني الحروف التي في اخره .
وسكنت البيعة . ودعى طيماثاوس خاقان ملك
الترك الى الامانة وغيره من الملوك ووردت
عليه كتبهم وثلمه خلقًا . . . . واستناح
طيماثاوس في سنة دخول المامون بغداد اى في
سنة اربع ومائتين بعد ان دبّر الجثلقة ثلث
واربعون سنة وعمره خمسة وتسعون سنة وكان في
ايام المهدى والهادى والرشيد والامين والمامون
ولم يبق ملك الا وكاتبه وجدبه الى الايمان
وثلمه . ودفن في دير كليليشوع الذى جدّد
بناه واقام فيه وقبله كان مقيمًا في قطيعة ام
جعفر ولاجله سميت البيعة دير الجاثليق .

Timotheus iſte Catholicus in Haza (hoc eſt, Adjabene) *nobili genere natus, doctrina & eruditione illuſtris, Ba-Bagaſæ Epiſcopus primùm fuit, quo tempore Abu Muſa Maſaabi filius Niniven tenebat, & Abu-Noë Anbarenſis eidem à Secretis erat. Is verò & Chriſtianos beneficiis affecit, & Timotheum ſingulari benevolentia complexus eſt, ut vectigalia ex bonis ipſius Epiſcopatus exigi ſolita eidem gratuito condonaret. Interea Ananjeſus moritur, & Thomas Epiſcopus Caſcarenſis datis ad provinciarum Epiſcopos literis, Synodum Patrum convocavit anno* Hegiræ 162. Chriſti 778. *in cœnobio Mar Phetionis: ad quam tamen Ephræmus Metropolita Gandiſaporenſis & ejus Epiſcopi minimè acceſſere. Beröes verò Archidiaconus congregatis Chriſtianis cum Caſcarenſibus & Sobenſibus Georgium monachum* (in margine Jacobus monachus legitur) *in Catholicum depoſcebat, cujus electionem & Iſa Abucoraiſus medicus per literas procurabat. Eorum tamen conſilia monachi mors abrupit. Cæterum Abu Noë quidem ſcriba Timothei, Scholaſtici verò Metropolitæ Gandiſaporenſis mentionem in hoc negotio interſerunt. Quum autem Timotheus Beroi & Scholaſticis magnam pecuniæ ſummam pollicitus fuiſſet, ſaccoſque ſaxis plenos velut auro argentoque refertos oſtendiſſet, ad ejus partes unàcum Abu Noë pertracti fuere, eorumque molitione & artibus factum eſt, ut Metropolitæ Ba-Germæ, Halavanæ, Damaſci, Maru, aliique non pauci Epiſcopi coacta Synodo Timotheum octo poſt menſes Catholicum crearent: qui promiſſam pro conſecratione pecuniæ ſummam repetentibus reſpondit, ſacerdotium venumdari nequaquam licere, & arcas glareâ refertas oſtendit. Sic comperta fraude deſiſtere coacti ſunt. Tùm verò Timotheus datis ad Gandiſaporenſes & Moſulanos literis, ad ſuas partes utroſque trahere conatus eſt. Et Moſulani quidem obſequuti ſunt. Gandiſaporenſis contra Metropolita cum ſuis Epiſcopis, & Salomon Hadithæ Epiſcopus Timotheo reſtiterunt: quibus conſenſit favitque Joſephus Maruenſis Metropolita, vir ſpectabilis, pius, Arabicæque & Syriacæ atque Perſicæ linguæ peritus, quem Timotheus quædam ipſi olim pollicitus, demùm fefellerat. Quamobrem cum Salomone Epiſcopo Hadithæ atque Sergio Maaltajæ monaſterium quoddam apud Haditham, (Timum, hoc eſt, lutum, appellant, (Syris Beth-Hale dicitur) profecti, ibidem Roſtamum quendam Moſulanis ipſis petentibus Epiſcopum pro Jeſujabo, quem Timotheus præfecerat, ſubſtituerunt.* (Thomas Maragenſis lib. 4. cap. 5. Roſtamum Arbelæ, hoc eſt, Adjabenes Metropolitam à Salomone & Joſepho ordinatum affirmat.) *Timotheum inſuper excommunicarunt: qui unàcum Chriſtianis Joſephum Maruenſem ad bonam frugem revocare nihilominus conatus eſt, donec deſperata ejus ſalute ipſum à fidelium cætu ſegregare atque dejicere coactus fuit. Quum verò ille Timotheo præſtitam eidem operam ſuam & præteritam in eum benevolentiam exprobraret, reſcripſit Timotheus: Hoc verò, inquit, non ipſe ſolus præſtitiſti, ſed & hoc ipſum qualecumque beneficium iis, quæ poſtea adverſus me attentaſti, corrupiſti, quando & me excommunicare auſus fuiſti, & canoni pœnitentiali ſubjicere tentaſti, Roſtamum inſuper ad Epiſcopatum promovere non es veritus in eo cœnobio, quod Tinum, hoc eſt lutum, appoſito nempè illi qui ibidem factus eſt Epiſcopus, nomine appellamus. Nunc verò ſi Maruenſibus places, viros quinque ad nos mittant, unaque cum ipſis Gregorius eorum Metropolita* (quem Timotheus in locum dejecti Joſephi ordinaverat) *accedat. Ita demùm cauſam expediemus quam celerrimè: interim noveris te eorum metropolitam haudquaquam eſſe. Joſephus in has anguſtias redactus, quum nulla aliundè ſpes recuperandæ dignitatis affulgeret, Timotheum apud* Chalipham *Al-Mohdium accuſavit. Quo tamen artificio quum nihil efficere potuiſſet, ejuſdem Al-Mohdii operâ Mahometanam ſectam amplexus eſt, & quibuſdam Baſſoræ terris præfectus fuit, unde demùm ad Romanorum ditionem emigravit.* (Joſephi apoſtaſiam memorat & Maragenſis lib. 4. cap. 7.) *Hæc verò à Timotheo per hunc modum commiſſa ægerrimè tulerunt Chriſtiani, & de injuria Metropolitæ facta conqueſti ſunt. At ille contra datis ad Gandiſaporenſes literis factum excuſavit, & mala Eccleſiis illata in ipſos rejecit, hortatuſque eſt, ut aliarum Eccleſiarum conſilium ſequuti, ſibi obedientiam præſtarent: ipſis enim reſiſtentibus dignitatem ſuam ſibi conſtare non poſſe. His nihilominus acceptis literis Ephræmus Gandiſaporenſium Metropolita unàcum tredecim Epiſcopis Bagdadum venit, coactaque in monaſterio Mar Phetionis Synodo Timotheum à fidelium communione unâ omnes voce ſegregarunt. Timotheus contra convocato quindecim Epiſcoporum concilio eoſdem excommunicavit. Inde inter Chriſtianam plebem turbæ, cædes, & multorum hominum incarcerationes conſequutæ ſunt. Qua de re Abu-Coraiſus cum Ephræmo acerbè conqueſtus eſt. Res tandem hunc in modum compoſita fuit, ut Timotheum Ephræmus ad Eccleſiam Abadi deduceret, & ſuper eo preces cum impoſitione manus recitaret; quod Timotheus pro bono pacis cum animi demiſſione acceptavit. Dixit*

autem

autem Ephræmus ſuper eo illa verba, Peccatori pœnitentiam agenti &c. *ejuſque patientiam admiratus, eandem precationem iterùm reſumens, finire noluit, ſed in genua procidens, Timotheum adoravit, & jacentem erexit: & per hunc modum pax inter utrumque compoſita eſt. At Timotheus, quum ei Ephræmus ſe ſubdidiſſet, & hoc pacto firmatam poteſtatem gratulatus fuiſſet, illum cum ſuis Epiſcopis è provincia expulit. Quamobrem Ephræmus ab eo his modis vexatus, eidem reſcripſit in hæc verba. Equidem ſuper te illam precationem recitavi, dicens*, Deus laudem meam ne &c. *nec tamen integram. Nunc verò rem apud me recogitans, ajo ſufficere mihi illius precationis poſtremas literas. Ita demum Eccleſiæ ſtatus ſublato diſſidio conquievit. Timotheus intereà Chacanum Turcarum regem alioſque reges ad fidem adduxit, à quibus Epiſtolas etiam accepit, plurimoſque mortales docuit, & Chriſtianæ diſciplinæ ſubjecit.... Mortuus autem eſt Timotheus anno quo Mamon* Chalipha *Bagdadum venit, anno videlicet* Hegiræ *biſcenteſimo quarto* (in alio exemplari, anno Hegiræ 205. Græcorum 1134. ſed mendum eſt: nam annus Hegiræ 205. non cum anno Græcorum 1134. ſed cum anno 1131. convenit.) *quum Catholici dignitatem tenuiſſet annos tres ſuprà quadraginta, ætatis ſuæ anno nonageſimo quinto: vixitque toto ſpatio, quo imperavere Al-Mohdius, Hadius, Raſcidus, Aminus, & Mamon. Nec fuit Rex, ad quem Timotheus non ſcripſerit, quemque ad fidem & ad Chriſtianos mores non traduxerit. Ejus cadaver conditum fuit in cœnobio Caliljeſu, cujus ædes ipſe inſtauraverat, & pro ſuo ordinario domicilio ſelegerat; nam antea in Catiba, aut Giapharo habitavit: indeque monaſterium illud Catholici ædes appellari cœptum eſt.*

Hæc Amrus. Subjungit primò Timothei Patriarchæ, & Raſcidi Chaliphæ temporibus claruiſſe *Gabrielem medicum, Theophilum Aſtronomum, Aunum Geverenſem, & Bochtjeſum*; de quibus eadem ferè Abulpharagius. Vide Tom. 2. pag. 315. Secundò *Haranitas* Manichæos ſub eodem Raſcido Chalipha humanum caput ſacrificare deprehenſos, nefarii ritus pœnas luiſſe, quorum factum ex Chronico Dionyſii Patriarchæ fuſiùs à nobis relatum eſt tom. 2. pag. 112. Tertiò Hamdunam quendam Chriſtianorum inimicum eidem Raſcido ſuggeſſiſſe, mortuorum oſſa à Chriſtianis adorari: quamobrem edictum promulgatum, ut Templa ubique excinderentur, donec Raſcidus certior factus eſt, Sanctorum Reliquiis, non quorumcumque hominum oſſibus cultum à Chriſtianis exhiberi وكان حمدونه بحضرة الرشيد فخبره لبغضه النصارى بانهم يعبدون ويسجدون لعظام الموتي وهى فى بيعهم. فامر بهدم البيع. فهدم بيع البصرة والابله وغيرها. واجتمع النصارى الذين فى خدمة الرشيد وعرفوه ان النصارى لا يعبدون ولا يسجدون لعظام الموتي وانما يكرمون اجساد الاشهاد والصالحين والحوارين كما يفعل لقبور الانبيا واجسادهم فتحقق ما قالوه وامر باعادة بنا البيع.

Hamdunas quidam, inquit, *Raſcidi Chaliphæ familiaris quum Chriſtianos, quos impensè oderat, apud eum detuliſſet, mortuorum ajens eos oſſa promiſcuè adorare atque in ſuis templis aſſervare; Raſcidus Chriſtianorum Eccleſias diruendas edixit: quod & factum eſt Baſſoræ, & Ailæ, aliiſque in locis. Quamobrem Chriſtiani, qui in aula ad obſequium Raſcidi verſabantur, congregati, Hamdunæ calumnias apud Principem refellere coacti ſunt, oſtenderuntque, Chriſtianos mortuorum oſſa colere aut adorare neutiquam conſueviſſe, ſed Martyrum & Juſtorum atque Apoſtolorum corpora tantummodò honorare ea prorſus ratione, qua Prophetarum ſepulcra eorumque corpora honorari ſolent. Raſcidus quum rem ita ſe habere ex certis documentis deprehendiſſet, Eccleſias reædificari juſſit.* Quartò denique cauſam refert, cur Timotheus Raſcidi Chaliphæ gratiam inierit: nimirùm propter Zabaidam ejuſdem Raſcidi uxorem, quam quum is repudiaſſet, nec eam ex impuræ Mahometanæ legis præſcripto, niſi alteri prius illa nuberet, repetere fas eſſet; rationem Timotheus excogitavit, qua Raſcidus & uxoris ſuæ pudori, & Mahometanæ ſuperſtitionis integritati conſuleret; ſummo tamen cum Religionis Chriſtianæ contemptu. وجرت فى ايام طيماثاوس امور كثيرة شرحها يطول. منها ان الرشيد لما ندم على اليمين بطلاق زبيدة واجتمع الفقها على تزويجها لمن يستحلها به: وعرف طيماثاوس صعوبة ذلك على الرشيد اشار بان تنتصر على يديه فيوجب عليها القتل وترجع تسلم فتحل له. وامضى ذلك الفقها. وبهذا حظى عندها وعاونته على ساير اموره وما يحتاج اليها فيه واعطته الات الذهب والفضة والديباج وغيره.

Plura autem ſub Timothei Epiſcopatu contigere, quæ ſingula literis conſignare ſatis prolixum fore reor. Unum ex multis accipe. Raſcidus Zabaidam uxorem ſe repudiaturum juraverat. Quum verò poſtea mutata ſententia factum damnaret, à ſuis Doctoribus quærebat rationem, qua ſe ab illo juramento, ſalva ſibi uxore ſua, liberaret. Quum hanc unam illi ſuggererent, ut Zabaida ei prius, quemcumque ipſe elegiſſet, copularetur; Timotheus Raſcidum ab ea difficultate moleſtiaque ſoluturus, reſpondit: Siquidem Zabaida Chriſtianam religionem amplecteretur, & hoc nomine capitis rea fieret, atque rursùs Mahometaniſmum repeteret; tùm verò Raſcido illam retinere impune futurum. Timothei reſponſum Mahometani Doctores probavere. Hac arte Timotheus feminæ gratiam iniit, à qua validam & præſentem opem in omnibus ſuis negotiis & inter maximas Epiſcopatus difficultates atque diſcrimina eſt conſequutus. Multa inſuper ex auro argen-

1 De 1 Astris. Et Disputationem 2
2 cum Mohdio.
3 Et de judiciis 3 Ecclesiasticis,
Et tomos Synodicos.

Ha-

argentoque, & vestibus auro textis supellectili 1 *nuneratus est*. De turpissima illa mulierum repudiatarum lege juxta impuram Mahometanorum doctrinam, consule Lud. Maraccium in Confutatione Alcorani Sura 2. pag. 88.

Quod verò de Regibus à Timotheo ad Christianam fidem adductis scribit Amrus, id ex historia monastica Thomæ Maragensis confirmatur, ubi lib. 4. cap. 20. & lib. 5. cap. 4. 7. 10. & 14. missi ab eodem Timotheo ad prædicandum Gentibus Evangelium dicuntur Episcopi *Subchaljesu*, *Jaballaha*, & *Cardagus* in regionem Galanitarum & Dilamitarum, ad oram scilicet Caspii maris, quæ Persidem respicit, *Elias* in Mukan, civitatem in finibus Dilamitarum positam, *Narses* in Senam Arabiæ urbem, *Petrus* in Jaman & Sanaa, hoc est, in Arabiam Felicem, & *David* in Sinarum regnum.

Barhebræus ab eodem Timotheo Simeonem Persidis Metropolitam unàcum Episcopis Comprovincialibus jurisdictioni Patriarchali, à qua ad illam usque diem defecerant, subjectos fuisse testatur; sed de his vide, quæ suprà de Jesujabo Adjabeno p. 127.

1 *Librum de Astris*. Ecchell. *librum Planetarum*. De Timothei scriptis hæc Barhebræus citatus tom. 2. pag. 434. *Multos*, inquit, *libros composuit*, & *Homilias de festis Dominicis per anni circulum*, & *expositionem Theologi*, & *librum de Astronomia*, & *librum Disputationum*, *quas habuit cum Georgio Jacobitarum Patriarcha*. Amrus observat Timotheum pro concione nihil dicere potuisse, plura tamen omnis generis opera, & librum præsertim de Astronomia, edidisse.

ولم يكن طيماثاوس يقدر ان يخطب بحضرة الناس
بل له رسايل فى كل فن وكتاب الكوكب .

Nec poterat, inquit, *Timotheus coram hominibus orationes habere, sed plures de qualibet facultate scripsit Tractatus, nec non librum de Sideribus*.

2 *Disputationem cum Mohdio*, hoc est, ab ipso Timotheo cum Mohdio Chalipha habitam. Amrus in Cod. Arab. cujus memini tom. 2. p. 509. *Hadium* pro Mohdio legit his verbis:

وكان الخليفة الهادى فى اكثر الايام يحضره اليه
ويحاوره فى الدين ويبحث معه فى اشيا كثيرة
ويطرح عليه من المسايل المشكلات والايرادات
المعضلات وكان يجاوبه باجوبة مسكتة . وله
معه مباحث يطول شرحها وقد ضمنها
جميعها فى كتاب كبير له من وقف
عليه اذعن لفضايله وغزارة علمه .

Cæterùm Hadius frequentissimè Timotheum ad

: وحققها ومحوها
ههه وبينا خبلانا :
وهحققها هعدوصا .

se venire jubebat, & pluribus de religione cum eo disputabat, varias eidem proponens quæstiones, atque difficiles & implexas: quas ille adeò aptè atque perspicuè expediebat, ut Hadius nihil contra posset excipere. Habuit porrò Timotheus cum Hadio prolixas disputationes, quas ipse magno volumine comprehendit: quod si cui legere vacaverit, inde profectò viri doctrinam atque eruditionem perspiciet.

3 *De Judiciis Ecclesiasticis, & tomos Synodicos*. Amrus de Synodo à Timotheo congregata, & canonibus in ea conditis hæc scribit.

وضع باجتماع الابا ثمانية وتسعين قانونا فى
السفرايض والاحكام وفى كل قانون
منها مسلة وجواب .

Condidit in Patrum Synodo Canones octo suprà nonaginta de constitutionibus & judiciis, unoquoque canone quæstionem responsionemque comprehendens. In Codice Canonum Ecclesiæ Syro-Nestorianæ *centum ac triginta Canones* Timotheo tribuuntur tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 507. de quibus infrà. Sobensis in Epitome Canonum Synodalium Par. 9. cap. 6. binas à Timotheo Synodos habitas refert.

Timotheus igitur, inquit, *qui speculatione & virtutibus omnibus excelluit, hæc clarè exponit in epistola Synodica scripta in Synodo, quam anno Arabum centesimo septuagesimo* (Christi 786.) *congregavit, & confirmata in altera Synodo, quam idem anno Arabum centesimo octogesimo nono* (Christi 804.) *habuit*. Continet autem Decretum de libris absque Patriarchæ permissu minimè publicandis, quod suprà retuli hoc tom. pag 81. Idem Sobensis in eadem Epitome nonnullas Timothei constitutiones laudat: videlicet Par. 8. cap. 14. *de translatione Episcoporum ex una Sede in alteram*, ubi S. Proclum damnat, quod è Cyzici Ecclesia ad Constantinopolitanam transierit. Ibid. cap. 16. *de ordinatione Metropolitæ*, cujus electionem sibi primùm, deinde Regi denunciandam esse affirmat. Ibid. cap. 18. *de Episcopo ad Archiepiscopatum promoto, deinde ad suam priorem Ecclesiam regresso*, fragmentum Epistolæ Timothei ad Sabarjesum Episcopum Callinici. Par. 9. cap. 4.

1 Habet præterea biſcentum circiter 1 Epiſtolas
In duos tomos diſtributas:
2 Et quæſtiones 2 uno comprehenſas volumine
De variis capitulis: unàcum hiſtoria.

CAPUT LXXXVII.

Ephræm Epiſcopus Elamitarum.

3 Ephræm 3 Elamitidis (*Epiſcopus*) compoſuit librum
De re Fidei.

Nec

cap. 4. *de electione Patriarchæ*, Conſtitutio à Timotheo tùm facta, poſtquam diſſidium quod propter ſuam ipſius ordinationem ipſum inter & Metropolitam Gandiſaporenſem exortum fuerat, ſedatum eſt. Ibidem cap. 5. *de inſtitutione Patriarchatus Seleuciensis*, animadverſio ejuſdem Timothei in Epiſtolam Synodicam à Patriarchis Occidentalibus ad Orientales Epiſcopos tranſmiſſam, de qua ſuprà pag. 55.

1 *Epiſtolas*: quas Maragenſis lib. 4. hiſtor. monaſtic. cap. 20. laudat, inquiens:

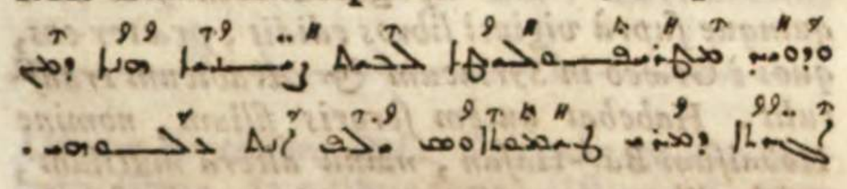

Et David Sinarum Metropolita, cujus mentionem in Epiſtolis Mar Timothei habes. Idem Maragenſis lib. 5. cap 7. quum Cardagum Galanitis, & Jaballaham Dailamitis Epiſcopos à Timotheo ordinatos retuliſſet, fragmentum Epiſtolæ ejuſdem Timothei deſcribit in hæc verba.

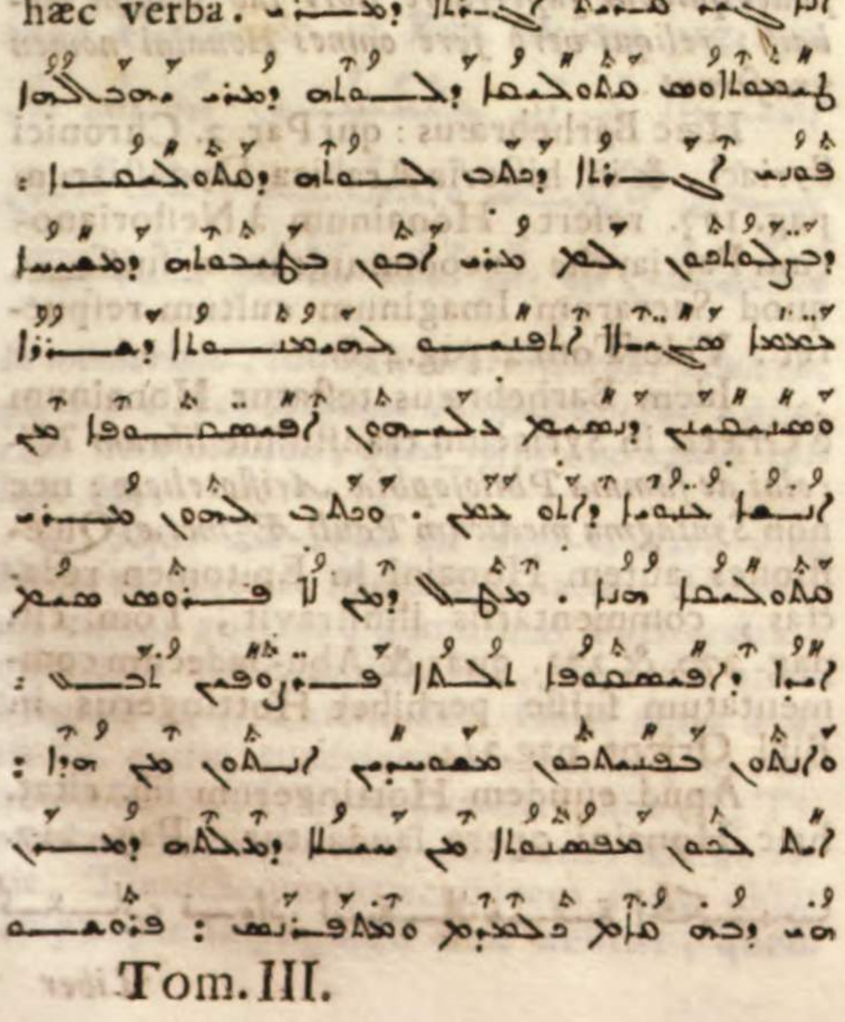

Epiſtolam ſiquidem Mar Timothei Catholici ad Mar Jaballaham reſponſivam epiſtolæ ab eodem acceptæ legi. Scripſerat autem Jaballaha in hæc verba. Veſtris Domine Pater precibus & Chriſti gratia factum eſt, ut complures populi ad rectam fidem converſi ſint, quibus præficere nos oportet Epiſcopos ex monachis, qui nobiſcum in has terras venerunt. Jaballahæ ſociiſque Timotheus ita reſpondit. Quandoquidem Epiſcopi ordinatio trium Epiſcoporum præſentiam omninò exigit; vos autem in iis terris eſtis, in quibus habere hunc Epiſcoporum numerum non poteſtis; hæc facultas vobis à verbo Domini noſtri, quo omnia conſtant & gubernantur, conceditur: Epiſcopum nempe quemcumque elegeritis, tibi ſimul & Epiſcopo Cardago fas ſit conſecrare, & pro tertio Epiſcopo Codex Evangeliorum ſuper ſella ad dexterum latus collocetur: & hoc ritu per virtutem Dei primi Epiſcopi conſecrationem perficitote. Alius autem nonniſi à tribus Epiſcopis conſecretur. Divinus autem ſpiritus in vobis conſecrationes ſuas, oro, diſpertiat, quemadmodum in beatis Apoſtolis olim eſt operatus.

2 *Quæſtiones uno comprehenſas volumine de variis capitulis, unàcum hiſtoria.* Ita Codex noſter. At Ecchellenſis legit:

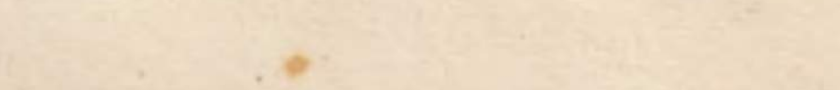

Quæſtiones uno digeſtæ volumine, & diſputationes adversùs contentioſum: nimirùm adversùs Georgium Patriarcham Jacobitarum, de quibus ſuprà ex Barhebræo pag. 162.

3 *Ephræm* Gandiſaporis Elamitarum Me-

1 *Nec non* de præceptorum 1 ordinatione compoſuit
Librum unum in duos tributum tomos.

CAPUT LXXXVIII.

Honainus Medicus.

2 Honainus 2 Iſaaci medici filius Ca-Metropoleos Epiſcopus, ſub Timotheo Patriarcha innotuit, cum quo diſſidium mox relatum habuit. Laudatur ab eodem Timotheo in Conſtitutione de libris ſine permiſſu Patriarchæ minimè promulgandis, in hæc verba. 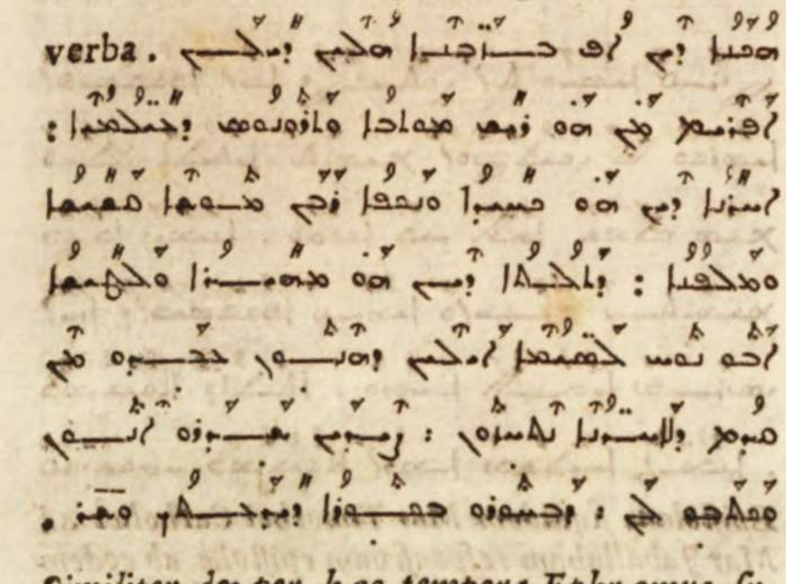

Similiter & per hæc tempora Ephræmus ſupremus antiſtes primamque tenens Cathedram Elamitarum: ſed & alter pudicus & caſtus monachus *Raban Moſes Presbyter & Doctor: tertius quoque doctus & eruditus Abu Noë lucubrationes ſuas, antequam ab aliis vidrentur, ad nos miſerunt, ſcribentes: Tu verò eas in fornace ſapientiæ tuæ explorato.* Cætera vide ſuprà pag. 82.

1 *De præceptorum ordinatione librum unum in duos tributum tomos.* Ita Codex noſter, in quo ad Ephræmum Elamitam hoc opus refertur. Ecchellenſis pro 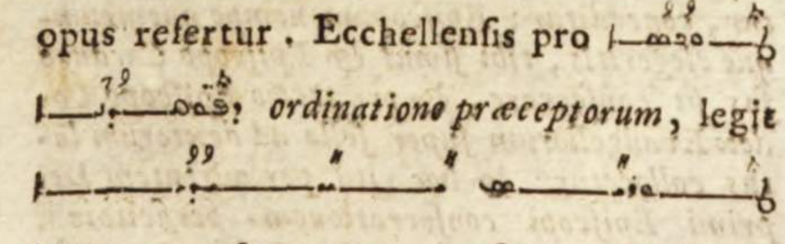 *ordinatione præceptorum*, legit 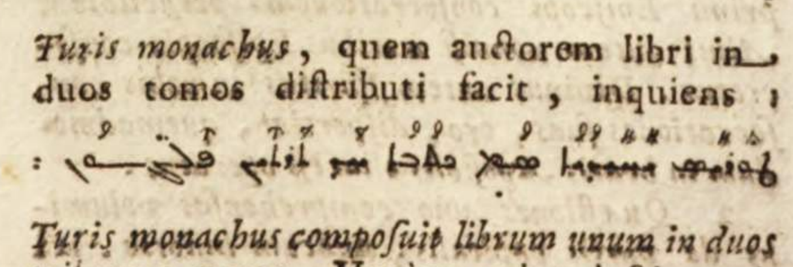

Turis monachus, quem auctorem libri in duos tomos diſtributi facit, inquiens 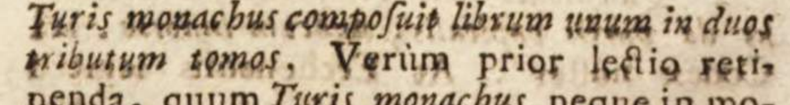

Turis monachus compoſuit librum unum in duos tributum tomos. Verùm prior lectio retinenda, quum *Turis monachus* neque in monaſtica Maragenſis hiſtoria, neque in cæteris, quæ hactenus evolvi, Neſtorianorum monumentis occurrat.

2 *Honainus*, ſeù Joannes (ſic enim Arabes nomen Joannis diminuunt) patre Iſaaco medico in Hirta Arabum urbe natus, ſecta Neſtorianus, Bagdadi ſub Joanne Meſve elementa medicinæ hauſit; inde in Romæorum ditionem profectus, quum Græcam linguam didiciſſet, Bagdadum regreſſus eſt, ubi eidem Joanni, Gabrieli filio Bochtjeſu, cæteriſque doctis viris, qui tùm ſub Chaliparum patrocinio florebant, charus in primis & acceptus, librorum ſcriptioni animum applicuit. Obiit menſe Decembri anno Græcorum 1188. Chriſti 876. Hegiræ 263. (non 260. ut habet mendoſus Codex Chronici Syriaci Barhebræi, ex quo geſta Honaini deſcripſi tom. 2. à pag. 270.) *Duos autem liberos Honainus reliquit*, (ut inquit Barhebræus citat. tom. 2. pag. 272.) *Iſaacum*, & *Davidem*. *Et Iſaacus quidem Codices plurimos interpretatus eſt*, quos memorat Hottingerus in Biblioth Orient. à pag. 222. *Honainus verò quinque ſuprà viginti libros edidit, præter eos, quos è Græco in Syriacum & Arabicum tranſtulit. Habebat autem ſororis filium, nomine Hobaiſum Bar-Haſan, manu altera mutilum, qui & librorum medicorum admirabilis fuit interpres: ſed bono Honaini fato accidit, ut plerique libri, quos Hobaiſus interpretatus fuerat, ab imperitis lectoribus Honaino tribuerentur; & amanuenſes quoque literas, quibus utriuſque nomen conſtat, confundentes, Hobaiſo expuncto Honainum ſcriberent. Atque hac de cauſa pauci quidem ſuperfuere libri ſub nomine Hobaiſi; reliqui verò ferè omnes Honaini nomen præferunt.*

Hæc Barhebræus: qui Par. 2. Chronici Syriaci, & in hiſtoria Arabica Dynaſtiarum pag. 173. refert, Honainum à Neſtorianorum Patriarcha excommunicatum fuiſſe, quod Sacrarum Imaginum cultum reſpueret. Vide Tom. 2. pag. 438.

Idem Barhebræus teſtatur Honainum è Græco in Syriacum tranſtuliſſe *librum Nicolai de ſumma Philoſophiæ Ariſtotelicæ*: nec non *Syntagma medicum Pauli Æginetæ*. Quæſtiones autem Honaini in Epitomen redactas, commentariis illuſtravit, Tom. cit. pag. 270. & 272. quas & Abu-Sadecum commentatum fuiſſe perhibet Hottingerus in Bibl Orient. pag. 214.

Apud eundem Hottingerum lib. citat. hæc Honaini opera laudantur. Pag. 217. كتاب نوادر الفلاسفة الحكما

Liber

1 Capita [1] de timore Dei
Composuit: nec non Grammaticam [2],
2
3 Et compendiosum [3] Lexicon.

وضعا وبسلكه كتبا
هي: ونحو وصنفا:
ومعجما حفظيا.

CAPUT LXXXIX.

Josue Bar Nun, Patriarcha.

4 Josue [4] Bar-Nun scripsit librum,
Qui Theologia nuncupatur:
Et

تفسيرا حنا ثم هو كتابا
وهذه والمحصلا.

Liber de Aphorismis Philosophorum. Pag. 221. & 222. *Commentarius in Categorias, & librum Perihermenias Aristotelis*, quæ è Græco in Syriacum idem Honainus transtulit. Pag. 222. *Arabica Analyticorum priorum translatio à Theodoro facta & ab Honaino emendata, qui Syriacam præterea ejusdem libri versionem, sed non integram, elaboravit.* Pag. 222. 233. 236. 238. & 240. *Syriaca versio librorum Aristotelis, Analyticorum posteriorum, de physico auditu, de generatione & corruptione, Metaphysicorum, & de Anima; quem etiam librum Honainus Arabici juris fecit.* Fragmentum Syriacum Honaini *de medicina* exstat, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 630.

1 *Capita de timore Dei.* Ecchellensis

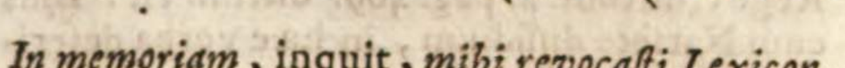

Librum de timore Dei. Sobensis ex tot Honaini libris, de quibus suprà dictum est, tres dumtaxat commemorat, quos fortasse solos legit: nimirùm *de timore Dei, Grammaticam, & Lexicon.*

2 *Grammaticam*: quæ citatur à Barhebræo. Vide tom. 2. pag. 308.

3 *Lexicon.* De quo Isa filius Ali in præfatione Lexici Syro-Arabici ad Abrahamum apud Hottinger. in Bibl. Orient. pag. 297.

In memoriam, inquit, *mihi revocasti Lexicon, quod à Raban Honaino compositum fuit: alterum item Lexicon, quod Josue Maruzæus collegit &c.*

4 *Josue Bar-Nun* in Beth-Gabare vico Niniven inter & Mosul sito natus, Abrahami claudi auditor, Timotheo Patriarchæ, quondam condiscipulo suo, successit anno Hegiræ 205. Christi 820. Obiit anno ætatis 84. quum quadriennium sedisset, in cœnobio Calilješu, quod *Catholici*, hoc est, Timothei, nuncupatur, conditus. Dum vixit, Timotheum præcessorem suum dictis scriptisque impugnare non destitit, quem etiam

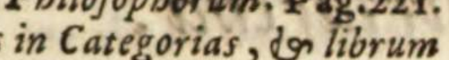

Tolemtheum, hoc est, Deo injuriosum vocitabat. Sed morti proximus scripta sua, quibus hominem prosciderat, comburi jussit. Audi Amrum.

ولما حصل فى كرسيه باكليليشوع كشف ما فى نفسه على طيماثاوس وامر باسقاط اسمه من سفر الاحيا فبان بغضه. وانكر ذلك الابا والروسا وبوزاداق الملفان قال كيف يجوز هذا وجميع الابا الان من اسيامده ثمامسة وقسان واساقفة، واجتمعوا للتشغيب عليه. واصلح الامور جبريل وميخايل الطبيبان وكتب يوزادق اليهما يعلمهما بصحة علم طيماثاوس ويعاتب فيها ايشوع برنون وقد سجد بين يديه وقبل منه اسيامده الثمامسة حيث كان بهذه الصفة فقبل منه ذلك. وان كان قبل الكهنوت برشوة فكهنوته باطلة: لانه قبلها ممن اسلمه طيماثاوس وهو دير البيعة اثنين واربعين سنة على الاستوا على مذهب ديودوروس وثادورس ونسطوريوس ويعاتب على ما ثبت ايشوع برنون له. وندم فى علته على ما فعله بطيماثاوس وامر تلميذه باحراق الكراريس التى كتب فيها ماكتب فى معنى طيماثاوس.

Postquam, inquit, *sedem suam obtinuit in* (cœnobio) *Calilješu, suum adversùs Timotheum animum patefecit, ejusque nomen ex libro vivorum* (ex diptychis) *abradi jussit, & suum in illum odium declaravit. Facto tamen contradixere Patres, & Antistites; sed & Jozadachus Doctor prædicabat id neutiquam licere, quandoquidem omnes, qui tunc temporis censebantur, Patres ab illo Diaconatum, Presbyteratum, atque Episcopatum per manus impositionem acceperant. Cunctis itaque adversùs Josue per hunc modum commotis, dissidium tandem turbasque istiusmodi composuere Gabriel & Michaël, ambo professione medici,*

ad

1 Et Quæstiones 1 in totum *Scripturæ* Textum,
In duas partes distribuit.

2 Item decisiones 2 judiciorum & causarum.
Consolationes *seu Paracleticos sermones*, & Epistolas.

3 Scripsit etiam de distinctione 3 officiorum,
Nec non Interpretationes, & de virtute Hymnorum.

CAPUT XC.

Elisæus Patriarcha.

4 Elisæus 4 commentator composuit Expositionem in Job,

Et

ad quos Jozadachus epistolam scripserat, in qua Timothei fidem & sanam doctrinam laudans, Josue filium Nun reprehendit: & ipse quidem, ait, Josue Timotheo inserviit, atque ab eo Diaconus fuit ordinatus. Profectò si in hoc loco ille fuisset, non utique ab ipso prædictum ordinem accepisset. Quodsi ex eo quod ille sacerdotium pecunia obtinuit, Sacerdotium ejus inane est; hoc igitur idem de Josue affirmandum erit; quandoquidem is, à quo ordinem suscepit, à Timotheo fuerat ordinatus. Porrò Timotheus Ecclesiam duos suprà quadraginta annos integros gubernavit secundùm fidem Diodori, Theodori, atque Nestorii: & reprehendendus est Josue filius Nun ob ea, quæ Timotheo objecit. Quod factum postea ipse quoque Josue doluit in fine vitæ, suoque discipulo mandavit, ut quæcumque adversùs Timotheum ab ipso scripta fuerant, cremanda curaret.

Causam tanti in Timotheum odii Amrus haud exprimit. Exprimunt tamen Auctor Collectionis Canonum Ecclesiæ Syro-Nestorianæ, & Barhebræus, quorum verba suprà retuli pag. 100. & seq. Nimirùm ob motam sub Timotheo quæstionem *de Visione Dei*. Nam Josephus Huzita olim rectè docuerat, quod & Josue Barnun acriter propugnabat, *Divinitatem Christi ab ejus Humanitate videri*. Contrà Timotheus coacta Episcoporum Synodo, *anathemati subjecit asserentem ab humanitate Domini divinitatem ipsius videri, aut ab alia quacumque creatura*. Decrevit præterea adversùs utrumque, *Animas corporibus solutas omni sensu carere, donec ad sua corpora regrediantur*, quod à nobis alibi indicatum & rejectum est.

1 *Quæstiones*. Cod. Syriaco 4. tom. 2. pag. 487. exstant hujus Josue Quæstiones & Responsiones nonnullæ in Scripturam Sacram.

2 *Decisiones judiciorum & causarum*: nonnullæ *de hæreditate* referuntur in Cod. Arabico tom. 2 pag. 507. *Synodus* Josue Bar-Nun laudatur à Sobensi ad calcem hujus Catalogi. *Canones* XXII. ejusdem Synodi è Syriaco in Arabicum conversi exstant Cod. Arab. cit. tom. 2. pag. 507.

3 *De distinctione Officiorum*. Exstat Cod. Syr. XI. tom. 2. pag. 489. Tractatus anonymus, inscriptus, *Declaratio Officiorum Ecclesiasticorum, & causa Festorum Dominicorum*, in quo agitur 1. de Dispensatione Domini in carne. 2. de Vespertinis horis. 3. de horis Nocturnis & Matutinis. 4. de divina Liturgia. 5. de Baptismo. 6. de Ecclesia. 7. de Exequiis Defunctorum. An hujus Josue sit, non liquet.

4 *Elisæus*, cognomento *Commentator* seù *Interpres*, Silæ Patriarchæ Nestorianorum gener, socero successit sub Cavade Persarum Rege, ut tom. 2. pag. 409. dictum est. Ejus cum Narsete dissidium, in hæc verba describit Amrus. نرسى واليشع الجاثليقان اسقطا لسوء فعلهما. بعد موت شيلا وقع الخصام بين الناس بسببهما. وتوسط الامر يوزاق اسقف الاهواز وكان طبيبا وعالج زوجة الملك من مرض كان بها وشفيت على يديه. فاختار نرسى لانه كان عالما خبيرا ملازما للصوم والصلاة وقراة الكتب وكتب الناس خطوطهم بالرضا به بحضرة الانجيل فى بيعة اسفانير واستدعى الابا اساميين

وخرج

Et in Epiſtolas ad Corinthios,
1 Et in tres ſequentes 1 Epiſtolas.

2 Item de cauſa ſeſſionum 2, & martyrum:

3 Et gratiarum 3 actiones, & orationes.

وخرج يوزاق الى الملك بحلوان يستاذنه . فالتف لفيف من القسان والمومنين مع اليشع ولم يرضوا باختيار نرسى . وكان اليشع من اهل المدايين ومال اليه قباد لمعرفته بصناعة الطب وزوجه لاجل ذلك شيلا بابنته ووصّى ان يعقد له الجثلقة بعده . وصار معه قوم من الابا وعقدوا له الفطركة باسفانير وهذا بخلاف العادة . وعنى به بيروى متطبب الملك . والخوف نرسى ان يتم اليشع : حظى فى بيعة المدايين وجمع من اجتمع له من الابا وصار كل منهم يسيم الى كل بلد اسقف وكان فى كل بيعة مذبحين وتفرق الناس وصاروا فضيحة عند المخالفين . واغتم بذلك الابرار . وطاف اليشع البلاد وصار يسيم الاساقفة ولم يقبل احد كشكر الاسقف من قبله وجرت فتن عظيمة . ومات نرسى . وحرم الابا اليشع . وكانت مدة الخصومات المتصلة خمسة عشر سنة . وفى هذه الايام اجتمع الابا اليونانيون فى كل صقع وحرموا ساورى وشيعته . واسيامين نرسى كان فى الجمعة التى يعمل فيها الشعانين الصغير . والمعنى باليشع كان بيروى المتطبب . واسقط اسمهما لتجاذبهما فى الرياسة وافسادهما البيعة .

Elisæum ex urbe Seleucia oriundum, cui etiam favebat Cavades ob ejus in medendo peritiam: quam ob causam Silas filiam suam eidem ducendam tradiderat, mandaveratque, ut post ipsius obitum Catholicus crearetur. Elisæi factionem sustinuere non pauci ex Patribus, à quibus in prædicta Ecclesia Spaniræ Patriarcha consecratus est, quod attento veteri more haudquaquam licuit. Elisæi insuper partes acriter tutatus est Beroës medicus regius. Veritus itaque Narses, ne Elisæus omnia occuparet, ipse Seleuciensem Ecclesiam primus invasit, & ex Patribus non paucos, quos nempe sibi obsequuturos sperabat, collegit. Inde factum est, ut suæ factionis Episcopum quisque subjectis locis præficeret, & in quavis Ecclesia duo consurgerent altaria; Christianique in duas sectas funesto schismate discissi, adversariis quidem risum, justis verò lacrymas cierent. Elisæus interea provincias circumlustrans, Episcopos ubique instituebat. Cascarensibus tamen ut Episcopum ab ipso datum acciperent, persuadere non potuit: quod ingentium malorum causa fuit. Demùm Narses extinctus est, & Elisæus à Patribus è fidelium cœtu expulsus fuit. Tenuit porrò prædictum dissidium annos quindecim. Sub hæc fermè tempora Patres Græci coactâ œcumenicâ Synodo Severum ejusque Symmystas & gregales condemnarunt. Narsetis ordinatio incidit in feriam sextam, qua festum parvum Hosannarum celebrari solet. Præcipuus Elisæi fautor Beroës medicus fuit. Amborum posteà nomina ex Catholicorum tabulis deleta sunt ob Primatus ambitum, & inductas in Ecclesiam dissensiones & schismata.

Narsetis & Elisæi, qui ambo Catholici Cathedram occuparunt, merito nomina ex Catholicorum albo expuncta fuere. Sila quippe extincto, illis auctoribus ingens dissidium inter Christianos conflatum est: qua in re suas egit partes Jozachus Huzitarum Episcopus. Erat autem Jozachus medicæ artis peritus, Regisque uxorem ex difficili morbo liberaverat. Narsetem ille elegit, ejusdem doctrinam, eruditionem, orandi studium, abstinentiam, multamque lectionem admiratus. Jozachi suffragium complures sequuti, electionem Narsetis in Ecclesia Spaniræ (in urbe Ctesiphonte) *interposito Evangeliorum Codice confirmarunt, quum Jozachus* Cavadis Persarum *Regis consensum Halavanæ obtinuisset. Porrò adversùs Narsetem insurrexere non pauci laici & sacerdotes, ad eam dignitatem provehere conati*

1 *In tres sequentes Epistolas.* Nimirùm, ad Galatas, ad Ephesios, & ad Philippenses.

2 *De causa sessionum, & martyrum*: hoc est, de causa commemorationis martyrum, & de causa sessionum in Psalmodia. Vox Syriaca ܡܐܬܒܐ *Mautbe*, idem valet ac Græca Καθίσματα. Significat autem, ut benè observat Ducangius, divisiones seu sectiones Psalmorum, tùm etiam Cantica illa, quæ sedendo recitari solent. Vide suprà pag. 71. Ecchell. minus rectè, *de causa judiciorum & testium*.

3 *Gratiarum actiones*, quæ in fine Liturgiæ recitari solent: cujusmodi preces à Mara Archidiacono, ab Aria Bar-Oteli Presbytero, ab utroque Ebedjesu Episcopo, Sobensi scilicet & Gazartensi, compositæ exstant in Cod. Syr. Amiden. XI. Vide tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 583.

CA-

CAPUT XCI.

Simeon Garmæus.

1 Simeon 1 Garmæus interpretatus est Chronicon Eusebii.

شمعون الجرماوي فسّر

كرونيقون افسافيوس .

CAPUT XCII.

Surinus Patriarcha.

2 Surinus 2 Commentator 3 scripsit So-
3

شمعون الجرماوي

شمعون وكتب اسمه مع مطرنة البصرة .

NOTÆ.

1 *Simeon Garmæus* (*Giarmachitam* Ecchellensis reddit,) hoc est, ex Mahuza Ariuni Garmæorum urbe oriundus, incertæ ætatis scriptor, Chronicon Eusebii è Græco in Syriacum convertit.

2 *Surinus* Seleucienſis, ex Nisibis Episcopatu, quem malis artibus occupaverat, ad Ecclesiam Halavanæ translatus, post Abæ II. obitum Sedem Patriarchalem operâ Abani Seleuciæ Præfecti invasit anno Græcorum, ut inquit Barhebræus, millesimo sexagesimo quinto, hoc est, Christi 754. quam sex suprà quinquaginta diebus tenuit, Jacobo in ejus locum ordinato, ut refert Amrus in hæc verba. سورين المقترص بدل لابان امير المدائن حتى وكل بالناس يوم خميس الفصح والزمهم اسيامينة فتقرب بعضهم وافطر بعضهم ووكل بمن بقى واخذهم اصحاب ابان وهم على باب المدينة بالسلاح قهرًا حتى اساموه وهم يبكون ويعقوب مطران جنديسابور ثنى عليه ويده الى السما يسأل ان لا يصلح له شان واستغاث الابا الى السفاح وعرفوه الحال . فضرب ابان وردّهم الى اختيارهم فقترص بالحيرة فى الاحد الذى بعد السلاق وانصرفوا الى المدائن مع يحيى بن ابراهيم المقلد واساموا يعقوب . وواصل سورين واهله النصر صاحب الجيش عليه حتى حبسه المنصور فلما اطلق ساله المومنون ان ينفذ سورين الى البصرة لان مطرانها مات ففعل ولشدة بغض اهل البصرة قبله نفر منهم وكرهه البعض وتقدم المنصور بحبسه لما تحقق امره وهرب به عيسى ابن شهلافا وظفر به امير المدائن فحبسه ومات ودفن فى دير

Surinus exauctoratus. Hic Abanum Seleuciæ Præfectum induxit, ut Christianos feria quinta Paschatis ex inopinato adortus compelleret, ut ipsum per manus impositionem consecrarent. Quumque in eo tumultu alii cessissent annuissentque, alii contrà sacrilegum facinus aversati diffugissent; quicumque in Ecclesia remansere, à satellitibus Abani nudo ferro instantibus & ipsas Altaris fores occupantibus, coacti sunt Surinum ordinare: quod non sine lacrymis fecerunt, quos inter Jacobus Gandisaporensis Metropolita aderat, qui consecratorias preces super eum recitans, manibus interim in cœlum sublatis orabat, ne id quod agebatur, Surino usquam bene cederet. Tùm verò Patres Saphahum Christianæ disciplinæ jura & illius causæ statum edocuerunt: qui cæso Abano, pro arbitrio decernendi facultatem Episcopis concessit. Surinum itaque exauctorarunt in urbe Hirta Dominica post Ascensionem Domini. Postea cum Jahia Abrahami Mokledi filio Seleuciam profecti, Jacobum consecrarunt: adversùs quem Surinus & ejus cognati Nasrum Archistrategum instigarunt, eorumque insidiis Jacobus ab Al-Mansore Chalipha *captus, in arctam custodiam conjectus est* (unàcum Patriarchis Jacobitarum & Melchitarum, ut ex Barhebræo retuli tom. 2. pag. 432. quod & Amrus infrà in vita Jacobi fusiùs narrat.) *Inde demùm* post novem annos *ereptus*, & *à fidelibus rogatus, Surinum Bassoram dimisit, Episcopo dudum defuncto successorem futurum. Dum verò Bassorenses de novi Episcopi electione inter se digladiantur, ecce Al-Mansorem adesse nunciatur, ut hominem caperet. Tùm verò Surinus ab Isa* medico *Sciaclaphæ filio eo periculo subita fuga ereptus, à Præfecto Seleuciæ demùm captus & custodiæ mancipatus, interiit, & in cœnobio Simeonis conditus est. Ejus nomen in Catalogum Metropolitanorum Bassoræ relatum fuit.*

3 *Commentator*. Inter eos, qui operum Aristotelicorum è Græca in Arabicam, vel Syriacam linguam interpretes fuere, recen-

setur

Solutionem opinionis Hæreticorum,
Græci sermonis 1 structurâ
Et demonstrationibus & quæstionibus.

هٰذِهِ وَحْدُهَا تَوْطِئَتُهَا :
حِكْمِيٍّ مَعْدَلِيٍّ مُدَبَّرٍ
وَمُسْتَقْصًى مَحْصُولٍ .

CAPUT XCIII.

Barhadbesciaba Arabs.

2 Barhadbesciaba 2 Arabs 3
3 Scripsit librum Thesaurorum
In tres tomos distributum: Et disputationes
Adversùs omnes sectas, earumque confutationem.

4 Ecclesiasticam 4 prætereà *Historiam*;
nec non de causa
Sectatorum Mar Diodori;
Commentarium denique in Marcum
Evangelistam, & Davidem.

بَرْحَدْبَشَبَّا عَرَبَايَا
سَفَرَ كُنُوزَا
بِثَلَاثَةِ مَجَلَّدِينَ وَمُتَفَرِّقٍ
وَمُنَاظَرَاتٍ
عَلَى كُلِّ الْفِرَقِ وَرَدِّهَا .
وَتَارِيخًا كَنْسِيًّا
وَأَيْضًا عَلَى سَبَبِ
مَذْهَبِ مَارِ دِيُودُورُسَ
وَتَفْسِيرًا
عَلَى الْبَشِيرِ مَرْقُسَ وَدَاوُدَ .

CAPUT XCIV.

Michæas.

5 Michæas 5 Doctor confecit Quinquaginta

مِيخَا مَعْلِّمُ حَدٍّ وَخَمْسِينَ

Sed & Isaac Honaini filius aliquot libros transtulit. Surianus verò (lege, *Surinus*, quem Hottingerus in eadem Bibl. Orient. pag. 236. *Severinum* malè appellat,) *interpretatus est librum B, qui & Arabicè prodiit, prout vidi scriptum manu Jabiæ filii Adi in indice libri sui.* Surinus, seù Baraz-Surinus monachus laudatur à Margensi lib. 2. hist. monast. cap. 9. Vide tom. 2. pag. 492. & hoc tom. pag. 126.

1 *Græci sermonis structurâ*. Ecchell. pro ܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ legit ܠܫܢܐ ܕܡܓܠܐ ܘܕܡܦܫܩܢܐ, quod ita interpretatur, *tàm collatione Græci sermonis, quàm demonstrationibus investigatis*. Hottingerus, *cum collatione Scholasticorum Græcorum, & demonstrationibus examinis*.

2 *Bar-hadbesciaba*: nomen compositum ex *Bar*, *Had*, & *Besciaba*, hoc est, *filius unius in Sabbato*, seù filius diei Dominicæ, quem Cyriacum Græcè, Dominicum Latinè dixeris. Qui enim die Dominico nascuntur, eos Syri Barhadbesciabas appellare solent, sicut eos qui in jejunio quadragesimali, Barsumas, teste Barhebræo in libro Splendorum.

3 *Arabs*. Nimirùm, ex ܒܝܬ ܥܪܒܝܐ *Beth-Arbaje*, seù *Ba-Arbaja* pago apud Nisibin, ex quo Jesujabus Arzunita ortum duxit, ut suprà dictum est pag. 109. Diversus proinde ab eo Barhadbesciaba videtur, qui Jacobo Beth-Abensis cœnobii fundatori æqualis fuit, teste Margensi lib. 1. hist. monast. cap. 15. & 21. Vide tom. 2. pag. 490.

4 *Ecclesiasticam historiam*. Hinc liquet, Barhadbesciabam hunc post annum Christi 660. floruisse; Ecclesiastica enim apud Syros Nestorianos historia conscribi cœpta est sub Jesujabo Adjabeno Patriarcha, qui anno Christi 660. obiit, ut ex Amro observatum hoc tom. pag. 148.

5 *Michæas* Barsumæ Nisibeni, Acacii, Narsetis, aliorumque Nestorianorum in Schola Edessena socius & æqualis, postquam

ونقل اسحق بن حنين عدة مقالات وفسر
سوريانوس مقالة البا وخرجت عربى راتها
مكتوبة بخط يحيى بن عدى فى فهرسة كتابه .

inde

Quinque cauſas Seſſionum:
1 Et Orationem de 1 Cantropo:
2 Et de Mar Sabarjeſu 2 Laſciumæ.

Nec non commentarium in librum
Regum filiorum Iſraël.

CAPUT XCV.

Cyrus.

3 Cyrus 3 habet cauſas,
Expoſitiones, & interpretationes.

CAPUT XCVI.

Paulonas.

4 Paulonas 4 compoſuit Hymnos,
Et diſputationes adversùs ſcrutatores:
Et diſceptationes adversùs Marcionem,
Nec non de fidelibus, ac fide.

inde ejectus fuiſſet, in Aſſyriam commigravit, & Laſciumæ Garmæorum urbis Epiſcopatum obtinuit, circa ſæculi quinti finem, teſte Simeone Beth-Arſamenſi, quem vide tom. 1. à pag. 352.

1 *De Cantropo*. Utrumque Michæas oratione laudavit, Cantropum ſcilicet & Sabarjeſum. Hottingerus ex duobus unum facit in Bibl. Orient. pag. 235. quem & à Michæa rejectum, non laudatum affirmat, inquiens: *Michæas confecit ſermonem contra Kontropium Sebarjeſu Dalſum*.

2 *De Sabarjeſu Laſciumæ*, quæ aliàs *Dakuka* dicitur, ut ſuprà pag. 156. Ecchell. perperàm, *Sbarjeſu Dalſum*, literam ⁊ *Daleth*, quæ genitivi caſus nota eſt, non animadvertens. Hujus *Sabarjeſu* geſta narrantur à Gabriele Moſulano in carmine Syriaco, quod exſtat Cod. 7. ad calcem tom. 2. p. 488. In eundem Sabarjeſum & in Hormiſdam Perſam habetur carmen anonymi tom. 1. p. 582. Fuit & alter Sabarjeſu Laſciumæ Epiſcopus, quem Amrus ſub Jeſujabo Arzunita claruiſſe teſtatur, ut ſuprà dixi hoc tom. pag. 110. Carmen Michææ, quod de laudibus cujuſdam, fortaſsè *Cantropi*, aut *Sabarjeſu* compoſitum fuerat, in cœnobio Beth-Abenſi in commemoratione Jacobi illius cœnobii fundatoris cani ſolitum fuiſſe affirmat Margenſis lib. 2. hiſtor. Monaſtic. cap. 33. donec Gabriel Rakoda aliud proprium de Jacobo edidit.

3 *Cyrus*, ſeù *Kajura*, cognomento *Doctor*, Mar Abæ Patriarchæ diſcipulus, claruit circa annum Chriſti 550. de quo vide Amrum citatum tom. 2. pag. 412.

4 *Paulonas*, (Ecchell. *Paulinus*) Sancti Ephræmi diſcipulus, ab eodem Sancto Doctore tamquam à recta fide deficiens rejicitur in Teſtamento:

Paulona, inquit, *maledicta mater tua: væ ventri, qui te portavit: quoniam ſectas omnes ſectaris, & quæſtiones omnes inveſtigas. Operam omnem perdes, quemadmodum vir ille* (in alio exemplari Syriaco, *Judas*, nimirùm Iſca-

CAPUT XCVII.

Sergius.

1 Sergius [1] commentarium
In Hieremiam compoſuit confecitque,
Necnon in Ezechielem, & Danielem,
Juxta traditionem Antiquorum.

CAPUT XCVIII.

Mares Perſa.

2 Mares [2] Perſa habet
Commentarium in Danielem:
Et

Iſcariotes) *negotiationes ſuas perdidit. Columna, quam dereliquiſti, prodigium in tuo corpore oſtendet: confiſus quippe es in arundine conquaſſata, baculum Crucis derelinquens.* Quæ verba ex Græca verſione, ſeù potius paraphraſi, Ger. Voſſius tom. 3. operum S. Ephræmi pag. 296. latinè ſic reddit. *Væ tibi Paullona: cujus mater ex mulieribus maledicta. Væ ventri, qui te peperit: quoniam perditionis omnium hæreſum particeps factus es, & prædonum janua ingrederis.* (In alio exemplari, *& prædonum omnem prædam cogis.*) *Opera enim tua omni nequitia atque flagitio plena ſunt. Denudatus, projectus es à gratia: & tamquam Judas Iſcariotes proditor factus; & ex cunctis tuis ſtudiis confuſus. Columna enim hujus, ſedes eſt, quam tu dereliliquiſti: horribile verò prodigium ipſe in tuo oſtendet corpore,* (in alio exemplari, *Columna enim ſedis hujus, quam tu deſeruiſti, prodigium oſtendet in corpore tuo,*) *qui cœlum ſuſtineat, & in quo omnis creaturæ natura conſtituta eſt atque firmata: quoniam quælibet in ipſo creatura fundata eſt, mare & plenitudo ejus. Confiſus quippe es in arundine fracta, derelinquens Chriſti baculum, atque armaturam; quæ infirmos conſolidat, & omnem paſſionem ac morbum tùm animi, tùm corporis curat ſanatque.*

Ejuſdem Paulonæ meminere Sozom. lib. 3. cap. 15. Nicephorus lib. 9. cap. 16. & Gennadius de viris illuſtribus cap. 3. ubi eum *Paulinum* appellat: *Paulinus*, inquit, *Preſbyter, diſcipulus beati Ephræm Diaconi, homo acris valdè ingenii, & in divinis doctus valdè Scripturis: ſed vivente magiſtro clarus in doctoribus Eccleſiaſticis fuit, & maximè ex tempore declamator. Poſt illius autem obitum, amore primatus & nominis, ſeparans ſe ab Eccleſia, ſcripſit contraria fidei multa. Huic moriturus beatus Ephræm aſtanti ſibi dixiſſe fertur: vide, Pauline, ne te ſubmittas cogitationibus tuis, & eleveris: ſed quum te ad purum comprehendiſſe Deum putaveris, crede nec intellexiſſe. Præſenſerat enim illum ex ſtudiis vel ſermonibus nova inveſtigare, & in immenſum intellectum hæreſeon tendere: unde & frequenter Bardeſanem novellum eum vocabat.*

Hanc Gennadii auctoritatem idem Voſſius in notis ad laudatum Ephræmitici Teſtamenti locum ideò recitat, ut Paulonam à Paulino alium fuiſſe oſtendat. Quum enim ex Sozomeno, & Nicephoro, Ephræmi diſcipulos Abam, Zenobium, Maram, Abraham, Simeonem, Paulonam, & Aranad recenſuiſſet, ſubjungit: *Addit porrò jam dictis diſcipulis adhuc alium S. Patris Ephræm diſcipulum Gennadius, etiam in tranſverſum à doctrina Magiſtri actum, nimirùm Paulinum.* Et paulò poſt. *Ita de illo Gennadius in lib. de viris illuſtribus cap. 3. Cujus tamen Paulini in ſuo hìc Teſtamento ipſe Ephræm non meminit: fortè quod meliora de illo ſperaret, licet ſecius poſt obitum ſuum de illo acciderit, quando Magiſtri jugo ac fræno liberatus, jam virus, quod mente dudum conceperat, evomere liberius cœpit.* Hæc ille. Verùm ſi Gennadii verba attentè penſentur, eum ad Ephræmi Teſtamentum alludere palàm fit; adeoque Paulinum cum Paulona unum eundemque eſſe.

1 *Sergius*, Scholæ Hazenſis, ſeù Adjabenicæ Doctor, ſub Mar-Aba Patriarcha, innotuit circa annum Chriſti 550. cujus & diſcipulus fuit, teſte Amro. Vide tom. 2. pag. 412.

2 *Mares Perſa*, in urbe Perſidis Harda-

ܘܦܘܫܩܐ ܕܥܠ ܐܓܪܬ̈ܐ ܕ ܐܩܩܝ ܀ 1 Et expositionem in Epistolas 1 Acacii,

ܘܣܦܪܐ ܕܡܓܘܣ̈ ܢܣܝܒܝܢ ܀ 2 Et *librum* adversùs Magos 2 Nisibenos.

CAPUT XCIX.

Abraham ex Mahuza.

ܐܒܪܗܡ ܡܢ ܡܚܘܙܐ 3 Abraham ex Mahuza

ܕܐܦ ܬܫܥ ܡܐܡܪ̈ܐ ܦܪܩܠܛ̈ܝ̈ܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܀ 4 Edidit sermones Paracleticos, & Epistolas,

ܘܥܠܬ̈ܐ ܕܟܠ ܒܝܬ̈ܐ ܕܫܢ̈ܬܐ ܀ Et causas festorum omnium,

ܘܣܦܪܐ ܕ 5 ܦܫܩ̈ܢ̈ܐ ܀ Et librum 5 Interpretationum.

CAPUT C.

Paulus Anbaræ Episcopus.

ܦܘܠܘܣ ܡܢ ܥܢܒܪ ܐܦܣܩܘܦܐ 6 Paulus Anbaræ Episcopus

ܕܟܬܒ ܐܓܪ̈ܬܐ ܦܪܩܠܛ̈ܝ̈ܐ ܘܦ̈ܫܩ̈ܢ̈ܐ ܀ 6 Complures edidit Epistolas,

ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܦܪܩܠܛ̈ܝ̈ܐ ܥܡ 7 Et sermones Paracleticos cum 7 Interpretationibus:

ܘܡܡܪܐ ܚܕ ܥܠ ܫܐܠܬ̈ܐ ܀ Et Disputationem adversùs quosdam.

CAPUT CI.

Gabriel Catarensis.

ܓܒܪܐܝܠ ܩܛܪܝ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕ 8 Gabriel 8 Catarensis confecit Ora-

ad ann. 530. num. XI. In ea urbe celebrem habuere Scholam Hebræi, ut in Præfatione ad 1. Tom. observavi.

4 *Sermones Paracleticos, & Epistolas.* Ita Codex noster. At Ecchellensis legit ... *Epistolas consolatorias.*

5 *Librum Interpretationum*, idest homiliarum in Evangelicas lectiones. Ecchell. malè interpretatur, *de ratione interpretandi.*

6 *Paulus* Anbaræ quæ & Pheroz-Sapor dicitur, Episcopus, sub Phetione Patriarcha claruit circa annum Christi 740. ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 431. Hunc Scriptorem nescio qua ratione ex Catalogo suo Ecchellensis expunxit.

7 *Interpretationibus.* Exstat Homilia Pauli *de Pentecoste* tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 583. & tom. 2. pag. 486.

8 *Gabriel* Catarensis Episcopus sub eodem Phetione Patriarcha vixit circa ann. Christi 740.

sciro (ab Artasiro, seù Artaxerse Rege sic appellata) natus, ejusdemque Episcopus, temporibus Concilii Ephesini primi claruit, ad quem exstat famosa Ibæ Edessæni Epistola, de qua vide tom. 1. Bibl. Orient. p. 203. & 350.

1 *Acacii.* Fuit is Amidæ Episcopus sub Honorio & Theodosio Impp. circa annum Christi 422. Vide tom. 1. pag. 195. & hoc tom. pag. 51.

2 *Magos Nisibenos.* De Magorum nomine & origine differit Ecchell. in Notis ad hunc locum pag. 265.

3 *Abraham ex Mahuza.* Chosroës Anuscervanus Persarum Rex anno regni octavo quum Antiochiam Syriæ vastasset, ejus incolas captivos in Persidem abducens, urbem *Mahuzam* in provincia Garmæorum condidit, teste Barhebræo in Chronico Syriaco. Vide tom. 2. Bibliothecæ Orientalis pag. 410. Id factum vergente anno Christi 539. vel saltem ineunte anno 540. nam Chosroës regnare cœpit anno 531. ut probat Pagius

Orationem de unione:
Et solutionem quæstionum
De re fidei.

CAPUT CII.

Jacobus Calatensis.

1 Jacobus 1 Calatensis habet
Commentarium in Proverbia:
2 Et hymnos 2 in Diodoritas,
Et de fide Ecclesiæ.

CAPUT CIII.

Barsumas Charchensis.

3 Barsumas 3 Charchæ habet
4 Librum nuncupatum 4 de Hepate:
Et complures gratiarum actiones:
Et sermones Paracleticos, cum Interpretationibus.

CAPUT CIV.

Ebedjesu Assyriæ Episcopus.

5 Ebedjesu 5 Bahrizi filius Me-

NOTÆ.

1 *Jacobus*, cognomento *Arabs*, Chalatensium Episcopus, sub eodem Phetione Patriarcha claruisse refertur apud Amrum. Vide tom. 2. pag. 431. Est autem *Chalata* urbs Armeniæ, quam Abulpheda in Tabulis geographicis num. 409. & 410. ad occasum Argisæ positam, ab ejusque urbis lacu itinere diei abesse testatur. Ecchell. & Hottingerus pro Calatensi *Cletiam* reddunt.

2 *Hymnos*. Ecchell. *Exercitationes Diodoritarum*. Hottingerus, *disputationes familiæ Diodori*, *ideſt*, *contra Diodorum*, haud recte. De voce Syriaca ܡܕܪܫܐ *Madrasce*, recole quæ suprà dixi hoc tom. pag. 62.

3 *Barsumas Charchæ* Episcopus ejusdem Jacobi synchronus. Est autem Charcha urbs apud Seleuciam & Ctesiphontem in Assyria, quam pleno nomine ܒܝܬ ܟܠܟܝ *Charcham*, seù oppidum *Beth-Seleuciæ* appellant. Aliam in finibus Arabiæ & Syriæ *Charcam* nominat Abulpheda num. 172. quæ in sacro Francorum bello apud Gulielmum Tyrium alioſque Scriptores occurrit.

4 *Librum nuncupatum de hepate*. Ecchell. legit, ܣܦܪܐ ܕܡܫܡܫܢܐ ܕܒܝܬ ܟܒܕܐ *librum nuncupatum de Regimine*, contra metri heptasyllabi rationem, quæ lectionem Codicis nostri confirmat.

5 *Ebedjesu Metropolita Athur*, hoc est, *Assyriæ*, Ninives nimirùm, & Mosuli, ut ex Amro liquet tom. 2. pag. 458. Ejusdem Ebed-

jesu

Metropolita Athur
1 Scripsit de divisione 1 hæreditatum,
2 Et expositionem 2 Officiorum.

CAPUT CV.

Daniel Episcopus Tahal.

3 Daniel 3 Tobonitæ 4
4 Episcopus Tahal 5
5 Composuit librum Florum,
Et sermones Paracleticos & Interpretationes.

Et solutionem quæstionum Textus (*Scripturæ*,)
Et variorum ænigmatum.
Habet etiam gratiarum actiones:
Et orationes metricas.

Prætereà edidit solutionem quæstionum
Quinti divini tomi
Sancti Isaac Ninivitæ:
6 Et explicationem 6 capitum scientiæ.

CA-

jesu meminit infrà Sobensis, ubi de Synodis Orientalium. Amrus in vita Eliæ I. Patriarchæ, eum monachum fuisse affirmat cœnobii Eliæ, quod Saidi appellatur, deinde ad metropolim Athur, hoc est, Mosuli promotum circa annum Christi 1028.

1 *De divisione hæreditatum*. Ecchell. habet ܦܘܠܓܢܐ ܕܢܚܠܬܐ *divisiones hæreditatum*.

2 *Expositionem officiorum*. Hunc titulum præfert liber anonymus, de quo tom. 2. pag. 489. & hoc tom. pag. 166. Ecchell. pro ܦܫܩܢܐ ܕܦܩܕܐ *Declaratione seu expositione Officiorum*, legit ܦܪܫܓܢܐ ܕܦܩܕܐ *Distinctiones Officiorum*.

3 *Daniel* Episcopus Tahalensis, Mosulano Metropolitæ Ebedjesu, cujus cap. præced. facta est mentio, si bene conjicio, synchronus: nam Ebedjesu librum suum *Declarationis Officiorum* inscriptum, Danieli nuncupavit, ut liquet ex Cod. Syr. XI. tom. 2. pag. 489.

4 *Tobonitæ*. Patria Danielis, per quam ab altero Daniele cognomento ܒܪ ܡܪܝܡ *Bar-Mariam*, hoc est, Mariæ filio, & à Daniele Rhesinensi distinguitur, de quibus Sobensis in hoc catalogo.

5 *Tahal*. Ita habet Sobensis, & auctor vitæ Xenajæ tom. 2. pag. 10. Ecchell. legit ܛܠܚ *Talah*. Est autem Tahal urbs Garmæorum in finibus Persidis sita, unde Xenajas, seù Philoxenus, famosus Monophysitarum antesignanus prodiit.

6 *Capitum scientiæ*, hoc est, capitum gnosticorum Evagrii, de quibus suprà. Ecchell. malè *principiorum scientiæ*.

CAPUT CVI.

Abraham Episcopus Bassoræ.

1 Abraham [1] Metropolita [2] Bassoræ
2 Composuit Epistolas, & librum
3 Expositionis verborum 3 præstantium
Theodori Commentatoris.

CAPUT CVII.

Job Catarensis.

4 Job 4 Catarensis elaboravit
Elucidationem totius novi *Testamenti*,
Necnon Legis (*idest*, *Pentateuchi*,) & omnium Prophetarum,
Præter elucidationem Judicum.

CAPUT CVIII.

Ibas.

5 Ibas 5 composuit elucidationem
Psalmorum totius Davidis:
Sermones Paracleticos, aliosque tractatus
De Judiciis Ecclesiasticis.

Habet præterea elucidationem tomorum
Duorum Gregorii (*Nazianzeni*)
Et

NOTÆ.

1 *Abraham* ex Episcopo Schiaharzur post Josephi obitum ad Bassoræ metropolim à Mari Bar-Tobi Patriarcha promotus, vivebat anno Christi 990. Vide tom. 2. p. 443.

2 *Metropolita*. Syriacè ܡܛܪܢ *Mitran*, quæ vox ex Græca μητροπολίτης, & Syriaca ܡܛܪܢܝܬܐ diminuta, Arabibus familiaris est.

3 *Verborum præstantium*. Ecchell. legit ܡܠܐ ܕܣܬܝܪ *verborum obscuriorum*.

4 *Job Catarensis*. Ecchell. ܐܚܘܒ *Ahub*, litera ـ *Jod*, in ـ *Het* permutata. Sub eodem Mari Patriarcha vixit circa annum Christi 990.

5 *Ibas*. Ita in nostro Codice. At Ecchell. & ex eo Hottingerus habent, ܕܢܚܐ *Denha*: quorum fidem sequutus, dixi suprà pag. 24. Denham duos Tomos S. Gregorii Nazianzeni dilucidasse. Sub Phetione Patriarcha circa annum Christi 740. claruit, Paulo Anbaræ, Jacobo Arabi, & Abæ, qui postmodum ad Patriarchalem dignitatem evectus fuit, synchronus.

Et commentarium in Dialecticam
Magni Aristotelis.

وَمُحَمَّدًا وَمَحْمُودًا
وَأَحْمَدَ وَمُحَمَّدًا .

CAPUT CIX.

Scialita Episcopus Rhesinæ.

1 Scialita 1 Episcopus
2 Rhesinæ composuit 2 Interpretationes,
Paracleticos sermones, Preces,
Canones, & de causis.

Edidit etiam metrica capita, quæ canuntur
3 Ad portam 3 cancellorum:
Nec non capita soluta oratione:
4 Et expositionem 4 duorum canticorum.

سَكْلِيطَا أَسْقُفُ
وَمُفَسِّرُ هُوَ لِقَوْلَاهُ :
مَقَالَاتُ وَرُكُوعَاتُ :
وَقَانُونَاتُ مَعَ عِلَلِهَا .
وَأَيْضًا كَمْ مِنْ مَقَالَاتٍ وَمَدْرَاشَاتٍ
بِلَا لَوْنٍ مَنْثُورَةٍ مَعَهُمْ .
وَتَفْسِيرَ قَوْلَيْنِ : وَلِلَّا مَعَهُمْ :
وَمَعْنَى أَوَّلِ شَحِيمَا .

CAPUT CX.

Babæus Persa.

5 Babæus 5 Persa, qui fuit
Episcopus Rivardsciri,
Composuit librum, quo continetur solutio
Variarum quæstionum.

بَابَاوِيُّ فَارِسِيُّ
أَسْقُفُ رِيوَرْدَشِيرَ
وَأَلَّفَ كِتَابًا وَفِيهِ حَلُّ
هَذِهِ الْمَسَائِلِ وَهَذِهِ الْمَعَانِي .

CA-

NOTÆ.

1 *Scialita* Rhesinæ in Mesopotamia urbis Episcopus, Paulo Anbaræ Præsuli æqualis, anno Christi 740. apud Syros Nestorianos innotuit.

2 *Interpretationes*. Homiliæ duæ *de Beata Maria*, & altera *de Feria tertia Rogationum*, exstant Codd. Amid. 1. 8. & 10. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. & 583. & Cod. Syr. 1. tom. 2. pag. 486.

3 *Ad portam cancellorum*. Persoluto Missæ sacrificio Syrus Nestorianus Sacerdos ad portam cancellorum Altaris descendens, conversa ad populum facie, Benedictiones quasdam metricas, vel sine metro canere solet, quarum exemplar vide Cod. Syr. Amiden. XI. tom. 1. pag. 583.

4 *Duorum Canticorum*: quorum alterum incipit, مُبْدِئَ مَعْلَمَا *cognitor cogitationum*, alterum, مَعْ هَذَا *quamquam exuatis*: utrumque autem S. Simeoni Barsaboë Seleucien sium Archiepiscopo & martyri inscribitur, ut dixi tom. 1. pag. 12.

5 *Babæus* Persa, Rivardsciri Persarum metropoleos Episcopus; sub Ananjesu secundo Patriarcha claruit circa annum Christi 780.

CAPUT CXI.

Sciaadoſtus Tirhanæ Epiſcopus.

1 Sciaadoſtus 1 Tirhanæ Epiſcopus
compoſuit
Orationem Synodicam:
Necnon Epiſtolas, Canones,
Oratiunculas, & Interpretatio-
nes.

CAPUT CXII.

Abibus Monachus.

2 Abibus 2 Monachus compoſuit
Meditationes de regimine (*mo-
naſtico.*)
Et Capita 3 Scientiæ: & Cantus 4
3
4 Hymnoſque.

CAPUT CXIII.

Babæus Niſibenus.

5 Babæus 5 Niſibenorum filius Edi-

NOTÆ.

1 *Sciaadoſtus* Tirhanæ Epiſcopus unà-cum Milleſio Zuabiæ Antiſtite, quum Abas ſecundus Patriarcha Seleuciam reliquiſſet, Sedem Patriarchalem Vicaria poteſtate rexit anno Chriſti 748. ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 431.

2 *Abibus* monachus in monte Janan unà-cum Jacobo fratre claruit ſub Timotheo Patriarcha, Jeſujabo Adjabenorum Metropolita, & Salomone Hadathæ Epiſcopo, circa annum Chriſti 800. ut refert Thomas Margenſis lib. 6. hiſt. monaſt. cap. 8. in vita Gabrielis Abbatis, ubi quædam ejuſdem Abibi geſta perſtringit.

3 *Capita Scientiæ*: hoc eſt, gnoſtica, ad imitationem eorum, quæ Evagrius olim compoſuerat. Ecchell. & Hottingerus, *de principiis ſcientiarum*. Vide ſuprà cap. 105.

4 *Cantus Hymnoſque*. In textu ad verbum, *& voces cantuum hymnorumque*. Sed vox ܩܠܐ, quæ alibi *vocem* ſignificat, quum canticis hymniſque conjungitur, pro cantus modulatione uſurpatur, ut ex libris Eccleſiaſticis Syrorum patet. Ecchell. & Hottinger. perperàm vertunt, *de componendis hymnis & canticis*, perinde acſi Abibus tractatum de modo componendi hymnos & cantica ediderit, quod à Sobenſis mente alienum eſt.

5 *Babæus* Niſibenus, ſub Salibazacha Patriarcha innotuit circa annum Chriſti 720. Ejus geſta & ſcripta refert Margenſis lib. 3. hiſtor. monaſtic. cap. 1. 2. & 3. his verbis.

Sanctus Magister noster Babæus Doctor, vir fuit multa eruditione insignis, complexione robustus, corpore & membrorum structura validus. Habebat, ut ferunt, suavem & sonoram vocem, velut tubæ. Has præter naturæ dotes inerat illi castitas, & puritas, atque charitas, suavitasque morum, animi demissio, multaque comitas & urbanitas: quas ob virtutes novissimis hisce temporibus eâ, qua Doctores priorum sæculorum, famâ inclaruit. Sed præ cæteris nomen ejus illustre reddidere excellentia facta, & omnes leges & statuta Scholarum, quæ ob

ſegnitiem & neglectum exoleverant, & ab eo reſtituta atque ad priſtinum vigorem nitoremque revocata fuere. Babæus urbem Gabiltham in provincia Tirhana patriam habuit, in qua ſpiritualis operis prima fundamenta jecit, filioſque procreavit præſtantes, qui parentis ſui veſtigiis inſiſtentes, ſapientiſſimi patris hæredes ſeſe probavere. Compertum autem eſt, Babæum floruiſſe ſub Catholico Patriarcha Saliba-Zacha: id enim teſtantur ejuſdem Babæi ad Saliba-Zacham quæſtiones diverſæ. Quemadmodum verò Iſraeliticus populus Babylonico ſub jugo gemens, divinarum laudum oblitus fuiſſe viſus eſt, quoniam, ut Scriptura loquitur, haudquaquam illis fas erat in terra aliena cantare cantica Domini: ita pariter temporibus Sancti Magiſtri noſtri Babæi confuſi fuiſſe videbantur ritus Eccleſiaſtici ſacrarum proceſſionum, & Cantus, modi, & hirmi, & pſalmodia univerſa ea, quæ ad Pſalmum, Domine clamavi ad te, peragi ſolet: necnon & clauſulæ precum, & pſalmorum modulationes, & ſtationes, & cantiones, & hymni, qui alta voce recitantur; ita ut unaquæque regio, urbs, cœnobium, & ſchola ſuos haberet canendi modos, & ſacrarum ſupplicationum ritus. Quamobrem factum fuerat, ut externus quiſque, literis licet excultus & in ſcholis exercitatus, extra propriam Scholam manere velut imperitus & rudis cogeretur. Et quemadmodum quum Judæi in urbem Hieruſalem poſtliminio rediiſſent, univerſa pſalmodia reſtituta eſt, & priſtinam gloriam recuperavit: & quemadmodum ante Mar Jeſujabum Catholicum Adjabenum ſacrarum ordinationum ritus confuſi fuerant, illius autem operâ & auctoritate conveniens omnibus Eccleſiis ritus & communis factus eſt: ſimiliter Spiritus ſanctus beatum hunc neceſſariâ ſapientiâ inſtruxit, docuitque modos ſuaves, & compoſitiones jucundas Eccleſiaſticæ muſicæ, ſuiſque chariſmatibus implevit, & ſuis theſauris locupletatum, ſuæ doctrinæ organum & ſpiritualem cytharam fecit. Quapropter factus eſt pater doctorum, & magiſter ſapientum, poſtquam ejus cor ſuſcitavit Dominus eo ardore, quo Zorobabelis animum inflammavit. Ita demùm Gabiltham & ſcholam ibidem erectam, quam excellentibus diſcipulis commiſit, deſerens, ad hanc Adjabi provinciam venit; & primùm quidem magnam ac celebrem Scholam fundavit in oppido nobilium piorumque incolarum, Chaphar-Uzel nuncupato, operâ uſus venerabilis Zadanphruchi, qui pater fuit Phruczadi nobilis patris bonæ memoriæ Lavarſaphi, & Maſalmæ, eam ſedem tenente Sancto Mar Joanne Epiſcopo Metropolita (cujus geſta vide apud eundem Margenſem lib. 2. à cap. 30. tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 494.) *Poſtquam verò in ea Schola ad plures annos idem beatus magiſter noſter Babæus moram produxiſſet, inde ad terras Margæ profectus, ibidem quatuor & viginti Scholas ex parte reſtituit, & ex parte à fundamentis erexit. Et quoniam quidam fortaſsè iſta, quæ ſcribimus legentes, falſa & commentitia eſſe exiſtimare poſſent, prædictarum Scholarum nomina hìc ſubtexere non incongruum arbitramur, etſi prolixa & inſulſa inde fieri oratio noſtra videri poſſit.*

Provinciam itaque Margenſem ingreſſus beatus, Scholares primùm congregavit, conſtructoque gymnaſio, codicum lectionem emendavit & reſtituit in oppido Saphſaphæ, quod Baſoſam vocant. Mox etiam in monaſterio Buſeli in Caſtro Gherino: deinde aliam Scholam condidit in monaſterio .... & aliam in monaſterio Cyri, aliamque in Akra, & aliam in Hardaſo, ac aliam in Salmata: item aliam in Beth-Edre: aliamque in Chatra, & aliam in Makabta: ac aliam in Nirema paſtorum: aliam ſimiliter in Kuph: aliam quoque in Nirabrazaja, atque aliam in Gubis, & aliam in monaſterio Sancti Achæ, aliamque in monaſterio Sancti Ephræm: aliam itidem in Maja Karire (ſeù Aquis Frigidis:) *aliam ſimiliter in Beth-Aſa: atque aliam in Beth-Sati. Item aliam in Beth-Kardag: aliam itidem in Haneſo: aliam ſimiliter in Beth-Roſtako: aliam etiam in Beth-Narko: aliam denique in Beth-Tarmeſa. Omnes has Scholas ſapiens Paradiſi cultor plantavit, vel reſtituit in Provincia Margenſi. Proditum eſt autem, è Babæi Schola ſexaginta prodiiſſe doctos diſcipulos, & ab eodem totidem gymnaſia fundata fuiſſe, ſuumque ab illo datum habuiſſe Rectorem, & proprios reditus & prædia, operâ & ſtudio fidelium Dei amantium, quibus videlicet curæ erat divina doctrina. Poſtremò ad oppidum Caphar-Uzelum regreſſus, inde quotannis Scholas univerſas bis viſitabat: ne videlicet quæ optimè ſtatuta & decreta ab ipſo fuerant ſuiſque diſcipulis tradita, aliorum incuria interirent. Ab auctore itaque, Babæi conſtitutio nuncupata fuit.*

(Nimirùm ܡܫܚܬܐ Cantus, ſeù Muſica Babæi.)

Ne verò quis credat Babæum in muſica tantummodo verſatum, Scripturarum verò atque literarum ſcientia caruiſſe, addo, ab illo varios & multiplices tractatus nobis relictos fuiſſe. Edidit ſiquidem Orationes, & Inſtitutiones quamplures, quas quum lector percurrerit, comperiet profectò illum in ſcientiis, quæ circa ſpeculationem verſantur, admodum fuiſſe exercitatum. Inter cæteras ejus lucubrationes ſunt duæ & viginti Interpretationes (hoc eſt, Homiliæ) *ordine alphabetico digeſtæ, quæ à pueris in Feſto Hoſannarum cantantur. Paracleticæ præterea, & Benedictiones eodem ſimiliter Alphabeti ordine conſcriptæ: & liber variarum ad varios epiſtolarum: prolixæ inſuper ſuper ſponſos ſponſaſque benedictiones. Sed & quum ad memoriam ſancti Mar Jacobi in Beth-Abe frequenter adire ſoleret, de eodem ſancto Jacobo cantiones magnis myſteriis refertas juxta elementarem ſeriem diſpoſitas conſcripſit duas & viginti. Et cantus mutationem adjecit hymno, cujus initium, Ecce avolarunt dies mei. Et ad hymnum, qui incipit, Ecce mortuis, cantiones duodecim. Et de Mar Neſtorio cantionem adjecit, quæ incipit, In ſemita juſtorum. Alias præterea beatus Doctor lucubrationes edidit, quas ſicui quærere libuerit, eas in ſancto Beth-Abenſi cœnobio reperiet.*

Poſt univerſa hæc præclarè geſta, dum videlicet plantaret & irrigaret, procrearet atque educaret, produceret ad juventam, & ad ſenium deduceret; has demùm terras reliquit, & in urbem ſuam ſe recepit, ibique in profunda ſenectute à laboribus ſuis & divinis

curis

1 Edidit 1 Orationes, Epiſtolas,
2 Cantica, Hiſtorias 2,
3 Adhortationes, & inſtitutiones 3.

ܐܝܗ ܕܗ ܡܐܡܪܐ ܘܐܓܪܬܐ :
ܫܒܚܬܐ ܘܣܗܕܘܬܐ :
ܡܘܥܛܬܐ ܘܣܕܘܪܐ .

CAPUT CXIV.

Simeon Taibutha.

4 Simeon 4 Taibutha edidit
5 Librum 5 de regimine;
Et alterum de medicina:
Necnon expoſitionem myſteriorum Cellæ.

ܫܡܥܘܢ ܕܒܝܬܐ ܐܝܗ ܕܗ
ܕܐܣܝܐ ܘܒܪܝܬܐ .
ܘܐܚܪܢܐ ܕܒܪܝܬܐ ܕܐܣܝܐ .
ܘܦܫܩܢܐ ܕܪܙܐ ܕܒܝܬ ܣܘܟܐ .

CA-

curis Domino ſuo gratiſſimis requiem accepit, & in pulvere patrum ſuorum conquievit. Ejus caſtum ſanctumque cadaver conditum fuit in Eccleſia, in qua didicerat & docuerat, repoſitam expectans glorioſam in revelatione Domini retributionem, ſocius effectus Cyri, Narſetis, Joannis, & Abrahæ, (de quibus ſuprà cap. 53. 55. 56. & 95.) *à quorum videlicet doctrina lumen accepit, aliiſque tradidit, & quorum geſta moreſque imitatus fuit.*

Ferunt, quum Babæus in Caphar-Uzel commoraretur, Mar Abrahami cognomento Claudi matrem ex Beth-Sajada filium ad eum adduxiſſe, atque cum lacrimis ab eo petiiſſe, ut puero benediceret. En, ajebat, dimidium hominis tibi ſiſto. Cui Babæus, puerum manu utraque complexus: non hic dimidium hominis eſt; imò verò ſcias hunc patrem patrum; & doctorum principem futurum, atque per univerſum Orientem nomen ipſius eruditionemque celebratum iri. Vera Babæum nunciaſſe exitus demonſtravit. Nec illud prætereundum, quod cæteroquin omnibus notum compertumque eſt, Babæum, quum jam ſenex ad urbem ſuam rediiſſet, & quæſtionem quandam in frequente diſcipulorum ſuorum conventu propoſuiſſet, cui ex præſentibus nemo reſpondere, nodumque ſolvere ſuffecit, flere cœpiſſe, genas palmis inceſſere, & capillos vellere, quum diceret: Væ mihi ob mea ſcelera obcæcato: quoniam quum putarem hæredes in Eccleſia doctos me relicturum, ſimile quid mihi accidit, ac illi, qui ſerit, & ad meſſem non pervenit. Ita profectò mihi infelici & imperito contigit, quia non ſum lætatus in opere meo. Aderat inter alios puer perſpicaciſſimi ingenii, quem Guriam vocabant. Et quoniam divina gratia ſuos prævenire ſolet, & ſpiritualem ſapientiam quærentes ſibi ſecernere, eâdem gratia excitante puer magiſtro noſtro, num fortaſſe, reſpondit, quæſtionis propoſitæ nodus hac ratione ſolvitur? ſubjecitque ſolutionem. Ad hæc ſenex gaudio exiliens. Obe, inquit, ecquiſnam hic eſt? cui adſtantes: Gurias. Quem quum accedere juſſiſſet, manum oſque capiti pueri applicans, cum magna animi lætitia, bene, ait, huic puero precamini. Hic enim Gurias (ideſt, catulus) *in magnum moloſſum evadet. Quod & factum eſt juxta verbum benedicti ſenis: adeo ut poſt magiſtri noſtri obitum, Raban Gurias doctor evaſerit, ſuamque ob doctrinam & mores præceptoris ſui imitator fuerit. Uterque autem in illa ſancta Eccleſia conditus jacet.* Hæc Margenſis.

1 *Orationes, Epiſtolas, Cantica &c.* De quibus ſuprà Margenſis loco mox citato.

2 *Hiſtorias.* Fortaſsè carmina de rebus geſtis Neſtorii hæreſiarchæ, & Jacobi fundatoris cœnobii Beth-Abenſis, quorum mentio apud eundem Margenſem.

3 *Inſtitutiones*, ſeù præceptiones morales. Ecchell. *de bonis moribus.* Hottinger *moralia.*

4 *Simeon*, cognomento *Taibutha*, ſub Ananjeſu primo Patriarcha vixit circa annum Chriſti 690. ut de ipſo ſcribit Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom. 2. pag. 425. in hæc verba. *Ejus* (hoc eſt, Ananjeſu Patriarchæ) *temporibus vivebat Simeon Taibutha. Hic medicus egregius erat, & monaſticam profeſſionem adamavit. Ex libri verò ab ipſo editi titulo, TAIBUTHA* (hoc eſt, Gratia) *appellatus fuit.* Laudatur ab eodem Barhebræo Syros inter medicos tom. cit. pag. 315.

5 *Librum de regimine*, vel corporis, hoc eſt, de re medica, vel potiùs animi, ſeù de monaſtico inſtituto, ut de Abibo monachi ſcriptis ſuprà dictum eſt pag. 177.

CAPUT CXV.

Joannes Azrak, Hirtæ Episcopus.

1 Joannes [1] Azrak, Hirtæ (*Episcopus*)
Composuit librum adhortationum,
Et alterum de directione,
Et ducentas octoginta Epistolas.

ܡܪܝ ܐܙܪܩ ܘܫܡܗ ܕ
ܗܘ ܕܟܬܒ ܡܐܡܪܐ ܕ
ܘܡܐܬ ܠܐ ܘܥܣܪܝܢ ܐܓܪ̈ܬ̈ ܕ
ܡܠܦ ܬܠ̈ܬ ܡ̈ܐܐ ܘܫܒܥ̈ܝܢ ܕ

CAPUT CXVI.

Joannes Dilumita.

2 Joannes [2] Dilumita

ܡܪܝ ܕܝܠܡܝܬܐ

Octo

ܠܐ

NOTÆ.

1 *Joannes*, cognomento *Azrak*, hoc est, cæruleus, Hirtensium Episcopus, ejusdem Simeonis Taibuthæ æqualis, sub eodem Ananjesu primo Patriarcha claruit, sub quo Jejunium, quod Syri Nestoriani *Virginum* appellant, instituisse dicitur apud Barhebræum citatum tom. 2 pag. 425. idque à Joanne Patriarcha confirmatur in Responsione Canonica apud Eliam Damascenum ejusdem sectæ Episcopum cit. tom. 2. pag. 429. Vixit usque ad tempora Phetionis, & Abæ secundi Patriarcharum, ut refert Amrus in vita ejusdem Phetionis in hæc verba. فثيـــون من اهـــل بـــاجرمى اســـامـــه صليبـــازخـــا اسقفـــا على الطيرهان . . . . ولما استتاح صليبا زخا حضـــر مارابـــا اسقف كشكـــر وبوحنـــا الازرق اسقف الحيرة . فقـــال يوحنـــا الازرق فى وســـط الجمع بتواضعه لمـــار ابـــا سلمت اليـــك . فـــامتنع عبدالمسيح الحيرى من ذلك واتصلت الخصومـــات وانتهى الامر الى السلطان . فعمل الناس صلوة وشرعوا فى مداراة اهل الحيرة . وفى اليوم الثـــانى انفذ امير المومنين يامر بنصب فثيوب جاثليقـــا فـــامتثـــلوا امـــره واســـامـــوه فى الـــوقـــت .

Phetionem Ba-Germensem Salibazacha Patriarcha *Episcopum Tirhanæ creavit: cujus post obitum quum indicto pro successoris electione Concilio Abas Cascaræ Episcopus inter alios, & Joannes Azrachus Hirtæ adfuissent, & hic audiente universa Synodo, Abæ se accedere humiliter professus fuisset, dicto restitit Abdalmessias Hirtensis. Unde exorto inter electores dissidio, ad Soltanum totum illud negotium devolutum est. Interim habito altero conventu, Christiani causam Hirtensibus adjudicarunt. Sed altera die Emir-al-mumeninus* (hoc est, Imperator fidelium, seù Soltanus) *Phetionem Catholicum creari mandavit. Principis jussioni paruere universi, simulque Phetionem Catholicum proclamarunt.* Et in vita Abæ: *Cupham*, inquit, *Aba profectus, Josephum Assyriæ præfectum adiit, à quo benignè exceptus, postquam propositis quæstionibus satisfeciisset, Hirtam perrexit, ubi Joannes Azrak unàcum fidelibus cum pompa & honore ei occurrit: quandoquidem ordinationi ipsius nequaquam interfuerat, sed eam subscripto dumtaxat libello ratam habuerat.* Reliqua suprà p. 158. Hinc Joannem in vivis fuisse necesse est anno Christi 748. quo Abas secundus Cupham, ut suprà dixi, profectus est, teste Amro cit. tom. 2. pag. 431. Ananjesus autem Patriarcha, sub quo Jejunium Virginum ab eodem Joanne institutum fuit, obiit, eodem Amro teste, anno Græcorum millesimo decimo, hoc est, Christi 699. Vide cit. tom. 2. pag. 424.

2 *Joannes* patria *Hadathensis*, monachus cœnobii Jesu-Zachæ, quod Beth-Raban appellatur, *Dilumitæ* cognomen adeptus est, quod à Dilumitis in captivitatem ductus, apud eam gentem dies clausit. Sunt autem *Dilumitæ* populi in litore Hyrcani, seù Caspii maris in Media magna, ad occasum habentes Adorbiganam, ad austrum Cazuinum urbem, ad ortum Rajam & Tabrestanam, ad boream Caspium mare, teste Abulpheda in Tabulis geographicis num. 163 qui regionem eorum ديلم *Dailam* Arabicè vocat, eosque cum Galanitis conjungit: ipsos verò Galanitas, nunc provinciæ *Cheilan* incolas, Arabicè جيل *Gil*, & جيلان *Gilan*, seù كيل *Chil* & كيـــلان *Chilan* appellari affirmat.

Sunt

Sunt autem antiqui *Gelæ*, de quibus Plinius lib. XI. Vide Cellarium lib. 3. Geograph. antiqu. cap. 20. pag. 826. Porrò Joannes claruit temporibus Ananjesu primi Patriarchæ circa annum Christi 690. ut ex Amro dixi tom. 2. pag. 425. Ejus gesta ex Abu-Noë celebri apud Nestorianos auctore descripta, in suam monasticam historiam transtulit Margensis lib. 2. cap. 22. 23. 24. & 25.

Tandem verò, inquit, *beatus Georgius Patriarcha ex Persarum & Catarorum terris rediit*, ut suprà dictum est pag.153. *Nam & ibidem diu fuerat commoratus. Quæ ei evenere omnia, ex parte gaudium, & ex parte dolorem huic sancto cætui attulerunt. Porrò quum ejus ad paternam Sedem, quæ apud Aramæos erat, adventum omnes sancti senes accepissent, mittendos esse idoneos viros ad consalutandum Patrem patrum decrevere. Caput itaque istud venerabile Patrem Simeonem* (cognomento Sanutam, cujus gesta idem Margensis cap. præcedenti descripserat,) *rogarunt omnes, ut communi nomine debitum illius Paternitati honorem sancto illi Antistiti exhiberet. Quod & facturum se sanctus senex pro sua charitate spopondit. Quamobrem cum quibusdam aliis ad Patriarchæ curiam perrexit. Accidit interèd, ut Hadatham urbem ingressus, hospitio excideretur à quodam viro pio & religioso, qui unàcum uxore sterili hactenus vixerat sine liberis, sicut olim Sulamitis illa pia femina cum viro suo, qui Elisæum Prophetam hospitio susceperunt, ejusque precibus filium à Domino impetrarunt. Rogante autem Abbate Simeone, quomodo res eorum se haberent, responderunt senes, se hactenus caruisse suæ senectutis hærede. Ad hæc Simeon cruce, quam ferebat, in aquam immissâ, eâdemque hoc ritu consecratâ eos uti jussit, subdens futurum ut Deus ipsis propediem filium daret, quem Joannem appellarent. Hæc fatus, ad curiam Patris patrum profectus est.*

Divina enimverò virtus, quæ se timentes prosequitur, atque per omnes generationes admiranda per servos suos patravit, sed & nunc patrare non desinit, sicut olim circa Saram, & Rebeccam, Annam & Sulamitidem, ita & erga pios illos conjuges opus suum cœpit, & ad exitum perduxit: adeo ut recurrente anno juxta orationem & vaticinium sancti senis, filium senes susceperint, quem secundùm magistri nostri jussionem Joannem nominarunt &c. Parentes itaque pii & veritatis amatores, qui puerum tamquam vitalem sui pectoris spiritum diligebant, & ex eo maximam capiebant & jucundissimam voluptatem, ut quem unicam vitæ suæ lucem & solamen haberent; simul ac per ætatem licuit, filium suum literarum studiis addicere sategerunt.

runt. Et quoniam novit Dominus qui sunt ejus, utque à suis agnoscatur, ad perfectionem consummationemque opus perducit; exiguo temporis spatio Psalterium & reliqua puerorum propria rudimenta didicit. Per hunc itaque vitæ ordinem ad eam ætatem perductus, quando nec dum corporis pravas impressiones, nec turpium affectionum impetus sentire cœperat, abdicatis omnibus, nec non senibus illis bona memoria dignis, sanctum hoc cœnobium ingressus est.

Et quoniam de hoc beato viro multi, & præ cæteris Abu Noë, qui cum justis requievit, scripserunt, pauca ego subjiciam. Verisimile videtur, Joannem Sancto Abrahamo cœnobii Zachajesu (seù Jesuzachæ, ut habetur apud Margensem lib. 2. cap. 17.) *præfecto supparem fuisse, & ejus sub præfectura ad cœnobium venisse, sicut in fine ostendam.* (De hoc Abrahamo agit idem Margensis citato lib.2. cap.19.) *Divina verò gratia, quæ illum sancti patris Simeonis precibus donavit, ad ejusdem cellæ limen post deduxit, ut ille qui pueri ortûs fuerat intercessor, idem ipsi adolescenti rector & præceptor ad sublime perfectionis monasticæ fastigium contingeret. Postquam ergo à puero ipsius conditionem, & causam sui ad monasterium adventus intellexisset, enimverò in ejus amorem exarsit, & intimo animi sui sensu eum complexus est, sicut olim Jacob quum primùm dilectum suum Joseph revisit. Quæ quum sancti senes audiissent, & pueri conditionem modumque ejusdem nativitatis intellexissent, sancti senis auctoritatem atque testimonium reveriti, quin statim tonderetur, haudquaquam prohibuerunt, etsi ob defectum ætatis id minimè licere videretur. Exacto demùm tyrocinio quum discipulatum accepisset,* (hoc est, monasticum habitum tonsus induisset,) *in communi illo vitæ genere, communis vineæ apud Doram pagum in valle Regis cura illi demandata est: quam & multo tempore excoluit, magnos in virtute progressus faciens, ut senibus in monastica disciplina à puero exercitatis comparandus videretur. In eadem vinea casam parvulam sibi adornavit, in qua Deo inserviebat, vigiliasque & alios monasticos labores exercebat longo quo ibi commoratus est tempore: ubi ad hanc diem ejusdem sancti viri precibus virtutes fieri ægrorumque curationes, tradunt pagi illius incolæ Fideles Dei amantes.*

(Subjungit duo miracula: alterum, quod Elisæum quendam monachum, qui eidem vineæ custodiendæ præfectus fuerat, latrones Cartuæi noctu aggressi, ab eodem Joanne, qui Elisæo videndum se præbuerat, repulsi sunt: Alterum de nuce, quam idem Joannes plantaverat, fructus admirabiles proferente. Quæ omnia ex vulgo nimis credulo, & miracula virtutesque suis tribuere solito, Margensis in sectæ suæ laudem, absque ullo examine accepisse censendus est: neque enim ab exosis Deo Nestorianis hæreticis vera miracula patrari queunt. Eâdem censurâ notandæ sunt laudes, quæ eidem Joanni Dilumitæ aliisque illius sectæ Scriptoribus, à Margensi, aut Amro tributæ hìc, vel alibi occurrunt.)

In eo libro, quem religiosissimus David composuit, & Paradisum parvum nuncupavit, cujus primum caput gesta continet magistri nostri Georgii Bar-Sajadæ Abbatis, in ea libri parte, in qua Abbatis Salibæ Aramæi acta congessit, tradit hanc provinciam gravissima fame aliquando vexatam fuisse. Hinc ergo vero propius apparet beatum Joannem à Mar Abrahamo tonsuram accepisse. Illo enim famis tempore beatus Abrahamus interierat. Quum verò fames invaluisset, nec ullum remedium alicunde appareret, Abbas Simeon, qui ternos eo tempore habebat discipulos, quos inter beatum istum Joannem numerabat, eosdem sic est alloquutus. Eja, filii, migremus hinc, & ad loca montana pergamus, ubi arborum foliis vitam sustentare facile erit. Hæc præfatus ad Nirbam Beth-Gazæ unàcum iis profectus est, etsi alii eum ad terras Seleucianas profugisse tradant. Per hunc modum dum in iis locis arborum pomis vescuntur, & à sene benedicto in viam salutis diriguntur, magni Simeonis migrationis tempus advenit. Quamobrem convocatis ad se discipulis, velut olim Jacob filiis suis, ita loquutus est. Accedite ad me, discipuli mei, & dicam vobis quæ singulis vestrum eventura sunt post meum à vobis discessum. Quumque primus accessisset, dixit ei: te quidem lupus rapiet. Et alteri: tuam verò, fili, viam nemo visurus est, aut cogniturus, qua de seculo exibis. Et te, fili mi Joannes, te, inquam, magnificabit Dominus virtutibus & signis, caput te ac principem faciet in disciplina gentium barbararum, & in congregationibus fratrum monachorum. Quæ omnia secundùm sancti viri vaticinium singulis evenere, sicut ejus Acta testantur.

Nam post obitum sancti illius senis, quum tres ipsius discipuli in ejus antro remansissent, alter quidem codices à beato magistro descriptos distracturus in vicinos pagos descendit, cogitans pecuniâ inde collectâ aliquid pro communi fratrum victu mercari. Sed mundi illecebris captus, ad nuptias cum femina quadam convolavit: & hic est, quem lupus rapuit. Quem quum alii duo aliquandiu frustra expectassent, descendit socius alter, amissum fratrem requisiturus: sed nec iste est reversus, nec aliquando rescitum fuit quo tandem abiisset. Ferunt illum Lugentis habitu (Anachoretas Syri ܐܒܠ Abile, *hoc est*, Lugentes appellant; quod nomen tùm in historia monastica, tùm in Ecclesiasticis officiis passim occurrit) *ad interiores montes secessisse. Bonus itaque Joannes à duobus sociis derelictus, ipse quoque fratres consequi se posse ratus, deserto excessit, exploraturus quidnam tandem illis evenisset. Sed casu, aut potiùs ex divina providentiâ factum est, ut complerentur quæ de eo prædicta fuerant. Quum enim eodem tempore Dilumitæ grassatores in ea loca, ubi beatus morabatur, irrupissent, ipsum quoque ceperunt, & ad suas terras abduxere. Et hæc de Sancto Joanne dicta sufficiant: quandoquidem ab aliis multa & magnifica de illo prodita literisque consignata fuerunt.* Hucusque Margensis.

1 Octo orationes confecit. . لهذا مامحا حصوم كه

CAPUT CXVII.

Marjabus, & Aphnimaranus monachi.

2 Marjabus scripsit Epistolam, Quam للاصعني هنومص راسه كه لمؤنا

NOTÆ.

1 *Octo orationes*. Ecchell. legit لهذا مامحا *novem orationes*.

2 *Marjabus* (vox composita ex هنا *Dominus*, & حمد *dedit*) Jacobo cœnobii Beth-Abensis fundatori æqualis, floruit circa annum Christi 590. de quo hæc Margensis lib. 1. histor. monastic. cap. 18. & 19.

Ego verò constitutæ narrationi præmittendam putavi hoc in opere historiam, quam Salomon Bar-Garaphus de beato Marjabo, & Virgine quadam lugente (ita Syri appellant monachos monialesque, qui pœnitentiæ causa in eremum secedunt, abdicatisque sæculi deliciis perpetuo luctu occupantur, ut suprà dixi p.185.) *conscripsit: unde nobis compertum est, Mar Jacobum ad cellam suam in hoc cœnobium postliminio rediisse. Sic autem se habet. Quidam Sanctorum de beato & inter justos illustri atque admirabili Marjabo, cujus mentionem in diserto & eleganti libro Mar Aphnimaranus magister noster facit* (in eo nimirùm opere, quo epistolam Marjabi exposuit, ut Sobensis in textu affirmat,) *audivisse se narrabat Marjabum ista referentem. Quum, inquit, in montem subiissem, Deum omnia loca occupantem, nullo tamen loco circumscriptum quæsiturus, sanctam quandam feminam reperi tunicâ amictam ex paleis & stipula, ut licuit, contextâ, cui victum radices & silvestria poma præbebant. Accidit autem aliquando, ut infantulam ab ubere pendentem, & lac sugentem simul viderem. Ex nostræ quippe naturæ vitio mulier lapsa fuerat. Enimverò post exactam per quadraginta annos in summa morum innocentia atque integritate vitam, hominum ne dicam, an Angelorum in modum, Diaboli tandem dolis capta corruerat. Quonam autem pacto id contigerit, non est, cur edisseram. Ejus porrò filiam summus ille omnium mortalium Rector velut Mariam pro Heva, pro humo cœlum, pro mortis genitrice parentem vitæ constituit. Paulo quippe post sancta ejus mater piâ Deoque grata*

1 Quam Aphnimaranus [1] expoſuit. ملاهنمدنى قمهضه .

CA-

grata converſatione vitam clauſit, divinamque illam prolem pietatis & virtutis ſuæ hæredem reliquit. Beatam hanc feminam, velut matrem ejus, identidem ixviſere ſanctus Marjabus ſolebat, de qua quum aliquando ſermo incidiſſet, hæc ajebat. Enimverò in mundo degens, extra mundum agere videbatur. Equidem penitus ignoro, an unquam oculos ſuſtulerit, aut faciem cujuſpiam ſpectaverit. Dei quippe contemplatione mens illius continuo tenebatur. Quum autem rogarem, num à me ipſa, ut olim mater ejus, viſitari vellet? Ut placet, reſpondit.

Subjungit, admonitum ab ea Virgine Jacobum, qui è cœnobio Izlenſi ejectus, in montana ſeceſſerat, ad cœnobium Beth-Abenſe relictâ eremo ſe recepiſſe: idque factum anno quinto Choſroæ Perſarum Regis Græcorum 906. (*Chriſti* 595.) ut idem Margenſis ex monaſticis hiſtoriis Jeſuzachæ & Baritæ demonſtrat eodem lib. 1. cap. 20. 21. 22 & 23.

1 *Aphnimaranus* (vox compoſita ex اهنم *convertit*, & مر *Dominus noſter*) monachus, diſcipulus Kamjeſu Abbatis, qui cœnobio Beth-Abenſi quartus à Jacobo illius fundatore præfuit, præter commentarium in Epiſtolam Marjabi, cujus hic in Sobenſis Catalogo fit mentio, ſcripſit *vitam ejuſdem Jacobi Beth-Abenſis, ejuſque diſcipulorum Joſephi & Abrahami*, teſte Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 24. & 32. Vixit ſub Jeſujabo Gadalenſi Patriarcha circa annum Chriſti 630. eumque ab æmulis in crimen Meſſalianiſmi vocatum fuiſſe, idem Margenſis refert lib. 2. cap. 3. in hæc verba.

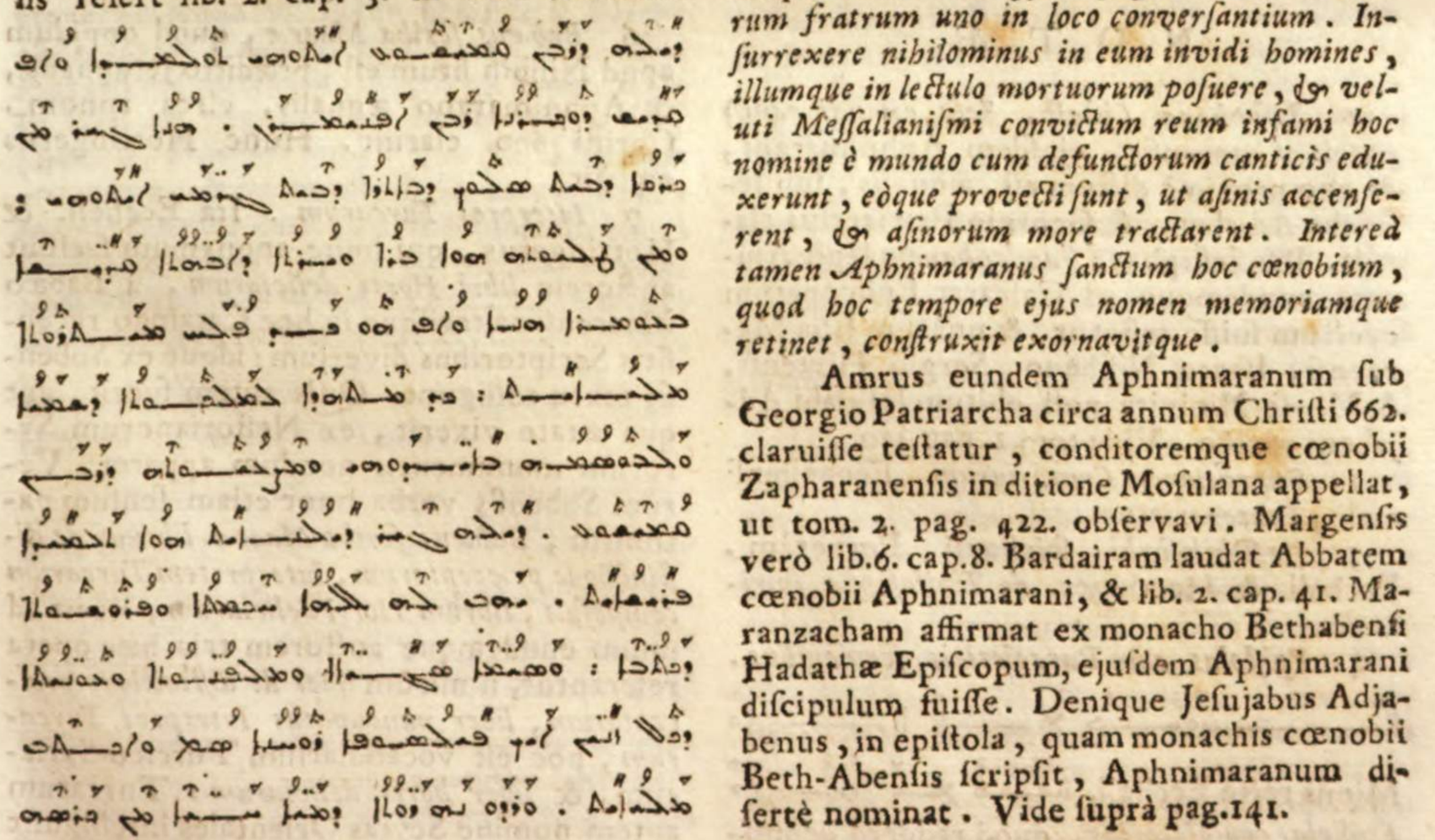

E Schola prædicti Kamjeſu magiſter noſter ſanctæ memoriæ Aphnimaranus prodiit ex oppido Beth-Seleucia in provincia Beth-Garmenſi oriundus. Is à puero ſanctorum Patrum in hoc cœnobio filius & hæres factus, virtutem plene perfecteque excoluit, ad regnum cœlorum ejuſque felicitatem à magiſtro noſtro Kamjeſu eruditus & directus: ejus enim proprius & prædilectus diſcipulus fuit. Dedit autem illi Deus ſapientiam, & intimam ſacrarum Scripturarum intelligentiam. Eapropter complures Tractatus, & doctos commentarios, omniſque generis Cantica, velut ſpiritualis Philoſophus, compoſuit ſcripſitque diſertiſſimè, ut ex ejus ventre, ſecundùm Domini oraculum, aquarum viventium flumina profluere viderentur. Quare columnæ lucis Hebræorum caſtris prælucenti in hac parte ſimilis effectus eſt, Deoque in eo complacuit, ut & ipſe refugium fieret multorum fratrum uno in loco converſantium. Inſurrexere nihilominus in eum invidi homines, illumque in lectulo mortuorum poſuere, & veluti Meſſalianiſmi convictum reum infami hoc nomine è mundo cum defunctorum canticis eduxerunt, eòque provecti ſunt, ut aſinis accenſerent, & aſinorum more tractarent. Interea tamen Aphnimaranus ſanctum hoc cœnobium, quod hoc tempore ejus nomen memoriamque retinet, conſtruxit exornavitque.

Amrus eundem Aphnimaranum ſub Georgio Patriarcha circa annum Chriſti 662. claruiſſe teſtatur, conditoremque cœnobii Zapharanenſis in ditione Moſulana appellat, ut tom. 2. pag. 422. obſervavi. Margenſis verò lib. 6. cap. 8. Bardairam laudat Abbatem cœnobii Aphnimarani, & lib. 2. cap. 41. Maranzacham affirmat ex monacho Bethabenſi Hadathæ Epiſcopum, ejuſdem Aphnimarani diſcipulum fuiſſe. Denique Jeſujabus Adjabenus, in epiſtola, quam monachis cœnobii Beth-Abenſis ſcripſit, Aphnimaranum diſertè nominat. Vide ſuprà pag. 141.

CAPUT CXVIII.

Jesuphana Catarensis.

1 Jesuphana [1] Catarensis
Fecit orationes paræneticas:
2 Et expositionem [2] Centuriarum:
3 Et librum de Philosophia [3] spirituali.

Habet prætereà Orationes, Interpretationes,
4 Epistolas [4] cum Paracleticis sermonibus;
5 Et flebilia [5] cantica
Ordine alphabetico digesta.

CAPUT CXIX.

Babæus Maarensis, Interpres Turcarum.

6 Babæus [6] scriba Maaræ
Librum *edidit* de distinctione præceptorum.
7 Interpres [7] Turcarum composuit
8 Librum Horti [8] deliciarum.

NOTÆ.

1 *Jesuphana* (ideſt, *Jesu exaudi eam*) patria Catarensis, ejusdem Aphnimarani, de quo proximè dictum est, æqualis, sub Jesujabo Adjabeno & Georgio Patriarchis claruit. Pro Jesuphana *Jazdephanam* legit Amrus, eundemque ad Cascaræ Episcopatum evectum fuisse testatur, & unàcum Elia Maruensi, Isaaco Nisibeno, Sergio Hirtensi, & Moyse Ninivita post obitum Jesujabi Adjabeni vixisse. Vide tom.2. pag.420.

2 *Expositionem Centuriarum*. Ecchellensmalè, *Centenariorum*.

3 *De Philosophia spirituali*. Perperàm Ecchell. & Hottinger. *de Philosopho spirituali*.

4 *Epistolas cum Paracleticis sermonibus*.

Minùs rectè Ecchell. *Epistolas consolatorias*, quod reddere debuisset, *Epistolas cum Rogationibus* (seù, *Epistolas & Preces*, ut habet Hottingerus, lectionem ipsius sequutus.

5 *Flebilia cantica*, seù carmina Elegiaca.

6 *Babæus scriba Maaræ*, quod oppidum apud Nisibin situm est, prædicto Jesuphanæ, & Aphnimarano æqualis, circa annum Christi 600. claruit. Hunc Hottingerus omittit.

7 *Interpres Turcarum*. Ita Ecchell. & Hottingerus, qui hunc anonymum faciunt auctorem *libri Horti deliciarum*, à Babæo Maarensi cæterisque in hoc Catalogo recensitis Scriptoribus diversum: idque ex Sobensis textu colligunt. Quis autem fuerit, aut qua ætate vixerit, ex Nestorianorum Syrorum monumentis nondum apparet. Verùm Sobensis verba hunc etiam sensum patiuntur, *Babæus scriba Maaræ librum de distinctione præceptorum, Interpretem Turcarum composuit, librum Horti deliciarum*, ita ut ad unum eundemque auctorem tria hæc opera referantur, nimirùm *liber de distinctione præceptorum, liber nuncupatus Interpres Turcarum*, hoc est vocabularium Turcico-Syriacum, & *liber horti deliciarum*. Turcarum autem nomine Scytas Orientales intelligunt Syri Nestoriani, quos vicinos habebant, & à quibus frequentes irruptiones à quinto usque Christiano sæculo patiebantur.

8 *Librum Horti deliciarum*. Exstant Cod. Syr.

CAPUT CXX.

Sciubchalmaranus Seleuciensis.

1 Mar Sciubchalmaranus 1 Seleuciæ 2
2 Composuit librum 3 Centuria-
3 rum,
4 Et definita capita 4 scientiæ,
Et perutiles Epistolas.

مُدنب هُوصُلحُمْنِ وُهكُمر
هُمر حُمُحا وهَلاُلا
ووُمها هصُمحا وُمُبحُمُا
ةُلسوُلا هُملاوُنُمُا .

CAPUT CXXI.

Joannes Bar-Phincaje.

5 Joannes 5 Bar-Phincaje Se-

هُصُلِح حُز قُنصُلا

هحلا

Syr. 4. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 487. *Excerpta expositionis locorum obscuriorum Evangelii ex libro, cui titulus Paradisus voluptatis*, quem eundem cum هُصُلِح حُز قُنصُلا *librum partium*, literâ *Nun* ر pro ا *Aleph* perperàm substitutâ: quam lectionem Ecchell. & Hottingerus sequuti, sic habent, *librum de partibus*. Plures autem in hoc Catalogo occurrunt, qui *Centurias*, Evagrium Ponticum æmulati, scripsere, ut Jesuphana Catarensis, & Babæus archimandrita, de quibus suprà.

libro Horti deliciarum esse, suspicor.

1 *Sciubchalmaranus* (vox composita ex هصبا *Sciubcha* gloria, & ةُلسوُلا *Lmaran* Domino nostro: quam Syri occidentales sic proferunt, *Sciubholmoran*, ut habent Ecchell. & Hottinger.) sub Georgio Patriarcha vixit circa annum Christi 661. ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 422. Aphnimarano monacho æqualis. Alius proinde à Sciubchalmarano Cascaræ Episcopo, Mar Abæ Patriarchæ discipulo, de quo ex eodem Amro tom. cit. pag. 412. Ex titulo autem *Mar* (hoc est, *Dominus meus*) quo hic à Sobensi decoratur, & ex adjecto *Seleuciæ* nomine conjici potest, eum ex monacho Episcopum illius urbis fuisse. Etsi enim in hoc catalogo idem titulus *Mar* monacho Atkeno præfixus legatur, non tamen urbis nomen adjicitur, sed potius hæc vox ا *monachus* seù solitarius, ut infrà videbimus.

2 *Seleuciæ* هصلحم: non quidem illius, quæ metropolis Babyloniæ est, Sedesque olim Primatis Orientis, quam Syri هكسم *Selik* appellant, Ctesiphonti proximam; sed alterius in eadem regione positi oppidi, quod pleno nomine هصلحم حمد *Beth-Seluc* dicitur, & hoc tomo frequenter occurrit. Ecchell. & Hottinger. pro Seleucienſi *Saluchitam* reddunt.

3 *Librum centuriarum* ا؛هصوا حصحا. Ita emendavi Codicem nostrum, in quo legitur

حصا

pro حُز قُنصُلا *Bar-Phincaje*, legit حُز قُنجُلا *Bar-Frangoje*, hoc est, *Francorum filius*: quo nomine Stephanus Edenensis citatus tom. 1. pag. 510. Joannem Maronem intelligit, qui primus fuit Syrorum Maronitarum Patriarcha, cui & recensita hoc loco à Sobensi opera supponit. Verùm ex dictis tom. 2. p. 283. 306. & 350. liquet Joannem hunc Maronem tùm à Joanne Bar-Phincaje, cujus hìc mentio, tùm ab altero Joanne Marone, quem Gregorius Barhebræus circa annum Christi 1017. in Mesopotamia obiisse refert, diversum fuisse. Quod autem Joannes Bar-Phincaje monachus Nestorianus fuerit, testatur idem Barhebræus in libro Ethicorum Par. 1. cap. 9. de sacra peregrinatione in urbem Hierosolymam, ubi fragmentum Epistolæ ex eodem profert in hæc verba:

هُصُلِح حُز قُنصُلا مسمبا هُسبسما

1 Septem 1 tomos compoſuit;
2 De 2 puerorum *ſcilicet* diſciplina,
3 Progymnaſmata 3 in voces: Epiſtolas 4:
4
5 Librum adversùs 5 ſectas:
De ſeptem oculis Domini:
6 De vinculis 6, & de perfectione.
Habet prætereà librum quæſtionum.

ﻩﺪﺣ ﻖﻨﻤﻟﺍ ﻩﺬﻫ ﻩﻮﻫ .
ﻩﺫ ﻭﺪﻨﻮﻤﻟﺍ ﻭﻠﻜﻟﺍ :
ﻩﻮﻓ ﺪﻟﻻ ﻩﻠﻴﻟﺍ .
ﻩﻮﻓ ﻭﻫﻭ ﻟﻬﺪﻟﺍ ﻭﺴﻜﻟﺍ :
ﻩﻮﻓ ﻭﻬﺪﻟ ﺘﻨﻫﻭﻫ ﻭﺪﻨﻫ .
ﻭﻭﻫﺍ ﻭﻫﺪﻤﻜﻟ :
ﻩﻭﻫ ﻟﻫ ﻟﻬﺪﻟ ﻭﻫﺍﻟ .

Joannis Bar-Phincaje monachi Orientalis (hoc eſt, Chaldæi, ſeù Neſtoriani) *ad quemdam monachum amicum*. Ejuſdem meminit & Sobenſis in libro Margaritarum Par. 3. cap. 5. ubi ſententiam ex ipſo adducit ad probandum, duas Chriſto Domino hypoſtaſes perſonaſque ineſſe.

1 *Septem tomos*. Edenenſis cit. tom. 1. pag. 510. octo libros Joanni adſcribit, ex uno *de vinculis & de perfectione* libro duos faciens.

2 *De puerorum diſciplina* ﻥﺎﻔﻴﻘﻟﺍ ﻥﺎﻴﺒﺼﻟﺍ . Ecchell. ﻥﺎﻴﺒﺼﻟﺍ ﻥﺎﻔﻴﻘﻟﺍ *de erudiendis pueris*, ſeù de puerorum regimine.

3 *Progymnaſmata*, ſeù exercitationes *in voces*. Hottingerus interpretatur, *progymnaſmata Rhetoro-Logica, vel Grammatica*. Edenenſis *expoſitionem vocum Sacræ Scripturæ, cujus meminit Barhebræus in Horreo myſteriorum*. Verùm Barhebræus loc. cit. non Joannis Bar-Phincaje meminit, ſed Joannis Maronis ſæculi undecimi ſcriptoris, cujus expoſitionem in librum Sapientiæ laudat.

4 *Epiſtolas*. In Cod. noſtro pro ﻞﻴﺳﺮﻟﺍ *Epiſtolis*, mendosè legitur ﺭﺎﺠﺘﻟﺍ *mercator*. Unam ex epiſtolis Joannis laudat Barhebræus, ut mox dixi. Edenenſis binas hìc Joannis epiſtolas deſignari putat, alteram de duabus Domini naturis, alteram de duabus ejuſdem voluntatibus. Verùm, ut modo ajebam, hæc de Joanne Marone, non de Bar-Phincaje intelligi queunt.

5 *Librum adversùs ſectas*. Ecchell. *& quem compoſuit contra falſos cultus*. Hottinger. *contra falſa numina, ſeù falſam religionem*. Vox ﺓﺩﺎﺒﻋ, *cultum, timorem, ſuperſtitionem, numen*, & ſectam quamcumque ſignificat. Hunc Joannis adversùs ſectas ſeù hæreſes librum citat Sobenſis in lib. Margaritarum, in quo Neſtorianum dogma adſtruit. Edenenſis Bar-Phincaje cum Marone confundens, per hæc Catalogi verba librum intelligit *de ſectis adversùs hæreſim Neſtorii duas in Chriſto Domino perſonas ſtatuentis, nec non contra blaſphemiam Petri Fullonis de Triſagio*. Atqui ſuprà vidimus, Joannem Bar-Phincaje pro Neſtoriana potiùs hæreſi ſcripſiſſe.

6 *De vinculis & de perfectione*. Hottingerus librum de perfectione memorat, de vinculis non item. Ecchellenſis pro libro de vinculis, habet *de cingulis*. Edenenſis ex uno duos libros facit, alterum *de obligationibus ſeù interdictis*, alterum *de perfectione*, qua voce Miſſam ſignificari arbitratur, & Chirotoniam, quarum meminit Abraham Ecchellenſis in ſuis libris. Verùm qui de Miſſa, & Chirotonia tractatus ab Ecchellenſi memorantur, ii Joanni Maroni, non Joanni Bar-Phincaje tribuuntur: & quidem illos non Maronis, ſed Darenſis Joannis & Barſalibæi Dionyſii genuinum fœtum eſſe, demonſtravi tom. 2. pag. 123. & 176. Itaque hoc loco per vocem ﻞﻴﺼﻓ intelligi exiſtimo vel tractatum *de vinculis*, hoc eſt, de interdictis Eccleſiaſticis, aliiſque pœnis, quibus reus innodari ſolet; vel *de particulis orationis*, quas Grammatici Syri ea voce deſignant, quum partes orationis dividunt in ﻢﺳﺍ *nomen*, ﻞﻌﻓ *verbum*, & ﻞﺻﻭ *ligamen ſeù conjunctionem*, hoc eſt, cæteras particulas, quæ neque nomen ſunt, neque verbum. Sed primum magis ad rem facere videtur. Per vocem autem ﻞﻤﻛ, vel deſignari tractatum moralem *de perfectione*, vel *de abſolutione à vinculis*, deque collatione poteſtatis Eccleſiaſticæ, quæ antea reſtricta erat & limitata. Solent enim Syri Neſtoriani Epiſcopos à Metropolitanis ſuis ordinatos, ad Patriarcham poſtremò remittere, ut eos ﻞﻤﻛ *perficiat*, quemadmodum in Synodica legitur à nobis ſuprà relata hoc tomo pag 55. Vel demùm *de ſacra ordinatione*: nam ſicuti Dionyſius & alii Græci Patres ſacram ordinationem, ſeù Chirotoniam paſſim Τελείωσιν, hoc eſt, conſummationem perfectionemque appellant; ita Græcam vocem Syri auctores, qui de ſacris ordinationibus ſcripſere, prædicto nomine ﻞﻤﻛ à themate ﻞﻤﻛ, quod *perfectionem conſummationemque* ſignificat, exprimere interpretarique ſolent, ut rectè obſervat Morinus in notis ad ſacras Syrorum ordinationes num. 1. pag. 489.

CAPUT CXXII.

Abraham Netpharenus.

1 Abraham [1] Netpharenus
2 Varias [2] habet compositiones.

CAPUT CXXIII.

Gregorius Abbas.

3 Gregorius [3] monachus
4 Unum librum [4] composuit, & epistolas.

CAPUT CXXIV.

Ebedjesu Monachus.

5 Ebedjesu [5] Adhortationem

Com-

NOTÆ.

1 *Abraham Netpharenus*, aliis Nephtarenus, vel Nephratenus monachus orthodoxus, fortasse ante exortas Nestorianorum & Monophysitarum hæreses in Oriente floruit: colitur enim tùm à Jacobitis, ut dixi tom. 1. pag. 463. tùm à Nestorianis, ut ex historia monastica Margensis liquet, in qua lib. 2. cap. 17. veluti Sanctus à Sabarjesu Rostamo laudatur: quo certè cultu apud utramque sectam caruisset, sive is Monophysita, sive Nestorianus fuisset. Si gesta ejus ab eodem Sabarjesu Rostamo descripta, ut Margensis loc. cit. testatur, exstarent, ad statuendum, quo ille sæculo claruerit, nullis opus esset conjecturis. Illud autem ex ejusdem Margensis auctoritate constat, Abrahamum Netpharenum ante annum Christi 630. vixisse: Ananjesus enim, qui anno Christi 645. vivebat, nonnullos tractatus ex eodem Abrahamo in librum suum, Paradisum inscriptum transtulit, ut suprà dixi pag. 146. & Rostamus ipse Narsetis Babæi Archimandritæ discipuli auditor, post Jesujabi Adjabeni obitum, rogante Kardago ejusdem Jesujabi syncello, res gestas Jesu-Zachæ, Abrahæ, Jesujabi, Abrahæ Netphareni, Job Persæ, & Sabarjesu, hoc est, circa annum 661. publicavit. Vide tom. 2. pag. 493.

2 *Varias compositiones*. Exstant octo tra-

ctatus ascetici, de quibus vide tom. 1. p. 464.

3 *Gregorius* Palæstinus, monachorum in insula Cypro Abbas, S. Epiphanii æqualis, circa annum Christi 390. claruit: de quo vide tom 1. pag. 170.

4 *Unum librum, & Epistolas*. Codex Sobensis, quo utimur, sic habet: حصب هكحا *Fecit librum, composuit & Epistolas*.

5 *Ebedjesu* monachus cœnobii *Kuni*, quod Syris dicitur ܒܝܬ ܩܘܢܝ *Daira-d-Kuni*, Arabicè دير قوني *Dur* (seù potiùs *Dair*) *Koni*, aliàs *Badraja*, haud procul ab urbe Seleucia, ubi Schola fuit, & locus sepulturæ Episcoporum Seleuciæ, ut ex Amro dixi tom. 2. pag. 394. Vixit sub Emmanuele Nestorianorum Patriarcha circa annum Christi 940. ut ex eodem Amro tom. cit. pag. 442.

Pro حصبعصب Ebedjesu, Ecchellensis mendosè legit حصحصا *Akebscema*; quem Hottingerus sequutus, hæc ejus scripta enumerat in Bibliothecar. quadripartito pag. 230. *Epistolæ*, *glossæ*, *ænigmata*, *Proverbia*, *methodo problematico*. Sed in textu Sobensis & *Ebedjesu* dicitur, & *Epistolarum* ejus nulla fit mentio.

Compoſuit, & Paracleticos ſermones, & Interpretationes:
1 Et Capita, & 1 Ænigmata, & 2
2 Verba
Modo allegorico.

CAPUT CXXV.

Achudemes Metropolita.

3 Achudemes 3 compoſuit librum Unum adversùs Philoſophos: Et

NOTÆ.

1 *Ænigmata*. Exſtant anonymi ænigmata Cod. Syr. 3. ad calcem tom. 2. pag. 487.

2 *Verba* ... Ecchell. legit ... *proverbia*.

3 *Achudemes* (hoc eſt, frater matris ſuæ, quem Ecchell. appellat ... *Abuemeh*, Hottingerus *Achubideemeh*,) ſub Choſroë Anuſcervano Perſarum Rege Epiſcopus Syrorum Orientalium fuit, qui à Neſtorianis ſeparati hæreſim Monophyſitarum tenebant, à Jacobo Baradæo ſeù Zanzalo ordinatus, Barhebræo teſte, qui geſta ejus in Chronico Syriaco deſcribit in hæc verba. ...

Eodem tempore (hoc eſt, temporibus Choſroæ Perſarum Regis, & Abæ, Joſephi, & Ezechielis Patriarcharum Neſtorianorum) *claruit Jacobus cognomento Baradæus, ſic appellatus propter veſtimentorum ejus ſimplicitatem*, (laceris enim pannis utebatur, ut dixi tom. 2. pag. 67.) *Ab exulibus autem Patriarchis, qui in carceribus regiæ urbis* (Conſtantinopoleos) *incluſi erant*, (Severum intelligit Barhebræus alioſque Monophyſitas Epiſcopos, qui à Juſtino Imperatore ſedibus deturbati fuerant) *Metropolita œcumenicus ordinatus eſt pro omnibus orthodoxis tàm in Occidente, quàm in Oriente conſtitutis* (Monophyſitis ſcilicet, quos Barhebræus & ipſe Monophyſita orthodoxos conſequentèr appellat. Vide tom. 2. p. 63. Ubi commentitiam hanc Jacobi Baradæi dignitatem Dionyſio accurato rerum Syriacarum ſcriptori repugnare oſtenſum eſt, eumque hominem non Patriarcham, non Metropolitam Œcumenicum, ſed Edeſſenum duntaxat Archiepiſcopum fuiſſe.) *Qui quum in Orientem veniſſet, ſanctum Achudemem ei regioni Metropoli-*

1 Et librum adversùs [1] Magos:
2 Et definitiones [2] rerum omnium.

Necnon librum de Logica,
3 Et orationes [3] de compositione personarum.

Et,

ܘܟܬܒܐ ܥܠ ܡܓܘܣ ܕܗܘ ܒܛܪܝܓ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܦ ܣܓܝ̈ܐ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܐܡܘܬܗ ܐܡܪ̈ܐ ܐܬܬܪ̈ܝ ܘܐܬ̈ܝ ܠܗ ܠܡܫܘܒܬܐ ܕܢܨܪ̈ܝܐ

1 Et, an voluntas 1 poteſtatem habeat
In naturam, Orationes duas.
Et librum unum de anima,
Et homine microcoſmo.
Habet prætereà varia documenta
Eleganti & claro ſtylo.

CAPUT CXXVI.

Abraham Bardaſcendad.

2 Abrahamus 2 Bardaſcendad
Compoſuit librum Adhortationis:
Et expoſitionem Abbatis Marci,
Et diſputationem cum Judæis.

Et librum de via Regia:
3 Item Orationes 3 de Pœnitentia,
Et Epiſtolas varias
Variis de rebus ſcripſit.

CAPUT CXXVII.

Jeſubocht.

4 Jeſubocht 4 compoſuit librum

Qui

ſurpari ſcio. At Neſtoriani nihil frequentius habent in ore, quàm Chriſtum Dominum *eſſe compoſitum ex duabus naturis & duabus perſonis*. Jacobitæ verò etſi à duabus perſonis duabuſque naturis abhorrent, dicunt tamen Chriſtum Dominum *unam habere perſonam ex duabus perſonis compoſitam, unamque naturam ex duabus naturis*. Ita diſertè loquutos fuiſſe notavi Patriarchas eorum Theodoſium, Joannem, & Athanaſium to. 2. pag. 125. & 137. Atque in eundem ſenſum ſcripſiſſe Achudemem Orationes ſuas *de compoſitione perſonarum*, probabile eſt, quum Monophyſita fuerit, ut ex Barhebræo ſuprà demonſtravi.

1 *An voluntas poteſtatem habeat in naturam*: hoc eſt, de libero hominis arbitrio, ejuſque uſu.

2 *Abrahamus Bardaſcendad*, cognomento *Claudus*, ex Beth-Saiada pago oriundus, Babæo Niſibeno æqualis vivebat circa annum Chriſti 720 de quo vide Margenſem in vita ejuſdem Babæi lib. 3. hiſt. monaſt. cap. 3. citatum ſuprà pag. 181.

3 *De pœnitentia*. Codex noſter mendosè habet ܡܐܡܪܐ *Orationes de deſiderio*, pro ܒܥܘܬܐ *de pœnitentia*, literâ ܠ *tau* in ܝ *Jod* & *Aleph* permutatâ.

4 *Jeſubocht* (quem Ecchell. & Hottingerus *Jeſuſ-Buchat* appellant) Perſidis metro-

1 Qui nuncupatur 1 de hoc omni.
2 Nec non librum 2 de judiciis Ecclesiasticis:
Et tractatum 3 de signis aëris.
3

CAPUT CXXVIII.

Jesudenha Episcopus Kosræ.

4 Mar Jesudenah 4 Kosræ composuit Tomos tres Ecclesiasticæ *historiæ*: Expositionem Logicæ: Paracleticos sermones, & Interpretationes.

Hatropolita fuit, ut Sobensis infrà testatur, ubi de Synodis & Statutis Orientalium. Quo autem anno vixerit, mihi non liquet. Id solùm ex eodem Sobensi colligitur, ipsum Simeone Persarum itidem metropolita posteriorem fuisse. Fuit autem Simeon Jesujabi Adiabeni æqualis, ut dixi hoc tom. pag. 127. vel certè sub Timotheo Patriarcha claruit circa annum Christi 800. ut ex Barhebræo notavi tom. 2. pag. 433. & hoc tom. pag. 127. & 162. Laudantur ab Amro quatuor celebres apud Nestorianos viri, qui nomen *Bochtjesu*, seù *Jesubocht* gessere. Alter monachus & cœnobii apud Hadatham urbem fundator, qui sub Saliba-Zacha Patriarcha circa annum Christi 720. claruit. Alter medicus filius Georgii, tertius item medicus Gabrielis filius, quos Abulpharagii interpres latinus in historia Dynastiarum *Bachtisua* appellat. Quartus Tirhanæ Episcopus sub Joanne Isa Patriarcha anno Christi 900. de quibus vide tom. 2. Biblioth. nostræ pag. 311. 315. 430. & 440. Denique floruit apud Syros Jacobitas *Sabochtes* seù *Jesubocht*, qui ad Episcopatum Kennesrinensem evectus, Severi nomen assumpsisse dicitur, & circa annum Christi 640. vixisse, teste Barhebræo, qui ipsum à philosophicis, mathematicis, & Ecclesiasticis studiis commendat. Vide tom. 2. pag. 335.

1 *De hoc omni*, hoc est, de Universo, seù de mundo & cœlo. Tractatus, ut videtur, philosophicus; non concionatorius, ut perperàm existimat Hottingerus pag. 234. inquiens, *Jeschubuchat dedit tractatum concionum* ... *de hoc omni*.

2 *De judiciis Ecclesiasticis* ... Sobensis infrà, ubi de statutis Orientalium, hæc de eodem Jesubocht. ... *Judicia quoque* (seù Statuta) *Simeonis*, & *Jesubocht* &c. Ecchell. pro ... quæ vox *judicia* significat, in Syriaco Sobensis textu habet ..., hoc est, *capita*, quam vocem latinè *judicia* perperàm interpretatur. Hottingerus corruptum Ecchellensis textum, non versionem sequutus, reddit, *de capitibus Ecclesiasticis*.

3 *Tractatum de signis aëris*, hoc est *de internoscendis aëris significationibus*. Arabes opus hujusmodi appellant تقويم *Takuim*, hoc est, directionem, cujusmodi Tractatus sermone Persico exstat tom. 1. pag. 591.

4 *Jesudenah* (hoc est, Jesus exortus est,) Kosræ Episcopus, post annum Christi 700. vixit: nam in sua Ecclesiastica historia, quæ à Barhebræo laudatur, meminit Ananiæ Mardæ & Caphartutæ Episcopi, qui à Cyriaco Jacobitarum Patriarcha anno Græcorum 1104. Christi 695. ordinatus fuit.

Habet prætereà Orationes metricas:
1 Et librum 1 de castitate,
In quo historias congessit
Omnium Sanctorum, & fundatorum.

CAPUT CXXIX.

Abraham Bar-Liphe.

2 Abraham 2 Bar-Liphe confecit Ex-

Statim atque Mar Cyriacus Patriarcha institutus fuit, (inquit Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom. 2. pag. 342. hoc est, anno quo suprà,) *Ananiam quendam ex cœnobio Sancti Matthæi in monte Elphephio Episcopum Mardæ & Caphartutæ ordinavit, de quo hæc scribit Jesudenah Nestorianus. Ananias Jacobita Severianorum Episcopus quum juxta Marden, castrum quoddam è sectis lapidibus tempore Romanorum constructum reperisset, pretio illud sibi comparavit, cœnobiumque in eo fecit, in quo vineam olivasque plantavit, postquam ingentem auri summam præfectis regionis dedisset, suorumque inimicorum indignationem sapientiâ suâ compescuisset. Ecclesiam quoque ibidem, & altare erexit, & complures monachos congregavit, quorum diligentem curam gerebat. Id quod ab illo non propter inanem fallacemque gloriam, sed propter supernam retributionem factum est.* Hæc Barhebræus ex Jesudenah. Ecchellensis & Hottingerus nomen Jesudenhæ sic corrumpunt

Jesus Dnahliabbesra, seù, ut legit Hottingerus pag. 234. *Jeschu denah leiabeb de besro*.

Ubi vox quidem *Leïab*, omninò redundat, eamque in textum Sobensis perperàm intrusam fuisse vel ipsa metri heptasyllabi ratio demonstrat. Vox autem *Dbesra*, vel Ecchellensis hallucinatione, vel typographorum oscitantia in locum *D-Kosre*, obrepsit. Est autem *Kosra* Episcopalis Syrorum Nestorianorum urbs inter eas, quæ ad Patriarchalem diœcesim peculiariter spectant, ut tom. 2. pag. 459. tùm ex Pontificali, tùm ex Tabula Eliæ observavi: cujus loci Episcopos laudat Amrus Joannem, & Jesujabum Ezechielis filium, qui ad Patriarchalem dignitatem postmodùm evectus est. Vide cit. tom. 2. pag. 446. & 449.

1 *Librum de castitate, in quo historias congessit omnium Sanctorum & Fundatorum*, seù Plantatorum, ut vertit Hottingerus: hoc est, eorum, qui monasteria plantarunt. Hunc librum designare videtur Barhebræus, quum Jesudenhæ verba de Anania Mardæ Episcopo refert. Is enim cœnobium apud Marden ædificavit, ut mox dixi.

2 *Abraham* cognomento *Bar-Liphe*, Timothei Patriarchæ, de quo suprà, præceptor fuit, ut Margensis testatur in hist. monast. lib. 4. cap. 3. his verbis. *Erat in hoc cœnobio* (Iacobi in Beth-Abe) *quidam monachus provectæ ætatis senex, cujus mihi nomen haud constat. Timotheus autem patruum habebat Georgium nomine, qui regionis Beth Bagas Episcopatum tenebat; puerum autem Timotheum inde ad Raban Mar Abrahamum commentatorem, qui in Basosa Saphsaphæ pago morabatur, studiorum causa misit.* Et infrà, quum in cœnobio Beth-Abensi

puer

1 Expositionem 1 Officiorum. ܬܡܡܘܠܐ ܘܠܐܣܩܘܡܐ.

CAPUT CXXX.

Alexander Episcopus Hierapolis.

2 Alexander 2 composuit librum ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܥܒܕ ܟܬܒܐ
3 Solutionis 3 nugarum Juliani. ܘܦܫܪܢܐ ܕܫܛܝܘܬܐ ܕܝܘܠܝܢܘܣ.

CAPUT CXXXI.

Proclus Episcopus Constantinopolitanus.

4 Proclus 4 duos composuit libros 5 ܦܪܘܩܠܘܣ ܥܒܕ ܬܪܝܢ ܟܬܒܐ
5 De Sacro commemorationis. ܒܬܘܕܟܪܢܐ ܕܩܘܪܒܢܐ.

puer Timotheus diversatus fuisset, interrogatus ab illo sene, de quo suprà dictum est, quisnam esset, & quo pergeret, sic respondisse dicitur: ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܒܪ ܐܚܘ ܕܓܝܘܪܓܝ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܒܓܣ ܕܫܕܪ ܠܝ ܠܘܬ ܐܒܪܗܡ ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܢ ܒܦܘܠܟܢ ܒܓܣ ܐܙܠ ܠܗܢ ܘܠܡܐ ܐܙܠ ܐܢܬ.

Ego filius sum fratris Georgii Episcopi Beth-Bagas, qui me ad Scholam misit ad magistrum nostrum Abrahamum in Basosa pago. Itaque Abraham in Schola Basosæ ludimagistrum agebat circa annum Christi 750. nam Timotheus in Patriarcham electus fuit anno Christi 778. ut suprà dixi pag. 158.

1 *Expositionem Officiorum*; Ecclesiasticorum scilicet: unde Abrahamo cognomentum ܦܫܩܢܐ *Commentatoris*, seù *Expositoris*, inditum fuit, ut ex Margensi mox dictum est.

2 *Alexander* Hierapolis in Provincia Euphratensi Episcopus, Nestorii amicus integerrimus, Cyrilli verò hostis infensissimus, adeo ut Joannis Antiocheni aliorumque Orientalium ob pacem cum S. Cyrillo initam communioni renunciaverit, claruit anno Christi 431. De ejus Scriptis vide Caveum in hist. liter. tom. 1. pag. 233. Sobensis tàm Alexandrum, quàm Andream & Proclum, de quibus mox sermo erit, loco non suo, (inter Syros scilicet Scriptores, qui Syriacè scripserunt) refert: idque eo factum opinor, quod ipse, quinam ii fuerint, ignoravit, scriptaque eorum, quæ è Græco in Syriacum conversa sunt, Syriacè primùm exarata fuisse existimavit.

3 *Librum solutionis nugarum Juliani*. Ecchell. pro ܫܛܝܘܬܐ *nugarum*, perperàm legit ܫܦܝܪܘܬܐ *erroris*. Alexander S. Cyrillum, ut videtur, æmulatus, hunc librum, cujus nulla apud Caveum aliosque literariæ historiæ Scriptores mentio, adversùs Julianum Apostatam composuit. Simile opus scripsit & Theodoritus, alter S. Cyrilli æmulus, de quo vide Caveum tom. 1. pag. 226. In idem argumentum Orationes aliquot à Chrysostomo habitas laudat Damascenus lib. 3. de Imagin. de quibus Caveus tom. cit. pag. 187. Ephræm quoque Syrus impium Julianum scriptis suis exagitavit, ut suprà dixi pag. 63. Quid? Si libros X. S. Cyrilli Alexandrini adversùs Julianum è Græco in Syriacum conversos, Nestoriani ejusdem S. Doctoris hostes infensissimi, Alexandro suo supposuerunt?

4 *Proclus*, qui tàm in nostro Codice, quàm apud Ecchellensem ex facili Syriacorum elementorum permutatione ܦܘܠܝܣ *Puplius* perperàm dicitur, S. Joannis Chrysostomi in Ecclesia Constantinopolitana Lector, Attici Diaconus, à Sisinio Episcopus Cyzici ordinatus, tandem anno Christi 434. in Maximiani locum Patriarcha Constantinopolitanus creatus, obiit anno 446.

5 *Libros duos de Sacro commemorationis*; Ecchell. ܥܠ ܩܘܪܒܢܐ ܕܕܘܟܪܢܐ *de Sacrificio missæ, & commemoratione*. Hottingerus pag. 236. *Publius duos scripsit Tractatus* περὶ τῆς ἁγίας (*Cœnam Domini intelligit*) *& commemoratione*. Sed lectio Codicis nostri omninò retinenda, qua ad verbum significatur ܩܘܪܒܢܐ ܕܕܘܟܪܢܐ *Sacrum*, seù consecratio *commemorationis*, hoc est, *sacra commemoratio*, seù divina liturgia. Proclum autem præter cætera, quæ Caveus tom. 1. pag. 237. enumerat, scripsisse quoque *Tra-*

Da-

CAPUT CXXXII.

Ebedmeſſias Hirtenſis.

1 Ebedmeſſias 1 Hirtenſis edidit
2 Librum 2 multæ eruditionis.

حدبدهشع شمعلما هُمر
دهُحُا كحمُنه هُمدُلا.

CAPUT CXXXIII.

Theodorus Bar-Choni.

3 Theodorus 3 Bar-Choni 4
4 Confecit librum Scholiorum.
Habet prætereà Eccleſiaſticam *hiſtoriam*:

لمُوُوُوهه حدُهُنه
حدّب دهُحُا وُرهشكُمر.
: ٥٨٨ كه ٥٨٨ حكّهمؤعُا
معكهنلا

Et

ſtatum de traditionibus miſſæ divinæ, quem hoc loco Sobenſis intelligit, nemo eſt qui neſciat. Ejuſdem Procli *epiſtolam ad Armenios* laudat Barhebræus in ſua Theologia tom. 2. pag. 295. *Liturgiam* Gabriel Sionita in epiſt. ad Nihuſium, Edenenſis in expoſitione miſſæ Syriacæ cap. 2. de orthodoxis Anaphorarum auctoribus num. 21. & Auctor Catalogi Anaphorarum Syriacarum apud Cornelium Schultingium tom. 3. pag. 106. num. 20. Denique Jacobus Edeſſenus in epiſt. ad Adæum Presbyterum meminit *Procli cujuſdam urbis Cypri inſulæ Epiſcopi*, quem auctorem facit Orationis Benedictionis aquæ, cujus initium, *magnus es Domine*. Ubi probabile eſt amanuenſem pro ٥٨٨ ٥٧٧ ٥٨٨ *Cyzico*, ٥٨٨ ٥٧٧ ٥٨٨ *Cyprum inſulam* oſcitanter poſuiſſe. Vide tom. 1. pag. 487.

1 *Ebedmeſſias* (hoc eſt, ſervus Chriſti, Arabicè عبدالمسيح *Abdalmeſſias*) ex Hirta urbe ortus, claruit ſub Mar Aba magno Patriarcha circa annum Chriſti 540. ut ex Amro liquet in Vita S. Maris, qui poſt S. Adæum Sedi Seleucienſi præfuit: ubi Mar Abas dicitur Eccleſiam Cochenſem ab eodem Mari fundatam, ſumptibus *Ebedmeſſiæ Hirtenſis* ampliaſſe. Idem Amrus in Vita S. Barbaſemini, qui Saadoſto, ſeù Jeſudoſto martyri ſucceſſit, teſtatur, Ebedmeſſiam hunc in cœnobio Jonæ, quod ipſe apud Anbaram urbem inſtauraverat, in ſacello ad lęvam altaris templi conditum fuiſſe. Duo alii Ebedmeſſiæ apud eundem Amrum occurrunt. Alter ſub Phetione Patriarcha circa annum Chriſti 732. ut ſuprà notavi pag. 182. ubi is Joanni Azracho Hirtæ Epiſcopo reſtitiſſe dicitur, Patriarchalem dignitatem Abæ Caſcarenſium Præſuli offerenti. Alter ab Emmanuele Patriarcha circa annum Chriſti 950. ex Hirtæ Epiſcopatu ad Baſſorenſem Eccleſiam translatus.

2 *Librum multæ eruditionis*. Ecchellen. *omni eruditione refertiſſimum*. Hottingerus pag. 232. *profundæ & multiplicis eruditionis*. Exſtat ms. in Cod. Syr. 12. Vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 489. ubi ſingula ejus libri capita recenſui. Ejuſdem Ebedmeſſiæ *Epiſtola ad Bochtjeſum doctorem* habetur Cod. Syr. 3. tom. cit. pag. 487. Quæ verò inter aſceticos ipſius tractatus inſertæ ſunt Epiſtolæ. I. *ad Domitium*. II. *ad Stephanum*. III. *ad Simeonem Presbyterum*. IV. *ad Bacchum*. V. *ad Buzaidum*. VI. *ad Sergium monachum*. VII. *ad Abraham monachum*. VIII. *ad Xyſtum*. Denique in poſtremis citati libri tractatibus laudat. 1. *hiſtoriam Moyſis Beth-Sajade, & Abrahæ magni*, qui ſcilicet Izlenſe cœnobium fundavit. 2. *Librum cui titulus Margarita, de re aſcetica*. 3. Caput integrum profert ex Joanne Daliathenſi de vitando puerorum, hominumque diſſolutorum conſortio.

3 *Theodorus filius Choni*, fratris Joannis Patriarchæ, à patruo Epiſcopus Laſciumæ ordinatus fuit circa annum Chriſti 893. Vide tom. 2. pag. 440.

4 *Bar-Choni*. Codex noſter, ٥٨٨ ٥٧٧ ٥٨٨ ٥٨٨ *Theodorus Mephaskana*, ideſt, commentator: ita dictus tamquàm alter Theodorus Nopſueſtenus, quem vulgò commentatorem vocant Neſtoriani; ob edita ſcilicet in Scripturam commentaria ſeù *ſcholia*, quæ hìc à Sobenſi laudantur.

Do-

1 Et Documenua [1], & Paracleticos Sermones. ܘܡܕܟܢܢܐ ܘܦܪܩܠܝܛܝܩܘܣ ܡܐܡܪܐ.

CAPUT CXXXIV.

Ebedjesu I. Patriarcha.

2 Ebedjesu [2] Bar-Akre fecit In- ܥܒܕܝܫܘܥ ܒܪ ܥܩܪܐ ܥܒܕ ܠܡܘܕܥ

NOTÆ.

1 *Documenta*, & *Paracleticos sermones*. Ecchell. *Documenta & Epistolas consolatorias*. Hottingerus διδασκαλικὰ καὶ παρακλητικὰ: hoc est, Sermones ascetticos de re monastica, & Paracleticos de defunctis.

1 *Ebedjesu*, cognomento *Bar-Akre*, hoc est, filius sterilium, hujus nominis primus Nestorianorum Patriarcha, Israëli successit anno Christi 963. Obiit anno 986. Vide tomo 2. pag. 442.

Ejus gesta ex Chronico Syriaco Barhebræi accipe. ܥܒܕ ܡܪܝ ܒܪ ܡܫܝܚܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܒܝܬ ܐܒܪ ܕܒܝܬ ܡܕܝܢ ܐܬܪ ܒܝܬ ܓܪܡܐ ܘܐܬܝܠܕ ܒܐܪܒܝܠ

ferretur . Interpositis autem Episcopos inter & præsidem scribarum officiis , illi centum ac triginta millium denariorum ex cella Patriarchali erogandorum pacta summa obtinuerunt , ut eum quem vellent , quique dignus foret , Catholicum præficerent . Ferunt centum millia denariorum , quum Emmanuel Catholicus obiit, in cella relicta fuisse , (Amrus , وقيل ان تركة عمدوايل كان مقدارها سبعون الف دينار وسمايه الف درهم .

Ferunt, inquit, ab Emmanuele relictos fuisse denariorum septuaginta millia , & drachmarum sexcenta millia :) *Ut verò hæc summa occultaretur , acceperunt præfecti ex cimeliarchio Ecclesiarum vasa aurea & argentea , iisque confractis venditisque , pactam præsidi pecuniam solverunt* . (Amrus صاحب جنديسابور استدعى الناس الى مجلس الوزير لاقامة العوض عمّا بدله فثيون وتقرر الامر على ماية الف درهم والوزير ثلثين الف درهم .

Gandisaporis Episcopus convocata populi concione , communi sententia causam ad Viziri tribunal detulit , à quo decretum fuit, ut pro summa à Phetione promissâ , denarii centies mille Soltano Moezzaddaulæ solverentur, Viziro verò denariorum tricena millia .) *Tùm verò convenere , ut sortes jacerent . Quumque Episcoporum quatuor nomina in schedulis scripsissent , nomen Ebedjesu Episcopi Maaltajæ extractum fuit . Hunc itaque ab omnibus approbatum, reluctantem licet, eamque dignitatem serio recusantem , per vim ordinarunt anno Arabum tercentesimo quinquagesimo secundo* , (Christi 963.) *Erat autem in lectione librorum apprimè versatus , & Ecclesiasticis doctrinis imbutus : præceptoremque in Dialectica habuerat Naschcham religiosissimi Mosis Barcephæ discipulum , quorum uterque* (Naficha scilicet & Barcepha) *è nostra secta* (hoc est , Jacobitica , ex qua & ipse Barhebræus ,) *fuerat . Porrò ad ejus usque Catholici tempora qui intra altare erant , in divina Liturgia versum ex symbolo Fidei recitabant , & qui extra* altare *in templo , versum alterum . Similique versuum alternatione orationem Dominicam pronunciabant . Ipse verò constituit , ut omnes simul recitarent , quemadmodum & nostri* (idest , Jacobitæ) *faciunt . Quumque annos viginti tres sedisset , obiit octoginta octo annos natus , die 2. Junii anno Arabum tercentesimo septuagesimo sexto* (Christi 986.) *quum Episcopos centum triginta quatuor ordinasset .*

Hæc Barhebræus . Amrus Ebedjesum sedisse affirmat ثلثة وعشرون سنة وعشرة اشهر قمريه

annos viginti tres , mensesque lunares decem : hoc est , annos 23. cum mense diebusque undecim ; nam die 22. Aprilis anni Christi 963. ordinatus fuit, obiitque die 2. Junii anni 986. ut dixi tom. 2. pag. 442.

Idem Amrus de patria , parentibus , studiis , dignitate , doctrinaque Ebedjesu , hæc scribit . هبديشوع من اهل كرخ جدان من ناحية بانيسا وهرب ابواه وهو صغير الى الموصل بسبب العرب وماتا وربته خالته وتعلم فى اسكول الدير الاعلى وتعلم المنطق على ابن ناصيحا تلميذ ابن كافا وترهب واسيم قسا وخدم فى بيعة البوارى بالموصل وكان محمود الطرايق واسيم اسقفا على معلثايا من اسرايل مطران الموصل وتمه عمنوايل الجاثليق واستحسن الناس ما سمعوه من ترجامه وكلامه .

Ebedjesu ex oppido Gedan ditionis Banisæ (quæ in regione Garmæorum est , ut in alio Cod. Amri legitur ,) *quum adhuc puer esset , parentibus ad urbem Mosul Arabum metu profugientibus ibique defunctis orbatus fuit , & à sua matertera educatus . Literis operam dedit in Schola superioris monasterii* , (quod sanctorum Gabrielis & Abrahæ appellatur;) *Dialecticam verò hausit à Ben-Naficha Barcephæ discipulo ; deinde monasticum habitum induit , ac Presbyter ordinatus , in Ecclesia , quam Buariam appellant , in urbe Mosul sacro ministerio functus est . Quumque honestis moribus esset , Episcopus Maaltajæ* (& Nuhadræ, ut in alio Cod. legitur ,) *ab Israele Mosulensi Metropolita institutus est , eumque Emmanuel Catholicus perfecit :* (de perfectione Episcoporum per Catholicos recole quæ suprà dicta sunt pag. 190.) *Auditoribus verò ob suas interpretationes sermonesque pergratus erat .*

De ejusdem per sortem electione .

واشار ابوعمرو على المطران بان يدخل مع اخوته فى البنادق وقبل واسمى هو وجيورجيس مطران الموصل وايشوعزخا مطران باجرمى وجبريل مطران فارس . واعترض فى باب جبريل انسان بان له اخ مسلم . فقال اخرمات واسقط اسمه . وذكر ابو الحسن ابن البهلول اسقف معلثايا وانه من القوم الذين يصلحون للرياسة وشيد كلامه عمنوايل الشهار . وكتب اسمه وجعلت البنادق فى حق وختمت على احوط ما يكون واقيمت الصلاة الاثنين والثلاثة والاربعة اول ايام الصوم الكبير وتقرب الناس فيها من المذبح الصغير . والتمس حضور مطران جنديسابور وكان فى دار ابى عمرو وابن ادى ليخرج هو البنادق فابى ورضى بابرهيم اسقف همدان الذى نقله عبدايشوع الى كشكر وقدرسه ثم ردّه الى همدان وكان قديسا فاخرج الحق واشهرها وتناول بندقة . فصاح الناس قبل فتحها اسقف معلثايا واخرجت فكانت اسمه .

Metropolitam verò , inquit , (Georgium scilicet Gandisaporensem , non Abdelmessiam Bassorensem , ut in textu Amri perperàm ha-

Interpretationes 1 & cauſas.

habetur,) *Abu-Amrus monuit, ut unàcum fratribus ſuis* Epiſcopis *per ſchedularum ſortem rem definiri juberet. Placuit Abu-Amri conſilium. Quamobrem ſuum Metropolita nomen, unâque Georgii Metropolitæ Moſulani, atque Jeſuzachæ Metropolitæ Beth-Garmenſis* (in alio Cod. ms. Jeſu-Rachme appellatur, Vide tom. 2. pag. 442.) *& Perſidis Metropolitæ Gabrielis nomina in ſchedulas retulit. Quum verò Gabrieli à quodam objecta fuiſſet fratris à Chriſtiana fide ad Mahometanam ſectam apoſtaſia; etſi alius hunc jam è vivis deceſſiſſe affirmaret; Gabrielis nihilominus nomen expunctum fuit.* (Barhebræus quæ de Gabriele hìc narrantur, in electione Iſraëlis Patriarchæ, non Ebedjeſu contigiſſe affirmat, ut ex ſuprà dictis liquet.) *Accidit interea ut Abulhaſanus Bahluli filius de Maaltajæ Epiſcopo Ebedjeſu ſermonem injiceret, illumque præfectura dignum affirmaret: cujus ſuffragium ſequutus Emmanuel Sciabarus effecit, ut ejus nomen conſcriberetur. Schedulæ itaque in urnam relatæ, maxima cum diligentia obſignantur. Canonica interim pſalmodia agi cœpta à feria ſecunda, ad tertiam & quartam ineuntis quadrageſimalis jejunii continuata eſt. Tùm demùm quum populus ad minorem aram Euchariſtiam ſumpſiſſet, Metropolita Gandiſaporenſis ut accederet rogatus, (diverterat enim in ædes Abu-Amri, & Ben-Adæi) atque ipſe ſchedulas reſignaret; minimè aſſenſus eſt, ſimulque probavit, ut id fieret ab Abrahamo Epiſcopo Hamdanita, quem Ebedjeſu ad Epiſcopatum Caſcaræ poſtea tranſtulit, mox ejecit, tùm demùm Eccleſiæ ſuæ reſtituit: eratque vir pius & religioſus. Is porrò urnam extractam populo oſtendit, dumque unam ex ſchedulis reſignandam manu teneret, Epiſcopi Maaltajæ nomen inclamavit turba. Reſignata tandem ſchedula relectaque, ejuſdem Epiſcopi nomen prodidit.*

Subjungit, Ebedjeſum nihil tale cogitantem, imò Epiſcopatum ſuum dimittere volentem, à Denha Viziri Secretario unàcum Metropolita (utique Gandiſaporenſi) cæteriſque Epiſcopis in ædibus ſuis detentum fuiſſe, donec de ipſius electione Soltanique mandato certior factus eſt. Tùm verò arreptâ clam fugâ, mutato etiam habitu delituiſſe uſque ad feriam quartam diei 6. Rabii prioris anni Arabum 352. qua Catholicus ordinatus fuit: nimirùm die 22. Aprilis anni Græcorum 1274. ut in alio Cod. ms. ejuſdem Amri legitur.

Denique de ejuſdem Ebedjeſu conſtitutionibus, publiciſque operibus hæc addit.

ورسم ان توضع جنايز الكهنة والشمامسة بباب المذبح دون دكة الصليب لان ابتدا درجاتهم من ثم. وان تقال الامانة فى ذكارين ساير الناس وكانت لا تقال الا فى ذكارين الكهنة والشمامسة. وان يقول الناس تسبحة الامانة كلهم لا حرفًا وحرفًا. ورسم عمل الموتب فى ثوالث الدفن. وفى

ايامه تقلد ابو الفضل الشيرازى الوزير وصادره دفعة على مايتى الف درهم. وجدد بيعة شمالى ووسعها. وعمل بصلوت فى الدار الكبيرة. وعمل موسى الصيدلانى وجه المذبح الساج الذهب الذى فى صدره. ووسع هيكل النسا وعمل صفه فى غربى الدار الصغيرة. وعمل عبدايشوع الغرفة التى قدام وجه المذبح وعلق عليها ستريين تمنع مشاهدة المذبح ايام الرموش. واسام عبدايشوع علة مطارنة واساقفة ويقال مائة واربعة وثلثون اسقفا ومطرانا. ولم يبق كرسى لم يسيم اليه سوى كرسى البصرة والموصل ومرو على ان عبدالمسيح مطران البصرة مات قبل موته بشهرين.

Conſtituit, ut Sacerdotum Diaconorumque feretra ad portam Altaris ſub crucis Sedem collocarentur: ibi ſcilicet, unde ſuorum graduum originem traxere. Utque Fidei Symbolum recitaretur in exequiis omnium promiſcuè fidelium, quod antea in funeribus Sacerdotum Diaconorumque dumtaxat legebatur. Utque omnes Symbolum fidei ſimul & una voce, non alternatim & per verſus recitarent. Decrevit præterea, ut ſeſſio fieret in tertia die defunctorum. Ejus autem tempore Abulphadlus Sirazenſis Vizirus præfecturam obtinuit, à quo vexatus, vexationem penſione biſcentum millium denariorum deprecatus eſt. Inſtauravitque Eccleſiam ad boream poſitam, eamque ampliavit. Fecit etiam Oratorium in atrio majori, cujus altaris faciem Moſes Saidalenſis velis auro textis obtexit. Sed & mulierum templum ampliavit, & aliud ipſi ſimile ad Occidentalem partem atrii minoris exſtruxit. Prominentes denique cancellos Altari obverſantes fecit, duoque vela ex iis pendere juſſit, ut ab altaris aſpectu, veſperarum feriis, (veſpertinis ſcilicet horis dierum ferialium,) *populum arcerent. Metropolitas autem & Epiſcopos, quos ordinavit, centum ac triginta quatuor fuiſſe ferunt, ita ut nulla ſedes fuerit, quæ novum ab ipſo Antiſtitem non acceperit, præter Baſſorenſem, Moſulanam, & Maruenſem: Nam Abdelmeſſias Baſſoræ Metropolita duobus ante ipſius obitum menſibus deceſſerat.*

1 *Interpretationes & cauſas.* Ecchell. & Hottinger. *fecit gloſſas ſcripſitque de cauſis.* Interpretationes ſunt *Homiliæ in Evangelium* ad populum habitæ, de quibus Amrus loco ſuprà cit. Opus autem *de cauſis*, id eſt, de judiciis. In Epitome Canonum Synodalium, quam Sobenſis congeſſit, Canon Ebedjeſu ſecundi, cognomento filii Aredi, *de exemptione & privilegiis monaſteriorum* producitur, in quo Ebedjeſu noſter *cœnobio Beth-Sajade* conceſſiſſe dicitur, ut ab Epiſcopi poteſtate exemptum, Patriarchali dumtaxat juriſdictioni ſubjaceret.

CAPUT CXXXV.

Andreas Episcopus Samosatæ.

1 Andreas [1] composuit Interpretationes,
2 Et librum [2] antirrheticum.

ابدواهه هبر لهقوحدا
ههحدا وقهمهر هنمدا .

CAPUT CXXXVI.

Gabriel Episcopus Bassoræ.

3 Gabriel [3] Bassoræ congessit Ca-

حدنالا وحروا حنهد
حصدا

NOTÆ.

1 *Andreas* Samosatæ Episcopus, Joannis Antiocheni mandato causam Nestorii adversùs S. Cyrillum propugnavit circa annum Christi 429. Epistolas ejus octo vulgavit Lupus inter Epistolas Concilii Ephesini. Fragmenta 1. & 2. libri contra Cyrilli anathematismos exstant apud eundem Cyrillum apologetico pro 12. anathematismis adversùs Orientalium objectiones sive Andreæ librum, & apud Anastasium in Hodegi cap. 22. A Sobensi inter Syros Scriptores laudatur ea, quam suprà dixi ratione, ubi de Alexandro Hierapolitano. Vide pag. 197.

2 *Librum antirrheticum*, seù *librum comparationis*, sive collationis, hoc est, examinis *compositionum*: nimirùm quo Andreas compositiones, idest, opera, sive anathematismos Cyrilli confutavit. Ecchell. & Hottinger. perperàm, *librum de ratione punctandi*.

3 *Gabriel Bassoræ*, sive Bostrorum in Arabia Episcopus anno Græcorum 1195. Christi 884. in ordinatione Joannis Narsetis Patriarchæ, munus Diaconi exercuit, Amro teste in hæc verba. وبعد موت انوش وقع فى قلب عبدون ابن مخلد وسلمه ابن سعيد اجلاسه اى اجلاس يوحنا بن نرسى اسقف الانبار وكانا مقيمين بسرمن راى ومتمكنين من السلطان واختارا ان يكون الاجتماع للاختيار عندهما. فاجتمع الابا بالمطيره. وكان فى عمر الكرخى راهب فاضل ينسب عبدون فاختاره قوم بسبب عبدون وكتب اسميهما وغيرهما فى بنادق وعمل السهر ومع الفراغ من الرازبن حضر الابا وروسا المومنين فخرج اسم يوحنا واسيم الاحد التالن

من لداس البيعة سنة احدى وسبعين وماتين للعرب وقرا الانجيل يوم الاسيامين جبريل مطران البصرة وتكلم فاحسن .

Post Enos obitum, Abdon Mochalladi filius, & Salama Ben-Saidi, Joannem Narsetis Anbaræ Episcopum Patriarcham constituere deliberabant. Ista molientes ambo, in Sarmanraja degebant, auctoritate, quam apud Soltanum habebant, freti: ibidemque electionem fieri postularunt. Patres igitur ad Synodum in Matæra convenere. Aderat inter alios in cœnobio, ubi Patriarchæ residere solent, monachus eximiæ religionis atque probitatis, Abdoni affinis: & hic ob eam cum Abdone affinitatem à quibusdam Patriarcha designabatur. Utriusque itaque, Joannis scilicet & monachi illius, necnon aliorum candidatorum nomina in schedulas retulere. Peractis mox vigiliis, celebratisque divinis mysteriis, apertæ in publico Patrum & procerum conventu schedulæ, Joannis nomen prodidere: qui Dominica consecrationis Ecclesiæ tertiâ (quatuor Dominicas consecrationis seù dedicationis Ecclesiæ nuncupatas ante Adventum celebrant Nestoriani, ut ex Officio liquet, cujus mentio tom. 1. pag. 581.) *Patriarcha inauguratus fuit anno Arabum* 271. (Christi 884.) *Evangelium die ordinationis à Gabriele Metropolita Bassoræ lectum, & homilia ad populum habita fuit, quæ omnium approbatione plausuque excepta est.*

In vivis erat anno Christi 893. quo Joannem Patriarcham Theodosii ex fratre nepotem, qui Joannem Narsetis excepit, ordinasse dicitur eodem Amro teste his verbis:

واتفق عيد الفنطيقوسطى وترجم يوانيس مطران الموصل بعد سواله ذلك بميامر ثاولوغوس واستحسن الناس ما اورده وكتب له بالرضا

واسيم

1 Canones 1 Synodicos
Omnes in duos tomos,
2 Additis 2 ipsius quæstionibus.

CAPUT CXXXVII.

Joannes Garmachita.

3 Joannes 3 Garmachita composuit Ca-

واسم يوم فطر سابوع السليحين وهو النصف من تموز سنة ثمنين وماتين واسامه جبريل مطران البصرة وعمل له فرحا.

Interea Pentecostes adfuit dies, in qua Joannes Mosuli Metropolita rogatus, ad populum verba fecit ex Theologi orationibus; ejusque sermo omnium plausum approbationemque promeruit. Quapropter communi electorum suffragio creatus est Patriarcha ipso die solutionis Jejunii hebdomadæ Apostolorum, hoc est, medio mense Julio, anni Arabum octogesimi supra ducentesimum (Christi 893.) *& à Metropolita Bassorensi Gabriele magna cum celebritate consecratus fuit.*

1 *Canones Synodicos*. Ejusdem operis meminit Sobensis infrà, ubi de Synodis & Statutis Orientalium.

2 *Additis ipsius quæstionibus*, sive observationibus. Ecchell. *addita ipsius investigatione*. Hottingerus, *addito examine*.

3 *Joannes Garmachita*, seù Garmachæus, hoc est, ex regione Garmæorum oriundus, cognomento *Senior*, Jacobi Beth-Abensis discipulus, & in præfectura cœnobii per aliquot menses successor, claruit circa annum Christi 650. de quo Margensis lib. 1. histor. monast. cap. 31. hæc scribit.

وُمْعا وِهْنمِ وُسْبحُا .

1 Capita 1 quæ de ſcientia appellantur.

ەُلمْ كمْ هُوُصْ مْوُمْا :

Habet prætereà inſtitutionem tyronum,

ەْحْنْوُمْعِ حْقْنُا .

Et breve Chronicon.

ەُلمْكُا وِهْنمِ حْوُاوُمْ :

2 Nec non hiſtoriam 2 Mar Chodavæ,

Cum

حمر

حْمْا مْنُا : ەُ مْ هْدا سِ ؤْحْنْا ؤْحْا

سْاهْلا : مِ حْمْسْ هْنُ ەْلمْ هْنُ ؤْحْا

حْمْحْا مِنْ حْنْهْ هْنْحْنْا ؤْمْنْا ؤْمْنْا

ؤْحْنْ ەْلمْكُا هْنْمْنْحْا . ەْلمْ ؤْحْا

. ەْ ؤْا كْمْ ؤْحْا ؤْا ؤْا حْمْمْنْا ەْ

: ؤْا ؤْمْسْ ؤْا مِ ؤْحْا هْنُ ؤْا

ەْمْنْمِ ەْ ؤْا ؤْا ؤْحْا ەْلمْكُا

ەْلمْكُا ؤْا ؤْحْا ەْلمْكُا ؤْمْنْا ؤْمْنْا

. ەْ ؤْمْسْا : ؤْا مِ ؤْمْسْا مِ ؤْا ؤْمْسْا ؤْا

Cæterùm ſub magiſtri noſtri Mar Jacobi diſciplina adolevere eruditique ſunt viri complures, ut ejus Acta produnt. Octoginta fuiſſe ferunt, quorum nomina ſcripta ſunt in libro vitæ. Eorum primus, ſicut nobis compertum eſt, exſtitit ſanctus Abbas Joannes ſenex, laboris in primis patiens, è provincia Beth-Garmenſi oriundus, æqualis ejuſdemque cum patre ſuo ſancto Abbate Jacobo inſtituti ſectator. Qui univerſo laudatiſſimæ vitæ curſu peracto, omnibus ſui temporis hominibus omnium virtutum exemplar evaſit. Illum idcircò ſibi ſucceſſorem ſanctus Mar Jacobus deſignavit, cujus ſuffragium monachi ſequuti, eumdem invitum ſerioque reluctantem coëgere demum, ut monaſterii hujus gubernationem ſuſciperet; eiſdemque cœnobitis ſuffragaturus Mar Jeſujabus Ninives tunc temporis Epiſcopus, pro laudati Joannis electione literas dedit, quum à quibuſdam monachis ejuſdem propoſitum intuentibus alius pro eo cœnobio præfectus poſtularetur. De hoc Joanne Sahadunas ſecundam ſcripſit Homiliam, quæ incipit, Quum pridem patris noſtri deceſſum proſequuti ſimus. Cæterùm evolutis ſex ferè menſibus, ſicut à ſenioribus accepi, quos adhuc ſuperſtites in hoc loco reperi, Joannes monaſterium iſtud reliquit, & clanculum ad provinciam Beth-Garmenſem aufugit, montemque ortum inter & auſtrum urbis Dakukæ poſitum tenuit: locum nempe quieti maximè accommodatum, in quo poſteà cœnobium conſtructum fuit, quod Ezechielis monaſterium appellant, accepto ab Ezechiele ejus fundatore nomine, qui Magiſtri noſtri Chodavæ Beth-Halenſis diſcipulus fuit, atque Abbatem Joannem jam ſenem aſſequutus eſt, multumque ejuſdem doctrina, probitate, converſatione, aſpectuque profecit, adeo ut operâ magiſtri noſtri Ezechielis, & Joannis Abbatis precibus ſanctum illud cœnobium ædificatum fuerit, in quo magiſter noſter Joannes poſtremum vitæ ſuæ diem clauſit, & in pace deceſſit. Ipſe autem magiſter noſter Ezechiel literas ad hoc cœnobium (Beth-Abenſe) dedit, quibus optare ſe ajebat, ut duo iſta monaſteria mutuam inter ſe charitatem ſocietatemque uſque ad ultimum mundi diem excolerent ac tuerentur. Id verò coram Deo affirmo teſtorque, hoc ipſum accepiſſe me à Narſete ſene, qui Bar-Dadjeſu cognominabatur ex oppido Ain-Barke: itemque à ſene altero monaſterii Ezechielis, quum puer literas exararem ad ſolium Patriarchale ſancti Mar Abrahæ Catholici Patriarchæ (qui ſcilicet ab anno Hegiræ 222. ad annum 238. ſedit.) Porrò inſtituta eo ſub tempore inter amb o illa monaſteria ſocietas permanſit adeo, ut Fratres ſuæ regionis proprios in ſuo ſolo tantùm naſcentes fructus aliaque ſimilia donaria inter ſe invicem tranſmittere in mutuæ charitatis argumentum ſolerent: in gratiam videlicet Abbatis Joannis, & ſancti Mar Jacobi, quoniam uterque ex eo loco originem traxerat.

Ex Epiſtola Jeſujabi Adjabeni ad monachos cœnobii Beth-Abenſis, cujus & Margenſis mox citatus meminit, conſtat, Jacobum illius cœnobii fundatorem, tàm Jeſujabo ipſi, quàm cæteris fratribus, quum morti proximus eſſet, præcepiſſe, ut Joannem hunc ſibi in præfectum cœnobii ſubrogarent, quem idem Jeſujabus teſtatur, ſeptuaginta annos ad eum uſque diem monachum egiſſe. Vide ſuprà pag. 141.

Alius ab hoc Joannes Garmachita in epiſtola Simeonis Beth-Arſamenſis memoratur, Barſumæ Niſibeno, Acacio, Narſeti, aliiſque Scholæ Perſarum Edeſſenæ alumnis ſynchronus, qui poſteà Epiſcopus Beth-Sori in regione Garmæorum fuit: ille enim circa annum Chriſti 500. vivebat: noſter verò Joannes Jeſujabo Adjabeno & Georgio Patriarchis æqualis uſque ad annum 660. vitam produxit. Vide tom 1. pag. 352.

1 *Capita quæ de ſcientia appellantur.* Ecchell. perperàm, *capita de lectione ſcientiarum*; vocem ؤْحْنْا *Dkerion*, quæ *lectionem* ſignificat, pro ؤْحْنْا *Dakren*, hoc eſt, *quæ appellantur*, interpretatus.

2 *Hiſtoriam Mar Chodavæ.* Ecchell. *hiſtoriam D. Cudæ Hovoi.* Hottinger. *Hiſtoriam Mor-Coudæ.* *Chodaves* ؤْحْنْا vox Perſica eſt, *Divinumque* ſignificat, à themate خدای *Chodai* Deus. Fuit autem Chodaves celeberrimus in Aſſyria monachus, cœnobii Beth-Halenſis fundator, cujus operâ uſus eſt Georgius Patriarcha, ut Georgium Baſſorenſem Metropolitam ſibi conciliaret, Margenſi teſte, cujus verba ſuprà protuli pag. 152.

Unde

1 Cum oratione 1 ejus & hymnis. . ܥܡ ܨܠܘܬܗ ܘܥܡ ܬܫܒܚܬܗ

CAPUT CXXXVIII.

Abraham Beth-Halenſis.

2 Abraham quoque 2 ex Beth-Hale ܘܐܒܪܗܡ ܐܝܟ ܕܡܢ ܒܝܬ ܚܠܐ
3 Diſputationem 3 adversùs Tajos. ܘܡܓܐ ܥܡ ܛܝܐܝܐ .

CAPUT CXXXIX.

Salomon Epiſcopus Hadathæ.

4 Mar Salomon 4 Epiſcopus Ha- ܡܪ ܫܠܡܘܢ ܦܣܩܦܐ ܕܚ

Unde liquet Joannem, qui vitam Chodavæ ſcripſit, uſque ad initium Patriarchatus Georgii, hoc eſt, uſque ad annum Chriſti 660. vixiſſe. Jam verò quum Jacobus cœnobii Beth-Abenſis fundator obiit, & Jeſujabus Adjabenus Georgii ipſius præceſſor Epiſcopatum Ninives adhuc teneret, Joannes noſter annos ſeptuaginta in monaſtica vita egerat, eodem Jeſujabo teſte in epiſt. ad monachos Beth-Abenſes, cujus ſuprà memini. Prætereà inter epiſtolas, quas idem Jeſujabus adhuc Epiſcopus ſcripſiſſe fertur, decima octava eſt ad Kamjeſum Abbatem, qui Paulo ipſius Joannis ſucceſſori in præfectura illius cœnobii ſubſtitutus fuit. Ieſujabus verò per annos ſaltem tres, quo Maremes Patriarcha ipſius præceſſor ſedit, Metropolita Moſulanus fuit; Eccleſiam autem Patriarchalem novem annos cum menſibus tribus rexit. Quum igitur Chodavæ hiſtoriam Joannes ſcripſerit, qui anno Chriſti ſexcenteſimo ſexageſimo ſub Georgio Patriarcha Jeſujabi Adjabeni ſucceſſore, ut mox dixi, vivebat; ſi annis ſeptuaginta, quibus idem Joannes monachum egerat, antequam Jeſujabus ex Ninivenſi Epiſcopo Moſulanus Metropolita fieret, adjiciantur tres anni, quibus idem Jeſujabus Moſulenſibus præfuit, novemque alii, quos in Patriarchatu egit, vixiſſe eum neceſſe eſt annos ſaltem duos ſuprà octoginta, ex quo monaſticum inſtitutum amplexus fuerat, adeoque ferè centenarium obiiſſe. Hinc *Senioris* cognomentum ipſi inditum fuiſſe, exiſtimo. Amrus in vita Ananjeſu I. Patriarchæ, qui Joannem Georgii ſucceſſorem excepit, quum vexationes retuliſſet, quas idem Ananjeſus à Joanne Leproſo ſibi illatas ſubiit, eas à *Chodave* Abbate eidem Ananjeſu antea prædictas fuiſſe obſervat.

1 *Cum oratione ejus*, hoc eſt, Joannis de Chodave Abbate; *& hymnis*, de eodem Chodave. Exſtat Cod. Syr. Amiden. 7. *Carmen de S. Chodave in monte Izla, cujus cœnobium ſitum eſt in Maare vico*, opus fortaſsè Joannis Garmachitæ. Vide tom. 1. pag. 582.

ܡܢ ܒܝܬ ܚܠܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܩܪܝܬ ܚܕܝܬܐ ܩܪܝܒ ܠܡܘܨܠ

2 *Abraham* cœnobii Beth-Halenſis, quod apud Haditham urbem haud procul à Moſulo ſitum eſt, monachus, Chodavæ ejuſdem loci Archimandritæ, cujus ſuprà memini, diſcipulus, circa annum Chriſti 670. claruit.

Id verò cœnobium, quod Syris ܒܝܬ ܚܠܐ *Beth-Hale* dicitur, Arabicè دير الطين *Dair-Al-Tin*, hoc eſt, cœnobium luti appellari, ex Amro ſuprà obſervavi pag. 160.

3 *Diſputationem adversùs Tajos*, hoc eſt, Arabas: non *Mahometanos*, ut Ecchell. & Hottinger. perperàm interpretantur. Etſi enim Taji, ſeù Arabes, iidem poſteà cum Mahometanis fuerint; vox tamen illa gentem, non ſectam ſignificat; & fortaſsè Abrahamus Arabas Ethnicos, quales ante Mahometem & longo poſt tempore fuere, non Mahometanos confutavit. Idem Hottingerus pro voce ܛܝܐܝܐ, quæ apud Syros cum duplici ـ Jod ſcribitur, טייא hebraicis elementis cum ـ Het habet, nullo ſenſu.

4 *Salomon Epiſcopus Hadathæ*, quam Arabes حديثة *Haditham*, hoc eſt, *novam urbem* appellant, claruit ſub Patriarchis Jacobo, Ananjeſu, & Timotheo ab anno Chriſti 760. ad annum 780. de quo hæc Amrus in vita Jacobi Patriarchæ, qui Surino deturbato ſubſtitutus fuit. واعتل المنصور علة عظيمة واحضر اليه جيورجيس الجنديسابورى فانتفع واسنى جوايزه واقام ببغداد سنتين واعتل واستاذن بعد ان خلف تلميذه عيسى عنه وكان ماهرًا . فامتحنه المنصور فوجده كما ينبغى . فطالب المنصور بزيادة فى الخراج وردّ ما يتعلق بروسا البيع الى عيسى . وكان شماسًا . وحضره يعقوب ومعه ستة وثلثون اسقفا ولم يفكر بهم وكان يعطيهم يده حتى يقبلونها . فلما تكرر

هذا :

ودُفن فيه ونقل من بعد الى عمورّيّن افنيهر ان .

Gravissimo morbo correptus aliquando Al-Mansores Chalipha, *Georgium Gandisaporensem Episcopum medicum adhibuit : cujus operam utilem expertus, honorarium eidem in aula liberaliter constituit. Eo munere per biennium Georgius Bagdadi perfunctus, postmodum & ipse morbo tentatus, missionem à Principe petiit, utque ipsius discipulus Isa eodem in officio sibi substitueretur, impetravit. Erat Isa sua in arte in paucis peritus. Ejusque peritiam Al-Mansores explorari jussit, factoque examine patuit eum talem esse, qualem oportebat esse Principis medicum. Christianos nihilominus Al-Mansores gravissimis exactionibus tributisque vexavit : quodque ad Episcopos pertinebat, prædicto Isæ, qui Diaconus erat, tradidit. Is verò potestate abusus, Jacobum* Patriarcham, *qui cum Episcopis sex & triginta ipsum salutatum advenerat, ne suo quidem conspectu dignatus, accedentibus ad se Pontificibus manum deosculandam porrigere ausus est. Compertam hominis superbiam Salomon Hadithæ Episcopus divini judicii comminatione compescere tentavit, rem indignam esse inquiens, Episcopos à Diacono ita tractari. Quumque ab insolentissimo Isa indignis modis repulsus fuisset, additis insuper ni linguam contineret minis ; Episcopus, ohe alter Judas, reposuit, sequuturam propediem pœnam ipse experieris. Causam interim ad Ben-Tabbachum Cascarensem ærarii præfectum Episcopi detulere : qui Almansori de rebus Christianorum percontanti suggessit, Jacobum & Surinum primatum inter suos ambire. Quamobrem mandavit, ut uterque in carcerem truderetur. Et Jacobus quidem captus, arctæ custodiæ mancipatus fuit ; Surinus verò lictorum manus fugâ prævenit. Isa deinceps Scialaphæ filius genti suæ summa cum potestate præfectus fuit, qui eo insolentiæ dementiæque provectus est, ut Episcopos publico decreto cogeret Ecclesiasticas benedictiones* (decimas) *sibi solvere, & Jacobi nomen è sacris Diptychis expungere. Quidquod & non paucos Episcopos ipsius molitionibus obsistentes è propriis sedibus amovit : reliqui ejus superbiæ succubuere. Adeò supremi Numinis metum insanus homo exuerat. Inde itaque arrepta occasione Mahometani locorum Rectores, Christianos vexare cœperunt, ut complures à fide desciverint religionemque mutare coacti fuerint. Sub eos dies Abrahamus Jahiæ filius Hadithæ gubernator iniquis vectigalibus miseros cives exhausit. Cujus insolentissimam avaritiam quum Salomon ejusdem urbis Episcopus ægerrimè ferret eamque frænare conaretur, Gubernator veritus, ne crimen ad Principis aures ejus operâ manaret, Episcopum rapi ad custodiam jussit : mox fustibus subjecit, productа ad duas supra quadraginta plagas fustigatione. Capillos insuper barbamque hominis rasit. Paulò post facti Gubernatorem pœnituit : & Episcopo reconciliatus, Christianos ejusdem subditos injunctis vectigalibus absolvit. Alia post aliunde Salomoni molestia accersita fuit. Nam quum Hadithensium quosdam à fidelium communione jure segregasset, scelesti homines ab ejus judicio ad Isam Scialaphæ filium appellavere, & Episcopo gravissimum crimen impe-*

هذا : خوّفه شليمون اسقف الحديثة بالله وقال انه شماس ويصنع هذا بالابا . فزبره وتوعده بالمكروه . فقال له شليمون . يايهودا الثاني سترى ما يلحقك . فانهوا حالهم الى ابن الطبّاخ الكشكرى صاحب بيت المال . وسال المنصور عمّا بين النصارى واعلمه ان يعقوب وسورين متجادبان الرياسة . فامر بحبسهما . فحبس يعقوب وهرب سورين وسلط المنصور عيسى بن شهلافا على اهل ملته واطلق يده . فحمله جهله حتى انه كاتب الاساقفة بحمل البرك اليه وان يقطعوا كاروزة يعقوب وازال جماعة عن كراسيهم بمخالفتهم له والباقون يحملون اليه ولا يخاف الله جل اسمه . وانبسطت ايدى العمال على النصارى وفارق بعضهم دينه . وطالب ابرهيم ابن يحيى عامل الحديثة اهلها بكل ظلم وقلق مار شليمون الاسقف لذلك وعزم على التظلم منه . فقبض عليه خوفا من شكايته وضربه اثنين واربعين سوطا وحلق راسه ولحيته ونادم على ما فعله وصالحه وازال ما طالب به اهل الحديثة . وكان شليمون حرم بعض اهل الحديثة لاسباب اوجبت ذلك . ومضوا الى عيسى بن شهلافا وذكروا عنه العظايم وادّعوا ان مروان بن محمد لما هرب من بين يدى السفاح خلّف اموالة فى معسكره على الزاب وان الاسقف اخذ حملين دنانير وانهى ذلك الى المنصور عيسى واغراه واحضر الاسقف وساله فانكر وقال ان المسيح امر ان لا تقتنى ذهبا ولا فضة ولا اواني فلماذا اعمل بالمال . فلم يصدّقه . فضُرب بالسياط فى عُرمار شعون بالسن بتوصّل عيسى ابن شهلافا المتطبب وحمد الله على ما لحقه . ولما اجتمع المنصور عنده اجتيازه بعمر باحالا بالرهبان تعجّب من حسن صبرهم واستحسن تدبيرهم ورفع عنهم الخراج وامر بمعاونتهم لضعفهم لانهم يضيفون المجتازين من المسلمين . فاجتمع الى المنصور الرووسا والاساقفة يسلونه فى امر يعقوب واطلاقه واغاظه اذ راى فيهم شليمون اسقف الحديثة فامر باعتقاله وفطرحى اليعقوبية والملكية . وبقى شليمون محبوسا ثم امر باطلاقه واخراجه وان يقيم فى عمر باحالا واقام ثلث سنين ولما سال ابرهيم المتطبب فيهم : امر المنصور بردهم يعنى الاساقفة الى كراسيهم . وعاد شليمون الى كرسيه . ثم قصد عمر ابّا هارون ببلد . فاقام سبع سنين ومات

impegerunt ; quod, ſcilicet, præteritis annis quùm Meruanus Mahometis filius è Sapphahi Chaliphæ manibus evaſiſſet, ingentes opes in caſtris apud Zabam (fluvium in Adjabene, de quo Cellarius Geograph. antiq. tom. 2. pag. 766. & oppidum ejuſdem nominis, de quo vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 459.) *depoſuiſſet, è quibus Epiſcopus duo jumenta pecuniis onuſta ad ædes ſuas abduxiſſet. Enimverò Iſa hujuſmodi occaſionem nactus, nihil præterniſit, quo Al-Manſorem adversùs hominem ſibi infeſtiſſimum concitaret. Quocirca Epiſcopum Chalipha arceſſit, quæſtionique ſubjici jubet. Negavit ille id à ſe committi potuiſſe, ut qui à Chriſto mandatum accepiſſet, ne quidquam haberet, & auro argentoque & quovis divitiarum genere abſtinere juberetur : nihil enim in his fortunæ bonis utilitatis commodive ſibi eſſe ajebat. Chalipha his minimè perſuaſus, Epiſcopum in monaſterio ſancti Simeonis fuſtibus cædi juſſit eodem Iſa medico Scialaphæ filio auctore atque inſtigatore. Epiſcopus tamen hæc paſſus, Deo gratias egit. Cæterùm quum aliquando Al-Manſores ad monaſterium Ba-Halenſe divertiſſet, monachorum ibidem degentium patientiam non parùm demiratus collaudatis eorumdem moribus, vectigalia quibus premebantur, non modo ſuſtulit, ſed & reditus ex publico ærario ad eorum inopiam ſublevandam ipſis aſſignari juſſit, eò quod Moslemanos* (Mahometicæ ſectæ profeſſores) *illac prætereuntes hoſpitio recipere ſolerent. Quum verò Al-Manſorem Pontifices & Epiſcopi adiiſſent, Jacobo abſolutionem libertatemque petituri, Chalipha Salomonem Epiſcopum Haditheniem unàcum aliis præſentem conſpicatus, hominis temeritate commotus, illum unàcum Jacobitarum & Melchitarum Patriarchis ad carceres rapi juſſit :* (vide ſuprà p. 112. ubi de Cypriano Niſibis Epiſcopo, qui Jacobum Neſtorianorum, Georgium Jacobitarum, & Theodoritum Melchitarum Patriarchas è carcere dimitti curavit.) *ibidemque tandiu detentus fuit, donec eodem Chalipha jubente dimiſſus, & in monaſterium Ba-Halenſe relegatus eſt : indeque evoluto triennio, Abrahamo medico apud Chaliphan agente, tùm ipſe, tùm reliqui Epiſcopi ad ſuas ſinguli Eccleſias poſtliminio rediere. Poſtremo ad cœnobium Abbatis Aaronis apud Baladam profectus, ibidem poſt ſeptennium vivere deſiit, ibique conditus, poſteà ad monaſterium Raban Aphnimarani translatus fuit.*

Eadem quoad ſeceſſum Salomonis in cœnobium Aaronis refert Margenſis lib. 4. hiſt. monaſt. cap. 5. 6. & 7. idque ſub Timotheo Patriarcha, non ſub Jacobo contigiſſe teſtatur : quod & Amrus ipſe confirmat in vita ejuſdem Timothei citatus ſuprà pag. 160. ubi Salomonem ſcribit cum Ephræmo Gandiſaporis, Sergio Maaltajæ, & Joſepho Maruenſi Epiſcopis Roſtamum Adjabenum metropolitam ordinaſſe. Sed Margenſem audiamus.

Sciahriganus itaque ex castro Uzel, inquit, *oppidique Bet-Arughensis accolæ quum intellexissent, ipsis inconsultis, perinde ac si in rerum natura non existerent, à Patriarcha proprium Episcopum Metropolitam inauguratum fuisse; juravunt universi, se Jesujabo nunquam obtemperaturos, ut qui ipsis minimè rogatis datus fuisset Episcopus. Eapropter Hadatham ad Mar Salomonem ejusdem urbis Episcopum venere: adfuitque unàcum illis Josephus Maris filius, nequissimus Maru Metropolita. Et quoniam Salomon devexam in senium ætatem causatus ad Synodum minimè accesserat, credidit Josephus Maris filius illum facilè adversùs Timotheum concitatum iri: proferebatque exemplum Ephræmi Elamitæ, qui Episcopos & Metropolitas suos, qui Timothei electioni minimè interfuerant, ad depositionem electi Patriarchæ in plena Synodo sollicitabat. Prædictorum itaque Episcoporum auctoritate Sciahriganus ad suam nequitiam abusus, sanctum Mar Salomonem seduxit, quemadmodum olim Sibas Davidem, & mendax propheta Prophetam Dei, qui ex Judæa in Bethel venerat, decepere. Rostamum ergo Honitæ Episcopum ambo adorti, suadent, ut Metropoleos Arbelæ Episcopatum occupet: quod factum est in cœnobio ad Tigrim posito sub castro, quod Hebræum dicunt, in tractu Ninivitico. Novum Episcopum Sciahriganus honorificè deductum, in cathedra Pontificali sancti Kardagi collocavit, & in ejusdem Ecclesiæ ejusque proventuum & redituum possessionem propria auctoritate immisit. Rostamus Ecclesiæ opibus in omnem licentiam luxumque abusus, compotationibus conviviisque indulgere, & vitam quammaximè voluptuosam agere instituit. Nec enim noverat infelix plagam capiti suo imminere nullo pharmaco sanandam. Quum verò per eos dies Jesujabus ad pagum Haiglam, mox Streniam profectus, Rostami facinus didicisset, ad Timotheum scripsit in hæc verba. Hiccine, ajebat, tuus in amicum tuum amor, ut me hunc in modum deciperes, atque illuderes? A Cathedra quippe Ninivitica, quam tenebam, me eduxisti: & ista, quam mihi destinaveras, en privatus sum. Quod reliquum*

Hadathæ [1] apud Mosul, Hi-

liquum est, sacerdotium à te mihi traditum recipito; ego verò ad monasterium meum, finem ibidem vitæ meæ positurus, regredior. Respondit ad hæc Timotheus. Vide, ne animo concidas, neve paveas à facie duarum istarum caudarum titionum fumigantium, qui inconsulto Patriarcha Metropolitam instituerunt. Adjabum interim pergito, & quæcumque te susceperint, loca ingredere, ibique habitato. Siqua tibi obstiterint, fac, ne tu cum illis contendas. Nec enim longe abest dies contritionis impiorum, sed superventurum ipsis malum festinat: quia judicabit Dominus populum suum, & in servis suis consolabitur. Hæc quum legisset beatus Mar Jesujabus, animo confirmatus est, & ad provinciam suam perrexit. Quum verò nec Sciabriganus ipsi occurrisset, nec Arughithæ, juxta quod inter eos convenerat, ad Banichitas ascendit, à quibus summo cum honore & lætitia pro merito ac dignitate susceptus est: nec modo ab istis, sed etiam ab omnibus Christianis, qui montes Adjabenos incolunt, & à Chephtonitis eandem charitatem expertus, inde Margam progressus est; ibique mansit, Christianos illic degentes identidem visitans, ab iisdem vicissim cum lætitia exceptus & honorificè tractatus. Interea Rostamus commessationibus operam dabat, convivas & compotatores adhibens primores pagi Uzel, crebroque ad eorum pagum ab ædibus suis ventitans, ubi mutuo sè conspectu colloquioque recreabant, constitutasque compotationes ad omnem luxum instruebant. Inter hæc deliberabant, ut beatum Mar Jesujabum ab iis, quæ tenebat, locis abigerent, ignari, se propediem ab ea spe atque destinatione maximo suo malo dejectum iri. Quum ergo Dei circa sè longanimitate Rostamus ad duritiem cordis abuteretur, neque cogitaret dicens: quanam tandem lege mihi fas esse putem Metropolitæ dignitatem obtinere, quum à Catholico ipse minimè fuerim institutus, aut ab eodem perfectus? quod autem à me per summam audaciam usurpatum fuit, quo jure retineam? sed velut alter Absalom ausus est consurgere adversùs patrem suum Orientis Primatem, consisusque consiliis Achitophelis, Davidem perdere cogitabat. At enim dum hæc Rostamus molitur, excitatus est tamquam dormiens Dominus, & percussit inimicos suos in posteriora, & elegit Jesujabum servum suum, & constituit eum præpositum super universam domum suam. Accidit enim, ut Rostamus per eos dies dum superbo sui fastus mulo vectus ab obscœno secessu, epulisque impudicitiam redolentibus exsaturatus, domum suam repetit, ad ædes sancti Kardagi diverteret. Hìc verò adventantis hospitis conspectu exciti undique viciniæ canes, hominem adoriuntur, unoque impetu è jumento deturbatum prostratumque agmine facto invadunt, morsibus petunt, lacerant, & tautum non perimunt. Sic nempe olim Jezabelem impiissimam Prophetarum persecutricem canes itidem dilaniarunt. Quod Rostami infortunium longè lateque diffamatum admiratione metuque complevit universos: fautoresque ejus imprimis confudit, consiliaque & conspirationem impiorum dissipavit, qui cadis vino plenis assidentes, interim de nece justi consultabant. Sed & Mar Salomon causam scripsit, & Episcopatum dimisit, & in cœnobium Raban Aaronis secedens, ibidem usque ad finem vitæ permansit. Josephus verò Maris filius, impius Christianæ religionis desortor factus, ad ethnicos transfugit. Per hunc modum completa sunt, quæ illis dudum fuerat comminatus religiosissimus Mar Timotheus: diem nempe contritionis illorum haud procul abesse, pœnamque commeritam eos minimè claudo sequi pede.

Pergit Margensis referre, Sciahriganum & Arughenses ex iis quæ Rostamo acciderant, pœnitentiâ ductos, post hujus interitum ad Jesujabum simul perrexisse, eumque ad Metropolitanam Adjabenicam Sedem ingenti cum pompa reduxisse.

Quæ verò Margensis hìc Salomoni Hadathensi, & Josepho Maruensi contigisse, scribit; ob prædictum scilicet Rostami infortunium eorum alterum dignitatem Episcopalem, alterum Christianam fidem abdicasse; id, inquam, Amro repugnat, qui in vita quidem Jacobi Patriarchæ aliam causam refert, propter quam Salomon Al-Mansoris Chaliphæ jussu primum in cœnobio Beth-Halensi triennium, deinde in monasterio Aaronis septennium exegit, donec mortuus est; in vita autem Timothei affirmat Josephum propter quasdam cum eodem Timotheo simultates ipsiusque Timothei acerbitatem, eò scilicet quod Episcopatu à Timotheo dejectus fuisset, à Christiana religione defeciisse. Vide suprà pag. 160. & pag. 207.

1 *Hadathæ apud Mosul*, nimirùm ad Tigrim fluvium; de qua Abulpheda in Tabul. geograph. num. 262. Alteram ejusdem nominis urbem ad Euphratem idem Abulpheda memorat num. 258. & de priori quidem hæc scribit. وهذه الحديثة يقال لها حديثة الموصل وهى بلدة على شاطى دجلة بالجانب الشرقى قرب الزاب الاعلى وقيل انها كانت قاعدة بلاد الموصل . . . قال العزيزى ومن تحت حديثة الموصل يصب الزاب الاكبر الى دجلة وبينها وبين الموصل اربعة عشر فرسخا .

Hæc porrò Haditha ad Mosul appellatur: est enim urbecula ad ripas Tigris Ortum solis versùs propè Zabam superiorem. Ferunt, priscis temporibus Mosulanæ provinciæ eam caput fuisse. Scribit Azizius, sub Haditha Mosulana Zabam majorem in Tigrim influere: eamque à Mosul urbe quatuordecim parasangis distare. De Haditha verò ad Euphratem. والحديثة موضعان احدهما هذه الحديثة التى من بلاد الجزيرة ويقال لها الحديثة على الفراة .

Hiſtorias edidit,
Et de monaſtico 1 inſtituto.

CAPUT CXL.

Jeſudadus Epiſcopus Hadathæ.

2 Jeſudadus 2 ejuſdem 3 loci Com-

الرازين وحمله تلميذه الى عمرابا هارون ومكث اربع سنين ومات وكان يقول طول علته

واختير بعده ميخايل اسقف الاهواز وكان من كشكر عالم حسن الفهم. فلما حضر لحقته علة فى حلقه ومات. واختار ابراهيم بن نوح الانبارى وعثمان ابن سعيد صاحب بيت المال ابرهيم اسقف تسر وكان عالما وانفذ الرسل لاحضاره وقبل وصولهم لحقته علة فى حلقه ومات. وعجب الناس من ذلك. وطالت المدة وردّت الجماعة الاختيار الى ابراهيم بن نوح. فاختار ايشوعداذ اسقف الحديثة. فسال يختيشوع المتوكل بسبب ثاذاسيوس فامر بتقليده. وسرّ النصارى بانعطاف المتوكل. واجتهد ابراهيم بن نوح فى ازالة المتوكل عن ذاك ولم يمكن. وامتنع من كان راضيا بايشوعداذ من المساعدة فبرئم يختيشوع ورفق بهم واسيم فى السنة الخامسة من خلافة المتوكل وهى سنة ثمان وثلثين ومائتين للهجرة فى يوم الاحد الثانى من سابوع الصيف واقام ابراهيم بن نوح وشيعته على الكراهة وشكوا الى المتوكل حاله وحيله يختيشوع فى بابه فبغضه المتوكل وامر بالاستبدال به وانفذ الى بغداذ بعد شهر من تقلده وحبسه وجدّ فى هدم البيع والدير بسرّمَنرَاى وعامل النصارى باقبح معاملة ومنع من استعمالهم فى الاعمال السلطانية وصبروا على ذلك. وقيل ان السبب فى ذلك امتناع يختيشوع من ايشوعداذ مع فضله ان ثاداسيوس وضع فى نفسه انه يحرمه لتسرّيه. وحضر اسيامید ثاداسيوس توما مطران باجرمى ومطران حلوان. ولما جلس رفق بدانيال مطران البصرة وسرجيس مطران نصيبين ويعقوب مطران الرى واخذ خطوطهم ولم

يبق

والثانية حديثة الموصل. والحديثة بلد على فراسخ من الانبار فى وسط الفراة والما محيط بها ويقال لها حديثة النورة.

Haditbas, inquit, *duas eſſe comperio: alteram, de qua hic ſermo, quæ ad Geziram* (hoc eſt, Meſopotamiam) *ſpectat, diciturque Haditha ad Euphratem; alteram ad Moſul. Porrò Haditha oppidum eſt aliquot paraſangis ab Anbara diſtans, in medio Euphratis alveo poſitum, aquis circùm alluentibus cinctum. Haditham Nuræ appellant.*

1 *De monaſtico inſtituto* ; ad verbum, *de via monachatus.*

Ecchellenſis perperàm legit , literas ل Tau, & و Vau pro ا Aleph, & ر Reſc ſubſtituens: idque interpretatur *de pœnitentia monachali*. Hottingerus eandem vocem ex Ecchellenſi quidem deſcribit, ſed interpretari non audet: ſic enim de Salomone pag. 236. *Mor Schalomon Epiſcopus Hadethenſis* (*urbis novæ*) *ad latus Mauzolæ, hiſtoriam conſcripſit*, , *monachatus*.

2 *Jeſudadus* (hoc eſt, Jeſus dedit) Hadathæ Epiſcopus, ſub Theodoſio Patriarcha anno Chriſti 852. innotuit, cujus & in Patriarchatu competitor fuit, teſte Amro in Vita ejuſdem Theodoſii in hæc verba:

ثاذاسيوس من باجرمى واسامه سبريشوع اسقفا على الانبار ونقله الى مطرنة جنديسابور فرام تغيير كرخهم ولم يساعدوه ووقع بينهم وانصرف الى باجرمى. فلما مات ابراهيم حضر بابى اسقف كشكر للحفظ على الرسم فحضر ثاذاسيوس وقال انا احق منك وتنازعا وابطلت القوانين قول ثاذاسيوس فعاد الى باجرمى واجتمع الناس على الرسم لاختيار جاثليق. فاختار يختيشوع وابن ماسوية وابن الطيفورى يوحنا مطران دمشق وكان شيخا عالما ولما حضر فلج يوم احد القيامة فى

4 Composuit elucidationem 4 novi *Testamenti*,

هُصر ثصوُوُا وُمنبُلُا.

Et

ومحلا

يبق الا ايشوعداذ . وتصور انه يصطلح ابن ابو نوح وابراهيم بن نوح وشيعتهما مع الزمان

Theodosius Ba-Germæ natus est, qui quum à Sabarjesu Episcopatum Anbaræ obtinuisset, mox ad Gandisaporensem Cathedram translatus fuit. Hic verò Cellam eorum (hoc est, Sedem) *mutare adorsus, reclamantibus ejus loci christianis & resistentibus, exorta seditione Ba Germam profugere coactus est. Interea Abrahamus* (Patriarcha) *moritur, cujus vices quum Babæus Cascaræ Episcopus secundùm canones deposceret, obstitit Theodosius ejusdem dignitatis competitor. Coorta inde inter utrumque pugna, Theodosius causâ cecidit, sacrorum canonum auctoritate convictus. Illo itaque Ba-Germam reverso, coacta est Synodus secundùm canones pro electione Catholici. Joannem Damasci Metropolitam Bochtjesus, & Joannes Mesvæ filius, atque Israël Tiphurensis elegere, virum senem & doctum. Adfuit ille constituto die dignitatem initurus, quum repente inter divina mysteria apoplexiâ correptus concidit ipso Dominicæ Resurrectionis die. Inde à discipulo ad monasterium Abbatis Aaronis deportatus, ibidem quadriennium cum morbo luctatus est, inter ægritudinis labores illud frequenter ingeminans, Justus es Domine, & recta judicia tua valdè. Eo sublato, Michaël Huzitarum Episcopus Cascarâ oriundus electus fuit; vir doctrinâ & ingenii acumine atque perspicaciâ spectabilis: qui quum ad inaugurationem venisset, schirantiâ extemplo suffocatus interiit: successoremque habuit Abrahamum Tesræ Episcopum* (in al. cod. *pro* تسر Tesra, legitur كشكر Cascara: sed retinenda hæc lectio: nam Babæus, non Abraham Cascarensem Ecclesiam tunc regebat, quum hæc contigere, ut ex supradictis liquet) *virum doctum & eruditum, ejus electionem procurantibus Abrahamo filio Noë Anbarensi, & Othmano Saidi filio ærarii præfecto. Sed & hunc mox schirantiæ morbus sustulit, antequam missi ad eum novæ dignitatis nuncii pervenissent. Res omnibus portento similis visa est. Inde metus ac trepidatio. Diu propterea novi Patriarchæ electio dilata. Demùm communi omnium Christianorum suffragio Abrahamo filio Noë commissa fuit, ut quem vellet, nominaret. Nominavit ille Jesudadum Hadithæ Episcopum:* (ex al. codice وكان من اهل مرو لعلمه وفهمه ايضا وحسن صورته

ejusdem eruditionem, sapientiam, & egregiam corporis formam admiratus: erat is ex Maru urbe oriundus.) Huic tamen electioni restitit Bochtjesus, effecitque pro ea, qua valebat apud Chalipham Motuacchelum gratiâ, ut ad eam dignitatem Theodosius regio mandato proveheretur. Quæ res christianis gratissima accidit, quod sibi reconciliatum Chalipham arbitrarentur. Uni Abrahamo filio Noë minimè placuit, qui Motuacchelum à sententia dimovere frustra conatus est: quin & ab ipsis suæ factionis hominibus, qui Jesudadi electioni faverant, adnitente in primis Bochtjesu, desertus fuit. Theodosius itaque ordinatus est Patriarcha anno quinto Motuaccheli Chaliphæ; Hegiræ scilicet trigesimo octavo supra ducentesimum (ex al. cod. *Græcorum anno centesimo sexagesimo quinto post millesimum*, hoc est, Christi 854. Verùm annus Hegiræ 238. anno Christi 852. non 854. respondet.) *Die dominica secunda Hebdomadæ Æstatis* (hoc est, octava post Pentecosten.) *Hæc tamen Abrahamum ejusque factionem haudquaquam fregere, sed per fas nefasque adversarios opprimere cogitarunt. Causa ad Chalipham devoluta, Bochtjesum falsi insimulant, quasi dolo & falsis delationibus eam electionem extorsisset. Conflictis deinde criminibus Principis animum adversùs Theodosium adeò immutarunt, ut è vestigio jusserit hominem amoveri, & post unum à sua electione mensem Bagdadum adduci, ibique publicæ custodiæ mancipari. Edicta insuper adversùs Christianos promulgavit, quibus Ecclesias cœnobiaque in Sarmanraja excindi mandabat: eosdemque summa cum acerbitate tractavit, & ab officiis publicis amoveri jussit. Quod Christiani moderatè patienterque pertulerunt. Tanti mali causam fuisse existimatum est Bochtjesu adversùs Jesudadum, virum cæteroqui probum, odium; quodvè Theodosius ipse illum* (Bochtjesum) *christianorum communione tamquam concubinarium privare cogitabat. Cæterùm ordinationi Theodosii interfuere Thomas Ba-Germensis Metropolita, & Metropolita Halavanæ; postquam autem cathedram tenere cœpit, sibi adjunxit Danielem Metropolitam Basoræ, & Sergium metropolitam Nisibis, atque Jacobum metropolitam Rajæ, utque ipsius electioni subscriberent, obtinuit. Unus Jesudadus supererat; sperabatque Theodosius, filium Abu Noë, & Abrahamum Noë filium temporis beneficio unàcum illorum factione, concepta odia simultatesque esse deposituros.* Reliqua ex Barhebræo retuli tom. 2. pag. 436 Quæ verò de Bochtjesu hìc narrantur ab Amro, in alio codice ad tempora Abrahæ Patriarchæ perperàm rejecta fuisse ibidem observavi.

3 *Ejusdem loci*, idest Hadathæ Episcopus, cujus urbis mentio in capite præcedenti habita fuerat, ubi de Salomone. Codex noster pro محدوصة *Diloh-d-ducto*, perperàm habet ملحدوصة *D-dileh radiuto*, nullo sensu. Ecchell. & Hottingerus, perinde ac si Jesudadi id cognomentum, vel patria fuerit, latinè reddunt, *Diladructa*, seù *Deleh-ducta*.

4 *Elucidationem novi Testamenti*. Gabriel

1 Et librum 1 ſeſſionum
Brevi & conciſo ſermone.

ܘܟܬܒ ܫܠܝܬܐ ܒܚܕ ܡܐܡܪܐ
ܚܩܝܪ ܘܦܫܝܛ .

CAPUT CXLI.

Abu Noë.

2 Abu-Noë 2 ſolutionem Corani 3
3 Fecit 4 tempore ſuo: necnon diſ-
4 putationem
Adversùs Hæreticos:
5 Aliaſque 5 perutiles lucubratio-
nes.

ܐܒܘ ܢܘܚ ܚܠܝܠ ܩܘܪܝܢ
ܥܒܕ ܒܙܒܢܗ ܘܟܬܒ ܡܠܬ
ܥܠ ܗܪܛܝܩܐ :
ܘܫܪܝ ܘܟܬܒ ܐܚܪ̈ܢ ܣܓ̈ܝܐ :
ܡܫܬܐ ܐܝܬ ܠܢ ܡܢ ܥܡܠܗ .

CA-

Sionita Præfat. in Pſalterium Syriacum ab ipſo typis vulgatum hanc Jeſudadi, ſeù, ut ipſe vocat, Soadedi, auctoritatem de Syriaca Bibliorum verſione refert. ܐܝܟ ܕ̈ܐ ܐ̈ܡ̈ܪ̈ ܒ̈ܫ̈ ܐ̈ ܒ̈ ܐ̈ ܒ̈ ܐ̈ ܒ

CAPUT CXLII.

Candius.

1 Candius [1] fecit ingens volumen
2 Disputationis [2] & Fidei.

حَدِيثٌ حَجِيمٌ هُمُحُلَاوُحُا
وِيُوهُوْهُا : مَوْهُمُنْهُلَا .

CAPUT CXLIII.

Joannes Ninivita.

3 Joannes [3] Ninivita edidit
Tomum unum Disputationum.

هُمُنْمُ وِنُمُنْهُا لَاهُ كَهُ
قَلِيهُلَا سِبُا وِيُوهُا .

CA-

NOTÆ.

1 *Candius*, qui & Amro ابن كندا *Ebn-Canda*, hoc est, *Candæ filius*, sub Joanne IV. Nestorianorum Patriarcha Theodosii nepote claruit anno Christi 893. Alius à *Candiis*, seù *Chindæis* duobus; Jacobo scilicet, & Mohammad, de quibus Abulpharagius in hist. Dynastiarum pag. 179. & Gelaleddinus Asiutensis in chronico Ægypti. Nam Jacobus quidem, qui pleno nomine appellatur ابو يوسف يعقوب بن اسحق الكندى *Jacob pater Joseph, Isaaci filius, Chindæus*, seù *Al-Cendi*, ut vertit Pocockius, Mahometanus fuit, Abulpharagio teste in hæc verba: *Jacobus Medicinæ, Philosophiæ, Arithmeticæ, Dialecticæ, Musicæ, Geometriæ, & Astronomiæ peritus fuit, ac in plerisque harum scientiarum libros celebres & tractatus longos composuit:* (Hottingerus in Biblioth Orient. à pag. 221. ad pag. 232 ex Mohammad Isacide refert ejusdem Jacobi, quem Chindæum vocat, commentaria in Aristotelis Categorias, Perihermenias, Analytica priora & posteriora, Sophistica & Poëtica: & pag. 240. Eustathium scribit, quædam ex libro metaphysicorum in gratiam ejusdem Chindæi transtulisse.) *nec fuit inter Mohammedanos qui Philosophiæ studio apud homines adeò claruerit, ut Philosophus nominaretur, præter Jacobum istum.* Mohammad verò, quem Asiutensis inter Historicos, qui in Ægypto claruere, memorat, ejusdem Jacobi fuit ex filio nepos, Josephi scilicet filius. Utrique autem *Chindæi* seù *Al-cendi* cognomentum inditum est ex كندة *Chenda* vel *Chinda* Cuphæ vico, de quo idem Hottingerus in Bibliothecar. Quadripart. pag. 293. *Chendæ* Reges memorantur & in chronico Ismaëlis Sciahinschia, ex quo Abraham Ecchellensis catalogum eorum in suum chronicon Orientale transtulit: ubi initium regni ipsorum paulò ante tempora Cavadis Persarum Regis, Pherozis filii, fuisse fertur. At verò *Candius*, cujus hìc meminit Sobensis, Nestorianus, non Mahometanus fuit, nec Arabicè, sed Syriacè scripsit.

2 *Ingens volumen disputationis & Fidei*: nimirùm, quæstionum de re fidei. Ecchell. *ingens volumen Disputationum, & Professionem Fidei*, haud rectè. Non enim Fidei Professionem, sed tractatum de Fide scripsit Candius. Fortasse litera Vau, ⟨ pro ⟩ Daleth irrepsit.

3 *Joannes*, patre Bochtjesu medico natus, Ninives & Mosul Episcopus creatus fuit à Patriarcha Joanne IV Theodosii nepote, anno Græcorum 1204. Christi 893. ut ex Amro retuli tom 2. pag. 440. De ejus natalibus. hæc Barhebræus in chronico Syriaco fol. 77.

هذا ⟨illegible⟩ حدثنا ⟨illegible⟩
⟨illegible⟩ : ⟨illegible⟩

Hic verò Bochtjesu Gabrielis filius Ecclesiasticis legibus conculcatis, duas simul ancillas sibi copulavit, ex quibus duos itidem filios suscepit; alterum Gabrielem, (de quo vide to. 2. p. 315.) *Joannem alterum, qui Mosulanus Metropolita*

fuit

CAPUT CXLIV.

Dadjesu Patriarcha.

1 Dadjesu 1 fecit in Danielem Commentarium admirabilem,

fuit. Joannis mentionem facit & Amrus in Vita Joannis V. cognomento Bar-Abgare, & Abrahami, quorum prior ab anno Christi 900. ad annum 905. sedit; posterior verò obiit anno Hegiræ 325. hoc est, Christi 936.

1 *Dadjesu* Patriarcha Babuæi præcessor, ab anno Christi 430. ad annum 465. Seleucien-sem Ecclesiam rexit, de quo hæc breviter Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. ubi de Primatibus Orientis.

Post Marabochtum Dadjesu. (*Quod nomen Chaldaicum est, & Amicum Salvatoris significat.*) *Hic autem vir erat justus & sanctus: quem congregati Episcopi, in Spiritu sancto electum de more in urbe Seleucia ordinarunt. Paulò post apud Regem accusatus, in carcere aliquamdiu detrusus jacuit, donec Theodosii Græcorum Imperatoris legatus Regem Persarum pro ipso deprecatus, eundem dimitti curavit. Quumque Episcopos rogasset, ut sibi potestatem facerent dignitatem abdicandi, illi votis ejus minimè acquieverunt, sed summis precibus exoravere, ne Ecclesiæ regimen dimitteret. Annuit ille, & Ecclesiam usque ad obitum gubernavit.*

Eadem fusius narrantur apud Amrum.

Dadjesu Catholicus, inquit. *Postquam Marabochtus dejectus fuisset, Samuel Tusæ Episcopus Beheramun* (seù Vararanem Jezdegerdis filium Persarum Regem) *rogavit, ut Christianis Catholicum instituendi potestatem faceret. Hunc autem Episcopum Beheramus diligebat.* (causam in al. Cod. idem Amrus hanc reddit:

Quoniam, inquit, *prudentia consilioque suo fines regionum Tusæ & Chorasanæ ab incursionibus hostium defenderat, eosque ne Persidem invaderent, prohibuerat.*) *Congregati igitur Episcopi & fideles, Dadjesum elegerunt: qui ordinatus est* (in al. Cod. *anno Græcorum* 741. *Beherami* 4. Christi scilicet 430.) *optimique Rectoris partes in gubernanda Ecclesia implevit. Nihilominus Episcopi quidam ab ipso Sedibus dejecti & à fidelium communione segregati*, (propter schisma scilicet, quod in Ecclesiam unàcum Marabochto induxerant) *gravissimum ei crimen apud Beheramum impegere: qui illum in carcerem detrudi fustibusque subjici jussit. Pace tandem Beheramum inter & Theodosium Romanorum Imperatorem factâ*, legato ejusdem Theodosii apud Beheramum agente, *è carcere* Dadjesu *dimissus*, *in cœnobium Chibotæ*, hoc est, *Arcæ se recepit*: (monasterium Arcæ in summitate montis Cardoi seù Ararat ubi Arca Noë confederat, à Syris Nestorianis inhabitatum, memorat Dionysius in chronico

1 Et librum Regum, & Siracidæ Tribus 1 tomis expoſuit.

ܘܟܬܒ ܡܠܟܐ ܘܕܒܪ ܫܝܪܐ ܒܬܠܬ ܡܐ̈ ܡܠܐ ܚܒܪ ܐܦ ܗܘ̈ܠ.

CAPUT CXLV.

Cyriacus Epiſcopus Niſibis.

2 Cyriacus 2 fecit expoſitionem
3 Fidei 3, & Sacramentorum.
4 Et cauſam Nativitatis 4 & Epiphaniæ.
Et Commentarium in Paulum.

ܩܘܪܝܩܘܣ ܥܒܕ ܦܘܫܩܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܪܙ̈ܐ ܘܥܠܬ ܝܠܕܐ ܘܝܠܦܢܐ :
ܘܦܫܩܢ ܒܫܠܝܚܐ ܘܦܠܘܣ :

CAPUT CXLVI.

Simeon Caſcarenſis.

5 Simeon 5 Bar-Tabache fecit
Librum Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ*.

ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܛܒܚܐ ܥܒܕ
ܣܦܪܐ ܕܥܕܬܐ ܘܕܡܫܚܢܐ.

CA-

nico ad annum Græcorum 1077. Vide tom. 2. pag. 113.) *& dignitatem abdicare omninò conſtituit. Verùm à fidelibus exoratus, ægrè tandem paſſus eſt ad ſuam Sedem redire, omnibus qui ipſum vexaverant, data erroris venia: præter Epiſcopos olim dejectos, in quos ſententiam anathematis confirmavit, & ſacrorum canonum robur firmum manere juſſit. Quumque reliquos vitæ dies tranquillè egiſſet, deceſſit* (al. Cod. *anno Græcorum* 776. Chriſti 465.) *Hirtæ conditus, quemadmodum præceperat. Sedit annos quinque ſuprà triginta.* Hæc Amrus.

Synodum à Dadjeſu habitam refert Elias in Nomocanone, cujus memini tom. 2. pag. 508. Ejuſdem Synodi Canones è Syriaco in Arabicum converſi exſtant inter Orientalium Synodos tom. cit. pag. 507 de quibus infrà ſermo erit.

1 *Tribus tomis*: quorum altero Danielem, altero librum Regum, tertio Siracidem, hoc eſt, Eccleſiaſticum, expoſuit.

2 *Cyriacus* Niſibis Epiſcopus, mortuo Gregorio Patriarcha, auctor fuit Babæo archimandritæ, ut Eccleſiam regeret, donec novus Præſul eligeretur, ut ex Margenſi retuli ſuprà pag. 92. Idem circa annum 630. unàcum Jeſujabo Gadalenſi Patriarcha aliiſque Epiſcopis à Siroë Perſarum Rege pro pace cum Romanis facienda allegatus fuit, eodem Margenſi teſte, cujus verba protuli pag. 106. Alter Cyriacus cœnobii Beth-Abenſis archimandrita, à Timotheo Patriarcha Epiſcopus Baladæ creatus fuit, de quo vide Margenſem lib. 4. hiſt. monaſt. à cap. 15. ad cap. 25.

3 *Expoſitionem Fidei*, hoc eſt, Symboli. Exſtat anonymo auctore (Neſtoriano tamen) Cod. Syr. 15. Vide tom. 2 pag. 497.

4 *Cauſam Nativitatis & Epiphaniæ*. In idem argumentum ſcripſit ante Cyriacum Thomas Edeſſenus, de quo Sobenſis in hoc catalogo. Vide ſuprà pag. 86.

5 *Simeon Caſcarenſis*, cognomento *Bar-Tabache*, ſeù ut Ecchell. legit, *Bar Tabohe*, (malè Hottinger. pag 236. *Bar-Zaboho*,) hoc eſt, *filius laniorum*, ſivè *coquorum*, ut vertit Amrus, qui ejuſdem Simeonis meminit in Vita Jacobi Patriarchæ, publico ærario præfectus erat ſub Al-Manſore Chalipha anno Chriſti 754 ut dixi ſuprà pag. 206. Nam Babylonii Chaliphæ ſeù Mahometanorum in Aſſyria Imperatores, ut ex Amro aliiſque Scriptoribus liquet, Chriſtianos cujuſcumque gentis & ſectæ, ſed Neſtorianos potiſſimùm, medicos, ſecretarios, & præfectos tàm publico ærario regiiſque ædibus, quàm civitatibus totique etiam regno adhibebant. Unum pro exemplo affero quod de Motadedo Calipha ſcribit idem Amrus in Vita Joannis IV. Patriarchæ. وظهر من نعم الله على النصارى بحسن راى المعتضد فيهم ما شكروه

CAPUT CXLVII.

Messias-Zacha, seù Jesu-Zacha.

1 Messias-Zacha [1] composuit similiter

2 Exactam *Historiam* [2] Ecclesiasticam.

CAPUT CXLVIII.

Mar-Atkenus monachus.

3 Mar-Atkenus [3] monachus

Dif-

quidem regnum ad ipsos deventurum præstolantur; Moslemi verò quum in eadem tecum religione sint, locum tuum dignitatemque usurpare satagent: Magi denique regnum ad ipsos olim pertinuisse ajunt. Præcepit itaque Abdallæ Motadedus, ut Christianis benevolum se præberet, eumque pro confecto negotio lætum dimisit. Hęc Amrus. Eadem fuit & Soltanorum Ægypti cum christianis illius Regni consuetudo, quos à Proceribus & Soltano ipso in aulico ministerio adhibitos fuisse colligitur ex Historia Patriarcharum Alexandriæ, & ex Mahometanis ipsis Scriptoribus.

1 *Messias-Zacha* (Hottingero *Mesicho-Zacho*,) hoc est, *Christus vicit*, monachus fuit cœnobii Izlensis, qui quum sub Babæo archimandrita circa annum Christi 590. ejus monasterii cœnobitę in diversas Assyriæ partes dispersi fuissent, in locum quem Dasen dicunt, unàcum Abrahamo perrexit, ibique cœnobium condidit, quod ex ejus nomine

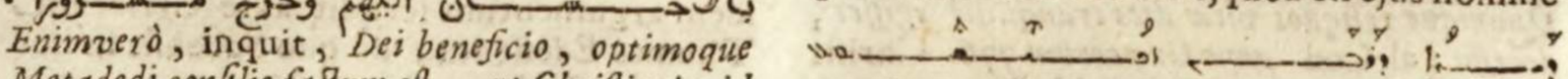

cœnobium Raban Zacha-Jesu, vel absolutè

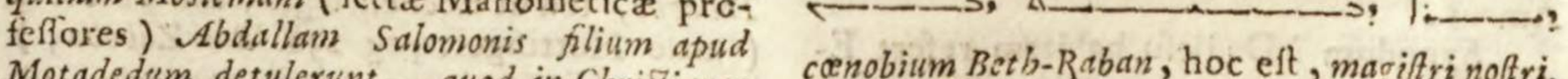

cœnobium Beth-Raban, hoc est, *magistri nostri*, appellatum fuit. Ejus meminit Margensis lib. 1. hist. monast. cap. 14. & lib. 2. cap. 19. Gesta ejusdem scripsit Sabarjesu cognomento Rostamus rogatu Abbatis Kardagi Syncelli Jesujabi Adiabeni Patriarchæ, eodem Margensi teste lib. 2. cap. 17. ubi modò

Zacha-Jesus, modò

Jesu-Zacha, appellatur.

2 *Historiam Ecclesiasticam*: cujus meminit Margensis lib. 1. cap. 23. ubi ex eâdem Jesu-Zachæ historia narrat, Jacobum cœnobii Beth-Abensis fundatorem, qui unàcum Jesu-Zacha in Izlensi monasterio vixerat, anno Græcorum 906. Chosroæ Persarum Regis 5. ex Izla in Beth-Abe adveniisse.

3 *Mar-Atkenus* (ideſt, *Dominus disposuit*

شكروه فان جماعة من المسلمين كتبوا سعاية فى عبدالله ابن سليمن الى المعتضد واغروا به وحكوا ميله الى النصارى. واتصل الخبر بعبدالله فجرع ودخل على المعتضد فدفع اليه الرقعة. فاعتبر وقال. ما وليت نصرانيا سوى عمر ابن يوسف للانبار والجهابذة يهود ومجوس واعتمدت عليهم لتقتهم لا ميلا اليهم لكن لتقتى بهم. فقال له المعتضد. اذا وجدت نصرانيا يصلح لك فاستخدمه. فهو امن من اليهود لان اليهود يتوقعون عود الملك اليهم. وامن من المسلم لانه بموافقته لك فى الدين يروم الاحتيال على منزلتك وموضعك. وامن من المجوس لان المملكة كانت فيهم. ووصاه بالاحسان اليهم وخرج مسرورا.

Enimverò, inquit, *Dei beneficio, optimoque Motadedi consilio factum est, ut Christianis id accideret, de quo gratias Deo retulere. Nam quidam Moslemani* (sectæ Mahometicæ professores) *Abdallam Salomonis filium apud Motadedum detulerunt, quod in Christianos plus justo propenderet. Quumque Abdalla id resciviisset, fidentèr Motadedum adjit. Porrigit ille legendum Abdallæ supplicem libellum*, quo à Mahometanis accusabatur. *Tùm verò Abdalla factum excusans, nullum*, inquit, *Christianum præfeci, excepto Omaro Josephi filio, quem Anbaræ præfectum constitui, & præter Giahabedos* (ideſt *Giahabad*, seù *Giugabad* ditionis Nisibenæ incolas, unde Machicham Patriarcham ortum duxisse observavi to. 2. p. 455.) *Judæos Magosque, quorum operam idcircò adhibui, quod fideles ipsos judicarem, non quia erga illos propensior essem. Cui Motadedus: imò verò, inquit, quemcumque tibi utilem Christianum deprehenderis, ejus operâ utere. Est enim fides ejus, quàm Judæorum, Moslemorum, Magorumque major. Nam Judæi*

1 Disputationem [1] Fratris sapientis,
2 Pluresque [2] Epistolas
Composuit de regimine: alia-
3 que [3].

CAPUT CXLIX.

Georgius Nesræus.

4 Georgius [4] Nesræus composuit Librum de obedientia.

CA-

1 *Disputationem Fratris sapientis*. hoc est, titulo *Fratris sapientis* inscriptam.

2 *Epistolas de regimine*: idest, de institutione monastica.

3 *Aliaque*; nimirùm *Ecclesiasticam historiam*, & *Vitam Josephi Abbatis*, de quibus suprà. Ecchell. & Hottinger. perperàm legunt, *Epistolas de reginine aliisque*.

4 *Georgius Nesræus* (Ecchell. *Nasraia*: Hottinger. *Naschraita*,) ex vico Adiabenes, quam *Nesram* , hoc est, *Aquilam* appellant, cognomento *Bar-Saiade*, hoc est, *filius piscatorum*, sub Ananjesu Patriarcha, de quo suprà pag 154. circa annum Christi 690. cœnobio Beth-Abensi præfuit: de quo hæc Margensis lib. 2. hist. monast. cap. 20.

suit,) cognomento

Vellens barbam, Izlensis cœnobii primùm monachus, in Aphnimarani postea monasterio sub eodem Aphnimarano dies clausit. Ejus mentio apud Margensem lib. 2. hist. monast cap. 13. 16. & 29. ubi ex Ecclesiastica ejusdem historia quædam profert de rebus gestis Georgii Patriarchæ, & Josephi Abbatis. Hæc autem sunt Margensis verba. Postquam cap. 13. de mansuetudine Georgii Patriarchæ disseruisset, qui cognominem Nisibenum Episcopum adiit, ut sibi ipsum conciliaret,

Hæc omnia, inquit, *dilecte Mar Ebedjesu, ex Ecclesiastica accepi historia casti Mar-Atkeni, cognomento Vellentis barbam, qui ex magno cœnobio fuit*. Cap. 16. ex ejusdem Mar-Atkeni historia ostendit, Georgium Patriarcham eodem anno sedere cœpisse, quo regnum Arabum iniit Hasanus Ali filius, eodemque, quo ille, anno decessisse. Vide suprà pag. 153. Denique cap. 29. quum Josephum Abbatem scripsisset sub Saliba-Zacha Patriarcha è cœnobio Beth-Abensi profugisse, aliudque monasterium apud Baladam urbem condidisse, subjungit:

Ego autem hæc omnia accepi ex historia ejusdem Sancti (Josephi) *quam scripsit castus Mar-Atkenus asceta ex sacro magistri nostri Aphnimarani cœnobio*.

De aliis Archimandritis, qui huic cœnobio

(Beth-Abenſi) *præfuere. His, quæ hactenus ſcripta ſunt, ſubjungere volebam præclarè geſta ſanctorum Patrum, qui eos in hoc ſacro cœnobio exceperunt: Raban, inquam, Georgii Adiabeni, cognomento Bar-Sajadæ, & Samæ ejuſdem fratris, & Abbatis Natanaëlis, & Abbatis Salibæ, & Raban Gabrielis cognomento Sephrunæ: quorum ſacra corpora in triclinio condita ſunt. Verùm quum ante nos Mar-David Epiſcopus, ejuſdem cœnobii olim monachus, de iis aliiſque rogatu Cuznahiri fidelis ex Baſoſa pago jam ſcripſerit, ad reliquos accedo, quorum hiſtoriæ nondum literarum monumentis conſignatæ ſunt.* Idem Margenſis conſcriptum à Davide Epiſcopo de Georgio cæteriſque monachis librum, titulo *Paradiſi* prænotatum fuiſſe teſtatur, in eoque primum locum hiſtoriam ipſius Georgii tenere.

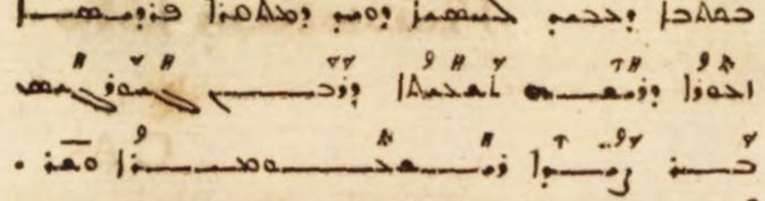

In eo libro, inquit cap. 24. *quem religioſiſſimus David compoſuit & Paradiſum parvum nuncupavit, cujus primum caput geſta continet magiſtri noſtri Georgii Bar-Sajadæ Abbatis.* Reliqua vide ſuprà pag. 185. In vita verò Babæi Archimandritæ, quum lib. 1. cap. 27. narraſſet, Cyriacum Niſibenum, Jonadabum Adiabenum, & Gabrielem Beth-Seleucienſem Epiſcopos eidem Babæo præcepiſſe, ut Diœceſim Patriarchalem viſitaret regeretque, donec novus Patriarcha eligi poſſet, quem Choſroës Perſarum Rex fieri vetabat; ſubjungens cauſam, cur id munus ab iis Epiſcopis Babæo commiſſum fuerit, hæc de Georgio Abbate ſcribit cap. 28.

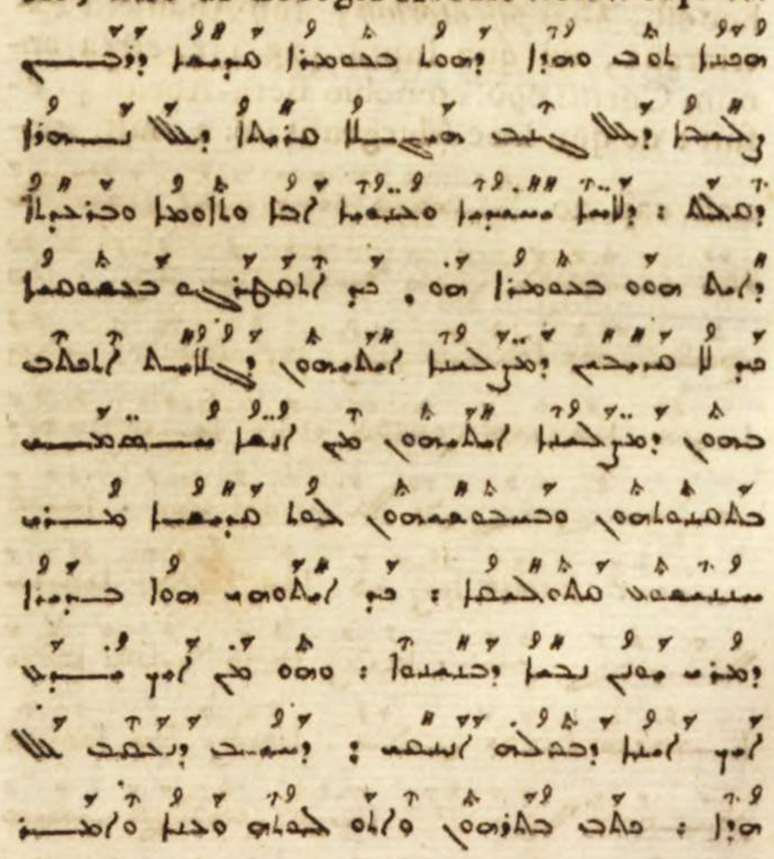

Idem contigit & in ſacro cœnobio Raban Salibæ, quod apud Haiglam pagum ad fluvium Deglatam (Tigrin) *ſitum eſt. Nam quum cœnobii illius fratres monachi, & aſcetæ Abas, Thomas atque Barita apud ſanctum Mar Ananjeſum Catholicum* (Patriarcham) *in cœnobio ſancti Jonæ Prophetæ apud Niniven commorantem ab æmulis quibuſdam, qui ipſis morum probitatem aſceticumque in clauſtris vivendi genus invidebant, falsò delati fuiſſent, quod Meſſalianorum errores tenerent; Ananjeſus rem hujuſmodi maturo examine perpendendam ratus, per literas illos arceſſit: quumque adfuiſſent, quoniam, inquit, iis, fratres, quæ ad Aſcetarum regimen ſpectant, me immiſcere haud conſuevi, ideo comperta mihi minimè ſunt, de quibus arguimini; ſed ea ad ſodales veſtros ejuſdem inſtituti ſectatores referri oportet. Eos itaque ad noſtrum hoc Beth-Abenſe cœnobium miſit; datis etiam hac de re ad cœnobitas literis. Erat autem ejus cœnobii Archimandrita ſanctus Mar Georgius Bar-Sajade; cœnobitarum verò ſenior Abbas Natanaël, & Abbas Saliba, & Abarues, & Gabriel cognomento Sephruna, aliique complures: qui quum illos benignè examinaſſent, operationeſque divinæ gratiæ quibus agebantur ab omni errore alienas deprehendiſſent, abſolutos ad Mar Catholicum remiſere. Ita tandem ejuſdem Catholici juſſu ad cellas ſuas, tamquam à pravis opinionibus immunes, beati illi redierunt.* Hæc Margenſis.

CA-

CAPUT CL.

Enos Episcopus Anbaræ.

1 Enos [1] quoque Pheroz-Sapor (*edidit*)
Orationes Paracleticas, aliaque
id genus.

ܐܝܢܘܫ ܐܦ ܦܝܪܘܙ ܫܒܘܪ ܥܒܕ
ܡܐܡܪܐ ܦܪܩܠܛܐ ܘܫܪܝܢ ܐܚܪܢ .

CAPUT CLI.

Bud Periodevtes.

2 Bud [2] Periodevtes edidit
Orationes de fide:
Et adversùs Manichæos, 3
3 Et adversùs Marcionistas:

ܒܘܕ ܦܪܝܘܕܐܘܛܐ ܐܥܒܕ
ܡܐܡܪܐ ܗܝܡܢܘܬܐ :
ܘܥܠ ܡܢܝ ܙܢܝܩܐ :
ܘܥܠ ܡܪܩܝܘܢ ܐܝܬܝ .

Item

NOTÆ

1 *Enos* Episcopus *Pheroz-sapor*, seù *Anbaræ* (de qua vide dissert. de Monophysitis præfixam tom. 2.) sub Joanne Narsetis filio Patriarcha claruit circa annum Christi 890. Alius fuit ejus nominis *Enos* Patriarcha, Joannis Narsetis præcessor, de quo vide tom. 2. pag. 439.

2 *Bud*, sivè Buddas, *Periodevtes*, hoc est, *Presbyter Circuitor* seù *Visitator* (Ecchell. & Hottinger. malè reddunt, *Periodita*,) sub Ezechiele Patriarcha circa annum Christi 570. vivebat: Christianorum in Perside finitimisque Indiarum regionibus curam gerens. Hinc sermonem Indicum calluisse dicitur, ex quo librum Calilagh & Damnagh Syriacè reddidit. Christianos autem in Perside & India ab antiquis temporibus viguisse, docent Chaldæorum historiæ. Munus verò *Periodevtarum* in Ecclesia Syriaca ad hanc usque diem vigere, liquet ex ejus gentis Pontificali. Morinus in lib. de sacris Ordinationibus Par. 2. de Ordinationibus Syrorum Maronitarum, nomen ܦܪܝܘܕܐܘܬܐ *Periodevtæ*, cujus ordinationis ritus à pag. 410. describitur, ubique *Archipresbyterum* interpretatur, & pag. 497. hanc adnotationem subjicit. *Dictio* ܐܪܟܝܦܪܝܣܒܘܛܪܐ, aut ܐܪܟܝܦܪܝܣܒܘܛܐ, *Syris Archipresbyterum significat: significatio petita videtur à* ܦܪܫ, *quod vigilantem significat, quia ipsius munus est Presbyteris invigilare. Archipresbyterum significare, ex verbis ritus lector facilè colliget.* Hæc ille. Verùm non advertit vir doctus vocem esse Græcam, non Syriacam: quod enim Græcis est Περιοδευτης, hoc est, *Circuitor*, id Syris ܣܘܪܐ *Saura*, seù *Visitator*. Sed de his alibi.

Tres alii *Buddæ* à nostro diversi occurrunt. Primus *Buttas* sivè *Buddas*, cujus meminit Clemens Alexandrinus Strom. lib. 1. Philosophorum Indiæ præceptor, quem propter insignem virtutem ut Deum honorarunt. Alter *Budda* seù *Terbinthus*, Scythiani discipulus, & Cubri sivè Manetis præceptor, qui in Perside periit, postquam scripta magistri sui, tamquam à se composita, in vulgus emisisset: Evangelium scilicet, Mysteria, Thesauros, & Capita, de quibus S. Epiphanius, Theodoritus, & Socrates. Tertius denique *Buddas*, seù *Baddas*, vel *Addas*, Manetis discipulus, in Syriam à præceptore missus ad inficiendos Manichæorum erroribus populos. Vide Caveum in histor. liter. tom. 2. pag. 34. & seqq.

3 *Adversùs Manichæos & Marcionistas:* in Assyria, Perside, & India frequentes olim hæreticos. Nam *Scythianus* quidem Manichæorum pater ex Arabia in Indiam profectus, ibi venenum doctrinæ suæ propinavit, antequam in Ægyptum regrederetur. *Buddas* verò seù Terbinthus ejusdem Scythiani servus, discipulus, & hæres, mortuo Hierosolymæ præceptore, in Persidem abiit, ubi periisse fertur. *Manes* denique Buddæ di-

Item quæstiones Græcas
1 Nuncupatas Aleph 1 Mighin.
Ipse quoque interpretatus est ex Indico *sermone*.
2 Librum Calilagh 2, & Damnagh.

وايضا مسائل يونانية
المسماة الف ميغين
وقد فسرها من الهندية
وكليلغ ودمنغ

CA-

discipulus, genere Persa, in Assyriam & Mesopotamiam se recepit, ubi celeberrimam cum Archelao Episcopo disputationem habuit. Hinc adversùs eam sectam (præter Græcos & Latinos Patres) Syri complures scripsere, ut S. Ephræm, Paulonas, Daniel Rhesinæ, Natanaël, & Bud Periodevtes, de quibus Sobensis in hoc Catalogo. Manichæorum causa in Christianos persecutio aliquando efferbuit, ut narrat Amrus in Vita Papæ, qui S. Simeoni Barsaböæ martyri præcessit. وكان فى ايام هذا الاب عدة من الملافنة يقاومون اهل صيمون ومرقيون ومانى وغيرهم. والملك فلما شاهد الجثالقة والاساقفة لا يتزوجون والمانوية على مذهب ماني لا يتزوجون ايضا: امر بقتل المانويين وتعدى الامر الى النصارى ولحق مار فافا الفطريرك اذية عظيمة. وتظلم النصارى الى الملك. واوجب ان يعرف الفرق فاجاب مار فافا بان المانوية يعتقدون الاثنين والارض ذات حياة والانفس تنتقل من جسم الى اخر ويرون ان التزويج نجس. والنصارى يعترفون باله واحد ويرون التزويج. وانما يمتنع الروما سياسة ليواظبوا على الصلوات ولا يكون لهم شى يشغلهم. فامتحن الملك الجواب وكف عنهم.

Sub hoc autem Patre, inquit, *plures erant Doctores, qui assecla Simonis, Marcionis, & Manetis aliosque impugnabant. Rex verò* (Persarum Beheramus, ut in hoc Codice adnotatur; vel certè Sapores, ut ex antecedentibus & consequentibus colligitur;) *quum vidisset tam Catholicos & Episcopos, quàm Manicheos Manetis sectarios à nuptiis abstinere; in Manichæos quidem sententiam mortis tulit; ad Christianos verò idem edictum manavit, ejusque causa sanctus Papas Patriarcha multa passus est. Quum igitur Christiani ad Regem confugissent, jussit ille discrimen, quale inter utrosque esset, sibi exponi. Tùm verò sanctus Papas: Manichæi, inquit, duos Deos credunt, terramque vita præditam, & animas ex uno corpore in aliud migrare; nuptias denique aversantur. Contra Christiani unum Deum credunt, & nuptias probant, etsi eorum Præsules ab iis religionis causa abstinent, ut scilicet precibus vacare possint, nec habeant quod ipsos distrahat. Quod Papæ responsum quum Rex probasset, præcepit, nequid molestiæ iis deinceps crearetur.*

1 *Quæstiones Græcas, nuncupatas Aleph mighin.* Ecchell. & Hottinger. *Alpha mighin.* Puto pro litera ﻉ substituendam literam ﻝ, legendumque sic: ﻝﻟﻒ ﻣﻠﻴﻦ *Aleph milin*, hoc est, mille milliaria: vel potius dempto priori - , ﻝﻟﻒ ﻣﻠﻴﻦ *Aleph melin*, idest, mille verba; totidem fortasse quæstiones.

2 *Librum Calilag & Damnagh ex Indico sermone interpretatus est.* Ecchell *Calaileg & Damneg:* & in notis ad hunc locum pag. 269. *Clilah & Damnah.* Hottingerus p 231. *Kalileh & Damneh.* Titulus in Arabico est كليله ودمنة *Colaila & Damna*, quem alii aliàs proferunt. Fabricius tom. 2 Biblioth. Græc. pag. 461. *Culila & Dimna.* Saphadius commentar. ad carmen Tograi apud Hydeum de ludis Oriental. *Culeila & Dimna.* Christianus Ravius in spolio Orient. centur. 1. nu. 20. *Clila & Dimna.* Herbelotius in Biblioth. Orient. *Calilah*, seù *Kalilah*, *& Damnah*. Versio Italica impressa Venetiis anno 1552. *Doni*, suppresso Calilæ nomine. Altera versio Italica edita Ferrariæ anno 1583. *Lelo Demno.* Sunt autem *Colaila & Damna*, ut inquit Fabricius pag. 461 *duo Thoum nomina, quæ sect. 1. & 2. loquentes inducuntur, genus animalis vulpi simile, & in Asia atque Africa non infrequens, de quo Bochartus III. 8. & 12. Hieroz. pag.* 794. 801. *seq.* 804.

Liber ethicus & politicus, per fabulas lepidè & ingeniosè compositas humanos mores instituens; malitiam scilicet, fraudes & stultitiam hominum in vita communi, & in aula potissimùm ad vivum exprimens; lingua Indica primùm compositus; deinde in Persicam, Syriacam, Arabicam, Turcicam, Græcam, Latinam, Hebraicam, Italicam, Gallicam, Hispanicam, & Germanicam translatus. Dialogum continet *Gymnosophistam inter & Dabselimum Indiæ Regem,* دبشليم

quem Abessalomum, Absalonem, & Isamum alii appellant. In Capita XV. (al. XIV.) dividitur, quæ Possinus *Dissertationes Parabolicas*, Simeon Sethus Τμήματα, hoc est, sectiones vocat; singula autem capita plures fabulas comprehendunt miro artificio contextas. Tercentum & quadraginta in ms.

Co-

Codice noſtro Arabico numerantur, cujus mentio tom. 1. pag. 629. ubi liber in Capita XVI. diſtributus dicitur; Prætationem ſcilicet Interpretis Perſæ inter capita recenſendo.

Ecchellenſis loco ſuprà cit. ſcribit, Iſamum Regem hujus libri auctorem, trecentis ante Alexandrum annis floruiſſe. *Liber iſte*, inquit, *tribuitur Iſamo quinto Indorum Regi, de quo ſic Iſmael Sciabinſciab in hiſtor gentium.*

يسام وهو الذى وضع كتاب كليله ودمنه

Iſamus, & eſt ille, qui compoſuit librum Clilah & Lamnah. Idem affirmat alibi, librum hunc Arabici juris factum fuiſſe trecentis ante Alexandrum Macedonem annis. Eadem ex Ecchellenſis teſtimonio tradunt Hottingerus & Fabricius. Verùm tantùm abeſt, ut verſio Arabica ejus libri ante Alexandri tempora elaborata fuerit, ut nec autographum Indicum ante Alexandri mortem compoſitum eſſe teſtetur idem Iſmaël Sciahinſciah, qui quum tres primum Indorum Reges numeraſſet, *Brachmanum* ſcilicet البرهمن, & *Lasbum* ſeu *Bahajor* لصب وهو الباميور, & *Ramanum* راماں; de Poro Iſami præceſſore, qui Ramanum excepit, hæc ſcribit: فور وهو الذى قتله الاسكندر ملك مايه واربعين سنه;

Porus (Phur Arabes vocant) *is nimirùm, quem Alexander interfecit: regnavit annos quagraginta ſupra centum.* Deinde ſubjungit de Iſamo Pori ſucceſſore. ولما مات ملك بعده يسام وهو الذى وضع كتاب كليله ودمنه ونقله بن المقنع وملك مايه وعشر سنين;

Quum autem Porus *mortuus eſſet, regnavit poſt eum Iſamus, qui librum Colaila & Damna compoſuit, quem Ben Moknaa tranſtulit. Regnavit autem annos decem ſuprà centum.* Quidquid ſit de cæde Pori, quem accurati ſcriptores ab Alexandro non interfectum, ſed bello devictum & regno poſteà reſtitutum affirmant, deque eorum Regum ſerie & annis; certè ex allatis Iſmaëlis verbis, quæ ipſe Ecchellenſis legerat deſcripſeratque, liquet librum illum poſt Alexandrum compoſitum fuiſſe. Et quidem non ab Iſamo ſeù Abeſſalomo Rege, cujus nomine in vulgus prodiit, ſed à Philoſopho بيدبا *Baidba*, ſeù *Bidpai*, quem Regis ipſius Vizirum, hoc eſt, conſiliarium vocat Herbelotius in Bibl. Orient. pag. 206. Verſio Italica edita Venetiis anno 1552. *Sendebaro* id opus tribuit. At Sendebarus non ſub Iſamo claruit, ſed ſub Chuſo, qui ſæculo integro poſterior eſt, ut ex Iſmaële conſtat, qui loc. cit. inter Iſamum & Chuſum ponit يلهيت *Jalhitum* Regem eumque annos octoginta vel centum ac triginta regnaſſe refert: Sendebari autem, quem Sendebadum appellat, ſcripta recenſens, nullam libri Colailæ & Damnæ mentionem facit. ولما ملك احدث للهند ارا كوشى فى الديارات على ما راى وخرج عن مذهب من سلف. وكان فى ايامه سندباد الحكيم وله كتاب الوزار السبعة والمعلم والغلام وامراة الملك وهو الكتاب المعروف بكتاب السندباد وعمل الكتاب الاعظم فى معرفة العلل والادوا والعلاجات واشكال الحشايش وصفتها ومنافعها ومضارها.

Chus, inquit, *quum regnare cœpiſſet, novas pro libitu ſuo opiniones Indis excogitavit, antiqua præceſſorum religione contemptâ. Ejus autem temporibus floruit Sendebadus ſapiens, auctor libri de ſeptem Conſiliariis, & magiſtro, & doctore, & matre Regis, qui liber Sendebadi appellatur. Fecit præterea librum ingentis molis de cognitione cauſarum, deque morbis, & remediis, & figuris herbarum earumque qualitatibus, & utilitate & damnis.*

Herbelotius pag. 206. quorundam opinionem refert, qui Huſcengum primum monarchiæ primæ Perſarum Regem libri ejus auctorem faciunt, idque ex eo colligunt, quod idem liber وصية اوشهنج *Teſtamentum Huſcengi* appellatur. At idem Herbelotius pag. 465. tantam antiquitatem meritò explodit his verbis. *Il eſt encore auſſi peu vraiſemblable, que ce Prince* (Huſchenk ipſe vocat, & ſecundum Perſarum Regem primæ monarchiæ; ſed Iſmaël Sciahinſciah cap. de Regibus Perſarum, primum monarchiæ primæ Huſcengum ſcribit eumque ducenteſimo poſt Diluvium anno regnaſſe,) *Soit l'auteur d'un livre intitulè* Giavidan Kird, *la ſageſſe eternelle ou de tous tems, au quel on a donnè auſſi le nom de Teſtament de Huſcenk; mais l'ancienneté & la reputation de ce monarque ont fait emprunter ſon nom pour donner plus d'autoritè à cet ouvrage, qui eſt d'ailleurs fort eſtimable, & le quel eſt parvenu juſqu' à nous ſous le titre de Humajon Nameh.* Adde librum hunc Indico primùm ſermone, non Perſico publicatum fuiſſe: idque centum ferè poſt Alexandrum annis, ſi Iſmaëli credendum eſt.

Ad verſiones quod ſpectat, prima omnium *Perſicè* elaborata eſt, linguâ quam بهلويان *Pehelevianam*, hoc eſt, antiquam Perſicam vocant, à برزويه *Barzua*, ſeù Barzuæo medico ſub Choſroë Anuſcervano, Cavadis filio, Perſarum Rege, qui ab anno Chriſti 531. ad annum 579. regnavit. *Perozem* alii, *Perzoëm*, & *Buzrovieh* appellant: alii *Stephanum Edeſſenum* interpretem faciunt. Sed in verſionibus, quæ exſtant, Barzuæ nomen, non Stephani legitur. Quin & Barzuas ipſe duas Prætationes bene longas libro præmittit; alteram *de hiſtoria deportationis ejus libri ex India in Perſidem*, quæ Pertzetzemchari regio ſcribæ tribuitur; alteram *de proprio ipſius Barzuæ genere, ortu, educatione, & ſtudiis*. Utraque prodiit per Poſſinum poſt adnotationes ad tomum I. Pachy-

chymeræ pag.547. & 555. Sed tàm in Græca, quàm in Latina earum Præfationum verſione mendum in Choſroïs nomine obrepſit, qui *Davidis filius* pro Cavade dicitur. *Choſroës*, inquit interpres pag. 547. *Perſarum Rex, qui & Anaſuranus* (Anuſcirvanus ſeù Nuſcirvanus,) *nominatus eſt, Davidis filius* (imò Cavadis ſeù Cabadis) *quum audiſſet de quodam libro conſcripto in regione Indiæ ab eruditis & ſapientibus illarum gentium, continente fabulas valdè utiles omni hominum generi &c.* Binæ aliæ Perſicæ verſiones eæque recentiores circumferuntur. Altera, quam Naſerus Saidus Abulhaſanus Achmetis filius, è Samanidarum ſtirpe, Choraſanæ Soltanus

السعيد نصر ابوالحسن ابن احمد السامانى صاحب خراسان

ex Arabico in recentiorem Perſarum ſermonem transferri juſſit circa annum Hegiræ 320. quam poſteà ipſius Soltani celeberrimus Poëta *Rudekius* (in catalogo Scriptorum, verbo كليله ودمنه *Colaila & Damna*, quem Haphidus publicavit, appellatur

دوركى حسن *Durkius Haſanus:*) metro alligavit: altera item ex Arabico ſub Beheramo Soltano Maſudi filio, Gaznevidarum Regum penultimo prodiit auctore *Neſralla Abulmaali ben Mohammad ben Abdal-Hamid*

ابوالمعالى نصرالله بن محمد بن عبد الحميد

quæ poſtrema editio omnium terſiſſima cenſetur.

Syriacam verſionem proximè poſt primam Perſicam fecit *Bud Periodevtes*: & quidem ex fonte Indico ſub eodem Choſroë Perſarum Rege, ut ſuprà dictum eſt.

Arabica prodiit per *Abdallam Abulhaſanum Ben Mokna*, عبدالله ابوالحسن بن المقنع

quem Mocannam Herbelotius vocat, ſub Almanſore Abugiapharo Chalipha, Abbaſidarum ſecundo, qui ab anno Hegiræ 136. ad annum 158 regnavit. Ejus exemplar habemus in Bibl. Vat Vide tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 629 Alteram recentiorem eamdemque elegantiorem memorat Herbelotius, quam

ſub titulo انوار سهيلى *Anuar Sohaili*, id eſt, *lumina aſtri Sohaili ſive Canopi*, publicaſſe refert *Hoſainum Ben Ali cognomento Caſcephium*

Concionatorem المولى حسين بن على الواعظ الكاشفى, quem ipſe *Hoſainum Vaëz Kaſcephium* appellat: idque in gratiam *Sohaili* ſupremi Ducis exercitus Hoſaini filii Manſur filii Baicra Soltani Choraſanæ ex ſtirpe Tamerlani circa finem ſæculi noni Hegiræ. Verùm circa hanc editionem Herbelotius ſibi non conſtat: nam pag. 118. ait, *Haſanum Ben Sohail Vizirum Chaliphæ Al-Mamonis* ex Perſico eam traduxiſſe: pagina verò 456. verbo *Homajun Nameh*, ejuſdem auctorem facit *Hoſainum Caſcephium* rogatu Sohaili Ducis ſub Hoſaino Rege Choraſanæ. Præterea Haphidus in Catalogo Scriptorum Arabum, Turcarum & Perſarum, qui ex apographo Bibliothecæ Inſtituti Scientiarum Bononiæ pro noſtra Vaticana deſcriptus eſt, verbo *Colaila* & *Damna*, dicitur Hoſainus Caſcephius non ex Perſico Arabicam, ſed ex Arabico Perſicam verſionem adornaſſe. Verba ejus hæc ſunt: ثم امر ابو الحسن نصر بن احمد السامانى لواحد من علما عصره. فنقله من العربية الى الفارسية ونظمه شاعره دوركى حسن بالفارسية. ثم امر ابو المظفر بهرام شاه بن مسعود الغزنوى الى ابى المعالى نصرالله بن محمد بن عبد الحميد فنقله ثانيًا من نسخة ابن المقنع وهذه الترجمة هى المشهورة بكليلة ودمنه فى هذا الزمان لكنه اطنب واسهب بايراد الفاظ المغلقه. ثم جدّد هذه الترجمه ولخقها وهذّبها المولى حسين بن على الواعظ الكاشفى للامير سهيلى حسين من امرا السلطان بيقرا وسمّاه انوار السهيلى.

Rurſus Abu-Haſanus Naſerus Achmetis filius Samanides cuidam ſui temporis Doctori eam verſionem commiſit, qui librum ex Arabico in Perſicum ſermonem tranſtulit. Perſicam verò editionem Durchius Haſanus ad Perſici carminis metrum compegit. Ea nihilominus verſione minimè contentus Abu-Modhaffarus Beheramus Rex Maſudi filius Gaznevides, eandem recudere juſſit Abumaali Neſrallam filium Mahometis filii Abdal-Hamid. Is verò alteram verſionem ex autographo Ben Moknai adornavit, quæ hoc tempore omnium manibus teritur, titulumque Calilæ & Damnæ præfert, eademque reliquis elegantia & exoticarum vocum perſpicua expoſitione merito antefertur: quam recenſuit, auxit, & coordinavit Mula-Hoſainus Ali filius, concionator Caſcephius, in gratiam Ducis Sohaili Hoſaini ex Ducibus Imperatoris Baikræ, titulumque adjecit, Lumina Sohaili, ideſt, *Canopi*. Denique Herbelotius ipſe fatetur Caſcephium Perſicæ verſioni à Neſralla Abulmaali elaboratæ ultimam manum impoſuiſſe: ſic enim ait pag 118. *Aboul Mauli mit cette traduction* (primam ſcilicet quam Barzuas fecerat) *en langue Perſienne moderne: mais ſon travail fut retouchè & enrichì par Houſſain Kaſchefi*. Non igitur Caſcephius novam verſionem Arabicam fecit, ſed Perſicam ab aliis publicatam emendavit.

Turcicas duas ex Perſica edidere *Ali Ben Saleh*, & *Gemaleddinus Ben Mohammad Cazuinenſis*, quas *Jahia* commentatus eſt, ut idem Haphidus ſcribit loco ſuprà citato. ثم ترجم المولى على بن صالح انوار السهيل من الفارسى الى التركى بانشا لطيف سماه همايون نامه. وترجم جمال الدين بن محمد البك القزوينى بلغة التركى. وملخص همايون نامه للمولى يحيى افندى المفتى.

Lumina Sohaili ex Perſica editione Turcicè vertit

CAPUT CLII.

Daniel Rheſinæ.

1 Daniel 1 Rheſinæ edidit
Orationes adversùs Marcioniſtas,
2 Et adversùs Manichæos 2
Hæreticos, & Chaldæos.

وُتْلالا وُوْمحْنُا حجْبِ
حْمُدامحْبُا وكْمحْلاحْسمْ مْنوْصْمِ :
وُوكْمحْلا مْنْتْنُا
وْوْظْعْا مْحْتْبُا .

CAPUT CLIII.

Abraham Bar-Kardache.

3 Abraham 3 Bar-Kardache Com-

اْحْنُوْمِ حْنْ مْبُوْسا هبِ

vertit elegantiſſimè Mula Ali Salechi filius, titulum verſioni præfigens, Homajun Nameh, ideſt, Regius liber. Alteram itidem Turcicam ſub eodem titulo Homajun Nameh Gemaleddinus Mahometis Bechi filius Cazuinenſis publicavit, quam Mula Jahia Afandi Almofti interpretatus eſt. Herbelotius binas quoque verſiones Turcicas memorat pag. 118. & 456. alteram ſoluta oratione in gratiam Solimani Turcarum Imperatoris; alteram metro alligatam à Gemali oblatamque Bajazeto hujus nominis ſecundo.

De *Græca*, *Latina*, *Italica*, *Hebraica*, *Gallica*, *Hiſpanica*, & *Germanica* verſionibus, conſule Fabricium cit. tom. 6. pag. 460. & ſeqq.

Ex tot diverſarum linguarum verſionibus, quindecim titulos idem liber ſortitus eſt. Inprimis *Colaila & Damna* dictus fuit, quem titulum præferunt verſiones *Arabica* Mocnæ, *Syriaca* Buddæ, *Perſica* Neſrallæ Abulmaali. II. Στεφανίτης, ἢ Ἰχνηλάτης, ideſt, *Coronatus*, & *Inveſtigator*. Ita verſio *Græca* Simeonis Sethi: qui vocem Arabicam كليلة *Colaila*, à themate اكليل *Eclil*, quod coronam ſignificat, accerſivit, & دمنة *Damnah* à verbo دمن *Damana*, quod frequentem eſſe in aliqua re denotat. Ex Græco Στεφανίτης deceptos puto, qui *Stephanum Edeſſenum* ſcripſere ejus verſionis interpretem. III. همايون نامه *Homajun Nameh*, ideſt, *liber Auguſtus*, ſeù *regius*. Verſio *Perſica* Barzuæ, & *Turcica* Ali Ben Saleh, & Gemaleddini. IV. انوار سهيلى *Anuar Sohaili*, hoc eſt, *lumina aſtri Sohaili*, quod Canopum dicunt; *Perſica* Hoſaini Caſcephii, & *Gallica* Paris. 1644. *Livre de lumieres, ou la conduite des Roys*. Herbelot. pag. 399. V. *Teſtamentum Huſcengi* وصية اوشهنج, Herbelot. pag. 206. VI جويدان كرد *Giavidan Kerd*, ideſt, *Sapientia æterna*. Idem. VII *Specimen ſapientiæ Indorum veterum* Latina Poſſini. VIII. *Directorium humanæ vitæ* Latina Joannis de Capua. IX *Les Fables de Pilpay*. Gallica Gilb. Gaulmini Paris 1698. X *La Moral Filoſofia del Doni tratta dagli antichi Scrittori, ò vero la Filoſofia de Sapienti antichi ſcritta da Sendebar moraliſſimo Filoſofo*. Italica Venet. 1552. XI. *Lelo Demno del governo de regni*. Italica Ferrar. 1583. XII. *Exempla veterum Sapientum de familia in familiam*. Germanica Ulm. 1483. XIII. *Liber Sapientiæ, ubi oſtenditur curſus mundi*. Eadem Argentor. 1525. XIV. *Veterum Sapientum exempla, dicta, & inſtructiones*. Eadem an. 1548. XV. *Liber Sapientiæ veterum Sapientum ab initio mundi de familia in familiam*. Eadem Francof. 1565. Vide Fabricium cit. tom. 6. pag. 465.

1 *Daniel* Rheſinæ Epiſcopus, ſub Mar-Aba I. Patriarcha circa annum Chriſti 550. innotuit, Scialita ejuſdem urbis Epiſcopo, de quo ſuprà pag. 176. dictum eſt, prior.

2 *Adversùs Marcioniſtas & Manichæos hæreticos, & adversùs Chaldæos*. Ita Codex noſter. At Ecchell. & Hottinger. *adversùs Marcioniſtas, & Manichæos, & Hæreticos, & Chaldæos*. Chaldæorum nomine Aſtrologos intelligit, quos & ſanctus Ephræm unàcum Marcioniſtis & Manichæis confutavit. Vide tom. 1. pag. 118. & 122.

3 *Abraham Bar-Kardache*, ideſt, filius fabrorum ferrariorum, quem Amrus Arabicè ابن الحداد *Ebn-Alcheddad* eodem ſenſu appellat, (malè Ecchell. *Barcadadhe*, & Hottinger. *Bar-Kadhha*,) ſub Ezechiele Patriarcha circa annum Chriſti 570. in Schola Niſibena præceptorem agebat, eodem Amro teſte,

Compoſuit Homilias, & Sermones paracleticos,
Et Orationes, & documenta,
Et Epiſtolam adversùs Scisbanum.

هُمِ لهُوُحُمْا مْحَمُّلا :
مُلامِحْا كُمِ مْكَحُنُمْلا :
مُلِسْلا وِكُمحْلا مُنهُضِ .

CAPUT CLIV.

Natanaël.

1 Natanaël 1 fecit diſputationem
2 Adversùs 2 Severianos,
3 Et Manichæos, 3 & Canathæos,
Et Monderæos: & expoſitionem Davidis.

نَهنُلْا حَجِ كُوُمُا
وَه وِكُمحْلا هُمُوَنْا :
مُمُنُمْا : مُنكْا :
مُمدِوُمْا : مُنهُوُ وُمُمِ .

CAPUT CLV.

Eliſæus Bar-Saphanin.

4 Eliſæus 4 Bar-Saphanin

كُمُعْا حَنُ هُمِمِ

Com-

مُمكْمِنْا

teſte, cujus verba ſuprà retuli pag. 81. ubi de Hanano Adjabeno ejuſdem Abrahæ ſynchrono.

1 *Natanaël* Cœnobii Beth-Abenſis monachus ab Ananjeſu I. Patriarcha circa annum Chriſti 690. unàcum Georgio ejuſdem cœnobii Archimandrita aliiſque monachis, in Abam, Thomam, & Baritam Meſſalianiſmi accuſatos inquirere juſſus fuit, teſte Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 28. Vide ſuprà pag. 218. ubi de Georgio Neſtæo.

2 *Adversùs Severianos*. Ecchell. & Hottinger. perperàm legunt, سوريانس *Surianos*, *ideſt*, *Jacobitas*. Severiani certè iidem cum Jacobitis erant, quos & *Surianos*, hoc eſt, Syros hodieque appellamus: ſed textus Sobenſis *Severianos* habet, à Severo famoſo Monophyſitarum anteſignano & Jacobi Zanzali præceptore dictos. Gabriel cognomento Tauratha, monachus cœnobii Abrahæ in monte Izlenſi, Severianos cœnobii Cartaminenſis monachos edita diſputatione & ipſe confutavit, Margenſi teſte lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 18.

3 *Et Manichæos, & Canathæos, & Monderæos*. Ecchellenſis & Hottinger. *Mandaræos*. In Codice noſtro vitiosè legitur, ومندريا وكنثايا ومنيكايا *& Manichæos, & Scribas, & Maadrenos* (hoc eſt, auxiliatores.) Fortaſsè legendum,

pro حُثبِا *Cothbe*, ſeù حُوثبِا *Chothube*, Scribis, صبرِا *Candæi*; & pro مدرونا *Maadrone* auxiliatoribus, مدجِا *Maadoje*, *Maaddeni*, ſeù, ut habet Ecchell. مندرويا *Mondroje*, *Monderæi*. Sunt autem *Candæi*, *Maaddeni*, & *Monderæi*, ſive *Mandaræi*, Arabum gentes; Candæi quidem regionis Candæ incolæ; Maaddeni verò juxta Sinum Arabicum ſub ditione Homeritarum poſiti; Monderæi denique ſub Hirtenſium regum dominio, quibus *Monderi*, ſeù Al-Monderi (Alamundarum alii ſcribunt,) nomen impoſitum. Videatur de Maaddenis Procop. lib. 1. de bell. Perſic. cap. 19. De Candæis & Monderæis Iſmael Sciahinſciah in Chronico cap. *de initio regni Lachemitarum Hirtæ regum*, فى ذكر ابتدا ملك اللخميين ملوك الحيرة : & cap. فى ذكر ملوك كنده *de regibus Candæ*.

4 *Eliſæus*, cognomento *Bar-Saphanin*, (vitiosè in Codice noſtro, صفنايا بر *Bar-Saphinin*) ideſt, filius nautarum, ſub Mar Aba magno Patriarcha Abrahamum Caſcarenſem unàcum Jobo & Eſaia in monte Izlenſi vitæ monaſticæ inſtitutorem habuit, teſte Amro in vita ejuſdem Mar-Abæ.

Alius

Commentarium in Davidem
1 Compoſuit, & varias 1 ſententias,
2 Et capita 2 Ænigmatum.

ܦܫܩܐ ܥܠ ܕܘܝܕ
ܘܐܬܪ ܡܢ ܡܫܬܠ
ܘܪܫ ܠܐܢܝܓܡܐ ܘܡܫܠ.

CAPUT CLVI.

Abraham Katina.

3 Abraham 3 Katina compoſuit
4 Sententias 4 & quæſtiones.

ܐܒܪܗܡ ܩܛܝܢܐ ܐܬܪ
ܘܡܫܬܠ ܘܫܐܠ.

CAPUT CLVII.

Simeon Abbas.

5 Simeon 5 Cardelianenſis 6 compoſuit

ܫܡܥܘܢ ܕܒܝܬ ܩܪܕܘ ܐܬܪ

Ora-

ܨܠܘ

Alius ejuſdem nominis Epiſcopus Niſibenus Barſumæ ſucceſſor, Barhebræo *Hoſee* appellatus, apud eundem Amrum occurrit, qui librum de fide ſcripſiſſe dicitur, rogatu Acacii Patriarchæ, Cavadi Perſarum Regi oblatum, quum ille de Chriſtianæ religionis doctrina ejuſque à Magorum Manichæorumque ſectis diſcrimine edoceri voluit. Ecchellenſis pro *Bar-Saphanin* legit ܒܪ ܣܦܢܝܢ *Barſabitam*: Hottingerus *Barſalitam*.

1 *Varias ſententias*. Ecchell. & Hottinger. malè, *de variis opinionibus*.

2 *Capita ænigmatum*. Ecchell. & Hottinger. *Ænigmata, & Parabolas*, minus rectè.

3 *Abraham*, cognomento *Katina*, ideſt, ſubtilis, Jeſujabi Arzunitæ Patriarchæ præceptor fuit, ut dictum eſt ſuprà pag.109.

4 *Sententias & quæſtiones*. Ecchell. perperàm, *de opinionibus variiſque quæſtionibus*.

5 *Simeon* ex Cardeliabed ſeù Sena urbe oriundus, apud eandem urbem celebre monaſterium condidit, cujus meminit Margenſis lib.5. hiſt. monaſt. cap. 12. & ſeqq. in vita Narſetis Epiſcopi. Obierat, antequam idem Narſes à Timotheo Patriarcha Epiſcopus Senæ ordinatus fuiſſet: hoc eſt, ante annum Chriſti 790. Nam Timotheus quidem Patriarchalem Neſtorianorum Sedem ab anno Chriſti 780. ad annum 823. rexit: Margenſis autem quum res Narſetis geſtas narrat, de Simeone Abbate tamquam pridem defuncto loquitur. Sic enim ait cap.12. ſe vitam Narſetis didiciſſe ab Euſtathio Abrahæ Patriarchæ Archidiacono, ... *& à monachis ſacri cœnobii Abbatis Simeonis, quod in eadem urbe Sena poſitum eſt*: & cap.15. quædam ſibi de eodem Narſete relata refert à Mari monacho ejuſdem cœnobii: ... *Erat*, inquit, *in cœnobio ſancti Abbatis Simeonis in eadem Sena urbe ſenex quidam, Mares nomine, qui hæc mihi de eodem ſancto Narſete narrabat*. Denique cap.16. cœnobio Simeonis ſub eodem Narſete præfuiſſe teſtatur Subchalmaranum, quem à latrone quodam interfectum ſcribit: ... *Hic verò hominum nequiſſimus latro*, inquit, *cœnobium ſancti Abbatis Simeonis ingreſſus, in cellam magiſtri noſtri Subchalmarani Archimandritæ clanculùm ſe proripuit, eumque interfecit: cujus cædem beatus Mar Narſes ex divina revelatione cognovit*. Cœnobium autem illud inter, & Senam urbem Tigrim fluvium poſitum fuiſſe, liquet ex eodem Margenſi cit. lib. 5. cap. 16. ubi quemdam Arabem de eodem Narſete Epiſcopo ſic loquen-

7 Orationes 7 simul & Interpretationes.

ومدامعهم ارسلوا ملاقي هذا .

CAPUT CLVIII.

Jazidades Abbas.

8 Abbas Jazidades 8 edidit Librum, cui titulus, Collectanea.

واما ملفونو راه كه
هكذا وهذه الخمسة .

CA-

وبينها وبين الحديثة عشرة فراسخ .

Sena oppidulum est apud Tigrim suprà Tacritum. Alia Sena est locus in regione Rajæ. Alia quoque est urbecula Edessam inter & Amidam, aquis hortisque abundans, quæ arcem habebat, ab Asrapho Adeli filio postea destructam. De priori Sena *hæc in Azizio referuntur: Sena urbs ad ripas Tigris posita, civibus frequens, apud quam Zaba minor in Tigrim influit. Abest ab Haditha decem parasangis.*

7 *Orationes.* Exstat *Simeonis Carmen Paracleticum pro secunda die à depositione defuncti recitandum*, è Syriaco in Arabicum sermonem conversum, Tom. 2. Bibliot. nostræ pag.486. Eodem tomo pag. 487. habetur *Simeonis Sancalabarensis Carmen morale, quod Ebedjesu Sobensis rogante Abrahamo Presbytero commentariis illustravit*: & pag. 498. *Simeonis*, ut falsò inscribitur, *Cephæ quæsita de Sacramentis, & de Baptismo per modum interrogationis & responsionis*. An hujus Simeonis Abbatis Senensis sint, haud liquet.

8 *Jazidades* Abbas è Schola Edessena Nisibin profectus, unàcum Barsuma & Narsete hæresim Nestorianam propagavit; teste Anonymo in Catalogo Patriarcharum Chaldæorum Cod. Syr. XI. Tom. 1 Biblioth. nostræ pag.612. his verbis:

Barsumas, qui fuit Episcopus Nisibis, & doctrinam impii Nestorii in Persarum regionem invexit: & Narses doctor, & JAZIDADES: qui unàcum Barsuma ex Edessena Schola, Rabulæ Episcopi Edessæni operâ expulsi, libros impii Nestorii ac Theodori, diebus Pherozis Regis, secum tulere. Vide quæ suprà de Narsete pag.63. & de Barsuma pag.66.

quentem inducit.

Quum ego puer unàcum parente meo ibi (hoc est, ad Tigrim) *piscaremur, eum* (Narsetem) *conspiciebamus assiduè ex urbe sua* (Sena) *in cœnobium magistri nostri Simeonis, & ex cœnobio in urbem super aquas noctu transeuntem.*

6 *Cardelianensis.* Amanuensis, & ex eo Ecchellensis perperàm *Curdlahnia*, litera ـ Het pro ـ Jod substituta. Primitivum est *Cardlibad*, seù *Cardeliabed*, unde derivatur *Curdlainaja* Cardelianensis, rejectis nonnullis literis aliisque additis; quemadmodum ex *Patriarcha* fit verbum *Episcopus*, fit , & cætera hujusmodi, quæ nisi per apocopen, Grammaticæ Syriacæ regulas sequi nequeunt. Porrò Cardeliabed eandem esse ac Senam urbem, testatur Margensis lib. cit. cap. 13. & 14. ubi Narsetem vocat :

Episcopum Cardeliabed urbis, quæ est Sena in Beth-Raman. De Sena verò hæc Abulpheda in Tabulis Geographicis num. 265.

السن بلية على دجله فى اعلا تكريت والسن ايضا موضع من اعمال الرى والسن ايضا بلية بين الرها وبين امد ذات مياة وبساتين وكان لها قلعة خربها الاشرف بن العادل . قال فى العزيزى ومدينة السن على شاطى دجله وهى عامرة وعندها يصب الزاب الاصغر الى دجله

CAPUT CLIX.

Bar-Jacob.

1 Bar-Jacob 1 composuit librum. . ܚܙ ܒܪ ܝܥܩܘܒ ܥܒܕ ܟܬܒ ܦܩܕ

CAPUT CLX.

Domnius.

2 Domnius 2 habet orationes. . ܕܘܡܢܘܣ ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒ ܨܠܘܬܐ

CAPUT CLXI.

Susæus Susensis.

3 Susæus 3 Susensis composuit
4 Librum 4 gratiarum actionum. ܫܘܣܝ ܣܘܣܝ ܚܒܪ ܟܬܒ ܬܘܕܝܬܐ .

CAPUT CLXII.

Abraham Saba.

5 Abraham 5 Saba habet
Librum variarum quæstionum. ܐܒܪܗܡ ܣܒܐ ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒ ܫܐܠܬܐ ܕܫܐܠܬܐ .

CA-

NOTÆ.

1 *Bar-Jacob*, ideſt, filius Jacobi. Auctor obſcurus & incertæ ætatis, ſi Codicis noſtri lectionem ſequamur. At Ecchellenſis pro ܚ: ܥܘܒ *Bar-Jacob*, legit ܚ: ܥܘܒ *Bar-Sabak*; quod nomen ex ܚ: ܥܘܒ *Bar-Iſaac* corruptum videtur. Fuit autem *Bar-Iſaac*, ſeù filius Iſaaci, ſcriba inſignis apud Neſtorianos ſub Joanne Patriarcha Maris Bar Tobi ſucceſſore circa annum Chriſti 1002. ut ex Amro liquet in vita ejuſdem Joannis.

2 *Domnius*. Ecchell. & Hottinger. *Damnes*; quod tamen metri ratio non patitur. Auctor mihi ignotus.

3 *Susæus Suſenſis*, hoc eſt, ex Suſa urbe, quæ *Suſan* in Scriptura appellatur. Ecchell. ܫܘܫܢ ܫܘܫܢܝ *Suſai Sciuſciania*. Hottinger. *Suſai Schuſchanita*.

4 *Librum gratiarum actionum*, quæ nimirùm in fine Liturgiæ recitantur. Ecchell. & Hottinger. malè, *librum de gratiarum actionibus*.

5 *Abraham Saba*, hoc eſt, ſenex, diſcipulus Jacobi fundatoris cœnobii Beth-Abenſis, de quo hæc Margenſis lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 32. . ܐܒܪܗܡ ܣܒܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒ ܫܐܠܬܐ ܕܫܐܠܬܐ ܒܗ ܡܫܬܐܠ ܗܘ ܡܢ ܫܐܠ ܠܗ ܡܫܐܠ ܐܝ ܡܫܐܠ ܐܢ ܠܐ ܫܐܠ ܠܗ ܡܫܐܠ ܐܝ ܡܫܐܠ ܐ

CAPUT CLXIII.

Gregorius Suſtrenſis.

1 Gregorius 1 Suſtræ compoſuit librum.

2 Adversùs omnes 2 ſectas,

ܩܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܣܘܣܛܪܐ ܗܘ ܕܟܬܒ ܣܦܪܐ
ܕܟܢܫܐ ܟܠ ܡܢܝ ܘܣܟܠܐ :

Et

ܘܐܚܪܢ

quemur? Iſtas lucis columnas ſolaribus radiis ſplendidiores quis digna meritis corona donaverit? Ambos ex uno patre unaque matre progenitos ille fortaſsè pro merito laudaverit, qui ab eiſdem, velut à filiis beatæ Samonæ, fuerit colluſtratus. Simul educati, pari cura enutriti, eandem Spiritus doctrinam hauſere. Beati porrò iſti viri ex oppido Gophita originem traxere, quod ad boream hujus monaſterii poſitum, ab eodem quatuor mille paſſuum ſpatio diſtat. Ab ipſa verò pueritia ſub divini Jacobi diſciplina in hoc cœnobio adolevere, atque ab eodem beato viro univerſam philoſophiam, & ſcientias cum illa conjunctas edocti fuerunt. Sanctus verò pater Joſephus ſimul ac è cœnobio deceſſit, ad hæc loca venit, atque in iis ſolitariam vitam egit, adeò ut nec ipſo ſacræ ſynaxeos die ad Eccleſiam convenirct. Sub veſperam verò, & profunda nocte, ut hominum notitiam fugeret, veniebat: clam Sabbaticum intrabat per magnam quandam feneſtram, quam ego quoque poſt vidi in Sabbatico veteri. (Sabbaticum, ſeu domum Sabbati, locum refectionis, hoc eſt triclinium vocabant Syri monachi.) *Narrabant mihi etiam ejuſdem loci ſeniores, reliquias & nigra panis fruſtula ex vicino furno illuc conjecta, Joſephum colligere quantum ad neceſſarium victum ſufficere credebat, indeque in ſuam ſpeluncam ſe referre, conſueviſſe. Quum autem beatus Mar Jacobus è vivis exceſſiſſet; fratrem ſuum Joſephus ſecum aſſumpſit, & ambo in montem Zinæum ſeceſſere, ibique laborioſam vitam & naturæ vires ſuperantem egerunt. Et quoniam illorum geſta viri ſancti, magiſter nempe noſter Aphnimaranus, & magiſter noſter Sabarjeſus cognomento Roſtamus, literis prodiderunt; ſupervacaneum mihi viſum eſt, de illis prolixiùs ſcribere: tantùm precor lecturos eorum certamina ac triumphos, ut pro me orent. Quare ab illorum hiſtoria tranſitum facio.* Hucuſque Margenſis.

1 *Gregorius Suſtræ*, Perſarum urbis Epiſcopus, ſub Jacobo Patriarcha claruit circa annum Chriſti 770. Ecchell. Suſtram urbem appellat *Suſaſtram*, Hottinger. *Schuſchaſtram*. Fallitur autem Caſtaldus, qui Suſam Suſianæ metropolim hodie Suſtram appellari ſcribit. Suſam enim à Suſtra differre, liquet ex Geographis Orientalibus.

2 *Adversùs omnes ſectas*. Ecchell. *adversùs omnes falſas religiones*. Hottinger. minus rectè, *contra omnia falſa numina*.

ܥܠ ܐܒܗܬ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܙܠ ܠܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܐܪܒܐ ܘܐܬܐ ܠܗ ܐܚܘܗ ܘܐܙܠ ܗܘ ܘܐܚܘܗ ܠܛܘܪ ܙܝܢܝ ܘܬܡ ܥܒܕ ܠܗ ܘܠܐܚܘܗ ܚܝܐ ܣܓܝܐ ܘܫܠܡ ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܥܒܕ ܠܗ ܐܒܗ ܡܢ ܩܕܡ ܕ

1 Et Demonſtrationes 1 phyſicas,
Et ſermones paracleticos cum Interpretationibus.
Et hiſtoriam Abrahæ Suſtrenſis:
Et librum unum hiſtoriæ Eccleſiaſticæ:
Et de cauſis Feſtorum: & Canti-
2 cum 2
Quod incipit, Parati eſtote in operibus veſtris.

CAPUT CLXIV.

Bar-Sohedes Charchæus.

3 Bar-Sohedes 3 Charchæus compoſuit
Librum Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ*:
Et librum adversùs Magos
Sectatores doctrinæ Zaradoſti, *hoc eſt, Zoroaſtri*.

CAPUT CLXV.

Jacobus Edeſſenus.

4 Jacobus 4 Orrhoënſis ſcripſit
5 Annales 5 & Chronicon.

NOTÆ.

1 *Demonſtrationes phyſicas*. Ecchell. & Hottinger. malè, *geometricas*.

2 *Canticum, quod incipit, Parati eſtote*. Ecchell. & Hottinger. pluraliter *Cantica*, minus rectè.

3 *Bar-Sohedes*, ideſt, filius martyrum, Charchæ Epiſcopus, Phetioni Patriarchæ ſynchronus anno Chriſti 735. innotuit. Alter Barſohedes Epiſcopus Ninives fuit, quem à Barſuma Niſibeno interfectum fuiſſe narrat Bar-hebræus. Vide tom. 2. pag. 403.

4 *Jacobus Orrhoënſis*, hoc eſt, Edeſſenus Epiſcopus, obiit anno Chriſti 710. juxta Dionyſium, vel 708. juxta Barhebræum. Vide tom. 1. p. 426. & 488. & tom. 2. p. 336. & ſeq. Hic, etſi Neſtorianus non fuerit, à Sobenſi tamen Scriptoribus Syris in Catalogo accenſetur, quemadmodum & de Achudeme Monophyſita aliiſque factum ſuprà obſervavi.

5 *Annales & Chronicon*. Barhebræus tàm in Chronico Arabico, quàm in Syriaco laudat hoc Jacobi opus. Vide tom. 2. pag. 310. & 313.

CA-

CAPUT CLXVI.

Simeon Charchæus.

1 Simeon 1 Charchæus & ipse Annales confecit.

ܫܡܥܘܢ ܚܪܟܝܐ ܗܘ ܐܦ ܗܘ ܥܒܕ ܫܢܝܢ ܘܫܢܝܢ.

CAPUT CLXVII.

Ara, & Pacorus.

2 Ara 2 compoſuit adverſùs Magos Librum: & *alterum* adverſùs Bardeſanem,
3 Cui titulus, 3 Scarabæi:
4 Et librum, quem compoſuit 4 Pacorus.

ܐܪܐ ܗܘ ܥܒܕ ܠܡܓܘܣ ܚܕ ܘܠܒܪܕܝܨܢ ܚܕ : ܘܟܬܒ ܠܗ ܣܩܪܒܐ : ܘܠܚܕ ܕܥܒܕ ܦܩܘܪ .

CAPUT CLXVIII.

Bar-Koſinus, ſeù Bar-Koſra.

5 Bar-Koſinus 5 compoſuit adverſùs Chaldæos duos tomos

In

NOTÆ.

1 *Simeon* Charchæ Epiſcopus, Timothei Patriarchæ temporibus circa annum Chriſti 800. claruit. Ecchell. pro ـــــــــ perperàm legit ـــــــــ *Barachia*, Hottinger. *Barukia*.

2 *Ara* incertæ ætatis ſcriptor; antiquus tamen, ut ex libris adverſùs Bardeſanitas compoſitis liquet: nam Bardeſanis ſecta ante ſextum Chriſti ſæculum extincta videtur.

3 *Scarabæi*. Hìc Ecchellenſis ſuas in Sobenſis Catalogum obſervationes claudit.

4 *Librum quem compoſuit Pacorus*. Hæc apud Hottingerum deſiderantur. Ecchellenſis legit, *& librum quem compoſuerat Phakur*. At Codex Sobenſis, quo idem Ecchelenſis uſus eſt, habet ـــــــــ *Pakud* cum litera ـــــ Daleth, non ـــــــــ *Pachur*. Pacori tamen frequentius eſt apud Syros nomen, quàm Pacodi. Vide tom. 1. pag. 419. ubi de Pacoro Edeſſæ Rege. Quis autem is fuerit Pacorus, quem Ara confutaſſe dicitur, non liquet. Sed neque conſtat, Aram adverſùs Pacorum ſcripſiſſe: imò Sobenſis verba hunc ſenſum commodiùs reddunt, ـــــــــ *Exſtat quoque Liber, quem Pacorus compoſuit*.

5 *Bar-Koſinus*, (Ecchell. & Hottinger. *Bardukſin*) aliàs, ـــــــــ *Bar-Koſra*, cœnobii Moſulenſis fundator, ſub Ezechiele Patriarcha circa annum Chriſti 570. vixit.

Jeſu-

In unum librum digestos: nec non alterum *librum* adversùs
1 Parpharonem 1 hæreticum.

ܒܟܬܒܐ ܚܕ ܟܢܫ ܘܠܐ ܟܬܒܐ ܐܚܪܢܐ ܥܠ ܦܪܦܪܘܢ ܗܪܛܝܩܐ .

CAPUT CLXIX.

Daniel Mariæ filius.

2 Daniel 2 Bar-Mariam composuit Ecclesiasticam *historiam* Quatuor tomis comprehensam: & librum Expositionis Chronici.

ܘܬܠܡܕܐ ܕܢܚ ܒܪ ܡܪܝܡ ܗܘ ܟܬܒ ܬܫܥܝܬܐ ܕܒܥܕܢ ܐܪܒܥ ܡܐ̈ܡܪ̈ܐ ܘܡܫܠܡ ܣܦܪ ܦܫܩܐ ܕܟܪܘܢܩܐ .

CAPUT CLXX.

Zachæus Surensis.

3 Zachæus 3 Surensis composuit Ad-

ܐܬܐ ܙܟܝ ܣܘܪܝܐ ܘܬܩ

pallium flumini imposuit, eoque velut navigio usus unà cum illis ad alteram ripam appulit. Quod milites ad urbis portam excubantes conspicati, illum pro Deo habuere. Templumque pulcherrimum in Hosaina construxit. Sed & quum alibi iter ageret, & Arabs quidam nudato ferro illum fuisset aggressus, latronis dexteram narrant extemplo arefactam, ab eodem exoratum Bar-Kosram *restituisse. Quotidianus ejus victus parcissimus ex modica olerum quantitate constabat. Post obitum in suo monasterio conditus est, quod magistri nostri Bar-Kosræ cœnobium appellatur, estque Sedes Metropolitæ Mosulensis.* Hæc Amrus. Porrò tàm in Bar-Kosræ seù Bar-Kosini, quàm in Bar-Kainæi, (de quo infrà cap. CLXXI.) nomi-

Jesujabum Bar-Kosram appellat Amrus, qui in Vita ejusdem Ezechielis hæc de ipso narrat. وفى هذه الايام ظهر ربن بر قوسرا واصله من نينوى ولازم القراة وتزهد وتقشف . وقيل انه اجتاز على رعاه ياكلون لحما مع راهبين . فلما وصل الشط حلفوه الرعاه بالمسيح ان ياكل . فاكل ثلثة لقم . فانكر ذلك الراهبان . فطرح كساه على الما وعبر عليه وعبر الراهبين فلما راه الحرس الذين على باب المدينه تصوروه بصورة اله . وبنا هيكلا حسنا بالحسينة وجدب عليه احد العرب فى طريق سيفا فجفن يده واستشفى القديس فشفاه . وكان فى الصوم لا ياكل الا البقل حسب واستناح ودفن فى ديره ويسمى دير ربن برقوسرا وهو كرسى مطران الموصل .

Per hæc tempora innotuit magister noster Bar-Kosra (al. Cod. *Jesujabus cognomento Bar-Kosra*. Vide tom. 2. pag. 414.) *ex Ninive oriundus, qui quum literis operam dedisset, monasticam demùm eamque religiosam rigidamque vitam adamavit. Hic, ut fama est, una cum duobus monachis aliquando iter faciens, quum in pastores ad ripam præterfluentis amnis considentes casu incidisset, perque Christi nomen adjuratus fuisset, ut carnes comederet, (carnibus enim mensam instruxerant,) ternos bolos sumpsit. Sociis factum improperantibus,*

ne, litera ; *Daleth* signum genitivi casus est, etsi nomen ܒܪ *Bar* contractum sit, ut Syri Grammatici ajunt. Quamobrem *Bar-Kosinus* & *Bar-Kainæus* latinè reddidi; non Bar-d-Kosinus, aut Bar-d-Kainæus.

1 *Adversùs Parpharonem hæreticum.* Ecchell. ܦܚܦܪܘܢ *Phaphronem*. Fortasse legendum, ܒܪ ܙܦܪܘܢ *Bar-Zaphron*, cujusmodi nomen apud Syros occurrit. Vide tom. 1. pag. 419.

2 *Daniel Bar-Mariam*, hoc est, Mariæ filius, Jesujabi Adiabeni Patriarchæ temporibus claruit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag 420.

3 *Zachæus Surensis*, idest, ex Sura Ba-

1 Admirabilem [1] demonstrationem mundi.

لسفرا لمسوا وحكما

CAPUT CLXXI.

Joannes Bar-Kainæus.

2 Bar-Kainæus [2] composuit Orationes Metricas ad solatium mœrentium.

حزوصنا هم حامدا
وهمهسا حشملم حمسا .

CAPUT CLXXII.

Joannes Bar-Abgari Patriarcha.

3 Joannes [3] Bar-Abgari Com-

مشملم حنا احوا هم

بوانيس لحفظ الكرمى لان واسط لم يكن لها اسقف واستعمل مداراة الناس ليتم له الامر ورضى به جماعة الابا والمومنين ورامسوا تقديم تسليم الامر اليه قبل موافاة يوحنا ابن بختيشوع وكان ثادورس مطران جنديسابور يطلبها واجتمع الناس على الجمع بين اسميهما فى رقعتين وتراضيا بذلك لطهارتهما وخرج اسم يوحنا . فقال المطران ان حيله تمن وخالف وتعصب على يوحنا قوم من قطيعة النصارى ودرب القراطيس كانوا يعرفون منشاه وتربى بينهم فالنبى فى مدينته لا يكرم . وانضم اليهم غيرهم . ووافا يوحنا بن بختيشوع ومعه اساقفته من الموصل ولا يشك ان الجثلقة له . واجتمع ثادورس مطران جنديسابور ويوسف مطران مرو وكان يظهر التقشف ليشهد له الناس بالصلاح واجتمع معهم جماعة وحرضوا على الكلام وخاطبوه بالجثلقة وقبل ذلك منهم وتحزب الناس وتعزز ابن بختيشوع بالسلطان وكتب رقعة الى الخليفة وله حق خدمة عليه بشرح الحال فتقدم الى بدر بالنظر فى الامر وكان بدر خيرا فتقدم الى مالك بن الوليد كاتبه وابنى اسلم طبيبه بالنظر فى ذلك فاجتمع الناس فى الاحد السابع من سابوع

السليقين

byloniæ urbe Bagdadum inter & Cuphamposita, de qua Abulpheda in descriptione Arak. Ecchell. perperàm legit *Supania*: nec melius Hottingerus pag. 237.

1 *Demonstrationem mundi*, hoc est, Cosmographiam.

2 *Bar-Kainæus*, hoc est, filius fusorum, (malè apud Ecchell. & Hottinger. *Bardaknana*,) Amro in Vita Machichæ & Eliæ Patriarcharum appellatur يوحنا ابن الحداد *Joannes ebn-al-Cheddad*, ideſt, filius fabrorum ferrariorum; Mosulanam autem Nestorianorum Ecclesiam Metropolita regebat anno Christi 1111. ut ex eodem Amro liquet.

3 *Joannes* Syrorum sermone nuncupatus *Bar-Abgari*, seù *Bar-Haghiri*, Arabicè ابن الاعرج *Ebn-al-Aarag*, hoc est, filius claudi, aliàs *Bar-Isa*, ex Episcopo Zuabiæ in Patriarcham Nestorianorum electus fuit anno Christi 900. ut dixi tom. 2. pag. 440. De ejus consecratione & gestis hæc Amrus. يوحنا ابن عيسى تربى فى قطيعة النصارى ببغداد على يدى اخيه خداهى الاعرج قس البيعة وصار فيها واسامه ابن نرسى اسقفا على الزوابى يعنى النعمانية وورد بعد

ذلك تندموا . فقال ابن بختيشوع لبدر يسمعوني في مجلسك ولو كانوا في غيره لقابلتهم . فقال هولاكتّاب الخليفة واطباوه وهم اخرتك فان كانوا قالوا حقا فالخلفا من آما ولا عيب عليك وان كانوا قالوا باطلا فقد اساوا الا اننا نطلقهم مع سنتهم . وتقدم اليهم بالمقام في داره لينهى الحال واعد لهم الطعام وكان شهر رمضان . فاحتجوا بالصيام وانهم ياكلون وقت الفطار . فلما ادرك المسا صلوّا ودعوا لامير المومنين وله وقدم لهم الطعام ومن غد تقدم بحملهم الى دار الخليفة مكرمين وكاتب وشرح للمعتضد الحال فقال هذا باب ساقط الفكر فيه عنا لانه لا يتعلق بالمملكة . فقال المعتضد بل يجب علينا ان نصلح احوالهم لانهم خدمنا . واطلق الناس ان يختاروا ريسًا من يحبّون . وعرّف بدر الجماعة الحال وسكن يوحنا في دار لبني اسلم في الزعفرانية وسال بدر لمالك كاتبه عما يحتاج اليه الجاثليق ليقوم به واعلمه اعدادهم هذا والتمس منه ثوب ديباج لاكرامه وعكازه ومعفر فضاعف بدر وحمل الجميع على يد مالك مع ماية دينار وبغلة مختارة .

والحدر يوحنا ليلة الاربعه وابن بختيشوع في حراقة واساقفته ووصلوا على ساعتين من يوم الاربعا واتوا الى الجاثليق من كان تقدم بالاكرام والتبجيل وعمل الرازيين وصعد الى الموتب واخذ الدواه وكتب خطا بالسريانية يضمن فيه ان يسير بحسب الانجيل وقوانين الرسل ويحفظ الامانه الصحيحة والسونهدسات المشرقية والمغربية والابا الثلثة ديودوروس وثادوروس ونسطوريوس وان لا يتناول الرشا على الكهنوت والاحكام ويستعمل الطهارة والتقى ولايسيم بمال ولا يسلك الطريقة السيمونية ولا يثقل على المرعيت والبيع ويودى الجوالى ويراعى من يموت من الغربا وما يسّهله الله تعالى يوزّعه على المساكين والايتام والمحتاجين ويعمّر البيع ولايقفل البيع بل يسلّمها الى الاتقيا ولا يسيم قسًا ولا شماسًا الا على القانون القس بعد قراة الاحدثا والشماس بعد قراة الداود ولايسيم غنيًا لا يصلح ولا يطرح مسكينًا يصلح وانه ان عدل عن ذلك فلا حظ له في الرياسة ولا النصرانيه . وسلّم الخط الى الناس وقال لست محتاجًا الى هذا الشرط على نفسي لكن ليصير سنّة لمن ياتي بعدي.

واستراح

السليحين وحضر من عند يوحنا ابن عيسى ومن معه من المطارنة والاساقفة والمومنين وحضر من عند يوحنا ابن بختيشوع وعند حضور يوحنا ابن عيسى اذن له في الدخول على بدر ومن معه . فدعوا للامير وله واعلمهم ما تقدم به من النظر في امرهم فقالوا نحن عبيد هذه المملكة . وسالهم عن المنازعة وعلتها . فقالوا رضينا بيوحنا ابن عيسى وابن بختيشوع يطرح الشر بيننا والخصومات واستغاثوا اليه منه . وعاتب يوحنا ابن بختيشوع على ذلك وقال انت من اولاد النعمة والروسا ويجب ان تحرص على مصلحة دينك لا مفسدته وهو احسن بك عند الله وعند امير المومنين وعندي وما اشبه ذلك . فقال للنصارى سّنة وهو ان يجتمعوا على الاختيار وانا واصحابي ما اجتمعنا على اختيار هذا وفي اختياره نقص للسدن . فقال اصحاب يوحنا هذا الكلام بما يشاكلة من ان الاختيار قد صحّ على واجبه . واحتج بدر بمطران جنديسابور وهو رئيس المطارنة . فقال اصحاب يوحنا الاختيار للمطارنة والاساقفة يسيمون ولو حضر ثلثة منهم تمّ الامر ولو تاخّر صاحب جنديسابور على اننا قد علمنا انه معتقل عند بن بختيشوع . وقام ابن اخي يوسف مطران بردعه وسط الجمع وحكى اعتقال عمه وهو شيخ يصوم الدهر ولا يذوق الدسم عند ابن بختيشوع وكان غرضه صفات عمه ليختار . وحضر مطران مرو وجنديسابور وجرى كلام طويل اشار بدر فيه على بن بختيشوع بقطع الكلام ومساعدة القوم على يوحنا . وكان القسم ابن عبيد الله حاضرًا فقال لابن بختيشوع صفات الجاثليق ماذا ينبغي ان تكون . فابتدا وقال عالما . فقال مالك ابن الوليد وداود بن قلم . فهو اعلم منك . فامسك . فركبته الحجه . ورفع صوته ايشوعزخا اسقف عكبرا وقال لا يصلح لنا جاثليقا يلعب بالكلاب والقرود . وشرح بعد حال الرقاع المكتتبة اوّلا وخروج اسم يوحنا . فقال لهم اخاف ان تذعنوا لابن بختيشوع كرهًا . فقالوا نحن عبيد امير المومنين وهو لا يغيّر علينا سّنتنا . فقال اي شي تكرهون منه . فقال ولادته من سرّية على سبيل الزنا ومثل هذا لا يومن على الصلوات والقرابين . فقال لهم القسم بن عبيدالله فلم جعلتموه على الموصل مطرانا . فقال اختاره اهل الموصل وهم لا يعلمون ولما علم

السيدة واقفا يبكى فى البدياقن ومات على ظهر الطريق نسال الله سترًا جميلا .

ودبر يوحنا الجثلقة احسن تدبير ورحم المساكين والضعفا واعان المحتاجين ولم ياخذ على الاسيامير رشوة ومات لثمان خلون من رجب سنة اثنين وتسعين وماتين ودفن فى بيعة دار الروم بالجانب الشرقى بجنب يوانيس الجاثليق وكانت مدته خمس سنين .

Joannes Iſæ filius in ea urbis Bagdadi parte, quæ regio Chriſtianorum dicitur, educatus fuit à germano fratre ſuo Chodahe Claudo Eccleſiæ Presbytero, cui ipſe quoque poſtea præfuit. Inde a Joanne Patriarcha *Narſetis filio Zuabiæ, hoc eſt Naamaniæ urbi Epiſcopus eſt datus. Unde poſt* eundem *Joannem ad cuſtodiam Sedis vocatus fuit, eò quod Vaſeta tunc temporis Epiſcopo careret :* (id munus ad Caſcarenſem Epiſcopum ſpectabat, ut ſæpè dictum eſt : ſed Caſcarenſis Eccleſia cum Vaſetenſi per id tempus conjuncta erat .) *Eam dignitatem adeptus, populi benevolentiam ſibi conciliare ſtuduit, ut ſibi quod moliebatur, pro voto ſuccederet : quod & evenit. Nam ex populo & Patribus non pauci illum Patriarcham deſignarunt ; idque ad exitum perducere ſatagebant ante Joannis filii Bochtjeſu* Metropolitæ Moſulani *adventum. Sed quum Theodorus Gandiſaporenſis Metropolita eam ſimul dignitatem ambiret, communi omnium electorum ſuffragio decretum fuit, ut quoniam amborum par & æquale meritum credebatur, eorum nomina in ſchedulis deſcripta in urnam referrentur. Sors Joannis nomen extulit. Sorti reſtitit Metropolita* Theodorus, *fraude & dolo factum incuſans ; Joanniſque electionem reſcindere cogitavit, eique ſuffragati ſunt non pauci ex regione Chriſtianorum, & ex via Chartariorum, ut qui hominis originem educationemque perſpectam haberent, utpote qui apud eos adoleviſſet. Nullus autem Propheta acceptus eſt in patria ſua : pluresque alios in ſuam factionem contraxere. Poſtremo Joannes Bochtjeſu filius è Moſul unàcum ſuis Epiſcopis advenit, ratus Catholici dignitatem ſibi facile tutoque obventuram. Quum ergo Theodorus Metropolita Gandiſaporenſis, & Maruæ Metropolita Joſephus conveniſſent (Joſephus autem ut ſibi populum conciliaret, religioſam auſterioremque vitæ rationem affectabat :) convocata Patrum populique concione, communi decreto Joannem Bochtjeſu Catholicum proclamarunt : qui ut novam ſibi dignitatem adversùs æmulum conſtabiliret, Chaliphæ ſupplicem libellum porrexit, in quo exhibitam ipſi à ſe &* Bochtjeſu patre *ſervitutem referebat. Sed antea Badrum de toto hoc negotio conſulendum judicavit. Erat Badrus vir probus in paucis. Quare antequam quidquam ſtatueret, Malechum Validi filium ſuum à ſecretis, & filios Aslami medici ſui convenire juſſit, & inter ſe de ea cauſa deliberare. Quod quum ad vulgus manaſſet, convenere Dominica ſeptima hebdomadæ Apoſtolorum ambæ factiones, Joannes ſcilicet Iſæ filius unàcum ſuis Metropolitis, Epiſcopis, &*

Chri-

واستراح الابا فى ذلك اليوم وعملوا الرمش للاسيامير ليلة الخميس . ولم يحضر ابن يختيشوع الرمش ولا صعد الدير . فلما كان من غد وحضر الاسيامير وهو ليلة عشر ليلة خلت من شهر رمضان سنة سبع وثمانين وماتين . وقدم ابراهيم تلميذه ليسيمه على الزوابى فلم يحضر يوحنا بن يختيشوع وتقرب وانصرف وقرا الانجيل وتكلم وقدس واكل الناس الفاتور وحصل الاسيامير عشرون من الابا بالمطارنة والاساقفة منهم ثادوروس مطران جنديسابور ويوحنا بن يختيشوع مطران الموصل ورتب معهم سنهودس فى كل شى من الامور الدينية والعالمية وقارب فى ما فرضه من المواريث فرايض المسلمين لكوننا بينهم وخوفا من عدوله اليهم .

وشكا بن يختيشوع امر عبديشوع اسقف الحديثة وخلعه الطاعه . فكتب كتابا جامعا انه لا يجوز لاسقف ترك طاعة مطرانه ويجب عليهم طاعتهم وان اسقف الحديثة متى خالف وجب قثرسته .

وثادورس مطران باجرمى كان ابن اخى يوانيس الجاثليق وابى ان يجعله مطرانا وانما فعل ذلك بعد الجاج ايشوعبرنون اخيه واحق ابن دليل وقال ممثلا بقول حزقيال قد نصبن ولكن ايشوعبرنون يفلح . واتصل بيوحنا اخبار فضايحه وانه يهوى مغنية وانها وابنتها عنده على سبيل قبيح فاحضره ووبخه وقال له ان رجعت عن هذا الحصال فانت الجاثليق وخرج ولم ينتبه وعاود امره واستغاث المومنون منه . فلما راى داه لا دوا له قطعه من جسم البيعة وكتب اليه القاثاراسيس . وقيل انه دخل بغداذ فى الدفعتين وكانت الملعونة معه وشعر بها الجيران وحملوها الى السلطان واستغاث بوقاحته بالحسن ابن وهب فى تخليصها وغرم جملة كثيرة ولم يقلع وقيل انه راى فى منامه كانه قايما على شاطى نهر وكان يده اليمنى قد قطعت ووقعت فى النهر وطفت فوق الما وهو يصيح ويطلبها وهذا هو فقد الكهنوت . وقربت القاثاراسيس ببغداذ فى البيع وحملت الى باجرمى وبقى حتى حلّه ابراهيم الجاثليق وانتهى امره من بعد الى الاسلام ويقال انه كان حسن الوجه والفهم والعلم والصوت . وذكر اليا اسقف الانبار انه شاهد بعد اسلامه يعمل الطب بباب النوبى وانه شاهد فى بيعة

Christianis ipsi consentientibus ; ex altera parte Joannes filius Bochtjesu cum suis. Quum verò venisset Joannes Isæ, permissum est ei, ad Badrum intrare cum suis. Qui Imperatori (Chaliphæ scilicet, quem Arabes Amir-al-Mumenin, hoc est, Imperatorem fidelium appellant:) *ipsique Badro bene precati conticuere. Badrus è contrario quæ in eorum causa acta fuerant, exposuit. Cui filii Isæ fautores responderunt: Nos hujus Imperii servi sumus. Rogati rursus, ut statum & causas retexerent intentatæ litis: Joannem Isæ, responderunt, elegimus. Infestus contrà Bochtjesu filius causas dissensionum & discordiarum serere inter nos orsus est. Badrique opem adversùs eundem implorare perrexerunt. Quare Badrus Joannem Bochtjesu incusare cœpit: at tu quidem, inquiens, ex filiis gratiæ & è numero præsulum es, oppidoque consentaneum officio tuo erat, ut religionis tuæ negotium ageres, providereſque, ne illud contrario quovis assultu pessumdaretur. Et hoc quidem non parùm tua interest non modò apud Deum, sed & apud fidelium Imperatorem, & apud me. Hæc & hujusmodi Badrus. Cui ille. Christianis sancta lex est, ut ad electionem conveniant universi. Nunc verò nec ego, nec meæ ditionis Episcopi hominis istius electioni interfuimus. Quare jure merito clamamus in illius electione sacros Canones fuisse violatos. Joannis Isæ fautores contra hæc & hujusmodi ajebant: objecta commenta sunt & nugæ: constat enim electionem Canonicam fuisse. Quum verò Badrus absentiam objiceret Metropolitæ Gandisaporensis, ut qui Metropolitanorum esset primus; quare nec eo absente electionem constare potuisse; Joannis fautores responderunt: electionem ad Metropolitas & Episcopos pertinere, & hanc constare atque legitimam fore, quando vel tres dumtaxat Episcopos adesse contigerit: neque Metropolitæ Gandisaporensis præsentiam requiri.* (Vide tom. 2. pag. 459.) *Compertum prætereà fuisse illum apud Bochtjesu filium detineri. Hìc Josephi Metropolitæ Bardaensis* (& Maruensis, ut suprà dictum est) *nepos in mediam concionem prodiens, patruum quoque suum eadem de causa apud Bochtjesu filium impeditum fuisse narrabat: orsusque est prædicare illius abstinentiam, adeò ut jam devexa in senium ætate condimentum quodlibet ad mensam recusaret: quæ omnia eò tendere visa sunt, ut bonus senex in Catholicum promoveretur. Postremum præsentibus Metropolitis Maruæ, & Gandisaporis Badrus disertè & graviter filium Bochtjesu admonuit, ut in posterum linguæ parceret, nevè populum adversùs Joannem concitare pergeret. Aderat inter alios Casemus Obaidallæ filius, qui ad filium Bochtjesu conversus, edissere nobis, inquit, quasnam putes eligendi in Catholicum dotes esse oportere? Cui ille dicere orsus, doctum, ait, eum in primis esse oportet. Plura dicere cogitantem interpellavere Malechus Validi filius, & David Phalemi.* (حنّ ولكر Dailami filium vocat Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. in vita Athanasii Maphriani) *At ille, ajunt, te doctior est. Ad hæc ille manifesta veritate convictus conticuit, plura hiscere haudquaquam ausus. Hìc verò Jesu-Zacha Ocbaræ Episcopus sibi temperare non potuit, quin alta voce inclamaret: At enimverò haudquaquam nos decet habere Catholicum, quem canibus simiisque colludere non pudet: adjecitque schedularum scriptionem, quam suprà factam retulimus, & Joannis per eas designationem. Ad hæc Badrus* conventum interpellans, *vereor, inquit, ne vel inviti electionem filii Bochtjesu ratam habituri sitis. Cui quum illi contra reposuissent, Imperatoris se esse servos, sperareque leges suas ab eo haudquaquam mutatum iri; Badrus, ecquidnam tandem, ait, in eo vobis non placet? Id potissimùm, responderunt, quod ex concubina spurius natus est: cujusmodi hominum genus neque precibus, neque oblationibus præfici solet. Intercessit Casemus filius Obaidallæ: Eccur ergo, inquiens, Mosuli Metropolitam eum creastis? Cui illi: illum nempè, ajunt, Mosulani optarant imprudentes. Admonitos, factæ electionis pœnituit serò. Hìc filius Bochtjesu ad Badrum conversus, hæc isti quidem adversùs me, te præsente, effutiunt. Ast ego si eadem alio in loco deblaterarent, utique confutare ac revincere satagerem. Cui Badrus; isti, inquit, ut bene nosti, Imperatoris à secretis sunt, ejusque medici, iidemque tui sunt fratres. Qui si quidem vera protulerint, scito Chaliphas ancillarum esse filios, neque hujus stirpis te pudere decet. Si verò falsa, iniqui ut sint, attamen eos suis vivere legibus sinamus oportet. Badrus interim dum litem definire parat, utramque factionem, ut ad suas ædes diverteret, humanissimè invitat: prandiumque universis apparari jussit. Contigere hæc mense Romadano. At illi jejunii* (Saracenici) *legem causarti, sibi ante constitutam cœnæ horam comedere nefas esse dixere. Ad vesperam itaque preces* (Canonicas) *recitarunt, & Fidelium Imperatori* (Chaliphæ Mahometanorum) *atque Badro bene precati sunt. Deinde ad cœnam ab eodem Badro apparatam accubuere. Postero die ad Chaliphæ ædes secum venire cum honore jussit: causamque Motadedo Chaliphæ exposuit, adjecitque, negotium hujusmodi ad Imperium minimè pertinere. Sapienter tamen Chalipha, At nostri, inquit, officii est, res eorum componere, quoniam nobis serviunt. Tu verò sine istos, quem voluerint, sibi præsulem præficere. Chaliphæ responsa Badrus conventui quum retulisset, Joannes in ædes filiorum Aslami in ea parte urbis, quæ Zapharania dicitur, secessit. Badrus verò Malechum suum à secretis familiarem rogavit, ecquam Catholico supellectilem necessariam esse putaret. Quum autem necessarii instrumenti apparatum Malechus indicasset, vestemque insuper auro textam, utpote dignitati convenientem petiisset, & Pastorale pedum, atque pallium; Badrus dupla omnia ad Catholicum per eundem Malechum, adjectis insuper centum denariis, transmisit. Selectam ex suo stabulo mulam præterea duci jussit.*

Rebus ita pro voto compositis Joannes Isæ, ejusque fautores, Joanne Bochtjesu & Episcopis ejus nequidquam frementibus, feria quarta sub noctem recessere, atque hora secunda ejusdem feriæ ad locum functioni destinatum pervenere. Congregatis porrò ibidem viris primariis Christianorum proceribus, mysteria Catholicus celebravit, cathedram conscendit, postu-

Postulatoque atramento syngraphan Syriacè exaravit, in qua professus est, se juxta Evangelium, & canones Apostolorum mores suos compositurum, suamque orthodoxam fidem, & Synodos Orientales atque Occidentales, Patresque ternos, Diodorum nempe, Theodorum, & Nestorium, observaturum: item nec pro sacrorum Ordinum collatione, neque pro ferendis in judicio sententiis mercedem ullam acceptarum: castitatem & pietatem culturum: pecuniam in manus impositione neutiquam exacturum, simoniamque proscripturum: Christianum gregem, aut Ecclesias contributionibus nullatenus gravaturum: tributa Christianis imposita religionis profitendæ causa *soluturum: peregrinis morientibus adfuturum: & ex iis, quæ Deus ipsi elargiri dignatus fuisset, eleemosynas in pauperes orphanos atque inopes erogaturum: sacras ædes sartas tectas servaturum; easdemque claudi minimè permissurum, sed piis viris traditurum: nec Presbyterum, aut Diaconum præter canones ad sacros ordines promoturum, sed Presbyterum quidem post lectionem novi Testamenti, Diaconum verò post lectionem Davidis: neque in Clerum cooptaturum locupletes eo gradu indignos, neque pauperes dignos neglecturum. Quod si à regula ista unquam declinasset, professus est nullam sibi fore partem in Episcopatu, aut in Christiana religione. His verbis scriptum chirographum conventui tradidit, adjecitque: equidem hoc ego pacto convento haudquaquam indigeo; sed syngraphan istam scribo, ut successoribus meis pro regula ac lege maneat.*

Hac ergo, quam retuli, via Patribus restituta eo die pace, ad vespertinas preces consecrationi præmittendas convenere universi nocte præcedente feriam quintam, Joanne Bochtjesu excepto, qui neque officium vespertinum celebravit, neque ad monasterium accessit. Postero die decima nocte mensis Romadani anni Hegiræ *ducentesimi octogesimi septimi* (Christi 900. die 8. Septembris) *consecrationi interfuit, eaque peracta Catholicus Abrahamum discipulum suum Zuabiæ Episcopum designavit, Joanne Bochtjesu absente, (nam post communionem recesserat,) legitque Evangelium, verba ad populum fecit, & Missam celebravit: qua finita populus ad mensam accubuit. Catholici porrò consecrationi interfuere Patres viginti, Metropolitæ & Episcopi, atque inter cæteros Theodorus Metropolita Gandisaporensis, & Joannes Bochtjesu Mosulanus itidem Metropolita* (in alio Codice adfuisse præterea dicuntur Emmanuel Metropolita Halavanæ, Theodorus Bagermæ, Joseph Bardaæ, Jesuzacha Ocbaræ, & Bochtjesu Tirhanæ) *quorum interventu Synodum celebravit de rebus tùm ad religionem, tùm ad civilem gubernationem pertinentibus: & in ea quidem parte, quæ hæreditates spectat, Mosulmanorum* (Mahometanorum) *legibus canones accommodavit: quandoquidem inter eos vivimus, verebaturque, ne apud eos violatæ legis arcesseretur.* (De hac Synodo infrà sermo erit; celebrata autem fuit non eo die, quo Joannes consecratus est, sed mense Octobri ejusdem anni Christi 900. quo annus Alexandræus 1212. inchoatus, ut ex Sobensi colligitur.)

Quum verò Joannes Bochtjesu Episcopum Hadithæ Ebedjesum negatæ obedientiæ accusasset, Catholicus canonem generalem condidit, non licere Episcopo obedientiam Metropolitæ negare, quum ea ex jure Metropolitis debeatur. Episcopum itaque Hadithensem si in posterum id minimè præstitisset, depositione plectendum dixit.

Theodorus Metropolita Bagermensis nepos ex fratre Joannis Catholici (qui Joannem Isæ præcessit,) *fuit, quem quum patruus ad Episcopatum provehere omninò recusaret, instantibus Jesubarnun fratre, & Isaaco Dalili filio, eorum importunitate victus, postremò Theodorum ad Metropolitanam dignitatem promoverat, factum Ezechielis Prophetæ verbis usus excusans, quum diceret, se quidem plantasse, Jesubarnun verò plantam in posterum excolendam susceperum. Theodorus post patrui obitum propudiosorum flagitiorum apud Joannem* Isæ *accusatus fuit, quod mimam amaret, eamque unàcum filia apud se turpiter commorari permitteret. Quocirca hominem Catholicus ad causam dicendam arcessitum acriter objurgavit: deinde adjecit: Ast si tu quidem ab hoc flagitio resipueris moresque tuos composueris, Catholicum te futurum scito. Abiit ille, nec resipuit. Hinc novæ adversùs eum querelæ: rursus Christiani contra proprium Episcopum Catholicum interpellant, qui pertinaci morbo præscripta remedia minimè profuisse animadvertens, ægrotum ab Ecclesiæ corpore abscidit, misso ad eundem depositionis chirographo. Fama est Theodorum bis Bagdadum intrasse unàcum illa maledicta. Quum verò vicini fœminam agnovissent eamque ad Chaliphæ tribunal appellassent, Theodorum non puduisse cum Hasano Vehebi filio pro ejus liberatione agere, magnamque in eo negotio pecuniarum summam consumpsisse, operam tamen perdidisse amissa causa. Ferunt præterea somnium istiusmodi ipsi dormienti olim objectum fuisse: velut si ipsi stanti ad ripam fluminis dextera manus simul abscissa in profluentem decidisset, quam aquis supernatantem idem sublato clamore requireret. Somnium scilicet Sacerdotii amissionem præmonstrabat. Depositionis porrò libellus in urbe Bagdado in Ecclesiis lectus, ad Bagermenses transmissus fuit. Mansitque in eo statu Theodorus, donec ab Abrahamo Catholico* (Joannis Isæ successore) *absolutionem impetravit. Postremo tamen in Mahometismum prolapsus est. Proditum est, Theodorum forma, voce, ingenio, & doctrina excelluisse. Elias porrò Episcopus Anbarensis narrat se vidisse Theodorum post Mahometismi professionem medicinæ operam dare apud portam Nubiam: postea eundem offendisse in Diaconio Ecclesiæ Dominæ* (Beatæ Virginis) *stantem, & flentem. Periit medio in itinere. Nos interim Dei opem & protectionem piè imploremus.*

Cæterùm Joannes Ecclesiam optimè gubernavit, pauperum & ægrotorum curam gessit, egenos sublevavit, & pro ordinatione mercedem accipere prorsùs recusavit: decessitque octavo die mensis Regebi anni Hegiræ ducentesimi nonagesimi secundi (Christi 905.) *& conditus fuit in Ecclesia ædium Romæorum ad orientalem partem ad latus Joannis Catholici* (ejus præcessoris,) *rexitque Ecclesiam ad quinquennium.*

Huc-

وتجاسرت على مخالفته فانا معرض للحكم
والانتقام والتوبيخ بالعدل وان بدلت فى ايمان
البيعة شيا او زدت او نقصت فليكن ذلك زلة
لى وانا خلوع من الفطركة ولست بنصراني
بالجملة . وضمنت القيام بجميع ما عاد بعمارة
البيع ودفع الشرور عنها وتكميل الوصايا
الحسنة واذا الجوالى عن الضعفا والاجتهاد فى
تخليصهم بالقول والعمل متى حصلوا فى الحبوس
كما يجب على الاخوة والمسيحيين واعنى بامر من
يموت من الغربا بالقيام بتجهيزه ودفنه اذ كان
عضو من اعضا المسيح . ولا اجوز فى تقبيل البيع
طالبًا للزيادات بل اسلمها الى الاتقيا الذين
يخافون الله جل اسمه وازيل العار بالاسيامية ذات
السيمونية الذى يوخذ عليها الرشى ويقاطع
بسببها ولا اقبل على ذلك رغبة من احد ولا
اسلم رتبة الكهنوت الا الى مستحقها بعد البحث
والاستقصا فى امره . ولا اسيم قسًا ولا شماسًا الا
على موجب القانون اما الشماس فبعد قراته
المزامير والمضاف اليها فى كتاب الداود والقس
فبعد قراته الحديثة . ولا اسيم غنيا لا يصلح ولا
اطرح مسكينا اذا صلح . وهذه صورة ماكتبه به
خطه بيده وكتب على طرفه هذا يتعين اخذ
نسختة من كل فطرك ينتصب لكرسى المشرق
ويشهد عليه المسيحون له ولا يمرح فى كباش المسيح
فالحكم صعب شديد والتحرير خطر .

Ego Joannes cognomento Bar-Abgari, seù Ebn-Araei, profiteor coram Synodo Patrum Metropolitarum, Episcoporum, Presbyterorum, Diaconorum, & fidelium commorantium in urbe pacis Bagdado, qui me elegerunt, ut ipsos regerem, & super eorum sedem, ideſt, thronum Patriarchalem sederem: postquam scilicet ab iis rogatus, Deo ipsisque obtemperandum duxi, & ministerium Ecclesiæ suscepi: profiteor, inquam, & promitto, me juxta canones Apostolicos mores meos compositurum, rectamque fidem, quam Patres trecenti decem & octo definierunt, cordis assensu orisque confessione illibatam observaturum, Synodosque omnes tùm Orientales tùm Occidentales susceptorum, quas Patres Patriarchæ verique doctores in Persida sequuti sunt: item amplexurum commentaria sapientissimi Doctoris sancti Theodori, ejusque Liturgiam, necnon alteram Mar Nestorii, ejusque sententiam circa Unionem Filii & substantias atque personas. Prætered firmiter propono, nec munera me accepturum, nec Deum, aut Ecclesiam ejus populumve ulla ratione decepturum, sed meipsum coram omnibus verbo & opere & in judiciis Ecclesiasticis Paulo Apostolo pietate & castitate conformaturum: subditos, aut Ecclesias nullatenus gravaturum, nihilque præter debitum

Hucusque Amrus: quem Barhebræus videtur exscripsisse: eadem enim nullo ferè mutato apice de Joannis electione tradit, additque de ejus obitu : ...

Fama est, Joannem nullam prorsus ex manus impositione mercedem accepisse, vitamque admodum parcam egisse: quumque moriturus esset, discipulo dixisse; en tibi ducentos & sexaginta argenteos in loco tali repositos, qui mihi ex parentum hæreditate obtigere: sume illos, & in meo funere expende.

Porrò exemplar Syngraphæ, quam Joannes fertur in sua ordinatione Episcopis & populo tradidisse, è Syriaco sermone Arabicè redditum, ab eodem Amro refertur in hæc verba. (*Cod. ms.* 41. *Tom.*2. *Bibl. nostræ pag.*509.)

اقررت انا يوحنا المعروف بابن الاعرج بين
جماعة الابا المطارنة والاساقفة والقسان
والشمامسة والمومنين المقيمين بمدينة السلم الذين
اختاروني لتدبير امورهم والجلوس على كرسيهم
الذى هو منبر الفطركة بعد ان سالوني ذلك
فاجبتهم بالطاعة لامر الله جل وعز وانقدت
للخدمة فى بيعته وضمنت على نفسى لهم انى
اسير بحسب قوانين الرسل بعد حفظى الايمان
الصحيح الذى لفظ به الثلثماية والثمانية عشر
وعقدى عليه رايى واعترافى بلساني من غير
تحريف . وقبول جميع السنهودسات المشرقية
والمغربية التى عمل عليها الابا الفطاركة والمعلمون
المحققون فى ارض الفرس . وبعد اقرارى بصحة
تفاسير الماهر فى المعلمين مار تادورس وقبول
قداسه وقداس مار نسطوريوس وقوله فى الاتحاد
البنوى والجواهر والاقانيم . وقطعت على نفسى
ان لا احظى بتناول رشوة ولا اداجى فى الله ولا
استعمل الغش فى بيعة الله وشعبه بل اصور نفسى
عند كل انسان فى الطهارة والتقى قولًا وفعلًا
وفى الاحكام البيعية بصورة مار فولوس . ولا
اثقل على الرعية والبيع ولا اتناول شيًا اكثر
من الواجبات المعهودة ولا اتعرض لجمع المال
ولا اضطهد ابنا البيعة فى خدمتى . واذا سهل
الله شيًا وزعته على المساكين والمحتاجين
والمضطربين والايتام والارامل كما يلزمنى . فان
والعياذ بالله لم اف بشى مما بذلته باختيارى

Compoſuit Canones [1], & Admonitiones [2],

1
2

Et

tum & conſuetum accepturum : pecuniæ corrogandæ operam non daturum, neque filios Eccleſiæ in meo miniſterio perſequuturum ; ex iis quæ Deus largiri dignatus fuerit, eleemoſynas in pauperes, inopes, afflictos, orphanos viduaſque, ut decet, erogaturum. Si pactum ſponte conventum (quod Deus avertat,) minimè obſervavero, reus ero judicii, vindictæ juſtæque reprehenſionis. Si verò quidquam à fide Eccleſiæ mutavero, aut adjecero, aut detraxero, id mihi in crimen vertatur, dignitatiſque Patriarchalis, ſed & Chriſtianæ religionis prorsùs expers ero. Inſuper promitto, me daturum operam, ut Eccleſiæ ædificentur, malaque ab iis avertantur, ut pia legata perficiam, tributa pro infirmis ſolvam, in carceribus detentos verbo & opere inde extrahi curem, quemadmodum fratres Chriſtianoſque decet : peregrinorum morientium curam geram, ut ſcilicet exequiæ iis celebrentur, eorumque cadavera tumulo mandentur, quum membrum ſint ex membris Chriſti. In tradendis autem Eccleſiis non plus offerentium rationem habebo, ſed eas viris probis Deumque timentibus commendabo, & in manus impoſitione ſimoniacum crimen, quod in munerum acceptatione dignitatumque ſacrarum pro certo pretio oblatione conſiſtit, omninò proſcribam, neque interventionem cujuſquam hac ſuper re admittam, nec niſi dignis gradum Sacerdotii conferam, idque prævio examine & diligenti inquiſitione. Preſbyterum, aut Diaconum non ordinabo niſi juxta canonem : Diaconum quidem poſt lectionem Pſalmorum eorumque quæ ad Pſalmos in libro Davidis referuntur ; Presbyterum verò poſt lectionem novi Teſtamenti : neque in clerum cooptabo locupletes indignos, neque dignos pauperes repellam. Hoc eſt exemplar chirographi ab eo ſcripti, cujus ad calcem hæc adjecit. Exemplar hujuſmodi exigi debet ab unoquoque Patriarcha, quum ad Sedem Orientis promovetur : teſteſque ſuper eum advocandi ſunt ordinantes ipſum, ne oves Chriſti negligat : nam judicium quidem diſtrictum eſt ; periculoſa autem ſubſcriptio.

1 *Canones* conditi in Synodo, de qua ſuprà ex Amro. Sobenſis in epitome Canonum Synodalium Par. 4. cap. 1. eam Synodum coactam ſcribit anno Græcorum 1212. hoc eſt, exeunte anno Chriſti 900. ut ſuprà dictum eſt. Idem Sobenſis Par. 5. cap. 6. 7. 10. 15. 16. 22. 24. & Par. 6. cap. 6. novem canones ejuſdem Synodi profert. Sunt autem, univerſim *Canones XXVIII.* quos è Syriaco in Arabicum translatos habemus in Cod. ms. Arabico, de quo tom. 2. Bibl. noſtræ p. 507. De his infrà ſermo erit, quum de Synodis Orientalium differam.

2 *Admonitiones*. Exſtant à pag. 96. in Codice Syriaco 3. ad calcem tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 5. hoc titulo prænotatæ

ܡܬܬܐ ܕܡܠܦܢܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ

Canones miniſterii Altaris. Sunt autem

: ܗܘ ܡܬܬܐ ܕܡܠܦܢܐ

Et

XXVIII. quorum quintus canon Syriacè deſideratur : Arabicè verò tres ſuprà viginti habentur in laudata Canonum collectione, de qua tom. 2. cit. pag. 507. cæteri uno avulſo folio exciderunt. Differit hìc Joannes de Altari, & de Euchariſtia : de materia ſcilicet utriuſque, de uſu, munditie, adminiſtratione, & cæteris hujuſmodi. Quum autem ex hoc Tractatu fides illorum Chriſtianorum, praxis & diſciplina circa auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum cognoſcatur, haud inutile viſum eſt eos Canones in medium proferre, & ſubjectis obſervationibus illuſtrare.

Canones Joannis Patriarchæ
De Altari, & Euchariſtia.

Canon I.

ܠܐ ܐܝܟ ܕܠܥܨ ܚܕܬܐ . ܗܢܐ ܡܢ

ܕܫܠܡ ܕܥܒܕ ܥܠ ܕܟܢܝܫܬܐ ܕܥܡ ܕܡܫܝܚܐ

ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ : ܗܘ

ܕܠܐ ܢܫܪܐ ܒܟܢܝܫܬܐ ܕܥܡ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ : ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

Quod non decet ligneo Altari uti. Placuit Spiritui ſancto, præcepitque, ut in urbibus, caſtellis, & locis, in quibus perfecta pax obtinet, nec barbarorum perſecutio obeſt, & diligenter cuſtodiri queunt, Altaria fixa habeantur. Super ligneis autem non permittit Spiritus ſanctus Liturgiam celebrari, neque ea permittit fieri, aut nominari. Et hæc in verbo Domini Patres noſtri definivere. Ex hoc Canone colligitur promiſcuum fuiſſe apud Chaldæos ad decimum uſque ſæculum Altarium tàm ex lapide, quàm ex ligno uſum. Id & in Eccleſiis Syrorum tùm Maronitarum, tùm Jacobitarum hodieque cernere eſt. Græcis eandem conſuetudinem placuiſſe, refert cl. Edmundus Martene de antiquis Eccleſiæ Ritibus lib. 1. cap. 3. art. 6. ubi & de antiqua, ac recenti Eccleſiæ Romanæ circa Altarium materiam diſciplina diſſerit.

Canon II.

ܠܐ ܐܝܟ ܕܠܥܨ ܚܕܬܐ . ܗܢܐ ܡܢ

ܕܫܠܡ ܕܥܒܕ ܥܠ ܕܟܢܝܫܬܐ ܕܥܡ ܕܡܫܝܚܐ

ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ : ܗܘ

ܕܠܐ ܢܫܪܐ ܒܟܢܝܫܬܐ ܕܥܡ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ : ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܠܐ ܢܥܒܕ ܒܗ ܫܘܡ ܕܒܪ ܡܢ ܕܠܐ ܢܫܬܡܫ

ܒܗ ܐܠܐ ܟܗܢ ܩܕܝܫ . ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܪܐ

ܕܥܡ

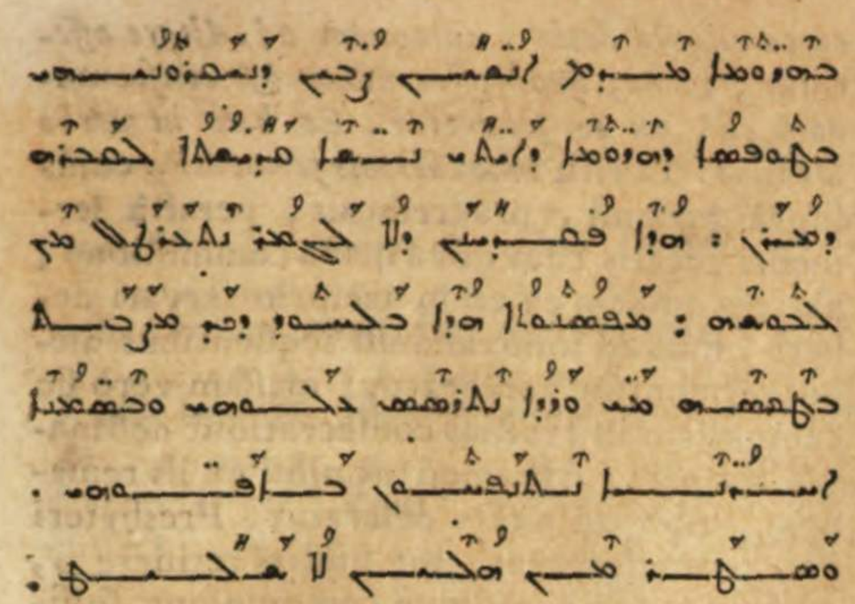

Quod non decet Altare nudari. Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut quod ſacro oleo delibutum eſt Altare, aqua nullatenus abluatur, quum figitur, niſi forte id poſtulet neceſſitas inſtaurationis. Quod ſi qui voluerint illud aromatibus honorare ad typum aromatum, quæ mulieres ad Domini ſepulcrum attulere, id præcipimus, ne Altare ſuo tegumento omninò nudetur. Illud tantummodò licebit, ut altare proprio apparatu ornatum, aqua roſacea aſpergatur, atque aliorum odoramentorum ſuffitus eidem adhibeatur, & præter hæc aliud non licet. Alia eſt Syrorum Maronitarum & Jacobitarum diſciplina, qui Altare nudant feria ſexta majoris hebdomadæ, illudque vel ſimplici aqua, vel aqua roſacea ſolent abluere. Notus eſt Græcorum Ritus *in ablutione ſanctæ menſæ* feria 5. quem Latinè & Græcè publicavit Goar à pag. 623. ubi ſacra menſa denudari dicitur, ſpongiis abſtergi, aquâ fervente ablui, mappulis lineis perfricari, aquâ roſacea aſpergi, ſpongiis detergi, operimentis demùm ornari.

Canon III.

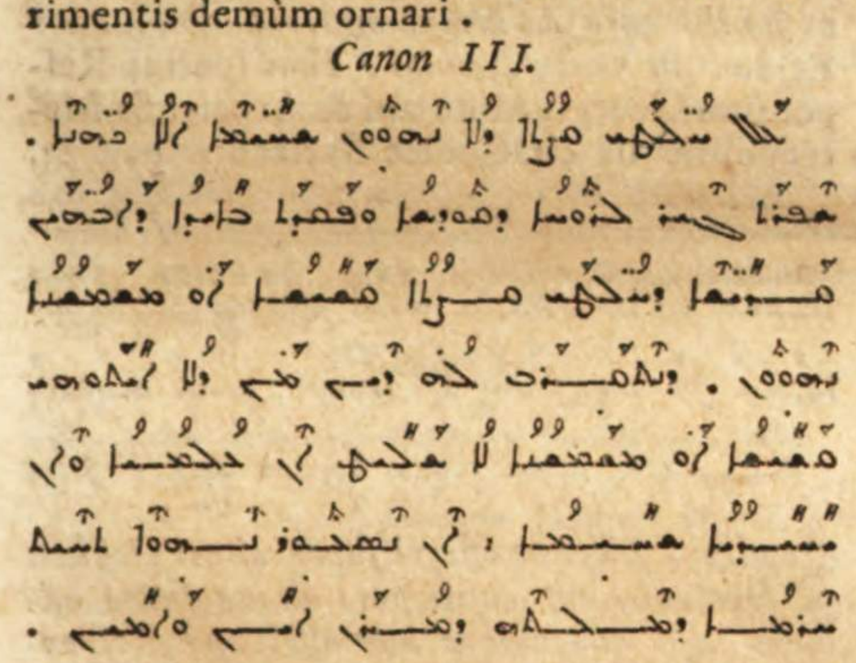

Quod qui Xatham (ideſt, Panem Euchariſticum) *miſcent* (hoc eſt, qui farinam in panis conſecrandi uſum aqua ſubigunt,) *laici non ſint, ſed Sacerdotes. Placuit Spiritui ſancto & præcepit per manus ſanctorum Patrum noſtrorum, ut qui Xatham miſcent, Sacerdotes ſint, aut Diaconi. Ad illam autem accedere ne cuiquam liceat, qui vel Sacerdos, vel Diaconus non ſit, nec ſeculari, nec monacho ſimplici. Si ſecùs fecerit, ſubjectus eſto anathemati verbi Domini etiam Amen.* Ritus ſubigendæ in Euchariſtici panis uſum farinæ appellatur Syris Neſtorianis ܫܘܝܐ ܥܓܝܢܐ *Innovatio*, ſeù conſecratio *fermenti ſancti*. Seù ܫܘܝܐ ܡܠܟܐ *Innovatio Malchæ*, hoc eſt, Regis, panis nimirùm convertendi in corpus Chriſti Regis. Ex eorundem Miſſali eundem deſcripſit Martene *lib.* 1. de antiquis Eccleſiæ Ritibus pag. 321. ubi ad Sacerdotem id munus ſpectare dicitur. Idem Martene eodem lib. 1. pag. 315. obſervat, conficiendæ à Presbyteris aut Diaconis Oblatæ conſuetudinem tùm apud Græcos, tùm apud Latinos aliquando viguiſſe. Honorius lib. 1. de Gemma animæ cap. 66. ait: *Fertur, quod olim Sacerdotes à ſingulis domibus & familiis farinam accipiebant, quod adhuc Græci ſervant, & inde Dominicum panem faciebant, quem pro populo offerebant, & hunc conſecratum eis diſtribuebant.* Sed in hoc varia fuit gentium, temporum, & locorum praxis, quam idem Martene pag. 315. & 316. deſcribit. Syris & Ægyptiis conſtans diſciplina placuit à ſolis Presbyteris aut Clericis Panis Euchariſtici formandi. Apud Græcos verò hodieque viget conſuetudo, ut Hoſtia *manibus virgineis, vel Sacerdotum conjugibus, modo ſint à muliebri profluvio mundæ, paretur*, ut notat Goar pag. 116. etſi Gabriel Philadelphienſis in Apologia pro Eccleſia Orientali nil aliud in ſubigendo & fermentando pane exigat, quàm *ut quis id cum magna reverentia faciat, ut cum aliis nihil habeat commercii, ut Græcus quidem origine ſit, gratia autem Chriſtianus orthodoxus.*

Canon IV.

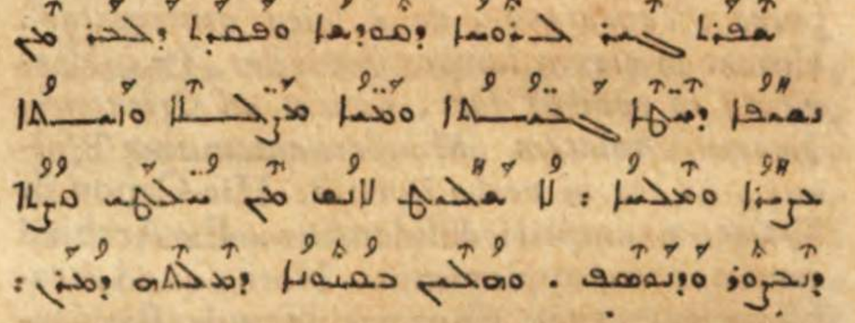

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut præter farinam frumenti electi, & aquam puram, atque oleum ex oliva expreſſum, ac ſalem, nemini eorum qui Xatham miſcent (hoc eſt, qui farinam in uſum ſacrandi panis ſpiſſant,) *liceat quidquam addere, aut demere. Et hæc in Canone verbi Domini.* In ritu *Innovationis ſacri fermenti*, de quo in canone præcedenti dictum eſt, præſcribitur Sacerdoti, ut adhibeat *ſimilam puram, & ſalem, & oleum olivæ, & tres guttas aquæ: deinde commiſceat iſta ſuper tabulæ ad id ornatæ extremitatem: mox oret ſuper maſſam, eamque cruce ſignet; demùm abſolutis precibus lectoque Evangelio, ſumat ex vetere fermento, eoque maſſam conſpergat, inquiens: Conſignatur hæc maſſa fermento hoc ſancto, quod traditione accepimus à Patribus noſtris ſanctis Mar Adæo, & Mar Mari, & Mar Thoma beatis Apoſtolis, doctoribus regionis hujuſce Orientalis, in confeſſione vera omnium Apoſtolorum beatorum, Patrumque noſtrorum ſanctorum Doctorum verorum Græcorum & Syrorum, in nomine Patris &c.* Hinc liquet, Indos Caranganoram incolentes (Chaldæos ſcilicet Neſtorianos in partibus Indiarum commorantes,) quos Joſephus Indus Navigat. in novo orbe cap. 134. apud Martene lib. 1. de antiq. Eccleſ. Ritibus p. 314. ſcribit *in Azymis, hoc eſt, in pane non fermentato conſecrare*, ab antiquo Eccleſiæ ſuæ ritu receſſiſſe. Nimirùm Latini Epiſcopi, in Sy-

Synodo præſertim Diamperenſi, hoc & multa alia à Chriſtianis illis exegerunt, ut Romano Ritui magis conformes eſſent. Sale fermentatum panem condiunt & Græci, & Ægyptii, hoc eſt, Chriſtiani Monophyſitæ, vulgò Copti, qui Alexandrinæ Eccleſiæ ritum ſequuntur, quidquid dicat Leo Bulgariæ Archiepiſcopus apud Allatium lib. 3. de conſenſu utriuſque Eccleſiæ cap. 14. qui Ægyptios Armenis Azyma probantibus adjungit. Oleum verò Oblatæ, præter Neſtorianos & Jacobitas Syros, nulla Chriſtiana gens admiſcet. Quamobrem gravis quæſtio inter Syros & Ægyptios Monophyſitas, erroribus cæteroqui conjunctiſſimos, exarſit, de qua vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 144. & 153. & Renaudot. tom. 2. Liturg. Orient. pag 64.

Canon V.

القس او الشماس الذى يخبز القربان يراعى نظافة الته ويكون له مصفى للما والزيت ولا يمسه علماني ويكون مشدود الوسط وفى رجله خمشك ووجهه الى المشرق وقد لف على وجهه المنديل ويشمس بالمزامير وذلك بكلمة الرب.

Presbyter, aut Diaconus, qui oblationis panem præparat, ſui inſtrumenti munditiem curet, habeatque vas ad ſecernendas aquæ & olei fæces: caveatque, ne à laico contingatur. Habeat præterea lumbos ſuccinctos, & calceamenta in pedibus ſuis, faciem ad Orientem, & amictu velatam. Miniſtret autem cum Pſalmis. Et hoc in verbo Domini. Hic Canon in Syriaco exemplari deſideratur. Ex Arabico tamen illum ſupplevimus. Nota, quod Arabicus Interpres Canones Joannis Patriarchæ in compendium redigit, & verba illa potiſſimùm, *placuit Spiritui ſancto & præcepit*, quibus Canones omnes incipiunt, brevitatis cauſa reſecat. Ritus autem præparandi panis, quem hìc Joannes præſcribit, ei ferè conſonat, qui à Cardinali Humberto in Reſponſ. ad Michaëlem Cerularium exponitur. *Diaconi*, inquit, *cum Subdiaconis, ſeù ipſi Sacerdotes ſacris amicti veſtibus cum melodia Pſalmorum, azyma conſperſum, & in ferro paratum ex Secretario proferebant.* Et Anſelmus Havelbergenſis lib. 3. Dial. cap. 18. *Apud religioſos Latinos*, inquit, *per manus Diaconorum, & ex electis granis, & ex munditſima ſimila, in ſacrario ad futuram hoſtiam cum decantatione pſalmodiæ reverenter præparantur.*

Canon VI.

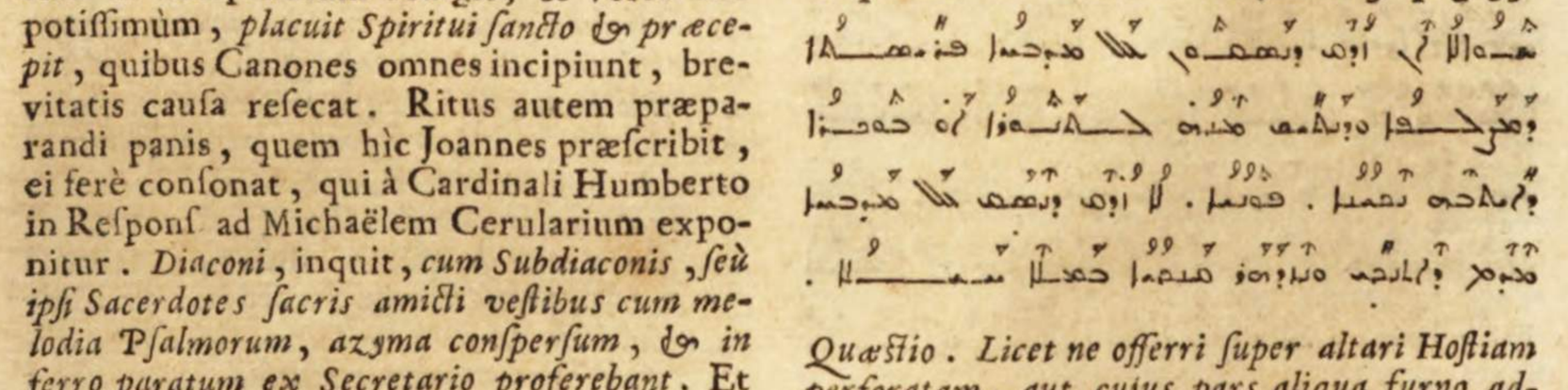

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut poſtquam Xatha (panis conſecrationi deſtinatus) *cocta fuit, nihil ex ea illegitimè tollatur, aut ex ea aliquid detur, antequam ad Altare offeratur, & id, quod offerendum & conſecrandum eſt, ex ea ſeparetur. Et hæc in verbo Domini.* In ritu *Innovationis fermenti*, cujus ſuprà memini, præſcribitur, peractâ fermenti veteris cum nova maſſa commiſtione, partem quidem ex ea in ſacrario ſervari debere, quæ ad innovandum ſequentibus diebus fermentum adhibeatur; maſſam verò ſic compactam in Hoſtias conſecrationi deſtinatas formari, ita tamen ut nihil ex iis remaneat, quin ad altare deferatur. Presbyteri autem munus erat, tot hoſtias retinere, quot pro ſua populique communione ſufficere credebat. De iis, quæ ſupererant, quid faciendum eſſet, docent ſequentes canones.

Canon VII.

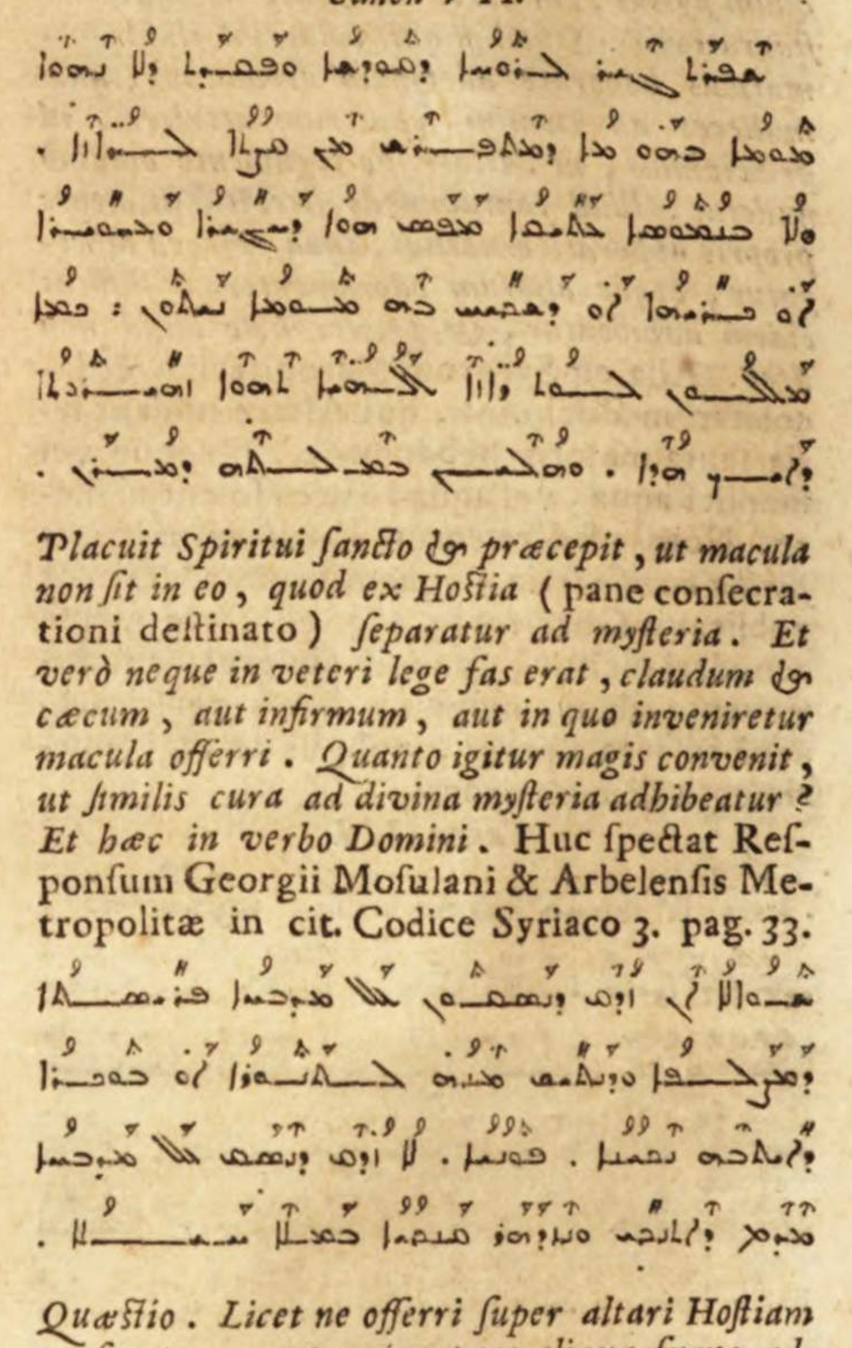

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut macula non ſit in eo, quod ex Hoſtia (pane conſecrationi deſtinato) *ſeparatur ad myſteria. Et verò neque in veteri lege fas erat, claudum & cæcum, aut infirmum, aut in quo inveniretur macula offerri. Quanto igitur magis convenit, ut ſimilis cura ad divina myſteria adhibeatur? Et hæc in verbo Domini.* Huc ſpectat Reſponſum Georgii Moſulani & Arbelenſis Metropolitæ in cit. Codice Syriaco 3. pag. 33.

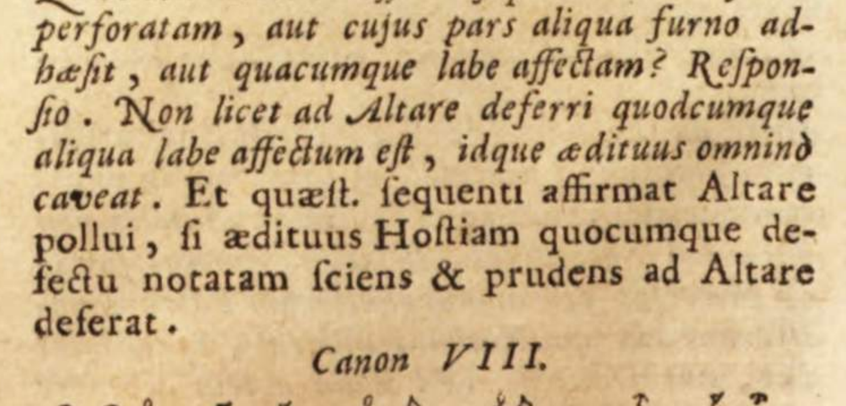

Quæſtio. Licet ne offerri ſuper altari Hoſtiam perforatam, aut cujus pars aliqua furno adhæſit, aut quacumque labe affectam? Reſponſio. Non licet ad Altare deferri quodcumque aliqua labe affectum eſt, idque ædituus omninò caveat. Et quæſt. ſequenti affirmat Altare pollui, ſi ædituus Hoſtiam quocumque defectu notatam ſciens & prudens ad Altare deferat.

Canon VIII.

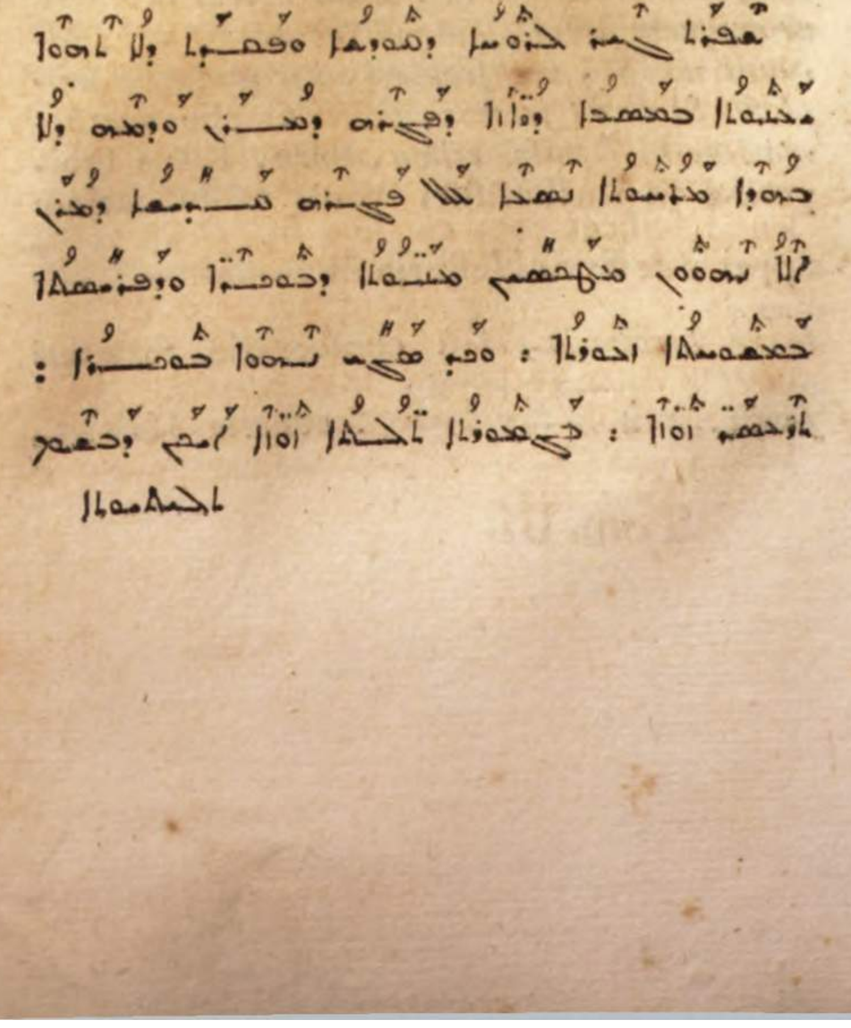

ܘܐܡܪ ܠܐ ܢܣܒ ܟܗܢܐ ܘܫܡܫܐ ܕܒܥܐ ܕܢܥܒܕ ܠܦܬܝܬܐ ܡܢ ܣܘܪ̈ܬܐ ܕܢܗܘܐ ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܡܚܡܝܬܐ ܕܥܬܝܕ̈ܝܢ ܠܡܚܡܝ ܩܘܪܒܢ̈ܐ ܘܢܬܚܡܝ ܠܚܡ ܣܓܝ ܕܚܘܪ̈ܐ ܐܝܟ ܕܐܬܝܗ ܠܐ ܫܦܝܪ ܘܠܐ ܫܦܝܪ ܗܘ ܕܢܥܒܕ ܠܗ ܟܕ ܡ

nes quod à Sacerdote precibus in Rituali assignatis benedictum est: commune verò, quod benedictione caret. Et hoc quidem nonnulli conficiebant ad usum puerorum & infidelium, quibus nefas erat sacrum, hoc est, benedictum fermentum tradere, ut ex sequenti Canone colligitur.

Canon XIII.

ܗܳܕܶܐ ܡܶܢ ܟܢܳܢܳܐ ܕܡܰܝܗܶܡ ܩܕܺܝܫܳܐ ܘܠܳܐ ܫܰܦܺܝܪ ܠܶܗ ܕܢܶܬܠ ܠܟܳܗܢܳܐ ܕܡܰܫܡܰܫ ܒܡܕܰܒܚܳܐ ܐܘ ܠܡܰܫܡܫܢܳܐ ܕܡܰܫܡܫ ܒܡܕܰܒܚܳܐ ܠܡܰܫܚܳܐ ܠܗ ܠܡܰܓܘܳܐ ܐܘ ܠܡܰܓܘܳܝܳܐ ܐܘ ܠܟܽܠ ܕܚܰܪ ܡܶܢ ܕܚܰܪ ܕܠܳܐ ܡܶܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܒܢܶܝ ܙܥܘܪܶܝ ܕܒܢܶܝ ܩܪܺܝܫܶܐ ܕܠܳܐ ܡܶܬܚܰܙܝ ܠܗܘܢ ܕܢܶܬܠ ܠܗܘܢ ܡܶܢ

Barhebræus notam hanc ſubjicit. ܗܕܐ ܡܢ ܟܬܒ ܡܗܝܡܢܐ ܕܥܡܐ ܠܐ ܡܫܬܡܥ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܢܝܢ ܝܘܡܝܢ ܕܒܗ ܢܫܬܡܫ ܒܗ ܠܡܚܪ ܠܐ ܢܫܬܡܫ ܒܗ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܢܝܢ ܝܘܡܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܝܘܡܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܝܘܡܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܝܘܡܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܝܘܡܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܝܪܚܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܝܪܚܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܬ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܬ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܥܣܪ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܥܣܪ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܥܣܪ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܥܣܪ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܐܠܦ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܒܘܥܝ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ ܥܣܪ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܦ ܠܐ ܒܬܪ ܬܠܬ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ ܐܠܐ ܒܬܪ ܫܒܥ ܡܐܐ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܪܒܘ ܐܠܦ ܫܢܝܢ

thuribulis. Extra verò portam exteriorem Ecclesiæ omnino nefas est

Canon XX.

Placuit Spiritui sancto, & præcepit, ne Thesaurus (Sacramentum) *super Altari ad biduum relinquatur. Corpus enim super Altari ad diem sequentem relinquere, nec vetus nec nova lex permittit. Scriptum est enim in lege Moysis* (Exod. cap. 12.) *nec remanebit quidquam ex eo usque mane. Qui secus attentaverit, & hoc mandatum transgressus fuerit, anathema esto à Spiritu sancto per manus Patrum nostrorum. Et hæc in verbo Domini.* Antiquiorum Chaldæorum nonnulli Eucharistiam ad triduum usque servari permittebant, ut docet Josue Barnun Patriarcha in cit. Codice Syr. 3. his verbis.

Interrogatio. Fas est remanere in crastinum sacrum Christi corpus, nec ne? Solutio. Plerique Doctores id nullatenus probant. Aliqui tamen permittunt, ut quum necessitas postulat, ad tres usque dies servetur. Græcorum morem repositam per annum integrum servandi Eucharistiam ad viaticum infirmorum, reprehendit Innocentius IV. anno 1254 datis ad Episcopum Tusculanum Apostolicæ Sedis Legatum in regno Cypri literis. Idem mos apud Syros nonnullos observatus censurâ notatur à Jacobo Edessено, qui exeunte sæculo septimo claruit. 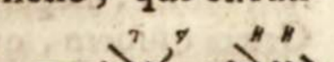

Reprehensione digni sunt, inquit, apud Barhebræum in lib. direct. cap. 5. sect. 5. *qui poscunt oblationem feriæ quintæ mysteriorum, & Sabbati annunciationis* (ideſt, Sabbati sancti) *oblationibus cæterorum dierum eam præferentes. Quoniam tam eorum, quàm reliquorum die-*

Placuit Spiritui sancto, & præcepit, ne liceat cuiquam ministrantium mysteria altaris, Sanctum (panem consecratum) *extra atria Ecclesiæ deferre, nisi ad vinctum, aut ægrotos gravi morbo laborantes die festo Resurrectionis nocturno tempore ex mandato Præsulis & Rectoris. Qui illis exceptis, quasi hominibus placere volens, temerè divina mysteria ludibrio habere præsumpserit, eadem è sanctuario efferendo, nefas esto illi istud attentare in verbo Domini.* Jesujabus Arzunita modum tradit deferendæ ad infirmos Eucharistiæ. 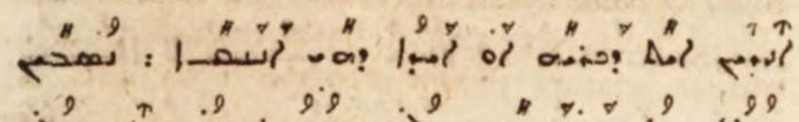

Siquis autem infirmus est (inquit Cod. 3. Syr. pag. 93. de quo tom. 2. Bibl. nostræ pag. 487.) *aut aliqua necessitas id cogat, sumunt* Eucharistiæ *Particulam, eamque in calicem mergunt, & ponit eam Sacerdos in absterſorio calicis, & pergit diluculo, quum adhuc tenebræ sunt, ad infirmum, psalmos secretò canens, quamdiù Particulam gestat, & porrigit: interim non sedet. Mox psalmos eadem ratione canens ad Ecclesiam regreditur.* Hinc explicandus Canon Georgii Arbelensis Cod. Syr. cit. pag. 20 quo Eucharistiam vetat extra Ecclesiam deferri: nisi scilicet id necessitas postulet. Sic autem ait: 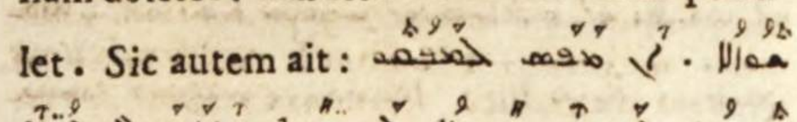

Quæstio. An licet Sanctum ad infirmos extra Ecclesiam deferri, aut ad fidelium ædes deportari. Responsio. Nefas est Sanctum extra Ecclesiam deferri, & per loca immunda transire, excepta necessitate, sed usque ad exteriorem portam Ecclesiæ, idque cum luminibus &

dierum oblationes pares sunt, nec altera est altera præstantior aut inferior, quum idem ministerium in omnibus peragatur. Quamobrem non decet eas in annum conservari.

Canon XXI.

ܩܢܘܢܐ ܕܫܘܡܗ ܘܡܬܝܗ ܘܥܒܕܝܗ ܕܫܘܥ̈ܐ

Placuit Spiritui sancto, & præcepit, ut qui sacra mysteria ordinant, ideſt, sumunt, duo sint, sicut & qui consecrant, duo itidem sint. Nec fas esto ordinanti (communicanti) *sumere plus quàm carbones* (ideſt, particulas) *quatuor, quæ integras Primitias* (Hostiam integram) *faciunt. Quum urgens causa, quæ profecto illegitima est, ac temeritatem audaciamque sapit, id postulaverit, quinque particulas sumere licebit. Plures autem sumere neutiquam fas est. Quicumque verò ista temerario ausu fuerit transgressus, divinæ justitiæ animadversionem feret: satagant itidem, ne calix irreverenter sumatur, neve in ipsa sumptione effundatur, neve quidquam subjaceat intemperantiæ ac impudentiæ in iis mysteriis, quæ populo per gratiam tradita fuerunt. Ferunt quippe Salvatorem nostrum modicis hauſtibus calicem bibisse, atque discipulis obtulisse. Qui verò temerè atque intemperanter erga Domini Corpus & Sanguinem se gesserit, alienus esto à sacris mysteriis, atque suspensus & excommunicatus à Spiritu sancto. Et hæc in verbo Domini.* Hunc Canonem Georgius Arbelensis ita interpretatur. ܗܠܝܢ .

Quæstio. Scriptum est in Admonitionibus (in his scilicet Joannis Canonibus) *non licere Presbytero ordinare* (hoc est, sumere) *plusquam quinque Particulas, & ministrare tres. Nunc verò videmus ædituos tradere populo duas & tres particulas, & Diacono plusquàm tres, & Presbytero plusquàm quinque. Responsio Hic Canon in Cœnobio observatur, ubi ædituus numerum accedentium* (ideſt, communicantium) *præter propter novit. At in Ecclesiis civitatum indefinitus numerus est; quandoque enim communicant centum, & quandoque biscentum. Quoniam verò nequeunt Sacerdotes custodire Thesaurum, qui ipsis remanet, populo eum distribuunt.* Eandem causam reddit, cur in Paschate, hoc est, feria quinta majori plures Hostias Diaconus & Clerici sumunt : ܗܘ ܕܥܠ ܡܢ ܕܐܡܪ ܠܐ ܢܥܒܕ ܟܕ ܐܝܬ ܒܗ ܚܫܐ ܕܢܫܬܐܪ ܠܝܘܡ ܬܪܝܨ ܕܐܝܬ ܒܗ ܫܘܠܛܢ ܕܫܐܛܢܐ ܠܡܫܪܝ ܠܗ ܠܐ ܢܥܒܕ ܟܕ ܐܝܬ ܒܗ ܚܫܐ ܕܢܫܬܐܪ ܠܝܘܡ ܬܪܝܨ ܕܐܝܬ ܒܗ ܫܘܠܛܢ ܕܫܐܛܢܐ ܠܡܫܪܝ ܠܗ

Propter eam, inquit, *quæ Corpori Christi debetur, reverentiam: ne scilicet quidquam ex eo remaneat in sequentem Passionis diem.* Joannes verò Telensis apud Barhebræum in lib. Direct. cap. 5. sect. 1. eos reprehendit, qui majores Hostias jejunis porrigebant : ܗܘ ܕܥܠ ܡܢ ܕܐܡܪ ܠܐ ܢܥܒܕ ܟܕ ܐܝܬ ܒܗ ܚܫܐ ܕܢܫܬܐܪ ܠܝܘܡ ܬܪܝܨ ܕܐܝܬ ܒܗ ܫܘܠܛܢ ܕܫܐܛܢܐ ܠܡܫܪܝ ܠܗ

Iis, inquit, *qui à vino & pane abstinent, majores margaritas* (Hostias) *ex simplicitate tradunt Sacerdotes. Verùm id minimè convenire, liquet ex eo, quod corpus mysticum non corporalis, sed spiritualis est cibus. Homines verò hujusmodi à religiosissimo Rabula Canes Voratores Domini sui appellantur.*

Canon XXII.

ܩܢܘܢܐ ܕܫܘܡܗ ܘܡܬܝܗ ܘܥܒܕܝܗ ܕܫܘܥ̈ܐ

Placuit Spiritui sancto & præcepit, ut si quispiam Presbyter aut Diaconus audeat ipse solus

sacra

ſacra myſteria Corporis & Sanguinis Domini ordinare (hoc eſt, ſumere,) *à miniſterio ſuo ſuſpenſus maneat in verbo Domini*. Hunc Canonem Gregorius Barhebræus in libro Directionum cap. 4. ſect. 2. ſic interpretatur.

ܠܐ ܫܪܝܪ ܩܫܝܫܐ ܕܠܚܕ ܒܠܚܕ ܩܕܡ ܕܒܚ ܩܘܪܒܢܐ.

Non licet Presbytero ſeculari abſque Diacono offerre, ideſt, miſſam celebrare. Huc ſpectabat S. Laurentius, quum Xyſto Papæ & martyri diceret: *Tu numquam ſine miniſtro ſacrificium offerre conſueveras*. Quod & in Miſſalibus libris, & in Canonibus Synodorum diſertè præſcribitur.

Canon XXIII.

ܗܢܐ ܡܢ ܟܬܒܐ ܕܩܢܘܢܐ ܕܫܠܝܚܐ ܕܡܫܬܟܚ ܒܣܘܪܝܐ ܘܒܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܫܬܡܫ ܒܗ ܫܘܡܫܦܐ ܕܩܕܝܫܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܗܢ ܘܡܘܕܝ ܠܢ ܒܗ ܡܪܝ ܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܟܠ ܥܠܡܐ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܣܠܐ ܐܡܪ ܒ

particulam manu ori inferat, ſed ore capiat, quia cœleſtis eſt cibus. Simili modo calix propitiatorius porrigatur. Et hæc in verbo Domini. Euchariſtiam à communicantibus manu olim exceptam fuiſſe, compertum eſt omnibus viris eruditis; & quidem eo qui in hoc Canone deſcribitur, modo, hoc eſt, hoſtiam manibus impoſitam ori admovendo, ut videre eſt apud Allatium de conſenſu utriuſque Eccleſiæ cap. 15. Eundem ritum tradit & S. Cyrillus Hieroſolymitanus Catecheſi 5. *Accedens autem*, inquit, *ad communionem, non expanſis manuum volis accede, neque cum disjunctis digitis, ſed ſiniſtram veluti ſedem quandam ſubjicias dextræ, quæ tantum Regem ſuſceptura eſt, & concava manu ſuſcipe corpus Chriſti dicens Amen &c.*

Canon XXV.

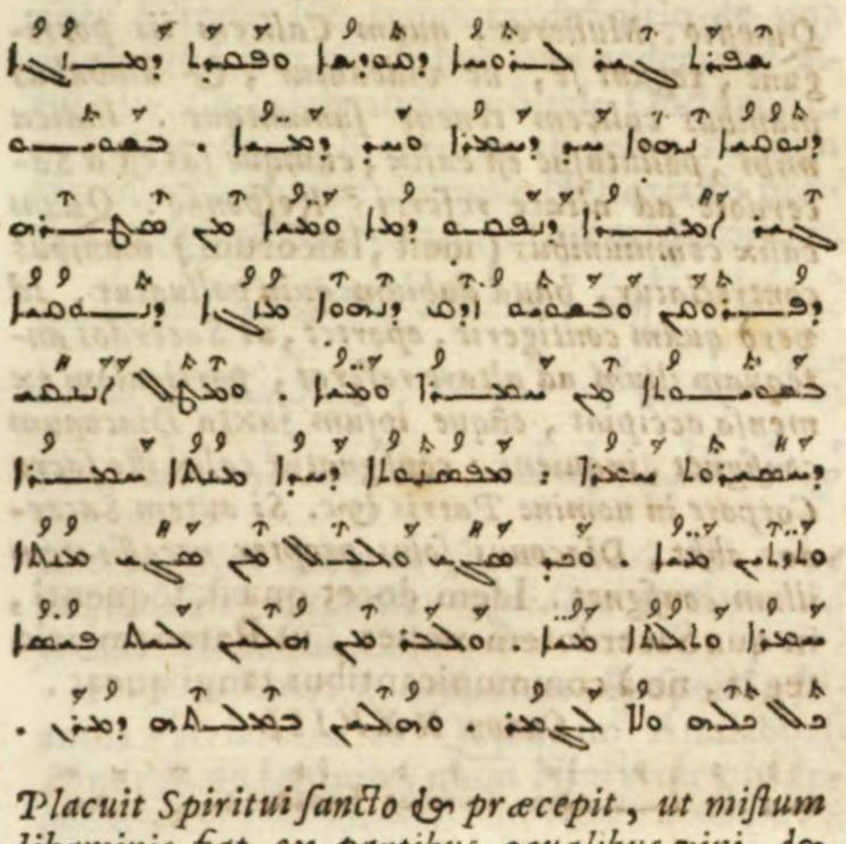

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut miſtum libaminis fiat ex partibus æqualibus vini, & aquæ. Scriptum eſt enim ex Salvatoris noſtri latere ſanguinem & aquam in æquali quantitate fluxiſſe: quare æquum eſt, ut miſtum libaminis ex partibus æqualibus conſtet vini, & aquæ. Quodſi ob vini raritatem neceſſitas id poſtulet, permittitur, ut vini pars ſit, & duæ partes aquæ. Ad ſummum verò, imò & ſuprà ſummum, pars vini ſit, & tres aquæ. Ultra progredi, nullatenus nullo pacto fas eſto. Et hæc in verbo Domini. Apud Barhebræum in lib. Directionum cap. 5. ſect 1. exſtat de quantitate vini & aquæ hic Canon Joannis Telenſis. 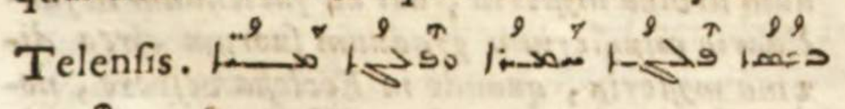 *In calice dimidium vini & dimidium aquæ miſceatur.* Quòd verò addit : 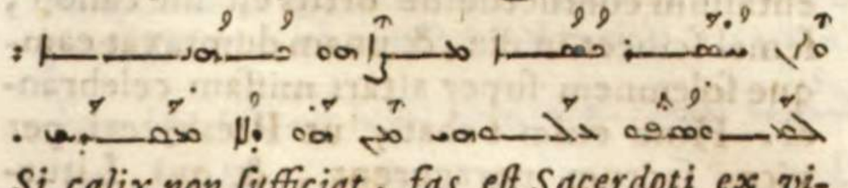 *Si calix non ſufficiat, fas eſt Sacerdoti ex vino non conſecrato ei ſuperaddere,* id de communione populi intelligendum eſt, quum ſcilicet conſecrati vini quantitas multitudini communicantium non ſufficit. Tunc enim vinum non conſecratum in calicem ſacrum infundebant, ut notat etiam Martene lib. 1. p. 426. Quoad quantitatem aquæ & vini in ſacrificio celebris eſt locus Conc. Triburienſis anno Chriſti 895. congregati, quod Canone 19. præcipit, *ne ullus ſine commixtione vini & aquæ myſteria ſacra conficiat: ſed ut duæ partes ſint vini, quia major eſt majeſtas ſanguinis Chriſti, quàm fragilitas populi; tertia aquæ, per quam intelligitur fragilitas humanæ naturæ.* Sed, ut obſervat doctiſſimus Cardinalis Bona lib. 2. rerum Liturgicar. cap. 9. *quum aqua myſterii cauſa apponatur, vel minima gutta ſufficiens eſt.* Hinc S. Pius V. in Conſtitutione ad Tarraconenſem Archiepiſcopum nonnullos arguit, qui plus aquæ, quàm vini, aut tantundem aquæ, quàm vini in calicem infundebant. Id autem, ut exiſtimo, Syros induxit, ut vel tantumdem aquæ quàm vini, vel etiam plus aquæ quàm vini in ſacrificio adhiberi permitterent, quia generoſiſſimum vinum in Syria & Chaldæa fit, quod ex admiſtione potioris partis aquæ minimè corrumpitur; vel potiùs ob penuriam vini, in iis præſertim locis, ubi plures Mahometani degunt, quàm Chriſtiani, quum ex Mahometanorum lege vinum omninò prohibitum ſit.

Canon XXVI.

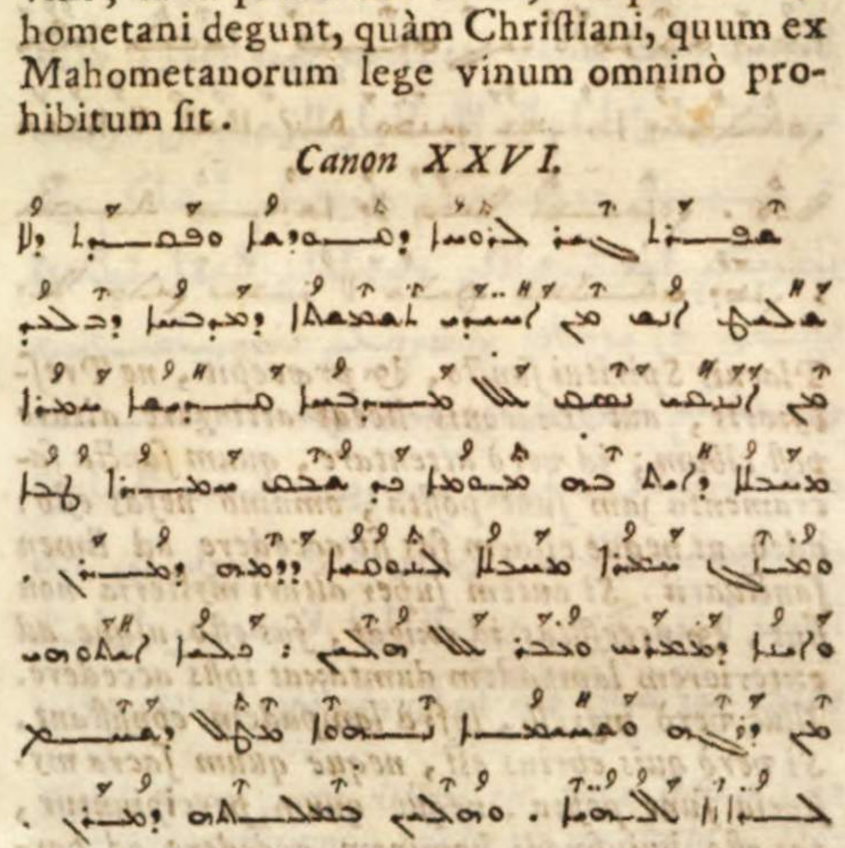

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ne liceat altaris miniſterium obtinentibus, præter neceſſitatem ſuper ſacro altari vinum corruptum, vel aliqua labe infectum offerre, adeò ut bonum vinum relinquentes, corruptum ad libamen ſanguinis Domini noſtri immiſceant. Qui his contravenire auſus fuerit, ſuſpenſus eſto à gradu ſuo, & ſimplex laicus *fiat, quia divina myſteria inquinavit* (vel, *quaſi ſimplicia ſymbola tractavit*: utrumque enim ſignificare poteſt verbum) *Et hæc in verbo Domini.* In libello Samuelis & aliorum Edeſſæ Presbyterorum adversùs Ibam Epiſcopum inter alia accuſationum capita decimum eſt, *quia dum memoria fieret Sanctorum Martyrum, non eſt datum vinum ad ſacrificium altaris ad ſanctificationem & populi diſtributionem, niſi admodum exiguum, & vitioſum, & lutoſum, & quaſi eo tempore vindemiatum: ut ex hoc cogerentur, qui deputati fuerant miniſtrare, de tabernis omnino vitioſi comparare ſex ſextarios, qui nec ſufficerent: itaut his, qui ſanctum Corpus diſtribuebant, innueret, ut ingrederentur quia Sanguis non inveniretur.*

Canon XXVII.

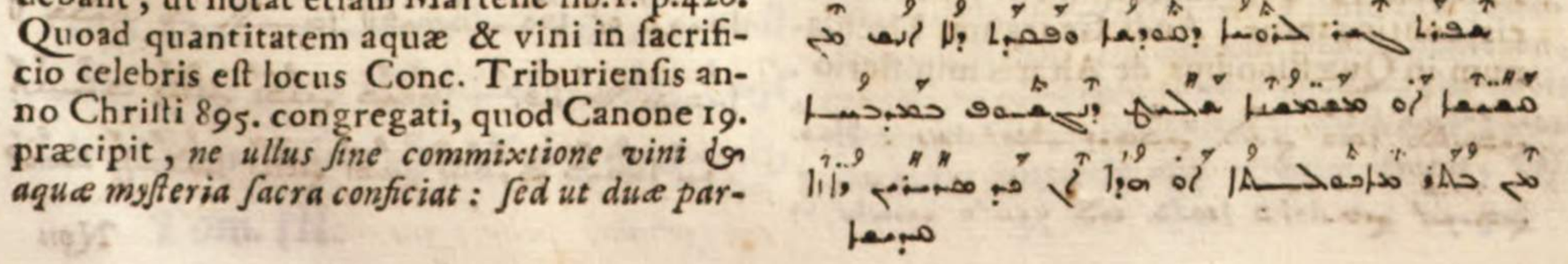

Quæstio. Mulieres, quum Calicem iis porrigunt, tegunt se, ne videantur, & ambabus manibus calicem tenent sumuntque. Indica mihi, pollutusne est calix, eumque fas est à Sacerdote ad altare referri? Responsio. Quum calix communibus (ideſt, laicorum) *manibus contrectatur, haud dubium quin polluatur. Id verò quum contigerit, oportet, ut Sacerdos antequam illum ad altare referat, particulam ex mensa accipiat, eâque ipsum juxta Diaconum consignet, inquiens: consignatur calix iste sacro Corpore in nomine Patris &c. Si autem Sacerdos absit, Diaconus solus propter necessitatem illum consignet.* Idem docet quæst. sequenti, in qua Sacerdotem monet, ut Patenam velo tegat, ne à communicantibus tangi queat.

Canon XXVIII.

Placuit Spiritui sancto, & præcepit, ut nefas sit Presbyteris & Diaconis intrare ad celebrandum divina mysteria, aut ad faciendum in sanctuario ministerium graduum suorum circa divina mysteria, quando in Ecclesia vespere, nocte, & mane minimè ministrant. Et hæc in verbo Domini decreta sunt. Ex duplici Orientalium consuetudine ortus est hic canon, semel scilicet in die, & unam dumtaxat eamque solemnem super altari missam celebrandi. Hinc enim fiebat, ut Presbyteri per vices sacrum peragerent, & qui Liturgiam celebraturus esset, idem vespertinis, nocturnis, & matutinis in Ecclesia officiis vel præesset, vel adesset. Canon Cyriaci Jacobitarum Patriarchæ apud Barhebræum in libro Directionum cap. 5. sect. 2.

Placuit Spiritui sancto, & præcepit, ne Presbyteris, aut Diaconis liceat attingere altare post cibum; id verò attentare, quum sancta sacramenta jam sunt posita, omninò nefas esto: adeò ut neque eisdem fas sit accedere ad limen sanctuarii. Si autem super altari mysteria non sint, & necessitas id exigat, fas esto usque ad exteriorem lampadem dumtaxat ipsis accedere. Illuc verò ingressi, infrà lampadem consistant. Si verò quis ebrius est, neque quum sacra mysteria sunt posita, neque quum percipiuntur, fas esto hujusmodi hominem accedere ad partem sanctuarii, nedum illuc intrare; quia nequitia est maxima, & crimen irremissibile. Quandoquidem in veteri quoque lege idipsum mandavit Deus Moysi: præcepit enim ei, dicens: Vinum & siceram non bibes tu, & filii tui tecum, quum ingredimini sanctuarium, ne propter hoc moriamini. Quodcumque verò præter ista fiat, illicitum est in verbo Domini. Qui jejunium solvunt, eos Syri ut & reliquæ Christianæ gentes è communione arcent. Jacobus Edessenus apud Barhebræum in lib Direct. cap. 5. sect. 2.

Nemini licitum est, inquit, *cibum aliquem aut potum quemcumque capere ante sacramentorum sumptionem, nisi urgente morbi necessitate, aut in mortis periculo.* Chaldæi verò Nestoriani tanta religione Altaria & Eucharistiam custodiunt, ut ea nisi à jejunis, & Clericis tangi non permittant, sed pollutam Patenam vel Calicem existiment, si vel à laicis contingantur. Audi Georgium Mosulanum in Quæstionibus de Altaris ministerio.

Et quæstiones 1 Ecclesiasticas;

Et

Non licet per Deum Episcopo, aut Presbytero bis in die celebrare, neque super eodem Altari seù Tabula bis eodem die Liturgiam offerri. Eadem & Maronitarum olim disciplina fuit, de quibus rectè Morinus de sacris Ordinationibus pag. 383. *Semel tantùm singulis diebus Missam in Ecclesia celebrant, nec sine urgente necessitate, & Episcopi licentia, bis in die super uno & eodem altari sacrificant*: etsi hodie nullam hujusce Canonis rationem habeant, Latinorum scilicet Presbyterorum in morem, quos in hisce aliisque imitari student. Et apud Nestorianos quidem ipsos ante Joannis Isæ tempora definitio de una duabusve Liturgiis super uno eodemque altari in die celebrandis arbitrio Doctorum permittebatur. Sic enim ait Josue Barnun Patriarcha, qui sæculo nono Nestorianis præfuit, in Quæstionibus ad Abbatem Macarium.

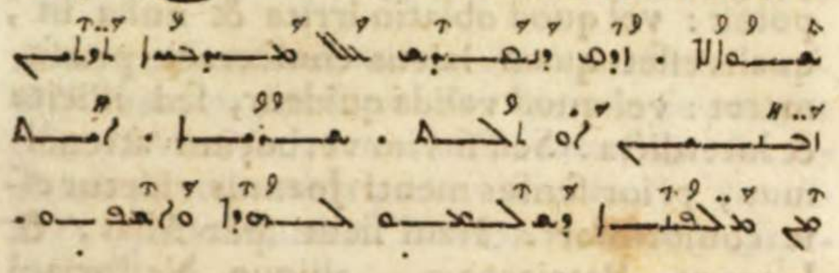

Interrogatio. Licet ne super altari bis terve consecrare? Responsio. Quidam Doctores id probant & permittunt.

1 *Quæstiones Ecclesiasticas*. Responsio Joannis Patriarchæ ad Quæsitum Abulabbasi Alphadli de Jejunio, quod Ninivitarum appellant, ex Elia Damasceno relata à nobis est to. 2. p. 426. ubi quæstio illa mota dicitur *die XI. Januarii anno Græcorum millesimo ducentesimo decimo quarto*, hoc est, Christi 903. Apud eumdem Eliam Damascenum exstant *Quæstiones* ejusdem Joannis Patriarchæ, quas Sobensis *Ecclesiasticas* vocat, hoc titulo præ-

notatæ : نسخة كتاب نقد من ابينا يوحنا ابن
عيسى الجاثليق حفظنا الله بصلواته الى رجل
من اهل اليمن فى جواب ما كتب به :

Exemplar libelli à Joanne Isæ Catholico, cujus precibus nos Deus adjuvet, ad quendam in Jamana (hoc est, *Arabia Felice*) *commorantem transmissi, cujus Quæsitis respondet.* Sunt autem Quæsita XXVIII. totidemque Responsa, quibus hæc Joannis Epistola præfigitur, ab eodem Arabicè exarata.

لاخينا المومن المحب ما يقربه الى الله عز وجل
الحسن بن يوسف النصرانى القس حاطه الله وكلا.
من يوحنا الجاثليق . اسعدك الله بطاعته
وحاطك بكلايته وتولاك برافته ودفع عنك المكاره
برحمته وجمع لك من الخير الدارين ونعيم
المحلين وشرف المنزلتين بسعة جوده ورحب
كرمه . كتابى اسعدك الله ونحن بحال سلامة
والله محمود وعلى كل حال مشكور. ووصل كتابك

مدّ الله فى عمرك وسرّنى ما تضمن من خبر
سلامتك وسلامة جميع اخواننا فى ناحيتك
حاطهم الله ورغبت الى الله فى توحدكم بالكفاية
وحراسكم من الافات بيمين حياته وفضل بركاته.
فاما ما سالت من تعريفك ما توجبه قوانيننا فى
المسايل التى ذكرتها فى كتابك فقد بيّنت ذلك
فى اخر كتابى هذا واقتصصت مسلة مسلة من
مسايلك وذكرت الجواب عنها وارجوا ان ينفعك
الله بها ويوفر حظك من الاجر فيما رغبت فيه
من طلبها وانا اسال الله البار الرحيم ان يزيد
فى نيار جماعتكم ويوفقكم لرشادكم ولا
يحرمكم اجر اجتهادكم ويوهلكم للعمل بطاعته
والسعى فى مرضاته ويحوطكم بحياطته
ويجعلكم ممن يرضى سعيه ويحمد عمله
ويحفظكم بصلوات مارت مريم الطاهرة
والسليحين والاخيار وساير الابا الابرار الى ابد
الدهر امين وكتب يوم الثلثا لاحدعشر ليلة
بقيت من شوال سنة ثمان وثمانين ومايتين :

Fideli fratri, qui diligit ea, quæ ipsum Deo propiorem efficiunt, cui honor & gloria, Hasano Josephi filio, christiano Sacerdoti, protegat ipsum Deus & ad perfectam salutem perducat: Joannes Catholicus. Secundet, oro, Deus vota tua per obedientiam mandatorum suorum, teque protectione sua tueatur, sed & sua te misericordia defendat, suaque te clementia à malis eripiat: sæculi utriusque tibi bona largiatur; postremò liberalitatis suæ largitate atque beneficentiæ suæ amplitudine utriusque mansionis felicitatem ac celsitudinem loci utriusque tibi concedat. Secundet, etiam oro, Deus vota tua, quandoquidem nos rectè valemus, pro quo Deo gratias agimus, & in omni statu hymnum laudis persolvimus. Literas tuas accepi, (sic tibi diuturnam vitam tribuat Deus:) ex quibus non modicam hausi lætitiam, factus certior bene valere te atque universos fratres nostros in istis locis commorantes. Protegat, oro, illos Deus, quem precor vobis in omnibus adesse, & ab omni calamitate vos custodire secundùm abundantiam benedictionum suarum, & per vivam dexteram suam. Quod porrò spectat ad Quæstiones, quas proposuisti, cupiens discere, quid ad singula quæ retulisti, nostrorum canonum leges præscribant; id verò ad præsentium literarum calcem à me expositum accipies, ubi ad singulas quæstiones tuas planè distinctèque respondeo: idque tibi profuturum confido, Dei bonitate fretus, quem oro, ut tibi amplam mercedem reddat pro tua in iis proponendis bona voluntate, vestroque cætui majorem semper in dies affundat lucem, vos-

que dirigat, & ſollicitudinis veſtræ præmio vos carere nuſquam ſinat: ſed dignos efficiat ſibi obtemperare, & in voluntate ſua ambulare, ſuaque cuſtodia circumdet, eiſque accenſeat qui rectè ambulant & agunt: & intemeratæ Dominæ Mariæ electorumque Apoſtolorum & omnium ſanctorum Patrum precibus in ſempiterna ſæcula defendat & protegat. Datum feria tertia, nocte undecima menſis Scivali anno ducenteſimo octogeſimo octavo: hoc eſt, Chriſti nongenteſimo primo.

Quæſitum I. De eo, qui pejeravit.

II. De Sacerdote, qui rixam habens cum altero, altare ingreditur.

III. De pueri, aut puellæ communione poſt Baptiſmum. لساير من يعمد من الصبيان والصبايا الصغار ان يدخلوا الى المذبح محمولين فى وقت الاعماذ ويقربوا بعد الفراغ من العماذ من حيث لا يقدموا الى صندوف المذبح ولا يمسونه بايديهم ولا لشى من لباس المذبح • وان كان المعمد رجلا كاملا له ان يدخل المذبح على هذه السبيل ويكون فى رجليه خف ويطلق له ان يمشى • وان كانت امراة كاملة فلا تدخل المذبح وقربت على الباب:

Parvulis, inquit, *maſculis ſeu fœminis convenit, ut baptiſmum ſuſcepturi, ad altare deferantur, eoque peracto communicentur, dummodo ad altaris arcam non accedant, aut illam ſive ejuſdem tegumenta manibus non contingant. Si verò baptiſmo initiandus fuerit vir adultus, illi eodem pacto ad altare procedere fas eſto, atque calceamenta ferre & ſuis incedere pedibus permittatur. Si verò fœmina fuerit, nefas eſto hujuſmodi ad altare progredi, ſed pro ejus foribus conſiſtens, communionem percipiat* Fœminis ad altare prohibitus eſt acceſſus ex antiquis etiam Canonibus, quos Martene congeſſit tom. 1. de antiquis Eccl. Ritibus pag 336. ſed potiſſimùm ex canone 44. Concilii Laodiceni, *quod non oportet mulierem ad altare ingredi.*

IV. De Presbytero ſimoniacè ordinato, qui ordinantem Epiſcopum commemorare recuſat.

V. De Presbytero à proprio Epiſcopo excommunicato.

VI. De Tabula Altaris ab Epiſcopo conſecrata, & ab eodem profanata. Licet ne Presbyteris Liturgiam ſuper eadem celebrare? هذا قد منعنا كل مدينة يامن الناس فيها على انفسهم ويتهيا لهم ان يقدسوا مذبحا ان يتخذوا اللوح البته اللهم الا ان يكون الموضع لا يتهيا ان يتخذ فيه مذبح فيستعمل اللوح عند الضرورة واما الحل للاساقفة فى كراسيهم ان يحلوا المذبح والالواح اذا شاوا بعد ان يكون العلة فى ذلك ظاهرة • وليس لاحد من الكهنة ان يقدس على مذبح او لوح قد احلّه الاسقف. ومن يقدس على ما قد حلّه الاسقف فهو تحت القانون والقربان محلول:

Hoc jam prohibuimus, inquit: *nec enim ullatenus fas eſt, ut in urbe, in qua homines liberi ac vitæ periculo obnoxii non ſunt, altare proinde ſibi conſtruere & conſecrare valent, id ex labulis compingere. Quodſi locus, in quo commorantur, haudquaquam admittat, ut in eo altare habeant, neceſſitate id exigente ligneo utantur. Quod verò ad diſſolutionem altaris pertinet, Epiſcoporum jus eſto altare ſeù lapideum ſeù ligneum, quum ipſis viſum fuerit, deſtruere, modò cauſa manifeſta id faciendi accidat. Nec deinceps ulli Sacerdoti fas erit in Altari ſeù Tabula poſt Epiſcopi interdictum liturgiam celebrare. Qui ſecus fecerit, canoni ſubjaceat, & ejus Oblatio eſt diſſoluta.* Ne altare ligneum deinceps eſſet, canone 1. decrevit Joannes, quem ſuprà retuli. Quod verò ait, *Oblationem ejus diſſolutam eſſe*, qui in Altari ſeù Tabula poſt Epiſcopi interdictum liturgiam celebravit, id dupliciter intelligi poteſt: vel quod oblatio irrita & nulla ſit, qualis eſſet quam laicus conſecrare præſumeret: vel quod valida quidem, ſed illicita & interdicta. Sed ſi vim verborum attendimus, prior ſenſus menti Joannis videtur eſſe conformior. Nam ſicut Mar-Abas, & Joannes Patriarchæ, aliique Neſtoriani ordinationes illicitè & illegitimè etiam ab Epiſcopis factas tamquam irritas, nullas & invalidas habuere, ut notavi hoc to. pag. 81. ita & de Liturgia illicitè & contra canones celebrata non modò Joannes ille, ſed etiam Georgius Moſulanus Metropolita ſenſiſſe deprehenditur in ſuis Quæſtionibus de Euchariſtia, ut infrà dicam.

VII. De Presbytero, qui Epiſcopum contemnit.

VIII. De eo, qui ſororem uxoris ſuæ, aut filiam ſororis uxoris ſuæ ducit. هذا لا يجوز وهو غير مطلق ومن اقدم عليه فهو محروم من البيعة الى ان يقلع عنه اللهم الا ان يكون فى بلدكم من قد تزوج متقدما مثلما ذكرت فان هذا لا يوخذ باخراج امراته عن منزله بل يمنع من المستقبل من يروم ذلك او يحاوله:

Hoc verò minimè licet, nec permittitur. Quicumque autem illud attentaverit, ab Eccleſia arcendus eſt, donec reſipiſcat. Quodſi in Provincia veſtra exiſtat, qui prædictas nuptias jam contraxerit, nolumus hunc cogi uxorem ſuam domo expellere; curandum tamen, ne in poſterum quiſpiam id attentare præſumat.

IX. De puero, à parentibus cum puella deſponſato, qui adulta ætate quum à ſponſa abhorreret, alteram duxit. Licet ne puellæ illi cum viro altero nubere?

X. Licet ne Diacono Oblationem ad altare deferre, præſente Presbytero? الذى يجوز فى هذا ان يحمل القس الفيلاس والشماس الكاس

يريد ان يتقرب . للكاهن ان يقربه مما فى يده
ام لا . الجواب فى ذلك هذا غير جايز لان الذى
رفع الى الكاهن هو قربان له وليس له ان يدفع
الى احد منه شيا وليس ينبغى لاحد هذين
الكاهنين ان يقرب الاخر مما فى الفيلاس
والكاس ويتصرف ويتركه ليقرب ذلك منه من
يريد وانما يجب ان يكونا جميعا ملازمين
للقربان واذا لم يبق احد يتقرب قرّب احدهما
الاخروانصرفا بعد ان لا يبقى من القربان شى:

Accidit duos Sacerdotes nullo alio præsente solos ad altare adesse : quare alter alteri porrigit communionem . Contingit post advenire fidelium quempiam , & communionem expetere . Quæritur , liceat necne Sacerdoti communionem petenti porrigere ex ea , quam manu tenet , Hostia? Respondetur , hoc minimè licere : nam quod pro Sacerdote offertur, ejus oblatio est, nec ei fas est quidpiam ex eo alteri cedere , nec duorum Sacerdotum prædictorum cuivis licet communionem ex disco & calice alteri porrigere , deinde abire , & relinquere , ut ex eodem percipiat communionem quisquam pro suo arbitratu : sed id tantummodo justum & sanctum est , ut simul ambo Sacrificium peragant . Et , si nemo adsit , qui communionem expetat , alter alteri porrigat communionem , eoque peracto recedant , modò ex Oblatione nihil remaneat .

Non modò Sacerdotes assistentes , sed etiam Diaconi , Subdiaconi , & fideles ex eadem cum celebrante Sacerdote Hostia communicant apud Græcos & reliquos Orientales; Nestorianis exceptis , qui , ut ex hoc Joannis Responso colligitur , destinatam Sacerdoti vel celebranti vel etiam assistenti Hostiam porrigere aliis nefas ducunt . In Ecclesia Romana ex eadem Sacerdotis celebrantis Hostia fideles aliquando communicasse observat Martene tom. 1. de antiquis eccl. Ritibus pag. 426.

XIV. لقس ولشماس ان يقدّسا على يدى
شماس . الجواب فى ذلك ان هذا لا يجوز الا عند
الضرورة وفى بلد لا يتهيا فيه مذبح ولا لوح
وبعد ان يستاذن اسقف الناحية فى اطلاقه فى
الوقت الذى يحتاج الى ذلك فيه وليس لاحد
ان يفعله الا باذن الاسقف :

Quæritur utrùm Presbytero & Diacono liceat sacrum facere super manibus Diaconi? Respondetur , id minimè licere , nisi id exigat necessitas , & in locis , in quibus nec Altare , nec Tabula haberi queat , & nonnisi ex facultate accepta ab Episcopo loci , necessitate actu urgente . Quare nemini id facere permittatur , nisi Episcopo annuente & permittente . Celebre est Theodoriti Cyrensis Episcopi factum , qui in cella Maris recluſi monachi , sacratis vasis ex proximo pago allatis, pro altari usus Diaconorum manibus , Liturgiam celebravit , ut ipse narrat in Hist. Relig. cap. 20. Lucianus etiam martyr Antiochenus , omni

الكاس . فان لم يكن القس فى المذبح فللشماس
ان يصعد ذلك جميعًا اذا تشاجل القس عنه
بامر الصلوة . فاما اذا كان
القس حاضرًا فليس له ذلك :

Quod in hoc legitimum judicamus , est , ut Sacerdos quidem Discum , Diaconus verò Calicem deferat . Quodsi ab Altari Sacerdos abfuerit , Diacono competit utrumque simul inferre, quum, inquam , orationis causa Sacerdotem præpediri contigerit . Hoc verò præsente , Diacono id facere nefas esto .

XI. Licet ne Diacono communionem porrigere præsente Presbytero ? للشمامسة
المرسومين بخدمة البيعة اذا تهيا لهم ذلك مع
القسان . فاما ان يستبل الشماس بالقربان
ويستخف بالقس فليس له ذلك اذكان
القس مقدمًا على الشماس :

Diaconis sacra ordinatione Ecclesiæ servitio addictis hoc una simul cum Presbyteris facere fas esto . Sed oblationm administrare , & Sacerdotem parvipendere , id verò Diacono non licet : quandoquidem Presbyter Diacono superior est .

XII. Licet ne Sacerdoti ingredi Altare cum calceis, quibus in foro utitur . الجميل
ان يفرد للكهنة ثيابًا وخفافًا لخدمة البيعة اذا
تهيا لهم ذلك . فان دعت الضرورة ولم يكن فى
حال الكاهن فضل فله ان يدخل بخفه وثوبه
الذى يتصرف بهما من سوقه ومعاشه :

Æquum sanè & justum foret, ut Sacerdotes peculiaribus vestibus & calceamentis ad Ecclesiæ servitium accessuri uterentur . Si verò aliud necessitas suadeat , nec Presbyteri fortuna tenuis hoc patiatur , fas esto illi ad ministerium suum accedere cum calceamentis ac vestibus , quibus in sua officina atque opificio utitur . In idem differit infrà Quæsito XXV. Syri Nestoriani discalceatos ab Ecclesiæ ingressu prohibent , imò Ecclesiam pollui censent , si quis nudis pedibus eam ingreditur : sic enim definit Georgius Mosulanus . ܗܘ ܕܠܐ ܡܫܚܐ ܒܪܓܠ ܘܠܐ ܡܫܚ ܒܪܓܠ ܒܥܕܬܐ ܕܡܫܚ ܒܪܓܠ ܘܠܐ ܡܫܚ ܒܪܓܠ ܒܥܕܬܐ ܕܠܐ ܡܫܚ ܒܪܓܠ :

Interrogatio . Presbyter aut Diaconus per errorem discalceatus ad altare ingressus est . Quid igitur de altari ? Solutio . Altare consecrandum est . Contra Ægyptii , quos Coptos appellamus , nisi discalceatos ad Ecclesiam non admittunt , ut liquet ex canone 2. Christoduli Patriarchæ , quem refert Renaudotius in Histor. Patriarcharum Alexandrinorum pag. 421.

XIII. كاهنان لم يتخلف فى القدس غيرهما
فقرب احدهما الاخر ثم اتى بعض المومنين

ex parte vinculis conttrictus, pectore pro altari in ſacra Liturgia uſus fuiſſe perniegetur.

XV. الاركذياقن لـــه ان يقدس القبح الجواب فى ذلك انه ان كان الاسقف قد اطلـــق له ذلك فله ان يفعل . وان لم ياذن له الاسقف فيه فليس له ان يقدم عليه بـــتـــه الا باذنه .

Quæritur, utrùm Archidiacono liceat Altaris conſecratio? Reſpondetur, etiam licere, ſi quidem Epiſcopus id facere conceſſerit. Invito autem Epiſcopo, ſeù minimè permittente, Archidiacono haudquaquam licet id attentare.

XVI. An filius illegitimus poſſit eſſe hæres patris, qui abſque liberis legitimis decedit, ſed alios conſanguineos legitimos habet?

الجواب فى ذلك ليس يطلق لاحد اتخاذ جارية الا بعد ان يعتقها ويتزوجها بالمهر والبركة بحضرة القسان والجماعة ويكون واحده يقوم مقام الحرة بل لا فرق بين الحرايز وبينهن فى النكاح اذ كان لا يجوز الا بعد العتق والتزويج . واما هذا الولد فان شهدت له جماعة مقبولـــة ان المتوفى اتخذ امه من غير تزويج على ما ذكرنا وولد هذا الولد منها فليورث نصف تركة ابـــيـــه ان كان لا ولد لابيه غيره والنصف الباقى على قرابات الميت . وان كان له ولد من الحرة فليعطى ابن الامـــة نصف الـــعـــشر من تركـــة ابـــيـــه ويـــاخـــذ الـــبـــاقى بن الحـــرة :

Reſpondetur, nemini licere ancillam ducere, niſi poſt reſtitutam eidem libertatem, eamque eſſe ducendam cum dote & benedictione, Presbyteris populoque præſentibus, gradumque liberæ obtinere. Nec verò ullum eſt diſcrimen, quod ad matrimonium pertinet, inter fæminas liberas, ac ſervas: quandoquidem illud illegitimum eſſe conſtat, niſi emancipatio, & nuptiarum ſolemnitas præcedat. Quod verò ad puerum ſpurium attinet, ſi quidem teſtes fide digni affirment virum defunctum ancillam duxiſſe abſque ullo conjugii vinculo, ſicut diximus, atque ex ea hunc filium ſuſcepiſſe, ſemiſſem, ſeu dimidium paternæ hæreditatis habeto, modò nullam aliam legitimam prolem pater defunctus reliquerit. Reliquum mortui propinquis cedito. Quodſi defunctus alium filium ex legitima uxore ſuperſtitem habeat, ſpurius dimidium decimæ partis univerſæ paternæ hæreditatis habeto: in reliquum legitimæ proli jus eſto. De hæreditatibns prolixum tractatum edidit idem Joannes, de quo infrà.

XVII. De Presbyteris ſive laicis, quorum culpâ Eccleſia deſtruitur. Qua pœna multandi ſunt? Excommunicari debere, ait, ab Epiſcopo.

XVIII. صبية حبسها ابواها اى رهبّاها لهـا ان ترجع عن الرهبنة ام لا الجواب نعم لها ذلك ولوكانت هى ايضا وهبت نفسها ثم اخـــتـــارت الرجوع كان ذلك لها الا انه قبيح بمن يفعلـــه انما يعاهد الله به عهدًا ولا يحسن به ان يرجـــع عنه . وان تهيا مـــثـــل هذه وارادت التزويج ولا يشهر امرها كما يشهر امر من لا علة به وتتولى الكهنة تزويجها سترا هذا وللرجال المحبسين مثله ولا جميل بهم ان يرجعوا عما عاهدوا الله عليه :

Accidit puellam à parentibus ſuis includi, id eſt, monialem fieri. Quæritur, an eidem liceat à propoſito monaſtico reſilire. Reſpondetur etiam permitti, etiamſi ipſa ſe ſponte tradiderit, deinde à propoſito reſilire voluerit. Reſpondetur, inquam, hoc ei eſſe permiſſum: turpe tamen id facere propter promiſſionem Deo factam: nec verò decet obligatam Deo fidem frangere. Quodſi quid piam hujuſmodi contigerit, & puella nuptias quæſierit, res hujuſcemodi minimè publicetur, ſicut cum cæteris fieri ſolet nullam cauſam crimenve habentibus. Presbyteri verò nuptiarum ejus curam ſibi ſolis ſeponant, publicitatem caventes. Hoc verò, quod de fœminis dictum eſt, viris etiam commune jus eſto ſimili modo incluſis: non tamen ii decere putent, pactam Deo fidem frangere. Syri Neſtoriani ex impio Barſumæ Nisibeni canone fas eſſe olim putabant Epiſcopis, Sacerdotibus, & Monachis uxores ducere, ut ſuprà dictum pag. 93. Mar-Abas Patriarcha eum poſtea abuſum edito contrario canone ſuſtulit, ut hoc tom. obſervavi pag 67. & 81. Itaque ut Joannem Patriarcham à Mar-Aba minime diſſentire dicamus, de monachis monialibuſque minimè profeſſis hoc ejus Reſponſum intelligi ceſſendum eſt. Cæterùm iidem Neſtoriani Ancyranos & Nicænos canones admittunt, in quibus Virginitatem profeſſis nuptiæ omnino interdicuntur. Sic enim definit Ancyranum Concilium Canone juxta Syriacam Verſionem, XVIII, juxta Græcam verò & Latinam XIX.

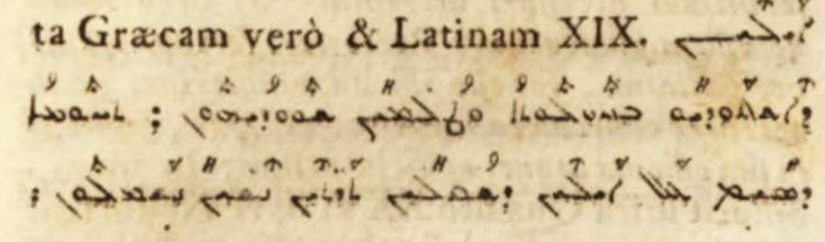

Quicumque virginitatem promittentes ſponſionem ſuam irritam faciunt, ii digamorum definitionem impleant. Et Concilium Nicænum canone, ut vocant, Arabico juxta Syriacam eorumdem Neſtorianorum verſionem.

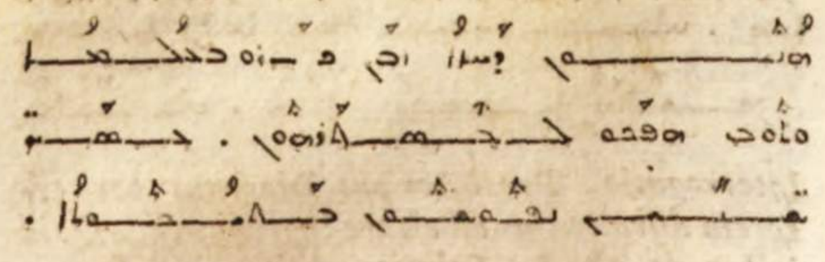

Qui ſemel mundo abrenunciarunt, deinde ad eum regreſſi ſunt, decennium in pœnitentia maneant. Hinc Joannes Syrorum Jacobitarum Patriarcha de monachis & monialibus hujuſmodi ſic decernit apud Bar-hebræum in lib. Directionum cap. 7. ſect. 10.

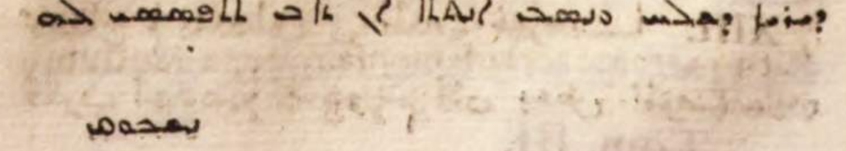

امراة زوّجها ابوها ثم ارادت ان تحتبس .XXI
يجوز لها ذلك . الجواب فيه ان كانت هذه المراة
فى الوقت الذى زوّجها ابوها فيه بالغ وصيرت
على ذلك ورضيت به فلايجوز لها ان كانت قد
مضت الى بيت زوجها . وان كانت مملكة واختارت
هذا فليسال زوجها واذا اجاب جاز لها على ان
يشترط عليها الا تعاود فتتزوج غيره وان كان
ابوها زوجها وهى صبية صغيرة فلما
بلغت اختارت الحبس فلها ان تحتبس .

Accidit mulierem à patre ſuo in matrimonium tradi, religionem deinde optare. Quæritur, utrum id prædictæ mulieri liceat? Reſpondetur, ſi hæc mulier, quando à parente ſuo tradita fuit, erat adulta, & ſtatum illum ſponte acceperit, ab eo reſilire minimè ei licebit, ſi ad mariti domum ducta jam fuerit. Quodſi deſponſata fuerit, & religioſum ſtatum deinde optaverit, rogetur maritus; ſique annuerit, ad eum ſtatum tranſire fas eſto, dummodo ſpondeat ſe alias cum altero viro nuptias nunquam inituram. Si verò eadem à patre matrimonium contrahere juſſa eſt, antequam ad pubertatis annos pervenisſet, & poſtea adultior effecta includi optaverit, id verò ipſi permittitur.

XXII. De vitando Presbytero ab Epiſcopo excommunicato.

XXIII. De vitandis clericis & laicis ab Epiſcopo excommunicatis eò quod ipſum contempſerint.

XXIV. De viro adultero, qui ejectâ uxore alteram duxit. Si poſteà reſipuerit, licet ne ei ſuam uxorem revocare?

XXV. لشماس ان يخدم ما يجب عليه
فى البيعة بنعل . الجواب ليس للشماس ولا للقس
أن يتكلفا شيا من خدمة البيعة الا بخف :

Quæritur, an Diacono, quæ ſui ſunt muneris in Eccleſia peragere liceat cum calceis? Reſpondetur, nec Diacono, nec Presbytero licet, ſine ſandaliis ullum ſui ordinis miniſterium obire.

XXVI. كاهنين احدهما اقدم اسيامـيد من
الاخر له ان يرتفع عليه فى البيم والمذبح .
الجواب ليس له ذلك الا انه يقدمه الذى تقدمه .

Accidit duos ſimul eſſe Sacerdotes alterum altero ordinationis tempore priorem. Licebit ne Presbytero juniori alterum in Bemate & Altari antecedere, nec ne? Reſpondetur, minimè id licere: ſed juniorem ſeniori cedere oportere.

XXVII نصراني يقصر بالقربان ويقول انه
سنة . الجواب لا يقرب حتى يرجع عن خطاه
ويظهر التوبه ويعترف بفضل القربان وجلالة
مقداره وانه جسد المسيح ودمه الذى
يمحو الخطايا ويغفر الذنوب :

Chri-

بمحضه هو بعد ما ترهب لاهله :

Monachus, qui habitum deponens, uxorem duxit, ſi pœnitentiam egerit, permittatur ei, ut relicta ea muliere, ad ſchema, ideſt, ſacrum habitum, redeat.

XIX. امراة تقربت ومعها ولد صغير يجوز
لها ان تقربه وقد وضع الليل كله الجواب هذا
يجوز للصبيان فى يوم اعمادهم فانه ساعة يعمد
الصبى يقرب . واما بعد ذلك فلا يقرب الا
اذا تهيا ان يمنع من القذى . فليس يضره ذاك
اذا الزمت امه اخذ القربان :

Quæritur, utrum mulier de communione, quam ipſa percepit, infanti, qui tota nocte ubera ſuxit, impertiri queat, nec ne? Reſpondetur, parvulis die, quo baptizantur, id licere, quia tunc quando parvuli Baptiſmum ſuſcipiunt, ſimul communicantur. (ut ex Ritualibus Græcorum, Syrorum, & Ægyptiorum liquet.) *Poſtea verò infantibus communio concedenda non eſt, niſi quando ab uberibus arceri ac abſtinere valeat. Tunc autem nil officit eum, quum mater communionem petit, unà cum ipſa ad communionem admitti.* De communione infantium vide cl. Martene de antiquis Eccleſiæ Ritibus lib. 1. pag. 430.

XX. مذبح مقدسة فى بلد مخيف يجوز ان
يقلع ويدفن فى وقت ثم ترد ويقدس عليها .
الجواب هذا لا يجوز . لان المذبح ان تزعزع
من مكانه فصلا عن نقله فتحتاج ان تقدس
ثانية . وان دخل الى بيت المذبح قوم من
المخالفين للمله ولم يقلعوا الصندوق فليقام فيه
صلوة لذلك السبب ويرسم البيت من الجانب
الشرقى دون الصندوق باليد لا بالدهن وهذا
هو مطلق للقس دون حضور الاسقف . فاما ان
تزعزع الصندوق اونحى عن مكانه فتحتاج ان
تقدس ثانية . وذلك للاسقف وبامره دون غيره :

Accidit Altare conſecratum in loco hoſtilibus incurſionibus obnoxio reperiri. Quæritur, an illud tollere & condere liceat, poſtea loco ſuo refigere, atque in eo Sacrum facere? Reſpondetur, id minimè licere. Nam ſi Altare è loco, cui fixum fuit, convelli contingat, ne dicam aliò transferatur, nova conſecratione indiget. Quodſi accidat fidei noſtræ hoſtes Sanctuarium intrare, nec Altaris arcam convellere, communes Eccleſiæ preces inibi celebrari hoc minimè obſtante licebit, modò Sanctuarii pars Orientalis cruce ſignetur manu, non autem chriſmate, citra Arcam. Id verò Presbytero, abſente Epiſcopo, permiſſum eſt. Si verò Arca è loco, in quo fixa eſt, moveatur, aut alio aſportetur, iterùm eam conſecrari oportet, & quidem ab Epiſcopo aut ex ejus delegatione, privativè quo ad alios. De ſimili Græcorum Ritu motam ſacram menſam repa rantium, vide Goar in Eucholog. pag. 617.

1 Et Judicia 1, & de hæreditatum divisione. ... مؤمنا وقضى ...

CAPUT CLXXIII.

David Beth-Rabanensis, Episcopus.

2 Mar David 2 Beth-Rabanensis 3 Fe- 3 ... حدب

XXVIII. كاهن يخبز القربان فى منزله خوفًا من المبين فى البيعة ثم يحمله الى البيعة الجواب فى ذلك انكان هذا يخاف ان يبين فى البيعة فليبين فى منزله ويصلى ما يجب عليه ثم يبكر الى البيعة فيخبز القربان فيها . فان لم يتهيا له ذلك وكان متعذرا عليه فليخبز القربان فى بيته فى تنور لا يدخله شيا غير القربان ولا يتولى ذلك غيره وغير نظرايه من الكهنه خبز القربان فانه لا يجوز لمن لم يكن قس او شماس ان يتقدم الى شى من امر القربان :

Contingit, ut Sacerdos metuens pernoctare in Ecclesia, Oblationis panem domi suæ coquat, deinde coctum ad Ecclesiam deferat. Quæritur, utrùm id rite ab eo fiat? Respondetur, si iste Sacerdos in Ecclesia pernoctare metuit, domi suæ pernoctare eidem fas esse, modò preces, ad quas tenetur, peragat, deinde lucem præoccupans, ad Ecclesiam veniat, ibique panem oblationis coquat. Aut si id facere nequeat ex justa causa, Oblationis panem domi suæ coquat in clibano ad hunc tantummodo usum destinato, adeo ut præter oblationis panem nihil aliud in illum immissum fuerit. Id autem ipse per se Sacerdos perficiat, aut per alios Sacerdotes sui similes, nec aliis præter istos id operis committat. Nec enim licet ei, qui nec Sacerdos, nec Diaconus est ad aliquid sacram Oblationem attinens procedere.

1 *Judicia, & de hæreditatum divisione*: Canones hac de re edidit Joannes Isæ in Synodo celebrata anno Græcorum 1212, Christi 900. exeunte, ut ex Amro suprà dictum est. Exstant nonnulli Arabicè in Nomocanone Cod. Arab. ms. 36. pag. 189. (De quo To 2. Bibl. nostræ pag. 507.) hoc titulo prænotati:

جوامع مواريث المسلمين لبعض الحبين للتعب :

Collectanea de Hæreditatibus juxta placitum Mosulmanorum, auctore quodam philopono: nimirùm Joanne Isæ, de quo hæc Amrus suprà; *Synodum* Joannes *celebravit de rebus tùm ad religionem, tùm ad civilem gubernationem pertinentibus: & in ea quidem parte, quæ Hæreditates spectat, Mosulmanorum legibus canones accommodavit &c.*

1 *David* ex monacho cœnobii Beth-Rabanensis, ad Episcopalem dignitatem evectus (locum hucusque reperire non potui,) sub Nestorianorum Patriarchis Timotheo & Josue Barnun vixit sæculo octavo, ut ex Thoma Margensi colligitur lib. 2. histor. monast. cap. 24 ubi Davidem scripsisse affirmat de gestis monachorum dictisque librum *Paradisi parvi* titulo prænotatum, *cujus primum caput*, inquit, *gesta continet magistri nostri Georgii Barsajadæ Abbatis*: & cap. 20. idem Margensis ait, *quum ante nos Mar David Episcopus ejusdem cœnobii olim monachus* (Beth-Rabanensis scilicet primùm, deinde Beth-Abensis) *de iis* (hoc est, Georgio, Sama, Natanaële, Saliba, & Gabriele) *aliisque rogatu Cuznahiri fidelis ex Basosa pago jam scripserit, ad reliquos accedo, quorum historiæ nondum literarum monumentis consignatæ sunt*. Atqui Georgius quidem Barsajade, Sama, Natanaël, Saliba, & Gabriel monachi circa annum Christi 690. sub Ananjesu Patriarcha floruere, ut ostendi suprà p. 217. Thomas verò Margensis sub Abrahamo Patriarcha, qui ab anno Hegiræ 222. sedere cœpit, puer literas exarabat, ut relatis ex lib. 1. cap. 31. ejus verbis notavi pag. 204. David itaque intra spatium illud temporis, quod ab anno Christi 690. ad annum Hegiræ 222. effluxit, suam monasticam historiam concinnavit.

2 *Beth-Rabanensis*. Jesuzacha, Zachajesu seù Messias-Zacha monachus (sic enim eum appel-

1 Fecit Tractatus de mensuris 1 Cli-

appellatum invenio, ut dixi suprà pag 216.) Jacobi & Babæi æqualis, cœnobium illud condidit exeunte sæculo sexto, ut narrat Thomas Margensis in histor. monast. Quum enim ejectum à Babæo Archimandrita Jacobum cum nonnullis monachis retulisset, à Zachajesu conditum in Dasena monasterium commemorat lib. 1. cap. 14.

Quum hæc, inquit, *eis tribulatio contigisset, sanctus magister noster Mar Elias, & Mar Ananjesus illius ex sorore nepos Niniven migrarunt ad beatum Abbatem Joannem Sabam, (Seniorem) qui à sancto magistro nostro Mar Abrahamo illuc missus fuerat, tresque isti sacrum illud cœnobium construxere. Atque ita Abbas Benjaminus, & Petrus & Paulus, & Joannes, & Adadas, & Isai venerunt in collem Beth-Abe: & Abbas Jacobus alter perrexit ad Abam inclusum: & Abbas Joannes in Nechel: & Uchamas, & Sabochtes in Beth-Zabdam: & Abbas Saharues in Arzun, ædificavitque ibi cœnobium: & magister noster Sabarjesus profectus est ad cœnobium Abæ Saphiræ (idest, silvæ pulchræ,) & Abbas Joannes Adramah ad Dasenam, & Abbas ZACHA-JESUS & magister noster Abraham itidem abiit in Dasenam, ædificaveruntque sacra cœnobia.* Et lib. 2. cap. 19. de hoc postremo Abrahamo præfecto cœnobii Beth-Raban Zachajesu differens,

Hic, inquit, *jam senex propter nimium regionis Dasenæ frigus, ad hoc sacrum cœnobium* (Beth-Abense) *venit, vixque pedem huc intulerat, quum fratres propter nominis ejus famam morumque eximiam probitatem sibi ipsum præfecere . . . . erat igitur ipse utriusque cœnobii præfectus: & hujus scilicet* Beth-Abensis, *& illius conventus Raban Zachajesu, ex quo venerat. Utriusque autem conventus unum œconomum, rectorem, provisoremque esse voluit, ita ut neque illi absque jussu œconomi, qui ex hoc cœnobio eligebatur, quidquam agerent; neque hi mandatis œconomi, qui ex illo conventu designabatur, obsisterent: id verò ad laudem Dei universos excitabat, ejusque rei fama in cunctis hujusce regionis cœnobiis vulgata est. Nam uterque, Raban scilicet Jacobus, & Raban Zachajesu, ex sacro illo montis Izlensis cœnobio prodierat: neque in hoc negotio dissensio ulla aut dissidium inter cœnobitas erat. Quum itaque tempore suo beatus quoque Mar Abrahamus exactâ præfecturâ ex hoc mundo decedens conditus fuisset, idem ordo post ipsum diu mansit, ut scilicet unus idemque œconomus & Rector ambo illa sacra cœnobia gubernaret.* Ejusdem cœnobii Beth-Rabanensis fit mentio in hoc Sobensis Catalogo cap. 55. & 56. ubi de Abrahamo & Joanne monachis.

1 *De mensuris climatum, & de variationibus*

Climatum, & de variationibus Dierum noctiumque.

وَعُلْمِهَا : مَلَا هُمْلُهَا
وَإِمْعُمَّا مَكْمَلُهُ .

CAPUT CLXXIV.

Joannes Stylita.

1 Joannes 1 Stylita
2 Fecit & ipſe 2 Grammaticam.

هُمْلُمْ هُمْلُمْ
حَمْدِهُ هُوَ حَمْدُهُمْ .

CAPUT CLXXV.

Joannes Chamiſii, Epiſcopus.

3 Joannes 3 quoque Chamiſii filius, Epi-

هُمْلُمْ حَمْدُهُ
هُمْلُمْ

nibus dierum & noctium. Carmen Syriacum metro heptaſyllabo *de ſeptem mundi climatibus* exſtat tom. 2. Bibl. noſtræ p. 499. initium:

: مَلَا حَمْدُهُ هُمْلُمْ هَكْمَلُهُ مَكْمَلُهُ

De menſuris Climatum rogaſti me Chariſſime &c. Sed in eo præter nudam ſeptem Climatum deſcriptionem, latitudinem nempe & longitudinem, urbeſque ac provincias nonnullas, quæ iis continentur, nihil *de variationibus dierum & noctium* legitur. Præterea ejus carminis auctor quum de quinto Climate diſſerit, in quo Roma comprehenditur, de hac Urbe aliud à ſe carmen compoſitum teſtatur, idque fortaſſe commentis reſperſum, ut ex iis, quæ hoc loco de eadem Urbe ſcribit, colligitur.

Eo quoque (ideſt, quinto Climate) *continetur*, inquit, *celeberrima Roma, quæ quadraginta milliarium circuitu clauditur. Ibi Petrus & Paulus tamquam duæ columnæ repoſiti ſunt. Ibi Principum ornatus, & ſtolæ Abrahamiticæ. Ibi columnarum decor, & triclinium venuſtas: ibi templorum balneorumque pulchritudo, quæ anni dies æquant. De ejus autem Urbis decore alibi diſſeruimus.* Ex quibus arguitur Davidis carmen de mundi Climatibus aliud ab hoc eſſe.

1 *Joannes*, Ecchellenſi *Eſtunojo*, Hottingero *Eſtionæus*, (*Stylitam* Syri ſic vocant,) ex patria potiùs, vel ex cœnobio, ubi monachum egit, appellatus, quàm quod ſuper columnam, Simeonis inſtar, vixerit: nam Styliticam vitam apud Syros quidem tam Catholicos, quàm Monophyſitas cultam fuiſſe, ex utriuſque gentis monumentis liquet; Neſtorianos verò nullibi legitur id religionis inſtitutum amplexos fuiſſe. Monaſteriis autem inditum *Columnæ* nomen occurrit etiam in hiſtoria Jacobitica, ut videre eſt tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 341. & 344. Floruit ſub Sabarjeſu, Abrahamo Margenſi, & Theodoſio Patriarchis ab anno Chriſti 830.

2 *Grammaticam*. Primus omnium Grammaticam Syriacam ſcripſiſſe dicitur Jacobus Edeſſenus, quum occupata ab Hagarenis Syria ſermo Arabicus pro Syriaco uſurpari cœpiſſet: ut dixi tom. 1. pag. 475. At Joannes Barzugbi Cod. Ecchell. 27. (de quo tom. 1. pag. 578.) Syros hoſce Grammaticos laudat pag. 19. *Jeſudenah* Epiſcopum, *Achudemem*, *Joſeph* Huzitam, *Joannem* Medicum, *Eliam* Niſibenſem, & pag. 42. *Eliam* primum Patriarcham: ex quibus certè *Joſeph* Huzita, ut cæteros omittam, anno Chriſti 580. floruit, atque adeò Jacobum Edeſſenum uno ſaltem ſæculo anteceſſit.

3 *Joannes Bar-Chamis*, hoc eſt, filius Chamiſii, Epiſcopus Themanonæ præerat ſub Machicha Patriarcha anno Chriſti 1100. ut refert Amrus in vita ejuſdem Machichæ, ubi eum appellat ابن الحداد *Ebn-al-Cheddad*,

hoc

1 Episcopus 1 Themanonæ, *Grammaticam scripsit.*

ܐܝܫܘܥ ܒܪ ܒܗܠܘܠ ܡܦܫܩܢܐ ܕܬܡܢܘܢ ܣܦܪ ܩܠܝܢܐ ܕܢܚܘ

CAPUT CLXXVI.

Josue Bar-Bahlul, Josue Bar-Ali, Josue Maruzæus, & Gabriel Bochtjesu.

2 Bar-Bahlul 2 composuit Lexicon
Ex multis collectum libris:
3 Et Josue 3 Bar-Ali medicus,

ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܟܣܝܩܘܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ ܟ̈ܬܒ̈ܐ ܘܡܢ ܝܫܘܥ ܒܪ ܥܠܝ ܐܣܝܐ ܘܡܢ ܓܒܪܝܐܝܠ ܒܘܟܬ̈ܝܫܘܥ ܐܣܝܐ ܘܡܦܫܩܢܐ ܕܠܫܢ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ ܘܡܢ ܟ̈ܬܒ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܟܣܝܩܘܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ ܟ̈ܬܒ̈ܐ ܘܡܢ ܝܫܘܥ ܒܪ ܥܠܝ ܐܣܝܐ ܘܡܦܫܩܢܐ ܕܠܫܢ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ ܘܡܢ ܟ̈ܬܒ̈ܐ ܣܓ̈ܝܐ

Et

hoc est, fabrorum ferrariorum filium: & sub Barsuma, qui Eliam Machichæ successorem excepit, ad Metropolim Mosulanam ex Themanonæ Episcopatu evectum testatur: idque sub eodem Elia Barsumæ præcessore contigisse, ex eo colligitur, quod idem Barsuma ex Themanonæ Episcopo in Patriarcham Nestorianorum electus dicitur; atque adeò ipsi Joanni ad Metropolim Mosulanam promoto suffectus videtur. Porrò cognomentum *Ebn-al-Cheddad* ex Chamisio patre traxit. Chamisius enim Syris ܒܪ ܩܪܕܒܐ *Bar-Kardabe*, hoc est, filius fabrorum ferrariorum, dicitur, quod Arabicè *Ebn-al-Cheddad* interpretatur. Fuit autem Chamisius & ipse haud ignobilis Scriptor, cujus carmina retuli tom. 1. pag. 582. & tom. 2. pag. 489.

1 *Episcopus Themanonæ.* Ecchell. *Tamnun.* Hotting. *Tamnin, de qua*, inquit, *urbe vide Smeg. Orient. pag.* 252. De Themanona hæc Abulpheda in descriptione Mesopotamiæ.

قرية ثمانين وهى شرقى دجلة على اقل من مسيرة يوم وقرية ثمانين فى جهة الشمال عن العمادية.

Oppidum Themanin ad orientem solem Tigris positum est, indeque itinere diei minus abest; Amadiam ad boream habens. Ibidem de Amadia.

العمادية وهى قلعة عامرة عن ثلث مراحل من الموصل فى الشرق والشمال . . وهى فى جهة الشمال عن اربل.

Amadia arx est hominibus frequens, tres stationes à Mosul dissita ad orientem & boream... Arbelam habet ad boream. Quam verò hìc Abulpheda *Themanin*, Amrus in vita Eliæ secundi Patriarchæ ثمانون *Themanun* appellat: ejusque urbis Episcopus apud eundem laudatur Ebedjesus sub Ebedjesu & Elia Patriarchis.

2 *Bar-Bahlul*, hoc est, filius Bahluli, *Ablulhasanus*, seù Hasani pater Amro dicitur in vita Ebedjesu primi Patriarchæ, cujus verba suprà retuli pag. 201. Vivebat anno Christi 963. Syris ܝܫܘܥ *Jesum* seù Josue, Arabibus عيسى *Isam* appellatum fuisse, liquet ex titulo *Lexici Syro-Arabici* ab ipso compositi, quod olim ad Thomam Erpenium pertinebat, nunc in Bibliotheca publica apud Cantabrigiam servatur. Vide catalogum librorum manuscriptorum ejusdem Bibliothecæ num 2492 pag 274. Idem Lexicon exstat ms. in Bibliotheca secreta Medicea. De quo hæc Hottingerus in Bibliothecario Quadripartito pag. 230 *Exstat hoc Lexicon Cantabrigiæ ms. quod magnam partem Lexico jam Londinensi inseritur.*

3 *Josue*, seù *Isa*, filius Ali, medicus & Philologus, sub Enos & Joanne Patriarchis claruit circa annum Christi 885., Honaino Isaaci filio posterior, quippe quem in Præfatione sui Lexici laudat, ut suprà pag. 165. observavi. Obiit autem Honainus anno Christi 876 ex Barhebræi Chronico, cujus verba pag. 164. retuli. Ali autem, seù Heli pater Isæ, filius fuit Davidis, idemque cum Isa fratre à Sabarjesu Patriarcha circa annum Christi 830 conditæ apud Bagdadum urbem Scholæ præfectus fuit, teste Amro in vita Sabarjesu. *Lexicon* Syro-Arabicum à Josue collectum, & Abrahamo cuidam inscriptum exstat in Bibliothecis Vaticana (Cod. Ecchell. 27. ad calcem tom. 1. Biblioth. nostræ pag. 578.) Medicea secreta, & Dublinensi in Hibernia (num. 998. & 999. p. 52.) *Præfationis* ejusdem specimen Syriacè, Arabicè, & Latinè exhibet Hottingerus in Biblioth. Orientali à pag. 295. sed menda plurima tàm in textu, quàm in versione obrepsere. Ejusdem Josue Bar-Ali *Explanatio vocum exoticarum è Syriaco in Arabicum* exstat in Cod. Arab. 81. Tom. 1. Bibliothecæ nostræ pag. 630. ubi *Honaini discipulus* appellatur.

1 2 Et 1 Maruzæus, & 2 Gabriel. .ﻣﺎﺭﻭﺯﺍ ﻭﺟﺒﺮﺍﻳﻞ

CAPUT CLXXVII.

Elias Episcopus Anbaræ.

3 Elias 3 Anbaræ 4 composuit
4 Tres tomos 5 ligata oratione.
5 Et sermones paracleticos, cum Epistolis,
Et Apologiam, & Interpretationes.

ﺍﻟﻴﺎ ﻭﺭﺩﻳﺎ ﻭﻓﻘﻴﻪ
ﻟﻬﻜﻠﻪ ﻓﻨﻘﻮﻟﻪ ﺩﻣﻤﻤﺮﻩ .
ﻣﻤﻠﺮﻩ ﺩﻣﺮ ﻟﻤﻴﻠﻪ :
ﻣﻤﻌﻘﻒ ﺩﻣﻮﻟﻪ ﻣﻠﻤﻮﻳﻪ :

CA-

NOTÆ.

1 *Maruzæus*, (Ecchell. *Maruazita*) *Josue* itidem, seù *Isa* appellatus, ut ex Præfatione Lexici Bar-Ali liquet, fuit ipso Bar-Ali prior tempore: nam ille suum ex ipso Maruzita & Honaino Lexicon congessit. Maruzæus autem ex Maru urbe dicitur; de qua sæpe suprà.

2 *Gabriel* medicus, filius Bochtjesu, filii Georgii, filii Bochtjesu, genere Elamita, sub Aarone Rascido Chalipha claruit, non medicinæ tantùm, sed etiam linguarum Syriacæ, Arabicæ & Persicæ doctus, Honaini filii Isaac synchronus, de quo ex Gregorii Barhebræi Chronico nonnulla descripsi tomo 2. pag. 271. & 315. Ejusdem meminit Amrus in vita Timothei Patriarchæ, à quo reprehensus dicitur, quod concubinas, Mahometanorum more, teneret.

3 *Elias* sub Abrahamo Patriarcha Emmanuelis præcessore Episcopatum Anbaræ urbis circa annum Christi 920. gerebat: quem inter & ipsum Abrahamum nonnullas contentiones fuisse notat Amrus, ejusdemque ex narratione infelicem Theodori Bagermensis Episcopi apostatæ exitum, in vita Joannis Isæ describit. Idem Amrus alterum Eliam laudat à Mari Patriarcha post annum Christi 987. Episcopum ejusdem loci ordinatum, cujus memini tom. 2. pag. 443.

4 *Anbaræ*, aliàs *Pheroz-Sapor*. Urbs est à Bagdado parasangis decem dissita, ut ex Abulpheda in Dissertat. de Monophysitis tomo 2. præfixa observavi. Ecchellensis & Hottingerus literam ? Daleth, quæ genitivi casus nota est, cum ipso Anbaræ nomine perperàm conjungunt sic : ﺍﻟﻴﺎ ﺩﻋﻨﺒﺮ *Elias Danbar*.

5 *Tres tomos Carminum*. Liber unus in tres tomos seu Partes divisus, exstat ms. in Biblioth. Vaticana, Cod. Syr. 20. (Tom. 2. Biblioth. nostræ Oriental. pag. 498.) nitidissimis literis exaratus à Causaba Diacono filio Danielis Presbyteri, filii Eliæ Presbyteri, filii Presbyteri Danielis, in Alcus pago, quam Prophetæ Nahum patriam fuisse perhibent, apud cœnobium Hormisdæ Persæ, sub Elia Nestorianorum Patriarcha, die 20. Februarii, Sabbato ante Dominicam tertiam Jejunii Quadragesimalis, anno Græcorum 2014 (hoc est, Christi 1703) uti ad calcem ejusdem Codicis fol. 366. adnotatur. Partes singulæ in sermones divisæ sunt, & sermones in Centurias, hoc ordine.

Pars I. Sermones III. *Sermo I.* continet Centurias X. quarum unaquæque complectitur Strophas C. singulæ verò Strophæ Versus IV. *Sermo II* continet Centurias V., centuria quælibet Strophas C. unaquæque Stropha Versus VIII. *Sermo III.* Centurias IV. quarum unaquæque Stropha Versus XII.

Pars II. Sermones III. *Sermo I.* (qui est ordine præcedentium Sermonum quartus,) continet Centurias III. quarum Strophæ constant Versibus XVI. *Sermo II.* (qui & quintus) Centurias II. quarum Strophæ constant Versibus XX. *Sermo III.* (qui & sextus) Centurias item II., quarum Strophæ constant Versibus XXIV.

Pars III. Sermones IV. *Sermo I.* (qui est ordine septimus) constat Centuria I. cujus Strophæ Versibus XXVIII. *Sermo II.* (qui & octavus) Centuria item I. cujus Strophæ Versibus constant XXXII. *Sermo III.* (qui & nonus) Centuria similiter I. cujus Strophæ constant Versibus XXXVI. *Sermo IV.* (qui & decimus) continet Centuriam I., cujus singulæ Strophæ constant Versibus XL. Adduntur extra numerum Strophæ V. quarum unaquæque constat Versibus XL. Singuli autem Versus sunt heptasyllabi, quos Ephræmiticos Syri appellant.

Opus sanè admirabili artificio contextum, sententiis ex Scriptura & Patribus undequaque conquisitis refertum, in quo tam vetus, quàm novum Testamentum percurrens, de Deo, de Christo, de Ecclesia, de Sacramentis, de virtutibus & vitiis, deque cæteris hujusmodi disserit; Nestoriano tamen quoad Verbi Incarnationem ubique sensu. Duas enim Christi naturas, duasque hypostases seù personas in uno Prosopo agnoscit.

ﻟﻬﻜﻠﻪ ﺩﻣﻤﻤﺮﻩ ﻟﻤﻴﻠﻪ ﻣﻤﻌﻘﻒ ﺩﻣﻮﻟﻪ
ﻣﻠﻤﻮﻳﻪ :

ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܕܦܪܫܘܦܐ ܚܕ ܗܘ ܕܐܬܬܚܙܝ ܒܗ ܒܪܬ ܐܢܫܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܦܪܫܘܦ ܒܪܘܬܐ ܘܒܪܘ

Propterea Verbum sibi ex humano genere amictum assumpsit, quo Angelis simul & hominibus, quantum fieri potest, manifestaretur. Et Stropha 89. prosequitur.

Quod spirituale est, à corporeis videri oculo carnis nequit: nec Angelum homo videre nisi mente & intellectu potest: neque oculorum sensus Angelum aut Dæmonem definire, quum carnis natura naturam spiritus comprehendere nequeat. Præterea neque animam anima videt, quemadmodum naturæ testimonio comprobatur: neque corpus seipsum undequaque visu definire potest. Si igitur res creatas Creator ita disposuit, ut creaturam creatura videre nequeat, qua ratione fieri poterit, ut Creatorem creatura visu definiat? Falsa est itaque dementium Messalianorum doctrina, nec natura assumpta naturam Verbi assumentis intueri potest. Pergit Deum asserere nulli creaturæ rationali, non hominibus, non Angelis, non ipsi Humanitati Christi unquam in propria natura visum fuisse, sed solùm in specie, ut ait, & figura.

Denique de Primatu Petri insignem habet locum Par. 2. serm. 3. centur 2. stroph. 59.

Quærunt, inquit, *eruditi non ignari veritatis: cur Simonem Bar-Jona Salvator Cepham* (hoc est, Petram) *appellavit? Quum Christus ipse Redemptor magnus sit Petra veritatis, quare ergo alterum Petram & Capui ædificii nuncupavit? Eâdem appellatione, eodemque nomine Simonem Petræ cognomento decoravit; quemadmodum Christi Salvatoresque populi in Lege plures dicti sunt; unus autem est Christus verus idemque Salvator magnus, qui cæteris tamen pro suo cuique tempore nomen istud accommodatum dedit. Quia nimirùm futurum erat, ut Christus Petra veritatis in cœlum se reciperet, ibique ab humanis sese oculis absconderet: propterea Vicarium suum in terra constituit, eumque Petram ædificii appellavit. Is igitur Magistri Dominique sui in terris gerit imaginem & personam, & mediator est inter nos & Filium, & Pontifex prototypo suo similis. Et quidem summus & magnus Pontifex est Christus, & nostri Patrisque mediator, atque in cœlesti Sancto Sanctorum ad dexteram Patris sacerdotio fungitur, Deumque cognatis suis hominibus propitiat, atque noster est apud Patrem Advocatus. Is verò elegit & constituit in terris Epitropum* (Procuratorem) *Ecclesiarum Simonem senem Jonæ filium fidei fundamentum. Illum porrò ex propria appellatione Petram nominavit: non enim antea Petra quisquam vocabatur: ipse verò futurus erat Ecclesiæ fundamentum, & caput ædificii. Non eum Christus Salvatorem, suo nempe nomine, appellavit: quoniam plures fuerant in populo Salvatores. At enimverò Bar-Jonæ potestatem haudquaquam cessare fecit Christus, quemadmodum illorum potestatem abrogaverat. Sed neque Simonem Christum appellavit, quia plures in Juda fuerant Christi, quos Dei Filius abstulit. Cepham verò haudquaquam unàcum ipsis excidere fecit.*

Laudantur ab Elia scriptores *Xystus*, quem ipse in margine Par. 1 serm. 3. Cent. 1. Romanum Pontificem appellat, *Marcus* Abbas, *Basilius* magnus, *Theodorus* Mopsvestenus, *Ephræm* Syrus, & *Barsarusæus*, de quo mox sermo erit.

CAPUT CLXXVIII.

Ananjesus Barsaruswæus, Episcopus Hirtæ.

1 Ananjesus 1 Episcopus
2 Hirtæ, cognomento 2 Bar-Saru,
3 Edidit Quæstiones 3 in Textum *Scripturæ*,
4 Et Vocabularium 4 cum Interpretationibus.

سُنْعُمْ وَحْمَعْ
وَسُنْعُا وَحْمَعْنَا حَنْ هَنْوَه
لَمْحَ حَنْ هَعْلَا وَرْوَا
مُنْعُسُا حَمْ لَاوَّحُا.

CAPUT CLXXIX.

Abzud Scholasticus.

5 Abzud 5 Scholasticus composuit Demonstrationes de variis rebus Ordine Alphabetico dispositas, Ad amicum quendam nomine Kurtam.

لَحْوِ لَاهْعُكُا هُبِ
لَاسْعُكُا وِلَا عَوْضِ
وَمَكْعُضِ لَا لَاهُلَا
حُلَا هُوْوُلَا لَاهِ هَسْحُوه.

NOTÆ.

1 *Ananjesus* Hirtæ Episcopus, cognomento حَنْ هَنْوَه *Bar-Saruswæus*, circa annum Christi 900. claruit, Elia Anbarensi prior, à quo laudatur in libro Carminum Par. 2. serm. 1. Centur. 2. in commentar. ad Stropham 32. in hæc verba. لَاهْعُوْا لَاهِ حَنْ هَنْوَه . حَمْعُا لَاهْعُوْا وَحَلَوْسَا لَاهْعُوْا . لَا لَاحِ . لَا لَاهْعُوْا وَلَاهِ حَمْعُا لَاهْعُوْا وَلَاهِ حَمْعُا لَا لَاحِ . *Vox* لَاهْعُوْا, *juxta Bar-Saruswæum, est locus asper & difficilis. In via aspera ne incedas: hoc est, opera, in quibus offensio est, ne facias.*

2 *Bar-Saru*. Ita in textu Sobensis, qui metri gratia nomen Barsaruswæi contraxit. Ecchellensis tamen legit حَنْ هَنْوَه, quod *Barsaraswi* interpretatur. Hottingerus verò in suo Catalogo Ananjesum omittit.

3 *Quæstiones in Scripturam*. Exstant Codice Syriaco 3. à fol. 107. (tom. 2. Bibl. nostræ pag. 487.) Quæstiones in vetus & novum Testamentum, auctore anonymo; sed fabulis falsisque traditionibus inquinatissimæ. Citantur in iis præter Nazianzenum, Chrysostomum, Ephræmum & Theodorum, Jesujabus & Jesudadus Nestoriani. Ex Quæstione verò 14 in novum Testamentum, quæ est de sacris Ordinibus, colligitur, auctorem opus suum cuidam Presbytero حَنْ *Azizæ* nuncupasse.

4 *Vocabularium*. Ejus meminit Elias Anbarensis in commentar. ad suum librum Carminum, ut suprà memoravi. Porrò tàm hujus Ananjesu, quàm aliorum Syrorum Vocabularia ab amanuensibus ita permista sunt, ut vix discerni queant. Exstat Codice Syriaco 4. (tom. 2. Bibliothecæ nostræ pag. 487.) *Vocum Syriacarum interpretatio*, quam huic Ananjesu haud immerito adscripserim.

5 *Abzud Scholasticus* (malè apud Ecchellensem, & Hottingerum *Scholiastes*) Scholæ, quam Sabarjesus Patriarcha apud Bagdadum fundaverat, sub Sergio, qui eundem Sabarjesum tertius excepit, præfectus fuit circa annum Christi 870.

CAPUT CLXXX.

Elias Episcopus Caſcarenſis.

Elias [1] Bar-Canus fecit
Benedictiones [2], & Orationes:
Diſſeruitque
De uſu Pſalmorum
Deque Sacramentis Eccleſiaſticis.

CAPUT CLXXXI.

Elias primus Patriarcha.

Mar Elias [3] primus [4] Ordi-

NOTÆ.

1 *Elias Bar-Canus*, Caſcaræ Epiſcopus, obiit triduo antequam Synodus ad electionem Maris Bar-Tobi Patriarchæ habita fuiſſet, teſte Amro in vita ejuſdem Maris, hoc eſt, anno Hegiræ trecenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo, Græcorum 1298. Chriſti 987. & in cella Patriarchali in Ædibus Romæorum ſepultus fuit. Ejuſdem meminit idem Amrus in vita Saadoſti Epiſcopi Seleuciæ & martyris, ubi hæc de ſcriptis S. Gregorii Nazianzeni. ولثاولوغوس خطب كثيرة وقدرها جماعة منهم ايشوع برنون ومار اليا الكشكراني.

Theologus plures edidit orationes, quas multi commentariis illuſtrarunt, ut Joſue Bar-Nun, & Mar Elias Caſcarenſis.

2 *Benedictiones*. Variæ exſtant anonymo auctore in Ritualibus libris Chaldæorum: ut tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 583. *Benedictiones menſæ, vini, puerorum, infirmorum*; pag. 584. *Benedictiones ſeminum* &c.

3 *Elias* hujus appellationis primus Neſtorianorum Patriarcha anno Chriſti 1028. ordinatus, ſedit unum ſuprà viginti annos: de quo hæc Gregorius Barhebræus in Chronico Syriaco Par. 3. in Vita Ignatii Bar-Kiki Maphriani.

Ei, hoc eſt Jeſujabo, *ſuffectus fuit Elias primus, olim Tirhanæ Epiſcopus, vir ætate ſenex & apprimè doctus. Hic ordinavit genuflexionem in Pentecoſtes Dominica. Nam antea Neſtoriani genuflexionem minimè celebrabant. In fine verò vitæ, debilitatis paralyſi artubus in lectulo decubuit. Ordinatus eſt autem die Dominica, tertia Apoſtolorum* (hoc eſt, ſecunda poſt Pentecoſten,) *ſeptima menſis tertii Arabum, anno quadringenteſimo undevigeſimo, in Ædibus Romæorum; ſorte electus. Quum verò annum unum ſuprà viginti miniſtraſſet, obiit, ſepultuſque fuit in Ædibus Romæorum, ſabbato, die ſexta Maii poſt Aſcenſionem, anno Arabum quadringenteſimo quadrageſimo.* Mendum in numeris. Nam anno Hegiræ 419. Dominica ſecunda poſt Pentecoſten, qua Eliam ordinatum affirmat Barhebræus, non *in diem ſeptimam menſis tertii Arabum*, ſed in diem 19. menſis quinti incidit, quum is annus inchoatus fuerit die 30. Januarii anni Chriſti 1028. quo Paſcha celebratum die 14. Aprilis, & ſecunda Dominica poſt Pentecoſten incidit in diem

17. Ju-

17. Junii. Anno verò Hegiræ 440. Sabbatum poſt Aſcenſionem Domini *die ſeptima*, non ſexta Maii fuit: Paſcha enim anno Chriſti 1049. quo annus Hegiræ 440. adhuc currebat, die 26. Martii celebratum fuit; ac proinde Aſcenſio Domini in diem 5. Maii incidit. Feria itaque ſexta exeunte, & Sabbato ineunte, ut ex Mari & Amro mox videbimus, Eliæ obitus contigit, quæ erat ſexta Maii, ut omnes in aſſignanda emortuali die conveniunt.

Maris Salomonis filius, & Amrus Matthæi, res geſtas Eliæ fuſiùs perſequuntur.

Et Maris quidem hæc ſcribit. اليـــا الاول

هذا الاب كان شيخًا كبيرًا قديمًا فاضلًا سيدًا فى علما زمانه من اهل كرخ جذان وكان اسقفًا على الطيرهان . ولما استناح ايسوعيـــاب حضر حزقيال اسقف النعمانيـة لنظارة الكرسى لخلو كشكر من اسقف ونظر مدة ثلثة سنين . والسبب فى تاخر الامـــر كان الاضطراب والخـــلـــف فى المملكة . فلما استقام امر الملك ودخـــل جلال الدين الى بغداذ وملك العراق وكان ابن الطيب فى اعلى منزلة جمع الابـــا الى بيعة دار الروم فى يوم الاحد الرابع من عيد القيامة . وكان يومًا مشهودًا . وجرى خوض طويل فاختير حزقـــيـــال اسقف النعمانية واليا اسقف الطيرهـــان وابو سعيد ريش ديو مار اليا وكتبت البنـــادق وفيها اسمايهم وعمل الباعون ثلثة ايام وفى الـــيـــوم الثالث حضر المطارنة والاساقفة وجميع الشعب ببغداذ ولم يتخلف منهم احد . واخرجت البنادق فخرج اسم مار اليا ولم يكن حاضرًا واكرز له فى الحال والوقت وكتبوا اليـــه بالحضور . فحضر ولم يكن يملك سوى سبعة عشر دينارًا وبعد اربعين يومًا من خروج بندقته اسيم فطركًا بالمداين وعليه بيرونًا بنفسجيًا فى يوم الاحد الثالث من صوم السليحين سادس عشر حزيران سنة الف وثلثماية تسعة وثلثون يونانية فى دولة القادر . واخذ الى دير مار مارى الرسول وعمل القبال واصـــعـــد الى بغداذ وكان مقامه بقلاية دار الروم . وعمل كتابًا مقتصرًا باجتماع الابا فيه قوانينًا فى الفرايـــض والاحكام الدينية . وعمل كتاب اخر مختـــصرًا ايضًا اثنان وعشرون بابًا فى اصول الدين . ووضع قداس المذبح . وهو الذى زاد فى كاروزة الرمـــش الطويلة على تذكار ابايانا واخوتنا . وهو ايضـــا وتب السجدة يوم الفنطيقوسطى ببيعة العتيقة . واقعد فى اخر عمره حتى انه امام اسقف الرحبة جالسا فى خفه . ثم اضر واستناح ليلـــة السبت السادس من ايار سنة الف وثلثماية وستين يونانية ودفن فى اول سكينة بالبداقن ببيعة السيدة بدار الروم . وكانت مدة رياسته احد وعشرون سنـــة . وخلا الكرسى بعـــده ســـبـــعـــة اشـــهـــر وخـــمـــســـة عـــشـــر يومـــًا :

Elias primus. Hic Pater (quum Patriarcha creatus fuit) *ſenex erat grandævus, probitate aliiſque virtutibus ſpectatiſſimus, atque ſui ſæculi ſapientum facilè princeps. Patriam habuit oppidum, quod Gedanum appellant. Tirhanenſem antea Eccleſiam obtinuerat. Quo verò temporis intervallo deceſſit Jeſujabus, (quoniam Caſcarenſis Eccleſiæ Epiſcopus quoque obierat,) ad Patriarchalis throni cuſtodiam vocatus fuit Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, quam ad triennium tenuit. Cauſa autem, cur novi Patriarchæ electio tamdiù dilata eſt, fuere ſubortæ eodem tempore de Imperio diſſenſiones & bella: Quibus compoſitis Gelaloddinus Bagdadum occupavit, univerſamque Arak obtinuit. Benattibus qui ſummum honoris gradum apud novum Principem tenebat, Patres in Eccleſia apud Ædes Romæorum ad Synodum vocavit quarta à feſto Reſurrectionis Dominica, quæ exinde celebris manſit. Poſt multas altercationes electi fuere Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, & Elias Epiſcopus Tirhanenſis, atque Abu-Saidus S. Eliæ Abbas: quorum nomina poſtquam in ſchedulas relata fuiſſent & glandulis inſerta, per triduum publicæ in Eccleſia habitæ ſunt preces. Tertio poſtmodum die Bagdadum convenere omnes Metropolitæ, Epiſcopi, & populus univerſus, ut neminem ab eo conventu abfuiſſe memorent. In ea Synodo extracta ſchedula, Eliæ nomen prodidit. Quare continuò proclamatus fuit, & miſſo nuncio accerſitus: Nam Synodo minimè intererat. Ferunt autem Eliam adeò paupertatem amaſſe, ut nihil præter decem & ſeptem denarios tunc poſſidere repertus fuerit. Quadrageſimo ab extractione ſchedularum die, Patriarcha per manus impoſitionem creatus fuit Modainæ, Pontificia veſte violacei coloris indutus, Dominica tertia Jejunii Apoſtolorum die 16. Junii anno milleſimo trecenteſimo trigeſimo nono Græcorum ſub dynaſtia Kaderi. Inde ad cœnobium S. Maris Apoſtoli profectus, ibique ſolemni ritu exceptus, Bagdadum paulò poſt acceſſit ſuumque ibidem fixit domicilium in cella Ædium Romæorum: & Patribus conſentientibus volumen breve compoſuit, in quò Canones collegit, conſtitutiones & judicia ad Religionem ſpectantia continentes. Alterum quoque eadem brevitate ſcripſit librum in viginti duo capita diſtinctum de Fundamentis, ſeù principiis Religionis. Altaris quoque conſecrationem adjecit. Iſte etiam Elias fuit, qui in prolixa Concione veſperarum, commemorationem patrum & fratrum noſtrorum addidit. Adorationem itidem die Pentecoſtes peragendam decrevit, atque in veteri Eccleſia etiam celebravit. Sub finem porrò vitæ tantum virium defectum paſſus eſt, ut Epiſcopum Rahabæ conſecraturus, non niſi ſellæ inſidens calceiſque communibus uſus, id efficere value-*

valuerit. Poſtremum morbo proſtratus, obiit nocte in Sabbatum declinante, ſexta Maii, anno Græcorum milleſimo trecenteſimo ſexageſimo, ſepultuſque fuit in prima tumba in Diaconio in Eccleſia Dominæ in Ædibus Romæorum, quum Eccleſiam rexiſſet per annos unum & viginti. Sedes ab ejus obitu ad ſeptem menſes & quindecim dies vacavit. Hucuſque Maris.

Amrus verò quum in altero Codice Marim exſcripſiſſet, in altero de Elia ſic ait.

اليا من كرخ جدان دخل بغداذ صبيًا ونشا فى الاسكول فى المداين واسيم قسا وتحقق بسبنى الجمل فصار يعرف بهم. فاسامه يوانيس اسقفا على الطيرهان لما عُرف من علمه واشتهر من فضله وسداده وانغب نفسه وكدّ خسمه فى قراة الكتب ودرس العلوم. واستدعى الابا فحصل ببغداذ فى اول شهور سنة تسع عشرة واربعماية مطران البصرة ومعه اسقف نهر الدير ومطران الموصل ومعه اسقفى حفتون والبربرية ومطران باجرمى وجماعة من اساقفة الهوفركيا منهم اليا اسقف النعمانية وقد نطر ثلث سنين قديمًا ومنذر اسقف الانبار واساقفة عكبرا والنيل وبادرايا وباكسايا والواذان والبوازيج وغيرهم وكانت لهم اجتماعات كثيرة مع المومنين للاختياره واختير هذا الاسقف واسقف الحيرة وعبدايشوع الراهب من عمر مار اليا المعروف بدير سعيد وصار مطرانا على الموصل وكتبت اسماهم وجعلت تحت الختم على الرسم فى مثلها واجتمع الناس ثلثة ايام على الباعوث والطلبة بحسن الاختيار فخرج اسمه واكرز له والحدر والجماعة معه الى المداين واسيم يوم الاحد لاحدعشر ليلة بقيت من جمادى الاولى من السنة المذكورة والسادس عشر من حزيران سنة تسع وثلاثين وتلثماية والف للاسكندر اليوناني واسام فى الحال بالمداين يوحنا المعروف بابى نصر ابن الطرغال الكاتب من اهل دار الروم اسقفًا على القصر والنهروانات وتمم بعده اسقفى نهر الدير وحفتون وعاد الى بغداذ وعمل له القبال فى بيعة اصبغ يوم الاحد لاربع بقين من الشهر وطالت مدّته ولم يكن فى ايامه عالم ولا رئيس مقدم مع سلطان. ولم يزل يكاتبه مطران نصيبين حتى انحدر اليه وخرج الى حزى واختمع معه فى العمر وازال ماكان فى نفسه وعاد فتبسط ثقه منه بان ليس معترض وطلق جماعة. فاستتاح اخر الليل من ليلة السبت انسلاخ ذى القعدة سنة اربعين واربعماية والسادس من ايار سنة الف وثلثماية وستين

للاسكندر وكان ثالث السلاق. وكانت مدّته فى الجثلقة احد وعشرين سنة وستة اشهر وتسعة عشر يومًا هلالية وعشرون سنة وعشرة اشهر وعشرون يومًا شمسية.

Elias ex oppido Gedano oriundus, Bagdadum adoleſcens venit, & in ea urbe, quam Modainam vocant, in Schola educatus, Presbyter demùm factus eſt. Mox filiorum Giamali conſuetudine ac familiaritate celebritatem nominis adeptus, à Joanne Patriarcha *Epiſcopus Tirbanæ creatus fuit, poſtquam doctrina, probitate & prudentia clarere cœpiſſet. Nam & mentem corpuſque vehementer exercuit, improbo labore libros perlegendo, & varias ſcientias diſcendo. Interea Synodus Patrum indicta eſt. Bagdadum itaque primo menſe anni* Hegiræ *undevigeſimi ſuprà quadringenteſimum convenit Metropolita Baſſoræ, & unà cum eo Epiſcopus Nahardairæ; adfuit etiam Moſulanus Metropolita, ſecum ſimul adducens duos Epiſcopos, Hephtonenſem ſcilicet, & Barienſem: Metropolita quoque Bagermæ, & alii non pauci ex Epiſcopis Provinciæ* (hoc eſt, Diœceſeos Patriarchalis) *quos inter Elias Epiſcopus Naamaniæ, qui Patriarchalem Sedem olim per triennium cuſtodierat, & Monderus Epiſcopus Anbarenſis, & Epiſcopi Ocbaræ; & Nili, & Badarajæ, & Bacaſajæ, & Radani, & Bavazichæ, atque alii: ubi poſt multas collationes ab Epiſcopis cum fidelium primoribus habitas, electi fuere demùm iſte Epiſcopus, & Epiſcopus Hirtæ, & Ebedjeſus* (cognomento Abuſaidus, ut ſuprà ex Mari) *monachus monaſterii S. Eliæ, quod alio nomine Saidi monaſterium appellatur, factuſque poſtea fuit Moſulanus Metropolita. Deſcripta itaque eorum nomina, & ſingulæ ſchedulæ ſecundùm morem aliàs obſervatum eodem ſigillo ſignatæ fuerunt. Deinde publicæ ad triduum indictæ ſupplicationes pro electione futuri Patriarchæ. Extracta demùm ſchedula Eliæ nomen extulit, & continuò in Patriarcham proclamatus eſt: qui unà cum Synodo Modainam progreſſus, ibidem conſecratus fuit dominico die, nocte undecima ante exitum menſis Gemadi prioris anni prædicti, die nempe ſextadecima Junii anni trigeſimi noni ſuprà milleſimum trecenteſimum Alexandri Græci. Continuò Modainæ Joannem cognomento Abi-Naſrum Targali filium ſcribam ex incolis Ædium Romæorum præfecit Epiſcopum Koſræ & Naharvanæ; & poſt illum alios duos Epiſcopos perfecit, Nahardairenſem videlicet, & Hephtonenſem: deinde Bagdadum reverſus, ſolemni pompa exceptus eſt in Eccleſia* ſancti Simeonis *Sabaæ, Dominica die quarta ante ejuſdem menſis exitum. Diu autem Eccleſiam rexit; nec erat ejuſdem ætate vir doctus, nec princeps Soltano gratioſus. Niſi bis verò Metropolitam* Eliam *non deſtitit per literas compellare, donec Hazam ad ipſum profectus, ibidem in cœnobio congreſſi, poſitaque ſimultate amborum reconciliati ſunt: & nullum exinde Elias adverſarium expertus, complures gradu amovit. Demùm requievit ſub finem noctis Sabbati, exeunte menſe Dil-chede, anno* Hegiræ *quadrageſimo ſuprà quadringenteſimum, ſexta*

Maii

Ordinavit confecitque Decisionem 5 Judiciorum:
Et Quæstiones 6 Ecclesiasticas:
Et Tractatus 7 Grammaticos.

ڂڞڢ ڡڂڢ ڡڡڞ ڤڏڏ .
ڡڡڏڏ ڂڤڏڏڏ .
ڡڡڡڏڏ ڂڡڡڡڡڏ .

CAPUT CLXXXII.

Joannes Bar-Chaldon.

8 Joannes Bar-Chaldon composuit Ma-

ڡڡڡڏ ڏڏ ڡڡڢڡ ڡڡڡ .

ڡڡڡ

Maii anno Alexandri millesimo trecentesimo sexagesimo, tertia post Ascensionem: quum dignitatem Catholici tenuisset annos unum supra viginti, menses sex, dies undeviginti lunares, annos verò solares viginti, menses decem, dies viginti.

Sub eodem Elia direptam Patriarchalem Cellam scribit Maris, seù quisquis est amanuensis in margine Codicis 41. (de quo tom. 2. Biblioth. nostræ pag. 509.) وفى تلك الايام نهبت دار الروم والقلاية وذلك سنة ثلثة وعشرين واربعماية للهجرة: *Per ea tempora*, inquit, *hoc est, anno Hegiræ vigesimo tertio supra quadringentesimum direptæ sunt Ædes Romæorum und cum Cella:* grassantibus nimirùm in urbe Bagdado dissensionibus, de quibus supra.

Abulpharagium præterea Benattibum, quem idem Maris Synodum pro electione Patriarchæ convocari curasse suprà dixit, sub eodem Elia obiisse, ex hac nota ad marginem ejusdem Codicis 41. apposita liquet. وفى ايام هذا الاب توفى الشيخ العالم والفيلسوف الفاضل مفسر الكتب الالهية القسيس ابو الفرج عبدالله ابن الطيب ودفن ببيعة درثا سنة اربع وثلثين واربعماية للهجرة: *Hujus Patris diebus vita functus est doctus senex, præstantissimus Philosophus, divinorum librorum commentator, Presbyter Abulpharagius Abdalla Benattibus, sepultusque fuit in Ecclesia Darthæ* (hoc est, in Ædibus Romæorum) *anno Hegiræ millesimo trigesimo quarto.* Hic autem Benattibus ejusdem Eliæ Patriarchæ à Secretis fuerat, ut ex approbatione libro sessionum Eliæ Nisibeni subjuncta, de qua cap. seq. sermo erit, colligitur.

4 *Elias primus*. Ita Sobensis, hunc Eliam ab aliis ejusdem nominis Patriarchis, ac præsertim ab Elia tertio, de quo infrà in eodem Catalogo, distinguere volens. Ecchellensis & Hottingerus perperàm vertunt *Elias Antiquus*.

5 *Decisionem judiciorum*. Canones nimirùm in Synodo conditi, de quibus idem Sobensis infrà, ubi de Synodis Orientalium, & Maris loco suprà cit.

6 *Quæstiones Ecclesiasticas*: Librum scilicet *de Fundamentis Fidei* in capita XXII. distributum, de quo ex Amro tom. 2. pag. 447. Ejusdem libri priora quatuor capita Arabicè describuntur ab eodem Amro in libro, cui titulus *Turris*, (de quo tom. 2. pag. 509.) sunt autem cap. 1. *De Deo uno & Trino*. 2. *De Christo ut Deo*. 3. *De Christo ut homine*. 4. *De Christo Deo simul & homine*. Reliquorum duodeviginti capitum titulos dumtaxat recenset idem Amrus: videlicet: الشهادات من الانبيا وغيرهم على ظهور سيدنا المسيح وولادته من مريم العذرى وتدبيراته فى العالم. وعلى عماده. وعلى تواضعه وركوبه الحمار. وعلى فصحه. وعلى صلبه ودفنه. وعلى قيامته. وعلى صعوده الى السما. وعلى نزول الروح القدس. وعلى وجود الصليب. وعلى مجى المسيح وصحة دين النصرانية وعلى الغسل والصلاه. وعلى الصوم. وعلى الصلاه. وعلى الصدقه. وعلى النار المعده للاشرار. وعلى القيامة وغير ذلك.

Testimonia ex Prophetis aliisque de Apparitione Domini nostri Christi, ejusque nativitate ex Virgine Maria, & conversatione in mundo: de ejusdem baptismo: de ipsius humilitate, quum sedit super asinum: de Paschate ab ipso celebrato: de crucifixione & sepultura ejusdem: de resurrectione: de ascensione in cœlum: de illapsu Spiritus sancti: de inventione Crucis: de altero Christi adventu: de veritate fidei Christianæ: de ablutione & oratione: de jejunio: de oratione: de eleemosyna: de igne impiis præparato: de resurrectione, & de aliis.

7 *Tractatus Grammaticos*. Exstat unus *de Punctis* sub Eliæ Catholici nomine, quem Joannes Bar-Zugbi suæ Grammaticæ inseruit. Vide Cod. Syr. Ecchellen. 27. pag. 42. (de quo tom. 1. Bibl. nostræ pag. 578.)

8 *Joannes Bar-Chaldon* monasticam vitam coluit sub Moyse Abbate cœnobii Beth-Sajare, cujus commemoratio à Nestorianis celebratur feria sexta hebdomadæ sextæ, ut vocant, Æstatis, ut liquet ex his verbis Cod. Syr. Amid. 1. pag. 439. (tom. 1. Bibl. nostræ pag. 581.)

1 Magnum librum 1 Quæstionum,
2 Item alterum 2 Pulchritudinis pulchritudinum:
Et Mercaturæ monachatus.

CAPUT CLXXXIII.

Elias Episcopus Nisibensis.

3 Elias 3 Bar-Sinæus
Metropolita Sobæ
Composuit Annales:
4 Et 4 Orationes: &
5 Grammaticam 5.

Item

Feria sexta sextæ hebdomadæ Æstatis, commemoratio magistri nostri Moysis Beth-Sajare, qui fuit magister Joannis Bar-Chaldon. Sub quo Patriarcha vixerit, mihi nondum liquet. Illud tamen constat, ipsum Nestorianæ hæresi addictum fuisse: nam ejus opera damnata fuere in Synodo Diamperensi, de quibus hæc Thomas à Jesu in lib. de conversione omnium gentium procuranda pag. 354. *Sane in ea visitatione* (quam anno Christi 1599. Goënsis Archiepiscopus suscepit,) *à Patribus Societatis partim combusti, partim expurgati sunt sequentes libri Hudea, & Gaza; hoc est, Breviarium, & Thesaurus &c. Liber Joannis Bar-Chaldon.*

1 *Magnum librum Quæstionum*, idest, Theologico-Polemicum, in quo controversias fidei examinat Is fortasse, qui in Diamperensi concilio ab Archiepiscopo Goënsi proscriptus fuit, ut mox dicebam. Ecchellen. & Hottinger. ex vitioso Codice legunt

Ingens illud volumen inscriptum Busania, nullo sensu.

2 *Pulchritudinis pulchritudinum.* Carmina Joannis Bar-Chaldon exstant in ms. Codice Syr. Amiden. 8. (Tom 1. Biblioth. nostræ pag. 583) hoc præfixo titulo fol. 143.

Virtute Dei scribo strophas carminum, quas composuit Joannes Bar-Chaldon, cujus animæ requiem Dominus noster cum justis donet. Amen. Sunt autem Epigrammata moralia quatuor suprà triginta, omnia metro dodecasyllabo, præter vigesimum nonum, quod quinque syllabis constat. Plura Joannem edisse, liquet ex eodem Codice, in quo post Epigramma decimum deprehenditur unum folium excidisse.

3 *Elias Bar-Sinæus* (Ecchell. & Hotting. *Bar-Sciania*) in cœnobio S. Michaëlis apud urbem Mosul sub Joanne Archimandrita monachum egit, ut de seipso narrat in epist. ad Saëdum Abulalam Sess. 4. A Joanne Bar-Nazuch Patriarcha Episcopus Sobæ seù Nisibis ordinatus, Jesujabo Ezechielis filio, qui post ejusdem Joannis obitum anno Græcorum 1332. die 11. Decembris Sedem illegitimè occupaverat, fortiter restitit, datâ etiam ad Bagdadenses epistolâ, in qua illum velut simoniacum traducit, irritamque ac nullam fuisse ipsius ordinationem, productis Synodorum ac Patrum testimoniis demonstrat. Substituto in locum defuncti Jesujabi Elia primo, anno Hegiræ 419. Disputationem habuit cum Hosaino Abulcasemo mahometano, quam in septem Sessiones distributam, Saëdo Abulalæ nuncupavit, adjectâ ad ejus calcem Abdallæ Abulpharagii Benattibi Presbyteri approbatione Obiit magnam apud suos doctrinæ famam adeptus, post ejusdem Eliæ primi obitum, hoc est, post annum Græcorum 1360 ut ex ipsius Præfatione in libros de Decisione judiciorum ecclesiasticorum, quam ex Ebed esu Sobensi mox referimus, colligitur: ibi enim idem Elias de Elia primo Patriarcha tamquam de pridem defuncto loquitur, dum requiem animæ ipsius apprecatur. Elias autem primus decessit Sabbato post Ascensionem Domini die 7. Maii anno Græcorum 1360. Christi 1049 ut ex Amro pag. 263. & seq. suprà retuli. Morerius in Dictionario Eliam Barseniam Sobæ Archiepiscopum ab Elia Nisibeno Grammatico perperàm distinguit.

4 *Orationes.* Eliæ Nisibeni *precatio* ordine alphabetico exstat Cod. 7. Amid. (tom. 1. Bibl. nostræ pag. 582.) Ejusdem *Homiliæ VI. feria tertia & quarta Regationum recitandæ,*

Cod.

6 Item quatuor libros 6 continentes Deciſionem judiciorum eccleſiaſticorum.

Nec

Cod. 8. & 10. eodem to. 1. pag. 583. & Cod. 1. Syr. tom. 2. pag. 486.

5 *Grammaticam*. Exſtat ms. in Cod. Syr. Ecchell. 27. (tom. 2. Bibl. Orient. pag. 578.) cujus initium citatur ab Ecchellenſi in notis ad Catalogum Ebedjeſu pag. 176. Ejuſdem meminit & Morerius in ſuo Dictionario, verbo, *Elie de Niſibe* : Ambo tamen verba Eliæ haud rectè expreſſerunt, dum pro Medis *Madianitas* obtrudunt. Elias enim ſic habet:

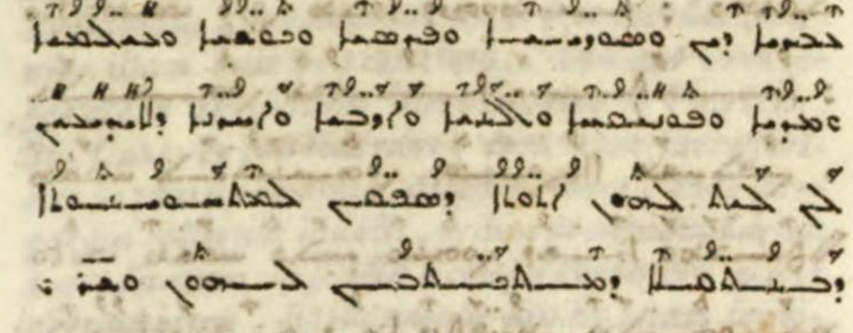

At Hebræi, Syri, Perſæ, Æthiopes, Elamitæ, Medi, Phœnices, Alani, Arabes, aliique nobis ignoti, non habent literas, quæ ſufficiunt ad expreſſionem dictionum, quæ ab ipſis ſcribuntur &c. Ubi Ecchellenſis pro Medis, habet *Madianitæ*, & pro Alanis *Elanitæ*. Tota autem Eliæ Grammatica, prout in laudato Cod. 27. deſcribitur, circa literas & puncta verſatur, titulis decem comprehenſa, quorum 1. *de literis Alphabeti*. 2. *de literis quæ moventur, & de quieſcentibus*. 3. *de literis radicalibus & ſervilibus*. 4. *de caſibus*. 5. *de aſperis & lenibus*. 6. *de literis, quæ occultantur : hoc eſt, ſcribuntur quidem, non tamen proferuntur*. 7. *de literis, quæ invicem permutantur*. 8. *de punctis, quæ pluralem numerum indicant*. 9. *de pronunciatione literarum*. 10. *de ſpecie nominum*. Unde liquet, Grammaticam Syriacam uſque ad Eliæ tempora admodum imperfectam & rudem fuiſſe. Primus, qui eam methodo accuratiori tradidit, Joannes Bar-Zugbi fuit ; poſt hunc Gregorius Barhebræus : deinde recentiores Georgius Amira, Iſaac Sciadrenſis, & Abraham Ecchellenſis.

Grammaticæ ſubjungitur ejuſdem Eliæ *Nomenclator Syro-Arabicus* non ordine quidem alphabetico, ſed per materias & capita XXX. diſpoſitus. Exſtat ms. in cit. Cod. Ecchell. 27. Eundem addita Latina interpretatione edidit typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide, ſuppreſſo licet Eliæ nomine, F. Thomas à Novaria in 8. anno Chriſti 1636. Ejuſdem duplex exemplum proſtat in Biblioth. Bodlejana, ut liquet ex Tom. 1. Catalogi librorum manuſcriptorum Angliæ num. 310. & 3069. ubi tacito itidem Eliæ nomine, his verbis deſcribitur pag. 16. *Nomenclator Syro-Arabicus, dictus Turjeman, ſeù Interpres, literis Syriacis*. Et pag. 155. *Turjeman Syriaco-Arabicum, ſeù Vocabularium Syriacum Arabicè explicatum, quod typis mandavit vitioſiſſimè Thomas à Novaria, 8.*

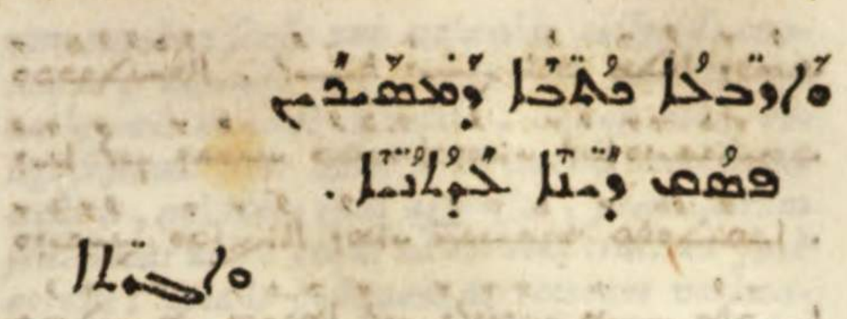

6 *Quatuor libros continentes Deciſionem judiciorum eccleſiaſticorum*. De his Ebedjeſu infrà, ubi de Synodis Orientalium. Ejuſdem Eliæ *Tractatum de hæreditatibus* ex Arabico Syriacè reddidit, ſuoque operi inſeruit idem Ebedjeſu in epitome Canonum, Par 3. cui hanc præfationem præmiſit.

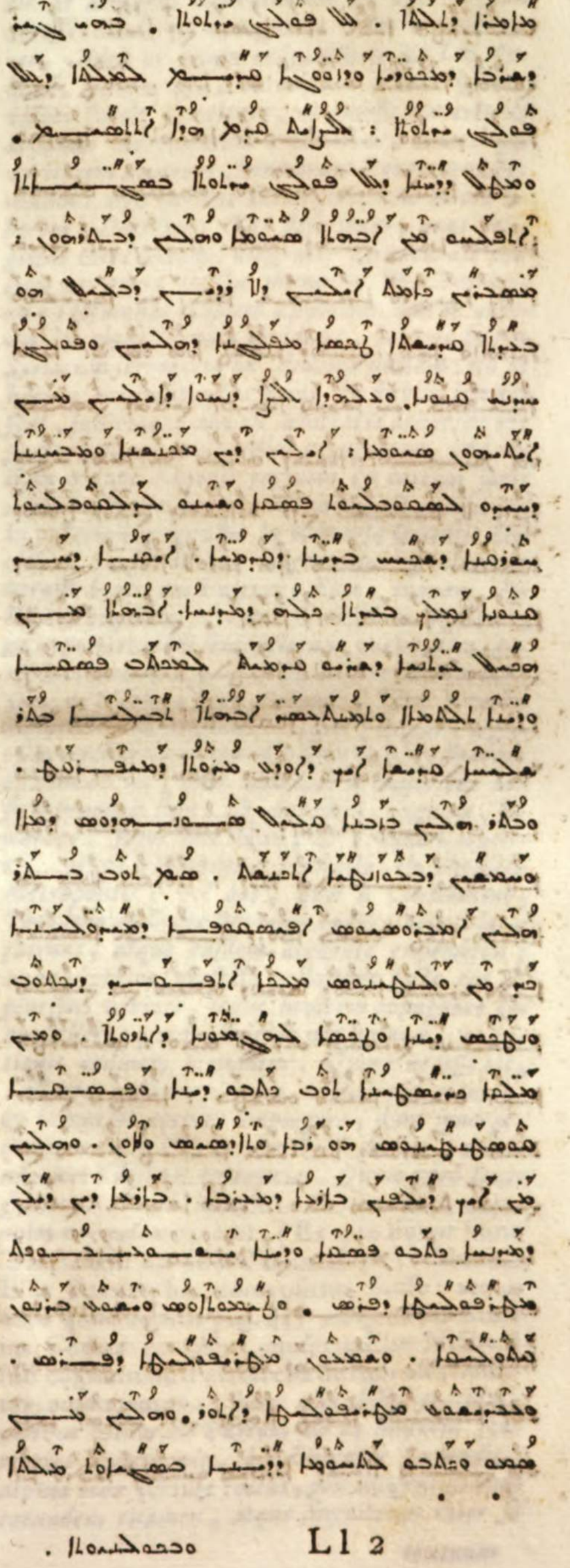

ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܪ ܢܫ . ܐܬܬܐ ܕܡܬܩܪܒ ܠܗ ܐܢ ܐܬܬܐ ܐܚܪ

1 Nec non Epiſtolas 1 ſcriptas Syriacè & Arabicè.

textuum collationem, prædictas leges ad rationis normam exegit, & ſingulas coordinavit, prout juſtum & æquum viſum fuit, & naturali ſpiritualique legi conſentaneum, ac præſentibus temporibus accommodatum; prudentiam intelligentibus adjiciens, & ſapientiam quærentibus ſemitam demonſtrans. Illam itaque legum prolixitatem intra unius Tractatus compendium contraxit, quod ſanctæ Eccleſiæ theſaurus præſtantiſſimus cenſetur. Id porrò quanta cum veritate dicatur, is planè intelliget, qui laudati Auctoris librum ſemel inſpexerit: ex quo ſimul deprehendet ejuſdem acumen, magnam eruditionem, ſpeculationum profunditatem, ſenſuum & ſententiarum gravitatem, doctrinæ & ſapientiæ amplitudinem & copiam, cæteraque divina chariſmata à Spiritu ſancto eidem collata, nec non ſublime donum Eccleſiæ conceſſum, quum talem Præſulem accepit. Ego verò quum ejuſdem tractatum accuratè & multo ſtudio evolviſſem atque examinaſſem, liquidò perſpexi, quàm oppido rationi conſentaneum eſſet, univerſa illius decreta ſequi, omneſque canones in eo ſcriptos in praxim deduci. Quamobrem prædictum Eliæ tractatum huic meæ lucubrationi velut fundamentum ſubjeci, eumque in varia capita diſtinxi, ut doctis quidem commentarium, diſcentibus verò inſtitutionem, theſaurum poſtremo, ad quem tuto confugerent, noſtris pararem. Hæc Sobenſis Ebedjeſu de Elia ſuo in eâdem Sede præceſſore.

1 *Epiſtolas ſcriptas Syriacè, & Arabicè.* Arabicè quidem habentur Eliæ Niſibeni *Epiſtolæ ſeu Tractatus ſex*: videlicet,

I. *De cælibatu & caſtitate, ad fratrem Manſorem Abi-Said filium Iſæ* فى فضيلة العفاف الى اخيه الشيخ ابى سعيد منصور بن عيسى.

Exſtat Cod. Arab. Vatic. 29. pag. 179. & Cod. 128. pag. 72.

II. *De Deo Trino & Uno* فى التثليث والتوحيد: Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 487.

De his duobus Tractatibus hæc Abulbarcatus in Synopſi Scriptorum cap. 7. *Lampadis tenebrarum, & Declarationis Officiorum.* مار اليا مطران نصيبين له رسالة فى العفاف ارسلها الى اخيه ابى سعيد منصور ورصعها باخبار نادرة وماثر عن الحكما والرهبان صادوه وابلغ فى تاليفها واحسن فى تصنيفها. ورسالة فى التثليث والتوحيد. وله عدة رسايل وهو يعد من ذوى الفضايل.

Mar Elias Metropolita Niſibis edidit Epiſtolam de caſtitate ad fratrem Abi-Said Manſorem, quam egregiis Philoſophorum Monachorumque factis dictiſque exornavit, & ſtylo quidem elegantiſſimo. Item Epiſtolam de Trinitate & Unitate. Præterea plures alias Epiſtolas: quibus aliiſque ſcriptis merito inter præſtantes doctoſque viros recenſetur.

هذه رسالة ابى القاسم الحسين بن على المغربى وزير الوزير ابى القاسم الحسين بن على المغربى.

Cod. Arab. Vat. 24. pag. 110. Cod. 49. p. 70. Cod. 51. pag. 1. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 634. & Tom. 2. pag. 508. Id opus, æquè ac Georgii monachi Lauræ S. Simeonis apud Antiochiam Diſputatio (de qua tom. 1. pag. 633.) apud Chriſtianos Orientis celeberrimum eſt: continet autem Capita, ſeu Seſſiones ſeptem.

III. *Præſidia ad expellendam animi mæſtitiam* كتاب المعونة على دفع الهم

Cod. Arab. Vat. 39. pag. 25. Cod. 49. pag. 1. & Cod. 128. pag. 1.

IV. *De veritate fidei, Opus in quatuor Partes, & decem Capita diviſum,* كتاب البرهان فى تصحيح الايمان المشتمل على اربعة اجزا وعشرة فصول.

Fragmentum hujus libri exſtat apud Amrum. Vide tom. 2. pag 487.

V. *Seſſiones ſeptem: ſeù Diſputatio habita cum Viziro Hoſaino Abilcaſemo filio Ali Africano, Mahometicæ ſectæ profeſſore, præfixa ad Abulalam Saëdum Saheli filium epiſtola.* رسالة الى الاستاذ ابوالعلا صاعد بن سهل الكاتب يذكر فيها المجالس التى جرت بينه وبين الوزير ابى القاسم الحسين بن على المغربى.

Cod. Arab. Vat. 24. pag. 110. Cod. 49. p. 70. Cod. 51. pag. 1. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 634. & Tom. 2. pag 508. Id opus, æquè ac Georgii monachi Lauræ S. Simeonis apud Antiochiam Diſputatio (de qua tom. 1. pag. 633.) apud Chriſtianos Orientis celeberrimum eſt: continet autem Capita, ſeù Seſſiones ſeptem. المجلس الاول فى التوحيد والتثليث. الثانى فى الاتحاد. الثالث فى اقامة الدليل على توحيد النصارى من القران. الرابع على تثبيت مذهب النصارى من موجب العقل والعجز. الخامس فى براة النصارى من كل مذهب يخالف الحق. السادس فى النحو واللغة والخط والكلام. السابع فى اعتقاد النصارى فى احكام النجوم وفى المسلمين وفى النفس.

Seſſio I. De Unitate & Trinitate. II. De Unione, hoc eſt, Incarnatione Verbi: ubi Neſtorianorum dogma de duabus Chriſti perſonis exponit. *III. Demonſtratur ex Alcorano, Chriſtianos unum Deum colere. IV. Veritas Chriſtianæ Religionis ex ratione & miraculis demonſtratur.* Hic affirmat Elias Chriſtianam Religionem ſuo ævo coli من الروم والافرنج والبلغر والقبط والنوبة والارمن والسريانيين

toribus approbati non fuiſſent; Elias antequam Diſputationem ſuam publicaret, eandem judicio Abdallæ Benattibi Presbyteri, qui Patriarchæ à Secretis erat, ſubjectam voluit. Sic enim ad Abulalam ſcribit.

وبعد اقامى هذة الرسالة ايها الاخ الجليل ادام
الله حراستك رايت انفادها قبل وقوفك وغيرك
عليها الى الشيخ الجليل القسيس الملفان
الفيلسوف ابى الفرج عبدالله بن الطيب كاتب
قلاية الجثلقة ادام الله تاييده ومسلته تاملها
وذكر ما عنده فيها. وعند وصولها اليه وتاملة
مضمونها كتب خطه فى اخرها بما هذه حكايته.
قراتها ودعوت لبقا قدس ابونا المعظم صلواته
على العالم وهى على الحسن والصحة والموافقة فى
معناها بما يستحقه للكتب البيعية ولا يمكن
من يحب الحق ان يرفع كلمة منها. وكتب
عبدالله ابن الطيب بخطه واجاب
عن الكتاب الصادر اليه.

Quumque huic Epiſtolæ, illuſtris à Deo cuſtodite frater, finem impoſuiſſem, priuſquam in tuas, vel aliorum manus incideret, neceſſarium duxi illam ad illuſtrem ſenem Presbyterum, Doctorem & Philoſophum, Abulpharagium Abdallam Benattibum, Cellæ Catholici à ſecretis, à Deo confirmatum, dirigere, eundem rogans, ut ipſam inſpiceret ſuumque de ea judicium ferret. Quæ ille perlecta, ad ejus calcem propria manu hunc in modum ſubſcripſit. Perlegi eam, preceſque ad Deum fudi, ut ſanctiſſimum Patrem noſtrum pro publico bono cuſtodiat. Eſt autem ſanæ doctrinæ cohærens, ſenſaque continet Eccleſiaſticis libris conſentanea. Quamobrem fieri nequit, ut qui veritatis amator eſt, verbum ullum ex ipſa detrahendum cenſeat. Ita ſubſcripſit ſe propria manu Abdalla Benattibus, tranſmiſſo ſibi libello in hæc verba reſpondens. Sequitur prolixa ipſius Benattibi approbatio, quam hic referre ſupervacaneum cenſeo.

VI. *Expoſitio Symboli Nicæni.* Exſtat ad calcem Codicis Arab. 38. (Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 508.) Titulus. كتاب تفسير الامانة الكبيرة التى اجمع على عقدها الثلثماية والثمانية عشر ابا مما اختارهم قسطنطين قيصر الروم.

Liber expoſitionis magni Symboli Fidei, quod unanimi conſenſu compoſuere Patres trecenti decem & octo, à Conſtantino Romanorum Cæſare delecti. Initium. التفسير نومن بالواحد الله الاب الذى فى قبضته كل شى. التاويل. قولهم الله الاب يعنون عين جوهر الخالق المتولدة منه كلمته والفايضة منه روحه الخ.

والسريانيين والفرس والترك واهل
الصين وغيرهم من الامم.

à Græcis, Francis, ſeù Latinis, *Bulgaris, Coptis, Nubis, Armenis, Syris, Perſis, Turcis, Sinis, aliiſque gentibus.* De Joanne autem Claudo cœnobii S. Michaëlis apud Moſul Abbate ſuoque præceptore quaſdam mirabiles prædictiones refert. *V. Chriſtianos ab omni errore liberos eſſe.* Hic fidei ſuæ profeſſionem deſcribit, quam ab Hoſaino approbatam fuiſſe affirmat, ajente, nullum Chriſtianos inter & Mahometanos diſcrimen eſſe, quàm quod illi Mahometum veluti prophetam minimè recipiant. *VI. De Grammatica, charactere, & vocibus.* Hoſaino Arabicæ linguæ Grammaticam & characterem ſupra Syriacam extollenti, oſtendit Elias hujus præ illa lingua præſtantiam: laudat Mohammadi Abubacri filii Zachariæ Razenſis librum inſcriptum الطب الروحاني *de medicina ſpirituali*, cap. 5. & Honaini filii Iſaac librum فى نحو العرب *de Grammatica Arabum* ſect. 3. *VII. Quid Chriſtiani ſentiant de Aſtrologia, de Mahometanis, & de Anima.* Ad calcem hujus Seſſionis narrat Elias, Hoſainum Niſibi in urbem Maipherkin profectum, ibi die ſolis, undecima menſis Romadani anni Hegiræ 418. periiſſe, quum Abuſaidus medicus ejuſdem Eliæ frater, viſu quodam territus, ejus ægritudinem curare recuſaſſet. Porrò Hoſainus (ut in prima ſeſſione refertur) ex urbe Diarbechir ſeù Amida in Bedlis profectus, ibique morbo correptus, Maipheractam ſeù Maipherkin petierat: inde magnis itineribus Niſibin cogitans, in cœnobium S. Maris divertit, ubi recuperata valetudine, eam demum urbem ingreſſus eſt feria 6. die 26. Gemadi prioris anno Hegiræ 417. (ut habetur in pervetuſto Codice Arabico 38. de quo Tom. 2. Bibl. noſtræ pag 508., non anno Hegiræ 419. ut perperàm legitur in aliis Codicibus) & die ſequenti Elias quum ſalutatum eum adiiſſet, primam cum ipſo ſeſſionem habuit, ſecundam feria 6. ſequentis hebdomadæ, tertiam feria 3. die 1. Gemadi poſterioris, quartam feria 5. ejuſdem hebdomadæ, quintam Sabbato die quinta ejuſdem menſis, ſextam feria 3. hebdomadæ ſequentis, ſeptimam denique feria 5. die decima ejuſdem menſis. Diſputatio autem literis mandata anno Hegiræ 418. ut ex initio Seſſionis 1. colligitur.

اتفق دخول الوزير رحمه الله الى نصيبين يوم
الجمعة السادس والعشرين من جمادى الاول
من السنة الماضية وهى سنة اربعماية وسبعة عشر.

Accidit Viziri, cui divinam miſerationem apprecamur, in urbem Niſibin ingreſſus feria ſexta, die vigeſima ſecunda Gemadi prioris, anni præteriti, hoc eſt, anni quadringenteſimi decimi ſeptimi. Quum autem ex antiqua conſuetudine, decreto etiam Timothei Patriarchæ confirmatâ, (ut ſuprà dixi pag. 82.) nefas eſſet libros in vulgus prodire, qui à Do-

Textus Syriacus. *Credimus in unum Deum Patrem omnitenentem. Expositio* Arabica. *Credimus in unum Deum Patrem, qui omnia continet. Declaratio. Deum Patrem inquiunt: id est, ipsam substantiam Creatoris, à quo Verbum ejus generatur, & ex quo Spiritus ejus procedit &c.* Atque ita reliquos Symboli (ejus scilicet, quod in Liturgia à Syris Nestorianis recitari solet) articulos, Syriaco textu ubique præmisso, exponit: & quidem Catholico tàm quoad augustissimæ Triadis mysterium, quàm quoad Incarnationem sensu: nam Jacobitas confutare contentus, duas Christi naturas rectè cum Melchitis orthodoxisque confitetur; quæstionem verò de una vel pluribus Personis, consulto declinat, ne vel à Nestorianis suis recedere, vel ad Catholicos accedere videatur. Errat tamen in Expositione eorum verborum,

ܘܒܚܕ ܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܝܚܝܕܝܐ ܒܟܪ ܟܠ ܒܪܝܬܐ ܕܠܐ ܐܢ ܠܡܠܐܟܐ ܐܘ ܠܩܕܝܫܐ ܐܢܫ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܡܥܠ ܡܢ ܫܪܝܪ ܐܝܬ ܠܗ ܐܠܐ ܠܗ ܠܒܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܠܐ ܐܬ ܠܗ ܐܠܐ ܠܡܫܝܚܐ ܕܝܠܢ ܕܒܗ ܫܪܝܪ ܐܝܬ ܠܗ ܘܒܗ ܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝ ܕܫܘܒܚܐ ܘܝܩܪܗ ܘܫܘܠܛܢܗ ܕܐܝܟ ܕܐܝܬ ܠܗ

Epiſtola Eliæ Metropolitæ Niſibis ad Epiſcopos Provinciæ magnæ (Patriarchalis) *& ad cives Bagdadenſes in cauſa Jeſujabi Catholici. Qui in adorandum myſterium Trinitatis Perſonarum unius glorioſæ Eſſentiæ orthodoxè credunt & confitentur, atque Proſopicam* ſeù Perſonalem *unionem duarum naturarum, ac duarum perſonarum Chriſti* (juxta Neſtorianam hæreſim) *rectè prædicant & docent: ſed & Synodicos Canones Apoſtolorum & beatorum Patrum obſervant, norunt, & intelligunt: Chriſtianæ religionis gloria, & orthodoxæ fidei decus, ſancti Patres Epiſcopi Provinciæ magnæ, & Sacerdotes illuſtres, & Diaconi im-*

maculati, scribæ & scribarum principes, & fideles electi, qui in regia urbe Bagdad commorantur, & de Ecclesiasticorum Canonum custodia solliciti, cæteros ad eorundem observantiam adhortantur, & ipsi eos custodiunt, & vicissim custodiuntur atque sustentantur perenni misericordia Domini Dei fortis & omnipotentis. Humilis Elias, qui ex gratia & citra meritum, Christi Ecclesiæ in urbe Nisibi deservit, salutem dicit magnitudini vestræ in Christo, qui honorem vestrum magnificat, principatum vestrum illustrat, vestrosque gradus extollit: orans, ut per preces vestras vestramque sollicitudinem quæ nostra sunt, quæque apud nos geruntur, sicut cœlestibus nutibus placet, dirigantur, & sicut nobis proficuum est, reperiantur, utque sub alis Domini protegi mereamur, & juxta ipsius beneplacitum vitam nostram componamus, ejusque sancto nomini placeamus Amen. Auditum est in his partibus, Patres beatissimi & spirituales fratres (custodiat, oro, Dominus vitam vestram, vestrasque fortunas augeat,) negotium electionis & ordinationis Patriarchæ non secundùm æquitatem Canonibus Apostolicis præscriptam peractum fuisse, neque secundùm Deum divinum Pontificatum accepisse eum, qui accepit, sed illegitimè occupasse, & latronum furumque more rapuisse. Quæ res incredibili dolore affecit universos orthodoxos, qui apud nos sunt, omnesque honorabiles fideles, inter quos versamur. Quum verò ancipites hæreremus circa ea, quæ audieramus nobisque fuerant significata, allata fuit nobis beati Patris Mar Eliæ Metropolitæ Assyriæ (Mosulani scilicet & Ninivitæ) à Deo confortati Epistola, in qua ostendebat, haud justam fuisse electionem, nec æquam ordinationem: quumque ipse reprehensibili illi electioni minimè acquiesceret, pecuniam quibusdam sicariis oblatam fuisse multoties, ut eundem interimerent: quin & apud Senatores & curiam regiam illum fuisse delatum quasi multorum criminum reum, & iniquæ electioni consentire coactum. Quumque improbum facinus pro viribus impedire conatus fuisset, conspirationem pessimam conflatam fuisse adversùs nobiliores & primores fideles vestros, ut caperentur, & magna pecuniæ summa multarentur, ut qui illud negotium disturbare tentassent. Quare fideles benedictos, qui ista cernebant, eundem religiosissimum Eliam rogasse, ut Potestati assentiretur, & per eum modum capitalem sententiam ipsi evaderent. Pecuniam præterea ab eo, qui horum omnium auctor exstiterat, externis, ipsius nempe fautoribus, datam fuisse suprà summam trium millium denariorum probatæ monetæ. Hæc, inquam, & alia hujuscemodi perlata sunt, quæ nos quidem maximè perturbarunt. Prætereà intelleximus quendam ex Metropolitis, qui Concilio adfuere, peculiari mandato obligatum fuisse à defuncto Mar Joanne Catholico, (cognomento Bar-Nazuch, ipsius Jesujabi præcessore) *cujus memoria in benedictione est, quoniam indebitè fuerat ordinatus, & Canoni subjectum, ne ad Catholici ordinationem accederet: prædictum insuper Metropolitam interposito anathemate & jurejurando confessum fuisse, haud sibi fas esse accedere, omnemque Catholici ordinationem, ad quam ipse veniret, irritam ac nullam fore, seque excommunicationem certo incursurum, si quidem ordinationi interesset. At enimverò quum hæc, & alia quamplurima hujusmodi intellexissemus, divino zelo commoti proposuimus animam nostram in mortem tradere, quàm huic facinori connivere, quod omnium malorum est causa, ac fœdum in Ecclesia Christi exemplum. Nec profecto scimus, quare dissimulastis, & quam ob causam rem hanc neglexistis. Nostis enim, quum hæc, quæ sunt lux mundi & sal terræ, hoc pacto peraguntur, reliqua quonam tandem sint abitura. Non itaque, Domini, non, inquam, bonum est quod apud vos actum fuit. Nec justa est coram Deo conniventia vestra, quum exigua indulgentia multorum flagitiorum sit causa. Nos verò perspectum habemus, sanctorum Patrum nostrorum ævo Ecclesiasticos Canones accuratè observatos fuisse, & idcirco Ecclesiæ res omnes cum omni honore & magna cum dignitate processisse: hoc autem tempore, quo Canones conculcati sunt, en Ecclesia navi inter undas fluctuanti similis effecta est. Quum verò consideramus quæ à nobis fiunt & perpetrantur, atque apud nos peraguntur & disponuntur, reperimus nos dumtaxat desides esse, & negligenter pertractare Canones nobis præscriptos atque traditas leges, præ cæteris alios ritus peregrinasque sectas colentibus. Propterea etiam exagitant & sequuntur nos flagella, & calamitates multo graviores illis, quas gentes & populi cæteri inanium numinum cultores usquam patiantur. Cujus rei ineluctabile testimonium certumque argumentum sunt Ecclesiarum perturbationes, sacrarum ædium atque monasteriorum egestas, literarum studia imminuta, scientiæ penè radicitus convulsæ, fides quæ in laicis ferè defecit, justitia quæ à nobis universis aufugit, veritas quæ succedentibus tenebris obruta est, iniquitas quæ à nobis omnibus quasi domina laudatur, & munera quæ manibus nostris quasi res sanctissima palàm & cum pompa circumferuntur: fideles quorum numerus adeò est imminutus, quorum persecutores in tantum succreverunt, quorum facultates consumptæ dissipatæque sunt, & adversarii vehementer invalescunt: honor qui nobis omnibus deperiit, & gloria quæ à populo nostro ablata est: & plura alia multis lacrymis gemitibusque comploranda. Et porrò si hæc clarè cognoscere ac tutò perspicere velitis, intuemini, oro vos, urbem vestram, urbem pacis, & orbis urbium reginam, sapientiæ fontem, & principum atque nobilium domicilium, sapientum & literatorum sedem: deinde comparate gloriam & ornatum, majestatemque ejusdem Ecclesiarum, & harum supellectilem, & curatores, atque venerabiles ordines populorum ad eandem confluentium: vota insuper illis consecrata, oblationes & donaria, & cætera hujusmodi ex pietatis & religionis officio ipsis addicta: comparate, inquam, ista quæ nunc videtis, cum illis, quæ ætate Mar Ebedjesu Catholici, cujus anima inter justos habitat, & memoria suavissimum odorem spirat; & inspicite ad qualem abjectionem descendimus, & quantum ex quanto defecimus infra quadraginta annorum intervallum, facta ab illo usque ad præsens tempus supputatione &c.* (Ebedjesus Patriarcha Israëlis successor obiit anno Christi 986. Jesujabus autem, cujus electionem

nem

CAPUT CLXXXIV.

Behjesus Camulæus.

1 Behjesus [1] Camulæus composuit
2 Librum [2] de instituto monastico.

حوشعه حطكيا هو
حكيا والا ومنشعيا .

CA-

nem impugnat Elias, ordinatus fuit anno Hegiræ 411. hoc est, exeunte anno Christi 1020. Rectè igitur Elias ab Ebedjesu ad id, quo hæc scribebat, tempus annos supputat infrà quadraginta.)

Pergit simoniacam Jesujabi ordinationem redarguere, malorum omnium præsentium futurorumque eam esse causam dictitans, non modo quoad temporalem illius sectæ Christianorum felicitatem, verùm etiam quoad spirituale eorum populorum regimen. Bagdadenses dein hortatur, ut ejusmodi intrusi Patriarchæ communionem pro viribus devitent. Canones demùm adversùs simoniacos profert ex Apostolis, Patribus, & Conciliis: nimirùm *Apostolorum* XXVIII. & XXIX. *Petri*, ut dicitur, & *Pauli*, quod oporteat, in quo quisque gradu locatus est, permanere & ordinem servare, nec fines suos transilire. (quod est Caput 46. & postremum libri 8. Constitutionum Apostolicarum.) *Synodi Nicænæ* XVII. (qui est Canon Arabicus 53. ex versione cl. Abr. Ecchellensis apud Labb. tom. 2. pag. 331.) *Lapethensis* XIII. *Mar Abæ*, *Josephi*, & *Ezechielis* Patriarcharum Orientis: aliosque, qui ex nostro Codice, deperditis postremis aliquot foliis, exciderunt.

1 *Behjesus*, seù potiùs *Brichjesus* (hoc est, benedictus Jesus) cœnobii *Camulensis* monachus, Timothei Patriarchæ & Ephræmi Elamitarum Episcopi æqualis perhibetur, quorum de ætate suprà pag. 158. & 163. Porrò Camulense cœnobium sub Sapore Persarum Rege conditum dicitur temporibus S. Barbasimæ, seù Barbasimeni Episcopi Seleuciæ & martyris, ut dixi tom. 2. pag. 400. & ab Uchama Abrahæ magni discipulo posteà instauratum. Audi Amrum in Vita ejusdem Barbasimæ.

ووشى به الى سابور ولم يصدق وكان يصل الله اعانته وترك مملكته ومضى الى دير مار اوجين وتعمّد وسمّى يوحنا . فطلبه سابور فلم يجده وحصل فى مغارة بقرب قرية كمول وظهرت على يده معجزات ومات ودفن فى مغارته . ووافا من بعده ربن اوكاما تلميذ مار ابراهيم وبنى فى الموضع عمرًا :

Per hæc tempora conditum fuit cœnobium Camulense in Gezira. Causa autem illius condendi hæc fuit. Nisibi præerat quidam Saporis domesticus, qui quum miracula fulgentemque cœlo lucem post Saadosti necem vidisset, Saporem hortari cœpit, ut à Christianorum sanguine fundendo desisteret: ipse etiam plures eorum qui detenti erant, dimisit. Id quum ad Saporem delatum fuisset, fidem tamen accusatoribus is minimè adhibuit. Ille interim Divino implorato subsidio, præfecturam abdicans, ad cœnobium S. Eugenii perrexit, ibique baptismum suscepit, assumpto Joannis nomine. Sapores de ejus fuga certior factus, perquiri diu hominem jussit; nec tamen eum invenire potuit. Nam in specu quodam apud Camul pagum sese abdiderat, ibique plurimis patratis miraculis, vita functus, & sepultus fuit. Ibidem postea magister noster Uchama sancti Abrahæ discipulus cœnobium condidit. Hæc Amrus. Porrò Uchamam cœnobium Camulense instauràsse, testatur & Margensis in hist. monastica lib. 1. cap. 14. ubi quum monachos ex Izlensi Abrahæ cœnobio in diversa Assyriæ & Mesopotamiæ loca dispersos fuisse scripsisset, Uchamam & Sebochtem refert conjunctâ operà monasterium in Beth-Zabda ædificasse. Beth-Zabdam autem, seù Zebedæam insulam, eandem cum Gezira esse, ubi Camulensis pagus, liquet ex tom. 2. pag. 103. 108. 251. 419. 450. Camulensem verò pagum episcopali etiam apud Nestorianos dignitate ornatum fuisse, liquet ex tom. 2. pag. 455. & seq.

وفى هذه الايام بنى عمر كمول بالجزيرة وسببه ان بعض خواص سابور كان يتخلد نصيبين فلما راى العجايب والنور الذى ظهر من السما عند قتل شهدوست صار يمنع سابور من قتل النصارى واطلق منهم خلقًا

2 *Librum de instituto monastico*. Hottingerus perperàm, *Tractatum de monachis*.

CAPUT CLXXXV.

Moyses Charchenſis Epiſcopus.

1 Moyſes 1 Charchenſis compoſuit
2 Librum 2 de ſuo nuncupatum nomine.

هٰذا حَنَّا مُبِر مِيل
حٰكُا بِحمٰدِه هٰمٰكٰدِه .

CAPUT CLXXXVI.

Joannes Hermes.

3 Joannes 3 Hermes edidit Sermones ligata oratione.

هٰمُلِي هٰوهٰمٰه لِحِي
هٰلِهٰا حَنَّا وهٰمٰهُلِ .

CA-

NOTÆ.

1 *Moyſes Charchenſis*. hoc eſt, Charchæ urbis Epiſcopus, Mar-Abæ Patriarchæ auditor, claruit circa annum Chriſti 540. teſte Amro, cujus verba retuli tom. 2. pag. 412. *Carachiam* Hottingerus & Ecchellenſis habent, haud rectè. Fuit & Moyſes alter, cujus ſcripta laudat Timotheus Patriarcha, ejuſdem æqualis, ut ſuprà dixi hoc tom. pag. 82.

2 *Librum de ſuo nuncupatum nomine*. Moſis liber ... *de bonis moribus* laudatur ab Elia Metropolita Damaſceno in Nomocanone, Cod. Arab. 37. pag. 80 (Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 507.) ex quo canon de Euchariſtia hic profertur.

وقد قال مار موشى فى هذا الامر فى كتاب حسن الاعمال الذى يسمى بالسريانية ...

الشعب الذين يهربون من يد القس الذى يقدس وحده لا يتقربوا ايها الشعب من يده فانه قربانه ليس بتام ولا مقدس ولا حلت عليه روح القدس وليس يحل اخراج القربان من الهيكل الى خارج الا لمريض او مضطر الى ذلك ممن لا يقدر على اتيان البيعة يحمل اليه فى انته ويعطا بلباسه ومعه السرج والمجامر والتشمه فيقرب منه المضطر ولا يجلس احد من الذين يحملونه على الارض حتى يعيدونه الى موضعه من المذبح ;

Hac de re Mar Moſes hæc habet in libro de rectis operibus, qui Syriacè ... *de bonis moribus inſcribitur, de populo Presbyterum devitante, qui Liturgiam ſolus celebrat. Nolite communionem de ejus manu accipere: nam oblatio ejus haud perfecta eſt, nec ſancta, nec ſuper eam Spiritus ſanctus deſcendit. Præterea nefas eſt Euchariſtiam ex Eccleſia extrahere, niſi propter infirmum, aut neceſſitate aliqua impeditum, qui ad Eccleſiam accedere nequeat. Quum verò id neceſſitas poſtulaverit, deferatur oportet ad eum Euchariſtia cum inſtrumentis ſuis, & cooperiatur veſtimentis ſuis, comitantibus Diaconis cum cereis, & thuribulis, atque ita infirmo porrigatur. Nequis autem eorum, qui ipſam deferunt, humi ſedeat, donec ad locum ſuum ſuper Altari reducatur.* Quod verò ait, irritum ac nullum eſſe ejus Presbyteri Sacrificium, qui Liturgiam ſolus ſine Diacono & populo celebrat, locutio eſt, ſeù potiùs falſa antiquorum quorundam Theologorum opinio, qui eccleſiaſticis canonibus talem tantamque auctoritatem deferri volebant, ut quidquid præter eos fieri contingeret, pro irrito ac nullo haberent, illicitum, ut ajunt, ab invalido minimè diſtinguentes: ut rectè obſervat eruditus vir Morinus de ſacris Ordinationibus Par. 3. exercitat. 5. per totam, ſed maximè cap. 9. & tribus ſequentibus.

3 *Joannes*, cognomento ... *magiſter noſter Hormiſda*, ſeù ... *Hermes*, gente Perſa ſub Jeſujabo Gadalenſi circa annum Chriſti 630. cœnobium condidit ab Ninive millibus paſſuum ferè octo diſſitum, quod etiamnum celebre eſt. Vide

CAPUT CLXXXVII.

Emmanuel Doctor.

1 Emmanuel [1] Doctor
Scripsit librum de opere sex dierum
Ligata numeris oratione:
Et documenta, & commentaria.

حمدنه المال مكفنا
حجب حكما وهما معدا
حمامتا لقلكم حقمسما
ومكفنما وقمعا.

CAPUT CLXXXVIII.

Gabriel Episcopus Persarum.

2 Gabriel [2] Episcopus
Sabochostæ edidit Quæstiones,
Documenta, Disputationes,
Interpretationes, & Paracleticos
sermones.

حزاما وقمعقا
وهقمما حجب هوالا.
ومكفنما. موما.
ملوقما حمالا.

CAPUT CLXXXIX.

Synodi Occidentalium.

3 Synodi [3] Occidentalium, Apo-

هعنوما وهكوما:
وهكسا

Tom. 1. pag. 525. & tom. 2. pag. 418. Encomium ejus unà cum Sabarjesu Kokensi habetur Cod. Syr. Amid. 7. tom. 1. Bibl. nostræ pag. 582. De eodem carmen metro heptasyllabo exstat in Cod. Syr. Amid. 1. fol. 155. (tom. 1. pag. 581.) ubi plurima ab ipso patrata miracula perhibentur.

1 *Emmanuel Doctor*, hoc est, magister Scholæ S. Gabrielis in cœnobio Mosulano, cognomento الشهار *Sciaharus*, sub Ebedjesu I. Nestorianorum Patriarcha claruit an. Christi 963. ut ex Amro observatum hoc tom. pag. 201. Scripsit Carmina duodetriginta partim heptasyllabo, partim dodecasyllabo metro: quorum primum est de Verbi Incarnatione in illud, *in Principio erat Verbum*, ubi Nestorianum dogma de duabus Christi personis tradit: quatuordecim sequentia *de opere sex dierum*. sextum decimum *de libero hominis arbitrio*. 17. *de Christi adventu*. 18. *de Visione Moysis in monte Synai*. 19. 20. 21. 22. 23. *de dispensatione, miraculis, verbis, & doctrina Christi*. 24. *de veritate Christianæ fidei*. 25. *de resurrectione corporum*. 26. *de anima*. 27. *de vita æterna*. 28. *de Baptismo*. Exstat hic liber nitidissimis literis exaratus à Joanne Diacono sub Elia Patriarcha feria 3. die 18. Februarii anni Græcorum 2018. (Christi 1707.) ut ad calcem ejusdem adnotatur. Vide tom. 2. Bibliothecæ nostræ pag. 499.

2 *Gabriel Sabochostæ* in Persida Episcopus, ab Amro & Barhebræo laudatur in Vita Ebedjesu Patriarchæ, cujus ordinationi interfuisse perhibetur, ut suprà dixi hoc to. pag. 199. & 201. Ecchellensis & Hottingerus nomen *Sabochostæ*, ubi Sedes erat Metropolitæ Persarum anno Christi 960., perperàm reddunt *Dasbuchust*, literam ; Daleth, quæ genitivi casus nota est, cum Sabochosta conjungentes.

3 *Synodi Occidentalium*. Occidentales vocat Sobensis Syros, Græcos, Latinos, alioque, quos Orientalibus Chaldæis Chaldæorumque Nestoriano Patriarchæ subjectis Persis atque Indis opponit.

Apoſtolorum, Niçæna,
Byzantina, Gangrenſis,
Epheſina 1 iniqua,
Calchedonenſis, & Antiochena.

CAPUT CXC.

Statuta Imperatorum.

2 Item 2 Judicia *ſeù Statuta* Imperatorum Græcorum,
Quæ ſanxere Conſtantinus, & Leo,
Et Theodoſius invicti.

CA-

NOTÆ.

1 *Epheſina iniqua.* Id epitheton in editione Ecchellenſis deſideratur. Iniquam autem Neſtorianus auctor eam Synodum appellat, quod Neſtorius, cujus ipſe hæreſim ſequitur, in ea damnatus ſit.

Ad Synodos quod ſpectat, de iis quæ apud Orientales Syriacè, & Arabicè circumferuntur, ſingularem Diſſertationem ad calcem hujus Catalogi ſubjiciam. Hìc verò notandum, nec omnes à Sobenſi enumerari; Ancyrani enim, Neocæſarienſis, Laodiceni, Sardicenſis & Carthaginenſis Conciliorum nulla fit mentio, ut de reliquis œcumenicis Orientalibus ſileam, quæ poſt Calchedonenſem celebratæ ſunt: nec quas ipſe hìc recenſet, à Neſtorianis omnes receptas eſſe. Nam Neſtoriani duas tantùm Synodos ex œcumenicis admittunt, Nicænam ſcilicet, & Conſtantinopolitanam primam: Epheſinæ tamen, & Calchedonenſis Canonibus utuntur, quod in iis de diſciplina eccleſiaſtica, non de re fidei ipſos inter & Catholicos controverſæ agitur.

Quod autem *Synodos* dicit, non Acta, ſed Canones Synodorum intelligit. Quidquid enim ſit, an Acta Conciliorum generalium, prout Græcè & Latinè habentur, apud Syros etiam Arabaſque integra extiterint; ea certè nulla hodie quod ſciam, Bibliotheca vel in Oriente, vel in Occidente repræſentat; ſed Canones dumtaxat, Definitiones, & Epiſtolas quaſdam, de quibus tàm Sobenſis, quàm alii Scriptores Orientales loquuntur. Franciſcus Turrianus in Præfatione ad Canones Concilii Nicæni ex Arabica lingua in Latinam converſos, ſcribit Codicem Patriarchæ Alexandrini, ex quo Baptiſta Romanus canones Arabicos deſcripſit, etiam Acta Concilii Nicæni continuiſſe. Sed illum ego ipſum codicem in celebri Ægypti urbe Cairo nactus, pro Vaticana Bibliotheca comparavi, duobus Tomis diſtinctum, quem tom. 1. Biblioth. noſtræ Orientat. pag. 619. recenſui; nec tamen in eo Acta Concilii Nicæni, quæ Græcè deperdita dicuntur, legere eſt, ſed hiſtoriam quandam hæreſeon, quæ ſub Conſtantino Imp. vigebant, Diſputationiſque Alexandrum inter Patriarcham Alexandrinum & Arium Preſbyterum, quæ in Synodo habita dicitur, à Macario Presbytero & Monacho illius libri collectore ac deſcriptore ex diverſis Orientalium recentiorum monumentis conſarcinatam, auctam, fabuliſque reſperſam. In Syriæ urbe Alepo quum anno Chriſti 1716. commorarer, Athanaſius Græcorum olim Patriarcha Antiochenus, tùm illius urbis Archiepiſcopus, ex Latina Conciliorum editione Arabicam à quibuſdam doctis viris adornari curabat, quæ ad Calchedonenſem uſque Synodum perducta jam fuerat. Tantum abeſt, ut Syriacè vel Arabicè Acta Conciliorum genuina habeantur, quæ Græcè vel Latinè deperdita ſint, ut potiùs ad Latinam Græcamve editionem Orientales ipſi recurrendum iis cenſeant, quibus curæ eſt ſyncera Acta in patriam linguam transferre.

2 *Statuta Imperatorum.* Jus Chriſtianorum Orientalium, quo tùm eccleſiaſticæ, tùm civiles cauſæ definiuntur, tribus conſtat: Canonibus nempè Conciliorum, Reſponſis Patrum, & Statutis Imperatorum. Collectiones hujuſmodi obviæ ſunt, de quibus infrà in diſſert. de Synodis.

CAPUT CXCI.

Synodi Orientalium.

1 Item Synodi [1] Orientalium, *videlicet*,
Mar Isaaci, & Barsumæ,
Et Mar Abæ, & Ezechielis,
Et Josephi, & Jesujabi,
Et Mar Timothei,
Et Josue Bar Nun, & Joannis.

ܣܗܕܘܬܐ ܕܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܘܒܪܨܘܡܐ ܘܕܡܪ ܐܒܐ ܘܝܚܙܩܝܠ ܘܕܝܘܣܦ ܘܝܫܘܝܒ ܘܕܡܪ ܬܝܡܬܐܘܣ ܘܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܕܝܘܚܢܢ ܡܪܕܥܝܬܐ ܗܢܘܢ ܕܒܫܡܗ ܐܬܟܢܫ ܗܘܐ ܒܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥ ܣܢܝܢ ܒܝܘܢ ܐܝܣܘ ܒܪ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܐܒ ܐܡܘܡܐ ܕܟܠ ܡܗܝܡܢܐ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܣܠܐ ܘܫܠܡ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܣܠܐ ܘܫܠܡ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܣܠܐ ܘܫܠܡ ܐܡܝܢ

CAPUT CXCII.

Collectores Canonum.

2 Constitutiones [1] quoque Simeonis,
& Jesubochti
Metropolitarum Persidis.
Et Ebedjesu ac Georgii
Metropolitarum Assyriæ.

ܘܬܘܒ ܣܝܡܝ ܕܩܢܘܢܐ ܕܫܡܥܘܢ ܘܝܫܘܒܟܬ ܡܛܪܦܠܝܛܐ ܕܦܪܣ ܘܕܥܒܕܝܫܘܥ ܘܓܝܘܪܓܝ ܡܛܪܦܠܝܛܐ ܕܐܬܘܪ

Nec non duo tomi collectionis
Gabrielis Metropolitæ Bassoræ:
Atque alius *Tomus* Mar Eliæ
Primi Catholici:
Et quatuor *Tomi* Eliæ Sobensis
Cognomento Bar Sinæi.

ܘܬܪܝܢ ܡܐ ܣܦܪ ܟܢܘܫܐ ܕܓܒܪܝܐܝܠ ܡܛܪܦܠܝܛܐ ܕܒܨܪܐ ܘܚܕ ܣܦܪ ܕܡܪ ܐܝܠܝܐ ܩܬܠܝܩܐ ܩܕܡܝܐ ܘܐܪܒܥ ܣܦܪ ܐܝܠܝܐ ܕܣܘܒܐ ܕܒܪ ܣܝܢܝ

CA-

NOTÆ.

1 *Synodi Orientalium*. Præter hìc enumeratas, aliæ plures Synodi ab Orientalibus, hoc est, Chaldæis & Nestorianis habitæ sunt: nimirùm Synodus *Jaballahæ*, *Dadjesu*, *Georgii*, *Sabarjesu*, *Ebedjesu*, *Theodosii*, *Abrahæ*, *Gregorii*, & *Timothei* junioris Patriarcharum: de quibus infrà. Quæ verò hìc recensentur, eorum Canones exstant in Codice Arab. 36. & 37. Tom. 2. Biblioth. nostræ pag. 507. & seq.

2 *Constitutiones* Simeonis, Jesubochti, Ebedjesu, Georgii, Gabrielis, & Eliæ Metropolitarum, atque Eliæ Patriarchæ. De his Canonum collectoribus, eorumque ætate recole quæ suprà hoc tom. pag. 173. 194. 201. 202. Georgium verò Mosulanum seù Assyriæ Metropolitam, plura alia, quàm quæ à Sobensi hìc memorantur, scripsisse ex infrà dicendis patebit.

CAPUT CXCIII.

Libri Anonymi.

1 Exstant nobis libri 1 quorum ignota sunt
Auctorum nomina: *videlicet*,
Liber Dilucidationis
Et liber de Unione.

Sunt

NOTÆ.

1 *Libri, quorum ignota sunt Auctorum nomina.* Anonymi, & Pseudonymi Syriaci seù Arabici libri, qui in Bibliotheca Vaticana aliisve exstant, hi sunt.

1. *Tractatus de Fide.* Codice Syr. 15. (Tom. 2. Biblioth. nostræ pag. 497.) Ac primùm *Expositio Symboli Nicæni, pag.* 1. Titulus:

De Fide trecentorum Patrum, qui in urbe Nicæa convenerunt sub Constantino inclyto Imperatore. Initium:

Dixerunt Patres: Credimus. Fides est confessio in Deum ex toto corde &c. Ubi advertendum quod Syri Nestoriani in Symbolo post ea verba, *Et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei Unigenitum*, addunt,

Primogenitum omnium creaturarum: & post *incarnatus est de Spiritu sancto*, dicunt, *& homo factus est, & conceptus & natus est ex Maria Virgine, & passus, & crucifixus &c.* Quum autem Nestorianus sit expositionis hujusce auctor, non modò Incarnationem Verbi ex mente Doctorum illius sectæ declarat, sed etiam Tractatus hosce ad eam hæresim confirmandam subjungit: videlicet, pag. 32.

Sectio de Unione, ejusque modis:

ubi Christo duas naturas duasque hypostases tribuit; unum verò Prosopon, unamque voluntatem atque operationem. Pag. 38.

Sectio de Inhabitatione: quo sensu scilicet Verbum in assumpta humanitate inhabitat; voluntate nimirùm & affectu, ut inquiunt Nestoriani, non naturaliter aut personaliter: id quod tamen etsi re ipsa hæreticum sit, orthodoxo planè sensu declarare auctor contendit. Pag. 44.

Adversùs eos, qui nos accusant tamquam duorum Filiorum assertores: id enim ex doctrina Nestorianorum duas in Christo personas statuentium sequitur, etsi ipsi ab hac voce abhorreant. Pag. 49.

Quot modis mors dicatur. Pag. 51.

Adversùs eos, qui dicunt, Deum in carne passum, & in carne mortuum. Summa hujus sectionis est, & passionem & mortem perinde in Verbum humanæ naturæ unitum cadere, atque cadunt in animam corpori conjunctam. Pag. 58.

Adversùs eos, qui falsò nos calumniantur, dicentes, adorandis sanctæ Trinitatis Personis quaternitatem à nobis induci: eò scilicet, quod præter Personas Patris & Filii & Spiritus sancti, personam Jesu à Filio seù Verbo distinctam agnoscant Nestoriani. Verùm id ex suorum doctrinâ minimè confequi, probare nititur anonymus Nestorianus, ex eo, inquit, quod persona Jesu ut hominis, nihil commune habet cum personis divinis, nec earum numerum auget, sed est merè humana persona, à divinis quidem prorsùs distincta, etsi conjuncta cum persona Verbi propter unionem, ut vocat affectivam. P. 66.

ni.

De Deo: brevis confessio Dei Unius ac Trini. Pag. 67. ܡܐܡܪܐ ܕܐܠܗܐ *De Baptismo.* P. 69. ܡܫܚܐ ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܘܟܢܫܐ

De resurrectione universali. Pag. 70. ܟܬܒܐ ܕܩܝܡܬ ܡܝܬܐ ܘܕܝܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܐܢܫܐ ܡܢ ܐܕܡ ܥܕ ܣܘܦܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܬܝܕ ܠܡܗܘܬ ܒܗ ܟܠ ܒܪܢܫ

Adversùs eos, qui dicunt, Deiparam appellandam esse Mariam Virginem, non Christiparam. Pag. 71. ܟܬܒܐ ܕܡܢ ܐܡܪ ܕܬܬܩܪܐ ܡܪܝܡ ܐܡܐ ܕܐܠܗܐ ܘܠܐ ܡܫܝܚܐ ܐܠܐ ܐܢܫܐ ܒܠܚܘܕ

Adversùs Severianos in idem argumentum, de quo suprà. Pag. 72. ܟܬܒܐ ܠܡܢ ܕܐܡܪ ܒܪ ܡܪܝ ܘܒܪ ܐܢܫܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܚܕ

Adversùs eos, qui dicunt, in duos Filios nos credere. Pag. 74. ܟܬܒܐ ܠܡܢ ܕܐܡܪ ܕܒܪܝܢ ܒܢܝܢ ܐܢܚܢܢ ܡܗܝܡܢܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܒܚܕ ܒܪ

Adversùs contentiosos hæreticos, qui unam naturam, unamque personam in Domino nostro Jesu Christo confitentur. Pag. 75. ܡܐܡܪܐ ܠܡܢ ܕܐܡܪ

De anima: hoc est, de ejus existentia, essentia, substantia, &c. ubi anonymus de animæ creatione sibi ipsi repugnat, dum illam unà cum corpore creatam primò asserit, deinde mutatâ sententiâ in Origenistarum errorem propensior esse videtur: sic enim ait pag. 76. ܡܐܡܪܐ ܕܒܪܢܫܐ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܒܪܝܬ

ܡܐ ܕܐܡܪ ܡܪ ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܦܫܩܢܐ ܕܩܘܕܫܐ ܘܐܦ ܗܘ ܐܫܬܡܥ ܠܢ ܒܣܦܪܐ ܗܢܐ ܕܩܪܝ ܠܗ ܐܪܟܢܐ ܕܐܪܟܢܐ ܘܐܦ ܗܘ ܫܒܩ ܠܢ ܐܦܪܝܡ ܒܣܦܪ ܡܥܪܬܐ ܕܡܢܗܪ ܐ̈ܘܨܪ̈ܐ ܘܟܠ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪ ܐܝܟ ܕܟܬܒ ܠܢ ܒܟܬܒ̈ܐ ܐ̈ܚܪ̈ܢܐ ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܠܢ ܒܣܦܪ ܐ̈ܓܪ̈ܬܐ ܕܐ̈ܒܗ̈ܬ ܡܢ ܐ̈ܒ̈ܗ̈ܬ ܘܐ̈ܓܪ̈ܬ̈ܐ ܕܫ̈ܠ̈ܚ̈ܐ ܘܐ̈ܓܪ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܫ̈ܠ̈ܚ̈ܐ ܡܢ ܐ̈ܒ̈ܗ̈ܬ ܘܟܠ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪ ܐܝܟ ܕܟܬܒ ܠܢ ܒܟܬܒ̈ܐ ܐ̈ܚܪ̈ܢܐ ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܠܢ ܒܣܦܪ ܐ̈ܓܪ̈ܬܐ ܕܐ̈ܒܗ̈ܬ ܡܢ ܐ̈ܒ̈ܗ̈ܬ ܘܐ̈ܓܪ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܫ̈ܠ̈ܚ̈ܐ ܘܐ̈ܓܪ̈ܬ̈ܐ ܕ̈ܫ̈ܠ̈ܚ̈ܐ ܡܢ ܐ̈ܒ̈ܗ̈ܬ

Quemadmodum literis mandavit Mar Theodorus divinorum Codicum commentator, nobisque ista exposuit in libro, qui Arcanorum inscribitur: idemque testatum reliquit nobis S. Ephræmus in libro Speluncæ Thesaurorum &c.

3. *Esdræ scribæ*, ut falso inscribitur, *Visio de Regno Ismaëlitarum*. ܚܙܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܒܢܝ ܫܡܥܝܠ ܘܐ̈ܚ̈ܪ̈ܢ̈ܐ ܕ̈ܥ̈ܡ̈ܡ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܬ̈ܚ̈ܫ̈ܒ̈ܝ̈ܢ̈ ܒ̈ܗ̈ ܒ̈ܟ̈ܠ̈ ܕ̈ܒ̈ܥ̈ܠ̈ܡ̈ܐ ܕ̈ܥ̈ܬ̈ܝ̈ܕ̈ܝ̈ܢ̈ ܠ̈ܡ̈ܗ̈ܘ̈ܬ̈ ܒ̈ܣ̈ܘ̈ܦ̈ܐ ܕ̈ܝ̈ܘ̈ܡ̈ܐ ܐ̈ܚ̈ܪ̈ܢ

ſtianæ fidei articulis. Arabicè, Cod. Arab. Vat. 30. 41. 123. & 141.

15. *Magiſtri & Diſcipuli Interrogationes & reſponſiones de octo quæſtionibus*: videlicet de Trinitate, de Incarnatione, de divinis officiis, de miſſa, de jejunio, de eleemoſyna, de hominum potiùs quàm dæmonum redemptionis cauſa, & cur Deus incarnari & pati voluit pro eorum ſalute, quum alio eos modo redimere potuiſſet. Arabicè, Cod. Syriaco 29. Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 503. *Liber Magiſtri & Diſcipuli*, ſermone Arabico literis Syriacis laudatur in Catalogo libror. mss. Angliæ vol. 2. Cod. 1257.

16. *Dialogi XVI. inter Diſcipulum ac Magiſtrum de modo, quo quis à nexibus peccati expedire ſe poteſt*. مقالات بين المعلم والتلميذ فى الخلاص من الخطية.

De Baptiſmo, Pœnitentia, & Euchariſtia. Arabicè, Cod. Vat. Arab. 154.

17. *Quæſita reſponſaque Magiſtri & Diſcipuli de recta confeſſione*. مسال وتفسير من قول المعلم والتلميذ على الاعتراف المستقيم.

Arabicè, Cod. Vat. Arab. 123.

18. *Demonſtratio Fidei Chriſtianæ de Trinitate & Unitate Dei*. تبيين اعتقاد دين النصرانية فى الثالوث وتوحيد.

Arabicè, eodem Cod. Vat. Arab. 123.

19. *Liber de Baptiſmo, & de ſignis Evangelii & Crucis, deque Trinitate, & ſeptem Candelabris*. كتاب فى المعمودية ودلايل الانجيل والصليب والتثليث والمصابيح السبعة.

Arabicè, Cod. Vat. Arab. 124. qui exaratus dicitur à Dominico Sirleto anno Domini 1580.

20. *Liber de medicina ſpirituali, hoc eſt, de morum directione, & de introductione ad Philoſophiam, in viginti capita diviſus*. كتاب الطب الروحاني وهو اصلاح الاخلاق والمدخل الى الفلسفة وهو عشرون فصلا.

Arabicè, Cod. Vat. Arab. 153.

21. *Pœnitentialis liber*, Capita LII. complectens, de pœnitentiis injungendis pro ſingulis peccatis: inſcriptus الطب الروحاني

Medicina ſpiritualis. Exſtat Arabicè literis Syriacis exaratus anno mundi 7040. Græcorum 1843. hoc eſt, Chriſti 1532. Cod Arabico 78. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 630. Hujus libri frequens mentio apud cl. Stephanum Edenenſem in Apologia nationis Maronitarum, quæ ms. exſtat in Bibliotheca Collegii ejuſdem nationis de Urbe.

22. *Canones Pœnitentiales XVIII.* Arabici, quibus præmittuntur alii *Canones Syriaci XL.* Cod. Syr. 29. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 503.

23. *Kalendarium & Lunarium, ad inveniendum Feſta mobilia, Epactam &c.* Codice Vat. Syr. 16. 21. & 30. Cod. Arab. Vatic. 67. Cod. Amiden. 8. & Arab. 81. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 583. & 630. Cod. Syr. 8. 27. 28. 29. & 30. Tom. 2. pag. 488. 502. 503. & 504.

24. *Aſtrologia* anonymi Syriacè. Item *Danielis ſapientis*, ut dicitur, *Tractatus Arabicus de ſignis Zodiaci &c.* Cod. Arabico 81. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag 630. Ubi & *Hiſtoria animalium* Syriacè, & Tractatus Arabicus *de leguminibus, plantis, & herbis*.

25. *Hermetis ſapientis Epiſtola* رسالة هرمس الحكيم, Codice Arabico Vaticano 153. de qua hæc Abulbarcatus in libro, cui titulus *Lampas tenebrarum*, & *declaratio officiorum*, cap. 7. de Scriptoribus Eccleſiaſticis.

الفاضل هرمس الحكيم له رسالة يخاطب فيها النفس تشتمل على حكم فلسفة وعظات روحانية ومقايس عقلية ابوابها اربعة عشر وتسمى رسالة المعاني.

Præſtantiſſimus Hermes ſapiens habet Epiſtolam, qua Animam alloquitur: continet autem capita quatuordecim, philoſophicis ſententiis, ſpiritualibus adhortationibus, mentiſque ratiociniis referta. Epiſtolam ſententiarum appellant. Abulpharagius in hiſtoria Dynaſtiarum, cujus verba tom. 2. pag. 310. retuli, auctor eſt, *Hermetis*, ut vocat, *Triſmegiſti ſermones ad diſcipulum Tatium per modum interrogationis & reſponſionis Babylonica lingua compoſitos apud Syros Syriacè exſtare*.

26. *Expoſitio Evangeliorum*, quæ leguntur apud Syros Neſtorianos per anni circulum in Dominicis, Feſtis, & Feriis, à Dominica I., ut vocant Annunciationis, uſque ad Dominicam 4. Dedicationis Eccleſiæ: ubi propoſitis Evangelici textus verſiculis, accurata in ipſos commentaria ſubjunguntur. Arabicè, literis tamen Syriacis, in Cod. 19. qui nitidiſſimo charactere exaratus eſt à Diacono Abdalcarimo Moſulano ſub Elia Patriarcha Marvagii Presbyteri filio anno Græcorum 1993. Chriſti 1682. Vide Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 498.

27. *Carmina, & Cantus de diverſis*. Videlicet, I. Codice Syriaco Vaticano 25.

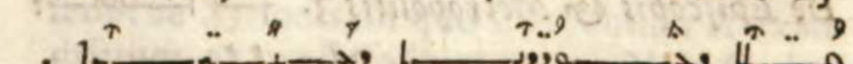

Cantus ſuffragiorum pro Defunctis. II. Cod. Syriaco Vaticano 27.

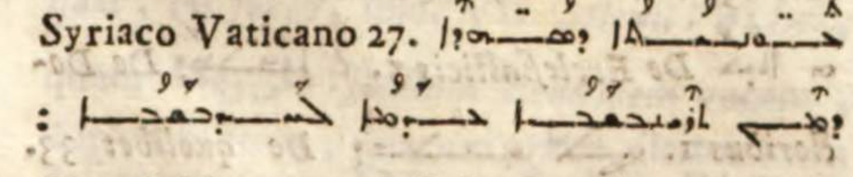

Hymni Martyrum à feria ſecunda ad feriam primam. III. Codice Syriaco Vaticano 28.

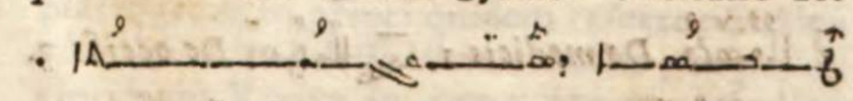

Ordo Canticorum, ſeù hymnorum de Feſtis & Sanctis per anni circulum. IV. Cod. Syr. Vatic. 35.

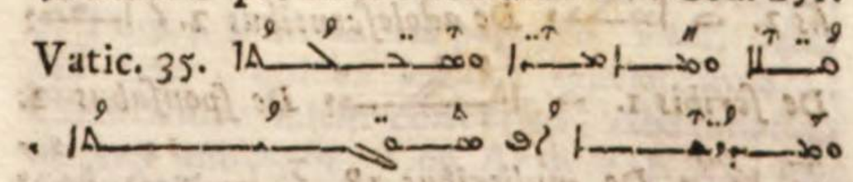

Cantus, Carmina, Scalæ, Hymni, & Cantica, hoc eſt, Hymni de Sanctis & Defunctis. V. Cod. Syr. Amid. 1. & 2. Tom. 1. Bibl. noſtr. p. 581.

Cantus ſimplicium (hoc eſt, dierum ferialium) *ſeu ſuffragiorum, viginti octo juxta ordinem Circuli* (nimirùm per annum) *ſecundùm Ritum monaſterii ſuperioris ſancti Gabrielis & ſancti Abrahæ, ſinguli cum ſubalternis tonis.* Primus ſcilicet cantus continet ſubalternos tonos ſex. Secundus ſubalternos quinque. Tertius, quartus, ſeptimus, octavus, duodecimus, decimus ſeptimus, undevigeſimus, vigeſimus primus, vigeſimus ſecundus, vigeſimus tertius, vigeſimus ſextus, vigeſimus ſeptimus, & vigeſimus octavus, nullum ſubalternum. Quintus, decimus, tertius decimus, decimus quartus, decimus quintus, vigeſimus quartus, & vigeſimus quintus, unum ſubalternum. Sextus, & decimus ſextus, tres ſubalternos. Nonus, decimus octavus, & vigeſimus, quinque ſubalternos. Undecimus, quatuor ſubalternos. VI. Cod. Amid. 1. pag. 581. *Hymni de Mar Aba Catholico, de Raban Hormiſda, de Samona ejuſque filiis Macabæis, & de Cyriaco.* VII. Codice Amidenſi 3. Tom. 1. pag. 581.

Cantus decem de Defunctis cum tonis ſubalternis: videlicet, cantus primus, tertius, & ſeptimus cum duobus ſubalternis; quartus cum tribus; quintus cum quatuor; ſextus, & nonus cum uno; ſecundus, octavus, & decimus cum nullo ſubalterno. Ibidem.

Hymni de omnibus Defunctorum ordinibus: ſunt autem centum quinquaginta quinque; nimirùm, ? *De Catholicis* 4. *De Epiſcopis & Metropolitis* 3. *De Sacerdotibus* 20. *De Monachis* 13. *De Diaconis* 11. *De Eccleſiaſticis* 5. *De Doctoribus* 1. *De quolibet* 33. ? *De divitibus* 4. *De ſenibus* 3. ? *De medicis* 1. *De occiſis* 3. *De ſuffocatis* 2. *De ſponſis* 2. *De adoleſcentibus* 2. ? *De ſcribis* 1. *De ſponſabus* 2. *De mulieribus* 18. ? *De virginibus & monialibus* 1. *De pueris* 14. ? *Ad ſepulcrum* 4. ? *Ad Liturgiam* 4. Ibidem ? *Cantus alii de Defunctis* 5. Denique, ?

Cantus Paracletici de defunctis ſecunda & tertia à depoſitione die 5. VIII. Cod. Amiden. 7. Tom. 1. pag. 582. *Carmen de Chodave Abbate in monte Izla, cujus cœnobium ſitum eſt in Maare vico.* IX. Eodem Cod. Amid. 7. *Carmen de Sabarjeſu Kokenſi, & de Hormiſda Perſa Abbate.* X. Eodem Cod. *Carmen de Patriarchis Orientis*, quorum ſeries texitur ab Adæo & Mari uſque ad Timotheum Jaballahæ ſucceſſorem: prodiit autem Syriacè & Latinè Tom. 2. pag. 389. XI. Ibid. *Carmen de Diacono apoſtata ex pago Meſcaleg territorii Arbelenſis.* XI. Cod. Amidenſi 8. Tom. 1. pag. 583. *Carmen de ſancto Eugenio & ſociis* . XII. Ibid.

Carmen de Oneſima filia Antiochi Regis. XIV. Cod. Syr. 15. Tom. 1. pag. 613. *Precationes tonis octo expreſſæ*, in præcipuas anni feſtivitates, de Deipara, de Sanctis, de Defunctis, & pro qualibet neceſſitate. XV. Cod. Arabico 81. Tom. 1. pag. 630. *Carmen Syriacum metro heptaſyllabo de inventione corporis Joſeph Patriarchæ*, ut dicitur, *ſub Arcadio & Honorio Imperatoribus.* Idem carmen exſtat etiam Cod. 28. Tom. 2. pag. 503. XVI. Ibidem, *Carmen Syriacum metro heptaſyllabo de ſeptem Climatibus:* quod & exſtat Cod. 22. Tom. 2. pag. 499. XVII. Cod. Syr. 5. Tom. 2. pag. 488. *Carmen morale* metro dodecaſyllabo, & *Cantus de Paſſione Domini.* XVIII. Cod. Syr. 8. Tom. 2 pag. cit. *Cantus*, & *Cantica* pro diebus ferialibus. XIX. Cod. Syr. Vatic. 19, *hymni pro diebus feſtis.*

XX. Cod. Syr. 8. Tom. 2. pag. 488. *Cantus duodecim de martyribus.* XXI. Eodem Cod. *Hymni duo de Euchariſtia* XXII. Cod. 26. Tom. 2. pag. 502. *Carmen morale* dodecaſyllabum. XXIII. Eodem Cod. *Carmen de jejunio*, metro dodecaſyllabo. XXIV. Cod. 30. Tom. 2. pag. 504. *Carmen de conſtitutione corporis humani*, metro dodecaſyllabo. XXV. Cod. Syriaco Vaticano 16.

Carmina diverſa, ſeù Epigrammata. XXVI. Cod. Nitr. 5. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 565. *De urbe Antiochia ad Chriſti fidem converſa à Petro, Joanne, & Paulo Apoſtolis*, metro dodecaſyllabo. XXVII. Ibidem, *De Thoma Apoſtolo & Rege Indorum*, metro dodecaſyllabo. XXVIII. Ibid. *De Andrea Apoſtolo*, metro dodecaſyllabo.

28. *Precationes, & Benedictiones diverſæ*, Cod. Syr. 1. Tom. 2. pag. 486. nimirùm, in Nativitate & Epiphania Domini: pro plu-

1 Sunt quoque duo [1] Historiarum volumina,
Quibus plusquam trecentæ historiæ continentur:

Præ-

pluvia, pro seminibus, pro energumenis, pro puero super vino, & oleo: quum quid legitur: pro fidelibus: pro iter agentibus: pro navigantibus &c.

29. *Formulæ Epistolarum ad Catholicum* seù Patriarcham, *Metropolitas, Episcopos, Doctores, Diaconos, Monachos, Fideles, Medicos, Presbyteros, Principes viros, aliosque cujusvis ordinis.*

Cod. Syr. Vat. 16.

30. *Ænigmata, & Quæstiones Ecclesiasticæ* de rebus ad Sacramenta, divinaque Officia spectantibus.

Cod. Syriaco 3. Tom. 2. Bibliothecæ nostræ pag. 487.

31. *Expositio locorum obscuriorum Evangelii ex libro, cui titulus, Paradisus voluptatis.* Cod. Syr. 4. Tom. 2. pag. 487. Ibidem, *Expositio quorundam locorum Geneseos & Exodi.*

32. *Homiliæ, & Orationes Arabicæ*, dicendæ tùm ad monumentum, tùm tertia à depositione die pro Defunctis Patriarcha, Episcopo, Presbytero, Diacono, principe viro, & pro quolibet defuncto. Cod. Syr. 5. Tom. 2. pag. 487.

33. *Homilia de S. Behenamo martyre*, Arabicè, Cod. 30. tom. 2. pag. 504.

34. *Cœlestini Papæ*, ut dicitur, *Homilia* è Syriaco in Arabicum translata. Cod. 40. Tom. 2. pag. 508. inter eos libros recensenda, quos à Monophysitis confictos fuisse Patribusque suppositos observavi eodem Tomo pag. 289.

35. *De virtutum exercitio*, Capita 71. Item *Quæstiones* 80. de diversis, Codice 50. Tom. 2. pag 512.

36. *Tractatus de Trinitate, & Incarnatione*, initio & fine mutilus. Cod. Syriaco Vatic. 44. Ubi Anonymus utriusque mysterii veritatem desumptis ex vetere Testamento auctoritatibus probat.

37. *Liber Theologicus de superbia ejusque remediis*, Syriacè, in Catalogo librorum mss. Angliæ vol. 2. Cod. 1020.

38. *Liber Pastoris & gregis*, sententiæ morales, Vol. cit. Cod. 1256.

2 *Duo historiarum volumina, quibus plus quam trecentæ historiæ continentur.* Historiæ & vitæ Patrum, Prophetarum, Apostolorum & Sanctorum, quæ Anonymis auctoribus Syriacè vel Arabicè in Vatlcana Bibliotheca aliisve magnam licet partem fabulis respersæ exstant, hæ sunt.

Syriacè quidem, *Prophetarum & Apostolorum vitæ*, Tom. 1. Bibliothecæ nostræ pag. 585. & Tom. 2. pag. 499. *Vita S. Ephræm Syri*, Cod. Nitrien. 5. Tom. 1. pag. 564. *Vita S. Abæi Episcopi Nicæni, qui sub Arcadio, Honorio, ac Theodosio Impp. claruisse dicitur*, à Michaële magno Patriarcha Jacobitarum visa & emendata, Cod. 32. Tom. 2. pag. 505. quæ ex Syriaca in latinam linguam per Dudlejum Loftusium translata dicitur in Catalogo librorum mss Angliæ vol. 2. Cod. 864. *Vita sancti Achæ, qui sub Marciano Imperatore vixisse fertur*, Ibidem. *Vita Moysis Barcephæ*, Ibidem. *Vita Joannis Episcopi Mardæ, Daræ, & Caphartutæ*, Ibidem. His adde *Acta Martyrum Orientalium & Occidentalium*, quæ Cod. Syr. 1. & 2. recensui Tom. 1. pag. 606. quorum ad calcem habetur *Vita Jesusabrani monachi & martyris* scripta à Jesujabo Adjabeno Patriarcha, quam Sobensis inter opera ejusdem Patriarchæ in Catalogum suum minimè retulit. In Catalogo librorum mss. Angliæ volum. 1. Codice 4037. *Vita S. Antonii*. Volum. 2. Cod. 1017. *Vita S. Ephræmi*. Cod. 1018. *Narratio de Mar Jacob*.

Arabicè verò, I. *Vitæ Duodecim Apostolorum* Cod. Vat. Arab. 39. II. *Susannæ ex Daniele*, Cod. Arab. Vat. 54. & 55. III. *Trium puerorum*, Cod Arab. Vat. 54. IV. *Historia Patrum trecentorum decem & octo*, qui adversùs Arium Nicææ convenerunt, Codice eodem: ubi auctor vulgatam ab Eutychio Alexandrino aliisque Orientalibus de numero Nicænorum Patrum historiam, quos bis mille & duodequinquaginta Episcopos fuisse, & ex his Patres tercentum duodeviginti delectos memorant, convellit. Excerpta videtur ex Tractatu Severi Asmonæorum Episcopi de Synodis, in quo Eutychium Alexandrinum ex professo impugnat. Vide Codice Arab. Vat. 24. V. *Maronis, uxoris, & filiorum ejus*, Cod. Arab. Vat. 55. VI. *Abraham, Isaac, & Jacob*, ibid. VII. *Alexii Viri Dei*, quem مار ريشا *sanctum Principem* vocant, duplex historia, quarum prima dicitur ex ea descripta, quam Ædituus Ecclesiæ Edessenæ Syriacè exaraverat: altera ex Romanis exemplaribus: & in priori quidem refertur S. Alexius in urbe Edessa diem clausisse; in posteriori verò Romæ in domo paterna. Codice Arab. Vat. 55. Tertia & quarta ejusdem vita exstat Cod. Arab. Vat. 152. & Cod. Berœen. 6. Tom. 1. Bibl. nostræ pag. 586. VIII. *Aser filii Levi*, qui ex Judaica superstitione ad Christianam fidem conversus, Abdalmessiæ nomen assumpsit, Cod. Arab. Vat. 55. IX. *Sergii & Bacchi martyrum*, ibid. X. *Marinæ*

Vir-

Virginis, quæ monachi habitum induit, ibid. & Cod. Arab. 77. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 630. XI. *Iſaac filii Abraham Patriarchæ*, quum ad immolandum ductus fuit, Cod. Arabico Vatic. 55. XII. *Joannis ab Evangelio aureo*, hoc eſt, Calybitæ. Ibid. & Cod. Arab. Vatic. 152. XIII. *Pauli monachi*, qui Dæmonem in balneo alloquutus fuit, Cod. Arab. Vat. 55. XIV. امـاني والقديسه الـمـادح

Ammonis, & ſanctæ ſimplicis, Ibidem. XV. *Cyrilli monachi*, ibid. XVI. *Martiniani eremitæ*, ibid. XVII. *Archelidis, ſeu Joannis Romani*, ibid. XVIII. *Petri & Pauli Apoſtolorum prædicatio*, ibid. Abraham Presbyter & monachus, qui Codicem Arabicum Vaticanum 55. anno Græcorum 1856. Chriſti 1545. deſcripſit, hunc ſpecioſum titulum prædicationi Apoſtolorum præfigit. قصـة بولـص وبطرس الرسولـين ومـا نـالهم فى الكـرازة الالهيـة على مـا شـرح افـرام السريـاني الـرهـاوى بحضرة بـاسيليوس الـكـبيـر.

Hiſtoria Petri & Pauli Apoſtolorum, & quid ipſis contigit in divina prædicatione, prout expoſuit Ephræm Syrus Edeſſenus coram Baſilio magno. Eorundem Apoſtolorum Petri & Pauli martyrium ex Epiſtola Dionyſii, ut dicitur, Areopagitæ ad Timotheum, Syriacè & Arabicè habetur tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 568 & 630. XIX. *Dionyſii Areopagitæ*, Cod. Arab. Vatic. 55. XX. *Simeonis cognomento Sali*, qui ſe ſtultum propter Chriſtum ſimulavit, ibid. XXI. *Hiſtoria Hicari ſapientis, & quæ ipſi contigere cum Nadan ſororis ſuæ filio, & cum Rege Ægypti*, ibid. De Hicaro eadem ferè narrantur, quæ de Æſopo Phryge. Ejuſdem Hicari, qui Philoſophus Moſulanus appellatur, præcepta Arabicè exſtant Codice 40. Tom. 2. pag. 508.

XXII. *Hiſtoria Scedadi filii Adi* شداد ابن عاد

& quæ ipſi contigere cum Salomone, ibidem. XXIII. *Hiſtoria Nativitatis B. Mariæ Virginis ex Anna*, ibid. XXIV. *Hiſtoria, ſeù potius fabula, Æditui, & Claudii Dæmonis, cognomento Servi inconſtantis*, qui reſipuiſſe dicitur, & monaſticam vitam coluiſſe, ibidem. XXV. *Hiſtoria pueri regii, qui parentes à ſe venditos redemit, & regnum ſuum poſtremò recuperavit*, ibid. XXVI. *Hiſtoria Pilati Hieroſolymæ Præſidis*, qui in Chriſtum credidiſſe dicitur, & martyrium ſubiiſſe, ibid. XXVII. *Vita Cyriaci martyris*, deſcripta à Dominico Sirleto anno Chriſti 1577. Cod. Arabico Vatic. 56. XXVIII. *Danielis incluſi*, Codice Arab. Vatic. 67. XXIX. *Abgari Regis Edeſſæ, quum imaginem Chriſti exprimendam curavit*, ibid. XXX. *Hiſtoria Fugæ B. Mariæ Virginis in Ægyptum*, ibid. & Cod. 70. Tom 2. Biblioth. noſtræ pag. 517. & Cod. ms. Arab. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe. XXXI. *Hiſtoria ſancti Siſinii, ejuſque fratris*, Cod. Arab. Vat. 67. XXXII. *Vita S. Pachomii Cœnobiarchæ*, Cod. Arab. Vatic. 115. & 152. XXXIII. *Vita ſancti Pephemi Auſimitæ martyris* مـاربـقـام الاوسيمـى الشهيـد

Cod. Arab. Vatic. 115. XXXIV. *Hiſtoria cujuſdam mulieris Conſtantinopolitanæ*, quæ anachoriticam vitam coluit, Cod. Arab. Vat. 152. XXXV. *Vita S. Mariæ Ægyptiacæ*, quæ ſcripta dicitur anno Martyrum 1001. hoc eſt, Chriſti 1286. ibid. XXXVI. *Hiſtoria Job juſti*, ibid. Et Cod. 1. Berœen. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 585. XXXVII. *Hiſtoria Joſeph filii Jacob Patriarchæ*, triplex, Cod. Arabico Vatic. 152. XXXVIII. *Martyrium S. Abucaltæ medici ex urbe Antinoo* شهادة القديـس ابوقلته الطبيب من اهل مدينـة انـصـنـا.

ibid. XXXIX. *Hiſtoria Abbatis Antonii martyris*, ibidem. XL. *Hiſtoria Feſti patris Clementis diſcipuli S. Petri Apoſtoli*, ibidem. XLI. *Hiſtoriæ quatuor quorundam Sanctorum*, خبر بعض القديسين, ibid. XLII. *Hiſtoria ſancti Cyriaci monachi*, ibid. XLIII. *De crania hominis*, qui Stephanum (aliàs Macarium) alloquutus eſt, ibid. XLIV. *Hiſtoria Chairlani, ſeù Namuſæ monachi Indi* خبر خيـرلان وهـو نـامـوسـا الـهـنـدى الـمـترهـب

ibid. XLV. *Hiſtoria Joſephi monachi Ægyptii*, ibid. XLVI. *Hiſtoria Theodoſii, qui ex Tiberiade venit ad Euſtratium anachoritam Epiſcopum Cypri*, ibid. XLVII. *Hiſtoria S. Juſtinæ martyris*, ibid. XLVIII. *Hiſtoria S. Eugeniæ ejuſque patris Philippi*, ibid. XLIX. *Hiſtoria Regis publicani, ejuſque filiæ*, ibid. L. *Hiſtoria Armenii Patriarchæ* ارمـانيوس الـبـطـرك

ibid. LI. *Hiſtoria ſanctæ Annæ, ejuſque viri Joſeph filii Zachariæ*, ibid. LII. *Martyrium S. Mercurii*, ibid. LIII. *Hiſtoria monachi cujuſdam ſub Heraclio Imperatore*, ibid. LIV. *Vita Marci eremitæ*, Cod. Berœen. 1. & 6. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag 585. & 586. LV. *Abraham Patriarchæ*, ibid. LVI. *Jonæ Prophetæ*, Cod. Berœen. 1. Tom. 1. pag. 585. & Cod. 5. Tom. 2. pag. 488. LVII. *Pauli Apoſtoli*, Tom. 1. pag. 585. & pag. 586. LVIII. *Joſeph Sponſi Beatæ Mariæ Virginis*, Tom. 1. pag. 585. LIX. *Joannis Eleemoſynarii Patriarchæ Alexandrini*, Cod. Berœen. 6. Tom. 1. pag. 586. LX. *Barbaræ & Julianæ ſororum*, ibid. LXI *Marinæ ſeù Margaritæ virginis & martyris*, ibid. LXII. *Catharinæ virginis & martyris*, ibid. LXIII. *Baſilii Magni*, ibid. LXIV. *Pelagiæ Antiochenæ*, ibidem. LXV. *Samonæ & ſeptem filiorum Macabæorum*, ibid. LXVI. *Arethæ & ſociorum martyrum Homeritarum, qui in urbe Nagran paſſi ſunt*, ibid. LXVII. *Domitii martyris*, ibid. LXVIII. *Pauli monachi in Samaria*, ibid. LXIX. *Cypriani & Juſtinæ martyrum*, ibid. LXX. *Theclæ virginis & martyris*, ibid. LXXI. *Hiſtoria, & miracula Imaginis B. Mariæ Virginis in Saidanaja*, qui locus eſt in Syria haud procul ab urbe Damaſco, ubi monialium Græci ritus cœnobium. De eadem Imagine habetur fragmentum latinè in Cod. ms. Vaticano Lat.

Præter eas, quæ ſcriptæ ſunt
1 In duobus [1] libris Paradiſi.

هؤلاء في هذه الكتب المدونة

CAPUT CXCIV.

Elias III. Patriarcha.

2 Mar Elias [2] tertius

Fecit

هذه

Lat. 44. quod ſic incipit: *De admiranda Icone Beatæ Mariæ Virginis apud Damaſcum in loco Sardany.* (Sed legendum, *Saidany*, vel potiùs *Saidanaja*, de qua præfatus ſum in Præfat. ad Tom. 1. §. 11.) *LXXII. Vita S. Archelai*, Cod. Arab. 77. Tom. 1. pag. 630. *LXXIII. Vitæ Prophetarum*, Cod. 29. Tom. 2. p. 503. *LXXIV. Hiſtoria Sybillæ*, ibid. *LXXV. Hiſtoria Jacobi Ægyptii incluſi in cœnobio Salachæ in regione Turabdinenſi*, Cod 32. Tom. 2. p 505. *LXXVI. Hermiani, ejuſque conjugis & filiorum*, ibidem. *LXXVII. Vita Barſumæ Ægyptii*, quem Nudum appellant, Cod. ms. Arab. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe. *LXXVIII. Hiſtoria Dormitionis, & Aſſumptionis B. Mariæ Virginis*, Joanni Evangeliſtæ falſo inſcripta, ibid. *LXXIX. Prædicatio Mathiæ Apoſtoli, & Beatæ Virginis Mariæ miracula*, Cyrillo Hieroſolymitano falſo inſcripta, ibid. *LXXX. Hiſtoria Nativitatis, & Genealogiæ Beatæ Virginis Mariæ*, Jacobo Apoſtolo fratri Domini adſcripta, ibidem. *LXXXI. Vita S. Zoſimi Abbatis*, Cod. Arab. ms. Bibliothecæ Conventus Fratrum Minorum S. Petri Montis aurei. *LXXXII. Prædicatio, & martyrium S. Bartholomæi Apoſtoli*, ibid. *LXXXIII. Martyrium S. Euſtachii, ſeù Placidi, ejuſque uxoris, & duorum filiorum*, ibid. *LXXXIV. Vita S. Georgii*, Cod. 1262. vol. 2. Catalog. librorum mss. Angliæ.

1 *In duobus libris Paradiſi.* Sobenſis cap. 46. hujus Catalogi, *Unum Librum Paradiſi* memoravit in tres tomos diviſum, ut ſuprà pag. 49. & ſeq. dictum eſt. Quod igitur *duos* hic *Paradiſi libros* dicat, hinc factum puto, quia compertos ſibi rei monaſticæ tractatores omnes uno verſu comprehendere voluit. Duo autem opera ſunt, quæ *Paradiſi* nomen apud Syros Chaldæos potiſſimùm præferunt: Hiſtoria nimirùm monaſtica Palladio & Hieronymo inſcripta, quæ *Paradiſus* abſolutè dicitur: & Liber Davidis ex monacho Epiſcopi, cui *Paradiſi minoris* titulum auctor præfixit. Cæterùm tàm Palladii, Hieronymi & Davidis hiſtoria, quàm Joannis Moſchi & Anaſtaſii Synaitæ Pratum, communi *Paradiſi* nomine apud Orientales appellantur: quin etiam plures hujuſmodi collectiones cernere eſt tùm Syriacas, tùm Arabicas, eaſque ab hiſce, quas modò memoravi, planè diverſas, quæ tamen *Paradiſi* titulo prænotantur: cujuſmodi ſunt I. *Paradiſus monachorum*, ſeù Patrum dicta & geſta, liber in capita 313. diviſus, quo continentur Apophthegmata ferè omnia, quę Cotelerius edidit. Cod. Arab. Amid. 17. To. 1. Bibl. Orient. pag. 584. II. *Apophthegmata Patrum* in capita 897. quæ à Cotelerianis parùm differunt, Arabicè Cod. Berœen. 2. Tom. cit. pag. 585. III. *Excerpta ex Paradiſo Patrum noſtrorum monachorum*: مختصر من البراديسوس الذى لابائنا الرهبان:

Cod. Arab. Vat. 152.

2 *Elias* hujus nominis tertius Neſtorianorum Patriarcha cognomento *Abu-Halim Haditbenſis*, ex Metropolita Niſibeno ad Patriarchalem Sedem anno Chriſti 1176. evectus eſt, quam annos quatuordecim tenuit. Ejus geſta ſummatim deſcribit Amrus in hæc verba. اليا الثالث . هذا الاب كان كهلا حسن الخلقة تام القامة حييًا كريمًا عالمًا فاضلًا من اهل ميافارقين وكان مطرانًا على نصيبين ويعرف بابو حليم . ولما استناح ايشوعياب ورد بغداذ مع الابا للاختيار واتفق عليه الجمهور لان الجماعة الواردين معه لم يكن منهم من يماثله علمًا وحكمًا وكرمًا وحسنًا وبلاغة وفصاحة . فاختير فى خلافة المستضى واسلم فطرگا بدير المداين وعليه بيرونًا فستقيًا يوم الاحد الثالث بعد الدنح سنة الف واربعماية سبعة وثمانين يونانية والسابوم كان ايوانيس مطران جنديسابور ومطارنة الهوفركيات واساقفتهم معه حاضرين . واسام وقت اسيامه اربعة وعشرين شماسًا ولما عاد من المداين الى القلاية بدار الروم راى قد استولى عليها الخراب فشرع فى عمارتها وعمارة البيعة ووفقه الله واجرى الخيرات على يده واسام جماعة من المطارنة والاساقفة منهم ططوس

شبلا

شبلان دير باقوقا مطرانًا على الموصل وحرة . وبيلاها اسقف ماردين مطرانًا على نصيبين ويوحنا الموصلى مطرانًا على همذان وايوانيس اسقف اخلاط مطرانًا على كاشغر ومن بعده سبريشوع الجصلوني اسقف قيمر مطرانًا على كاشغر. وجدد بنا هيكل مار ماري الرسول بدير قنى وغيره من البيع والاديرة . وكان مع اوصافه الجميلة بحسن الخلق والخلقه سخيًا متلافًا للمال فى عمل الخير مع الناس واقامة جاه دين النصرانية مرتاضا بالعلوم النحوية واللغوية السريانية والعربية والعلوم الحكمية ومن جملة موضوعاته كتاب تراجيم الاعياد والذكارين وخطب كثيرة ومواعظ وكتاب الصلوات الحليمايات ورسايل كثيرة فى الامانة والاعتقاد واثبات دين النصرانيه . ودبر الكرسى تدبيرًا حسنًا واستناح يوم الخميس ثانى عشر نيسان سنة الف واحدى وخمسماية يونانيه وعمره يوميد اثنى وستين سنة وشهرين وسبعة عشر يومًا شمسية وصلى عليه ليلة الجمعة الثالثه من سابوع عيد القيامة ودفن فى الباصلوت ببيعة سوق الثلثا مجاور قبر ايشوعياب الجاثليق نيّح الله انفسهما وذكرنا بصلاتهما وكانت مدة رياسته اربعة عشر سنة وشهرين وتسعة عشر يومًا

Elias tertius . Hic Pater, quum Patriarchatum iniit, *senex erat, oris forma, totiusque corporis habitudine apprimè venerabilis, modestus, liberalis, doctus, & multis ornatus virtutibus. Urbem Majapharkin patriam habuit, & Nisibenſi Eccleſiæ præfuit, alio etiam nomine Abu-Halimus dictus. Quum verò poſt Jeſujabi obitum Bagdadum unà cum Patribus ad electionem novi Patriarchæ veniſſet, unanimi Electorum conſenſu ipſe in Patriarcham deſignatus fuit : in univerſa quippe Synodo Patrum ad eam electionem convocatorum nullus ipſi par viſus fuit aut doctrina, aut prudentia, aut liberalitate, aut forma, aut facundia, aut dicendi copia. Electus itaque fuit ſub Al-moſtadio Chalipha, conſecratuſque Patriarcha in cœnobio Modainæ, pallio amictus ſubflavo Dominica tertia poſt Epiphaniam, cujus officium incipit, Venite admiremur, anno Græcorum octogeſimo ſeptimo ſupra milleſimum & quadringenteſimum. Ejus conſecrator fuit Joannes Metropolita Gandiſaporenſis, præſentibus Metropolitis Provinciarum eorumque Epiſcopis. Simul autem à ſua conſecratione ordinavit quatuor ſuprà viginti Diaconos. Inde ad cellam in Ædibus Romæorum poſitam profectus, eandemque dirutam contemplatus, reædificari unà cum Eccleſia juſſit : favitque ejus conatibus Deus, operâque ipſius uſus, multa contulit Eccleſiæ beneficia. Porrò Elias plures Metropolitas & Epiſcopos ordinavit, atque inter cæteros Titum cœnobii Kokenſis directorem, Moſuli & Hazæ Metropolitam præfecit ; & Jaballaham Mardini Epiſcopum ad Metropolitanam Niſibis Eccleſiam promovit* (Hic Eliam ipſum in Patriarchatu excepit eodem Amro teſte, qui eundem ex Maipheractæ Epiſcopo Niſibenum Metropolitam factum infrà affirmat ; ex quo liquet unum eundemque Epiſcopum Mardenſi ſimul & Maipheractenſi Eccleſiæ apud Neſtorianos per ea tempora præfuiſſe:) *& Joannem Moſulanum Hamdanæ Metropolitam creavit : Joannem inſuper Epiſcopum Chalatenſem ad Eccleſiam metropolitanam Caſgaræ tranſtulit, eique defuncto Sabarjeſum Geslunenſem Epiſcopum Kimaræ in eadem Sede Caſgaræ ſucceſſorem dedit . Eccleſiam prætereà S. Maris Apoſtoli in Dair-Kona inſtauravit, aliaſque Eccleſias & cœnobia reſtituit . Præter cæteras autem laudes comitate & urbanitate excelluit, & liberalitatem exercuit, pecunias ad ſublevandam hominum inopiam & chriſtianæ religionis tuendum honorem profundere ſolitus . Variarum inſuper linguarum peritia ornatus fuit, & Syriacam præſertim atque Arabicam calluit : ſed & medicas ſcientias excoluit . Inter cætera ejus opera circumferuntur ejuſdem in feſta & commemorationes Homiliarum liber, plurimæque orationes, & adhortationes : nec non liber Precum Halimiarum* (quæ nimirùm ad matutinum & inter ſeſſiones recitantur, ſic dictæ à nomine Auctoris, qui Abu-Halim appellatur,) *& Epiſtolæ bene multæ de fide ejuſque profeſſione deque Chriſtianæ Religionis veritate . Quum autem Eccleſiam optimè rexiſſet, deceſſit feria quinta, die duodecima Aprilis, anno Græcorum quingenteſimo primo ſuprà milleſimum, ætatis agens ſuprà annum ſolarem ſexageſimum ſecundum menſes duos, dies decem & ſeptem . Ejus exequiæ celebratæ fuere nocte feriæ ſextæ, hebdomadæ tertiæ à feſto Reſurrectionis : ſepultuſque fuit in Oratorio Eccleſiæ regionis tertiæ juxta ſepulchrum Jeſujabi Catholici : requiem animabus eorum concedat Deus, illorumque nos orationibus adjuvet . Eccleſiam porrò rexit annos quatuordecim, duos menſes, & dies undeviginti* . Anno Græcorum 1487. Chriſti 1176., quo Elias in Patriarcham electus fuit, Dominica tertia poſt Epiphaniam incidit in diem 25. Januarii : Anno verò Græcorum 1501. Chriſti 1190. quo idem Elias obiit, Paſcha celebratum fuit die 25. Martii . Rectè igitur obitus ejuſdem Eliæ ab Amro ponitur die 12. Aprilis feria 5. hebdomadæ tertiæ à Paſchate, idemque Elias rectè ſediſſe dicitur annos 14. menſes 2. dies 19. Totidem enim anni, menſes, dieſque effluxere à die 25. Januarii anni Chriſti 1176. ad diem 12. Aprilis anni 1190. adeoque emendandus Renaudotius, qui Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 577. Eliæ ordinationem ad annum Chriſti 1175. conſignat.

Amro conſentit Gregorius Bar-hebræus, qui Par. 3. Chronici Syriaci in Vita Joannis Sarugenſis Jacobitarum Maphriani, de Elia III. Neſtorianorum Patriarcha hæc ſcribit. ܗܘ ܐܝܠܝܐ ܬܠܝܬܝܐ ܕܗܘ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܒܝܘܢܝܐ ܐܬܬܩܪܒ ܠܡܪܕܝܢ ܘܐܬܝܬܒ ܒܟܘܪܣܝܗ ܕܐܒܗ ܒܕܝܪ ܩܢܝ ܒܩܪܒ ܒܝܬ ܡܪܝ ܡܪܝ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܫܥ ܒܝܘܢܝܐ ܘܐܬܬܩܪܒ ܠܡܪܕܝܢ ܘܐܬܝܬܒ ܒܟܘܪܣܝܗ ܕܐܒܗ

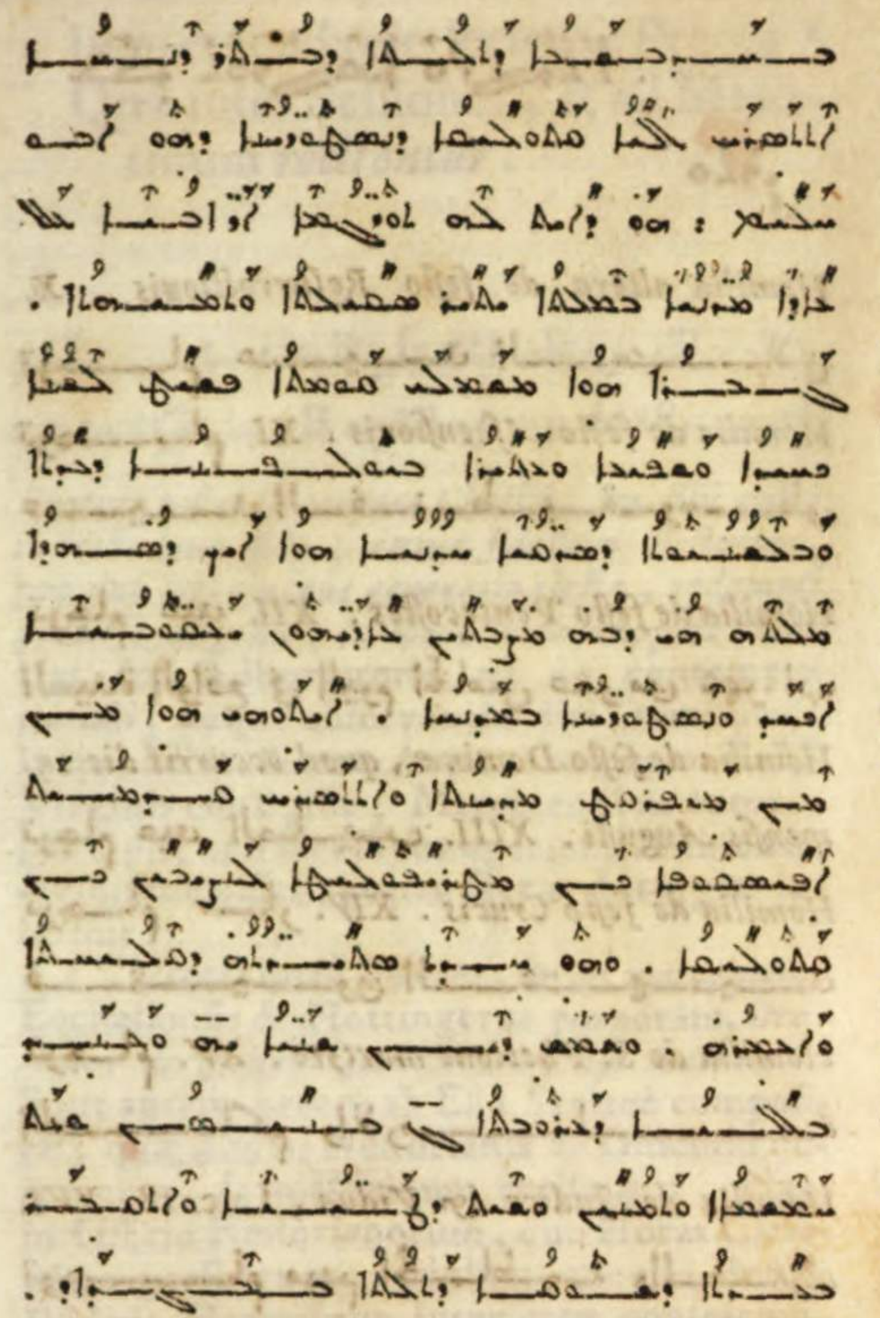

Anno Arabum septuagesimo primo supra quingentesimum, Dominica, cujus Officium incipit, venite admiremur, hoc est, Dominica tertia post Epiphaniam, ordinatus est Elias Nestorianorum Catholicus, qui & Abu-Halim, auctor scilicet Homiliarum Arabicarum de Festis Dominicis, quas perpolito eoque admirabili sermone conscripsit. Vir fuit corporis habitudine perfectus, lingua promptus, verecundus, liberalis, ecclesiasticarum rerum scientia apprimè instructus, & in Saracenorum sermone singulari peritia præditus: idque planè testatur ejusdem oratio, qua exornantur festa Jacobitarum simul & Nestorianorum in Oriente. Ex urbe Maipheracta oriundus fuit, primùmque Episcopus est factus, deinde Nisibis Metropolita, postremò Catholicus: ideoque Cellam instauravit habitabilemque fecit. Administravit autem rexitque Ecclesiam annos quindecim, decessitque nocte feriæ sextæ, diei tertiæ Aprilis, anno Arabum quingentesimo octogesimo sexto, & sepultus fuit in Ecclesia regionis tertiæ in urbe Bagdado. Huc usque Barhebræus: qui quum Eliam *annos quindecim* sedisse dicat, de lunaribus Arabum annis intelligendus est: ab anno enim Christi 1176. quo Elias Patriarchalem dignitatem consequutus est, ad annum 1190 quo in vivis esse desiit, anni Hegiræ fluxere quindecim, minus aliquot mensibus. Quod verò ait eundem Eliam decessisse *nocte feriæ sextæ, diei tertiæ Aprilis*, mendum est amanuensis, qui pro *die decima tertia Aprilis*, tertiam scripsit. Nam anno Arabum *quingentesimo octogesimo sexto*, qui erat Christi 1190. Græcorum 1501. feria sexta qua Eliam decessisse Barhebræus, Amrus sepultum fuisse narrat, in decimam tertiam, non tertiam Aprilis incidit.

Golius apud Hottingerum in Biblioth. Orient. pag. 62. de stylo, ætate, & scriptis hujus Auctoris differens; *Continuæ*, inquit, *Orationis exercitiis jam præmissis, pro coronide accedat etiam aliquid ex Christianorum scriptis depromptum. Et quidem ex iis, quæ styli ab Hariræo usurpati formam imitentur. Tales sunt Homiliæ, Paræneses, & Liturgiæ quædam, in Academiæ nostræ Bibliotheca extantes, authore Patriarcha Antiocheno Elia III. qui circa annum Christi* 1180., *quo tempore bellum sacrum in Palæstina gerebant Franci, se vixisse haud uno loco testatum fecit. In codice illo hæc prima occurrit in Natalem Domini brevis homilia, sive allocutio ad Christianos; quam etiam unà cum aliis illis progymnasmatis olim interpretatus fui. Non tamen pro genuino adeò Arabicæ linguæ fœtu censenda est, quàm si à mero & vero Arabe concinnatam constaret. Nam licet Arabicam pro vernacula habuerit idem Patriarcha, tùm & culturæ ejusdem curam operamque dederit, utriusque tamen speciminis facta comparatione discrimen facilè apparebit: scilicet accuratam minus hìc esse dictionem; quandoque etiam Syris, aut Mesopotamiis, nec non Christianis peculiarem.* Hæc ille. Verùm de stylo Eliæ longè aliter sentiunt Amrus & Barhebræus, non contemnendi hujusce rei censores: nec elegantiæ sermonis Arabici detrahit usurpata quandoque Syrorum Christianorum peculiaris loquutio; præsertim verò quum de rebus Theologicis juxta christianam religionem philosophandum est: ut enim Mahometani, ita & Christiani suas hac in re dictiones habent, quæ apud antiquissimos Arabas æquè desiderantur, vel aliter ac hodierno tempore sumuntur. Quod verò Golius Eliam *Antiochenum Patriarcham* dicit, parcendum est homini in rebus ad christianarum Orientis gentium discrimen atque hierarchiam spectantibus prorsùs hospiti. Syri enim Melchitæ, Maronitæ & Jacobitæ Antiochenos quidem Patriarchas suos vocant; nequaquam verò Nestoriani, ut ex horum commentariis satis perspicuum est.

Renaudotius Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 644. Eliam hunc Patriarcham cum cognomine Nisibeno Metropolita confundit. Sic enim ait: *Ita Elias Catholicus eo nomine tertius in expositione fidei, quam scripsit cum esset Metropolita Nisibenus, & in Disputatione cum Viziro Abulkacimo.* Atqui auctor Disputationis cum Viziro Abulcacemo non Elias Catholicus fuit, sed Nisibenus alter Metropolita cognomento Barsinæus, ut suprà dixi hoc tom. pag. 270. quem inter & Eliam tertium Patriarcham anni suprà centum effluxere.

Denique quod Amrus & Barhebræus Eliam quidem patria *Maipheractensem* faciunt, ipse verò Elias vulgo *Haditbensis* dicatur, inde factum existimo, quod Haditbensi patre Maipheractæ natus educatusque sit.

Fecit Interpretationes [1], & Epi-
[1] [2] stolas [2]: Item

NOTÆ.

1 *Interpretationes.* [illegible], hoc est, Homiliæ, seù Conciones Arabicæ ab Elia ad populum habitæ, de quibus suprà differui. Exstant tùm in Bibliotheca Leidensi teste Hottingero in Bibl. Orient. pag. 62. tùm in Vaticana Cod. Arab. 47. hoc titulo prænotatę.

كتاب تراجم الاعياد المارانية تاليف الاب الجاثليق البطرك القديس مار اليا الثالث

Liber Homiliarum de Festis Dominicis, auctore Patre Catholico Patriarcha sancto Mar Elia Tertio. Sunt autem sequentes XX. videlicet.

I. ترجام عيد الميلاد *Homilia de festo Nativitatis:* de qua hæc Hottingerus in Biblioth. Orient. pag. cit. ترجام عيد الميلاد الاب القديس الجاثليق الفطريرك اليا الثالث المعروف بابن الحديثى

Explicatio festi Nativitatis facta à Patre sancto, Catholico Patriarcha Elia III. cognomento Ibn-Hadithio. Prodiit ante hac & Latinè & Arabicè separatim; nunc textum cum Versione dedit celeb. D. Golius, mantissam Grammat. Erpen. recens editæ, pag. 249. Hæc Hottingerus. Eandem ex Arabico latinam fecit & Thomas Gravius, ut liquet ex Catalogo librorum mss. Angliæ Volum. 1. num. 3817. *Expositio, seù sermo in Christi nativitatem Patris Catholici Eliæ Patriarchæ, Latinè ex Arabico per Thomam Gravium.* II. ترجام عيد السيدة الواقع بين الميلاد والدنح

Homilia de festo Dominæ (B.M.Virginis) *quod occurrit inter festum Nativitatis & Epiphaniam.* III. ترجام عيد الدنح *Homilia de festo Epiphaniæ.* IV. ترجام نصف الصوم *Homilia de medio Jejunii quadragesimalis.* V. ترجام احد الشعانين *Homilia de Dominica Hosannarum.* VI. ترجام خميس الفصح *Homilia de feria quinta Paschatis.* VII. ترجام السبت الكبير *Homilia de Sabbato magno.* VIII. ترجام عيد القيامة وهو القريان الاول *Homilia prima de festo Resurrectionis.* IX. ترجام عيد القيامة

ملفن

Homilia altera de festo Resurrectionis. X. ترجام عيد الصلاق *Homilia de festo Ascensionis.* XI. ترجام عيد العنطيقوسطى *Homilia de festo Pentecostes.* XII. ترجام عيد السيدة الواقع فى اليوم الخامس عشر من شهر اب *Homilia de festo Dominæ, quod occurrit die 15. mensis Augusti.* XIII. ترجام عيد الصليب *Homilia de festo Crucis.* XIV. ترجام مار ستيون الشهيد *Homilia de S. Phetione martyre.* XV. ترجام الحاكم والارملة *Homilia de Judice & Vidua*, Luc. 18. XVI. ترجام مريم الخاطية والمعترلى *Homilia de Maria peccatrice & Pharisæo.* XVII. ترجام ابن الشاذ ويقرا فى باعوث نينوى والتوبة ايضا *Homilia de filio prodigo, quæ legitur in Rogatione Ninivitica: nec non de pœnitentia.* XVIII. خطبة وعظية عملها فى جمادى الاخر سنة خمس وثمانين *Oratio parænetica habita mense Gemadi posteriore, anno* Hegiræ *octogesimo quinto* suprà quingentesimum. XIX. خطبة وعظية قالها بماردين فى بيعة العتيقة سنة خمس وسبعين *Oratio parænetica habita in* urbe *Mardin in Ecclesia vetere, anno* Hegiræ *septuagesimo quinto* suprà quingentesimum. XX. خطبة للملاك *Oratio ad Sponsalia.* Aliæ ejusdem argumenti *Orationes* Arabicæ exstant cod. 5. 8. & 30. Tom. 2. Bibl. nostræ pag. 488. & 504. *Orationes II. dicendæ ad monumentum*, cod. 5. Tom. 2. pag. 487. *Paræneses*, ibid.

2 *Epistolas.* Epistola perænetica ad Maarinenses exstat cod. 30. Tom. 2. pag. 503. hoc titulo prænotata: وعظة تصنيف اليا ابن الحديثى لاهل معرين بظاهر نصيبين

Adhortatio auctore Elia Hadithensis filio ad incolas Maarini extra Nisibin. Initium: يا اخوتنا بالجسد المسيح واولادنا فى نسبة الايمان الصحيح جماعة المومنين الاطهار

1 Item emendavit fecitque Preces Quæ inter Seſſiones, & ad Matutinum *recitantur*.

وشعب الله وخيلة المختار المبتاعين بالدم الثمين والقاطنين فى القريه المباركة معربين *Fratres noſtri in corpore Chriſti, & filii noſtri in orthodoxa fide, cœtus fidelium electorum, populus Dei ejuſque generatio electa, redempti pretioſo ſanguine, incolæ benedicti oppidi Maarini* &c. Adhortatoria eſt de contemptu mundi, deque obſervantia diei Dominicæ, in qua Elias affirmat Annunciationem B. M. Virginis contigiſſe; Maarinenſibus autem præcipit, ut à ſervilibus operibus abſtineant, diviniſque officiis atque ſacræ Liturgiæ interſint.

1 *Preces inter ſeſſiones, & ad matutinum.* Ecchellenſis & Hottingerus perperàm, *Orationes deciſionum judiciorum, & matutini*. Sunt autem preces ab Elia Syriacè compoſitæ, quæ à Syris Neſtorianis ad Officium nocturnum, & matutinum recitantur. Nam in Officio Neſtorianorum, quo Horas Canonicas perſolvunt, triplicis generis Preces Pſalmis Hymniſque interſertæ conſpiciuntur: quædam ſcilicet ad Veſperas, aliæ ad officium Nocturnum, & reliquæ ad Matutinum. Exſtant autem in Cod. Syr. Amid. 8. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. Et Nocturnæ quidem Preces, quæ *interſeſſiones* à Sobenſi appellantur, hoc titulo prænotatæ ſunt.

Orationes nocturnæ, & laudationes, & jaculatoriæ, & interſeſſiones. Singulis verò ſive hymnis, ſive Pſalmis totidem ſubjunguntur preces hoc ordine.

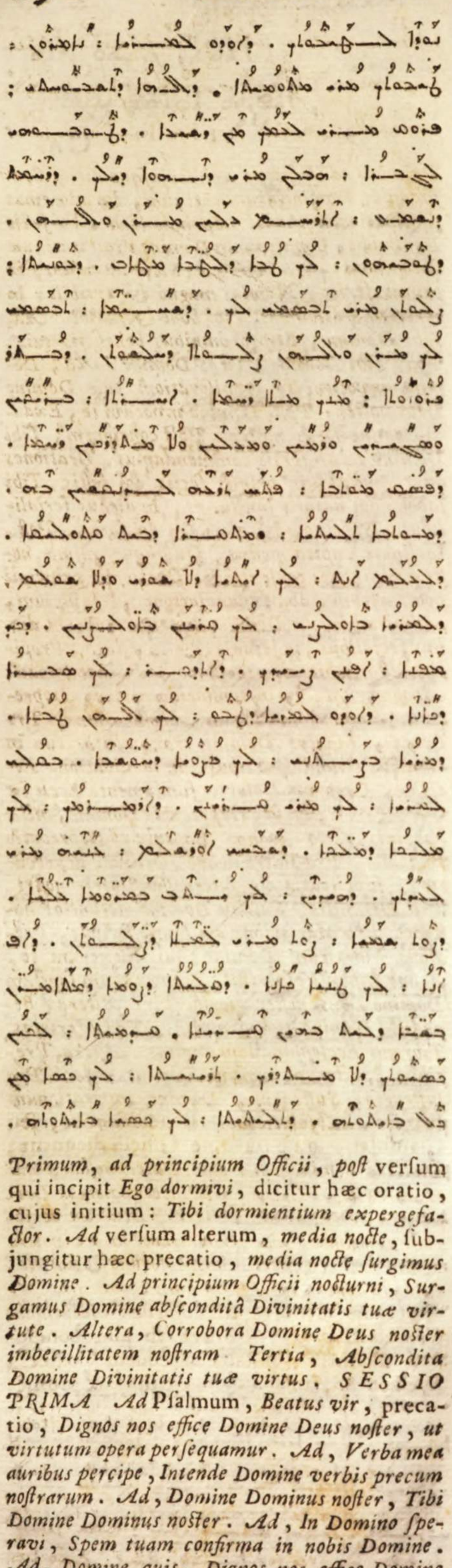

Primum, *ad principium Officii*, *post* versum qui incipit *Ego dormivi*, dicitur hæc oratio, cujus initium: *Tibi dormientium expergefactor*. *Ad* versum alterum, *media nocte*, subjungitur hæc precatio, *media nocte surgimus Domine*. *Ad principium Officii nocturni*, *Surgamus Domine absconditâ Divinitatis tuæ virtute*. *Altera*, *Corrobora Domine Deus noster imbecillitatem nostram* *Tertia*, *Abscondita Domine Divinitatis tuæ virtus*. *SESSIO PRIMA* *Ad* Psalmum, *Beatus vir*, precatio, *Dignos nos effice Domine Deus noster*, *ut virtutum opera persequamur*. *Ad*, *Verba mea auribus percipe*, *Intende Domine verbis precum nostrarum*. *Ad*, *Domine Dominus noster*, *Tibi Domine Dominus noster*. *Ad*, *In Domino speravi*, *Spem tuam confirma in nobis Domine*. *Ad*, *Domine quis*, *Dignos nos effice Domine Deus noster*, *Ad*, *Diligam te*, *Uberibus miserationibus*. *Ad*, *Cœli enarrant*, *Tibi*, *qui omnibus in essentia absconditus es*. *Ad*, *Deus Deus meus*, *Divinitati tuæ glorioſæ*. *Ad*, *Ad te Domine*, *Ad te Domine Deus noster*. *Ad*, *Tibi Domine*, *Te Domine invocamus*. *Ad*, *In te Domine*, *Tibi spes & refugium nostrum*. *Ad*, *Laudate justi*, *Tibi qui à justis glorificaris*. *Ad*, *Judica Domine*, *Tibi Judex*, *cujus rectum judicium*. *Ad*, *Noli æmulari*, *Tibi bone & suavis*. *Ad*, *Domine ne in furore tuo*, *Ne corripias nos Domine in ira tua*. *Ad*, *Beatus qui*, *Tibi dives in charitate*. *Ad*, *Deus audivimus*, *Tibi creator*, *& benefactor noster*. *Ad*, *Omnes gentes*, *Tibi Rex decore*. *Ad*, *Deus deorum*, *Tibi Deus deorum*. *Ad*, *Dixit impius*, *Tibi impiorum perditor*. *Ad*, *Miserere mei*, *Miserere nostri Domine Deus noster*. *Ad*, *Eripe me ab homine*, *Eripe nos Domine Deus noster* · *Ad*, *Dominum expectat*, *Te Domine expectant animæ nostræ*. *Ad*, *Te decet*, *Tibi Domine laudem offerimus*. *Ad*, *Exurgat Deus*, *Exuberent Domine Deus noster miserationes*. *Ad*, *Salvum me fac Domine*, *Tibi qui vitam nostram tua clementia custodis*. *Ad*, *In te Domine speravi*, *In te Domine speramus*. *Ad*, *Deus bonus*, *Tibi longanimis*. *Ad*, *Gratias agimus tibi*, *Gratias agimus Domine noster miserationi gratiæ tuæ*. *Ad*, *Popule meus attende*, *Tibi sapiens director*. *Ad*, *Deus venerunt*, *Salvum fac populum tuum Domine*. *Ad sessionem*, *Tibi thesaurus beneficiorum*. *Post concionem*, *Qui justorum preces audis*. *Altera*, *Tibi precum exauditor*. *SESSIO SECUNDA* *Ad*, *Deus stetit*, *Tibi Rex regum*. *Ad*, *Benedixisti Domine*, *Placeat tibi Domine precatio servorum tuorum*. *Ad*, *Fundamenta ejus*, *Confirma Domine fundamenta Ecclesiæ tuæ*. *Ad*, *Misericordiam Domini*, *Effunde super nos Domine miserationes tuas*. *Ad*, *Domine refugium*, *Tibi omnipotens*. *Ad*, *Dominus regnavit*, *Tibi adorande & glorioſe*. *Ad*, *Laudate Dominum*, *Canticum Domine novum*. *Ad*, *Dominus regnavit iraſcantur*, *Tibi qui ſedes ſuper currum Cherubim* *Ad*, *Domine exaudi*, *Qui debita peccatorum dimittis*. *Ad*, *Benedic anima mea*, *Tibi creator naturarum omnium* *Ad*, *Confitemini Domino*, *Tibi confiteamur Deus noſter bone*. *Ad*, *Confitemini Domino*, *in ſæculum*, *Confiteamur gratiæ tuæ*. *Ad*, *Confitemini Domino*, *dicant*, *Gratia tua Domine quæ à ſæculo eſt*. *Ad*, *Deus laudis meæ*, *Libera Domine populum tuum ab impiis*. *Ad*, *Beatus vir*, *Concede nobis Domine*, *ut tui ſimus*. *Ad*, *Dilexi*, *ut audiat*, *Miſerere noſtri Domine Deus noſter*. *Ad*, *Beati*, *Tibi bone qui bonis benefacis*. *Ad Canticum*, *Deprecatio noſtra placeat tibi*. *Ad Feriales*, *Placeat tibi Domine Deus noſter deprecatio tenuitatis noſtræ*. *Poſt Concionem*, *A te qui plenus miſerationibus es* *Altera*, *Benedictæ*, *adorandæ*, *ſuperexaltatæ*, *& incomprehenſibiles miſerationes*. *Inter Seſſiones*, *Qui januam tuam pulſantibus aperis*. *SESSIO TERTIA*, *quæ Catholici appellatur*. *Ad*, *In ſæculum es*, *Tibi Ens principii & finis expers*. *Ad*, *Ad Dominum quum tribularer*, *Te Domine in tribulationibus noſtris invocamus*. *Ad*, *In convertendo*, *Converte nos ad te*. *Ad*, *Memento*, *Tibi ſpes juſtorum*. *Ad*, *Confitemini Domino*, *quoniam bonus*, *Deus noſter bone*. *Ad*, *Domine probaſti me*, *Tibi ſcrutator cogitationum*. *Ad*, *Voce mea ad Dominum*, *Te Domine invocamus*. *Ad*, *Exaltabo te*, *Tibi*

Rex

Rex regum. Ad, Lauda Jeruſalem, Exaudi Domine Eccleſiam tuam. Ad, Tunc, Tibi qui in altiſſimis habitas. Ad, Attende cœlum, Attende Domine verbis precum noſtrarum. Ad, Ego quoque, Tibi juſte æmulator. Ad Antiphonas Jejunii, quæ in hebdomadis dicuntur, in quibus nullæ lectiones ſunt, prima, Naturæ tuæ abſconditæ & incomprehenſibili. Altera, Tibi qui eſſentia tua omnibus abſconditus es. Tertia, Tibi qui eſſentia tua abſconditus es.

Quæ verò Preces *ad Officium Veſpertinum* recitantur, in eodem Cod. Syr. Amid. 8. nocturnis præmittuntur in hunc modum.

Preces ad Matutinum Festorum, editæ à Patre nostro sancto Mar Elia tertio Catholico. Primùm in Festo Nativitatis, initium, *Tibi Fili abscondite à sæculo, qui natus es ex Patre sine tempore &c.* Altera de Nativitate, ab eodem emendata. *Tibi Fili æterne ac temporalis.* In commemoratione Sanctæ Mariæ, ejusdem Mar Eliæ. *Tibi magna ac æterna lux.* Altera de Sancta Maria, auctore Mar Scialita Rhesinensi. *Deus universorum Domine, qui ineffabili gratia tua.* In festo Epiphaniæ, emendata à Mar Elia. *Tibi Rex Regis filius, & lumen de lumine.* Altera de Epiphania. *Tibi magna luminarium lux* Feria secunda Rogationis Ninivitarum ad primam Sessionem, ejusdem religiosissimi Mar Eliæ. *Tibi fons bonitatis.* Altera ejusdem. *Tibi mare exundans & immensum.* Ad secundam Sessionem feriæ secundæ Rogationis, ejusdem Mar Eliæ. *Virga tua, Domine Deus noster.* Altera. *Sursum attolle Domine Deus noster deprecationem tenuitatis nostræ ad cœlum sanctuarii tui.* Ad primam Sessionem feriæ tertiæ Rogationis, auctore Mar Scialita. *Eja Domine Deus misericordiæ.* Altera auctore Mar Georgio Arbelensi. *Deus Deorum, quare dereliquisti nos.* Ad secundam Sessionem feriæ tertiæ Rogationis, auctore Mar Elia Nisibeno. *Tibi, ostium magnum, quod pereuntibus apertum est.* Altera. *Deus universorum Domine.* Ad primam Sessionem feriæ quartæ Rogationis, auctore eodem Elia Nisibis Episcopo. *Tibi magnum scientiæ mare.* Altera. *Exaudi*

affli-

CAPUT CXCV.

Jesujabus Episcopus Nisibis.

1 Mar Jesujabus 1 Bar-Malchon Sobensis habet Quæstiones
2 Grammaticas, & Orationes 2,

هُنُم مُعْمَحْسُوص دُن مَلْكُم
وَرُحُا لِمُكْم مُعْلَا
مُعْمَعُمُا : مُحْمَمُا :
Et : ١٧٥٥

afflictorum clamorem. Ad secundam Sessionem feriæ quartæ Rogationis. *Fons miserationum indeficiens*. Ad absolutionem & benedictionem quæ incipit his verbis, *Amen*, *Benedic Domine*, auctore Mar Elia Nisibis. *Benedic Domine populo tuo te invocanti*. In commemoratione Sanctorum, ejusdem Mar Eliæ Catholici. *Tibi Sol minimè sphæricus*. Altera, ejusdem Mar Eliæ. *Tibi lux & filius lucis*. Ad feriam sextam Defunctorum, ejusdem Mar Eliæ. *In die illa magna ac tremenda Domine*. Altera. *Quum mundus cessabit*. Item Preces pro Dominica ingressus Jejunii. *Tibi Deus noster bone & Rex noster misericordiarum plene*. Altera *Deus universorum Domine, qui propter magnam tuam charitatem*. Pro feria secunda majoris hebdomadæ. *Suscipe Domine Deus noster*. Altera *Lux gloriosa*. Altera pro Dominicis Jejunii auctore Mar Georgio Arbelæ Episcopo. *Concede nobis Domine Deus noster*. Altera religiosissimi Eliæ Catholici. *Suscipe Domne Deus noster purum servorum tuorum jejunium*. In festo Hosannarum, Mar Eliæ *Tibi Rex æterne*. Altera ejusdem *Tibi Rex decore & gloriose*. In magno festo Resurrectionis, ejusdem Mar Eliæ. *Tibi Sol æterne qui à sæculo*. Altera ejusdem. *Tibi lux æterna & nequaquam humana*. In festo Ascensionis, ejusdem Mar Eliæ. *Tibi oriens gloriose ex alto*. Altera ejusdem *Tibi gloriose & fortis*. In festo Pentecostes, ejusdem. *Tibi, abscondita & beata natura*. Altera, auctore religiosissimo Paulo Anbaræ. *Tibi ens æternum Deus*. Oratio Adorationis in Liturgia, auctore Mar Elia. *Tibi natura abscondita & excelsa*. Altera ejusdem *Benedictus es qui in terrestri Ecclesia tua adoraris*. In festo Transfigurationis, emendata à Mar Elia. *Eja Domine Deus noster, aperiantur fores*. Altera. *Suscipe Domine Deus noster tenue nostrum ministerium*. In festo Crucis, religiosissimi Mar Eliæ. *Tibi mare absconditum & immensum*. Altera ejusdem. *Tibi Sol loco nequaquam definitus*. In dedicatione Ecclesiæ, auctore Presbytero Abulezzo Chadri. *Tibi mare mysteriis imperceptibile*. Altera ejusdem. *Domine Deus virtutum, qui sedes super Cherubim. Absolutæ sunt ope Domini ac Dei nostri Jesu Christi Preces Abu-Halimi*, hoc est, Eliæ III. *Et laudes Deo*. Hactenus ex Cod. Syr. Amid. 8. Porrò eædem ferè Preces exstant in Codicibus Syriacis Amid. 1. & 10. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. & 583. & in Cod. Syriaco 1. Tom 2 pag. 488.

1 *Jesujabus* Malchonis filius, Sobæ seù Nisibis Episcopus à Jaballaha hujus nominis secundo Patriarcha, qui Sobensem Ecclesiam antea rexerat, ordinatus fuit anno Græcorum 1501. Christi 1190 idemque trigesimo secundo post anno Sabarjesum ejusdem Jaballahæ ex fratre nepotem ac in Sede Patriarchali successorem anno Græcorum 1513. Christi 1222 ordinavit unà cum cæteris Metropolitis & Episcopis, quos ex Amro enumeravi Tom. 2. pag. 453. Sub altero Sabarjesu Messiæ Bagdadensis filio decessit, substituto in ejus locum Machicha, quem anno Græcorum 1568. Christi 1257. ex Metropolita Nisibis in Patriarcham electum fuisse ex eodem Amro dixi Tom. cit. pag. 455. Fuit & Jesujabus alter ejusdem Nisibenæ Sedis Metropolita, quem Amrus refert anno Græcorum 1403. Christi 1092. ordinationi Machichæ Patriarchæ interfuisse. Vide Tom. 2. pag. 448.

2 *Orationes*. Jesujabi *Fides* refertur ab Amro in libro Theologico, cui *Turris* titulum imposuit. Extat autem Arabicè in cod. 41. Tom. 10. Biblioth. Orient. pag. 509. quæ quum planè orthodoxa sit, à nobis nequaquam prætermittenda est, ut hinc pateat, in exponendo Incarnationis mysterio mirum quantum Nestoriani inconstantes fuerint. Sic autem se habet. امانة يعتقدها النصارى السريانيون المشارقة من انشا الاب القديس ايشوعياب مطران نصيبين المعروف بابن ملكون قدس الله نفسه وطهر روحه ورزقنا بركة صلاته امين . اقول انا البايس ايشوعياب المطران برسم نصيبين وهوفركياها ان اعتقادى وامانتى فى السيد المسيح انه الاه كامل وانسان كامل ابن واحد هو ابن الله وابن البشر شخص واحد . وانه لم يكن انسانا ثم اتحد باللاهوت لكن كل جز من البشريه لم يوجد الا متحدًا باللاهوتية وان مريم العذرى ولدت الاها كاملا وانسانا كاملا ابنا واحدًا هو الرب المسيح . وان هذا الاتحاد

الاتحاد لم يكن عرضيًا يمكن فيه المفارقة لكن
باق دايمًا . وان خواص الطبيعة اللاهوتية
وخواص الطبيعة الناسوتية موجودة فى المسيح
الواحد فما بناسوته المتحدة . ولم يزل الاتحاد
باقيًا فيه . لانه كان متحدًا وهو على الصليب وفى
المقبرة المقدسة . وفارقت النفس الجسد فى الموت
ولم تفارق اللاهوت الناسوت لكن كان الاتحاد
باقيا باللاهوت فى النفس المفارقة للبدن وفى
البدن الذى قبل الالام . ومبدا الاتحاد انما كان
اذ بشّر ملاك الرب لمريم السيدة واذعنت له
وامنت الى قوله وقالت ليكن لى كقولك . فوقع
الاتحاد بين لام ليكن الى كاف كقولك . ومع
قولنا ان مريم ولدت المسيح معناه انها ولدت
الله الابن احد اقانيم الثالوث المتحد بالبشرى
الذى قال فيه الانجيل المقدس انه ابن داود وابن
ابراهيم وهو ابن واحد لمريم العذرى ولله الاب .
وقولنا مريم ولدت المسيح هو قولنا مريم ولدت
الله ولكن بشرط انه الله الابن المتحد بالبشرية .
واللفظ عبارة عن المعانى . ولفظة المسيح عبارة عن
الاله الكامل والانسان الكامل . واما لفظة الله
تعالى فتطابق الثالوث المقدس وتتضمن الابن
وتتضمن روح القدس . فاذا قلنا مريم ولدت
الله يتخيّل الجاهل انها ولدت اما الثالوث
المقدس او روح القدس ما لم نفسّر بانها ولدت
الله الابن المتحد بالبشرية .
واذا احتاج الى التفسير فالله الابن المتحد هو
المسيح بلفظ واحد . فصار قولنا مريم ولدت
المسيح لفظة واحدة وجيزة مطابقة للاهوت
والناسوت مثل مطابقة لفظة الله للثالوث المقدس .
فالمسيح اذن مسيح واحد ابن واحد ذو طبيعتين
لاهوتية وناسوتية شخص واحد فرصوف واحد .
هذا ما نعتقده ونراه انا وجميع اهل ملتى
النصارى المشارقة . ولله المجد
والحمد والتسبيح امين

nitatis partem nunquam exſtitiſſe, niſi unitam divinitati. Mariam porrò Virginem Deum perfectum hominemque perfectum, Filium unum, qui eſt Dominus Chriſtus, peperiſſe. Hanc autem unionem non fuiſſe accidentalem ſeparationi obnoxiam, ſed permanentem atque perpetuam. Proprietates etiam naturæ Divinæ atque proprietates naturæ humanæ in uno Chriſto exiſtere; quæcumque videlicet inſunt humanitati ejus unitæ. Neque verò aliquando Unionem defeciſſe: quoniam Unionem retinuit etiam in cruce, & in ſancto ſepulcro. Et animam quidem à corpore per mortem ſeparatam fuiſſe; Divinitatem autem ab humanitate minimè ſeparatam, ſed Unionem Divinitatis cum anima à corpore ſejuncta, & cum corpore quod paſſionem ſuſceperat, perſeveraſſe. Initium porrò Unionis factum fuiſſe, quum Angelus Domini Dominæ Mariæ nuncidvit, ipſaque eidem annuit, ejuſque verbis conſenſit, dicens, Fiat mihi ſecundùm verbum tuum. Unionem itaque contigiſſe eo ſpatio, quo cæpta & abſoluta ſunt prædicta verba, Fiat mihi ſecundùm verbum tuum. Quod autem dicimus Mariam Chriſtum peperiſſe, id hunc facit ſenſum, illam nempè peperiſſe Deum Filium unum ex perſonis Trinitatis unitum humano (hoc eſt, humanitati, ut ex antecedentibus & conſequentibus liquet, videturque mendum Amanuenſis, qui البشرى *humanum*, pro البشرية *humanitate* ſcripſerit.) *de quo ſanctum Evangelium dixit, eſſe filium David & filium Abrahæ: idem enim eſt unuſque filius Mariæ Virginis & Dei Patris. Quod itaque dicimus Mariam peperiſſe Chriſtum, idem eſt ac ſi dicamus Mariam peperiſſe Deum, quatenus tamen Deus Filius eſt humanitati unitus. Et voces quidem ſenſus indicant. Vox autem* CHRISTUS *ſignificat Deum perfectum & hominem perfectum: vox verò* DEUS *excelſus, ad ſanctam Trinitatem communiter refertur, & Patrem atque Filium ac Spiritum ſanctum complectitur. Quare quando dicimus Mariam peperiſſe Deum, ſuſpicabitur inſipiens illam peperiſſe aut ſanctam Trinitatem, aut Patrem aut Spiritum ſanctum: nec planè ſignificamus eam peperiſſe Deum Filium unitum humanitati. Quare expoſitione indiget. Deus autem* Filius *unitus, Chriſtus eſt unico vocabulo expreſſus. Hinc factum eſt, ut dicamus Mariam peperiſſe Chriſtum unico vocabulo complectente divinitatem & humanitatem, ſicut vocabulum Deus ſanctam Trinitatem complectitur. Chriſtus itaque eſt unus Chriſtus, unus Filius, habens duas naturas divinam & humanam, una perſona, unum proſopon. Hoc tandem eſt, quod profitemur & credimus ego, & omnes gentiles mei Chriſtiani Orientales: Deo autem ſit gloria, laus, & hymnus Amen.* Nimirùm doctiores Syri ſive Monophyſitæ ſive Neſtoriani, Theologicarum rationum pondere victi, catholicam veritatem ſine ambagibus aliquando confeſſi ſunt. Quod autem in eadem illa fide ſeipſum, ſuoſque ſectarios ſemper & ubique vixiſſe Jeſujabus ait, id verò non modo certis documentis demonſtrare nequit, ſed etiam ex propriis ipſius ſcriptis contrarium oſtenditur: Neſtorianum enim dogma

Fides, quam profitentur Chriſtiani Syri Orientales, conſcripta à ſancto Patre Jeſujabo Metropolita Niſibeno, cognomento Ben-Malchon, cujus animam ſanctam efficiat ſpiritumque purificet Deus, nobiſque precum ejus benedictionem largiatur, Amen. Ego pauper Jeſujabus Niſibenſis Eccleſiæ ejuſque provinciæ Metropolita hanc profiteor fidem in Chriſtum Dominum, & credo eum eſſe Deum perfectum & hominem perfectum, unum Filium, eundemque filium Dei & filium hominis, unam perſonam. Neque verò hominem antea fuiſſe, deinde unitum Divinitati, ſed quamlibet huma-

in

·Et 1 Epistolas, cum Canticis.

ثلاثة : كمر خمتسا.

CA-

in Apologia adversùs Ignatium Jacobitarum Patriarcham ex professo defendit, ut ex sequentibus liquet.

1 *Epistolas*. *Epistola* Arabica *ad Saidum Diaconum*, seù Apologia pro Nestorianis *adversùs Ignatium Syrorum Jacobitarum Patriarcham*, exstat in Cod. Arab. Vat. 49. à fol. 222. cujus scribendæ occasio hæc fuit. Ignatius David, qui ex Maphriano in Jacobitarum Patriarcham anno Græcorum 1533. Christi 1222. electus fuit, epistolam dederat ad Saidum Nestorianum Diaconum & in Bagdadensi aula scribam, in qua Syros Nestorianos tamquam sectam nuper exortam traducebat. Saido verò Ignatii literas sibi transmittenti responsionemque ad ejus objecta postulanti, Apologiam hanc Jesujabus conscriptam mittit, hoc usus exordio.

بسم الاله الحى المحيى

ورد الكتاب الكريم الصادر عن الريس الاجل الشماس المومن المقدم فى الامانة الارتدكسية المخصوص بالعقيدة الصادقة الفطروسية وجيه الدولة فخر الكتاب سعيد حرس الله فى درجات العلى علوه وادام دوام عالم السما سموه واسبغ عليه نعمه وكمل لديه قسمه بصلوة السيدة الطاهرة والدة السيد المسيح وشفاعة رسول المشرق مار ماری السليح امين. فقبلته وقبلته وفى محل كتب التذويل انزلته ووقفت من فحواه على جميع معناه وشكرت همة جمعه على صادق امانته وسالت الله مزيده من فضله واحسانه بطوله وامتنانه وكان ورد معه المكتوب الى سيادته من الاب الفطرك الكبير العالم الفاضل القديس مار اغناطيوس اليعقوبى ادام الله قدسه ونور ببوارق الحق نفسه ليضمن ما اقتضاه راى افضله وتبيينه. ولما وقفت على مضمون اسطره: اخذنى العجب من مملیه ومصدره كيف صدرت تلك الالفاظ والمعاني الظعيفة عن سيد مثله من ارباب الرتب الشريفة. وهو بسعادته التمس من بوسى الكلام بما عندى عما قذف به هذا الاب القديس اهل مذهبنا خبطا ومجانا وادعاه فيهم ظلما وعدوانا وان اورد فيه ما تصل فيه المعرفة اليه وان لم يكن المقصود بذلك الردّ عليه اذ

In nomine Dei vivi & vivificantis. Jesujabus humilis Metropolita Sobæ & Armeniæ salutem dicit castitati tuæ, precaturque, ut firmus & immobilis persistas in veritate fidei tuæ Amen. Pervenit dulcissima epistola transmissa à nobili principe, fideli Diacono, Orthodoxæ fidei vindice, veræ Petri religionis cultore, primario Aulæ ministro, Scribarum decore, Saido. Conservet, oro, Deus excelsam ipsius dignitatem, perpetuamque ac stabilem instar cælestis sæculi reddat, suaque super eum beneficia effundat, suorumque ipsum charismatum ubertate cumulet atque perficiat, precibus Dominæ immaculatæ matris Christi Domini, & intercessione Apostoli Orientis sancti Maris Apostoli, Amen. Epistolam, inquam, accepi, & complexus sum instar divinitus inspiratæ Scripturæ: quumque eam perlegissem, comprehensosque in ipsa sensus percepissem, in laudes auctoris prorupi propter synceram ipsius fidem, Deum enixè rogans, ut uberiores eidem gratias largiatur. Simul autem accepi & transmissam ad ejus Dominationem epistolam à Patre Patriarcha magno, docto, præstante, sancto, Domino Ignatio Jacobita, cujus sanctitatem Deus conservet, animamque radiis veritatis illustret, ut quod sibi ejus præstantia demonstrandum suscepit, id assequatur. Quum verò inclusos ejus versibus sensus attentè inspexissem, miratus sum, quod talia tamque inepta verba tanto tantaque dignitate prædito viro exciderint. Ejus itaque, quem suprà laudabam, viri beatitudo imbecillitatem meam rogavit, ut quæ ab hoc sancto Patre adversùs nostræ religionis homines injuria & ex sola simultate oppositæ sunt, ad ea pro viribus, & quantum facultas ingenii mei patitur, responderem: quam certè provinciam non eo fine suscepi, ut homini contradicerem, quum inter eos, qui Sacerdotio initiati sunt, per sacros canones nequaquam liceat minori majorem instituta disputatione impugnare &c.

Pergit referre, Saidi precibus se victum, ad conscribendam præsentem Apologiam animum applicuisse: Adversarii verò objectiones ad tres classes reducit; inquiens:

ولان سداده كثر التماس المطلوب وجعله من المرغوب فيه المحبوب اقتضى قانون المحبة الشروع فيه طاعة لمحبته ولو انكشف ما ستره الله من مناقصى برحمته. بل ليس نص الكتاب مما يحسن وضع لفظه ليوخذ حينيذ فى نقضه. لكنى التق من معانيه ما رايته معراه واتكلم فيه بايد من الرب ما اعطاه. فمنها قوله ان امانة البسباطرة متجددة وليست قديمة سليحية

دعوى مخالفة جعلها به مذهبا للمومنين ولا
ظهر فيه مخالف دينى اجمعت عليه لصدّه
مجامع البيعة واحتيج له الى مدوسات
تجددت بها قوانين الشريعة كما جرى ذلك
بالمغرب فى سالف الازمان وتغيرّت فيه على
التراخى اصول الايمان لكن الذى تسلمه
المشارقة عن السادة السليحيين ما زالوا عليه الى
الان ثابتين . فهو اذن اقدم من ساير المذاهب
المنسوبة الى اشخاص بسمه غير السيد المسيح .
ومع ذلك فنحن المشارقة لم يكن القديس مار
نسطوريس فطركًا لنا . لان فطركنا فى ذلك
العصر كان مار داديشوع وهو السادس عشر من مار
مارى احد السبعين تلميذ مار ادى الذى هو
تدى احد الاثنيعشر . وهذا مار مارى هو ناصب
كرسى المشرق عن رابه تادى الموافق فى تلماذ
الجهات المشرقية لمار ثوما احد الاثنيعشر ايضًا .
وفطاركة المغرب قبل ساير المجامع الكاينة به
واختلاف المذاهب فيه لما تحققوا صحة امانة
المشارقة وكثرة المومنين المحتاجين الى قبول
درجات الكهنوت منهم وافقوهم وسلّموا اليهم فى
اقامة الفطرك بالمشرق واعطا مواهب
الاسيامينية وكتبوا اليهم بامضا ذلك وقالوا اننا
معكم فيه بالروح . وكان سبب هذا التسليم
نكاية جرت على قوم من الابا توجّهوا الى
المغرب لقبول الاسيامينة فاتهموا بالتجسيم
لاختلاف الممالك فصُلب اثنان من الابا .
فاوجبت الشفقة الالهية والمحبة المسيحية اعفا
المومنين من اقتحام المشاق والتعرّض للهلاك .
فسلّموا الى الجاثليق بالمشرق ان يكون فطركًا ايضًا .
وما زال فطاركة المشرق مذ ذاك ياخذ احدهم
عن الاخر هذه الامانة ويتسلّمها من بعده الى
يومنا هذا . فهى اذن تسليمة قديمة جدًا .
واما حال نسطوريس فانه لما رُتّب فطركًا على
القسطنطينية كتب المغاربة الى المشارقة اخبروا
بولايته وصحة امانته وان روح القدس تحل على
قداسه حلولًا جليًا . فكرمّه المشارقة وقبلوه
للاخبار بهذه الحال . ولما وقعت المشاجرة بينه
لقورللوس فيما بعد احرم كل واحد منهما
واساقفته . ومقالة نسطوريس لما وقف عليها مار
يوحنا فطرك انطاكية الذى كان اختير ان يكون
حاكمًا فى المقالتين استحسنها وصوّبها واطلقه من
الحرم . ومقالة قورللوس لما وقف عليها استخشنها
وخطاها

ومنها ان ليس للنساطرة ولا دير واحد لان
الاديرة قديمة ومذهبهم حادث متجدّد . ومنها
ان قول النساطرة بالجوهرين والقنومين فى المسيح
يوجب زيادة فى الثالوث .
والثالوث لا يقبل الزيادة .

Quoniam verò id à me ejus (id est, Saidi) *præstantia, tamquam sibi maximè exoptatum, etiam atque etiam popoſcit, charitatis præcepto motus, parendum viro officioſiſſimo duxi ; etſi quos Deus imbecillitatis meæ defectus miſericorditer contexerat, hoc pacto in propatulum prodituros cernerem. Verùm non is eſt Epiſtolæ illius* (ab Ignatio conſcriptæ) *textus, ut hìc ad verbum referri mereatur, eique confutationem ſubjungi neceſſe ſit : ſed ſummam illius decerpam, meamque Deo juvante reſponſionem, quæcumque tandem ſit, apponam. Ait igitur ille primùm, Fidem Neſtorianorum novam recentemque eſſe, non antiquam & Apoſtolicam. Deinde Neſtorianos nullum habere monaſterium, quum monaſteria quidem antiqua ſint, eorum verò ſecta nuper exorta. Denique Neſtorianos, quum duas in Chriſto ſubſtantias duaſque perſonas dicunt, Trinitati additamentum facere ; Trinitas verò additamentum nequaquam admittit.*

Quid ad hæc Jeſujabus dicat, audiamus. Etſi enim multa jactanter, ut ſolent Hæretici, & ſine ullo veritatis fundamento de ſua ſecta ejuſque auctore Neſtorio effutiat ; non alienum tamen puto ab inſtituto noſtro ejus verba referre, ut quales ſint populares Neſtorianorum traditiones, ſeù potius errores, Chriſtianus lector agnoſcat, & quantum à centro veritatis aberret qui abEccleſiæ catholicæ doctrina recedit. Ad primam igitur Ignatii objectionem ita reſpondet :

اما قوله ان امانة النساطرة متجددة فان كان
يشير الى المومنين بالنسطورية التابعين مقالة
القديس مار نسطوريس فى عصره فليس ذلك
متجددًا بالقياس الى الموسومين باليعقوبية . لان
زمان نسطوريس اقدم من زمان يعقوب بتسعين
سنة . فالنسطورية بذلك اقدم من اليعقوبية .
وان اخذ قوله مطلقًا فنسطوريس له نحو
ثمانماية سنة . وما هذا عصره لم يكن الان
حادثًا وقد كان ايضا معاصرًا لقورللوس المناقض
له . فهما متساويان اذن فى القدم والحدوث .
وان كان يشير الى تسميتنا نحن المشارقة بالنسطورية
فانه ان كانت التسمية على زعمه تجددّت لنا
فالامانة والعقيدة السليحية معنا قديمة جدًا
من عهد السليحيين الذين تلمذوا المشرق لم
يغيرّها مغيّر . والدليل على ذلك انه لم يظهر
بالمشرق من المنسوبين الى التمسّك بمذهب
النصرانية من ابدع بدعة فى الدين ولا من ادعى

وخطاها واونقه بالحرم . ونسطوريس لشخوصه عن
منصبه رغبة فى الزهد وهربًا من الشغب صار
كالمنفى وان كان مستعفيا . وقورللوس بمعاونة
الملكة دام فى منصبه مقيمًا على دعوى مذهبه .
ومن بعد ذلك لما بلغت المشارقة المقالة المنسوبة
الى نسطوريس شاهدوها مطابقة لما تعلّموه من
السادة السليحيين . ولعلّها غير ما تدعيه
اليعقوبية الان فى النسطورية . لاننا شاهدنا
اشخاصًا ذو ميزة فى اليعقوبية وكتبًا منسوبة الى
ايمة منهم وهم يقولون معتقدين بان النسطورية
تقول ان اتحاد اللاهوت بالناموت فى السيد
المسيح وقع بعد العماد عند حلول الروح وصوت
الاب . وهذا ما لا نقوله نحن المشارقة ولا
رايناه فى الكتب المنسوبة الى نسطوريس ونحن
نحرم فيمن يقول هذا القول ويتخذه عقيدة وانما
نحن نعتقد ونقول ان الاتحاد وقع منه البشارة
من ملاك الرب للسيدة مريم بظهور السيد المسيح
منها عندما اذعنت وامنت وصدقت وقالت ها
انا امة الرب فليكن لى كقولك . وهذه عقيدة لنا
قديمة سليحية غير متجددة .

Quod autem ait, novam esse recentemque Nestorianorum fidem, si quidem de Nestorianis loquitur doctrinam sancti domini Nestorii sectantibus ejusque coævis, ea sanè nequaquam nova appellanda est, comparatione præsertim facta cum illis, qui Jacobiticam sectam tenent: Nestorii enim ætas Jacobi tempora annis nonaginta antecedit, adeòque Nestorianismus hac ratione Jacobitismo antiquior est. Absolutè autem loquendo, jam elapsi sunt Nestorio anni circiter octingenti: qui verò ætatem hujusmodi habet, nequaquam recens dici potest. Præterea fuit Nestorius æqualis Cyrillo ipsius adversario. Ambo igitur & antiquitate & novitate pares sunt. Si verò loquitur de Nestorianismi appellatione nobis Orientalibus imposita, etsi hoc nobis nomen ex ejus sententia serò tandem & nuper adhæsit, fides tamen & Apostolica religio antiquissima nobis est jam inde ab ævo Apostolorum, qui Orientem docuerunt, nec ab ullo unquam mutata. Idque ex eo probatur, quod nemo ex iis, qui christiana religione censentur, hæresim ullam in Oriente excogitavit, aut novam contrariamque doctrinam pro vera fidelibus propinavit: nec ullus hæresiarcha exstitit, adversùs quem Concilia Ecclesiæ congregari, ejus scilicet impugnandi causa, opus fuerit, aut Synodos haberi ad instaurandos legis canones, quemadmodum exactis temporibus in Occidente contigisse deprehendimus, in quo fundamenta fidei propter relaxationem immutata sunt: sed quod Orientales à dominis Apostolis traditum accepere, id invariatum usque in præsentem diem retinent. Hæc itaque ipsorum religio cæterarum omnium antiquissima est, quæ nomini cujuspiam inscribuntur, si Christum Dominum excipias. Adde, quod sanctus dominus Nestorius nequaquam nobis Orientalibus Patriarcha præfuit: noster enim per ea tempora Patriarcha erat dominus Dadjesus, sextus decimus scilicet à domino Mari, qui fuit unus ex Septuaginta idemque discipulus domini Adæi, seù Thaddæi unius ex Duodecim. Hic autem dominus Maris fundator est Sedis Orientis, accepta potestate à magistro suo Thaddæo, qui unà cum domino Thoma, uno itidem ex Duodecim, Orientalibus regionibus Evangelium annunciavit. Ad hæc Patriarchæ Occidentis, antequam Concilia ibi congregari, aut schismata exoriri cœpta fuissent, quum veritatem fidei Orientalium compertam haberent, numerumque fidelium eò crevisse cernerent, ut Sacerdotii Ordines ab eis illos accipere necesse esset, indulserunt ejsdem consenseruntque, ut Patriarcham in Oriente constituerent, qui chirotoniæ munera largiretur: literasque ad eos hac de re dederunt, quibus se ajebant in spiritu cum ipsis consentire. Causa autem hujus concessionis, calamitas fuit, quam Patres quidam subiere, quum Occidentem, sacros Ordines accepturi, petiissent: intercedente enim inter utrumque Imperium simultate, velut exploratores delati fuere, & ambo in crucem acti. Tùm verò divina commiseratio christianaque charitas postulavit, ut fideles ab hujusmodi vitæ discrimine inposterum eximerentur; ne scilicet in pericula ipsi sponte ruere, vel ab aliis conjici viderentur. Catholico itaque Orientis concessere, ut Patriarchalibus ipse quoque privilegiis gauderet. Nec destitere Patriarchæ Orientis ab illo tempore hanc fidem alter ab altero traditam accipere successorique veluti hæreditatem relinquere usque in præsentem diem. Antiquissima igitur traditio est. Jam ad Nestorium quod spectat, ubi ille Constantinopoleos Patriarcha ordinatus est, datis ad Orientales literis, collata sibi dignitate ipsum de fide rectè sentire, sanctum præterea Spiritum visibili specie super ejusdem Liturgiam descendere, Occidentales significarunt. Quamobrem ab Orientalibus summo in honore habitus fuit. Quum autem dissidium posthæc ipsum inter & Cyrillum exortum fuisset, alter alteri anathema dixit. Similiter & utriusque factionis Episcopi. Porrò dominus Joannes Patriarcha Antiochenus, qui Judex illius controversiæ delectus fuerat, postquam Nestorii atque Cyrilli doctrinam inspexisset, illum quidem laudavit absolutumque ab excommunicatione censuit; Cyrillum verò tamquam falsi dogmatis auctorem, anathemati subjecit. At verò Nestorius, qui à Sede sua aberat, solitudinis amore captus, ut dissensiones evitaret, velut exulem se habebat, etsi sponte abdicasset. Contrà Cyrillus Imperatricis ope Sedem cum doctrina retinuit. His ita gestis, quum ad Orientales Nestorianum dogma pervenisset, ipsum compererunt iis prorsùs consentaneum, quæ à dominis Apostolis tradita acceperant: & quidem ab eo alienum, quod modò Jacobitæ Nestorianis affingunt. Nam doctos quosdam Jacobitas ejusque sectæ primarios viros deprehendimus in libris suis affirmantes, Unionem Divinitatis cum humanitate in Christo Domino ex Nestorianorum sententia post baptismum, quum scilicet Spiritus

وتسلم الى مكانها هذه الامانة وثبتت هذه العقيدة الارثادوكسية وما زال المطارنة منذ اختير مار يعقوب من القديس مار اوكين ومن سايرو المومنين لمطرنة نصيبين وحضر فى مجمع الثلثماية والثمانية عشر واتى معه بامانتهم الصحيحة الموافقة لما نحن عليه وسلمها الينا يرث احدهم درجة الاخر ويبشر المومنين بايمانه الى يومنا هذا. وذكر اسما الفطاركة والمطارنة الذين تناول الايمان احدهم عن الاخر موجود فى التواريخ الى الان. فمن هذا ومن حيث لم يقع خلف فى المشرق ولا ظهر به صاحب بدعة فى الايمان قد تبين بان الذى قبله المشارقة من صحة الامانة عن السادة السليحيين باق على حاله الى الان بغير تغيّر. ومن حين ان سكان هذه الاديرة والاعمار ما زالوا يقبلون درجات الكهنوت والامور الدينية عن فطرك المشرق وما زالت الخطبة له فى هذه البلاد المشرقية من نصيبين قد يستدل على انها قديمة لاهل هذا المذهب المتقادم. فبطل اذن قوله بتجدّد الامانة وخاب ظنّه بان هذه الاديرة ليست لهذا المذهب المشرقى الموسوم بالنسطورية اذ قد تبين انها قديمة لهم.

Quod verò negat, nos, hoc est Nestorianos, ullum habere monasterium, eò quod monasteria quidem antiqua sint & Apostolica; nostra verò fides nova ac recens: jam suprà demonstratum est, antiquam nos servare & Apostolicam fidem: adeoque quum ille monasteriorum antiquitatem ponit, ea necessario illis tribuit, qui antiquam habent fidem, hoc est, nobis Orientalibus. Quod autem ait, ne unicum quidem Nestorianis esse monasterium, hinc refellitur, quod monachorum pater cœnobiorumque fundator sanctus Eugenius Ægyptius fuit, qui in Orientem venit, floruitque ante Nestorii ac Cyrilli tempora, & priusquam in Occidente hæreses exortæ fuissent, aut Concilia congregari cœpissent. Et ejus quidem discipuli discipulorumque auditores fuere quotquot in Oriente sanctitatis gloria refulserunt: iidemque fidem unam doctrinamque unam, antiquam scilicet & Apostolicam tenebant, successori à præcessore traditam, & à magistro ad discipulum derivatam. Quumque in Occidente hæreses emersissent, variaque in eo dogmata ac diversæ sectæ prodiissent, firmi tamen in illa una fide constantesque permansere, qui vestigia sancti Domini Eugenii sectabantur, quibus ea cœnobia condita sunt, nominibusque eorum inscripta; eandemque Apostolicam doctrinam, quam à magistro suo acceperant, illibatam conservarunt, quam & nos Orientales tenemus. Quin etiam plerique eorum scripta lucubrationesque ediderunt, quæ adhuc extant, adversùs eos qui hanc Orientalem fidem impugnant: & inter cæteros sanctus Dominus Babæus cœnobii hujusce patronus, cujus gratia hanc epistolam conscri-

descendit & vox Patris intonuit, contigisse. Hoc autem nos Orientales nequaquam dicimus, neque id in libris Nestorio adscriptis usquam legimus, sed anathematizamus eos qui hujusmodi doctrinam tradunt aut profitentur: dicimusque & profitemur, Unionem tunc contigisse, quum Angelus Domini, Dominæ Mariæ nasciturum ex ipsa Christum Dominum annunciavit, ipsaque eidem annuit, credidítque ac dixit, Ecce ancilla Domini fiat mihi secundùm verbum tuum. Atque hæc nostra antiqua est, & Apostolica fides, non nova aut nuper excogitata.

Alterum objectionis caput his verbis refellit. واما قوله ان ليس لنا اى النسطورية ولا دير واحد لان الاديرة قديمة سليحية وان ايماننا متجدّد. فان قدم الامانة السليحية لنا قد تبيّن ووضح وبقوله ان الاديرة قديمة قد اوجبها لذوى قدم الايمان الذين هم نحن المشارقة. ومما يناقض دعواه بان الاديرة ليس للنساطرة ولا واحد منها هو ما نقوله وذاك ان من ورد الى المشرق وابتنى الاديرة والاعمار للرهبان انما كان القديس اوكين القبطى. وكان قبل ظهور نسطوريس وقورللس وقبل ظهور البدع والمجامع بالمغرب وجميع القديسين بالمشرق كانوا من ثلاميذ وثلاميذ ثلاميذه وجميعهم كانوا على امانة واحدة وعقيدة واحدة قديمة سليحية تداولها الخلف عن السلف وتناولها التلميذ عن رابه. ومع ظهور البدع بالمغرب واختلاف المذاهب به وتشعّب العقايد فيه لم تزل ولا تتقلقل عقيدة واحد من الذين تبعوا ذا اتباع القديس مار اوكين الذين ديّرت الاديرة لهم وعمّرت الاعمار الى اسمايهم لكنهم ثبتوا على هذه العقيدة السليحية التى حققوها عن رابهم ايضا ونحن المشارقة عليها. ومع ذاك فان لاكثرهم مكتوبات ترد على المخالفين لهذا المذهب المشرقى الذين من جملتهم مار بابى القديس صاحب هذا العمر الذى كان السبب فى هذه الرسالة. فجميع الاديرة المشرقية اذن انما بنيت من اهل هذا المذهب على اسما القديسين ذوى العقيدة السليحية فيه الراجعين الى فطاركة المشرق فى اوامر الدين المنسوبين بالتسمية فى هذا الزمان الى النسطورية الذين عقيدة ايمانهم عن السليحيين. وما زال الرهبان من ايام مار اوكين والى الان على هذه العقيدة وما زالت الفطاركة واحد بعد اخر يجلس على كرسى المشرق وتمضى فيه وفى هذه الاديرة والاعمار الاوامر الدينية

ſcribimus. Cuncta itaque Orientalia cœnobia ab hujuſce religionis hominibus condita fuere, nominibuſque Sanctorum nuncupata Apoſtolicam fidem tenentium, qui in rebus ad religionem ſpectantibus Patriarchas Orientis conſulebant, quibus modo Neſtorianorum nomen impoſitum eſt, quorumque fides ab ipſis Apoſtolis deſcendit. Hæc autem fuit monachorum fides à diebus Domini Eugenii uſque in præſentem diem: quo quidem temporis intervallo Thronum Orientis Patriarchæ continuata ſerie rexere, à quibus promulgatæ de religione conſtitutiones Orienti univerſo monachiſque in cœnobiis hiſce commorantibus tradebantur, quo pura omnique errorum contagio purgata fides orthodoxa conſervaretur: ſed & Metropolitæ, ex quo Dominus Jacobus à ſancto Domino Eugenio & ab omnibus fidelibus ad Metropolitanam Niſibis Eccleſiam promotus fuit (qui poſteà Concilio trecentorum decem & octo Patrum interfuit, rectamque eorum fidem, quæ à noſtra minimè diſcrepat, ſecum ferens, nobis cuſtodiendam tradidit,) in Metropoliticis Sedibus alterum alter excipere fidelibuſque fidem annunciare haud deſtitit uſque in hanc diem Catalogum tùm Patriarcharum, tùm Metropolitarum, quorum alter ab altero fidem accepit, ad præſentem uſque diem in chronicis deſcriptum habemus. Hinc itaque, & ex eo quod nulla in Oriente hæreſis emerſit aut hæreſiarcha exſtitit, palàm fit, Orientales ab accepta ex Dominis Apoſtolis recta fide nunquam receſſiſſe. Quod verò cœnobiorum iſtorum monaſteriorumque incolæ ordines Sacerdotii reſque ad religionem ſpectantes ab Orientis Patriarcha ſemper ſuſceperint, & Patriarchæ ipſius nomen in regionibus hiſce Orientalibus ultra Niſibin proclamatum fuerit, ex hoc, inquam, oſtenditur, eadem cœnobia ad homines hujus antiquæ religionis ab antiquo pertinuiſſe. Falſitatis igitur convincitur quod ait, novam eſſe recentemque Orientalium Neſtorianorum fidem, nec ad eos iſthæc monaſteria ullo pacto ſpectare: quum è contrario demonſtratum fuerit, hæc omnia ab antiquis temporibus ipſos habere.

Subjungit de unione Verbi tractatum, quam ait, non poſt Chriſti baptiſmum, ut Jacobitæ Neſtorianos calumniantur, contigiſſe, ſed eo temporis momento, quo Beata Virgo Angelo nuncianti conſenſum præbuit. Mox de titulo *Deiparæ*, & *Chriſtiparæ* iiſdem ferè verbis diſſerit, ac ſuprà in edita ab ipſo fidei profeſſione. Demùm ad tertium objectionis caput reſpondet, non ex Neſtoriana, ſed ex Jacobitica ſententia Quaternitatem perſonarum ſequi. Hujus tamen reſponſionis priores tantùm lineæ ſuperſunt: cætera avulſis ex laudato Codice Vaticano poſtremis foliis exciderunt.

Porrò multa ſunt, quæ in hac Jeſujabi Epiſtola obſervemus. Primum, quod quum tota Epiſtola Arabicè conſcripta ſit, titulus tamen Syro ſermone exaratus eſt. Sic hodie ſcribere ſolent Patriarchæ & Epiſcopi Syri Maronitæ, Jacobitæ ac Neſtoriani. Et Ignatius quidem Jacobitarum Patriarcha, quem hìc Jeſujabus impugnat, Epiſtolam ſuam ad Saidum, quæ tota Arabica eſt, Syriacis verbis inchoat & claudit, præmiſſo Arabicè, quod & Jeſujabus facit, Dei nomine, hunc in modum. Titulus Epiſtolæ.

بسم الله الحى المحيى.

Arabicè. *In nomine Dei vivi ac viviſicantis.* Syriacè. *Humilis Patriarcha ſanctam ſalutem, divinam charitatem, preceſque ex animo offert ſeni Abrahamitico* (Saido) *inclyto, electo, & glorioſo, quem Deus, oro, fulciat & adjuvet, Amen.* Tenor ejuſdem Arabicè,

خدمة تعرض الى المجلس السامى.

Munus ſublimi throno ſiſtatur &c. Finis Syriacè.

Salute ſancta gaudeat Phedlon dilectus ejus, & reliqui populi & filii Eccleſiæ ipſius, cum ſexcentis ſalutationibus, precibus atque benedictionibus. Eundem ſcribendi morem ſervant Melchitæ, Copti, & Armeni, quando Arabicè ſuos alloqui per literas volunt; nomen enim ſuum Græcè, vel Ægyptiacè, vel Armenicè præponunt: aut certè ſigillo inſculptum, in Epiſtola imprimunt. Quando autem mos hìc cœperit, facile eſt conjicere: ex quo ſcilicet Arabica lingua in Oriente & Ægypto pro vernacula uſurpari cœpta eſt.

II. Rectè ait Jeſujabus, Neſtorii tempora Jacobum Baradæum anteceſſiſſe annis nonaginta. Nam Neſtorius anno Chriſti 431 in Synodo Epheſina depoſitus fuit; Jacobus verò Baradæus Severi diſcipulus, magiſtri ſui errores propagare cœpit circa annum 520.

III. Quamquam Jeſujabus dicat, ſe textum Epiſtolæ Ignatii nequaquam referre, ſed ſummam dumtaxat objectionum ejus decerpere; integra tamen Ignatii Epiſtola ad Saidum exſtat in eodem Cod. Vat. Arab. 49., Epiſtolæ Jeſujabi præmiſſa; ſed ſermone Arabico planè rudi & agreſti: ut hinc pateat, Neſtorianos Jacobitis in cultu illius ſermonis longè politiores fuiſſe.

IV. Ait Jeſujabus, quum hæc ſcriberet, à Neſtorio ad ſuam ætatem fluxiſſe annos circiter octingentos: qui ſi addantur anno Chriſti quadringenteſimo trigeſimo primo, quo Neſtorius dejectus fuit, ſummam efficiunt annorum 1231. Ignatius autem Jacobitarum Patriarcha, quem Jeſujabus oppugnat, ab anno Chriſti 1222. ad annum 1253. ſedit, ut dixi tom 2 pag. 480.

V. Ad nauſeam uſque repetit, ſuam Neſtorianam fidem antiquiſſimam eſſe & Apoſtolicam; quod & reliqui hæretici jactare ſolent, ſed oſtendere planè nequeunt, quum novitatis convinci facili negotio poſſint, ex eo ſcilicet quod uniuſcujuſque ſectæ initium poſt Apoſtolica tempora aſſignetur. Neſtoriani certè omnium, qui nunc exſtant, Orientalium hæreticorum, antiquiſſimi ſunt; ſed ab ævo Apoſtolorum longè diſtant, nec eorum doctrinam, quamvis id ſibi fidentius licen-

licentiusque arrogent, ullo pacto tenent. Contendat itaque Jesujabus de antiquitate cum Jacobitis: at quod sectam suam ab Apostolicis temporibus arcessit, nullamque Christianam gentem Nestorianis antiquiorem dicit, id verò omninò falsum est: Nam Palæstina & Syria ab Apostolis ad fidem conversæ sunt, antequam Chaldæis Evangelium annunciatum fuisset. Prætereà Chaldæi ab Antiocheno Patriarcha, ut ipsi Nestoriani fatentur, & Jesujabus hìc disertè tradit, Episcopos suos accipiebant: is igitur ipsis antiquior est, & dignitate major. Demùm Catholica fides, quæ ab ipsis Apostolis ad nostram ætatem traducta est, Nestorianos errores post annum Christi quadringentesimum excogitatos omnino antecedit.

VI. Ait, nullum in Oriente, hoc est, apud Chaldæos, exstitisse unquam hæreticum, qui fidem orthodoxam corruperit, aut quem sacra Concilia damnarint. Idem argumentum urget multis in locis Sobensis Ebedjesus, aliique Nestoriani scriptores: contra quos dicimus, Manetem, & Bardesanem errores suos in Chaldæa, Assyria atque Mesopotamia promulgasse. Item Messalianos, Cuchitas, Marcionistas, Arianos, Aëtianos, Sabellianos, Photinianos, Borboritas, Catharos, & Audianos iis in regionibus plurimos fuisse, testis est S. Ephræm in Hymnis adversùs hæreses, & in Testamento. Deinde falsum est, Nestorianos nihil in rebus fidei innovasse: nam præter eum, quem à Nestorio, & Theodori ac Diodori scriptis hauserant, errorem, plures alios ab ipsis postea excogitatos fuisse, liquet ex Tractatu Adæ Archimandritæ & Eliæ Patriarchæ apud Petrum Strozam in Synodalibus Chaldæorum, & ex iis, quæ in hoc tomo passim observavi. Item falsum est, nullum Concilium adversùs eos coactum fuisse: Nestoriani enim omnes, atque adeò Chaldæi ipsorum sectatores, disertè damnati sunt in Conciliis Œcumenicis tertio, quarto, quinto, & sexto: nec fuit necesse, eorum mentionem amplius in Ecclesia Latina vel Græca fieri, qui à Catholicis penitus defecerant, & in angulum Orientis sese receperant; sed damnata hæresi, quam profitebantur, ipsos quoque damnari consequens erat.

VII. Asserit, Dadjesum, qui tempore Nestorii Chaldæis præerat, inter ejus gentis Patriarchas sextum decimum locum obtinere, quum fuerit, juxta recensionem Amri & Maris, decimus nonus, aut vigesimus. Sed excusari potest Jesujabus, quod nonnullos tamquam illegitimos è numero Patriarcharum, seù potius Primatum Seleuciæ expunxerit, ut Maanem & Maraboctum ipsius Dadjesu præcessores: & quod Thomam Apostolum, Sedis illius, ut volunt Chaldæi, unàcum Adæo fundatorem, Achæumque ipsius Adæi socium, quos Amrus & Barhebræus tamquam Orientis Primates recensent, ex Maris sententia omiserit.

VIII. Marim Orientis Apostolum, Adæi seù Thaddæi discipulum, & unum ex septuaginta Discipulis facit. Idem affirmant Chaldæi scriptores omnes: quibus & Jacobitæ hac in re adstipulantur, ut ex Tom. 2. pag. 392. & 394. liquet. Ejusdem Maris mentio unàcum Adæo & Aghæo occurrit & in optimo vetustissimoque Codice Mediceo collectionis Canonum Syriacæ, quam Renaudotius Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 95. & 599. laudat & in membrana ante annos septingentos exaratam testatur. Græcis tamen & Latinis tàm Maris, quàm Aghæi nomina ignota sunt, nec ea in Synopsi Discipulorum Christi apud ipsos cernuntur.

IX. Adæum seù Thaddæum Maris magistrum, affirmat esse unum ex duodecim Apostolis. At Maris, Amrus, Barhebræus, & quod caput est, Eusebius ex fide archivi Edesseni, tradunt eum ex numero Discipulorum, non Apostolorum fuisse. Sed hæc levioris momenti sunt.

X. Affirmat, Patriarchas Occidentis, ante Synodorum tempora, dignitatem Patriarchalem Chaldæis concessisse; idque ob eandem causam, quæ refertur in supposititia eorum Epistola, de qua supra hoc tom. p. 54. Verùm epistolam illam purum putum esse Nestorianorum figmentum, demonstravi tomo cit. à pag. 57.

XI. Nugatur, quum Spiritum sanctum scribit visibili specie super Nestorii oblationem apparuisse: hoc scilicet commento auctoritatem Liturgiæ Chaldaicæ conciliare contendit, quæ Nestorii nomen gerit. Verùm de ea Liturgia longè aliter sentiendum ex Leontio Byzantino, cujus verba produxi hoc tom. pag. 36. Item quod ait Jesujabus, Joannem Patriarcham Antiochenum delectum fuisse judicem causæ Nestorium inter & Cyrillum, hunc autem Imperatricis ope Sedem retinuisse; Nestorium verò sponte Patriarchatu se abdicasse; id merum est Nestorianorum commentum ex suo ipsorum cerebro excogitatum, à nullo idoneo teste literis traditum.

XII. Negat Nestorianos asserere unionem Verbi cum humanitate post Christi baptismum contigisse: hanc esse ait meram Jacobitarum calumniam, nec ejusce rei vestigium ullum in libris Nestorii exstare: sed omnes, qui Nestorianum dogma tenent, credere, eo temporis momento unionem factam, quo Beata Virgo ait, Ecce Ancilla Domini &c. Hac certè in re Jacobitæ Nestorianos impudentissimè calumniantur: nec is Nestorio, error tributus legitur in Concilio Ephesino.

XIII. Ait, S. Eugenium Ægyptium Syris Chaldæis monasticum institutum tradidisse, & cœnobia in regionibus Orientalibus condidisse ante Synodorum & hæreseon tempora, & ante dissidium, quod Nestorium inter & S. Cyrillum exortum est. Ab eodem, & ab ejus discipulis Orientales, & fidem & monasticam vitam accepisse. Eugenii meminere & Maris, & Amrus in vita Papæ, qui S. Simeonis Episcopi Seleuciæ & martyris præcessor fuit: ejusque discipulos in vita Barbasimæi laudant Joannem & Acham fratres, Jonam, Sabam, & Scialitam. Georgius quoque Varda de eodem Eugenio & sociis Carmen edidit, quod exstat Cod. Syriaco Amiden. 7. Tom. 1. Bibl. nostræ pag. 582. & Cod. Syr. Amid. 2. Tom. cit. pag. 581. in Officio Feriæ 3. hebdomadæ 1. Annunciationis

legi-

legitur à Chaldæis hymnus de Sanctis, qui anachoriticam vitam in monte Izlensi coluere, eorumque pater dicitur Eugenius, idemque cum sociis 72. ex Ægypto illuc adveniſſe. Verùm certum est primò, ante S. Antonium monachorum patrem, nec cœnobia, nec cœnobitas in Ægypto aut alibi exstitisse: item certum est, Hilarionem in Palæstinam, & Aonem in Syriam atque Mesopotamiam, alterum Antonii magni discipulum, alterum imitatorem, monasticæ vitæ rationem invexisse, ut ex S. Hieron. in vita Hilarionis, & ex Sozom. lib.6.hist. Eccl. c.33. patet. Ex his vero propius est, ad Assyrios & Chaldæos institutum hujusmodi fluxisse, quàm ex sancto Eugenio, Græcis Latinisque ignoto monacho, quem sanè aut Theodoritus in historia Religiosa, aut Sozomenus cit. lib.6. cap.32.33. & 34. id elogii tribuissent, si talis tantusque fuisset, uti à Nestorianis prædicatur. Adde, quod Thomas Margensis, qui sæculo nono Christiano historiam monasticam Orientis diligentissimè perscripsit, & Izlensis potissimùm atque Bethabensis cœnobiorum conditum incrementaque accuratè narravit, de Eugenio monachorum Chaldæorum, ut dicitur, patre & Izlensis ipsius monasterii primo conditore ne verbum quidem facit, sed Abrahæ Archimandritæ id totum acceptum refert. Quamobrem Eugenium, ejusque discipulos Joannem, Acham, Jonam, Sabam, Scialitam, alioſque monachos extitisse quidem & religiosa vita claruisse, libenter Chaldæis assentior; eorum enim nominibus inscripta vetustissima monasteria in Assyria & Mesopotamia, ab antiquis scriptoribus memorantur, & adhuc visuntur: quod argumento est, eadem ab illis condita, vel certè eos ibidem vitam religiosam duxisse, ut docti norunt. At verò illum cum sociis sub Papa Seleuciensi Episcopo ante Nicæni Concilii tempora monasticam vitam primum apud Chaldæos juxta Nisibin in monte Izlensi instituisse, suo loco discutiam. Theodoritus profectò Eugenii non meminit, etsi ejusdem loci ac temporis celeberrimum monachum S. Jacobum Magnum, posteà Nisibis Episcopum, summis laudibus exornat, quum tamen Jesujabus Eugenium ipsius Jacobi magistrum appellat, ejusque ad Nisibensem Episcopatum promotorem.

XIV. Affirmat, antiquos illos monachos, Eugenium scilicet cum sociis, eorumque discipulos, eandem coluisse fidem ac Nestorianam: id ex libris ab ipsis conscriptis demonstrari, quos adhuc exstare ait: & inter cæteros Babæum memorat, cœnobii illius fundatorem, de quo tota Jesujabum inter & Ignatium dissensio. Verùm si Eugenius sociique ex Jesujabi sententia sub Papa Episcopo Seleuciæ ante Nicænum Concilium floruere, nullo pacto ad Nestorianam sectam spectare possunt, quæ centum post annis emersit. Post Nestoriana tempora quum Barsumas Nisibenus sociique Ecclesias Orientis atque cœnobia hujusmodi peste infecissent, tùm verò Episcopi & monachi illi errorem suum editis libris propugnare cœperunt, ut ex catalogo Sobensis liquet. Babæus Archimandrita pro Nestoriana quidem hæresi scripsit, ut dictum est suprà hoc tom. à pag.88. at nequaquam fundator fuit cœnobii Izlensis apud Nisibin positi, de quo Ignatius Jacobitarum Patriarcha litem Jesujabo movebat, sed in ejus præfectura tertius ab Abrahamo fundatore successerat, ut ex Thoma Margensi observavi hoc tom. pag.89.

Hæc de Epistola Jesujabi dicta sint satis.

Eidem Epistolæ in laudato Codice Arabico Vaticano 49. præmittitur *Tractatus Anonymi adversùs Mahometanos, Judæos, Jacobitas, & Melchitas*, inscriptus: كتاب البرهان على صحة الايمان.

Liber Demonstrationis de vera fide. Auctorem Nestorianum fuisse, & post annum Christi millesimum vixisse, colligitur tùm ex toto libri contextu, in quo Nestorianam sectam propugnat; tùm etiam ex eo quod Eutychium Patricidem Alexandrinum Melchitarum Patriarcham, & Severum Mokaffæum Coptum seù Ægyptium Asmonæorum Episcopum pluribus in locis memorat: Eutychius autem anno Christi 950. obiit, & Severus anno 978. in vivis erat, ut ex Hottingero, Pocockio, & Caveo constat. Præterea Francorum seù Latinorum meminit, qui in Syria & Chaldæa sub Francorum nomine post annum Christi centesimum supra millesimum innotescere cœperunt. Quamobrem aut Jesujabo Malchonis filio, aut certè Eliæ ipsius in Sede Nisibena præcessori librum hunc adjudicaverim; tùm quia eandem materiam uterque Arabicè tractavit; tùm etiam quia Tractatus iste inter Eliæ & Jesujabi opera in laudato Codice Vaticano collocatur. Sed si operis hujusce stylum accuratiùs observes, ad Jesujabum magis accedere videbis. Quid? quod Jesujabi, non Eliæ ætas cum Francis, quorum in hoc libro fit mentio, convenit. Nam Elias quidem circa annum Christi 1060. atque adeò ante Francorum in Syriam adventum obiit, quum successor ejus in Nisibena Sede Ebedjesus ad annum Græcorum 1374. Christi 1063. ab Amro memoretur, ut dixi tom. 2. pag. 447. Jesujabus verò in vivis erat anno Christi 1222. quo Ignatius Jacobitarum Patriarcha ab ipso per literas impugnatus, illius sectæ regimen suscepit. Nisi priora ejus libri folia excidissent, conjecturis hujusmodi opus non fuisset.

Porrò totum opus in quatuor Partes dividitur: quarum *Prima complectitur capita duo*:

الفصل الاول يتضمن اقامة الدليل على ان الثالوث المقدس الاه واحد وليس ثلثة الهة وردًا على المسلمين.

Caput I. Demonstratur sanctam Trinitatem unum Deum esse, non tres Deos. Responsio ad Mosulmanos, hoc est, Mahometanos. Desideratur initium. الفصل الثاني يتضمن الكلام في السيد المسيح وردًا على اليهود.

Caput II. De Christo Domino, adversùs Judæos.

Ca-

Pars II. complectitur capita quatuor. Caput I. ostenditur Melchitas & Jacobitas duas esse recentes sectas. الجز الثاني يشتمل على اربعة فصول . الفصل الاول يتضمن اقامة الدليل على ان الملكية واليعقوبية فرقتان محدثتان .

Hìc de Eutychio Patricide Melchita deque Severo Mokaffæo Jacobita præfatus, quos multas ait in Nestorianos calumnias congessisse, subjungit historica ferè methodo infinitas propemodùm ineptias de fide Christiana ad Græcos, quos ubique Melchitas & aliquando Romæos appellat, invecta; de primis quatuor Conciliis generalibus; de initio, ut ait, Græcorum & Jacobitarum ab Ecclesia defectionis sub Conciliis Ephesino & Chalcedonensi; de Maronitis, & Armenis: denique de Mahometanis, quorum tyrannidem suprà Romanum Græcumque Imperium vilissimus assentator extollit. الفصل الثاني فى احتجاج قورللوس واشياعه بمواضع من الانجيل والجواب عن ذلك .

Caput II. Responsio ad objectionem Cyrilli ejusque sectariorum ex locis Evangelii petitam, nimirùm expendit illud Joannis, *Verbum caro factum est*. الفصل الثالث فى الرد على اليعقوبية . *Caput III. Confutatio Jacobitarum.* الفصل الرابع فى الرد على الملكية .

Caput IV. Confutatio Melchitarum. Multa adversùs utrosque congerit, circa personam Christi, naturas, substantias, operationes, & voluntates. Sed tria potissimùm notanda, quæ ipsis opponit. Primum, ait Melchitas & Jacobitas locum hunc Apostoli ad Hebr. c. 2. هو من دون الله عوض جميع الناس ذاق الموت .

Ipse præter Deum pro omnibus hominibus gustavit mortem, corrupisse hoc pacto, هو الله عوض جميع الناس ذاق الموت .

Ipse Deus pro omnibus hominibus gustavit mortem. Verùm ad hanc Nestorianorum objectionem responsio Barhebræi allata est à nobis Tom. 2. pag. 290. Et in Concilio Diamperensi corruptio multorum locorum Testamenti novi Nestorianis potiùs opponitur, ut refert Thomas à Jesu in libro de conversione omnium gentium procuranda pag. 355. Secundo asserit in Liturgia Jacobi Fratris Domini, quam ipse velut legitimam nequaquam agnoscit, hæc verba Sacerdotis ad Deum haberi: اذكر مريم التى ولدتك بنعمة ايشوع المسيح .

Memento Mariæ, quæ te genuit per gratiam Jesu Christi. At neque apud Græcos, neque apud Syros ea verba in Liturgia Jacobi exstant. Quamobrem vel pura puta calumnia est; vel Jesujabus in aliquem corruptum codicem incidit. Tertio de Ægyptiis tùm Jacobitis tùm Melchitis fabulam hanc narrat. Alexandriæ, inquit, idolum quoddam æneum, quod ميكايل *Michaël* dicebatur, summa religione colebant Ægyptii: id postèà nomini Michaëlis Archangeli nuncupatum venerari cœperunt, quum Christianam fidem amplexi sunt. Ità nimirùm nugatur de Angelio, seù Templo Angelis dicato, quod sub Theophilo Patriarcha conditum dicitur: de quo vide in Dissertat. de Monophysitis Tomo 2. præfixa §. 4. verbo, *Angelitæ*.

Pars III. Caput unicum, de præstantia nostrorum Orientalium, qui Nestoriani dicuntur: & quod ii, ut asserit, *in recta fide adeò constantes fuerint, ut nullam hæc apud ipsos mutationem aut corruptionem subierit: & quid de rebus tùm ad religionem, tùm ad disciplinam spectantibus iidem sentiant.* الجز الثالث يشتمل على فصل يتضمن فضايل اصحابنا المشارقة المنعوتين بالنسطور وانهم مقيمون على ايمان صحيح لم يعترض فيه تغيّر ولا فساد وتبيين رايهم فى فرايض المذهب .

Gentiles suos Jesujabus cæteris Christianis nationibus præstare affirmat tùm religione, tùm moribus. Primum ostendere conatur ex eo, quod Orientales Christum in cunabulis primi omnium adoraverint; quod iidem ab Apostolis fidem nullo alio mediante acceperint, non instar Jacobitarum & Melchitarum, quibus religionem ait arbitrio Regum præscriptam, non Apostolorum prædicatione traditam: quod nulla in Oriente hæresis emerserit: quod denique pro Apostolica fide servanda martyrium data occasione subierint: atque hìc martyres Jesujabus laudat, qui sub Persis passi sunt, aitque, وفى جملتهم من نصارى باجرمى ماية الف وثلثة وستين الف انسان قبلوا الشهادة فى وقت واحد .

inter alios martyres, *Christianorum Bagermitarum*, hoc est, Garmææ regionis incolarum *centum sexaginta tria millia exstitisse, qui uno eodemque momento martyrio coronati sunt*: perinde ac si glorioßissimi illi martyres, qui sub Sapore aliisque antiquis Persarum Regibus passi sunt, ad Nestorianos aliqua ratione spectent. Alterum probare nititur, Christianarum virtutum exercitationes enumerando, quas omnes apud suos exstare jactanter affirmat: nimirùm legitimam Præsulum suorum electionem, altarium munditiem, jejuniorum puritatem, (ubi fusè de jejunio quadragesimali differit:) laicorum conjugatorum continentiam, (ubi quosdam aliarum sectarum Christianos sugillat, duas uxorum titulo, vel ancillas concubinatus nomine, instar Mahometanorum, ducentes:) Clericorum in persolvendis Horis Canonicis observantiam, (atque hìc septem Horas hujusmodi recensèt: صلاة المسا . صلاة الليل . صلاة بكره : التاسعة . السادسة . صلاة العتمة . صلاة نصف الليل . *Preces scilicet Vesperarum, Noctis,*

dis, Matutini, Nonæ, Sextæ, Tenebrarum, & mediæ noctis: quum tamen ex ipsis Nestorianorum Officiis constet, eos præter Vesperas, Nocturnum, & Matutinum, nullas alias Horas celebrare, ut suo loco dicam: nec satis intelligi queat, quid sint & quàm inter se distinctæ *Preces Noctis, Tenebrarum, & mediæ noctis*, & cur *Tertiam Horam* in recensione septem Canonicarum omiserit: Primam enim *Matutini* nomine intelligunt Syri. Denique suos sectarios ait Christi Domini Apostolorumque vestigiis inhærere, quum Circumcisionem colunt: واتباعنا فعل سيدنا وتلاميذه الاطهار فى استعمال الختانة لا مثل من فسح لهم وسهل عليهم فى معناها رغبةً فى نقلهم عن عبادة الاوثان الى معرفة الله والايمان. *Nos*, inquit, *Dominum nostrum sanctosque ejus Discipulos in usu Circumcisionis sequimur, non ita tamen, ut eos imitemur, quibus illa idcircò permissa fuit, ut facilius libentiusque ab idolorum cultu ad Dei fideique agnitionem adducerentur.* Hinc liquet, non modo Ægyptios Æthiopasque Monophysitas, sed etiam Nestorianos Chaldæos Circumcisionem aliquando exercuisse.

Pars IV. continet tria Capita. Caput I. Responsio ad eum, qui minimè probat, quod nos à communione Melchitarum & Jacobitarum abhorremus. الجزو الرابع يشتمل على ثلثة فصول. الفصل الاول منها جواب من ينكر امتناعنا من اخذ قربان الملكية واليعقوبية.

Errores, ut asserit, Melchitarum & Jacobitarum hos in summa recensèt. Primo Sacerdotes, ait, nudis pedibus Altare ingrediuntur. 2. Ipsi communicant, aliisque communionem porrigunt absque Calice. 3. Communionem præbent, quum cibum sumpserint jejuniumque solverint. 4 Communionem mulieribus pueriisque per vicos & domos deferendam tradunt: mulieribus quoque, & iis qui nullo ordine initiati sunt permittunt, ut Communionem aliis præbeant. 5. Eucharistiam tamdiù repositam conservant, ut corruptioni, & muribus ipsis obnoxia sit. 6. Apud Romæos in fine sacræ Liturgiæ Eucharistiam primùm, deinde aquam fervidam in calicem immittunt: quo fit, ut Eucharistia solvatur. 7. In jejunio Liturgiam celebrant feria prima pro tota hebdomada, & ex Eucharistia illa singulis diebus proferunt quod sumant, contra sacros Canones, quibus præcipitur, ne Eucharistia vel una nocte maneat. 8. Aliquando Eucharistiam in calice sic immiscent, ut panis vinolentus videatur. 9. Quandoque etiam plures Hostias quis uno die sumit, ex oblatione scilicet illius diei, & ex ea, quæ antea reposita fuerat. 10 Oblatio eorum ex foro emitur, eamque mulieres subigunt, & infideles ipsi aut hæretici coquunt. 11. Liturgiam usurpant Jacobo Fratri Domini inscriptam, quæ tamen ejus esse nequit, sed potiùs Jacobo Baradæo tribuenda est propter multos quos complectitur, ut asserit, errores: ut puta quum Eliæ prophetæ commemorationem agunt, qui tamen vivus est; oblatio autem, ut inquit, & commemoratio pro defunctis dumtaxat peragitur. Item Ecclesiam Sion commemorant, quæ Jacobi Apostoli temporibus necdum ad fidem conversa fuerat. Ajunt præterea in quadam Secreta, Deum alloquentes, *Memento Mariæ quæ te genuit per gratiam Jesu Christi.* 12 Quum Eucharistiam porrigunt, dicunt ad eos qui ipsam sumunt, *Hoc est corpus Dei*, &, *hic est sanguis Dei* 13. Munditiem adeò non curant, ut contingat quempiam eorum in sacra Liturgia à dextris & sinistris altaris exspuere. 14. Aquâ se minimè abluunt, Manichæos imitati, qui id religioni ducebant. 15. Imagines in Ecclesiis multiplicant, ajuntque eas omnes venerandas esse; quum tamen Christi Dominæque imaginem despiciant: nam in balneis aliisque immundis locis eam collocant. 16. Sacerdotes absque Diaconis sacrum faciunt. 17. Sumpto cibo Altare ingrediuntur. 18. Ibidem manducant & bibunt. 19. Pueris, mulieribus, cæterisque laicis patet accessus ad Altare: quin & Judæis ipsis in regione Romæorum, & apud Ægyptios. 20. Patriarchæ, Episcopi, & Monachi apud ipsos & Ægyptios sandaliis minimè utuntur. 21. Ecclesias claudunt vergente die, noctemque ipsi in deliciis transigunt usque ad matutinum tempus: existimant enim nocturnas preces opus Diaboli esse. 22. In jejunio pisces manducant, & vinum bibunt, contra ipsius jejunii præscriptum: nec id tantùm faciunt, sed etiam abstinentes à vino & piscibus condemnant. Eò demùm progressi sunt Ægyptii, ut lacte præterea in jejunio vescantur, filiisque suis ante Baptismum ova & carnes dent. 23. Sabbato & Dominica Jejunium solvunt, jejunantesque his diebus damnant. 24. Franci, hoc est, Latini, jejunium inchoant feria quarta; duobus scilicet post Orientales diebus. Solvunt præterea jejunium singulis Dominicis: & feria quinta Paschatis, seù majoris hebdomadæ, agnos assos manducant. 25. Episcopi & monachi Ægyptii carnibus vescuntur, præter regulam: lineas etiam vestes sub laneis gerunt. 26. Romæi statuas idolorum in templis adhuc retinent. 27. Iidem hebdomadam ante initium jejunii quadragesimalis jejunant propter Heraclii Imperatoris, ut ajunt, jusjurandum, quo se obstrinxerat, se Judæis Palæstinæ parsurum. Mirum sanè, inquit, quod indicto unius hebdomadæ jejunio jusjurandum illius quotannis redimunt, quem ipsi veluti hæreticum Monothelitam anathematizant, & tamquam tyrannum vita privarunt. Sed magis mirandum, quod Ægyptii rigidiore, quàm Romæi, jejunio hebdomadam illam colunt: hi siquidem in ea lacticiniis vescuntur; Ægyptii verò nullum, jejunium quadragesimale inter & ipsam, discrimen agnoscunt. 28. Romæi Sabbatum non secùs atque Judæi colentes, in ipso sacram Liturgiam pro mortuis faciunt, in eo dumtaxat acceptam esse pro mortuis Oblationem existimantes. 29. Jacobitæ existimant secundas nuptias à Sacerdotio & Diaconatu impe-

dire; ſecùs fornicationem, quam Epiſcopi eorum ſcientes volenteſque ipſis permittunt. 30. Ægyptii duas uxores uni viro concedunt: ancillas prætereà & concubinas, quot voluerit. Æthiopes verò, ſeù Habiſſini, quot placuerint, uxores ducunt. Epiſcopi autem in regione nigrorum, hoc eſt, in Nubia, inſtar laicorum, conjuges habent. 31. Eunuchos & Spadones ad ſacros ordines admittunt. Has, inquit, ob cauſas Jacobitarum ſimul & Melchitarum communionem devitant Neſtoriani, quorum contrarias prædictis conſuetudines opponit. Deo nimirùm ita diſponente, ut quo ferè tempore Michaël Cerularius Græcorum Patriarcha conquiſitis diverſarum criminationum capitibus Orientem in Latinos excitare contenderat, Neſtoriani aliique Orientis hæretici adversùs Græcos ipſos conſurgerent. *Caput II. Adversùs Romæos ſeù Græcos, qui de Patribus & Locis ſanctis gloriantur.*

الفصل الثاني فى نقض ما يفتخر به الروم من الابا والاثار.

Ut Orientales ſuos Græcis præſtare oſtendat, hæc Orientis privilegia enumerat. Primum, ait, Paradiſus ſitus eſt in Oriente. 2. Orientales primi omnium gentium Chriſtum agnovere, eumque oblatis muneribus adorarunt. 3. Inſtituta eſt ab Apoſtolis ad Orientem adoratio. 4. Patres generis humani tùm ante, tùm poſt diluvium in Oriente fuerunt: Adam ſcilicet & Eva, eorumque filii uſque ad Noë; deinde Noë cum deſcendentibus ſuis uſque ad Abraham: Abraham verò ex Oriente in Palæſtinam profectus eſt: Chriſtus denique ex ſemine Abrahæ Orientalis fuit: & Apoſtoli ipſi fidei noſtræ ſatores ad Orientem ſpectant. At Græci, inquit, Occidentaleſque neque de Patribus, neque de Prophetis gloriari poſſunt, ſed tantùm de Saturno, Jove, Marte, Mercurio, Venere cæteriſque prophanis numinibus, deque hæreſiarchis Simone Mago, Valentino, Ario, Macedonio, Origene, Paulo, Photino, Apollinario aliiſque; ſubjungit de Hieroſolyma:

فان افتخروا ببيت المقدس انه فى ايديهم فما صدقوا. فانما هو فى ايدى العرب وملكهم. ولعمرى ان القدس قد كان فى ايديهم اذ كان ايمانهم صحيحًا وامرهم مستقيمًا. فلما مرقوا عن صحيح الايمان لم يزلوا مولين بين ايدى اعدايهم منقلبين من المواضع المقدسة التى كانت فى ايديهم.

Quodſi Hieroſolymam, inquit, *ſe poſſidere jactent, mentiuntur: Eſt enim ſub Arabum poteſtate & regno. Eam ſanè poſſidebant, quum orthodoxam fidem tenebant. At poſtquam à vera religione defecerunt, hoſtibus ſuis ſubjecti fuere, à Locis ſanctis, quæ olim in eorum dominio erant, exules facti.* Hinc patet librum hunc à Jeſujabo compoſitum, poſtquam Arabes Hieroſolymam pulſis Latinis recuperarunt: hoc eſt, poſt annum Chriſti centeſimum octogeſimum ſeptimum ſuprà milleſimum: nam Latini eam urbem, quam anno Chriſti 1099. expugnaverant, quum annos octo ſupra octoginta tenuiſſent, anno demùm 1187. amiſere. Demùm ſancta ſanctis comparans, in eo ſe errore verſari declarat, ut exiſtimet, Animas ſanctorum in Paradiſo terreſtri commorari. وان افتخروا بكون بيت المقدس فى الغرب فعندنا فى المشرق الفردوس الذى لا يدانيه بيت المقدس الذى اليه بعث المسيح نفس اللص ولم يتركها فى بيت المقدس. وان قالوا عندنا جسد فطروس وفولوس قلنا عندنا فى الفردوس اخنوخ واليا لم يموتا: وانفس فطروس وفولوس وجميع الانبيا والسليحين والصالحين. والانفس اكرم من الجثث والاجساد. وعندنا ايضا ما ليس بدون جثة فطروس وفولوس وهو جثة حزقيال النبى فى الزاب. وجثة دانيال النبى بالسوس وجثة مار ثوما السليح بالهند ومار تادى بالرها. ونثنايل بارميمية ومار ماري السليح بدير قنى وجماعة لا احفظ اسماوهم.

Si gloriantur, inquit, *Hieroſolymam in Occidente ſe habere, reponimus nobis eſſe in Oriente Paradiſum, cui Hieroſolyma comparari nequit: in eum quippe Chriſtus animam Latronis miſit, non Hieroſolymæ illam reliquit. Quodſi ſubjungant, apud ipſos corpus Petri & Pauli exſtare, ſubjungimus & nos, in Paradiſo apud nos Enochum & Eliam adhuc vivos degere: ſimiliter & animas Petri & Pauli, omniumque Prophetarum, Apoſtolorum, Sanctorumque. Animæ autem cadaveribus corporibuſque præſtant. Præterea habemus & nos quod cadavere Petri & Pauli haud inferius eſt: nimirùm cadaver Ezechielis Prophetæ in Zaba, cadaver Danielis Prophetæ in Suſan, cadaver ſancti Thomæ Apoſtoli in India, ſancti Thaddæi in urbe Edeſſa, Nathanaëlis* (hoc eſt, Bartholomæi, ut putant Chaldæi) *in Armenia, ſancti Maris Apoſtoli in Dair-Kona, aliorumque plurimorum, quorum nomina mihi nunc in promptu non ſunt.* Hæc ille, falſa quidem, ſed ad Neſtorianæ ſectæ penitiorem cognitionem habendam hic à nobis commemorata.

Caput III. Epilogus. الفصل الثالث يتضمن كلامًا جمليًا فى معنى الكتاب.

Summam exhibet eorum, quæ de Neſtorianis à nonnullis tradita refellit. Quoſdam ait affirmare, Neſtorianos à trecentis duodeviginti Patribus Nicænis damnatos fuiſſe, quum tamen Neſtorius, ut ſubjungit, ſexaginta annis poſt Nicænum Concilium natus ſit. Alios ad Arium Alexandrinum eos referre. Alios exiſtimare, Neſtorianos profiteri Chriſtum Dominum imperfectum fuiſſe uſque ad Baptiſmum, quo à Joanne accepto perfectionem conſequutus ſit. Nonnullos dicere ipſos Beatæ Virginis adverſarios, cujus neque commemorationem in ſtatis precibus peragant, neque imaginem in Eccleſiis teneant. Eutychium Melchitam, & Severum

CAPUT CXCVI.

Joannes Zugbi Presbyter & monachus.

1 Joannes 1 Zugbi collegit
2 Compositiones 2 Grammaticas,
Easque

rum Mokaffæum Ægyptium multas calumnias in Nestorium sectariosque congerere: de Nestoriana denique secta hanc sententiam ferre, ut eam narrent pridem extinctam, deinde per Barsumam Nisibenum Metropolitam instauratam fuisse.

1 *Joannes Zugbi filius* monachus ac Presbyter fuit in cœnobio Kokensi, quod Sabarjesu nuncupatum est, in regione Arbelensi: ubi auditorem habuit Jacobum Severum Tagritensem Episcopum, teste Gregorio Barhebræo in Chronico Syriaco Par. 3. in Vita Joannis Aaronis Bar-Maadani Maphriani. Floruit ineunte tertio decimo christiano sæculo, ut dixi Tom. 2. pag. 455.

2 *Compositiones Grammaticas in unum volumen congessit*. Duplex Joannis Grammatica, tàm metro alligata, quàm soluta oratione cum diversis variorum de eadem re Tractatibus exstat ms. in Biblioth Vatic. Cod. Syr. Ecchell. 27. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 578.) *qui descriptus dicitur ex Codice exarato à Josue Presbytero Joannis filio in urbe Bagdadensi sub Sabarjesu hujus nominis quinto Patriarcha cognomento Bar-Messia, feria 4. die 10 Novembris anno Græcorum 1558. die 26. Gemadi prioris anno Hegiræ 644.* (Christi 1246.) qui modo in Bibliotheca S. Petri Montis Aurei in Urbe conservatur. In eo autem Codice sequentes Tractatus à Joanne Zugbi vel collecti, vel compositi habentur.

Videlicet. I. ...

Eliæ Metropolitæ Nisibis de literis. De literis genitivis (hoc est, radicalibus,) *& additiis. De literis, quæ casus appellantur. De literis lenibus, & asperis. De literis, quæ corripiuntur*, (hoc est, scribuntur quidem, sed non pronunciantur.) *De literis, quæ mutò permutantur. De punctis, quæ appositiones seù affixa vocantur: apponuntur autem dictionibus pluralibus, ut eas à singularibus distinguant. De syllabica dictionum Syriacarum comprehensione.* II. ...

Hucusque Grammatica Mar Eliæ; sequitur Mar Joannis cognomento Bar Zugbi. Videlicet: *De Partibus Orationis, quot sint. De Nomine, quod est prima Pars Orationis, deque ejus divisionibus. De iis, quæ Nomini accidunt, nimirùm Genus, Species, Numerus, Figura, Qualitas, Casus. De Substantia, & Accidentibus*: Ubi Joannes philosophicè tractat de Decem, ut Logici ajunt, Prædicamentis. *De Verbo, quod est secunda Pars Orationis.* Hìc fusè differit de Verbo Dei & de Incarnatione, sensu tamen prorsùs Nestoriano. *De iis, quæ Verbum consequuntur, id est, opus, cogitatio, vox, scriptura. De Verbi definitione, & divisione. De iis, quæ Verbo accidunt, hoc est, Genus, Numerus, Tempus, Persona, Qualitas, Species, Modi.* III. ...

Eliæ Metropolitæ Nisibis, de Specie. IV. ...

Joannes Zugbi de Pronomine, quod eſt pars tertia Orationis. De Participio, quod eſt pars quarta Orationis. De Adverbio, quod eſt pars quinta Orationis. De Præpoſitione, quæ eſt pars ſexta Orationis. De Conjunctione, quæ eſt pars ſeptima Orationis. De Vocalibus, ſeù Punctis. V.

Nomina Punctorum diſcernentium (hoc eſt, unam dictionem ab altera diſtinguentium.) *quæ magna dicuntur, interprete Mar Elia* (primo) *Catholico.* Vide ſuprà pag 265. VI.

Joannis Zugbi de literis ſervilibus *Aleph, Mim, Nun, Tau. De literis lenius, vel aſperius pronunciandis.* VII.

Explicit aptus Grammaticæ artis contextus auctore monacho probato, cœnobita perfecto, aſceta admirabili, Presbytero vero, directore ſuſpiciendo, manuductore gratiæ, magiſtro noſtro Joanne cognomento Bar-Zugbi, è ſacro cœnobio ſancti Mar Sabarjeſu in Koka. Item ejuſdem *carmen* metro heptaſyllabo *de ſeptem partibus Orationis, quo veluti compendio tota Grammatica continetur.* Initium: *Perfecto ſapientiæ amatori, virtutumque ſtudioſo &c.*

VIII.

Joſephi Epiſcopi Mardæ cognomento Bar-Malchon, carmen metro dodecaſyllabo *de Punctis, inſcriptum Rete Punctorum:* Initium,

In nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti, trium perſonarum, unius ſubſtantiæ, unius Dei, uniuſque eſſentiæ &c. IX.

Diſtinctio vocum ſcriptura quidem ſimilium, ſed ſenſu differentium, quæ per Puncta diſtinctiva noſcuntur & diſcernuntur. Initium: *Abba, Pater, ex paternitate* naturali, *juxta illud, non habemus patrem in terra:* & cætera ordine Alphabetico. Auctor hujus Tractatus videtur eſſe Eudochus, ſeù Eudoxius Presbyter Melitinenſis, de quo dixi tom. 2 pag. 308.: ejus enim diſertum nomen præfertur in aliis mss. Codd. qui circumferuntur. Specimen do in hac voce *Tharſis.*

Tharſis, inquit, *id eſt, lapis albus ſplendens inſtar lucis, ut* Exod. 28. 20. *Tharſis & Iaſpis* (in Vulgat. Lat. & Græc. Chryſolitus, Onychinus & Beryllus.) *Tharſis verò urbs eſt & portus, juxta illud,* Pſalm. 72. 10. *Reges Tharſis, hoc eſt, Sinarum.* Eadem leguntur in Lexico Bar-Bahlul. Unde liquet, ex horum Auctorum ſententia naves Salomonis in Indiam Orientalem & uſque ad Sinarum regionem navigaſſe. X.

Carmen metro heptaſyllabo *de quatuor Punctis radicalibus, quæ diſtinctiva & magna dicuntur, auctore quodam Philoſopho.* Initium: *Acue mentem tuam, Lector, vagaſque cogitationes collige.* Abſolutus dicitur hic liber *anno Græcorum* 1770. hoc eſt Chriſti 1459. XI. *Eliæ Niſibeni Nomenclator* Syro-Arabicus, de quo ſuprà pag. 267. XII. Denique *Joſue Bar Ali medici Lexicon* Syro-Arabicum, de quo ſuprà hoc tom. pag. 257.

Porrò à Joanne Zugbi in citato Codice Ecchellen. 27. laudantur hi Grammatici.

Easque in unum volumen congessit.
Prætereà edidit Orationes 1 metricas.

ܟܬܫܡ ܡܕܟܪ ܫܒ ܐܬܘܢ :
ܘ ܡܕܡܪܐ ܠܐܬ ܘܡܡܠܠܐ .

1

CAPUT CXCVIII.

Salomon Episcopus Bassoræ.

ܫܠܡܘܢ ܦܠܟܝܐ ܘܚܪܘ
ܕܟܪ ܥܒܕ ܒܝܫܘܥ .

2 Salomon 2 Chalatensis Bassoræ 3
3 Fecit librum 4 Apis:
4

Fe-

Jesudenah Episcopus: Achudemes: Joannes Stylita: Joseph Huzita: Joannes (seù Honainus) *medicus: & Elias Metropolita Nisibis.*

1 *Orationes metricas.* Exstat penes me *Carmen* metro heptasyllabo *de Baptismo & Eucharistia*, ex pervetusto Codice in urbe Mosul descriptum mihique transmissum: in quo Joannes Zugbi fassam popularium suorum opinionem de Fermento Eucharistiæ & Baptismi ab Apostolis ad ipsos continuata, ut sibi persuadent, & nunquam interrupta serie derivato, ex apocrypho quodam libro Simonis Petri nomine inscripto, & ex Simeonis cujusdam Presbyteri sibi æqualis auctoritate confirmare nititur. Sacro prætereà Occidentalium, ut vocat, Chrismati ex oleo, balsamo, aliisque aromaticis speciebus composito, purum simplexque oleum, quo Nestoriani pro Chrismate utuntur, longè præferendum existimat: suos quidem tamquam antiquissimi & Apostolici ritus tenaces commendans; cæteros verò velut novitatis studiosos traducens. Et de utroque quidem Fermento hanc fabellam tradit. Baptizato, inquit, in Jordane Christo Domino, Joannes Baptista ex aquis de sacro ipsius corpore defluentibus vasculum implevit, conservatumque usque ad diem decollationis suæ, discipulo suo Joanni Evangelistæ custodiendum tradidit. Eidem Joanni Evangelistæ, subjungit, quum Christus in cæna Eucharistiam instituisset, partemque unam singulis Apostolis distribuisset, duplicem præbuit, quarum alteram ille sumpsit, alteram non secùs atque Vasculum aquæ, repositam custodivit. Et in ipsum quidem vasculum Aquam posteà, quæ de latere Christi in cruce pendentis effluxit, immisit, sanguinem verò Eucharistico pani commiscuit. Hoc ait Eucharistiæ, illud Baptismi fermentum fuisse. Nam Apostolos post acceptum Spiritum sanctum, antequam in eam, quæ sibi obtigerat, orbis terrarum partem ad prædicandum Evangelium proficiscerentur, Aquam illam & Panem Eucharisticum inter se divisisse, quibus tamq uam Fermento in utroque illo Sacramento administrando usi fuerint. Hæc nimirùm Fermenti origo est, de quo tantoperè gloriantur Nestoriani, ut graves cæteroquin illius sectæ Scriptores, Jesujabum & Ebedjesum Nisibenos Archiepiscopos, non puduerit affirmare, nullam aliam præter Nestorianos Christianam gentem Apostolicas traditiones quoad utriusque illius Sacramenti materiam sartas tectasque servasse.

2 *Salomon Chalatensis* (non *Chalatia*, ut perperàm Ecchellensis & Hottingerus,) hoc est, ex urbe Chalata oriundus, Jesujabi Malchonis, cujus suprà facta est mentio, æqualis, Bassorensem Ecclesiam Metropolita regebat anno Christi 1222. quo ordinationi Sabarjesu Patriarchæ interfuit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 453. Est autem Chalata urbs Mediæ non ignobilis, cujus Episcopus Nestorianus Joannes laudatur ab Amro in Vita Eliæ III. Patriarchæ Tom cit. pag. 450. Eadem terræmotu corruisse narratur in Chronico Noë Jacobitarum Patriarchæ anno Christi 1245. & 1434., hoc est, anno 251. & anno 62. ante annum Græcorum 1802. quo Chronici sui Breviarium idem Noë conscripsit, ut liquet ex eodem Tom 2. pag. 470. & 471.

3 *Bassoræ*. Ejus urbis Metropolita Nestorianus hoc etiam nomine appellari solet,

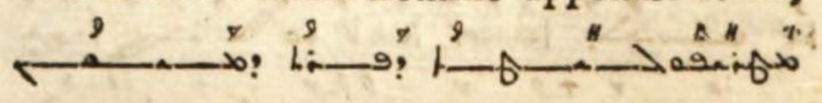

Metropolita Perat-Maisan, hoc est, Mesenæ insulæ, de qua in Dissertatione de Monophysitis, Tomo secundo præfixa verbo *Bassora*.

4 *Librum Apis*. Titulus libri est, ܣܦܪܐ

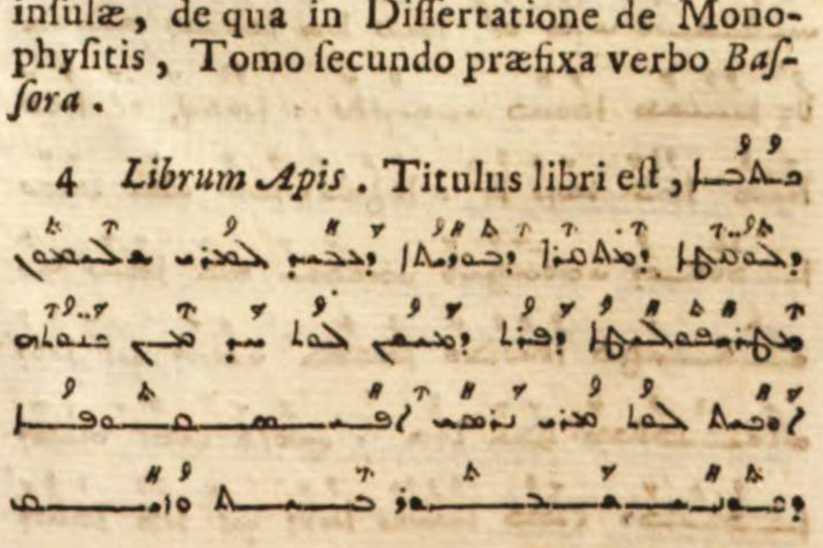

Liber Spicilegii, Apis inscriptus, auctore Mar Salomone Metropolita Perat-Maisan (hoc est,

Bas-

Et alterum de figura cæli & terræ: Et Oratiunculas: & Preces.

CA-

Fassoræ) *ab eodem nuncupatus cuidam socio suo, ideſt, Domino Narseti Episcopo Conisapor in Vazich*, ut ex Præfatione ejusdem libri colligitur. Binum exemplar habemus in Bibliotheca Vaticana: alterum imperfectum, quo priora capita quadraginta dumtaxat continentur, Cod. Syr. 9. Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 488. Alterum integrum, Libro Margaritarum & Catalogo Sobensis subjunctum in Codice ms. Ecchell. 17. To. 1. Bibl. Orient. p. 576. cui hæc inscriptio præfigitur:

Liber iste Apis, & Margaritarum est sancti & inclyti martyris Domini Cyriaci in oppido Salach regionis Baruar, à fidelibus proprio ejusdem sancti ære emptus. Ad calcem verò notatur tempus scripti Codicis in hæc verba.

Absolutus est ope Domini nostri liber iste Spicilegii, qui Apis inscribitur, & Deo laus & gratiarum actio in trinitate personarum æqualium & indivisibilium Amen. Scriptus autem fuit liber iste anno millesimo centesimo octogesimo septimo Alexandri filii Nectibi Regis Græci, mense Februario, die decimaquarta, feria quarta absolutus fuit. Exaravit librum hunc vir miser, peccator, humilis, pollutus, implicitus omnibus adversis pravisque operibus, & gravibus peccatis inquinatus, Gabriel neque schemate, quo indutus est, neque memoria inter homines dignus. Rogat itaque precaturque quotquot in hoc libro legerint, aut ex ipso descripserint, si quidem erratum aut mendum offenderint, ut id christiana charitate corrigant, nec maledictionis lapides in me jaciant, sed dicant: Deus universorum Dominus debita & peccata miseri amanuensis dimittat, sicut publicano & meretrici pro gratia sua condonavit, Amen Amen. Exarandi autem hujus libri hæc causa fuit; in gratiam scilicet spiritualis in Domino fratris, dilecti ac venerabilis Sacerdotis veri, qui Sacerdotio coram Domino suo purè fungitur, Presbyteri Joannis filii Presbyteri Jonæ. Dignos, oro, efficiat eos Dominus, ut indeficientibus felicitatibus cum ipso fruantur Amen. Benedictus Deus in sæculum, & laudabile nomen ejus in generationem generationum. In regione Baz, in oppido benedicto Beth-Selom, quod Dominus cum incolis suis custodiat. Sed loco *Nectibi*, cujus Alexander filius dicitur, nomen *Philippi* restituendum, & in Epocha ejusdem Alexandri pro anno 1187. annus 1787. reponendus. Nam annus 1187. anno Christi 876. respondet, quo nec Ebedjesus Sobensis nec Salomon Bassorensis, quorum hìc opera describuntur, nati fuerant. Anno verò Alexandri 1787. Christi 1476. dies decimaquarta Februarii in feriam quartam incidit.

Totum opus in Partes duas, & in capita sexaginta dividitur. *Præfatio* incipit,

Non debent filii parentibus thesaurizare, inquit beatus Paulus, sed parentes filiis spiritualibus. Nos igitur tibi retribuere debemus, dilecte frater noster, baculus senectutis nostræ, religiosissime Dei, Domine Narses Episcope Conisapor in Beth-Vazich. Recolimus enim tuam in nos sollicitudinem &c.

Pars I. Capita 32 De rebus ad Testamentum Vetus spectantibus. *Caput* 1.

De æterna Dei mente, condendi creaturas. Ideam intelligit condendarum creaturarum, quæ in mente Dei ab æterno fuit. Quum autem omnia propter Adam creare Deus statuisset, hinc, inquit, Adamus creaturas omnes in mente Dei anteceſſit, etsi reipsa creaturæ ante Adamum conditæ fuissent.

2. *De creatione septem naturarum in silentio.*

nimirùm, cæli, terræ, aquæ, aëris, ignis, Angelorum ac tenebrarum: ubi tenebras non lucis privationem, sed quid existens esse putat: quod & infrà cap. 6. docet. In silentio autem naturas prædictas à Deo creatas ait, quod absque voce, (rationem ipse sibi excogitavit,) conditæ sint:

quoniam, inquit, *nondum erat qui vocem audiret, rectè eas in silentio creavit.*

3. *De creatione terræ, aquæ, aëris, & ignis.*

Hìc Theodori doctrinam sequutus, spiritum Dei, qui super aquas ferebatur, ventum fuisse affirmat, indoctos reputans, qui de Spiritu sancto locum illum interpretati sunt. Ita nimirùm vir Nestorianus cum primariis etiam Ecclesiæ Doctoribus, Basilio inquam & Ephræmo, agit, quum à Theodori Mopsvesteni doctrina recedunt.

4. *De cælo.* Quosdam arguit, qui aquas suprà cælum positas sanctos Angelos esse dicunt, aut Christi Domini humanitatem.

5. *De Angelis* Novem quidem Choros, sed hoc ordine ponit.

Angeli, inquit, *novem chori sunt, & tres ordines, seù Hierarchiæ. Superni, medii, & infimi. Superni sunt, Cherubim, Seraphim, & Throni. Hi Pontifices appellantur, & summi Pontifices, & gestatores throni Dei. Medii, Dominationes, Virtutes, & Potestates. Hi Sacerdotes dicuntur, quod ab iis, qui suprà ipsos sunt, revelationes accipiunt. Infimi, Principatus, Archangeli, & Angeli. Hi ministri sunt, qui creaturis administrant.* Omnium principem ait esse Gabrielem:

Princeps, inquit, *& primus omnium, & supremus est Gabriel, idemque mediator Dei & creaturæ.* De Angelis verò ad hominum custodiam destinatis hæc habet.

Cum unoquoque nostrum est unus ex hoc choro Angelus, qui Angelus Providentiæ appellatur; idque ab hominis conceptu usque ad communem resurrectionem. Exutas enim corporibus animas & corpora ipsa sepulcris mandata ab iisdem Angelis custodiri existimat, donec iterùm in communi resurrectione conjungantur. De numero denique uniuscujusque chori sic definit.

Unusquisque Angelorum chorus numerum omnium hominum æquat ab Adamo usque ad resurrectionem.

6. *De tenebris.*

7. *De creatione lucis.* Angelos affirmat vespere feriæ primæ creatos, lucem verò matutino ejusdem feriæ tempore.

8. *De creatione Firmamenti.*

9. *De creatione arborum & plantarum: deque conditu marium & fluminum.*

ﻟﻪ ﺑﻴﻨﻬﺎ ﻭﺑﻴﻦ ﺟﻨﺔ ﻋﺪﻥ . ﻭﻫﻲ ﻣﻨﺘﻈﺮﺓ

10. *De conditu luminarium* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺧﻠﻖ ﺍﻟﻨﻴﺮﺍﻥ .

11. *De creatione draconum, & piſcium, & volucrum, & reptilium, quæ in mari ſunt* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺧﻠﻖ ﺍﻟﺘﻨﺎﻧﻴﻦ ﻭﺍﻟﺤﻴﺘﺎﻥ ﻭﺍﻟﻄﻴﺮ ﻭﺍﻟﺪﺑﺎﺑﺎﺕ ﻭﺍﻟﺴﻤﻚ ﺍﻟﺘﻲ ﻓﻲ ﺍﻟﺒﺤﺮ .

12. *De creatione animalium & pecorum* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺧﻠﻖ ﺍﻟﺒﻬﺎﺋﻢ ﻭﺍﻟﻤﺎﺷﻴﺔ .

13. *De formatione Adæ* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺟﺒﻠﺔ ﺁﺩﻡ . Quod Geneſ. 2. de animantibus terræ & volatilibus cæli dicitur, *adduxit ea Deus ad Adam, ut videret, quid vocaret ea* &c. id Baſſorenſis ſic interpretatur . ﻭﻫﺬﺍ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﺸﺮﻕ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ

Regiam ei poteſtatem dedit ſuper omnes creaturas, præcepitque ei, ut ſingulis earum nomen imponeret : non quod omnia jumenta, & natantia in mari, & volatilia cæli congregaverit Deus ad Adam, ut nomina iis imponeret; ſed quia accepit in ea dominium, & poteſtatem, ut pro libitu ſuo iis uteretur, ipſiſque nomina, tamquam dominus ſervis imponeret . Baſſorenſi conſonat Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum, commentar. in Geneſ. ﻭﻫﺬﺍ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﺸﺮﻕ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ

Adduxit ea, inquit, *ad Adam, ut videret, quid vocaret ea. Nimirùm ea in mentem ejus revocavit, non corporaliter ad eum adduxit. Pleraque enim animalia aquatilia, quum ex aqua recedunt, vivere nequeunt* .

14. *De Eva* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺣﻮﺍ .

15. *De Paradiſo* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺟﻨﺔ ﻋﺪﻥ . Quum diverſas de ſitu Paradiſi ſententias retuliſſet, ſuam de eodem errorem his verbis exponit. ﻭﻫﺬﺍ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﺸﺮﻕ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ ﻭﺍﻟﺬﻱ ﻗﺎﻟﻪ ﺍﻟﻤﻔﺴﺮ ﻓﻲ ﺗﻔﺴﻴﺮ ﻗﻮﻟﻪ ﺍﻟﻤﻘﺪﻡ

Nunc Paradiſus *habitaculum eſt animarum juſtorum. Ejus autem cuſtodes Henoch, & Elias. Animæ verò peccatorum extra Paradiſum jacent in profundo loco, qui Eden vocatur. Poſt reſurrectionem autem tam juſtorum, quàm peccatorum animæ corpora ſua reſument: & juſti quidem cælum intrabunt, fietque cælum juſtorum terra; peccatores autem ſuper terram manebunt* . Hæc ille. Errorem errori addit infrà, quum homines peccatores & malos ipſos dæmones tandem aliquando pœnitentiam acturos & in cœlum recipiendos fore, juxta Origenianam hæreſim affirmat.

16. *De peccato Adæ* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺧﻄﻴﺌﺔ ﺁﺩﻡ .

Arborem ſcientiæ boni & mali ficum fuiſſe arbitratur.

17. *De exitu Adæ & Evæ de Paradiſo* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺧﺮﻭﺝ ﺁﺩﻡ ﻭﺣﻮﺍ ﻣﻦ ﺍﻟﺠﻨﺔ .

Fabulam narrat de Baculo, quem Adam ex arbore ſcientiæ boni & mali præciſum, quum è Paradiſo ejectus eſſet, ſecum tuliſſe refert. Hunc ait per Patrum manus uſq; ad Moyſen tranſiiſſe, & à Moyſe uſque ad Chriſtum, cujus crucis pars fuerit. Id commentum perinde ac ſi non ſatis fuiſſet hìc indicatum, uberiùs exponit infrà cap. 30.

18. *Quod Adam Evam cognoverit* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺃﻥ ﺁﺩﻡ ﻋﺮﻑ ﺣﻮﺍ Hìc Adæ generationes deſcribit uſque ad Noë, non Hebraicum textum in ſupputatione annorum, ſed Græcam verſionem ſequutus. Poſtquam enim Mar-Abas, cognomento Magnus, Neſtorianorum Patriarcha, Teſtamentum Vetus ex Græco ſermone in Syriacum tranſtulit, variare cœperunt ejuſdem ſectæ Syri, Patrum annos ſupputantes vel juxta Hebraicum fontem verſionemque ejus Syriacam vulgatam, vel ſecundùm Græcam ſeptuaginta interpretum editionem. Idem & Jacobitis contigit poſt ſextum Chriſti ſæculum. Quod autem Baſſorenſis de Caini & Abelis ſororibus ſcribit, quas fuiſſe in cauſa ait, cur Cainus in Abelem inſurrexerit, id ex Cabaliſtarum promptuariis deſumptum, apud Eutychium Patricidem alioſque tùm Mahometanos, tùm Chriſtianos cujuſcumque gentis in Oriente ſequioris ævi ſcriptores, ut & alia innumera hujuſmodi commenta, paſſim legere eſt.

19. *De invention organi*, hoc eſt, inſtrumenti ferrarii . ﻟﻪ ﻓﻲ ﺍﺧﺘﺮﺍﻉ ﺍﻟﺼﻨﺎﻋﺔ .

20. *De Noë, & Diluvio* . ﻟﻪ ﻓﻲ ﻧﻮﺡ ﻭﺍﻟﻄﻮﻓﺎﻥ Themanonæ urbis in Niſibena diœceſi

ceſi hanc tradit. ܗܘ ܕܐܬܐ ܕܢܚ ܘܒܢܘܗܝ ܫܡܢܐ ܢܦܫ̈ܐ ܐܠܝܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܫܬ̈ܐ ܐܬܝܢ ܡܢ ܬܡܢ ܘܒܢܘ ܐܬ̈ܪ̈ܐ ܫܡ̈ܗ ܬܝܡܢ ܗܘ ܐܝܬ ܠܗ ܠܬܡܢ ܒܬ̈ܪ̈ܐ ܕ

. ܗܘ ܕܫܡܗ ܦܠܓ ܐܬܝܠܕ ܒܗ ܐܪܥܐ ܡܬܦܠܓ ܗܘ ܐܚܘܗܝ ܘܫܡ ܐܚܘܗܝ ܝܩܛܢ ܗܘ ܕܫܡܗ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ

Hebero, inquit, *nati sunt duo filii: quorum alteri nomen Phaleg, quoniam diebus ejus divisa est terra. Atque hinc patet, linguam Syriacam apud Heberum mansisse: nam confusis linguis divisaque terra, natus est appellatusque Phaleg Syriaco nomine.* Et cap. 24. ܗܘ ܕܫܡܗ ܦܠܓ ܐܬܝܠܕ ܒܗ ܐܪܥܐ ܡܬܦܠܓ ܗܘ ܐܚܘܗܝ ܘܫܡ ܐܚܘܗܝ ܝܩܛܢ ܗܘ ܕܫܡܗ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ

Ab Adamo ad Turris constructionem una erat in mundo lingua, hoc est, Aramæa, seù Syriaca. Sunt qui dicant, fuisse linguam Hebraicam. At Hebræi hoc nomine appellati non sunt, nisi postquam Abrahamus trajecto Euphrate fluvio, in Haran (imò in terra Chanaan; nam Haran est intra Tigrim & Euphratem) *habitavit. Ex transitu enim Abrahami, Hebræi dicti sunt* Eadem habet Gregorius Barhebræus in Horreo mysteriorum, comment. in cap. 11. Genes. ܗܘ ܕܫܡܗ ܦܠܓ ܐܬܝܠܕ ܒܗ ܐܪܥܐ ܡܬܦܠܓ ܗܘ ܐܚܘܗܝ ܘܫܡ ܐܚܘܗܝ ܝܩܛܢ ܗܘ ܕܫܡܗ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ

Erat autem universa terra lingua una, & loquela una. Græca editio: labium unum, & vox una. Syriacam fuisse primam linguam, non Hebraicam, ut quidam existimarunt, ex eo patet, quod Abraham qui primum ex transitu Euphratis fluminis Hebræus dictus fuit, ex Ur erat Chaldæorum Syrorum. Quomodo autem is linguâ usus fuisset, in qua educatus minimè fuerat? Scripturæ verò Hebraico sermone traditæ sunt, non propter ejus linguæ præstantiam, aut ubertatem; (multum enim inops est, & ex pluribus linguis conflata;) sed quia eam callebant quibus scripturæ commissæ sunt. Ita & alii sentiunt, quos longum esset hìc referre. Sed Sobensis ex S. Ephræmo mediam quandam viam aperuit, qua & Syriacam linguam omnium primam facit, & Hebraicæ antiquitatem tuetur: utramque enim unam eandemque olim fuisse: Sic autem scribit Scholio in Præfationem libri Carminum, quem *Paradisum Eden* inscripsit, ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܪ ܒܫܘܠܡ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ ܐܠܦ ܕܒܪ ܐܠܦ ܗܘ ܕܫܡ ܒܝܬ ܐܒܗܝ

Ait sanctus Ephræmus, linguam Syriacam linguarum omnium primam esse, qua Deus patrem nostrum Adam alloquutus sit, eandemque apud Heberum mansisse, & ad Abrahamum traductam fuisse; quum verò hic fluvium trajecisset, Hebraicæ nomen ipsi impositum. Verùm de his alibi.

25. *De Abraham.* ܐܒܪܗܡ Sub eo Arbelam urbem conditam scribit.

26. *De tentatione Jobi* ܢܣܝܘܢ ܕܐܝܘܒ.

27. *Benedictiones Isaaci.* ܒܪܟܬ ܐܝܣܚܩ De Isaaco, Jacobo, ejusque filiis.

28. *De Joseph* ܝܘܣܦ. Affirmat, sanctum Ephræmum duodecim carmina de Josepho edidisse; ejus autem verba retuli tomo 1. pag. 57.

29. *De Moyse, deque filiis Israël.* ܡܘܫܐ ܘܒܢܝ ܝܣܪܝܠ.

30. *De Virga Moysis.* ܡܫܬܐ ܕܡܘܫܐ. Putidam de ea fabulam, quam suprà cap. 17. tetigerat, quum fusiùs hìc narrasset, de loco, ubi duodecim fontes & septuaginta palmæ erant, in quo filii Israël mansionem habuere, hæc subjungit. ܘܐܝܟ ܕܐܡܪ ܟܬܒ ܐܝܣܚܩ ܒܪ ܐܒܪܗܡ ܕܐܬܐ ܠܡܫܪܝ ܡܝ ܕܐܬܐ ܠܡܫܪܝ ܡܝ ܕܐܬܐ ܠܡܫܪܝ ܡܝ

: ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܐ ܢܫܬܟܚ ܠܢ ܒܪ ܐܢܫ ܕܢܫܬܟܚ ܠܗ ܠܐ ܢܫܬܟܚ ܠܢ ܒܪ ܐܢܫ ܕܢܫܬܟܚ ܠܗ ܠܐ ܢܫܬܟܚ ܠܢ ܒܪ ܐܢܫ ܕܢܫܬܟܚ ܠܗ

. . . . . .

Venerunt, inquit, *in locum, ubi erant duodecim fontes & septuaginta palmæ. Dadjesus* (cujus suprà facta est mentio pag. 98. & 99.) *in Expositione Paradisi ait, ibi habitasse Jannem & Jambrem magos, qui Moysi olim sese opposuere. Erat autem, inquit, ibi puteus, & supra ipsum situla & catena ænea, dæmonesque ibidem habitabant, quoniam locus ille Paradiso similis erat: profectusque eo Beatus Macarius, visitavit eum; non tamen habitare ibi potuit præ nequitia illorum dæmonum. Sed ne iidem supra genus humanum gloriarentur, quod ibi habitare nequiret, duobus quibusdam anachoritis, quorum nomina nullus hominum novit, præcepit Deus, ibique usque ad mortem commorati sunt.*

. . . . . .

Hic, inquit, *Sadoch, qui & Jonachir dicebatur, cum Dina uxore sua justus erat coram Deo: nec filios habebat .... Quare idem Jonachir in desertum perrexit .... Angelus autem ipsi annunciavit .... & reversus est Sadoch in domicilium suum, & concepit Dina uxor ejus, & peperit Mariam: & ex illa die Anna pro Dina vocata est, quod Dominus misertus ejus esset.* Pergit Mariæ præsentationem in templum educationemque referre, usque ad tempus, quo Angelo nunciante Christum Dominum concepit. Sexto, inquit, ab ejus ortu mense cum victimis oblata est sacerdoti: biennio autem expleto quum ablactata fuisset, in Templum à parentibus præsentata est, & à Sacerdotibus educanda matronis commendatur, quæ apud Templum habitabant, ubi unàcum aliis virginibus usque ad annum ætatis duodecimum mansit. Tùm verò ab iisdem Sacerdotibus Josepho, quem Bassorensis viduum dicit, nuptui traditur, postquam super virgam ejusdem Josephi, quæ cum virgis aliorum plurium viduorum probitate insignium in Templo posita fuerat, candida columba requievisset. Oranti denique in Templo Mariæ Archangelus Gabriel specie viri apparens, de Verbi incarnatione annunciavit. Hæc videtur Bassorensis ex libro, qui de Genealogia Beatæ Virginis inscriptus à Jacobo Edessено citatur, descripsisse.

31. *De Josue filio Nun, deque annis Judicum, & Regum filiorum Israël summatim.*

32. *De morte Prophetarum, quo quisque modo vita functus & sepultus est.*

Vitam describit Esaiæ, Hosee, Joelis, Amos, Abdiæ, Eliæ, Elisæi, Jonæ, Michææ, Nahum, Habacuc, Sophoniæ, Haggæi, Zachariæ, Malachiæ, Hieremiæ, Ezechielis, Danielis, Ahiæ, Esdræ. Atque hìc primam libri spicilegii Partem absolvit.

Pars II. De divina dispensatione, quæ in novo Testamento peracta est.

Capita 28. quorum primum est in ordine præcedentium trigesimum tertium, ut sequitur.

33. *De genealogia Christi* . . . quam ex Matthæo & Luca describit.

34. *De annunciatione Angeli ad Jonachir de nativitate Mariæ.* . . . Qui vulgò Joachimus Deiparæ pater appellatur, hunc Bassorensis Jonachirum & Sadochum nuncupat; Annam autem ejusdem Deiparæ matrem alio nomine Dinam dictam fuisse affirmat. . . . .

. . . . . .

Hanc contigisse ait feria prima, die 25. Martii, vel juxta alios Kalendis Aprilis, anno Græcorum 307. Subditque fabulam de aquis Zelotypiæ, seù probationis, ut Syri vocant, à Sacerdotibus Josepho & Deiparæ propinatis, ut conceptum virgineum experirentur: qua in re Bassorensis à vulgato commento de aquis illis Deiparæ à Josepho traditis recedit, de quo vide observata à nobis Tom. 1. pag. 140.

35. *De annunciatione Gabrielis ad Mariam de conceptione Domini nostri.* . . . .

36. *De nativitate Domini nostri in carne.* . . . .

Hìc narrat Josephum Bethlehem unàcum Beata Virgine petentem, quum cerneret partûs ejus tempus imminere, obstetricem quandam Hebræam, Salomem nomine, arcessiisse: ingressos tamen in spelæum, reperisse Puerum à matre virgine jam in lucem editum, pannis involutum, & in præsepe positum. Mox in hæreticos quosdam, ut vocat, invehitur, qui obstetrici nomen . . . *Hadiocham*, non . . . *Salomem* fuis-

se scribunt. Verùm aërem verberat Bassorensis: nam Jacobitæ, quos hìc sugillat, non obstetricem illam Hadiocham vocatam affirmant, sed aromatarium, à quo Maria Magdalena unguentum emit, ut ex eorum libris constat, ac præsertim ex Officio Feriæ quintæ in cœna Domini. Quo autem id fundamento ab utrisque dicatur, non liquet. Sed mirari est, homines illos relictis gravissimis Scripturæ quæstionibus, de nugis hujusmodi tàm sollicitos esse.

37. *De Vaticinio Zaradostæ, seù Zoroastri de Domino nostro.*

Mira de hoc Zoroastro Syri Arabesque tradunt. Ejus discipulos fuisse Gusnasaphum Regem, Sasanem, & Mahaimadum Persas, affirmat Bassorensis, quibus ille Christi nativitatem prænunciaverit, ipsorumque posteros adhortatus sit, ut munera ad ipsum deferrent, ubi stellam ejus oriri vidissent. Id & Gregorius Barhebræus refert lib.5. Dynastiarum in Cambyse, cujus verba describit Ecchellensis in notis ad Catalogum Ebedjesu pag.266. Sed quod addit Bassorensis, Zoroastrum non alium fuisse, quàm *Baruch scribam*, id verò singulare ipsius commentum est.

38. *De Stella, quæ apparuit in Oriente in die nativitatis Domini nostri.*

39. *De adventu Magorum ex Persidè.*

De numero ac dignitate Magorum hæc Bassorensis.

Duodecim Reges, inquit, *filii Persarum, quorum hæc sunt nomina. Zarvandades filius Artabani. Hormisdas filius Sitruchi. Gusnasaphus filius Gunaphari. Arsaces filius Miruchi. Quatuor isti aurum attulerunt. Zarvandades filius Varzudi. Orrhoes filius Chosroæ. Artaxestes filius Hulaiti. Estunabudanes filius Sisronis. Quatuor isti myrrham attulere. Maruchus filius Chuami. Assuerus filius Asbani. Sardalachus filius Baladani. Merodachus filius Baldad. Hi quatuor thus attulere.* Eadem Magorum nomina, nonnullis apicibus mutatis, occurrunt in pluribus manuscriptis Codicibus tùm Syriacè, tùm Arabicè: qui etiam à Mahir-Sapore Persarum Rege ad Christum adorandum missi dicuntur in Cod.30. Tom.2. pag. 504. Duodenarium etiam numerum confirmat Jacobus Edessenus apud Barhebræum in Horreo mysteriorum, commentar. in Evangelium Matthæi, etsi ex numero munerum tres eos fuisse, vero propius censeant plerique Interpretes. Audi Barhebræum loc. cit.

Venerunt Magi ab Oriente. Nonnulli affirmant tres Principes cum mille viris advenisse. Jacobus verò Episcopus duodecim ait Principes eos fuisse, qui relictis septem millibus ad Euphratem, cum mille viris Hierosolymam advenerint. Sed mirum est, quod Bassorensis, qui fabulas penè omnes in suum Spicilegium congessit, hanc unam rejiciat, quam cæteri Nestoriani admittunt: de illis scilicet Magorum muneribus, ab Adamo in spelunca Thesaurorum, ut ajunt, olim repositis.

Quidam ajunt, inquit, *munera ab Adamo in spelunca thesaurorum reposita fuisse; Adamum verò Setho præcepisse, ut ab uno ad alterum ea transferenda curaret, usque ad Christi adventum. Verùm id nequaquam ab Ecclesia receptum est.* Nimirùm aliquando vigilat bonus Salomon: qui tamen dum causam cædis Infantium describit, Longinum nescio quem obtrudit, inquiens.

Scripsit Longinus sapiens ad Augustum Cæsarem in hæc verba. Venerunt Magi filii Persarum, tuumque imperium ingressi, puero cuidam in Judæa nato munera obtulere. Quis autem ille sit, aut cujus filius, nobis incompertum.

Cui

Cui Augustus Cæsar; Sapienter, inquit, egisti, hæc nobis significando. Ad Herodem autem scribens, de puero præcepit ut se certiorem faceret. Quum itaque Herodes de puero scrutatus fuisset, seque à Magis delusum vidisset, iratus est, & mittens occidit omnes pueros &c.

quorum de numero subdit : . . .

Pueri numero fuere bis mille ; vel juxta alios, mille octingenti. Atque hinc ad Joannem Baptistam digreditur, quem ait à Zacharia patre, postquam in templo per manus impositionem sacerdotium accepisset, in desertum, vitandæ cædis causa amandatum, ibidem vixisse usque ad trigesimum ætatis annum, quo in Jordane baptizare cœpit : Zachariam verò patrem ea de re, ob occultatum scilicet filium, inter templum & altare, Herodis jussu interemptum fuisse : quæ communis est Syrorum opinio, etsi à S. Hieronymo improbata.

40. *De descensu Domini nostri in Ægyptum.* . . .

Multa hìc ex apocrypho Infantiæ Evangelio, & ex historia de fuga Christi in Ægyptum, mutuatur Bassorensis : de duobus scilicet latronibus, in quos Josephus cum Beata Virgine & puero Jesu in itinere incidit, qui demum in crucem cum Christo Domino acti sunt : de Hermopoleos idolo, quod Christum præsentem demonstravit : de Lazaro Regis Ægyptii, ut dicitur, amico, qui pro eodem Christo fidem suam obligavit : denique de balsamo, quod in Ægypto natum perhibetur in loco, ubi Beata Virgo ablutis Christi pannis aquam effundebat. Horum quædam apud graves auctores legere est, ut notat Baron. ad ann. 1. à num. 43.

41. *De Joanne Baptista, deque baptismo Domini nostri.* . . . Christum natum asserit feria quarta, & feria quinta baptizatum. Duos autem discipulos, à Joanne ad Christum missos, Stephanum Protomartyrem fuisse, & Ananiam, qui Paulum Apostolum posteà baptizavit. Sed Patres sextæ Synodi tàm nativitatem, quàm baptismum Christi feria prima contigisse affirmant. Vide Emin. Baron. in Apparatu num. 122.

42. *De Jejunio Domini, deque ejus lucta cum Satana.* . . . Cætera hìc perstringit, quæ à Christo Domino peracta sunt usque ad passionem.

43. *De Paschate Domini.* . . .

Dadjesum citat in Expositione libri Abbatis Esaiæ : deque jejunio feriæ quintæ in cœna Domini hæc habet. . . .

S. Basilius in suis Quæsitis permittit, ut Christiani oleo vescantur, vinum bibant, & jejunium solvant hoc vespere, quo vetus quidem Testamentum impletum est, populusque Judaicus sanctitate exutus, nova verò lex incœpit, gentesque sanctitatem & reconciliationem adeptæ sunt. Verùm etsi hic sanctus id permiserit, cæteri tamen Patres nequaquam hujusce rei potestatem faciunt, neque id per nos licet, aut per nostræ fidei alumnos.

44. *De passione Domini.* . . .

Hìc etiam plura ex apocryphis congerit. 1. Die 9 Aprilis, ait, Christum cruci affixum fuisse. 2. Caipham, à quo damnatus est Christus, eundem cum Josepho facit, antiquitatum nimirùm Hebraicarum scriptore. 3. Bar-Abæ, hoc est, filii Abæ nomen fuisse Josue. 4. Militem, qui lanceâ latus Christi aperuit, Longinum nomine, eum fuisse dicit, qui in faciem Christi exspuit, qui alapa eundem percussit, qui demùm per annos duodequadraginta languerat. 5. Quinque ait fuisse sepulcri Dominici custodes, quorum & nomina ipse Hebraica hæc recitat, Issachar, Gad, Matthias, Barnabas, Simeon. Alios verò opinari quindecim viris eam custodiam demandatam. 6. Lapidem sepulcro impositum ex nonnullorum sententia refert Petram illam fuisse, ex qua aquæ filiis Israël in deserto erupere. 7. Sepulcrum Christi, contra expressam Evangelii auctoritatem scribit, Josue filio Nun olim paratum fuisse. 8. Purpuram, qua per ludibrium indutùs est Christus, à Græcis Syriæ Regibus dono missam ad Machabæos, ab his in Templi ornatum conversam. 9. Triginta argenteos, quibus Christum Judas vendidit, sexcentos sui temporis & patriæ æquare. Eorum autem originem à Thare Abrahæ patre deridiculè arcessit. Hæc tamen fabula de argenteis hisce, ut & alia de virga Moysis, in mss. Syrorum libris frequenter occurrit. 10. De inconsutili Christi tunica aliam item fabellam texit. 11. Denique de Beatæ Virginis obitu hæc habet. . . .

. . .

الجاهل لكان قد رفعها الى السما ولم يتركها في الارض بعد المسيح تسعة عشر سنة .

Item, inquit, *si Virgo Mater Dei fuisset, ut imperitus existimat, sustulisset eam in cœlum, nec in terra reliquisset post Christum annis undeviginti*. Hinc tamen velut aurum ex sterquilinio colligitur, auctorem illius libri censuisse, Beatam Virginem decimo nono post Christi ascensionem anno, in cœlum assumptam fuisse.

45. *De resurrectione Domini*.

46. *De Ascensione Domini*.

Refert Josue Barnun Nestorianorum Patriarcham existimasse, cœnaculum, ubi Christus Pascha celebravit, Nicodemi fuisse.

47. *De illapsu Spiritus sancti in cœnaculum*.

Quod suprà Joannem Zugbi aliosque Nestorianos de Fermento Eucharistiæ ab Apostolis ad ipsos derivato comminisci observatum est; hìc à Salomone paucis mutatis traditur. Ait enim, Adæum quidem & Marim id Fermentum ad Orientem detulisse; reliquos verò Apostolos eo nequaquam usos fuisse.

Joannes, inquit, *particulam illam Eucharistiæ* (à Domino in Cœna consecratæ, quam idem Joannes repositam custodiisse dicitur) *miscuit cum illa particula* (quam Apostoli in die Pentecostes consecrasse perhibentur,) *Orientales autem Dominus Adæus & Dominus Maris eandem accipientes, Fermentum inde consecrarunt, quod ad nos delatum est. At verò cæteri Discipuli nequaquam ex ea acceperunt, ajentes, nos ipsi consecrabimus, quotiescumque voluerimus*. Ecce Salomon Apostolos omnes, præter Adæum & Marim, Fermento illo caruisse fatetur, quod cæteri Nestoriani scriptores ab iis omnibus persanctè custoditum, fidelibusque traditum fabulantur. Idem Salomon circa Fermentum olei, quo baptizandi unguntur, ab aliis illius sectæ auctoribus discrepat. Cæteri enim recentiores oleum illud asserunt ex oliva expressum, & aquæ ex corpore Christi, quum in Jordane baptizatus est, & ex latere ejusdem, quum lanceâ apertum fuit, defluenti permistum fuisse: Salomon verò hanc aliam ejusdem olei originem tradit.

Ex illa hora duxit Joannes Mariam in sua, eique ministrabat. Vixit autem illa post ascensionem Domini annos duodecim. Annos universim in mundo vixit quinquaginta octo, vel secundùm alios, sexaginta & unum. Nec in terra sepulta est, sed Angeli in Paradisum eam intulere, funus ejus cum pompa celebrantes. Convenerunt autem in die obitus ejus, Apostoli omnes precesque super eam fuderunt, & benedictionem ab eadem accepere. Thomas verò quum in India esset, ab Angelo adductus, Angelos vidit lectulum ejus in aëre circumferentes: quo ad ipsum demisso, oravit & ipse, benedictionemque ab eadem accepit. Ita nimirùm ex præconcepta de Paradiso terrestri opinione, communem describit Ecclesiæ catholicæ traditionem de Assumptione Beatæ Virginis, quam S. Joannes Damascenus orat. 2. de Dormitione Deiparæ antiquam vocat, & ex ipso Dionysio Areopagita se referre testatur: eademque in Officio Syrorum leguntur tàm apud Maronitas, quàm apud Jacobitas: ut mirari sit, Gregorium Barhebræum, nulla cæteroquin auctoritate in contrarium adducta, à vulgata suæ ipsius sectæ opinione recessisse, quum in comment. in Matth. hæc scribat.

Joannes frater Jacobi, idemque Evangelista, Hierosolyma profectus est, comite Maria matre Domini, & simul relegati sunt in insulam Pathmon. Revocatus autem ab exilio, prædicavit in Asia, & fundavit Ecclesiam Ephesi. Eidem ministrarunt Ignatius, & Polycarpus. Idemque beatam Mariam sepelivit, nec quisquam novit, ubi eam posuerit. Porrò deridiculum est argumentum, quo Jesujabus Nisibenus, vel quisquis est auctor libri Demonstrationis de recta fide, utitur Par. 2. cap. 3. ad probandum juxta hæresim Nestorianam, Beatam Virginem non esse Deiparam dicendam.

وايضا فلو كانت العذرى ام الله كما يزعم

. ﻫﺬﻩ ﻣﻦ ﺑﻌﺾ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﺍﻟﻤﺴﻤﻰ ﺍﻟﻤﺴﻴﺤﻴﻴﻦ

ﻭﻫﺬﻩ ﻣﻦ ﺍﻟﻨﺎﺱ . ﺍﻟﻤﺴﻤﻰ ﻫﻴﻜﻠﻴﺎ

ﻭﻫﺬﻩ ﻣﻦ ﺍﻟﻨﺎﺱ ﺍﻟﻤﺴﻤﻰ ﺍﻟﻤﺴﻴﺤﻴﻴﻦ : ﺍﻟﻤﻠﻜﺎﻧﻴﻴﻦ

. ﻭﻫﺬﻩ ﺍﻟﻨﺎﺱ . ﻭﻫﺬﻩ ﻫﻲ ﺍﻟﺒﺪﻋﺔ ﺍﻟﺘﻲ ﺍﺑﺘﺪﻋﻮﻫﺎ

ﻭﻫﺬﻩ ﻫﻲ ﺍﻟﺒﺪﻋﺔ ﺍﻟﺘﻲ ﺍﺑﺘﺪﻋﻮﻫﺎ ﻫﺬﻩ ﺍﻟﻨﺎﺱ

. ﻭﻫﺬﻩ ﻫﻲ ﺍﻟﺒﺪﻋﺔ ﺍﻟﺘﻲ ﺍﺑﺘﺪﻋﻮﻫﺎ ﻫﺬﻩ ﺍﻟﻨﺎﺱ

Oleum Baptiſmi, inquit, *ſunt qui dicant, ex oleo quo Reges ungebantur, deduci: alii ex miſtura aromatica, qua Domini noſtri corpus conditum fuit: quam quidem ſententiam plerique tenent: Alii denique ajunt, acceptam in manum à Joanne Euchariſtiæ in Paſchate conſecratæ particulam ita incaluiſſe, ut adverſa palmæ manus pars ſudore manarit: ſudorem autem illum ab eodem Joanne in ſignaculum Baptiſmi repoſitum. Id nobis à quodam eremita & periodeuta ex ore in aures traditum eſt.* Hæc eò à nobis relata ſunt, ut Chriſtianus lector intelligat, in iis, in quibus Neſtoriani ab Eccleſiæ Catholicæ traditione recedunt, ſibi etiam ipſis repugnare.

48. *De prædicatione Apoſtolorum, & de loco uniuſcujuſque eorum, deque ipſorum morte.*

. ﻭﻫﺬﻩ ﻫﻲ ﺍﻟﺒﺪﻋﺔ ﺍﻟﺘﻲ ﺍﺑﺘﺪﻋﻮﻫﺎ ﻫﺬﻩ ﺍﻟﻨﺎﺱ

Non de Apoſtolis tantùm duodecim hìc loquitur Salomon; ſed etiam de ſeptuaginta, ut vocat, Diſcipulis, quos recenſet in hæc verba. *Simon Petrus. Andreas. Joannes Zebedæi. Jacobus ejuſdem Joannis frater. Philippus. Thomas. Matthæus. Bartholomæus. Judas Jacobi qui & Thaddæus & Lebbæus. Simon Cananæus. Jacobus Alphæi, Judas Iſcariotes. Jacobus frater Domini. Joannes Baptiſta. Ananias qui & Paulum baptizavit. Paulus Apoſtolus*, cujus caput ſub Xyſto Papa repertum ait. *Lucas medicus & Evangeliſta. Marcus Evangeliſta. Adæus*, qui Edeſſæ ſub Abgaro Evangelium prædicavit. *Aghæus*, quem Abgari purpurarium fuiſſe dicit, & ſub filio ejuſdem ſucceſſore martyrio coronatum. *Thaddæus*, quem aſſerit poſt Aghæum in urbe Edeſſa prædicaſſe Evangelium, & ſub eodem Abgari filio martyrium ſubiiſſe. *Zacchæus publicanus. Simon Leproſus. Joſeph ab Arimathæa. Nicodemus Phariſæus. Nathanaël. Simeon Cyrenenſis. Simeon Cleophæ. Stephanus. Joannes Marcus. Cephas. Titus. Soſthenes. Creſcens. Juſtus. Andronicus. Rufus. Patrobas. Hermes Paſtor. Aſyncritus. Ariſtobolus. Oneſimus. Apollo electus. Olympas. Stachys. Stephana. Junias* .... deeſt nomen quod legi nequit. *Simeon Niger. Lucius. Alexander. Linus*, qui perperàm hìc dicitur Milus. *Sylvanus. Rhodion. Timotheus. Manaël*, ſeu Manahen. *Eunuchus Candacis Reginæ. Jaſon. Soſipater. Demas. Hymeneus. Tertius. Ariſtarchus*, qui corrupte dicitur Biſtarchus. *Ephræm. Nicetas*: deſunt duo nomina. *Joannes. Herodion*, qui vitiosè hìc dicitur Thedodion. *Aquila*, qui inverſis literis ﺍﻭﻗﺴﻠﻴﻮﻥ Auqſilion. *Simeon. Ephræm. Juſtus*. Ubi vides plures hìc in cenſum diſcipulorum Chriſti referri, quorum nuda nomina in Actibus Apoſtolorum, vel in Epiſtolis Pauli exſtant: nonnullos, qui Græcis Latiniſque etiam ignoti ſunt; pleroſque non à Chriſto Domino electos, ſed ab Apoſtolis eorumve Diſcipulis ad fidem converſos & baptizatos. Quod verò de jejunio Apoſtolorum ait,

. ﻭﻫﺬﻩ ﻫﻲ ﺍﻟﺒﺪﻋﺔ ﺍﻟﺘﻲ ﺍﺑﺘﺪﻋﻮﻫﺎ ﻫﺬﻩ ﺍﻟﻨﺎﺱ

Quum Apoſtoli donum Spiritus ſancti accepiſſent, ſequenti die jejunium hoc, quod Apoſtolorum dicitur, inchoarunt: etſi Melchitæ affirment, Apoſtolos exactis ab hinc octo diebus jejunaſſe; id verò Salomon ex ſæculi ſui moribus divinat, in quo Jejunium illud, etſi in Eccleſia Orientali antiquiſſimum, poſt Pentecoſten celebratur. Cæterùm Apoſtolos ante Pentecoſten, hoc eſt, ab Aſcenſione Domini uſque ad illapſum Spiritus ſancti jejunaſſe, ſancti Patres affirmant ex iis Chriſti Domini verbis Matth. 9. 15. *Venient autem dies, quum auferetur ab eis Sponſus: & tunc jejunabunt.*

49. *Nomina Apoſtolorum XII. & Diſcipulorum LXX.* .

Septuaginta Diſcipulos dicit, quum tamen nec omnes ipſe ſeptuaginta recenſeat, nec quos recenſet, aut cum iis, qui in ſuperiori capite ab eodem relati ſunt, cohæreant, aut verè inter electos à Chriſto Diſcipulos numerari debeant. Plures enim ipſorum conſtat ab Apoſtolis poſt Chriſti in cœlos aſcenſum vel ex Hebræis, vel ex Gentibus ad Chriſtianam fidem adductos fuiſſe. Sed Orientales tùm Græci, tùm Syri Arabeſque in Diſcipulorum Chriſti cenſum omnes referre ſolent, quorum nomina vel in Actibus Apoſtolorum, vel in Epiſtolis S. Pauli ſcripta legunt, ut ex Dorotheo in Synopſi, ex Menæis Græcorum die 4. Januarii, ex Barhebræo in Theſauro myſteriorum Commentar. in Matthæum, ex Synopſi anonymi Syri quæ exſtat in Cod. Berœen. 1. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 585., ex Amro & Mari, & ex hac Salomonis recenſione liquet. SYNOPSIS DISCIPULORUM ex Salomone, & ex Codice Berœenſi 1. *Jacobus Joſephi filius. Simeon filius Cleophæ. Cleophas. Joſes. Simeon. Judas. Barnabas. Stephana*, qui in Codice Berœen. dumtaxat legitur. *Manaus* ﻣﻨﻌﻮﻥ

Ananias, qui Paulum baptizavit. Cephas, qui Antiochiæ docuit. Joſeph conſiliarius, ſeu ab Arimathea. Nicodemus Judæorum princeps. Nathanaël Scribarum princeps. Juſtus, qui

& Jo-

& *Joſeph*, & *Barſabas*. *Silas*. *Judas*. *Joannes*, *qui* & *Marcus*. *Jaſon Pauli hoſpes*, qui Mnaſon perperàm dicitur. *Manaël collactaneus Herodis*. *Simeon*, *qui* & *Niger*. *Jaſon alter*, *qui in Actibus nominatur*. *Rufus*. *Alexander*. *Simeon Cyrenenſis*. *Lucius Cyrenenſis*. *Judas alter*, *cujus mentio in Actibus*. *Judas*, *qui* & *Simeon*. ﻳﻮﺩﺍ ﺍﻟﻤﻠﻘﺐ ﺑﺴﻤﻌﻮﻥ. *Euryon latis pedibus*. *Theorus* ﺗﻴﻮﺭﻭﺱ. *Tertius*. qui vitiosè dicitur ﺗﺮﺗﻴﻮﺱ Torneſus. *Caſtor*, in Cod. Berœen. dumtaxat. *Zabdon* ﺯﺑﺪﻭﻥ. *Zachron* ﺯﻛﺮﻭﻥ. *Septem Diaconi*, *videlicet*: *Philippus*, *qui filias habebat prophetiſſas*: *Stephanus*: *Prochorus*: *Nicanor*: *Timon*: *Parmenas*: & *Nicolaus*. *Andronicus*. *Junias*. *Titus*. *Timotheus*. *Quinque iſti*, *qui cum Petro Romæ fuere*, *Hermes*, *Phlegon*, *Patrobas*, *Aſyncritus*, *Hermas*. *Sex iſti*, *qui cum Petro ad Cornelium profecti ſunt*, *Creſcens*, *Milichus* ﻣﻠﻜﻴﺨﻮﺱ, *Cheriton* ﻗﻴﺮﻭﻥ, *Simeon*, *Cajus Pauli hoſpes*, *Aquila vir Priſcillæ*, in Cod. Berœenſi. *Abrazon* ﺍﺑﺮﺍﺯﻭﻥ, ſeù *Abdon*, ut in Cod. Berœenſi. *Apelles*. *Duodecim iſti ex numero ſeptuaginta Diſcipulorum exciderunt propter hæreſim Cherinti*, *quam ſequuti ſunt*: *videlicet*, *Simeon*, *Levi*, *Barcoba* ﺑﺮﻗﻮﺑﺎ, *Cleon* ﻛﻠﻴﻮﻥ, *Hymeneus*, *Candrus* ﻗﻨﺪﺭﻭﺱ, *Coleton* ﻛﻮﻟﺘﻮﻥ, *Demas*, *Narciſſus*, *Siliciſpus* ﺳﻴﻠﻴﻜﻴﺴﺒﻮﺱ, *Thaddæus*, & *Maruthas*: *quorum loco ab Apoſtolis hi ſuffecti ſunt*, *Lucas medicus*, *Apollo electus*, *Amplias*, *Urbanus*, *Stachys*, *Publius*, *Ariſtobulus*, *Adæus*, *Maris*. Trium reliquorum nomina obliterata ſunt. SYNOPSIS DISCIPULORUM ex Barhebræo. 1. *Adæus*. 2. *Aghæus*. 3. *Ananias*. 4. *Lazarus qui ad vitam revocatus eſt*. 5. *Malea* ﻣﻠﻴﺎ. 6. *Cephas*. 7. *Barnabas*. 8. *Soſthenes*. 9. *Creſus* ﻗﺮﻧﺲ, fortè Creſcens. 10. *Joſeph ab Arimathæa*. 11. *Nicodemus*. 12. *Nathanaël*. 13. *Juſtus*. 14. *Silas*. 15. *Judas Barſabas*. 16. *Marcus*. 17. *Amonius* ﺍﻣﻮﻧﻴﻮﺱ 18. *Niger*. 19. *Jaſon*. 20. *Manaël*. 21. *Rufus*. 22. *Alexander*. 23. *Simeon Cyrenenſis*. 24. *Lucius*. 25. *Cleophas*. 26. *Simeon filius Cleophæ*. 27. *Joſes*. 28. *Jacobus ejuſdem frater*. 29. *Termus* ﺗﺮﻣﻮﺱ fortè Tertius. 30. *Quartus*. 31. *Zabarion* ﺯﺑﺎﺭﻳﻮﻥ. 32. *Mamæus* ﻣﺎﻣﻴﻮﺱ. 33. *Andronicus*. 34. *Junias*. 35. *Titus*. 36. *Patrobas*. 37. *Aſyncritus*. 38. *Hermas*. 39. *Cyriacus*. 40. *Ariſtobulus*. 41. *Demas*. 42. *Timotheus*. 43. *Lucas*. 44. *Levi*. 45. *Ephræm*. 46. *Nicetas*. 47. *Herodion*. 48. *Silvanus*. 49. *Joannes*. 50. *Vatidius* ﻭﺍﺗﻴﺪﻳﻮﺱ. 51. *Enghius* ﺍﻧﻘﻴﻮﺱ fortè Cajus. 52. *Martolus* ﻣﺮﺗﻮﻟﻮﺱ fortè Martialis. 53. *Liſon* ﻟﻴﺴﻮﻥ. 54. *Zacharias*. 55. *Filius viduæ*. 56. *Simeon leproſus*. 57. *Olympas*. 58. *Stephana*. 59. *Stachys*. 60. *Apollo*. 61. *Theocriſtus* ﺛﻴﻮﻛﺮﻳﺴﺘﻮﺱ. 62. *Anabeſtion* ﺍﻧﺒﺴﺘﻴﻮﻥ. 63. *Simeon*. 64. *Stephanus*. 65. *Philippus*. 66. *Prochorus*. 67. *Nicanor*. 68. *Timon*. 69. *Parmenas*. 70. *Nicolaus*. SYNOPSIS AMRI ET MARIS. *Jacobus Joſephi filius*, *frater Domini*. *Simeon filius Cleophæ fratris Joſephi*. *Joſes filius Joſephi*. *Simeon filius Joſephi*. *Judas filius Joſephi*. *Barnabas*. *Meneus*. *Ananias*. *Cephas*. *Joſeph ab Arimathæa*. *Nicodemus*. *Silas*. *Nathanaël*. *Juſtus*. *Jaſon*. *Judas cognomento Niger*. *Simeon Barſes*. *Simeon Cyrenenſis*. *Hermas*. *Philologus*. *Judas*, *cujus mentio in Actibus*. *Arion latis pedibus*, *ſocius Cleophæ*. *Tertius*. *Caſtor*. *Rhodion*. *Philippus*, *Prochorus*. *Stephanus protomartyr*. *Parmenas*. *Philippus*. *Timon*. *Philippus Antiochenus pater filiarum*, *diſcipulus Pauli*. *Andronicus*. *Junias*. *Titus*. *Patrobas*. *Aſyncritus*. *Hermes auctor libri Paſtoris*. *Creſcens*. *Priſcas*. *Aquila*. *Narciſſus*. *Lucas Evangeliſta*. *Apollo*. *Ariſtobulus*. *Stephana*. *Herodion*..... *Rufus*. *Carpus*. *Amplias*. *Urbanus*. *Ariſtarchus*. *Philemon*. *Marcus Evangeliſta*. *Legatus Regis Edeſſæ*. *Adæus*. *Aghæus*. *Maris*. *Demas*. *Timotheus*. SYNOPSIS EX DOROTHEO. *Jacobus frater Domini*. *Timotheus*. *Titus*. *Barnabas*. *Ananias*. *Stephanus*. *Philippus*. *Prochorus*. *Nicanor*. *Timon*. *Nicolaus*. *Parmenas*. *Cleophas*, *qui* & *Simeon conſobrinus Domini*. *Silas*. *Silvanus*. *Creſcens*. *Epænetus*. *Andronicus*. *Amplias*. *Urbanus*. *Stachys*. *Appelles*. *Ariſtobulus*. *Narciſſus*. *Herodion*. *Rufus*. *Aſyncritus*. *Hermas*. *Patrobas*. *Agabus*. *Linus*. *Gajus*. *Philologus*. *Olympas*. *Rhodion*. *Jaſon*. *Soſipater*. *Lucius*. *Tertius*. *Eraſtus*. *Phigellus*. *Hermogenes*. *Demas*. *Quartus*. *Apollo*. *Cephas*. *Soſthenes*. *Epaphroditus*. *Cæſar*. *Marcus conſobrinus Barnabæ*. *Joſeph juſtus*, *qui* & *Barſabas*. *Artemas*. *Clemens*. *Oneſiphorus*. *Tychicus*. *Carpus*. *Evodius*. *Philemon*. *Zenas*. *Aquila*. *Priſcas*. *Junias*. *Marcus*, *qui* & *Joannes*. *Ariſtarchus*. *Pudas*. *Trophimus*. *Marcus Evangeliſta*. *Lucas Evangeliſta*. *Eunuchus Candacis Reginæ*. In menæo Græcorum inter ſeptuaginta Diſcipulos hi inſuper recenſentur: *Matthias*. *Terpnus*. *Thaddæus*. *Thaumaſius*. *Achaicus*. *Fortunatus*. In Synaxario Arabico Maronitarum, quod ex Græco translatum eſt, die 30 Junii, Apoſtolorum duodecim prædicatio obituſque ſummatim deſcribitur: deinde horum Diſcipulorum nomina leguntur: videlicet, *Jacobi fratris Domini*, *qui filius Joſephi dicitur*. *Simeonis Cleophæ*, *ejuſdem Jacobi fratris*. *Barnabæ*, *qui* & *Joſeph*. *Marci Evangeliſtæ*, *qui filius Simonis Petri dicitur*. *Lucæ Evangeliſtæ*. *Philippi Diaconi*, *patris filiarum prophetiſſarum*, *qui Eunuchum Reginæ Candacis baptizavit*. *Ananiæ*, *qui Paulum baptizavit*. *Joſeph*,

qui

qui & Justus & Barsabas. Stephani protomartyris. Prochori. Nicanoris. Parmenæ. Nicolai. Die 18. Maji *Epaphroditi.* Die 16. Febr. *Onesimi.* Die 16. Jul. *Onesiphori.* Die 17. Jul. *Aquilæ.* 26. Maji *Alphæi.* 17 Maji *Andronici.* 25 Novembris *Clementis.* 16. Maji *Aristobuli.* 22. Jun. *Tertii, Marci consobrini Barnabæ, Jesu cognomento Justi, & Artemæ.* 22. Jan. *Timothei.* 25 Aug. *Titi.* 28. Apr. *Jasonis & Sosipatri.* 26. Maji *Carpi.* 9. Jun *Rufi*: qui omnes Discipuli & Apostoli vocantur. Epiphanius in Panar. lib 1. præter septem Diaconos, numerat *Matthiam, Marcum, Lucam, Justum, Barnabam, Apellem, Rufum, & Nigrum.* Eusebius lib. 1. hist. Eccles. cap 12. *Barnabam, Sosthenem, Cepham, Matthiam, & Thaddæum.* Papias apud eundem Eusebium lib. 3. hist. Ecclesiast. cap. 33. *Aristionem*, & *Joannem alium ab Evangelista.* Denique lib. 7. Constitutionum Apostolicarum cap. 47. hi ab Apostolis Episcopi ordinati dicuntur, *Jacobus, Simeon, & Judas Hierosolymæ. Zacchæus, Cornelius, ac Theophilus Cæsareæ in Palæstina. Evodius & Ignatius Antiochiæ in Syria. Anianus, & Abilius Alexandriæ in Ægypto. Linus, & Clemens Romæ. Timotheus, & Joannes Ephesi. Ariston, Strateas, & Ariston alter Smyrnæ. Gajus Pergami. Demetrius Philadelphiæ. Lucius Cenchræ. Titus Cretæ. Dionysius Athenarum. Marathon Tripolis in Phœnicia. Archippus Laodiceæ in Phrygia. Philemon Colossensis. Onesimus Beræensis in Macedonia. Crescens Ecclesiarum Galatiæ. Aquila, & Niceta paræciarum Asiæ. Crispus Ecclesiæ Æginensis.* Ex his, ut vides, & ex Actibus præsertim Apostolicis Epistolisque Paulinis Catalogum quisque Discipulorum Christi pro arbitrio contexuit, quem tamen Eusebius adhibita quantalibet diligentia integrum reperire se non potuisse, confessus est lib. 1. hist. Eccles. cap. 12.

50. *Quæstiunculæ diversæ* ...

quæ nimirùm ad discipulos Christi pertinent. Ait autem Salomon, I. ex ipsis uxores duxisse, Petrum Apostolorum principem, Philippum Diaconum, & Paulum Apostolum. Sed quod de conjugio Pauli scribit, ex Clemente Alexandrino desumptum videtur, cui Paulus ipse repugnat, quum ait 1. Cor. 7. *Volo enim omnes vos esse, sicut meipsum.* Vide Emin. Baron. ad ann. 57. à num. 59. II. Nathanaëlem eundem cum Bartholomæo Apostolo facit: quod & plures alii Syri affirmant. Verùm Salomon sibi ipsi contradicit, qui duobus præcedentibus capitibus Nathanaëlem inter Discipulos septuaginta retulerat. III. de S. Ignatio Antiocheno hæc notat. ...

Puer, quem advocans Dominus noster erexit, dicens, Nisi conversi fueritis &c. Ignatius est magnus, qui fuit Patriarcha Antiochiæ, viditque Angelos alternis choris ministrantes, & statuit, ut similiter in Ecclesia ministraretur. Quum autem ordinatio isthæc postea obsolevisset, Diodorus unàcum patre in Persidem Legatus profectus, videnſque duobus choris ministrari, Antiochiam in regionem suam regressus, innovavit ut choris duobus psallerent. Hæc Salomon. Porrò quod de Ignatio puero à Christo in medium statuto affirmat, ab aliis etiam Syris & Græcis refertur, ac præsertim à Nicephoro lib. 2. hist cap. 3 Item quod subdit de visione Angelorum, deque institutione ab ipso Ignatio Ecclesiæ Antiochenæ traditâ, ut choro in duas partes diviso Psalmi canerentur, id Socrates etiam confirmat lib. 6. histor. Eccles. cap 8. & Barhebræus in 3. Par. Chronici Syriaci in vita S. Simeonis Episcopi Seleuciæ ac martyris disertè tradit, eum ritum ex imitatione Ecclesiæ Antiochenæ in Orientem ab eodem Simeone invectum, ut observavi Tom. 2. pag. 399. Verùm quod asserit Diodorum nescio qua legatione in Persida functum, ritum eundem, qui in Ecclesia Antiochena jampridem obliteratus fuerat, ex Oriente didicisse, & in eandem Ecclesiam revocasse; allucinatum fuisse Salomonem puto ex malè intellectis Theodoriti verbis in histor. Eccles. lib. 2. cap. 24. de Diodoro & Flaviano hunc in modum scribentis. *Hi duo quamquam annumerati laicis, tamen noctu & interdiù ad pietatis studium omnes sedulò excitarunt. Hi psallentium Choro in duas partes diviso Hymnos Davidicos alternis canendos tradiderunt.* Et paulò post. *Quæ res primùm incœpta Antiochiæ, ubique pervasit, & ad ultimas orbis terræ partes pervagata est.* Ubi Theodoritus non ita intelligendus est, quasi Diodorus & Flavianus eam primùm consuetudinem alternis choris Psalmos canendi absolutè instituerint; sed quod laicis & reliquis Clericis potestatem fecerint, ut choro in duas partes diviso hymnos Davidicos alternatim canerent, quos anteà soli Cantores ex primæva S. Ignatii institutione psallebant, ut rectè advertit Thomasinus de vetere & nova Ecclesiæ disciplina Tom. 1. Par. 1. lib. 2. cap. 82. pag. 458. IV. Timotheum ait ac Titum eos fuisse pueros, qui ad Christum Dominum adducti sunt, ut manus eis imponeret: sed absque ullo antiquorum testimonio. V. Marcum Evangelistam asserit Petri Apostoli & Mariæ esse filium.

51. *Nomina Catholicorum Orientis* ...

Hoc caput Syriacè & Latinè prodiit Tom. 2. pag. 387.

52. *Nomina Regum, qui regnarunt in mundo à Diluvio*, ...

Hìc recenſet I. Reges Medorum à Dario Hyſtaſpis ad Darium Arſami: II. Reges Ægyptiorum ab Alexandro Magno & Ptolemæo Lagi ad Ptolemæum Dionyſium: quumque annos Ptolemæi Philadelphi collegiſſet, de Græca Scripturæ verſione, ejus juſſu à ſeptuaginta duobus Interpretibus adornatâ diſſerit, quorum & nomina ex Ariſtæa deſcribit, ſed ex codice, ut videtur, emendatiori, quàm qui in Bibliotheca Patrum vulgatus eſt. Videlicet: *Ex Tribu Ruben, Joſephus, Ezechias, Zacharias, Joannes, Ezechiel,* (in Bibliotheca Patrum, Ezechias,) *Eliſæus. Ex Tribu Simeon, Judas, Simeon, Samuel, Adæus, Mathathias, Selemias* (ibi Eſchemias.) *Ex tribu Levi, Nehemias, Joſeph, Theodoſius, Baſeas, Adonias*) (ibi Ornias) *Datis. Ex tribu Juda, Jeſus,* (ibi Auxeus) *Ananias, Jonathas, Eliſæus, Chabrias, Helcias* (ibi Sachus.) *Ex tribu Iſſachar, Iſaac, Jacob, Jeſus, Sabbateus, Simeon, Levi. Ex tribu Zabulon, Judas, Joſephus, Simeon, Zacharias, Samuel, Selemias. Ex tribu Gad, Sabbateus, Sedecias, Jacob, Iſaac, Jeſſe, Matthias.* (ibi Sabbateus, Jaſan, Jeſu, Theodorus, Joannes, Jonathas.) *Ex tribu Aſer, Theodoſius, Jaſon, Jeſus, Joannes, Theodotus, Jonathas. Ex tribu Dan, Abraham, Theophilus, Arſamus, Jaſon, Jeremias,* (ibi Endemias) *Daniel. Ex tribu Nephtali, Jeremias, Eleazarus, Zacharias, Banaias, Eliſæus, Datheus. Ex tribu Joſeph, Samuel, Joſephus, Judas, Jonathan* (ibi Joathas) *Doſitheus, Caleb,* (ibi Cabel.) *Ex tribu Beniamin, Iſaëlus* (ibi Iſraëlus) *Joannes, Theodoſius, Arſamus* (ibi Arſamenus) *Onias* (ibi Abietas) *Ezechiel* (ibi Azecelus.) III. Imperatores Romanorum à Caio Julio Cæſare ad Conſtantinum Magnum. IV. Reges Perſarum, à Sapore Hormiſdæ, ad Choſroëm Hormiſdæ, cujus anno decimo quinto expugnatam Daram urbem affirmat, colligitque ab initio regni Saporis ad hanc expugnationem annos ſex ſuprà tercentum; univerſim verò ab Adamo ad hunc Choſroę Regis annum, qui Græcorum erat juxta ipſum annus nongenteſimus decimus ſextus, annos 5861. Ab Adamo verò ad Paſſionem Chriſti annos 5280. Ab exitu filiorum Iſraël de Ægypto ad excidium Hieroſolymæ ſub Tito annos 1601. Ab Abrahamo ad hoc excidium, ann. 2031. ſed mirùm quantum in hac ſupputatione ab aliis auctoribus diſcrepat.

53. *De fine temporum, & mutatione regnorum* ... Vaticinium de iis, quæ ante conſummationem ſæculi contingent, deſcribit ex Methodio, ut perperàm vocat, Romano Epiſcopo: ſed reverà ex Oratione Methodii Epiſcopi Olympi de reſurrectione, quam etiam à Darenſi laudari, Tom. 2. pag. 120. obſervavi.

54. *De Gog, & Magog.* ... Mira de his populis fabulantur Syri & Græci ſequioris ævi, dum illos ajunt ab Alexandro Magno in aquilonis fines recedere coactos, muroque æneo ac vaſtiſſimis montibus, ne in Orientalem plagam excurrerent, incluſos, è latebris tandem ſuis prodituros orbemque univerſum devaſtaturos fore. Addit hìc Salomon, poſtquam populi illi omnia ſuſque deque verterint, ictu oculi ab Angelo exterminandos fore: deinde Antichriſtum regnaturum: poſtremo homines univerſos reſurrecturos, & ad Chriſti tribunal properaturos. Quod verò de Gog & Magog dicitur, illos nimirùm montibus muroque æneo intercluſos aquilonarem partem degere, de Tartariæ majoris incolis finitimiſque gentibus commodè intelligi poteſt: commentumque illud de muro æneo ab Alexandro Magno exſtructo, deſumptum videtur ex celeberrimo muro à Sinarum Regibus Tartaros inter ac Sinas erecto: vel certe de Pylis Caſpiis, quam urbem ipſius Alexandri, ut ajunt, opus, hodieque Portam ferream ſeù Derbent dici compertum eſt.

55. *De adventu Antichriſti, filii perditionis.* ...

Nonnulla ex hoc capite delibavit Fauſtus Naironus in Evoplia Par. 3. cap. 17. pag. 401. ſed pro Salomone libri Apum auctore nomen Ebedjeſu perperàm obtruſit, & pro capite 55. quadrageſimum quintum.

56. *De morte, deque animæ è corpore migratione.* ...

Primùm ex Eſaiæ Abbatis ſermone deſcribit Salomon ſtatum animarum ſimul atque corporibus exuuntur, quas ait Angelis deducentibus coram Deo ſiſti, ſuiſque operibus, vel malis confuſas, vel bonis ſublevatas, in loco ſibi deſtinato manere uſque ad communem reſurrectionem: quo quidem temporis ſpatio nec præmium admittit, nec pœnas, ſed tantùm bonorum vel malorum, quæ quiſque geſſerit, cognitionem atque recordationem. Deinde de loco animarum in ſimplici hujuſmodi recordatione communem reſurrectionem expectantium, hęc ſubjungit: ...

Ubinam autem locorum habitent animæ, quum è corporibus ſuis migraverint, uſque ad reſurrectionem; quidam ajunt, eas in cælum ferri, hoc eſt, in regionem ſpiritus, ubi ſupernæ virtutes morantur. Alii affirmant, eas in Paradiſum migrare, in locum ſcilicet deliciis refertum myſticarum Dei revelationum; animas verò peccatorum extra Paradiſum in profundo Eden, tenebris obrui. Alii dicunt, eas una cum corporibus ſuis ſepultas jacere: nimirùm quæ in Deo per baptiſmum conſepultæ ſunt, in eodem nunc manere uſque ad diem reſurrectionis. Nonnulli exiſtimarunt, illas ad oſtium monumentorum ſtare, Salvatorem ſuum expectantes: ut quæ ſcilicet ſuorum reſurrectionem corporum norunt. Alii denique ajunt, eas ita ſe habere, quemadmodum qui ſomno capti ſunt; eâ ſimilitudine brevitatem temporis ſignificantes, quod etſi nobis longum videatur, iis tamen, veluti momentaneus nutus, breve eſt. Hæc Salomon ex Joanne Saba mutuatus videtur, cujus verba produxi Tom. I. pag. 438. Denique Beatorum animas pro vivis orare, auctoritate Theodori Mopſveſteni *Orat. in B. Theclam* oſtendit.

57. *De communi reſurrectione, deque fine mundi elementaris, & initio ſæculi novi.*

58. *Qua forma, & quaſigura reſurgent homines in die reſurrectionis.*

59. *De fælicitate Juſtorum, & pæna peccatorum.*

60. *An Dæmones & peccatores, qui in Gehenna ſunt, poſtquam purgati, paſſique fuerint ſtatutamque pœnam perſolverint, miſericordiam tandem conſequentur, nec ne: & quandonam id continget.*

Inferni pœnas tandem aliquando finem habituras eſſe, ex Origenis errore complures hæretici in Oriente docuere. Stephanum Edeſſenum hujus erroris reum confutarunt S. Jacobus Sarugenſis & Xenajas Mabugenſis, ut obſervavi tom. I. pag. 303. & tom. 2. pag. 33. Theodorus Mopſveſtenus ac Diodorus Tarſenſis, Neſtorianorum parentes, etſi ab Origene abhorrentes, eandem tamen hæreſim tradidere, quorum ſententiæ hìc ſubſcribens Salomon, verba hæc profert.

Theodori *commentar. in Evangel.*

In futuro ſæculo, inquit, *qui bona hìc elegerunt, cum laude fruitionem bonorum recipient: mali verò, qui toto vitæ ſuæ tempore mala perpetrarunt, poſtquam pœnarum vi atque metu reſipuerint, bonaque eligentes, in malis, dum peccaverunt, non in bonis ſe perſtitiſſe didicerint, perque hæc ſcientiam optimæ doctrinæ timoris Dei conſequuti fuerint, bonâ illum voluntate apprehendere inſtructi; tùm demùm fruitionem divinæ liberalitatis merebuntur. Nunquam enim dixiſſet, donec reddas noviſſimum quadrantem, niſi fieri poſſet, ut pro peccatis pœnas ſolventes, ab iis liberemur: neque dixiſſet, vapulabit multis, & vapulabit paucis, niſi pœnâ peccatis commenſam ſolventes finem tandem habituri eſſent.* Diodori

in libro de œconomia.

Perpetua merces bonis pro ipsorum laboribus paratur, digna Remuneratoris justitiâ & æquitate; pœna verò iniquis, non tamen perpetua, ne immortalitas ipsis præparata eisdem inutilis fiat, sed ut aliquo exiguo tempore juxta meritum & mensuram delicti & impietatis eorum, & secundùm quantitatem malitiæ operum ipsorum torqueantur. Tormentum itaque & pœnam ad exiguum tempus patientur: beatitudo autem immortalitatis, nullum habitura finem, illos manet. Enimverò si bonorum operum præmia tantum excedunt, quantum æternitatis ipsis paratæ spatium, certaminum præsentis ævi curriculo circumscriptorum spatia superat; pœnæ profecto pro gravibus multisque criminibus infligendæ multo magis à magnitudine misericordiæ superantur. Non itaque pro bonis dumtaxat Resurrectionis gratia computatur, sed etiam pro malis. Gratia enim Dei Bonos quidem magnificè copioseque honorat; misericorditer verò & clementer malis supplicia decernit. Hæc Salomon ex Diodoro ac Theodoro. In eandem sententiam detorquere nititur dicta quædam Isaaci Ninivitæ, & anonymi auctoris libri commentariorum. Sed quæ si attentè considerentur, contrarium potiùs evincunt. Hæc sunt Salomonis verba.

Quidam Patres suprà virtutem nostram nos perterrefaciunt, & in desperationem dejiciunt: & istorum quidem sententia pueris sensu, & prævaricantibus legem utilis est. Sunt alii, qui nos recreant, & divinæ misericordiæ confidere jubent. Istorum verò opinio perfectis, & bene constitutæ mentis, ac operi gnaviter incumbentibus proficua & consentanea est. In libro commentariorum sic legitur. Sæculum hoc, sæculum est pœnitentiæ: futurum autem sæculum, sæculum est vindictæ. Quemadmodum enim in præsenti sæculo pœnitentia ad extremum usque spiritum salvat; ita in sæculo futuro justitia ultimum exigit quadrantem. Et sicut hìc non est videre judicium æquum, quod misericordia temperatum non sit; ita non est illìc invenire judicium justum misericordiâ permistum. Et S. Isaac sic habet. Qui apud Gehennam torquentur, charitatis cruciantur tormentis. Aspera autem & magis amara sunt tormenta quæ à charitate inferuntur iis, qui sentiunt se in charitatem deliquisse, tormentis à timore. Rursus ait. Peccatorum retributio hæc futura est, ut pro justitiæ retributione resurrectio ipsa illis retribuatur, & corpora quæ leges ejus conculcaverunt, ipse in novissimo gloriâ perfectionis induet. Major sanè est gratia ista, quæ postquam deliquimus, nobis tribuitur, quàm illa, per quam è nihilo conditi sumus. Hæc quoque habet. In futuro sæculo Gratia erit judex, non Justitia. Quæ sanè omnia nil aliud probant, quàm Beatis quidem suprà meritum gloriam, Damnatis verò citra meritum pœnas à Deo retribui; non tamen gloriæ, aut pœnis finem aliquando imponendum esse, ut perperàm contendit Salomon. Nec mirum, quod ille in suum errorem auctores hosce detorqueat. Nam *Dialogum* etiam *S. Gregorii Nysseni ad Macrinam sororem de Anima* ab hæreticis interpolatum fuisse & Origenianis dogmatibus insersum, eo præsertim consilio, ut futuram aliquando Diaboli salutem, & dæmonum hominumque impiorum suppliciis finem imponendum esse propugnarent, testatur S. Germanus Patriarcha Constantinopolitanus in libro, qui inscribitur *Retribuens* & *Legitimus*, apud Photium in Bibliotheca Cod. 233 & Nicephorus lib. 2. hist. Eccles. cap 19 Quod verò Theodorus Mopsvestenus inter cæteros, quibus post obitum convictus fuit, errores, hunc etiam de fine

Gehen-

CAPUT CXCVIII.

Ebedjesus Metropolita Sobensis.

Libri autem, quos composui ego
1 Ebedjesus 1 humilis Sobæ *Episcopus*, hi sunt:
2 Liber 2 expositionis in Textum Scripturæ
Veteris & Novi Testamenti.
3 Liber 3 Catholicus
De admirabili Dispensatione.
4 Liber 4 Carminum,
Inscriptus, Paradisus Eden.

Epito-

Gehennæ docuerit, constat ex Leontio *de Nestorianorum impietate secreto tradita*. Vide Natal. Alexand. sæcul. 6. pag. 606.

1 *Ebedjesus* Catalogi hujus auctor, patre *Bricha* hoc est, Benedicto, Sigaræ & Arabiæ primùm Episcopus præfuit circa annum Christi 1285. deinde ad metropolim Sobæ seù Nisibis post obitum Jesuzachæ à Jaballaha Patriarcha circa annum 1290. evectus est. Obiit mense Novembri anno Christi 1318. sub Timotheo ejusdem Jaballahæ successore, cujus ipse Ordinationi mense Februario ejusdem anni & Synodo ab eodem habitæ interfuerat. Vide observata Tom 1 pag. 539. Tom. 2. pag. 456. & 497. & hoc Tom. p 3. ubi abundè ostensum est, hallucinari Ecchellensem, Renaudotium, Naironum, aliosque, Sobensem hunc Nestorianum decimi quarti sæculi Scriptorem cum juniore Ebedjesu confundentes, qui sub Pio IV. Summo Pontifice in Urbem profectus fidemque Orthodoxam professus, in Chaldæorum Patriarcham consecratus fuit. Eam eruditionis famam tùm apud sectarios suos, tùm apud reliquos Syros obtinuit, ut nemo alius sermone Syriaco tàm soluta, quàm vincta numeris oratione elegantius scripsisse existimetur. Et quidem Doctoribus Syris Ephræmo, Isaaco, & Jacobo comparandus esset, nisi dicendi copiam, styli nitorem, sacram denique eruditionem, Nestorianorum erroribus contaminasset.

2 *Liber expositionis in Textum Scripturæ Veteris & Novi Testamenti*. Hottingerus perperàm pag. 232. *Commentarium Allegoricum in V. & Novum Testamentum*. Theodorus Mopsvestenus, ejusque sectarii Nestoriani in exponendis sacris Scripturis mirum quantum ab Allegoria abhorreant. Sobensis in hoc Catalogo Theodorum testatur, *quinque Tomos adversùs Allegoricos* scripsisse.

ههدها

Idem Sobensis sua ipsius scripta recensens, in Textum Scripturæ sese commentaria edidisse affirmat, nihil *de commentario Allegorico* habet. Id Hottingerus de suo addit, voce illa ܣܘܪܬ ܟܬܒ *Surat Chtab* deceptus, quam ipse *figuram libri*, hoc est, figuratam seù allegoricam dictionem interpretatus est, quum hìc, & ub que apud Syros, pro *Textu Scripturæ* accipienda sit.

3 *Liber Catholicus de admirabili dispensatione*, ideſt, de œconomia, seù Incarnatione Verbi gestisque Christi Domini juxta catholicam, ut Sobensis arbitratur, Nestorianorum sententiam. Ecchell. & Hottinger. *de admirabili regimine*.

4 *Liber Carminum, inscriptus, Paradisus Eden*. Ecchell. *Paradisus voluptatis*. Hottinger. *Paradisum voluptatis, carmine*. Extat in Bibliotheca Vaticana apographum descriptum ex optimo codice Bibliothecæ cœnobii monachorum Maronitarum Romæ commorantium apud Ecclesiam SS. Marcellini & Petri, qui olim ad Josephum I. Patriarcham Chaldæorum pertinuerat. In eo binas hasce notas legere est: alteram quidem initio codicis præfixam manu Abdjesu seù Ebedjesu Gazartensis, qui postmodùm à Pio IV. ut mox dicebam, in Patriarcham Chaldæorum inauguratus fuit, qua testatur librum illum spectare ad Presbyterum Abrahamum, & subscribit in hæc verba:

ܐܢܐ ܥܒܕ ܝܫܘ ܡܫܝܚܐ ܚܛܝܦܐ ܕܟܬܒ ܗܢ ܣܦܪ ܠܐ ܫܠܡ ܠܗ ܠܟܘ ܕܩܪܝܬ ܒܗ ܬܫܐܠ ܒܥܘ ܠܡܪܚܡ ܠܥܒܕ ܝܫܘ ܕܓܙܪܬܝ ܕܐܠܗܐ ܢܫܪܐ ܠܗ ܘܠܟܠ ܕܪܚܡ ܠܗ ܘܠܐ ܢܫܬܟܚ ܠܗ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܐܡܝܢ ܣܠܐ

Propria manu scripsi ego humilis Abdjesus Gazartæ. Qui legit, preces pro mea vilitate ex cor-

vorde fundat propter Dominum nostrum: Alteram ad calcem ejusdem codicis à Salomone Presbytero amanuensi appositam : 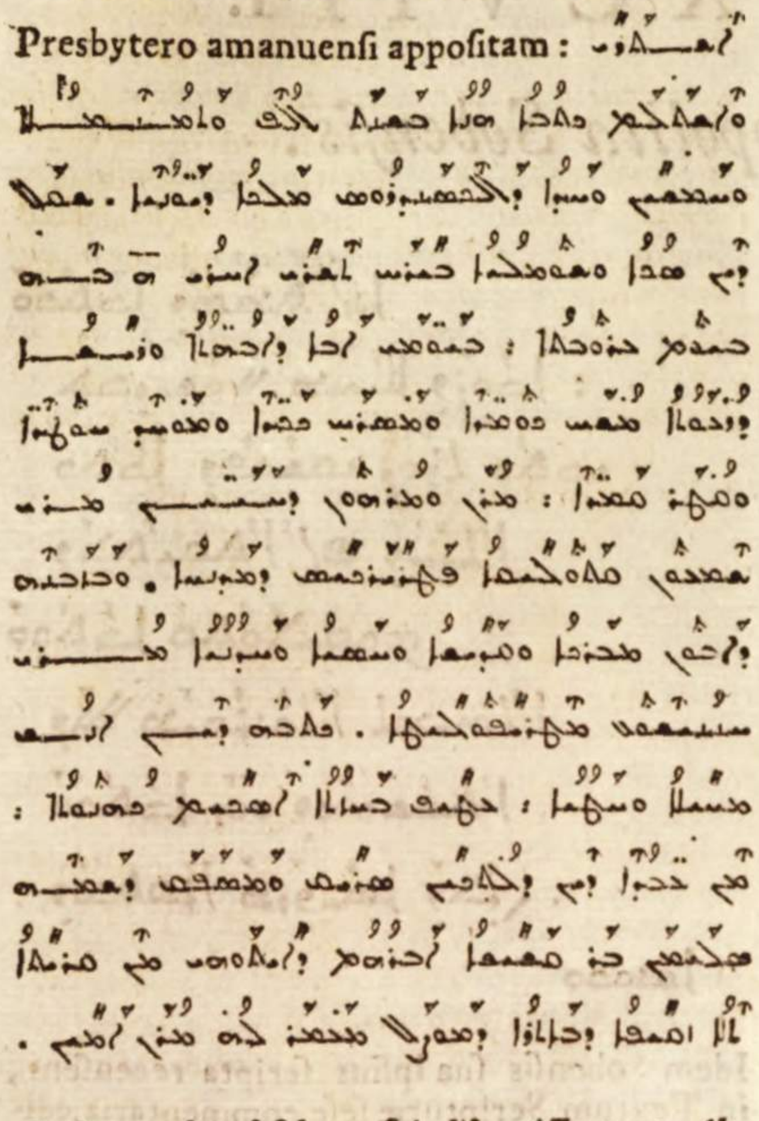

Inchoatus & absolutus fuit liber iste anno Alexandri Græcorum Regis millesimo octingentesimo quinquagesimo primo: finis autem ipsi impositus est mense Tesri posteriore (Novembri) *die quinta, feria sexta, diebus Patris Patrum, & Pricipis Pastorum, qui Pontifices ungit, talenta distribuit, baculos in manus tradit, & cingula nectit, Domini nostri, vitæque nostræ dominatoris Domini Simeonis Catholici Patriarchæ Orientis: ac tempore Patris nostri benedicti, sancti, religiosi, & unici, domini Ananjesu Metropolitæ. Exaravit eum vir humilis & peccator, sacerdotii quidem speciem præ se ferens, operibus autem sacerdotio dignis omninò vacuus, nomine Salomon filius Presbyteri Abrahæ, ex benedicto oppido Tela Zachipha in regione Mosulana, quam Dominus, oro, custodiat, Amen.* Is erat annus Christi 1539. quo dies 5. Novembris in feriam sextam incidit. Simeon verò Patriarcha, quem amanuensis hìc memorat, cognomento Mama, ille est, qui apud Panvinium in Vita Julii III. & apud Masium in epistola ad Augerium Busbeckium anno Christi 1551. periisse dicitur ejusque in locum Sulaka vir orthodoxus electus fuisse. Ananjesus autem *Metropolita unicus* idcircò appellatur, quod reliqui Metropolitæ Nestoriani omnes sub Simeone Mama Patriarcha obierant, nec ille viduatis ipsorum Ecclesiis Pastores præfecerat: *quum autem* (inquit Masius loc. suprà cit.) *anno post Christum natum 1551. evenisset, ut mortuo* Simeone Mama *ipsorum Patriarcha, atque alio Sulacha sive Siud nomine electo, ne unus quidem esset Metropolitanus reliquus, propterea quod defunctus ille improba ambitione amplificandi suam ipsius familiam & genus, nullum jamdiu novum creavisset &c.*

Totum opus in duas Partes & Carmina L. dividitur. Parti primæ, quæ priora Carmina XXV. complectitur, *Henochi* nomen auctor imposuit; secundam, qua totidem posteriora Carmina continentur, *Eliam* appellavit, ut liquet ex hac nota ad calcem Carminis vigesimi quinti appositâ: 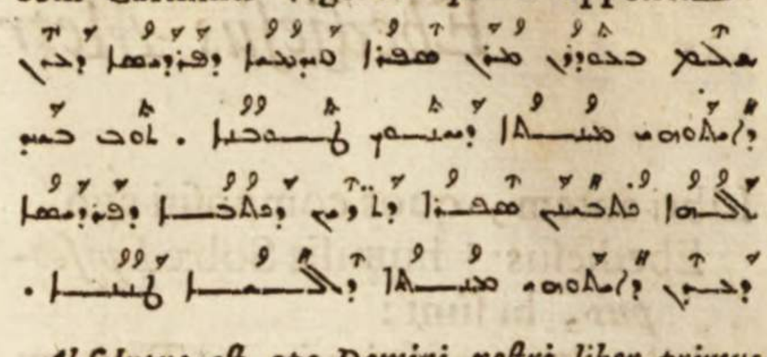

Absolutus est ope Domini nostri liber primus Paradisi Eden, quæ est pars beati Henoch. Item Deo adjuvante scribimus librum alterum Paradisi Eden, quæ est pars zelatoris Eliæ. Et in Præfatione inquit Sobensis: 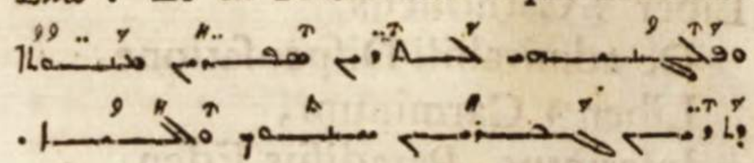

Ipsum autem librum *in duos divisimus, in partes scilicet duorum virorum, Henochi, & Eliæ.*

Præfatio libri, cujus initium 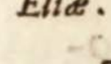 *Deus lux vera*, causam suscepti operis continet. Hanc autem fuisse narrat Sobensis; quod scilicet Arabes Mahometani linguam Arabicam Syriacâ elegantiorem esse jactarent, & ad carmina conscribenda magis opportunam.

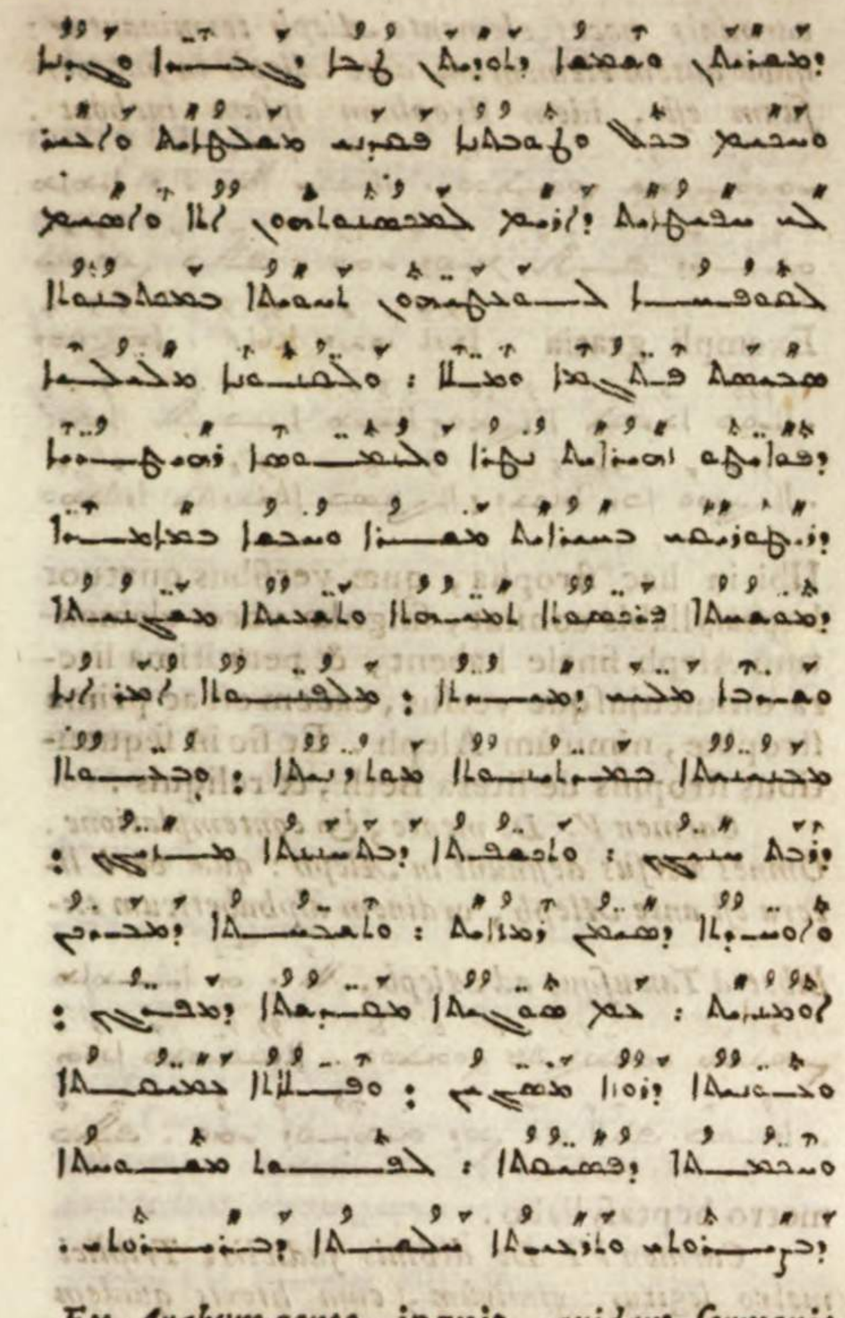

Ex Arabum gente, inquit, *quidam sermonis quidem ornatu Poëtis, verborum autem copia Grammaticis accensendi, Syriacam linguam quasi minus copiosam, incultam, & rudem imperitè stultèque vituperant; suæ verò linguæ copiam ac venustatem hoc tempore vindicare nituntur, perpetuoque & obviis quibusque ad faciendam dictis fidem producunt librum, quem*

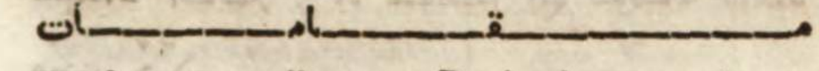

Rythmos appellant. (Rythmicas orationes intelligit, quas celeberrimus apud Arabas Hariræus composuit.) *Omnes proinde externorum Poëtarum, Rhetorumque cujusvis linguæ lucubrationes suis posthabendas contendunt. Fabulas itaque quinquaginta commentitiis textas narrationibus, quas quidem caulis male compactis & sepulcris dealbatis viri sapientes simul ac legerint, similes esse deprehendunt, laudant, extollunt, magnificant, & gloriabundi ostentant. Hinc nata occasio est mihi Syrorum postremo, & Christianorum humillimo adversùs illorum præposterum fastum insurgendi, superbas criminationes convellendi, & antiquo sermoni nostro victoriam asserendi, ejusque accusatores veris argumentis refellendi: præsertim postquam præstantissimorum virorum gloria, & inter glorioso viros præstantissimus nostrorum castrorum Dux* (Nestorianorum Patriarcha) *& nostræ religionis sol, optimus, felix, sapientissimus ac beatissimus pro potestate mandavit, atque vehementer incitavit, ut illorum objecta confutarem, & aliquod Syriacæ elegantiæ specimen exhiberem ad retundendas eorum obtrectationes fastumque comprimendum: elucubrationem nempè aliquam ederem, sententiarum luminibus perspicuam, verbis copiosam, ad Poëtices leges exactè efformatam, atque Rhetorum regulas clarè exquisiteque docentem & complectentem, vinclâque oratione gesta admiranda, & historias multiplices retexerem: doctrinas etiam, atque ad componendos mores utiles præneses jungerem: precationes insuper adjicerem ad ciendam gemituum & lacrymarum copiam idoneas, nec non orationes obsecrationibus permistas: Ænigmata præterea per parabolas exposita colligerem, & hymnos & cantica ad laudes Dei prædicandas artificiosè elaborata, & cantiones ad lætitiam & gaudium excitandum augendumque compositas: profundas denique paræmias, & sapientiæ arcana in compendium contracta, secundùm mensuram meæ parvitatis, & imbecillem inscitiæ meæ intelligentiam conscriberem.* Hæc Sobensis. Et ipsum quidem in hoc opere multos Arabas oratores superasse, comparatione facta facile sibi quisque persuaserit. At Syriacam linguam, ut contendit, Arabicæ præferendam esse, nemo profecto, nisi utriusque imperitus dixerit. Constat enim meridiana luce clarius, Arabicam vocabulorum copiâ non modo Syriacam, sed & Græcam antecellere; elegantia verò & phrasis concinnitate omnibus Orientalibus linguis esse anteponendam: qua de re legesis Pocockii de laudibus ejusdem orationem. Ea sanè fuerat sermonis Syriaci dignitas, quam hìc prædicat Sobensis, sub latissimo Assyriorum & Chaldæorum imperio. Sed hæc quid ad præsentem illius statum?

Singulis porrò Carminibus expositionem verborum obscuriorum idem Auctor adjecit; idque septimo decimo anno, postquam librum suum publicaverat, ut Sobensis ipse in Præfatione Scholiorum testatur in hęc verba.

Quum ab anno Græcorum sexcentesimo secundo post millesimum, hunc ego Ebedjesus Sobæ & Armeniæ Metropolita librum composuissem, usque ad hunc annum millesimum sexcentesimum vigesimum septimum superstes & vivus rogabam obvium quemque, qui meum hunc librum legerat aut descripserat, an quæ legisset, in-

intelligeret; quumque sine magistro haudquaquam illum intelligi posse audirem; visum mihi est, expositiones & declarationes vocum & sententiarum obscuriorum, quas ad marginem prioris editionis adjeceram, in hac posteriori in ipsum textum inducere propter commodum atque utilitatem legentium Dei amantium: cui honor, & super nos misericordia ejus in sæcula. Amen. Ex quo uno loco tùm Sobensis ætas, editique hujusce operis tempus, tùm hallucinatio eorum, qui ipsum cum juniore Ebedjesu sæculis duobus posteriore unum eundemque faciunt, apertè demonstratur.

Quo autem artificio Carmina conscripta sint, ex sequenti Syllabo liquet.

Liber I. Paradisi Eden. Carmen I. De Trinitate, & Unione (seù Incarnatione) *ordine Alphabetico: singulis autem Alphabeti literis binæ Strophæ attributæ sunt.*

Metrum heptasyllabum: unaquæque autem Stropha versibus quatuor constat. Initium:

Carmen II. Doctrina, & Paræneses. Unaquæque Alphabeti litera continet decem versus: Singuli autem versus in iisdem elementis desinunt, quibus incipiunt.

Speciminis ergo priores istos versus accipe.

Stropha Aleph.

Ubi uterque versus elemento Aleph, quo incipit, in eodem desinit. Metrum dodecasyllabum.

Carmen III. Ænigmata Ecclesiastica, quæ eadem manent etiam, dum voces ordine retrogrado leguntur.

Metrum octosyllabum: singulæ strophæ versibus quatuor constant: in strophis autem ordo alphabeticus servatur. Pro paradigmate primam stropham accipe:

: Ubi easdem voces habes, sive à dextera ad sinistram hos versus legas, sive à sinistra ad dexteram ordine retrogrado.

Carmen IV. De Sapientia. Singulæ hujus carminis voces elemento Aleph terminantur: quod autem elementum ante Aleph in fine versuum est, idem Strophan ipsam inchoat.

Exempli gratia.

Ubi in hac strophâ, quæ versibus quatuor heptasyllabis constat, singulæ voces elementum Aleph finale habent, & penultima litera uniuscujusque versus, eadem est ac prima strophæ, nimirùm Aleph. Et sic in sequentibus strophis de litera Beth, & reliquis.

Carmen V. De mente, & contemplatione. Omnes versus desinunt in Aleph: quæ verò litera est ante Aleph, ordinem alphabeticum exhibet à Tau usque ad Aleph.

metro heptasyllabo.

Carmen VI. De divinis judiciis. Triplici metro legitur: nimirùm, cum literis quidem minio exaratis, juxta metrum sancti Ephræmi, ideſt, heptasyllabum: *iis verò demptis, juxta metrum Narsetis & Balæi,* hexasyllabum scilicet & pentasyllabum.

Carmen VII. Querelæ filii senioris adversùs filium Prodigum, de quo in Evangelio.

metro dodecasyllabo: singuli versus desinunt in *Mar*.

Carmen VIII. Responsio filii Prodigi ad fratrem seniorem, eodem metro.

Versus omnes desinunt in .

Carmen IX. De bono Perfectionis tempore, & similitudine mensis Nisan. Litera initii strophæ (quæ scilicet ordinem alphabeticum exhibet) *est ante literam Aleph, quæ habetur in fine versuum. Omnis autem stropha* (ideſt, quodlibet tetrastichon) *desinit in Het.*

. ﻩﺪﺣ ﻝﻮﻗ ﻡﺎﻤﺗ ﻝﻮﻗ ﻡﺎﻤﺗ ﻝﻮﻗ ﻡﺎﻤﺗ

ﻫﺎﻣﺪﺍ ﻛﻲ . ﻛﻞ ﺳﻄﺮﺍ ﻣﻦ ﺣﺪﻩ ﻣﺮﺍﺯﻩ
. ﻫﻮﺓ ﻣﻠﺔ ﺑﺤﺪ metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, ſinguli verſus deſinunt in ﻝ.

Carmen XXIV. De Adam. Narratio parabolica, & demonſtratio myſtica de omni regimine ſpirituali. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﻛﻲ . ﻛﻞ ﺑﻴﺖ . ﻟﻌﺪﻡ
. ﻫﻮﺓ ﻟﻤﺪﺑﺮﻭﺗﺎ ﻛﻞ ﺣﺪﻩ ﻟﻤﺴﻠﻤﻮﺗﺎ ﻟﻤﺴﻠﻤﻮﺗﺎ ﻟﻌﺪﻡ

metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico quater repetito, omnes verſus deſinunt in ﻝ.

Carmen XXV. Sapientia, doctrina, & exercitatio de correptione. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﺣﻪ
. ﻟﻌﺪﻡ ﻣﻠﻜﻴﻤﺎ ﻣﻠﻜﻴﻤﺎ ﺑﺤﺪ

metro heptaſyllabo, ordine alphabetico ter repetito, ſinguli verſus deſinunt in ﻡ.

Liber II. Paradiſi Eden. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﺑﺎﺏ
. ﻟﻌﺪﻡ ﺑﻨﻴﻬﺎ ﺑﺤﻲ *Carmen XXVI De fide orthodoxa. Singuli verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, quibus ordo alphabeticus exhibetur. Nullum verò in hoc Carmine eſt* ﻉ, *nec* ﻍ, *nec* ﻫ, *nec* ﻭ, *nec* ﺯ, *nec* ﻩ.
ﻫﺎﻣﺪﺍ ﻗﻪ . ﻛﻞ ﻣﻨﻴﻬﺎ ﻟﻌﺪﻡ . ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ
ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ . ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻣﻦ ﻛﻞ ﺑﻴﺖ ﻣﻦ ﺑﻨﻴﻬﺎ
. ﻟﻌﺪﻡ ﺑﺤﺪ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺣﺪﻩ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺣﺪﻩ

metro heptaſyllabo, ordine alphabetico.

Carmen XXVII. De fide Eccleſiæ. Nulla vox caret Aleph: quæ autem litera ipſum Aleph finale præcedit, ordinem alphabeticum ſequitur. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﺩ . ﻛﻞ ﺑﻴﺖ ﻟﻌﺪﻡ
ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﻫﺎ ﻟﻌﺪﻡ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺣﺪﻩ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ
. ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ ﺑﺤﺪ : ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ

metro heptaſyllabo, quaternus quiſque verſus deſinit in ﻉ.

Carmen XXVIII De filio Prodigo. Omnes voces habent Aleph; quæ autem litera in fine trium priorum verſuum ponitur, ordinem alphabeticum reddit. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﺱ . ﻛﻞ ﺣﺪﻩ
ﻟﻌﺪﻡ ﻫﻮﺓ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ . ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ
. ﻟﻌﺪﻡ ﺑﺤﺪ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ metro heptaſyllabo, ſingula tetraſticha deſinunt in ﻝ.

Carmen XXIX. Reprehenſio pravorum morum: & de temporis malitia. Nulla vox caret Beth. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﻕ . ﻛﻞ ﻣﻨﻴﻬﺎ ﻟﻌﺪﻡ

ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ ﺑﺤﺪ metro heptaſyllabo, verſus omnes deſinunt in Aleph.

Carmen XXX. De ſapientia filii Jachi: & precatio. Nullum in hoc carmine eſt ﻁ, *nec* ﺥ, *nec* ﺝ, *nec* ﻅ: *ſed in unaquaque voce eſt* ﻝ. *Quæ verò litera in trium priorum verſuum fine ponitur, ordinem alphabeticum ſequitur.* ﻫﺎﻣﺪﺍ ﻝ . ﻛﻞ ﺳﻄﺮﺍ
ﻟﻌﺪﻡ ﻫﻮﺓ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺣﺪﻩ . ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺣﺪﻩ
. ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ ﻫﺎ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ metro heptaſyllabo, quaternus quiſque verſus deſinit in ﻉ.

Carmen XXXI. De Providentia Dei ab initio & uſque in ſæculum. Omnes voces habent Daleth. Per literam autem, quæ in fine eſt trium priorum verſuum, ordo alphabeticus ſervatur. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﻝ . ﻛﻞ ﻣﻨﻴﻬﺎ ﻟﻌﺪﻡ
. ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ ﻫﻮﺓ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ

Metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon deſinit in ﻡ.

Carmen XXXII. De myſteriis Incarnationis. Omnes voces habent He, in quo & ſinguli verſus deſinunt. Quæ verò litera ante He poſtremum in unoquoque verſu occurrit, ordinem alphabeticum reddit. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﻙ . ﻛﻞ ﺳﻄﺮﺍ
ﻟﻌﺪﻡ ﻫﻮﺓ . ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺣﺪﻩ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ
. ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ ﻫﺎ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ

metro heptaſyllabo.

Carmen XXXIII. Laudatio, & Precatio. In unaquaque voce adeſt Vau. Poſtrema verò uniuſcuiuſque verſus litera ordinem alphabeticum reddit. ﻫﺎﻣﺪﺍ ﻙ . ﻛﻞ ﺑﻴﺖ ﻟﻌﺪﻡ
ﻟﻌﺪﻡ ﻫﻮﺓ . ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ
. ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ ﻫﺎ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ

metro octoſyllabo, ſeù tetraſyllabo bis repetito.

Carmen XXXIV. De temporis malitia. In unaquaque voce adeſt zain; nullum verò ﻁ, *nec* ﻫ, *nec* ﻭ, *nec* ﻩ. *Initialis litera uniuſcujuſque ſtrophæ, ordinem alphabeticum ſequitur.* ﻫﺎﻣﺪﺍ ﺯ . ﻛﻞ ﺣﺪﻩ ﻟﻌﺪﻡ
ﻫﻮﺓ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ ﻫﻮﺓ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺣﺪﻩ
. ﻫﻮﺓ ﻟﻌﺪﻡ ﻫﺎ ﻟﻤﻠﻜﻴﻤﺎ ﻛﻞ ﺳﻨﺔ ﻫﻮﺓ

metro

metro heptasyllabo versus omnes desinunt in ..

Carmen XXXV. De Amore. In unaquaque voce legitur Het: nullum verò Ain. Finalis verò trium priorum versuum litera, ordinem alphabeticum reddit. ..

metro heptasyllabo, quodlibet tetrastichon desinit in ..

Carmen XXXVI. De Evangelio & Evangelistis. Singulæ voces habent Teth, nullum verò Sade; singuli autem versus desinunt in Nun & Aleph. ..

metro dodecasyllabo.

Carmen XXXVII. De dissolutione hujus mundi, & de vanitate sæculi temporalis. In unaquaque voce legitur Jod. ..

metro heptasyllabo, singuli versus desinunt in ..

Carmen XXXVIII. Adhortatio de bonis moribus. In unaquaque voce est Coph, in quo & singuli versus desinunt. Quæ autem litera ipsum antecedit, ordinem alphabeticum exhibet. ..

metro heptasyllabo.

Carmen XXXIX. Deprecatio & Laudatio. In unaquaque voce est Lamed: singuli autem versus desinunt in Nun, cui litera juxta ordinem alphabeticum præponitur. ..

metro heptasyllabo.

Carmen XL. De Virtute. In unaquaque voce est Mim; singuli autem versus desinunt in Aleph, cui præponuntur literæ ordinem alphabeticum à Tau ad Aleph reddentes. ..

metro heptasyllabo.

Carmen XLI. De tempore malo: & de raritate virtutum, & multiplicitate vitiorum. In unaquaque voce adest Nun, singuli autem versus desinunt in Nun & Aleph. ..

metro heptasyllabo.

Carmen XLII. Precatio, & Pœnitentia. In unaquaque voce est Semcath; nullum verò ., *nec* ., *nec* .. *Litera autem finalis trium priorum versuum, ordinem alphabeticum reddit.* ..

metro heptasyllabo, quodlibet tetrastichon desinit in ..

Carmen XLIII. Enarratio de mundi caducitate. In unaquaque voce legitur Ain, nullum verò Het. Quæ autem litera tres priores strophæ versus terminat, ordinem alphabeticum sequitur. ..

metro heptasyllabo, quaternus quisque versus desinit in ..

Carmen XLIV. Precatio & Pœnitentia. In unaquaque voce est Phe. ..

metro heptasyllabo.

Carmen XLV. Oratio ad divinam Essentiam, & Precatio pro natura humana. In unaquaque voce habetur Sade; nullum verò ., *nec* ., *nec* .. *Singuli autem versus desinunt in He.* ..

metro dodecasyllabo.

Carmen XLVI. Paræneſis, & consilia utilia. Legitur in unaquaque voce .., *nullum verò* .., *nec* .., *nec* .., *nec* .. *Singuli autem versus desinunt in Nun & Aleph.* ..

Epitome 1, seù brevis collectio, Canonum Synodicorum.

Liber

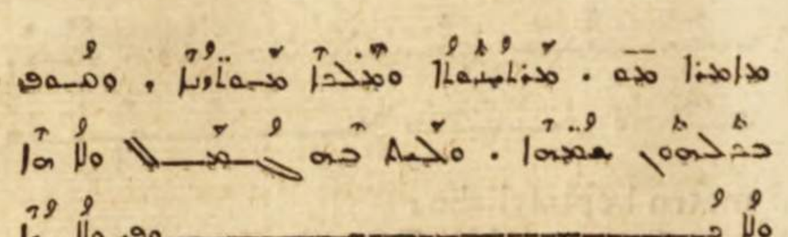

metro dodecasyllabo.

Carmen XLVII. De præstantia & sublimitate Sanctorum. In unaquaque voce est ; *omnes autem versus desinunt in Aleph, ipsumque Aleph antecedunt literæ, quæ ordinem alphabeticum à Tau ad Aleph reddunt,*

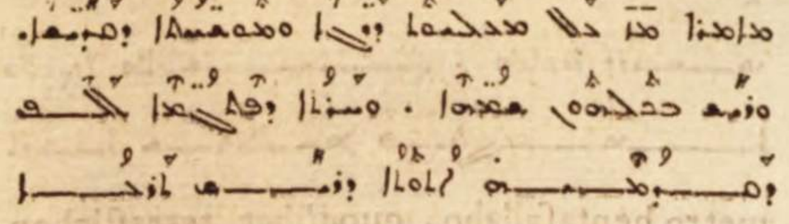

metro heptasyllabo.

Carmen XLVIII. De anima, ejusque facultate cogitativa. In unaquaque voce est Scin; nullum verò , *nec* , *nec* . *Litera autem finalis in tribus prioribus uniuscujusque strophæ versibus ordinem alphabeticum exhibet.*

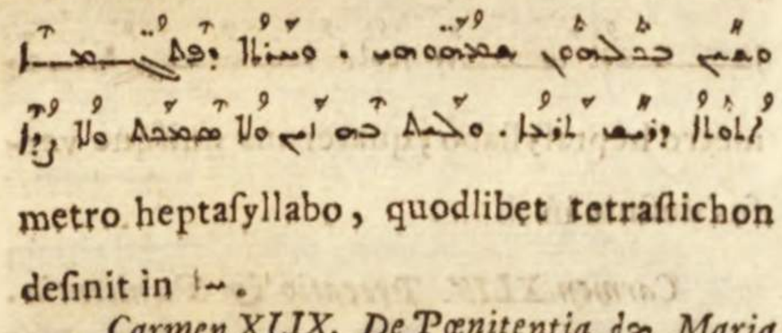

metro heptasyllabo, quodlibet tetrastichon desinit in .

Carmen XLIX. De Pœnitentia & Maria peccatrice. In unaquaque voce est Tau. Singuli autem versus desinunt in Aleph, ipsumque Aleph antecedunt literæ, quæ in tribus prioribus uniuscujusque strophæ versibus ordinem alphabeticum referunt, .

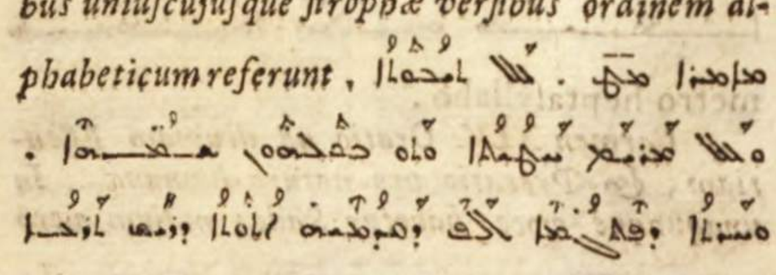

metro heptasyllabo, quodlibet tetrastichon desinit in .

Carmen L. de resurrectione, deque perfectione & mundo novo. In unaquaque voce habes Tau: singuli autem versus desinunt in Tau & Aleph.

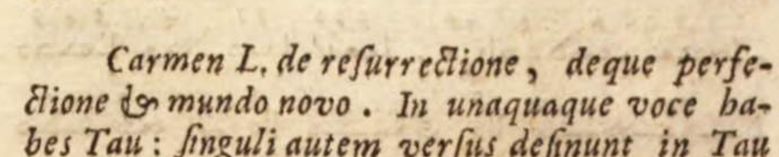

metro heptasyllabo.

In expositione hujus postremi Carminis, notandus Sobensis error, ubi ait, Damnatos post communem Resurrectionem terram habitaturos.

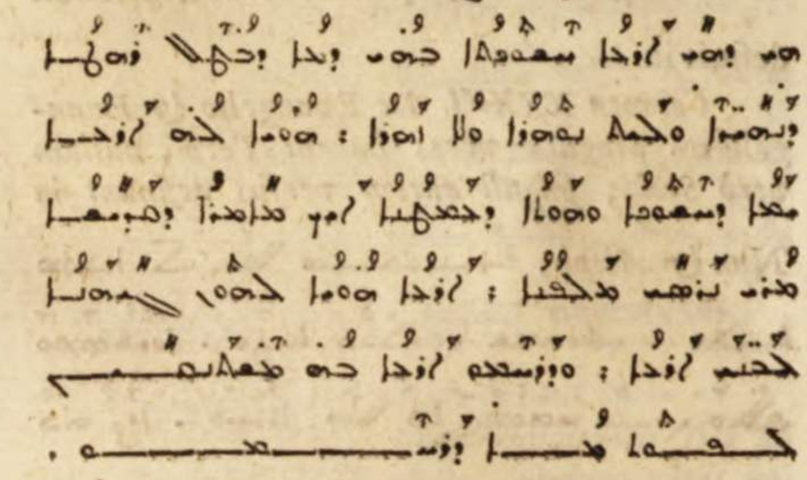

Fovea, inquit, *animi dolore incendens est Gehenna, terra scilicet tenebrosa: nam deficiente luminarium cursu, sublataque luce ac splendore, tenebrarum mare terra fiet, & caliginis chaos juxta sermonem S. Narsetis Doctoris ajentis: Terra fiet terræ filiis Gehenna, & qui terram dilexere, in eadem punientur, juxta ea quæ amaverunt*. Idem Sobensis dum paucis interjectis Sanctorum Beatitudinem in lumine, in revelationibus divinis, in visione Humanitatis Christi collocat, errorem Nestorianorum naturam divinam intuitivè videri posse negantium, haud obscurè prodit; de quo suprà hoc tom. pag. 95 & 259.

Porrò artificium, quod in carminibus Sobensis hucusque prolixiùs fortasse quàm oportebat, observavimus, idem adnotarunt viri docti apud Poëtas Græcos & Latinos: & illorum quidem exempla non pauca habes Epigrammatum Græcorum lib 6 cap. 4 Latinorum verò apud Stephanum Menochium tom. 2. miscellaneorum cap. 64. & alibi in eodem opere.

1 *Epitome Canonum Synodicorum*. Bina exemplaria exstant in Bibliotheca Vaticana. Alterum Cod. Syr. Vat. 14. priorem hujusce Collectionis partem continens, exaratum anno Christi 1557. Alterum integrum, Cod. Syr. 4. Tom. 2 Biblioth. Orient. pag. 497. sed prioribus foliis laceris, quæ tamen ex priori codice suppleri possunt, exaratum anno Christi 1332. quatuordecim scilicet annis ab obitu Auctoris. Et priori quidem codici ad calcem hæc adnotatio appositа legitur;

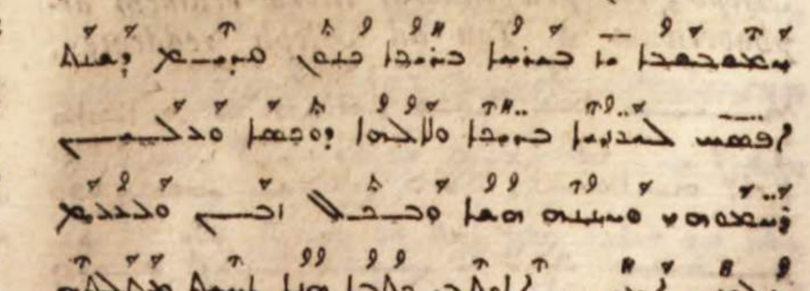

Domini Deique noſtri ope finitus fuit hic codex feria 5. die 17. menſis benedicti Canun prioris (Decembris) *an.* 1868. *Græc.* (Chr. 1557.) *Deo autem ſit gloria, & miſeratio & gratia ejus ſuper nos deſcendant nunc & ſemper & in ſæcula ſæculorum Amen. Deſcriptus eſt prædictus codex ſub umbra & protectione beati & illuſtris ſancti* SAN (ita habetur in textu,) *Franciſci, quem ſermone noſtro Mar Franſe appellamus: ubi eſt ſanctitatis domicilium, perfugium peregrinorum & pauperum, portus beneficiorum, & afflictorum refugium, in urbe benedicta Baſain, quæ ab urbe magna ac celebri Goa ſexaginta leucis diſtat, cujus habitatores, oro, cuſtodiantur ab omnibus noxis occultis & manifeſtis per Dominum Spiritum, etiam Amen. Nomini porrò iſtius ſancti celeberrimi beati San Franciſci, quem Mar Franſe interpretamur, in hoc loco benedicto ſanctique Petri fide prædito Indiarum, addictæ ſunt ſeptem Ædes* (Conventus) *magnificæ & glorioſæ: atque in iſtis ſeptem Ædibus commorantur centum ferè cœnobitæ moribus ſuis comparandi Patri Antonio, & Patri Macario, & Patri Paulo: quorum orationes, precor, ſint murus & antemurale univerſo mundo, etiam Amen. Eſt autem in hac urbe benedicta Baſain alia eccleſia admodum glorioſa & excelſa, quæ S. Mariæ appellatur: & aliud cœnobium, cujus magnificentiam nulla poteſt lingua eloqui, quod S. Pauli dicitur. Præterea in eadem ur-*

be

urbe aliud visitur cœnobium, quod S. Sebastiani nuncupatur, cui simile ædificium oculus non vidit: atque alia Ecclesia, quæ Misericordiæ & Gratiæ appellatur. Habetque insuper hæc benedicta regio Indiarum altaria, sacras ædes, ecclesias, & cœnobia, quorum numerum nemo novit. Prædictæ porrò ædes, & ecclesiæ plenæ sunt cœnobitis morum gravitate atque sanctitate insignibus, quorum conversatio atque acta creatas voces & linguas virtute & numero superant. Illorum orationes, precor, prosint mihi, atque infirmis mei similibus etiam Amen. In istis porrò altaribus, ædibus, ecclesiis, & cœnobiis perpetuo & quotidie oblatio Corporis & Sanguinis Domini nostri diligenter peragitur. Eorum, oro, preces sint nobiscum Amen. Metropolis autem Indicæ regionis omnis est Goa, atque in ea residet Syncletus, hoc est, supremus præfectus Regis magni & victoris, Regis Portugalliæ, qui appellatur Don Guan, & lingua nostra dicitur Rex, hoc est Soltanus Jochanan, nimirùm Joannes: *Dominus tribuat illi regnum in terris & in cælo etiam Amen: atque auferat ab ista urbe sancta & benedicta atque S. Petri fide prædita Goa correptiones malas & virgas furoris Amen. Conspurcavit, hoc est, corrupit chartas istas infimus peccator, vilis & infelix, abjectus & contemptus, piger & ignarus, iners & confusus, imbecillus, fæx & peripsema, furni verriculum, abominationum operarius, & vitiorum luto inquinatus, à virtutibus alienus, mandata solvens & turpia perpetrans, stercus & purgamentum omnium filiorum Adam: cujus nec nomen omnino memorandum foret coram hominibus, nisi forte ut mereatur orationem illorum omnium, qui versus istos viles lecturi sunt, pauper & miser* JOSEPHUS *Episcopi & Metropolitæ nomen gerens, ab operibus verò remotus & vacuus, quantum distat oriens ab occidente, & boreas ab austro, ac cœlum a terra, & initium rerum conditarum à fine ipsarum.*

Posteriorem codicem pag. 169. amanuensis hac nota absolvit. ⟨Syriac⟩

Explicit Dei ope & auxilio miserationum ejus Pars altera Sylloges Canonum Synodicorum Occidentalium atque Orientalium, die 15. mensis Ab (Augusti) *anni Græcorum* 1543. *qui incidit in annum Arabum* 731. (Christi 1332.) *in urbe munita, & fidei pulchritudine prædita justitiæque operibus abundante Bagdado, quam Dominus noster, oro, ædificet. Codicem verò hunc exaravit peccator, & populi Christiani abjectio Saidus filius Isæ, filii Abulbareati, filii Barchæ: illumque scripsit in gratiam principis excelsi, & fructus benedictionum, galea justitiæ induti, mitis & suavis, & ab omni perturbatione remoti, humilis & in sua conversatione compositi, amoris & charitatis pleni erga omnes homines, & ab omni malitia alieni veri fidelis & sapientis Hormisdæ filii Jesu, filii Chamisii: Deus universorum Dominus ipsi longam ætatem tribuat, eique concedat habere mores voluntati ejus placentes, precibus sanctæ beatæ Mariæ, & orationibus sanctorum Apostolorum, & omnium Sanctorum Domini, Amen Amen.*

Opus duos Tomos complectitur, quorum prior in quinque, posterior in quatuor Partes dividitur. Et primo quidem Tomo Sobensis Epitomen Canonum Constitutionumque Apostolicarum, alteri verò Synodum Timothei junioris Patriarchæ suis temporibus coactam præmittit: & quid unaquæque Pars contineat, his verbis exponit: ⟨Syriac⟩

Cano-

Canones omnes Synodicos religiosam vitam complectentes in duas Partes divisi: & in priori quidem omnia quæ laicis universim generatimque præcepta sunt, recto ordine digeram, sive quæ ad sponsalia ac matrimonia, & hæreditatum divisiones, & decisiones judiciales circa ea omnia, quæ inter eos contingere solent; seu ea, quæ spectant ad fidem, & probitatem atque morum conversationisque decorem. Altera autem Parte canones comprehendam singulis Ordinibus convenientes, aliquod in sancta Ecclesia officium obtinentium: ubi de electione, & ordinatione omnium Ordinum disseram, & canones ad eorum officium pertinentes indicabo, nec non cætera, quæ eisdem consentanea & convenientia sunt.

In *Præfatione*, quæ incipit ... *Tatianus philosophus*, Sobensis scribit, se Tatiani, qui Evangelia quatuor in unum digessit, exemplum sequutum, Synodorum Canones Patrumque statuta in unum volumen collegisse, idque opus in dignitate Archiepiscopali jam constitutum perfecisse; Eliam verò Patriarcham, qui de Hæreditatum divisione Tractatum, ut suprà dictum est, composuerat, Presbyterum tùm fuisse, quum eam Collectionem publicavit.

Tomi primi Pars Prima, De iis, quorum cognitio omnibus necessaria est. Caput I. Undenam Synodi nomen desumptum, & quid significet. ...

Caput II. Quod Canones ab Episcopo, vel Doctore extra Synodum sanciti, Synodales minimè vocandi sunt. ...

Excipit Sobensis ...

Si verò, inquit, *eos* Canones *Catholicus recipit, & ipse Patriarcha eorum causa Concilium cogit, in quo recipiantur, tum verò Synodici appellantur, ut sunt Judicia Timothei, & Josue Barnun, quæ à Synodo Patrum recepta sunt, & Synodica appellata.*

Cap. III. Historia Oecumenicorum (hoc est, Nicæni œcumenici Concilii Patrum) *ex Marutha Maipheractæ Episcopo, rogatu Isaaci Catholici.* ...

Fabulosa nimirùm, & Maruthæ supposita, ut suo loco ostendam, ubi de Synodis.

Cap. IV. Fides Patrum CCCXVIII. cum brevi expositione Synodi Jesujabi. ...

Hæresim suam in hac Expositione minimè produnt Nestoriani ejus Synodi Episcopi: sed si eorum doctrina circa mysterium Incarnationis attentius expendatur, anguis in herba latere deprehenditur. Ajunt enim: ...

Et factus est homo Jesus Christus in unione suarum naturarum, & in apparitione sua in carne, & in incarnatione sua. Naturæ enim unio Divinitatem & humanitaiem indicat. Ea autem verba, descendit, & incarnatus est, & homo factus est, Primitiarum nostrarum assumptionem absque contentione significant. Et infra. ...

Hæc est incorrupta fides, atque hæc summatim illius sententia juxta verborum consequentiam: perfectè scilicet Nicæni Patres *prædicarunt Christi Prosopon, ejusque Divinitatis atque Humanitatis naturas tùm adversùs eos, qui Divinitatem negantes, confitentur eum purum hominem esse, aut sanctorum cuipiam similem faciunt.* Nam *apparitio in carne, assumptio primitiarum nostrarum, unum Prosopon duæque naturæ*, voces sunt, quibus Nestoriani unionem Verbi hypostaticam negantes, affectivam intelligunt.

Cap. V. Nomina Episcoporum Synodi œcumenicæ, provinciarumque eorum & civitatum, ut nobis invenire licuit. ...

Longum esset errores in descriptione tàm Episcoporum, quàm Episcopatuum hìc commissos referre. Sed, ut bene advertit Severinus Binius in notis ad subscriptiones Patrum Nicænorum, *nihil est in auctoribus temporum injuriæ & librariorum erroribus magis expositum, quàm propria locorum personarumque nomina.*

Pars II. De matrimoniis, deque canonibus & regulis Sponsaliorum Christianorum, & quomodo hæc peragenda sint, deque cæteris ad hanc rem spectantibus.

Caput I. Quot & quales sint personæ, quibus nubere nefas est.

Sexaginta quinque gradus virorum, totidemque feminarum enumerat, quibus nubere apud Nestorianos fas esse negat: sed ab Ecclesiæ Catholicæ ritu mirum quantum recedit.

Cap. II. De ritu & regulis sponsaliorum.

Statutum Patrum illius sectæ describit, in quo sponsalia æquè ac matrimonia, quæ præter Ritum Christianum absque Presbytero & testibus celebrantur, irrita ac nulla declarantur.

Cap. III. Siquis in regione fuerit, ubi nullus est Sacerdos, quid ipsi agendum, quum feminam sibi sponsare voluerit?

Quinque nimirùm, aut quatuor ad minus testibus adhibitis matrimonium tùm contrahi fas esse affirmat, subditque, benedictionem postea à Sacerdote suppleri debere.

Cap. IV. Quot annorum esse debeat sponsa?

Cap. V. Quis mulieris fidejussor desponsatorque esse debeat.

Cap. VI. Quomodo desponsanda sit puella, quæ propinquos vel affines non habet? & idem de viro extraneo.

Cap. VII. An liceat post ritè celebrata sponsalia, sponsis ab invicem separari, & sponsalia solvere?

Jesubochti auctoritatem adducit docentis matrimonium ratum, non consummatum, ex pari utriusque consensu dirimi posse.

Cap. VIII. Quantum temporis expectare debeat sponsa, cujus sponsus abiit in longinquam regionem.

Cap. IX. De eo, qui repugnantibus Parentibus feminam desponsavit.

Cap. X. De eo, qui feminam desponsavit, deinde eam fraudulenter dimittit sub obtentu vitæ monasticæ, qua demùm abjectâ, aliam ducit.

Cap. XI. De monachis & virginibus, fœdus professionis violantibus.

Episcopo id permittente, monachis nuptias monialibusque concedit Sobensis: ex impura nimirùm Barsumæ doctrinâ, de qua vide Tom. 2 pag. 403. Verba Sobensis hæc sunt.

viro contumelioso.

Cap. XIX. Quot modis deprehenditur adulterium, & quot teſtes ad id probandum requiruntur.

Cap. XX. De viro teſtante, ſe vidiſſe uxorem adulterantem; teſtes verò adducere nequit.

Cap. XXI. De viro & muliere, quorum alter in captivitatem abducitur.

Cap. XXII. De eo, qui corrumpit virginem, aut matrimonio junctam.

Cap. XXIII. De ſtatuto tempore pœnitentiæ fornicariis, iiſque, qui illegitimo matrimonio fœdantur, deinde convertuntur.

Ex Synodo Nicæna Can. 72. de ducente duas uxores.

Cap. XXIV. De eo, qui ancillam ſuam ducere vult in uxorem.

Cap. XXV. De matrimonio ſervorum & ancillarum Chriſti fidelium.

Cap. XXVI. Quantum temporis ſuſtinere debet mulier, quam vir relinquens, in longinquas regiones proficiſcitur.

Cap. XXVII. De ſententia & pœna ferenda ab Eccleſia in eos, qui illegitimis matrimoniis polluuntur, & perſeverant in peccato uſque ad mortem abſque pœnitentia.

ex Synodo Marabæ.

Monachus aut monialis ſi à proprio inſtituto exciderint, & ad nuptias ex infirmitate deſcenderint, abſque Epiſcopi juſſu nullatenus matrimonio jungantur, neque in Eccleſia, & coram populo benedicantur. Sed ſi Epiſcopus juſſerit, privatim domi. Si autem conſtiterit pactum inter virum & feminam à tempore monachatus initum fuiſſe, benedictionem conjugii nullatenus accipiant, neque illud ipſis permittatur, donec publicam ac diuturnam pœnitentiam in cilicio & cinere peregerint, vir quidem cum viris, & femina cum feminis, ſicut Rector illis præceperit. Neque Anachorita quiſpiam, qui à ſtatu ſuo exciderit, orare præſumat in capite Eccleſiæ, aut ſacrum peragere, niſi annuente Epiſcopo. Rem novam & Orientalium Canonibus ac rectæ diſciplinæ prorsùs contrariam hìc Auctor profert, de qua ſuo loco pro merito diſſerendum erit.

Cap. XII. De mulieribus & ſponſabus, quæ vi rapiuntur.

Cap. XIII. De mulieris dote, ejuſque quantitate.

Citat *Ambroſium*, quem *Epiſcopum & martyrem* perperàm vocat; *Græcos Imperatores*, Theodoſianum ſcilicet Codicem; *Timotheum* & *Joſue Barnun* Patriarchas Neſtorianorum.

Cap. XIV. Quod oporteat, fideles ex omni ſecta uxores ducere.

Adducit Canonem Nicænum Syriacè, qui eſt Arabicus 57. juxta interpretationem Abr. Ecchellenſis.

Cap. XV. Quod non oporteat, Chriſtianam infideli viro tradi.

Cap. XVI. Quanto tempore ſervare debet mulier honorem defuncti mariti, antequam ab alio ducatur? Et idem de viro reſpectu uxoris.

Hìc quoque Sobenſis *Ambroſium*, cujus teſtimonio utitur, *martyrem & Epiſcopum* appellat.

Cap. XVII. Quot ob cauſas dimittitur uxor à viro, & ſponſa à ſponſo?

Laudantur *Timotheus*, *Joſue Barnun*, & *Græci Imperatores*.

Cap. XVIII. De muliere contentioſa, &

Pars III. De divisione Hæreditatum.

Præfatur de Synodis & Statutis Imperatorum, qui leges hac de re sanxerunt: deinde Syros enumerat Canonum collectores, Patriarchas quidem Ananjesum, Timotheum, Josue Barnun, Joannem & Eliam; Episcopos verò Jesubochtum, Simeonem, Ebedjesum & Eliam. Verba Sobensis recitata sunt hoc tom. pag. 267. Quæ autem sequuntur capita XXV., Eliæ Nisibeni sunt à Sobensi Ebedjesu ex Arabico sermone in Syriacum translata.

Cap. I. De hæredibus eorumque ordine juxta affinitatem & consanguinitatem.

Cap. II. De numero eorum, qui ab hæreditate excluduntur.

Cap. III. De marito & uxore, & quantum hæreditatis alteri ex altero contingat.

Cap. IV. De filiis & filiabus: & quantum hæreditatis eis ex parentibus contingat.

Cap. V. De patre & matre: & quantum eis hæreditatis ex filiis contingat.

Cap. VI. De fratribus & sororibus: & quantum hæreditatis alteri ex altero contingat.

Cap. VII. De avis, & aviis: & quantum hæreditatis eis ex filiis filiorum contingat.

Cap. VIII. De fratribus & sororibus patris, deque fratribus & sororibus matris; & qualis eis hæreditas ex filiis fratrum sororumque suarum contingat.

Cap. IX. Quod hæreditas avis paternis cum fratribus sororibusque matris minimè contingat, neque avis maternis cum fratribus & sororibus patris.

Cap. X. De viro & muliere consanguineis: & quantum hæreditatis alteri ex altero propter conjugium & affinitatem contingat.

Cap. XI. De sponso & sponsa: & quod nulla alteri ex altero hæreditas contingat.

Cap. XII. De monacho, an possit consanguineorum hæres esse, aut illos hæredes instituere?

Cap XIII. De Testamento. Timothei Patriarchæ Canon de testamentis.

Cap XIV. De dimissa & dimisso; & quod nulla ab invicem hæreditas contingat.

Cap. XV. De Apostata: & quod neque hæres esse, neque hæredes instituere potest, nisi pœnitentiam egerit, & ad fidem redierit.

Cap. XVI. Quod qui hæredes non habet, ejus hæreditas Ecclesiæ contingit.

Cap. XVII. De filio spurio.

Cap XVIII. De filio, cujus pater ad aliam sectam transiit.

Cap. XIX. De filio, qui nascitur patre longè absente.

Cap. XX. De filio ex baptismo, & ex educatione.

Cap.

Cap. XXI. *De filio contumace.* ... Citat Jesubochtum Metropolitam Persidis, nec non Timotheum & Eliam Patriarchas.

Cap. XXII. De filia, quæ fornicatur vivente patre. ...

Ex Jesubochto, & Elia Patriarcha.

Cap. XXIII. De defuncto, qui relinquit mancipia manumissa, & non manumissa. ...

Cap. XXIV. *De mancipiis defunctis tàm manumissis, quàm non: cuinam hæreditas eorum contingat?* ...

Cap. XXV. *De filiis illegitimis.* ...

Hucusque Elias Nisibenus.

Pars IV. De Judiciis & causis, quæ inter Christifideles contingunt. ...

Cap. I. Quod nefas sit Christifidelibus adire extraneos judices. ...

Ex Timotheo Patriarcha, & ex Synodo Joannis Bar-Abgari habita anno Græcorum 1212.

Cap II. De Christiano, qui socium percutit: deinde qui percussus est, judicem adit, vindictæ causa. ...

Ex Timotheo.

Cap. III. De iis, qui simul in judicio contendunt. ...

Ex Jesubochto, Josue Barnun, & Codice legum Imperialium.

Cap. IV. De chirographo certo, & dubio. ...

Ex Jesubochto.

Cap. V. De testimonio certo, & dubio. ...

Ex eodem.

Cap. VI. De possessione bonorum certa & dubia. ...

Ex eodem, & ex Timotheo.

Cap. VII. De mutuo, & debito. ... Ex Jesubochto, & Codice legum Imperialium.

Cap. VIII. De usura & fœnore. ... Ex Gabriele Bassorensi, ex Codice Imperiali, & ex Jesubochto.

Cap. IX. De pignore. ... Ex Jesubochto.

Cap. X. De commodato si forte perierit. ...

Ex eodem.

Cap. XI. De deposito si id perire contigerit. ... Ex eodem, & ex Codice Imperiali.

Cap. XII. De venditione & emptione. ...

Ex iisdem, & ex Josue Barnun.

Cap. XIII. De societate mercaturæ. ...

Ex Jesubochto.

Cap. XIV. De ædibus multiplici contignatione constantibus, de via, de foro, de aquæductu, & ædificiis. ... Ex eodem.

Cap. XV. De participatione in rebus inventis cum sociis. ... Ex eodem, & ex Codice Imperiali.

Cap. XVI. De Procuratore. ... Ex Synodo Jesujabi, ex Timotheo, ex Simeone, & ex Jesubochto.

Cap. XVII. De juramento: uter ex litigantibus illud præstare debeat. ...

Cap. XVIII. De Clericorum, Scribarum, & Medicorum immunitate à vectigalibus; & quinam nequeunt esse Procuratores orphanorum. ...

Ex Codice Imperiali.

Cap. XIX. De eo, qui judiciis audiendis præest, & munerum acceptione corrumpitur.

Ex Synodo Nicæna,

Pars V. De iis, quæ omnibus universim Christianis canonicè imposita sunt.

Cap. I. Ad quot, & quas preces tenentur singuli Christianorum ordines? Clerici & monachi, inquit Sobensis, ad septem horas canonicas tenentur; laici verò ad quatuor, nimirùm *ad vesperas, ad eas quæ recitantur antequam quis cubitum eat, ad nocturnum, & ad matutinum.*

Cap. II. An hæc quatuor laicorum officia ordinem eundem habeant, an diversum?

Cap. III. Quænam harum quatuor horarum primum locum habeat?

Cap. IV. Quidnam recitare debeant laici, qui Psalterium legere nesciunt?

Cap. V. Quasnam preces recitare debeant senes, rustici, pastores, & nautæ, qui nihil discere queunt?

Cap. VI. Quod non liceat laicis in officio divino præcipere.

Ex Synodo Joannis.

Cap. VII. De veneratione diei Dominicæ.

Ex Constitutionibus Apostolorum, ex Jesujabo, & ex Joanne Patriarchis.

Cap. VIII. De adoratione ad Orientem, & quandonam hæc incepta est?

Ex Constitutionibus Apostolorum, & ex Canonibus Nicænis.

Cap. IX. De adoratione Crucis, & undenam incepta est.

Cap X. De jejunio feriæ quartæ & sextæ.

Ex Constitutionibus Apostolorum, & ex Joanne Patriarcha.

Cap. XI. Quod non liceat jejunare die Dominica.

Ex Synodo Gangrensi, & ex statutis Orientalium.

Cap. XII. De honore Martyribus debito.

Ex Canonibus Synodi Nicænæ.

Cap XIII. Quod non liceat Christianis, filios aut filias suas ab ethnicis ad Ecclesiam deducendas mittere.

Cap XIV. Quibus ornamentis se ornare debeant Christi fideles, quum Ecclesiam adeunt dicbus Dominicis & Festis.

Cap. XV. Quod non liceat mulieres ethnicas filiorum Christianorum nutrices esse.

Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XVI. De nocturnis pollutionibus, & menstruis.

Ex eodem.

Cap. XVII. Quod non liceat fidelibus comedere cum Judæis.

Ex eodem.

Cap. XVIII. Quod non liceat Christifidelibus conversari cum cantatricibus, aut bibere cum eis.

Ex eodem.

Cap. XIX. An laici ex canone tenentur jejunare hebdomada Apostolorum, Eliæ, & Annunciationis? Ex Gabriele Bassorensi id jejunium arbitrio laicorum permittit.

Cap. XX. De visitandis carceribus.

Ex Canonibus Arabicis Synodi Nicænæ.

Cap. XXI. De Xenodochiis. Ex Canonibus Nicænis Arabicis, ex Synodo Antiochena, & ex Chalcedonensi, cujus convocationis annum diemque his verbis notat, *Chalcedonensis Synodus congregata est die 25. Octobris anno Alexandri millesimo sexagesimo tertio.* Sed pro *millesimo* annus *septingentesimus* reponendus, qui reliquis servatis anno Christi 451. respondet.

Cap. XXII. De iis, qui magos & incantatores consulunt. Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XXIII. De ablutione corporum defunctorum.

Ex Canonibus Nicænis Arabicis.

Cap. XXIV. De conducentibus lamentatrices, & Psaltas. Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XXV. Quod non liceat quemquam in Ecclesia sepeliri. Martyres excipit & Episcopos; & illos quidem sub altari, Episcopos verò in Ecclesia sepeliri fas esse docet

Cap. XXVI. Quod non liceat feretra intra cancellos altaris inferri. Ex libro Synodico, in quo Severiani & Jacobitæ sugillantur, qui feretra clericorum intra altare inferebant.

Cap. XXVII. De commemorationibus defunctorum.

Cap. XXVIII. An liceat defunctorum commemorationes celebrare diebus Dominicis & festis solemnioribus.

Ex libro Synodico.

Timothei Patriarchæ Synodus habita mense Februario anno Græcorum 1629. (*Christi* 1318.) cui subscripsere præter Timotheum, *Josephus* Metropolita Elamitarum, *Ebedjesus* Metropolita Nisibis, *Simeon* Metropolita Mosul, *Simeon* Metropolita Garmæorum, *Simeon* Episcopus Tirhanæ, *Simeon* Episcopus Baladæ, *Joannes* Episcopus Beth-Vazich, *Joannes* Episcopus Singaræ, *Ebedjesus* Episcopus Honitæ, *Isaac* Episcopus Beth-Daron, & *Jesujabus* Episcopus Telæ & Barbeliæ. *Ejusdem Synodi* Canones XIII. Atque hìc desinit Tomus I. hujusce Collectionis. Quæ sequuntur, exstant solùm in Cod. Syr. 14. de quo vide Tom. 2. Biblioth. nostræ pag. 497.

Tomus II. Collectionis Canonum Synodicorum.

Pars VI. Quæ communiter Ecclesiasticis omnibus, propriè verò Diaconatui ac Presbyteratui conveniunt.

Cap. I. De Ordinibus Ecclesiasticis, & divisione talentorum.

Hoc caput, quod in hoc Codice imperfectum est, integrum habetur in Cod. Syr. Vat. 14. fol. 198.

Cap. II. De honore ecclesiasticis ordinibus à laicis debito: deque ecclesiasticorum erga laicos amore exhibendo. Ex Synodo Jesujabi. Deest initium hujus capitis.

Cap. III. Quem quisque Discentium ordo librum legere & meditari debeat.

Quinque Canones citantur. I. Apostolorum postremus de numero sacrorum Librorum. II. Canon Scholæ Nisibenæ de puerorum exercitationibus per tres priores studiorum annos. III. Canon Sabarjesu Patriarchæ cognomento Damasceni, de eadem re editus anno Hegiræ 220. quo se visitasse ait Scholas regionis Aramæorum, Theodori, scilicet, Maris, & Mahuzæ, nec non Scholas regionis Elamitarum, Mesenæ, Persidis, & Chorasanæ: iisque omnibus methodum in tradendis disciplinis præscribit. IV. Canon Theodosii Patriarchæ, quo præfatæ Sabarjesu constitutioni inhærens, hæc ait;

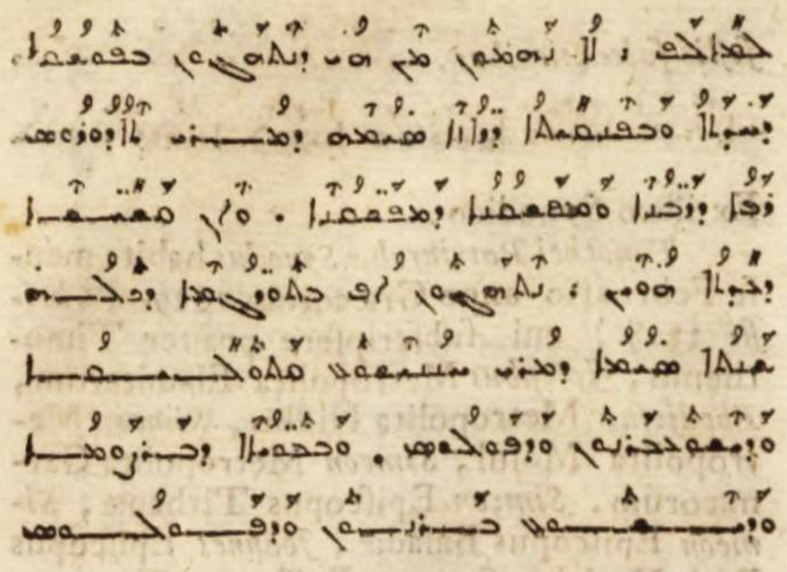

Qui medendi scribendive artibus incumbunt, neutiquam negligant attentè legere expositionem Novi Testamenti, & codicem Sacramentorum auctore Mar Theodoro magistro magistrorum & interprete interpretum. Siqui verò Presbyterorum locum in Ecclesia obtinent, sedulo etiam percurrant Homilias totius anni, opus Mar Ananjesu Catholici, & Josue Barnun, atque Pauli: & Paracleticas orationes Barsumæ, & Josue Barnun, ac Pauli. V. denique Canon Abrahæ Patriarchæ, quod senes, & qui annum ætatis quinquagesimum attigere, 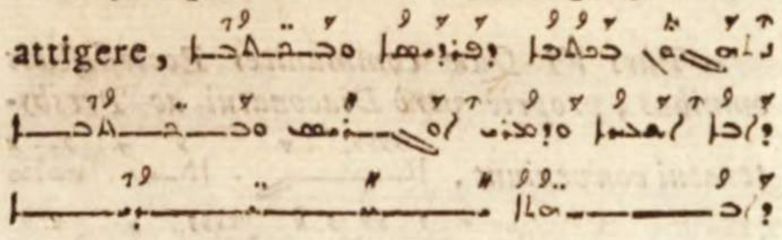

perlegant librum Paradisi, & libros Abbatis Esaiæ, & Mar Evagrii, & Patrum monachorum scripta: ut puta Macarii, Ammonæ &c.

Cap. IV. De electione, & consecratione Lectorum, Hypodiaconorum, & Diaconorum: & quo quisque ætatis anno separandus (hoc est, consecrandus) *est.* 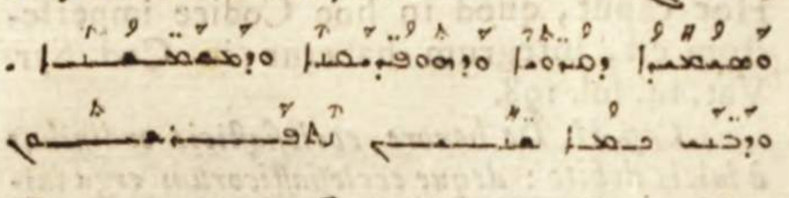

Quatuor canones Synodi Orientalium adducit Sobensis. I. quod in Ecclesia & coram altari ordinatio Clericorum peragenda est; Diaconissarum verò ante fores cancellorum. II. de ætate Lectorum, Hypodiaconorum, Diaconorum, & Presbyterorum: in quo tamen Nestoriani à statutis Conciliorum paulùm recedunt. III. de doctrina, quæ in Diaconis & Presbyteris requiritur. IV. de numero Diaconorum & Presbyterorum in civitatibus, & pagis.

Cap. V. De electione & ordinatione Presbyterorum. 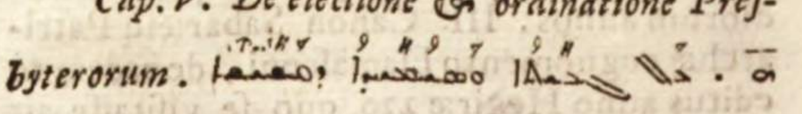

quinque canones Synodi Orientalium profert.

Cap. VI. Canones de Presbyteris, & Diaconis, & de universo Clericorum Ordine. 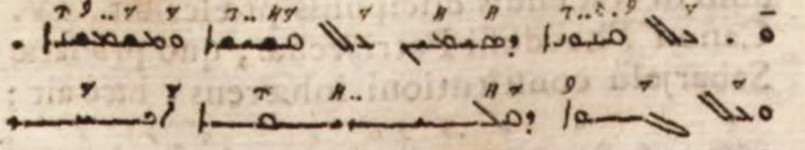

Undeviginti canones profert, quorum primus ex Concilio Nicæno, reliqui ex Synodo Joannis Patriarchæ, qui can. 14 præcipit, ut Presbyter sive Diaconus, qui postquam fidem abnegasset, resipuerit, denuò ordinationem accipiat.

Cap. VII. De electione, & ordinatione Chorepiscopi, hoc est, Periodeutæ seù Visitatoris: deque regulis Visitationis. 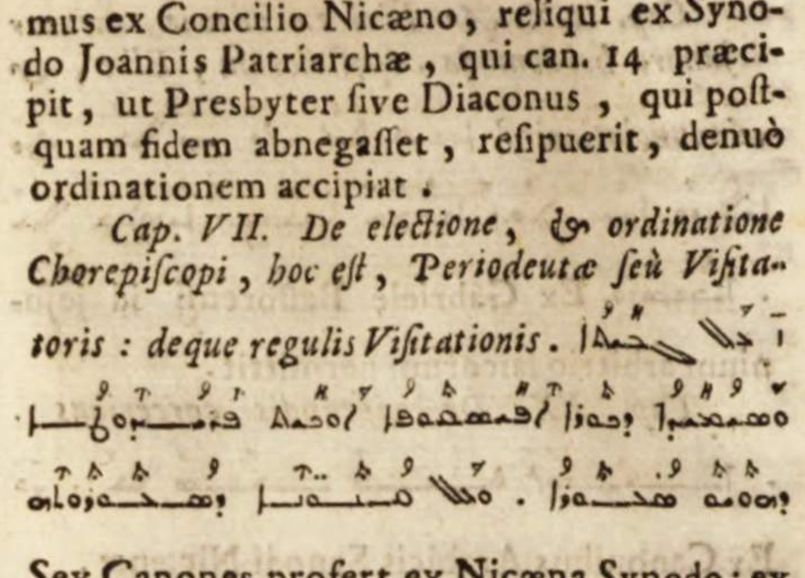

Sex Canones profert ex Nicæna Synodo; ex iis scilicet, quos Arabicos appellant.

Cap. VIII. De electione & ordinatione Archidiaconi, deque ordine ministerii ejus. 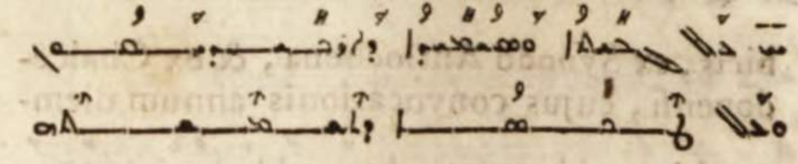

Canones duo, alter ex Synodo Jesujabi, ex Nicæna alter.

Cap. IX. De Oeconomo, & Procuratore, deque ejus administratione. 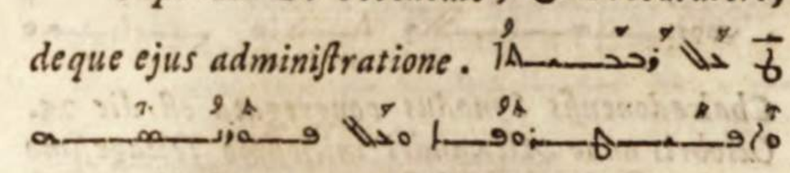

Canon primus ex Synodo Jesujabi, posteriores duo ex Nicæna.

Pars VII. De regulis & canonibus monachatus, deque perfectis operibus, religiosisque moribus angelicum hujusmodi institutum amplectenti convenientibus. 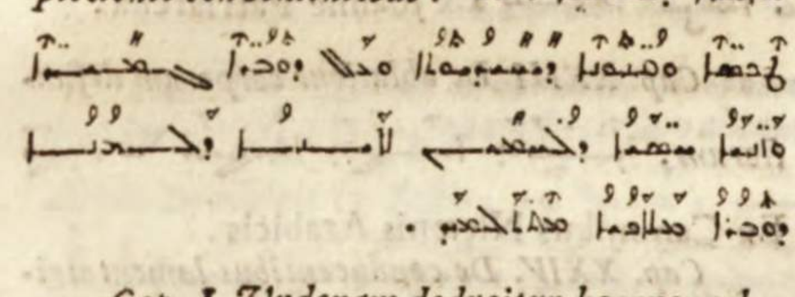

Cap. I. Undenam deducitur hoc monachatus institutum, & à quo initium habuit. 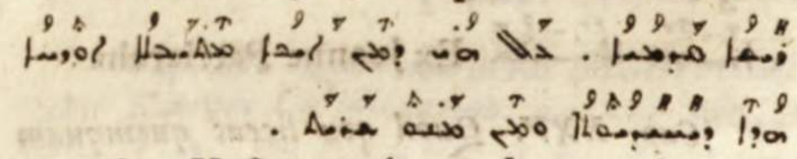

Cap. II. Canones & regulæ monachis præscriptæ à Patribus tercentum decem & octo. 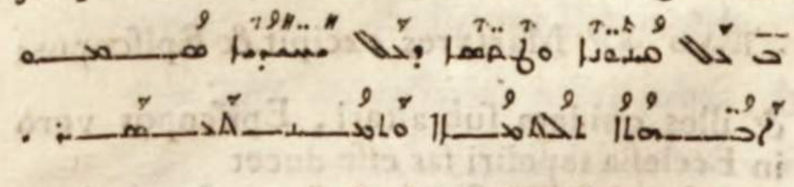

Septem canones describit Sobensis, qui sunt ex interpretatione Abr. Ecchellensis 1. 4. 8. 10. 11. & 13. ex XV. decretis, quæ *de monachis & anachoritis* inscribuntur: Vide Labb. collect. concil. tom. 2. à pag. 343.

Cap. III. Regulæ præscriptæ à Mar Abrahamo magno, monachorum totius Persidis patre. 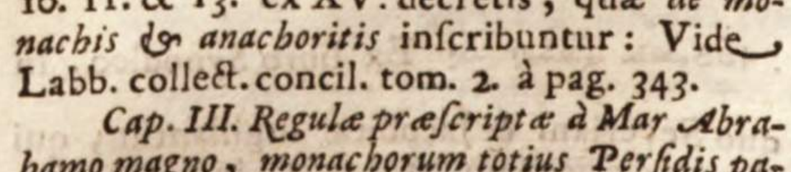

Canones XI. de quibus suprà pag. 155.

Cap. IV. Regulæ Mar Dadjesu Præfecti cœnobio magno, qui Abrahæ successit. 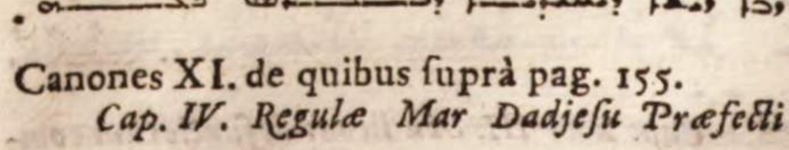

Canones XIII. de quibus suprà pag. 98.

Cap. V. De iis, qui Orationem negligunt, & perceptionem Sacramentorum Christi minimè curant, & falsum habitum præferentes, absque cœnobio vagantur secumque mulieres circumducunt, & in uno eodemque monasterio viri simul ac mulieres commorantur.

Ex Synodo Jesujabi. Deest finis hujus capitis.

Cap. VI. De privilegiis monasteriorum, eorumque exemptionibus à potestate episcoporum. Deest initium hujus capitis. Quæ autem cœnobia à Patriarchis Nestorianorum exempta fuerint, & in quo sita sit hujusmudi exemptio, liquet ex hac Ebedjesu Patriarchæ constitutione, quam Sobensis hoc capite describit.

ܡܢ ܠܐ ܡܫܟܚ ܢܡܨ ܚܕܡܝ . ܢܥܒܕ ܚܫܝܒ ܡܢ
ܕܥܒܕ ܥܒܕܐ ܒܥܠܐ ܡܫܟܚ ܡܕܝ ܚܫܒ

EBEDJESU CATHOLICI. *Æqua & justa ratio postulat, ut Patriarcha cum omni timore Dei, & certitudine veritatis investigare & explorare studeat omnia communia & particularia negotia, eaque secundùm rectam gubernationem disponere. Nos igitur vestigiis Patriarcharum sanctæ memoriæ prædecessorum nostrorum inhærere volentes, & quemadmodum illi, prout unicuique visum est utile & profuturum ædificationi, aliquas ecclesias & monasteria exempta fore decreverunt: ita nos etiam considerantes monasterium sancti & Angelorum comitis Mar Michaëlis prope urbem Mosul ab antiquo ordine excidisse, coacti sumus exemptionis privilegium illi concedere: sicut olim Apostolo Adæo placuit ecclesiam Sciahargardæ exemptam declarare, & Apostolo sancto Mari monasterium & Scholam in eodem positam in Dora-Konæ. Similiter Mar-Aba Catholicus ab ecclesiæ Nuhadrensis jurisdictione monasterium Abunæ exemptum decrevit: & Mar Sabarjesus Catholicus monasterium suum, in quo jacet ejusdem sanctum corpus, eodem privilegio decoravit: & Jesujabus Gadalensis Catholicus monasteria Bar-turæ, & Mar Jacobi in Beth-Abe exempta itidem voluit. Timotheus quoque Catholicus superius monasterium (Izlense scilicet) & Scholam ibidem constructam exemit. Josue item Barnun Catholicus monasterium sancti Eliæ vindicavit; idemque Mosulum Metropolitæ Assyriæ & Adiabi tradidit, & Niniven episcopatu spoliavit, & Assyriæ univit. Emmanuel verò Catholicus monasterio Abbatis Josephi in Balada idem exemptionis privilegium concessit: quo etiam Israël Catholicus cœnobium sancti Gabrielis in Charsa ornandum putavit. Ebedjesus Catholicus eodem jure monasterium Beth-Sajarense exemptum fore sanxit. Joannes Catholicus cœnobium Jesujabi Scezense similiter exemit, idemque privilegium concessit monasterio sancti Ezechielis Kokensi, & sancti Jacobi inclusi, & magistri nostri Aphnimarani Churcomensi, & monasterio magistri nostri Hormisdæ. Hæc porrò est constitutio cœnobii exempti, ut ad Patriarcham propriè & privativè pertineat, nomenque Patriarchæ dumtaxat in illo prædicetur: neve liceat cuiquam ex Metropolitis & Episcopis provinciæ illius, aut aliarum provinciarum ullo pacto ejus rebus sese immiscere: neve itidem cuipiam Presbyterorum, Diaconorum, monachorum, & laicorum illud monasterium festis diebus aut quovis alio die frequentantium, nomen cujuspiam ex Metropolitis aut Episcopis recitare, neque istis fas sit petere, ut suum nomen in ecclesia monasteriorum exemptorum proclametur, nisi nomen Patriarchæ solummodo. Instante autem necessitate fratribus monachis prædicti monasterii, consecrandi novum altare oleo, sive ordinationis faciendæ Presbyterorum aut Diaconorum, conceditur iisdem invitare quem elegerint Metropolitam sive Episcopum. Quum autem venerit qui hujusmodi functiones peracturus est, conceditur Directoribus, Præsidentibus, & Senioribus monasterii, offerre illi habitum Pontificum, utque Pallium, & Amictum, Pedumque pastorale seu baculum ferat, ejusque nomen post nostrum recitetur, dum ipse stat in ordine Patrum in capite ecclesiastici cœtus. Permittere verò, ut quilibet Metropolitanorum aut Episcoporum in hoc monasterio recipiatur, definitivo canone interdicitur. Sin autem contigerit, aliquem ex Metropolitis & Episcopis ex causa primatum ecclesiæ abdicare, haudquaquam fas illi esto cubiculum & cellam in isto monasterio sibi coëmere, sive is monachus loci fuerit, sive extraneus quispiam. Quum verò ad monasterium venire illum contigerit, velut peregrinus & hospes excipiatur. Prælato autem seù Directori monasterii conceditur consecrare altare in monasterio, si casu illud prophanari contigerit, neque consecratione per Chrisma indiguerit. Sin autem ipse Prælatus id per se efficere nequiverit, cuipiam ex Presbyteris sociis suis id committere & delegare poterit, ut nimirùm functionem illam ritè peragat.*

Quas Syri monasteriorum ...

exemptiones vocant, Græcis σταυροπήγια, hoc est, crucis Patriarchalis fixiones dicuntur, de quibus eruditè Goar. in not. ad Eucholog. à pag. 612.

Cap. VII. De cœnobiis, studio antiquorum conditis, & negligentia posteriorum collapsis.

... ex Synodo Jesujabi.

Cap. VIII. De ecclesiis & cœnobiis, quæ noviter excitantur. ...

Ex eadem Synodo.

Cap. IX. De cœnobiis & monasteriis destructis: & quis eorum hæres instituendus est. ...

Pars VIII. De electione & ordinatione Metropolitanorum & Episcoporum: deque iis, quæ ab ipsis aut erga ipsos debentur: deque canonibus summi eorum Sacerdotii. ...

Cap. I. De electione & ordinatione Episcoporum per Metropolitanos. ...

Cap. II. De iis, qui ex monastico instituto ad Episcopatum assumuntur. ...

Cap. III. Quod quum Episcopus à Metropolitano ordinatur, convocet ipse Metropolitanus plures Episcopos ad ordinationem.

Ex Synodo Nicæna, can. Arab. 5.

Cap IV Quod non liceat Episcopo, dum in vivis est, præcipere, ut quis in locum suum post obitum subrogetur, sive ex discipulis suis, sive ex conjunctis, aut ex primoribus civitatis.

Ex eadem Synodo, can. 52.

Cap V. De eo, qui criminis cujuspiam accusatus est, nec pœnitentiam publicam exhibuit, sed ad domesticos aut exteros recurrit, ut chirotoniam Episcopatus accipiat.

Ex eadem Synodo.

Cap. VI. De eo, qui munera dat provincialibus, aut Metropolitano, ut Episcopus eligatur.

Ex eadem.

Cap. VII. De eo, qui ad Episcopatum vocatus, minimè consentit.

Ex eadem.

Cap. VIII Quod quum quis Episcopus ordinatur, non debet per seipsum sedem suam inire.

Ex eadem can. 36.

Cap. IX. Quod necessariò observandus est canon, ut Episcopi à Patriarcha perficiantur: & quod qui à Metropolitano ordinatur, antequam Patriarcham adeat ab eoque perficiatur, non audeat Pontificalia exercere.

Ex Synodo Isaaci, Occidentalium, & Ezechielis.

Cap X. De Synodo clericorum locorum cum proprio Episcopo quotannis celebranda.

Ex Synodo Nicæna can. 60.

Cap. XI. De Synodo Episcoporum cum proprio Metropolitano celebranda.

Ex eadem can. 45.

Cap. XII.

Quantum temporis abesse possit Episcopus à propria sede. Ex eadem.

Cap. XIII.

Quod debeant separari bona Ecclesiæ à bonis Episcopatus. Ex Synodo Antiochena habita in Encæniis Ecclesiæ, can. 24.

Cap. XIV.

Si mortuo Episcopo alter Episcopus sedem illam ambierit, provincialesque subornarit, ut sibi consentiant; an is transferri potest, nec ne. Ex Nicæna, & ex constitutionibus Timothei Patriarchæ, in quibus ait à temporibus Apostolorum ad suam ætatem Synodos quadraginta & amplius habitas fuisse, in iisdemque definitum, quod non liceat Episcopis ab una ad aliam Ecclesiam transire; Socratem tamen Novatianum ex præconcepto, ut asserit, in Nestorium odio, & ex nimio in Proclum amore, hunc ait ritè ex Cyzicena in Constantinopolitanam Sedem transiisse, quum is transitus, ut inquit, illegitimus fuerit.

Cap. XV.

Quot ſunt Provinciæ, quibus Metropolitani præſunt: & à quonam unaquæque inſtituta. Loquitur Sobenſis de gentis ſuæ Metropolitanis, quorum de inſtitutione & primatu hæc habet.

Cauſa primatus Sedium inter ſe ex prioritate temporum deſumitur, quibus earum fundatores Patriarchæ vixerunt. Quare hunc inter ſe ordinem temporis habent. Primus qui Metropolitas diſcreverit Papa Patriarcha fuit, qui Patriarchalem dignitatem ad annos circiter octo & ſexaginta tenuit, atque ante omnes Metropolitam Elamitidis diſcrevit, & paulò poſt etiam Niſibis, tùm tertium Perath-Meſenes (hoc eſt, Baſſoræ) *& poſt hunc Aſſyriæ. Quatuor hi Metropolitæ à Papa conſtituti fuere. Sub tempora verò trecentorum decem & octo Patrum Synodi œcumenicæ, Garmachitæ Metropolitas à Simeone Barſabaë poſtularunt: & Ardabadeni quidem ajebant, patriæ noſtræ dignitas Metropolitana debetur: Beth-Seleucienſes verò ſimiliter dicebant, in patria noſtra Metropolitanus conſtituendus eſt. Præcepit itaque Simeon Barſabaë, utriuſque Epiſcopi examinari in docendo diligentiam, uter utri numero diſcipulorum præſtaret, idemque Metropolita crearetur. Compertum autem fuit in hac parte Epiſcopum Sciahargardæ Ardabadenſi eſſe anteponendum. Sic itaque Garmæis Metropolita datus eſt à Simeone Barſabaë. Iſtos porro Metropolitas alterum poſt alterum confirmavit Synodus Iſaaci. Mentionem quoque faciunt Synodi Iſaaci Patres & Perſidis, & Maruæ, non autem quaſi Metropolitanorum, ſed quaſi celeberrimarum Sedium Epiſcoporum. Metropolitanam poſtmodum dignitatem ſexta Sedes Perſidis, tùm ſeptima Maruæ à Jaballaha legitimè acceperunt. Octavam verò Sedem Jeſujabus Gadalenſis Hulunæ* (hoc eſt, Halavanæ) *conſtituit. Heriæ verò, & Samarcandæ & Sinarum Metropolitas creavit Saliba-Zacha. Ajunt verò quidam, Achæum & Silam illos conſtituiſſe: ſed ordine Sinenſem antecedunt Metropolitæ Heriæ, & Indiæ, & Sinenſis Samarcandenſem. Poſtea Timotheus alias ſex Sedes inſtituit, quarum quatuor interiere, reliquæ duæ manent: Armeniæ nimirùm, quæ eſt tertia decima, & poſt iſtam Sciamæ* (hoc eſt, Syriæ) *quæ eſt quartadecima. Atque hæ ſunt Sedes primariæ Provinciarum, & hæc ratio, unde petenda eſt prærogativa primatus earum, & ipſarum ordo.* Alias præterea Neſtorianorum Metropolitanas Sedes fuiſſe, quàm quæ hìc à Sobenſi memorantur, liquet ex Tabula Amri, & Eliæ, quam retuli tom. 2. pag. 458.

Cap. XVI.

De electione & ordinatione Metropolitani. Ex Synodo Georgii Patriarchæ canones duo: & ex Epiſtola Timothei, qua eos redarguit, qui Regi primùm, deinde Patriarchæ factam ab ipſis Metropolitani electionem ſignificaverant.

Cap. XVII.

Quænam Metropolitanis debentur, & quæ exercere possunt in Sedibus Episcoporum suorum: quæ verò canonicè ipsis prohibentur. Ex Synodo Isaaci canones duo: item ex Synodo Nicæna.

Cap. XVIII.

Si quis Episcopus sponte voluerit Metropolitanus ordinari, deinde hac dignitate abdicata, in priorem regionem suam redierit, Metropolitanus ne appellandus est, an Episcopus. Ex Epistola Timothei Patriarchæ ad Sabarjesum Episcopum Callinici, quæ est Raca.

Cap. XIX.

Canones de Episcopis simul & Metropolitanis. Ex Nicæna, & ex Ezechiele, Theodosio, Maraba, atque Jesujabo Patriarchis, de Synodo Episcoporum & Metropolitanorum cum Patriarcha celebranda. Quod enim in Nicæna Synodo statutum fuerat de Conciliis Episcoporum quotannis celebrandis, id Patriarchæ Nestorianorum Ezechiel ac Theodosius in quartum quemque annum distulere. Ait autem Ezechiel:

Placuit Synodo, ut quarto quoque anno simul congregentur Metropolitani & Episcopi apud Patriarcham, de communibus negotiis tractaturi &c. Et Theodosius:

Isarum sex Metropolitanarum Sedium Antistites, Elamitidis scilicet, & Nisibis, & Perath, & Assyriæ, & Beth-Garmæ, & Halachæ, qui eum honorem obtinent, ut mediatores seù electores sint in creatione Patriarchæ, neque adeo distant, sicut cæteri, conveniant ad Synodum apud Patriarcham quolibet quadriennio: quod similiter Episcopi Provinciæ magnæ facient. Alii porrò Metropolitæ, Sinarum nempe, & Indiæ, & Persidis, & Maruzitarum, & Sciamæ, & Razichitarum, & Heriunitarum, & Samarcanditarum, in longinquis dissiti regionibus, quibus obstant montium juga latronibus infesta, & maria naufragiis ac tempestatibus funesta, ne sicut cæteroquin cuperent, venire ad nos valeant; istiusmodi, curent consensionis unionisque literas ad Patriarcham quolibet sexennio semel mittere, atque in eisdem communia negotia locorum suorum opportuno remedio indigentia exponere: dabuntque operam, ut ex omnibus urbibus majoribus atque minoribus mittatur ad Patriarcham quod justum est secundùm cujusque facultates & Patrum canones pro expensis Domus Patrum (idest Patriarchalis.) Quicumque verò ista transgressus fuerit, præcepit Synodus, ut ab Synodica congregatione corripiatur. Quod si quasi contumax ac rebellis admonitionem ausu temerario contempserit, judiciali sententiæ subjaceat.

Cap. XX.

Canones & pœnæ diversæ, unicuique delicto statutæ. Ex Nicæna canones duo, & ex Synodo Isaaci canones 6.

Cap. XXI.

De terminis qui Reo & Actori præscribuntur, ad innocentiam, vel crimen probandum.

Cap. XXII.

Quodnam discrimen sit inter excommunicationem, & suspensionem: Et quis ex Præsulibus habeat facultatem deponendi: & quænam depositio irrita sit ac nulla. Ex Nicæna.

Pars IX. De iis, quæ spectant ad magnam Patriarchatus dignitatem, deque ejus sublimitate, & quæ honori ipsius congruunt atque debentur.

Cap. I. Quot Patriarchæ ab Apostolis instituti sunt in universo mundo.

Quinque Patriarchas enumerat, Romanum scilicet, Alexandrinum, Antiochenum, Constantinopolitanum, & Seleucienſem seù Babylonium: eorumque institutionis causam refert, in hæc verba.

Loca itaque, in quibus à sanctis Apostolis dignitas Patriarchalis instituta fuit, urbes istæ sunt quinque, in orbe scilicet universo maximè celebres & conspicuæ, quas & urbium esse matres novimus. Primo loco est Babylon: ea quippe metropolis est materque urbium, & idcirco caput regni Assyriorum fuit, sicut primogenitus Prophetarum (Moyses in Genesi) *docuit. Secunda est Alexandria, quæ ab Alexandro magno condita fuit. Tertia Antigone, quæ ab Antigono ædificata, ab Antiocho postea aucta & exornata, ex ejus nomine Antiochia appellata fuit. Quarta est magna Roma, quæ à Romulo condita, ab eodem nomen accepit. Quinta Byzantium, quæ urbs ab Imperatore Constantino Constantinopolis dicta est. In his ergo quinque urbibus post revelationem Dei Verbi in carne à beatis Apostolis constituti fuere quinque Episcopi metropolitæ, qui & Patriarchæ nominantur. Et quoniam prædictis civitatibus non ex principatu & antiquitate solummodo Patriarchalis dignitas & prærogativa*

tiva accessit; sed etiam propter Apostolum, qui in ea docuit, & regem, qui in ea regnavit; magnæ Romæ data fuit propter geminas columnas in eadem positas, Petrum, inquam, Apostolorum principem, & Paulum Doctorem gentium: ipsaque est Sedes prima & caput Patriarcharum. Secunda autem Sedes est Alexandrina. Tertia Ephesina. Quarta Antiochena. Et verò causa propria hujus rei est excellentia Apostolorum, qui istas Sedes condidere atque erexere: Simonis, inquam, Petri, Marci Evangelistæ, Lucæ & Joannis Evangelistarum. Quinta autem Sedes est Babylon, ob reverentiam trium Apostolorum, qui terras ditioni illius subjectas ad Christianam fidem traduxere: fuerunt autem Thomas Indorum & Sinensium Apostolus, & Bartholomæus qui & Nathanaël, Aramæorum, & Adæus unus ex septuaginta, qui fuit magister Aghæi & Maris, & Apostolus Mesopotamiæ & universæ Persidis. Plena autem Patriarchicæ dignitatis prærogativa, qua nomine tenus Apostolicus Seleuciæ & Ctesiphontis Thronus, ut diximus, fruebatur, ex hac causa postmodum concessa est, nimirùm ex occasione turbarum, quæ Ecclesiæ acciderunt ex calumnia servorum Diaboli crucifixorum, (Judæorum) *atque Manichæorum. Duo quippe Patriarchæ cruci affixi fuere ante fores Ecclesiæ Antiochiæ, alter Aramæorum, Antiochenus alter, & factus est luctus unus Orienti & Occidenti communis: atque horum Patrum sanguine duplicata illi potestas est instar Patriarcharum: & primum, qui Patriarchicam prærogativam accepit, quidam ajunt Sciachlupham fuisse, alii Papam.* Hæc Sobensis. Subjungit in confirmationem eorum, quæ suprà dixit, Canones Nicænos duos, qui respondent Arabicis per Ecchellensem editis 37. 38. & 39. Verùm multa hic peccat auctor, quæ non vacat singula expendere. Duo tamen silentio minimè prætereunda sunt, quæ Seleucienſi seù Babyloniæ Sedi ab ipso perperàm tribuuntur: nimirùm quod Patriarchalis ejus dignitas ad Apostolorum tempora referatur; & quod quintus ipsi locus inter Ecclesias Patriarchales adjudicetur. Nam ex Nicænis ipsis Canonibus, quos hìc Sobensis laudat, utrumque planè tamquam falsum refellitur, palamque fit, à Nicænis Patribus eam dignitatem tùm primùm Seleucienſi Ecclesiæ attributam fuisse, nec quintum, ut ipse perperàm scribit, sed septimum eidem locum assignatum, post Romanum scilicet, Constantinopolitanum, Alexandrinum, Antiochenum, Ephesinum, & Hierosolymitanum Pontifices. Verba Canonis Arabici 39. hæc sunt: *Et sit ejus* (hoc est, Seleucienſis Episcopi) *sessio in ordine septima post Episcopum Hierosolymitanum*: quæ à Sobensi dolo malo omissa sunt, quod asserto Babyloniis Patriarchis privilegio repugnarent. Verùm de his alibi.

Cap. II. ... *De electione & ordinatione Patriarchæ, quo pacto, & à quo peragenda sit.* Citat Epistolas Synodicas Marabæ, & Jesujabi: Et Marabæ quidem Epistolam habes suprà pag. 77. De Jesujabi verò Epistola alibi sermo erit.

Cap. III. ... *Si res publicæ turbatæ fuerint, aut Ecclesiæ persecutio contigerit, quo pacto instante necessitate ordinatio Patriarchæ peragenda sit.* Ex Maraba & Isaaco.

Cap. IV. ... *Si Metropolitanus Elamitidis unàcum aliis vocatus ad ordinationem accedere recusaverit, quid faciendum erit?* Ex Synodo Timothei, quæ præcipit, ut Patriarcha è vivis sublato, Episcopus Cascarensis ad electionem successoris per literas invitet Metropolitanos Elamitidis, Nisibis, Bassoræ & reliquos, quorum nomina descripta sunt in Epistola Pragmatica, hoc est, Synodica Mar-Abæ. Si Patriarcha per tumultum eligatur, antequam isti advenerint, aut invitati fuerint, irritam ac nullam hujusmodi electionem declarat: sin autem invitati advenire distulerint, vel recusaverint, eos quidem censuræ ecclesiasticæ subjicit, factam verò ipsis absentibus electionem ratam habet probatque. Verba Synodi accipe. ...

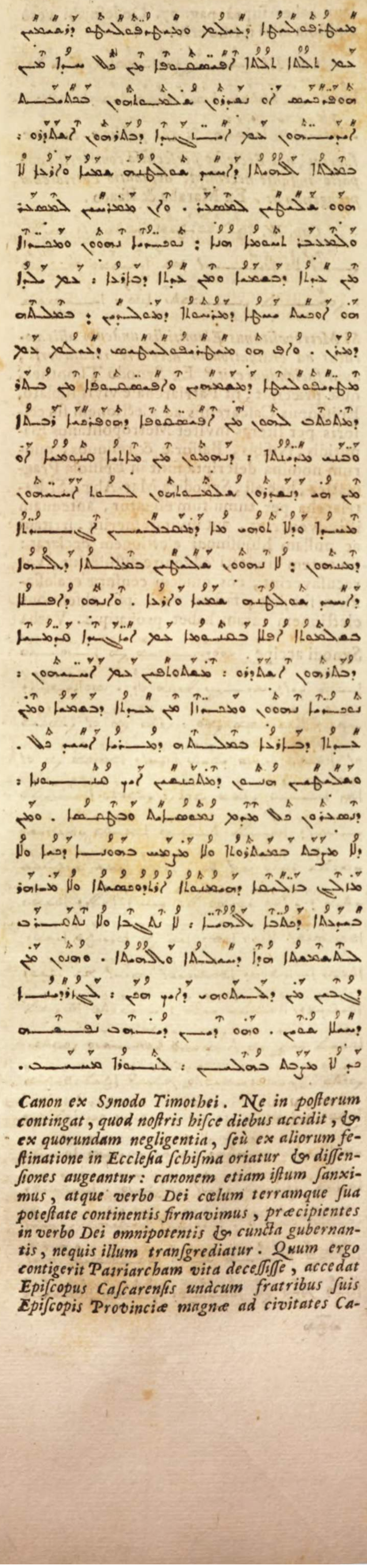

Canon ex Synodo Timothei. Ne in posterum contingat, quod nostris hisce diebus accidit, & ex quorundam negligentia, seù ex aliorum festinatione in Ecclesia schisma oriatur & dissensiones augeantur: canonem etiam istum sanximus, atque verbo Dei cœlum terramque sua potestate continentis firmavimus, præcipientes in verbo Dei omnipotentis & cuncta gubernantis, nequis illum transgrediatur. Quum ergo contigerit Patriarcham vita decessisse, accedat Episcopus Cascarensis unàcum fratribus suis Episcopis Provinciæ magnæ ad civitates Catholicas (Seleuciam scilicet ac Ctesiphontem) *atque de consensu civitatum literas scribant, quas primùm mittent ad Metropolitam Elamitidis, & ad ejus Episcopos: deinde ad Nisibenum, postea ad Bassorensem, & ad reliquos descriptos in Epistola Pragmatica* (hoc est, in Epistola Mar-Abæ Patriarchæ, de qua suprà pag. 77.) *moneantque eos, ut ad fratres suos accedant ad ordinationem Patriarchæ. Sin verò Episcopi, & habitatores Civitatum* (ideſt, Seleuciæ & Ctesiphontis cives) *electionem & consecrationem Patriarchæ facere præsumpserint antequam Metropolita Elamitidis, & reliqui suprà descripti Metropolitæ unàcum tribus Episcopis ex singulis provinciis accesserint, aut suum suffragium propria manu subscriptum per legatos ad ipsos missos transmiserint; dicimus in verbo Dei, cujus potestas cœlum & terram continet, istud attentare illis nullatenus licuisse. Si verò temerè hoc præsumpserint, definitionem istam transgredientes, alienos fore declaramus & interdictos ab Ecclesia, quæ in cœlis est, & ab Ecclesia quæ est in terris, unàcum filio, hoc est abortivo temeritatis quem peperere. Ita in verbo Domini nostri. Ipsi autem Metropolitæ Elamitidis, ac Metropolitis suprà nominatis & Episcopis præcipimus, ne postquam literas acceperint ab Episcopis Provinciæ magnæ, & habitatoribus Civitatum, accedere per se cunctentur, sive suffragium suum transmittere ad fratres suos: & hoc dicimus in verbo Dei, cujus potestas cœlum & terram continet, illis neutiquam licere. Quare si neque suffragio scripto, neque per seipsos cum primis legatis ad eos missis, cum fratribus suis communicare voluerint, alienos fore declaramus & interdictos ab Ecclesia quæ est in cœlis, & ab Ecclesia quæ est in terris, in verbo Domini omnipotentis. Tùm verò licebit illis, qui secundùm canonem congregantur, omnia perficere legitimè & juxta ordinem. Qui porrò virtutibus minus ornatus fuerit, neque munda mente fulserit, neque orthodoxæ fidei splendoribus nituerit, neque divinarum Scripturarum scientia claruerit; hunc verò nolumus eligi, aut promoveri ad ministerium istud tremendum ac divinum. Qui dotibus hujusmodi carentem eligere præsumpserint, terribilis judicii sententiam merebuntur: qui verò animam suam dederit, quum sit prædictorum ornamentorum expers, sese flammis devotum noverit.*

Cap. V.

Quinam sint canones, quibus ostenditur potestas Patriarchæ ad universa Christianorum negotia: deque honore, qui ab universis ipsi debetur. Profert Sobensis 1. Epistolam Synodicam, ut ait, Occidentalium ad Orientales transmissam de institutione Patriarchatus Seleucensis. 2 Timothei Patriarchæ in eandem Epistolam notas, quibus eam scriptam asserit anno quadragesimo post obitum SS. Apostolorum Petri & Pauli, & anno ante Nicænum Concilium ducentesimo octogesimo.

3. Al-

3. Alteram Occidentalium Epiſtolam in cauſa Papæ Seleucienſis exaratam, in qua illum Patriarcham declarant ſupremum Orientalium judicem, ipſumque ſolius Chriſti judicio ſubjectum eſſe. 4. Ejuſdem Timothei Patriarchæ obſervationem in eandem Epiſtolam, cui ſubſcripſiſſe ait Cajum Romæ, Petrum Alexandriæ, Paulum Antiochiæ, Flavianum Epheſi, Alexandrum Hieroſolymæ, & Gregorium Thaumaturgum. 5. Canonem Synodi Dadjeſu Patriarchæ eadem de re: hoc eſt, de auctoritate Seleucienſis Patriarchæ, & quod is à nemine judicari poſſit. 6. Canonem Synodi Iſaaci Patriarchæ de primatu ejuſdem Seleucienſis Eccleſiæ, & quod Orientales omnes Epiſcopatus ipſam tamquam matrem agnoſcere debeant. 7. Denique Canonem Nicænum de Patriarchæ auctoritate in ſubjectos Epiſcopos, qui eſt ex Arabicis per Ecchellenſem editis quadrageſimus quartus. Verùm de his vide quæ ſuprà obſervavi hoc tom. à pag. 57.

Cap. VI. ... *De librorum auctoribus.* Exſcribit Synodicam Timothei Patriarchæ Epiſtolam, de libris abſque Patriarchæ approbatione minimè publicandis, quam exaratam ait in Synodo habita anno Arabum 174. & confirmatam in altera Synodo habita anno Arabum 189. Vide ſuprà hoc tom. pag. 162. Subjungit hunc ... *Antiquorum*, ut vocat, Canonem. ...

Doctores, aut Eccleſiæ Antiſtites, aut monachi, ſiquid non rectum ac reprehenſione dignum elucubraverint, ſi quidem auctor in vivis eſt, habeatur de eo commune conſilium, ſique non rectè ſcripſiſſe fuerit convictus, ſi ſponte reſipuerit, & ad regiam viam redierit, & priora damnaverit, ſuſcipiatur, proprioque ſcripto pœnitentiam ſuam ſignet & confirmet. Sin autem ab errore ſuo minimè converſus fuerit, ſed in ſua nequitia temerè perſtiterit, excommunicetur, & ab Eccleſia unàcum ſuo ſcripto ejiciatur. Si autem auctor è vivis jam exceſſit; ejus quidem ſcripta damnationi ſubjaceant; ipſe verò ad Chriſtum judicem ſuum abiit.

Cap. VII. ...

Pactum & fœdus à Patribus initum, de canonum iſtorum obſervatione. Ex Synodo Jeſujabi poſtremum caput profert, quo Patres quæcumque in ea Synodo definita fuerant, ſe accuratè obſervaturos profitentur, utque ii Canones ſemel in anno in conventibus legantur, curaturos.

Cap. VIII. ... *Benedictiones in conventibus Synodicis appoſitæ.*

Auctores, qui in hac Sobenſis Epitome citantur, hi ſunt. 1. *Patriarchæ* Chaldæorum Neſtorianorum, *Iſaac* cap. 9. 17. 20. Par. 8. & cap. 3 5. Par. 9. *Dadjeſus* cap. 5. Par. 9. *Maraba* cap. 27. Par. 2. cap. 19. Par. 8. cap. 2. 3. Par. 9. *Ezechiel* cap. 9. & 19. Par. 8. *Jeſujabus* cap. 16. Par. 4 cap. 1. 2. 8. 9. Par. 6. cap. 5. 7. Par. 7. cap. 19. Par. 8. cap. 2. 7. Par. 9. *Sabarjeſus* cap. 3. Par. 6. *Georgius* cap. 16. Par. 8. *Timotheus* cap. 1. 2. 6. 16. Par. 4. cap. 14. 16. 18. Par. 8. cap. 4. 5. 6. Par. 9. *Joſue Barnun* cap. 3. 12. Par. 4. *Abraham* cap. 3. Par. 6. *Theodoſius* cap. 3. Par. 6. cap. 19. Par. 8. *Joannes Abgari* cap. 1. Par. 4. cap 6. 7. 8. 13. 15. 16. 17. 18. 22. 24. Par. 5. cap. 6. Par. 6. *Ebedjeſus* cap. 6. Par. 7. *Timotheus junior* in fine Par. 5. II. *Epiſcopi & monachi* ejuſdem gentis, *Jeſubochtus Perſidis*, à cap. 3. ad 17. Partis 4. & cap. 7. Par. 5. *Simeon Perſidis* cap. 16. Par. 4. *Gabriel Baſſoræ* cap. 8. Par. 4. & cap. 19. Par. 5. *Elias Niſibis* auctor Præfationis & capitum 25. Partis 3. *Abraham archimandrita* cap. 3. Par. 7. *Dadjeſus archimandrita* cap. 4 Par. 7. *Regulæ Scholæ Niſibenæ* cap. 3. Par. 6. *Synodicorum*, ſeù *Orientalium Canones* cap. 11. 23. 25. 26. 28. Par. 5. *Liber Traditionum ſeù Commentariorum* cap. 8. & 9. Par. 5. III. *Canones Occidentalium*: hoc eſt, *Apoſtolorum* cap. 1. 7. 8. 10. Par. 5. & cap. 3. Par. 6. *Nicænæ Synodi* cap. 23. Par. 2. cap. 19. Par. 4. cap. 8. 12. 20. 21. 25. Par. 5. cap. 6. 7. 8. 9. Par. 6. cap. 2. Par. 7. cap. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 10. 12. 14. 17. 19. 20. 22. Par. 8. *Chalcedonenſis* cap. 21. Par. 5. *Antiochenæ* cap. 21. Par. 5. cap. 13. Par. 8. *Gangrenſis* cap. 11. Par. 5. *Occidentalium*, ut dicitur, *Epiſtolæ duæ* de Patriarchæ Seleucienſis inſtitutione & primatu, deque Epiſcoporum per ipſum perfectione, cap. 9. Par. 8. & cap. 5. Par. 9. *Codex Imperatorum Græcorum*, hoc eſt, Statuta, quæ Conſtantino, Theodoſio ac Leoni tribuuntur, quæque à Sobenſi ad *Ambroſium* referuntur, cap. 13. 16. Par. 2. cap. 3. 7. 8. 11. 12. 15. 18. Par. 4. & in Præfatione Partis 3.

Li-

1 Liber [1] Sciah-Marurid,
Quem Arabicè compoſui,

2 Liber [2] Margaritæ
De veritate Fidei,

Li-

NOTÆ.

1 *Liber Sciah-Marvarid, quem Arabicè compoſui*: hoc eſt, liber de rebus geſtis *Sciah*, ſeù *Regis Maruenſis* in Choraſana. Ita habet Codex Vaticanus, qui olim ad Abrahamum Ecchellenſem pertinuerat. At idem Ecchellenſis, neſcio qno uſus Codice, legit, . . . *Et librum Bahmarurid, Arabicè* . . . *locatio ejus*. Nec meliora Hottingerus, qui Ecchellenſem ſic exſcribit, *Liber Bahmarurid, Arabicè* كروتة: perinde ac ſi id nomen libro impoſitum fuiſſet. Atqui Sobenſis habet . . . *compoſui eum*, non . . . *locatio ejus*: nec iis verbis titulum libri indicat, ſed quo ipſum ſermone compoſuit, nimirùm Arabico.

2 *Liber Margaritæ de veritate Fidei*. Ecchell. & Hotting. *Liber Margaritarum de confirmatione & veritate fidei*. Laudatur ab eodem Ecchellenſi ad calcem Eutychii Vindicati in Indice Auctorum, unàcum Epitome Canonum, cujus ſuprà facta eſt mentio, in hæc verba: *Ejuſdem Auctoris*, Sobenſis ſcilicet Ebedjeſu, *extat etiam inter alia Collectio Canonum, quam nos in hoc noſtro laudavimus opere, cujus exemplar Chaldaicum in Vaticana extat Bibliotheca. Item alium ejuſdem citavimus* (Eutych. Vindic. pag. 223.) *librum, qui* . . . *Margaritarum inſcribitur, cujus bina extant nobis exemplaria Chaldaica, unum ex Bibliotheca S. Crucis in Jeruſalem, quod olim nobis commodaverat Reverendiſſimus Abbas D. Hilarion Rancatus, vir toti orbi literarum & pietatis ſtudio notiſſimus; alterum nuper cum aliis ex Oriente Codicibus comparavimus nobis*. Ejuſdem operis meminit & Fauſtus Naironus in Evoplia pag 117. & in Indice Auctorum eidem Evopliæ præmiſſo, de Sobenſi ejuſque lucubrationibus hæc habet. *Plura erudita conſcripſit opera, & præcipuè Collectionem Canonum, & librum, cujus titulus eſt Liber Margaritarum: primum* (hoc eſt primi libri) *exemplar extat in Bibliotheca Vaticana: ſecundi bina ſunt exemplaria, unum Romæ in Bibliotheca S. Crucis in Jeruſalem; alterum inter libros Abrahami Ecchellenſis*, quod tandem Bibliothecæ Vaticanæ acceſſit, ut dixi Tom. 1. pag. 576. Quum autem initio mutilum eſſet, alterum exemplar pro eadem Vaticana Bibliotheca nuper comparatum eſt, de quo Tom. 2. pag. 488. eique ad calcem hæc nota temporis ab amanuenſi appoſita legitur:

Finem accepit abſolutuſque eſt hic liber Margaritæ menſe benedicto Niſan (Aprili) *die undecima, ſabbato, ad Veſperas ineunte Dominica nova anno Græcorum bis milleſimo vigeſimo quarto* (Chriſti 1713.) *Exaratus fuit in benedicto oppido Alcus in patria ſcilicet Nahum Prophetæ . . . . diebus Patris Patrum, & Principis Pontificum & Paſtorum Mar Eliæ Catholici Patriarchæ Orientis, matris partium orbis terræ . . . Exaravit autem, ſeù potius corrupit hæc folia humilis, peccator & miſer Presbyter Humus filius defuncti Presbyteri Danielis filii Eliæ Alcuſæi.*

In utroque Codice titulus libri hic eſt: . . . *Liber Margaritæ de veritate Chriſtianæ religionis, auctore Mar Ebedjeſu Metropolita Sobæ & Armeniæ.*

In Præfatione, cujus initium, . . . *Deus univerſorum cauſa, mentiumque omnium illuminator*, aſſerit Sobenſis, hoc à ſe opus, jubente gentis ſuæ Patriarcha conſcriptum fuiſſe, poſtquam librum Paradiſi Eden publicaverat, hoc eſt, poſt annum Chriſti 1291. . . .

Postquam doctrinæ nostræ Antistes nostræque gentis Pater (hoc est, Jaballaha Nestorianorum Patriarcha) *librum, cui titulus Paradisus Eden, à me omnis generis metris compositum approbasset, rursùs mihi mandavit, ut alterum conscriberem de firmitate Christianæ religionis, & fidei nostræ veritate, ad usum ipsius discipulorum, sperans fore ut ex eo materiam meditandi excolendique ingenii haberent, nec minus ad utilitatem & profectum suorum subditorum Christi amantium conferret: sibi verò inde apud posteros pastoralis vigilantiæ laudisque argumentum constaret. Ego verò utili ejus præcepto velut servus obsequentissimus parui, atque brevi methodo & simplici stylo exiguum quidem mole, sed virtute & rerum notitia magnum librum hunc confeci. Quamobrem eum Margaritæ de veritate Christianæ religionis titulo insignivi. In hoc porrò de fundamentis Ecclesiasticæ doctrinæ deque articulis ab eadem velut ramis pluribus una ex arbore provenientibus breviter disserui: & opus universum in quinque Tractatus distinxi, & singulos Tractatus in plura capita.*

Pars I. Contemplatio de Deo.

Cap. I. Quod Deus est, mundus autem factus, creatus ac temporalis.

Cap. II. Quod Deus unus est, non plures.

Cap. III. De ejus æternitate.

Cap. IV. De ejus incomprehensibilitate.

Cap. V. De Trinitate.

Pars II. Contemplatio de creatura.

Cap. I. De creatione mundi.

Cap. II. De peccato primi hominis.

Breviter differit de lapsu Adæ, deque hominum corruptione ab orbe condito ad Noë.

Cap. III. De legibus & judiciis divinis, deque Prophetis.

Nimirùm de lege tradita Noëmo, Abrahæ, & Moysi.

Cap. IV. Prophetiæ de Christo. Ex Pentateucho, ex Psalterio, ex Isaia, Zacharia, & Daniele.

Pars III. Contemplatio de dispensatione Christi.

Cap. I. De adventu Christi, deque unione.

Verbi Incarnationem ex Nestorianorum mente Nestorianus ipse Sobensis ita exponit.

Propterea hominem in ſuum habitaculum aſſumpſit, ac templum & domicilium ſuum effecit, & cum divinitate ſua mortalis naturæ participem univit unione ſempiterna & indiſſolubili, ſibique conſortem conſtituit in dominatione & poteſtate ac regno. Nempe natura divina humanam naturam illuminavit per adhæſionem, ſicut margarita optima & pura lumine ſolis ſibi affulgente colluſtratur: adeò ut illuminati naturæ illuminantis fiat ſimilis, indeque micantibus radiis & fulgoribus ſpeciem naturæ ſuſcipiens præbeat, qualem natura effectrix, ut factor nullam mutationem ex factura patientis ſubeat. Et quemadmodum verbum intra animam conceptum ſcripturæ ſenſibili unitur per intellectualem conſenſum, & ex uno loco in alterum mittitur, ut locum ſuum minimè deſerat: ita Verbum ex Patre homini ex nobis per intellectum unitum fuit, atque in mundum venit, ita ut à Patre ſuo in ſua eſſentia minimè receſſerit. Verbum enim caro factum eſt, & habitavit in nobis.

Cap. II. de diſpenſatione Chriſti.

Brevem Dominicæ œconomiæ enarrationem texit à Chriſti nativitate ad Pentecoſten. Ubi duo notanda: primum, quod de Verbi incarnatione ſcribit in hæc verba:

Simul cum voce Angeli ad Beatam ajentis, Dominus noſter tecum, Benedicta inter mulieres, proculdubio unitus eſt Deus Verbum ei, quem in utero ſanctæ Virginis extemplo abſque humano ſemine formavit: atqui Theologi omnes, & Neſtoriani ipſi, teſte Jeſujabo Niſibeno ſuprà pag. 300. docent, eo temporis momento Unionem Verbi cum humanitate factam fuiſſe, non quo Angelus B. Virginem primùm ſalutavit, ſed quum illa dixit, *ecce ancilla Domini* &c. Alterum, quod Chriſtum ait anno Græcorum 347. baptizatum fuiſſe, adeoque natum anno 311. quæ eſt communis Syrorum opinio:

Quumque eſſet, inquit, *quaſi annorum triginta, ad Joannis baptiſmum acceſſit anno quintodecimo Tiberii Cæſaris, qui erat Alexandri annus trecenteſimus quadrageſimus primus.*

Cap. III. De veritate chriſtianæ fidei.

ex doctrina, & miraculis.

Cap. IV. De ſectarum diviſione.

Hìc Epheſinæ & Chalcedonenſis Synodorum geſta quum ex mente Neſtorianorum narraſſet, de tribus chriſtianorum opinionibus hæc ſubjungit.

ﭐ ﭐ ﭐ

Cap. I. Numerus ſacramentorum eccleſiæ.

Initium hujus capitis citatur ab Ecchell. in notis ad hunc Catalogum pag. 252. Et Sobenſis quidem ſeptem Eccleſiæ ſacramenta agnoſcit: verùm pro extrema Unctione *Signum ſanctæ Crucis*, & *Fermentum* pro matrimonio perperàm obtrudit, in hæc verba.

Sacramenta eccleſiæ ſeptem ſunt juxta mentem divinarum Scripturarum. Primum eſt Sacerdotium, quod perficit omnia ſacramenta. Secundum, ſanctum Baptiſma. Tertium, Chriſma unctionis. Quartum, Oblatio Corporis & Sanguinis Chriſti. Quintum, Remiſſio peccatorum. Sextum, ſacrum Fermentum. Septimum, Signum vivificæ Crucis. Subjungit, uniuſcujuſque ſacramenti neceſſitatem, naturam, materiam, formamque exponens.

Hæc autem neceſſaria eſſe, ex iis quæ homo ad vitam carnalem exigit, demonſtratur. Homo ſiquidem primo indiget, ut ſit & in rerum natura locum obtineat: ut nimirùm ex matre corporea per patrem carnalem generetur, etſi forma & complementum à Patre luminum impertiantur: ita & ad ævum immortalitatis ex alvo ſpirituali Baptiſmi per Sacerdotem, qui pater eſt ſpiritualis, generatur, etſi forma ſpiritualis & complementum a Spiritu ſancto & virtute Altiſſimi concedantur. Rurſus qui in mundum intravit, temporario cibo & terreno potu ad vitæ ſuſtentationem indiget: ita & ſpiritualis cibus & divinus potus baptizato æternæ in Deo vitæ ſuſtentationem præbent. Et quemadmodum ſtatus corporis ex tempeſtatum viciſſitudine & pravo regimine in morbos & ægritudines incidit, atque inde medicorum curatione indiget, ut priſtinam recuperet ſanitatem, quando juxta eorum præſcripta ſe ſe continet: ita & homo Dei ex errore, & peccatorum ſordibus morumque depravatione morbos peccati contrahit, atque à medicis ſpiritualibus, qui ſunt Sacerdotes eccleſiæ, curatur, quando eorum præceptis vitæ ſuæ regimen accommodat. Oleum verò Unctionis, generationem ex baptiſmo ingreditur: & ſanctum Fermentum cibum Corporis Chriſti componit. Signum autem Crucis vivificæ perpetua eſt Chriſtianorum cuſtodia, & omnium ſacramentorum perfectio & perficiens. Qui verò ex Chriſtianis

Fer-

Fermentum non habent, Matrimonium juxta legem Christi initum pro septimo sacramento enumerant, in quo pro persona, quæ è vivis decessit, alius ipsi similis substituitur. Si quis autem ex externis sciscitetur, quo pacto singula prædicta septem Sacramenta sanctitatem & sacramenti rationem obtinent. Respondemus, tria ad confectionem cujuslibet Sacramenti concurrere: primum quidem est ipse Sacerdos verus, ad quem ecclesiasticâ viâ traductum est sacerdotium: alterum verò est verbum & præceptum Domini Sacramentorum, quod de singulis sacramentis mandavit: tertium conscientiæ minimè hæsitantes suscipientium & forti fide roboratæ, pro certo habentes ea quæ in Sacramentis significantur, virtute cœlesti fieri.

Cap. II. De Sacerdotio. ⟨illegible⟩

Illud dividit Sobensis in Sacerdotium legis naturæ, Mosis, & Christi; & hujus quidem postremi conditiones ex Apostolo recenset.

Cap III. De Baptismo. ⟨illegible⟩

Septem Baptismi species notantur. 1. Baptisma commune & vulgare, hoc est, ablutio quælibet. 2. Baptisma legale, hoc est, purificationes juxta legem Mosaicam. 3. Baptisma juxta traditionem seniorum: nimirùm ablutiones calicum, vasorum &c 4. Baptisma Joannis. 5. Baptisma Christi, de cujus materia & forma hæc habet auctor.

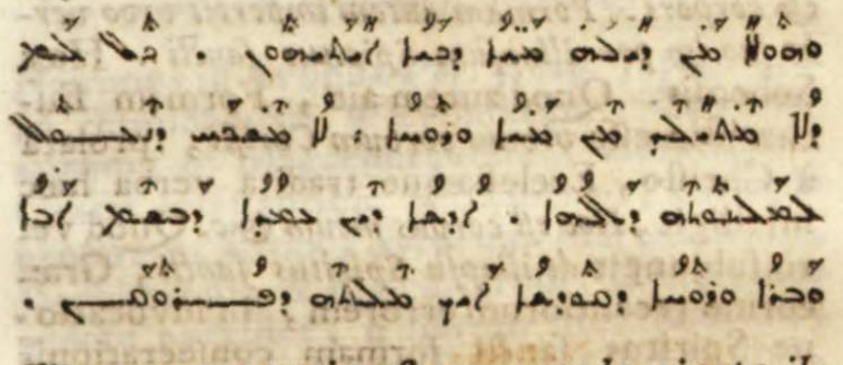

Ejus autem materia est aqua munda, juxta illud, nisi quis renatus fuerit ex aqua, & spiritu, non potest intrare in regnum cœlorum. Forma verò, baptismus in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti, juxta verbum Salvatoris nostri. 6. Baptismus sanguinis.

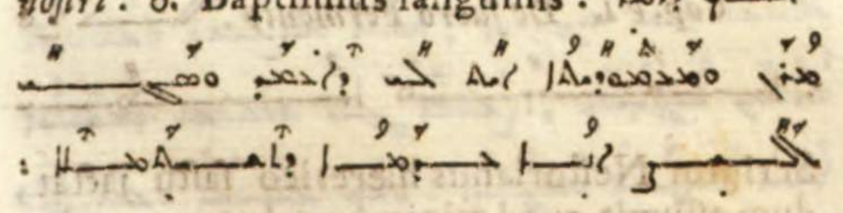

Quemadmodum significavit Dominus, inquiens, & baptismum habeo, quo baptizer, & multum coarctor, donec perficiatur. 7. Denique Baptisma lacrymarum

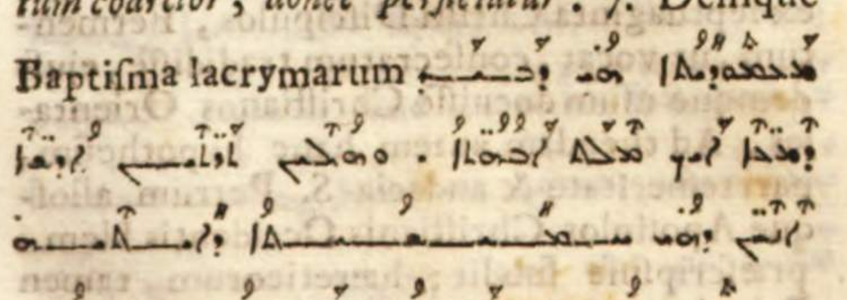

de quo, inquit, *Patres loquuti sunt: atque hæc duo Baptismata species sunt quinti, quod est figura mortis & resurrectionis.* Eadem ferè de speciebus, & materia ac forma Baptismi tradunt reliqui Scriptores Syri tùm orthodoxi, tùm hæretici: ut hinc pateat, antiq uam esse & ex traditione Ecclesiæ derivatam illam Theologorum doctrinam de tribus Baptismi Christiani speciebus, fluminis scilicet, seu Aquæ, Sanguinis seu martyrii, Flaminis seu in voto.

Cap. IV. De Chrismate Unctionis. ⟨illegible⟩

Eius institutionem, materiam formamque his verbis describit Sobensis. ⟨illegible⟩

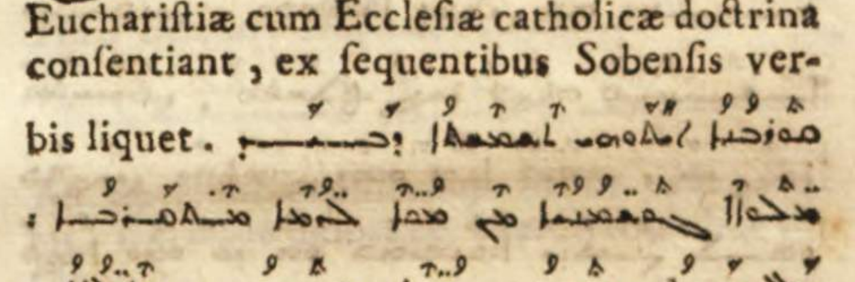

Chrisma Unctionis, Apostolica traditio est, & ex illo, quod ab Apostolis consecratum fuit, usque in præsentem diem in Ecclesia Dei traducitur..... Ejus autem materia, oleum puræ olivæ est: forma verò, benedictio Apostolica. Hæc ille. Verùm de Nestorianorum erroribus circa Sacramentum Confirmationis, alibi sermo erit.

Cap. V. De Oblatione, ideſt Eucharistia. ⟨illegible⟩

Fragmentum ex hoc capite profert Ecchellensis in notis ad hunc Catalogum pag. 155. Quod verò Nestoriani circa Sacramentum Eucharistiæ cum Ecclesiæ catholicæ doctrina consentiant, ex sequentibus Sobensis verbis liquet.

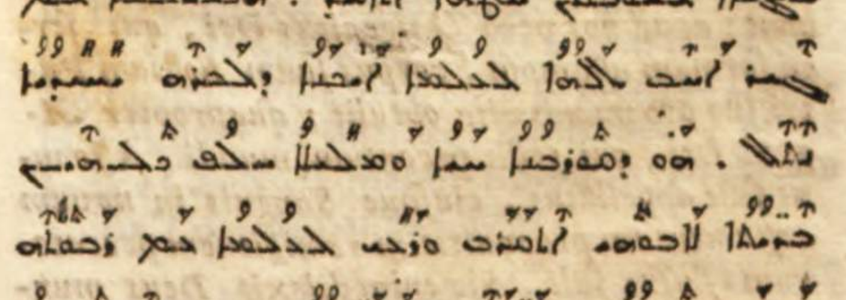

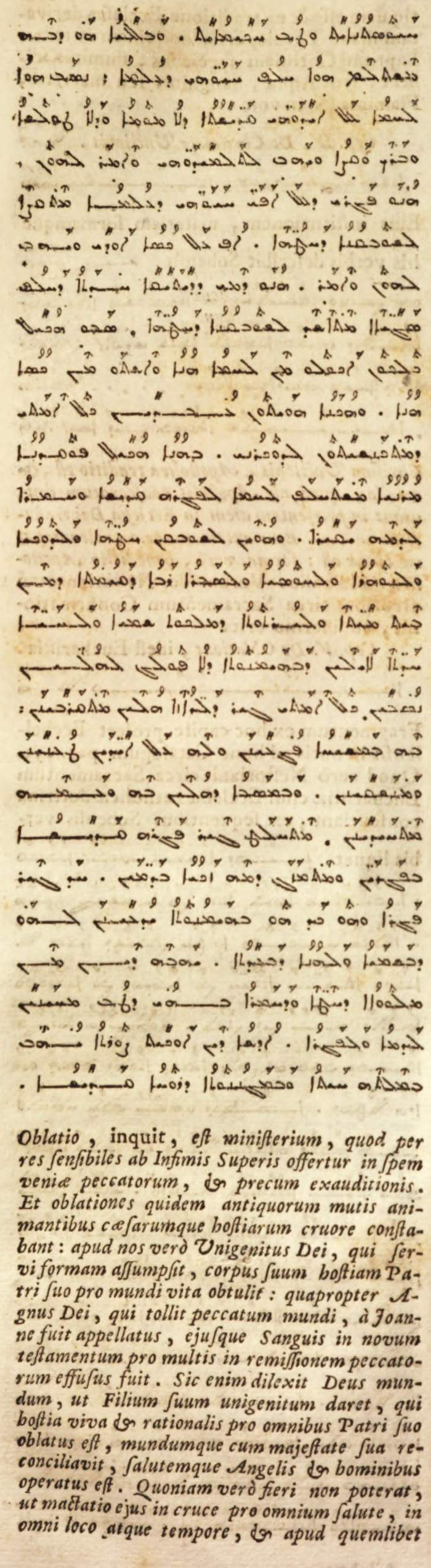

Oblatio, inquit, *eſt miniſterium, quod per res ſenſibiles ab Infimis Superis offertur in ſpem veniæ peccatorum, & precum exauditionis. Et oblationes quidem antiquorum mutis animantibus cæſarumque hoſtiarum cruore conſtabant: apud nos verò Unigenitus Dei, qui ſervi formam aſſumpſit, corpus ſuum hoſtiam Patri ſuo pro mundi vita obtulit: quapropter Agnus Dei, qui tollit peccatum mundi, à Joanne fuit appellatus, ejuſque Sanguis in novum teſtamentum pro multis in remiſſionem peccatorum effuſus fuit. Sic enim dilexit Deus mundum, ut Filium ſuum unigenitum daret, qui hoſtia viva & rationalis pro omnibus Patri ſuo oblatus eſt, mundumque cum majeſtate ſua reconciliavit, ſalutemque Angelis & hominibus operatus eſt. Quoniam verò fieri non poterat, ut mactatio ejus in cruce pro omnium ſalute, in omni loco atque tempore, & apud quemlibet hominem in ſua ſubſtantia ſine mutatione repræſentaretur; miſericorditer reſpexit & clementer atque ſapientiſſimè providit, ac illa nocte, in qua tradebatur pro mundi vita, accepit panem in ſanctas & immaculatas manus ſuas, & benedixit ac fregit deditque diſcipulis ſuis dicens: Hoc eſt corpus meum, quod pro mundi vita frangitur in remiſſionem peccatorum. Similiter ſuper calicem gratias egit, deditque eis dicens: Hic eſt ſanguis meus novi teſtamenti, qui pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum: accipite ergo omnes, manducate ex hoc pane, & bibite ex hoc calice, atque ita facite, quotieſcumque convenietis in meam commemorationem. Hoc itaque præcepto Dominico mutatur panis in ſanctum ejus Corpus, & vinum in pretioſum ejus Sanguinem, & fiunt in remiſſionem peccatorum, & in emundationem, & illuminationem, & propitiationem, & ſpem magnam reſurrectionis à mortuis, & in hæreditatem regni cœlorum, & in vitam novam illis, qui in fide ſine hæſitatione hæc percipiunt. Quotieſcumque enim ad hæc myſteria accedimus, in ipſum Chriſtum occurrimus, ipſumque in manibus noſtris geſtamus & oſculamur, & eorundem perceptione cum ipſo unimur. Miſcetur enim ſanctum ejus Corpus cum noſtris corporibus, ejuſque pretioſus Sanguis noſtro cum ſanguine contemperatur. Unum namque corpus atque idem per fidem novimus illud quod in cœlo, & hoc quod eſt in Eccleſia. Tradidit porrò illud in materia tritici, & vini, quia valdè affinia ſunt ſanguini & corpori. Formam autem impertit vivo verbo ſuo & per illapſum Spiritus ſancti.* Hæc Sobenſis. Quod autem ait, Formam Euchariſtiæ eſſe *vivum verbum Chriſti*, prolata à Chriſto, Eccleſiæque tradita verba hæc intelligit, *Hoc eſt corpus meum &c.* Quod verò ſubjungit *de illapſu Spiritus ſancti*, Græcorum recentiorum errorem, in invocatione Spiritus ſancti formam conſecrationis agnoſcentium, redolere videtur, de quo vide quæ obſervavi tom. 2. pag. 200. de iis, qui ex verbis Chriſti, & Invocatione Spiritus ſancti formam completam Euchariſtiæ conſtare contendunt.

Cap. VI. De ſacro Fermento.

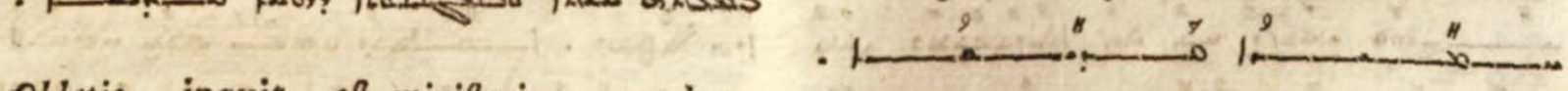

Scriptor Neſtorianus hæretico faſtu jactat, dum aſſumit quod minimè probat nec probare poteſt, S. Thomam & S. Bartholomæum Apoſtolos, deinde Adæum & Marim ambos ex ſeptuaginta Chriſti Diſcipulos, Fermentum, ut vocat, conſecratum tradidiſſe, ejuſdemque uſum docuiſſe Chriſtianos Orientales. Ad tuendam autem hanc hypotheſim, pari temeritate & audacia S. Petrum alioſque Apoſtolos Chriſtianis Occidentis idem præſcripſiſſe ſubdit; hæreticorum tamen Principum potentiâ fuiſſe deinde ſublatum, & Latinos quidem azymis, Græcos verò fermentatis panibus, ſed non ex veteri fermento confectis, uti cœpiſſe. Verùm ad confutanduu putidum iſtud Sobenſis commentum, ſatis eſt Salomonis Baſſorenſis ex eadem Neſtorianorum ſecta Scriptoris teſtimonium, à

nobis suprà pag. 318. relatum, ubi ait, solos Adæum & Marim fictitio illo fermento usos fuisse; cæteros Apostolos non item.

Cap. VII. De Remissione peccatorum, & de Pœnitentia.

Integrum hoc caput Syriacè & Latinè publicavit Ecchellensis in notis ad Catalogum Ebedjesu à pag. 254.

Cap. VIII. De matrimonio, & virginitate.

Pars V. Contemplatio eorum, quæ futurum sæculum significant.

Cap. I. De adoratione ad Orientem.

Laudat commentaria S. Ephræmi, his verbis:

In commentariis sancti Ephræmi dicitur, Angelus Gabriel Virgini sæculorum ex Oriente apparuisse &c.

Cap. II. De adoratione Dominicæ Crucis.

Naironus in Evoplia Par. 3. cap. 5. pag. 332. ad retundendam Wiclefistarum, Calvinianorum, & Magdeburgensium adorationem Crucis detestantium petulantiam, exempla profert ex Ritibus Syrorum Maronitarum, Jacobitarum, & Melchitarum. Nestorianos addere potuisset, si librum hunc Sobensis, quem certè præ manibus, ut suprà dixi, habuerat, attentè legisset. In eo siquidem debita Cruci adoratio disertè probatur, mensque fidelium in eo cultu quænam sit, verbis istis exponitur.

Christi humanitatem propter Deum in eo existentem adoramus. Ita etiam in Cruce Deum Salvatorem nostrum veneramur. Crucifixus enim nomen est Christi, sicut & occisus, & adoratus. Neque enim ligno, argento, aut æri istud nomen congruit. Fundamentum quippe magnum Christianæ religionis hoc est, quod innovationem & salutem communem per Crucifixum partam fateamur. Et Crucis figura, quam habemus, est signum Salvatoris nostri, quod ante ipsius revelationem in cœlo apparebit, sicut ipse ait. Quum enim signum salutis nostræ contemplamur, & in eo Salvatorem nostrum crucifixum cogitamus, solutionem debiti nostri, & universi innovationem putamus nos intueri; atque hanc ob causam fervidam adorationem cum gratiarum actione offerimus: neque verò materiam sensibilem, sed illum, qui cruci suffixus fuit, meditamur; imò Deum, qui Filium suum tradidit, ut pro nobis crucem subiret: hic autem per suam in cruce mortem nobis innovationem peperit, salutem, ac vitam sempiternam in cœlesti regno, quantumvis immerentibus, impertivit.

Cap. III. De sacra Dominica die, deque Festis Domini.

Ab operibus sæcularibus in iis cessandum ait, sacrisque dumtaxat exercitationibus vacandum.

Cap. IV. De Feria sexta.

Item de feria quarta. Esum carnium in utraque feria vetitum esse.

Cap. V. De jejunio, oratione, & eleemosyna.

Hìc ex apocryphis S. Thomæ Apostoli actis profert historiam, seù potiùs fabulam illam de ædibus, quas Indorum Rex eidem Apostolo exstruendas mandavit. Id commentum in Ecclesiasticis etiam Græcorum Syrorumque officiis obrepsit. Acta autem illa à sancto Gelasio Pontifice olim proscripta, Arabicè exstant in Vaticana Bibliotheca, ut ex Indice Codicum manuscriptorum ad calcem hujus Tomi appositio liquet.

Cap. VI. De Cingulo.

Ex illa Christi Domini sententia, *sint lumbi vestri præcincti &c.*, Syri, Arabes, & Ægyptii Christiani religioni ducunt, ad Ecclesiam absque zona accedere.

Cap. VII. De resurrectione, & de futuro judi-

ܟܬܒ ܐܘܨܘܠ ܕܝܢ ܘܫܡܗ

ܘܦܠܣܘܦܝܐ ܕܝܘܢܝܐ .

ܟܬܒ ܫܟܠܣܛܝܩܘܣ

ܕܚܠܝܬ ܟܠ ܗܪܣܝܐ ܘܟܠ ܫܐܠܐ .

ܘܟܬܒ ܕܣܕܪ ܕܝܢܐ ܘܕܕܝܢܐ

ܘܕܢܡܘܣ ܕܥܕܬܐ .

ܟܬܒ ܡܫܬܡܗ ܥܠ ܬܪܬܥܣܪ ܡܐܡܪ

ܕܟܠ ܡܕܥ ܕܐܝܬ ܠܢܫ ܠܡܕܥ

ܘܠܐ ܫܐܠ ܥܠ ܫܡ ܡܕܥ .

ܟܬܒ ܕܝܢ ܕܟܠ ܡܕܥ ܕܐܝܬ ܠܢܫ

ܠܡܕܥ

1 Interpretationes 1, & ſermones 2
2 Paracletici,
3 Et Orationes 3 de diverſis rebus.

4 Explicatio Epiſtolæ 4 magni
Et admirabilis Ariſtotelis,
Quam ſcripſit ad Alexandrum
De magna Arte.

5 Epiſtolæ 5 diverſæ
Varii ac multiplicis argumenti.
6 Solutio denique 6 quæſtionum
difficilium:
7 Et Ænigmata, & Capita, 7
& Parabolæ.

ملاقى هذا كمر خمسا :
معامسا وكلا مجمر مجمر .
مقمص لحناه وؤحا
ؤهلكحص لمحمدا :
هُ وحكحا الكحصبوؤه
كلا لهمثما ؤحكا .

ةلحسبا معقلقما
وكلا نسقا هحتما هقمص :
همؤب هقالا كحصا :
ةلمسبا موقما معكلا .

CAPUT CIC.

Epilogus.

8 Hæc 8 quemadmodum invenimus,
Librorum Catalogum deſcribendo,

هكس احصا وإحصبس :
كحموؤ حكحا وإرسس :

Me-

vit, ut obſervavi tom. 2. pag. 308. Obiit autem anno Chriſti 1286., duobus ſcilicet ac triginta ante Sobenſis obitum annis.

1 *Interpretationes:* id eſt, Homiliæ. Quinque exſtant in Cod. Syr. Amidenſi XI. Tom 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 583. quarum duæ priores Abdjeſu Gazartæ tribui ſolent: in fine autem Liturgiæ Syriacæ ad populum recitari ſolent.

2 *Sermones Paracletici:* nimirùm de Defunctis.

3 *Orationes* metricæ *de diverſis rebus*. Tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 631. exſtant Carmina Sobenſis *de peregrinatione*, & *de S. Cyriaco*, metro dodecaſyllabo: & pag. 632. Carmen heptaſyllabum *de vocibus æquivocis*. Tom. 2. pag. 487. & 504. *Carmina* diverſa, quorum nonnulla ex libro ejuſdem Auctoris, qui Paradiſus Eden inſcribitur, deſumpta ſunt.

4 *Explicatio Epiſtolæ, quam ſcripſit Ariſtoteles ad Alexandrum de magna arte:* hoc eſt, de arte Chimica. Syri Arabeſque plures tractatus de hac arte reliquerunt, quam Ægyptiorum inventum eſſe nonnulli conjiciunt ex ipſo *Chimiæ* nomine: nam XHMH ſermone Coptico ſeù Ægyptiaco, Ægyptum ſignificat, unde *Chimia*, & cum articulo Arabico *Alchimia* derivatur. De ipſa verò Ariſtotelis ſuppoſititia Epiſtola conſule cl. Fabricium tom. 2. Biblioth. Græc. pag. 167. & 168. ubi diverſos illius titulos Arabicè, & Latinè refert.

5 *Epiſtolæ diverſæ*. Laudatur apud Amrum Epiſtola Arabica Sobenſis *de Trinitate & Unitate, deque Verbi incarnatione*: ſed cujus titulus dumtaxat in Codice noſtro ſupereſt, de quo Tom. 2. Bibl. Orient. pag 510.

6 *Solutio quæſtionum difficilium*. Huc revocatur *Elucidatio Carminis Simeonis Sancalabarenſis* Sobenſi auctore ad Abrahamum Presbyterum, quæ habetur Tom. 2. Bibliot. noſtræ pag. 487.

7 *Ænigmata, capita, & parabolæ*. Ænigmata octo metro dodecaſyllabo, ſine auctoris nomine, exſtant Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag 617.

8 *Hæc*. Ecchellenſis totum hoc caput ſic contraxit. هكس احصا وإحصبس : هسؤب
معمس ملاقى وإرسس : ملاؤحسا وإهؤ
ؤه سب : حسهص معحصا هحسب .

Hæc quemadmodum invenimus, propoſuimus, recenſuimus, & correximus (imò, deſcripſimus) *& portam meditandi amatoribus ſcientiæ nos quoque aperuimus.*

Atque hic adnotationibus noſtris in Catalogum Sobenſis finis eſto.

Meditationi hominum
Doctrinæ amantium nos quoque ordinatim disposita exhibuimus.
Omnes porrò per Spiritum loquuti sunt,
Sicut ait Paulus Apostolus.
Preces eorum oves Christi,
Et nos quoque custodiant & gloriâ induant.
Sit memoria eorum in sæculum,
Quoniam doctrina sua Ecclesiam ornarunt,
Ejusque filios profectu suo ditarunt:
Laus Spiritui, qui eos ditavit.

ܟܬܘܒܐ ܘܠܡܬܥܠ ܒܥܢܝܢ :
ܟܬܫܒ̈ܚ ܡܗܓܐ ܒܗܝܘܢ :
ܟܠܗܘܢ ܡܢ ܪܘܚܐ ܡܠܠ ܗܘ̈ܘ :
ܐܝܟ ܘܐܡܪ ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ .
ܨܠ̈ܘܬܗܘܢ ܕܥ̈ܪ̈ܐ ܕܡܫܝܚܐ
ܘܢܗ̈ܘ ܐܦ ܢܚܢ ܢܛܪ̈ܘ ܘܢܬܠܒ̈ܫ ܫܘܒܚܐ .
ܗܘ ܕܟܪܢܗܘܢ ܠܥܠܡ ܠܥ̈ܠܡ̈ܝܢ ܐ̈ܡܝܢ
ܕܒܝܬ ܐܘܠܦܢܗ ܡܗܓ̈ܐ ܫܘܦܪ̈ܐ .
ܘܒ̈ܢܘܗܝ ܕܒܝܬ ܬܠܡ̈ܝܕ̈ܘܗܝ
ܘܒ̈ܢ̈ܘ ܒ̈ܢ̈ܝ ܒ̈ܢ̈ܝ ܒ̈ܢ̈ܝ ܒ̈ܢ̈ܝ .
ܫܒ̈ܚܐ ܠܪܘܚܐ ܕܥܬܪ ܒ̈ܢ̈ܝ ܒ̈ܢ̈ܝ ܒ̈ܢ̈ܝ ܒ̈ܢ̈ܝ .

APPENDIX
AD CATALOGUM
EBEDJESU SOBENSIS
De Scriptoribus Syris Neſtorianis.

ABSOLUTO Sobenſis Catalogo, ſupereſt, ut quos ille Syros Scriptores prætermiſit, ſervata temporum ratione recenſeam, ſive ii orthodoxi fuerint, ſive hæretici: utrique enim ad eos populos ſpectant, quos Chaldæos, Aſſyrios, Orientales, ſeù Neſtorianos appellamus. Et potiorem quidem hujus Appendicis partem Neſtoriani occupant, quorum notitiam Thomæ Margenſi, Mari, Amro, Eliæ, Barhebræo, Abulbarcato, & Eccleſiaſticis ejus gentis libris debemus. Catholicos paucos Scriptores habemus, quorum ſcripta ex nuper illatis in Bibliothecam Vaticanam Codicibus comperta ſunt: Iſaacum, ſcilicet, Achæum, & Jaballaham, qui ante exortam Neſtorii hæreſim Seleucienſi Eccleſiæ præfuere; & Sahadunam Garmæorum Epiſcopum, qui ejuratis gentis ſuæ erroribus orthodoxam fidem amplexus eſt; Joſephum denique hujus nominis ſecundum Chaldæorum Patriarcham, cujus operâ plures ex ea ſecta ad Eccleſiam Catholicam adducti ſunt.

CAPUT I.
Iſaac Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

I. Iſaaci Archiepiſcopi geſta ex Amro.

ISAAC quintus poſt S. Simeonem martyrem, Jezdegerde Perſarum Rege, ac Theodoſio Imperatore, Seleucienſem rexit Eccleſiam, de quo hæc Amrus.

اسحق نسيب تومرصا وكان زاهدًا رحيمًا عاقلًا يصنع المعجزات . ولما راى قيوما ما هيأه الله من اجتماع النصرانية واستقامة الامور : كتب الى كل مطران واسقف فى مدن المشرق . فصاروا اليه فى بيعة المداين واجتمعوا بحضرته مع ماروثا المتطبب اسقف ميفرقين قال لهم انتم تعلمون اننى لا اصلح لهذه الرياسة لضعفى وخطاى واننى وهبت نفسى لله جل وعز لما لم اجد احدًا يبذل نفسه لله تبارك وتعالى وتخوفى من دروس النصرانية من المشرق ودروس بيعها والرياسة منها . والان فقد كشف الله ما كنا نحاذره بالملكين المباركين وهذا الاسقف المبارك . فانا اسالكم ان تعفوني من هذه الرياسة وتبصروا لها غيرى ممن يختاره الله جل اسمه لكم وعلى ايديكم . فبكوا وقالوا له كيف نستحل هذا وقد وهبت نفسك لله جل ذكره وصبرت على الشدايد ووجب علينا ان نكون عبيدًا لك . فلم يزل يضرع اليهم حتى عقدوا معه رياسة الفطركة لاسحق هذا المذكور بالمدايين على الرسم واشترطوا عليه ان يكون شبيهًا بالولد

بين

بين يدى قيوما الشيخ المبارك ولا يمضى هيثا
الا عن رايه . ففعل اسحق ذلك ووفاه اكثر مما
شرط عليه الى وفاة قيوما . فلما توفّى دُفن
بالمداين . ولم يزل ماروثا الاسقف المتطبب
يعرّف اهل المشرق كل سنة وحكم اهل المغرب
كان اتّفقوا عليه وقت اجتماعهم وثبت ذلك منه .
فقبلوه منه واثبتوه عندهم واعلموه ان المفريين
اخوتهم وشركاوهم . وجمع مروثا من عظام الشهدا
الذين استشهدوا بالمشرق شيًا كبيرًا ونسخ كل
كتاب وجده لهم وحمل ذلك معه . فخلّف
هيفرقين فى كرسيه بعضه وذلك معروف هناك
الى هذا الوقت يتبرّك به ومضى بالباقى الى
المغرب وفرقت فى البيع . واجتمع مار مروثا مع
ماية وخمسين اسقفًا كانوا اجتمعوا بقسطنطينية
فوصف لهم صحّة امانة اهل المشرق وديانتهم
وصبرهم على الشهادة وقال ان ذهابه كان سببًا
للخير . لانه راى هولا القوم وتواضعهم وخلوص
نياتهم ما صاروا فى نفسه بمنزلة الروحانيين
فان ليس فى مداينهم ولا فى بيعهم خلف فى
المقالات ولا محل ولا ميل الى غير ما جاء به
الانجيل ورسايل فولوس السليح وما دوّنه لوقا
السليح من اخبار السليحين . واستاذن الملك
فى الرجوع الى المشرق والتبرّك به . فاذن له .
فعاد ومعه اسقف امد الذى كان يقال له اقاق .
وكان فى ايام هذا الاسقف بطريق من بطارقة
الروم قد سبى قوم من باعربايا ونواحى الجزيرة
زها اربعة الف انسان منهم اساقفة هذه النواحى .
فقال هذا الاسقف . لا يحمل بنا ولا تقبل
صلاتنا واخوتنا هولا قد سبوا من بلدهم ونراهم
على هذه الحال ولا نخلّصهم . فباع كل حلية
لساير بيع بله من ذهب وفضه فاجتمع من
ذلك ستة عشر الف درهم . فاشتراهم وردّهم الى
اوطانهم . فوقع ذلك من فطرك المشرق اجل
موقع . وتوفى اسحق الفطرك ودفن بالمداين
وكانت مدته احد عشر سنة .

Isaac Tomarsæ consanguineus. Hic mundi contemptu, misericordia in pauperes, prudentia & miraculorum patratorum numero clarus fuit. Quum verò Cajumas Christianos rebus divina ope bene compositis perfecta pace concordiaque frui videret, universos Orientis Metropolitas & Episcopos convocavit: (Id factum anno primo Jezdegerdis Persarum Regis, Christi 399. vel 400., ex dicendis patet.) *qui ad ipsum continuo profecti, Synodum illo & Marutha medico Episcopo Majapharchinensi præsentibus in Ecclesia urbis Modainæ* (Seleuciæ) *celebrarunt: ubi assurgens Cajumas, his verbis Patres est alloquutus. Optimè nostis, me hac præfectura & dignitate ob imbecillitatem & peccata mea planè indignum esse, quodque Deo, cui honor & gloria, animam meam dederim, quum neminem, qui Dei causam periculo suo tueri vellet, invenirem, extremamque timerem nominis Christiani in Oriente perniciem, Ecclesiarum itidem excidium, & universæ Ecclesiasticæ hierarchiæ ruinam. Nunc verò quum Deus tandem nobis quod expectabamus exhibuerit, geminorum Regum benedictorum* (Arcadii & Jezdegerdis) *& hujus benedicti Episcopi* (Maruthæ) *beneficio atque opera; oro vos, ut me ab ista præfectura amoto, alium, quem Deus, cujus nomini gloria, vobis unà simul convenientibus elegerit, constituatis. Cui Patres in hunc modum obortis lacrymis respondêrunt. Quomodo id nobis permissum arbitrabimur, quum tu animam tuam Deo, cujus nomini honor & laus, commiseris, totque ærumnas & incommoda fortiter pertuleris, nosque proinde obligaveris tibi servorum loco in posterum fore? Attamen quum ille porrò instaret, compulsi sunt demùm prædictum Isaacum ipsi in eadem Patriarchali dignitate successorem juxta ordinem creare in Modaina, adjecta conditione, ut in morem pueri seniori benedicto Cajumæ obsequeretur, neve quidpiam ipso inconsulto decerneret. Quod & Isaac sanctè perfecit, & plus quam spoponderat, etiam præstitit usque ad obitum Cajumæ, qui mortuus, in urbe Modaina sepultus est. Intereà Maruthas Episcopus medicus Orientales Christianos universas leges & canones ab Occidentalibus in Synodis conditos docere pergebat, eisque persuasit, ut eos reciperent. Quamobrem eos quidem rece-*

receperunt; *Maruthæ autem compertum fecere, Christianos Occidentis fratrum & sociorum loco ab ipsis haberi. Per eam occasionem Maruthas plurima martyrum, qui in Oriente passi fuerant, lipsana collegit, eorumque historias quas reperire licuit, descripsit: eaque secum abstulit, quorum partem in sua Mujapharchinensi Ecclesia deposuit; (quod quidem usque ad hæc tempora ibidem notissimum est, confluentibus ad sanctarum reliquiarum venerationem Christianis:) reliqua in varias Occidentis Ecclesias distribuit. Interfuit porrò laudatus Episcopus Constantinopolitanę Synodo centum quinquaginta Patrum, eisdemque narravit Orientalium Christianorúm fidem, religionem, & in martyrio patientiam: adjecitque suum illuc iter salutis causam fuisse: quoniam viderat eos populos, illorumque humilitatem, & sinceritatem cordis; Angelos proinde illos se credere, neque in eorum locis, aut Ecclesiis esse aliquam in fidei articulis dissensionem, aut in quopiam capite illos declinare ab iis, quæ in Evangelio, aut in Pauli Epistolis, aut Lucæ de Actibus Apostolorum libro leguntur. Impetrata itaque ab Imperatore facultate, in Orientem regressus est, unàcum Episcopo Amidæ, qui*
1 *Acacius*[1] *dicebatur. Accidit porrò sub ejusdem* Acacii *Episcopatu, ut Patricius quidam ex Romanorum gente Ba-Arbajam & Mesopotamiæ fines populatus, quatuor ferè hominum millia in servitutem abduceret, inter quos illorum locorum quidam Episcopi erant. Dixit autem iste Episcopus: nequaquam nos decet fratres nostros negligere, nec Deus nostras preces exaudiet, nisi istos, qui modo patria sua abacti sunt, redimamus. Quam ob causam aurea & argentea ornamenta omnium Ecclesiarum suarum distraxit denariis sexdecim millibus, quibus à servitute ereptos, patriæ suæ eosdem restituit. Quod præclarissimum* Acacii *facinus, Orientis Patriarchæ* Isaaco *summam* apud Regem Persarum *gratiam conciliavit. Mortuus est autem Isaac Patriarcha, & in urbe Modaina sepultus, quum annos undecim sedisset.* Hucusque Amrus.

II. Chronologia Amri emendatur.

Verùm quæ de S. Marutha narrantur, præpostero ordine contigere. Nam ille primum Concilio Constantinopolitano anno Christi 381. sub Theodosio magno interfuit: deinde sub Arcadio iterùm in urbem Regiam profectus, inde in Syriam regressus, habitæ in urbe Seleucia Synodo, in qua Isaacus Cajumæ subrogatus est, interfuit; mox à Theodosio Arcadii filio ad Jezdegerdem Persarum Regem allegatus, anno ejusdem Jezdegerdis undecimo Concilium unàcum Isaaco Seleuciæ & Ctesiphontis Primate celebravit: Constantinopolim denique reversus, non longo post tempore ab eodem Theodosio legatus iterùm missus est ad Persas anno vigesimo primo & postremo Jezdegerdis, quo alteram Synodum cum Jaballaha Seleuciæ Primate & Acacio Amidæ Episcopo habuit, de qua mox sermo erit. Vide Tom. 1. Bibliothecæ Orientalis pag. 175. & seq.

In altero Amri Codice, quem Anonymus interpolavit, quoque in recensendis Seleuciæ Primatibus Nestorianorumque Patriarchis Tomo 2. Bibliothecæ nostræ usus sum, de obitu Isaaci hæc adnotantur.

واستناح اسحق فى السنة الثانية عشر ليزدجرد
وهى سنة ثمان وعشرين وسبعماية يونانية ودفن
بالمداين وكانت مدة رياسته احد عشر سنة.
وفى ايامه كان يوحنا فم الذهب ويبلاها
من عمر عبدا صاحب العجايب.

Requievit Isaacus anno duodecimo (in

NOTA.

1 *Acacius*. Socrates lib. 7. cap. 21. refert Romanorum in Azanenam irruptionem, captivos autem Persas fuisse *circiter septem hominum millia*. Dionysius verò in Chronico ad annum Græcorum 735. depopulata, inquit, à Romanis Arzunitide, *familias decem mille* in captivitatem abductas, & à S. Acacio redemptas.

Tom. 2. pag. 401. irrepsit annus decimus octavus) *Jezdegerdis, hoc est, anno Græcorum septingentesimo vigesimo octavo, & Modainæ sepultus fuit, quum annos undecim sedisset. Sub eo floruere Joannes Chrysostomus, & Jaballaha ex cœnobio Abdæ Thaumaturgi.* Quum autem Jezdegerdes Persarum Rex ab anno Græcorum 710. Christi 399. regnare cœpisset, ut Pagius ad annum Christi 420. num. 14. ostendit, sequitur duodecimum ipsius annum, quo Isaacus obiisse dicitur, in annum Græcorum 722. Christi 411. incidisse, non in annum Græcorum 728. Christi 417. ut perperàm scribit Amri interpolator.

III. Isaaci Synodus & Canones.

Synodus Isaaci laudatur à Sobensi in Catalogo suprà pag. 279. & in Epitome Canonum Synodalium citantur ex eadem canones XI. Par. 8. c. 9. 17. 20. & Par. 9. c. 3. 5. Ejusdem Synodi meminere Simeon Beth-Arsamensis, cujus verba tom. 1. p. 194. protuli, & Renaudotius tom. 2. Liturg. Oriental. pag. 272. qui ejus Canones se legisse testatur in vetustissimo ms. Codice Syriaco Bibliothecæ Florentinæ. Amri interpolator occasionem legationis Maruthæ celebrateque ab Isaaco Synodi his verbis exponit.

ماراسحق الفطرك ان يعمل قوانينـًا مفيده فى الفرايض والاحكام الدينية . فارسل الى الابـا الذين له فى البلدان واحضر منهم اربعون اسقفا ومطرانا فى السنة الحـاديـة عشر لملك يزدجرد ، واجتماعهم كان يوم عيد الميلاد . وكان ماروثـا معهم حاضرًا . وعمل اسحق باتفاق الجمـيـع اثنان وعشرون قانونًا مما يحتاج اليه فى تدبـير البيعة بالمشرق . وحسن ذلك فى عين ماروثـا واستصوبه . ثم انه اورد لديهم القوانين التى كتب الابا المغربيون جميعها . فعند ذلك احضروا له جميع ما وجد من القوانين والتفاسير عند الابا المشارقة التى ليست موجودة عند اليونانيـين .

وكان قد عرض ليزدجرد ملـك الفرس مرضًا اعيا اطبّا الفرس علاجـه . وكان اطبّا النصارى قد قتل اكثرهم فى ايام سابور ومن تخلّف منهم هرب . فارسل الى ملك الروم يطلب منه طبيبًا حاذقًا . فارسل اليـه ماروثا اسقف ميافارقين عالمًا فاضلًا وطبيبًا حاذقا مشـهورًا بمخافة الله وعمل الخير . وكان قد اتـصـل بارقاديوس ملك الروم ما يلحق النصارى فى بلاد الفرس من العذاب والنفى والقتل . فاحزنه ذلك واغمّه ولم يكن له سبيلٌ الى اعانتهم بشى . فوجد بذلك فرصه وكتب الى يزدجرد كتابًا يقول فيه الخ . وانفذ الكتاب مع ماروثـا الاسقف . فلما وصل الى يزدجرد وعالجه وابراه من علتـه اعرض عليه الكتاب . ففرح وسرّ به واجاب عنه وانفذ له هدايا وعمل ما ساله . واشتمل السكون على النصارى وزال عنهم ما كانوا فيـه . واحبّ

Accidit, ut Jezdegerdes Persarum Rex in morbum incideret, quem quum Persæ medici curare non potuissent, (nam medici christiani plerique sub Saporis regno interfecti fuerant, reliqui in alienas terras profugerant,) Rex Imperatorem Romanorum, ut peritum medicum ad se mitteret, etiam atque etiam rogavit. Missus est Maruthas Episcopus Majapharchinensis, vir doctrina & pietate clarissimus ac peritissimus medicus. Venerat jampridem ad aures Arcadii Imperatoris Romanorum, quæ mala in Persarum regionibus Christiani paterentur, & alios quidem sævissimis quæstionibus fuisse subjectos, alios verò interfectos, aut exulare compulsos. Id enimverò vehementer Imperator ægrè ferebat, angebaturque, quod nulla occurreret via ferendæ opis. Ea igitur oblata occasione, ad Jezdegerdem hanc scripsit epistolam &c. eamque Maruthæ Episcopo ut ad Regem perferret, præcepit. Quum ergo Maruthas ad Regem venisset, eumque curasset & morbum feliciter depulisset, epistolam eidem legendam porrexit. Qua perlecta Rex vehementer lætatus est, postulatisque annuit, & munera insuper Imperatori perferenda adjecit. Eo modo sublata persecutione, quam hactenus Christiani passi fuerant, & pace restituta, simul patefacta via est Isaaco Patriarchæ perficiendi quod olim in votis habuerat, condendique canones ad tuendam religionem utiles. Quamobrem

obrem Synodum quadraginta Episcoporum & Metropolitarum ex variis locis convocavit anno undecimo Regis Jezdegerdis : eaque in festo Natalis Domini celebrata fuit, Marutha etiam præsente. Duos itaque & viginti canones unanimi omnium Patrum suffragio constituit de iis, quæ ad gubernationem Ecclesiæ Orientalis necessaria judicavit : quos quum legisset Maruthas, mirificè probavit : dein vicissim omnes Patrum Occidentalium canones ejusdem Synodi Patribus obtulit,
1 *& illi rursùs canones* 1 *& expositiones apud Orientales Patres repertas exhibuere, quas nimirùm apud Græcos minimè exstare constabat.*

IV. Epocha ejusdem Synodi.

Hæc ille. Sed quum Synodus Isaaci habita dicatur anno Jezdegerdis undecimo, stare nequit quod de Arcadio Imperatore narratur: hic enim obiit an. Chr. 408. Jezdegerdis autem annus undecimus in Christi annum 410. incidit, ut suprà dictum est. Non igitur sub Arcadio, sed sub Theodosio Arcadii filio ea Synodus celebrata. Prætereà quod de Marutha ab Arcadio ad Persarum Regem misso refertur, de prima Maruthæ in Persidem profectione intelligendum est, quando relicta urbe regia, in qua conciliabulum adversùs S. Joannem Chrysostomum agebatur, in Mesopotamiam sese recepit, & Synodo, quæ Seleuciæ pro subrogando in Cajumæ locum Isaaco anno Christi 399. congregata fuerat, interfuit, ut suprà ex Amro retuli.

V. Quid de eadem Elias Damascenus.

Eandem Synodum describit Elias Damasci Metropolita in Nomocanone, quem è Syriaco Arabicum fecit Cod. 37. Tom. 2. Bibliothecæ nostræ pag. 507. in hæc verba. كان الذى جاء بالسنن والقوانين التى وضعها اساقفة الروم فى زمان بعد زمان الى ناحية المشرق ونقل سنن الاساقفة الثلثماية والثمانية عشر الذين اجتمعوا بمدينة نيقية من اليونانية الى السريانية ماروثا اسقف امد وميافارقين حين قدم على يزدجرد ملك الفرس بكتابه من ملك الروم فى توجهه اليه وكان الجاثليق ببلاد المشرق ايامئذ اسحق. فلما التقا هو وماروثا بالمدائن : استاذنا الملك فى جمع اساقفة المشرق لينظروا فى تلك السنن ويرفعوها ويتفقوا على الاخذ بها فاذن لهما فى ذلك. فاجتمع الى اسحق وماروثا من المطارنة والاساقفة اربعون انسانا. وذلك فى سنة احدى عشرة من سنى يزدجرد. فقرى عليهم ما قدم به ماروثا من تلك السنن والايمان التى اتفقت علية اساقفة الثلثماية والثمانية عشر. فقبلوا ذلك ورضوا به وسلموا واتفقوا عليه وحرموا كل من يخالفه وكتبوا به فيما بينهم كتابا اثبتوا فيه الايمان والسنن بابا بابا وشيا شيا واثبتوا فيه اسماهم رجلا رجلا بدرجته المطارنة والاساقفة واسم البلد الذى يلى وختموه بخواتمهم الخ.

Auctor editionis Canonum Episcoporum Occidentalium, quæ Orientalium manibus teritur, Maruthas fuit 2 *Amidæ & Majapharchin Episcopus, qui Patrum trecentorum decem & octo Nicænorum canones ex Græco Syriacos fecit ea tempestate, quum ad Jezdegerdem Persarum regem, Romanorum Imperatoris literas attulit : quo tempore Catholici locum tenebat Isaacus. Ambo itaque isti Antistites in urbe Modaina communi consilio facultatem*

NOTÆ.

1 *Canones apud Patres Orientales.* Quum ante Isaacum nulla alia fuerit Orientalium Synodus, ut Orientales ipsi in recensione Synodorum testantur, non constat, quos *canones* exhibere potuerint Maruthæ, qui apud Orientales, hoc est, Chaldæos Patres, non apud Græcos exstarent. Hæc anonymus interpolator scripsisse videtur, ut Synodalibus Orientalium canonibus auctoritatem conciliaret, perinde acsi ab Isaaco & Marutha sanctissimis Episcopis collati & approbati fuerint : sed immani anachronismo, quo vitio recentiores Nestoriani passim laborare solent.

2 *Amidæ & Majapharchin Episcopus.* Quo tempore Maruthas Majapharchinensem Ecclesiam tenebat, Amidensi Acacius præerat, ut constat ex Syrorum Græcorumque auctoritate. Elias itaque Damascenus ex more temporum suorum loquitur, dum Marutham utriusque urbis Episcopum vocat: nam sequiori ævo unus apud Nestorianos Episcopus Amidæ simul & Majapharchinæ præfici consuevit.

tatem à Rege petierunt convocandi Synodum Episcoporum Orientalium, in qua prædicti canones discuterentur, & de eorum receptione tractaretur. Annuente Rege, quadraginta Episcopi 1 *& Metropolitæ ad Isaacum & Marutham convenere anno undecimo regni Jezdegerdis. In eo consessu quum Maruthas prædictos Concilii Nicæni canones Patribus audientibus legisset, & fidei regulam ab illo traditam exposuisset, Patres omnes eadem probavere communi suffragio & unanimi consensu, & contradicentes anathematizarunt. Inde in volumen redacti canones & fidei formula, ab omnibus & singulis Metropolitis & Episcopis juxta cujusque gradum manu propria subscripti & proprio nomine ac sigillo signati fuere.* Pergit Elias summam canonum ejusdem Concilii Seleuciensis referre, de quibus alibi sermo erit.

المسيح ايام صابور وكتب قصصهم وعمل كتابًا فى اخبار الشهدا وما فى سبب قتل كل واحد منهم وشرح قصة مار عبدا المستباح. ومدته سبع سنين واشهر. وفى ايامه وجدت عظام اسطفانوس الشاهد وجمعت ببيت المقدس. واعتمد هرمزداد وعمر البيع وصان النصارى. وبنى على عظام اسطفانوس بيعة كبيرة وظهرت فيها الجرايح. وكانت ايامه طيبة ودفن بالمداين.

Achæus communi fidelium consensu cathedram conscendit, vir abstinentiæ singularis, adeo ut præter panem & olera nihil gustaret, coctum quidpiam idque modicum adjicere quandoque solitus. Antequam ad Catholici dignitatem eveheretur, multas peregrinationes suscepit, & martyrum, qui pro Christo passi fuerant sub Sapore, monumenta visitavit, eorumque acta scripsit, & integrum de eo argumento volumen edidit, in quo singulorum martyrum gesta persequitur & cædis causam. Scripsit itidem sancti Abdæ historiam. Seditque septem annos, & aliquot menses. Sub ejus Episcopatu inventæ sunt reliquiæ 2 *S. Stephani martyris & in sancta urbe* (Hierusalem) *repositæ. Hormisdates* 3 *prætereà susceptа christiana fide baptizatus fuit, & ecclesias ædificavit, Christianosque contutatus est. Ecclesia autem amplissima S. Stephani reliquiis excitata fuit, in qua plura miracula patrata sunt. Felicissima itaque Achæo tempora fluxerunt, mortuusque in urbe Modaina humatus fuit.*

Amri interpolator, ex quo vitam Achæi tom. 2. pag. 401. descripsi, addit, eum Abdæ discipulum fuisse & in cœnobii præfectura successorem;

CAPUT II.

Achæus Seleuciæ & Ctesiphontis Archiepiscopus.

I. Achæi ætas & gesta ex Amor.

ACHÆI gesta summatim describuntur ab Amro in hæc verba.

احى عقدت له الرياسة باتفاق المومنين وكان لا يطعم غير الخبز والبقل فى الوقت بعد الوقت اليسير من الطبخ وانه سافر قبل ان يتجثلق فطاف قبور المستشهدين بسبب

II. Eadem ex Amri interpolatore.

1 *Episcopi & Metropolitæ.* Sobensis in epitome canonum Par. 8. cap. 15. refert, quinque Metropolitas huic Concilio Seleuciensi subscripsisse, nimirùm Elamitidis, Nisibis, Bassoræ, Assyriæ, & Garmæorum: duos præterea Antistites, qui Metropolitanorum quidem nomine, sed non privilegiis carebant, hoc est Persidis & Maruæ: reliquos tres suprà triginta Episcopos fuisse. Vide suprà pag. 346.

2 *Reliquiæ S. Stephani.* De inventione reliquiarum S. Stephani protomartyris, deque Ecclesia in ejus honorem ædificata & miraculis à Deo precibus ejusdem patratis, vide Emin. Baron. ad annum Christi 415.

3 *Hormisdates.* Alius fuit ab Hormisda Abbate, qui sub Jesujabo Gadalensi Patriarcha circa annum Christi 630. vixit, cujusque cœnobium millibus passuum ferè octo ab Ninive abesse, ex Chaldæorum monumentis refert Masius laudatus tom. 1. Bibl. Orient. pag. 525.

rem; Jezdegerdis autem Perſarum Regis ad Bihurum fratrem legatione functum: ſediſſe demum annos quatuor. هذا كان من دور قنى وهو احى . تلميذ مار عبدا القديس وكان قد جعله ريسا على ديره وفوّض اليه تدبير الاسكولانيين فيه . ولما توفّى اسحق : اجتمع اصحاب الاختيار واختاروه واميم على الرسم بالمداين سنة تسعة وعشرين وسبعماية يونانية . واحبّه يزدجرد ومال اليه وبعد مدة من تقلّده ارسله الى فارس فى مهمة كانت له لامور حدثت بينه وبين بهور ابن سابور اخيه المتقلد لفارس واعمالها . ولما وصل هذا الاب الى فارس واصلح الامور التى توجّه لاجلها : سال عن قبور الشهدا الخ . وكانت مدة رياسته اربع سنين واستتاح ودفن بالمداين .

Achæus, inquit, *iſte Dorkenam patriam habuit, præceptorem verò ſanctum Abdam, à quo proprio monaſterio præfectus fuit, & rector Scholarium ejus loci conſtitutus. Mortuo autem Iſaaco, in publico Chriſtianorum conventu omnium electorum ſuffragio electus eſt & in urbe Modaina de more ordinatus anno Græcorum vigeſimo nono ſuprà ſeptingenteſimum. Achæum Jezdegerdes ſingulari benevolentia complectebatur, & paulò poſt aſſumptum Epiſcopatum in Perſidem eum ablegavit ad componenda quædam magni momenti diſſidia, quæ ipſi Jezdegerdi cum Bihuro Saporis filio ſuoque germano Perſidis principe emerſerant. Illuc itaque profectus Achæus, negotium pro quo legatus fuerat, ex ſententia expedivit: tùm ad perquirenda martyrum lipſana ſe convertit.* (Reliqua vide Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 401.) *Quum autem annos quatuor ſediſſet, obiit, & Modainæ ſepultus fuit.*

III. Annus ſedis & obitus Achæi ſtatuitur.

At quum ſuperiori capite oſtenſum fuerit Iſaacum Achæi præceſſorem anno Chriſti 411. obiiſſe, quumque ex infrà dicendis conſtet, Jaballaham Achæi ſucceſſorem poſtquam annos quinque ſediſſet, poſtremo Jezdegerdis anno, hoc eſt, Chriſti 420. è vivis migraſſe; palàm quoque fit, Achæum anno Chriſti 411. ſedere cœpiſſe, & anno demùm circiter quadringenteſimo decimo quinto ex hac luce migraſſe: adeoque Amrus quidem in ea parte corrigendus eſt, quum ſeptem annos ei tribuit; Amri verò interpolator, quum eumdem ab anno Græcorum 729. Chriſti 418. Sedem iniiſſe ſcribit.

IV. Hiſtoriæ martyrum & ſancti Abdæ ab Achæo deſcriptæ.

Ad Hiſtorias Martyrum quod ſpectat, quas Achæum ſcripſiſſe Amrus teſtatur, dubium moveri poteſt, an eædem ſint, ac illæ, quas ex duobus præſtantiſſimis Codicibus Syriacis Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 606. recenſui. Verùm quum Sobenſis in Catalogo affirmet, Marutham opus hujuſmodi aggreſſum fuiſſe; Sozomenus verò lib. 2. hiſtor. Eccleſiaſt. cap. 14 dicat, Syros, Perſas, atque Edeſſenos operam ſuam in eorumdem martyrum geſtis percenſendis poſuiſſe, liquido apparet eandem quidem materiam ab utroque auctore, à Marutha ſcilicet, & Achæo, tractatam; non tamen conſtat, utri potius tribuendæ ſint hiſtoriæ eorum Martyrum qui ſub Sapore paſſi ſunt. Quum verò Maruthas perſecutioni ab Jezdegerde & Vararane Perſarum Regibus poſt Achæi obitum motæ ſupervixerit, martyrumque in eadem coronatorum certamina in laudatis Codicibus unàcum geſtis eorum, qui ſub Sapore paſſi fuerant, contineantur; haud improbabili argumento utraſque hiſtorias uni eidemque Maruthæ adſcripſi tom. 1. à pag. 181.

Abdas autem, qui Achæi magiſter dicitur, cujuſque acta idem Achæus literis mandavit, non is fuit Suſæ Epiſcopus, cujus cauſa motam ab Jezdegerde perſecutionem Theodoritus lib. 5. hiſtor. Eccleſ. cap. 39. refert; ille enim poſt Achæi mortem vivebat, ut tom. 2. pag. 401. dixi, & ex ſupra relatis Amri verbis colligitur, quibus ait, Achæum, antequam perſecutio in Chriſtianos excitaretur, diem clauſiſſe; ſed alter patria Dorkonenſis, qui ſub Tamuza Cajumæ, Iſaaci, & Achæi præceſſore cœnobium apud Sarſaram fluvium

vium condidit, ut dixi tom. 2. pag. 400.

CAPUT III.

Jaballaha Seleuciæ & Ctesiphontis Archiepiscopus,

I. Jaballaha Achæi successor, Abdæ discipulus, Jezdegerde Persarũ Rege Seleuciensem Ecclesiam regit.

ACHÆO successit Jaballaha, qui extremis Jezdegerdis annis Seleucienſem ecclesiam rexit, ut Amrus in sua historia refert his verbis. واميم بعده اى بعد احى يبلاها تلميذ لمار عبدا. وكان زاهدًا قديسًا فاضلًا عالمًا. وانفذه مار عبدا الى دسكره ابيشوع بالقرب من دير حزقيال النبى لينصّرهم ففعل واحبّ التفرّد. فبنى ديرًا بقرب الفراة واجتمع اليه الاخوه. ولما كثروا فرّقهم ثلثة فرق كلما خرجت واحدة من صلاة عدان دخلت الاخرى والتى تخرج من الصلاة تتشاغل بخدمة الضعفا والغربا ومصالح الدير. وكان مار عبدا يطوف المواضع. وانقطع الغيث فى بعض السنين وبصلاة يبلاها ورد. وعند موت مار احى اجتمع الناس الاختيار اب. وكان يزدجرد يعرف فضله. فوقع الاختيار عليه بمساعدته. واقام ابنا لملك الفرس بعد موته وحضر ماروثا الاسقف وانهى ذلك الى الابا المغربيين. فعظم محله عندهم وجعلوا اسمه فى جملة روسايهم. وبعد ثلث سنين من جلوسه انفذ ثاداسيس ملك الروم باسقف امد الى يزدجرد. فاجتمع مع مار يبلاها وجدّد القوانين التى تصلح لتدبير البيعة واتفقا على قوانين الثلثماية والثمانية عشر وجدّد القوانين التى تصلح للبيعة. وفى هذا الوقت اسيم قورللوس الاسكندراني مكان ثاوفيلا. واحبّ يزدجرد مكافاة ثاداسيس على انفاد افاق. فانفذ يبلاها بهدايا جليلة وكاتب اصحابه باكرامه. ولما وصل سرّ به ثاداسيس وساله عن امور النصارى بالمشرق واعلمه سلامتهم من الاختلاف ودفع اليه مالًا وطرفا. ولما عاد بادّى الرسالة جدّد بيعة المدايين وبنى بيعة كبيرة من جملة ما صحبه. وتغيّرت نية يزدجرد فى النصارى فهدم البيع. فعاد الصداع عليه. واستدعى يبلاها فصلّى عليه فبرى وعوفى وعاد الى احسن عنايته وامر ببنا البيع. ولعلم يبلاها بما سوف يجرى على النصارى سال قبضه واستناح ودفن بالمدايين. وكانت مدته سبع عشر سنة. وبعد موته عاد يزدجرد هدم البيع وقتل النصارى وفعل معهم امرًا عظيمًا. وكان فى جملة المقتلين مار عبدا اسقف الاهواز. لان قسًا من اصحابه تعرّض ببيت نار كان يجاور البيعة وكان النصارى يتادّى به. وكان هذا مما ايقظ يزدجرد ففعل ما فعله. وبشفاعة اسحق بطريق ارمنية كفّ وهو جعل للارمن فى طاعة يزدجرد.

In ejus, ideſt, Achæi locum Jaballaha diſcipulus ſancti Abdæ ſubrogatus fuit, vir monaſticæ vitæ ſtudioſus, probitate morum, pietate doctrinaque ſpectatiſſimus. Hic à ſancto Abda ad Abjeſum in Doſcoram apud cœnobium Ezechielis Prophetæ miſſus, eam ut gentem ad chriſtianam religionem traduceret, quum commiſſum ſibi negotium expediiſſet, ſolitariam vitam adamavit. Quamobrem monaſterium ad Euphratis ripas conſtruxit, confluentibus ad eum undique fratribus. Auctо paulatim monachorum numero, eos in tres ordines 1 *partitus eſt, eo conſilio, ut in ſacra Pſalmodia alteri alteris ſuccederent, atque iſtis pſallentibus, illi poſt conſtitutam ſibi Pſalmodiam, ægrotorum & peregrinorum obſequiis interim vacarent, reſque monaſterii procurarent. Solebat inter hæc ſanctus Abda loca circumobire. Quo tempore imbribus anno quodam minimè cadentibus, hunc defectum ſuis precibus Jaballaha ſupplevis-*

vita liquet apud Bollandum die 15. Januarii. *Jugem Pſalmodiam*, & *Laudem perennem* monachi Benedictini appellavere, de quibus eruditè Mabillonius Præfat. II. Sæcul. IV. Ordinis S. Benedicti à num. CCIV.

NOTA.

1 *In tres ordines partitus eſt.* Acœmetarum inſtitutum his verbis deſcribitur, cujus parens S. Alexander & ipſe Syrus dicitur, qui per eadem tempora florebat, ut ex ejus

pleviſſe dicitur, & pluviam impetraſſe. Achæo defuncto conventus indictus eſt pro electione ſucceſſoris: atque adnitente Jezdegerde, qui Jaballahæ virtutem optimè noverat, aliis in electione prælatus fuit. Per eam tempeſtatem defunctum Perſarum regis filium ad vitam revocavit, præſente Marutha, qui id miraculum Patribus Occidentalibus ſignificavit: atque idcirco magno honore ab eiſdem Jaballaha habitus eſt, ejuſque nomen Epiſcoporum ſuorum Catalogo inſcripſere. Anno tertio Jaballahæ, à Theodoſio Romanorum Imperatore Epiſcopus Amidæ (Acacius) *ad Jezdegerdem legatus, Jaballaham amicè convenit, qui eodem ſuggerente, canones pro eccleſiæ gubernatione atque diſciplina reſtituit, admiſſis Nicænorum Patrum canonibus. Hoc tempore Cyrillus* [1] *Alexandrinus Theophilo ſuffectus eſt. Jezdegerdes verò volens Theodoſio pro Acacii ad ipſum legatione gratiam rependere, Jaballaham ad eundem legavit, ejque dona & literas honorificas ad ipſum ejuſque familiares perferendas tradidit. Legatum Theodoſius libentiſſimè excepit, deque Chriſtianorum in Oriente ſtatu multa ſciſcitatus eſt. Cui quum Jaballaha plenè ſatisfeciſſet, coſque ab omni diſſenſione liberos eſſe affirmaſſet, ab Imperatore pecuniæ ſubſidia & præclara munera conſequutus eſt. Ea verò legatione perfunctus, eccleſiam Modainæ inſtauravit, atque alteram ampliſſimam corrogato ære à fundamentis excitavit. Paulò poſt Jezdegerdes adversùs Chriſtianos indignatus, eccleſias dirui juſſit. Quam ob cauſam capitis dolore divinitùs iterùm correptus, Jaballaham rursùs arceſſivit: cujus precibus revaleſcens, Chriſtianos amare cœpit, & eccleſias reſtituit. At Jaballaha imminentia prope Chriſtianis mala divinitus edoctus, mortem optavit, & à Deo impetravit, atque in urbe Modaina ſepultus fuit. Sedit autem annos ſeptemdecim. Ejus poſt obitum rurſus Jezdegerdes eccleſias diruere & Chriſtianos vexare adorſus eſt, atque atrociſſimè in eoſdem deſæviit: qua in perſecutione cæſus etiam fuit ſanctus Abda Huzitarum Epiſcopus, eò quod ex ejus clero Presbyter contiguam eccleſiæ Ignis domum, chriſtianis infeſtam, diruendam procuraſſet. Hanc ob cauſam ad iram concitatus Jezdegerdes, perſecutionem illam commoverat, quam poſteà Iſaaco* [2] *Armeniæ Patricio intercedente, qui Armenos ut eidem parerent induxerat, ſuſtulit.* [2]

II. Amri hallucinationes in hiſtoria Jaballahę.

Multa hìc affirmat Amrus, quæ mihi haud probantur. Primum ait, Jaballaham, poſtquam in locum Achæi electus fuit, filium Regis Perſarum ad vitam revocaſſe. Atqui Socrates lib. 7. hiſt. eccleſ. cap. 8. filium Jezdegerdis non ad vitam revocatum, ſed à dæmonio, quo vexabatur, liberatum ſcribit: idque miraculum, nulla Jaballahæ facta mentione, ad Marutham & Abdam epiſcopos refert. II. Eundem Jaballaham teſtatur Amrus tertio epiſcopatus annò unàcum Acacio Amidæ Epiſcopo, quem Theodoſius ad Jezdegerdem allegarat, Concilium celebraſſe. Verùm quum Achæus, ex ſupradictis, anno Chriſti 415. deceſſerit, ſequitur tertium Jaballahæ annum incidiſſe in annum Chriſti 418. qui erat Jezdegerdis decimus nonus; quod non modò illius Synodi actis ex Elia Damaſceno mox recitandis repugnat, ſed etiam Socrati, qui Acacium Amidenſem à Theodoſio ad Jezdegerdem extremis hujus Regis annis miſſum fuiſſe ſcribit, poſtquam milites Romani Azanenam ſeù Arzunitidem vaſtaverant, ideſt, paulò ante Jezdegerdis obitum: hic autem anno Chriſti

NOTÆ.

1 *Cyrillus Alexandrinus*. Ejus ordinatio contigit ex Socrate lib. 7. cap. 7. anno Chriſti 412. Ex chronico verò Edeſſeno & ex Dionyſio Jacobitarum Patriarcha, anno 410. Vide tom. 1. pag. 401.

2 *Iſaaco Armeniæ Patricio*. Armenos ſub Jezdegerde partim Perſis, partim Romanis ſubjectos fuiſſe, oſtenditur ex Pagio ad annum Chriſti 420.

ſti 420. deceſſit, quum annos unum ſuprà viginti regnaſſet, ut oſtendit Pagius ad annum prædictum nu. 14. Etſi enim Socrates lib. 7. cap. 21. illam Acacii legationem ad conſulatum Honorii 13. & Theodoſii 10. hoc eſt, ad annum Chriſti 422. referat, & Dionyſius Jacobitarum Patriarcha præclarum ejuſdem Amidenſis Epiſcopi facinus anno Chriſti 424. deſcribat; quum tamen conſtet id ſub Jezdegerde contigiſſe, & Jezdegerdem ipſum anno 420. in vivis eſſe deſiiſſe, palàm fit, utrumque auctorem eam hiſtoriam loco non ſuo narraſſe. III. Ait Amrus, Jaballaham poſt celebratam illam Synodum, à Jezdegerde ad Theodoſium allegatum fuiſſe: quod nullus Scriptorum Græcorum refert. IV. Jezdegerdem, quum poſthæc perſecutionem in eccleſiam moviſſet, in morbum incidiſſe, à quo per Jaballaham curatus, pacem Chriſtianis reſtituerit. Atqui ex Socrate lib. 7. cap. 8. liquet id factum ad S. Marutham referendum eſſe, qui in prima legatione, qua ſub Theodoſio ad Jezdegerdem anno regni ejus undecimo, Chriſti 410. functus eſt, *diuturnum capitis dolorem, quo Magi Jezdegerdem liberare non potuerunt, precibus ſuis curavit*: quo quidem tempore non Jaballaha, ſed Iſaacus Seleucienſem Eccleſiam regebat, ut ex ſuprà dictis palàm fit. V. Denique ſtare nequit, quod ſcribit idem Amrus, Jaballaham nempe, quum annos ſeptemdecim ſediſſet, antequam perſecutio ab Jezdegerde iterum moveretur, obiiſſe; eo autem vita functo, Chriſtianos ab Jezdegerde propter famoſum Abdæ factum vexatos fuiſſe. Nam primo certum eſt, Jezdegerdem, ut ſuprà dixi, anno Chriſti 420. periiſſe: quum autem Jaballaha epiſcopatum anno 415. inierit, ſi annos decem & ſeptem illum tenuiſſet, ſequeretur, eum Jezdegerdi annos ſeptem ſupervixiſſe. Deinde perſecutio ab Jezdegerde ob factum Abdæ, teſtibus Theophane ac Theodorito, poſtremo illius anno mota eſt, adeoque circa finem epiſcopatus Jaballahæ, non poſt ejus obitum cæpta fuit. Quare dicendum eſt, Jaballaham annos quinque dumtaxat ſediſſe, ab anno ſcilicet Chriſti 415. ad annum 420.

III. Ejuſdem Jaballahæ geſta ex Amri interpolatore.

Eaſdem ferè hallucinationes deprehendere eſt apud Amri interpolatorem, qui Jaballaham anno Græcorum 734. electum fuiſſe ſcribit, & anno 739. obiiſſe, quum annos quinque ſediſſet. يبلاها اختير للفطركة فى السنة السادسة عشر ليزدجرد واسيم بالمدايين سنة اربعة وثلثين وسبعماية . وفى ايامه وصل اقاق مطران امد وماروثا اسقف ميافارقين برسالة تاداسيوس ملك الروم الى يزدجرد ملك الفرس . وكان ابنه مريضًا وقد اشرف على الموت . فانفذ يبلاها اليه ليستعين بصلاته ومع دخوله اليه انطفا ابنه ومات وكان حاضرًا مع يبلاها اقاق وماروثا . فتقدم هذا الاب وصلّى . فعادت روح الصبى اليه وعاش . فارتفع قدره وزال الجور عن النصارى بسببه وعظم فى عين الاسقفين المذكورين وكتبوا اسمه معهم فى سفر الحياة . وفى السنة الثالثة من رياسته انفذه يزدجرد الى ملك الروم للجواب عن رسالته . فسرّ ملك الروم برسالته عن الامانة . فاجابه بما عنده : فاستحسن امانته واقبل عليه غاية القبول ورجع بهدايا كثيرة عالية القدر . وهو الذى جدّد بنا بيعة المدايين وسال الله ان يقبضه قبل ان يرا مكروه فى النصارى . فاستناح ودفن بالمدايين وكانت مدة رياسته خمس سنين سنة تسع وثلثين وسبعماية . ومن بعد وفاته امر يزدجرد بهدم بيع النصارى ونفيهم ولحقهم مكروه عظيم منه وقتل منهم خلقًا كثير الخ .

Anno, inquit, *ſexto decimo Jezdegerdis Jaballaha electus fuit Patriarcha, & anno trigeſimo quarto ſuprà ſeptingenteſimum in urbe Modaina conſecratus eſt. Ejus tempore Acacius Amidæ Metropolita & Maruthas Epiſcopus Majapharchinenſis à Theodoſio Romanorum Imperatore ad Jezdegerdem Perſarum Regem legati venerunt. Accidit inter hæc, ut Regis filius ingraveſcente periculoſo morbo, propè de vita deſperaret. Arceſſitus*

est eam ob causam Jaballaha, ut suis precibus puero valetudinem impetraret. Is verò vix pedem in regias ædes intulerat, quum ægrum extremam efflasse animam nunciatur. Progressus nihilominus Jaballaha ad defuncti cubiculum, præsentibus Acacio & Marutha oravit, & confestim puer revixit. Quo miraculo Rex virum in magna existimatione habuit, & gliscentem adversùs Christianos persecutionem cohibuit: sed & à duobus illis episcopis magni fieri cœpit: quare ejus etiam nomen in librum vitæ (hoc est, in Diptycha) *retulerunt. Anno porrò Episcopatus sui tertio ab Jezdegerde ad Imperatorem Romanorum vicissim legatus est, à quo magna cum lætitiæ significatione exceptus fuit, atque de sua fide ac religione interrogatus, quum fidem quam tenebat exposuisset. eamque Imperator approbasset, eum* 1 *perhonorificè tractavit & magnificis donis muneratus est. Idem Jaballaha collabentem urbis Modainæ ecclesiam instauravit. Tùm demùm Deum rogavit, ut spiritum ipsius in pace suscipere dignaretur, ne imminentia Christianæ rei mala spectare cogeretur: annuitque votis ejus Deus, & mortuus in eadem urbe Modaina conditus fuit anno trigesimo nono post septingentesimum, quum annos quinque sedisset. eo defuncto Jezdegerdes ecclesias solo æquari jussit, Christianosque expulit & vehementer afflixit, atque ex illis quamplurimos morte affecit.* Pergit referre interfectum Jezdegerdis jussu Abdam Huzitarum Episcopum, eò quod Hosee Presbyter delubrum Ignis destruxit: eam autem persecutionem operâ Isaaci Armenorum Ducis sedatam fuisse, qui eam gentem Jezdegerdi subegerat: quæ sunt eadem ferè Amri verba à nobis suprà relata.

IV. Persecutio Abdæ causa ab Jezdegerde Christianis mota circa finem regni ejusdem; sopita autem post præclarum Acacii Amidēsis facinus vivente adhuc Jaballaha.

Et Jezdegerdem quidem Agathias lib. 4. pag. 136. & Procopius lib. 1. de bello Persico cap. 2. affirmant, *dum vixit, nullum adversùs Romanos bellum suscepisse, nec Christianos ulla molestia affecisse.* Sed contrarium tradunt præter Syros scriptores, Marcellinus in Chronico, Theodoritus lib. 5. cap. 39. Theophanes ad annum 10. Theodosii, & Cyrillus in vita S. Euthymii Abbatis, idque Socrates ipse lib. 7. cap. 21. confirmat, dum Romanas copias in Azanenam Persis subjectam provinciam hostiliter irrupisse scribit, & septem circiter hominum millia abduxisse, quos Acacius Amidæ Episcopus venditis Ecclesiæ vasis redemit. Horum itaque auctorum sententiam sic conciliabis, si dicas, motam quidem ab Jezdegerde fuisse Abdæ causa persecutionem, sed mox sopitam, quum præclarum illud Acacii facinus contigit: idque totum *circa finem regni ejusdem Jezdegerdis* factum, ut notat Cyrillus in vita S. Euthymii Abbatis, cujus verba tom. 1. p. 182. descripsi, hoc est, circa annum Christi 419. Quod enim ait Pagius eam persecutionem ab anno 414. ad annum 420. idest, usque ad obitum Jezdegerdis, sine ulla interruptione durasse, quodque addit Amrus, eandem semel initio Episcopatus Jaballahæ, & iterùm post ejusdem obitum motam fuisse; id verò sine ullo idoneo teste affirmatur; imò iis ipsis Scriptoribus repugnat, qui Jezdegerdem Christianos vexasse testantur.

Syno-

NOTA.

1 *Magnificis donis muneratus est.* Amrus in Vita Maanæ, qui post Jaballaham Sedem Seleuciæ invasit, de persecutione à Vararane Jezdegerdis filio ac successore in Christianos excitata differens, hæc habet.

فهدم البيع ورمى عظام الشهدا فى الما وقتل
الناس وتناول ماكان صعب يبلاعها من الات
المدابح عند نفوده الى الروم.

Ecclesias evertit, ossa martyrum in profluentem projecit, plures interfecit, & quæ altarium instrumenta à Jaballaha, quum ad Romanos profectus est, comparata fuerant, abstulit. Munera scilicet, quæ Theodosius Imperator Jaballahæ largitus fuerat.

V. Synodus Jaballahæ.

Synodus à Jaballaha præsentibus Marutha Majapharchinensi & Acacio Amidensi Episcopis celebrata fuit anno Jezdegerdis vigesimo primo, Christi 420. de qua hæc Dionysius Jacobitarum Patriarcha in Chronico ad annum Græcorum 725.

ܒܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܠܝܙܕܓܪܕ ܐܬܟܢܫ ܫܘܒܚܐ ܕܡܪܘܬܐ ܡܝܦܪܩܝܐ ܘܐܩܩܝ ܐܡܝܕܝܐ ܐܦܣܩܘܦ̈ܐ ܘܐܬܬܩܢ ܬܫܥ ܣܝܢܐ ܘܫܠܛ ܒܗܘܢ ܝܙܕܓܪܕ ܘܫܒܩ ܠܗܘܢ ܠܟܠ ܡܕܝܢ̈ܬܗ ܘܫܠܚ ܠܗܘܢ ܟܬ̈ܒ̈ܐ ܕܢܗܘܘ ܡܫܬܡܥ̈ܝܢ ܠܟܠ ܥܡܡ̈ܐ ܘܠܟܠ ܠܫ̈ܢ̈ܐ ܘܠܟܠ ܐܡ̈ܘܡ̈ܐ ܕܒܝܕ ܫܘܠܛܢܗ ܗܘ ܕܢܗܘܘ ܡܫܬܡܥ̈ܝܢ ܠܟܠ ܡܠ̈ܐ ܕܐܡܪ ܘܕܢܥܒ̈ܕܘܢ ܟܠ ܡܕ ܕܦܩܕ ܘܐܦ ܒܟܠ ܐܬܪ̈ܐ ܕܐܬ̈ܝ ܠܗ ܫܘܠܛܢܗ ܘܒܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܠܝܙܕܓܪܕ ܐܬܟܢܫ ܫܘܒܚܐ ܕܡܪܘܬܐ ܡܝܦܪܩܝܐ ܘܐܩܩܝ ܐܡܝܕܝܐ ܐܦܣܩܘܦ̈ܐ ܘܐܬܬܩܢ ܬܫܥ ܣܝܢܐ ܘܫܠܛ ܒܗܘܢ ܝܙܕܓܪܕ ܘܫܒܩ ܠܗܘܢ ܠܟܠ ܡܕܝܢ̈ܬܗ ܘܫܠܚ ܠܗܘܢ ܟܬ̈ܒ̈ܐ ܕܢܗܘܘ ܡܫܬܡܥ̈ܝܢ ܠܟܠ ܥܡܡ̈ܐ ܘܠܟܠ ܠܫ̈ܢ̈ܐ ܘܠܟܠ ܐܡ̈ܘܡ̈ܐ ܕܒܝܕ ܫܘܠܛܢܗ ܗܘ ܕܢܗܘܘ ܡܫܬܡܥ̈ܝܢ ܠܟܠ ܡܠ̈ܐ ܕܐܡܪ ܘܕܢܥܒ̈ܕܘܢ ܟܠ ܡܕ ܕܦܩܕ ܘܐܦ ܒܟܠ ܐܬܪ̈ܐ ܕܐܬ̈ܝ ܠܗ ܫܘܠܛܢܗ

Per idem tempus (non quidem anno Græcorum 725. sed 731. ut ex infrà dicendis apparebit,) *celebrata fuit Synodus Persica, quæ fidem Nicænam statuit. Præfuerunt illi Synodo Maruthas Maipheractæ, & Jaballaha Catholicus Ctesiphontis. Habita verò fuit in ipsa urbe Ctesiphonte.* Ejusdem Synodi acta summatim describuntur in Collectione Arabica Canonum Synodalium Codice manuscripto 36. Tom. 2. Bibliothecæ Orientalis pag. 507. his verbis.

سوندوس يبلاها الجاثليق اجتمع فى الوقت الذى ورد فيه اقاقيوس اسقف امد للصلح بين المملكتين. وكان فيها عدة من المطارنة والاساقفة وفى الجملة هوشع مطران نصيبين. ولم تحدّد قانونًا سوى ان اجتمعن واتفقت على العمل بالقوانين المغربية وبما حدّده مار اسحق الجاثليق وماروثا اسقف ميافارقين وانها لا تخالف على ذلك. وطاعة الاب الكبير الجالس فى كرسى اسليق وقطيسفون وامتثال اوامره.

Synodus Jaballahæ Catholici coacta fuit, quum Acacius Amidæ Episcopus pro pace inter utrumque imperium concilianda advenit. Adfuere porrò in ea plures Metropolitæ & Episcopi, quos inter Hosee Nisibis Metropolita. Nullos autem Canones condidit, sed solùm in ea unanimi consensu decretum fuit, observandos esse Occidentalium Patrum Canones, & quidquid sanctus Isaacus Catholicus & Maruthas Majapharchinensis Episcopus definierunt, accuratè custodiendum nec ulla ratione violandum esse: præstandam præterea Patri magno super Seleuciæ & Ctesiphontis thronum sedenti obedientiam, ejusque præceptis obsequendum.

VI. Canones nullos condidit.

Amrus causam reddit, cur nulli in ea Synodo Canones conditi sint: Maane nimirùm, qui post Jaballaham sedem occupavit, id prohibente.

ويقال ان فى جملة من اجتمع لعمل القوانين مع يبلاها معنا مطران فارس. فاشار ان لا تعمل القوانين وكان فاضلا. فلم يلتفت عليه يبلاها. فسقط الجاثليق مغشيًا عليه ومات فجاه. وهموا الناس فى اجلاس معنا.

Ferunt, inquit, *ex Patribus ad condendos Canones cum Jaballaha congregatis Maanem Persidis Metropolitam fuisse virum præstantissimum, eundemque Jaballahæ suggessisse, ne Canones conderet. Quum autem Jaballaha Catholicus nullam ejus dictorum rationem haberet, apoplexia correptus interiit. Maanes itaque in locum ejus subrogatus fuit.* At quis & qualis fuerit Maanes iste, quem Amrus immeritis laudibus extollit, videbimus cap. sequenti.

VII. Ejus Acta ex Elia Damascено.

Elias Damascenus ejusdem Synodi gesta fusiùs prosequitur, ejusque celebrandæ occasionem Acacii Amidensis adventum fuisse scribit, nulla Maruthæ mentione facta.

فلما استناح اسحق الجاثليق صلواته تحفظنا جثلق بعده يبلاها ووجه يزدجرد الملك فى سنة تسع عشره من ملكه يبلاها الجاثليق الى ملك الروم ليعقد المواعيد والصلح بينهما. ففعل يبلاها ذلك وصلح الامر على يديه وبصلواته وسعيه. فلما كان فى سنة احدى وعشرين من ملك يزدجرد وجّه ملك الروم اليه اقاقيوس اسقف امد. فلما التقى يبلاها مع اقاقيوس بباب يزدجرد فى مدينة نهر سير: اجتمع اليهما مطارنة بلاد المشرق واساقفتها للتسليم على الجاثليق والنظر الى اقاقيوس فسلّموا عليهما وقضوا حقهما وقالوا للجاثليق بمحضر من اقاقيوس. اما اذا قدم اخوك اقاقيوس وجمعكما

الله هاهنا وحضركهنة مداين فارس الاطهار فقد ينبغى لك ان يحدث النظر فى السنن والقوانين التى وضعها الابا الذين اجتمعوا بالروم فى زمان بعد زمان ويجى ذكرها بمحضر منكما وتكتبها وتتفق عليها وتختمها بخواتمنا ليصلح المسيح لاخذنا بها وامتثالنا اياها امر بيعته ويرفع غبط الشعوب والاختلاف الذى لا يزل يعرض فيها بكيد الشيطان وحيله ويلزمها من تخلف بعدنا ويوثق ويحرم كل من خالفها وتعداها ولم يعمل بها الى ابد الدهر. فقال يبلاها. انا الاول من يجيب الى هذا التى سالتم ويوجب على نفسه العمل بتلك السنن ويحرم من يتعداها. فكتبوا جميع تلك السنن التى وضعت ببلاد الروم على ما وضعت عليه فى مدينة مدينة وزمان بعد زمان وتعاهدوا وتوافقوا على اسنانها والعمل بها وحرم من خالفها. واثبتوا اسماهم فيها وختموا الكتاب بخواتيمهم واخذ كل واحد منهم نسخته.

Isaaco, inquit, *Catholico, cujus preces nos custodiant, è vivis sublato, eam dignitatem obtinuit Jaballaha, qui anno Jezdegerdis undevigesimo ab eodem ad Imperatorem Romanorum pro pace legatus missus fuit. Quod & ille feliciter confecit, resque utriusque Imperii suis precibus atque prudentia egregiè composuit. Anno autem Jezdegerdis vigesimo primo ad eundem venit legatus Acacius Amidæ Episcopus, ab Imperatore Romanorum destinatus. Per eam occasionem accidit Jaballahæ cum Acacio in ipsa Jezdegerdis aula in urbe Nahar-Sira congressus & colloquium. Quumque ad salutandum Catholicum videndumque Acacium Orientis Metropolitæ & Episcopi illuc convenissent, eo officio perfuncti, Catholicum his verbis alloquuti sunt Acacio præsente. Quandoquidem hic frater tuus Acacius huc accessit, vosque ambos conjunxit Deus, & adsunt præterea Persicarum urbium sancti Sacerdotes; justum & æquum videtur, ut leges & Canones à Romanis Patribus variis temporibus atque in variis Synodis sancitos vobis præsentibus examinemus, postque accuratam discussionem eosdem approbemus, nostrisque chirographis subsignemus. Speramus enim fore, ut postquam eos susceperimus & ad eorum normam mores nostros exegerimus, Christus Ecclesiæ suæ res statumque componat, atque perturbationes dissidiaque populorum Diaboli astu suscitata compescat: ita ut posteri quoque nostri prædictos Canones observare teneantur, adjecto anathemate in perpetuum mansuro adversus omnes eorundem transgressores aut contemptores. Primus ego, respondit Jaballaha, quæ postulatis faciam, & prædictos Canones observandos amplectar, atque transgressores anathemati subjiciam. His dictis universos illos Canones in ditione Romanorum variis in locis atque temporibus editos descripserunt, communique suffragio approbatos, sibi in posterum observandos susceperunt, lata in transgressores excommunicationis sententia. Codicemque proprio sigillo & chirographo signarunt, singulis proprium exemplar inde descriptum secum auferentibus.* Hucusque Elias. Eo Canonum Codice, qui primum in Synodo Isaaci & Maruthæ, deinde in hac Jaballahæ descriptus approbatusque fuisse dicitur, utuntur hodieque Chaldæi, ejusdemque authenticum exemplar Syrorum sermone expressum, postea à Benattibo Abulpharagio, ab Amro, ab Elia Damasceno aliisque in Arabicam linguam translatum, multis interpolationibus infectum est, ut suo loco ostendam.

CA-

CAPUT IV.

Maanes Persa.

I. Maanes Edessenæ Persarum Scholæ alumnus, Hardaſciri primùm Episcopus, deinde Seleuciæ, demùm in Persidem relegatus.

MAANES genere Persa, Hardaſcirum urbem patriam habuit, & in ſchola Edeſſena ſub Rabulæ 1 Epiſcopatu ſocius fuit Acacii, Barſumæ, Abſotæ, Joannis, Michææ, Pauli, Abrahæ, Narſetis, Ezeliæ, Jazidadis, aliorumque, quos memorat Simeon Beth-Arſamenſis in Epiſtola de Barſuma Niſibeno deque hæreſi Neſtoriana per ipſum in Orientem invecta. In Perſidem circa annum Chriſti 415. regreſſus, quum patriæ Epiſcopatum per aliquot annos geſſiſſet, poſt Jaballahæ Catholici obitum anno Chriſti 420. Sedem Seleucienſem invaſit, ex qua paulò poſt exturbatus, Eccleſiam Hardaſcirenſem repetiit, ibique uſque ad tempora Pherozis Regis Perſarum vixit. Hæc ſummatim ex Beth-Arſamenſi & Barhebræo, quos laudavi tom. 1. p. 352. & tom. 2. pag. 402. Porrò Barhebræus hallucinatus fuiſſe mihi videtur, dum Maanem cum prædictis ſociis
2 ex Edeſſena 2 Perſarum Schola à Rabula ejectum ſcribit: nam Rabulas adversùs Neſtorii Theodorique ſectatores ita animari cœpit poſt annum 431. ut notavi Tom. 1. pag. 198. Maanes autem quum ſub Jezdegerde Epiſcopatum Seleuciæ poſt Jaballaham tenuerit, hoc eſt anno Chriſti 420., palàm fit, eum multis ante ſociorum expulſionem annis ex ea Schola & urbe diſceſſiſſe.

II. Sub Jezdegerde Sedem occupat, ac deponitur.

Geſta ejuſdem ex Amri interpolatore deſcripſi pag. cit. Eadem ex Amro accipe. معنا كان مطران فارس وكان ماهرًا بالسريانية والفارسية ونقل كتبًا كثيرة من السريانية الى الفارسية واعجب يزدجرد لما دخل عليه مع بيلاها. وبعد موت بيلاهما كما ذكرناه اختارته الجماعة وسالت صاحب جيش يزدجرد سوال الملك فى بابه فاجابها وخاطب الملك واعلمه انه فارسى ويصلح لخدمته فاسيم وظن الناس ان الامور تتجدّد على يديه. فلم يكن كما ظنّوا. ودخل يومًا الى يزدجرد ومعه جماعة من الابا. فلما بصر به ذكر هدم بيت النار وظهر اثار الغضب فى وجهه. فقال كما ان قيصر مسلّط فى مملكته ان يفعل ما احبّ هكذا انا. فاجابه نرسى القس ذلك مسلط على ان ياخذ الجزية والخراج فاما ان يلزم الناس الانتقال عن مذاهبهم فلا. فاغتاظ الملك وامر بقتله. فقال الجاثليق انما اجاب عن السوال. فخرقت ثياب معنا وقتل القس بعد ان عرض عليه الكفر فلم يفعل. ونفى معنا الى فارس. فاتصل بيزدجرد انه يدبر رعيته. فامر بحبسه. وبعد مدّة استنقذه بعض الروسا وخرج وجرم من تسمية جاثليقًا فى حياته وبعد موته.

Maanes Perſidis Metropolita fuit. Sy-

Barhebræus in tertia parte Chronici Syriaci, cujus narrationis ſummam exhibui Tomo 2. pagina citat. etſi in eo hallucinationis convincitur, quod operâ Xenajæ ſeù Philoxeni Mabugenſis id factum dicat, & ſimul à Rabula Epiſcopo Edeſſeno Perſicam Scholam extirpatam fuiſſe, & unàcum reliquis Maanem quoque inde ejectum: nam Scholares quidem Perſæ præter Maanem, qui jam inde diſceſſerat, ſub Rabula propter nefariam Theodori ac Neſtorii doctrinam exturbati ſunt, ſed Schola illa à Cyro, non à Rabula everſa eſt, ut ex auctoribus Cyri ferè æqualibus liquet, Theodoro ſcilicet Lectore & Simeone Beth-Arſamenſi. Xenajas autem Rabulæ temporibus necdum natus fuerat: Rabulas enim obiit anno 435.; ille verò Juſtini juſſu in exilium pulſus fuit anno 518. ut dixi tom. 2. pag. 19.

NOTÆ.

1 *Sub Rabulæ Epiſcopatu.* Rabulas Edeſſæ Epiſcopatum iniit anno Chriſti 412. obiit autem die 8. Auguſti anni 435. ut ex Chronico Edeſſeno obſervavi Tom. 1. pag. 197. 401. & 403.

2 *Ex Edeſſena Perſarum Schola.* Duplicem Perſarum ex Edeſſena Schola & urbe expulſionem fuiſſe, oſtenſum eſt Tom. 2. pag. 402. Alteram ſcilicet ſub Rabula Epiſcopo ac Theodoſio Imperatore circa annum Chriſti 431. Alteram ſub Cyro ac Zenone Imperatore circa annum Chriſti 489. De hac poſteriori loquuntur Theodorus Lector lib. 2., Simeon Beth-Arſamenſis in cit. Epiſtola de Neſtorianis, Dionyſius Patriarcha Jacobitarum, & auctor Chronici Edeſſeni ad annum prædictum. Priorem deſcribit

Syriaci atque Persici sermonis peritissimus, plures ex Syriaco libros in Persicum convertit. Jezdegerdi porrò innotescere cœpit, cujus etiam gratiam promeruit, quando ipsi unàcum Jaballaha Regem adire atque alloqui contigit. Jaballaha postea defuncto, ut suprà narravimus, eidem unanimi Ecclesiæ suffragio suffectus est, ejusdemque Ecclesiæ rogatu regius Archistrategus pro electi confirmatione intercessit, allegans eum genere Persam esse, regiisque negotiis non inutilem futurum. Quamobrem ordinatus est: existimatumque à multis, Christianorum rem ejus operà restitutum iri. At spei successus minimè respondit. Enimverò quum aliquando unàcum aliis Patribus Jezdegerdem Maanes adiisset, ut primùm hominem Rex conspexit, sacri Ignis ædem à Christianis eversam, vultu indignationem prodente, statim commemoravit, subdens: sibi utique in ditionibus suis negandum non esse quidquid in suis Cæsari liceret. Cui Narses Presbyter: At illi, respondit, licet tributa & vectigalia exigere; cogere verò mortales propriam religionem deserere, haudquaquam licet. Excanduit ad hæc verba Rex, & hominem extemplo jussit ad supplicium duci. Quum autem Maanes Presbyterum excusaturus suggessisset, nihil ab eo extra propositam quæstionem dictum, ejusdem vestes ignominiosè consciscæ fuere. Presbyter verò data optione si mallet vitam apostasia redimere, quum negasset id se facturum, interfectus est. Maanes autem in Persidem est relegatus. Et rursus quum Jezdegerdes illum Christianorum regimen haudquaquam reliquisse intellexisset, in carcerem rapi jussit: unde tamen quorundam Antistitum operâ eductus atque liberatus fuit. Hanc ob causam & vivus & mortuus Catholici titulo carere coactus est.

III. Idque uno eodemque anno, qui fuit Jezdegerdis postremus, & Christi 420.

Hæc Amrus. Ex quo liquet uno eodemque anno Maanem Ecclesiam Seleuciæ invasisse atque inde exturbatum fuisse: jussu nimirùm Jezdegerdis Persarum Regis, qui eodem anno, hoc est, Christi 420. interiit. Idem Amrus quum dicat Marabochtum sub Beheramo seù Vararane Jezdegerdis filio ac successore sedi illi impositum ac statim depositum, Dadjesum verò anno Græcorum 741. Christi 430. communi Episcoporum suffragio, annuente eodem Vararane electum fuisse; significat Sedem annos novem vacasse, nimirùm ab anno 421. ad annum 430. idque propter excitatam ab eodem Vararane in Christianos persecutionem, de qua Tom. 1. pag. 181.

IV. Causa depositionis Maanæ.

Cur autem Maanes depositus fuerit, veram causam dissimulat Amrus, obtruditque factam de Pyreo destructo mentionem & frigidum nescio quod Maanæ responsum, quo Jezdegerdes irritatus, hominem in Persidem relegaverit. Barhebræus scribit, *quum Nestoriano morbo laborare deprehensus fuisset*, eum damnatum ac depositum fuisse. Addere potuisset, quod *Theodori libros* è Græco in Syriacum sermonem converterat. Verùm anno Christi 420., quo Maanes simul intrusus & depositus fuit, Nestorius adhuc privatam in Syria vitam monachus agebat, nec dum suam hæresim publicaverat: de Theodori quoque scriptis nondum controversia nata fuerat in Oriente: eo enim anno, hoc est, Christi 420. Theodorus in vivis erat, ut liquet ex dictis tom. 1. pag. 400. & Rabulas Edessenus scripta Theodori Mopsvesteni ac Diodori Tarsensis exagitare cœpit post annum Christi 431. ut ostensum est eodem Tom. pag. 198. Veram itaque causam depositionis Maanæ censeo, quod illegitimè Sedem invaserit, subornatis scilicet Jezdegerdis, cui pergratus fuerat, ministris: id enim ægrè ferentes Episcopos, ad quos jus electionis spectabat, apud eundem Jezdegerdem curasse probabile est, ut inde exturbaretur; atque inter alios Acacium Amidensem, & Marutham Majapharchinensem, qui eodem anno cum Jaballaha Synodum celebraverant & Jezdegerdi ipsi non

minus quàm Maanes accepti erant, contrariam ſacris Canonibus iniqui hominis intruſionem nequaquam tuliſſe. Hoc pacto in ordinem redactum Maanem, imbibitum ex Theodori Diodorique libris venenum palàm poſtea, conjuncta præſertim cum Barſuma aliiſque in Schola Edeſſena olim ſociis opera, poſt annum Chriſti 431. Aſſyriis Perſiſque propinare cœpiſſe.

V. Libros Theodori Mopſveſteni è Græco Syriacos facit.

Locum Maanæ inter Scriptores ex Barhebræo tribuimus, qui eum refert Theodori Mopſveſteni commentaria in Schola Edeſſena è Græco in Syriacum convertiſſe, & ex ea librorum interpretatione magnam ſibi apud Perſas doctrinæ famam comparaſſe. Ibam quoque Edeſſenum Epiſcopum, quum adhuc ſub Rabula Presbyterum ageret, nonnullos ejuſdem Theodori libros Syriacè vertiſſe, eoſque per omnem Orientem diſſeminaſſe, teſtantur Presbyteri Ibæ ipſius accuſatores in Actis Concilii Chalcedonenſis. Teſtantur & Simeon Beth-Arſamenſis in epiſtola de Neſtorianis, cujus verba tom. 1. pag. 350. deſcripſi, & Sobenſis in Catalogo pag. 85. de Iba, Cumi, & Probo. Auctor denique Catalogi Patriarcharum Chaldæorum ad calcem laudatæ Simeonis Epiſtolæ, non uni Maanæ verſionem commentariorum Theodori adſcribit, ſed aliis etiam Edeſſenæ Scholæ ſociis, de quibus hæc notat. ܗܘ̈ܠܝ ܘܟܬ̈ܒܗ̈ ܕܡܢ ܒܝܬ ܐܘܠܦܢ ܕܐܘܪܗܝ ܕܐܬܪܓܡ ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܘܐܬܦܫܛ ܒܟܠ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܡܙܪܚ ܫܡܫܐ ܘܐܬܩܪܝ ܠܗ̈ܘ̈ܠܝ ܡܪ̈ܝ ܕܪ̈ܫܐ ܕܐܝܬ ܒܗ̈ܘ̈ܢ ܡܠ̈ܦܢܐ ܕܐܝܟ ܗ̈ܘ̈ܠܝ ܕܐܬܦܫܛ ܒܟܠ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܡܙܪܚ ܫܡܫܐ ܘܐܬܩܪܝ ܠܗ̈ܘ̈ܠܝ ܡܪ̈ܝ ܕܪ̈ܫܐ ܕܐܝܬ ܒܗ̈ܘ̈ܢ ܡܠ̈ܦܢܐ ܕܐܝܟ

Hi unàcum Barſuma ex Schola Edeſſena à Rabula Edeſſæ Epiſcopo ejecti, ſecum tulerunt ediderunt que libros impii Neſtorii ac Theodori diebus Pherozis Regis. Sed manifeſta eſt in hac narratione contradictio. Nam Rabulas quidem anno Chriſti 435. in vivis eſſe deſiit; Pherozes autem regnum Perſarum ante annum 462. non iniit. Prætereà Maanes, ut ſuprà vidimus, anno 420. Epiſcopus jam erat, quo tamen Neſtorii hæreſis nequaquam publicata fuerat, quinimò Neſtorius ipſe Conſtantinopolitanam Eccleſiam non ante annum 428. adminiſtrare cœpit. Dicendum eſt itaque, auctorem paucis verbis, non tamen ſervato temporum ordine, tria illorum hæreticorum facinora perſtringere voluiſſe: primum, quod ſub Rabula Edeſſeno nonnulli ipſorum anno Chriſti 415. alii verò circa annum 430. ejecti fuerint: alterum, quod in Aſſyriam & Perſidem regreſſi, Diodori, Theodori ac Neſtorii libros erroreſque poſt annum 431. propagarint: tertium denique, quod ſub Pheroze rege poſt annum 480. conciliabulum Barſumas cum iis qui ſuperſtites erant, habuerit, in quo palàm ab Eccleſia Catholica, Neſtorianis adhærentes, defecere.

CAPUT V.

Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

I. Acacius Babuæi ſucceſſor, & affinis.

POſtquam Babuæus, qui Dadjeſum anno Chriſti 465. exceperat, Barſumæ Niſibeni inſidiis anno Epiſcopatus vigeſimo, Chriſti 485. è medio ſublatus fuit; Acacius ejuſdem affinis communibus electorum ſuffragiis eodem anno in Synodo Seleuciæ eſt ordinatus: quumque annos quinque ſedilſet, obiit anno Chriſti 489. de quo hæc Amri interpolator ſcribit.

اقاق شيخًا خيّرًا فاضلًا وهو قرابة بـابوى وكان بالرها . ولما صار بابوى فطركًا استدعاه وجعلـه ملفانًا اى معلمًا بالمداين . ولما استشهد بـابوى اختير فاسيم بالمداين وهو لابـس بيرون اخضـر

سبنة

ditamentum illud ad Trisagium hymnum, Qui crucifixus es pro nobis, invenerunt. Quum autem Acacius obiisset, in Hirta conditus fuit anno septimo supra octingentesimum.

II. Quot annis sedit: & quo anno obiit.

Amrus Modainæ sepultum Acacium scribit, eumque annos quindecim sediſſe. واستناج مار اقاق ودفن بالمداين وكانت مدته خمس عشر سنة.

Mortuus est, inquit, *sanctus Acacius, & Modainæ* (hoc est, Seleuciæ) *conditus, quum annos quindecim sedisset*. Unde, quum Episcopatum Acacius anno Christi 485. iniit, sequeretur, ipsum obiisse anno 499. vel 500. quod tamen iis repugnat, quæ Amrus ipse de eodem Acacio legatione Pherozis Persarum Regis ad Zenonem Imperatorem perfuncto narrat. Nam Pherozes juxta Pagium anno Christi 481. obiit: vel certè ultra annum 488. vitam minimè produxit, ut ex eo probatur, quod Obolam seu Balascem Persici Imperii successorem habuit, quem annos quatuor regnasse testatur Agathias lib. 4. eique succesſisse Cavadem postremo Zenonis anno, hoc est, Christi 491. ineunte, affirmat Josue Stylites illius temporis scriptor, cujus verba retuli tom. 1. p. 265. Anno autem secundo Obolæ seù Balascis Regis, hoc est, Christi 489. Babæum Acacio succesſisse & Synodum habuisse, omnia Nestorianorum monumenta clamant. Eo igitur anno Acacium deceſſisse oportet, quum sedisset annos quinque, non quindecim, ut vult Amrus, nec undecim, ut Amri ejusdem interpolator affirmat. At inquies Zacharias Rhetor Tom. 1. pag. 57. citatus scribit, *bellum Persarum cum Hunnis sub Pheroze rege commissum anno Anastasii Imperatoris decimo tertio, in quo Pherozes ipse periit, & Cavades in locum ejus substitutus, in fines Romanorum invasit*; adeoque quum Anastasius imperium anno Christi 491. inierit, in annum 503. interitus Pherozis ex Zachariæ sententia conferendus erit. Sed obscurus ille

سنة سنة وتسعين وسبعماية يونانية ودبّر احسن تدبير وقاوم المجوس وناظرهم فى دينهم. فاذوه وحبسوه مدة من الزمان. واراد فيروز ملك الفرس ان يردّ جواب زينون ملك الروم فى امر الصلح والمهادنة. فارسل اقاق الفطرك ومعه هدايا جليلة القدر. لانه كان عالمًا ماموًا متكلما وحضر عند زينون ملك الروم وقبله احسن قبول وساله ان يردّ الاساقفة الذين كان نفاهم. وعمل ميمرًا على الامانة كشف فيه عن من يعتقد جوهرًا واحدًا فى المسيح وثلثة ميامر اخر فى الصوم. وشهد له الروم والفرس بالسنة والخيرية. وفى ايامه مات برصوما مطران نصيبين. وفى ايامه كان مار نرسى الملفان واليشع مطران نصيبين. وفى زمانه زادوا السيريانية فى

هُنْمَا وَاهْلَكَهُ سُكْفَ.

واستناج اقاق ودفن بالحيرة سنة سبعة وثمانماية.

Acacius senex bonus, pius, Babuæi consanguineus, ab eodem simul ac Patriarchatum iniit, ab urbe Edessa accitus fuit, & in urbe Modaina Doctor & magister creatus: eidemque Babuæo ob Christianæ fidei testimonium interfecto, suffectus fuit, & in urbe Modaina consecratus, viridi amictus pallio, anno Græcorum nonagesimo sexto supra septingentesimum. Hic porrò Ecclesiam optimè gubernavit; & quoniam Magis restitit ipsorumque religionem oppugnavit, ab iisdem vexatus & in carcerem conjectus est: unde postremum Rege Persarum Pheroze jubente eductus fuit. Quum enim legatum ad Zenonem Romanorum Imperatorem pro pace quæreret, Acacium Patriarcham ad eam legationem maximè idoneum arbitratus, illum cum magnificis donis allegavit. Erat quippe vir doctus, eruditus, & disertus. Quamobrem à Zenone benè exceptus est, quem & rogavit, ut Episcopos exules revocaret. Orationem de fide composuit adversùs eos, qui unam in Christo substantiam credunt, tresque alias orationes de Jejunio. Romanis Persisque ejus prudentiam atque probitatem laudantibus. Ejusdem tempore Barsumas Nisibis Metropolita decessit, atque Severiani ad-

Zachariæ locus *de Amidæ expugnatione*, quæ prædicto anno Chriſti quingenteſimo tertio Anaſtaſii 13. contigit, intelligendus eſt, ut ex contextu liquet; non de morte Pherozis, aut initio regni Cavadis, ut verba ſignificare videntur. Certum enim eſt, Cavadem regnum iniiſſe eodem anno quo Zeno Anaſtaſii præceſſor deceſſit, ut ait Joſue Stylites cit. tom. 2. pag. 265. *Cavades regno potitus, legatos cum ingenti elephante ad Zenonem mittit, poſtulans pactam auri ſummam ſibi tranſmitti. Sed quum illi Antiochiam perveniſſent, comperiſſentque Zenone defuncto Anaſtaſium Romani Imperii gubernacula ſuſcepiſſe, monent Cavadem de novi Imperatoris inauguratione.* Atque adeo annus Anaſtaſii decimus tertius non ad Pherozem, qui dudum obierat, ſed ad Cavadem, qui poſt Balaſcem Pherozis ſucceſſorem regnum Perſicum adminiſtrabat, referendus eſt, ut ſequentia verba indicant, *Cavades in locum ejus ſubſtitutus, in fines Romanorum invaſit*: non enim primo regni ſui anno Cavades Amidam, de qua ibi ſermo eſt, obſedit, ſed decimo tertio, qui idem Anaſtaſii Imperatoris tertius decimus erat.

III. Neſtoriani erroris accuſatur.

Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum ad calcem Epiſtolæ Simeonis Beth-Arſamenſis de Neſtorianæ hæreſeos primordiis, Barſumam Niſibenum refert Acacio vim intuliſſe, donec eum ad ſuſcipiendum Neſtorianum errorem compulit.

ܘܡܢ ܗܝ ܕܙܒܢܐ ܠܐ ܫܒܩ ܐܘ ܗܘܐ : ܐܝܟ
ܕܡܬܩܛܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܒܝܬ ܐܪܫܡ ܐܬܩܪܒ ܠܡܠܟܐ
ܐܟܩܝܣ ܒܕܠ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܒܕܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ
ܘܐܬܩܛܠ ܘܐܬܬܟܠ ܒܗ ܐܟܩܝܣ ܕܢܗܘܐ ܠܗ
ܒܕܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܘܐܬܩܛܠ ܘܐܬܬܟܠ ܒܗ
ܐܟܩܝܣ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܒܕܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ
ܘܐܬܩܛܠ ܘܐܬܬܟܠ ܒܗ ܐܟܩܝܣ ܕܢܗܘܐ ܠܗ
ܒܕܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܘܐܬܩܛܠ ܘܐܬܬܟܠ ܒܗ

Poſtquam, inquit, *Babuæus martyrio coronatus eſt, in ejus locum ſubrogatus fuit Acacius fidelium Catholicus, quem Barſumas vexare non deſiit, donec eum in ſuam ſententiam pertraxit. Exinde verò cæperunt Catholici* (ideſt Primates Seleuciæ) *in regione Perſarum Neſtorianam hæreſim profiteri.*

Eadem habet Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. in Vita ejuſdem Acacii, & addit Barſumæ Niſibeni & Maanæ Perſæ vexationibus Neſtorianam hæreſim profiteri compulſum fuiſſe. ܘܡܢ ܗܝ ܕܙܒܢܐ ܠܐ ܫܒܩ ܐܘ ܗܘܐ : ܐܝܟ
ܕܡܬܩܛܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܒܝܬ ܐܪܫܡ ܐܬܩܪܒ ܠܡܠܟܐ
ܐܟܩܝܣ ܒܕܠ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܒܕܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ
ܘܐܬܩܛܠ ܘܐܬܬܟܠ ܒܗ ܐܟܩܝܣ ܕܢܗܘܐ ܠܗ
ܒܕܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܘܐܬܩܛܠ ܘܐܬܬܟܠ ܒܗ
ܐܟܩܝܣ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܒܕܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ
ܘܐܬܩܛܠ ܘܐܬܬܟܠ ܒܗ ܐܟܩܝܣ ܕܢܗܘܐ ܠܗ
ܒܕܠ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܘܐܬܩܛܠ ܘܐܬܬܟܠ ܒܗ

Tùm Epiſcopi, inquit, *quos Barſumæ terror in fugam converterat, Seleuciam congregati* (poſtquam ſcilicet Babuæus interfectus fuerat,) *Catholicum ſibi Acacium nomine ordinarunt. Quod quum Barſumas Niſibis & Maanes Perſidis* Epiſcopi *accepiſſent, miſſis ad Acacium literis comminati ſunt, niſi ad eorum ſententiam accederet, illum ſe interfecturos, quemadmodum & ejus præceſſorem è medio ſuſtulerant. Is igitur timore correptus, eorum quidem placitis adhæſit: maximè verò propter vetus fermentum, quod ipſi inerat. Socius enim fuerat ejuſdem Barſumæ atque Maanæ Narſetiſque in Schola Edeſſena, indeque cum ipſis fugerat. Quamobrem non multo labore opus fuit, ut iis conſentiret.*

Ve-

IV. An Maanes Acacii ſocius fuerit in Schola Edeſſena, eumque ad hæreſim Neſtorii amplectendam adegerit.

Verùm quod à Barhebræo de Maane dicitur, haudquaquam probare poſſum, quum ille ante annum Chriſti 420. Metropolita Perſidis fuerit; eo verò anno, ut ſuprà dictum eſt, ex Epiſcopatu Seleuciæ, quem invaſerat, dejectus ſit: adeoque uſque ad annum 485. quo Acacius dignitatem Catholici iniit, vitam ipſum produxiſſe vix credibile videatur. Prætereà Maanæ, Barſumæ, Narſetis & Acacii ex Edeſſena Schola expulſio non uno eodemque tempore contigit, ut idem Barhebræus aſſerit, ſed planè diverſo: nam Acacium Amrus teſtatur in Schola Edeſſena commoratum fuiſſe uſque ad initium Epiſcopatus Babuæi, qui illum in Aſſyriam arceſſitum, Seleucienſis Scholæ magiſtrum inſtituit: Babuæus autem anno Chriſti 465. epiſcopatum iniit, hoc eſt quadrageſimo quinto anno poſtquam Maanes depoſitus fuerat, & trigeſimo quinto poſtquam Barſumas Niſibenam Eccleſiam occupaverat: hic enim Metropolita Niſibenus ordinatus eſt anno 435. Maanes verò è Seleucienſi throno dejectus an. 420. ut ex Syrorum monumentis conſtat. Non igitur unàcum Maane & Barſuma contingere potuit Acacii expulſio, etſi eos habere potuit in illa Schola ſocios, adoleſcentulus nimirùm adultos, puer viros. Quid enim obſtat, quo minus Acacius puer Edeſſam ſtudiorum cauſa miſſus fuerit circa annum Chriſti 412. ibique emenſo ſtudiorum curriculo magiſtrum gentilium ſuorum egerit uſque ad annum 465. quo ab affini Babuæo Catholico in patriam revocatus eſt: eoque temporis ſpatio, quo Edeſſæ morabatur, Barſumam, Maanem, Narſetem alioſque ſocios habuerit? Nihil enimvero probabilius eſſe poteſt; ſi Simeoni Beth-Arſamenſi, ſi Amro, ſi Barhebræo fides adhibenda eſt, qui in hoc ſibi conſentiunt, dum ſcribunt, illos omnes in ea Schola ſocios fuiſſe.

V. Acacius Barſumæ infeſtus juxtà Scriptores ipſos Neſtorianos.

Item quod de Acacio Scriptores Syri tùm Neſtoriani, tùm Jacobitæ tradunt, *eum* ſcilicet *Barſumæ vexationibus compulſum fuiſſe Neſtorianam hæreſim amplecti*, non video, quomodo cum iis cohærcat, quæ ab utriuſque ſectæ hiſtoricis de Acacio & Barſuma narrantur. Nam ex Neſtorianis quidem Amrus res ab Acacio ante epiſcopatum geſtas his verbis refert: اقاق قريب لبابويه الجاثليق وتعلم مع برصوما فى اسكول الرها وكان فاضلا ولما وقعت المشاجرة بين بابويه وبين برصوما خرج من الرها وصار الى المداين وبقى فيها ملفانا مدة ايام بابويه ونقض رسالة لبرصوما.

Acacius Babuæo Catholico affinitate conjunctus, in Schola Edeſſena unàcum Barſuma literis vacavit, ſpectatæ vir probitatis. Quum autem Babuæum inter & Barſumam contentio orta fuiſſet, urbe Edeſſa excedens, Modainam petiit, ibique magiſtri munus cunctis Babuæi diebus exertuit, & Barſumæ epiſtolam acriter oppugnavit. Quum autem Catholici dignitatem obtinuit, ſcribit eum inter & Barſumam graviſſimas ſimultates interceſſiſſe. واختير للجثلقة وعقدت له بالمداين على الرسم بالاجتماع عليه وقاوم المجوس وحبسوة الخ وبرصوما قرف اقاق بالزنا والفجور وذلك زاد على اقاق فجمع جمعا من الاساقفة والمومنين وادخلهم مخدعا كرها واكشف سوته واراهم واذا عضو التناسل منه لا يكون مثل النواه فتحيروا وعلموا يقينا براه ساحته مما حكى عنه. وعلم ذلك برصوما وخجل الخ.

In Catholicum, inquit, *communibus ſuffragiis electus, Modainæ de more conſecratus eſt: & Magos oppugnavit, qui ut in carcerem detruderetur, egerunt &c. Barſumas autem Acacium fornicationis & ſtupri accuſavit. Quod quum Acacius tolerare non poſſet, Epiſcoporum & fidelium coacto conventu, in conclave quoddam intrare coëgit univerſos: ubi nudato corpore, virilibus membris carere ſe demonſtravit, calumniaſque in ipſum conjectas palam convicit. Id quum Barſumas reſciviſſet, facti eum pœnituit*

tuit puduitque. Poſtquam verò ex legatione Regis Perſarum ad Romanorum Imperatorem rediiſſet, teſtatur eum Barſumæ depoſitionem cogitaſſe: وعاد اقـــاق من ابلد الروم على ان يقثرس برصوما مطران نصيبين لان الابا والقطرك ببلاد الروم ولاساقفة خاطبوه وقالوا لم امسكت عن برصوما لما سعى ببطركـــه حتى قتل فوعدهم بالكشف. فلما استقر بالمداين وافق ذلك موت برصوما فامسك وكان عذره عنـــد فطرك الروم اننا فى سلطان من لا يطلق لنا الانتصاف منه. *Acacius* (verba ſunt Amri) *ex Romanorum ditione reverſus, Barſumæ Metropolitæ Niſibeni depoſitionem meditabatur: nam Patres, & Patriarcha, & Epiſcopi Romani Imperii illum incuſaverant, quod Barſumæ faveret, qui in ſuum Patriarcham* (Babuæum) *conſpiraverat, ejuſque necem procuraverat: quibus pollicitus eſt, ſe in hoc factum ſeverè inquiſiturum. Nihilominus quum Modainam ingreſſus eſt, accepto de Barſumæ obitu nuncio, ſibi ab eo judicio abſtinendum cenſuit; & Patriarchæ Romanorum reſpondit, ſe ſub ejus Domini imperio vivere, qui à Barſuma pœnam exigere non permitteret.* Denique in Vita Babæi, qui Acacio ſucceſſit, diſertè affirmat, Barſumam ab Acacio excommunicatum fuiſſe, eamque excommunicationem poſt utriuſque, hoc eſt Barſumæ & Acacii obitum, à Babæo in pſeudo-Synodo tandem abrogatam. Verba Amri deſcripſi tom. 2. pag. 408. Conſtat itaque ex Amro Acacium nequaquam Barſumæ ſuggeſtionibus ceſſiſſe, ſed eum potiùs anathematizaſſe, ejuſque depoſitionem cogitaſſe, & ad exitum perducturum fuiſſe, niſi ille morte præreptus fuiſſet.

VI. Idem ex Jacobitis probatur.

Amro Barhebræus conſonat, Neſtoriano hiſtorico Scriptor Jacobita. Acacium enim refert, quum legatione Pherozis Perſarum Regis apud Zenonem Imperatorem fungeretur, ab Epiſcopis Occidentalibus reprehenſum, quod Barſumæ Niſibeni viri ſacrilegi & Babuæi interfectoris ſcelera diſſimularet, & quod Neſtorianam hæreſim foveret; reſpondiſſe, in Barſumam quidem, ubi in Perſidem rediiſſet, ſententiam depoſitionis illico ſe laturum; à Neſtoriana verò hæreſi alienum ſe eſſe, neque quis aut qualis fuerit Neſtorius, ſe noſſe: quum autem in Perſidem regreſſus fuiſſet; reperiſſe Barſumam jamdiu è vivis ſublatum.

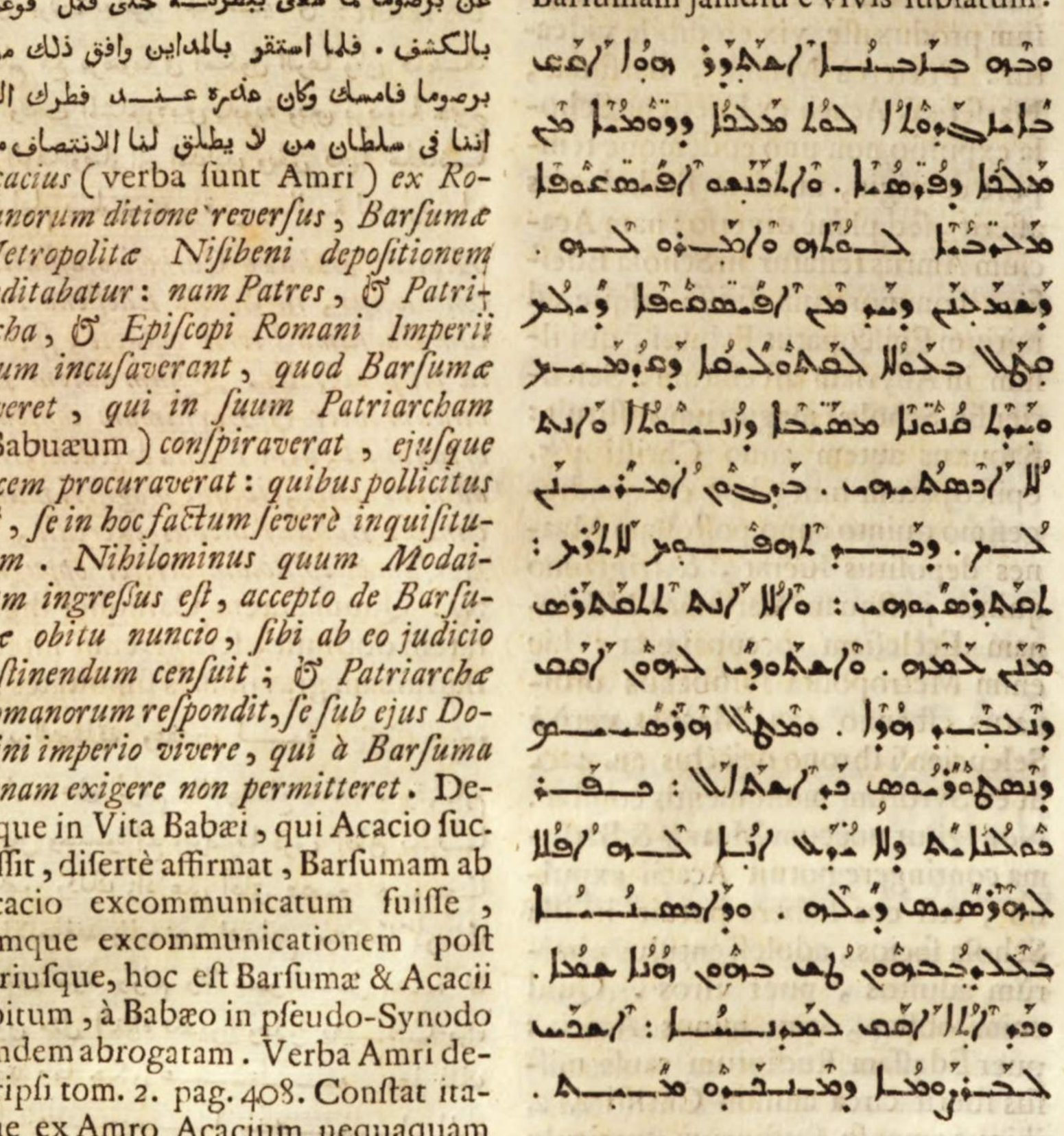

Per idem, inquit, *tempus* (quo ſcilicet Barſumas Niſibenus tamquam ferus aper eccleſiam Dei devaſtabat) *quum Acacius à Rege Perſarum ad Imperatorem Romanorum allegatus fuiſſet, convenientes eum Epiſcopi Occidentales, dixerunt: Accepimus, quemdam ex tuis Epiſcopis præceſſori tuo Catholico necem iniquè intuliſſe; impuros item fornicationis canones innovaſſe, quin à te reprehenderetur. Tibi itaque indicimus, ut quum ad patriam tuam redieris, hominem gradu deiicias: alioquin unàcum illo à no-*

nobis deiicieris. Pollicitus est eis Acacius, se dictis eorum obtemperaturum. Quumque de hæresi Nestorii interrogatus fuisset, negavit omnino, sibi neque hominem illum, neque ejus hæresim compertam esse: Xenajam 1 *ipsorum inimicum illud nomen ipsis affinxisse. Quum autem Acacius in Orientem regressus fuisset, reperit Barsumam jamdiu interiisse.*

Si itaque Acacius à Nestorii erroribus alienum se, Barhebræo teste, coram Patribus Græcis professus est: si Barsumam, ut Amrus scribit, excommunicavit: si denique eundem ab episcopali etiam dignitate deiicere meditabatur, dejecissetque, nisi illum mortuum reperisset; non igitur stare potest, quod ab auctoribus Jacobitis affirmatur, Acacium nempe à Barsuma ad amplectendum Nestorianum dogma impulsum fuisse.

VII. Nestorianorũ mendacium de apostasia Acacii.

Nestorianorum fraude doloque malo id factum suspicor, gestaque Acacii aliter narrari ac contigere. Nam ex supra dictis liquet, Acacium Barsumæ usque ad obitum infensum fuisse, hæresimque Nestorii ab eodem Barsuma propagatam in publico Patrum Græcorum conventu detestatum. Acacio tamen Scriptores Nestorianos tribuisse existimo, quæ ejus diebus ab impio Barsuma gesta sunt: ut ejus scilicet nomine auctoritatem impuris illius apostatæ canonibus conciliarent. Hinc Synodus illa, quam Barsumam habuisse certum est, Acacii nomen in Synodicis ejus sectæ libris præfert, ut mox dicam. Hinc etiam Amrus Acacium cum Barsuma, & Nisibenos etiam cum impio suo Antistite reconciliatos scribit, inquiens: وانصلحت الحال بينه وبين اقاق . وانفذ فيروز الملك اقاق برسالة الى ملك الروم واجتاز بنصيبين وصحبه برصوما ومضيا فاكرمهما الملك واعترض امانتهما ورضى بهما والابا. ولما عاد اقاق الى نصيبين ضج اهلها من برصوما وعدّوا مساويه. وخاف برصوما منه. فقال لا اكافيك على شى فعلته. فقال لهم اقاق احضروني خيرًا منه لاصرفه. فهذا بلد لا يحتمل ان يبقا بلا رئيس واصلح بينهم.

Postquam sibi mutuo reconciliati fuere Barsumas & Acacius, hic à Pheroze rege ad Romanorum Imperatorem cum Epistola allegatus fuit. Quumque per urbem Nisibin iter cepisset, eidem se viæ comitem adjunxit Barsumas, & ambo ad Imperatorem profecti sunt, à quo perhonorificè excepti, fidem suam exposuerunt, & ab ipso atque à Patribus approbata est. Quum verò Nisibin reversus fuisset Acacius, populus in Barsumam tumultuari cœpit, ejus scelera exaggerans. Quum autem Barsumas Acacium timeret; non ego, inquit Acacius, à te quam actibus tuis commeruisti, pœnam repetam. Tùm ad populum conversus: afferte, ait, mihi virum isto meliorem, ut hunc abire hinc jubeam. Est enim hæc regio, quæ Præsule carere non potest. Et per hunc modum populum cum suo Episcopo reconciliavit. Sed nugæ hæ sunt, commentaque ad excusandum impium Barsumam excogitata. Nam primum tam ex Barhebræo, quàm ex Amro locis suprà citatis constat, Acacium solum legatione Regis Persarum ad Romanorum Imperatorem functum fuisse, nullumque in ea locum Barsumam habuisse. Deinde si præsens cum Acacio Barsumas fuisset, ipsum utique Occidentales Episcopi videntem audientemque damnassent, non autem Acacio præcepissent, ut quum in Orientem rediisset, in hominem

NOTA.

1 *Xenajam*. Beth-Arsamensis in epist. de Nestorianis, quam tom. 1. publicavi, Xenajam iis accenset, qui in Assyria ac Perside conatibus Ibæ, Barsumæ Nisibeni sociorumque Nestorianæ hæresi faventium fortiter restitit. Sed quum ille nullum discrimen Catholicos inter duarum naturarum, & hæreticos duarum personarum assertores agnosceret, eoque nomine solis Monophysitis & Petro Cnapheo inprimis Antiochenæ Sedis invasori, à quo Episcopus Mabugensis seu Hierapolitanus ordinatus fuit, placeret; merito conqueritur Acacius, ab ipso nomen Nestorianum Chaldæis & Assyriis adhuc Orthodoxis duarum naturarum uniusque Christi personæ assertoribus affictum fuisse.

minem tot ſcelerum reum inquireret: neque ejus fidem præſentis, ut hìc Amrus mentitur, approbaſſent, quem Neſtorianis erroribus infectum perditiſſimiſque moribus imbutum noverant. Demum poſtquam ex ea legatione rediit Acacius, eodem Amro teſte loco ſuprà citato, Barſumam reperit jamdiu interiiſſe. Falſum eſt itaque, quod hìc narrat de pace Barſumam inter & Niſibenum populum, operâ Acacii ex ea legatione revertentis, inita.

Nec minus falſum eſt, quod idem Amrus ſubjungit, de Acacio, Barſuma, Narſete, ac Theodulo diſſerens: *Quum Acacius* (textum Arabicum deſcripſi ſuprà pag. 70.) *in Romanorum ditionem veniſſet, convenit aliquando unacum Barſuma, Narſete, & Theodulo &c.* Nam Barſumas & Narſes Niſibi erant, quando Acacius ad Romanorum ditionem miſſus fuit: adeoque eos convenire non potuit in Romanorum ditione, quos Niſibi in urbe Perſis ſubjecta reliquerat. Adeo hujus Scriptoris fides in iis quæ ad ſectæ Neſtorianæ primordia ſpectant, vacillat, ut ſibi ipſi paſſim repugnet.

VIII.
Item de Jacobo Sarugenſi, deque Severo, & Jacobo altero Baradæo.

Repugnat etiam veritati quod idem Amrus hoc loco de Monophyſitarum primipilis Severo & Jacobo Baradæo narrat, quibus & Jacobum Sarugenſem per ſummam injuriam adjungit. Ejus verba, etſi pleraque veritati minus conſona, ſubdam: in deſerto quippe arentique ſolo lutulentam frequenter aquam bibere cogimur. وفى هذا الايام انتشر اصحاب ساورى ويعقوب بالمشرق وعمل قوانينا وقوى امره يجلوس انسطوس الملك لانه كان على مذهبه وزاد فى قديشا الغير مايت مصلوب من اجلنا وشغب الناس على انسطوس الملك فى نسب الله الى ذلك وخرج عليه صاحب جيشه وكان صحيح الامانة واستصفح مدة وعاود. وبقى جماعة من الديرانيين والاساقفة معاونة لساورى وكان ساورى اقام فى دير بناه قوم من اصحاب اوطاخى وكانوا لا يقبلون العماذ الا فيه لانهم اعتقدوا ان الامانة فسدت باعتقاد الجوهريين فى المسيح على

مما قرره جمع قلكيدونية. ولما دنت رئيس هذا الدير الوفاه حاروا وقالوا ممن نقبل الكهنوت بعدك. فاعطاهم معفره وقال اتركوه على راس المسام. فقطعوا يده وجعلوها مع المعفر واقام ساورى فى هذا الدير وراى اساقفة هذا المذهب نصرة له. فجعلوه فطركا على انطاكية وجمع ساورى اساقفته وحرم من قال بالجوهريين واستعان بانسطوس الملك وكتب الى البلاد والى فارس بمقالته. ويعقوب السروجى كان قديما صحيح الامانة وتربى مع برصوما فى اسكول الرها. فلما راى ميل الملك الى ساورى قال بمقالته ونصرها وعمل ميامره واثبت المسيح جوهر واحد وان الالام حل بجوهر اللاهوت. وطلب فيروز الملك اليعاقبة وقتلهم وقتل منهم بتكريت خلق وتمجس الباقون. ويعقوب البرادعى هرب بان لبس بردعة على شكل المتصوفين ومضى الى سروج واسام ثم لحو ثمنين الف قس وشماس. ويقال ان فيروز الملك ظفر منهم بعد ذلك بقوم يلبسون الحديد فتنكر لباسهم وقتلهم وقتل من اليعاقبة فى شرقى الموصل خلق.

Per eam tempeſtatem Severi & Jacobi gregales per Orientem ſeſe circumfudere, novique canones conditi ſunt Anaſtaſii Imperatoris favore, qui Severi hæreſim tenebat: additumque fuit Triſagio, Sanctus immortalis qui crucifixus es pro nobis. Quæ res populum adversùs Anaſtaſium vehementer concitavit, ut qui mortalem Deum faceret. Quumque ejuſdem Archiſtrategus in eum arma moviſſet, factum excuſavit & veniam petiit: poſteà tamen errorem reſumpſit, conſentientibus & faventibus Severo non paucis ex utroque ordine monachorum & Epiſcoporum. Is porrò in quodam cœnobio ab Eutychianis ædificato commoratus fuerat, in quo illius hæreſis ſectatores baptiſmum ſuſcipere ſolebant, aientes, orthodoxam fidem ubique terrarum defeciſſe illorum fraude & perfidia qui duas in Chriſto ſubſtantias ſecundùm decreta Calchedonenſis Concilii affirmabant. Quum verò prædicti cœnobii præfectus propediem moriturus crederetur, ſectarii deli-

deliberare cœperunt, rogaruntque morientem antistitem, à quonam hominum sacros ordines ipsos deinceps suscipere oporteret. Quibus tradito pallio: hoc, respondit, super caput ordinandi imponite. Illi itaque demortui antistitis resectam manum unàcum pallio, Severi capiti superimposuerunt: eoque pacto Severus in illo monasterio antistes factus, deinde ab Episcopis illius erroris fautoribus, magnum suæ sectæ columen in eo reperisse se sibi gratulantibus, Patriarcha Antiochenus est renunciatus. Porrò Severus convocatis ad Synodum suæ factionis Episcopis, duarum in Christo substantiarum assertores condemnavit, Anastasio Imperatore novo dogmati suffragante: & pro erroris defensione tùm ad provincias Romanæ ditioni subjectas, tùm etiam ad Persidis incolas literas dedit. Et Jacobus Sarugensis olim quidem orthodoxus fuerat, & in Scbola Edessena unàcum Barsuma eruditus: at postea Imperatorem Severo favere intelligens, ejus errorem amplexus est, scriptisque sermonibus unam Christo inesse substantiam, & Divinitatem passam fuisse affirmavit. Pherozes verò Persarum Rex Jacobitas acriter est insectatus, & ex illis bene multos Tagriti necavit, reliquis in Magorum sectam commigrantibus. In ea persecutione Jacobus Baradæus fuga mortem evasit, stragulo[1] *laneo indutus Sophæorum more, Sarugum urbem profugit: ubi octoginta millia Presbyterorum & Diaconorum ordinavit. Ferunt autem Pherozem regem quum comperisset Jacobitarum quosdam ferreis thoracibus uti, simulato hujusmodi habitu indutum eos deprehendisse, pluresque eorum interfici jussisse: sed & ex iisdem Jacobitis non paucos in locis Orientalibus urbis Mosulensis ultimo supplicio affeciſse.* Hæc ille: Addit in Vita Silæ, qui secundus post Acacium Seleucienſi Eccleſiæ prefuit, de rebus Monophyſitarum ſic differens. وكان اقاق الجاثليق حرم اقفيس فطرك القسطنطينية لما زاغ عن مذهب الحق ومال الى مذهب الملك وملك بعده يوسطوس الملك على الروم واظهر الامانة والاقرار بالجوهرين وفى ايامه اجتمع ماية وثلثة واربعين اسقفًا وحرموا ساورى وشيعته وجميع من يقول بجوهر واحد واخرج المخالفين والهراطقة من ارض الروم وكان فى ايامه انقطع المطر والثلج والجراد مدة. واجتمع مع يوحنا فطرك اورشليم ثلثين اسقفًا وحرموا ساورى. واجتمع ايضا بصور اربعون اسقفا وحرموه وتشرّذ فى البلاد وحصل فى بريه مصر ومات واكل الدياب جسده. ولما مات يعقوب السروجى قوّى مذهب ساورى يعقوب البرادعى وهذا قصد المشرق ومال الى قوله اهل تكريت وكرمى والحصاصه وانتشر من دعا باسمه وعاش ثلثة وسبعين سنة وصحبه جيورجيس وجيورجيس وحطلهما اسقفين وجعلاه جاثليقًا. ونفى يوسعوس الملك جميع الهراطقة وحبسهم وهرب كثير منهم الى الشام وكتب بنفى من يعتقد غير الجوهرين ووافا بعضهم الحيرة. وخرج شبلا الجاثليق اليهم وفضح اعتقادهم. وكتب يوسطوس الى النعمان باخراج المنفيين عنه ففعل ومن بقا ردّه مار عبدا ابن حنين عن مذهبه وجمع يوحنا فطرك قسطنطينية ثلثة واربعين اسقفا وحرم ساورى ويعقوب واشياعهما واعاد عظام ماقدونس الفطرك ودفنها وبقى سنتين وكان بعده افيفنيس وكان ملفانًا وجمع الابا وحرموا فطرا وساورى ويعقوب بامر يوسطوس.

Porrò Acacius Catholicus cognominem Acacium Constantinopolitanum Patriarcham anathematizavit, quod vera religione posthabita ad Imperatoris sectam

NOTA.

1 *Stragulo laneo.* Arabicè بردعة *Bardaa*, unde Jacobo *Baradæi* cognomentum. Hæc vox, quæ *clitellam* etiam *lacerumque pannum* significat, pro *stragulo laneo* juxta Amrum hìc desumitur, quo *Sophæi* Mahometanæ religionis Pseudo-monachi utuntur: ex laneo enim habitu, quem صوف *Suph* Arabes dicunt, *Suphiorum*, seù *Sophæorum* appellationem natam esse constat. Hinc تصوّف *Suphiorum* asceticam vitam profitentium institutum, & متصوّف vir illius instituti cultor.

sectam transiisset. Post eum autem (ideſt, poſt Anaſtaſium) *Juſtus* (ita Juſtinum ubique appellat) *Imperator Romanum Imperium tenuit, qui* orthodoxam *fidem confeſſionemque duarum ſubſtantiarum promulgavit. Hujus diebus congregati centum quadraginta tres epiſcopi, Severum ſectamque ejus anathematizarunt & quotquot unam ſubſtantiam affirmabant. Ipſe verò Imperator refractarios hæreticoſque ex Romana ditione*
1 *excedere juſſit. Per idem tempus* 1 *imber & nix defecit, & locuſtæ terram infeſtarunt. Convenientes autem cum Joanne Hieroſolymorum Patriarcha triginta Epiſcopi, Severum condemnarunt. Altera item Synodus epiſcoporum quadraginta Tyri habita, in eundem anathematis ſententiam tulit, qui quum diverſas regiones vagus profuguſque obiiſſet, in Ægypti deſertum tandem ſecedens, ibi interiit; defuncti cadaver lupi abſumpſere. Defuncto verò Jacobo Sarugenſi, Jacobus alter Baradæus Severi ſectam propagavit. Hic quum Orientem petiiſſet, Tagritenſes, Charmenſes, & Haſſaſſinos in ſuam ſententiam pertraxit, ſectariis nomine ipſius impoſito. Vixit autem annos tres ſuprà ſeptuaginta, ſocioſque habebat Georgium & Georgium alterum, quos ipſe quidem Epiſcopos ordinavit, ii verò ipſum viciſſim Catholicum crearunt. At Juſtus Imperator indicto hæreticis omnibus bello, quoſdam relegari juſſit, alios in carcerem detrudi, omnes denique exilio plecti, qui duas ſubſtantias nequaquam profiterentur. Plerique igitur eorum in Syriam ſeſe recepere: nonnulli Hirtam profecti ſunt, quos Sila Catholicus adortus, acriter impugnavit, errores eorum detegens. Juſtus verò datis ad Naamanem literis, eos inde exturbari curavit, quos ipſe è ſua ditione ejecerat. Quod quum Naamanes feciſſet, reliquos qui remanſerant, ſanctus Abdas Hotaiphi filius ab errore revocavit. Joannes autem Conſtantinopolitanus Patriarcha coacto quadraginta trium Epiſcoporum concilio, Severum, Jacobum eorumque gregales excommunicavit;*
2 *Macedonii* 2 *autem Patriarchæ oſſa,* in urbem regiam *reduxit tumuloque condidit quumque biennium ſediſſet, ſubrogatus ei fuit Epiphanius vir doctrina clarus, qui coacta Patrum Synodo, Petrum, Severum, & Jacobum, Juſto jubente, damnavit.*

IX. Amri hallucinationes circa originē & progreſſus Monophyſitarum.

Hucuſque Amrus. Sed in hac narratione, ut ſummatim dicam, nullus temporum ordo, locorum perſonarumve diſtinctio nulla, perpetua nominum rerumque geſtarum confuſio.

Ut verò ſingula expendam, hæc ſunt, quæ Amrus circa origines Monophyſiticas peccat.

Ait primo, Anaſtaſium Imperatorem ad Triſagium hymnum appendicem illam, *Qui crucifixus es pro nobis*, adjeciſſe. Atqui ea particula ſub Zenone Anaſtaſii præceſſore primum Antiochiæ à Petro Fullone addita fuerat, ut omnes norunt. Sub Anaſtaſio poſtea anno Chriſti 512. quo Severus Sedem Antiochenam invaſit, Marini ſeu Maximi cujuſdam ſuggeſtione id Conſtantinopoli tentatum, quod jam Antiochiæ invaluerat: unde & tumultus contigit, quem ex Zacharia Rhetore deſcripſi Tom. 2. pag. 59. & ſeq.

Ait ſecundo, Severum ſacerdotio initiatum fuiſſe, in quodam Eutychianorum monaſterio, non quidem per legitimum Epiſcopum, ſed defuncti Abbatis manu pallioque ipſius

NOTÆ.

1 *Per idem tempus*. Id non ſub Juſtino Imp. ſed ſub Anaſtaſio anno Chriſti 500. accidiſſe, oſtenſum eſt To. 1. pag. 27. & 407.

2 *Macedonii oſſa*. In Synodo Conſtantinopolitana ſub Joanne Patriarcha anno 518. habita, plebs catholica Severi aliorumque hæreticorum conclamata damnatione, Euphemii & Macedonii reſtitutionem ſupplicibus votis poſtulavit. *Euphemium*, ajebant, *& Macedonium Eccleſiæ reſtitue. Reliquias Macedonii Eccleſiæ reſtitue*. Vide Baron. an. 518. num. 15. & Pagium an. 519. num. 3.

sius capiti impositis. Quum autem Antiochenam Sedem invasisset, indeque postea ejectus fuisset, in Ægypti deserto interiisse, ejusque cadaver à lupis devoratum fuisse. Sed temerè de Severi ordinatione deque ejus cadaveris exitu affirmat Amrus, quod nemo Scriptorum orthodoxorum, qui res ejus gestas accuratè persequuti sunt, de homine illo, cæteroquin flagitiosissimo hæretico, literis mandavit. Videtur autem idem Amrus ad Severum oscitanter traduxisse quod ex Dionysio Jacobitarum Patriarcha de illegitima Æthiopum, Homeritarum, Indorumque ordinatione descripsi Tom. 1. pag. 385.

Ait tertio, Jacobum Sarugensem initio catholicam fidem coluisse, à qua postea ad errores Anastasii Imperatoris transierit, librosque ediderit de una Christi substantia, & quod passio in substantiam Divinitatis Christi ceciderit. Hunc Amri locum profert Renaudotius Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 367. ut ostendat, Jacobum hunc hæreticorum Monophysitarum antesignanum fuisse, nedum hæreticum. Verum ad istud Renaudotii objectum adversùs sanctissimum Syrorum Doctorem occurri Tom. 1. pag. 293. nec Amri testimonium hac in re tanti faciendum est, qui Nestorianorum adversarios omnes, sive Catholicos sive Monophysitas uno eodemque loco habere solet. Quod autem de editis ab eo libris subjungitur, vel uno sancti Doctoris carmine falsitatis convincitur, cui titulum fecit *Corpus Christi passibile fuisse ac mortale ante resurrectionem*; ubi doctrinam catholicam disertè tuetur. Vide To. cit. p. 325.

Ait quarto, Pherozem Persarum Regem in Jacobitas animadvertisse, eorumque ingentem multitudinem Tagriti interemisse: eos præsertim, qui thoracibus ferreis novitio ritu utebantur. At sub Pheroze, qui ante obitum Zenonis Imperatoris, hoc est, ante annum Christi 491. interiit, nulli in Persarum ditione Jacobitæ erant, nec hujus sectæ nomen ante annum 560. auditum est, aut in Oriente cognitum. Quotquot Pherozes vexavit, catholicam fidem adversùs Nestorianos profitebantur. Barsumas Nisibenus Pherozis jussu in eos animadvertit, qui Nestorianum dogma respuebant. Ita nimirùm Amrus Jacobitas oscitanter dicit, qui Nestorianis minimè consentiebant.

Ait quinto, Jacobum Baradæum quum ex ea Pherozis persecutione ementito Sophæorum habitu se subduxisset, Sarugum urbem petiisse, ibique post obitum Jacobi Sarugensis Severianos errores plurimum propagasse; octoginta millia Presbyterorum & Diaconorum ordinasse; in Orientem postea regressum, Episcopos Georgium & Georgium alterum consecrasse, ab ipsis vicissim in Patriarcham ipsum consecratum fuisse; Tagritenses, Charmenses, & Hassassinos populos in suam sententiam pertraxisse; obiisse denique, quum annos septuaginta tres vixisset, hæresimque de suo appellatam nomine reliquisset. Hæc totidem ferè verbis descripsit Renaudotius To. 2. Liturg. Orient. pag. 342. Georgii alterius, qui Baradæi socius dicitur & ab ipso Episcopus consecratus, nomine in Gregorium mutato. Sed, ut adverti Tom. 2. pag. 63., nugæ sunt Nestorianorum, qui Jacobum hunc, Jacobitis ipsis reclamantibus, Patriarcham faciunt, quum merus Edessæ Episcopus decesserit: ei præterea tot facinora affingunt, qualia nec Jacobitæ somniarunt.

Ait sexto, ab Acacio Seleucensi Catholico cognominem Patriarcham Constantinopolitanum anathematizatum fuisse, quod à recta fide ad Imperatoris sententiam declinasset: additque, ei Imperatori mortuo Justum (imò Justinum) succesisse. At Justino Anastasius præcessit, qui imperare cœpit anno Christi 491. obiitque anno 518. Acacius autem Constantinopolitanus Patriarcha sub Zenone Anastasii præcessore interiit, nec à cognomine Acacio Seleucen-

si, sed à Romanis Pontificibus reprehensus legitur.

Ait septimo, quinque Synodos adversùs Severum ejusque assectas, Justino imperante, coactas fuisse: primam nimirùm in urbe regia, in qua adfuere Episcopi centum quadraginta tres: alteram sub Joanne Hierosolymorum Patriarcha, in qua Episcopi triginta convenerunt: tertiam Tyri quadraginta Episcoporum: quartam Constantinopoli sub Joanne Patriarcha, in qua Episcopi fuere quadraginta tres: quintam denique in eadem urbe sub Epiphanio Joannis successore. Sed mirum quantum fallitur in hac Synodorum recensione. In quibus enim Severus damnatus fuit, hæ Synodi memorantur. I. Tyria sub Epiphanio illius urbis Metropolita habita anno Christi 518. II. Hierosolymitana eodem anno sub Joanne sanctæ urbis Patriarcha, in qua adfuere Episcopi tres suprà triginta. III. Constantinopolitana eodem quoque anno sub Joanne regiæ urbis Patriarcha in qua Episcopi fuere quadraginta. IV. item Constantinopolitana sub Menna anno 536. Episcoporum quinquaginta. V. postremò Hierosolymitana eodem anno 536. sub Petro Patriarcha, in qua Episcopi convenere quadraginta tres. In ea autem, quæ sub Epiphanio anno 520. Constantinopoli congregata fuit, nulla Severi mentio: quemadmodum nec in Quinta Oecumenica habita anno 553. in qua Patriarchæ tres, & Episcopi centum quadraginta quinque interfuere. Prætereà non unus idemque Imperator fuit, cujus diebus Synodi ab Amro supra relatæ coactæ fuerunt, quemque ipse Justum perperàm vocat, sed duo; Justinus scilicet, qui ab anno 518. ad annum 527. imperavit; & Justinianus, qui anno 527. imperium iniit, obiit autem anno 565.

Ait postremo, Justum, (imo Justinum seu potius Justinianum) Imperatorem Naamani Hirtæ regulo præcepisse, ut relegatos ab ipso unius substantiæ assertores, finibus suis excedere juberet. Quis autem fuerit Naamanes iste, aut cujus religionis, non exprimit Amrus. Colligitur tamen ex Evagrio lib. 4. cap. 12. & 13. & ex Theodoro Lectore lib. 2. pag. 564. qui Alamundarum seù Monderum Saracenorum Phylarchum scribunt anno Christi 513. sub Anastasio Imp. baptizatum, Severianos Episcopos à vero fidei sensu eum divertere machinantes mira arte coarguisse. Hujus an alterius Alamundari filius Naamanes fuit eodem Evagrio teste, qui lib. 6. cap. 22. eum affirmat sub Mauricio Imperatore fidem Christianam amplexum esse, hoc est circa annum Christi 585. Certè Barhebræus & Amrus in Vita Jesujabi Arzunitæ Tom. 2. pag. 415. & hoc tom. pag. 110. testantur Naamanem Monderi filium sub Mauricio relicta ethnica superstitione baptismum suscepisse; etsi alter ipsorum contendat, illum Nestorianis erroribus, alter Monophysiticis faviisse: quod tamen ex immoderato sectæ suę amore ab utroque dictum existimo, quo scilicet Reges Arabum ad Christianam religionem conversos, suæ quisque hæresi studuisse comprobaret. Sed quidquid sit de hujus Naamanis fide, Catholica ne fuerit, an Nestoriana, aut Monophysitica; Justinianus certè, & Justinus, quibus imperantibus ille adhuc ethnicus erat, si quidem eorum tempora attigit (nam Justini imperium desiit anno 527. Justiniani verò anno 565. Mauricius autem imperare cœpit anno 582.) Justinianus, inquam, & Justinus Imperatores neque Monophysitis, neque Nestorianis faverunt, sed Catholicam fidem propugnavere. Assertio autem duarum substantiarum seù naturarum in Christo, quam Amrus velut tesseram Nestorianismi prædicat, æquè à Catholicis atque à Nestorianis defenditur: à solis Monophysitis impugnatur. Discrimen Catholicos inter ac Nestorianos non est in numero naturarum Christi, sed in perso-

na

na atque hypoſtaſi, quam unam eſſe veritas orthodoxa docet, error Neſtorianus negat. Jure igitur Imperatores exagitarunt Monophyſitas unius ſubſtantiæ atque naturæ aſſertores: non tamen ex hoc facto ullum Neſtoriani adminiculum ad ſuos ſtabiliendos errores trahere queunt.

X. Acacii ſcripta.

Sed ad Acacium regredior, cujus ſcripta ab Amro his verbis recenſentur. وعمل عدة ميامر على الصوم والامانة ورد على القايلين بان الجوهر واحد.

Plures compoſuit Orationes de Jejunio, & Fide: eoſque impugnavit, qui unam ſubſtantiam aſſerunt. Et paulò antea. ونقض رسالة لبرصوما

Idem Epiſtolam Barſumæ impugnavit.

Eadem Acacii ſcripta laudat Amri interpolator, cujus verba initio hujus capitis deſcripſi. *Orationem*, inquit, *compoſuit de Fide, in qua eorum errores detegit, qui unam in Chriſto ſubſtantiam credunt. Tres præterea orationes de Jejunio.*

Idem Amrus translatum Perſicè ab Acacio librum memorat, quem Eliſæus Niſibenus de fide ediderat. اليشاع مطران نصيبين عمل كتابًا فى الامانة لما التمس قباد ان يكتب الناس اعتقاداتهم ونقله اقاق الى الفارسية وعرض عليه فاستحسنه.

Eliſæus, inquit, *Niſibis Metropolita librum de Fide compoſuit, quum Cavades præcepit, ut ſinguli fidem ſuam exponerent. Acacius verò illum Perſicè redditum, eidem* Cavadi *obtulit, à quo & probatus fuit.*

XI. Synodus Acacio tributa.

Synodum ab Acacio habitam Neſtoriani & Monophyſitæ ſcriptores referunt: de qua hæc Barhebræus, poſtquam Acacium affirmaſſet Barſumæ & Maanæ comminationibus ad Neſtorianorum partes tranſiiſſe.

ܘܟܢܫ ܗܘ ܐܡܪ ܘܣܘܢܗܕܣ ܘܥܒܕ ܠܗ ܫܘܒܚܐ ܕܢܩܝܢܐ ܘܐܬܩܢ ܗܝܪܬܝܩܘܬܗ ܕܢܣܛܘܪ. ܡܢ ܗܝܕܟ ܫܪܝܪܐ ܐܬܪܒܝ ܒܟܠ ܡܕܝܢܚܐ ܕܡܙܪܚ. ܐܠܐ ܕܒܗ ܒܙܒܢܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܠܐ ܠܒܝܬ ܩܠܝܠ ܠܡܐ ܕܡܬܚܙܐ ܠܗ ܠܡܨܝܕ ܛܝܪܐ ܒܐܦ ܥܠ ܙܒܠ ܫܘܩܐ ܘܒܐܦ ܥܠ ܦܬܚ ܐܘܪܚܬܐ ܠܡܨܝܕ ܨܦܪܐ ܒܪܝܫ ܫܘܩܐ ܘܒܪܝܫ ܐܘܪܚܬܐ ܕܒܢܝ ܩܪܝܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܟܕ ܚܙܝܢ ܠܗ ܕܟܠܒܐ ܡܦܪܣܢ ܠܗ. ܥܠ ܗܕܐ ܓܒܪ ܐܬܥܪ ܠܡܥܒܕ ܒܝܬ ܩܢܘܢܐ ܕܢܗܘܐ ܡܟܢܫ ܠܗ ܠܟܠ ܡܢ ܕܒܥܐ ܠܗ ܘܐܦ ܠܟܠ ܡܢ ܕܢܣܒ ܠܗ ܐܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܢ ܒܢܝ ܢܘܟܪܝܐ ܐܢ ܒܢܝ ܥܒܕܐ ܘܐܢ ܒܢܝ ܚܪܐ ܕܢܬܐ ܘܐܢ ܒܢܝ ܚܪܐ ܕܓܒܪܐ ܘܐܢ ܒܢܝ ܚܪܐ ܕܥܒܕܐ ܘܐܢ ܒܢܝ ܚܪܐ ܕܚܪ

يختار ترك التزوج فليطلب مسكنا بعيدا من الناس . فان عطف على شئ من امور الدنيا تزوج وغيره يوذب ويحل ان كان كاهنا من درجته الى ان يتوب . والمتزوج يكون له زوجة واحدة . ومن تعدى هذا يبعد من البيعة ومن درجة الكهنوت . والكاهن غير المتزوج او الذى ماتت امراته لا يمنعه الاسقف من التزوج الناموسى ان شا قبل الكهنوت او بعده . ومن خالف هذا كان تحت الحرم ان كان عالميا ومقطوع الكهنوت ان كان كاهنا .

Nequem Episcopus in posterum nubere prohibeat : satis enim sint mala calamitatesque , quæ Christianis contigere , adulteria , inquam , & scortationes , quæ ad externorum etiam aures pervenerunt : sed id fas esto clericis æquè ac laicis , quemadmodum ratio postulat . Nam Christus ait : non omnes capere possunt hoc verbum: & Apostolus : Bonum est , inquit , homini ad mulierem non accedere; sed propter fornicationem uxorem suam teneat : & , volo homines similes mei esse : sin autem se minimè contineant , nubant . Unusquisque itaque debet vel à sæculo se omninò separare , vel ei cum pietate adhærere ; Sacerdos autem is esse , qui unam uxorem habet , ut in Epistola Apostoli ad Timotheum dicitur . Nunc itaque Episcopus non amplius cuiquam Diacono manus imponat , nisi postquam diligenter de illo inquisierit , constiteritque eum uxorem legitimam habere ; eum verò , qui conjugio abstinere decreverit , jubeat semotum ab hominum consuetudine domicilium habitare . Quodsi ad secularia posthac conversus fuerit , ut ad nuptias aut alia id genus , pœnis subjaceat , & , si quidem Sacerdos sit , à gradu suo amotus esto , donec resipiscat . Qui autem nubit , unam uxorem habeat . Quisquis verò id transgressus fuerit , ab Ecclesia segregetur , & ab ordine sacerdotii . Sacerdos autem conjugii expers , aut cujus uxor vita defuncta est , si legitimas nuptias optaverit , ne prohibeatur ab Episcopo , sive ante , sive post Sacerdotium nubere voluerit . Qui his contradixerit , si laicus fuerit , anathema-

sarum *Regis* , *quum Acacius Catholicus esset* , *convenere ad eum Metropolitæ & Episcopi* : *qui fidem priorum posteriorumque se tenere professi sunt* , *eorumque statuta & canones observare* , *quos in Oriente sive in Occidente condiderant* : *communique suffragio decrevere* , *id sibi in posterum accurate observandum esse nec ulla ratione violandum . Præterea sententiam excommunicationis in eos omnes tulerunt* , *qui Christi Domini Divinitatem passibilem & mutabilem affirmant &c.*

Denique in libro Synodico, qui è Syriaco Arabicè redditas Synodos complectitur, titulus ei Concilio hic præfigitur: مجمع اقاق وكان فيها برصوما مطران نصيبين والجماعة من الاباء .

Synodus Acacii , *cui Barsumas Nisibis Metropolita interfuit* , *aliique Patres* . Tres verò ipsius Canones describuntur , quorum primus est adversùs quosdam monachos , qui conjugium ciboſque nonnullos damnabant , unam autem in Christo substantiam profitebantur . Alter in eosdem , ut per vicos & civitates ne discurrerent , neque munia Episcoporum aut Parochorum in sacramentis administrandis exercerent , sed subditi Episcopis essent , & in cœnobiis suis manerent . Tertius de conjugio laicis & clericis omnibus permittendo , cujus hæc sunt verba :

من الان لا يمنع اسقف لاحد من التزويج . فيكفى ما مضى من البلايا فى الرعية من الفجور والزنا حتى سمع به الغربا . لكن يكون هذا مباحا فى الاقليرس والعلمانيين بحسب الواجب . فالمسيح قال وليس كل احد يقتدر على هذه الكلمة والسليح يقول حسن بالانسان الا يمسوا الى امراة لكن بسبب الزنا يمسك بزوجته واريد الناس ان يكونوا مثلى وان لم يصبروا فليتزوجوا والانسان ينبغى له ان يبعد من العالم بالجملة او يتصل به بتقوى وان يكون الكاهن هو الذى له زوجة واحدة على ما فى رسالة السليح الى طيماثاوس . ومن الان لا يضع الاسقف يده على احد بالتشمسة الا بعد البحث عنه ويكون له زوجة ناموسية وبامورياى من

matizatus esto; si Sacerdos, à gradu Sacerdotii deponatur.

Postremò de concordia Acacium inter & Barsumam inita hæc subjunguntur. فى ايام هذا الاب انصلح امر برصوما مطران نصيبين . فانهما اجتمعا فى جمع الاساقفة فى حدرى قرية فى معلثايا واعترف بالخطا . الذى عمله فى جنديسابور هو واساقفته وانه يحضر بجمع الاساقفة بالمدايين ويبطله . واصطلحا وعملا الرازين وكتب ببطلان كلما عمله بجنديسابور واعترف انه ضد راى البيعة وان الراى الردى حمله عليه وانه ظلم مار بابويه الجاثليق وكتب الى اهل جنديسابور بذلك وان فعله اذى الى ان حلّ فى نصيبين ما حلّ من الاذى وانه موافق لجميع ما يعتقد بالمدايين فجمع من السنهودس .

Hujus Patris diebus Barsumæ Nisibeni Metropolitæ causa feliciter confecta est. Convenere siquidem in Synodo Episcoporum in Adri pago Maaltajæ, ibique Barsumas peccatum, quod ipse cum suis Episcopis in Gandisapor urbe perpetraverat, confessus est, assensusque fuit, ut in Concilio Episcoporum Modainæ cogendo, sua præsentis volentisque acta rescinderentur. Hoc pacto exortum inter eos (Acacium & Barsumam) *dissidium sublatum est, sacraque simul mysteria peregerunt. Scripto itaque quidquid in urbe Gandisapor attentaverat, Barsumas damnavit irritumque declaravit, illudque Ecclesiæ judicio contrarium, perversaque se opinione ad id perpetrandum actum fuisse confessus est, & in sanctum Babuæum Catholicum iniquè se gessisse. Quibus de rebus ad Gandisaporenses epistolam quoque scripsit, testatus, quæcumque antea perpetraverat, iniquè à se gesta, donec ea Nisibi contigere, quæ iniquè facta sunt; seque insuper susceptum quidquid Synodus Modainæ cogenda decrevisset, promisit.* Hucusque libri Synodici collector, seù interpres de Concilio Acacii.

XII. Barsumæ Nisibeni fuit, non Acacii.

Verùm eam Synodum nullo pacto ad Acacium referendam esse, nec ab eo approbatam aut congregatam, sed à Barsuma Nisibeno, argumentis pluribus evincitur. Nam Sobensis Ebedjesus in recensione Synodorum Orientalium, quam suprà pag. 279. descripsi, Barsumæ Synodum memorat, non Acacii. Barsumam etiam in Adri oppido aliisque locis conciliabula tenuisse impurosque Canones in iis condidisse, omnia Syrorum monumenta docent. Simeon Beth-Arsamensis in Epistola sæpius citata de Nestorianis. ܘܗܘ ܕܡܪ ܒܗ ܘܒܟܠ ܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܘܒܟܠ ܗܢܘܢ ܕܐܬܘ ܘܐܙܠܘ ܥܡ ܗܘ ܘܥܡ

ܠܡܥܪܩ . ܒܕܓܘܢ ܐܣܪܗ ܒܪܨܘܡܐ
ܥܡ ܬܪܥܣܝ ܕܝܘܡܐ ܠܡܝܕܘܗܝ
ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܢܨܝܒܝܢ ܘܫܒܩ ܐܢܘܢ
ܒܒܝܬܐ ܕܝܘܕܝܐ ܐܢܫ . ܘܢܚܬ ܗܘܐ
ܠܢܝܢܘܐ ܘܩܛܠ ܒܕܝܪܐ ܕܒܝܬܐ
ܬܫܥܝܢ ܓܒܪܐ ܟܗܢܐ . ܘܒܗܝܢ
ܒܩܘܪܝܐ ܬܘܒ ܩܛܠ ܠܣܓܝܐܐ ܕܠܐ
ܫܠܡܘ ܠܬܪܥܝܬܗ . ܘܡܢ ܬܡܢ ܐܬܐ
ܠܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ ܘܒܥܐ ܠܡܣܩ
ܠܟܘܪܣܗ ܕܡܪܝ ܫܡܘܐܝܠ : ܘܡܢ
ܗܠܟܐ ܐܬܒܠܝܬ ܒܥܝܪܗ ܒܨܠܘܬܗ
ܕܩܕܝܫܐ . ܘܗܦܟ ܐܪܒܠ ܠܩܪܝܬܐ
ܕܫܡܗ ܥܕܪܝ : ܘܥܒܕ ܒܗ ܟܢܘܫܝܐ
ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܣܡ ܩܢܘܢܐ ܕܐܦ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܢܙܘܓܝܢ ܐܦ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܬܘܒ ܐܢ ܢܨܒܐ ܬܗܘܐ ܠܗ ܐܢܬܬܐ .
ܘܡܬܐܡܪܐ ܕܠܥܒܕܐ ܐܠܦܝܐ
ܘܥܒܕܘܬܐ ܗܠܟ ܡܢܝܢܐ ܕܩܛܝܠܐ
ܕܩܛܠ ܒܪܨܘܡܐ ܛܠܘܡܐ ܕܢܨܝܒܝܢ .
ܥܒܕ ܕܝܢ ܬܘܒ ܬܪܝܢ ܟܢܘܫܝܐ : ܚܕ
ܒܩܛܝܣܦܘܢ ܘܐܚܪܢܐ ܒܪܝܟܐ ܕܒܝܬ
ܗܠܟܘܬ ܒܒܝܬܗ ܕܝܘܕܝܐ ܡܟܣܐ .
ܘܣܡ ܩܢܘܢܐ ܕܚܢܢܝܐ ܠܢܝܢܘܐ . ܘܦܪܣܝ
ܐܢܘܢ ܩܕܝܫܐ ܐܚܪܢܐ ܒܬܪܝܢ ܟܬܒܐ
ܕܪܘܡܐ . ܘܟܕ ܟܪܟ ܒܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ
ܢܘܗܕܪܐ : ܫܡܥܘ ܣܛܪܐ ܕܐܪܡܢܝܐ
ܕܥܬܝܕ ܠܡܥܠ ܠܐܬܪܗܘܢ ܘܫܕܪܘ
ܓܪܡܘܗܝ ܒܡܘܬܐ ܕܟܕ ܢܚܙܘܢܝܗ
ܢܐܫܕܘܢ ܕܡܗ . ܘܗܘܝܢ ܐܬܟܠܝ ܡܢ
ܡܐܪܟܐ ܕܠܐܪܡܢܝܐ ܘܐܡܕܘ ܡܢ
ܗܪܣܝܣ ܐܦܢ ܬܚܝܬ ܫܘܥܒܕܐ ܗܘܘ
ܕܦܪܣܝܐ . ܒܕܓܘܢ ܗܦܟ ܐܬܐ
ܠܢܨܝܒܝܢ ܘܩܛܠܗ ܠܒܪܣܗܕܐ

ܘܗܝܡܢ ܦܝܪܘܙ ܠܡܠܟܗ ܘܦܩܕ ܠܗ
ܕܢܥܒܕ ܡܕܡ ܕܨܒܐ . ܘܚܘܝ ܬܘܒ
ܒܪܨܘܡܐ ܠܦܝܪܘܙ ܕܦܛܪܝܪܟܐ ܠܡ
ܐܝܟ ܗܘܐ ܠܝܘܢܝܐ ܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ
ܘܡܠܦܢܐ ܕܫܡܗ ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܘܒܟܝܢܐ
ܪܚܡ ܗܘܐ ܠܦܪܣܝܐ ܘܒܐܡܝܢܘ ܡܠܟ
ܗܘܐ ܠܝܘܢܝܐ ܘܐܡܪ ܗܘܐ : ܐܢܗܘ
ܕܟܪܣܛܝܢܐ ܐܢܬܘܢ : ܒܐܘܪܚܐ
ܕܡܫܝܚܐ ܪܕܘ ܘܡܘܟܟܐ ܘܫܘܥܒܕܐ ܚܘܘ
ܠܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ ܘܪܠܘ ܠܐ
ܗܢܘܢ ܕܠܝܛܝܢ ܠܟܘܢ . ܘܒܗܕܐ ܥܠܬܐ
ܣܢܐܘܗܝ ܝܘܢܝܐ ܘܫܕܐܘܗܝ ܡܢ
ܟܘܪܣܝܗ . ܘܐܢ ܝܗܒ ܐܢܬ ܠܝ
ܚܝܠܐ : ܐܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܟܪܣܛܝܢܐ
ܕܒܐܬܪܘܬܟ : ܒܢܝ ܬܪܥܝܬܗ ܕܓܒܪܐ
ܗܘ ܥܒܕ ܐܢܐ : ܕܕܡ ܢܣܒܢܘܢ ܡܢ
ܝܘܢܝܐ . ܘܫܦܪܬ ܗܘܐ ܠܦܝܪܘܙ . ܘܕܒܪ
ܒܪܨܘܡܐ ܦܠܚܐ ܦܪܣܝܐ ܘܢܦܩ ܡܢ
ܗܠܟܘ ܘܥܒܪ ܒܒܝܬ ܓܪܡܝ ܘܕܡܐ
ܣܓܝܐܐ ܕܡܗܝܡܢܐ ܐܫܕ ܬܡܢ . ܘܐܬܐ
ܕܢܥܒܕ ܠܬܐܓܪܝܬ ܘܐܬܚܪܝܘ
ܠܩܘܒܠܗ ܬܐܓܪܝܬܐ ܘܓܪܡܘܗܝ
ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܘܬ ܡܠܟܐ
ܦܝܪܘܙ ܘܢܦܪܣܘܢܝܗ ܘܢܣܠܘܢܝܗ .
ܘܟܕ ܕܚܠ : ܫܒܩ ܐܢܘܢ . ܘܐܬܐ
ܠܐܪܒܝܠ . ܘܥܪܩ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ
ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܪܒܝܠ ܠܕܝܪܐ
ܕܟܘܟܒܐ ܕܗܘ ܥܘܡܪܐ ܕܡܪܝ
ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܘܐܬܛܫܝܘ ܒܦܥܪܐ
ܕܒܗ ܒܛܘܪܐ . ܘܒܪܣܗܕܐ
ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܥܘܡܪܐ ܠܐ ܐܬܡܨܝ

ܐܡܪ ܒܪܣܘܡܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܠܘ ܐܠܐ ܕܒܐܪܥܟ ܡܠܟܐ ܒܝܬ ܡܫܝܚܝܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܡܢ ܗܝ ܕܒܐܪܥܟ ܡܠܟܐ ܒܝܬ ܝܘܢܝܐ ܕܠܐ ܒܫܠܡܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܠܒܐ ܕܫܦܝܪ ܠܟ ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ ܐܡܪ ܠܗ ܐܝ ܐܡܪ ܐܝ ܐܡܪ ܐܝ ܐܡܪ

ejuſdem Babuæi, Conciliabulum ab eodem Barſuma habitum memorat, in quo Clericis omnibus conjugii poteſtas facta. وكان المومنون يدبرون البيع ويعملون القربان فى بيوتهم ويعمدون خارج البيعة وكان النسا يدخلون بيت العماد باذن الاساقفة لشاهة المعودية . وكثر الزنا والتزويج على غير السنّة واجتمع الابا لمعاتبة بابويه وحظروا التزويج بامراة الاب والاخ وبامراتين وعملوا قوانين غير هذه وقاومهم بابويه باساقفة معه وحرم كل منهم صاحبه وكتب برصوما مطران نصيبين سنهودس اطلق فيه تزويج الكهنة والديرانيين الذين لا يمكنهم ضبط نفوسهم احتجاجًا بقول فولوس .

Fideles, inquit, *adminiſtrabant eccleſias, & Oblationem in ædibus ſuis faciebant, & baptizabant extra eccleſiam: mulieres autem, permiſſu Epiſcoporum, baptiſterium ingrediebantur, videndi baptiſmi cauſa. Hinc multiplicata eſt fornicatio & illegitimæ nuptiæ. Quamobrem congregati ſunt Patres, ut Babuæum* 1 *reprehenderent: decreveruntque, nefas eſſe ducere uxorem patris & fratris, aut duas ſimul feminas; condideruntque alios canones. Reſtitit autem eis Babuæus unàcum Epiſcopis ſuis; & alter in alterum anathema intorſit. Barſumas verò Niſibenus Metropolita Synodicam ſcripſit, in qua ſacerdotibus monachiſque, qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat, dictum Pauli uſurpans.*

Quum igitur Sobenſis, Beth-Arſamenſis, Barhebræus, & Amrus teſtentur, Barſumam Synodum illam coëgiſſe, in qua præter Theodori ac Neſtorii errores impurum etiam de ſacerdotum monachorumque connubio canonem edidit; quumque ea, quæ Acacii nomen præfert, Synodus nil aliud præter id, quod à Barſuma geſtum decretumque dicitur, contineat; quum denique impuræ illius Barſumæ Synodi acta canoneſque idem Sobenſis ſuo tempore non ſecus exſtare affirmet, atque canones aliarum Synodorum, quæ à Patriarchis & Epiſcopis Neſtorianis celebratæ ſunt quæque ab eodem Sobenſi in Catalogo memorantur; ſatis apertè colligitur, Acacio perperam tributam eſſe quæ revera Barſumæ Synodus fuit. Cur enim in Synodico Neſtorianorum omitteretur Barſumæ Synodus, quæ à Sobenſi memoratur, quæque fundamentum ejus ſectæ fuit?

Conjecturam noſtram confirmant ipſa Acta, à nobis ſuprà relata, quæ illi Synodo ſubjunguntur. In iis enim multa veritati contraria affirmantur. Primum dicitur Adrenſe conciliabulum ab Acacio ſimul & Barſuma celebratum. Deinde in eo Conciliabulo Barſumas peccatum ſuum, quod ipſe cum ſuis Epiſcopis in

NOTA.

1 *Ut Babuæum reprehenderent*. Neſtorianus ſcriptor quum Barſumam Babuæo infeſtum fuiſſe ejuſque necem procuraſſe, hinc negare non poſſet: res enim lippis & tonſoribus nota erat, de qua ipſe Barſumas gloriabatur, cujuſque mentio in ipſis Neſtorianorum Synodorum actis occurrit; inde verò quum Babuæi pro catholica fide martyrium vitio aliquo inficere conaretur; Babuæo hæc crimina affinxit, ob quæ Barſumam in eum inſurrexiſſe ait. Primum, quod corrogandæ per ſummam avaritiam pecuniæ intentus, ſacramenta plus offerentibus venderet. Alterum, quod ſub ejus Præſulatu diſciplina Eccleſiæ relaxata eſſet, adeo ut ſacramenta Liturgiæ & Baptiſmi in ædibus privatis celebrarentur, & mulieres etiam intra baptiſterium admitterentur. Tertium denique, quod illicita connubia cum duabus ſimul uxoribus, aut cum uxore patris vel fratris permitteret. Ita nimirùm veram cauſam ejus diſſidii reticens, Barſumæ quidem flagitia diſſimulat, totam verò culpam in Babuæum rejicit. Pura puta calumnia, eſt quod de ſimoniaco crimine deque illicitis illis connubiis aſſeritur. Quod verò in ædibus privatis per id tempus ſacra celebrarentur, id perſecutio à Pheroze in Chriſtianos mota, ſiquidem verum eſt, effecit. Scortationes autem & conjugia illegitima ex impuro Barſumæ canone ſequuta ſunt, quo Clericis omnibus & monachis ipſis nubendi poteſtatem fecit. Id in Conciliabulo illo definitum, id à Babuæo impugnatum, id denique unàcum inducto Neſtorii dogmate, cauſa fuit diſſidii inter Babuæum & Barſumam: reliqua omnia à ſectariis conficta.

in Gandiſapor urbe adverſus Babuæum perpetraverat, confeſſus fuiſſe, aſſenſuſque, ut in Concilio Epiſcoporum Modainæ cogendo ſua ipſius acta reſcinderentur. Poſtremo his peractis exortum inter Acacium & Barſumam diſſidium ſublatum fuiſſe, ſacraque ſimul Liturgia peracta, & Barſumas epiſtolam ad Gandiſaporenſes ſcripſiſſe, in qua quidquid apud ipſos in Babuæum attentaverat, damnabat irritumque declarabat. Verùm nihil horum in Adrenſi conciliabulo geſtum, ſed potiùs impios canones circa fidem & mores à ſolo Barſuma & ſectariis conditos, vicinus eorum temporum Beth-Arſamenſis, & ex ſynceris Syrorum monumentis Barhebræus teſtantur, quibus major fides adhibenda eſt, quàm Neſtorianis ſcriptoribus, qui ut Barſumæ flagitia excuſarent, fabulis hiſtoriam reſperſere. Barſumam autem nec de illata Babuæo nece doluiſſe, nec cum Acacio ejuſdem Babuæi ſucceſſore reconciliatum fuiſſe, ſed potiùs ab utroque anathematizatum, conſtat ex dictis ſuprà pagina 68. Quemadmodum igitur Adrenſe Conciliabulum quod anno Pherozis vigeſimo ſeptimo, hoc eſt, Chriſti 488. juxta Beth-Arſamenſem habitum eſt, Acacio tribuitur, quod certè ſolius Barſumæ ejuſque ſectariorum fuit; ita & Seleucienſe, quod Elia Damaſceno teſte, congregatum dicitur anno Balaſcis Perſarum Regis ſecundo, hoc eſt, Chriſti 489. Ut enim conciliabulis ſuis fucum Neſtoriani facerent, ea ſub nomine Acacii Patriarchæ venditarunt, quæ à Barſuma furioſo Epiſcopo vel à ſectariis coacta fuerant.

His adde, in epocha ejus Conciliabuli mendum eſſe manifeſtum. Tàm enim Collector libri Synodici, quàm Elias Damaſcenus ei Barſumam & Acacium interfuiſſe ſcribunt. Atqui Barſumas Niſibenus ex omnium ſententia poſtremo Pherozis regis anno interiit; hoc eſt, Chriſti 488. quo Adrenſe Conciliabulum, aliaque à Barhebræo & Beth-Arſamenſi memorata habuerat, ut liquet etiam ex Amro, qui docet regreſſum ex legatione Pherozis ad Imperatorem Romanorum Acacium, quum in Barſumam animadvertere moliretur, reperiſſe eum jam è vivis ſublatum. Non igitur Seleucienſi Concilio idem Barſumas intereſſe potuit, quod coactum dicitur anno Balaſcis ſecundo, hoc eſt, altero ab obitu Pherozis: nam Balaſcem Pherozi ſucceſſiſſe, & Balaſci Cavadem, certum eſt ex Agathia lib. 4. & ex Theodoro Lectore lib. 2. pag. 566.

Itaque hoc Conciliabulum, cujus tres Canones exſtant quodque Acacio perperàm adſcribitur, non aliud eſſe exiſtimo à Lapethenſi, Adrenſi & Seleucienſi, in quibus illos ipſos Canones Barſumas publicavit. Titulum ejus, Epocham, aliaſque adnotationes, Neſtorianorum additamenta eſſe, qui res ab impio Barſuma ſub Acacii Præſulatu geſtas, eidem Acacio perperàm aſſingunt.

CAPUT VI.

Babæus Neſtorianorum Patriarcha.

I. Babæus quo anno Sedem iniit, & quo obiit.

ACACIO, cujus ſuprà memini, anno Chriſti 496. defuncto, poſtquam Sedes biennium vacaſſet, Babæus à Neſtorianis Epiſcopis anno Chriſti 498. ſubſtitutus, quum annos quinque ſediſſet, obiit anno Græcorum 814. Chriſti 503.

Ex Epiſcoporum Seleucienſium, & Regum Perſarum ſerie hæc demonſtranda ſunt, in quibus neque Græcos ſcriptores, neque Syros ſecum convenire video. Statutâ autem Regum Perſarum, qui per eam tempeſtatem regnarunt, chronologiâ, Seleucienſium quoque Pontificum ſucceſſio reſtituitur.

CHRONOLOGIA
REGUM PERSARUM
Ab Jezdegerde I. ad Jezdegerdem postremum ejus gentis Regem.

Jezdegerdes I. AB Jezdegerde I. Saporis filio, initium sumo, quem ab anno Christi 399. ad annum 420. per integros annos 21. regnum tenuisse, demonstratum est suprà in hac Appendice cap. 1. numero 2. idemque ex Pagio constat ad prædictum Christi annum 420. num. 14. Sed & confirmatur ex actis martyrii S. Jacobi Intercisi à nobis Tom. 1. pag. 181. relatis, in quibus hic Sanctus passus dicitur *anno Græcorum* 732. *die* 27. *Novembris*, *feria sexta*, *anno primo Vararanis Persarum Regis*; qui sunt characteres anni Christi 421. Si autem primus Vararanis annus anno Christi 421. currebat, necessario sequitur, Jezdegerdem ejusdem Vararanis patrem ac præcessorem vel eo anno ineunte, vel præcedenti exeunte obiisse. Hinc Amri sententia cum Græcis, Syris, Arabibusque facilè conciliatur, à quibus in eo dissentit, quod in vita Maanæ annos Jezdegerdi *duos suprà viginti* tribuit; de anno enim vigesimo secundo inchoato loqui censendus est.

Vararanes V. Vararanes seù Varamus hujus nominis quintus (nam tres alii post Hormisdatem Saporis filium & ante Saporem Hormisdatis regnarunt; quartus verò Jezdegerdis, de quo proximè dictum est, pater fuit, teste Agathia,) quem Persæ Arabesque بهرام Beheramum appellant, Jezdegerdi patri anno Christi 420. successit: quumque annos 20. secundùm eundem Agathiam regnasset, obiit anno Christi 440. Ita & Pagius. At Amrus eum regnasse scribit *annos duodeviginti* : ومات بهرام بعد ان ملك ثمنية عشر سنة وملك بعده يزدجرد .

Mortuus est (inquit in vita Dadjesu) *Beheramus*, *postquam annos decem & octo regnasset*, *eique in regno successit Jezdegerdes*. Conciliatur tamen cum Agathia, si annum, quem Jezdegerdi patri addidit, ad Vararanem filium referas; menses præterea aliquot, quibus annus ejusdem Vararanis vigesimus, Christi verò 440. inchoatus sit. Verùm Auctor Historiæ Arabicæ, cui titulus جهينة الاخبار *Compendium narrationum*, aliique Persicarum rerum Arabes scriptores, Beheramum *annos quatuor suprà viginti* regnasse testantur, ex quorum sententia sequitur, illum anno Christi 444. obiisse. Barhebræus verò in Chronico Syriaco Par. 1. in vita Theodosii Junioris, Vararanem annos viginti duos regnasse scribit. Idem Amrus in vita Maanæ, passionem S. Jacobi Intercisi, quam anno Christi 421. contigisse diximus, *ad annum Græcorum* 730. refert: sed fallitur: nam is annus Christi fuisset 419. quo Jezdegerdes, non Beheramus regnabat. Pergit narrare, sub Beheramo Acheballaham عقب الاهما Bagermæ metropolitam claruisse, qui sub Sapore fidem confessus, deinde monachus & sacerdos factus, Bagermæ demùm Metropolita consecratus, plures Ethnicos tùm prædicatione, tùm miraculis ad Christianam religionem adduxit: quumque filiam ipsius Beherami à morbo curasset, excitatam ab eo adversùs Christi fideles persecutionem sedavit. Sed mox orto Persas inter & Romanos bello, Beheramum in Christianos suæ ditionis desæviisse, ipsumque Acheballaham interfici jussisse; qui quum vasa Ecclesiæ prodere nollet, in pellibus ea abscondit, ut Magos laterent, quæ postea à Joanne tertio post Acheballaham Bagermæ Metropolita

polita inventa, in magnæ eccleſiæ ædificium expenſa ſunt. Reddita demùm ab eodem Beheramo Eccleſiæ pace, ac depoſito Marabochto, qui poſt Maanem Sedem invaſerat, Samuelis Tuſenſis Epiſcopi operâ, eodem Rege permittente, Dadjeſum Seleucienſis throni gubernacula ſuſcepiſſe. Id anno Chriſti 430. contigiſſe, ex eodem Amro liquet, qui Dadjeſum addit anno 465. obiiſſe, quum annos triginta quinque ſedisſet.

Jezdegerdes II. Jezdegerdes ſecundus, Vararanis quinti filius, regnavit, teſte Agathia, annos 17. & menſes circiter 4. Adeoque ex dictis obiit anno Chriſti 457. Amrus initio regni ejus ſuſceptum ab Jezdegerde adversùs quemdam rebellem in Choraſana feliciterque confectum bellum ſcribit: ea autem victoria elatum, in Chriſtianos deſæviiſſe; martyrum autem corpora in oppido Jazdino condita: atque inter alios ſanctum Phetionem claruiſſe, qui in urbe Halavana ortus, ex Mago in oppido Gedan Chriſtianus & monachus factus, quum Jazdinum patruum ad Chriſti fidem convertiſſet, eandemque in Badraja, Baxaja, & Baſendana annunciaſſet, filiam quoque præſidis Halavanæ, quam à dæmonio curaverat, unàcum patre baptizavit, ſimulque omnes martyrium ſub eodem Jezdegerde ſubiere. Cœnobium poſtea ad tumulum S. Phetionis conditum. Jezdegerdem verò pace cum Romanis inita, à vexandis deinceps Chriſtianis abſtinuiſſe.

Hormiſdates. Hormiſdates Jezdegerdi ſucceſſit, ex laudato Auctore Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, qui & *annos ſeptem* ei tribuit; adeoque ex ejus ſententia ab anno 457. ad 464. regnaſſe eum oportet, donec Pherozes eo dejecto regnum occupavit. Hormiſdatem memorat & Amrus, qui illum poſt Jezdegerdis obitum de regno cum Pheroze contendiſſe teſtatur: واختصم هرمزد وفيروز بعد يزدجرد بن بهرام وحصلت المملكة لفيروز *Altercati ſunt* (inquit in vita Dadjeſu) *Hormiſdates & Pherozes poſt Jezdegerdem Beherami filium: ſed Pherozes regnum occupavit*. Non tamen quot annis id diſſidium duraverit, exprimit. Hormiſdatis hujus neque Agathias meminit, neque Barhebræus, aut alii, quod ſciam, ſcriptores. Jezdegerdem tamen inter ac Pherozem aliquot fluxiſſe annos, ex dicendis de initio regni Cavadis liquet. Verùm Auctori Chronologiæ Arabicæ aſſentiri nequeo, qui ſeptem annos Hormiſdatem regnaſſe affirmat. Quum enim Cavades anno Chriſti 491. regnum inierit, & ante ipſum Balaſces annos quatuor ſaltem incompletos, & ante Balaſcem Pherozes annos viginti ſeptem regnaverint; ſequitur, Hormiſdatem quatuor dumtaxat annos regnaſſe, anno verò Chriſti 462. eodem in ordinem redacto aut interfecto, Pherozem regnare cœpiſſe.

Pherozes. Pherozes, ſeù Perozes ab anno 462. ad annum 488. per annos 27. regnum tenuit, teſtibus Simeone Beth-Arſamenſi & Auctore Chronologiæ Arabicæ regum Perſarum, quorum auctoritatem produxi Tom. 1. pag. 354. Agathias annos 24. dumtaxat ei tribuit: Pagius verò ab anno 457. ad annum 481. eum regnaſſe ſcribit. At Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. diſertè affirmat, Pherozem anno Chriſti 488. periiſſe.

ܒܫܢܬ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܡܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܦܝܪܘܙ ܒܗ ܫܢܝܢ ܫܒܥ ܘܫܬܐ ܘܡܝܬ

واخذ مدنا كثيرة وفى الدفعة الثانية قطع به
الزاد فى بعض المسافات التى سلكها بحملة
عملها عليه وزير ملك الترك واخذ اسيرًا.
فاستجاش الفرس فى تخليص ملكهم بمرقيانوس
ملك الروم قال يجب علينا معاونتهم لانهم لجوا الينا
ولان ارقديس استعان دفعة بيزدجرد فانفد اليه
احد قواده وتنصّر ذلك القايد واهله. وكتب
الى ملك الترك فى اطلاق فيروز وقصده فتجلاه
وانصرف الى المدايين وشرط عليه ان لا يعاود.

Hic Turcorum regionem invadens, plures urbes occupavit. Quumque iterùm eam expeditionem suscepisset, exercitumque in deserta loca duxisset, commeatum Duce regis Turcorum prohibente, captus est. Persæ itaque ut Regem suum liberarent, ad Marcianum Romanorum Imperatorem profugere: qui annuit, inquiens: æquum est, ut opem illis feramus, quoniam ad nos confugerunt, & quoniam Arcadius olim quum Jezdegerdem rogasset, ab eodem obtinuit, ut copias ei mitteret, quorum Dux cum tota familia christianam fidem amplexus est. Scripsit igitur ad Regem Turcorum, ut Pherozem liberum dimitteret. Dimissus autem, Modainam repetiit, postquam fidem obstrinxerat, in illorum fines non ampliùs se incursurum. Eadem ab Agathia, à Procopio, & à Josue Stylita narrantur: sed quos hìc *Turcos* Amrus appellat, illi vocant *Hunnos*, *Nephtalitas*, & *Ephtalitas*, ideſt, Hunnos albos: & quod Amrus sub Marciano gestum refert, illi Zenoni tribuunt; & quidem rectè: nam Marcianus anno 457. obiit; Zeno autem ab anno 474. ad annum 491. imperavit; Pherozes verò, ut suprà dictum est, anno 462. regnum iniit. Quod denique in secunda adversùs Hunnos expeditione Pherozem captum narrat, id à Josue Stylita confirmatur, qui asserit Pherozem ter Hunnis bellum movisse, & in prioribus quidem duabus expeditionibus ab iis captum, deinde dimissum; in tertia verò interfectum. At Procopius lib. 1. de bello Persico cap. 3. & 4. & Theophanes ad annum 1. & 2. Zenonis, duas tantùm Pherozis expeditiones memorant, in quarum ultima eum scribunt cum triginta filiis & universo Persarum exercitu periisse. Idem Amrus subjungit motam à Pheroze in Christianos persecutionem, in qua Barsumæ operâ Babuæus Catholicus interfectus. Sed hæc fusiùs narrata sunt suprà. De ejusdem verò Pherozis interitu hæc scribit. وبعد عود فيروز من بلد
الترك قدّر ان سلامته كانت بنفسه عاد الى شرّه
ورام ابطال دين النصرانية وعاود الترك وتقدم
الى مرزبان كان له ان يهدم البيع والديارات
الى حين عوده فهدم اسكول مار عبدا وهرب
النصارى وفى يوم واحد قتل فى اجتيازه ثلثماية
رجل من النصارى. ولما راى الترك رجوعه اليهم
حاربوه وهزموه وقتلوا خلقًا من اصحابه وخاف
ان يوخذ اسيرًا فقتل نفسه بسيفه وكفيت
الدنيا شرّه واراح الله البيعة من يده.

Pherozes è Turcorum regione regressus, suamque salutem propriæ virtuti adscribens, nihilo melior evasit, sed christianam religionem penitus delere statuit. Rursus itaque Turcos bello adoritur. Priùs autem quàm eam expeditionem susciperet, Marzabani quidem (ita Duces appellant Persæ) *præcepit ut ecclesias & cœnobia solo æquaret, donec ipse ex acie rediret: ipse verò Scholam sancti Abdæ destruxit, Christianis fugam inde arripientibus, quorum & trecentos una die interfecit, quos obvios habuit. At Turci instauratum ab eo adversùs ipsos bellum conspicati, arma capiunt, Regem cum Persarum exercitu profligant, multosque ex ejus domesticis interimunt. Ille verò ne ab hostibus caperetur, veritus, suo seipsum gladio interficit: atque ita ab ejus tyrannide Ecclesiam Deus liberavit.* Sed Barhebræus causam postremi Hunnici belli, in quo Pherozes periit, ex Zacharia Rhetore aliter refert: ait enim in Chron. Syr. Par. 1. in Vita Anastasii Imperatoris. حمهكس املق حمز
حبوه وهمل حمل قمزه مكحل
وفهما

ܘܥܒܕ ܒܗ ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܗܘܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܘܢܦܩ ܠܗܘܢ ܡܢܝܢ ܟܕ ܐܙܠ
ܥܡܗܘܢ . ܟܕ ܡܛܐ ܠܐ ܫܠܡ ܘܥܒܕ
ܒܗܝܡ . ܐܠܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܗܝܡ . ܗܘ
ܘܫܠܚ ܥܡܗ ܘܟܠ ܗܘܢ ܡܢ
ܘܢܦܩ . ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗ ܡܢ ܐܡܪ ܠܗ
ܕܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܕܐܙܠ
ܠܗܘܢ . ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ
ܗܠܝܢ ܐܙܠ ܥܡ ܡܘܬܐ . ܘܟܕ ܫܡܥ
ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܐܙܠ ܥܡ ܡܘܬܐ ܐܙܠ
ܥܡ ܡܘܬܐ : ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗ ܡܢ ܐܡܪ ܠܗ
ܕܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܐܙܠ ܥܡ
ܐܢܫܐ : ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ
ܗܠܝܢ ܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ . ܘܟܕ ܫܡܥ
ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܗ ܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ ܗܠܝܢ
ܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ . ܘܐܙܠ ܗܘ ܒܬܪ
ܗܠܝܢ ܕܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܘܥܒܕ
ܒܗ ܟܕ ܐܙܠ ܥܡ ܐܢܫܐ ܗܠܝܢ .

Sub Zenone miserunt Hunni ad Pherozem Persarum regem, aientes, stipendium sibi ab ipso pactum nequaquam sufficere; duplo plus à Romanis solvi. Aut igitur Persæ tantundem solverent, aut bellum pararent. Quos Pherozes decipere volens, respondit, se utique quod petebant, daturum. Eo pacto Hunni redire. Pherozes verò eductis copiis, Hunnos quidem qui stipendii recipiendi causa remanserant, interfecit, cæteros verò qui abierant, insequutus est. Tùm Apameensis quidam Græcus mercator, qui cum Hunnis erat, æquo animo eos esse jussit, consuluitque, ut ubi jusjurandum factum fuerat, thus adolerent: Deum enim perjuros Persas deleturum. Quumque id illi fecissent, Persis obviam facti, Pherozem occiderunt, depopulataque Perside, in regionem suam rediere.

Balasces. Balasces, quem alii Blasen, Blassum, Balbam, & Obolam vocant, Pherozis frater secundùm Josue Stylitam ac Theodorum Lectorem, vel filius juxta Barhebræum, regnum iniit anno 488. quumque illud annos quatuor utrinque incompletos tenuisset, ineunte anno 491. excœcatus fuit à Cavade, regnoque exturbatus. Ita Agathias lib. 4. Theodorus lib. 2. pag. 566. Josue Stylites citatus à nobis Tom. 2. pag. 264. & Barhebræus, cujus verba ex Chron. Syr. Par. 3. suprà retuli, ubi de Pherozе. Hic tamen auctor in eodem Chron. Par. 1. quum de Zenone Imp. loquitur, duo de Balasce affirmat, quæ neque secum, neque cum iis, quæ Par. 3. scribit, stare possunt. ait enim: ܘܒܫܢܬ ܬܫܥ ܠܡܠܟܘܬ ܙܢܘܢ ܡܠܟ ܒܦܪܣ ܒܠܐܫ ܐܚܘܗܝ ܕܦܝܪܘܙ ܫܢܝܢ ܐܪܒܥ . ܘܒܫܢܬ ܥܣܪ ܠܡܠܟܘܬ ܙܢܘܢ ܡܠܟ ܩܘܕ ܒܪ ܦܝܪܘܙ ܫܢܝܢ ܥܣܪ . ܘܒܫܢܬ ܬܪܬܥܣܪ ܠܡܠܟܘܬ ܙܢܘܢ ܡܠܟ ܩܘܕ ܫܢܝܢ ܐܚܪܢܝܬ ܐܬܬ ܠܗ ܡܠܟܘܬ ܒܠܐܫ ܘܡܠܟ ܫܢܝܢ ܐܪܒܥ .

Anno Zenonis nono regnavit in Persida Balasces annos quatuor. Anno autem ejusdem (utique Zenonis) *undecimo post Balascem regnavit Cavades Pherozis filius annos undecim.* Si Balasces regnavit annos quatuor regnumque anno Zenonis undecimo iniit, Cavades itaque non anno Zenonis undecimo, sed tertio decimo regnare cœpit. Prætereà idem Barhebræus Par. 3. refert, Pherozem anno Græcorum 799. Christi 488. periisse, à quo si initium regni Balascis ducatur, eum regno exturbatum constat anno Græcorum 802. Christi 491. vel saltem anno Græcorum 801. Christi 490. ut idem Barhebræus affirmat in eadem Par. 3. post citata de Pherozis interitu & Balascis inauguratione verba, inquiens:

ܘܡܠܟ ܒܬܪ ܐܚܘܗܝ ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ ܥܣܪ ܫܢܝܢ ܒܬܪ ܙܢܘܢ ܡܠܟ ܩܘܕ ܒܪ ܦܝܪܘܙ .

Et regnavit post eum (Balascem) *Cavades ipsius frater anno Græcorum octingentesimo primo.* Atqui Zeno Imperium iniit anno Christi 474. obiitque die 9. Aprilis anni 491. ut

est

eſt certum. Nonus itaque & undecimus illius annus in annos Chriſti 483. & 485. confertur, quibus nec dum Pherozem interiiſſe, ex ſuprà dictis liquet. Pagius, qui obitum Pherozis ad annum 481. conſignaverat, eodem quoque anno Balaſcem regnaſſe, anno verò 485. dejectum fuiſſe affirmat. Procopius verò lib. 1. de Bello Perſico cap. 5. ab omnibus diſcrepat, quum ait, Pherozi Cavadem ſucceſſiſſe; Cavadi verò ob legem de promiſcuo feminarum uſu ejecto Balaſcem ſubſtitutum fuiſſe. Sed ejecto ob eam cauſam Cavadi, ex omnibus Scriptoribus liquet Zamaſphem, de quo mox ſermo erit, non Balaſcem ſuffectum. Amrus nullam Balaſcis mentionem facit, ſed Pheroze mortuo Cavadem gubernacula regni ſuſcepiſſe ſcribit: paucos nimirùm annos, quibus is regnaverat, Cavadi tribuens. Cauſam ejectionis Balaſcis ejuſquc excœcationis, Joſue Stylites accuratè deſcribit. *Balaſces*, inquit, *quum exercitum ob pecuniæ defectum alere non poſſet, à ſuis ſpretus, Magorum etiam factione oculis orbatus, regno exuitur, eique Cavades Pherozis filius, qui obſes apud Hunnos fuerat, ſubſtituitur. Magorum autem in Balaſcem odii cauſa erat, quod eorum leges parvipenderet, & balneas ædificare cogitaret.* Perſarum Reges quum idolorum cultores eſſent, nunc Zoroaſtrianorum Magorumque ſectam, nunc Manichæorum profitebantur. Cavadem Zoroaſtrianis faviſſe, Choſroëm verò ipſius filium Manichæis, ex Amro mox videbimus.

Cavades.

Cavades, ſeù Cabades, Pherozis filius ineunte anno 491. Zenone adhuc vivente inauguratus, ob latam de communi uxorum uſu legem à Satrapis ad necem quæſitus, ad regem Hunnorum profugit, eique Zamaſphes ſubſtituitur. Vide Tom. 1. pag. 265. Tom. 2. pag. 407. & hoc Tom. pag. 384. Pagius, qui initium regni Cavadis ab anno 485. ducit, ejus abdicationem ad annum 496. refert: idque ex eo, quia communis fert Scriptorum opinio Cavadem *annos undecim* regnaſſe, antequam ad Hunnos profugiſſet, ut Agathias lib. 4. diſertè affirmat, inquiens: *conſpiratione facta omnibuſque inſurgentibus, eum* (Cavadem) *abdicant, undecimo ex quo regnarat, anno, & in Lethes caſtellum conjiciunt: regni verò poteſtatem in Zamaſphem transferunt, qui & ipſe Perozi filius erat.* Verùm quum ex una parte certum ſit Cavadem anno poſtremo Zenonis, hoc eſt, ineunte Chriſti 491. regnum iniiſſe, ut ſuprà oſtenſum pag. 384., ex altera verò parte conſtet tùm Zamaſphem Cavadi ejecto ſubſtitutum, tùm etiam Cavadem ipſum recuperato regno circa finem menſis Auguſti anni Chriſti 502. in Romanorum ditionem irrupiſſe & anno ſequenti Amidam cepiſſe; neceſſariò ſequitur, ipſum antequam regno exturbatus fuiſſet, minus annis undecim regnaſſe: alioquin nullus Zamaſphi locus relinqueretur; maximè ex eorum ſententia, qui annos quatuor Zamaſphi tribuunt: ſequeretur enim Cavadem anno 501. ejectum, & Zamaſphen quarto poſt anno, hoc eſt, Chriſti 505. regnum abdicaſſe: adeoque non ſub Cavade, ſed ſub Zamaſphe memoratam Scriptoribus omnibus in Romanorum fines Perſici exercitus irruptionem contigiſſe: quæ omnia Græcis, Latinis, Syris, Arabibuſque Hiſtoricis repugnant. Quamobrem undecim illos Cavadis annos exiſtimo intelligendos eſſe de toto temporis ſpatio, quod ab ejus inauguratione uſque ad recuperatum regnum effluxit, complectendo illos etiam annos, quos Zamaſphes, Cavade apud Hunnos commorante, regnavit. Conjecturam meam duo Barhebræi loca confirmant. Primus in Chron. Syr. Par. 1. in Vita Anaſtaſii Imperatoris.

ܘܥܕܢܐ ܠܡܢܐ ܘܡܠܟ ܡܢܘ ܠܐ ܫܘ
ܪܫܘܡ ܐܡܪ ܘܡܠܟ ܠܩ
ܥܡܗ ܡܢܘ ܗܘ ܘܥܕܢ ܫܡܠ ܘܠ

ܫܢܬ ܫܡܢ ܕܡܠܟܘܬܗ ܩܡ ܩܒܕ ܒܪ ܦܝܪܘܙ ܥܠ ܩܒܕ ܐܚܘܗ ܕܙܡܣܦ ܕܡܠܟ ܫܬ ܫܢܝܢ ܘܐܬܚܙܩ ܒܗ ܩܒܕ ܘܐܬܚܙܩ ܒܗ ܩܒܕ ܘܐܬܚܙܩ ܒܗ ܩܒܕ

res, habebis eum obiisse anno Christi 531. quo & Pagius ejus obitum consignat. In his autem annis biennium regni Zamasphis comprehenditur à Barhebræo: adeoque ex illius sententia priores undecim anni Cavadis totum illud spatium complectitur, quod ab initio regni ejusdem usque ad ejectionem Zamasphis reditumque ipsius Cavadis excurrit, hoc est, ab ineunte anno Christi 491. usque ad annum 501. exeuntem.

Zamasphes Pherozis filius.

Zamasphes Cavadis frater, quem Josue Stylites ܙܰܡܰܫܦܶܗ *Zamsaphem*, Barhebræus ܙܰܡܰܫܰܦܶܗ *Zamasaphem*, & Elias Damascenus جاماسب *Giamasabem* appellant, ab anno Christi 498. ad annum 501. quibus Cavades apud Hunnos commoratus est, regnum administravit. Postquam enim Cavades Hunnorum ope ad sua remissus fuit, *sua sponte*, inquit Agathias, *regio solio excessit, regnumque potiùs relinquere censuit*. Idem Agathias subdit, *eum annos quatuor regno potitum fuisse*: utrinque scilicet incompletos, ut ex suprà dictis constat. Pagius initium regni Zamasphis ducit ab anno 496. finemque in annum 501. collocat: ut nimirùm undecim annis Cavadis locum daret, quos ab anno 485. inchoat. Sed jam demonstratum est, & Cavadem non ante annum 491. regnum iniisse, & in undecim ejus annis tempus quoque regni Zamasphis comprehendi. Hinc Zamasphes in serie Arabica Regum Persarum omittitur, ejusque anni ad Cavadem referuntur.

Cavades Pherozis filius iterùm.

Cavades, abdicante Zamasphe, iterùm regnum occupat ab an. 501. ad annum 531. quo moritur. Quoad triginta istos posteriores Cavadis annos conveniunt Scriptores omnes: non tamen quoad annum, quo mortuus est. Nam Baronius obitum ejus ad annum Christi 530. consignat. Barhebræus mortuum affirmat Cavadem *anno Græcorum* 843. qui in annum Christi 532. incidit. Sed verior sententia mihi videtur, quæ mortem ejus ad annum 531. collocat: nam Agathia teste, annus Justiniani quintus erat, quum Cavades decessit: hoc est, Christi 531. Vide Pagium ad annum 530. num. XI. Barhebræus sibi non constat, dum in Par. 3. Chronici Syriaci in vita Babuæi scribit Cavadem *anno Græcorum* 843. hoc est, Christi 532. obiisse; in primâ verò Par. in vita Justiniani Imp. de Chosroe Cavadis filio ac successore ait, ܘܒܫܢܬ ܪܒܥ ܠܘܟܣܢܘܣ ܡܠܟ ܦܪܣ ܟܘܣܪܘ ܒܪ ܩܒܕ ܗܘ ܕܫܡܗ ܐܢܘܫܪܘܢ ܗܘ ܕܩܪܝ ܠܗ ܩܒܕ.

Anno ejus (Justiniani) *quarto regnavit Persis Chosroës Cavadis filius*: nam quartus Justiniani annus in Christi annum 530. competit. Amrus oscitanter scribit dejecto ob legem de promiscuo feminarum usu Cavadi, statim filium ejus Chosroëm Anuscervanum substitutum fuisse. ولما ملك قباد بن فيروز استخرج المساة وبنى المدن ورای ان يقوی مذهب زرادشت فی اباحة النسا والرجال اباحة البعض مع البعض وغلط ذلك على المجوس لاجل نسايهم واجتهدوا الى ان خلع وملك بعده انوشروان وكان متفلسفا محبًا للنصارى فظهر مذهب مساني وعدل عن مذهب زرادشت وهو الذی بنی الايوان باصفانير.

Quum Cavades, inquit in Vita Acacii, *Pherozis filius regnum suscepisset, aquas duci urbesque ædificari jussit; Zaradosti verò* (hoc est, Zoroastri) *sectam de communi feminarum virorumque commercio stabilire conatus est. Cujus rei causa propter suas uxores Magi indignati, depositionem ejus procurarunt. Regnavit autem post eum Anuscervanus, Philosophiæ & Christianorum studiosus, qui sectam Manetis Zoroastrianæ prætulit, palatiumque in Spanira* (Ctesiphonte) *exstruxit*. Sed inter Cavadis dejectionem, & Anuscervani inaugurationem anni integri duo suprà triginta ex dictis effluxere. Cavadis

dis gesta ab anno Christi 502. ad annum 507. ex Josue Stylita & ex Zacharia Rhetore descripta habes Tom. 1. pag. 272. & Tom. 2. pag. 56. & seqq. ubi de Amidæ expugnatione, Edessæ obsidione, & Daræ urbis conditu. Quod autem Zacharias cit. tom. 2. pag. 57. Cavadi refert Christum Dominum dixisse, ne Amidæ obsidionem solveret, id ab Amro quoque narratur in hæc verba:

وفى هذه الايام فتح قباد لامد وانه سمع شمعصا يقول له توقف فانك تفتحها فلما دخلها راى صورة سيدنا فى البيعة فقال هذا رايت وهو يقول لى توقف فانى افتحها على يديك فسجد للصورة وكف عن النصارى .

Per eadem tempora Cavades Amidam obtinuit. Audiverat autem quemdam sibi dicentem: mane, donec eam expugnes. Ingressus verò urbem, videnſque imaginem Domini nostri in Ecclesia, Hunc, ait, vidi dicentem mihi, mane, quoniam urbem tibi expugnandam tradam. Adoravit itaque Imaginem, & à Christianorum cæde abstinuit. Idem Amrus in vita Silæ addit, Cavadem Christianis faviſſe, causamque ad Jozachum Huzitarum Episcopum refert, inquiens:

وكان قباد يكرمه بسبب يوزق امسقف الاهواز لانه شفاه من علة كان به وكان النصارى لاجل ذلك على سكون وبغيت البيع .

Eum (hoc est, Silam) *Cavades honorabat propter Jozachum Huzitarum Episcopum, qui ipsum à morbo caraverat. Quam ob rem Christiani pace fruebantur, & ecclesias ædificarunt.* Sed Cavadem christianis Catholicis, non Nestorianis propensum fuisse, Barhebræus disertè affirmat in Vita Babuæi, etsi eum Regis favorem ad Monophysitas detorquere videtur.

Ibi compertas habuit (inquit, hoc est, postquam è Perside ad Hunnos fugit, quos Barhebræus Græcos perperàm appellat) *res Christianorum. & Nestorianorum suæ ditionis: hos scilicet ab omnibus fidelibus dissentire, eosque sectari ac recipere, quos ceteri omnes rejecerunt damnaruntque. No-*

verat etiam, quomodo Pherozes ipsius pater potestatem Barsumæ dederat, qui vim fidelibus intulit, ut à fide patrum Occidentalium recederent. Quamobrem eos vehementer oderat, maximè verò quod Patres eorum cerneret nefariis nuptiis pollui, Catholicum, inquam, & Episcopos; fornicationem autem ab ipsis nihili pendi. Erat autem per id tempus Presbyter quidam, Simeon nomine, ex Beth-Arsam pago apud Seleuciam sito, vir orthodoxus. Hic quum regis Cavadis animum comperisset, eum adiit, jussionemque ab eodem obtinuit, ut totam terram Sennaar, Persidemque universam perlustraret, atque Orthodoxos excitaret, ut liberè conventus facerent, impetumque Nestorianorum retunderent. Hæc igitur peregit. Quacumque autem pertransiit, chirographum ex Armenis, Græcis Syrisque accepit, profitentibus se à fide Nestorianorum alienos esse; literasque subscriptionibus singulorum firmatas ad Regem attulit, qui sigillo regio easdem confirmavit: appellatæque sunt Codices confessionis, & in ecclesia Tagriti urbis repositæ, quæ sola corruptionem Barsumæ evaserat.

Chosroës Anuscervanus.

Chosroës, cognomento Anuscervanus, seù Nuscervanus, Cavadis filius, post diem 19. Februarii anno Christi 531. regnum iniit, quumque illud per annos 48. tenuisset, obiit anno 579. Initium regni Chosroæ ex dictis de obitu Cavadis colligitur: constat etiam ex martyrio sanctæ Siræ, quæ anno 559. passa dicitur anno ejusdem Chosroæ vigesimo octavo, ut rectè observat Pagius ad annum 530. num. XI. idemque deducitur ex Amro, qui Tom. 2. pag. 412. obitum Marabæ Nestorianorum Patriarchæ consignat ad annum Græcorum 863. Christi 552. eumque annum dicit esse regni Chosroæ vigesimum primum. Annos verò 48. eum regnasse liquet tùm ex Agathia & Procopio, quos idem Pagius citat; tùm etiam ex Arabe Auctore Chronologiæ regum Persarum: ex quorum sententia sequitur, ipsum anno 579. decessisse. Barhebræus ab his dissentit, dum inaugurationem Chosroæ ad annum Græcorum 843. obitumque ad annum 889. refert:

ܒܫܢܬ ܐܡܬܥܠ ܡܠܟܐ ܕܟܘܕܡ ܡܠܟܐ
ܘܡܬܬ ܒܗ ܫܢܐ ܚܕ ܘܫܢ
ܥܕܐ ܘܫܬܐ ܥܒܪ ܒܫܢ
ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐ ܗܘ ܕܫܢ:

Anno Græcorum (inquit in 3. Par. Chron. in vita Babuæi) *octingentesimo quadragesimo tertio mortuus est Cavades Pherozis filius Rex Persarum, eique in regno successit Chosroës Anuscervanus ipsius filius.* Et in vita Kamjesu.

ܒܫܢܬ ܐܡܬܥܠ ܡܠܟܐ ܕܡܠܟ
ܒܫܢ ܫܬ ܡܐ ܘܫܒܥ ܐܠܦ
ܣܝܪ ܗܘ ܫܢܐ ܬܪܝܨ ܕܝܠܗ.

Anno Græcorum *octingentesimo octogesimo nono obiit Chosroës Anuscervanus, quem Hormisdates filius excepit.* Et in prima Par. ejusdem Chronici in vita Justiniani: ܒܫܢܬ

ܪܘܚܗ ܘܡܟܘ ܐܡܬܥܠ ܫܢ
ܫܒܥ ܗܘ ܫܢܐ ܩܕܡ ܗܢܘ ܫܢ.

Anno ejus (Justiniani) *quarto regnum iniit Chosroës filius Cavadis, idque annos septem suprà quadraginta tenuit.* Sed præterquàm quod falsum est Chosroem anno Græcorum 843. hoc est Christi 532. inauguratum fuisse, Barhebræus hìc in tribus sibi repugnat: primum quod annum quartum Justiniani, quo initium regni Chosroæ collocat, fuisse Græcorum ait octingentesimum quadragesimum tertium: nam Justinianus imperare cœpit anno Christi 527. adeoque annus Græcor. 543. idemque Christi 532. sextus, non quartus Justiniani annus esset. Deinde ab anno Græcorum 843. ad annum 889. anni fluxere triginta sex, non triginta septem. Demùm quum in vita Babuæi dicat, eum anno Græcorum 889. obiisse, in prima Parte Chronici

nici in vita Tiberii Imperatoris scribit id factum anno post: ...

Eodem anno, quo Tiberius imperium iniit, hoc est, Græcorum 890 (Christi 579.) *mortuus est Chosroës*: atqui Tiberius imperare cœpit à die 26. Septembris anni Christi 578. ut ex Auctore Chronici Alexandrini demonstrat Pagius ad annum prædictum numero 3. Idem Barhebræus Chosroæ gesta annis non suis refert. Nam ut Procopius lib. 2. de Bello Persico cap. 9. & seqq. Continuator Marcellini, Marius in Chronico, Agathias lib. 2. Auctor Chronici Edesseni, aliique narrant, Chosroës anno Christi 540. Justiniani 13. primam expeditionem adversùs Romanos suscepit, in qua Antiochiam captam diripuit: & per quatuor sequentes annos cum Romanis pugnavit: Anno 545. inducias quinquennales cum Justiniano fecit: quas in alios quinque annos postea instauravit. Anno 556. pacem, quæ rupta fuerat, per aliud quinquennium firmavit, eoque absoluto eandem anno 561. iterùm statuit observavitque usque ad annum 572. quo indictum Romanis bellum usque ad obitum, hoc est, usque ad ann. 579. gessit. At Barhebræus initium expeditionis Chosroæ ad annum regni ejus octavum, Justiniani undecimum ponit; nec pacem aliquando cum Romanis factam memorat, nisi post obitum Justiniani, quam postea propter Armenos, qui ad Romanos confugerant, ruptam affirmat.

...

Et pax fuit (postquam scilicet regnum iniit Chosroës, inquit in vita Justiniani) *Romanos inter ac Persas per annos septem. Anno autem undecimo Justiniani rupta est: eodemque anno ascendit Chosroës, & Callinicum* (Amro aliisque Arabibus scriptoribus راقة *Raka* appellatur) *totamque Mesopotamiam diripuit. Item Edessam invasit, quam quum expugnare nequivisset, Batnas depopulatus abiit. Posthæc Antiochiam petiit, expugnavit, incendit, & universim populatus est, Persis ipsos marmoreos parietum stipites inde in Persidem asportantibus. Rursùs Persæ in universam Limitis* (confinium scilicet utriusque Imperii) *regionem irrumpunt, & Callinicum atque Beth-Balas devastant, ossa sancti Bacchi martyris aurumque, quo sancti Sergii arca tegebatur, auferentes.* Et in vita Babuæi:

...

ܘܠܐ ܟܕ ܡܛܝ ܠܡܕܡܚܒܗ : ܘܠܐ ܟܕ
ܡܛܘ ܒܗ ܡܕܡܚܒ ܐܘ ܡܕܡܚܒ ܐܢ
ܕܐ ܗܘ ܡܕ . ܐܡܝ ܒܗ ܐܘܕܗ
ܡܕܒܣ . ܕܢ ܟܐ ܐܘ ܡܕܟ
ܒܣ ܒܗ ܗܘ ܐܡ ܗܘ ܐܡ
ܐܘܗ ܒܗ ܐܡ .

Post annos octo Antiochiam petiit, incenditque, ejusque incolas captivos duxit, quibus habitandam Mahuzam 1 *condidit, Antiochiæ nomine urbi imposito. Quarto post anno, hoc est,* Græcorum 885. *quum Edessam frustrà tentasset, habitatores ejus regionis quotquot ceperat, in Persidem transtulit. Tùm verò multiplicati sunt in Oriente orthodoxi. Verùm nullus erat in Oriente Episcopus præter Carem Sigaræ Episcopum.* Cætera descripsi Tom. 2. p. 411. Pergit Chosroæ prælia sub Justino juniore de-

scribens. ܐܘܗ ܡܢ ܕܡܐ ܕܡ
ܐܘ ܐܘ ܐܡ ܐܡ ܐ ܐ
ܗ ܐ ܐ ܐ ܐ ܐ ܐ
ܐ ܐ ܐ ܐ ܐ ܐ
ܐ ܐ ܐ ܐ ܐ ܐ

qui Josepho defuncto succesſerat, itineris, quod ipſe Chosroës in urbem Nisibin susceperit, comitem habere voluerit. Eundem Anuscervanum non modo Nestorianorum studioſum fuiſſe, ſed reliquos Christianos etiam in Perside ad eorum sectam amplectendam coëgiſſe, affirmat Renaudotius Tom. 1. Liturg. Orient. pag. 360. & Tom. 2. in Præfat. idque ex his Theophanis verbis colligit. *Edeſſam*, (inquit Theophanes ad annum eræ Alexandrinæ 620.) *profectus Heraclius, eccleſiam ſub Choſrois temporibus à Neſtorianis occupatam, orthodoxis reſtituit*. Hinc deducit vir doctus, Neſtorianos ſub Chosroë Anuscervano orthodoxis eccleſias eripuiſſe. *Choſroïs Nuſchiſruani* (loquitur de Neſtorianis) *poteſtate abutentes, orthodoxos expulerunt Edeſſena ſchola & Eccleſia, quam Heraclius pace cum Perſis facta, primis poſſeſſoribus reſtitui curavit*. Verùm ut de Edeſſena Eccleſia primum diſſeram, quum Romanis Edeſſa ſub Juſtiniano ſubjecta eſſet, nec unquam in ditionem Chosroïs Anuscervani deveniſſet, ut Procopius, Evagrius, Theophanes, auctor Chronici Edeſſeni, Barhebræus aliique docent; non apparet, quo pacto Neſtoriani ſub catholicis illius urbis præfecto & Epiſcopo Eccleſiam orthodoxis eripuiſſe potuerint. Renaudotius ad Anuscervani tempora perperam refert, quæ ſub juniore Chosroë, cognomento Abruizo, poſt Mauricii Imperatoris obitum contigere: tunc enim Edeſſa cum aliis Meſopotamiæ ac Syriæ urbibus in poteſtatem Perſarum devenit, donec poſt ejuſdem Chosroïs Abruizi interitum ab Heraclio recuperata, Eccleſia etiam, quæ à Neſtorianis occupata fuerat, ab eodem Imperatore catholicis eſt reſtituta. De hoc juniore Chosroë loquitur Theophanes, non de Anuscervano. Et hunc quidem Regem in orthodoxos, quàm in Neſtorianos propenſiorem fuiſſe. Barhebræus teſtatur, quum ejuſdem cum Maraba illius ſectæ præſule diſceptationem his verbis deſcribit.

ܟܕ ܐܬܐ ܩܘܪܘܫ ܒܪ ܗܘܪܡܙ ܠܢܨܝܒܝܢ ܘܫܪܐ
ܠܬܡܢܝ ܫܢܝܢ ܒܫܠܡܐ ܘܒܫܠܝܐ ܘܒܟܠ ܝܘܡ
ܟܕ ܡܬܠ ܠܗ ܠܡܘܫܒܗ ܐܪܒܥ ܐܒܢ ܟܕ .
ܡܢ ܟܒ ܕܗܐ ܐܬܝ ܟܬܒ ܘܡܢܗ
ܡܒܐ ܟܠ ܐܢܘܢ ܕܡܢܗ ܩܒܠ ܟܠܗ
ܡܕܒܪܢ ܕܐܬܝ ܠܗ ܘܠܐ ܡܢ
ܡܕܒܪ ܩܒܠ ܐܬܝ . ܐܝܟ ܗܘ
ܩܒܠ ܕܒܪ ܐܒܐ ܘܒܪ ܐܒܐ ܠܐ
ܗܘ ܐܬܝ ܡܢ ܗܘ ܐܬܝ ܠܗ
ܐܝ . ܡܢ ܐܝܟ ܕܒ ܘܒܪ
ܩܒܠ ܘܒ ܐܬܝ ܠܐ ܟܠ
ܡܕܒܪ : ܡܢ ܩܒܠ ܐܬܝ ܠܐ ܡܢ
ܩܒܠ ܘܒ ܐܬܝ . ܡܢ ܟܠ ܕܒ
ܩܒܠ ܐܬܝ ܠܗ ܘܠܐ ܡܢ ܗܘ
ܩܒܠ ܐܬܝ ܠܗ ܘܠܐ ܡܢ ܗܘ
ܩܒܠ ܐܬܝ . ܐܝܟ ܗܘ ܐܬܝ

ܕܥܠܡܐ ܕܡܪܝܡ ܐܡ ܐܠܗܐ ܘܢܫܡܥ ܠܗ ܩܠܐ
ܗܘ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܗ ܘܠܐ ܐܠ ܚܕ ܡܢ ܐܠܗܐ .
ܐܬܒܗܬ ܩܛܝܠ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܐܠܗܐ
ܕܐܡ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢ ܕܫܩܪ ܐܢ ܐܡ ܠܐ ܐܬ ܡܢ
ܩܕܡ ܕܐܡ ܐܢ ܐܡ ܠܐ ܐܬ ܡܢ ܩܕܡ ܕܐܡ ܐܢ
ܐܡ ܠܐ ܐܬ ܡܢ ܩܕܡ ܕܐܡ

ſtianis populis te adjungas, quo fiet, ut honorem tùm apud me, tùm apud ipſos conſequaris. Quum autem ille Regi obtemperare recuſaret, ab eodem Seleucia ejectus, in Adorbiganam abiit, ibique commoratus eſt. Paulò poſt exiſtimans Choſroëm Regem facti oblitum fuiſſe, Seleuciam repetiit. Id verò quum Rex accepiſſet, catenis vinctum Abam in cuſtodia detineri juſſit, quo in carcere dies clauſit. Etſi hæc Choſroæ cum Aba diſputatio Chriſtianorum potiùs, quàm ipſius Choſroæ fætus videtur; ex iis tamen quæ eam conſequuta ſunt, palàm fit, Regem illum Neſtorianis infenſum fuiſſe: nam ſcriptores ipſi Neſtoriani fatentur, Abam ſeu Marabam regis juſſu in vincula conjectum fuiſſe, & Seleuciâ in Adorbiganam relegatum. Amrus verò addit, non in Abam dumtaxat, ſed etiam in alios illius Epiſcopos Regem deſæviiſſe, فامر الملك بشدّه بالحديد فحبس منه معذبا وامر الملك بقتل جماعة من الاساقفة وصلبهم لمخالفة جرت بينهم وبين ملك الروم. *Juſſit Rex*, inquit in vita Marabæ, *eum*, hoc eſt, Abam, *vinculis ferreis vinciri, qui diù id tormentum paſſus eſt. Plures quoque Epiſcopos idem Rex interfici & cruci affigi præcepit propter diſſidium ipſos inter & Imperatorem Romanorum ortum.* Si itaque Abam Choſroës tamdiù vexavit, ſi ejuſdem Epiſcopos interfici juſſit, nequaquam verum eſt, ipſum Neſtorianis faviſſe. At Chriſtianos omnes, inquies, ditionis ſuæ Choſroës perſequebatur, quum bellum Romanis moveret: quamobrem in pace, quæ anno 561. cum eodem à Juſtiniano firmata eſt, Chriſtiani Perſis ſubjecti diſertè comprehenſi ſunt, impetratumque ab illo Rege, ut iis permitteret ſuis legibus vivere. Verùm hinc potius argumentum deſumitur ad oſtendendum, Neſtorianos à Choſroë odio habitos fuiſſe. Nam quum ille adversùs Romanos expeditionem ſuſcepiſſet, eos ditionis ſuæ Chriſtianos vexabat, quos ejuſdem cum Romanis fidei eſſe noverat, id-

eſt, Catholicos; non Neſtorianos, qui Romanos, quoſque viciſſim Romani execrabantur: adeoque quum aliunde conſtet Choſroëm Neſtorianos vexaſſe, ſequitur id non ex infenſo illius in Romanos animo, ſed potiùs ex innato in eam ſectam odio proceſſiſſe. In ea verò pace, quæ anno 561. facta eſt, non Neſtorianorum, ſed Catholicorum cauſam Juſtinianus tutatus eſt, ut ex ejus conditionibus liquet, quæ referuntur à Menandro Protectore in Excerpt. de Legat. apud Pagium ad annum prædictum num. IX. *Pacta ſunt interpoſita*, inquit, *de Chriſtianis, ut illis liceret templa conſtruere, & ſine ullo timore ſacra peragere, & gratiarum actiones per hymnos Deo, ſicut apud nos fieri conſuevit, canere, neque cogi Magicis ceremoniis intereſſe, aut invitos colere & venerari Deos, qui apud Medos Deorum numero habentur. Neque tamen ideo Chriſtiani auderent conari Magica ſectantes in ſuam ſententiam pertrahere. Obtinuit quoque* (Petrus prætorianarum cohortium præfectus, Juſtiniani ad Choſroëm legatus) *ut Chriſtianis poteſtas eſſet mortuos ſepulcris condere, & illis ad noſtrum morem juſta perſolvere.* Juſtinianus, qui Neſtorianos æquè ac Monophyſitas perſequebatur, de ſolis Catholicis in regno Perſarum commorantibus ſollicitus erat. Denique circa Anuſcervani doctrinam, quam Amrus, Barhebræus aliique Syri, Arabes ac Perſæ celebrant, audiendus Agathias lib. 2. pag. 66. *De prædicant illum*, inquit, *atque admirantur ſuprà ipſius meritum non tantùm Perſæ, ſed & nonnulli Romanorum veluti literarum amatorem, quique ad Philoſophiæ noſtræ culmen evaſerit, quum ei Græcanica ſcripta ab interprete quopiam in Perſicam linguam eſſent converſa.* Et infrà. *Ego verò eum doctrina præditum fuiſſe & quidem ſumma nequaquam crediderim. Quî enim fieri poterat, ut puritas illa veterum nominum & nativa gratia, & præterea rerum ipſarum naturæ congruens valdeque accommo-*

data, in agresti quadam & ineptissima lingua conservaretur? quo verò etiam pacto vir regio fastu à puero, multaque assentatione delibutus, & barbarum in primis vitæ genus sectatus, & bella semper præliaque spirans, quo pacto, inquam, qui ita vitam instituit, videatur aliquid magni ac memorabilis fructus ex hisce disciplinis reportare, & in iis exercitatus esse posse? Quod autem ait Amrus, Anuscervanum *Philosophos amasse*, idem Agathias lib. citat. ostendit, quales Philosophi cum Rege illo consuetudinem habuerint: Uranius scilicet quidam Syrus, artem quidem medicam profitens, ex Philosophiæ verò dogmatibus nullum perfectè noscens: Damascius præterea Syrus, Simplicius Cilix, Eulamius Phryx, Priscianus Lydius, Hermias & Diogenes Phœnices, & Isidorus Gazeus, quibus quum opinio de Deo, quæ apud Romanos vigebat, non satis probaretur, existimarentque Persicam disciplinam longè esse præstantiorem, in Persidem sese contulere. Sed barbaros illius gentis mores pertæsi, ad Romani Imperii terras tandem rediere, postquam collatis cum ipso etiam Rege sermonibus spe sua essent frustrati, hominemque comperissent Philosophiæ quidem studium jactantem, qui tamen nihil adhuc sublimiorum audierat, sed ne opinione quidem cum ipsis conveniebat.

Hormisdas Chosroæ filius. 1

Hormisdas [1], qui & Hormisdates, Chosroi Anuscervano patri successit anno 579. quumque annos duodecim incompletos regnasset, exeunte anno 590. à Varamo & Pherozane exercitus Persici ducibus è solio exturbatus atque in carcerem conjectus, jussu Chosroæ filii, qui ab iis Rex constitutus fuerat, usque ad necem fustibus contusus est, quòd quum ille patrem in custodia posi-

tum benignè tractaret, Hormisdas contra injuriis filium laceraret. Hormisdam annis duodecim regnasse affirmat & Barhebræus in Tiberio Imp.

مُحْمَد حَمْدًا وَلِمَكْبِرِهِ مُحَمَّدٍ
وَلِمَنْ هَذَا الْمُتَمَلِّ لِلْعَلَمِ
وَمَعْنَاهُ هَذِهِ مُحَمَّدٌ وَلِمَكْبِرِهِ وَمَحْمُودٌ
حَقًّا لَا فَرْقَ هُنَا هَذَا وَذَاكَ .

Eodem (inquit) *anno, quo Tiberius imperium iniit, hoc est Græcorum* 890. (Christi 579.) *mortuus est Chosroës, & regnum Persarum tenuit Hormisdas ejus filius, qui regnavit annis duodecim.* Sed de illius nece discrepat ab aliis. مَحْمَد الْمَذْنَا وَمَذْهَبُهُ
هَذَا وَهُنَا لَا فَرْقَ وَذَاكَ
وَالْمَبْدَأ حَقًّا لَا مَحْمُود كَمَذْهَبِهِ
وَمَحْمَد . مَحْمُود كَمَذْهَبِهِ الْمَذْنَا هَذَا
وَهَذَا وَمَحْمُودٌ مَذْهَبُهُ لَا مَحْمُود
وَمَحْمَد : الرَّحْمَن حَقًّا وَمَحْمُود
وَالْمَذْهَبُ حَقًّا مَحْمُود لِلْعَلَمِ
وَالْمَذْنَا هَذَا :

Anno Mauricii octavo (verba sunt Barhebræi in Chron. Syr. Par. 1. in Mauricio) *deficientes Persæ ab Hormisda Rege suo, illum dolo comprehensum excæcarunt, mortuusque est. Post decem autem menses illi ipsi, qui eum propter multa ipsius flagitia interfecerant, Chosroëm filium ejus eligentes, regnum ei detulere, qui annis octo supra triginta regnavit.* Quæ autem fuerint Hormisdæ scelera, ob quæ cæsus fuit, non exprimit. Sed ab Evagrio lib. 6. cap. 15. & à Theophylacto lib. 4. cap. 2. hæc causa refertur, quod scilicet quum Varamus seù Beheramus Persarum Dux infeliciter in Colchide cum Romanis pugnasset, Hor-

NOTA.

1 *Hormisdas*. Persicè هرمزد, & هرمزداذ, quod *Hormizd*, & *Hormizdad* profertur. Arabes & Syri corruptè etiam dicunt هرميزدان *Hormizdan*, & هرميزان *Hormizan*.

Hormisdas ignominiæ causa vestem ad eum muliebrem misit, ejusque rebellantis in locum Pherozanem copiarum Ducem creavit. Addit idem Theophylactus lib. 3. cap. 16. *Hormisdam morum sævitia paternam impietatem superasse, hominemque fuisse violentum ac furentem, & inexplebilis avaritiæ.* Quod verò Barhebræus annum octavum Mauricii cum depositione Hormisdæ conjungit, ea confirmat quæ supra diximus: hoc est, Hormisdam exeunte anno Christi 590. depositum fuisse. Nam ex Auctore Chronici Alexandrini constat Mauricium mense Augusto anni Christi 582. Imperium iniisse: quod & pluribus demonstrat Pagius ad annum prædictum à nu. 8. & ex allato Barhebræi loco confirmatur. Idem Barhebræus in Chron. Syr. Par. 3. in vita Kamjesu scribit:

ܗܘܘ ܡܫܬܠܝ ܒܡ ܒܝ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܗܘ ܒܫܢܬ
ܫܡܝܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܘܩܛܠ ܠܗ ܫܡܥܘܢ ܕܫܡ
ܠܡܠܟܐ ܕܐܒܪܘܙ ܘܗܘ ܒܫܢܬ ܬܫܥ ܠܡܠܟܘܬܗ
ܐܬܩܛܠ ܒܗ ܒܪܚܡ ܚܢܢܐ ܠܐܚܪܢ ܠܡܠܟܐ
ܫܒܘܪ. ܡܠܟܐ ܕܒܡ ܗܢܐ ܠܐ ܟܬ :

Quum Hormisdates annis duodecim regnasset, insurgentes in eum Persæ, è medio illum sustulere: regnavitque post eum Chosroës ejus filius, cognomento Abruizus, anno Græcorum *nongentesimo primo* (Christi 590.) *Regnum autem tenuit annis octo supra triginta.* Amrus de Hormisdate nil aliud refert, quàm quod Christianis faveret, ipsique tùm Ezechiel, tùm Jesujabus Arzunita Nestorianorum Patriarchæ accepti essent.

[Chosroës Abruizus Hormisdæ filius.

Chosroës, cognomento Abruizus seù Barvizus, patre Hormisda in ordinem redacto, Rex Persarum acclamatur exeunte anno 590. ut supra dictum est. Anno sequenti Varamum tyrannum aliosque rebelles Persas, Mauricii Imperatoris ope, debellat, & S. Sergio martyri crucem ex auro fabrefactam pro munere offert. Anno dehinc proximo *Siram* seù Sirinam genere Romanam & religione Christianam, quam ætate florentem connubio sibi copularat, Reginam publicitùs appellat, & tertio anno pro filio ex ea suscipiendo, eidem S. Sergio supplicat, nec ita diù post quam filium suscepisset, dona ad sanctum martyrem mittit, adjunctâ epistola, quæ apud Evagrium lib. 6. cap. 20. & Theophylactum lib. 5. cap. 14. recitatur. Anno 603. ulturus necem Mauricii, in Phocam bellum movet, quod & reliquo regni sui tempore tùm sub Phoca, tùm sub Heraclio Imperatoribus prosequutus est. Anno 624. exeunte quum ab Heraclio victus fuisset, furore percitus, misit qui donaria supellectilemque omnem à cunctis per universam Persidem erectis ecclesiis auferrent; & ut Imperatori ægrè faceret, Christianos ad amplexandam Nestorii hæresim adegit. Anno 628. à Siroë filio interficitur die 28. Februarii, quarto ex quo in castellum inclusus fuerat die. Ita Evagrius, Theophylactus, Theophanes, Cedrenus, auctor Chronici Alexandrini, aliique. Amrus à Chosroë ad Mauricium Imperatorem binas legationes indictas describit, quarum altera perfunctum ait Jesujabum Arzunitam Patriarcham, altera Millesium Senæ Episcopum, & hunc quidem à Mauricio ad Sabarjesum Patriarcham muneris loco particulam Crucis dominicæ attulisse: Sabarjesu verò defuncto, quum Gregorium Nestoriani præter ipsius Chosroæ voluntatem in Patriarcham elegissent, indignatum Regem cunctos ditionis suæ Christianos vexare cœpisse: Gregorio autem è vivis sublato, discipulos ejus comprehendi jussisse, suppliciisque affici, donec relictam à magistro auri summam prodidere; Christianis præterea interdixisse, nequem Patriarcham crearent: per eam denique occasionem, qua ineunte regnum Chosroë rebellantem adversùs eum Varamum Romanus exercitus compressit, cum Romanis conjunctos Jacobitas Metropolita-

nam Sedem in urbe Tagritenſi condidiſſe. Sed quum Varamus anno 591. adversùs Choſroëm defecerit eodemque anno in ordinem redactus fuerit, nullo pacto ſtare poteſt, quod de Jacobitis eo anno Sedem Tagritenſem fundantibus affirmatur: tùm quia Romani Jacobitas æquè ac Nerianos oderant: adeoque nullum ei genti ad ſtabiliendam illam Sedem auxilium præbuiſſent, quin potiùs Catholicis opem tuliſſent, ut adversùs utramque ſectam prævalerent; tùm etiam quia ex certis illius Metropolitanæ Jacobiticæ tabulis Barhebræus docet, id anno Græcorum nongenteſimo quadrageſimo, hoc eſt, Chriſti 629. contigiſſe, poſtquam ſcilicet Choſroë interfecto, Siroës filius pacem cum Romanis firmavit, ut dixi tom. 2. pag. 419. Idem Amrus Choſroëm ſcribit à Mauricio in regnum, devicto Varamo tyranno, reſtitutum, Mariam, aliàs Sirinam filiam ejuſdem Imperatoris uxorem duxiſſe: quod etiam Barhebræus affirmat in vita Mauricii.

ܡܪܝܡ ܕܫܡܗ ܒܬ ܡܘܪܩܝ ܠܐ ܡܠܟܬܐ ܐܠܐ ܒܬ ܛܒܝܢܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܒܥܠ ܬܐܪܝܟ ܐܦ ܒܬ ܡܘܪܩܝ ܐܝܬ ܠܗ ܐܠܐ ܒܬ ܛܒܝܢܐ ܘ

raclii Antiochiam expugnavit. Anno 1 sequenti *Varamus* ejus archistrategus Cæsaream Cappadociæ cepit. Anno quarto 2 Heraclii *Romizanes cognomento Sarbarzas, hoc est, aper ferus* وَهْرَمِزْدُ وَالْخَنَسِ : ejusdem Chosroæ Dux, Damascum expugnavit, & sequenti 3 anno Galilæam totamque Jordanis regionem occupavit; annoque post Hierosolymam, quarto 4 verò anno (hoc est, Heraclii septimo) Alexandriam, Ægyptum, & Libyam usque ad fines Æthiopiæ. Eodem 5 anno *Sainus* هَامُسَ Persa Chalcedonem cepit: atque ita regiones omnes ceperunt Persæ ab Euxino Ponto ad Orientem. Anno 6 Arabum primo Sarbarzas Ancyram Rhodumque cepit.

Anno

1 2 3 5 4 6

Heraclii annus adhuc currebat, ut rectè Pagius ad annum 610 num. 8. & ad ann 611. num. 2. Cedrenus ad ann. 1. Heraclii: *Eo anno*, inquit, *Persæ occupaverunt Apameam Syriæ, Edessam, & usque ad Antiochiam pervenerunt*: quod & totidem verbis apud Theophanem. Quod igitur ad annum 605. idem Barhebræus dixit, *Persas Euphrate transmisso, Mabugum, Kennesrinum, Berhœam, Edessam & Antiochiam expugnasse*, iis repugnat, quæ hoc anno, hoc est, Heraclii 1. Christi 611. de Antiochia ab ipsis Persis expugnata subjungit.

1 *Anno sequenti*: hoc est, Heraclii 2. (Christi 611. ineunte.) Theophanes & Cedrenus Cæsaream Cappadociæ eodem anno à Persis captam describunt: sed Varami Ducis mentionem non faciunt.

2 *Anno quarto Heraclii*. Damascum hoc anno expugnatam testantur & Theoph. atque Cedren. nulla tamen Romizanis seù Sarbarzæ mentione facta.

3 *Sequenti anno*: nimirùm Heraclii 5. Theophanes ad eundem annum: *Hoc anno Persæ Jordanis loca, Palæstinam & sanctam civitatem armorum vi subegerunt: & manibus, ut quidam asserunt, Judæorum, plurimos, ad nonaginta videlicet millia, trucidarunt. Singuli etenim pro suis quique facultatibus Christianos ementes, confestim occidebant. Capto verò Hierosolymorum Patriarcha Zacharia, pretioso etiam & vivifico Crucis ligno locis illis erepto, captivorum hominum multitudinem innumeram in Persidem abduxerunt*. Eadem Cedrenus. Anno igitur Christi 614. in quem quintus annus Heraclii die 5. Octobris inchoatus competit, Sarbarzas Persarum Dux post captam Damascum in Jordanis loca invadit, & sequenti Christi anno, quo adhuc annus quintus Heraclii currebat, Hierosolymam capit, ut recte Barhebræus. Quum autem Heraclius anno 628. quo Chosroë perempto Siroës filius regnum iniit, ab eodem Siroë sacrum lignum Crucis acceperit, secumque in urbem regiam eodem anno tulerit, anno verò sequenti, hoc est Christi 629. idem Crucis vivificæ lignum ex urbe regia Hierosolymam reduxerit, ut ostendit Pagius ad ann. 627. num. 23.; rectè dicitur idem Heraclius Crucem dominicam decimo-quarto, quo inde ablata fuerat anno, Hierosolymæ reposuisse: totidem enim anni effluxere ab anno 615. ad annum 629.

4 *Quarto anno, hoc est, Heraclii septimo*. Nimirùm exeunte anno Christi 616. quo septimus Heraclii annus inchoatus fuerat. Pagius Ægypti & Africæ expugnationem ad vernum tempus anni 616. refert; sed tunc sextus erat Heraclii annus, non septimus. Baronius eandem ad annum 615. collocat. Theophanes verò & Cedrenus ad annum Heraclii 6. *Hoc anno*, inquit Theophanes, *Persæ Ægyptum, Alexandriam, & Libyam ad usque fines Æthiopiæ subegerunt*. Quum Hierosolyma anno 615. ex dictis capta fuerit, uno eodemque anno Ægyptus & Africa usque ad fines Æthiopiæ nequaquam subigi potuere, sed toto saltem anno 616. opus fuit.

5 *Eodem anno*: hoc est, exeunte anno Christi 616. Theophanes ad annum Heraclii 6. *Chalcedonem quidem*, inquit, *occupare non valuerunt, sed præsidio ad eam obsidendam relicto secesserunt*. Et ad annum 7. Heraclii: *Hoc anno Persæ expeditionem in Chalcedonem instruentes, bello eam ceperunt*. Auctor Chronici Alexandrini: *Sain Persarum exarchus Chalcedonem usque populabundus excurrit agrumque Chrysopolitanum infestavit*. Cedrenus itaque fallitur, dum ad annum Heraclii 6. postquam Persarum irruptionem in Ægyptum Africamque descripsit, *Carchedonem* seù Carthaginem ab iis obsidione frustrà tentatam refert. Non enim de Carchedone seù Carthagine, sed de Chalcedone Bithyniæ urbe obsidio illa intelligenda est. Sainum autem, quem alii Saëm & Saitum vocant, colloquio de pace cum Heraclio habito, tres ejusdem Imperatoris legatos secum in Persidem duxisse, ibique detracta pelle, Chosroæ jussu, interiisse, testatur Nicephorus in Breviario pag. 7. Sed eum adhuc in vivis fuisse anno Heraclii 13. hoc est, Christi 622. exeunte, constat ex Theophane, qui ipsum unàcum Sarbaraza ad fines Romanorum invadendos summissum fuisse scribit. Idem Theophanes ad annum Heraclii 16. Christi 625. de Saini exitu hæc habet. *Saës quum decertasset contra aciem, quam Theodorus Heraclii frater regebat, & victus fuisset, præ mœrore atque desperatione in languorem incidens, miserè interiit. Cadaver ejus sale multo conditum, ad se advehi Chosroës jussit, & mortuum licet ac sensu privatum, verberibus & injuriis lacerari imperavit*.

6 *Anno Arabum primo*: qui inchoatus

fuit

1 Anno Arabum [1] quarto idem Sar-
2 barzas & [2] *Cardiganus* صرْوَيسا in Thraciam moverunt, & Conſtantinopolim arcta obſidione cinxere: Sed quum Choſroës literas ad Cardiganum miſiſſet, ut Sarbarzam interficeret, hic de imminente ſibi cæde ab Heraclio 3 admonitus, qui
3 tabellario comprehenſo regias literas interceperat, in ipſum Choſroëm unàcum Cardigano rebellans, ejus quidem urbis obſidionem ſolvit, ſuis ipſius & Cardigani filiis obſidibus Heraclio datis; Heraclius verò pactis cum Chazarorum rege initis, ut auxiliares ſibi copias mitteret, eique viciſſim filiam ſuam Eudoxiam nuptui ſe traditurum pollicitus, adversùs Choſroëm arma movet. Choſroës quum in Sarbarzæ rebellis lo-
4 cum *Ruzbihanem* [4] رزبهانا Ducem creaſſet, collatis cum Heraclio ſignis victus, fugam capit. Heraclius regio theſauro potitus, à Siroë ejuſdem Choſroi filio literas accipit, quibus ſignificabat, ſe è cuſtodia, in quam à patre conjectus fuerat, eductum regemque acclamatum, fugienti Choſroi necem intuliſſe. Itaque juxta Barhebræum nomina Ducum, quos Choſroës adversùs Romanos miſit, hæc ſunt: *Varamus*: *Romizanes* qui & *Sabarzas*: *Sainus*: *Cardiganus*, & *Ruzbihanes*. Pagius ad annum 622. ex Græcis ſcriptoribus ſex Ducum nomina hæc refert; *Raxates*: *Sais* ſeu *Saitus*: *Sarbarus* qui & *Sarbanazus* & *Sarbarazas*: *Sarablancas*: *Sais* alter: & *Raxates* alter. Quum autem apud Leontium in vita S. Joannis Eleemoſynarii legat *Raſmitzum* dictum fuiſſe, qui Hieroſolymam cepit, hanc verò urbem à *Sarbaro* ſecundùm Theophanem expugnatam, erraſſe putat eum auctorem, qui Raſmitzi nomen pro Sarbaro poſuit: non videns, unum eundemque eſſe *Raſmitzum* ſeù *Romizanem*, qui & *Sarbarzas* ſeù Sarbarus appellatus fuit, ut ex Barhebræo ſuprà dictum eſt. Atqui unum Sainum ſeù Saêm fuiſſe, non duos; *Perozitem* prætereà ſeù Pherozanem à Pagio prætermiſſum ex Theophane liquet, qui anno Heraclii 14. *Sarablagam* ſeù Sarabalgam (Pagio Sarablancam) ſimul cum Perozite à Choſroë adversùs Heraclium in Albaniam miſſum teſtatur. Quoad initium regni Choſroæ ejuſque interitum legendus Thomas Margenſis in hiſt. monaſt. lib. 1. cap. 23. & 35. ubi ait eum anno Græcorum 901. regnare cœpiſſe; quumque annos 38. regnaſſet, & cœnobium quod rogatu Sirinæ uxoris ſuæ in regione Balſaphar exſtruxerat, codicibus ex urbe Edeſſa à Samata Jazdini filio allatis locupletaſſet, ab eodem Samata, quem bonis paternis ſpoliaverat, filiis Choſroæ omnibus in-

Chriſti 622. die 16. Julii, anno Heraclii 12. exeunte: quod & Cedrenus confirmat. Theophanes verò id factum ad ann. Heraclii 13. narrat. *Hoc anno*, inquit, *menſis Martii die* 15. *Indictione undecima* (ideoque ſequenti Chriſti anno) *ſolvens ab urbe regina Imperator magnis itineribus in Armeniam contendit. Perſarum verò rex Choſroës Sarbanazam ad fines Romanorum invadendos ſummiſit . . . . Imperator menſis Aprilis die* 20. *in Perſiam irruptionem fecit: quod ubi reſcivit Choſroës, Sarbarazam revocat, & collectis ex univerſa Perſide copiis, iiſque Sai Duci commiſſis, quàm citius Sarbarazæ adjungeret ſe, ut viribus unitis in Imperatorem progrederentur, edixit.*

1 *Anno Arabum quarto*, qui inchoatus fuit die 13. Junii anno Chriſti 625. Quæ hìc narrat Barhebræus uſque ad Siroæ inaugurationem, contigere ab anno 625. ad annum 628.

2 *Cardiganus*. Cardaregam vocat Theophanes.

3 *Ab Heraclio admonitus*. Heraclius tùm erat in Perſide, non in urbe regia. Rectius igitur Theophanes, *Is qui literas ferebat*, inquit, *à Romanis comprehenſus, Conſtantinopoli Imperatoris filio coram ſiſtitur. Hic Sarbarazam ad ſe confeſtim vocat, qui lecta illa epiſtola, cum Imperatoris filio & Patriarcha pactum init. Adulteratis deinde Choſroæ literis, ſibi occidi juſſo quadringentos alios adjunxit optimates ac duces, & ipſum Cardaregam.* Cætera ut apud Barhebræum.

4 *Ruzbihanem*. Theophanes *Rhazatem* vocat. Elmacinus *Zurabbarem*. Cedrenus *Razaſtem*.

interfectis, Siroëm Cavadem qui eam cædem evaſerat, Choſroë patre cæſo, regnum adeptum fuiſſe. Thomæ verba ſuprà retuli hoc tom. pag. 92. Sed alios prætereà Choſroæ filios filiaſque eam cædem evaſiſſe, ex dicendis conſtabit.

1 Siroës Cavades, Choſroæ filius.

Siroës, qui & 1 Cavades, die 24. Februarii anno Chriſti 628. Rex acclamatus, cæſo quatuor poſt diebus, ut ſuprà dictum eſt, Choſroë patre, Choſdaëm ſecretarium cum aliis dynaſtis ad Heraclium miſit, qui nuncium de ſua inauguratione ferret: alterum præterea legatum, Phajacum nomine, deſtinavit, qui pacem inter utrumque imperium firmaret: quorum primum Heraclius die 30. Martii, alterum die 3. Aprilis ejuſdem anni 628. admiſit, quum in caſtris ad Canzacum poſitis commoraretur. Pax inita eſt eâ conditione, ut Siroës reſtitueret quidquid pater ejus eripuerat Romanis. Quamobrem Heraclius Theodorum proprium fratrem cum literis & à Rege Perſarum viris delegatis miſit, qui Perſas Edeſſæ, in Palæſtina, Hieroſolymis & in cæteris Romanorum civitatibus repertos, cum pace in Perſidem reducerent. Quum verò paucis poſt menſibus ex urbe Edeſſa, ubi eccleſiam ſub Choſroæ Abruizi temporibus à Neſtorianis occupatam Orthodoxis reſtituerat, Hierapolim veniſſet, Siroëm obiiſſe, & Ardaſirum ejus filium Perſarum regnum conſequutum intellexit. Hæc Theophanes & auctor Chronici Alexandrini ex ipſis Siroæ ad Heraclium & Heraclii ad Conſtantinopolitanos epiſtolis. Quoad initium regni Siroæ convenit inter omnes, uno excepto Elmacino, qui in hiſtor. Saracen. ſcribit, eum regnare cœpiſſe *anno quinto Hegiræ, qui decimus octavus erat Heraclii, Alexandri verò nongenteſimus quadrageſimus*: qua in epocha triplex mendum: alterum, quod Siroës regnum iniiſſe dicitur *anno Hegiræ quinto* qui cœpit die 2. Junii anno Chriſti 626. Alterum, quod annus Hegiræ quintus cum anno Alexandri 940., hoc eſt, Chriſti 629. copuletur. Tertium quod annus Heraclii 28. in annum Alexandri 940. & Hegiræ 5. confertur. De ejus verò regni tempore, diſſentiunt Scriptores. Amrus in Vita Gregorii Patriarchæ, Siroëm regnaſſe teſtatur menſes ſex. Elmacinus in hiſt. Sarac. & Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, menſes tantùm octo ei aſſignant. Barhebræus verò ſibi non conſtat: nam in 1. Par. Chronici Syriaci in vita Heraclii, Siroëm novem menſes regnaſſe ſcribit: ﻫﻨﻮﻣﻰ ﻣﻦ ﻫﻮ ﻫﻮ ﻣﻦ ﻫﻮ ﻫﻮ ﻫﻮ

batur, è cæteris elapsus, Chosroëm patrem insequutus, interfecit, regnavitque post eum mensibus novem.

1 *Quum verò Heraclius* [1] *Edessam ad hyemandum rediisset, missis ad eum literis Sirinus, patris cædem significavit, pacemque cum eo iniit, ea conditione, ut Persæ ex regionibus Romanorum excederent. Sirinus autem quum novem mensibus regnasset, mortuus est.* At in 3. Par. in vita Maruthæ, annum ei tribuit. ﻩﺪﺣ ﺓﻨﺳ ﻚﻠﻤﻟﺍ ﻱﺮﻴﺳ ﻭﻫ ﻭﺮﻜﺑ ﻥﺍﺪﻴﻛ ﻥﺍﺮﻴﺳ ﻭﺧﺍ

Ardaſcirus Siroæ filius.

Ardaſcirus, [1] ſeù Artaxares, Siroi Cavadi patri eodem anno 628. exeunte ſucceſſit, ut ſuprà dictum eſt. Elmacinus in hiſt.Sarac.pag.12. menſes quinque dumtaxat Ardaſiro tribuit: ex cujus ſententia Pagius ad ann. 628. num. 5. affirmat Ardaſirum menſe Aprili anni 629. periiſſe. Sed eum aliquot ſaltem menſibus plus regnaſſe, teſtantur reliqui Scriptores. Nam Theophanes quidem, *in eum*, inquit, *poſt imperii menſem ſeptimum Sarbarazas rebellavit, & Principe deleto Perſis imperavit menſes duos*. Auctor verò Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, Ardaſirum [2] hujus nominis quartum vocans, eum imperaſſe ſcribit annum cum dimidio. Barhebræus denique in Chronico Syriaco Par. 3. indefinitum quidem ejus regni tempus relinquit, inquiens: ٥/هكر هحلو حنه ٢/هكر ووهمة حنه حهوه . هعبر كلهوه سبو ٥/هكر هحوا وهعده هووا ٥/هكر هه .

Et regnavit Cavades ejus (Choſroæ) *filius annum mortuuſque eſt. Regnavit autem poſt eum Ardaſcirus filius ejus, quem quum quidam magnatum, Sciahriarus nomine, conſpiratione facta occidiſſet, regnum ejus occupavit.* Sed Par. 1. ejuſdem Chronici annum cum menſibus decem regnaſſe eum teſtatur. ٥/هكر حهوه ٢/ووهمة حهه/ سبو هنسا كهنو/ هكوا

وبعد ملك قباذ ابنه اردشير مكانه . وفى ايامه تقلد اردشير مكان ابيه شيرويه ويقال ان شيرين احتالت فى قتله بالسم لقتله ابنها مردانشاه .

Poſt eum (Cavadem Siroëm) *regnavit Ardaſcirus an.* 1. *menſeſq*; 10. *Hoc interfecto regnavit Sarbarzas.* Quamob. rem ut mediam teneamus viam, dicendum eſt, Ardaſirum exeunte anno 629., quum annum circiter regnaſſet, interiiſſe. Amrus in vita Jeſujabi Gadalenſis, cauſam cædis ejus deſcribit. وفى ايامه تقلد اردشير مكان ابيه شيرويه ويقال ان شيرين احتالت فى قتله بالسم لقتله ابنها مردانشاه .

Ejus (Jeſujabi) *tempore imperio potitus eſt Ardaſcirus pro Siroë patre. Ferunt autem Sirinam veneno eum ſuſtuliſſe, quod filium ſuum Mardanſciahem interfeciſſet.* Sed Theophani id repugnat, qui Ardaſciri cædem in Sarbarazam rebellem reiicit. Mardanſchiahes autem, quem Latini *Medarſem* & Græci *Merdaſam* vocant, à Siroë fratre natu majore, non ab Ardaſciro Siroæ filio, unàcum Choſroe interfectus fuit, quod ab eodem Choſroë ſocius regni, ſpreto Siroë, deſignatus fuiſſet ut teſtatur Theophanes ad annum Heraclii 17. Addit Amrus de eodem Ardaſciro.

واردشير رد خشبة الصليبوت التى كان اخذها كسرى .

Ardaſcirus autem lignum Crucis reſtituit, quod Choſroës ceperat. Verùm ex probatis auctoribus liquet, dominicæ Crucis lignum ab Heraclio ſub Siroë Rege Ardaſciri patre recuperatum, etſi illud Hieroſolymam non ante retulit, quàm Ardaſcirus

NOTÆ.

1 *Ardaſcirus*. Perſicè اردشير *Ardaſcir*. Sed quum litera د *d* ſæpe cum ت *t* permutetur, & ش *ſcin* cum س *ſin*; hinc aliis dicitur *Ardaſirus* ſeù *Ardſirus*, aliis *Artaſirus*: unde vulgatum nomen *Artaxares*, *x* pro *s* ſubſtituto. Apud Theophanem *Adeſer* pro *Ardeſer* ſeù *Ardaſir* perperàm obrepſit.

2 *Hujus nominis quartus*. Primus *Artaxares* ſeù *Ardaſcirus* eſt ille, qui in Scripturis *Artaxerſes* & *Aſſuerus* dicitur. Tres alii poſt reſtitutum ſub Alexandro Mammææ f. Perſarum Imperium occurrunt, de quibus Agathias lib. 4. Horum primus Imperii illius reſtitutor, ex quo regia Saſanitarum ſtirps deſcendit: alter Saporis illius, qui ſeptuaginta annis regnavit, filius, idemque à primo Artaxare nonus: tertius denique hic Artaxares Siroæ filius.

ſcirus regno potitus fuiſſet: nam ex Theophane loc. ſuprà cit. conſtat Heraclium Hierapoli obitum Siroæ accepiſſe: adeòque priuſquàm Hieroſolymæ vivificam Crucem reponeret: quam à Siroë acceptam, anno quidem 628. in urbem regiam ſecum tulit, anno verò ſequenti ex eadem urbe Hieroſolymam reduxit, ut probat Pagius ad ann. 627. num. 23. meritòque Nicephorum refellit ajentem, *Sarbarum*, qui poſt Siroëm ejuſque filium tyrannidem in Perſide ſumpſit, vivificam Crucem ad Imperatorem miſiſſe, huncque è Perſide redeuntem, illam ſecum detuliſſe, & Hieroſolymæ repoſuiſſe. Denique Baronius hallucinatur, dum ad annum 628. num. 3. *Siroëm ſcribit è medio ſublatum à Sarbara ſeu Adeſero, & hunc poſt ſeptem menſes ſimiliter interfectum, eique Barrazam ſubſtitutum*. Nam Adeſerus ſeù Ardaſirus alius à Sarbara fuit, nec ipſe Siroëm patrem ſuſtulit, ſed Sarbaras exercitus Perſici dux, poſtquam Siroës obiiſſet atque Adeſerus ſubſtitutus fuiſſet, Adeſerum ipſum interfecit, ut mox ſermo erit.

Sarbarzas 1 Ardaſiro ſublato, regnum iniit exeunte anno 629. Sarbarazam vocat Theophanes, eique menſes duos aſſignat: Barrazas dicitur Cedreno. Elmacinus & Amrus eo prætermiſſo Boranem Ardaſiro ſubſtitutam affirmant. Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum

Sarbarzas, 1 ſeù Sciahriarus,

شهريران قتل يوم لبس التاج :

Sciahriranus, inquit, *quo die coronam obtinuit, cæſus fuit*. Barhebræus nunc Sarbarzam, nunc Sciahriarum & Siroem appellat. Nam in 3. par. Chron. Syr. ait:

ܡܢ ܕܟܘܪܫ ܫܒ
ܒ ܘܐܬܠ ܒܡܕܝ ܫܝܪܘܝ ܘ

Inſurrexit in eum (Ardaſcirum) *quidam magnatum, Sciahriarus nomine, aliàs Siroes, eoque interfecto regnavit, pace cum Romanis inita, quibus civitates omnes reſtituit, quas Perſæ ceperant, uſque ad Daram termini utriuſque Imperii urbem. Eodem anno, hoc eſt*, Græcorum *nongenteſimo quadrageſimo* (Chriſti 629.) *quum pax firmata eſſet, Athanaſius* Jacobitarum *Patriarcha, cognomento Camelarius, diſcipulum ſuum Joannem Diaconum ex Beth-Elaja pago ad Regem Perſarum propter domeſtica negotia allegavit*: reliqua vide Tom. 2. pag. 419. In prima verò Par. hæc de Sarbarza ſcribit.

ܗܘ ܕܩܛܠ ܫܪܒܪܙ
ܗܘ ܐܬܬܪ ܕܐܫܬ ܡܠ

Hunc (Ardaſcirum) *Sarbarzas interficiens, regnum occupavit, paciſque fœdera firmavit*. Et infrà in vita Abubecri, qui Mahometum excepit.

ܒܫܢܬ ܗܘ ܐܬܬ ܕܟ ܐ ܕ
ܕ ܫܠ ܩ ܫ ܕ ܐ ܘ
ܕ

NOTA.

1 *Sarbarzas*, ſeù Sarbarazas. Aliàs *Sarbarus*, *Sarbaras*, *Barrazas*, *Sciahriarus*, & *Siroës*; non is quidem, qui Choſroæ filius fuit, ſed Perſici exercitus ductor, de quo ſuprà in Abruizo.

ومدكر هو هذا سبوا ملكهم .

Sarbarzas Heraclium rogavit, ut auxiliares sibi copias mitteret: quibus adjutus, Cardiganum interfecit: quumque ipse annum regnasset, interfectus est: anno nimirùm 630. Ex hoc Barhebræi testimonio colligere est, Sarbarzam hunc & Cardiganum non alios fuisse, quàm Chosroæ Abruizi olim Duces, qui in obsidione Constantinopolitana ad Heraclium defecerant, ut suprà dixi. Quamobrem vel delenda est hæc adnotatio, quam Tom. 2. pag. 418. in margine ad vocem *Siroës* apposui: *communis fert opinio Siroëm fuisse Chosroæ filium, non unum aliquem ex optimatibus*: vel addenda hæc altera: *Sed Barhebræus hoc loco de altero Siroë seù Sarbarza, non de primo Chosroæ filio loquitur. Sarbarzas autem, quem Sciahriarum auctores appellant, unus fuit ex optimatibus, ut modo ostensum est. Quod verò Elmacinus Jezdegerdem postremum Persarum regem filium Sciahriari vocat, non de Sarbarza isto loquitur, sed de Sciahriaro Chosroæ filio, quem Siroës unàcum patre & Merdasa fratre interfecit, ut refert Theophanes ad ann. Heraclii* 17.

Borane Chosroæ Abruizi filia.

Borane Chosroæ Abruizi filia, Sarbarza tyranno sublato, anno 630. in reginam præficitur: de qua hæc Amrus in vita Jesujabi Gadalensis. *Ardasciro extincto* (& post ipsum Sarbarza) *regnavit Boramæ Chosroæ filia, quæ sola ex regia stirpe supererat, cunctis lætitiæ signa edentibus, nummisque ejus nomine cusis. At illa Jesujabum Catholicum datis ad Romanorum Imperatorem literis misit. Jesujabus verò quum Alepi Imperatorem reperisset, literas ei & dona reddidit. Qui mulierem regno præfectam vehementer admiratus, Catholicum lautè excepit.* Reliqua vide suprà hoc tom. pag. 105. Addit Jesujabum ab eadem Borane pro pace ad Heraclium missum. Sed id factum sub Siroë, ut suprà dixi. Theophanes, *Sarbarza sublato*, inquit, *Boranem Chosroïs filiam in Regem sibi præfecere: quæ regnum administravit menses septem*. Barhebræus: وملكت هي هذا بوران بنت خسرو ملكت سبعة اشهر . *Post eum* (hoc est, Sarbarzam) *regnum Persarum obtinuit Borame Chosroæ filia, quæ quum paucos menses regnasset, mortua est*. Fallitur itaque Baronius, qui ad ann. 628. num. 3. ex Borane seù Borame femina Chosroæ filia, Baraanum marem facit.

Chosansades: Zadimidochta. Chosroës Pherozes. Pharaxades. & Hormisdas.

Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Persarum, بوران ملكت سنة وثلثا وماتت .

Borane regnavit annum cum tertia parte (hoc est, cum quatuor mensibus) *& mortua est*. Idem Auctor addit, post Boranem regnasse quemdam *Chosansadem*: deinde *Azadmidochtam*, postea *Chosroëm*, & *Pherozem*, & *Pharaxadem*, demùm *Jezdegerdem*. خشنشده ملك اقل من شهر ازميدخت ملكت ستة اشهر وقتلت . كسرى ملك ايامًا وعاجلًا قتلوه . فيروز الثاني ملك ولبس التاج . ثم تكلّم بما اورث الانزعاج . فتطيّروا من كلامه وقتلوه قبل ان يقوم من مقامه . فرخ زاد قتل بعد ستة شهور . يزدجرد الثالث ملك مستغنيًا بخدامه وضعفت المملكة فى ايامه وغزا المسلمون بلاده وزلزل التحرّك ركنه وعماده . ثم قتل بعد اربع فى خلافة عثمان واللّه تعالى الدايم على توارد الابعاد والازمان .

Chosansades à suscepto regno mensem minimè implevit. Azadmidochta regnavit sex menses, & interfecta est. Chosroës regnavit aliquot dies, & statim cæsus fuit. Pherozes secundus statim atque regium diadema induit, quod prætorianos milites increpare orsus fuisset, ab ipsis prius occisus est, quàm è throno assurgeret. Pharaxades septimo post mense sublatus fuit. Jezdegerdes tertius regnavit, servis suis fultus. Sed regnum sub eo debilitatum, Mosulmani (Mahometani) *bel-*

bello adorti everterunt. Quarto itaque anno interfectus fuit sub Othmano Chalipha. Solus autem Deus manet in æternum. Barhebræus in vita Abubecri, postquam Boranæ obitum retulisset, subdit de iis qui post ipsam regnarunt. وملكت بعده بكران ابو معشر وجه . وجيه اولاد هرمز . هرمز الملك

Regnavitque soror ejus (Boranæ) *Zadimidochta* (Azadmidochta,) *& intra biennium plures regnarunt*: deinde in vita Omari, eo biennio expleto, de regno certasse scribit *Hormisdam*, & *Jezdegerdem*; hunc autem sublato Hormisda regnasse, donec à Saracenis vita regnoque spoliatus fuit. Igitur post Boranem, quam anno 630. inauguratam dixi, Chosansades, Azadmidochta, Chosroës, Pherozes, & Pharaxades toto eo tempore tumultuantibus populis regnarunt, quod usque ad initium anni 632. effluxit. Anno verò 632. inter Hormisdam & Jezdegerdem certatum fuit, & victoria penes hunc stetit, ut mox dicam.

1 Jezdegerdes ultimus Persarum Rex.

Jezdegerdes filius [1] Sciahriari, filii Chosroæ Abruizi, extinctis tyrannis, quos modo recensui, duobus post Boranem annis, Abubecri ope regnum Persicum obtinuit anno Hegiræ undecimo, die 22. Rabi prioris, hoc est, Christi 632. die 16. Junii, unde epocha [2] *Jezdegerdica* initium ducit. De Jezdegerdis inauguratione hæc Elmacinus. *Convenerunt Persæ anno Hegiræ undecimo, imperante Abubecro: quumque ad eum accessissent, ob seditionem & necem Regum ipsorum & qui ipsis supervenerat defectum, petierunt filium Chosroæ nomine Jazdegirdem, qui fugerat à Siroë: atque eum regem super se constituerunt, quum annos haberet quindecim.* Theophanes postquam de Borane sermonem instituit, subdit de Hormisda: *Huic* (hoc est, Boranæ) *successit Hormisdas, qui demùm à Saracenis solio depulsus est: ac tandem Persicum regnum Arabibus subjectum est, & in hanc usque diem* (hoc est, ad initium sæculi noni, quo Theophanes hæc scribebat) *sub ipsis remansit.* Ex hoc Theophanis loco, & ex iis, quæ suprà ex Elmacino retuli, infert Pagius, unum eundemque esse *Hormisdam* ac *Jezdegerdem*: regibus quippe Persarum pluribus nominibus appellari familiare fuisse. Verùm hæc viri docti conjectura huic uni fundamento subnixa est, quod Theophanes loco citato nullam Jezdegerdis mentionem facit; & quod idem auctor ad annum æræ Alexandrinæ 631. Christi 639. Hormisdam appellat, quem Elmacinus aliique Jezdegerdem. Atqui Theopha-

NOTÆ.

1 *Filius Sciahriari.* Hinc Jezdegerdes iste ab Haitone corrupto nomine vocatur *Asob Arior*, & *Ascaiorth*; à Georgio verò Chrysococca Ιαρδαχίρτης Αρίορ. Nam شاهريار *Sciahriar* est nomen compositum ex شاه *Sciah*, & اريار *Ariar*, hoc est, *Rex Ariar*. Theophanes aliique habent *Saliar* pro Sciahriar. Isaacius Argyrus in fragmento citato à Chrismano in Alfragano Jezdegerdem *Sarier* appellat, & tabulæ Astronomicæ primo Jezdegerdis anno publicatæ vocantur *tabulæ Schahriar*. Unum autem ex filiis Chosroæ Abruizi ita appellatum fuisse liquet ex eodem Theophane ad annum 17. Heraclii, ubi testatur à Siroë interfectos fuisse simul cum Chosroë Merdasam & *Saliarum* illius ex Sirina filios. Fallitur itaque Scaliger dum lib. 3. de emend. temporum pag. 210. Siroëm ab Arabibus *Shahliarum* appellatum fuisse affirmat.

2 *Epocha Jezdegerdica.* Albategnius, Alfraganus, Abulfeda Ismaël, Chrysococca, aliique Orientales docent, hanc epocham initium habuisse *a die 16. mensis Junii, feria 3. initio anni, quo primùm regnavit Jezdegerdes filius Sciahriari*, hoc est anno Christi 632. Hallucinantur itaque Scaliger, Petavius, & Calvisius, qui ex Haitone, & Albumasaro hanc epocham à morte Jezdegerdis deducunt. Nam hunc post annum 632. adhuc in vivis fuisse, bellumque sæpe cum Saracenis gessisse, ex historicis Orientalibus tùm Christianis tùm Mahometanis constat,

phanes poſt Boranem ideò Hormiſdam recenſens, Jezdegerdem reticet, quia quum Hormiſdas tyrannidem ſnmpſit, Perſicum imperium, à Saracenis nondum ſubactum fuerat: ab his enim Jezdegerdes, Hormiſda expulſo, inauguratus fuit: quamobrem quum illius regnum Saracenis ſubjectum eſſet, ipſe inter reges Perſas haudquaquam recenſeri meruit: tributarius quippe potiùs, quàm abſolutus rex fuit. Quod autem de Jezdegerdis in interiorem Perſidem ſeceſſu loquens, eum Hormiſdam vocat, librarii error eſt, aut ipſius Theophanis lapſus. Nam Scriptores omnes, qui Syriacè, Arabicè, aut Perſicè res Orientales perſequuti ſunt, id factum de Jezdegerde narrant ad annum Hegiræ 22. Hormiſdam autem cæſum fuiſſe affirmant anno Hegiræ undecimo. Scio Hormizanem qnemdam ſeù Hormiſdatem ab Iſmaël Sciahinſciah in chronico Arabico ad annum Hegiræ 17. qui die 23. Januarii anni Chriſti 638. inchoatus eſt, memorari. Sed is Perſicarum copiarum Dux fuit, non Rex, victuſque à Saracenis atque ad Omarum adductus, hujus hortatu ſectam Mahometicam profeſſus, vitam privatam ad obitum uſque duxit. Biennio poſt idem Iſmaël deſcribit prælium à فيروزان

Pherozane 1 ſeù Pherozade Perſarum Duce cum Saracenis commiſſum, quo victis Perſis Pherozanes ipſe apud Hamdanam cæſus fuit. Igitur tàm *Pherozanes*, quàm *Hormizanes* ſeù Hormiſdas Duces fuere Jezdegerdis, non Reges. Jezdegerdem autem quem anno Hegiræ undecimo, Chriſti 632. regnum iniiſſe ex Elmacino ſuprà demonſtratum eſt, quarto poſt anno de Hormiſda æmulo triumphaſſe affirmat Barhebræus

in vita Omari. خمعنة حنة قمّاد هنّما لحهة: هُنا بحبؤ حُنها الاوحُما مُعجُا لحقوؤا. مُحكؤ هنهُا بحبؤ سُلا لحقُنهه: حُبِ هُنهُنا هكُبِ. هُنبهُم هُم حُكؤ سلوبحنؤ حُنة دُهنهُ: مهُنبهُم حُكؤ هُوفهُسلؤ. مهُحُنا الحُفنه حكُموهُم طُسُا. هُوفهُسلؤ الهُفُلا هُلهكُبِ سلوبحنؤ.

Omarus Chettabi filius regnavit *annos decem. Hic Arabiam diripuit, & Boſram populatus eſt. Anno poſt*, (hoc eſt Hegiræ 15. qui die 13. Febr. anni Chriſti 636. inchoatus fuit,) *miſit copias in Perſidem, quum Perſæ in factiones ſciſſi eſſent: quidam enim Jezdegerdi filio Choſroæ* (hoc eſt, nepoti) *favebant, alii Hormiſdæ partes ſequebantur. Atque ita Arabes adversùs eos prævaluerunt. Hormiſda autem interfecto regnavit Jezdegerdes*: hoc eſt regnare perrexit. Idem Barhebræus commiſſum Saracenos inter & Perſas Romanoſque bellum ſubjungit, in quo Sarbarzæ filius, qui ad Romanos confugerat, cæſus fuit; Jezdegerdes autem amiſſo regno in Turcorum regionem ſe ſe recepit, ibiq; quinquennio poſtquam ibidem delituerat, interiit. مُحنهُ

NOTA.

1 *Pherozane*. Inter Duces, qui ſub Choſroë adversùs Heraclium militarunt, *Perozites* fuit, quem Theophanes anno Heraclii 14. unàcum Sarablaga in Albaniam miſſum teſtatur. Hunc cum Pherozane ſeù Pherozade de quo hìc ſermo eſt, unum eundemque fuiſſe, & muneris & temporis ratio ſuadet.

ܡܥܟܒ : ܕܢܦܪ ܫܡܥ ܟܬܒ .
ܡܐܬ ܕܢܣܠܐ ܡܢܗܪ ܘܥܒܕ . ܡܘܫ
ܟܕܐ ܗܒ ܐܬܐ . ܡܒ ܗܒܘ
ܡܢܐ ܐܘܒܗ ܩܗܐ ܐܘܙܗ ܕܗܐ
ܥܠܡܐ ܘܒܠ ܘܟܐ . ܣܒ ܡܐ
ܩܒܘܬ ܣܐ ܘܩܗܐ ܕܢܒ ܡܐ ܣܒ
ܡܟܗ ܘܐ ܐܘ ܚܐܢ ܘܐ
ܘܡܗ ܘܡܗ ܘܡ ܣܐ ܘܡ
ܐܘ : ܐܐ ܕܐ ܐܘ ܡܒ .
ܐܢ ܘܐ ܘ ܣܐ ܕܐ ܘ
ܘ : ܐ ܕ ܐ ܘ ܡ ܐ ܘ
ܐ . ܐ ܘ ܣ ܐ ܕ ܘ ܐ
ܘ ܐ ܘ ܡ ܐ ܘ ܡ ܐ
ܡ : ܐ ܘ ܕ ܐ ܕ ܘ ܐ
ܐ ܘ ܐ ܘ ܡ ܐ ܘ ܡ

x *Anno Omari* 1 *quarto Baanes Romanorum archistrategus, & Sarbarzæ filius genere Persa, qui post parentis cædem ad Romanos profugerat, nec non Imperatoris Sacellarius in urbe Edessa cum sexaginta equitum millibus in agro Emisseno cum Arabibus inito prælio vincuntur, millibus quadraginta ex suis amissis, quorum plerique Jarmuchæ fluminis aquis absorpti periere. Sarbarzæ porrò filius ei cladi superstes ad Omarum misso nuncio Persidem ejus ditioni se submissurum, si copias mitteret, spopondit. At quum Omarus à Chosroæ filiabus, quas apud se captivas habebat, doctus fuisset quæ Sarbarzas ejusque filius, Chosroæ & natis ejus mala intulerat, monitusque esset, ne proditoris dictis fidem haberet, missis Emissam militibus, Sarbarzæ filium cruci suffixit. Post contendit Damascum, habitoque cum primoribus urbis congressu persuasit, ut urbem sibi traderent. Exinde Chaledus ab Omaro Alepum & Anticchiam cum copiis missus, multos mortales perdidit. sed & S. Simeonis Stylitæ cœnobium adortus, ingentem virorum, mulierum, puerorum puellarumque turbam, qui ad festum eo die confluxerant, abduxit. Sub idem tempus Saadus* 2 *ex urbe Jatreba ad Cuphan, quæ & Acula, castra movit. Jezdegerdes contra Euphratis ripas copias occupare jussit. Inde missus à Persis explorator genere Arabs ad Saracenorum castra, Maadenum quendam reperit mejentem & panem comedentem: qui rogatus quid ibi ageret; ago, respondit, quod ipsemet vides: vetus nem-* 2

NOTÆ.

1 *Anno Omari quarto*, hoc est, Christi 638. Alterum hoc fuit Omari cum Baane prælium, idemque à primo diversum, quod à Theophane ad annum eræ Alexandrinæ 625. Heraclii 24. hoc est, Christi 633. describitur. Quum enim Omarus Abubecro sublato principatum Arabum primùm obtinuit, *Bosram*, inquit Theophanes de prælio anni eræ Alexandrinæ 625. *& plures alias civitates expugnavit: & ad Gabetha usque penetravit. Theodorus autem Imperatoris frater cum iis conserta pugna victus est, & ad Imperatorem Edessam rediit. Imperator Ducem alium Baanem nomine præficit, & Theodosium Sacellarium, & ambos cum armata multitudine adversùs Arabes instruit. Is Emesam profectus, obviam Saracenorum agmen habuit: quibus deletis, Ameræ principatu fungentem* (Omarum scilicet Arabum Ameram seù Ducem) *& reliquos universos Damascum usque fugat: ibique ad Bardanesium amnem castra fixit..... Imperator Baanem Damasco Emesam reverti jubet*. De altero autem prælio, quod anno eræ Alexandrinæ 626. commissum fuit, quodque à Barhebræo ad annum Omari 4. Christi 638. refertur, idem Theophanes hæc habet. *Hoc anno Saraceni copiarum penè immensarum exercitu collecto irruptionem in Arabiam jnxta Damasci agrum fecere. Eo cognito Baanes Imperialem Sacellarium, ut cum universis copiis in auxilium suum acceleret, per literas monet: erat quippe Arabum innumerus exercitus. Ambo Emesa solventes, Arabibus occurrunt: præliumque commissum est ipso primo die, qui fuit hebdomadis tertius, Julii verò mensis tertius & vicesimus, quo Sacellarii acies omninò profligata. Baanis verò milites, Baane in Imperatorem subvecto, Heraclium respuunt. Sub id tempus Sacellarii copiæ castris discessere: qua occasione Saracenis oblata, prælium ab eis conseritur. Validis autem flatibus in Romanorum faciem vento notho spirante, motoque & elato per aërem pulvere, ipsam hostibus in prælio dare non valebant: succumbunt eam ob rem, & prælio cedunt: tùm verò seipsos in Jermochthæ fluminis angustias præcipitantes, illic omnes ferè periere. Aderant utrique duci copiæ hominum quadragiuta millium numerum conflantes. Saraceni motis inde castris, Damascum bene composito exercitu aggrediuntur & capiunt, necnon Phœniciæ provincias, in quibus proprias sibi sedes constituunt*. Eadem apud Cedrenum anno Heraclii 25 Sed anno eræ Alexandrinæ 625. & 626 (quorum initium à Kalendis Septembris anni Christi 633. & 634.) Omarus nondum princeps Arabum inauguratus fuerat: hic enim regnum iniit anno Hegiræ 14. qui die 25. Februarii anni Christi 635. inchoatus fuit. Quum igitur ex Theophane primum Saracenorum prælium commissum dicatur anno Omari primo, & alterum anno ejusdem secundo, necesse est id factum an. Christi 635. & 636. quibus anni Hegiræ 14. & 15. respondent. Atqui anno 636. *dies vicesimus tertius Julii*, quo id prælium commissum, in feriam secundam, non in tertiam incidit. Ex Barhebræo itaque emendandus Theophanes & Cedrenus idque prælium non anno eræ Alexandrinæ 626. Heraclii 25. sed an. Heraclii 9. eræ Alexandrinæ 630. hoc est, Chr. 638. commissum dicendum est, & pro mense Julio *Junius* substituendus, cujus dies vicesimus tertius anno 638. in feriam tertiam incidit.

2 *Saadus ex urbe Jatreba*, hoc est, Medina, ubi Mahometis pseudoprophetæ sepulcrum, peregrinatione Mahometanorũ satis celebre. *Jasdum* vocat Theophanes ad ann. Umari 3. & 5. *Jadum* Cedrenus ad an. Heraclii 26. & 29.

nempe egero, & novum ingero. Continuò explorator ad Persas regressus, renunciat gentem se vidisse inermem quidem & nudam; alacrem nihilominus & promptam: simulque archistratego à Maadeno audita retulit, & à Deo victoriam ipsis certo concessam pronunciat. Collatis itaque signis Persæ terga verterunt, usque Ctesiphontem ad Tigrim hostibus insequentibus. Per eam occasionem Dux quidam Persa infestum Maadenum fugiens, vicinum pagum ingressus ab homine rustico intra proprias ædes exceptus est. At ille Maadenum nudum, & arundine dumtaxat armatum conspicatus, Persæ ignaviam exprobrare cæpit, ut qui armatus inermem fugisset. Quin, ajebat, hominem tutè adortus obtruncasti? Cui Persa: cedo mihi, respondit, velum: quod quum emisso telo trajecisset, subdidit, sæpè hoc quem spectasti modo Maadenum illum traiicere nisus fui: is verò tela omnia velut muscas intra manicas excipere ac recondere mihi est visus. Rursus ad Euphratem ab Jezdegerde adversùs Arabas pugnatum est. Sed victo Rege victores Arabes Ctesiphontem occuparunt, regisque thesauros diripuere: familiares & domestici omnes capti abductique fuere. Tertium ad Gaulam prælium commissum est, in quo similiter Persæ superati sunt. Quartum ad montem Mediæ, in quo Persæ penitus profligati debellatique fuerunt. Hæc quatuor prælia uno eodemque anno confecta sunt. Tot cladibus affectus Jezdegerdes prostratusque, recuperandique regni spe omni amissa, intra Turcorum fines, in Segestanam nimirùm regionem profugiens, quum ibidem quinquennio delituisset, postremum interfectus est. Rursùs in vita Othmani de Jezdegerdis interitu hæc subdit:

ܗܘ̈ܠܐ ܓܒܪܐ ܕܟܣܪܐ ܕܐܬܐ ܘܒܢܘܗܝ ܕܟܣܪܐ
ܡܟܟܐ ܘܦܬܗܐ . ܫܕܪ ܒܢܘܗܝ ܒܝܕ ܕܟܣܪܐ
ܡܢܟܣ ܐܢܫܐ ܘܡܟܝܣ ܗܘ̈ܠ
ܕܗܘ ܡܠܟܐ : ܒܥܐ ܗܘ̈ܠ ܟܬܒܐ .

Hic (Othmanus) *Saadum filium suum misit, ut regem Persarum insequeretur. Jezdegerdes verò quinto postquam in Segestana delituerat anno, è latebris egressus Cuphan petiit. Saadus autem in Maruam contendit, postquam totam Persidem subegisset. At Jezdegerdes veritus, ne hosti proderetur, in molendino se abscondit, ubi à quodam Turco interfectus fuit.* Itaque juxta Barhebræum Jezdegerdes, qui anno Christi 632. regnum inierat, cum Hormisda usque ad annum Hegiræ 15. Christi 636. Omari 2. de regno certavit. Hormisda cæso, anno Omari 4. Hegiræ 17. (qui die 23. Januarii anni Christi 638. inchoatus fuit,) cum Saracenis quater confligens postquam victus fuisset, in Segestanam se recepit: ibique per sequentes quinque annos delituit, hoc est, usque ad annum Hegiræ 22. qui die 30. Novembris anni Christi 642. incepit. Tertio autem post anno, hoc est, Græcorum 956. Christi 645. à molendinario cæsus fuit. At Theophanes Jezdegerdis pugnam cum Saracenis anno 639. non 638. commissam testatur: *Hoc anno* (inquit, hoc est, eræ Alexandrinæ 631. Heraclii 30. qui anno Christi 639. respondet:) *Saraceni in Persiam arma & expeditionem movent: manibusque cum Persarum acie collatis superiores evadunt, & Persas universos armorum vi sibi subjiciunt. Persarum verò Rex Hormisdas* (imo Jezdegerdes) *fuga salutem quærens, in interiorem Persiam & in occultiorem regiam, secedit. Saraceni captivas Hormisdæ* (Jezdegerdis) *filias & regium omnem ejus apparatum Umaro obtulerunt.* Elmacinus verò in Histor. Saracen. interitum Jezdegerdis ad annum Hegi-

ræ

ræ 31. collocat, qui die 24. Auguſti anni Chriſti 651. inchoatus fuit. quod & Iſmaël Sciahinſciah in Chronico Arabico confirmat: ubi ait, anno Hegiræ 15. bellum ſub Omaro Saracenos inter & Perſas Jezdegerde regnante exarſiſſe. Anno ſequenti Jezdegerdem victum, ex Halavana, in quam ſeſe receperat, profugiſſe. Anno 17. Huzitarum provinciam à Saracenis occupatam, & Hormizanem Perſarum ducem adactum ſectæ Mahometanæ nomen dare. Anno Hegiræ 21. Pherozanem alterum Perſici exercitus ductorem in Nahavanda ſuperatum, apud Hamdanam occubuiſſe. Anno 22. à Saracenis expugnatas Adorbiganam, Rajam, Gergianam, Kazuinum, Tabreſtanam, & Rihanam.

وفيها غزا الاحنف ابن قيس خراسان وحارب يزدجرد وافتتح هراة عنوة . ثم سار الى مرو وكتب يزدجرد الى ملك الترك يستمدّه والى ملك الصغا والى ملك الصين وانهزم يزدجرد الى بلخ ثم سار اليه المسلمون فهزموه وعبر يزدجرد نهر جيحون . ثم ان يزدجرد اختلف هو وعسكره . فانه اشار بالمقام مع الترك واشار عسكره بمصالحة المسلمين والدخول فى حكمهم . فابا يزدجرد ذلك . فطرده عسكره واخذوا خزاينه . وسار يزدجرد مع الترك وحاشيته واقام بفرغانه زمن عمر كله وبقى عسكره فى اماكنهم وصالحوا المسلمين .

Eodem anno (hoc eſt, Hegiræ 17. inquit idem Iſmaël,) *Achnaphus Caiſi filius Choraſanam invaſit, conſertaque cum Jezdegerde manu, Haram vi cepit, dein Maruam verſus arma movit. Jezdegerdes autem quum Turcorum regis & Saphæ, & Sinarum opem per literas imploraſſet, Balacham profugit. Quem Moſulmani* (Saraceni Mahometanæ ſectæ cultores) *inſequuti, Gehonem fluvium tranſmittere coegerunt. Inde Jezdegerdem inter & milites diſſidium natum eſt. Ipſe enim ſuos hortabatur, ut cum Turcis cohabitarent: illi contra pacem cum Moſulmanis facere iiſque ſubeſſe malebant. Quum verò Jezdegerdes minime acquieſceret, ab iiſdem ejectus eſt, ejuſque apparatus univerſus direptus; is verò cum ſuis domeſticis Turcos ſequutus, toto vitæ ſuæ tempore* (hoc eſt, uſque ad annum Hegiræ 31.) *in Phargana commoratus eſt. Milites autem pace cum Moſulmanis inita, ad propria rediere.* Denique de ejus interitu hæc idem Iſmaël ad annum Hegiræ 31. ſubdit.

ذكر مهلك يزدجرد ابن شهريار ابن برويز وهو اخر ملك الفرس . فى هذه السنة هلك يزدجرد . وقد اختلف فى ذلك فقيل انه نزل مرو فثار عليه اهلها وقتلوه . وقيل قامت الترك وقتلوا اصحابه فهرب يزدجرد الى بيت رجل يتقر الارحا فقتله واتبع الفرس اثر يزدجرد الى بيت النقار فضربوا النقار وعدّبوه فاقرّ بقتله فقتلوه .

De interitu Jezdegerdis filii Sciahriaris, filii Barvizi (Choſroæ Abruizi,) *qui fuit poſtremus Perſarum rex. Hoc anno periit Jezdegerdes: cujus de exitu non una eſt auctorum ſententia. Alii enim ajunt, eum in Maruam profectum, ibi conſpiratione Maruenſium interfectum fuiſſe. Alii verò ſcribunt, quum Turci in ipſum inſurrexiſſent, ejuſque domeſticos ſuſtuliſſent, Jezdegerdem in domo cujuſdam molendinarii delitescentem, ab eodem cæſum fuiſſe: Perſas verò veſtigia ſui Regis ad illam domum ſequutos, molendinarium quæſtioni ſubjeciſſe, confeſſumque, quod Jezdegerdi necem intuliſſet, morte multaſſe.* Itaque ſecundùm Elmacinum & Iſmaëlem anno Chriſti 651. Jezdegerdes periit. Theophanes, qui anno Chriſti 639. Heraclii 30. amiſſum à Jezdegerde Perſarum regnum refert, quum eundem annos undecim regnaſſe pluribus locis dicat, initium regni ejus ad annum Chriſti 628. confert: quod tamen, ex ſuprà dictis, ſtare nequit, quum eo anno Choſroë cæſo Siroës filius regnare cœperit pluresque poſt ipſum apud Perſas ante Jezdegerdem regnaverint; hunc verò conſtat ante annum 632. nequaquam regnum iniiſſe.

Initium & finis Regni Perſarum.

Jezdegerde ſublato, quem Theophanes ac Cedrenus Hormiſdam appellant, regnum Perſarum corruiſſe, ſcriptores omnes teſtantur. Quo autem

tem id anno contigerit, non una eſt ſententia. Scaliger lib. 3. de emend. temporum, Petavius lib. 3. de Doct. temp. cap. 9. & Calviſius in Iſagoge Chronologica Par. 2. cap. 10. ex Haitono in Paſſagio Terræ Sanctæ cap. 15. & ex Albumaſaro aſtrologo, putant Regnum Perſicum die 16. Junii anni Chriſti 632. deſiiſſe, quo nimirùm Jezdegerdes ex illorum ſententia periit. Sed eum plures adhuc annos ſuperſtitem fuiſſe ex ſupra dictis liquet. Iſmaël Siahinſciah fugam Jezdegerdis, & reportatam à Saracenis de eo victoriam anno Hegiræ 16. Chriſti 637. refert. Theophanes & Cedrenus anno Heraclii 30. Eræ Alexandrinæ 631. Chriſti 639. Jezdegerde, quem Hormiſdam vocant, à Saracenis ſolio depulſo, quum Arabibus ſubjectum eſt, Perſicum tandem regnum ſublatum ſcribunt. Barhebræus finem illius Regni ad annum Græcorum 956. Chriſti 645. conſignat. Elmacinus verò & ex eo Pagius, ad annum Hegiræ 31. Chriſti 651. Quum autem ab anno Græcorum 538. juxta Dionem, Agathiam alioſque cœptum fuerit, (quem anno Alexandri Mammææ quarto, Chriſti 227. Syri reſpondere affirmant;) inde levi negotio colligitur, quot annis idem Perſicum regnum duraverit: nimirùm juxta Scaligerum, Petavium & Calviſium, annos 405. Ex mente Iſmaëlis annos 410. Secundùm Theophanem & Cedrenum annos 412. Juxta Barhebræum annos 418. Juxta Pagium (qui illud inchoatum vult anno Chriſti 226. & anno 651. ſublatum) annos 425. Denique ſecundùm Elmacinum, (qui initium illius anno Chriſti 227. collocat,) annos 424. Hinc primo Barhebræus rectè ait in

NOTA.

1 *Anno Alexandri quarto, Græcorum* 538. Ita emendavi duplicem amanuenſis errorem, qui pro quarto *tertium*, & pro 538. *quingenteſimum quadrageſimum ſecundum* oſcitanter ſcripſit, ipſo Barhebræo reluctante, qui ſummam *annorum* 418. colligit, quique in altero loco annum Græcorum 538. diſertè poſuit.

2 *Viſa eſt haſta*. Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico Syriaco ad annum Græcorum 937. Chriſti 626. *Viſus eſt*, inquit, *cometa in trabis formam, Arabum prænuncians imperium*. Sed eo anno nondum Jezdegerdes inauguratus fuerat. Quare Theophani ac Cedreno magis aſſentior, id portentum anno Heraclii 23. Chriſti 632. referentibus: quibus & Barhebræus conſonat, dum initio regni Jezdegerdici illum cometam per 30. dies viſum ſcribit.

Chron. Syr. Par. 1. in vita Alexandri Mammææ: ܒܫܢܬ ܪܒܥܝܐ ܠܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܡܠܟܐ ܗܘ ܫܢܬ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܠܡܠܟܘܬ ܦܪܣ ܕܐܬܩܛܠ ܒܗ ܝܙܕܓܪܕ ܡܢ ܚܪܬܐ. ܡܢܗ ܡܠܟܘ ܐܪܕܫܝܪ ܒܪ ܒܒܟ ܘܦܪܣ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܐܬܬܒܥ ܘܡܠܟ ܫܢ ܐܪܒܥ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܡܢ ܫܢܝܢ. ܒܫܢܬ ܚܡܫ ܠܡܠܟܘܬܗ ܐܬܩܛܠ ܝܙܕܓܪܕ ܘܡܠܟܘܬ ܦܪܣ ܒܛܠ ܡܢ ܚܪܬܐ ܘܗܘ ܡܠܟ ܫܢ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܪܬ ܫܢܝܢ. *Anno ejus* (Alexandri) *quarto* 1, *hoc eſt*, *Græcorum* 538. *Ardaſcirus Babechi filius Perſis imperavit: cœptumque fuit poſtremum Perſarum regnum, quod Saſanitarum appellatur: duravit autem annos* 418. *donec exorto Arabum regno extinctum eſt*. Et in vita Omari Chaliphæ. ܒܫܢܬ ܚܡܫ ܠܡܠܟܘܬܗ ܐܬܩܛܠ ܝܙܕܓܪܕ ܘܡܠܟܘܬ ܦܪܣ ܒܛܠ ܡܢ ܚܪܬܐ ܘܗܘ ܡܠܟ ܫܢ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܪܬ ܫܢܝܢ. *Quinto poſtquam ibi* (Jezdegerdes) *delituit anno, interfectus fuit. Tùm verò deletum eſt regnum Perſarum, quod Saſanitarum vocatur; cœperat autem auctore Ardaſciro* (Artaxare) *Babechi filio anno Græcorum* 538. *deſitque anno* 956. *Græcorum*. Secundò Amrus refellitur, qui in vita Jeſujabi hæc de Jezdegerde anniſque Perſici regni ſcribit. *Deinde regnum Perſarum* (Textum Arabicum retuli ſuprà pag. 108.) *tenuit Jezdegerdes, cui in cœlum aliquando ſuſpicienti viſa eſt* 2 *haſta ab auſtro in aquilonem ver-*

vergens, & ab oriente usque ad occasum porrecta: idque spatio quinque supra triginta dierum. Ferunt Arabum regnum per ea tempora exortum eo monstro indicatum fuisse. Duravit autem Persarum regnum annos quadringentos octoginta: (In alio exemplari, annos 385.) Nam in nulla Auctorum sententia id Regnum plus annis 425. & minus annis 405. duravit. Tertio denique confutatur Ismael Schiahinsciah, qui in Præfatione Chronici cap. 3. de Regni Persici initio ac duratione scriptoribus omnibus & sibi ipsi quoque repugnat. Ait enim: فاما اردشير ابن بابك فبين ملكه وبين الاسكندر خمسماية واثنتا عشرة سنة تقريبا. وبينه وبين الهجرة اربعماية واثنتان وعشرون سنة. *At verò inter regnum Ardasciri Babechi filii, & Alexandri, fluxere anni circiter quingenti duodecim. Ipsum autem inter & Hegiram anni sunt quadringenti viginti duo*. Atqui nec prima assertionis Ismaelis pars vera est, nec altera: non prima, quia constat, regnum Persicum anno Græcorum 538. cœptum fuisse: non altera, quia si anno Græcorum 538. (qui erat Christi 227.) addantur anni 422. quot ad Hegiram usque fluxisse dicuntur, sequeretur initium Hegiræ ab anno Christi 649. desumi; quod nemo dixerit.

Nunc statutâ, quantum fieri potuit, Regum Persarum Chronologiâ, ad id, unde oratio deflexit, calamum reduco.

Babæus Patriarcha.

II. Babæi gesta ex Amro.

BABÆI Patriarchæ, quem ab anno Christi 498. ad annum 503. sedisse dixi, res gestas in hæc verba describit Amrus. بابای کان شیخا کبیرا خیرا تقیا حسن الامانة والدیانة من اهل المداین ولة امراة واولاد. ولما اجتمع الابا للاختیار لم یوافق بعضهم بعض علی اختیار واحد معین وصار کلمن یرید المرتبة لنفسه وطال الکلام بینهم حتی ضجروا. فعند ذلک وقع الاتفاق علی عمل الصلاة بقلب واحد ویطلبون من المسیح ان یقیم من یختار علی رعایة بیعته وبینما هم یصلون سمعوا صوت هاتف ینادی ان اترکه لبابی الشیخ الفاضل. فاجتمع الابا والمومنین علی اختیاره فامتنع علیهم واصر علی الامتناع. فاخذوه قسرا واساموه قهرا وهو لابس بیرون اخضر وذلک فی السنة الرابعة لزاماسف ملک الفرس وهی سنة تسع وثمانماية ومن بعد ما اسیم جمع الابا وعمل سنهادوسا وابطل الحروم التی کانت بین بابوی وبرصوما واقاق وامران یتزوج خدم البیعة سایرهم ولا یکون بغیر زوجه وهو بین العالم لیحفظ نفسه من الوقوع فی الخطیة ویکون لکل واحد امراة واحدة ظاهرا جلیا کامر الناموس. وفی ایامه کان القدیس ابراهیم الکبیر وهو من اهل کشکر. وامران یجمع الابا الی عند الجاثلیق فطرکم فی تشرین الثانی کل اربعة سنین مرة واحدة للنظر فی امور البیعة وما یحتاج الیه فی مصالحها. وساله زاماسف ملک الفرس یوما وقد دخل الیه مع مسوی قرابته وقال له. الاجسام تزول الی الجیفة والتراب فلماذا تکرمون عظام موتاکم وتعظمونها ولا تطرحونها فی النار مثل المجوس. فقال نحن نعلم ان اجسام الناس تبطل وتصیر الی البلی والتراب. ولکنا نعتقد عودتها بحسن وبهاء احسن مما کانت علیه. وهکذا علمنا من کتب دیننا ان الاجساد تقوم وینبعث الناس کلهم فی طرفة عین ویصیرون غیر مایتین وکما قدم المسیح من بین الاموات کذا نقوم نحن وکما ان الحبة تموت فی الارض ویذهب حسنها ثم تفرع وتظهر افضل مما کانت علیه هکذا بنوا ادم وان لم یصح لک بتصدیق ما قلته فکر فی ابتدا خلق الانسان وانه من نطفة ماء یحصل فی ظلمة الاحشا ثم تصیر له عظام وعروق واعضا ویخرج بعد تسعة اشهر بصورة تامة بهذه الصورة. فاستحسن زاماسف ملک الفرس ما سمعه منه وخرج من عنده مسرورا فرحا. واستقامت الامور لبابای وکانت ریاسته خمس سنین واستناح ودفن بالمداین.

Babæus quum Patriarcha est inauguratus,

ratus, devexa in ſenium ætate erat, vir cætera bonus, pius, fide & religione inſignis, ex urbe Modaina oriundus, habebatque uxorem & filios. Quum autem Patres ad electionem conveniſſent, & ſinguli primatum ambirent, & idcirco electio longius protraheretur, tandem morarum pertæſi, decreverunt communem ab univerſa Synodo fieri ad Chriſtum ſupplicationem, ut ipſe quem ſuæ Eccleſiæ præficiendum vellet, deſignaret. Illis ergo orantibus vox audita eſt, quæ pium ſenem Babæum Patriarcham proclamabat. Quamobrem Patrum & fidelium omnium conſenſu idem electus, quum unus ipſe reſiſteret, invitus ad ordinationem adactus eſt, quam pallio 1 *viridi tectus ſuſcepit anno* 2 *quarto Zamaſaphæ regis Perſarum, anno ſcilicet nono ſuprà octingenteſimum. Per hunc modum Babæus eccleſiaſtici regiminis potitus, Synodum Epiſcoporum convocavit, in qua ſublatis cenſuris à Babuæo, Barſuma & Acacio latis, ſanxit, ut Eccleſiæ miniſtri univerſi nuberent, neve quiſquam in poſterum cælibatum in ſæculari converſatione coleret: ne videlicet in peccatum prolaberetur: haberentque ſinguli propriam uxorem palàm & publicè ſecundùm legis præſcriptum. Ejus ætate Abrahamus magnus Caſcarenſis inclaruit. Babæus verò in memorata Synodo conſtituit, ut Patres ad ſuum Catholicum Patriarcham quolibet quadriennio ſemel menſe Novembri venirent, de rebus Eccleſiaſticis cum illo tractaturi. Rogavit aliquando Babæum Rex Perſarum Zamaſaphes, quum ſcilicet ipſum adiit unàcum Meſve* 3 *affine ſuo. Quandoquidem,* 3 *ajebat, corpora corrumpuntur & in cinerem abeunt, quare vos veſtrorum mortuorum oſſa honoratis atque magnifacitis, neque ea Magorum more flammis traditis? Cui Babæus: Nos* 4 *quidem, reſpondit, humana corpora* 4 *corrumpi & in pulverem reduci ſat novimus: credimus tamen eadem cum longè ampliori claritate & gloria quandoque revictura. Hoc enim nos docent religionis noſtræ ſcripturæ: corpora nempe omnia ſurrectura, omneſque homines eſſe ſuſcitandos in ictu oculi, & immortalitatem induturos: & ſicut Chriſtus à mortuis reſurrexit, ita & nos reſurrecturos: & quemadmodum granum frumenti in terram jactum, ibidem moritur, & omnem ſpeciem amittit, tùm verò germinat, & ſpecioſiorem formam induit; ita & filios Adæ poſt mortem aliquando ad vitam redituros. Sique adhuc dubitas, cogita principium generationis humanæ: quomodo ſcilicet ex limphæ gutta inter tenebras materni ſinus concreſcit homo: deinde oſſibus, nervis membriſque compingitur, atque poſt novem menſes in hac, quam videmus, pulcherrima ſpecie producitur. Babæi orationem ſibi vehementer arriſiſſe Zamaſaphes Rex ſignificavit, illeque ab eo congreſſu lætus diſceſſit, rebus exinde*

NOTÆ.

1 *Pallio viridi*. Veſtis Pontificia, qua recens conſecratus induitur, Syris حمنوثا *Biruna* dicitur, unde Arabicum بيرون *Birun*. Eſt autem inſtar Phenolii Græcorum, ſed ante pectus ad talos uſque aperta in modum Pluvialis Latini: de qua vide Morinum in Adnotat. in Syrorum Ordinationes num. 95. pag. 501. Ejuſdem Pallii colores diligenter ab Amro notantur: videlicet, ابيض *Albus*, اخضر *Viridis*, احمر *Rubeus*, وردى *Roſaceus*, بنفسجى *Violaceus*, ازرق *Cæruleus*, اصفر *Flavus*, زنجارى *Ferrugineus*, نارنجى *Citrinus*, &c. Quo verò unuſquiſque Patriarcha colore uſus fuerit, ex eodem Amro alibi adnotabitur.

2 *Anno quarto Zamaſaphæ, Græcorum* 809. Fallitur Amrus: Nam Zamaſphes ex ſuprà dictis regnum iniit anno Græcorum 809. Chriſti 498. abdicavitque anno Chriſti 501. Primus igitur Zamaſphæ annus, non quartus in Græcorum annum 809. confertur.

3 *Meſve*. Alius fuit à Joanne Meſve celeberrimo medico, qui claruit circa annum Chriſti 826. Vide Tom. 2. pag. 436.

4 *Nos quidem*. Hæc oratio, quam Amrus Babæo tribuit, ad Meſve medicum in aliis exemplaribus refertur.

inde ipsi prosperè succedentibus. Sedit annos quinque, mortuusque [1] *in urbe Modaina sepultus fuit.* Hæc Amrus, impii illius sacrorum canonum violatoris laudator potiùs, quàm rerum gestarum narrator.

Eadem de tempore quo Babæus sedisse dicitur, deque facta ab impuro Catholico Clericis omnibus nubendi potestate Barhebræus in Chron. Syr. Par. 3. مُدِيهُ وَمِ رُهُ مُهُمُكُمُا . هُلِحُنِهِ رُهُتِهُهُا حُبِهُ هُمُكُمُا رُسُهِ هُلِحُنِهِ حُبِهُ وَهُدُهِ حُدُهِ حُبِهُا حَنِ كُلِحُمُا وُبِهُ كُهِ رُهُلِا هُحُنُا هُوِهُبِهُ وُبِهُا حُهُبِهُنُا هُهُمُبِهُلا وُحُهُحُا . هُحُجُبِ هُهُنُبِهُهُ هُلِهُبِ حُحُنُبِهُا وُحُلِهُهُ هُهُمُكُمُا وُهُهُدُهُ حُهُوُهُ نُهُجُهُ لِهُهُ نُهُا هُحُمُبِهُلا . هُوِهُنُا رُهُ رُهُهُهُبِهُا هُهُمُبِهُا هُحُمُبِهُا وُهُدُهُا رُهُلِهُا : نُهُجِ رُهُمُبِهُلا . هُبِهُ حُهُمُبِهُ رُهُهُوُهُ حُهُوُمُبِهُا هُهُ حُهُمُبِهُا وُهُهُمُنُا وُهُبِهُا : هُحُمُا وُرُهُ لُحُبِهُ هُوِهُ لِهُهُكُمُ هُهُمُهُهُ وُلا حُهُلِهُا هُوُلا هُنِهُا . هُهُبِهُ هُهُجُبِهُ هُوِهُ حُهُمُ هُنُمُا هُهُجُبِهُ هُهُبِهُ .

Mortuo Acacio Catholico, inquit, *convenerunt Episcopi, sibique Catholicum ordinarunt Babæum quendam virum laicum uxorem filiosque habentem, lectionis & intelligentiæ scripturarum prorsùs expertem. Qui coacta Synodo sub pœna suspensionis & interdicti sanxit, ut omnes sui successores Catholici uxores ducerent: item ut Episcopus & Presbyter, quoties contingeret uxores eorum decedere, alias acciperent. Nimirùm postquam à reliquis Christianis in fide separati sunt, quidquid ipsis libebat, ad explendam libidinem palàm absque pudore ac metu faciebant. Quum autem Babæus annos quinque Episcopatum gessisset, mortuus est.*

III. Babæi Synodus.

Synodus à Babæo celebrata, in qua Barsumam Nisibenum ab excommunicatione absolutum declarantes, nefaria Nestorii dogmata impii Episcopi confirmarunt, memoratur etiam in Synodico (Codice 36. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 507.) ejusque Acta ab eo, qui Synodos Orientales è Syriaco Arabicè interpretatus est, describuntur in hæc verba.

سنهودس مار بابى وكان فيها جماعة من الابا
وفيهم هوشع مطران نصيبين . اجتمعت هذه
السونذس ان التزويج يكون بامراة واحدة للايلاد
وان جميع ما جرى بين برصوما واقاق ومكاتبتهما
فبطل بما تجدّد من الصلح وانه ليس لاحد ان
يتمسك بما فى يديه من ذلك والتمسك بطاعة
كرسى سليق الذى فى كوخى ولمار بابى الجاثليق
ومن يتفرّد عن هذا الراى يعاتب وان اقام على
حاله تلك فلا سهم له بين اخوته . وان يكون
بدل الاجتماع من الاساقفة الى مطارنتهم
دفعتين فى السنة دفعة واحدة وبدل الاجتماع الى
الفطرك فى كل سنتين دفعة يكون فى كل اربع
سنين فى تشرين الا ان يعرض ما يحتاج الفطرك
ان يستدعى فيه الاساقفة فتقع المبادرة فان
اتفق مرض وقطع لبعض الاساقفة يتفقد عوضه
احد الاقليرس ومعه كتاب بالرضا وان الذين
اساموا اساقفة فى وقت الشقاق الذى كان بين
الكراسى ان لم يكن برضا الرعية فيهم متيقظون
وخطوط الجمع الحاضرين بالرضا بذلك ومن
لا يحضر كتب عنه من انفذ عوضه .

Synodus Mar Babæi, in qua plures Episcopi interfuere, & Hosee [2] *Nisibis octingentesimum*. Sedem autem inierat anno 809. Rectè igitur annos quinque sedisse dicitur.

2 *Hosee Nisibis Metropolita*: qui Barsumæ nimirùm successit, ut dixi tom. 2. p. 407. Alter Barsumæ præcessor in eadem Sede fuit, qui unàcum Dadjesu concilium celebrasse dicitur in Synodico.

NOTÆ.

1 *Mortuus*. Amri interpolator mortem Babæi ad annum Græcorum 814. Christi 503. consignat. واستناح سنة اربعة عشر وثمانمايـة *Requievit*, inquit, *anno decimo quarto suprà*

bis Metropolita. Decrevit hæc Synodus matrimonia cum una dumtaxat femina ad procreationem prolis celebranda, omniaque quæ inter Barsumam & Acacium intercesserant, & mutuas epistolas actaque cætera cassavit, pacemque instaurare volens interdixit, ne quis quam antea tenuerat sententiam in hac parte in posterum tueretur. Præcepit itidem, ut omnes Throno Seleucienſi, qui in Coche est, & Mar Babæo Catholico parerent: hujus verò Canonis transgressorem redarguendum esse dixit. Sin verò in sua contumacia perstiterit, noverit nullam se inter fratres partem in posterum habiturum. Præterea statuit, ut Episcoporum apud suos Metropolitas conventus non bis, ut antea fiebat, sed semel dumtaxat quolibet anno haberetur. Similiter & altera, quæ apud Patriarcham fieri consueverat Synodus semel quolibet biennio, ad quadriennium protraheretur ad mensem Octobrem, nisi aliqua necessitas Patriarcham cogeret Episcopos convocare. Quodsi eo tempore contingat aliquem Episcopum ægritudine aut quavis alia causa impediri, Clericum teneatur mittere, qui in Synodo ejus vices gerat habeatque suæ missionis syngraphan. Qui verò schismatis tempore inter Sedes Episcopales orti Episcopus ordinatus est, si ei quidem diœcesani consenserint, subscriptas ab ipsis præsentibus literas proferat, absentiumque vicem productis deputationis testimoniis præsentes impleant.

Elias Damascenus, Nestorianus Episcopus in Nomocanone, quem Arabicè edidit (Cod. 37. Tom. cit. pag. 507.) eam Synodum anno Zamasphæ Persarum Regis secundo habitam refert, causamque illius cogendæ hanc fuisse memorat: ut scilicet nuptiæ Catholico, Episcopis, sacerdotibus & monachis permitterentur.

فلما كان فى السنة الثانية من ملك جاماسب والجاثليق يومينه مار بابى اجتمع اليه المطارنة والاساقفة لامر الملك اياه يجمعهم وحملهم على الاتفاق فى الاذن بجميع ما فى سلطانهم من الرهبة فى التزويج الحلال وطلب الولد ويكثر النسل. وسنوا ان يودن للجاثليق فمن دونه من الكهنة والرهبة فى تزويج امراة واحدة وطلب ولدها على ما جا فى الكتب والسنة وعلموا لما سنة الابا الاطهار واوجبت من توقير الجاثليق الذى يكون ببيعة كوخى والخضوع له الخ وعلموا لما سنّت الابا الاولون من اجتماع اساقفة كل سقع الى مطرانهم مرتين فى كل سنة وزادوا فيما سنّوا من اجتماع المطارنة وغيرهم الى الجاثليق فى سنتين مرة واحدة ان يكون اجتماعهم فى كل اربع سنين مرة واحدة فى تشرين الاول الخ وكتبوا بهذا وغيره مما سنّوا واتفقوا عليه كتابًا اثبتوا فيه اسمام وختموه بخواتيمهم.

Anno 1 *secundo Giamasabæ regis Catholicus, qui eodem tempore Ecclesiæ præerat, Babæus Metropolitanorum atque Episcoporum Synodum habuit facultate accepta à Rege illos convocandi: iisque persuasit, ut universis sub sua jurisdictione degentibus monachis legitimas nuptias permitterent liberosque procreare sinerent. Constituerunt itaque ut Catholico & inferioribus sacerdotibus atque monachis unicam uxorem ducere & liberis operam dare secundum scripturas & legem in posterum concederetur. Rursùs confirmarunt sanctorum Patrum decreta statuentia debitam Catholico in Ecclesia Cochensi præsidenti obedientiam & honorem &c. Confirmavere præterea quæ antiqui Patres decreverunt de Synodo ab Episcopis omnium locorum apud proprium Metropolitam singulis annis* 2 *bis habenda. Synodum verò à Metropolitis apud Catholicum haben-*

NOTÆ.

1 *Anno secundo Giamasabæ regis.* Ita Zamasphem vocat Elias. Ex quo loco colligitur Conciliabulum Babæi anno Christi 499. habitum: Zamasphes enim ex supradictis anno 498. Rex inauguratus fuit. Amri præterea mendum corrigitur scribentis, Babæum *anno Zamasphæ quarto* Patriarchalem dignitatem iniisse.

2 *Singulis annis bis habenda.* Deest aliquid apud Eliam. Nam in Babæi Conciliabulo (ut ex Synodici supra relatis verbis apparet,) decretum fuit, ut Episcoporum con-

bendam, quam veteres quovis biennio semel cogendam statuerant, ad quadriennium prorogarunt & mensi Octobri affixerunt, &c. Hæc & alia decreta communi suffragio recepta & in unum volumen redacta suis singuli subscriptionibus & sigillis firmarunt.

CAPUT VII.

Job Monachus.

I. Job monachi ætas & commentaria.

JOB monachus Nesto-rianus Abrahæ Cascarensis discipulus, sub Mar Aba, Josepho, Ezechiele, & Jesujabo Arzunita sectæ Nestorianæ Patriarchis ab anno Christi 550. ad annum 580. innotuit. Ascetica Abrahæ Netphareni opera, nec non Regulas à cognomine Abrahamo præceptore suo editas, Persicè interpretatus est, teste Amro, qui in vita Mar Abæ de eodem Job, deque Abraham Cascarensi hæc tradit.

اليسير مع البقل وقصد الجربى يعنى بلاد الشمال وثلمه اهلها ونقلهم من عبادة الاصنام بعد ان لقى منهم العذاب الكبير وبالايات اعادهم وردهم وبنى عدة بيع وكتب كتبا فى تدبير الرهبنة ومات بجزة وسرق تابوته ليلا ودفن فى قريته وجعل ايوب تلميذه مغارته عمرا ويعرف الى الان بعمر ايوب . وكان ايوب هذا من اهل مدينة اردشير وكان له اب كثير المال والمتجر وله بيمارستان . ولما اعتل ايوب هذا افكر فى الدنيا فنفر تطليقها فعوفى فقصد ابراهيم وتسفر عنه وعرف طنحوس الرهبنه وقصد عمر مار ابراهيم النتفرايى وترجم ميامر مار ابراهيم هذا وقوانين مار ابراهيم الكشكرى من السرياني الى الفارسى واجتمع اليه رهبان بعد موت رفقته اشعيا واليشع الذين علماه طنحوس الرهبنة قديما وابرا عدة مرضى قبل موته ولما كشف له من الله ان وفاته قد دنت اشعر الناس بالحضور عنده فى الوقت من غير ان يعرفهم الحال وكان يوم الاربعه اخر سابوع مار اليا فى الاحد الذى قبل هذا اكل مع الرهبان بعد الرازين وباركهم ومضى الى قلايته . ولما حضر الناس يوم الاربعه وقفوا على باب كرخه ثلث ساعات وصعدوا الى القلاية فوجدوه ملفوفا مطروحا قدام الصليب .

Diebus ejus, (hoc est, Mar Abæ) *floruit Abraham Cascarensis monachus, philosophicis scientiis, & virtutibus asceticis conspicuus, cujus tempore Regulæ monastices in Perside innotuere. Hic enim discrimen posuit monachorum inter* 1 *habitum & hæreticorum*

conventus, qui apud Metropolitanum quolibet anno bis anteà fiebat, semel dumtaxat in posterum haberetur.

1 *Monachorum inter habitum & hæreticorum*. Barhebræus in vita *Barbasemini* seù Barbasimæ Episcopi Seleuciæ ac martyris, refert, eum præcepisse, ut Episcopi, clerici & monachi habitum mutarent declinandæ persecutionis causa. *Postea verò*, inquit, *quum persecutio cessasset, Orienseque Nestorianismo infectus esset, cum habitu etiam fides mutata fuit, & qui vestimentorum formam abjecerant, pristinum sacrum schema resumere recusarunt, quo potissimùm Antoniani monachi apud cæteras Christianorum gentes discernuntur*. Margensis citatus supra pag. 93. de hoc Abrahamo Cascarensi differens, illum scribit *ex eremo Scetensi in Assyriam regressum, asceticæ vitæ schema seù monasticum habitum, quo ibi indutus fuerat, suis alumnis restituisse,*

atque instar coronæ præcepisse eorum discipulorum caput tonderi, qui sacrum hujusmodi institutum amplecterentur. Id & Amrus fatetur non hoc solum loco, quem modò describimus, sed etiam in vita Rabæi, ubi ait, *ipsum primum fuisse, qui tonsuram præscripsit, hominisque habitum mutari jussit:* quum scilicet monasticam vitam profitetur. Vide suprà hoc tom. pag. 155. Ex his constat Nestorianos, non Jacobitas aut alios Orientales monasticum schema abjeciisse. Amrus itaque calumniosè Jacobitas traducit, quum ait, *Abrahamum monachorum inter & hæreticorum habitum discrimen posuisse:* non enim inter Nestorianos & Jacobitas monachos ille discrimen posuit, sed inter monachos Nestorianos & laicos ejusdem sectæ: & quidem per schema, quod ab ipsis monachis Ægyptiis, Jacobiticæ sectæ sociis ac fautoribus, acceperat.

وفى ايامه كان ابراهيم الكشكراني الراهب وكان فيلسوفا عالما زاهدا وفى ايامه عرفت قوانين الرهبنة فى بلد الفرس وخالف بين زى الرهبان والهراطقة وطكس الاعمار والقلالى وكانت من قبل كالديارات واقام فى مغارة فى بلد حزة مدة وقصد بيت المقدس ولقى القديسين بمصر وعاد واقام مكانه الاول ثلثين سنة يقتات الخبز

1

ticorum: cænobia præterea cellasque ordinavit, quæ olim instar communium *ædium erant. Quum autem in spelunca quadam in regione Hazæ aliquandiù habitasset, Hierosolymam petiit, inde sanctos in Ægypto visitavit: demum in pristinum locum suum regressus, ibi triginta annos commoratus est, modico pane oleribusque vitam sustentans. Denique in boreales terras progressus, incolas ab idolorum cultu ad Christianam fidem adduxit, postquam multa ab iis populis supplicia passus fuisset, doctrinamque suam editis miraculis confirmasset. Porrò multas exstruxit ecclesias, librumque conscripsit de monastico regimine, mortuusque est in Haza. Cadaver in arca inclusum noctu surreptum fuit, & in oppidum ejus* (Cascaram) *deportatum. Jobus ejusdem discipulus speluncam ipsius in cœnobium convertit, quod etiamnum cœnobium Jobi appellatur. Hic autem Jobus ex Ardasciro urbe oriundus, patrem habuit mercatorem admodum locupletem, qui Xenodochium exstruxerat. Quumque in morbum aliquando incidisset, sæculi vanitatem contemplatus, ei se abrenunciaturum vovit, ubi convaluisset. Itaque recuperata valetudine, Abrahamum adiit, apud quem tonsuram accipiens, regulas monasticæ vitæ didicit. Tùm cœnobium sancti Abrahami Netpharensis petiit, & hujus Abrahæ sermones, nec non regulas sancti Abrahæ Cascarensis è Syriaco in Persicum sermonem transtulit. Convenere porrò ad eum plures monachi post obitum Esaiæ & Elisæi sociorum, à quibus institutum monasticum olim didicerat: multosque infirmos ante obitum curavit. Quumque mortem sibi instare à Deo accepisset, homines confestim adesse jussit, causam reticens. Erat autem* (quando is obiit,) *feria quarta postremæ hebdomadæ sancti Eliæ. Dominico verò die ante hanc feriam cum monachis post Liturgiam convescens, eisque bona apprecans, in cellam suam recedit. Feria autem quarta quum illi ad januam ejus cellæ tres horas substitissent, cellam demum ingressi, invenerunt eum provolutum & coram Cruce prostratum.* Hæc Amrus, miracula divinasque revelationes monachis suis Nestorianis de more affingens.

Ejusdem Jobi meminit idem Amrus in vita Jesujabi Arzunitæ Patriarchæ, ubi eum المفسّر *Commentatorem*, ipsiusque Jesujabi competitorem vocat. Verba ejus suprà retuli pag. 109.

CAPUT VIII.

Joseph Patriarcha.

I. Josephi gesta ex Amro.

JOSEPHUS ex medico post Mar-Abæ obitum an. Græcorum 863. Christi 552. in Patriarcham Nestorianorum electus, tertio post anno depositus, obiit an. Græcorum 878. Christi 567. quum duodecim ab ejus depositione annis Sedes vacasset, ut refert Amrus in hæc verba. يوسف المقترس كان يفهم الطب وتعلّمه فى بلد اليونانيين فاقام بها فى دير هناك واتصل بمرزبان كان بها ووصف لانوشروان عند علته وحضر وعوفى على يديه واختدع الناس بظهارة. ولما استتاح مار ابا عقدت له الفطركة باذن انوشروان وعمل فى السنة الثانية لقعوده اثنى وعشرين قانونًا ودبّر الامر ثلث سنين. وتغيّر واعتضد بمرزبان كسرى وطرد الاساقفة وشد القسان على المعالف فكان يمتهنهم ويعتمد صرفهم وحبس القديس شمعون اسقف الانبار ومع طول المدّة اتخذ الاسقف لنفسه مذبحًا فى الحبس ليقدّس عليه. فدخل يوسف وداس القربان ومات الاسقف فى حبسه. وصرف اسقف الزوابى عن كرسيه يعنى اسقف النعمانية وكان هذا يعرف الطب واللغة الفارسية فتوصّل الى الملك وخف على قلبه وقصده مار مالخ اسقف داربحرد فنجز له كتاب الملك بالصيانة. فصعب ذلك على يوسف وخرّق الكتاب. ولما سمع هذا اهل فارس قطعوا خطبته ولما تزايدت قبايحه منها شهادته على المومنين بالزور وانه

مرق

& ruinam moliri exorsus est. Quumque S. Simeonem Episcopum Anbarensem in carcerem conjecisset, illeque aliquandiu post sibi 2 *altare in carcere liturgiam celebrandi causa construxisset, illuc ingressus Josephus, oblationem pedibus protrivit, & Episcopum ibidem usque ad finem vitæ detinuit. Episcopum prætereà Zabarum, hoc est, Naamaniæ, è throno dejecit: qui quum medicæ artis atque Persicæ linguæ peritus esset, supplex ad Regem appellavit, utque eo gravamine relevaretur, impetravit: eâdemque viâ Mar Malechus Episcopus Darebgerdensis à Rege pro sua incolumitate diploma obtinuit. Quod Josephus ægerrimè ferens, diploma illud conscidit. Percrebescente verò tot malorum fama apud Persas, Josephi nomen è sacris officiis expunctum fuit. Quum autem ille nihilominus in suis sceleribus persisteret, & flagitia flagitiis accumularet, (accusabatur quippe, quod adversùs fideles falsum testimonium dixisset, quodque ex regio thesauro pretiosissimum monile surripuisset:) Patres & fideles congregati, scriptâ ad eum epistola conquesti sunt. At querelas ille Synodique auctoritatem contempsit. Ad Regem itaque illum ut causam diceret, appellarunt. Respondit se Catholicum* 3 *esse. Postremò quum*

ورق من خزانة الملك عقدًا جليلًا اجتمع الابا والمومنين وراسلوه فامتهن رسالتهم فتقدّم الملك لمحاكمته فامتنع احتجاجًا بانه جاثليق وحرمه الابا الحاضرون باجتماع الغايبين ولم يلتفت اليهم وكان يصيم ويقدس. وشكوا امره الى الملك وضرب نرسى النصيبى للملك فى معناه مثلاً بان ملكًا وهب لبعض المساكين فيلًا فلما صار الى داره وفكر فى مونته استعفى الملك منه. فعلم الملك ما اراد المثل واعفاهم من يوسف الجاثليق. وكانت مدته خمسة عشر سنة.

Josephus dejectus. Hic medicinam callebat, quam in Græcorum ditione didicerat. Nisibin autem regressus, ibique in quodam monasterio commoratus, in Marzabani cujusdam gratiam se insinuavit, cujus operâ ad Chosroëm *Anuscervanum adductus, morbum quo Rex laborabat, depulit. Externa itaque probitatis, quam præseferebat, specie homines decipiens, in Mar Abæ defuncti locum, Anuscervano suffragante, Patriarcha subrogatur, annoque postquam Sedem inierat secundo canones duos suprà viginti condidit. Quum autem ecclesiam triennio rexisset, animum & mores mutavit, atque Marzabani Chosroæ favore suffultus, episcopos expulit, Presbyteros* 1 *præsepibus alligavit, & utrosque vexare eorumque perniciem*

شمعون اسقف الانبار واتي عليه الحميس الكبير ولم يمكنه ان يخرج ليتقرب فوقف فى الحبس وقد اعد له خبزا وخمرا ليقدس ويتقرب فعلم به ودخل اليه وبدد ما كان عنده.

Ejus (hoc est, Chosroæ) *diebus accidit in regione Persarum mors, qualis nunquam antea visa fuerat, ita ut provinciæ penitus desolatæ fuerint: duravitque usque ad Josephi obitum, qui nihilominus pravo regimini insistens, Episcopos & Sacerdotes vexare perrexit, eo sævitiæ progressus, ut Simeonem Anbarensem Episcopum in carcerem conjecerit. Is verò quum feria quinta majoris hebdomadæ esset, nec inde ad communionem percipiendam exire posset, panem & vinum in carcere præparavit, ut sacrum faceret & Eucharistiam sumeret. Quod ubi Josephus rescivit, illuc ingressus, oblata in terram projecit.*

3 *Respondit se Catholicum esse.* Hinc, ut arbitror, originem habet confictum illud

NOTÆ.

1 *Presbyteros præsepibus alligavit.* Barhebræus Par. 3. Chr. Syr. ܘܒܙܒܢ ܗܘ ܡܠܟܐ ܠܡܪܙܒܢ ܚܕ ܦܝܠܐ ܘܫܕܪ ܠܗ ܠܒܝܬܗ ܘܟܕ ܥܠ ܒܥܠ ܒܝܬܗ ܠܡܫܕܪ ܠܗ ܠܦܝܠ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝ ܗܐ ܕܝܠܟ ܘܐܢ ܐܡܪ ܠܟ ܡܪܝ ܗܐ ܕܝܠܟ ܐܡܪ ܠܗ

quum à Synodo communione ecclesiastica privatus, contempto Patrum judicio ordinationes facere & liturgiam celebrare pergeret, ejus causam ad Regem detulere: qua occasione Narses 1 *Nisibenus de Josepho hanc parabolam intulit. Rex quidam pauperi cuidam elephantem dono dedit. Quum verò ad pauperis ædes elephas ductus eas intrare nequiret, bestiam præterea pauper alere se posse desperaret, Regem consuluit, à quo relevari eo se onere etiam atque etiam rogavit. Intellexit statim Rex parabolæ sensum, simulque ut Josephum Catholicum amoverent, concessit. Sedit autem Josephus annos quindecim.*

Hinc Amri interpolator rejicitur, qui duodecim universim annos Josepho tribuit. فاجتمع الابا والمومنون واسقطوه من جميع درج الكهنوت وبقى بعد ذلك تسع سنين ومات ودفن بالانبار وكانت مدته اثنى عشر سنة.

Convenerunt, inquit, *Patres & fideles, eumque* (hoc est, Josephum) *omni sacerdotii gradu amoverunt.* 2 *Vixit autem posthæc annos novem, mortuusque, Anbaræ sepultus fuit, quum annos duodecim sedisset.* Atqui Ezechiel Josephi successor juxta eundem anno Græcorum 878. Sedem iniit, neque hæc post ejusdem Josephi obitum vacasse dicitur. Quindecim igitur annis, non duodecim Josephus Nestorianis præfuit: quot scilicet ab anno 863. ad annum 878. effluxere.

II. Ejusdem Synodus.

Synodi à Josepho habitæ meminit Sobensis in Catalogo suprà pag. 279. De eadem hæc Elias Damascenus. ولما استشهد مارابا صلواته تحفظنا اجتبى للجثلقة بعده رجل يقال له يوسف. فدبّر الجثلقة تدبير السلطان فى الغلظة والشدة والضرب والحبس ونحو ذلك مما لا يجوز فى النصرانية. فلما تثبت اسمه بعد وفاته جمع اسما الجثالقة الماضيين وكان المطارنة والاساقفة اجتمعوا اليه مرّة بعد اخرى وسنة بعد سنة سالوه ان يجدد ذكر سنن الابا المغربيين والمشرقيين ويكتب بها كتابًا كما كان جثالقة المشرق قبله يفعلون ليقفوا عليها اجمعون وياخذوا بها ولا تدوس وتعطل. فاجابهم الى ذلك وسنّ سننًا لم يجاوز فيها شيئًا مما سنّ اوليك الابا المباركون. فسنّته مقبولة اذ كانت موافقة لسنّتهم وان كان على غير طريقهم.

Quum martyrio coronatus obiisset Mar Aba, cujus, oro, preces nos custodiant, eidem suffectus est quidam Josephus, qui Episcopatum in tyrannidem vertit, & in subditos suos insolentissimè debacchatus est usque ad verbera & vincula, christianæ mansuetudinis atque modestiæ prorsus oblitus. Ejus tamen nomen post obitum è catalogo reliquorum Patriarcharum, quem ipse composuit, minimè expunctum fuit. Quum vero Metropolitæ & Episcopi ad ipsum sæpius convenissent, eumque rogassent, ut canones Patrum Occidentalium atque Orientalium confirmaret, & pro more præcessorum suorum Catholicorum in unum codicem contraheret, quem universi apud se haberent & sequerentur: ne videlicet conculcarentur ecclesiasticæ leges

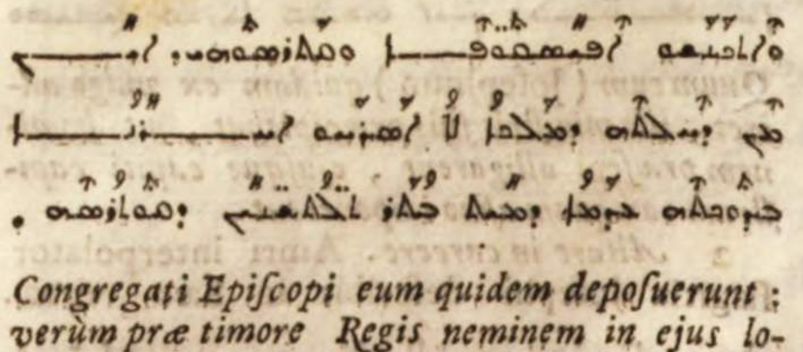

Congregati Episcopi eum quidem deposuerunt; verùm præ timore Regis neminem in ejus locum subrogarunt, donec tertio post depositionem anno mortuus est. Sed haud dubium, quin pro legendum sit , hoc est, anno duodecimo;

Catholici Seleucienſis privilegium, *ut neque ab Orientalibus judicari possit, neque ad Occidentales ejus causa deferatur, sed judicium illius Christo dumtaxat reservetur.* Vide suprà hoc tom. pag. 58.

1 *Narses Nisibenus.* In altero codice, quo Tom. 2. pag. 413. usus sum, pro نرسى *Narse*, legitur موشى *Moses*. Parabolam verò elephantis habet & Amri interpolator, sed fusiùs disertiusque descriptam.

2 *Annos novem.* Barhebræus tertio post dejectionem anno Josephum periisse scribit,

leges & in oblivionem abirent ; annuit ille , atque canones condidit canonibus à benedictis illis Patribus ſtatutis omninò conſentaneos. Quo circa Joſephi canones recepti ſunt , utpote prædictorum Patrum legibus conformes , etſi ipſe ab eorum moribus oppido quantum diſcreparet .

Duos ſuprà viginti canones ejuſdem Synodi loco ſuprà citato recenſet Amrus . Verùm in Synodico tres ſuprà viginti habentur, quibus Præfatio hæc præmittitur . قوانين يوسف الجاثليق وهى ثلثة وعشرون قانونًا . كان مار ابا هذّب البيعة وعلى عادة الشيطان نصب له قوما اكثروا الكلام فيه وحصل فى الاعتقال والاسر ومات واضطربت احوال البيعة فكتب مار يوسف هذا الى الاساقفة ليجتمعوا على تجديد القوانين . وقبل تجديدها اجتمعوا على ثلاثة الاقانيم ووحدانية الجوهر وبالاتحاد البنوى مع بقا الجوهرين والقنومين . فبعد الاتحاد يقال مسيح واحد وابن واحد ولا يقال جوهر واحد ولا قنوم واحد .

Canones Joſephi Catholici viginti tres . Poſtquam Mar Aba rem eccleſiaſticam optimè conſtituiſſet , conſueta Diaboli fraude aſtuque factum eſt , ut quidam perverſi homines adversùs Patriarcham inſurgerent , confictiſque criminibus oppreſſum , in carcerem & vincula , in quibus etiam deceſſit , detrudi curarent . Propterea perturbato eccleſiæ ſtatu , Joſephus ut canones reſtitueret , epiſcopos ad Synodum convocavit , in qua in eam fidei confeſſionem univerſi conſenſere , ut videlicet tres in Deo perſonas & unicam ſubſtantiam prædicarent , necnon Filii unionem manentibus duabus ſubſtantiis & perſonis : poſt Unionem autem unicum Chriſtum & unicum Filium dici oportere , neque unam ſubſtantiam , aut unam perſonam . Ad calcem verò de Patribus , qui in eo conciliabulo adfuere, hæc Synodi collector adnotat . وحضر هذه السنهودس عدة من الابا ومنهم فولوس مطران نصيبين فى عدد من حضر وذكر الرتب وان رتبة نصيبين الثانية ،

Interfuere huic Synodo complures Patres , quos inter Paulus Niſibis metropolita : decretuſque fuit Sedium ordo , utque Niſibenus thronus ſecundas obtineret .

Barhebræus in vita Papæ epiſcopi Seleucienſis quorumdam opinionem refert ajentium , *Epiſtolas Sanctorum Jacobi Niſibeni & Ephræmi Syri ad eundem Papam ab hoc Joſepho compoſitas fuiſſe* . Verba ejus retuli tom. 2. pag. 398. Elias Damaſcenus loc. ſuprà cit. affirmat , *Seriem Epiſcoporum Seleucienſium à primo illius eccleſiæ Præſule ad ſua uſque tempora ab eodem perductam* . Nimirùm poſtquam gradu amotus fuit , ad texendum Catalogum præceſſorum ſuorum animum applicuit : utque dejectionem ſuam exemplo præceſſorum ſolaretur, irritamque ac inanem fuiſſe oſtenderet , epiſtolas nomine Doctorum Syrorum Jacobi & Ephræmi ad Papam ab Epiſcoporum Synodo olim dejectum confinxit ; Synodicam prætereà Occidentalibus Patribus ſuppoſuit , qua aſſertum Seleucienſi Catholico Privilegium conceditur , de quo vide ſuprà pag. 58.

III. Epiſtolæ quædam , & ſeries Epiſcoporum Seleucienſium Joſepho tributæ .

CAPUT IX.

Ezechiel Patriarcha.

EZECHIEL poſt Joſephi obitum an. Græcorum 878. Patriarcha electus , quum Neſtorianis annos tredecim præfuiſſet, obiit anno Græcorum 891. Chriſti 580. de quo hæc Barhebræus in chron. Syr. Par. 3, ܡܦܪ ܚܙܩܝܐܝ ܣܝܡܠ ܘܒܬܪ ܗܘ ܐܬܬܟܢܫ ܘܐܙܠ ܒܫܠܡ ܘܡܬ ܒܫܢܬ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܐܚܕ ܠܝܘܢܐ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܪܝܢ ܠܐܪܡܝ ܘܫܢܬ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܦܪܣ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܪܘܡ ܘܫܢܬ ܫܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܫܡܢ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܪܝܢ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ ܘܫܡܢ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܬܫܥ ܠܫܛܪ ܕܡܠܟܘ ܕܐܪܒ ܘܫܢܬ ܐܠܦ

ܘܐܬܩܝܡ ܠܗ ܡܪܝ ܐܒܐ ܩܛܘܠܝܩܐ ܠܐܝܠܝܐ ܕܐܬܩܪܝ ܝܘܣܦ ܘܐܬܩܪܝ ܐܝܠܝܐ ܒܪ ܝܘܣܦ .

Ei, hoc est, Josepho, *substitutus fuit Ezechiel Abæ Catholici discipulus & Pauli item Catholici gener. Hic ob regis gratiam, quam sibi conciliaverat, elatus, quum cæcos episcopos suos cæcorumque ductores appellasset, cæcus ipse in fine vitæ suæ factus est.* Et in vita Kamjesu Primatis Orientis.

ܒܫܢܬ ܚܕ ܠܚܘܪܡܙܕ ܒܪ ܟܣܪܘ ܡܠܟܐ ܐܬܩܛܠ ܐܝܠܝܐ ܩܛܘܠܝܩܐ ܕܐܡܪ ܥܠ ܟܠ ܡܢ ܕܐܬܐ ܠܩܒܠ ܡܠܟܐ ܕܐܢ ܠܐ ܢܫܬܒܚ ܠܗ ܐܦ ܗܘ ܠܐ ܢܫܬܒܚ ܠܗ ܘܐܡܪ ܠܗ

probitate ad auditores ſermonem habuit. Hæc tamen ab eo dicta ad captandam dumtaxat benevolentiam Patriarcha interpretatus, poſtquam illi abſolutionem ſpopondiſſet poſt ſuum ab ea excurſione reditum tutè impendendam, mox compoſita cum Chriſto conſcientia ſua, ante ſuum ab expugnatione Daræ 1 *urbis reditum ad Deum migravit. Sub Ezechiele floruere in urbe Niſibi Doctores* 2 *Jeſujabus, & Abrahamus* 3 *fabri ferrarii filius, & Hananus*, 4 *qui octingentos in ſua Schola auditores numerabat. Quandoquidem verò Ezechiel quemlibet vel minimum in oculis defectum diſſimulare minimè ſolebat, quin ſtatim vitium exprobraret, Deo diſponente factum eſt, ut ipſe defluente in oculos humore vitio ſimili peſſimè laboraret. Præfuit verò annos* 5 *undecim ſepultuſque fuit in urbe Hirta, vel, ut alii malunt, in urbe Modaina.*

III. Ejuſdem Ezechielis geſta ex Amri interpolatore.

Amri interpolator annum quidem ordinatiouis mortiſque Ezechielis notat: ſed tàm à Barhebræo, quàm ab Amro diſcrepat, quum undecim annos Ezechieli aſſignans, eum anno Græcor. 888. Chriſti 577. deceſſiſſe ſcribit. حزقيال شيخا طويل القامة عارفا باموز العالم فهما فى العلوم ومفهما وكان خبازا لمارابا ثم تلميذا له وصار اسقفا للروابى. ولما قدس يوسف اختيره هذا الاب. وكان الملك يميل اليه لانه انفده فى مهم كان له مرة ما فعاد بما يسره. فاشر اكرامه. واستادن

Fuit Ezechiel, quum Patriarchatum iniit, ſenex procera ſtatura in ſecularibus negotiis exercitatus, literis affatim eruditus, juxtaque ad eas docendas idoneus ac diſertus. Primum Mar Abæ piſtor, dein diſcipulus factus, ab eodem Zabarum tandem Epiſco-

المروزى الطبيب فى ترتيبه فطركا فاذن له فى ذلك وعقدت له الفطركة بالمداين وكان لابسا بيرون اخضر ستة ثمانية وسبعين وثمانماية يونانية واستقامت له الامور وعمل باجتماع الابا ستة وثلثين قانونا فى تدبير البيعة. وفى ايامه بطل الموت الذى كان حدوثه فى ايام يوسف المكنى بالجاثليق من الطاعون المسمى الشرعوط وعادته كانت ان يظهر فى كف الانسان ثلثة نقط سود وفى حال ما يبصرها يموت حتى خلت مدن وقرى كثيرة من الناس وبقى الذهب والفضة والامتعة بلا اصحاب وليس لها من ياخذها. واكترى كسرى رجال لدفن الموتى فى مدينة كان بها فى تلك الايام وعين لهم من كل ميت شى معلوم فحصل لهم فى يوم واحد اربعماية وخمسين دينار وعند المسا جلسوا ليقتسموا فماتوا على المكان وبقى المبلغ على الارض. وسبب لرتفاع الموت المذكور كان ان مطران باجرمى واسقف نينوى اتفق رايهما على عمل الباعوت الخ ثم ان حزقيال استخف ببعض الاساقفة وقال لهم يا عميان. فابلاه الله بنزول الما فى عينيه وعمى سنتين واستناح ودفى بالحيرة سنة ثمانية وثمانين وثمانماية يونانية وكانت مدة رياسته احد عشر سنة.

de quo ſuprà hoc tom. pag. 230.

Abraham fabri ferrarii filius, Syris appellatus *Bar-Kardache*, de quo ſuprà pag. 223.

4 *Hananus* patria *Adiabenus*, de quo ſuprà pag. 81.

5 *Annos undecim*. Idem Amrus de anno ſedis obituſque Ezechielis paucis interjectis hæc ſubdit. وكانت مدة حزقيال فى الرياسة عشر سنين وماتت ودفن فى المداين.

Præfuit Ezechiel annos decem, mortuuſque Modainæ ſepultus fuit. Sed utrumque ex dicendis emendandum.

NOTÆ.

1 *Ab expugnatione Daræ urbis*. Dara à Choſroë Anuſcervano Perſarum rege expugnata fuit anno Chriſti 573. ut dixi Tom 2. pag. 62 & hoc tom pag 406. Altera ejuſdem urbis expugnatio contigit ſub Choſroë Abruizo anno Chriſti 603. ut hoc eodem tom. pag. 412. Quum autem Ezechiel ex dictis hoc cap. num. 1. neque anno 573. obierit, neque annum 603. attigerit; (obiit enim anno 580.) ſequitur hæc verba, *ante ſuum ab expugnatione Daræ urbis reditum migravit*, de Bacchi Niſibeni Metropolitæ, non de ejuſdem Ezechielis obitu intelligenda eſſe.

2 *Jeſujabus*, cognomento, *Bar-Koſra*,

piſcopus ordinatus eſt. Mox Joſe-
1 *pho* 1 *dejecto, Patriarcha etiam crea-*
tus. Regis porrò favorem conſequu-
tus eſt, quod commiſſum ab eo negotium non levis momenti pro ejuſdem voto confeciſſet. Quamobrem intercede-
2 *dente etiam Maruzæo* 2 *medico facile conſenſit, ut Patriarcha crearetur: quod & factum eſt in urbe Modaina anno ſeptuageſimo octavo ſuprà octingenteſimum Græcorum. Pallium autem viride geſtabat. Rebus porrò conſtitutis, Synodum Patrum convocavit,*
3 *in qua ſex ſupra triginta* 3 *canones pro Eccleſiæ regimine edidit. Sub ejus præfectura epidemicus* 4 *ille morbus*
4 *ceſſavit, qui ſub Joſepho Catholico appellato exortus, vulgari vocabulo* شرعوط Sciarut *dicebatur. Præſentis jam mali indices in vola apparebant ternæ maculæ nigricantes quas ſubita mors ſequebatur, tanta hominum ſtrage, ut urbes & loca quamplurima habitatoribus prorsùs vacua manſerint: projectumque aurum & argentum opeſque extinctis dominis nullus ſupereſſet qui caperet. Qua occaſione quum Choſroës in ea urbe, ubi per eam tempeſtatem morabatur, plures ſandapilarios ad morientium ſepulturam conſtituta mercede deputaſſet, accidit, ut quinquaginta ſuprà quadringentos denarios uno die iidem lucrarentur. Quum verò ſub veſperam univerſi ad pecuniam inter ſe diſpertiendam conveniſſent, repente omnes exanimati conciderunt: pecuniarum marſupium ipſo in loco humi projectum manſit. Cauſa autem, cur prædicta peſtis ſublata fuerit, hæc eſt: quod ſcilicet Bagermæ Metropolita, & Ninives epiſcopus communi conſilio Rogationes fieri decreverunt.* (Reliqua vide Tom. 2. pag. 413.) *Quandoquidem porrò Ezechiel Epiſcopos quoſdam increpans, cæcos appellavit, creditur acri humore pupillas paulatim exedente utrumque oculum juſto Dei judicio amiſiſſe. Manſit itaque ad biennium cæcus: tantumdem nimirùm ſupervixit: mortuuſque, in urbe Hirta humatus fuit anno Græcorum octogeſimo octavo ſuprà octingenteſimum, ſeditque annos undecim.*

Ve-

وقيل ان يوسف صرف همته الى دفن الموتي ولم
يعرف له جميلاً غيره. ولما انقطع الموتان وقع
على الناس الجوع فكانوا ياكلون ولا يشبعون
وبعض المدن صارت قبر لاهلها وانخسفت.

Ejus (ideſt Joſephi) *diebus accidit dira peſtis, ita ut qui tumulum mortuos ſepeliendi cauſa effodiebant, ibidem exanimati caderent. Quo tempore obiit Mar Joannes affinis Mar Narſetis. Eâdem peſte Anuſcervanus unàcum Alexandriæ incolis correptus fuit: eoque is morbus crevit, ut qui mortuos tumularent, deficerent. Duravit autem annos tres cum dimidio. Ferunt Joſephum ſepeliendis mortuis ſedulam operam navaſſe; neque enim aliud de ipſo bene factum narrant. Quum autem peſtis illa ceſſaſſet, fames ſupervenit; quo enim plus homines comedebant, eo minus explebantur, ut habitatoribus civitates tumulus fierent.* Ea peſtis initium duxit ab anno Chriſti 532. Juſtiniani 5. perque diverſas orbis terrarum partes ſpatio quinquaginta duorum annorum graſſata eſt, teſtibus Procopio lib. 2. de bello Perſ. cap. 22. Agathia lib. 4. Theophane ad annum Incarn. ſecundùm Alexandrinos 534. Evagrio lib. 4. cap. 29. & Joanne epiſcopo in chronico Syriaco apud Dionyſium Patriarcham ab anno Græcorum 855, ad annum 858. Vide tom. 2. pag. 85.

NOTÆ.

1 *Joſepho dejecto*. Non ſtatim atque Joſephus dignitatem abdicare coactus fuit, Ezechiel Patriarcha ordinatus eſt, ſed nono poſt anno, quo ſcilicet ille deceſſit, ut dixi ſuprà pag. 432.

2 *Maruzæo medico*. Hic يوشع *Jeſus* ſeù *Joſue* appellabatur; Lexicon autem Syriacum edidit, ex quo ſuum Abulhaſanus Bar-Bahlul collegit, ut ex Sobenſis Catalogo dixi hoc tom. pag. 258. Hinc verò ætas ejus colligitur, quam loc. cit. indefinitam reliqui: clarus ſcilicet habebatur ſub Choſroë Anuſcervano quo anno Ezechiel Patriarchalem dignitatem iniit, hoc eſt, anno Chriſti 567.

3 *Canones ſex ſuprà triginta*. Imò *triginta novem*, ut ex dicendis patebit.

4 *Epidemicus morbus*. De quo hæc Amrus in vita Joſephi. وحدث فى ايامه وبا مفرط
حتى كان الذى يحفر ليدفن الميت يموت على
القبر وفى هذا الوقت توفى مار يوحنا قرابة مار
نرسى وعرض لانوشروان الطاعون ولاهل
الاسكندرية وزاد الموت على الحد حتى لم يف من
يدفنهم وبقى الموتان هكذا ثلث سنين ونصف

Verùm si anno Græcorum 878. (juxta hunc auctorem) inauguratus fuit Ezechiel, idemque annos undecim sedit; non igitur anno 888. sed anno 889. obiit. Atqui anno Græcorum 889. Christi 578. (ut mox dicebam) Hormisdates, sub quo Ezechielem obiisse tùm Amrus, tùm ejus Interpolator in vita Jesujabi Arzunitæ affirmant, nondum regnum Persarum inierat: is enim ex dictis suprà pag. 410., ab anno Christi 579. ad annum 590. post Chosroëm Anuscervanum patrem Persis imperavit. Itaque cum Barhebræo dicendum est, Ezechielem anno Christi 580. Hormisdatis secundo decessisse, quum annos tredecim, non undecim sedisset.

IV. Synodus ab Ezechiele celebrata, ejusque Canones.

Synodum Ezechielis memorat Sobensis in Catalogo suprà pag. 279. ex eaque duos Canones producit in Epitome Canonum Synodalium Par. 9. cap. 9. & 19. Ejusdem Synodi *Canones triginta novem* exstant in Synodico à pag. 58. totidemque laudantur ab Amro loco suprà citato; etsi ejus Interpolator pro XXXIX. perperàm scribit XXXVI. quem errorem & nos tom. 2. pag. 413. sequuti sumus. Epocham ejusdem notat Elias in Nomocanone his verbis.

ولما كان فى سنة خمس واربعين من ملك كسرى فى شهر شباط والجاثليق يومينه مار حزقيال اجتمع المطارنة والاساقفة الى المدابن فسالوا الجاثليق ان يجدد لهم ذكر ايمان الرسل والابا المغربيين ومنتهم كما كانت الجثالقة قبل تصنع الخ.

Anno Chosroæ quadragesimo quinto, mense Februario, quum Mar Ezechiel Catholicus esset, Modainæ congregati Metropolitæ & Episcopi, Catholicum rogarunt ut fidem legesque Apostolorum Patrumque Occidentalium ipsis rursùs exponere & confirmare dignaretur, quemadmodum præcessores ejus Catholici facere consuevissent &c. Annus Chosroæ 45. in annum Christi 577. incidit: is enim post diem 19. Febr. anni 531. regnare cœpit, ut dixi suprà pag. 404.

CAPUT X.

Paulus Persa.

Paulus Persa Isagoges auctor.

SUB Ezechiele Nestorianorum Patriarcha, de quo suprà dixi, circa annum Christi 570. claruit Paulus Persa, cujus notitiam soli Barhebræo debemus.

حنبلا احنا هنكبه هوا حمكفنا
كتبانا معلكهمعنا وحنما
فكحمه قنهنا . ٨٥ كه
هكحكما لهمحا حمكحكما . هنا
هنهحا هوا وتموا هنكمنوفكحكما
حفنه . معبلا هكمر كه كحما :
الاسكلا حمحيمحا هوا هحموه .

Per idem tempus (inquit in Chron. Syr. Par. 3. in vita Ezechielis) *tùm ecclesiastica eruditione, tùm extornorum Philosophia clarus habebatur Paulus Persa, qui admirabilem Isagogen in Dialecticam composuit. Hic quum Persidis Metropolitanus fieri cuperet, nec populi suffragia obtinere potuisset, ad Magorum sectam transiit.*

CAPUT XI.

Bautha Monachus.

Bauthæ monachi carmina.

INTER monachos, qui sub Jesujabo Arzunita Ezechielis successore circa annum Christi 595. floruere, Bautha monachus ab Amri interpolatore recensetur. Ejus verba retuli tom. 2. pag. 415.

Exstant *Bauthæ Carmina II. de Christo Domino* in Cod. Amidensi 8. Tom. 1. pag. 583.

CA-

CAPUT XII.

Sergius Monachus.

I. Sergius monachus.

SERGIUS monachus, Kamjesu Garmæi & Jacobi Beth-Abensis cœnobii fundatoris discipulus, septimo ineunte sæculo claruit, ex libro, quem hortatu ejusdem Jacobi præceptoris de laudibus virorum illustrium, qui in regione Garmæorum floruerunt, composuit, *Subversor*, seù *destructor Potentum* appellatus.

II. Ex libro, quem cõposuit, *Subversor Potentum* appellatus.

Ejus gesta Thomas Margensis in hist. monastica lib. 1. cap. 33. describit in hæc verba. ...

Beatissimus iste Sergius in Beth-Garma natus, diversas scholas frequentavit; præcipuè verò Scholam Kostachi pagi in regione Margensi, quum illic interpretem ageret Kamjesus Garmachita ex Hascia pago: quumque idem beatus Kamjesus Mahuzam urbem profectus, ibidem decessisset, Sergius sancti Mar Jacobi disciplinæ se tradidit: eoque adhuc superstite inde commigrans, habitare cœpit in Nirba (Clivo) *Beth-Gazæ in cellis, quas Beth-Ainata appellant. Ubi à magistro nostro Jacobo rogatus, librum composuit de egregiis gestis atque laudibus hominum sanctorum, qui in provincia Beth-Garmæ floruerunt: qui liber ubique obvius omnium manibus teritur. Quæ enim in eo leguntur, admiranda sunt, & legentes ad laudandum Deum vehementer accendunt. Cur autem libro suo novum titulum inscripserit, Subversoremque Potentum nominaverit, ea ratio perhibetur, quod omissis magnis viris, qui in Ecclesia hactenus inclaruerant, de iis dumtaxat agit, qui in paterna domo, & in ecclesiis pagorum suorum in seculari habitu & simplicitate viventes, singularem ex virtute famam fuerant adepti. Libri nomen Auctori etiam adhæsit, appellatusque fuit Subversor Potentum.*

CA-

CAPUT XIII.

Sabarjesus Patriarcha.

I. Sabarjesus Jesujabi Arzunitæ successor.

SABARJESUS Jesujabo Arzunitæ, quem suprà pag. 108. anno Chosroæ Abruizi sexto (Christi 596.) obiisse dixi, successit, quumque annos octo sedisset, decessit anno ejusdem Chosroæ decimo quarto (Christi 604.) ut scribit Thomas Margensis lib. 1. histor. monast. cap. 25. ܗܘ ܒܥܕܢܐ ܗܘ ܕܫܪܝ ܒܬܪ ܡܪ ܐܒܐ ܘܫܡܫ ܐܒܗ ܕܡܪ ܐܒܐ

ſcarenſis ſubſtitutus fuit anno ejuſdem Choſroæ decimo quinto, (ineunte ann. Chriſti 605. Græcor. 916.) quo anno Daram urbem expugnatam fuiſſe idem Margenſis affirmat.

Verùm ut à Daræ expugnatione incipiam, id factum à Barhebræo biennio ante, hoc eſt anno Chriſti 603. & à Theophane anno poſt, hoc eſt, anno 606. narratur, ut dixi ſuprà pag. 412.

Gregorium autem Caſcarenſem poſt Sabarjeſu obitum *anno Græcorum* 918. (Chriſti 607.) ordinatum ſcribit Amri interpolator citatus tomo 2. pag. 416. idemque Sabarjeſum inauguratum teſtatur *feria quinta majoris hebdomadæ anno Græcorum* 909. (Chriſti 598.) obiiſſe verò *feria prima, die* 18. *Septembris anno Choſroæ* 15. *Græcorum* 917. Sed annus Choſroæ 15. in annum Græcorum 916. non 917. competit. Præterea dies 18. Septembris in feriam quidem primam anni Chriſti 606. incidit; ſed eo Chriſti anno annus Choſroæ 16. erat, non 15.

Denique Barhebræus, qui in 1. Par. Chronici Syriaci expugnationem Daræ ad annum Græcorum 914. Chriſti 603. ut modò dicebam, conſignaverat, in 3. Par. in vita ejuſdem Sabarjeſu ad annum ſequentem eam differt, eodemque anno Sabarjeſum quoque vita functum teſtatur.

ܕܒܬܗ ܕܡܪܝ ܫܒܪܝܫܘ ܡܢ ܒܝܬ ܓܪܡܝ ܡܢ ܦܘܪܟܢ ܕܐܬܪ ܕܡܬܩܪܐ ܦܝܪܘܙܒܕ ܒܫܢܬ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥ ܥܣܪ ܠܝܘܢܝ ܕܗܘ ܫܢܬ ܚܡܫ ܥܣܪ ܠܡܘܪܝܩ ܕܗܘ ܫܢܬ ܫܬ ܥܣܪ ܠܟܣܪܘ ܐܒܪܘܝܙ ܕܗܘ ܫܢܬ ܫܒܥ ܥܣܪ ܠܗܪܩܠ ܕܗܘ ܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܥܣܪ ܠܦܘܩܐ ܕܗܘ ܫܢܬ ܬܫܥ ܥܣܪ ܠܐܒܪܗܘܣ ܕܗܘ ܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܥܣܪ ܠܐܠܦ ܕܗܘ ܫܢܬ ܫܬ ܥܣܪ ܠܓܪܓܣ ܕܗܘ ܫܢܬ ܬܫܥ ܥܣܪ ܠܡܝܟܐܝܠ ܕܗܘ ܫܢܬ ܫܒܥ ܥܣܪ ܠܡܝܟܐ ܕܗܘ ܫܢܬ ܬܫܥ ܥܣܪ ܠܡܝܟܐ

mortuum fuiſſe, (quatuor enim annis ſedit,) conſequenter ſcripſi. Verùm Barhebræi mens ex iis, quæ infrà de Jeſujabo Gadalenſi Gregorii ſucceſſore narrat, apertè colligitur: quùm enim poſt Gregorii obitum annis duodeviginti Sedem vacaſſe dixiſſet, de Jeſujabi electione hæc ſubjungit. ܘܒܬܪ ܗܘ ܩܕܡ ܐܝܫܘܥܝܒ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܐܬܝ ܡܢ ܓܕܠ ܒܫܢܬ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܫܒܥ ܠܐܪܟܘܢ ܕܡܠܟ ܒܝܬ ܐܪܡܝܐ ܒܫܢܬ ܫܒܥ ܠܗܓܪܐ

فامتنع من ذلك مار سبريشوع حتى ساله كسرى
فاجاب وكتب اليه يساله انفاذ قلنسوته بركته .
فابَى . فقال له الرسول هذا مما تقوى به امانة
المومنين . فوسمها بالصليب وانفذها . فسرّ بها
موريقى واعظمها . وكانت المكاتبات بينه وبين
الجاثليق متصلة . وساله انفاذ جز من صليب
المسيح اليه . ففعل بعد ان وضعه فى صليب
عظيم ذهب صياغة . وانفذه مع ثوب من ثيابه
الا انه لما وقع بيد كسرى وشيرين اخذا ذلك
الجز من صليب المسيح . وساله اطلاق من عنده
من اسارى ارزن ونصيبين وغيرهما ليكون ذلك
سببًا لاطلاق مَن فى اُسر الفرس من الروم .
ففعل . وورد فروا الاسقف الى كسرى والجاثليق
بكتب ورسايل . فتلقّاه طجربذ بامر الملك
وثادورس اسقف كشكر ومار عبدا اسقف بادرايا
ويختيشوع ريس الاسكول . واستاذن فى المصير
الى الجاثليق . فاذن له وشاهده جالسًا بثياب
زربة على مسح . فعجب لما كان يعرفه من زى
فطاركة الروم . ولم يعرفه عند دخوله عليه حتى
عُرّفه . فقال فروا . الملوك والفطاركة يحتاجون
الى الزى والتجمّل . فقال له الجاثليق . ان بَهَاء
بنت الملك من داخل . والفطركة تحبّ ان تكون
باطنًا . وبينما فروا وجماعة الاساقفة فى مجلسه
اذ دخل رجل معه ابنه صارخًا باكيًا . فذكر ان
ولده له اربعة عشر سنة انصرف من الاسكول
فلقيه مرقيونيًا فشقه ومدّ يده الى شفته وبصره
فذهب بصره وبطل كلامه ووقف مكانه . فقال
له لا تخف فاني بصلوة فروا يبصر ابنك ويتكلم
ويبهت الشيطان واصحابه وامدّ يده على عينيه
وادخل سبّابته فى فيه ورسم عليه علامة الصليب .
فابصر الصبى وتكلّم وقال قل كلما فعل بك
الشيطان . فخبّر ان هكذا فعل بى المرقيوني
وخرج من فيه غراب اسود فضربنى على فمى .
فعجب فروا وقال . لعمرى ان بَهَاء الجاثليق
من داخل . واعتذر مما استزراه من زيّه . وشكر
الناس الله . واقام فروا عنده شهرين ودخل الى
الاسكول وشاهد حسن التعليم ووهب
للاسكوليين شيئًا كبيرًا . وخرج حمد الله وحدّث
موريقى بما شاهد . فسرّ واهل مملكته . واحبّ
كسرى ان ينفذ الى موريقى اسقفا كما انفذ .
فاختار الجاثليق ميلاس اسقف السن وكتب معه
الجاثليق الى الملك والفطرك بالقسطنطينية .

فوصل

سبريشوع اسقف لاشوم . فقالوا له هو شيخ ومتانٌ
ولم نحشمه . فقال قد عدلتم عن الاختيار الصحيح
ونحن نختاره . وفى تضاعيف ذلك راى سبريشوع
فى منامه غلامين فى زى غلمان الفرس يقولان
له قم فملك الملوك يستدعيك فامتنع مستصغرًا
لنفسه فجذباه وحملاه الى البيعة فدام المذبح
ووجد المرسلين بهما مكلمين بالاكلة فقال
الرسولان له احضرناه قال احدهما وهو شيخ لا
يصلح للفروسية وقال الاخر بل هو يصلح سبع
سنين وبشرّاه بتقليده النصرانية من ملك
الملوك . وانتبه . وانفذ كسرى واستدعاه وورد
يوم الاثنين ثاني الشعانين وانزله قصر شيرين
ليستريح . وفى يوم الفصح احضر الاساقفة وتقدم
الى طجربذ بان يقعه فى راسهم وقال هذا
رئيسكم فاصنعوا به سنتكم . فقبّلوا الارض
ودعوا للملك من الساعة الرابعة الى الثامنة
واسيم وعمل الرازين وخرج ليصير الى باب الملك
وازدحم الناس وكاد ان يتلف ورُفع الخبر الى
الملك وانفذ فرسًا ليركبها فابَا وقال يريد الملك
ان يصنع بى العجايب وقهر على ذلك . فمنعها
من المسير بكلمة الله وقال قلت للناطقين ولم
يسمعوا . الان لك اقول ان تكفى عن المسير .
وسمع الملك بذلك وعجب وساير المخالفين
وقالوا . الطوبا لمن كنت رئيسًا عليهم . وبعد
جهد وصل الى حضرة الملك والديار مستنيرة
بالشموع والبخور . ومر الملك وقال . انت صانع
العجايب بما فعلته فى وقت فتحنا المدن والان
بمركبنا الذى يشبه البراق . ولقد صح قول
كتابكم ان الحجر الذى نفاها البناؤون صار
راس البنا . وعاد من غد الى باب الملك ودخل
دار شيرين واخلى الموضع وحضر الملك ومنعه
من القيام وقبل راسه وقال . مَن تقدمك كانوا
عبيدًا لاباينا وانا ابنك وهذه ابنتك وادارنا لك
وحوايجك مقضية وشيرين تتقدم انت تنصب ثقه
يرفع اليها القربان او تتولاه انت بنفسك
وصِل على مملكتنا . وامر الملك الاساقفة
بالتفرق وان يقام احدهم للنيابة عن الجاثليق .
فاقام ميلاس اسقف السن . وبقى الاساقفة
عنده شهرًا لتقرير مصالح البيعة بشفاعته . وكانت
تتضمن كتب كسرى الى موريقى اخبار فضايل
هذا الاب واشتاق مشاهدته . وانفذ بمصوّر
حاذق ليصوّر صورته بعد السجود بين يديه .

Episcopatum Lasciumæ alio nomine Ducuchæ accepit. Quo tempore quum nocte festi Hosannarum turbulentissimus imber solemnem diei celebritatem impediturus crederetur, idque populus ægerrimè ferret, Sabarjesu orante discussa tempestas est, festumque rite peractum fuit. Ferunt quendam per dexteram Sabarjesu pejerantem, extemplo tumefactum & exanimatum fuisse. Rogatus aliquando à femina Magi cujusdam uxore, ut sibi prolem à Deo impetraret, manus abluit, aquam deinde mulieri porrexit, quam quum illa hausisset, geminos constituto tempore filios peperit: eoque miraculo Christianam fidem cum universa familia amplexa est. Sed & proditum est, quum Chosroës adversùs Bastamum Turcorum tyrannum apud Rajam *exercitum promovisset, visisque hostium copiis trepidus secum ipse deliberaret, senem monachum Regi repente apparuisse, baculum manu gestantem, statura pusillum, qui apprehenso equi fræno ad pugnam eundem adhortans, bene sperare juberet. Quumque Rex ratus circumstantes idem spectrum videre, quid illud nam monstri esset, percontatus fuisset, illos respondisse: Regis sortem eam esse. Regem igitur eum Christi amicum credidisse; partaque post victoria hominem videre desiisse: sed mox eundem Regi in somnis spectandum se obtulisse; rogatum verò ut nomen proderet, Sabarjesum se esse respondisse Lasciumæ Episcopum. Regem denique expergefactum, Sirinæ conjugi visum aperuisse, ab eaque, utpote Christiana, viri miracula didicisse: & exinde de eo ad Catholici dignitatem promovendo cogitare cœpisse. Accidit interea Jesujabi Arzunitæ Catholici obitus Chosroë sextum regni annum agente: qui ratus eam occasionem à Deo sibi oblatam, quod scilicet Jesujabus naturali morte obiisset, ac præteritæ visionis memor, ligna pulsari jussit, atque Sabarjesu electione Christianis proposita, visionem sibi de eo ostensam narravit. Qua de re universi summo gaudio affecti, quum hebdomada tertia Jejunii ad electionem con-*

فوصل واكرم وخطب ودعى للملك والقواد واهل
المملكة . وعند العود انفد معه جزًا من الصليب
عوضًا عن الماخوذ الى الجاثليق . والزمه ملك
الفرس الخروج معه الى دارا للمطالبة بثار موريقى
ملك الروم . فركب حمارًا . فقيل يحمل اليه
بغلة وطية . فقال . الامر قريب . فمضى على
حمار ونعود على جمل . فمات فى الطريق .
واعيد ثابوته على جمل . وكان اوصى ان يدفن فى
دير كان له بباجرمى . فدفن هناك كما
رسم والدير يعرف به الى هذا الوقت .

Sabarjesus Catholicus pastoris Bagermensis filius fuit, qui ab Angelo in somnis didicit, quantus sibi filius esset nasciturus, quemque in ecclesia esset habiturus primatum in Perside, quove pacto ipse rerum esset potiturus. Quod à viro mater edocta, gratias Deo egit, postque dies concepit: interea vidit in somnis natum in templo à populo adorari, & coronam in capite gestare. Natus tandem infans quum quadam die in templum à patre illatus fuisset, ibique puerorum more fleret, paterque librata in ictum dextera flentem compescere tentasset, à præstantissimo quodam monacho his verbis interpellatus fuit. Tu ne, ait, in magnum Dei sacerdotem manum extendere minimè vereris? Simul ac pueritiam excessit, Nisibin studiorum causa profectus est, ubi pietatem excolere orsus, corpus à seculi voluptatibus arcere studuit, leguminibus dumtaxat vesci solitus. Quid? quod & monachorum convictum expetiit, quotidiani victus expensis unde nusquam intellectum est, corrogatis. Tugurium posteà in monte Sciabarano construens, quinquennio ibidem habitavit: ubi quum illum adiisset viciniæ incola, & de natorum acerba morte conquestus petiisset, ut vitalem sibi prolem à Deo impetraret, beneficium quod postularat, protinus consequutus, virtutem ejus in vulgus longè latèque dissipavit. Interea Sabarjesus vidit in somnis duos Angelos pastoralem sibi dignitatem nunciantes, & capiti ejus quippiam imponentes, postremum ecclesiastici regiminis baculum tradidisse. Ita demum à Jesujabo

convenissent, & viros quinque Regi obtulissent, Rex, at in hoc, inquit, numero Sabarjesum Lasciumæ Episcopum non lego. Quum verò electores senem eum esse reponerent, illumque proinde eo onere gravari minus æquum se fuisse arbitratos: Rex, quandoquidem, inquit, à recta electione deflexistis, nos illum eligimus. Id porrò firmavit visum eidem Sabarjesu in somnis oblatum. Vidit enim geminos juvenes, Persico habitu indutos, audiitque dicentes: age dum, te Rex regum confestim adesse jubet. Quumque ille imbecillitatem corporis causaretur, videbatur ab illis abduci, & ad ecclesiam deportatus ante altare deponi: ibique comperisse nuncios coronatos; tùm audiisse geminos illos juvenes dicentes, Ein hominem repræsentamus; quumque alter senem eum esse dixisset, adeoque equitandi labori minus idoneum videri, socium respondisse, ad septennium utique eundem idoneum fore: hisque dictis Christianorum gubernationem ipsi à rege regum demandatam ambos renunciasse. Interea à Chosroë missis nunciis arcessitur, venitque ad aulam feria post festum Hosannarum altera, jussusque in palatium Sirinæ divertere, atque ibidem ab itineris labore fessum tantisper conquiescere, donec die Paschatis (hoc est, feria quinta majoris hebdomadæ anni Græcorum 909. ut ait Amri interpolator:) *convocatâ Tagerbadus Episcoporum Synodo, ex Regis jussione Sabarjesum in supremo loco collocatum Patriarcham universa concione audiente proclamavit his verbis: Hunc quidem vos Antistitem habere jubeo: reliqua verò vestris vobis legibus præscripta circa eum, ut libet, peragite. Ad hæc universa Synodus humum deosculata, Regi acclamavit ab hora quarta ad octavam usque, simulque Sabarjesus Patriarcha factus Liturgiam celebravit. Ea peracta functione, Regi se sistere cogitabat, quum confluente undique spectantium turba parùm abfuit, quin opprimeretur. Interea Rex de Patriarchæ adventu monitus, equum è regio stabulo miserat: quod ægrè ferens Sabarjesus, num Rex, ait, à me miracula patrari exigit? Continuoque in verbo Dei jumentum naturali motu privavit, hæc fatus: Quandoquidem meis dictis homines ratione præditos minus obsequentes video, tibi ajo, immotus hìc perstato. Quod ubi rex, universique hæretici rescivere, vehementer hominem admirati: ò beatum, ajebant, populum, qui te præsidem & antistitem habet. Denique, nec verò sine labore, ad regem deductus est, accensis funalibus circumquaque ædibus collucentibus, & incensi thuris suffitu aërem implente. Rex Patriarcham intuitus: Tu ne, ait, ille es, qui patrare miracula ex vero diceris, quique nobis in urbium expugnatione adfuisti, & modo equum nostrum fulgure celeriorem obstupefeciisti? Hinc porrò comperio verum esse quod in vestris scripturis legitur, lapis quem reprobaverunt ædificantes, factus est in caput ædificii. Postero die ad aulam reversus, Sirinæ reginæ ædes intravit, ubi remotis arbitris Rex quoque adesse voluit: & Patriarcham stantem conspicatus, sedere jussit: mox caput ejus exosculatus, præcessores, subdidit, tui parentum nostrorum servi fuerunt: at ego tuus filius, & hæc filia tua sumus, sed & nostra domus tua esto, resque tuas ambo curabimus; Sirinæ verò pium sacerdotem constitue qui oblationem deferat, sin tu ipse deferto: & pro imperio nostro orato. Tùm Rex Episcopos domum redire jussit, & Vicarium Catholici creare. Creatus autem fuit Milles Senæ Episcopus. Mansere nihilominus apud Patriarcham Episcopi ad mensem, ut ejusdem apud Regem intercessione ecclesiastica negotia componerent. Quum verò Mauricius à Chosroë de Patris istius gestis ac moribus sæpe per literas certior factus, hominem præsentem habere cuperet, peritissimum pictorem in Persidem misit, qui Patriarcham salutaret, ejusque imaginem ad se reportaret. Sed quum Sabarjesus id negaret, Chosroë interveniente tandem annuit, pictorique indulsit, ut injunctum ab Imperatore opus perficeret; simul-*

simulque exorari se permisit, ut quod Mauricius per literas expetierat, cucullum pro benedictione ad illum mitteret. Ajebat quippe pictor id ad confirmandam Christianorum fidem apprimè conducere. Crucis ergo signo prius notatum cucullum misit, quod Mauricius gratissimum sibi esse significavit, semperque magni fecit. Inde cœptum est Imperatorem inter & Catholicum literarum commercium. Quumque aliquando Catholicus ab eo Crucis Christi particulam quæsivisset, Imperator illam magnæ aureæ cruci inclusam continuo Patriarchæ transmisit, & insuper ex vestiario suo vestem adjecit. Sed quum Crux in manus regis & Sirinæ incidisset, statim intercepta est, ejusque loco Patriarcha rogavit regem, ut Arzanitas & Nisibenos aliosque Romanæ ditionis captivos liberos dimitteret, ut vicissim Romani è Persico imperio capta mancipia restituerent: quod etiam à Rege facile impetravit. Interim ad Chosroëm & Catholicum venit cum literis legatus Peroës 1 *Episcopus. Occurrerunt legato ex regis mandato Tagerbadus, Theodorus Episcopus Cascarensis, Mar Abda Episcopus Badrajæ, & Bochtjesus Scholæ rector. Legatus, ut Catholicum sibi adire liceret, oravit: regeque annuente, Patriarchæ ædes ingressus, quum vili amictu, & in cilicio sedentem esset intuitus, Romanæ ditionis Patriarcharum moribus assuetus, mirabatur: quumque diceret, Regiam & Patriarchalem dignitatem consentaneum habitum ornatumque exigere, respondit Catholicus: pulchritudo filiæ regis ab intus; Patriarchicam proinde etiam dignitatem & decorem indidem constare oportet. Accidit porrò, ut Peroa & frequenti Episcoporum cætu præsentibus quidam illuc intraret, puerum ejulantem flentemque bajulans. Narrabat autem illum esse filium suum & quartum decimum annum ætatis agere: quumque è gymnasio egressus in Marcionitam quendam malo suo incidisset, ab eodem non modo verbis pessimè exceptum, sed etiam oculorum & linguæ usu malefico suarum manuum attactu repentè privatum, insuper attonitum stupidumque & ad omnem motum ineptum factum fuisse. Cui Catholicus: pone metum, ait; etenim confido fore ut præsentis Peroæ precibus visus & loquela filio tuo restituantur, atque Diabolus & satellites ejus confundantur. Tùm dexteram pueri oculis imponens, immittensque indicem digitum ori ejus, & cruce eum signans, visum & loquelam adolescenti restituit. Dein jubet eundem edicere quæ sibi à Diabolo accidissent. Respondit: hæc & hujusmodi ab illo Marcionita sum passus, vidique ex ipsius ore aterrimum corvum emissum, os meum verberare. Hominis Dei virtutem miratus Peroës: equidem animadverto, ait, Catholici pulchritudinem esse ab intus: simulque se externa vilissimi habitus specie deceptum excusavit, cæteris adstantibus Deo gratias agentibus. Mansit porrò Peroës apud Patriarcham ad bimestre, scholamque aliquando ingressus & docendi ordinem atque methodum admiratus, Scholaribus plura est elargitus. Post ad Imperatorem Mauricium regressus, quæque ipse viderat referens, Aulam ac Romanorum terras summo gaudio affecit. Petente deinde rege Episcopum ad Mauricium legatum mittere, Millesium Senæ antistitem Catholicus designavit: cui etiam literas Imperatori atque Patriarchæ Constantinopolitano deferendas tradidit. Legatus lautè exceptus est, habuitque ibidem luculentam orationem ad Imperatorem in frequenti procerum & aulicorum corona: acce-*

NOTA.

1 *Peroës Episcopus*. Hujus legationis mentio nulla apud Theophylactum Simocattam, diligentissimum Mauricianæ historiæ scriptorem. Domitianum Melitenensem, Episcopum fortasse Chaldæi & Persæ mutato vel corrupto nomine فروا *Pheruam*, seu *Peroëm* appellarunt. In Codice Amri, quo usus sum, pro Peroa nomen *Maruthæ* descriptum erat, sed alia eaque recentiori manu *Peroës* substitutus.

accepitque ab eodem Crucis alteram particulam Catholico deferendam pro alia, quam ipsi à rege & regina sublatam fuisse suprà memoravimus. Accidit post, ut Rex Persarum Sabarjesum in expeditione Darensi comitem optaret: Mauricii quippe cædem se bello ulcisci velle ajebat. Jumentum ergo sibi apparari jussit: Quum verò Rex mulam offerret: brevis, inquit, via est; præstat nunc jumento vehi, camelo mox revehendum. Decessitque in ipso itinere: ejusque corpus arcæ inclusum, camelo reportatum est. Quoniam verò testamento caverat, ut in suo Bagermensi cœnobio conderetur, ibidem sepultus fuit: quod hactenus quoque ejus nomen retinet. Hæc Amrus.

Plura de Sabarjesu vide in Carmine Syriaco, quod de ipsius & Hormisdæ laudibus conscriptum exstat Cod. Syr. Amiden. 7. Tom. 1. pag. 582. Ejus verò festum celebratur à Chaldæis Nestorianis Dominica prima Octobris, ut liquet ex Codice Syr. Amid. 1. fol. 473. eodem Tom. 1. pag. 581.

III. Ejusdem historia Ecclesiastica, & Synodus.

Scripsit *Historiam Ecclesiasticam*, cujus fragmentum *de Mauricio Imperatore* exstat Cod. Syr. 20. Tom. 2. pag. 499.

Quo autem anno Sedem iniit, hoc est, Chosroæ regis sexto, *Synodum* habuit, de qua hæc Elias Damascenus in Nomocanone Arab. p. 74.

ولما كان فى سنة ست من ملك كسرى ابن هرمز فى شهر ايار والجاثليق يومئذ سبريشوع اجتمع اليه مطارنة بلاد المشرق واساقفتها فتذاكروا بينهم ان اناسا ممن يتزيا بزى الرهبان يشكون فى ايمان الحق الذى اخذه عن الرسل واتفق عليه الاباء الثلثمايئة والثمانية عشر الخ.

Anno sexto Chosroæ filii Hormisdæ, mense Jaro (hoc est, Majo) *sedente Patriarcha Sabariesu, convocata est Synodus Metropolitanorum & Episcoporum Orientalium, in qua actum est de quibusdam pseudomonachis de Apostolorum atque Patrum trecentorum decem & octo symbolo veræ fidei dubitantibus &c.* Ejusdem Synodi acta describuntur in Synodico Nestorianorum pag. 70. his verbis:

صنهوذس سبريشوع الجاثليق اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا رديمة منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت ويبطلون جوهرى المسيح وانهما اثنان وتفاسير ثادورس المفسر واولها اثبات امانة الثلثماية والثمانية عشر فى اثبات التثليث وناسوت المسيح ولاهوته وانهما ما امتزجا ولا اختلطا ولا قبل الجوهر الالهى الالام الانسية: ابن واحد ومسيح واحد وان اللاهوت لم يفارق الناسوت منذ الولادة. وفى تصحيح تفاسير المفسر الكبير. وان من خالف على شى من ذلك كان محرومًا ومن قال بسواها. وفيها حرم مَن قال الخطية بالطبع وليست بالارادة. وفى منع الاخوة والاخوات بالمسيح من الاجتماع معًا. ومن فعل ذلك كان محرومًا بعد وعظه اولا. ومن اسقط من الرهبان والكهنة فى البيعة او فى قلايته شيًا من قوانين الصلاة التى تشمس فى بيعة كوخى كما قيل ان قومًا يسقطون الدالة على ثنايية الابن: يُرشدون. فان سمعوا والا أدّبوا واُحرموا ومُنعوا من اخذ القربان الى ان يعودوا الى ذلك. وانه ليس لنا سلطان ان نفعل الا هذا. والعهد الذى فى اخرها بالاقرار من رهبان عمر بن برقيطى بالتثليث المقدس والاتحاد المعظم الذى لا انفصال له وادامة الدرس فى كتب المشقان وادامة الصلاة بمزامير داود ولزوم الصوم الطاهر وضمان الرهبان ملازمة قلالبهم واعمارهم من دون طوف المواضع الخارجة عن اعمارهم وضمان الرهبان ملازمة الرازين فى ايام الاحاد والاعياد يحضرون الجميع للرازين وقراة الكتب الالهية. ومن فعل غير هذا يكثر وعظه. فان تاب والا بُعد من الجماعة. ومن فعل غير هذا فهو محروم من الاب الغطرك الى ان يتوب ويقوم.

Synodus Sabarjesu Catholici. Hæc congregata fuit ob quosdam monachos, qui pravas opiniones disseminabant docentes peccatum naturæ humanæ esse insitum, Adamum verò natura immortalem fuisse: negabant præterea duas Christo inesse substantias, Theodorique Commentatoris expositiones repudiabant. Synodus itaque primum confirmavit fidem trecentorum decem

& octo

& octo Patrum circa divinarum personarum Trinitatem Christique divinitatem atque humanitatem, docens utramque substantiam citra omnem permistionem & confusionem mansisse, neque divinam substantiam humanas suscepisse passiones: Filium proinde unum esse & unum Christum, neque divinitatem ab humanitate ex ipso hujus exortu unquam separatam fuisse. Expositiones insuper magni Commentatoris suscepit & approbavit: contraria opinantes, aut à prædictis articulis recedentes anathematizavit: eademque anathematis sententia involutos declaravit asserentes peccatum naturæ esse, non liberi arbitrii. Cohabitationem etiam convictumque Fratrum & Sororum in Christo sub excommunicationis pœna post primam admonitionem incurrenda interdixit. Monachos verò & sacerdotes omittentes in ecclesia sive in propria cella ecclesiastici Officii canones juxta ritum Ecclesiæ Cochensis recitari solitos, (ajebant enim quosdam supprimere canones continentes dogma de dualitate substantiarum in uno Filio Dei:) jussit Synodus admoneri: & si quidem pertinaces deprehensi fuissent, ecclesiasticæ correctioni subjacere voluit & excommunicari atque ab Eucharistiæ sumptione suspendi, donec resipiscerent: protestatique sunt Patres sibi secus agendi potestatem non esse. Postremo legitur professio monachorum cœnobii Barchitæ confitentium sanctam Trinitatem & Unionem magnam & inseparabilem; continuo insuper studio se operam daturos expositionibus Commentatoris, & Psalmodiam sanctumque jejunium observaturos. Subditur denique, ut monachi stabilem in propriis cellis ac monasteriis commorationem minimè abrumpant otiosis evagationibus extra propria claustra: sacra insuper mysteria frequentent diebus Dominicis & festis, ita ut omnes celebrationi Liturgiæ divinarumque scripturarum lectioni interesse teneantur. Transgressores sæpius moneantur: sin verò resipiscere voluerint, à conventu arceantur. Qui hos canones transgressus fuerit, à Patre Patriarcha excommunicetur, suspensusque maneat, donec resipiscat & resurgat. Nestorianos ex Theodori Mopsvesteni errore peccatum originale impugnare, observavi suprà pag. 34. Quod de monachis & monialibus dicitur, ex corrupta ejus gentis disciplina erumperat mos ille, ut simul cohabitarent, quemadmodum narrat Margensis in histor. monast. lib. 1. cap. 8. & seqq. Quod verò affirmatur, ecclesiasticos libros à nonnullis in ea parte depravatos, ubi duæ Christo Domino personæ tribuuntur, non modo Jacobitæ, sed etiam Catholici monachi sacerdotesque sugillantur, ac præsertim Sahadunas, qui postea Garmæorum Episcopus factus, orthodoxam fidem palàm professus est, ut dictum suprà, ubi de Jesujabo Adjabeno. Denique Canon ille de jejunii, psalmodiæ, ac Liturgiæ frequentatione, pseudomonachos quosdam Messalianismo infectos respicit, quos in Mesopotamia & Chaldæa per eam tempestatem plurimos fuisse, ex Nestorianis & Monophysitis scriptoribus liquet.

CAPUT XIV.

Gregorius Patriarcha.

I. Gregorii Cascarensis vita ex Barhebræo.

GREGORIUS Cascarensis Sabarjesum Patriarcham excepit anno Christi 605. quumque annos quatuor sedisset, obiit anno 608. Vacavit Sedes usque ad annum 628. quo Siroës Persarum Rex, & Jesujabus Gadalensis Nestorianorum Catholicus electi fuere.

Barhebræus in 3. par. chron. Syr. in vita Kamjesu Primatis Orientis.

ܟܬܒ ܠܗ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ . ܒܗ ܕܐܝܬ ܠܟ ܠܡܗܘܝ
ܚܫܝܒ ܒܥܝܢܝ ܡܠܟܐ . ܘܡܫܬܕܠ ܐܢܐ ܒܟ
ܒܟܠ ܙܒܢ ܕܐܬܐ ܠܘܬ ܒܝܬ ܡܠܟܐ ܘܠܐ
ܐܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ .
ܘܐܢ ܒܥܝܢܝ ܡܠܟܐ ܠܡܗܘܝ ܚܫܝܒ ܒܥܝܢܝ
ܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܟ ܘܐܢ ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ
ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܒܟ
ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ
ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܫ
ܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ ܐܝܟ
ܕܐܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ
ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ
ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫ
ܬܕܠ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐ
ܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕ
ܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܒ
ܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ ܐܝܟ ܕܐ
ܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬܕܠ ܒܗ ܐ
ܝܟ ܕܐܫܬܟܚ ܒܟ ܥܠ ܕܒܪ ܕܐܢܐ ܐܫܬ

النصارى به الى الحزن . وواصل الطعن
عليه . وكان كسرى اخذ من دارا كتبًا كثيرة ،
فطرحها عليه وطالبه عنها بعشرين اسطار فضة
وجمع ذلك من البيع . ومات الجاثليق وذفن
بالمداين واخذ كسرى ما خلفه وقبض على
تلاميذه وحبسهم الى ان اظهروا ماله . وتغيّر
رايه فى النصارى وعدل عن الاحسان اليهم
واخذ فى الاساءة الى الناس واضعاف الخراج .
وامر الا يروس النصارى عليهم جاثليقًا وبقين
البيعة سبعة عشر سنة بغير جاثليق . فدبّرها
مارابا الاركدياقن ومار باوى الكبير من عمر مار
ابراهيم وبقين البيعة بغير رييس الى ايام افضت
المملكة الى هيرويه .

Gregorius Mesenâ oriundus, doctoris officio, forma oris corporisque egregio habitu nobilis, in urbe Modaina literis operam dedit apud Isai magistrum. Christiani itaque à Chosroë tunc temporis ab expugnatione Daræ revertente impetrata facultate eligendi novum Catholicum, etsi Mar Sabarjesus ante obitum monachum quendam Barhadbesciabam in Saharano monte habitantem in Catholicum suo suffragio designasset, huic Gregorium prætulere, externa ejusdem morum specie decepti: consensitque electioni Rex. Sirina quippe Gregorio suffragari cupiens dixerat ex Regis jussione id fieri. Consentientibus itaque medicis Gregorius electus fuit, seditque ad quadriennium. Fraus nihilominus post paulo detecta est, quum Gregorius ad Regis conspectum adductus, ejus electionem sibi minimè compertam fuisse Rex dixit. At enim quum Catholici fautores respondissent Sirinæ jussu electionem esse factam, ut quæ hominem concivem suum [1] reliquis prætulisset, seque proinde minimè dubitasse, quin & hoc ex ipsius regis voluntate fieret: virum præterea esse eruditum & doctum; Chosroës factum ratum se habere hominemque sibi placere significavit, & in familiari illo congressu loquentem audiens, vocis suavitatem laudavit. At verò quum postea perquisitione facta comperisset externæ oris corporisque speciei ingenium hominis moresque minimè respondere, Sirinæ præposterum factum exprobravit. Enim verò Catholicus ad colligendas opes conversus, christianorum gaudium in luctum simul convertit, medicorum præsertim operâ, qui ejus flagitia continuo ad Regem deferebant. Quamobrem quum Chosroës ex Darensi expugnatione ingentem codicum copiam collegisset, Catholico obtulit, proque eorum pretio viginti pondera argenti regio ærario illum pendere coëgit: quæ ille, pecuniâ qua patuit via, ex ecclesiis collectâ persolvit. Catholico post paulo mortuo & in urbe Modaina sepulto, Chosroës ejus facultates fisco addixit, discipulosque insuper in carcerem conjectos magistri opes prodere compulit. Inde in Christianos mutatus Regis animus, & benevolentia, qua hactenus eosdem prosequutus fuerat, in odium conversa est, Christianosque vexare, atque tributis gravare perrexit. Et quoniam Rex eisdem Antistitem in posterum habere prohibuerat, ecclesia ad annos septemdecim Catholico caruit: quo temporis intervallo ab Archidiacono Mar Aba, & Mar Babæo magno ex monasterio sancti Abrahæ gubernata est; mansit autem sine Rectore usque ad Sirois regni primordia.

IV. De anno obitus Gregorii.

Siroës, ut suprà pag. 415. dixi, die 24. Februarii anno Christi 628. regnum iniit, idemque permisit, ut Christiani Catholicum ordinarent. Quum igitur Gregorius anno Chosroæ decimo quinto electus, annos quatuor sederit, obiisse eum necesse est anno ejusdem Chosroæ decimo octavo, qui erat Christi 608. adeoque Sedem post ejus obitum non annis 17. ut Amrus scribit, neque annis

NOTA:

1 *Concivem suum*. Amrus sibi non constat. Nam Gregorium, quem hìc patria Casarensem fuisse scribit, concivem facit Sirinæ reginæ, quam suprà Mauricii filiam adeoque Constantinopolitanam dixerat.

nis 18., ut Barhebræus; sed annis 20. vacasse, quot scilicet ab anno 608. ad annum 628. effluxere.

V. Ejus Synodus.

Synodus à Gregorio celebrata anno Christi 605. Chosroæ 15. memoratur in Synodico pag. 71. his verbis: منهوذس غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسّر الكبير واجرت ذكر برصوما مطران نصيبين وزكته ولكتبه لاجل ما كان فيه المخالفون وحرمت من لا يفعل ذلك. وقرّر فى هذه السوندس ضمان الكهنة الذين ليس لهم بيعة او دير معروف ولا ينطاعون للمدبّرين ولا يكونون فى الاسكول لكن يسكنون مغردين ويطوفون البيوت. واخوات لا رجل لهم يطوفون البيوت ويفسدون. وقوم من كسالى الرهبان يبتاعون اكراحا فى اوساط القرى وعلى جوانب المدن والديارات ويفسدون الناس. فاجتمعت السوندس ان القس والشماس الذى ليس له بيعة معروفة وكل امراة لا رجل لها ولا تكون فى الدير او اخ يطوف معه اخوات او اخوات يطفن مع اخوة او راهب يجلس فى كرخ واحد فى القرية او على جانب المدينة كلهم محرومون. والاسقف الذى يغفل عنهم يوبّخه الكل. وقيل فى الجمع ان قومًا من سكان الديارات لفساد رايهم يسقطون من الصلوات المحيية. وهولا محرومون. وقيل فى الجمع ان قومًا بنوا بيعًا وديارات وافرد لها شيًا ووصّوا اقاربهم بالمراعاة لها فاكلوها من بعدهم. قطع الجمع بان كتب هذه تكون عند الاسقف وتدبره يتمم دخلها وخرجها.

Gregorii Catholici Synodus. Hæc Synodus magnum fidei symbolum confirmavit, tùm etiam magni Commentatoris expositiones approbavit. Memoriam præterea deinceps fieri iussit Barsumæ Metropolitæ Nisibis, eumque cum suis scriptis à quorumdam sectariorum calumniis vindicavit. Qui secus fecissent, excommunicationi subjecit. In hac itidem Synodo confirmata fuere quæ olim statuta fuerant ad coërcendos Sacerdotes certa ecclesia aut certo monasterio carentes, qui nec Rectoribus parebant, nec in Schola manebant, sed solitarii habitabant & per domos vagabantur: eaque decreta extendi voluit ad Sorores, quæ virum non habentes & per domos circumeuntes, mores hominum corrumpebant: nec non ad negligentes monachos, qui in pagis vel in suburbiis ædes conducebant, hominesque depravabant. Unanimi ergo Patrum consensu decrevit Synodus, Presbyterum & Diaconum certa ecclesia carentes, & feminam quamcumque nec virum habentem nec in monasterio commorantem, nec non Fratrem cum Sororibus vagantem, aut Sorores cum Fratribus vagantes, seù monachum in solitaria domo in pagis aut suburbiis habitantem, à communione arcendos. Episcopum verò hominum hujusmodi correptionem negligentem, ab omnibus admonendum. Dictumque fuit in Synodo monachos quosdam ob perversas opiniones quædam de sacris & vivificis precibus omittere. Hos etiam excommunicatione coërcendos Patres decrevere. Relatum præterea fuit in Synodo, quosdam ecclesias & monasteria ædificasse eisdemque reditus assignasse, eosque consanguineis suis ex testamento commisisse, quos illi post fundatorum obitum in suos usus convertissent. Sanxit Synodus scripturas ad hujusmodi negotia pertinentes apud Episcopum servari oportere, & ad hunc spectare expensarum atque redituum prædictorum locorum administrationem.

Ejusdem Synodi meminit Elias Damascenus in Nomocanone p. 75. فلما استناح سبريشوع الجاثليق امر كسرى ابن هرمز الملك بالكتاب الى جميع من فى مملكته من المطارنة والاساقفة فى القدوم الى المداين لاختيار رجل يجثلقونه عليهم. فاجتمعوا واختاروا كريكور وجثلقوه وذلك فى سنة خمسة عشرة من ملك كسرى فى شهر نيسان. ثم تذكّروا الايمان والسنن التى سنّها الابا وقوانينهم وراوا ان يكتبوا فى ذلك بينهم كتابًا كما كان الجاثليق فى ما مضى اذا اجتمع المطارنة والاساقفة عندهم يفعلون بتجديد ايمانهم. واحيا سننهم واقامة دينهم ففعلوا مثل الذى كان سبريشوع ومن حضره من المطارنة والاساقفة

فعلوا

Post obitum Sabarjesu Catholici publicis literis Chosroes Hormisdatis filius mandavit, ut universi Metropolitæ & Episcopi suæ ditionis ad urbem Modainam ad electionem novi Catholici convenirent. In hac porrò Synodo Gregorius electus fuit anno quintodecimo ejusdem Chosroæ mense Nisan, hoc est, Aprili. *Deinde relatum est de fide & ecclesiasticis legibus atque canonibus Patrum: visumque fuit hæc omnia in unum volumen referri juxta morem præteritorum Catholicorum, qui hactenus consueverant in Metropolitanorum & Episcoporum Synodo fidem suam iterare, leges sancire, & propriam religionem constabilire. Fecerunt itaque quod Sabarjesus ejusque Metropolitani & Episcopi una congregati fecerant, & quæcumque illi damnaverant, condemnarunt &c.*

فعلوا وحرموا ما كان اولـــيـــك حرموا الخ .

CAPUT XV.

Sahadunas Episcopus Garmæorum.

I. Sahadas, seù Sahadunas Garmæorum episcopus ex hæresi Nestoriana ad fidem catholicam conversus.

SAHADAS, hoc est, Martyrius, quem Nestoriani diminutivè *Sahadunam* appellant, sub Jesujabo Gadalensi Garmæis Episcopus præfuit, eundemque Jesujabum Siroæ Persarum Regis legatione ad Heraclium Imp. anno Christi 628. fungentem comitatus est, ut suprà dixi pag. 114. Ea occasione colloquio cum catholicis in Romanorum ditione de fide habito, Nestorianam hæresim quum abjurasset, à Jesujabo Adiabeno, à quo ad metropoliticam dignitatem evectus fuerat, acriter exagitatus fuit, ut ex ejusdem Jesujabi literis pag. 116. & seqq. suprà ostendi.

II. Ejus gesta, & scripta ex Margensi.

Ejus gesta ex Thoma Margensi lib. 1. hist. monast. cap. 34. accipe.

De Sahaduna ejusque lucubrationibus.

Sahadunas, sicut ex narratione magistri nostri Baritæ didicimus, ex Halmona

mona regionis Nuhadrenſis pago ortum habuit. Hic poſtquam in urbe Niſibi divinarum Scripturarum ſtudio plenè ſeſe exercuiſſet atque in eo multum profeciſſet, monaſticum habitum aſſumpſit, & in continentia, jejunio, & vigiliis divinos mores ſub diſciplina magiſtri noſtri (Jacobi Beth-Abenſis) *affatim hauſit. Patet autem dulcedinem etiam ſanctæ converſationis, quam animus guſtare ſolet, ipſum expertum fuiſſe: id nimirum ejus de caſtis moribus Religioſæ vitæ Tractatus ſatis oſtendunt. Scripſit enim de univerſo opere monaſticæ vitæ libros duos, quibus adjecit quædam Paracletica, atque varios tractatus, tùm etiam hiſtoriam magiſtri noſtri* (Jacobi) *& præclare geſta monachoruu in partibus Orientis: atque Orationem in funere magiſtri noſtri Jacobi, quæ incipit: Magnum nobis caput abſtulit mors, chariſſimi: quam orationem ſi quis legerit, intelliget profecto ſublime genus ſtyli ipſius, & orationis vehementiam, comperietque magnum eum exſtitiſſe ſcriptorem, niſi quod in fine deſipuit, atque à propria ſcientia excidit. Quomodo autem mens ejus poſtremo depravata fuerit, ſuo loco, ubi de eo nobis iterùm agendum erit, dicemus.* Nimirùm lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 6. quod deſcripſi ſuprà pag. 107. ab iis verbis: *Quum autem prædicti ſancti terras Romanorum ingreſſi, circa Apameam per aliquot dies commorari decrevisſent &c.*

Idem Margenſis lib. cit. cap. 31. teſtatur *Sahadunam de Joanne Abbate Jacobi Beth-Abenſis diſcipulo ac ſucceſſore orationem habuiſſe, quæ inter ejus orationes ſecundum locum occupat.*

CAPUT XVI.

Sabarjeſus Roſtamus monachus.

I. Sabarjeſu Roſtami geſta & ſcripta ex Margenſi.

DE Sabarjeſu Roſtami geſtis ſcriptiſque hæc Thomas Margenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 17.

ڕۘۏۡڡٙـــــــڡ
ۿۡڂۡڹۡڡۡڡ ۿۡۏۡڵ ۅۡڡۡڡۡـــڵ ۿۡۏۡڵ
ۅۡۿۡڪۡۿ : ڂۡڹ ۺۡۿۡڂۡـــڵ ۅۡۡۺۡـــڡۡڡۡـــڵ
ۅۡڵۡڂۡۿۡۏۡڵ ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ ۅۡۡۿۡۿ ڏۡڪۡۿڡۡڹۡڵ ۿۡۏۡڵ
ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ ۿۡۿۡۺۡۿۡڵ ۅۡڵۡڡۡڏۡۿۡۿۡۏۡ : ۿۡـــڡ
ۺۡۡۏۡۿ ۿۡڹۡڡۡـــڵ ۅۡۺۡۡۺۡڏۡ ڵۡڪۡۿۡۿۡـــڵ ۿۡۏۡڵ
ڪۡڂۡڹۡڵ ڏۡۿۡۿۡڡۡـــڵ ۿۡۏۡڵ : ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ
ڵۡڪۡۿۡۿۡڵ ۿۡۏۡڵ ۅۡۿۡۺۡڡۡـــڵ ۿۡـــڡ ڵۡڪۡۿۡۿۡڵ
ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ ۅۡۺۡۿۡڪۡۿڡۡڹۡڵ ۿۡۏۡڵ ۿۡـــڡ ڕۘۏۡڡۡـــڡ .
ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ ۅۡڵۡۿۡۏۡڵ ۿۡڏۡڪۡـــڡ ڵۡڪۡۿۡـــڵ
ۿۡڹۡۿ ڵۡۏۡڵ ۅۡڵۡۿۡۏۡڵ ۿۡڏۡڪۡـــڡ ڵۡڪۡۿۡـــڵ
ڵۡڪۡۿۡۿۡڵ ۅۡۡۿۡۿۡڵ . ڂۡڹۡڡ ۅۡۡۺۡـــڡ ڵۡڪۡۿ
ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ ۿۡۏۡڵ ۿۡڏۡڪۡـــڡ ۿۡۡۺۡڡۡڵ : ۅۡڏۡڪۡـــڡ ۿۡۏۡڵ
ڏۡڵۡۿۡۏۡڵ ۅۡۡۺۡۿۡڵ ۅۡڵۡۿۡۏۡڵ ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ :
ڏۡڪۡـــڡ ۅۡۡۺۡـــڡ ڵۡڪۡۿۡـــڵ ۿۡۡۺۡۿۡڵ ۅۡڂۡۿۡۏۡڵ
ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ ۅۡڵۡۿۡۏۡڵ ۿۡۡۺۡڡۡـــڵ ۿۡۡۺۡڡۡـــ

ܘܗܘ ܠܗ ܒܫܡܗ. ܗܘ ܠܗ
ܚܕܐ ܘܗܕܐ ܡܢܗ ܘܠܐ : ܗܠܟ
ܒܝ ܘܐܕܐ ܡܢܝ ܕܐ ܟܠ
ܘܡܢܗ ܡܢ ܡܗܝܡܢ : ܠܗܠܐ
ܘܒܟ ܡܢ ܡܗܝܡܢ ܘܒܫ ܒܪ.
ܘܒܟ ܡܢ ܡܗܝܡܢ : ܘܒܟ ܡܢ
ܐܢܘܗ ܘܡ ܚܫܒ ܐܘܠ .
ܒܐ ܚܘܕܐ ܡܢ ܚܫܒ ܘܒܟ
ܗܘ . ܗܘ ܠܗ ܒܫܡܗ
ܚܫܒ ܟ ܒܐܗܝܡ ܟܗܠ
ܘܐ ܚܘܘܐ ܘܐܡ ܢܚܐ ܘܐܡ .

Magiſter noſter Sabarjeſus cognomento Roſtamus, filius charitatis & dilectionis ſanctorum patrum hujus ſacri monaſterii & vitarum ipſorum ſcriptor, ex oppido Herem Adiabenes oriundus fuit, vir apprimè caſtus & ſanctus, atque à pueritia in hoc monaſterio à ſanctis manibus magiſtri noſtri Abbatis Narſetis monaſticum habitum ſuſcepit : quumque ibidem ad aliquod tempus commoratus fuiſſet, ab ejus loci Patribus rogatus, Feriæ ſextæ Auri nuncupatæ cauſam confecit. Scripſit præterea prolixum volumen, in quo partim contra hæreticos diſputat, partim obſcuras diverſi generis ſententias explanat, perpolita oratione & acri judicio. Exinde ad hoc noſtrum cœnobium migravit, ubi aliquantiſper itidem commoratus, à monachis ſacri cœnobii Kokenſis ſollicitatus, ipſorum rogatu & illius monaſterii ſeniorum conſilio hinc invitus diſceſſit. Alterum quoque librum compoſuit in octo ſermones diſtinctum de univerſa Domini noſtri Oeconomia, atque diverſarum provinciarum per beatos Apoſtolos converſione, deque continentia, & monaſticæ vitæ moribus. Scripſit præterea, à ſanctis illius loci ſenioribus, ac præcipuè à Patre Cardago ſancti Jeſujabi ſyncello rogatus, hiſtoriam magiſtri noſtri Jeſuzachæ ex cœnobio Gaſa : cui adjecit vitas Mar Jeſujabi, & magiſtri noſtri Mar Abrahami cœnobii hujus præfecti, qui ex monaſterio magiſtri noſtri Zachajeſu huc acceſſit, & magiſtri noſtri Kamjeſu : hiſtoriam quoque Mar Abrahæ Netphareni, & magiſtri noſtri Mar Jobi Perſæ, & magiſtri noſtri Sabarjeſu. Atque hunc in modum ſudans in cultura vineæ Chriſti, ex hoc ſæculo migravit, & animæ requiem adeptus eſt. Ego verò ejus erga hanc ſanctam Domum (Beth-Abenſem) *charitatem ex ipſius ſcriptis intelligens, hanc hiſtoriam ſancta ejuſdem probitatis memoria lectori reddere jucundiorem optavi.*

II. Ejuſdem ætas.

Quum Roſtamus Narſetis diſcipulus fuerit, qui Babæo in præfectura cœnobii Izlenſis poſt annum Chriſti 628. ſucceſſit ; quumque ſub Jeſujabo Adiabeno rogatu Cardagi ejuſdem Syncelli hiſtorias monachorum conſcripſerit ; ſequitur eum circa annum 650. floruiſſe.

III. Alia ſcripta ex eodem Margenſi.

Præter enumeratas monachorum vitas aliæ ab eodem Roſtamo compoſitæ in memorata Margenſis hiſtoria laudantur : videlicet, lib. 1. cap. 4. *Abrahæ* cognomento *Magni*, Izlenſis cœnobii fundatoris : & cap. 32. *Joſephi & Abrahæ fratrum*, Jacobi Beth-Abenſis diſcipulorum.

CA-

CAPUT XVII.

Georgius Episcopus Nisibis.

I. Georgius Nisibis Metropolita.

GEORGIUS genere Persa, dignitate Nisibis Metropolita à Jesujabo Adjabeno ordinatus, cum Georgio ejusdem Adjabeni successore de Patriarchatu contendit, ut fusè narrat Margensis in lib. 2. hist. monast. cap. 12. & 13. cujus verba suprà descripsi pag. 151. & seq.

II. Ejusdem hymnus.

Scripsit Hymnum, cujus initium,

ܫܘܒܚܐ ܠܡܪܚܡܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܡܠܟܢ ܕܟܠܗ
ܒܪܝܬܐ ܡܫܬܒܚ ܘܡܣܓܕ ܠܗ ܟܠܗ .

Laus miserationibus tuis, Christe Rex noster Fili Dei ab omnibus adorande, eodem Margensi teste loc. cit.

CAPUT XVIII.

Gabriel Taurata monachus.

I. Gabrielis Tauratæ vita, & scripta.

GABRIEL cognomento *Taurata*, hoc est, Vacca, Jesujabi Adjabeni Patriarchæ & Sahadunæ Garmæorum Metropolitæ æqualis, sexto in septimum vergente sæculo claruit, cujus de ætate & scriptis hæc Margensis lib. 2. histor. monast. cap. 18.

ܒܗܝ ܕܝܘܡܬܐ ܓܒܪܝܐܝܠ ܬܐܘܪܬܐ ܡܛܪܦܠܝܛܐ ܕܐܪܒܝܐ ܘܕܫܚܕܘܢܐ ܕܓܪܡܝܐ ܐܬܝܕܥ ܗܘܐ ܒܫܢܝ ܫܘܒܥܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܡܢܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܥܣܪܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܕ ܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܪܬܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥܥܣܪ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܥܣܪܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܕ ܥܣܪܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܪܬܝܢ ܥܣܪܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬܝܢ ܥܣܪܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܬ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܠܬ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܥܣܪ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܬ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܡܢ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܚܕ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘܬܫܥ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܘܒܫܢܝ ܐܠܦ ܘ

ܘܡܪ ܐܗܒܐ ܕܡܢ ܟܕܡ ܡܠܦܢ
ܘܡܫܡܫܢ . ܘܗܘ ܡܢ ܒܪ ܐܡܗ ܘܡܢ
ܟܡܐ ܕܠܐ ܐܬܝ : ܐܡܪ ܠܗ ܐܒ
ܠܡܫܡܫܢ ܗܘ . ܐܡܪ ܐܒ ܠܒܪ ܘܟ
ܡܕܡ ܠܡܫܡܫܢ ܡܢ ܡܪ ܕܐ
ܐܒ ܗܘ : ܗܘ ܐܒ ܠܗ ܡܢ ܡܪ
: ܡܢ ܕܐ ܘܟܠ ܡܕ ܠܐ ܡܢ
ܡܫܬܡܫ ܠܗ ܡܫܡܫ ܐܡܪ
: ܘܟܬܒ ܐܢܐ ܒܟ ܐܠ ܐܒ
ܐܒ ܗܘ . ܐܡܪ ܠܗ ܒܪ ܐܡ
ܐܡ ܐܢ ܠܐ ܡܪ ܡܫܡܫܐ
ܘܟܬܒ ܐܢܐ ܒܟ ܐܠ ܐܒ
ܐܒ ܗܘ . ܐܡܪ ܒܪ

locum Barz-Surinus: quumque iſte quoque hinc diſceſſiſſet, eidem beatus Mar Barſumas ſucceſſit, ad quem exſtat epiſtola Mar Ananjeſu ſub exordium ſui Patriarchatus (hoc eſt, circa annum Græcorum 997. Chriſti 686.) *eoque defuncto, præfecturam ſacri hujus cœnobii idem* Gabriel *aſſumpſit. Sermonem præterea de Lavipedio conſcripſit, qui in die Paſchatis Domini legitur. Compoſuit etiam hiſtoriam triumphorum ſanctorum martyrum montis Braini, & hiſtorias diverſas. Qui autem in commemoratione magiſtri noſtri Jacobi ſermo recitatur, hujus Gabrielis fœtus non eſt, ſed alterius Gabrielis Metropolitæ oppidi Beth-Seleuciæ, cognomento Rakodæ, de quo ſuo loco nobis dicendum erit.* Vide infrà cap. 21.

CAPUT XIX.

Barita Monachus.

I. Baritæ monachi ætas.

BARITA [1] in cœnobio Salibæ, quod juxta Haiglam pagum ad Tigrim ſitum eſt, monachum egit ſub Jeſujabo Adjabeno & Ananjeſu Neſtorianorum Patriarchis ab anno Græcorum 962. ad annum 996. Meſſalianiſmi accuſatus, juſſu ejuſdem Ananjeſu Patriarchæ unàcum ſociis Aba & Thoma à Georgio cœnobii Beth-Abenſis præfecto examinatus fuit innocenſque declaratus, ut refert Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 28. qui lib. 2. cap. 6. addit, ipſum Sahadunæ à Neſtoriana hæreſi defectionem prædixiſſe, & cap. 28. memorat monaſterium nomini ejuſdem inſcriptum, in quod Joſephus archimandrita relicto Beth-Abenſi ſub Saliba-Zacha Patriarcha Ananjeſu ſucceſſore ſe recepit.

II. Hiſtoria monaſtica.

Idem Margenſis lib. 1. cap. 23. & 34. laudat Baritæ *hiſtoriam monaſticam*, ex qua teſtimonium profert de Jacobo Beth-Abenſi & Sahaduna. Ejus verba de Sahaduna produxi ſuprà pag. 453. De Jacobi verò in Beth-Abenſem locum adventu accipe.

ܗܘ ܕܡܠܟ ܟܘܣܪܘ ܒܪ ܗܘܪܡܙ ܫܢ̈ܐ ܬܫܥ ܡ̈ܐ ܘܫܢ̈ܐ ܠܬ̈ܝܢ ܘܫܢ̈ܐ ܠܬ̈ܠܬ̈ܝܢ ܡܠܟ ܘܒܫܢ̈ܬܐ ܚܡ̈ܫܝܬܐ ܐܝܟ ܕܟܬܒ ܩܕܝܫ ܝܫܘ̈ ܙܟܐ ܡܪܝܢ ܕܗܘ ܠܡܪ ܝܫܘ̈ܝܒ ܙܥܘܪ ܕܥܒܕ ܠܗ ܒܬ̈ܪ ܗܢ̈ܐ ܒܫܢ̈ܬܐ ܚܡ̈ܫܝܬܐ ܐܬܐ ܠܗ ܡܓ̈ܐ ܕܡܪܢ ܝܥ̈ ܕܐܬܐ ܠܗܢ̈ܐ ܟܢ̈ܘܫܐ ܘܒ̈ܥܐ ܡ̈ܐ ܕܡܪ

CAPUT XX.

Salomon Bar-Garaph Monachus.

I. Salomon filius Garaphi monachus.

SALOMON cognomento Bar-Garaph, in cœnobio Barturę sub Ananjesu Patriarcha circa annum Græcorum 1000. Christi 689. claruit, de quo hæc Margensis lib. 1. historiæ monast. cap. 18.

ܒܗܘ ܕܒܝܬ ܓܪܓܡܝ ܕܒ ܟܘܢ ܡܢ ܫܡܥܘܢ
ܕܩ ܐܡܪܘ ܡܠܐ ܠܥܕܬܐ ܘܐܚܪ .
ܗܘ ܐܬ ܫܒܝܠܗ ܘܥܒܕ ܗܘ
ܒܗܘ ܕܒ ܟܘܢ ܡܢ ܫܡܥܘܢ ܕܩ
ܐܡܪܘ : ܘܥܒܕ ܐܚܪ ܐܚܪܢ ܘܐ
ܕܡܥܒܕ ܘܟܬܒ ܡܢ ܫܡܥ
ܒܗ . ܗܘ ܗܘ ܫܡܥ
ܒܗ ܘܒܗ ܡܢ ܫܡܥ ܕܩ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܫܡܥܬ ܠܗ ܡܢ
ܐܒܐ ܕܝ ܠܐ ܐܡܪ ܠܝ ܐ
ܐܠܐ ܒܚܕ ܡܢ ܐܢܫ ܕ
ܐܡܪ ܠܗ ܐܢ ܐܢܐ

CAPUT XXI.

Gabriel Rakoda, Episcopus Garmæorum.

I. Gabriel Rakoda Episcopus Seleuciæ Garmæorum.

GABRIEL, cognomento Rakoda, hoc est, Saltator, ex monacho cœnobii Beth-Abensis à Salibazacha Patriarcha, qui Nestorianis anno Christi 720. præerat, oppidi Seleuciæ in regione Garmæorum Episcopus ordinatus, in eodem cœnobio dies clausit, Margensi teste, qui lib. 2. historiæ monasticæ cap. 33. ejus gesta & carmen ab eodem de Jacobo Beth-Abensi conscriptum refert his verbis.

sibi, atque inde post peracta in ea sancta Schola literarum studia ad hoc monasterium accessit, ubi monasticæ vitæ exercitationibus divinarum scripturarum meditationem adjunxit. Quum verò in abstinentiæ laude, sicut didici, excellere studeret, ex inedia, accedente temperamenti siccitate, perturbatis animæ facultatibus, in mentis defectum incidit. Hunc morbum nimirùm contraxit ex immoderata jejunandi consuetudine atque laborum immenso pondere. Fama itaque ejusdem abstinentiæ & humilitatis exciti Seleuciæ & Beth-Garmæ Christiani, eundem sibi præfici postularunt. Quamobrem à Saliba-Zacha Catholico eisdem Metropolita creatus fuit, accepitque consecrationem unàcum Mar Joanne Adjabeno sanctæ memoriæ. Postea jam senex huc orationis causa accessit, benedictionem nimirùm ex patrum suorum spiritualium sepulcris petiturus. Per eam occasionem quum die commemorationis magistri nostri Jacobi *Scholares quosdam inter se disputantes audiisset, & in hæc verba vociferantes: An non consentaneum foret hujus celeberrimi conventus honori, ut ex tot monachis doctus quispiam proprium de sancto Jacobo hymnum componeret, neque Carmen istud à Michæa Doctore de alia persona, de pauperibus inquam, scriptum Jacobo nostro accommodarent? ipse Gabriel, qui ex sua arrogantia intemperantiaque Saltator est appellatus, extemplo in Diaconicon ingressus in primo scamno in tabellas involat, atque istum hymnum, qui hoc tempore de magistro nostro canitur, exarare aggressus est. Siquis verò ejus carminis texturam & styli rationem examinet, haud profecto in eo elegantem illum characterem inveniet, quem Artis præcepta deposcunt. Præmissa enim in exordio Precatione, ita prosequitur. Unum quempiam ex ordine Domini amantium age in medium proferamus. Post in sanctum Babæum & universum ejus conventum, ex quo Jacobus discesserat, insurgens, subdit: Impii homines suopte ingenio impietatem præ cæteris omni-*

De Gabriele Metropolita oppidi Seleuciæ, cognomento Rakoda, seu Saltatore. Natus est Gabriel in urbe Ni-

omnibus sectantes, adversùs illum (Jacobum) *invidia odioque exarsere &c. Enimverò neutiquam existimamus præter Dei voluntatem factum, ut Mar Babæus pluribus causam præbuerit monasterium illud deserendi. Secus nemo sanctorum virorum operosissimum negotium assumere vellet monasteria condendi. Quid? quod & Sahadunas in sua de nostro magistro* Jacobo *historia sanctum illud cœnobium summis laudibus prosequitur & extollit, qui prædictæ monachorum contentioni discordiæque tempore propior fuit. Sed & illud sciendum, ex isto cœnobio eadem ex causa, nempe enata inter monachos scissione, secessisse beatum magistrum nostrum Kamjesum, & sanctum Mar Jacobum, & magistrum nostrum Aphnimaranum, & Amaleontium Zinæum, & magistrum nostrum Josephum: qui aliis monasteriis deinceps præfecti fuere, eaque egregiè gubernarunt: nec verò illis venit in mentem cœnobium istud accusare, ut illud Impiorum cœtum appellarent. Pergit* Gabriel, *& volens hoc monasterium laudare, ex perturbatione & stultitia sua ejusdem habitatores vituperat. Quare de Jacobo loquens subdit: Nullas eis (monachis suis) opes in terris reliquit: & quoniam eas possidere maluerunt, eu amisere omnia. (Agros intelligit, quos eis Patres ipsorum legaverunt, Mar Jesujabus, videlicet, & Mar* Gregorius *Catholici.) Prosequitur monachos iterùm sugillans: Nullus illis egentior; laborem nihilominus inutilem patiuntur. (Ingressum nempe & exitum, sementem & messem.) Hunc auctor hymnum, seu Carmen, haudquaquam emendavit, & hactenus sine ulla correctione legitur. Obiit autem & beatus in hoc cœnobio.*

II. Ejus Carmen de Jacobo.

Ejusdem Carminis meminit idem Margensis lib. 1. cap. 24. ubi quædam observat à Sahaduna vitæ Jacobi Beth-Abensis scriptore prætermissa fuisse, quæ apud Gabrielem hunc in laudato Carmine alioſque scriptores leguntur.

وأهدها وقع محقق لحقنا
هيما الحا هنه محب الم
حنهما. احنا وهاهه وقع
هنه محقدا وحماه وهما هنا:
مطا تهوا وتعلا. حيما ماهه
ماوحده. معهما وهنا
حماهنا مطا تهوا وتعلا
حماها وتحقوا حما هقنه.
هاهر الحم وهقد حلهم وقع
الهنهن حماهما احموا
وتومهم: هاهر هوا وحماحم
حنهما وهوم هنا واحماد
هلهقم حنه حنه.

Sahadunas itaque historiæ magistri nostri Jacobi scriptor, plura de eodem omisit tacit usque præteriit, ut adventum magistri nostri Mar Jesuzachæ ad eundem sanctum Jacobum, *& quod hic incendium extinxit, quo cœnobium conflagrabat, quodque idem torrentem in utraque valle exundantem, ne monasterium unàcum templo dirueret, cohibuit. Hæc enim commemorat Gabriel in carmine, quod de magistro nostro composuit, inquiens: Ignem, quo cellæ monasterii correptæ fuerant, continuò extinxit, alluvionemque compressit, quæ cœnobium illud obrutura credebatur. Sed & alia de eodem refert magister noster Aphnimaranus in parva historia, quam de ejus præclarè gestis conscripsit: nec non & illud factum de eodem narratur, quod in proximè superiori capi-*

capite ex Salomone Garaphi filio descripsimus.

CAPUT XXII.

Saliba Presbyter Mansurensis.

I. Saliba Presbyter.

SALIBA Presbyter Mansurensis ex Insula Euphratis, quã Zebedæam appellant, vixit sub Timotheo Patriarcha, octavo in nonum vergente sæculo. Ananjesum hujus nominis secundum Timothei præcessorem flebili carmine defunctum laudavit, quod exstat Cod. Syr. Amid. 3. (Tom. 1. Biblioth. nostræ pag. 581.) obiit autem Ananjesus anno Græcorum 1092. Christi 781.

II. Ejus carmina.

Ejusdem *Carmen de doctoribus Græcis*, & *Carmina III. de pœnitentia & compunctione* exstant in Codd. Syr. Amiden. 7. & 8. (eod. Tom. Biblioth. nostræ pag. 582. & 583.)

CAPUT XXIII.

Thomas Episcopus Margensis.

I. Thomas episcopus Margensis.

THOMAS ex monacho cœnobii Beth-Abensis, urbis Margæ in ditione Mosulana Episcopus, sub Abrahamo ac Theodosio Patriarchis nono sęculo ineunte claruit, ejusdem Abrahæ olim à Secretis, ut idem de seipso pluribus in locis testatur.

II. Ejus Historia monastica cœnobii Beth-Abensis.

Scripsit *Historiam monasticam*, quam passim laudavimus, *Libris sex* comprehensam. Exstat autem in Bibliotheca Vaticana, Tom. 2. Biblioth. nostræ Orientalis pag. 490. hoc titulo prænotata. ...

Ope Domini nostri Jesu Christi scribere aggredimur Historias utilesque narrationes de sanctis monachis sacri cœnobii Beth-Abensis, auctore religioso Mar Thoma episcopo Margæ. Ad calcem verò hæc ab amanuensi adnotantur. ...

Absolutus est liber iste, qui appellatur Liber Præfectorum, continetque historias præclare gesta, utilesque narrationes de sanctis monachis, qui in sacro Beth-Abensi cœnobio fuere, cum distinctis capitibus uniuscujusque Libri, quibus singulæ historiæ indicantur.

tur. Auctor libri est religiosus Dei & Philosophus spiritualis Mar Thomas (Hìc oscitanter ab amanuensi additur ܫܠܝܚܐ *Apostolus*) *Episcopus Margæ, cujus preces necnon magistri ejus Mar Jacobi sanctorumque, quorum præclara facinora descripsit, sint excelsus cunctis fidelibus murus ..... Absolutus est autem liber iste feria sexta hebdomadæ æstatis post Dominicam, cujus Antiphona incipit: Mansionem deliciis plenam, mense benedicto Ab* (Augusto) *anno Græcorum millesimo nongentesimo septuagesimo quarto*, Christi 1663. Hæc scilicet epocha est scripti codicis. At verò ætas Auctoris ex libro 4. c. 40. colligitur, de seipso ita scribentis.

ܕܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܕܐܢܐ ܒܗܝ ܩܕܡ ܕܥܠܝܬ ܠܗܕܐ ܒܝܬ ܩܕܫܐ ܕܣܒܪ ܠܝ ܒܥܠ ܡܕܡ ܕܐܫܬܡܥ ܠܝ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܕܐܬܪ ܡܢ ܩܕܡ ܕܐܟܬܒ ܐܢܐ ܗܠܝܢ

Quum inter nos frequenter, ut fit, confabularemur, tibique, frater Ebedjesu, sanctorum virorum, quorum præclara gesta memorabamus, historias & egregia facta retexerem, videbam mentem tuam veritate collustrari, indeque in laudes divinæ illius virtutis, quæ sanctos suos ad magna gerenda corroborat, erumpere. Mox verò ad me conversa sapientia tua etiam atque etiam rogare, atque vehementer instare cœpit, ut divinorum virorum illustria facinora literis consignarem, ne quæ de illis ex fama tradebantur, temporum processu, ut fit, hominum memoriæ omninò perirent. Urgebas itaque, ut eorum historiam velut opulentam hæreditatem atque oppido quantum profuturum thesaurum tibi scripto traderem, ut sanctitas tua divinaque mens tua nobilissima virtutum exempla continuò revolvens, ad insignem sanctimoniam assequendam tam utili cogitatione juvaretur. Quoniam verò ardens istud animi tui desiderium longa annorum mora minimè deferbuit, sed viva modo voce, modo scriptis ad me, qui longiùs aberam,

prolixis literis continenter opus istud sollicitare pergebas, tuis ego pridem opponebam precibus modo meam in dicendo inopiam, laboris modo suscipiendi prorsùs inutile pondus, quum dicerem, catholicam ecclesiam velut locupletissimum pomarium hujusmodi historiarum copia abundare. Quid enim, ajebam, pro mea hac ego tenuitate proferre unquam valeam, cum iis, quæ de Sanctorum vitis à doctissimis viris vulgata sunt, comparandum? His nihilominus rationibus minimè cessit animus tuus, nec ardor refrixit, sed intercessores quæsivisti, tuque ipse vir laudatissime unàcum illis ad monasterium, ubi degebam, utrique comparati meditatique venistis, maximè verò doctissimus & sapientissimus atque Philosophus magister noster Paulus. Ita demum mentis meæ saxeam duritiem placidis precum vestrarum aquis emolliistis. Ego verò divinæ mentis consilio voluntatique studium hoc vestrum attribuens, charitatis vestræ mandatum omni cum alacritate postremo suscepi: divinaque fretus ope, votis tuis, meæque erga te observantiæ officioque perquam accurate satisfacere decrevi. En ergo præclara gesta sanctorum monachorum sancti monasterii tui in Beth-Abe Alumnorum scribere aggredior: & quandoquidem de istis dumtaxat ut agerem postulasti, de aliis tantummodo dicam, quum id exigere videbitur institutum & ordo historiæ eorum sanctorum, quorum acta literis à me consignari sanctitas tua rogavit. Tu verò in charitate & præparatione mentis, in voluntate & dilectione Dominum orare pergito, ut mihi ad perficiendum pro divini sui nominis gloria institutum opus, vires animumque largiatur.

Cap. 2. *Hujus historiæ causa, sive occasio.* ...

Ait margensis se in cœnobio Beth-Abensi diu olim commoratum fuisse, ejusque loci monachorum præclarè gesta tùm ex aliorum scriptis, tùm ex seniorum narrationibus hìc referre: ab Izalensis autem monasterii conditore Abrahamo initium ducere.

ܒܝ ܟܐ ܠܝ ܐܚܐ ܩܕܝܫܐ ܕܥܡܪܐ ܕܒܝܬ ܐܒܐ ܕܒܗ ܫܢܝܢ ܣܓܝܐ ܫܡܫܝ ܕܐܣܬܟܠ ܒܣܦܪܐ ܘܒܡܠܬܐ ܕܫܦܝܪܐ ܕܓܒܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܗ ܒܙܒܢ ܩܠܝܠ ܐܬܝ ܐܢܐ ܘܟܬܒ ܠܗ ܘܐܢ ܐܝܬ ܕܐܬܪ ܠܡܟܬܒ ܐܫܠܡ ܐܢܐ ܠܗ ܘܠܐ ܐܝܬ ܕܟܬܒ ܠܗ ܐܟܬܒ ܐܢܐ ܠܗ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܡܢ ܐܚܪܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܡܢ ܟܬܒ ܩܕܡܝܐ ܘܐܝܬ ܠܗ ܘ

Cap. 8. *De impuris quibusdam, qui Babæi tempore in eo sacro cœnobio exorti sunt.*

ح. ܠܐ ܐܬܥܪ ܡܫܬܚ ܒܝܘ ܕܒܒܝ ܒܗ ܒܕܝܪܐ ܗܘ ܩܕܝܫܐ ܗܢܐ ܕܐܬܒܢܝ ܒܗ ܒܝܬ ܩܢܘܒ

ܘܗܘ ܡܫܬܐ ܕܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܥܡ ܐܒܐ ܝܥܩܘܒ ܕܐܬܪ ܗܘ ܒܗ ܐܝܠܝܐ ܡܪܓܢܝܣܝ ܐܦܣܩܦܐ ܠܗܘ ܠ

Cap. 15. *De magistro nostro Barhadbesciaba.*

Qui per eam memoratæ seditionis occasionem ex cœnobio magno (hoc est, Izalensi) profectus, in Beth-Abe unàcum aliis pluribus monachis aliquandiu habitavit: mox *in valle suprà Hodud pagum, undè ipse oriundus erat*, exstructo monasterio præfuit, ibique decessit. Porrò illud monasterium diù stetisse affirmat Margensis: subditque: *Ante nostram verò ætatem idem* monasterium *prorsus excidit, translatumque sacrum ipsius* (Barhadbesciabæ) *corpus, in martyrio hujus* (Beth-Abensis) *cœnobii cum sanctis patribus repositum fuit.* Hunc fuisse Barhadbesciabam Saharani montis incolam, quem Sabarjesus successorem sibi designaverat, ipsius Sabarjesu ætas suadere videtur. Recole quæ suprà ex Amro descripsi pag. 451.

Cap. 16. *De iis, qui è magno cœnobio pulsi fuerant: & quo abierint, quave ratione Deo placuerint.*

In locum quemdam, quem *Phughitam* appellant, pœnitentiæ causa secedentes, prioris vitæ maculas jejunio & abstinentia eluerunt.

Cap. 17. *Quod Abbas Jonas cœnobii magni monachus eos secutus est:* iisque præfuit.

Cap. 18. *De Salomone Bar-Garaph ex cœnobio Barturæ, deque historiis quas scripsit.*

Ex hujus historia refert Margensis, Jacobum ex cœnobio Izalensi in montes Cardoos primùm, deinde in Beth-Abe profectum fuisse. Vide suprà pag. 459. ubi totum hoc caput descripsi.

Cap. 19. *De beato Marjabo, & virgine quadam moniali.*

Hoc caput descripsi suprà pag. 186.

Cap. 20. *De magistro nostro Jacobo Beth-Abensi:*

A Marjabo, & ab illa Virgine, de quibus supra, admonitus fuit Jacobus, ut relicta eremo ad Beth-Abensem locum abiret, ubi cœnobium magnum condendum fore prædixerant.

Cap. 21. *De ejus adventu in cœnobium:*

Ex eremo, ut suprà dixi, in cœnobium Izalense rediit Jacobus; hinc orta ipsum inter & Babæum contentione, cum sociis novem in Beth-Abe perrexit, ubi cœnobium condidit, in quo Barhadbesciaba aliquandiu cum Jacobo mansit; postea verò suum monasterium repetiit.

Cap. 22. *De gaudio, exultatione, & lætitia, quibus affecti fuere monachi, qui illuc ante ipsum venerant.*

ܚܢܐ ܘܟܬܒܗ ܡܢ ܡܫܘܚ ܠܐܘܓܝܢ
ܡܪܝܡܐ ܘܥܒܕܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܟܬܒ
ܫܘܒܚܐ ܘܟܬܒܗ ܡܘܥܛܢܐ : ܘܥܒܝܕ
ܟܬܒܢܐ ܐܢܘܢ . ܡܢ ܕܒܪܐ ܟܬܒ
ܡܥܡܪܐ ܫܘܟܝܘܢ : ܒܫܢܬ ܚܡ
ܕܟܪܘܢ ܩܕܡܝܬܐ ܫܢܝܬ ܡܠܟ
ܡܠܟܐ ܟܘܣܪܘ ܒܪ ܗܘܪܡܙ ܐܚܘ
ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ ܠܐ ܫܠܡ ܡܠܟ
ܒܫܢܬ ܚܡ ܕܟܘܣܪܘ ܡܠܟܐ ܐܬܐ
ܠܬܡ ܐܒܐ ܕܝܫܘܥ ܙܟܝܐ ܘܒܪ
ܥܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܪ ܝܫܘܥ ܙܟܐ
ܕܒܫܢܬ ܬܫܥ ܠܡܠܟ ܟܘܣܪܘ

runt: quod etiam legere est in epigraphe in plerisque codicibus adjuncta in hæc verba. Hanc nobis operam contulit Mar Samatas filius Jazdini viri inter fideles primarii. Sed quod de codicibus à Samata ex urbe Edessena allatis hìc narratur, paulò aliter ab Amro refertur in vita Gregorii Patriarchæ, quam suprà descripsi pagina 451.

Cap. 24. *De venerabili Bastumago patre Mar Jesujabi Catholici:*

ـــ . ܟܠ ܡܕܡܥܢܐ ܟܬܒ̈ܐ ܕܥܠ
ܟ̈ܠܗܘܢ ܘܒܗܢ ܫܡܥܬܐ
ܩܕܡܝܬܐ .

Sabadunas, inquit Margensis, multa in vita Jacobi tacitus præteriit, quæ à Gabriele Rakoda, ab Aphnimarano, & à Salomone Garaphi filio narrantur: quæ inter idem Margensis historiam hanc Bastumagi memorat. Hic, ait, Adjabenus erat, prædiaque multa quum possideret, quotiescumque ea adire necessum foret, in Jacobi cœnobio divertere consueverat: ܟܕ ܥܒܪ ܟܠܐ ܡܢ ܓܣܪ
ܘܐܬܟ ܒܬܪ ܡܢ ܐܬܪ ܕܐ
ܘܐ ܕܒܝܬ ܡܫܟܢܐ ܕܝܠܗ ܕܩܪܝ
ܠܗ ܐܣܛܘܐܢ ܕܐ ܟܠ ܫܥ̈ܐ ܡܢ
ܘܟ̈ܠ ܐܢܫ̈ܐ ܘܐܠ̈ܦ .

Transmisso enim ponte Malchæ (regis) *infrà prædium suum posito, cujus vestigia hodieque exstant, per vicum Estuan appellatum, qui juxta Zabam est, transibat.* Ibi mulieres veneficas conspicatus, quum ex iis cantionem quandam didicisset, qua prolata dæmones ad obsequium paratos haberet, crucis signo à Jacobo notatus, cantionem illam prorsùs dedidicit.

Cap. 25. *De Gregorio aromatario.*

ـــ . ܟܠ ܓܪܓܘܪ ܣܡܝܢܐ

Sabarjesus Patriarcha quum annos circiter octo sedisset, obiit Nisibi anno Chosroæ regis decimoquarto. Anno hujus 13. obiit Jesuzacha archimandrita. Anno 15. quum Daram urbem Chosroës expugnasset, à Christianis rogatus ut Patriarcham eligendi potestatem sibi faceret, jussit Gregorium eligi Nisibis Metropolitam, quem Sabarjesus æmulorum instigatione in exilium pelli curaverat. At doctores & fideles ad quos jus electionis spectabat, immodicum Gregorii zelum formidantes, Gregorium alterum elegerunt, qui in Mahuza interpretem agebat; Nisibenum verò apud Regem per libellum multorum criminum detulere. Vide suprà pag. 441.

Cap. 26. *De ecclesiæ perturbatione post obitum Mar Sabarjesu Catholici.*

ـــ . ܟܠ ܫܡܥܘܢ ܒܟܝܠܐ ܥܠ ܟܘ
ܪܫ̈ܘ ܘܒܗܢ ܫܡܥܬܐ ܩܕ
ܡܝܬܐ . Chosroës indignatus, quod Christiani Patriarcham illum præter suum mandatum elegissent, jussit, nullum se vivente eligi aut agnosci debere Patriarcham. Hoc & sequens caput descripsi suprà à pag. 90.

Cap. 27. *De Mar Babæo, deque ministerio ecclesiastico, ab eodem suscepto.*

ـــ . ܟܠ ܡܪܝ ܟܘ
ܡܐ ܕܐܪܒܝܠ ܘܒܝܬ
ܓܒܠܐ .

Cyriacus Metropolita Nisibis, Jonadabus Adjabenæ, & Gabriel Beth-Seleuciæ, præceperunt Babæo, ut diœcesim Patriarchalem visitaret, regeretque, donec novus Patriarcha eligeretur: quo ille munere perfunctus fuit usque ad obitum Chosroæ regis.

Cap. 28. *Apologia auctoris:*

ـــ . ܐܦܣܩ ܡܠܬܐ ܒܗ
ܘ ܐܢܐ ܘܐ ܒܥ̈ܐ .

Causam profert, cur Babæi potiùs quàm aliorum operâ Patres usi fuerint: ubi ab eodem Babæo quatuor supra octoginta libros compositos fuisse testatur, & quædam etiam inter-

termiſcet de S. Macario, qui Melchiſedechianos hæreticos confutavit, deque Georgio cœnobii Beth-Abenſis Abbate, qui Abam, Thomam, & Baritam cœnobii Salibæ monachos Meſſalianiſmi accuſatos, juſſu Hananjeſu Patriarchæ examinavit. Vide ſuprà pag. 94. & 218.

Cap. 29. *De adventu Mar Babæi in hoc* (Beth-Abenſe) *cœnobium, deque miraculo, quod coram ipſo in templo patratum eſt.* Hìc comminiſcitur Margenſis paralyticum quendam precibus Jacobi coram Babæo ſanatum fuiſſe. Quum enim (ut ait) Babæus inſtaret, monachos in divinis officiis lectiones è ſcriptura petitas minimè recitare debere; contra Jacobus ritum ſui cœnobii propugnare quidem vellet, ſed homini auctoritate Patriarchica fungenti reſiſtere nequaquam auderet; litem miraculo ſanati paralytici diremit. Margenſis verba accipe.

Quum verò beatus Mar Babæus vicos & monaſteria viſitaret, & à ſingulis monachis & cœnobiorum præfectis, ad quos veniebat, orthodoxæ fidei profeſſionem exigeret, & in cujuſque conſcientiam inquireret, hoc etiam cœnobium noſtrum inviſit. Quoniam verò neque de fide, neque de cogitationum proceſſu à magiſtro noſtro Jacobo quidpiam eſt ſciſcitatus, ut qui bene noſſet ejuſdem doctrinam & pios mores .... petebat ab eo, ut laudabilem Ordinem Lectionum, qui in Dominicis ad honorem vivificorum myſteriorum obtinebat, in poſterum abrogaret: quum diceret, non eſſe iſtud opus monachorum, ſed clericorum dumtaxat, & ſecularium. Monachos nimirùm doctores eſſe, & in meditatione ſtudioque ſcripturarum perpetuo verſari: quamobrem Lectionum ordines ipſis ſupervacaneos eſſe, ut qui præceptorum aut divinæ diſpenſationis præteritorumque ſeculorum gubernationis notitia minimè indigerent. Iſtud præterea negotium diſputationes, quæſtiones & ſolutiones habere, nec omnes mentem & linguam frænare didiciſſe &c. Hæc eò produxi, ut palàm fiat, recentiores Neſtorianos antiquum Jacobi Beth-Abenſis ritum ſequi, quum nullas in divina liturgia è ſcriptura le-

lectiones, sive clerici sint, seù monachi, exceptis Dominicis diebus ac solemnioribus festis recitant.

Cap. 30. *De religiosis viris, magistri nostri Jacobi in hoc cœnobio discipulis.*

Octoginta eos fuisse memorat.

Cap. 31. *De Abbate Joanne seniore.*

Hic fuit primus Jacobi discipulus ejusdemque in præfecturâ cœnobii Beth-Abensis successor: eo autem cœnobio relicto, apud Dakukam urbem solitariam vitam coluit in loco, ubi postea monasterium Ezechielis conditum fuit. Porrò meminere Joannis, inquit Margensis, tùm Jesujabus Adjabenus in epistola, quam ad monachos Beth-Abenses, quum Baladæ episcopus esset, conscripsit; tùm Sahadunas in ea oratione, quæ secundum locum inter ipsius orationes occupat: ejusque gesta idem Margensis testatur se hausisse ex Narse Bar-Dadjesu, & ex quodam cœnobii Ezechielis monacho:

. *Quum puer*, inquit, *literas exararem ad solium Patriarchale sancti Mar Abrahæ Catholici Patriarchæ*. Vide suprà pag. 204. ubi hoc caput descripsi.

Cap. 32. *De magistris nostris Josepho & Abrahamo ejus fratre.*

Vide suprà p. 227.

Cap. 33. *De magistro nostro Sergio, qui Subversor potentium appellatur.*

Vide suprà pag. 453.

Cap. 34. *De Sahaduna, deque libris ab ipso compositis.*

Vide suprà pag. 440. Præter memoratos Jacobi discipulos, Joannem, inquam, Josephum, Abrahamum & Sergium, Jesujabus etiam & Kamjesus numerantur, de quibus hæc Margensis in fine hujus capitis.

Ipsum item magistrum habuere sanctus Mar Jesujabus, & magister noster Kamjesus. Quum verò horum historiæ exstent, de iis unàcum ipsorum fratribus nequaquam hìc agam, sed in decursu operis, ubi eorum mentionem fieri necessum erit, commodius loquar.

Cap. 35. *De cæde Chosroæ Regis.*

Vide suprà pag. 91. & 92.

LIBER II. continet Capita 44.

Cap. 1. *De Abbate Paulo,* Hic post Joannis fugam cœnobio Jacobi præfuit: Kamjesus autem Paulo successit: sub Kamjesu & Jesujabo tercentum & amplius cœnobitæ ibidem numerabantur.

Cap. 2. *De magistro nostro Jacobo Nubadrensi.*

. ﻩﻭﻭﺩﻭﺍ ﺵﺩﻫ ﻭﺩ

Hic ſub Kamjeſu in cœnobio Beth-Abenſi monachum egit; literas autem didicerat in Schola, quæ eſt

ﺩﺵﺫﺩﻫ ﻙﺩﻝ

in Harbat Galal. Quumque Jeſujabus Patriarcha exſtructam in cœnobio Jacobi novam eccleſiam in conventu Metropolitanorum & Epiſcoporum dedicaret, ejus juſſu elegantem Orationem habuit. Demùm ex eo cœnobio profectus eſt in mona-

ſterium Jeſujabi, ﻭﺩﻫﻫﺍ ﻭﺫﻫﻫﺍ

ﻭﺩﻫﻫﺍ ﻭﺩﻫ ﻙﺫﻫﻡ

quod in Reſcia regionis Garmæorum pago ſitum erat, cui & poſt ejuſdem Jeſujabi obitum præfuit temporibus Ananjeſu Patriarchæ, cujus auctoritate adduci non potuit, ut ad prius ſuum cœnobium rediret.

Cap. 3. *De magiſtro noſtro Aphnimarano*. ﻝﻝﺍ ﻭﺥ ﺍﻫﺫﻫﺫﺍ :

Vide ſuprà pag. 186.

Cap. 4. *De profectione Mar Jeſujabi Gadalenſis ejuſque ſociorum Epiſcoporum ad ditionem Romanorum*.

ﻝﻝﺍ ﻫﺍﺍﺩﻫﻫ ﻭﻫﻥ ﻫﻫﺫﻫﻫﻫ
ﻫﻫﻫﺫﻫﺍ ﻭﺩﻫﺍ ﻫﻭﺍﻫﻫﻫﻫﺍ
.ﻭﺫﻫﻫ ﺩﻫﻫ ﻭﻫﻫﻫﺍ

Initium hujus capitis accipe. ﻫﻫ
ﻭﻫ ﻫﻫ ﻫﻫﺫﻫﻫ ﻫﻫﺩﻫﺍ
ﻫﻫﻫﺫﻫﺍ ﻭﺫﻫ ﻫﻫﻫﻫﺫﺍ ﻭﺩﻫﻫﺍ
ﻫﻫ ﺩﻫﻫﻫﺍ ﻭﻫﻫﺍ ﺍﻫﻫﻫﻫﻫﻫ
ﻫﻫﺩﻫﻫﺍ ﻫﻭﻫﺍ ﺩﻫﻫﺫﻫﻫﺍ
ﻭﻫﻫﻫﻫﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫﻫ ﺩﻫﻫﻫﻫﺍ ﻫﻫﺍ
ﻫﻫﻫﺫﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫ ﻭﻫﻫ
ﺩﻫﻫ ﻭﻫﻫﻫﺍ ﻫﻫﻫﺍ ﺩﻫﻫﻫﻫﺍ
ﻫﻫﺍ ﺩﻫﻫﻫﻫﻫ ﻫﻫ ﻫﻫﺍﻫﺍ ﻫﻫ

Tom. III.

Quum Jeſujabus Gadalenſis ad Catholici dignitatem evectus eſſet, Ninivitæ quidem fideles poſt Maræ Epiſcopi ſui obitum in rectorem præſulemque diœceſeos ſuæ urbis totiuſque illius regionis elegerunt beatum Mar Jeſujabum magiſtri noſtri Jacobi *diſcipulum, filium nempe venerabilis æternaque memoria digni nobilis viri Baſtumagi ex Cuphlana Adiabenæ vico oriundi; Mahuzitæ verò in Epiſcopum Ariunæ Garmæorum civitatis poſtularunt Sahadunam, magiſtri noſtri* Jacobi *item diſcipulum, cujus paulò ante meminimus. Quum autem Siroës rerum potitus, impensè cuperet pacatum habere regnum*. Reliqua vide ſuprà pag. 105.

Cap. 5. *De arca oſſium Apoſtolorum, quam Mar Jeſujabus ex urbe Antiochia ſecum attulit, & in hoc* Beth-Abenſi *cœnobio repoſuit*.

ﻝﻝﺍ ﻫﻫﻫﻫﻫﺍ ﻭﺫﻫﺍ ﻭﻫﻫﻫﺍ
ﻭﻫﻫﻫ ﻫﻫﻫﻫ ﻫﻭﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫﻫﻫ
ﻫﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫﻫ ﻫﻫﻫﻫ

Vide ſuprà pag. 106.

Cap. 6. *Quomodo Sahadunas ab orthodoxa fide excidit* ﻭﻫﻫﻫﺍ
ﻫﻫﻫﻫﻫﻫﺍ ﻫﻫﻫﻫﺍ ﻫﻫ
ﻫﻫﻫﻫﻫﻫﻫﺍ ﻭﻫﻫﻫﻫﻫﻫﻫﺍ :

Vide ſuprà pag. 107.

Cap. 7. *De Mar Jeſujabo* Adjabeno *Catholico, deque Schola, quam in hoc cœnobio fundare decreverat*.

ﻝﻝﺍ ﻫﻭﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫﻫ ﻫﻫﻫﻫﻫﻫ
ﻝﻝﻝ

ܡܠܐ ܒܪܝܫܐ ܒܥܦܪܗܡ ܕܣܦܣܦܐ
ܚܕ ܡܢ ܗܢܘܢ .

Hoc, & tria sequentia capita descripsi suprà pag. 124. & seqq.

Cap. 8. *De magistro nostro Kamjesu cœnobii præfecto, qui Mar Jesujabi conatibus restitit.* ܠܐ ܘܟ ܩܕܡ ܡܪ ܝܫܘܥܝܒ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܢ ܟܬܒ ܠܐ ܗܘܐ ܡܫܬܘܬܦ ܥܡ ܐܚܝܢ ܒܥܕܬܐ ܕܝܠܢ ܒܟܠ ܙܒܢ ܕܚܝܘܗܝ ܘܒܬܪ ܡܘܬܗ ܐܬܐ ܠܡܫܡܫܢܘܬܐ

Adiabeni ſucceſſore, in cœnobio Beth-Abenſi claruit, *Sanuta*, hoc eſt, imberbis appellatus.

Cap. 22. *De profectione* ejuſdem *magiſtri noſtri Simeonis ad Georgium Catholicum.*

Hoc, & tria ſequentia capita deſcripſi ſuprà à pag. 183.

Cap. 23. *De Mar Joanne Dilumita.*

Cap. 24. *De fame, quæ diebus eorum hanc regionem invaſit, deque Joannis ejuſque magiſtri profectione in Nirbam Beth-Gazæ.*

Cap. 25. *Quomodo Joannes à barbaris in captivitatem abductus eſt.*

Cap. 26. *De magiſtro noſtro Joſepho præfecto cœnobii in Beth-Abe.*

Hic ex regione ܫܗܪܙܘܪ *Saharzur* ortum habuit, Gabrieli Rakodæ affinitate conjunctus, à quo & monaſticam diſciplinam hauſit: cœnobio demùm Beth-Abenſi per annos quatuor præfuit.

Cap. 27. *De Saliba-Zacha Catholico, ejuſque in hoc cœnobium adventu.*

Hic Ananjeſum Patriarcham excepit; quumque in cœnobium Beth-Abenſe adveniſſet, evangeliorum codicem eleganter exaratum auroque coopertum, quod ei cœnobio Jeſujabus Patriarcha legaverat, abſtulit: ſed à monachis deprehenſus, illum reſtituere compulſus fuit.

Cap. 28. *De profectione magiſtri noſtri Joſephi in cœnobium Baritæ.*

Videns enim, quæ monachi adversùs Patriarcham moliti fuerant, abdicata ejus cœnobii præfecturâ, ad monaſterium Baritæ ſe contulit, cui & præfuit.

Cap. 29. *De Ajaſo Sibanita, qui voluit magiſtrum noſtrum Joſephum interficere, & quomodo hic ſuâ ſibi conſuluit.*

Hic Ajaſus *vir Duhalenſis ex tribu, quæ Sibanitarum appellatur* ܣܝܒܢܝ camporum cœnobii Baritæ cuſtos fuit: quumque agros monaſterii paulatim uſurpaſſet, orta ipſum inter & monachos rixa, œcònomum quidem interfecit, & Joſephum etiam Abbatem è medio tollere moliebatur. Ille verò compertis inſidiis, *apud Baladam urbem ſe recepit in ditionem Avanæ, qui Nuhadræ pagus eſt.* ܒܥܕܐ ܕܐܘܢܐ ܒܢܘܗܕܪܐ ܐܬܪܐ ܕܗܘ ; Ibi cœnobium fundavit, quod Joſephi nomine nuncupatur. Hæc Margenſis ex hiſtoria Mar Atkeni monachi in cœnobio Aphnimarani ſe hauſiſſe teſtatur.

Cap. 30. *De Mar Joanne epiſcopo Metropolita Adjabeno.*

ﻫﻮﻭﺍ ﺍﻫ ﻋﻴﻤﻌﺎ .

Ejus autem ſepulcrum, ſicut à ſenioribus didici, juxta januam cancellorum, qui Martyrium dividunt, poſitum eſt. Quum verò Martyrium, in quo cum Patribus conditus fuerat, occaſione ædificii novæ hujus eccleſiæ convulſum fuiſſet, ipſius atque reliquorum ſanctorum metropolitanorum & epiſcoporum lipſana ſuis in loculis intacta relicta ſunt. Id ſi ex vero ab illis ſenioribus proditum eſt, colligitur quinque metropolitas atque decem & octo epiſcopos in illo ſacro Martyrio jacere.

ﻫﻮﻭﺍ ﺍﻫ ﻋﻴﻤﻌﺎ . ﻫﻮﻭﺍ ﻭﻫﻤﻌﺎ .

Hic nepos ex fratre fuit

Ananjeſu (de quo ſuprà cap. 11. & 15.) & ab eodem in hoc Beth-Abenſi cœnobio inſtitutus. Poſt obitum autem Ananjeſu ejuſque fratris Jeſujabi, in cella ejuſdem Ananjeſu manſit, quum ipſius & Jeſujabi libros ex teſtamento ſibi relictos in Bibliothecam intuliſſet. Mox eidem cœnobio præfuit: deinde epiſcopus Beth-Bagas ordinatus fuit, demùm Metropolita Adiabenus à Saliba-Zacha Patriarcha conſecratus poſt obitum Simeonis ejus loci Metropolitæ. Quoad vixit nec vinum bibit, nec carnem aut lacticinia comedit. Quum autem Burenſes

(hoc eſt, incolæ

Burarum, qui vicus eſt in regione Ninivitica) templum novum in cœnobio Beth-Abenſi exſtruxiſſent, illud Joannes unàcum Ephræmo Ninivitarum epiſcopo dedicavit. In eodem cœnobio etiam poſtquam ad Epiſcopatum promotus eſt, commorari conſuevit, ibique obiit & ſepultus fuit.

ﻫﻮﻭﺍ ﺍﻫ ﻋﻴﻤﻌﺎ ﻭﻫﻤﻌﺎ ﻭﻫﻤﻌﺎ ﻭﻫ

functi Seleuciæ episcopi Jesuzacha subrogatus est. Subdit Margensis tria ab ipso patrata prodigia. Primum, quod quum *in Seleucia ulteriore, quæ Narse & Bananas appellatur,*

(ܒܫܟܪ ܚܢܫܐ ܘܡܗܦܟܢܐ ܒܢܗܐ
ܕܡܗܦܟܢܐ ܒܫ ܘܚܢܢܗ)

Phruchandades quidam lautum convivium episcopo & scholaribus ejus loci in commemoratione Rabban Fransæ ܦܪܢܣܐ paratsset, primumque vini calicem Jesuzachæ obtulisset, quod vinum acre esset, episcopus vineæ, unde expressum erat, male precatus, eam arefecit. Alterum, quod annosam arborem, quam ethnici dæmoniis dicaverant, simili maledicto aridam reddidit. Id factum sibi à Jacobo patre suo narratum fuisse affirmat Margensis:

ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܠܝ ܐܒܐ ܡܕܡ ܒܣܪܗ ܕܝܥܩܘܒ
ܒܪܟ ܕܐܬܐ ܡܢ ܒܝܬ ܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ
ܘܐܝܠܢܐ ܪܒܐ ܘܩܕܝܫܐ ܗܘܬ ܒܣܒܝܪ
ܐܪܥܐ ܕܒܬ ܣܗܕܘܬܐ ܕܩܪܝܬܐ ܕܝܠܢ
ܒܪ ܡܢ ܕܐܡܪܝ ܒܫ ܒܫܡ ܕܝܘܡ ܗܢܘܢ
ܒܬ ܣܪܘܢ ܩܪܝܬܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܐܡܪ :

Referebat mihi, inquit, *meus in carne pater Jacobus se à parentibus suis accepisse, antiquam ingentemque arborem exstitisse in suburbio oppidi nostri, quod Beth-Saronitarum appellant &c.* Tertium denique, quod *in citeriore Seleucia in pago, quem Golen dicunt* (ܓܘܠܢ ܩܪܝܬܐ ܗܘ ܕܐܡܪܝ
ܕܡܢ ܩܕܡ ܐܢܫ ܡܗܝܡܢ)

nuces à quibusdam fidelibus ex Magorum secta ad christianam fidem conversis ecclesiæ relictas, quas eorum filii usurpare contendebant, idem Jesuzacha precibus loco movit, ecclesiæque adjunxit. Nimirùm Margensis quod ab aliis sanctis viris factum legerat, id Nestorianis suis vulgi etiam fortasse more suo affingit fama deceptus sine ullo examine.

Cap. 33. *De Gabriele Metropolita Beth-Seleuciæ, qui Rakoda dicitur.*

ܗܘ ܚܢܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܒܝܬ ܩܘܕܐ ܘܡܢ ܩܪܝܬܐ
ܕܩܘܕܐ ܗܟܝܪ ܘܡܢ ܩܕܡ ܗܝ ܐܬܝ ܘܐܡܪ.

Vide suprà pag. 460.

Cap. 34. *De beato Mar Acha Arbelæ Metropolita.* ܗܘ ܡܪ ܐܟܐ

ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܕܐܒܐ ܘܡܢ ܒܝܬ ܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ.

Hic ex Avach ortum duxit, qui pagus est in suburbio Talanæ in regione Margensi (ܒܫܟܘܪ ܕܡܪܓܐ
ܘܒܟܦܪ ܚܠܘܐ) *ubi ferunt* (ut inquit Margensis) *septuaginta Presbyteros ejus loci ecclesiæ simul ministrasse* (ܕܡܢ ܩܕܡ ܐܢܫ
ܟܗܢܐ ܒܟܦܪ ܗܘ ܕܐܬܐ) mortuo patre, cœnobium Beth-Abense cum fratre ܒܝܬ ܐܒܐ

Subchalmarano adiit: ibique codices quidem ipse exarabat; Subchalmaranus verò exaratos compingebat: eaque ratione non sibi tantum, sed etiam pauperibus, matrique suæ victum compararunt, quæ ipsos ad id cœnobium sequuta fuerat.

Cap. 35. *De electione beati Mar Achæ in præfectum hujus sac. cœnobii.*

ܗܘ ܡܪ ܐܟܐ ܒܪ ܩܘܕܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ
ܕܒܝܬ ܒܓܐ ܘܡܢ ܩܕܡ ܗܘ ܐܬܝ.

Postquam Joannes ex cœnobii præfecto ad Episcopatum Beth-Bagas evectus est, atque à Saliba-Zacha Catholico perfectus; in ejus locum ex ejusdem Joannis cœnobitarumque consilio Acha obsistens reluctansque eligitur, cujus vitæ tenorem describens Margensis, pane affirmat, pulte & aqua eum contentum fuisse, idque vespere dumtaxat, nec unquam ex cœnobio excedere consueviisse, sed quum necessitas exige-

ret,

ret, per ſubſtitutos monachos ejus loci negotia apud principes ſeculares egiſſe.

Cap. 36. *De electione ejuſdem Mar Achæ cœnobio præfecti in Metropolitanum Adjabenum.*

Poſt Joannis obitum, Adjabeni, qui Metropolitanos ſibi ex cœnobio Beth-Abenſi olim poſtulare conſueverant, habuerantque Jeſujabum, Georgium, Simeonem & præfatum Joannem, ad Mar Abam Patriarcham profecti, literas ſuſpenſionis ab eo impetrarunt ad Acham, niſi oblatam dignitatem admitteret.

Cap. 37. *De Jeſujabo cœnobii præfecto.*

Quum Acha Adjabenus Metropolita ordinatus eſſet, in ejus locum Jeſujabus cœnobio præfectus fuit, quem idem Acha poſt Abrahæ Ninives Epiſcopi obitum Epiſcopum creavit. De eodem Jeſujabo infrà ſermo erit lib. 4. cap. 1.

Cap. 38. *De ſigno, quod Mar Acha patravit.*

Hìc Auctor de ſuo Acha multa garrit, quæ proinde hoc loco indigna viſa ſunt. Tantùm indico Neſtorianos eccleſiaſticarum Cenſurarum vim merito & credere atque pertimeſcere. Ex hac enim perſuaſione natum puto, quod Auctor in hoc capite de quodam Adjabeno perditiſſimo homine narrat, qui ob excommunicationis eccleſiaſticæ contemptum exanimatus repente corruit. Quod ſi verum eſt, non ſanctitatem in judice ſententiam ferente indicat, ſed impietatem tantummodò ſceleſtiſſimi hominis arguit.

Cap. 39. *De revelatione* (ut dicitur) *& præſcientia, quam habuit Mar Acha de ſuo exitu, & quomodo dies clauſurus eſſet.*

Somnium in hoc capite narrat, ex quo Acha ſibi mortem vicinam conjectabat. Subdit, Achàm in templo Salmathæ pagi conditum fuiſſe, quod à Simeone illius loci ludimagiſtro excitatum fuerat. De Simeone verò hæc addit.

Nam eidem Mar Achæ defuncto ſucceſſit beatus Maranames Seleuciæ Epiſcopus, à quo Mar Simeon Beth-Bagas Epiſcopus ordinatus, triennio poſt dies clauſit, & in eccleſia Bajæ, ubi Sedes Epiſcoporum Beth-Bagas eſt, conditus fuit. Hæc porrò didici ex Rama antiquo ſene ac presbytero ejuſdem eccleſiæ Salmathæ pagi, & ex ſancto Mar Jeſuzacha, quem ſuprà diximus (cap. 32. hujus libri) *à Mar Joanne Metropolita ordinatum fuiſſe Seleucienſis Eccleſiæ antiſtitem.*

Cap. 40. *De Abbate Anania, qui olera comedebat & cum feris paſcebat: in hoc autem cœnobio temporibus ſancti Mar Achæ fuit.*

ܣܢܝܡܐ ܕܥܕܐ ܬܘܟܡܢܐ ܡܘܬܐ ܟܡ
ܣܡܘܠܐ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܒܕܫܝܫܐ ܗܘܐ
ܒܪܝܫܗ ܘܒܝܡܗ ܡܢ ܥܠܡܐ .

Ait Margenſis, ſe adhuc puerum in cœnobium Beth-Abenſe anno Hegiræ ducenteſimo decimo ſeptimo veniſſe, & à Matthæo monacho geſta Maranzachæ Hadathenſis, & Jeſuzachæ Seleucienſis Epiſcoporum, & Ananiæ Abbatis didiciſſe. Jeſuzacham autem refert, cœnobitam in Beth-Abe olim fuiſſe cellamque in Gar-Cahana habuiſſe: ſubditque, apud Jeſuzacham habitaſſe Ananiam Abbatem cognomento ܬܪܘܟܬܐ *Taruchata*, hoc eſt, *capellam*, longævum ſenem virumque abſtinentiæ admirabilis, qui oleribus veſcebatur, noctuque ſub dio cum feris degebat. Hunc Ananiam à monachis accuſatum, quod jejunium mane ſolveret, quum ad Acham metropolitam vinctus adduceretur, ex eorum manibus elapſum fuiſſe, locaque ignota petiiſſe, ibique deceſſiſſe. Citatur ab auctore *liber Paradiſi* de eo monacho, qui feras & ignem ipſum ita ſibi conciliavit familiareſque reddidit, ut nullo inde nocumento afficeretur; nec non *hiſtoria Simeonis ſenioris*, cui leo famulatus dicitur: denique Anachoritæ cujuſdam, quem *in vita S. Milleſii* perhibent cum dracone habitaſſe.

Cap. 41. *De beato Maran-Zacha, & de Epiſcopo, qui camelos paſcebat.* ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܢ ܙܟܐ ܘܥܠ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܪܥܐ ܓܡܠܐ .

Quum Acha Adjabenus Metropolita eſſet, eccléſiam Hadathæ urbis epiſcopus regebat Maranzacha Aph. nimarani diſcipulus. Hic aliquando in jejunio quadrageſimali in deſertum ſecedens, offendit ſenem quendam, qui gregem camelorum paſcebat: ſciſcitantique quiſnam eſſet, reſpondit ſenex, ſe quadrageſimo abhinc anno epiſcopum fuiſſe Neſtorianorum per Ægyptum diſperſorum, ܕܐܬܒܕܘ ܒܫܘܒܝ ܘܒܡܪܘ ,

& à Scenitis Arabibus captivum abductum, quum in ſolitudinem ad publicas pro petenda pluvia ſupplicationes cum populo proceſſiſſet. Poſt Hoſannarum feſtum ad eum regreſſus Maranzacha, reperit jam defunctum tumuloque mandatum. Quum autem de eo ad populum orationem habuiſſet, proceſſerunt ſimul ad locum ſepulturæ, tumuloque aperto nil aliud præter duas tunicas invenerunt.

Cap. 42. *De beato Mar Sergio Epiſcopo Honitæ.* ܒܬܪ ܡܘܬܗ ܕܕܝܕܘܥ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܗܢܝܬ ܡܢ ܐܟܐ ܫܪܓܝ ܐܬܩܕܫ ܒܬܪܗ .

Poſt obitum Dindoæ Epiſcopi Maaltæ, quem Joannes Metropolita ordinaverat, Sergius ab Acha ejuſdem Joannis ſucceſſore conſecratus fuit. Hic in Beth-Abe monachum egerat. Dilumitis autem in Seleuciam & Honitam invadentibus, libros ſuos jam Epiſcopus in idem cœnobium intulit, ibique obiit.

Cap. 43. *De Hughiro nobili viro, deque cœnobio quod exſtruxit.* ܒܒܢܝܢ ܕܒܝܬ ܡܨܠܝܐ ܕܫܪܝܘ ܡܪܝ ܗܘܓܝܪ . ܒܢܝ ܘܫܠܡܬ Exſtructo Baſoſam inter ܒܝܬ ܚܘܡ ܕܗܢܗ & Salmatham ܠܚܕܕܐ monaſterio, Hughirus nobilis Chriſtianus Acham Metropolitam invitavit, ut illud dedicaret. Id verò quum ille facere detrectaſſet, nec alius quiſpiam Epiſcopus ipſum conſecrare voluiſſet, nullum in eo cœnobio eccleſiaſticum miniſterium peractum fuit.

Cap. 44. *De obitu beati Mar Achæ Metropolitæ.* ܒܫܡܗ ܕܡܪ ܐܚܐ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ . ܘܡܢ ܫܡܐ ܐܬܐ ܠܝܥܩܘܒ ܘܠܫܘܪܝܢ Orto Jacobum inter & Surinum ſchiſmate, Acha Ja-

cobi partes sequutus est. Quum autem diœcesim visitaret, ubi ad Salmatham pagum pervenit, levi morbo correptus, ibi decessit, in ejusque ecclesia conditus fuit.

LIBER III. مُحامِدُا وِلْكُمْا

Prologus Auctoris ad Hasanum filium Sabarjesu Toparchæ Adjabenæ & Assyriæ, qui ipsum rogaverat, ut gesta Babæi, & Maranamæ describeret.

مَحْمَحْمُا وِمْحَمْحُنُا حُمُا مْمَحْ
حُمْ هَحْمُمْحُمْمَا وِمْحُمْنُا وِمْمِمْكَ
مِمْلَاوْ.

Cap. 1. *De beato magistro nostro Babæo doctore.* لَمْا لِمْحُنُا وْحُمْ حُحُمْ

. مَحْحُنُا Hoc, & duo sequentia capita descripsi suprà à pag. 177.

Cap. 2. *De Scholis, quas idem magister noster Babæus fundavit, deque earum nominibus.* لَمْا لِمْحُمْحُمْ
وِمْمِحْ مْمْ وْحُمْ حُحُمْ مَمْحُمْحُمْا
وِمْحُمْمْ.

Cap. 3. *De lucubrationibus, quas magister noster Babæus scripsit, deque ejusdem obitu.* لَمْا لِمْحُمْحُمْا
وِمْحُمْحُمْ وْحُمْ حُحُمْ مْمْحُمْحُمْا
وِمْمْمْمْ.

Historia sancti Mar Maranamæ Metropolitæ. لَمْحُمْحُمْا وِمْحُمْمْا
مُحْمْ حُحُمْحُمْمْ مْحُمْحُمْحُمْمْ.

Cap. 1. *Prologus auctoris.* مَحْمَحْمُا وِمْحَمْحُنُا.

Cap. 2. *Unde genus duxit Maraname, & quomodo divinam doctrinam hausit & à quo.* وِمْحُمْ لِمْحُمْا
لِمْحُمْمْ حُمْحُمْمْ حُحُمْحُمْمْ
مِمْلَاوْ لِمْحُمْمْ حُمْحُمْا لِمْحُمْا

. مُحامِدُا ولِكُمْا Ortum habuit ex urbe سُكْنُا *Chatara* regionis Tirhanæ, quam suo tempore dirutam fuisse ait Margensis. Sub Babæo autem, cujus paulò ante facta est mentio, in Gabiltha unàcum aliis sexaginta discipulis, literis operam dedit, & ab eodem Scholæ Caphar Uzal præfectus fuit.

Cap. 3. *De Episcopatu Seleuciæ, quem beatus suscepit, deque patratis ibi* (ut dicitur) *ab ipso miraculis.* لَمْا لِمْحُمْحُمْا وِمْحُمْا لِمْحُمْنُا
مِمْلَاوْ وِمْحُمْ: مَمْلَاوْ لِمْحُمْا وِمْمْمْ
. لِمْحُمْ حُمْحُمْمْ Post Jesuzachæ obitum, Maraname Episcopus Seleucensis ab Acha Adjabeno ordinatus, diœcesim visitavit, in qua hi numerantur pagi, حُمْ نُمْا *Beth-Nua*, حُمْ مْمْمْ *Beth-Varch*, & نْمْمْ *Nehesson*. Christianos autem quosdam, quos سُمْمْمْ *Sariganos* appellant, Christum purum hominem confitentes, ad ejus divinitatem agnoscendam adegisse fertur. حُمْا
وِمْحُمْ مْمْ حُمْا وْحُمْا سُمْمْمْ
وِمْحُمْ حُمْحُمْنُا حُمْمْا مْحُمْمْمْ
مِمْلَاوْ: حُمْمْمْا حُمْنُمْا حُمْمْا
مْمْمْمْ وِمْمْمْ مْمْمْمْ حُمْمْمْ نُمْحُمْا
مْحُمْمْ. مُحْمْحُمْمْ حُمْمْمْ
لِمْحُمْمْا وِمْمْمْ حُمْا وْحُمْا مْمْ مُحْمْمْ
. مْحُمْنُمْا مْمْمْا وِمْمْمْمْحُمْنُمْا

Erat, inquit Thomas, *in iis locis hominum genus, quos vulgus Sariganos vocat. Isti etsi Christianum nomen præferunt, Christum tamen simplicem nudumque hominem antiquis Prophetis parem esse prædicant. Utque eos ab hoc errore liberarent, illorum locorum Episcopi diu, frustra tamen, labora-*

boraverant. Pergit deinde narrare quomodo illuc profectus Marana-me, prædictam gentem ab ea insania revocaverit. Ubi notanda est professio fidei à Maraname illis proposita, Nestorii sententiæ profecto minus consona. Sic enim Marana-

me prædicabat. ...

...

...

ptionisq; filios in regione Margæ ipse perderet.

Narrat, seù potiùs comminiscitur Margensis, Maranamæ apparuisse Angelum quem vocat Sedis Arbelensis præfectum, eique prædixisse, fore ut Deus per ipsum Maranamem de flagitiis, quæ in regione Margensi à Nestorianis admittebantur, pænas sumeret: Maranamem autem Angelo restitisse, quum diceret, iniquum esse, ut ex pastore mactator ovium fieret; id negotium Angelis potiùs, quàm Episcopo committendum esse.

Cap. 7. *Quomodo relicto Episcopio fugam arripuit, deque Angelica operatione, qua redire compulsus est.*

Acceptâ, quam suprà Margensis descripsit, revelatione, fugam Episcopus molitus est, ne per ipsum grex sibi commissus periret. Quumque longam viam confeciisset, ab Angelo, qui ipsi iterùm apparuisse dicitur, acriter objurgatus, & erumpentibus undique flammis terrefactus, ad Episcopium reverti jussus est. Ita nimirùm quæ de Moyse & Jona prophetis in Scriptura leguntur, ad Maranamem suum Margensis detorquet.

Cap. 8. *De profectione beati Mar Maranamæ in regionem Margæ, deque miraculis* (ut fabulatur) *ibi per ipsum patratis.*

Loca Margensis ditionis recenset auctor, quibus Maraname Episcopus malè precatus, excidium intulit. Primo loco villa *Birtha* de-

Ex territorio itaque Seleuciæ pagum Daburæ sustulit, & chirographum scripsit, quod in Episcopio asservandum edixit, in quo Episcopo Seleucienssi omnem in prædictum pagum jurisdictionem abstulit, prohibens, ne illius Episcopi nomen in ulla prædicti loci Ecclesia in posterum prædicare quispiam præsumeret. Abstulit contra ex finibus Adorbiganæ Seleuciam interiorem, & Seleucienssi Episcopo pro supradicto pago tradidit. Stephano autem Episcopo Dasenensi magnum cœnobium totumque agrum Nechelæ ac Tallonæ ad Margensis Episcopi jurisdictionem attinentem adjecit; scriptoque chirographo edixit, nunquam in posterum licere Metropolitis successoribus quovis prætextu Sedi Dasenensi quidpiam auferre. Præterea sancto ac religioso Mar Salomoni Episcopo Hadathensi abstulit cœnobium Barkæ, & pro compensatione duo loca ex Adjabena eidem subjecit Camelolucham & Marden. Quodque notandum est, nemo de hac dispositione conquestus est aut fuit obloquutus, ob summam ejus virtutis & sanctimoniæ existimationem, sed velut ab Angelo Domini omnia ejus mandata factaque libentissimè suscepta, & hucusque constantissimè observata sunt.

Cap. 6. *De revelatione, quam* (ut perhibet) *per Angelum Domini accepit, fore ut semen pravum corru-*

describitur, quæ ultra Zabam fluvium ad ortum Margæ supra collem eminebat. Deinde *Beth-Tachonai* ܒܝܬ ܬܚܘܢܝ, cujus incolæ Sarigani erant, ubi & monialium cœnobium. 3. *Beth-Ainata* ܒܝܬ ܥܝܢܬܐ pagus apud Basosam. 4. *Hebsosta* ܚܒܣܘܣܬܐ haud procul à Basosa. 5. *Edre* ܐܕܪܝ pagus, unde ortum duxit Sapores Abrahæ Catholici pater, ejusque frater Kenarag ܩܢܪܓ: cujus loci Presbyter quidam nomine Emmanuel solem adorasse fertur, ibique Schola exstitisse perhibetur, in qua duodecim scholares literis vacabant. 6. *Maja-Karire*, hoc est, aquæ frigidæ ܡܝܐ ܩܪܝܪܐ, ubi Schola insignis, & 70. scholares. 7. *Beth-Kardag* ܒܝܬ ܟܪܕܓ, ubi Stylita quidam Jacobita suprà columnam ܥܡܘܕܐ Gasæ seù Gypsi sedens, quod Maranamę irridere voluisset, grandine obrutus dicitur; idque quum Serzares Mairuchi filius ex Hanesо pago ܚܢܙܘ ex ܒܝܬ ܚܒܝܒ vidisset, abdicato sæculo, cœnobium Beth-Abense petiisse, ibique mutato Serzaris in Georgium nomine monachum egisse, deinde quum Elamitis Metropolita per annos quinque suprà viginti præfuisset, Catholicus post Josue Barnun obitum electus fuisse. 8. Denique *Chatara* ܟܬܪܐ vicus.

Cap. 9. *De fame, quæ temporibus Maranamæ accidit.* ܥܠ ܟܦܢܐ ܕܗܘܬ ܒܝܘܡܝ ܡܪܢܢ.

Anno Arabum ducentesimo quarto fames illa accidisse dicitur, & Maraname in castro Hebræo ܒܝܬ ܚܢܢ eleemosynas pro pauperibus colligisse.

Cap. 10. *De postremâ, in quam incidit Maraname, ægritudine: deque ejus ex hac temporaria ad æternam vitam transitu.* ܥܠ ܚܘܠܝܢܐ ܐܚܪܝܬܐ ܕܡܪܢܢ ܒܗ ܘܥܠ ܡܘܬܗ ܕܡܢ ܗܕܐ ܠܚܝܐ ܣܓܝ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ: ܘܥܠ ܡܘܬܗ ܕܡܢ ܒܝܬ ܒܪܟܐ ܕܥܠ ܕܩܠܐ ܕܛܝܪܝܣ: ܘܥܠ ܕܐܬܝܬ ܠܗ ܠܒܝܬ ܪܒܐ ܕܒܝܬ ܪܘܡ ܘܡܢ ܬܡ ܠܒܝܬ ܠܘܚܪܫܦܐ ܠܥܕܬܐ ܕܐܬܬܩܢ ܒܗ ܘܡܢ ܬܡ ܐܬܩܒܪ ܒܓܘ ܡܕܒܚܐ ܠܓܒܐ ܕܝܡܝܢܐ.

Ex cœnobio Barkæ, quod ad Tigrim situm est, in Beth-Revam ܒܝܬ ܪܘܡ pagum delatus, inde à Luharsapho in ecclesiam, ubi ordinatus fuerat, deportatus, paulò post obiit, & intra cancellos altaris ad latus dextrum conditus fuit.

Carmen de eodem Maraname metropolita Adiabeno, compositum à Thoma episcopo Margensi. ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܡܪܢܢ ܕܐܬܬܩܢ ܒܗ ܡܢ ܬܘܡܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܡܪܓܢ.

Eadem Maranamæ gesta, quæ soluta oratione Thomas suprà descripsit, metro dodecasyllabo repetit.

LIBER IV. ܡܐܡܪܐ ܪܒܝܥܝܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܦܪܩܐ ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ.

continet capita XXV.

Cap. 1. *Isagoge in eundem librum.* ܡܕܟܢܫܐ ܥܠ ܗܢܐ ܡܐܡܪܐ.

Cap. 2. *De magistro nostro Jesujabo cœnobii præfecto, undenam ortum duxerit, quibusve parentibus natus & quomodo educatus fuerit.* ܥܠ ܡܪܢ ܝܫܘܥܝܒ ܕܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕܝ ܘܥܠ ܕܡܢ ܐܬܬ ܠܗ ܘܥܠ ܕܒܡܐ ܐܠܦ ܘܥܠ ܕܒܡܐ ܐܬܪܒܐ ܘܥܠ ܕܒܡܐ ܐܬܬ ܠܗ ܠܒܝܬ ܪܒܐ ܕܒܝܬ ܪܘܡ.

Hic Jesujabi Patriarchæ affinis erat: natus est autem in Tela Birthæ ditionis pago in regione Margensi. Puer in cœnobio Beth-Abensi Joannem præceptorem habuit, quum hic cœnobio

nobio præesset. Postquam autem Acha ex ejusdem monasterii post Joannem præfecto in metropolitam Adiabenum electus fuisset, Jesujabus ejus locum occupavit, diuque ejus cœnobii regimen tenuit, donec ab eodem Acha episcopus Ninives defuncto Abrahæ substitutus fuit: demùm in Synodo post Ananjesu Patriarchæ mortem ad eam dignitatem evectus fuisset, nisi ipsum Timotheus fefellisset.

Cap. 3. *De Mar Timotheo episcopo Beth-Bagas.*

Timotheus à patruo Georgio Beth-Bagas episcopo adhuc puer ad Scholam Abrahami, qui in Basosa Saphsaphæ pago ludimagistrum agebat, missus est. Peracto autem studiorum curriculo ad patruum regressus, consentiente Maranamè Adjabeno metropolitano, resignatam sibi à patruo dignitatem adeptus fuit.

Cap. 4. *Quomodo Timotheus Patriarchatum fraudulenter obtinuit.*

Jesujabum autem in locum defuncti Maranamæ metropolitam Adjabenum creavit. Vide suprà pag. 158.

Cap. 5. *De Rostamo Honitæ episcopo.*

Hoc, & duo sequentia capita descripsi suprà à pag. 207.

Cap. 6. *De adventu Jesujabi nostri in Adjabenen.*

Cap. 7. *De judicio Dei, quod Rostamum confestim involvit: & quomodo confusi fuerunt, qui ipsum ordinaverant.*

Cap. 8. *De pœnitentia Adjabenorum, & quod infimis precibus Jesujabum rogarunt, ut Sedem suam repeteret.*

Cap. 9. *Qua ratione motus Jesujabus, cogitavit ecclesiam malè materiatam, à mar Jesujabo Catholico exstructam, diruere, ejusque loco alteram solidiori opere exstruere: monachis contra suadentibus, ne id opus aggrederetur.*

Cap. 10. *Quaratione Deus universorum Dominus nonnullos excitavit, ut Jesujabum in hoc magno opere adjuvarent.*

Cap. 11. *De pecuniâ, quam invenit Jesudadus hujus cœnobii senex.*

Hic Jesudadus dicitur magister Georgii Catholici, qui fuit magister Abrahæ Patriarchæ, sub quo auctor vivebat.

Cap. 12. *De altero thesauro.*

Nimirùm in fabricam templi convertit depositum quoddam ibidem à religiosis feminis peregrinationem

Hie-

Hierosolymitanam susceperuris relictum.

Cap. 13. *In hoc capite nihil prorsus occurrit*. Nugas enim exscribere non vacat.

Cap. 14. *Quod Ecclesiæ ædificium ad finem perductum fuit: deque obitu Jesujabi.* ܗܘ ܕܥܒܕ ܒܥܕܬܐ ܗܕܬ ܘܐܬܚܢܟ ܒܗ ܘܐܬܩܒܪ ܒܗ ܒܬܪ ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܒ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܪܒܝܠ ܘܐܬܩܒܪ ܒܗ ܒܬܪ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܐܪܒܝܠ ܘܐܬܩܒܪ ܒܗ ܒܬܪ ܡܪܝ ܝܫܘܥܝ

historiam apprimè conducant, hoc loco describere juvat.

Salomonem itaque (inquit Margensis) *Garmachitam virum apprimè eruditum, cognomento Mohdium, pacta mercede conduximus aliquando, qui Fratres elementa & cantum pro cujusque captu doceret. Bautham deinde virum itidem impensè doctum eandem ob causam coacti sumus advocare. Episcopos verò, quos ait duos supra quadraginta ex hoc cœnobio assumendos fore, quos egomet vidi, quosque ab aliis didici, ex ordine recensitos*

tos accipe. Primus Rabban Cyriacus, de quo hactenus sermo, urbi Baladæ præfectus fuit, sicut in fine dicemus. Rabban Georgius Elamitarum primum metropolita, deinde Patriarcha factus est. Abrahamus primum Hadathæ episcopus, mox etiam Patriarcha. (Hìc à Margensi seù amanuensi oscitanter prætermittitur Jesujabus Adjabenus Ninives primùm episcopus, deinde Adjabenus metropolita, postremo Patriarcha.) *Mar Subchaljesus, mar Jaballaha, & mar Kardagus Ghelanitarum & Dilumitarum Pastores creati fuere: aliique episcopi illis adjuncti, Thomas videlicet Hadudita, & Zacchæus Beth-Mujalensis, & Sem Bar-Arlaitarum, & Ephræm, & Simeon, & Ananias, & David, qui unàcum illis ex hoc cœnobio discessere, atque illis locis episcopi dati fuere. Mar Elias, de quo infrà dicturi sumus, Mukani episcopatum accepit. Sinensibus verò metropolitam datum fuisse Davidem, ex epistolis mar Timothei didici. Petrus eiusdem discipulus, quum ego mar Abrahæ à secretis essem, adhuc superstes, Jamanæ & Senaæ* in Arabia *episcopatum obtinebat. Jesuzacha episcopus metropolita oppidi Beth-Seleuciæ. Borz-Jesus, Cyriacus, Babæus, & Josue iste, qui Margam venit, successivè omnes Garmæorum ecclesiæ præfecti fuere. Josue, qui & Maranzacha, Susan Elamitarum urbem rexit. Rabban Diodorus, & Ebedjesus civitatem Beth-Bagas alter post alterum gubernarunt. Lazarus, Gabriel, & Jacobus Margam. Cyriacus Uchita Niniven. Mar Narses Senam, cujus elogium infrà dabimus. Elisæus postremò & Georgius Conisaporem, quæ & Beth-Vazicha, obtinuerunt. Aliorum verò memoriam longa ætas abstulit. Sed & ego, ut qui divinare non poteram me ad narranda præclara gesta sancti Domini mei* (Cyriaci) *vocatum iri, de prædictorum episcoporum gestis quidpiam antea disquirere neglexi à senioribus, qui ejusdem vitam & conversationem mihi narrare proposuerant.*

Cap. 21. *De ingressu Amrani Mohammadi filii in hanc regionem, & quomodo quum perplures fundos interfectis dominis occupasset, sanctum etiam* Cyriacum *è medio tollere cogitavit, ut cœnobium istud sibi arrogaret.*

ܟܠܐ ܡܕܟܪܢܐ ܘܟܬܒ ܥܠ ܡܫܡ
ܫܠܝܐ ܗܘܐ . ܘܒܥܡ ܟܡ ܫܘܡܗ
ܡܫܡܝܢܐ ܘܫܪܝ ܡܒܠܐ ܟܬܒܗ:
ܘܐܝܟ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܟܬܒܗ
ܡܟܣܝܢܐ ܕܫܡܥܢ ܗܘܐ .

Amrani hujus mentionem se facturum affirmat Thomas in vita Rabban Gabrielis: eum autem agros hosce Saphsaphæ usurpasse; nempè Beth-Buziam, Birtham, Helephtam, Chataram, Basosam, & Herpham:

ܟܕ ܟܬܒ ܡܢ ܡܫܡ ܡܫܟܚ
ܡܫܘܝܐ ܡܢ ܒܝܬ ܒܙܝܐ . ܫܡܗ
ܘܒܚܣܡ ܗܘ .

Cap. 22. *Quod posthæc Amranus quinque Arabes misit, ut insidias circum Rabban Cyriaci cellam tenderent, hominemque interficerent, ejusque caput ad Amranum afferrent.*

ܟܠܐ ܘܟܕ ܗܘܘ ܓܒܪܐ ܕܥܡܪܢ ܫܕܪ
ܠܘܬ ܩܕܝܫܐ ܘܒܥܘ ܡܢܗ ܫܘܒܩ
ܠܗ ܘܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗ ܡܪܗ ܥܡܪܢ
ܡܢ ܥܠ ܟܘܪܣܝܗ ܘܐܬܘ ܠܗ ܪܫ
ܩܛܠܗ ܘܐܝܟ ܕܐܬܝܗ ܠܘܬ ܥܡܪܢ:

Quomodo missi ab Amrano latrones reveriti Cyriacum, re infecta ad eundem rediere: & quod Amranus morti proximus mandavit filiis, ne ullam cœnobio Beth-Abensi molestiam inposterum crearent. Defuncti tamen cadaver justo Dei judicio ter sepultum totidem exhumatum repertum.

Cap. 23. *Quomodo altera visione monitus, non dubitavit, ut Episcopatum brevi spatio esset obtenturus, deinde ex hac vita decessurus.*

ܠܐ ܟܡܝܢ ܫܢܝܢ ܘܥܕܠ ܐܘܠܐ ܟܗ
ܘܢܝܗ ܥܡ ܒܝܬܗ ܘܡܗܦܟ ܐܚ
ܪܟܘ ܥܡ ܒܢܐ ܥܡ ܟܠܗ :

Pro quinquaginta annis, quibus monachum egerat, totidem diebus episcopum se futurum didicisse ait Margensis: mox subdit: ܗܦܐ ܐܢܐ ܕܥܒܕ ܟܬܒܐ ܘܟܡܗ ܠܐ ܫܐ ܘܗܘ ܟܬܒ ܗܘ ܘܠܡܫܡ ܟܗ . ܟܗ ܟܬܒ ܗܘ ܟܕ ܐܬܐ ܥܠ ܒܝܬ ܩܒܪ ܩܕܝܫ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܟܕ ܐܬܐ ܥܠ ܒܝܬ ܩܒܪ ܩܕܝܫ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܟܕ ܐܬܐ ܥܠ ܒܝܬ ܩܒܪ ܩܕܝܫ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘ

Arrepto calamo in cellæ suæ pariete quod ei oblatum fuerat visum scripsit, eamque epigraphen post ejus obitum fratres repertam legerunt; mihique senex Rabban Elisæus asseruit, scriptum illud à se fuisse lectum, quum in eo cœnobio commoraretur: & adhuc in defuncti Cyriaci cella idem exstare.

Cap. 24. *Quod Baladenses in hoc cœnobium ingressi, Cyriacum postularunt atque literas religiosi mar Timothei* Catholici *attulerunt, quibus sub interdicti pœna jubebatur ille è cœnobio statim excedere:* ܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܟܬܒ ܠܗ ܟܬܒ ܗܘ ܕܢܦܩ ܡܢ ܕܝܪ ܩܕܝܫ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܟܬܒ ܠܗ ܟܬܒ ܗܘ ܕܢܦܩ ܡܢ ܕܝܪ ܩܕܝܫ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘ

Ad Timotheum adductus Cyriacus, ab eodem episcopus Baladæ ordinatus est: inde navigio exceptus per castrum Hebræum & Mosulum urbem, Baladam feria sexta ante Pentecosten intravit,

Cap. 25. *De Cyriaci obitu in urbe Balada.* ܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘ

Ait Margensis, Cyriaco familiaritate conjunctum fuisse quemdam episcopum Severianum, cum quo cœnobia Phetionis, Josephi, & Aaronis adire consuevit. Id sibi narrasse Necuarum Presbyterum ecclesiæ Baladensis, ubi Cyriaci ossa jacebant, quum auctor in urbe regia, hoc est, Bagdado, Abrahami Catholici à secretis esset; idemque ab Othmano Chosroæ filio Jacobita confirmatum, quum Rabban Georgius cœnobii Beth-Abensis præfectus ipsum Othmanum in urbe Mosulana adiisset, legentemque Jesujabi Adjabeni de conversione cogitationum librum reperisset. Cyriacum autem quinquagesimo Episcopatus die objisse feria sexta commemorationis Apostolorum, & in ecclesia Baladæ conditum fuisse,

LIBER V. ܡܐܡܪܐ ܚܡܝܫܝܐ continet capita XVII.

Cap. 1. *De Rabban Mar Subchaljesu.* ܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܡܪ ܫܒܚܐܠܝܫܘܥ :

Prologus Auctoris, in quo ait tàm Subchaljesu, quàm Jaballahæ & Kardagi episcoporum gesta ex literis ad Timotheum Patriarcham scriptis se desumpsisse. ܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬ ܡܪ ܝܥܩܘܒ ܡܦܪܝܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܟܬܒ ܠܗ ܟܬܒ ܗܘ ܕܢܦܩ ܡܢ ܕܝܪ ܩܕܝܫ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘ

Hæc autem pronum est intelligere ex epistola, quam Mar Timotheo mercatores Regisque legati ob sua vel principis negotia ultro citroque commeantes scripsere.

Cap. 2.

Cap. 2. *De genere beati Subchaljesu, deque ejus adventu ad hoc cœnobium.*

Ismaelitas parentes ex Hirta Naamanis oriundos habuit Subchaljesus: natus est autem in castro Hebræo

ubi & literas Arabicas didicit: iis verò mortuis paterna hæreditate ipsum inter & sororem divisa, ad monasterium Beth-Abense perrexit, cui

& villam suam

Beth-Habam legavit. Quum denique à quibusdam latronibus ad necem quæreretur, eo cœnobio excedens ad Timotheum Patriarcham confugit. Id se didicisse testatur Margensis à Jesujabo monacho, cui Aricha, idest, Longo cognomentum.

Cap. 3. *De pœna huic cœnobio juste inflicta ob expulsionem Subchaljesu.*

Locustæ post Subchaljesu ejectionem villam Beth-Habam cæterosque cœnobii Beth-Abensis agros absumpsere.

Cap. 4. *De impositione manus, quâ Subchaljesus Ghelanitarum & Dilumitarum metropolita creatus fuit.*

Quod Syriacè, Arabicè, & Persicè doctus esset, à Timotheo Catholico episcopus ordinatus, ad Ghelanitas & Dilumitas apud mare Caspium prædicandi Evangelii causa missus fuit: ubi plurimos dicitur ad christianam fidem adduxisse.

Perplures urbes & loca docuit & baptizavit atque ad doctrinam vitæ divinæ adduxit. Ecclesias ædificavit, atque sacerdotes & ministros in illis instituit. Inde quibusdam ex sociis fratribus ad neophytos illos sacra psalmodia imbuendos ibidem relictis, ipse ad extremos Orientis fines penetravit, christianæ religionis doctrinam longè latèque circumferens inter Ethnicos, Marcionitas, & Manichæos, pugnans adversùs omnes sectas atque immundas religiones. Subdit Thomas eas in regiones ab Apostolorum temporibus neminem penetrasse. Nimirùm maris Caspii accolas intelligit Thomas, eorumque finitimos populos boream inter & Orientem sitos solem usque ad Catajum, & Sinas. Nam Sinensibus ante Timothei tempora prædicatum fuisse evangelium, alibi demonstratum est.

Cap. 5. *De cæde Subchaljesu.*

Illatam Subchaljesu à Barbaris necem refert. Nam quum in Assyriam ad visendum Patriarcham suosque cœnobitas rediret, à Barbaris in itinere cæsus fuit. Sacram supellectilem, quam secum deferebat, Timotheus accepit, partemque cœnobio Beth-Abensi tradidit.

Cap. 6. *De Jaballaha, ejusque fratre Kardago.*

Genus duxere ex Rhesina Saphsaphæ pago in regione Margensi

ثُمَّ وُضِعَ كُلٌّ مِنْهُمْ وِهْصُدَا وِحْدَاوْا وِمُنَاسِبَا :

Monasticam autem vitam in cœnobio Beth-Abensi coluere, ubi Kardagus codices scribebat, Jaballaha scriptos compingebat. Post obitum verò Subchaljesu, à Timotheo ad episcopatum vocati sunt.

Cap. 7. *De electione horum virorum, qui in regiones illas missi fuere.*

كَمَا حَكَمَا وِنْصَا وُكْمِ وِلَاوْمَا وُنْصِ رِهْبِوْهِ .

Kardagus Ghelanitis, & Jaballaha Dilumitis metropolitæ ordinati, quindecim monachos ex cœnobio Beth-Abensi secum assumpserunt, è quibus postea Episcopos ordinarunt Thomam, Zacchæum, Semum, Ephræmum, Simeonem, Ananiam seù Hananum, & Davidem. Vide suprà pag. 163, ubi fragmentum epistolæ Timothei ad Jaballaham descripsi. Pergit Margensis ex Abrahamo Patriarchà, Ananjesu, & Elisæo monachis referre, Jaballaham bis ad cœnobium suum rediisse: multis verò apud barbaros exantlatis laboribus, ibi decessisse. Atque hìc meminit *Abibi Rajæ metropolitæ*

مُحَمَّدٍ مِنْ مِنْطَقَةِ الْ وِمِنْ مِنْهُ

quem æqualem fuisse asserit eidem Elisæo monacho, ex quo auctor se accepisse testatur, in illis regionibus neque frumentum, neque hordeum nasci, sed solam oryzam, ex qua panem quoque conficiunt.

Cap. 8. *De Elia Episcopo Mukan.*

كَمَا لِكُمَا رُهْصُدَا وِهْصُمْ .

Ortum duxit ex Ain-Barke كِمِنْ حُبْقَا vico regionis Margensis, & in cœnobio Beth-Abensi asceticam vitam summa cum abstinentia & paupertate conjunxit.

Cap. 9. *De precandi Eliæ modis.*

كَمَا نَتْصَا وِرْحُصَا وِلِكْصَا .

Hìc adnotandum, non unum & communem omnibus monachis fuisse Psalmodiæ ritum. Nam ex relatione Abrahami Catholici scribit Thomas, Eliam ad singulos uniuscujusque Psalmi versus adjungere consuevisse

هَلِلُوْيَا هُدُسَا لَكِ لِكُوْلَ

Alleluja, *Laus tibi Deus*: quumque literarum rudis esset, *Psalmos* dumtaxat, & *Canticum diei*, *simplicemque lectionem* مَحْمُوْلَا مِنْهُ وِمُعَا مِنْهُ حَسْعَا recitasse: neque verò totum Psalterium, sed partem dietim persolvisse, etsi alii monachi لَاوِمِ وِمُعِ نُعَمِ لَاهِ لِمُعَمِ *bis intra noctis luciisque spatium Psalterium Davidis percurrerent.*

Cap. 10. *Quod Elias electus fuit Episcopus Mukan civitatis barbarorum* كَمَا لِكُمَا وِلِاهِصَعُلَا وِكُمَا حَمَعُمِ مِنْهُ وِحِنْحُمَا . Quum Timotheus Ghelanitis & Dilumitis Episcopos Jaballaham & Kardagum ordinasset, Eliam Mukanitis Antistitem designatum, præsente Nestorio Adjabeno Metropolita in templo cœnobii Beth-Abensis die Pentecostes consecravit, eoque cum mercatoribus destinavit. De Mukan urbis situ hæc Thomas. لِاهِ مِنْهُ سِوْا وِمُعَهُ هُمُعِ هُلِاهِ حَلَاوْا وِلِحِنْحَ هَبِنْسَ مَعْنُحَا وَمِ لِحَهْشُعَا وِلِنْعِمِ وِكُمَا : لِحَهْوَهُ وِمِ حِنْحُمَا مُهِبِوْمِ حَحْمُلَا سُمُعَا . *Urbs Mukan boream inter & orientem sita est, Dilumitis finitima, cujus cives barbari mutarumque creaturarum cultores.* Subdit de antiquo crucis pectoralis

defe-

deferendæ more.

De eo mihi beatus Mar Abrahamus Catholicus referebat, quod vice Crucis, quam è collo pendentem gestare mos est, integrum Evangeliorum textum exiguo codice descriptum ad pectus suspensum gerebat: æneam quoque crucem secum habebat, quam statum divini officii pensum in diversorio, ubi erat pernoctandum, persoluturus, viatorii baculi summitati fixam erigebat, stansque ante eam orabat.

Cap. 11. *De adventu Eliæ in Mukan, deque ejusdem in ea urbe prædicatione.*

Narrat Thomas, Eliam Mukanitas plurimos, qui arbores adorabant, ad Christi fidem adduxisse: inde in Assyriam ad suum cœnobium regressum, quum regionem Margensem jussu *Jacobi Episcopi*, monachis Beth-Abensibus sibi adjunctis visitasset, in eodem monasterio decessisse. Idolum verò, quod Mukanitæ colebant, *Jazad*, & *Jazdad* appellat, de quo hæc idem Thomas.

Quum autem Deum mundi conditorem, & Christi Domini nostri adventum illis prædicasset, placere sibi ajebant ipsius doctrinam, & Deum; sed habere se Jazdadum, quem patres & avi hactenus coluerant, vererique, ne modo contemptus desertusque pro accepta injuria pœnas ab ipsis exigeret, & perderet universos. Et ubinam, respondit Elias, sedet iste Jazadus spurius Deus à vobis ac majoribus vestris cultus? cedo locum ostendite. Quumque Eliam ad vicini collis cacumen Barbari deduxissent, in subjecta valle

le

le ingentem arborem, Adram seù ilicem silvæ reginam vocabant, quæ temporis processu & incolarum cura ad immanem altitudinem & molem excreverat, ramisque longè latèque enormem in modum expansis addensatisque, miram oculis spectantium speciem præferebat. Tùm verò Elias securim asservi rogat, simulque in vallem descendit: arborem, imò verò Diabolum huic insidentem petens: arreptoque manu utraque ferro ad tertium ictum infamem truncum prosternit, arboremque durissimam, densissimam, antiquissimamque ternis ictibus subvertit dejecitque: surculos verò circum sobolescentes, quos Jazadi filios Barbari appellabant, eodem ferro succidit. Jazad, & Jazdad sermone Persico Deum significat. Hinc apparet Dei nomen cultumque à Persis ad cæteros ultra Persidem populos olim traductum, in idololatriam posteà deflexisse.

Cap. 12. *Historia beati mar Narsetis episcopi Senæ civitatis.*

ܬܫܥ ܥܣܪ ܡܢ ܣܗܕܘܬܗ ܕܡܪ ܢܪܣܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܣܢܐ

Hanc ex Eustathio Abrahæ Patriarchæ Archidiacono, ex monachis cœnobii Abbatis Simeonis apud Senam, ex cœnobitis Beth-Abensibus, aliisque se didicisse affirmat Thomas. Et Eustathium quidem Burzadi primarii Senæ viri filium post Narsetis obitum, hujus gesta collegisse, & ad Rabban Abibum doctorem cœnobii mar Gabrielis misisse, ut inde historiam texeret: Abibum autem metro tetrasyllabo ea alligasse.

Cap. 13. *De genere beati mar Narsetis, deque ejus in hoc cœnobium adventu.* ܥܠ ܓܢܣ ܕܡܪ ܢܪܣܐ ܘܥܠ ܥܠܘܗܝ ܠܗܢܐ ܒܝܬ ܣܒܐ

Natus est in ܙܪܢ *Zaran* Beth-Bagasensis regionis vico: fratrem autem habuit Salomonem virum ferocis ingenii & indocilis, sororemque Saadosto nuptam & Naamanis matrem Mosulensis totiusque oræ borealis principis. In cœnobio verò Beth-Abensi monachum egit, quo tempore Cyriacus ibidem morabatur.

Cap. 14. *Quod idem mar Narses electus est episcopus Cardaliabedæ, alio nomine Senæ civitatis.*

ܒܬܪ ܗܕܐ ܒܥܠ ܡܢ ܣܗܕܘܬܗ ܕܡܪ ܢܪܣܐ ܒܝܬ ܩܠܝܐ ܕܡܪ ܣܒܪ ܐܒܐ ܘܒܪ ܐܒܐ ܕܡܪ ܒܪܒܢ ܐܒܝܒܘܡ ܕܒܝܬ ܩܠܝܐ ܕܡܪ ܓܒܪܐܝܠ ܐܦ ܗܘ ܒܝܬ ܩܠܝܐ ܗܘ ܐܬ ܒܗ ܡܪ ܩܘܪܝܩܘܣ ܒܝܘܡܘܗܝ ܗܢܘܢ ܒܗ

moratum Simeonis cœnobium laudatur alterum, quod ܒܝܬ ܓܘܓܠ *monaſterium Beth-Gomes* appellant. Denique Narſes perhibetur in urbe Sena obiiſſe, in eaque eccleſia cum epiſcopis præceſſoribus ſuis ſepultus fuiſſe.

Cap. 17. *Hiſtoria Abbatis Joſephi*. . .

Hic ex Beth-Meſainane regionis Garmæorum pago ad Zabam minorem amnem ſito genus duxit, & in cœnobio Beth-Abenſi monaſticum inſtitutum amplexus, ibidem obiit, in communi cœmeterio apud Oratorium conditus. Eum porrò Thomas ſe vidiſſe teſtatur eoque illum anno deceſſiſſe, quo ipſe in illud cœnobium intravit. Nonnulla verò de eodem narrat ex relatione Hachimæ epiſcopi Gauchenſis

. ܒܝܬ ܓܘܓܠ ܕܡܫܝܚܐ

LIBER VI. *Hiſtoria Cypriani & Gabrielis Abbatum cœnobii Birthæ pagi in regione Margenſi*.

. ܒܝܪܬܐ ܕܒܝܬ ܙܒܕܝ ܒܐܪܒܝܐ

Hiſtoria Cypriani Abbatis.

. ܬܫܥ ܡܐܡܪ̈ܐ

Cap. 1. *Prologus ejuſdem hiſtoriæ*.

Hìc Thomas monaſteria enumerat in ditione Margenſi à diverſis monachis olim condita. Quæ ſequuntur, libentiſſimè exſcribo: nam, ut ex poſtrema pericope intelliges, quæ hìc leguntur, ad Neſtorianos minimè pertinent, ſed excerpta certiſſimè ſunt ex aliqua eccleſiaſtica hiſtoria de iis, quæ Ariana perſecutione graſſante in Oriente acciderunt. Margenſis ergo textum accipe.

ܗܕܐ ܡܢ ܒܝܬ ܒܝܬ ܓܘܓܠ ܕܒܝܬ ܓܘܓܠ
ܘܫܡܗ ܐܦ ܒܪ ܒܪ ܗܘ ܕܒܝܬ ܓܘܓܠ
ܒܝܬ ܒܝܬ ܐܒܗ ܘܐܡ ܒܪ ܒܪ ܗܘ ܕܒܝܬ
ܒܝܬ ܓܘܓܠ ܒܝܬ ܒܝܬ ܐܒܗ ܘܐܡ ܒܪ ܒܪ
ܗܘ ܕܒܝܬ ܒܝܬ ܓܘܓܠ ܒܝܬ ܒܝܬ ܐܒܗ
ܘܐܡ ܒܪ ܒܪ ܗܘ ܕܒܝܬ ܒܝܬ ܓܘܓܠ ܒܝܬ
ܒܝܬ ܐܒܗ ܘܐܡ ܒܪ ܒܪ ܗܘ ܕܒܝܬ ܒܝܬ
ܓܘܓܠ ܒܝܬ ܒܝܬ ܐܒܗ ܘܐܡ ܒܪ ܒܪ ܗܘ
ܕܒܝܬ ܒܝܬ ܓܘܓܠ ܒܝܬ ܒܝܬ ܐܒܗ ܘܐܡ
ܒܪ ܒܪ ܗܘ ܕܒܝܬ ܒܝܬ ܓܘܓܠ ܒܝܬ ܒܝܬ
ܐܒܗ ܘܐܡ ܒܪ ܒܪ ܗܘ ܕܒܝܬ

Dicam autem de ſacro cœnobio Riſciæ. In hoc cœnobio, ſicut ab hiſtoriographis temporum ac regum proditum eſt, ſeptem Epiſcopi ab initio habitarunt: monachis ſequiori etiam ætate frequentiſſimum fuit. Huic accedit alterum cœnobium ſancti Ephræmi monachi in valle fluvii in eo loco ſitum, quem Amika, ideſt Profundum appellant, in ſpelunca duplici, ubi prædictus Ephræmus per totam vitam procul ab omni hominum conſortio habitavit. Beatus itidem Ananjeſus, illuſtris ille ac celeberrimus, monaſterium condidit ſuprà Chataram. Item cœnobium ſancti Aitallahæ ſuprà pagum Laghes, qui in anguſta fovea vitam tranſegit. His accenſendus quoque beatus Jeſurochmes, cujus nomini ob famam ipſius pietatis & ſanctimoniæ nuncupatum fuit cœnobium Bethmæ, ideſt, Terebinthi: nec non beatus Habiſa (incluſus) *cujus tuguriolum apud Haneſum pagum ſpectatur: arca verò reliquiarum ipſius ſanctorumque ejuſdem ſociorum hac noſtra ætate piorum hominum opera reperta eſt. Et verò illuc ingreſſus merito miraberis cruces in duriſſimo ſilice ſculptas intra ſpeluncam magnificè concameratam in teſtimonium ſanctimoniæ illorum monachorum: ubi videre eſt in tabulis, ſingulorum arculas operientibus, parva foramina propter ſuavem odorem ex eorum lipſanis ſpirantem. Atque in hunc cenſum venit etiam ædes ſancti mar Adæi, monaſterium Ramæ nuncupata: cujus viri erga ſolitariam vitam amorem ædi-*

culæ

culæ ejus anguſtia teſtatur ..... Iſtorum porrò anachoritarum agmen ſequuti ſunt etiam S. Gregorius, cujus monaſterium apud Barbelium pagum aſſurgit: & beatus mar Iſaac aſceta, qui in territorio Harbi pagi habitavit, vitam ducens ab omnibus rebus ſub aſpectum cadentibus remotiſſimam: & beatus mar Joannes, qui in loco Nirba Barzi dicto in ſpelunca velut in ſepulcro vixit, & ſigna atque prodigia inſtar Apoſtolorum patravit, Kuphæ pagi incolis ad Chriſti fidem adductis, ut infrà dicam. Beatus etiam mar Aba; qui apud pagum Zotum, alio nomine Beth-Soti, in cujuſdam rupis cacumine in Riſcia exteriore ædem conſtruxit, ubi in ſenectute bona & converſatione ſecularium curarum experte vitam traduxit. Beatus etiam mar Abrahamus, cujus ſacrorum membrorum cineres uſque in præſentem diem mira operantur: & ſanctus mar Acha hoc quoque inſtitutum amplexus eſt, qui in parva ſpelunca in Nirba apud Zabam monaſticæ vitæ certamen abſolvit, factuſque eſt omnibus circumjacentibus locis fons beneficiorum. Iſti, ſicut veteres Scriptores tradunt, Epiſcopi fuere & monachi: atque eo tempore, quo Arianæ hæreſis incendio Oriens conflagrabat, Valente aliiſque ejuſdem impietatis ſociis imperantibus, & orthodoxos ipſorum dogmatibus reſiſtentes acerbiſſimè vexantibus, ſæviſſimam perſecutionem declinantes & profanum Græcorum conſortium fugientes, ad iſtas Orientis oras venerunt, atque procul à patria & cognatione ſua in terra aliena inter ærumnas & incommoda vivere decreverunt. De Acha, & Joanne fusè Amrus in vita S. Barbaſemini epiſcopi Seleuciæ & martyris, ubi eos ſcribit S. Eugenii diſcipulos fuiſſe, & ex Ægypto in Aſſyriam unàcum aliis pluribus ſociis veniſſe.

Cap. 2. *De genere beati Cypriani, deque in ſchola ſtudio, & profectione in urbem Hieruſalem.*

Natus eſt in Magorum vico oppidi Birthæ in regione Margenſi: literis verò operam dedit in Schola Macabtæ pagi emenſo autem ſtudiorum curriculo Hieroſolymitanam peregrinationem ſuſcepit: inde in montem Sinai ſe contulit, deinde Alexandriam, & deſertum Ægypti ad viſenda S. Antonii, Pachomii, Macarii aliorumque Patrum monaſteria, ubi in quodam cœnobio religioſam vitam aliquandiu egit.

Cap. 3. *De profectione Cypriani ex deſerto in inſulam Javan.*

Relicto Ægypti cœnobio, in inſulam quandam navigavit, quam Javan appellant: ibique ab omni hominum conſortio remotus, per annos quadraginta conſedit.

Cap. 4. *De adventu Rabban Cypriani in regionem hanc Margæ: & quomodo hìc agnitus fuit.*

Ex Javan inſula in regionem Margæ regreſſus, quum Magorum vicum, in quo natus fuerat, deſolatum vidiſſet, in ſilvam quandam ſe recepit: ubi aliquandiù delituit, donec à quibuſdam venatoribus caſu deprehenſus, ab incolis pagi Nirem, ab epiſcopo illius regionis & ab univerſis Scholæ Sauræ doctoribus &

auditoribus rogatus fuit, ut cœnobium ibi conderet.

Cap. 5. *Quod Cyprianus hoc sacrum cœnobium* Birthæ *exstruxit.*

ܗܠܐ ܚܕܬܗ ܘܟܡܗܢܐ ܗܘܐ ܩܒܝܡܐ
ܚܝܡܝܢ ܘܫܒܥ ܫܢܝܢ .

Eo autem exstructo, quinquaginta monachis, qui illuc convenerant, per annos viginti præfuit.

Cap. 6. *Gesta Gypriani in monasterio Birthæ.* Ubi à Thoma hæc loca memorantur, ex quibus ad illum Monachos confluxisse refert: *Marga*, scilicet, *Beth-Bagas*, *Birtha*, *Beth-Kadisa*, *Sian*, *Beth-Talai*, *Samrach*, *Gherin*, *Saura*, *Barbele*, *Nahar-masi* (hoc est, fluvius Masius) & *Beth-Maruth*.

ܡܪܓܐ . ܒܝܬ ܒܓܣ . ܒܝܪܬܐ . ܒܝܬ ܩܕܝܫܐ
ܣܝܢ . ܒܝܬ ܛܠܝ . ܣܡܪܟ . ܓܝܪܝܢ .
ܣܘܪܐ . ܒܪܒܠ . ܢܗܪ ܡܫܝ . ܒܝܬ ܡܪܘܬ .
ܗܢܘܢ ܩܕܝܫܝ ܒܝܬ ܡܪܘܬ ܗܘ ܕܒܪ
ܡܢ ܒܝܬ ܩܕܝܫ . ܒܝܬ ܡܪܘܬ ܗܘ ܫܡܗ
ܕܡܪܝ ܡܪܘܬ ܐܒܐ ܕܟܠ ܡܢܙܪܝ
ܕܥܕܬܐ ܘܒܝܬ ܡܪܘܬ ܗܘ ܫܡ ܟܠ
ܡܢܙܪܐ ܕܥܕܬܐ .

Cap. 7. *De obitu Cypriani.*

ܟܕ ܫܠܡ ܥܣܪܝܢܐ ܕܒܪ ܫܢ ܒܝܬ ܡܢ :

Expleto vigesimo, ex quo cœnobium in Birtha condiderat anno, ibidem decessit sepultusque fuit. Eum autem Presbyterum fuisse colligitur ex hac nota ad calcem ipsius historiæ apposita: ܗܕܐ ܣܗܕܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ
ܘܡܢܙܪܝܐ ܩܢܘܡܐ ܕܥܕܬܐ ܕܟܬܒܗ
ܒܝܕ ܟܬܒ ܩܫܝܫܐ ܗܢܐ ܕܒܝܬ ܡܪܘܬ
ܒܪܒܐ ܕܟܠ ܡܢܙܪܐ ܕܥܕܬܐ .

Explicit historia Cypriani Presbyteri & monachi, fundatoris sacri cœnobii in suburbio Birthæ.

Historia Gabrielis Abbatis cœnobii ejusdem Cypriani.

ܣܗܕܘܬܐ ܕܓܒܪܝܐܠ ܪܒ ܕܝܪܐ ܘܐܚ ܕܗ
ܘܡܟܪ ܘܡܬܘܒܢܗ .

Cap. 1. *Prologus auctoris.*

ܡܬܬܒܚ ܘܡܚܝ ܠܗ .

Asserit se Gabrielis ejusque fratris Pauli gesta ab iis accepisse, qui ipsos viderant.

Cap. 2. *De genere Gabrielis ejusque fratris Pauli,* ܘܡܢ ܐܬܘܗܝ ܕܓܒܪܝܐܠ
ܘܦܘܠ ܘܡܢ ܟܕ ܐܬܝܠܕ ܘܐܙܠ
ܠܣܘܪܐ ܕܒܝܬ ܒܪܬܐ ܥܡ ܐܡܗ
ܘܒܬ ܬܡ ܒܝܬ ܪܒܐ .

Nati in Luz pago regionis Garmæorum, inde in Sauram Birthensis ditionis locum unàcum matre post patris obitum profecti, in Schola ejusdem loci per annos quindecim studiis vacarunt.

Cap. 3. *Quod Gabriel & Paulus monasticam vitam amplexi sunt in cœnobio Rabban Cypriani.* ܟܕ ܐܬܘ
ܠܬ ܒܝܬ ܡܢ ܕܝܪ ܪܒܢ ܩܘܪܝܩܘܣ
ܘܐܬܩܒܠ ܠܗܘܢ ܒܪ ܡܢ ܕܢܣܒ
ܠܗ . . . . ܒ
ܡܢ ܕܟܠ ܒܪ ܐܢܫ ܕܥܠ ܕܢܥܠ
ܘܢܬܩܒܠ ܠܗ ܒܝܬ ܡܢ ܕܢܣܒ ܠܗ

Postquam seniorum consensum postulassent, atque fratrum collegio annumerati fuissent, triennium in cœnobio summa cum obedientia impleverunt ... Eo autem vitæ cœnobiticæ labore expleto, sine quo nemo ad perfectionem anachoriticæ conversationis pervenire potest, cellis inclusi solitariam vitam agere cœperunt.

Cap. 4. *Quod Gabriel anachoriticæ vitæ studio in regionem Cardoam abiit, deinde huc,* hoc est, in cœnobium Cypriani, *rediit.*

Cap. 5. *De beato Mar Joanne, deque ejus conventu in cœnobio Barzi.*

Quo tempore Valens Imperator in Catholicos desæviebat, Joannem hunc Episcopum cum sex aliis declinandæ persecutionis causa, in locum, quem Nirbam Barzi appellant, venisse testatur Thomas, ibique cœnobium exstruxisse, vicinosque Kuphæ pagi incolas ex Magorum secta ad Christianam religionem adduxisse.

Hoc in loco, (inquit) *fama est, vixisse Barzum quendam, qui istud cacumen montis communivit, atque fossas seu puteos ingentes ad aquam excipiendam continendamque fodit: speluncas præterea adjecit in durissimo saxo excavatas: unde loco nomen adhæsit, dictusque fuit Barzi Nirba seu mons à To-*

parcha, qui primus propugnaculum illud conſtruxit. Ad hunc itaque montem unàcum ſociis ex Romanæ ditionis terris beatus Mar Joannes Metropolita venit comes & collega illorum ſeptem Epiſcoporum, qui in ſacro cœnobio Riſciæ toto vitæ ſpatio ſimul habitarunt. Sanctus verò Mar Joannes monachorum conventum eo in loco inſtituit. Ipſe verò quum in ſepulcrum ſe abdidiſſet, nec lucem vidit unquam, nec homines eſt alloquutus, niſi ſemel ad ſummum, aut in ſuſceptione ſacrorum myſteriorum. Eos porrò univerſos viros fuiſſe perfectos & divinos teſtatur ſpelunca, in qua corpora eorum jacent, quorum nomina in libro vitæ deſcripta ſunt: eademque legere eſt ipſorum urnis inſcripta, etſi quædam temporum injuria obliterata prorſus exciderint ..... Idem porrò ſanctus Mar Joannes oppidi Kuphæ incolas ad Chriſtianam fidem traduxit: nec enim eatenus Chriſtianam diſciplinam ſuſceperant, ſed fatui & ebrii ſaxa & arbores colebant. Hunc in modum Kuphitas ad ſanctum lavacrum adduxit, atque ad fruendum propitiatoriis myſteriis invitavit: dirutoque Pyreo, ſeu Ignis delubro, hanc quam ſpectamus Eccleſiam ædificavit: præceptorem inſuper conduxit, ſcholamque intra oppidum condidit.

Cap. 6. *De adventu Gabrielis in cœnobium Nirbæ Barzi, cui & præfectus fuit: deque obitu Pauli ejus fratris.* كلا هلائه وحزالا وهفحلا . هلا خهبنه وهمحه . هلا وهفنهلا حبنوا وناوف حزاه هلا وهفحلا . هلا خهبنه وهمحه . رهوه Quum Gabriel ex Cardoa ſolitudine in illud cœnobium veniſſet, quadraginta monachos ibi eum reperiſſe affirmat Thomas, à quibus in præfectum electus fuit: ſubditque, à Malbado quodam apud Sauram monaſterium conſtructum fuiſſe, quod paulò poſt corruit: Paulum verò Gabrielis fratrem cœnobio Cypriani præfuiſſe.

Cap. 7. *Quod Gabriel cœnobio Cypriani* poſt Pauli fratris obitum *præfectus fuit.* كلا وهفنهلا وهحلا . حزالا وهحنه وهفنهه .

Cap. 8. *De monachis religioſiſque viris, qui Gabrielis tempore in diverſis locis habitabant.* وهكمح حنهلا وناوف هفنهلا هفنهح رهوه . حنهلا وهمحه وهفنهه .

Hi à Thoma laudantur. In cœnobio Beth-Abe Abbas Domitius. In cœnobio Rabban Baritæ Jeſuſabranus Bar-Mami, qui poſtmodum Ninives Epiſcopus factus, eccleſiam illius cœnobii inſtauravit, quemadmodum & Paulus cœnobium Birthæ exornaverat. In Nirba Beth-Gazæ Comana & Maanes. In Nirba Saphi وهفه Phetion anachorita, cujus cadaver in pagum Riſciam وهفنهلا translatum fuit. In monte Janan حنهح Abibus & Jacobus fratres. In cœnobio Kokæ وهمحه هفنهلا Abbas Sabarjeſus cognomento Caphipha هفنهلا hoc eſt, gibbus, & Abbas Ebedjeſus Cartuæus هزلهلا, & Abbas Gabriel. In monte Zainæo وهنه Abbas Ammonius. Metropolitæ autem Arbelæ Acha, & Maranames & Jeſujabus, quorum conſuetudine idem Gabriel eſt potitus. Epiſcopus Hadathæ Salomon, de quo multa hìc garrit Thomas. In Sede regionis Sigaræ وهعبح Subchalmaranus, qui ordinatus fuit in magna Niſibis eccleſia, & ex Balada in Bagdadum urbem profectus eſt, ut à Patriarcha perficeretur. In regione Honitæ Maruaes هزهمه monachus. Epiſcopus Seleuciæ Jeſuzacha ex regione Aramæorum. In cœnobio

nobio Aphnimarani Abbas حنومئل Bardaira. In cœnobio Barturæ Abbas Marcus. Ananjesus حنشمها cœnobii apud Hadatham urbem conditor. Simeon denique Episcopus Beth-Bagas, qui Ecclesiam Salmathæ pagi ædificavit.

Cap. 9. In hoc & sequenti capite nihil observatu dignum occurrit, præter hæc ditionis Margensis pagorum nomina: *Jazdinbad*, *Tela*, *Beth-Kavaz ad Zabam majorem*, *Nirem*, *Chatara ad fluvium Hazar*, *Amulchir & Beth-Timai*. حاوحنحب هنهدا . ٦٦٦ هنهدا . حمه هسه هنهدا وحلا راحا وحسا . تسنم هنهدا . سهنا هنهدا وحهحا حلا نهوا سنو . حهحشنه هنهدا . حمه لهحسه هنهدا .

Præterea quum Thomas *Jejunii Apostolorum* meminisset, subdit Cyprem Sabarjesu filium monachum, Birthæ cœnobio præfectum fuisse.

Cap. 11. *De obitu Rabban Gabrielis*. ٦٦ حمنوته ووحم حنامحا

Ejus cadaver ad austrum Martyrii conditum fuit apud Cyprianum ejus in præfectura cœnobii Birthen-

sis præcessorem. Subdit amanuensis, Gabrielem Presbyterum fuisse.

Hæc summatim in gratiam antiquitatis ecclesiasticæ studiosorum excerpta sunt ex monastica Thomæ historia, in qua ab Auctore laudantur ascetica opera, epistolæ, & tractatus *Antonii magni*, *Macarii*, *Marci*, *Esaiæ*, *Ammonii ex monacho Episcopi*, *Evagrii*, *Nili*, *Basilii magni*, *Dionysii de cœlesti & ecclesiastica Hierarchia*, *Palladii in historia quam Lausiacam appellant*, & *Xysti*, quem Thomas ex communi recentiorum Orientalium errore *Episcopum* vocat.

CAPUT XXIV.

Joannes Mesve.

I. Joannes Mesve Nestorianus medicus.

JOANNES [1] cognomento ماسويه *Masvæus*, vulgò *Mesve*, hoc est, *Moses*, patre Georgio [2] Mesue, matre Resala Sclava natus est vergente octavo Christi sæculo in villa apud Niniven urbem, quam خوز *Chuzam* appellant. Inde Bagdadum urbem studiorum causa petiit sub Timotheo Nestorianorum Patriarcha, à quo Clericus fieri volebat, ut Joannes Leo [3] Africanus in vita ejusdem scribit in hæc

1

2

3

NOTÆ.

1 *Joannes Masuæus, vulgò Mesue*. Leo Africanus in vita ejusdem apud Hottingerum in Bibliothecario Quadripartito p. 249. *Nota*, inquit, *quod Joanna nomen est Hebræum: Joannes scilicet dicitur apud Latinos: & Mesuah, qui dicitur Moses secundùm regulam diminutivorum Chaldæorum*. Hæc ille. Sed *Joanna* Arabicum est ex Hebræo *Johanan* formatum, & *Mesuah* Arabum Persarumque diminutivum, qui ex موسا *Musa* faciunt موسويه *Musavaih*, & ماسويه *Masuaih*, unde corruptum *Mesue*. Fallitur ergo Hottingerus loc. cit. quum ait: *Puto Mesuah esse Meschichojo, ut Christianus significetur: amant enim Syri ejusmodi agnomina*. Nam Syri Arabesque longè diversis elementis *Christianum*, & *Mosen* seù *Mesue* scribunt, ut peritus utriusque linguæ novit.

2 *Patre Georgio Mesue, matre Resala Sclava*. Ita de seipso Joannes testatur apud Abulpharagium in histor. Dynast. pap. 168. ابوه ماسويه الخوزى وامه رسالة الصقالبيه *patrem suum Masuæum Chuzitam appellans, matrem verò Resalam Sclavam*, eamque pretio redemptam, ex mancipio uxorem Masuæi fuisse. Masuæo autem Georgii nomen fuisse, scribit Amrus in vita Josue Bar Nun Nestorianorum Patriarchæ.

3 *Leo Africanus*. Titulum vitæ Joannis Mesue apud Hottingerum in Biblioth. Quadrip. pag. 246. hunc facit: *De Mesuach Chalipha medico*: quem locum Hottingerus ita emendat: *Vitiosa est inscriptio, pro Mesua medicus sub Chalipha Raschido*. Sed simplicius sic emendaverim, *De Mesua Chaliphæ medico*.

hæc verba. *Exivit de patria ſua ad civitatem Bagdad, ut inveniret eorum* (hoc eſt, Neſtorianorum) *Patriarcham, ab eoque volebat fieri Clericus. Quum igitur introiret civitatem prædictam, videbatur ſibi novum inveniſſe mundum, quum multos Chriſticolas Muhamedanoſque liberalibus artibus operam dantes animadverteret. Qui tunc decrevit ſtudii gratia ibi conſiſtere: cognoſcebat enim, vile eſſe in propria morari patria ob ſuæ gentis ſimplicitatem: ideoque illic moratus eſt, brevi tempore addiſcens quicquid floruit in Medicina, Philoſophia, & Aſtrologia.*

II. Diſcipulus Joſue Bar Nun, ſub Timotheo Patriarcha claruit.

Bagdadi præceptorem habuit Joſue Bar Nun, qui Timotheum Patriarcham excepit, ut Amrus teſtatur in vita ejuſdem Joſue: ubi quum hunc narraſſet in cœnobio Abrahæ monaſticum inſtitutum profeſſum fuiſſe, ſubjungit: ثم وقع بينه وبين قوم من العمر فخرج عنه وعاد الى بغداد واقام فى منزل جيورجيس المسمى ماسوبه شهورا يعلم ابنه يوحنا.

Mox orta ipſum (Joſue) *inter & nonnullos cœnobitas rixa, inde receſſit, Bagdadum petens, ibique in domo Georgii cognomento Meſue aliquot menſes egit, Joannem ejus filium docens.*

III. Raſcido, Mamoni aliiſque Chaliphis acceptus.

Sub Joſue aliiſque magiſtris quantum Joannes in reliquis ſcientiis, ſed præſertim in medicina profecerit, ex eo colligitur, quod idem Leo Africanus refert: Mamonem ſcilicet Raſcidi Chaliphæ filium præ cæteris præſtantibus viris, qui Græcè, Perſicè, Chaldaicè, & Arabicè noverant, Joannem unum tamquam linguis ſcientiiſque omnibus abundè inſtructum elegiſſe, ſecumque in Choraſanam provinciam, cujus regimen à patre ſuſceperat, cum præceptoris prærogativa duxiſſe.

IV. Medicos, & philoſophicos libros ex linguis Græca, Chaldaica, & Perſica in Arabicam, juſſu Mamonis, tranſtulit.

Raſcido Chalipha anno Hegiræ 193. die 3. Gemadi poſterioris defuncto, quum Aminus filius natu major regnum uſque ad annum Hegiræ 198. tenuiſſet, Mamonem ex Choraſana evocatum optimates Amino interfecto ſubrogarunt. *Hic verò* (ut verbis utar Leonis Africani) *deſiderio immortali deſiderabat intelligere antiquorum ſcientias, quoniam tunc nulla erat ſcientia Arabicè deſcripta: adeoque dictus Mamon congregavit ingentem numerum Doctorum diverſarum linguarum, & interrogavit Auctorum nomina atque librorum, quæ ſcripta fuerunt in artibus lingua Græca, Perſica, Chaldæa, atque Ægyptia, adeoque multa eorum nominata ſunt volumina. Miſit tunc multos ex familiaribus ſuis in Syriam, Armeniam, atque Ægyptum, ut illos emerent libros, de quibus ſarcinas infinitas & tulerunt, & conduxerunt. Tunc ſegregati ſunt boni & utiles, ſicut in Medicina, in Phyſica, in Aſtronomia, in Coſmographia, & Chronica deſcriptis; & poſuit ſuprà tranſlationem linguæ Græcæ Joannem filium Meſuah prædictum: quoniam in illo tempore Chriſticolæ Græcis ſtudebant literis. Poſuit etiam ſuprà tranſlationem Græcam alios quamplures ſub eodem Joanne, & ſupra linguam Perſicam Mahan, dictumque Meſuah: qui tranſluxerunt librum Galeni in medicina; poſtea omnia opera Ariſtotelis Arabicè tranſluxerunt, multis etiam aliis magiſtris auxiliantibus. At dictum fuit Mamoni: quare confidis hoc opus uni Chriſtiano? Reſpondit Mamon: ſi quidem committo ei gubernationem corporis mei, ubi inhabitat ſpiritus & anima; quomodo ei non confidam aliquorum ad aliquos verba, in eo maximè, quod neque ad noſtram, neque ad ſuam pertinet fidem?* Hæc Leo Africanus.

V. Id factum ſub Raſcido Mamonis patre Abulpharagius ſcribit.

Eadem de Mamone tradunt reliqui Scriptores, qui ſub eo literas potiſſimùm floruiſſe teſtantur, ut obſervat Hottingerus Hiſt. Eccleſ. ſæculo 9. pag. 645. 654. & Analect. pag. 248. Quamobrem Abulpharagium hallucinatum fuiſſe puto, quum in hiſtor. Dynaſt. pag. 153. Raſcido Mamonis patri id factum tribuit, inquiens: *Joannes filius Maſavaihi, hoc eſt, Meſue, cui commiſit Raſcidus in-*

interpretandos libros medicos antiquos.

VI. Ex eodem Abulpharagio Joannis ſtudia, & doctrina.

Pergit idem Abulpharagius loc. cit. de Joannis ætate, ſtudiis, doctrinaque differens. *Raſcido*, inquit, *ejuſque ſucceſſoribus inſervivit uſque ad tempora Motuaccheli* (qui Saracenis imperavit ab anno Hegiræ 232. ad annum 247.) *magnus habitus fuit Bagdadi ſummæque auctoritatis. Libros compoſuit elegantes. Scholam inſtituit diſceptandi gratia, in qua de omni ſcientiarum antiquarum genere, optimè eas explicans, diſſeruit. Prælegebat etiam, & ad ipſum congregati ſunt diſcipuli quàm plurimi.* Et infrà pag. 166. quum Salmavæum سلمويه Motaſemi Chaliphæ medicum anno Hegiræ 225. obiiſſe ſcripſiſſet, ejus locum apud eundem Motaſemum à Joanne occupatum fuiſſe ſubjungit. Demùm æquales eidem Joanni laudat Gabrielem Bochtjeſu filium, Joannem Ebn Batrik, Sahelum Saporis filium, Iſam Hachimi, & Zachariam Tiphurenſem. Vide pag. 153. 154. 159. 163. 164. 167. 168. 172.

VII. Ejuſdem obitus.

Obiit ætatis ſuæ anno octogeſimo, ut Leo Africanus loc. cit. ſcribit, quum juſſiſſet corpus ſuum in villa, in qua natus fuerat, ſepeliri: idque ſub Motuacchelo Chalipha circa annum Hegiræ 241. Chriſti 855. ut ex Abulpharagio ſuprà notatum eſt. Amrus in vitis Patriarcharum Neſtorianorum affirmat, Joannem Meſue unàcum Bochtjeſu Gabrielis filio, & Iſraele Tiphurenſi anno Hegiræ 238. Græcorum 1163. Chriſti 852. adhuc in vivis fuiſſe, quum Theodoſius ex Metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham electus fuit: triennio autem poſtquam idem Theodoſius Sergii cujuſdam medici ſuggeſtione in carcerem juſſu Motuaccheli Chaliphæ detruſus fuiſſet, obiiſſe, ejuſque funus ab eodem Theodoſio Patriarcha, quem Motuacchelus ab exilio ejus rei gratia revocaverat, ſolemni pompa curatum fuiſſe. وعمل سرجيس مطران نصيبين على اطلاق بادايوس. واتفق موت يوحنا بن ماسويه وكان عزيز عليه اى على المتوكل وعلى اصحابه فامر بتجهيله واكرامه فى تجنيزه. واعلمه ان الجاثليق والقسان والذين يقومون بالصلوة مطرودون من سرمن راى. فامر بردهم واطلاق الجاثليق ولا يسامون بعدة الخروج من المدينه وجرى موت يوحنا على اتم وقار.

Sergius Niſibis Metropolita operam ſuam apud Motuacchelum *adhibuit, ut Theodoſius è carcere dimitteretur. Accidit interea, ut Joannes filius Meſue, qui Motuacchelo ipſi ejuſque domeſticis charus erat, diem obiret. Præcepit itaque Motuacchelus, ut ſolemnes ei exequiæ celebrarentur. Cui Sergius: at Catholicus, inquit, & Presbyteri, quique funus curare debent, ex urbe Sarmanraja ejecti ſunt. Tùm Motuacchelus eos quidem Sarmanrajam revocari juſſit; Catholicum verò liberum dimitti, modo ex urbe pedem non efferrent. Atque ita Joannis funus ſolemni pompa celebratum fuit*: nimirùm anno circiter Chriſti 854. Nam Theodoſius, Amro teſte, ſedem iniit anno 852. quumque annos tres cum dimidio in cuſtodia egiſſet, obiit anno 857. poſtquam ſediſſet annos 5. menſes 3. dies 14.

VIII. Hottingeri, & Konigii hallucinatio.

Hinc vulgaris opinio rejicitur, quam de anno obitus Joannis Meſue ex Leone Africano hauſere recentiores, ut Hottingerus in Bibliothec. Quadripart. pag. 249. & Georgius Matthias Konigius in Biblioth. vet. & nova: qui affirmant ipſum *anno Hegiræ* 204. *Chriſti* 826. deceſſiſſe. Nam primo annus Hegiræ 204. non in annum Chriſti 826. cadit, ſed in annum 819. adeoque hallucinatur Hottingerus, quum ea Leonis Africani verba, *Teſtamentum verò anno ducenteſimo quarto de Elhegira* (*hoc eſt, ſecundùm milleſimum*) *Maumedanorum*, ita corrigit, *error eſt: cadit enim annus Hegiræ* 204. *in Chriſti annum* 826. Deinde Leo Africanus de Joannis teſtamento, non de obitu loquitur. Demum in Arabico textu, ex quo Leo Africanus ſuum exemplar anno Chriſti 1527. deſcripſit, non annum Hegiræ *ducenteſimum quar-*

quartum, sed *ducenteſimum quadrageſimum* poſitum fuiſſe valde ſuſpicor: annus autem 240. inchoatus fuit die 1. Junii, anno Chriſti 854. quo Joannem Meſue obiiſſe ex certis ſcriptorum documentis ſuprà oſtendi.

IX. Duo alii Meſuei.

Alius Meſue apud Amrum laudatur in vita Babæi circa annum Chriſti 550. de quo ſuprà dixi p. 428. Tertium memorat Leo Africanus apud Hottingerum pag. 261. quem refert in civitate Maridin, ſeù Marde natum, religione Jacobitam fuiſſe, *operaque compoſuiſſe utiliſſima in rebus potabilibus: alium quoque librum de componendis medicinis, ſyrupis videlicet, unguentis, emplaſtris, & de ſimilibus*: in Ægypto demùm obiiſſe anno ætatis circiter nonageſimo, Hegiræ quadringenteſimo ſexto, Chriſti 1028.

X. Quartus Meſue Damaſcenus, cujus operà tùm manuſcripta, tùm edita indicantur.

Exſtat in Biblioth. Vatic. Cod. mss. Lat. 2440. 2441. & 4460. opus medicum, inſcriptum, *Joannis Meſue de conſolatione medicinarum ſimplicium & ſolutivarum*. Et Cod. 2448. *Additiones ex ejuſdem libro*. Prodiere Jacobo Sylvio medico interprete *Joannis Meſue Damaſceni de re medica libri tres*, Lugduni apud Joannem Tornæſium & Gulielmum Gazejum 1548. 8. Utrobique auctor appellatur *Joannes filius Meſuæ, filii Hamech, filii Hely, filii Abdela Regis Damaſci*. Ejuſdem *Receptarium Antidotarii* publicarunt Angelus Palea Juvenatienſis, & Bartholomæus Urbevetanus, Ordinis Minorum Obſervantiæ, Provinciæ Romanæ, præmiſſa *in Antidotarium ipſum cenſura*, Lugduni apud Joannem Frullonium 1550. 8. Idque opus quum Joannes Manardus, Leonardus Fuchſius aliique neoterici medici reprehendiſſent, Apologiam pro Joanne Meſue Guilhelmus Puteanus Blangiacus medicus civiſque Gratianopolitanus conſcripſit, cui titulum fecit, *Defenſio Meſue contra Manardum & Fuchſium*, Lugduni apud Germanum Roſe 1537. 8. De hoc Meſue ita præfatur Jacobus Sylvius. *Sunt qui Græcè putent ſcripſiſſe, quo tempore Godefredus Lotharingorum Rex Syriam, & in ea Damaſcum* (Damaſcenum enim Joannem Meſue ubique vocat) *& Hieruſalem expugnavit. Sunt qui ſub Hadriano Pontifice anno Chriſti milleſimo centeſimo quinquageſimo octavo floruiſſe contendunt. Alii Arabicè omninò ſcripſiſſe exiſtimant, quæ mihi ſententia magis arridet, quum & verſio vetus impolita quidem, ſed (ut conjectare licet) fidelis, voces Arabicas non paucas ſervarit, non ſubſtituerit.*

XI. Joannes Meſue Damaſcenus ab Hottingero aliiſque cum Mardenſi Jacobita, & cum S. Joanne Damaſceno perperàm confunditur.

Hottingerus pag. 249. duos quidem diſtinguit Meſueos, juniorem hunc, quem cum Damaſceno Joanne confundit; & ſeniorem, de quo ſuprà dictum eſt. *Atque hic* (de Meſue loquitur, quem obiiſſe affirmat anno Chriſti 826.) *dubio procul, prior ille Meſue, de quo Andreas Bellunenſis: Duos enim & ille commemorat Meſueos: ſeniorem, cujus libri tantùm Arabicè extant; & poſteriorem noſtris notum, cujus libros negat ſe apud Arabes invenire potuiſſe. Recentiores quidam eundem cum Damaſceno, aut ei contemporaneum fuiſſe putarunt: quod utique à vero non abludit. Alii enim Damaſcenum collocant ſub anno Chriſti 740. alii 830.* (*longiſſimè recedit Trithemius, qui ponit anno Chriſti 390.*) *Meſue verò mortuus anno 826.* Hæc Hottingerus: nec meliora Konigius in Biblioth. *Meſue*, inquit, *Joannes Damaſcenus, fide Neſtorianus, profeſſione medicus, anno 1028. obiit, teſte Hottingero in Biblioth. Quadripar. pag. 261. Reliquit duos libros Arabicè ſcriptos. Prior continet canones univerſales: poſterior agit de ſimplicibus.* Sed uterque auctor plurimum hallucinatur. Nam primum Meſue ille prior, de quo Andreas Bellunenſis, ab eo, quem poſteriorem & Damaſcenum vocant, alius eſt: adeoque fruſtrà laborat Hottingerus, ut oſtendat utrumque contemporaneum fuiſſe. Deinde Damaſcenus, cujus ætatem anno 740. vel 830. ponit, non is eſt, qui Joannes Meſue Damaſcenus audit, cujuſque opera ſub nomine Joannis

annis Mesve filii Hamech filii Heli filii Abdella regis Damasci prodiere; sed sanctus Joannes, cognomento Mansur, Græcis Latinisque notissimus scriptor, quem Trithemius immani anachronismo ad annum Christi 390. detrudit. Prætereà Mesve Joannes, quem Konigius fide Nestorianum anno Christi 1028. obiisse scribit, neque Damascenus fuit neque Nestorianus, sed Jacobita Mardæ natus & Cairi defunctus, ut ex suprà allatis Leonis Africani verbis palàm fit. Denique an Mesve ille Mardensis, de quo Leo Africanus apud Hottingerum pag. 261. loquitur, Joannes etiam appellatus fuerit, mihi non constat: constat tamen Joannem filium Mesve filii Hamech filii Heli filii Abdella, tùm editorum tùm manuscriptorum operum, quorum suprà facta est recensio, auctorem, à tribus Mesveis differre: nimirùm à seniore Babæi Nestorianorum Patriarchæ affine, qui anno Christi 500. vivebat; à Joanne Mesve item Nestoriano, qui anno 854. obiit; & à Mesve Jacobita Mardensi, qui anno 1028. defunctus est: &, si vera est operum illius inscriptio, vel Melchitam illum fuisse, hoc est, Syrum Græci ritus, conjicio; vel potiùs Mahometanæ sectæ cultorem, quum *filius Abdellæ regis Damasci* dicatur: Damasci enim post occupatam à primis Chaliphis Syriam, Mahometani, non Christiani dominabantur.

CAPUT XXV.

Sabarjesus Patriarcha.

I. Sabarjesus Damascenus, Nestorianorum Patriarcha.

SABARJESUS, cognomento Damascenus, Nuhadræ natus, Haranitarum primum Episcopus, deinde Metropolita Damasci, demùm post Georgii obitum Patriarcha Nestorianorum renunciatus est anno Hegiræ, juxta Amrum, ducentesimo decimo septimo. Ejus gesta ex eodem Amro accipe. سبريشوع من اهل بانهودرا اسامه يوانيس مطوان نصيبين اقفا على حران ونقله طيماثاوس الى مطونة دمشق. وكان عالما باخبار البيعة حسب من غير فهم واحسن خدمة المامون واصحابه وجماعة النصارى الذين كانوا معه لما حصل بدمشق فى وقت الغرق واعتقدوا فيه الجميل. وانعقد له الامر واسيم سنة سبعة عشرة ومايتين ونزل الدير الكبير وجدد ابنية دير مار فثيون وهذا كان قديما فى ايام الفرس. ولما بنى المنصور مدينته ونزلها الناس هدم سبريشوع تلك الابنية لاجل من تغلب عليها ولم يتعرض للهيكل والمذبح وجدد بنا بيت الاشهاد والاروقة ونصب اسكولا وجمع المتعلمين وكان على وعيسى ابنى داود يقومان بامرهم واقام الجاثليق فيه ورسم ان يدفع من دخله الى رهبان عمر صرصر وهو المعروف بعمر صليبا وهم الناقلة من هذا الدير اربع دنانير فى كل شهر وعمر الضياع وضيق على نفسه وتوفر النفقة على الاسكول والبيع وافتقاد الغربا ومات ودفن فى دير الكيليشوع وجثلقته اربع سنين وستة اشهر.

Sabarjesum [1] *patria Nuhadrensem* [1]
Joannes Metropolita Nisibenus urbis Haran Episcopum instituit, Timotheus verò Damasci Metropolitam: qui etsi in rebus ecclesiasticis esset versatus, sublimioribus tamen scientiis omninò carebat. Quum autem Damasci

NOTA.

1 *Sabarjesum* monasticam vitam in cœnobio Abrahæ professum fuisse testatur Amri interpolator.

maſci alluvio contigiſſet, Mamonis ejuſque aulæ atque inſervientium eidem Chriſtianorum gratiam, præſtita quantum potuit opera ſua, iniit, famamque ſibi apud omnes ea re comparavit. Communi igitur ſuffragio in
1 *Patriarcham* 1 *electus, conſecrationem accepit anno decimo ſeptimo ſuprà ducenteſimum. Inde ad magnum cœnobium profectus, monaſterii ſancti Phetionis ædes inſtauravit. (Antiquum hoc erat cœnobium Perſis regnantibus olim conditum.) Quum verò Manſores urbem ſuam excitaſſet, confluentibus illuc incolis & ſacras ædes occupare molientibus, Sabarjeſus illas diruere maluit: Sanctuarium tamen & Altare intacta reliquit; Martyrium autem, & porticus inſtauravit, Scholamque ædificavit, & Scholarium collegium inſtituit, cui Alim & Iſam Davidis filios præfecit ſuamque ibi ſedem fixit. Monachis præterea Sarſarenſis*
2 *cœnobii, Salibæ* 2 *nuncupati, quibus interpretandi munus commiſſum erat, ex ejuſdem Scholæ redditibus annua ſubſidia, quatuor ſcilicet denarios per ſingulos menſes, conſtituit. Pagos quoque ædificavit; ſibique parcus, pecuniam in Scholæ, eccleſiarum, peregrinorumque ſubſidium profudit. Mor-*
3 *tuus* 3 *demùm, in cœnobio Caliljeſu ſepultus fuit, quum per quadriennium & menſem ſediſſet.*

II. **Ejus conſtitutio de ſcholis, ſtudiorumque methodo.**

A Sobenſi in Nomocanone Par. 6. cap. 3. refertur ejus Conſtitutio de Scholis ſtudiorumque methodo, edita anno Hegiræ 220. qua Sabarjeſus ſe viſitaſſe ait Scholas regionis Aramæorum, Theodori, ſcilicet, Maris & Mahuzæ: necnon Scholas regionis Elamitarum, Meſenę, Perſidis & Chorafanæ. Verba Sabarjeſu hæc ſunt.

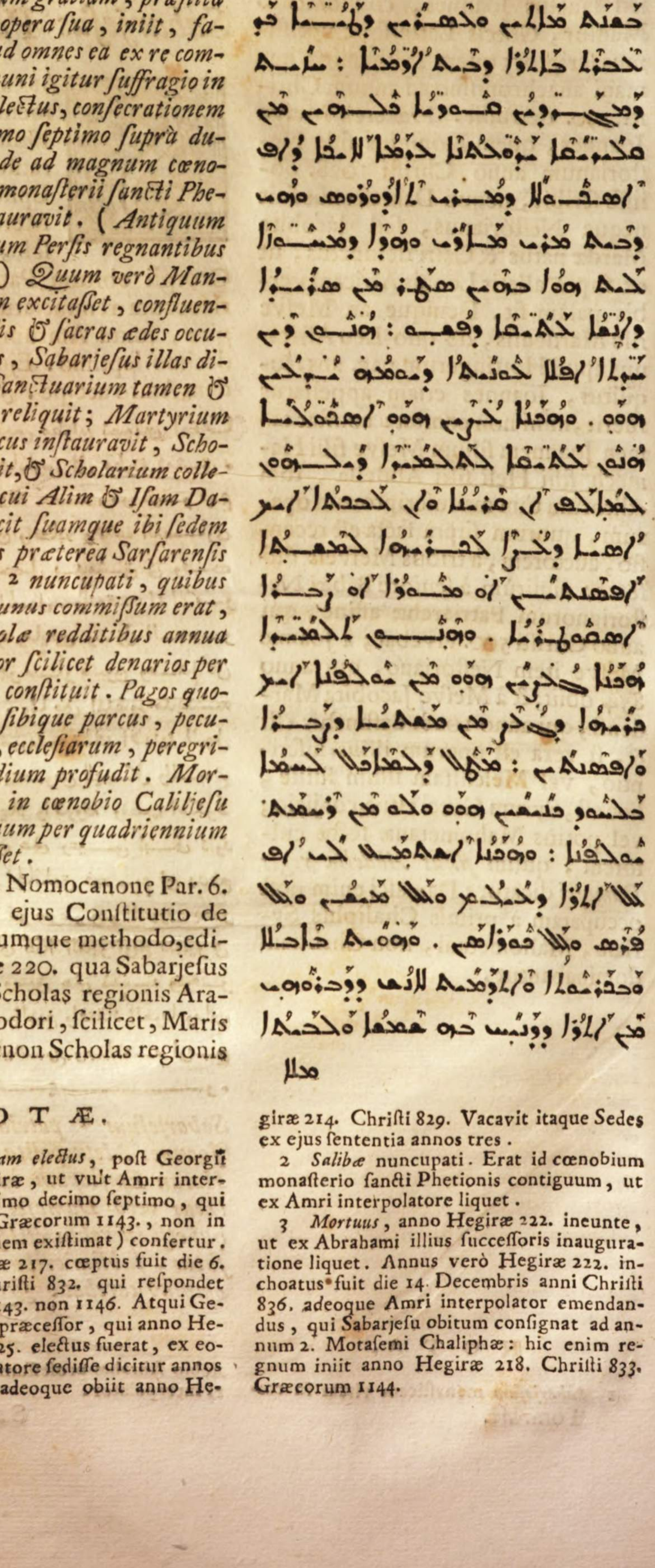

NOTÆ.

1 *In Patriarcham electus*, poſt Georgii obitum anno Hegiræ, ut vult Amri interpolator, ducenteſimo decimo ſeptimo, qui tamen in annum Græcorum 1143., non in annum 1146 (ut idem exiſtimat) confertur. Nam annus Hegiræ 217. cœptus fuit die 6. Februarii anni Chriſti 832. qui reſpondet anno Græcorum 1143. non 1146. Atqui Georgius, Sabarjeſu præceſſor, qui anno Hegiræ 210. Chriſti 825. electus fuerat, ex eodem Amri interpolatore ſediſſe dicitur annos dumtaxat quatuor; adeoque obiit anno Hegiræ 214. Chriſti 829. Vacavit itaque Sedes ex ejus ſententia annos tres.

2 *Salibæ* nuncupati. Erat id cœnobium monaſterio ſancti Phetionis contiguum, ut ex Amri interpolatore liquet.

3 *Mortuus*, anno Hegiræ 222. ineunte, ut ex Abrahami illius ſucceſſoris inauguratione liquet. Annus verò Hegiræ 222. inchoatus fuit die 14. Decembris anni Chriſti 836. adeoque Amri interpolator emendandus, qui Sabarjeſu obitum conſignat ad annum 2. Motaſemi Chaliphæ: hic enim regnum iniit anno Hegiræ 218. Chriſti 833. Græcorum 1144.

ܒܠܐ ܫܥܘܬܐ ܕܚܟܝܡܐ . ܘܥܒܕ
ܘܠܐ ܡܫܬܡܥ ܠܗܘܢ ܐܠܐ ܟܐܢ
ܐܢܘܢ ܕܟܦܝܢ ܐܢܘܢ ܕܫܬܘ ܘܠܐ .
ܡܫܬܕܠ ܫܘܝܐ ܠܡܬܠܡܕ ܘܫܒܩܐ
ܘܥܒܕ ܐܝ ܒܚܕ ܡܢ ܐܢܘܢ
ܕܠܐ ܡܫܬܡܥ ܠܗ ܐܠܐ ܟܐܢ
ܕܡܫܬܡܥ ܠܗ ܘܥܒܕ ܐܝ ܒܚܕ
ܡܢ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܡܫܬܡܥ ܠܗ
ܐܠܐ ܟܐܢ ܕܡܫܬܡܥ ܠܗ . ܗܟܢܐ
ܕܐܡܪ ܡܪ ܐܒܪ ܥܒܕ ܡܫܝܚܐ
ܕܟܬܒ ܠܢ ܒܣܝܪܬܐ ܕܝܠܢ .
ܘܐܦ ܐܢܐ ܫܡܥܬ ܠܗ ܡܢ ܦܘܡ
ܡܪܝ ܟܬܒ ܐܚܪ ܒܣܝܪܬܐ
ܕܝܠܢ ܘܐܡܪ ܠܢ ܕܟܕ ܐܬܝ
ܠܟܘܢ ܠܡܐ ܕܐܬ ܠܟܘܢ ܠܡܐ
ܕܐܬ ܠܟܘܢ ܠܡܐ ܕܐܬ ܠܟܘܢ
ܠܡܐ ܕܐܬ ܠܟܘܢ ܠܡܐ ܕܐܬ

ab eodem Sabarjesu Hymnorum per anni circulum canendorum ordo. III. Antiqua, recensque ab eodem instituta studiorum in Scholis ratio. Sed de his alibi.

CAPUT XXVI.

Abraham Patriarcha.

I. Abraham Margensis, Nestorianorum Patriarcha.

SABARJESUM Patriarcham Abrahamus Margensis excepit, cujus ab epistolis Thomam fuisse suprà dixi pag. 463. & 474. De hujus gestis hæc Amrus.

ابراهيم من اهل المرج وترهب فى عمر باعابا وصار ريسا وجعل اسقفا على الحديثة. ولعقله وتواصله ورحمته للضعفا اختاره اهل الحيرة والكشاكرة وسلوبه الطبيب واخوه ابراهيم صاحب بيت المال. واختار بختيشوع واهل الاهواز لمارابا مطران جنديسابور. واجابه الابا طاعة له لانه كان يكرمهم. واحدروا الاسيامية. واخبر سلوبه المعتصم بالخبر فكتب الى الطاهرى صاحب بغداد يردّ مارابا واسيامية ابراهيم. فردّ من الطريق واسيم ابراهيم. ولطف سلوبه فى اصلاح ما بين الجاثليق والابا الذين كانوا تباعدوا عنه بسبب مارابا واستقامت الامور. ومطران البصرة شوبحالمران توفى بعد ثلثة اشهر. ومارابا مطران جنديسابور وقع بينه وبين الاسكوليين وورد مع الاسكوليين ووجوه اهل جنديسابور الى مرمن راى الى ابراهيم الجاثليق. فجذب بعض الشهارين للطران عن فعله. فسقط واعتل ومات وتمزق ما خلفه فى كرسيه. وردّ ابراهيم الامور الى افريم ابن اخته وحنوخ تلميذه وحوربشاه ابن عمه فضيقوا على الاسكوليين واساوا اليهم وحصل المال. وشهد على حنوخ بالاسلام والتزم عنه مال حتى يخلص وصار مكانه راهب من السن واجتمع مع افريم على تدبير الامور على قبح حال ولم يكن فى الجاثليق فضل لتدبير شى ولا لتغيير ما يفعله اصحابه.

Abrahamus Margensis, monachus primùm Beth-Abensis cœnobii, deinde Abbas, postremò Hadithæ episcopus fuit: quem ob prudentiæ laudem, & erga egenos caritatem Hirtenses atque Cascarenses, nec non Salmavæus medicus ejusque frater Abrahamus regii ærarii præfectus in Patriarcham elegerunt. Ejus tamen electioni contradixere statim Bochtjesus & Huzitæ, atque Mar-Abam Gandisaporensem metropolitam opposuere: quem Patres ob ipsius in eos studium libenter susceperunt: jamque ad ejus consecrationem se comparabant, quum Motasemus Chalipha à Salmavæo solicitatus, Tahero Bagdadi prætori rescripsit, ut Mar-Aba repulso Abrahamum promoveret. Quare Mar-Aba ad suam ecclesiam redire coacto, Abrahamus 1 *Patriarchatum obtinuit. Salmavæus interim novo Catholico Patres conciliavit, qui ab eo, partes Mar-Abæ sequuti, desciverant: unde ecclesiæ pax*

NOTA.

1 *Abrahamus Patriarchatum obtinuit.* Id factum anno Hegiræ 222. narratur ab Amri interpolatore in hæc verba.

هذا الاب كان عاقلا متواضعا كثير الرحمة قليل العلم من بلد الموصل من المرج وكان اسقفا على مدينة الحديثه واختير واسيم فطركا بالمدايين وعليه البيرون بنفسجى سنة اثنى وعشرين ومائتين للهجرة واستقامت له الامور ودبر تدبيرا جيدا.

Hic pater prudens erat, humilis, ac misericors, sed indoctus. Ortum duxit ex Margæ ditionis Mosulensis urbe: Hadithæ autem episcopus præfuit; deinde in Patriarcham consecratus est Modainæ, quum pallio violaceo uteretur, anno Hegiræ ducentesimo vigesimo secundo (qui die 14. Decembris anni Christi 836. inchoatus fuit.) *Resque ei prosperè cesserunt, & ecclesiam optimè rexit.* Subjungit idem auctor de Sedis illius tempore.

ومدة رياسة هذا الاب كانت اثناعشر سنة وعشر شهور واستناح ودفن بالحيرة بدير يزدفنه.

Præfuit hic Pater annos duodecim cum mensibus decem: mortuusque, Hirtæ sepultus fuit in cœnobio Jazdephanæ. Obiit igitur Abramus anno circiter Hegiræ 235. hoc est, Christi 849. Quum autem Theodosius ejusdem successor anno Hegiræ 238., ut mox dicam, inauguratus fuerit, triennio sedes vacaverit necesse est.

pax & concordia ſequuta eſt. Circa hæc tempora Subchalmaranus Baſoræ metropolita, poſt tres nempe ab electione Patriarchæ menſes, deceſſit; & exorta inter Mar-Abam metropolitam Gandiſaporenſem atque Scholares diſcordia, iſti unàcum primoribus Gandiſaporæ ad urbem Sarmanrajam profecti, Mar-Abam ad cauſam dicendam apud Abrahamum Catholicum appellarunt: qui quum causâ cecidiſſet, adversùs ipſum quibuſdam Cantoribus agentibus, in morbum incidit, quo etiam extinctus eſt. Quas autem eccleſiæ ſuæ facultates collegerat, direptæ fuere. Abrahamus porrò rerum adminiſtrationem Ephræmo ex ſorore nepoti, & Enocho ſuo diſcipulo, atque Horabſaæ patrueli ſuo commiſit, qui Scholares in magnas anguſtias adduxerunt, & ingentem pecuniæ ſummam pendere immeritos coëgerunt. Quum verò Enochus Islamiſmi, ſeù ſuſceptæ Mohamedanicæ ſuperſtitionis reus idoneis teſtibus convictus fuiſſet, ſoluta auri ſumma, ea ſe vexatione quidem redemit, ſed locum cedere coactus eſt monacho cuidam Senenſi, qui Ephræmo conjunctus, rem eccleſiæ peſſumdedit; Catholico interim ex vecordia familiarium atque adminiſtrorum delictis connivente.

II. Ejus conſtitutio.

Sobenſis in Nomocanone Par. 6. cap. 3. profert Abrahæ conſtitutionem de libris, quos ſenes, quique quinquageſimum ætatis annum attigere, percurrere debent. Vide ſuprà hoc tom. pag. 342.

CAPUT XXVII.

Abraham Auni.

I. Abraham filius Noë, ſeù Auni.

ABRAHAM بن نوح *Ben Noë*, ſeù بن عون *Ben Aun*, cognomento الاسكاف *ſutor*, quum Bochtjeſus medicus Theodoſium anno Hegiræ 238. in Patriarcham Neſtorianorum ipſo reluctante ordinari curaſſet; Motuacchelum Chalipham, cui in primis acceptus erat, inſtigare non deſtitit, donec Bochtjeſum quidem exilio multaret, Theodoſium verò in carcerem detruderet, in quo uſque ad obitum Joannis Meſve manſit, ut ſuprà dictum eſt. Tùm verò Motuacchelus eam in Chriſtianos perſecutionem excitavit, quæ ab Amro in vita Theodoſii deſcribitur.

II. Ejus liber adversùs Judæos.

Scripſit adversùs Judæos Tractatum, de quo hæc Abulbarcatus cap. 7. de eccleſiaſticis Scriptoribus.

ابرهيم بن عون الاسكاف له كتاب حل الشكوك التى اوردها بعض اليهود على ان كتب النصارى متناقضة وابطال ما زعمه اوليك من ذلك عدّة ابوابه ١٢٧ بابًا.

Abraham Auni filius, ſutor, edidit librum in capita 127. *diſtributum, in quo ſolvit dubia, quæ à Judæis proponuntur, ut probent, Chriſtianorum libros ſibi repugnare.* Exſtat in Biblioth. Vat. cod. ms. Arab. 31. & 172. hoc titulo prænotatus: كتاب حل الشكوك والرد على اليهودى المخالف تاليف ابراهيم بن عون السمطورى.

Liber ſolutionis Dubiorum, & Apologiæ adversùs repugnantem Judæum, auctore Abrahamo Ben Aun Neſtoriano. Opus in tres partes dividitur: quarum prior continet capita 36. altera item capita 36. tertia denique capita 55.

CAPUT XXVIII.

Theodoſius Patriarcha.

I. Theodoſius Garmæus, Neſtorianorum Patriarcha.

THEODOSIUS Garmæus, ex metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham Neſtorianorum an. Hegiræ 238. Chr. 852. electus, paulò poſt in carcerem juſſu Motuaccheli Chaliphæ conjectus, inde tribus annis cum dimidio exactis dimiſſus, obiit ſexto ineunte Patriarchatus anno. Quæ in ejus inauguratione contigere, ex Amro deſcri-

المعسكر فوصل مكرما . واطلق له عشرة الف درهم وخفّ ما فى قلبه على النصارى . ففرقها وامثالها على الحواشى . وعظم ذلك عند المتوكل لما سمعه . واكدّ وصاه الامير والقاضى بنصيبين فى بابه وقضى حوايجه . وقال المتوكل للفتح . بماذا تكافى هذا الرجل . فقال له اذا مات الجاثليق تجلسه . فعمل على ازاحة ثاداسيوس . فاعلمه ان هذا لا يجوز فى سنّة النصارى . فوصّاه ان يشعره بذلك اذا مات ثاداسيوس . واتفق موت يوحنا بن ماسويه الخ وجرى موت يوحنا بن ماسويه على اتمّ وقار . واستاذن الكتّاب والمتطبّبون فى انحدار الجاثليق الى بغداد ومقامه فى قلايته . فوقع الى امير بغداد باطلاقه وادخاله الى بغداد مكرمًا . وخرج من سرمن راى احسن خروج وادخل بغداد احسن دخول بالاكرام العظيم والتبجيل . وكانت مدة حبسه ثلثة سنين وستة اشهر . ولم تطل مدته واعتلّ ومات اول احد قداس البيعة ودفن فى الدير مع طيماثاوس وكانت مدته خمس سنين وثلثة اشهر واربعة عشر يومًا .

Interea Motuacchelus Chalipha adversùs Bochtjesum indignatus, quod ejus voluntati quadam occasione restitisset, eundem comprehendi, atque in vincula conjici jussit: Catholicum præterea post mensem Bagdadi carceri mancipari, inde Sarmanrajam deportari: sed & cœnobium Dor-Kenense diruit, eoque in loco Mohammado Gemaili filio spiculatorum præfecto concessit, ut hospitium exstrueret. Per eam occasionem mar Abrahami ossa è loculo extracta, in Tigrim projecta fuere..... Sacerdotes etiam & Clericos Sarmanraja expulit, ne Christianorum cadavera suo more efferrent, neque ipsis Liturgiam facerent, aut Catholici nomen proclamarent. Christianis quoque equorum usum interdixit; præcepitque, ut coloratis vestibus uterentur, utque brachiis suis segmenta panni appenderent; vetuitque, ne feria sexta ineunte in forum prodirent. Edixit præterea, ut Christianorum sepulchra subruerentur, eorumque filios Arabicas literas ediscere prohibuit. Vectigalia insuper pro sin-

scripta habes suprà hoc to: pag. 210. & 211. Quæ verò subsequuta sunt apud Nestorianos dissidia, ex eodem auctore accipe. وتغيّر المتوكل على بختيشوع لاجل ما كان يستعمله من مكايدته وقبض عليه واعتقله وحبس الجاثليق بعد شهر ببغداد وحمل الى سرمن راى . وهدم دير بدورقنه واقطعه لمحمد بن جميل صاحب الشرطة ليبنيه منزلا . واخرجت عظام مار ابراهيم ورميت فى دجله وامر باخراج القسان والشمامسة من سرمن راى حتى لا يجنّزون النصارى ولا يعملون لهم قربانًا ولا يكرزوا اسم الجاثليق . ومنع النصارى من ركوب الخيل وان يلبسوا المصبوغ ويجعلون على دراريعهم القوارات ولا يرى احدهم يوم الجمعة فى السوق ويخرب قبور موتاهم ولا تُعلم اولادهم فى مكاتب العربى ويوخذ خراج منازلهم للمساجد وينصب على ابوابهم صور الشياطين من خشب ولا يسمع لهم صوت صلاة ولا يدع موضع قربان . وهدم عدّة بيع واعمار منها دير مار قرياقوس بالانبار وفيه يعمل الشعانين وهيكل مار يونان . وتفتحت على النصارى المحن من كل وجه تاديبًا من الله وتمكّن الحسّاد منهم بتغير النيّة فى بختيشوع . وكان بسرمن راى طبيب اسمه سرجيس لخصومة جرت بينه وبين بعض المتطببين خرج عن النسطورية واعتقد مذهب اريوس وقصد الجاثليق وكذب بانه يكاتب ملك الروم ويدعوا له ويرفع اخبار المملكة . فاحضره المتوكل وساله عن الحال فانكرها واسامه اليمين فابا خوفًا ليلا يخالف كتاب الشريعة واتكل على المسيح . واشار من فى الخدمة من الروسا عليه بان يحلف فلم يفعل وصبر على الحبس مدة ثلث سنين وستة اشهر واخوه توما مطران باجرمى مقيم عنده يونسه . وبلغ كل شرير من النصارى ما يريده . ولما سار المتوكل الى دمشق طرح سرجيس مطران نصيبين فى طريقه الرياحين وعقد القباب فلما اجتاز تحتها استحسنها وحمل الى خدمته جميع ما يحتاج اليه من الخيرات والفاكهة والشراب . فسال المتوكل الفتح بن خاقان عن الفاعل لذلك . فاعلمه ان هذا فعله مطران النصارى . فامر بايصاله اليه اذ احضر مكرما واشعره النصارى بذلك وحضر

singulis illorum domibus pendi solita Meschitis assignavit, appendique jussit eorum foribus ligneas dæmonum imagines. Oratoria quoque & destinatas sacræ oblationi ædes publico edicto sustulit. Plurimas proinde ecclesias & monasteria solo æquavit: & inter cætera cœnobium S. Cyriaci in urbe Anbara, in quo Hosanna celebrari consueverant, & sancti Jonæ ecclesiam: ita ut undique mala in Christianos irruerent Deo illorum scelera vindicante, postquam Chaliphæ in Bochtjesum voluntas invidorum operâ immutata fuisset. Circa hæc tempora vivebat Sarmanrajæ Sergius quidam professione medicus. Hic ab aliis ejusdem professionis christianis provocatus, abdicata Nestorianorum secta, Arianismum amplexus est, acceptasque ulturus injurias, Catholicum falso crimine apud Chalipham insimulavit, quasi Romanorum Imperatori faveret eidemque publica regni negotia referret. Quare ad causam dicendam à Motuacchelo vocatus est: quumque constanter factum negaret, & Chalipha, ut jurejurando se purgaret, instaret, Catholicus id sibi nefas esse respondit ex Christi lege, cui suam salutem se malle committere affirmabat. Suadentibus verò viris primariis in Chaliphæ aula famulantibus, ut se præstito juramento redimeret, recusavit, maluitque ad triennium & sex menses carceris ærumnas tolerare: quo

1 *spatio Thomas,* 1 *ipsius frater metropolita Bagermensis illi omnia charitatis officia exhibere non destitit. Adeo sceleratissimo cuique adversùs christianos omnia licuerunt. Accidit intereà, ut Motuacchelus Chalipha Damascum peteret. Ea occasione usus Sergius Nisibis metropolita viam myrto constravit, & tabernacula construxit, quæ Chalipha conspicatus laudavit: commeatum præterea adjecit poma & varia potionum genera. Quærens porrò Chalipha à Phatho filio Chachali auctorem, audiit Christianorum hunc esse metropolitam. Hominem ergo introduci jussit, & humanissimè tractavit: decem insuper mille denariis illum est muneratus, conceptamque adversùs Christianos indignationem tantisper mitigare visus est. Eam verò pecuniæ summam Sergius Chaliphæ familiaribus protinus distribuit, ac tantumdem de suo adjecit: quam liberalitatem Chalipha rescivit ac vehementer probavit: simul gubernatori & judici Nisibensibus præcepit, ut hominem impensè commendatum haberent, ejusque negotia diligenter expedirent. Ad Phathum verò idem Chalipha conversus, quas, rogat, gratias viro sibi adeò benevolo referendas censeret. Quumque ille respondisset, Patriarchatu hominem esse munerandum, & Chalipha Theodosium exauctorare cogitaret; monuit Phathus id per Christianorum legem neutiquam licere. Mandavit itaque Chalipha, ut de obitu Theodosii suo tempore Phathus se faceret certiorem. Illis itaque officiis Motuacchelus delinitus, Christianis favere cœpit, atque de absolvendo dimittendoque Theodosio deliberare. Interea Joannes Mesve è vivis excessit* (Reliqua vide suprà pag. 503.) *cujus cadaver honorificentissimè elatum fuit. Tùm verò Scribæ & Medici ausi sunt Catholici dimissionem petere, utque illi liceret Bagdadum venire propriaque in cella manere. Jussus est ergo Bagdadi gubernator hominem dimittere, & ut cum honore in eam urbem intraret permittere. Sarmanraja itaque cum pompa dimissus, Bagdadum honorificentissimè ingressus est. Mansit in carcere annos tres, & menses sex. Nec diu post in morbum incidit, obiitque Dominica prima Dedicationis ecclesiæ, in cœnobio unàcum Timotheo sepultus, quum annos quinque, menses tres, diesque quatuordecim sedisset.* Bi-

NOTA.

1 *Thomas ipsius frater metropolita Bagermensis*. Auctor nimirùm historiæ monasticæ, toties à nobis laudatus, de quo suprà dixi à pag. 463. quem videtur Theodosius Patriarcha ipsius frater ex Margensi ecclesia ad Bagermensem metropolim evexisse.

II. Ejus constitutiones.

Binæ Theodosii Constitutiones laudantur in Nomocanone Sobensis Par. 6. cap. 3. & Par. 8. cap. 19. Utramque retuli hoc tomo pag. 341. & 347.

CAPUT XXIX.

Sapores Saheli.

Sapores filius Saheli, medicus.

SAPORES Saheli filius

سابور بن سهل

Nosocomii Gandisaporensis præfectus fuit (ut Abulpharagius scribit in historia Dynastiarum p. 176.) *sæculo suo clarus: libros composuit celebres, è quibus est Liber medicamentorum compositorum, quem in nosocomiis & pharmacopæis sequuntur, viginti duo capita continens. Mortuus est religione christianus, die lunæ septimo ante finitum mensem Dil-Hegge anno Hegiræ* 250. Christi 864.

CAPUT XXX.

Israël Episcopus Cascaræ.

I. Israël Cascaræ episcopus.

ISRAEL à Sergio Patriarcha, qui Theodosio successit Sedemque ab an. Græcorum 1171. ad annum 1183. hoc est, ab anno Christi 860. ad annum 872. tenuit, Episcopus Cascaræ ordinatus fuit, ut Tom. 3. p. 439. notavi. Sergio defuncto, de Primatu cum Enoso Mosulano metropolita contendit usque ad annum Græcorum 1188. Christi 877. quo obiit, ut fusè Amrus in vita Enosi Patriarchæ in hæc verba. انوش اسامه مرجيس مطرانا على الموصل . ولما مات حضر اسقف كشكر

اسرايل على الرهم وكاتب الابا بالحضور ورضى به جماعة من المومنين واختاروه للجثلقة وكان مستحق ذلك لعلمه وفضله وميل اصحاب المذهب اليه . ووافى انوش مطران الموصل واحبّ الجثلقة وكان ايضًا عالمًا طاهرًا فرضى به جماعة من المومنين وتعصّب له خلق وانقسم الناس معهما ووقعت الخصايم والشرور وانبسط الاصاغر على الاكابر واعتضدت كل طايفة باحد اسباب السلطان وكانت المملكة مضطربة بالعلوى البصرى وانفذ امير بغداد من احضر اسرايل من سرمن راى الى بغداد وامره ان لا يذكر الجثلقة البتّة لمسلّمة النصارى له ذلك . واعتماد بعض من تعصّب لانوش . وقد نزل اسرايل من البيم فى عنية الرازين ومدّ فى الزحام الى مذاكره . فعصرها بغير مخافة الله وحمل مغشيًا عليه وبقى عليلاً اربعين يومًا ومات ودفن فى دير مار فثيون فى بيت الشهدا فى العتيقة . ووقع بين الحيريين والكشكريين فى بيعة اصبغ بدار الروم بسبب الحقوق فقرّر الحقوق ورتّب الصلوات لكل منهم وكتب به تقريرا يعتمد وحرم من ينقضه . واكّد ذلك جمع بعد جمع اخرها ايام ابن على الخازن . وبعد موت مرجيس بقى الخلف مدة اربع سنين وثلثة اشهر واحد وعشرين يوما . واجتمع الابا بالمداين واسيم يوم الاحد بعد الدنح سنة الف ومايتة وثمان وثمانين للاسكندر وسنة ثلثة وستين وماتين للهجرة .

Enos à Sergio Patriarcha Mosulanæ ecclesiæ præfectus fuerat: quum eodem Sergio defuncto Israël episcopus Cascarensis Patres ad Synodum de more convocavit: in qua ipse à quibusdam christianis in Patriarcham est electus: eoque profecto honore haudquaquam indignus erat ob spectatam ipsius doctrinam & mores, christianorumque erga ipsum propensam voluntatem. Adfuit interea Enos Mosulanus metropolita, vir cætera doctus & probus, qui Patriarchatum ambiens, magnas in ecclesia turbas excitavit, divisoque in duas factiones populo, magna animorum contentione diu pugnatum fuit, utrique factioni suffragantibus pro suo quisque sensu aulicis: Sed & publicæ Imperii res scissæ pertur-

turbatæque erant ob Alavidem [1] *Baſſorenſem. Eam tempeſtatem pacaturus Bagdadi prætor, Iſraëlem ex urbe Sarmanraja Bagdadum arceſſit, perpetuumque eidem ſilentium indicit & mandat, ne cum quoquam chriſtiano de Patriarchatu verba deinceps facere aut deliberare præſumat. Accidit poſt hæc, ut aliquando Iſraël è ſuggeſtu deſcenderet ſacra myſteria peracturus, quum media in turba proſiliens ſceleſtus quidam ex factione Enoſi, atque ejus virilia occupans, nec hominem nec Deum veritus, tanta vi illa compreſſit, ut miſer ille deficiente ſpiritu ſemianimis ſubito conciderit, indeque domum deportatus, vix ad quadrageſimum diem ſupervixerit. Mortuus, in cœnobio S. Phetionis in ſacello antiquo martyrum ſepultus eſt. Hic porrò quum viveret, exorta inter Hirtenſes & Caſcarenſes in Eccleſia* Sancti Simeonis *Sabòe in ædibus Romæorum de proëdria quæſtione, canonicas preces utriſque conſtituit, certumque earumdem ordinem ſanxit in poſterum obſervandum, lata contra tranſgreſſores excommunicationis ſententia: idemque ordo in poſterioribus Synodis confirmatus fuit uſque ad ætatem filii Ali Gazenii. Ab obitu itaque Sergii prædictum inter chriſtianos diſſidium ad quatuor annos, menſes tres, dieſque unum & viginti continuatum fuit. Tum demùm Patres in urbe Modaina congregati, Enoſum Patriarcham crearunt die Dominica poſt Epiphaniam anno Alexandri milleſimo centeſimo octogeſimo octavo, Hegiræ ducenteſimo ſexageſimo tertio.*

II. Ejus ſucceſſor Ananjeſus.

Pergit referre Enoſum, poſtquam cœnobium Dorkenæ viſitaſſet, Bagdadum urbem petiiſſe, ibique triginta metropolitas & epiſcopos ordinaſſe: die verò Dominica poſt Aſcenſionem Domini, ſecunda menſis Dil-Hegge, Maii 31., anni Hegiræ 270. Græcorum 1195. Chriſti 884. obiiſſe, quum ſediſſet annos 7. menſes 4. dies 19. وحضر

حنانيشوع اسقف كشكر للنطارة.

Vicaria denique poteſtate Ananieſum Caſcaræ epiſcopum, qui in Iſraelis locum jam ſubrogatus fuerat, *Sedem Patriarchalem rexiſſe.*

III. Ejus liber.

Iſraelem Scriptoribus accenſet Abulbarcatus cap. 7. de Officiis eccleſiaſticis. اسرايل اسقف كشكر لـــه كتـــاب فى اصـــول الديـــانـــة.

Iſraël Caſcaræ epiſcopus edidit librum de fundamentis fidei.

CAPUT XXXI.

Elias Damaſci Metropolita.

I. Elias Hieroſolymæ & Damaſci Neſtorianorum Metropolita.

ELIAS cognomento وهـــرى *Geveri*, ex Hieroſolymitano Neſtorianorum Epiſcopo à Joanne Patriarcha die 15. Julii anno Græcorum 1204. Chriſti 893. Damaſcenus ejuſdem ſectæ Metropolita ordinatus fuit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 440. Vitam protraxit ad tempora Joannis Iſæ Patriarchæ, cujus Reſponſa Canonica Nomocanoni ſuo inſeruit. Joannes autem hic ab anno Chriſti 900. ad ann. 905. Neſtorianis præfuit, ut dixi ſuprà hoc tomo pag. 236.

II. Ejus Nomocanon.

Exſtat ejus *Nomocanon Arabicus* à nobis ſæpe laudatus, in duas partes diſtributus, quarum prior Canones Occidentalium, ut inquit, complecti-

NOTA.

1 *Ob Alavidem Baſſorenſem.* Is fuit Ali quidam ex urbe Baſſora oriundus, qui anno Hegiræ 254. in Chalipham rebellavit, ſuum genus ad Alim referens ſeque ipſum appellans Alim filium Mohammad, filii Achmed, filii Iſæ, filii Zaidi, filii Ali, filii Hoſaini, filii Ali Ben Abitaleb. Vide Iſmaëlem in chronico ad ann. Hegiræ 255.

ctitur; hoc eſt, *Vitas* Apoſtolorum & Diſcipulorum: *Canones Apoſtolicos*, *Ancyranos*, *Neocæſarienſes*, *Nicænos*, *Conſtantinopolitanos*: nec non *Catalogum hæreſeon*, quæ ab Eccleſiæ exordio ad Conſtantini imperium exortæ ſunt. Altera parte continentur Canones Orientalium hoc ordine: 1. *Synodus Iſaaci & Maruthæ*. 2. *Juballahæ & Acacii* anno 21. Jezdegerdis. 3. *Dadjeſu* anno quarto Beherami. 4. *Acacii* anno tertio Balaſcæ. 5. *Marabæ* ſub Choſroë Anuſcervano. 6. *Joſephi*. 7. *Ezechielis* anno 45. Choſroæ. 8. *Jeſujabi* anno 8. Hormiſdæ. 9. *Ejuſdem Jeſujabi Epiſtola Canonica* ad Jacobum Epiſcopum. 10. *Sabarjeſu* anno 6. Choſroæ filii Hormiſdæ. 11. *Gregorii*, qui Sabarjeſum excepit. 12. *Georgii*. 13. *Ordo Sedium Epiſcopalium* in Synodo. 14. *Jeſujabi* ſtatutum de Euchariſtia. 15. *Moſis* in idem, nec non de Baptiſmo. 16. *Catalogus Patriarcharum Orientis* ab Adæo Apoſtolo ad Timotheum Jaballahæ ſucceſſorem. 17. *Catalogus Epiſcopatuum* ditionis Patriarchæ Orientis. 18. *Joannis Iſæ Patriarchæ* Reſponſum de Jejunio Ninivitico, & de Jejunio Virginum. 19. *Ejuſdem Joannis Iſæ* Epiſtola Canonica ad Haſanum Presbyterum. Denique ad calcem Codicis ab amanuenſi adjectus eſt tractatus Abulpharagii Benattibi de Matrimonio & Repudio. Vide Tom. 2. pag. 507.

III. Ejuſdem Tractatus de Concordia Fidei.

Quum Neſtorianis Hieroſolymæ commorantibus Epiſcopus præeſſet, *Tractatum* edidit, quo tres Syrorum factiones, Neſtorianos ſcilicet, Melchitas & Jacobitas, in ſubſtantia, ut inquit, fidei convenire, & in modo loquendi dumtaxat differre, contendit. Habeo exemplar deſcriptum à Chedro Hormiſdæ filio Diacono menſe Majo anni Græcorum bis milleſimi tertii, hoc eſt Chriſti 1692. cui titulus hic præfixus eſt. كتاب اجتماع الامانة بين السريانية المكنيين بالنسطورية والملكية واليعقوبية تاليف مار اليا المكنى الجوهري مطران

القدمى الشريف وكرسى الادبي.

Liber de concordia Fidei inter Syros, qui Neſtoriani, Melchitæ, & Jacobitæ appellantur, auctore Mar Elia Gevero nuncupato, ſanctæ urbis Metropolita, poſtremæ Sedis antiſtite.

In hoc Tractatu hæc obſervatu digna occurrunt. Primum quod univerſos Orientis Chriſtianos in hiſce fidei articulis conſentire affirmat. وانهم مجتمعين على القيام بالاحاد والاعياد المسيحيه ومتفقين على امر القيام بامر القربان انه جسد المسيح ودمه ومقربّن بالامانة التى امر بها الثلثماية وثمانية عشر الاباء الذين اجمعوا هذه نبقية وهى تقرا عند الجميع فى كل وقت القداس وهم ايضا مجتمعين على صحة الكهنوت على مراتبها ومراتب الفطركية والاسقفية والقسوس والشمامسة وايضا بما المعمودية ولم يكن فيهم فرق فى الدين ولا فى الايمان ولكن في الهوى.

Illos quidem, inquit, *ſecum convenire deprehendo in religioſa Dominicorum dierum, Feſtorumque Chriſtianorum obſervatione: nec non in oblatione Euchariſtiæ, quam Chriſti corpus & ſanguinem eſſe profitentur: ſed & conſentire in fide Patrum trecentorum decem & octo Nicææ congregatorum, quæ apud omnes in ſingulis Liturgiis recitatur: demùm in ſacerdotii veritate ejuſque ordinibus conſonare, Patriarchatu ſcilicet, Epiſcopatu, Presbyteratu, & Diaconatu, & in aqua Baptiſmatis: in eo verò dumtaxat differre, quod partium ſtudio abripiuntur, non quia diverſam fidem colunt.* Et infrà.

ونحن نرى جميع اهل دين النصرانية متفقين بالانجيل كتاب الله الحق: وكتاب فولوس والابركسيس: والكتب العتيقه التوراة والانبيا: والامانة والقربان والمعمودية والاعياد والاحاد والصوم والكهنوت والصليب والاقرار بيوم القيامة والبعث والنشور من القبور والحلال والحرام والجنة والنار.

Cunctos Chriſti fideles concordare cernimus in Evangelio, quod ut verum Dei librum venerantur: & in libro

Pau-

Pauli, & in Actibus Apoſtolorum, & in libris veteris Inſtrumenti, Pentateucho ſcilicet, & Prophetis: & in Symbolo Fidei, in Euchariſtia, in Baptiſmo, in Feſtis, in Dominicis, in Jejunio, in Sacerdotio, in Cruce, in confeſſione reſurrectionis à mortuis, in iis quæ faſve nefaſve ſunt, in Paradiſo denique & Igne. Hinc quum expoſuiſſet, quo ſenſu Neſtoriani quidem in Chriſto duas naturas duaſque perſonas admittunt, matremque Dei Mariam dicere detrectant; Melchitæ verò & Deiparam dicunt, & Chriſto Domino duas naturas unamque perſonam tribuunt; Jacobitæ autem unam Chriſti naturam unamque perſonam profitentur, matremque Dei unàcum Melchitis appellant; idque totum, in quo diſcordare videntur, ad concordiam revocare contendiſſet; concludit:

فمن حيث اختلفوا فى القول : اتفقوا فى المعنى : ومن حيث تناكروا فى الظاهر اجتمعوا فى الباطن . وكلهم الى ايمان واحد ينقادون ولرب واحد يامنون ولرب واحد يعبدون . لا فرق بينهم فى ذلك ولا انفصال الا من جهة الهوى والمعصية .

Verbo quidem diſcrepant, ſed ſenſa conveniunt, quodque exteriori ſpecie negant, reipſa admittunt. Ad unam ſcilicet omnes fidem reducuntur, in unum Dominum credunt, unum Dominum colunt: nec ullum hac in re ipſos inter diſcrimen cernere eſt, niſi ex partium ſtudio, odioque, quo ſe invicem proſequuntur. Alterum quod de ſigno Crucis ſcribit, quo Melchitæ, Jacobitæ, ac Neſtoriani frontem ſignare ſolent. واما اختلافهم بالصليب بعضهم يعمل الصليب باصبعه الواحد ويأخذ من شماله الى يمينه . وبعضهم باصبعين ويأخذ من يمينه الى شماله . فهذا امر ليس فى حالة توجب الفرق وهو من ما وصفته من الطبيعة الواحدة والطبيعتين . وذلك ان اليعقوبية تعمل الصليب بالاصبع الواحد وتأخذ من الشمال الى اليمين وغرضها بذلك الايمان بمسيح واحد على الصليب خلصهم بصلبه من جهة الشمال التى هو الخطية الى ناحية اليمين التى هى المغفرة . وايضا النسطورية والملكية عملوا بالاصبعين واخذوا من اليمين الى الشمال وغرضهما بذلك الايمان لوجود اللاهوت والناسوت جميعا على الصليب لان الخلاص بذلك . وظهر الايمان من جانب الايمن ودفع الكفر من جانب الشمال التى هو الظلالة . فهذا امر ليس فيه فرق يوجب على احد الكفر عند المخالف له . لان الايمان واحد .

Quod autem in formando Crucis ſigno ſibi invicem minimè conſentiant, id profectò nihil officit. Alii nimirùm crucis figuram uno digito deſcribunt deducta manu à ſiniſtra corporis parte ad dexteram: alii digitis duobus contrario ductu à dextera ad ſiniſtram ejuſdem crucis formam exprimunt. Id, inquam, conſenſioni concordiæque minimè officit, & eo ſenſu exponendum eſt, quo unius duarumve naturarum dogma intelligendum eſſe jam dixi. Jacobitæ ſcilicet uno digito cruce ſe ſignant, à ſiniſtra ad dexteram abeuntes, quo profiteantur, ſe credere in unum Chriſtum, qui in cruce moriens, à ſiniſtra parte, hoc eſt, à peccato ereptos, ad dexteram, hoc eſt, ad gratiam tranſtulit. Similiter Neſtoriani & Melchitæ dum duobus digitis contrario ductu à dextera ad ſiniſtram crucis figuram deſcribunt, profitentur ſe credere, in cruce divinitatem atque humanitatem ſimul unitas exſtitiſſe: hæc enim cauſa noſtræ ſalutis fuit: indeque fides à dextera parte exorta eſt, & infidelitas, nempe error, à ſiniſtra depulſa eſt. Hoc autem haudquaquam eam differentiam inducit, ob quam ab adverſariis contrario ritu utentibus impietatis quiſpiam accuſetur: quandoquidem una utrorumque fides & ſenſus eſt. Tertium, quum Neſtoriani Deiparam negant, eadem eos ſentire declarat, quæ Melchitæ & Jacobitæ affirmant. واما امتناع النسطورية وانكارهم ان يقولوا ان مريم والدة الله فليس ذلك جحودا للاهوت المسيح ولا انكار حلول كلمة الله فى السيدة مريم والدة المسيح وهو الاه العالمين . ويمتنعون عن قولهم مريم

يقرونه وينقصونه : ورتبة الاعياد وتقديم اوقات الصلاة وتاخيرها وزيادة الصوم بعضهم على بعض : ذلك انه ليس يفرق فى الديانة ولا فى الايمان وانما هى هذه سنن شرعت لهذه دون بلد ولاهل لسان دون اخر : وكل امة من امم الدنيا قد دخلت فى دين النصرانية وتمسكت فيه بالاجتهاد والحرص وقد فهمهم الله جل ذكره ما يصلح ان يستعملوا فى بلدهم من السنن المسيحية .

Quum una sit omnium fidei regula, quis locus dissensioni & discordiæ fuerit? Quod autem in precum numero, aut festorum ordine, aut ecclesiastici officii tempore, aut jejuniorum observantia alii alios superent, aut abinvicem dissentiant; id profecto nec in religione, aut in fide ullam differentiam discordiamve arguit: quum pro diversitate varietateque regionum & linguarum diversi variique ritus invaluerint, & cuilibet genti ex tot quin pluribus, quæ Christianam religionem amplexæ eandem diligenter firmissimèque tenent, suggesserit Deus, cujus nomini honor & gloria, certos Christianæ pietatis ritus propriis locis accommodatos. Hæc Elias. Nimirùm pro publica Pastorum uniuscujusque sectæ pace ac tranquillitate multum intererat, Christianos in civitatem Hierosolymitanam ex universis orbis terrarum partibus confluentes ad concordiam consensionemque, quantum fieri potest, in iis potissimùm quæ ad religionem spectant, revocari. Verùm an firmis manentibus singularum gentium in errores suos errorumque auctores patronosve studiis, id Elias aliusve præstiterit aliquando, aut præstare queat, alterius est loci expendere.

واذا كان الايمان واحدا فمن اين يدخل الخلف والاختلاف واما اختلافهم فى الصلوات ما

مريم والدة الله وذلك قصدهم ان هو جل اسمه يعم الثلاثة اقانيم الاب والابن وروح القدس والمسيح اسم يخص الابن دون الاب وروح القدس . واذا ان قلنا والدة الله ادخلنا الولادة على الاب والابن وروح القدس . واذا قلنا والدة المسيح وهو الاه العالمين فهو الابن وحده من حيث لا نجحد انه الله . كذلك قول اليعقوبية والملكية ان مريم والدة الله ليس هذا انكار لناسوت المسيح ولا اظهار لولادة الاب وروح القدس : بل هو اقرار بلاهوت المسيح محبول به ومولود . وفى كل الاحوال فليس فى ذلك عند الايمان فرق ولا تباعد عن الحق .

Quod autem Nestoriani negant Mariam Deiparam dici oportere, non hoc est negare Christi Divinitatem, aut Verbi Divini in dominam Mariam Christi matrem descensum, qui idem est rex sæculorum. Recusant autem Nestoriani Mariam Dei genitricem appellare, quia excelsum & glorioſum Dei nomen Trinitatem personarum Patris & Filii & Spiritus sancti significat: Christi contra nomen Filium tantùm, non Patrem, nec Spiritum sanctum propriè connotat. Quare si Mariam Dei genitricem dicamus, videmur generationem nativitatemque Patri & Filio & Spiritui sancto attribuere. Si autem Mariam matrem Christi, qui sæculorum est Deus, nuncupemus, solum Filium ab ea natum affirmamus: id autem affirmare utique non est negare Christum esse Deum. Pari pacto quum Jacobitæ & Melchitæ Mariam Deiparam appellant, non hoc est negare Christi humanitatem, neque Patri ac Spiritui sancto nativitatem affingere; sed est affirmare Christum in sua divinitate existentem conceptum natumque fuisse. Nusquam verò in his dictis fidei differentiam, aut ullum à veritate dissensum est invenire. Demùm diversitatem Rituum, qualem inter Christianas Orientis gentes suo tempore observabat, unitati fidei nequaquam officere testatur.

CA-

CAPUT XXXII.

Joseph Saher Presbyter.

Joseph Saher, cognomento Al-Kass.

SUB Moctapho Chalipha, qui anno Hegiræ 295. Christi 907. obiit, claruisse refertur ab Abulpharagio in Histor. Dynast. pag. 186. *Josephus Saherus medicus, qui* القس *Al-Kass, hoc est, Presbyter appellatus est, vir fama celebris, medicinæ studio incumbens, magna diligentia in congerendis quæ utilia essent. Ideo appellatus est* الساهر *Al-Saher, hoc est, vigilans, quod nonnisi quartam noctis partem, vel paulò ampliùs dormiret, deinde scientiæ acquirendæ invigilaret. Dicunt alii, ideo nomen Al-Saher illi inditum fuisse, quod cancer ipsi in anteriori capitis esset, qui somnum impediret. Quod si quis attentè librum ipsius perpenderit, reperiet in eo aliqua, quæ indicio sunt ipsum hoc morbo affectum fuisse.* Hæc Abulpharagius.

CAPUT XXXIII.

Matthæus Jonæ.

I. Matthæus Abu Basciar, Jonæ filius.

MATTHÆUS cognomento ابو بشر ابن يونس المنطقى *Abu Basciar, Ebn-Junes Dialecticus*, hoc est, Basciari pater, Jonæ filius, claruit anno Christi 930. de quo hæc Abulpharagius in histor. Dynastiarum pag. 200. ex versione Pocockii. *Fuit Bagdadi in Chaliphatu Al-Radii post annum* Hegiræ *trecentesimum vicesimum, & ante tricesimum, Matthæus filius Junesi Dialecticus Christianus, artis Logicæ peritus, quam explicans, sæpius eundem sermonem repetebat, quum ipsi propositum esset docere, & ut intelligeretur efficere. Fuit*

من اهل ديرقنى ممن نشى فى اسكول مار ماری قرى على روفيل وبنيامين الراهبين اليعقوبيين.

ex incolis Dir-Kanæ, ubi educatus est in Schola Mar Mari: studuit etiam apud Ruphilum & Benjaminum monachos Jacobitas, ipse secta Nestorianus. Mentionem ejus faciens Mohammad Ebn Isaac النديم *Al-Nadim*

1 *in libro suo: illi, inquit, debebatur principatus inter Dialecticos seculi & regionis suæ.* 1

II. Ejus opera.

Plura Aristotelis opera commentariis illustravit, teste Hottingero in Biblioth. Orient. à pag. 221. ut *Categorias, Perihermenias, Analytica priora, & posteriora, Topica, librum de Auditu naturali, de cælo, &c.* è Syriaco autem Arabicè reddidit *Analytica posteriora, Poëtica, librum de cælo, de generatione & corruptione, de meteoris, de sensu & sensibili, & metaphysicorum.* Demùm in Syriacam linguam transtulit *Sophistica, & librum de Auscultatione naturali.* Ubi pro *Abu-Basciar Matthæo filio Jonæ*, perperàm ab Hottingero appellatur modò *Abu Scharmatæus*, & modò *Matthai Abuscharmatæus*, seù *Abi-Scharmatæus*.

CAPUT XXXIV.

Cyriacus.

I. Cyriaci ætas.

CYRIACUS Nestorianus scriptor Jahiæ Ben-Adi Jacobitæ æqualis, vivebat anno Christi 950.

II. Ejusdem scripta.

Exstat Cod. ms. Arab. Vat. 29. pag. 210. *ejus Responsio*

tator, ut perperàm vertit Abulpharagii interpres.

NOTA.

1 *Al-Nadim*, ideſt, orator; non *compa-*

sio ad dissertationem ejusdem Jahiæ adversùs Nestorianos. Jahia autem, teste Abulpharagio in histor. Dynast. pag. 209, obiit die 13. Augusti anno Græcor. 1285. Christi 974. annos natus 81. plenoque nomine appellatur

يحيى افريهى بن عدى بن حميد بن زكريا التكريتى

Jahia (hoc est, Joannes) *seù Aphriha, filius Adi, filii Hamid, filii Zachariæ, Tagritensis*.

Ejusdem Cyriaci hymnus Syriacus *de Macabæis* habetur Codice Syr. Amiden. 1. Vide Tom. 1. Bibliothecæ nostræ pag. 581.

que utramque sedem occupare consuevit, ut ex Amri historia liquet.

III. Homiliæ, seù Precationes.

Ejusdem binæ *Homiliæ* seù *Precationes* exstant Cod. Syr. Amid. 8. & 10. & Cod. Syr. 1. (Tom. 1. Bibl. nostræ pag. 583. & Tom. 2. pag. 486.) quæ à Nestorianis recitari solent *Feria tertia Rogationum* seù Jejunii Ninivitici, & *Dominicis Jejunii quadragesimalis*.

IV. Liber declarationis officiorum Ecclesiasticorum.

Denique Librum edidit in septem Tractatus distributum, cui titulus,

ܬܘܒܘ ܘܠܡܕܡܗ ܟܬܒܐ ܕܟܘܡܪ
ܟܠܗ ܡܦܘܩ ܡܢ ܥܡ ܥܘܕ
ܘܡܒܘܫܬܗ ܡܚܐ ܕܫܘܬܐ ܗ

Declaratio omnium ecclesiasticorum officiorum, & causa eorundem, necnon enarratio divinæ œconomiæ, festorumque dominicorum. Exstat sine auctoris nomine, imperfectus quidem Codice Syr. Vatic. 31., perfectus verò Cod. Syr. 11. Tom. 2. Bibl. nostræ pag. 489. nitidissimo charactere exaratus in Tel-Chepha sub Elia Patriarcha à Georgio Presbytero anno Græcorum 2018. Christi 1707. ut ex hac ad calcem codicis adjecta epigraphe liquet. ...

CAPUT XXXV.

Georgius Arbelæ & Mosuli Metropolita.

I. Georgius Arbelensis & Mosulensis Metropolita.

GEORGIUS Arbelæ & Mosul Metropolita in Lucæ locum ab Emmanuele Nestorianorum Patriarcha subrogatus fuit circa annum Christi 945. Emmanuele verò anno Hegiræ 349. Christi 960. defuncto, de Patriarchatu cum Israële, Ebedjesu, & Mari contendit, quorum prior anno Christi 962. consecratus est, alter anno 963. tertius denique anno 987. Sub eodem Mari decessit, successoremque in Mosulana Sede habuit Jesujabum, de quo mox sermo erit. Vide Amrum in gestis Israëlis, Ebedjesu, & Maris Patriarcharum, ex quo de Georgio quædam delibavi Tom. 2. pag. 442. & seq. & hoc tom. 3. pag. 201.

II. Ejus constitutiones.

Georgii *Constitutiones* laudantur à Sobensi, cujus verba ex Catalogo Scriptorum retuli suprà p. 279. ubi eum *Athur*, seù *Assyriæ* metropolitam vocat; etsi enim sub prioribus Nestorianorum Patriarchis Arbelæ seù Adjabenæ Metropolitanus à Mosulano seù Assyrio diversus esset, sequiori tamen ætate unus idem-

ﻗﻌﻴﻌﻞ ﺃﻫﺬﺍﻧﻼ ﻟﻠﻌﻘﻌﻘﻼ ﻣﻌﻘﻲ
ﻗﻌﻼﻟﻼﺣ ﺑﺎ ﺣﻌﻨﻌﻼ ﺣﻨﻌﺤﻼ
ﻟﻠﺤﻘﻼﻗﺎ ﺣﻘﻌﺒﻼ . . . ﺃﻌﻼﺣﺒﻪ
ﻟﻠﻌﻘﻌﻼ ﻫﻨﺎ ﻭﻘﻌﻘﺺ ﻟﻠﻌﻘﻌﻘﻼ
ﻗﻌﻨﺒﻌﻢ ﺃﻌﺮ ﻭﻠﻨﻌﻘﻌﻪ ﻫﻌﻨﺎ
ﻫﻠﻌﻼ . . . ﻗﻌﻘﻌﻼ ﻠﻠﻌﺒﻼﻠﻨﻌﻪ
ﻠﻨﻌﻫﻌﻨﺎ ﻫﻠﻌﻼ ﻗﻌﻘﻌﻼ ﺃﻌﻮﺭ ﻗﻌﺮﻠﻌﻼ
ﺃﻠﻨﻌﻌﻢ ﻗﻌﻘﻌﻼ ﻗﻌﻮﻨﺎ ﻗﻌﻨﺒﻮﻼ
ﻭﻠﻌﻌﻮﻌﻼ ﻠﻠﻌﺒﻼﻠﻨﻌﺎﺹ ﻭﻘﻊ ﻗﻌﻨﻌﻼ
ﻗﻌﻮﺭﻼ . ﻗﻌﻨﻌﻼ ﻭﻘﻌﻘﻼ ﻗﻌﻘﻌﻘﻼ
ﻭﺃﻌﻮﻌﻼ ﻠﻠﻌﻨﻼ ﻭﻌﻨﻢ ﺃﻌﻠﻌﻼ ﻠﻠﻌ
ﻗﻌﻌﻘﻼ ﻗﻌﻴﻌﻼ ﻗﻌﻨﻌﻼ ﻗﻌﻨﻌﻢ :

Cæptus eſt abſolutuſque liber iſte menſe benedicto Iar (Majo) *die* 21. *feria quarta, veſpere feſti Aſcenſionis Domini noſtri in cœlum, anno* Græcorum *bis milleſimo decimo octavo.... Exaratus autem fuit in benedicto & à Deo cuſtodito oppido Tel-Chepha in ditione Moſulanæ urbis.... diebus Patris, principis dominique Patrum... Mar Eliæ Catholici Patriarchæ Orientis... Scripſit hunc librum, ſeù potiùs corrupit, deturpavit, vitiavit deformavitque vilis, humilis, abjectus miſerque Georgius Presbyter, filius Iſraëlis Presbyteri, filii Hormiſdæ Presbyteri, filii Iſraëlis quondam Presbyteri Alcuſæi: qui modò memorati benedicti oppidi Tel-Chephæ incola eſt... Deſcribi autem curavit librum hunc Declarationis Officiorum, poſſeditque tamquam proprium ſacerdos electus, Presbyter Abdalnurus filius electi ſacerdotis Presbyteri Adæ Moſulani, fraterque Presbyteri Hadajæ, juveniſque benedicti Abdalreſchi ex urbe Moſul: Paramonarius celeberrimi Collegii quatuor eccleſiarum ſancti Eſaiæ* (imò Jeſujabi, ut ex Tom. 2. p.414. conſtat) *Bar-Koſre, ejuſque ſociorum.*

Opus ad illuſtrandum Neſtorianorum ritum perutile: præmiſſis enim de diſpenſationis Dominicæ tempore quæſtionibus, agitur de Ritibus Liturgiæ, Baptiſmi, divinæ Pſalmodiæ, dedicationis Eccleſiæ, & officii Defunctorum, hoc ordine.

TRACTATUS I. *De diebus diſpenſationis Domini.* ﻫﻼ .

ﻫﻌﻘﻌﻼ ﻭﻨﻌﺒﻌﻼ .

Continet Capita XXIII.

Prologus ad Danielem, cujus rogatu auctor hunc librum compoſuit.

ﻫﻘﻌﻘﻌﻼ ﺣﻌﻼ ﻭﻠﻨﻼﻼ ﻫﻪ ﻭﻠﻌﻌﻪ

. ﻫﻨﻪ Plures ait Doctores divina Syrorum Neſtorianorum officia commentariis illuſtraſſe: eum verò ſe ordinem ſequi, quem Jeſujabus Patriarcha conſtituit.

Cap. 1. *Quæ conſcribendi Chronici, ſeù annorum ſupputationis, cauſa fuerit: & quæ ejus in eccleſia utilitas.*

ﻭﻌﻼ ﻗﻌﻌﻼ . ﻫﻨﻌﻘﻌﻢ ﻠﻠﻌﻌﻼ
ﻭﻘﻠﻠﻌﻌﻪ ﻫﻘﻼ ﺷﻌﻘﻌﺺ ﻫﻨﻨﻌﻼ
ﻭﻘﻌﻘﻌﻌﻼ ﻫﻨﻨﻌﻘﻌﻢ . ﻫﻘﻨﻪ
ﺷﻌﻼﻭﻨﻌﻪ ﻠﻠﻌﻌﻼ ,

Patrum Nicænorum juſſu, inquit, Euſebius Cæſarienſis Aureum decennovennalem numerum, Cyclumque ſolis duodetrigeſimum invenit, unde Lunæ curſus cum ſolari componeretur, feſtaque mobilia ſuis locis alligarentur. Nimirùm Euſebio recentiores Syri tribuere ſolent quid. quid ad chronica martyrumque acta ab anonymis conſcripta pertinet.

Cap. 2. *Quare initium anni à menſe Teſri priore* (Octobri) *duci voluit Euſebius, non à Niſan* (Aprili), *quo mundus conditus fuit?* ﻫﻘﻼﻼ ﻫﻨﻼ

ﻭﻌﻌ ﻌﻨﻌﻼ ﺣﻘﻌﻨﻌ ﻫﻨﻌﻌﻢ ﻠﻠﻌﻌ
ﻭﻘﻌﻘﻌﻼ ﻫﻨﻼ ﻫﻨﻼ ﺣﻨﻌﻘﻌ ﻌﻘﻌﻌﻼ
ﻭﻘﻌﻘﻌﻼ ﻫﻨﻼ ﻫﻨﻼ ﻫﻨﻌﻘﻌ ﻌﻘﻌﻌﻼ
ﻭﻘﻌ ﻠﻠﻌﻨﻌ ﻠﻘﻌﻌﻼ .

Cap. 3. *Cur anni computum per menſes Solis, ac Lunæ, perque hebdomadarum numerum ordinavit Euſebius,*

bius, non una supputatione, sed tri-
plici usus? ܗܠܝܢ ܫܒܥܝܢ ܘܥܒܕ
ܚܕ ܫܒܥ ܘܥܒܕ ܚܡܫ ܘܫܒܥܝܢ ܫܢܝܢ
ܘܥܒܕ ܫܬ ܐܠܦ ܫܢ : ܠܐ ܗܘ ܫܢ
ܒܚܕ ܒܫܒܥ ܐܠܐ ܐܚܕ .

Cap. 4. *Quare, quum initium anni ab Octobri mense ducatur, neque ab hoc mense ad Canun* (Decembrem) *ullum Festum occurrat; beatus nihilominus Jesujabus Annunciationem Codicemque divini officii ad Decembrem distulit, nec ab anni initio eadem in-*
choavit? ܗܠܝܢ ܡܢ ܛܫ ܥܕ
ܐܝܢ ܕܡܢ ܫܢܐ ܫܠܡ ܗܘ
ܐܝܢ ܕܠܐ ܫܪܘ ܒܫܘ : ܐܠܐ
ܫܘܬܦܘܬ ܒܝܬ ܗܘ ܕܫܘܥ
ܒܪ ܚܝܐ ܕܠܐ ܫܪܐ : ܐܠܐ ܚܒ
ܫܘ ܡܢ ܛܫ ܥܕ ܗܠܝܢ .

Quatuor initia in ecclesia Nestorianorum celebrari observat: ܛܫ
ܗܠܝܢ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܫܘ ܩܕܡܝ
ܫܘ ܫܢܐ ܫܠܡ . ܫܘ ܪܝܫ ܫܢܐ
ܕܡܢ ܫܘ ܐܝܢ ܕܡܢ . ܫܘ ܩܕ
ܡܝ ܫܢܐ ܕܡܢ . ܫܘ ܐܚܪ ܫܢ
ܐ ܫܠܡ ܕܡܢ . ܫܘ ܐܚܪ ܫܢ
ܐ ܕܡܢ ܫܘ ܩܕܡܝ ܫܢ ܐ .

Initium, scilicet, anni, Initium Codicis (officii ecclesiastici) *Initium Bibliorum, & Initium Rectorum. Et quidem anni initium October mensis est. Initium verò Codicis, December. Initium autem Bibliorum, hebdomada Passionis in Jejunio*, quum scilicet legi incipit Pentateuchus. *Denique initium Rectorum seù Præsidum*, ideſt, libri Judicum &c. *hebdomada Resurrectionis*, qua legi incipit liber Josue & Psalterium, & Epistolæ Pauli.

Cap. 5. *Quomodo ostenditur mensem Octobrem esse principium anni, Novembrem verò principium regiminis Moysis, hebdomadam autem Moysis esse omnium hebdomadarum primam?* ܐܝܟ ܐܬܒܝܢ ܕܫܪܝ
ܫܢ ܫܬܐ ܕܬܫܪܝ ܐܝܢ ܕܫܪ
ܝ ܫܢ ܫܬܐ ܕܬܫܪܝ ܬܪܝܢ ܕܫ
ܪ ܫܢ ܫܬܐ ܕܬܫܪܝ ܬܪ ܫ
ܪ ܫܢ ܫܬܐ ܕܬܫ ܪ ܫ ܪ ܫ
ܢ ܫܬܐ ܕܬ ܫ ܪ ܫ ܪ ܫ ܢ
ܫ ܬ ܐ ܕ

ܠܥܡܐ ܠܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܥܕ ܚܘܪܒܢ ܐܘܪܫܠܡ ܕܛܝܛܘܣ ܐܠܦ ܘܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܫܬ. ܘܠܝܘܚܢܢ ܕܐܬܚܒܠ ܒܗ ܐܡܪ ܒܬܫܥܬ ܥܣܪ ܝܘܡ ܒܐܝܠܘܠ ܘܐܬܝܠܕ ܒܫܒܥ ܒܢܝܣܢ ܘܠܡܫܝܚܐ ܕܐܬܝܠܕ ܒܫܢܬ ܫܬ ܡܐܐ ܘܫܢܬ ܫܬ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ ܐܬܨܠܒ ܘܒܫܢܬ ܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ ܐܬܚܪܒܬ ܐܘܪܫܠܡ ܗܕܐ ܡܫܬܟܚ ܡܢ ܕܢܐܠ ܕܐܡܪ ܒܫܢܬ ܫܠܡ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܫܬ ܐܬܚܪܒܬ ܐܘܪܫܠܡ ܘ

ܕܐܕܢܐ ܘܒܪܝܫ ܫܒܬܐ ܒܫܪܝ ܝܪܚܐ ܕܢܝܣܢ ܫܬ ܣܪ ܘܫܒܥ ܣܗܕ ܒܒܛܢ ܐܡܐ ܘܐܬܝܠܕ ܒܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܕܝܘܢܝ ܒܫܢܬ ܫܬ ܐܠܦ ܘܫܒܥ ܡܐܐ ܕܝܘܢ ܒܪ ܫܢ ܬܠܬ ܡܐܐ ܕܝܘܢ

Joannes, inquit, baptizare cœpit anno Græcorum 335. die 10. Aprilis, feria ſecunda: Chriſtus autem ab eodem baptizatus fuit in Jordane anno Græcorum 336. die 6. Januarii, ſabbato.

Cap. 13. *Quando Dominus jejunavit? quo anni tempore? quo menſe? & quantum temporis interceſſit baptiſmum ejus inter ac jejunium?*

Exiſtimat Georgius, Chriſtum in deſertum abjiſſe ibique jejunaſſe quadraginta diebus & quadraginta noctibus, non quidem ſtatim atque in Jordane baptizatus fuit, ſed poſt Judaicam illius anni Pentecoſten: quum inter baptiſmum ejus & jejunium plura, ut inquit, interceſſiſſent, quæ in Evangeliis narrantur, nimirùm Simonis & Andreæ aliorumque Apoſtolorum ac diſcipulorum vocatio, nuptiæ in cana Galilææ, Paſchatis demùm legalis ac Pentecoſtes celebratio. In diebus autem Jejunii à Neſtorianis quoque, Græcorum inſtar, Liturgiam exceptis Dominicis nequaquam celebrari teſtatur, inquiens:

Dies jejunii luctum continent & genuflexionem, neque in iis Sacramenta perfecta cum liturgia fiunt; ſed quum luctus & genuflexio ceſſant, quumque ſacramenta perficiuntur, tùm verò jejunium quoque ceſſare cenſendum eſt. Idque ex omnibus Jejunii Dominicis manifeſtè apparet. Nam uſque ad religioſi Georgii Patriarchæ ætatem, hora ſexta juxta Dominicarum omnium ritum Sacramenta peragebantur: ob eas verò quæ Chriſtianis contigere calamitates, idem religioſiſſimus Georgius præcepit, ut ſub veſperam Sacrum peragerent. Item feria quinta poſtrema, quam in cœna Domini vocamus, *mandavit Jeſujabus, ut poſt ſolis occaſum veſperas primùm celebrarent, deinde Liturgiam conficerent.* Barhebræus eam Georgii conſtitutionem ad Abrahamum cognomento Abrazam refert, ut dixi tom. 2. pag. 441. Georgius autem Jeſujabi Adiabeni diſcipulus Neſtorianis anno Chriſti 670. præerat; Abraham verò anno 1220.

Cap. 14. *Quandonam contigit Domini in urbem Hieruſalem ingreſſus? quo anni tempore? quo die? & undenam pullus aſinæ, cui inſedit? quidve vocabulum Hoſanna ſignificat?*

Cap. 15. *In quam diem incidit Paſcha eo anno quo Dominus paſſus eſt? & quota menſis ſolaris atque lunaris? & quare feria ſexta appellatur*

ܠܐ ܟܕܒܘܢ ܫܡܗ ܐܠܐ ܒܚܕ ܡܢܗܘܢ
ܕܐܝܟ ܕܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܨܠܝܒܘ ܠܗ ܠܚܕ
ܘܫܒܩܘ ܠܚܕ ܐܠܐ ܒܫܢܝ ܟܕ ܐܝܬ ܠܢ
ܒܟܕܒܐ ܕܐܠܦ ܫܢܐ.

Cap. 18. *Cur Resurrectio Domini in feriam primam incidit? & quo pacto in sepulcro triduum mansisse dicitur, quum feriam sextam & primam exiguo temporis spatio attigerit?*

ܠܡܐ ܐܬܝ ܩܝܡܬܐ ܕܡܪܢ ܒܚܕ ܒܫܒܐ
ܘܒܐܝܟ ܕܝܢ ܬܠܬ ܝܘܡܝ ܒܩܒܪܐ ܐܝܬ
ܠܗ ܕܐܬܝ ܒܥܕܢ ܙܥܘܪ ܠܡܐ ܐܬܝ ܥܠ
ܫܬܐ ܘܩܕܡܬܐ ܒܚܕ ܒܫܒܐ.

Cap. 19. *Quandonam contigit Ascensio Domini? quo mense, & quo die? & quare quadraginta dies post resurrectionem mansit, donec ascendit?*

ܠܡܐ ܗܘ ܫܡܝܫܐ ܒܚܕ ܒܫܒܐ ܘܠܡܐ
ܐܬܝ ܒܫܒܐ ܘܠܐ ܒܚܕ ܒܫܒܐ. ܠܡܐ
ܐܬܝ ܒܫܒܐ ܘܠܐ ܒܚܕ ܒܫܒܐ ܐܠܐ
ܒܬܪܝܢ ܫܒܬܐ ܒܚܕ ܒܫܒܐ.

Cap. 20. *Quot vicibus apparuit Dominus discipulis suis post resurrectionem suam usque ad ascensionem?*

ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܐܬܚܙܝ ܡܪܢ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ ܥܕ ܠܐ ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ
ܘܠܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܐܠܐ ܒܚܕ ܒܫܒܐ.

Cap. 21. *Quomodo cogitemus nostram fore resurrectionem? & quomodo eamdem naturæ ductu absque Scripturæ auctoritate concipere possimus?*

ܠܡܐ ܢܚܫܒ ܠܢ ܩܝܡܬܐ ܕܢܗܘܐ ܠܢ
ܘܐܝܟ ܢܬܚܫܒ ܠܗ ܒܠܐ ܟܬܒܐ ܐܠܐ
ܒܛܒܥ ܒܠܚܘܕ.

Cap. 22. *Quam ob causam Dominus seipsum Judæis crucifixoribus videndum, ut eos confunderet, minimè præbuit, sed discipulis sese manifesta-*

Arubtha, quum in scripturis sextus dies dumtaxat vocetur? & quare eo die Judæi unum ex vinctis crucifigebant, alterum dimittebant? & quare nonnullis annis in luna decima quarta ab iis discrepamus?

ܒܫܢܬܐ ܗܝ ܕܡܪܢ ܐܬܨܠܝܒ ܒܪܝܫ
ܝܪܚܐ ܕܢܝܣܢ ܒܫܒܐ ܐܬܐ ܦܨܚܐ
ܕܝܗܘܕ . ܐܠܐ ܝܗܘܕ ܒܪܝܫ ܝܪܚܐ
ܕܐܝܪ ܒܫܒܐ ܐܬܐ ܦܨܚܐ ܘܫܒܩ
ܚܕ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܝܗܒ ܠܡܨܠܒ
ܘܫܒܩ ܚܕ ܐܬܐ ܠܗ ܒܫܒܐ ܗܘ ܕܐܬ
ܥܒܕ ܒܗ ܗܕܐ ܘܒܗ ܠܐ ܐܬܐ ܠܗ
ܒܫܒܐ ܗܘ ܕܐܬܥܒܕ ܒܗ ܗܕܐ ܘܒܗ
ܐܬܐ ܠܗ ܒܫܒܐ ܐܚܪܢܐ ܗܘ ܕܐܬ
ܥܒܕ ܒܗ ܗܕܐ ܘܒܗ ܠܐ ܐܬܐ ܠܗ.

Anno, inquit, quo Dominus passus est, Luna 14. Paschalis in Sabbatum anni Græcorum 339. incidit: sed Judæi Luna præcedenti, hoc est, 13. feria 6., die 26. Martii solaris Pascha celebrarunt: solebant enim illud ad feriam 6. retrahere, quoties in Sabbatum incidisset; ne scilicet Sabbatum violare cogerentur, ut Agnum Paschalem occiderent & comederent. Sextam autem hujusmodi feriam *Arubah* vocabant, ܥܪܘܒܬܐ : ܘܒܗܕܐ ܝܘܡܐ ܫܡܗܘ ܚܕ ܒܫܒܐ *quod cum festo commista esset.*

Cap. 16. *Quam ob causam feria sexta celebratum fuit Pascha eo anno, quo in Sabbatum inciderat? & quodnam est hujusce rei mysterium?*

ܠܡܐ ܗܘ ܒܫܢܬܐ ܗܝ ܕܡܪܢ ܐܬܨܠܝܒ
ܒܪܝܫ ܝܪܚܐ ܕܢܝܣܢ ܒܫܒܐ ܐܬܐ
ܦܨܚܐ ܕܝܗܘܕ. ܘܡܢܐ ܗܘ ܪܙܐ ܕܗܕܐ
ܡܠܬܐ ܗܘ ܕܐܬܥܒܕ ܒܗ ܗܕܐ.

Cap. 17. *Cur Annunciationis diem mense Adar minimè celebramus; Circumcisionem verò & Præsentationem Domini in Templum unà cum Calched onensibus peragimus?* ܠܡܐ

festavit, confirmans eos, & ostendens illis manus pedesque, & comedens cum ipsis?

Cap. 23. *Quid nobis sentiendum est de interitu filii perditionis?* (Antichristi) *& quare in Resurrectione misericordiam minimè consequetur, sicut cacodæmones & homines impii?*

Nestorianos ex Origenis, Theodori, ac Diodori officina plurimos circa futurum sæculum errores hausisse, ex suprà dictis liquet. Georgius etsi à vulgari illius sectæ hæresi in eo dissentit, quod Paradisi Infernique æternitatem adstruat; has tamen nugas de futuro sæculo tradit. Primum homines quadruplicis conditionis fingit: quosdam nimirùm absolutè bonos, ut Christum Dominum, qui nihil omninò peccavit: alios absolutè malos, ut Antichristum, quem in cunctis delicturum fore fabulatur, itaut nullos commissurus sit actus, qui mali non sint: alios partim bonos & partim malos, qui scilicet in aliquibus animæ potentiis corporisve sensibus peccant, in aliis nequaquam: alios demùm neque bonos neque malos, vel potiùs æquè bonos atque malos, qui nimirùm tantumdem peccant, quantum virtutes colunt. Hos, inquit Georgius, in futuro sæculo neque præmiis neque pœnis affici: illos si in pluribus peccaverint, e.g. si in quatuor corporis sensibus, malos appellari, & in resurrectione pœnis subiici in iis sensibus, in quibus peccaverint; in aliis verò, in quibus minimè peccaverunt, voluptate frui: sin autem in potiori sensuum parte à peccatis abstinuerint, bonos nuncupari, in eaque parte gaudere, secus in aliis: Antichristum verò, quod omninò malus sit, omninò interiturum: ac propterea *filium perditionis* illum vocari ait, quod in perditionem, hoc est, ad nihilum redigetur.

Cap. 24. *Quandonam Crux inventa est? quo die? & quota luna?*

Affirmat, Crucem inventam fuisse anno Græcorum sexcentesimo vigesimo nono (Christi 318.) *Sabbato, die decima tertia mensis Septembris, luna decima nona: cognitam verò fuisse, quum ejus contactu mortuus revixit, die Dominica, decima quarta Septembris, luna vigesima*: atque hanc esse causam subjungit, quod Nestoriani festum Crucis die 13. Septembris agunt, cæteri christiani die sequenti.

LIBER II. *De Officio Vespertino.*

capita XXI.

Cap. 1. *Cur ad Orientem adoramus, non Hierosolymam versus, ubi Prophetæ adorabant, & unde salus nobis parta est.*

Cap. 2. *Cur ecclesiam distinguimus in cancellos, in templum, & in domum mulierum? & quare præcepit Jesujabus, ut Baptisterium in australi latere collocaretur?*

ܬܠܐ ܩܘܪܒܢܐ . ܡܕܡܢ ܗܘ ܡܕܒܚܐ ܘܡܢ ܗܝܟܠܐ ܘܡܢ ܒܝܬ ܩܕܫܐ ܘܫܪܒܝܬܐ ܕܫܪܒ ܠܗ ܡܫܬܘܬܦ ܥܡ ܟܗܢܐ ܒܫܘܪܝ ܩܘܪܒܢܐ ܕܫܪܝ

runt. Demùm de ſacris veſtibus uniuſcujuſque Ordinis propriis hæc addit.

Ipſum enim Lectoris veſtimentum ab eo differt, quod Hypodiaconi geſtant. Item Hypodiaconus cum Diacono veſtibus minimè convenit. Presbyterorum autem, Periodevtarum, & Chorepiſcoporum una eſt veſtimentorum ratio. Una item Epiſcopi eorumque qui ſuprà Epiſcopum ſunt.

Cap. 7. *Cur in aliquibus quidem eccleſiis dicitur Pater noſter initio Officii, in aliis verò non? & quare alicubi orat Presbyter ante Pater noſter, alicubi verò poſt?*

Juxta conſtitutionem Jeſujabi, ut Georgius affirmat, abſque oratione Dominica Officium Neſtorianorum celebrari conſueverat: Timotheus verò Patriarcha præcepit, inquit, ut Pater noſter Officio præmitteretur: hinc verò nata apud eos diſſenſio, quibuſdam orationem Dominicam primæ Officii precationi præmittentibus, aliis ſubjungentibus. Poſt Georgii obitum acerrima quæſtio de Oratione Dominica Machicham inter & Bagdadenſes exarſit, de qua vide Tom. 2. pag. 448.

Cap. 8. *Cur Dominus noſter hanc orationem diſcipulos ſuos edocuit? quidve ſignificat? & quare Timotheo placuit Jeſujabi canonibus illam adjungere?*

Cap. 9. *Quid ſignificat Jaculatoria oratio, quæ initio Officii Veſpertini dicitur? quodve illius myſterium eſt? & quare nonnulli unam, alii binas Jaculatorias dicunt?*

Expoſitionem *Abrahæ Bar--Liphæ* in hoc & ſeq. capite laudat.

Cap. 10. *Quid ſibi vult canticum, Sicut incenſum? & quare illud in Feſtis & Dominicis, non quolibet die recitamus?*

Cap. 11. *Quid ſignificat canticum, Tibi Domine? & quare Diaconus hìc dicit, Pax nobiſcum?*

Cap. 12. *Cur poſt, Tibi Domine, dicimus orationem, quæ Principium appellatur? in Feſtis autem loco Principii dicitur aliud Canticum, deinde Pſalmus, Domine clamavi ad te, poſtea Principium, & Canticum? & quid ſibi vult hæc vox Principium?*

ܗܘ ܕܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ ܠܡܐ ܐܡܪ ܗܟܝ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ . ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ ܗܟܝ ܠܡܐ ܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ .

quare dicitur in fine Officii? ſic dicitur in fine Officii . ſicut dicitur in fine Officii ſic dicitur in fine Officii .

ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ ܗܟܝ ܠܡܐ ܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ .

Abrahami Bar-Liphæ expoſitionem commemorans, ſuum ejuſque errorem circa animarum corporibus exutarum operationes prodit, his verbis. ܠܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܕܢܦܫܬܐ ܠܚܘܕ ܡܢ ܦܓܪܐ ܠܐ ܡܬܚܙܝ ܠܗ ܚܘܫ ܐܠܐ ܒܬܪ ܕܢܦܩܬ ܡܢ ܦܓܪܐ ܘܗܢܘܢ ܩܕܝܫܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ ܗܟܝ ܠܡܐ ܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ . ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ ܗܟܝ ܠܡܐ ܐܡܪ ܒܣܘܦ ܩܘܕܫܐ .

Item quod animæ abſque corporibus ſenſu præditæ ſint, ſancti Patres interdicunt, nequis credat animas ſentire, poſtquam è corporibus migraverint. At beatus iſte (Barliphe) *credit eas ſentire etiam ante quam in corpora ingrediantur.*

Cap. 13. *Quare poſt Principium conſcenſo ambone Diaconus Proclamationem intonat? & quid hìc ſibi vult? & quare reſpondet ei populus, quemadmodum ipſe præcipit?* ſic dicitur in fine Officii . ſicut dicitur in fine Officii ſic dicitur in fine Officii . ſic dicitur in fine Officii ſicut dicitur in fine Officii .

Cap. 14. *Cur præcepit* Jeſujabus, *ut hoc Diacono ex ambone deſcendente* (qui nimirùm Proclamationem intonavit,) *aſcendat alter Diaconus, qui pacem dedit, poſtremamque Proclamationem intonet? & quare ſibi mutuo oſculum dant & qui aſcendit, & qui deſcendit?* ſic dicitur in fine Officii . ſicut dicitur in fine Officii ſic dicitur in fine Officii . ſic dicitur in fine Officii ſicut dicitur in fine Officii .

Cap. 15. *Quid ſibi vult canon iſte Triſagii? & quid exprimit? & quare dicitur in fine Officii?* ſic dicitur in fine Officii . ſicut dicitur in fine Officii ſic dicitur in fine Officii .

Ait Georgius, anno Græcorum 748., Theodoſii vigeſimo quinto, poſt Synodum Epheſinam, in qua Neſtorius damnatus eſt, quarto, eodemque quo pueri Epheſini, hoc eſt, ſeptem Dormientes ſurrexere, quum regia urbs terræmotu quateretur, Proclo Presbytero Angelos viſos fuiſſe Triſagium hymnum canentes, quem idem Proclus quum decantandum populo tradidiſſet, terræmotum ceſſaſſe: huic poſtea hymno à Petro Fullone, quem Severianæ hæreſeos ſectatorem vocat, appendicem illam, qui crucifixus es pro nobis, adjectam: Jeſujabum denique præcepiſſe, ut idem hymnus, ſine illa tamen appendice, in officio Neſtorianorum uſurparetur. Hæc ille. Sed annus ab Epheſina *Synodo* quartus, Græcorum erat 746. non 748., idemque Theodoſii 28. non 25. quo Proclus Conſtantinopolitanam eccleſiam Epiſcopus regebat, non Presbyter erat: Petrus autem Fullo appendicis illius auctor Severum anteceſſit: adeòque hic potiùs Petri, quàm Petrus Severi errorem ſequutus eſt. Ita nimirùm in iis, quæ ad Chronologiam ſpectant, dormitat Georgius.

Cap. 16. *Quare, poſt Triſagium præcipit Diaconus inquiens, Inclinate capita veſtra? & quare Vela ligant,* hoc eſt, obducunt? ſic dicitur in fine Officii . ſicut dicitur in fine Officii ſic dicitur in fine Officii .

Cap. 17. *Cur hìc abſoluto officio dicitur canticum Baſilicon? & quid ſibi vult hoc nomen Baſilicon? & quare in Feſto antea dicuntur Jaculatoriæ, deinde canticum?* ſic dicitur in fine Officii . ſicut dicitur in fine Officii ſic dicitur in fine Officii .

ܗܘ ܕܐܡܪ

ܡܢܗܓܐ . ܘܒܚܕܐ ܕܐ ܕܐ .
ܡܢܗܘܢ ܫܠܝܛ ܕܐ ܒܥܠܡ ܕܢ
ܠܥܠܡ .

Cap. 21. *Cur in Feſtis, & Dominicis genua non flectimus, nec dicimus, Cum mœrore & cura, ſed, Cum gaudio & lætitia?*

ܠܡܢܐ ܕܟܒܪܝܢ
ܕܫܒܝܚܐ ܠܐ ܡܣܓܕܝܢ ܘܥܠ .
ܡܫܟܚ ܕܐ ܡܪܝܡ ܐܡܪܝܢ : ܥܡ
ܡܟܫܝܐ ܘܥܡ ܚܕܘܬܐ .

TRACTATUS III. *De officio Nocturno, & Matutino.*

ܡܐܡܪ ܬܠܬ
ܘܠܠܝܐ ܠܐ ܡܫܬܚܠ ܘܠܐ ܡܘܪܝܫ .

Capita IX.

Cap. 1. *Quare in Dominicæ Nocturno quidam in prima Seſſione dicunt quinque odas: alii ſex, alii ſeptem; alii denique ſeptem Jaculatorias diverſis tonis recitant?*

ܠܡܢܐ ܚܡܫܐ
ܘܫܬܐ ܘܫܒܥܐ ܒܪܫ ܚܕ ܘܫܒܥ
ܫܒܚܬܐ ܒܩܠܬ ܫܒܥ . ܒܪܫ
ܘܒܬܪ . ܒܪܫ ܘܒܬܪ . ܒܪܫ
ܘܒܬܪ ܡܢܗܘܢ ܚܕ ܒܫܒܥ
ܒܬܪ .

Cap. 2. *Quid myſticè ſignificat poſtrema ſeſſio? & quare in tonis Jaculatoriarum quidam unam tantùm odam dicunt, alii verò plures; alii demùm nil aliud recitant præter cantus vigiliæ?*

ܡܢܐ ܘܥܠ ܡܐ ܡܫܬܡܥ .
ܡܢܗ ܠܡܢܐ ܚܕ ܘܒܫܒܥ ܒܬܪ
ܒܫܒܚܬܐ . ܒܪܫ ܘܒܬܪ .
ܒܪܫ ܘܠܐ ܒܫܒܚܬܐ ܡܐ ܕܐ
ܘܥܠ .

Cap. 3. *Cur poſt ultimam ſeſſionem præcepit Jeſujabus, ut mulieres quidem tacerent, viri autem hymnum dicerent? & quid ſignificat officium*

ܠܡܢܐ ܒܬܪ ܣܘܦܐ ܦܩܕ ܝܫܘܥܝܒ
ܕܢܫܐ ܒܫܬܩ ܘܓܒܪܐ ܫܒܚܐ
ܐܡܪܝܢ ܘܡܐ ܡܫܡܥ ܡܕܒܪܢܘܬܐ

Jeſujabus, inquit, neque initio neque in fine officii dici voluit orationem Dominicam, ſed in Liturgia dumtaxat. Timotheus contra in officio quoque illam recitari juſſit. Vide ſuprà cap. 7.

Cap. 19. *Cur Veſpere, & mane Cantica Martyrum in ſingulis feriis dicimus; non autem in Feſtis, neque in Dominicis, aut in Jejunio, ſive in Paſſione?*

ܠܡܢܐ ܒܫܒܬܐ ܘܒܨܦܪܐ ܫܒܚܬܐ
ܕܫܗܕܐ ܒܟܠ ܝܘܡ ܐܡܪܝܢ
ܕܒܥܘܕܐ ܘܒܥܝܕܐ ܠܐ ܐܡܪܝܢ
ܐܠܐ ܒܫܒܬܐ ܒܠܝܐ ܘܒܨܘܡ
ܐܘ ܒܨܦܪܐ ܠܐ ܒܫܒܬܐ .

Cap. 20. *Cur circulus Principiorum Dominicarum quidem hebdomadâ abſolvitur; Feriarum verò ſextarum tribus hebdomadis; dierum denique ferialium duabus.*

ܠܡܢܐ ܫܒܘܥܐ
ܕܫܒܬܐ ܒܫܒܘܥܐ ܚܕ ܘܫܒܬ
ܕܥܕܢܐ ܒܫܒܘܥܐ ܬܠܬ ܘܫܒܬ

ﻭﺣﺪﻩ ﻣﻌﺮﻓﺘﻪ . ﻣﻦ ﻫﺬﺍ ﻫﻮ ﻗﺎﻝ .

Cap. 6. *Cur in Nativitate & Epiphania ad cantus Vigiliæ flectimus genua, non in reliquis festis? & quid sibi volunt cantus Vigiliæ?*

ﻟﻬﺬﺍ ﺣﻨﻜﻴﻮﺍ ﻣﺪﺑﺮﻱ ﺣﻘﻠﻮ ﻭﻗﻌﻮﻭﻟ
ﻫﻤﺪﻣﻦ ﺧﻮﻭﻟ . ﻣﻠﻪ ﺣﻘﻠﻮﻫﻢ
ﻟﻜﻠﻮﻟ . ﻣﻦ ﻫﻤﻪ ﻭﻋﻠﻮ ﻭﻗﻌﻮﻭﻟ .

Cap. 7. *Quare Jesujabus Vespertino & Nocturno Dominicæ ingressus Jejunii officio Cantica minimè assignavit, sed Matutino dumtaxat, & Liturgiæ & Vespertino etiam officio feriæ secundæ ingressus Jejunii?*

ﻟﻬﺬﺍ ﻻ ﻳﻬﺐ ﻫﻤﺪﻣﻦ ﻛﻨﻴﺸﻬﺎ
ﻟﻨﻮﻫﺎ ﻣﻠﻜﺎ ﻭﺳﺒﺤﻬﺎ ﻭﻫﺪﻟﻚ
ﺭﻣﻮﻫﺎ . ﻻ ﻭﻏﻴﺮ ﻟﺮﻋﻮﻫﺎ ﻫﻠﻮﻟﻮﻫﺎ
ﻗﻬﺐ . ﻫﻮ ﻟﻨﻮﻫﺎ ﻭﻟﻮﻣﺪﻫﻬﻠ
ﻭﻫﺪﻟﻚ ﺭﻣﻮﻫﺎ ﻭﻏﻴﺮ .

Cap. 8. *Quare in Dominica Resurrectionis præter odas cantuum Vigiliæ nihil aliud recitamus, neque vigilamus juxta ordinem festorum? & quare unum canticum in nocturno dicimus, non tria?*

ﻟﻬﺬﺍ ﻟﻴﻠﻲ ﻟﻘﻮﻫﻬ ﻫﻠﻮ ﻻ ﻫﻮﻫﻮﻟ
ﻭﻫﻤﻬﻬﻠ ﻻ ﻫﻨﻘﻌﻤﻦ ﻫﻠﻮ ﻫﻮ
ﻗﻠﻮ ﻭﻗﻌﻮﻭﻟ . ﻣﻠﻪ ﻟﻬﺬﺍ ﻣﻴﻠﻮ
ﻟﻨﻮﻫﺎ ﻭﻟﻮﻣﺪﻫﻬﻠ ﻻ ﻫﻮﻟ
ﻟﻜﻪ .

Cap. 9. *Quid significant Proclamationes ad Matutinum dierum Jejunii & Passionis?*

ﻫﻠﻮ ﻫﻨﻘﻌﻤﻦ ﻫﻮﻫﻮﻟ
ﻭﺭﻋﻮﻟ ﻭﻟﻬﻬﻠ ﻭﺭﻋﻬﻠ ﻫﻮﻟﻤﻠ .

TRACTATUS IV. *De Liturgia Sacramentorum.*

ﻫﻨﻬﻬﻮﻟ ﻭﻟﻮﻫﻠ ﻛﻠ
ﻟﻨﻮﻫﻬﻠ ﻭﻟﻮﻟﻠ .

Capita XXX.

Matutinum? ﻟﻬﺬﺍ ﻫﻠﻮ ﻟﻨﻮﻫﻬﻠ
ﻟﻨﻮﻫﺎ ﻻ ﻫﻮ ﻟﻨﻬﻮﻫﻠ ﻭﻟﻨﻬﻠ
ﻟﻨﻮﻫﺎ ﻻ ﻫﻨﻬﻬﻠ ﻭﻟﻬﻬﻠ . ﻣﻠﻪ
ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ ﻟﻨﻬﻬﻠ ﻭﻟﻨﻮﻫﻠ .

Hìc Georgius crassum Abrahami Barliphæ errorem refert, ajentis, post resurrectionem hominibus solam Dei unius cognitionem superfuturam, Trinitatis autem memoriam abolendam fore.

Cap. 4. *Quid significat officium dierum ferialium, hoc est, Vespertinum, Nocturnum, & Matutinum? & quare Episcopus diebus ferialibus ad officium minimè procedit?* ﻟﻬﺬﺍ
ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ ﻟﻨﻬﻬﻠ ﻭﻟﻨﻮﻫﻠ .
ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ ﻭﻟﻨﻮﻫﻠ ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ .
ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ ﻭﻟﻨﻮﻫﻠ ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ .
ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ ﻭﻟﻨﻮﻫﻠ ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ .

Cap. 5. *Cur in nocturnis Festorum totum Davidem recitamus, eumque in partes dividimus; ac primùm in quinque odas, quibus cantica subjungimus: deinde in sex, quas Diapsalma sequitur: mox in quatuor, Canticis præmissas: postea in duas, quibus Diapsalma subjicitur. Demùm in tres, quibus Cantica subjungimus, deinde cantus postremis, demum cantus Vigiliæ? & quare cantus postremos appellamus Catholicos? & quid sibi vult hoc nomen?* ﻟﻬﺬﺍ ﻛﻠﻜﻠﻮﻟ ﻭﻛﻨﻮﻟ
ﻗﻠﻪ ﻭﻗﻌﻮﻭﻟ . ﻣﻠﻮﻫ
ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ ﻫﻠﻮﻫﻠ ﻛﻪ . ﻟﻬﺬﺍ ﻟﻬﻠ
ﻭﻫﻤﻪ ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ ﻫﻠﻮ ﻫﻠﻮﻫﻠ
ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ . ﻣﻠﻮﻫ ﻫﻠﻮ ﻫﻠﻮ ﻗﻬﻠﻤﻦ .
ﻣﻠﻮﻫ ﻟﻮﻫﻠ ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ . ﻫﻠﻮ ﻟﻤﻪ
ﻗﻬﻠﻤﻦ . ﻫﻠﻮ ﻟﻠﻠﻠ ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ .
ﻫﻮﻫﻮﻟ ﻫﻮﻫﻮﻟ . ﻫﻠﻮ ﻫﻠﻮ ﻫﻮﻫﻮﻟ
ﻭﻗﻌﻮﻭﻟ . ﻫﻠﻮ ﻫﻨﻨﻬﻬﻠ ﻟﻠﻠﻠ

Cap. 1. *Cur præcepit Jesujabus, ut hora tertia Sacramenta conficiamus? & quid significat hoc nomen, Sacramenta?*

Excipit Georgius Dominicam Resurrectionis, in qua media nocte Liturgia celebratur, & feriam quintam majoris hebdomadæ, qua apud Nestorianos post solis occasum Missa conficitur. At ex Barhebræo habemus, Abrahamum Nestorianorum Patriarcham, qui anno Hegiræ 292. electus est, præcepisse, ut Liturgia Vespertinis horis in Dominicis & Sabbatis quadragesimalis jejunii celebraretur: quod hìc Georgium non observasse miror, quum Abraham septuaginta circiter annis ipsum præcesserit. Vide Tom. 2. pag. 441.

Cap. 2. *Cur Liturgiæ initio Jaculatoriam dicimus, deinde Tibi Domine, & Sanctus?*

Cap. 3. *Quid significat mutatio, quæ fit ante cancellos, quum dicitur, Confitebor tibi in ecclesia magna.*

Processionem intelligit, qua Subdiaconis & Diaconis præeuntibus, Episcopus Archidiacono comitante ad Bema deducitur.

Cap. 4. *Cur legunt Pentateuchum, deinde Prophetas, mox surgunt* (Episcopo tamen in Throno sedente,) *& dicunt Principium?*

Cap. 5. *Cur Diaconus Apostolum deferens, ex cancellis egreditur, alicubi quidem per majorem, alicubi verò per minorem portam? & quare Diaconi ipsum antecedunt usque ad Bema?*

Cap. 6. *Cur præcepit* Jesujabus, *ut* Diacono *tres versus ex Apostolo legente, descendat Diaconus ordinis custos* (idest, celebrans) *unàcum sociis ad portam Bematis* (facie ad occidentem conversa) *& adorent ad Bema; Presbyter item stans adoret, &* crucem manumque Episcopi deosculans, *unàcum ipsis Diaconicum ingreditur?*

Cap. 7. *Cur absoluta Apostoli lectione, dicit Diaconus, Silete? & ascendit Cantor, & dicit canticum?*

Cap. 8. *Cur præcepit Jesujabus, ut Presbyter quum Evangelium profert, Phaina seù superhumerali induatur; Diaconi verò tunicis induti, luminaria thuribulumque deferentes, ipsum præcedant; Subdiaconi autem suis relictis locis, cum lampadibus obviam ei occurrant?*

ܗܘ ܕܠܐ ܡܥܡܕܝܢ ܐܢܘܢ ܘܠܡܢܐ ܡܫܬܩܠܝܢ ܠܗ ܟܗܢܐ ܕܩܕܡ ܠܗ ܘܠܡܢܐ ܡܫܬܩܠܝܢ ܠܗ ܟܗܢܐ ܕܒܬܪ ܠܗ .

Cap. 13. *Cur duo Diaconi Crucem & Evangelium deferunt; qui verò sunt in ordine* (ideſt, celebrantes) *illos præcedunt? & quid ſibi volunt hæc, Qui non ſunt baptizati &c. & quare quum dicitur, Diſcedite auditores, Diaconi obducunt vela, Subdiaconi claudunt portas templi, & filiæ fœderis* (ideſt, Diaconiſſæ) *portam mulierum?* ܠܡܢܐ ܡܫܬܩܠܝܢ ܬܪܝܢ ܫܡܫܢܐ ܨܠܒܐ ܘܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܗܠܝܢ ܕܩܕܡ ܠܗ ܡܢ ܣܕܪܐ ܡܢܘ ܗܢ ܕܠܐ ܡܥܡܕܝܢ ܐܢܘܢ ܘܡܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܐܢ ܕܠܐ ܡܫܬܬܦܝܢ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܡܥܡܕܝܢ ܐܢܘܢ ܘܡܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܐܢ ܕܠܐ ܡܫܬܬܦ

gnat Diaconus, quum accedit ad portam Cancellorum?

Mysticum eorum sensum exponit, quæ apud Nestorianos in Liturgia fiunt à Symboli fine ad benedictionem Sacerdotis, quæ incipit, *Gratia Domini nostri &c.*

Cap. 21. *Cur hìc dicit Sacerdos Canonem, Gratia &c.*

Exponit ea, quæ dicuntur usque ad Præfationem ad Sanctus.

Cap. 22. *Cur hìc dicit, Pax nobiscum, Diaconus qui est super ambonem, non is, qui Proclamationem intonavit?*

Cap. 23. *Quare hìc suavi tono Sacerdos præfatur? & quid significat hæc Inclinatio?* hoc est, Præfatio ad Sanctus, & quæ sequuntur ad institutam à Christo Domino Eucharistiam spectantia.

Cap. 24. *Cur hìc dicit Diaconus, qui super ambone est, In cordibus vestris orate? Deinde subjungit, Cum silentio & timore? & quare in hac Secreta bis annunciatur Pax?*

Liturgiam à consecratione usque ad Fra-

& quare non declaravit, quomodo panis confici, & vinum misceri debeat?

Cap. 16. *Quare cum Gloria dicunt, Vela reducunt, & exeuntibus Diaconis, Sacerdotes ingrediuntur?*

Cap. 17. *Cur hìc dicunt, Credimus?* ideſt, Symbolum Nicænum.

Cap. 18. *Cur hìc accedit Diaconus ad portam Cancellorum? & quare canit qui Apostolum legit? & quare accedentes ad Altare quatuor Diaconi, duo hinc, & duo inde, ministrant?*

Cap. 19. *Quare, quum dicitur, Credimus, ubi Patris & Filii & Spiritus sancti fit mentio, adorant? Item quum dicitur, Pro omnibus, &, Omnes nos cum timore, adorant ad altare, & ad invicem?*

Cap. 20. *Cur hìc dicitur, Sacerdos accedit? & cur subjungitur, Offert oblationem talis? & quid desi-*

Fractionem Obſignationemque exponens, veritatem quidem corporis & ſanguinis Chriſti in Euchariſtia hæreticus ſcriptor negat, ſed eam ab aliis ejuſdem ſectæ Neſtorianis adſtrui diſertè affirmat. Verba ejus accipe.

ܐܝܬ ܕܐܡܪ ܕܪܙܐ ܗܠܝܢ ܡܫܬܪܐ ܐܝܬ ܒܗ ܦܪܫܬܐ ܕܦܓܪܐ ܘܕܕܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܪܙܐ ܕܦܓܪܐ ܘܕܕܡܐ ܐܝܬ ܒܗ ܠܐ ܦܪܫܬܐ ܐܠܐ ܪܙܐ ܕܪܙܐ ܐܝܬ ܒܗ ܐܠܗܐ ܕܐܬܥܒܕ ܒܒܪ ܐܢܫܐ ܘܐܢܫܐ ܕܐܬܥܒܕ ܒܐܠܗܐ ܗܟܝ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܚܢ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܥܒܕ ܒܒܪ ܐܢܫܐ ܘܒܪ ܐܢܫܐ ܕܐܬܥܒܕ ܒܐܠܗܐ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܕܠܐ ܫܚܠܦ ܐܝܬ ܒܗ ܐܠܗܐ ܘܠܐ ܫܚܠܦ ܐܝܬ ܒܗ ܒܪ ܐܢܫܐ ܐܠܐ ܒܚܕܘܬܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܚܢ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܬܥܒܕ ܒܒܪ ܐܢܫܐ ܘܒܪ ܐܢܫܐ ܗܘ ܕܐܬܥܒܕ ܒܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܗܠܝܢ ܪܙܐ ܕܦܓܪܐ ܘܕܕܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬ ܒܗ ܐܠܗܐ ܘܒܪ ܐܢܫܐ ܗܘ ܕܐܬܥܒܕ ܒܚܕܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܒܪ ܐܢܫܐ ܗܘ ܕܐܬܥܒܕ ܒܐܠܗܐ ܘܒܟܠ ܗܢ

per unionem quidem ac myſticè corpus & ſanguis Chriſti eſt; natura autem panis & vinum. Hæc Georgius contra communem propriæ ſectæ ſententiam, nobis alibi confutatus.

Cap. 25. *Cur hìc iterum dicit Sacerdos, Gratia Domini noſtri? & quid ſignificat hæc Proclamatio, quam intonat Diaconus, inquiens, Nos cuncti? & quare non illam intonat Diaconus, qui eſt ſuper ambonem?*

Hìc agit Georgius de oratione Dominica, de benedictione populi, de elevatione Sacramentorum, deque communione. Ubi notandum quod de Presbyteris affirmat: eos ſcilicet ſolam Corporis ſpeciem ſumere; Diaconos verò, Subdiaconos, clericos & populum in utraque ſpecie communicare.

Sed forte quis quærit, cur nemo Presbyterorum ex calice ſumit, ſi vinum ſunt corpus & ſanguis? &c. Locus notabilis pro communione ſub unica ſpecie.

Cap. 26. *Cur in Feſtis dicitur, Terribilis es, & in Epiphania, Laudatio? & quare hæc non dicitur in omnibus Dominicis? & cur dicit Diaconus, Laudate? & cur dicunt Reſponſorium in Bemate? & quid myſticè ſignificant Reſponſorium, & Verſus, Corpus tuum & ſanguis?*

De gratiarum actione poſt communionem.

Cap. 27. *Cur iterùm proclamat hìc Diaconus ad portam Cancellorum, Nos cuncti itaque? & quid ſignificant orationes ſacerdotis, & reliqua, quæ hìc fiunt uſque ad finem ſacramentorum?*

Cap. 28. *Cur Diaconi in tota Liturgia intra cancellos minimè genuflectunt?*

Cap. 29. *Cur in Paſſione, & Jejunio non dicit Diaconus ante Evangelium, Stemus parati, ſed, Silete? & quare non legitur ex Pentateucho & Prophetis in Baptiſmo, & in Liturgia Sabbati?*

Cap. 30. *Cur feras procedunt mane Dominicæ Reſurrectionis, ſibique mutuo pacem dant, dicentes, Pax reſurrectionis, vel alium hymnum?*

TRACTATUS V. *De officio Baptismi*, ܡܕܡܪܢܘܬܐ ܕܥܡܘܕܐ ܕܡܥܡܕܢܐ ܘܫܡܗܐ ܕܡܫܚܐ ܘܟܘܠܗܝܢ. Capita IX.

Cap. 1. *Quare, quum Dominus in Epiphania baptizatus est, Baptismum Jesujabus ordinavit pro vespere Resurrectionis?* ܠܡܢܐ ܟܕ ܡܪܢ ܒܥܐܦܝܢܝܐ ܐܬܡܥܕ ܥܡܕ ܠܝܫܘܥܝܒ ܕܡܥܡܕܢܐ ܠܪܘܡܫܐ ܕܩܝܡܬܐ : ܡܢ ܛܥܡܐ ܐܦ ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܫܬܡܫ ܒܡܥܡܕܢܐ ܐܬܬܩܢ ܠܡܗܘܐ ܒܪܡܫܐ ܕܩܝܡܬܐ ܘܒܥܪܒܬܐ ܕܩܝܡܬܐ ܐܦ ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܫܬܡܫ ܒܡܥܡܕܢܐ ܐܬܬܩܢ ܠܡܗܘܐ ܒܪܡܫܐ ܕܩܝܡܬܐ ܘܒܥܪܒܬܐ ܕܩܝܡܬܐ.

Cap. 2. *Quare* idem Jesujabus *præcepit, ut feria secunda hebdomadæ mediæ Jejunii* Quadragesimalis *baptizandi accedant & nomina sua describant; dimidia autem quadragesimæ die procedens Presbyter cum duobus Diaconis, precetur pro illis vespere & mane usque ad baptismum?* ܠܡܢܐ ܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥܝܒ ܩܕܡ ܘܦܩܕ ܕܢܬܐ ܬܪܝܢ ܒܫܒܐ ܕܬܪܬܝܢ ܒܫܒܬܐ ܕܡܨܥܬܐ ܕܬܫܥܝܬܐ ܕܨܘܡܐ ܕܡܥܡܕܢܐ ܕܢܬܐ ܠܡܥܡܕ ܘܫܡܗܬܗܘܢ ܕܢܟܬܒ ; ܦܠܓ ܕܝܘܡܐ ܕܡܨܥܬܐ ܕܬܫܥܝܬܐ ܕܨܘܡܐ ܕܡܥܡܕܢܐ ܟܗܢܐ ܥܡ ܬܪܝܢ ܫܡܫܢܐ ܢܩܘܡ ܘܢܨܠܝ ܥܠ ܐܠܝܢ ܒܪܡܫܐ ܘܒܨܦܪܐ ܥܕ ܡܥܡܕܢܐ.

Cap. 3. *Quare initio postremæ hebdomadæ ingrediuntur Baptisterium? & cur præcepit* Jesujabus, *ut semel iis diebus vespere Sacerdos ad baptizandos procedat? & quid sibi vult fidejussorum nomen?* ܠܡܢܐ ܒܫܒܐ ܐܚܪܝܬܐ ܕܬܫܥܝܬܐ ܕܨܘܡܐ ܕܡܥܡܕܢܐ ܥܠܠ ܒܡܥܡܕܢܐ ; ܘܠܡܢܐ ܦܩܕ ܠܝܫܘܥܝܒ ܕܒܚܕ ܒܥܪܒܬܐ ܟܗܢܐ ܢܩܘܡ ܠܘܬ ܡܢ ܥܡܕܢܐ ; ܘܡܢܘ ܗܘ ܫܡ ܟܦܝܠܐ ; ܘܡܢܐ ܐܦ

induitur initio consecrationis, ab aliis verò nudatur, donec consecretur? & quare si quidem vetus est, illud lavant;

sin verò novum, nequaquam? ܠܡܐ ܥܒܕܝܢ ܗܟܝ ܐܠܐ ܕܚܕܬܐ ܐܝܬ ܒܗ ܘܡܬܠܚܡܝܢ ܒܗ . ܠܡܐ ܐܦ ܒܬܪ ܕܡܬܩܕܫ ܒܗ ܘܒܥܕ ܕܡܬܩܕܫ ܠܐ ܡܬܠܚܡܝܢ ܒܗ . ܠܡܐ ܐܝ ܕܥܬܝܩܐ ܗܘ ܡܬܚܘܝܢ ܒܗ ; ܐܝ ܚܕܬܐ ܠܐ ܠܐ .

Cap. 4. *Quare hìc præcepit ut Presbyteri & Diaconi intra cancellos stent, populus autem in Templo?* ܠܡܐ ܗܟܐ ܦܩܕ ܒܗܝܟܠܐ ܕܟܗܢܐ ܘܕܫܡܫܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ܒܓܘ ܒܝܬ ܡܕܫܐ ܘܥܡܐ ܒܪܒ ܒܝܬ ܡܕܫܐ ܠܐ .

Cap. 5. *Quare noctu cancellos ingrediuntur, & sex Jaculatorias aliaque recitant, quum populus extra cancellos maneat? & quare in Bema non ascendunt?* ܠܡܐ ܒܠܝܐ ܥܠܘ ܠܓܘ ܒܝܬ ܡܕܫܐ ܘܐܡܪܝܢ ܫܬ ܙܩܝܦܐ ܘܫܐܪ ܡܕܡܪ̈ܐ ܘܥܡܐ ܒܪܒ ܒܝܬ ܡܕܫܐ ܠܐ ; ܘܠܡܐ ܠܐ ܥܠܘ ܒܒܝܡܐ .

Cap. 6. *Cur mane vela appendunt, & hora tertia ad Liturgiam conveniunt, & Episcopus unà cum Clero cancellos ingressus Sacrum incipit?* ܠܡܐ ܦܬܚܝܢ ܬܪ̈ܥܐ ܒܨܦܪܐ . ܠܡܐ ܒܬܠܬ ܫܥ̈ܝ ܡܬܟܢܫܝܢ ܠܩܘܪܒܢܐ ; ܘܠܡܐ ܐܦ ܐܦܣܩܘܦܐ ܥܡ ܟܗܢܐ ܥܠ ܓܘ ܒܝܬ ܡܕܫܐ ܡܥܠ ܡܕܟܪ ܩܕܫ .

Cap. 7. *Quid significat oleum, quod hìc episcopus consecrat? & quid mystice designant reliqua, quæ ibidem peraguntur?* ܡܐ ܡܫܡܥ ܡܫܚܐ ܕܩܕܫ ܐܦܣܩܘܦܐ ܗܪܟܐ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܫܐܪ ܡܕ̈ܡܪ̈ܐ ܕܥܒܕܝܢ ܒܗ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܬܪ̈ܥܐ ܕܡܬܦܬܚܝܢ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܫܬ ܙܩܝܦܐ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܫܐܪ ܡܕ̈ܡܪ̈ܐ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܟܢܫܝܢ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܚܘܝܢ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܩܕܫ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܚܕܬ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܠܚܡܝܢ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܩܪܒ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܦܪܫ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܫܕܪ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܫܐܪ ܡܕ̈ܡܪ̈ܐ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܩܪܝܢ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܦܠܓ ; ܘܡܐ ܡܪܡܙ ܕܡܬܫܕܪ

commemorationem Dominæ Mariæ post Nativitatem, & Joannis Baptistæ post Epiphaniam, & Confessorum Martyrumque post Resurrectionem, & feriam sextam auri in prima hebdomada Apostolorum, & commemorationem Apostolorum in fine hebdomadæ, quæ ipsorum nomine appellatur? & quare præcepit, ut binæ fierent Apostolorum commemorationes, altera post alteram, Petri scilicet sociorumque, & Evangelistarum, nec non Stephani, & Doctorum? & quare cæteras commemorationes in fine circuli disposuit?

ܟܬܒܐ ܕܡܫܐܠܬܐ ܘܫܘܐܠܬܐ ܕܫܠܡܘܢ ܥܠ ܡܝܬܐ ܘܥܠ ܬܫܥܝܬܐ ܘܥܠ ܫܠܝܫܝܬܐ ܘܥܠ ܥܣܪܝܢ ܘܥܠ ܫܒܥܝܢ ܘܥܠ ܐܪܒܥܝܢ ܘܥܠ ܫܢܬܐ ܘܥܠ ܬܪܥܝ ܣܗܕܐ ܘܥܠ ܬܠܬ ܥܣܪ ܕܐܝܪ ܘܥܠ ܨܘܡ ܢܝܢܘܐ ܘܥܠ ܨܘܡ ܪܒܐ ܘܥܠ ܨܘܡ ܕܢܝܐܠ ܘܥܠ ܨܘܡ ܐܣܬܝܪ ܘܥܠ ܨܘܡ ܫܒܥ ܫܒܝܢ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܛܒܝ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܐܕܪ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܢܝܣܢ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܐܝܠܘܠ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܐܝܠܘܠ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܬܫܪܝ ܩܕܡܝܐ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܬܫܪܝ ܩܕܡܝܐ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܬܫܪܝ ܐܚܪܝܐ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܬܫܪܝ ܐܚܪܝܐ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܟܣܠܘ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܟܣܠܘ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܛܒܝ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܛܒܝ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܫܒܛ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܫܒܛ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܐܕܪ ܫܢܝܐ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܐܕܪ ܫܢܝܐ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܢܝܣܢ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܢܝܣܢ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܝܪܚ ܐܝܪ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܝܪܚ ܐܝܪ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܣܝܢ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܣܝܢ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܬܡܘܙ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܬܡܘܙ ܘܥܠ ܨܘܡ ܥܣܪ ܒܐܒ ܘܥܠ ܨܘܡ ܬܫܥ ܒܐܒ

Cap. 4. *Cur hìc in Officio* (cum Pſalmis & hymnis) *efferunt defunctum uſque ad tumulum? & quamobrem in duos diſpertiti choros incedunt? & quare quum canticum dicunt, ſtant, & quum procedunt, ſilent? & quare quum cantum mutant, ſtat chorus uterque?*

peragi oportere. Quum autem cauſam ipſe Georgius reddidiſſet, cur tertia, ſeptima, decimaquinta & trigeſima die pro defunctis preces fiant, quod ſcilicet ii dies etiam apud Hebræos ſolemnes eſſent, ſubjungit, vivorum ſuffragiis animas defuncto-

ܚܕܢܐ ܘܗܢܐ ܚܡܫܫܐ ܕܥܡܡܐ
ܟܗ ܒܝܡܐ ܚܕܐ ܘܫܬܝܢ ܟܘܪܣܐ ܕܡܫܪܝܢ
ܒܗܘܢ ܒܫܘܩܐ ܘܒܟܢܫܐ ܗܢܐ ܣܓܕܝܢ
ܘܒܥܘܕ ܕܢ . ܟܕ ܡܛܠ ܕܒܥܝ ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܩܫܝܫܐ ܡܢܐ ܥܠ ܟܠ ܚܕ ܘܚܕ
ܕܒܫܒܬܐ ܘܒܚܕ ܒܫܒܬܐ ܒܫܒܥ ܒܪܝܫ
ܝܪܚܐ ܘܒܫܠܝܬ ܝܪܚܐ ܒܬܪܥܣܪ ܒܗ
ܒܫܒܬܐ ܗܘ ܕܩܕܡ ܥܝܕܐ ܕܦܨܚܐ ;
ܒܫܒܬܐ ܗܘ ܕܩܕܡ ܥܝܕܐ ܕܥܢܪܬܐ
ܘܒܫܒܬܐ ܗܘ ܕܩܕܡ ܥܝܕܐ ܕܫܒܥܝܢ .
ܐܝܟ ܗܢܐ ܟܠܗܝܢ ; ܗܘ ܕܢ ܕ

biberit meum sanguinem, etiamsi mortuus fuerit, vivet: & qui vivit & credit in ea, non morietur in æternum: ita & nos quum defunctorum memoriam facimus, eaque (Sacramenta) *participamus die tertia defunctorum, Domino resurgenti assimilamur: ut quemadmodum ipse tertia die resurrexit, ita & is, cujus commemorationis tertia die fit Christi commemoratio, qua mortem ejus, & resurrectionem recolimus, resurrecturus est cum eo suprà noxias naturæ affectiones. Item quum memoriam facimus, passionem, mortem, & resurrectionem mysticè designamus, quibus debita defuncti dimittuntur. Dicimus autem, animam defuncti requiescere, quum ejus commemoratio peragitur, & ideo commemorationem defunctorum fieri.*

Caput unicum de matrimonio. *Quid significant sponsalia, & nuptiæ?* مُنَّه مَخْوَهْمِ مدهْوُنُـــا وحَابِهُا لحمِ مُعلَاهُا.

V. Ejusdem Georgii Fides.

Ejusdem Georgii Mosulani metropolitæ *Fides* Arabica refertur ab Amro in Libro, quem *Turrim* inscripsit. Vide Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 509.

CAPUT XXXVI.

Jesujabus Arbelæ Metropolita.

I. Jesujabus Arbelensis Metropolita.

JESUJABUS ex Hadathæ Episcopo in locum Georgii, cujus in superiori capite facta est mentio, Arbelensis & Mosulanus metropolita à Mari Patriarcha ordinatus fuit, ut ex Amro notavi To. 2. pag. 443. Mares autem Nestorianis præfuit ab anno Christi 987. ad annum 999.

II. Ejus Hymni.

Exstant Cod. Syr. Amiden. 3. *quinque Jesujabi hymni de Defunctis Sacerdotibus, Diaconis, & Clericis.* Vide Tom. 1. pag. 581.

CAPUT XXXVII.

Abdjesus Sciabari.

I. Abdjesus Sciabari.

ABDJESUS cognomento الـــشـــهـــار *Sciabarus*, Syris حُنَّ *Bar-Sciabare*, Emmanuelis doctoris frater, sub Ebedjesu Patriarcha claruit circa annum Christi 963. de quibus suprà hoc tom. pag. 201. & 277.

II. Ejus Carmina.

Exstat Syriacum ejus *carmen de S. Michaële*, & *de discipulis S. Eugenii martyris*, Codice Syr. Amid. 7. Tom. 1. Biblioth. nostræ pag. 582.

CAPUT XXXVIII.

Abusahelus medicus.

I. Abusahelus, cognomento Masihi, medicus.

ANNO Hegiræ 378. Christi 988. obiit Abusahelus medicus, cognomento *Masihi*, idest, Christianus, de quo hæc Abulpharagius in hist. Dynast. p. 233.

وقيل ان شيخ الشيخ ابو على فى الطب ابـوسهل المسيحى وكان طبيبًا فاضلًا منطقيـا عـالمًـا بعلوم الاوايل مذكورا فى بلد خراسان له كتـاب يعرف بالماية كتاب مشهور. مات وعمره اربعون سنة.

Ferunt doctoris Abu-Ali Avicennæ *præceptorem in arte medica fuisse Abu-Sahelum Al-Masihi, qui & medicus insignis fuit, & Dialecticus, veterum scientiarum callens, in regione Chorasana inclytus, cui celebre systema est, titulo Majat-Chetab, idest, centum libri. Obiit annos quadraginta natus.*

II. Auctor libri, qui centũ tractatus cõtinet.

Ejusdem Abusaheli meminit idem Abulpharagius Barhebræus in Chro-

Chronico Syriaco Par. 1. ...

Anno Arabum septuagesimo secundo supra tercentesimum obiit Adodaddaules Bagdadi Ameras, hoc est, præfectus: cujus tempore claruit Ali Abbasides medicus, auctor libri Malchæ, hoc est, Regis, quem ejus nomini inscripsit: nam Ameræ qui unàcum Chalipha Bagdado præerant, Reges vocabantur. Eodem tempore in Chorasana clarebat Abusahelus Masihi, præstantissimus medicus, auctor celeberrimi libri, qui centum tractatus continet: Alios præterea libros scripsit, fuitque præceptor senis principis, Avicennæ: *annos autem quadraginta natus, decessit ex hoc seculo, cujus locum Samsamaddaules frater occupavit.*

CAPUT XXXIX.

Sabarjesus filius Pauli.

I. Sabarjesus Pauli fil. Presbyter Mosulanus.

SABARJESUS Presbyter, Pauli Mosulani filius, decimo vergente sæculo claruit, Moyse Barcepha & Jahia Ben Adi Jacobitis scriptoribus paulò recentior, quos in disputatione cum quodam Judæo laudat. Jahia autem ex suprà dictis hoc tom. pag. 518. obiit anno Christi 974. Barcepha verò anno 903. ut dixi Tom. 2. pag. 218.

II. Ejus opera Syriaca & Arabica.

Carmen Sabarjesu *de Jejunio* exstat Cod. Syr. Amid. 7. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 582.) *Benedictio*, seù dimissio populi in fine Liturgiæ, Cod. Syr. 1. (Tom. 2. ejusdem Biblioth. pag. 486.)

Disputatio cum Judæo de Christo ad calcem libri Amri descripta habetur eodem Tom. 2. pag. 510. hoc titulo præfixo. في شرح ما جرى للقس مبريشوع ابن قولوص الموصلي مع بعض علما اليهود في امر المسيح.

Enarratio eorum, quæ Presbytero Sabarjesu Pauli Mosulani filio cum quodam Judæorum Doctore contigere circa Christum. Præfatur Sabarjesus, Judæum quendam doctrina Christianorum offensum fuisse ajentium Christi matrem Deiparam appellari. Quumque id à Jacobitis, non à Nestorianis affirmari ipse respondisset, adversùs Jacobitas Tractatum subjungit, in hæc capita distributum. I. في اثبات ان مريم ولدت المسيح والرد على من قال ان مريم ولدت اله.

Ostenditur Mariam Christum peperisse. Responsio adversùs eos, qui ajunt Mariam Deum genuisse. Ubi fragmentum refert ex epistola Jesujabi Metropolitæ Nisibeni de eodem argumento. II. في ذكر القيامة الذي يعتقدون عليه ويحتجون به.

Re-

Refertur & confutatur præcipuum eorum (Jacobitarum) *argumentum*: nimirùm, Maria genuit Chriſtum, Chriſtus eſt Deus, Maria igitur genuit Deum. III. *Sex argumenta adversùs eos*, de eadem re. IV. *De Chriſti, ejuſque Matris imagine*, quæ in quadam Jacobitarum Eccleſia aſſervabatur cum hac inſcriptione, هذا يشوع المسيح مخلص العالم.

Hic eſt Jeſus Chriſtus Salvator mundi: هذه ام الله *Hæc eſt Mater Dei*. V. في الرد على من قال ان الله تالم وصلب ومات.

Reſponſio ad eos, qui dicunt, Deum paſſum, crucifixum, & mortuum. VI. *Patrum teſtimonia* in idem argumentum. Hæc autem Syriacè, adjecta interpretatione Arabica, profert. 1. Euſtathii Patriarchæ Antiocheni.

Si quis dixerit Deum Verbum quaſcumque creaturarum paſſiones paſſum fuiſſe, maledictus eſto in cælo & in terra. 2. *Gregorii*, fortaſſe Thaumaturgi.

Stultus eſt & inſipiens qui affirmat Deum Verbum unàcum ſuo templo paſſiones tuliſſe. 3. Damaſi Romani Pontificis.

Siquis dixerit, Deum Verbum, unàcum templo, quod in ſuum habitaculum elegit, quum in crucem ſublatum fuit, dolores aut quaslibet mortalitatis paſſiones pertuliſſe, anathema ſit.

4. Amphilochii.

Homo igitur paſſus eſt; Deus autem paſſioni nequaquam obnoxius fuit. Quodſi hæreticus quiſpiam tibi dixerit, Deum Verbum paſſum, eum tamquam Diabolum devita. 5. Joannis Chryſoſtomi.

Siquis hæreticus Deum paſſum dixerit, noveris, malum dæmonem in eo manere. 6. Ephræm Syrorum Prophetæ,

Quemadmodum membrana quidem cultro ſcriptoris ſcinditur ignique in camino comburitur, verba autem prophetica in ipsâ deſcripta, *neque ſcinduntur neque comburuntur; ita homo ex nobis aſſumptus, paſſus quidem eſt & mortuus; Deus aatem Verbum neque paſſus, neque mortuus eſt. Et quemadmodum verbum atramento deſcriptum & corpore quodam indutum, quum aquâ abluitur, ejus quidem ex*

atra-

جبلنا ادم علقنا على الخشبة . والكف الذى
مد السما : سمره المقردون بالمسامير . الملايكة
اهينوا بسدوم . والمسيح ايضا فى ايامنا صلب
ناسوته المقردون وخربت الارض التى صلبته .

Manus, quæ Adamum formavere, cruci affixæ ſunt. Palmam, quæ cælum extendit, clavis iniqui perforarunt. Angeli Sodomis contumelia affecti ſunt: Chriſti verò humanitatem diebus noſtris iniqui cruci affixere, terraque ſubverſa eſt, quæ eum in crucem ſuſtulit. 2. Alexandri Papæ apud Severum Mokaffæum.

واما ابن المقفع فانه قد ذكر فى الباب الرابع
من تاريخه هكذا . ان الخسندرس بطريرك روميه
قال . ان اليد التى خلقت ادم هى التى سمر
فيها المسامير على الصليب . والفم الذى نفخ
فى ادم نسمة الحياة هو الذى شرب الخل . والرجل
التى سمرت فيها المسامير هى التى اسست الارض .

At verò Mokaffæus in Chronico c. 4. (nimirum in Synopſi hiſtorica de quatuor Synodis) *hæc habet. Alexander Romanus Patriarcha inquit: manus, quæ Adamum creavit, ipſa clavis in cruce perforata eſt. Os, quod in Adamum ſpiraculum vitæ inſpiravit, acetum bibit. Pes, qui clavis transfixus fuit, terram fundavit.* Vivebat autem Mokaffæus anno Chriſti 978. ut liquet ex hiſtoria Patriarcharum Alexandrinorum per Renaudotium edita pag. 367.

atramento compoſitum corpus deletur, ipſum verò integrum manet; ita quum paſſa eſt humanitas, abſque paſſione divinitas manſit. VII. Quaſdam item propoſitiones, quas Severianis attribuit, confutat. 1.

ܐܠܗܐ ܒܦܓܪܗ ܡܝܬ ܗܘ ܡܝܬ ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܡܝܬ ܗܘ ܕܠܐ ܢܡܘܬ ܐܬܐ ܗܘ ܡܝܬ .

Deus corpore mortuus eſt. Mortuus eſt ſicut voluit. Mortuus eſt, quin moreretur. 2.

ܐܠܗܐ ܒܦܓܪܗ ܣܒܠ ܚܫܐ ܘܡܝܬܘܬܐ ܕܒܣܪܐ ܩܒܠ ܗܘ .

Deus voluntarias naturaleſque paſſiones ſubiit, mortuuſque eſt morte naturali. VIII. Haſce ſcripturæ ſententias à Severianis depravatas aſſerit, quæ aliter apud Neſtorianos leguntur. 1. Neſtoriani ita legunt illud Pauli ad Hebr. cap. 2. verſ. 9.

ܕܒܛܥܡ ܡܘܬܐ ܐܦ ܐܠܗܐ ܥܠ ܟܠ ܐܢܫܐ ܐܬܐ ܗܘ ܡܝܬ .

Ipſe enim præter Deum pro omnibus hominibus guſtavit mortem. Severiani,

ܕܒܛܥܡ ܡܘܬܐ ܐܦ ܐܠܗܐ ܥܠ ܟܠ ܐܢܫܐ ܐܬܐ ܗܘ ܡܝܬ .

Ipſe enim Deus per gratiam ſuam pro omnibus hominibus guſtavit mortem. 2. Neſtoriani ſic legunt illud Lucæ in Act. Apoſtolor. cap. 20. verſ. 28.

ܘܠܘܬܟܘܢ ܠܟܢܝܫܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܩܢܐ ܒܕܡܗ ܕܝܠܗ .

Ut paſcatis eccleſiam Chriſti, quam acquiſivit pretioſo ſuo ſanguine. Severiani.

ܘܠܘܬܟܘܢ ܠܟܢܝܫܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܩܢܐ ܒܕܡܗ ܕܝܠܗ .

Ut paſcatis eccleſiam Dei, quam acquiſivit pretioſo ſuo ſanguine. IX. Denique haſce propoſitiones exponit, quas à Severianis in erroris ſui patrocinium trahi affirmat. 1. Sancti Ephræmi Syri. ان اليدان اللتان

CA-

CAPUT XL.

Abulpharagius Abdalla Benattibus.

I. Abulpharagius Abdalla Benattibus Monachus & Presbyter.

1 2 3 4

ABULPHARAGIUS Abdalla [1] Benattibus, patria Assyrius seù [2] Arakensis, professione monachus [3] & Presbyter, secta [4] Nestorianus, ineunte undecimo Christi sæculo claruit, Eliæ primi Nestorianorum Patriarchæ à secretis. Obiit anno Græcorum 1355. exeunte mense Octobri, hoc est, anno Christi 1043. ut ex Syriaco Barhebræi Chronico notavi tom. 2. pag. 309. de quo hæc idem Barhebræus in histor. Dynastiarum p. 233. ex versione Pocockii. *Anno Hegiræ* 435. (qui inchoatus fuit mense Augusto anni Christi 1043.) *obiit Abulpharagius Abdalla Ebnol-Tyeb Erakensis, Philosophus insignis, qui veterum libros & sermones pervolverat, & explicandis libris antiquis ope-*

NOTÆ.

1 *Abulpharagius Abdalla Benattibus.* Naironus in præmisso ad Evopliam Auctorum Orientalium indice, pro Abdalla, græcum nomen *Theodulus* usurpat. Alii pro Benattibo habent cum articulo Arabico *Ben-al-Tib*, seù *Ebn-al-Tib*: vel sine articulo *Ben-Tib*, & *Ebn-Tib*. Pocockius ubique legit *Ebnol Tiyeb*, & *Ebnol Taiyeb*: sed fallitur, quum in Præfatione ad Abulpharagii historiam Dynastiarum, putat, pro الطيب *Al-Taiyeb* (quod bonum significat) reponendum الطبيب *Al-Tabib*, quod medicum sonat.

2 *Arakensis*, seù *Irakensis*: nimirùm Bagdadi in Assyria natus.

3 *Monachus & Presbyter.* Benattibum *monachum* fuisse, testatur Barhebræus in Chron. Syr. his verbis: ܘܡܢ ܕܥܒܕ ܒܗ ܒܬܪ ܗܕܐ ܒܝܘܡ ܫܢܝ ܐܬܐ ܐܒܘ ܦܪܓܢ ܒܪ ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܒܢܝ ܛܝܒ ܕܐܪܟ ܒܐܪ ܐܝܪܟܐ ܕܐܪܒܝܐ ܕܐܬܝ ܠܡܕܝܢܬ ܐܪܟ ܒܐܪ ܐܝܪܟܐ ܕܐܪܒܝܐ ܕܐܬܝ ܠܡܕܝܢܬ ܐܪܟ ܒܐܪ ܐܝܪܟܐ ܕܐܪܒܝܐ ܕܐܬܝ ܠܡܕܝܢܬ

Eodem anno Græcorum 1355. *Octobri exeunte obiit Abulpharagius pius monachus Nestorianus, vir doctus & Philosophus.* Quod verò *Presbyter* fuerit, operum ejus, quæ exstant, titulus præfert.

4 *Secta Nestorianus.* Id evincit 1. locus, ubi vixit, & gens, unde ortum duxit: 2. munus secretarii, quod sub Elia Nestorianorum Patriarcha exercuit. 3. opera, quæ scripsit: ac præsertim *Tractatus adversus eos, qui dicunt Mariam Deiparam, Commentaria in Evangelia, & Collectio Canonum*, in quibus Nestorianam hæresim ubique propugnat, ejusque patronos summis laudibus exornat. 4. denique Barhebræi, & Abulbarcati auctoritas, qui Benattibum ubique *Nestorianum* appellant. Hinc Abraham Ecchellensis ad calcem Eutychii Vindicati de Benattibo hæc habet. *Abulpharagius Benattibus Nestorianus. Inter plura, quæ edidit opera, exstant illius magnæ, & parvæ in Evangelia Paraphrases eruditissimæ, etsi alicubi Nestoriana redoleant dogmata.* Naironus in Indice Chronologico Auctorum, quos in Evoplia laudat, indefinitum relinquit, orthodoxus ne, an Nestorianus is fuerit. *Theodulus*, inquit, *Benattibus à nonnullis Nestorianus, & ab aliis orthodoxus reputatus, floruit decimo sæculo, teste Abulpharagio, hoc est, exeunte decimo,* & ineunte undecimo Christi sæculo. At verò doctissimus Stephanus Edenensis lib. 3. Apologiæ pro Maronitis cap. 2. in Responsione ad secundam objectionem, existimat Benattibum gente Maronitam, secta Monotheli-tam fuisse, à Nestoriana hæresi alienum: idque ex eo probare contendit, quod is in Præfatione ad expositionem Evangeliorum, seipsum *Maronitam* vocat, librumque suum ad Maronitas Libani montis incolas transmittit. واما على قراره يبان انه كان ماروني الاعتقاد كما نستدل من قوله فى الفاتحة التى تتقدم تفسير الانجيل: نكتب نحن الموارنة هذه الامانة المقدسة التى نومن بها بسيدنا يسوع المسيح ابن الكلمة. واراد ان كتابة ذلك يكون مرسولا من الاعراق الى الموارنة اهل جبل لبنان.

Quod verò ad ejus fidem spectat, inquit, *patet ipsum professione Maronitam fuisse, ut ex ejusdem præfatione ad expositionem Evangelii colligitur, in qua: Nos, inquit, Maronitæ hanc sanctam fidem scribimus, qua in Dominum nostrum Jesum Christum Deum Verbum credimus: Præterea librum suum voluit ex Iraka* (Assyria) *ad incolas montis Libani Maronitas dirigi.* Pergit testimonium ex ejus commentariis proferre, quo duas in Christo naturas, unam personam, unamque voluntatem adstruit: denique concludit: واما ارسال كتابه الى اهل جبل لبنان وتسميته ماروني يدلان على انه كان فى الاصل ماروني وانه انسام كاهن على شبه ما توما

operam dedit tàm in Dialectica, quàm cæteris Philosophiæ generibus ab Aristotele compositis, & in medicinæ Galeni libris. In explicationibus suis prolixiori usus est sermone, dum docere, & quæ explicaret, intellectu facilia reddere studeret. Inquit Al-Kadi Al-Acram, ideſt, honore dignissimus, Jamaloddin al-kosti: Vidi quosdam eorum, qui hanc artem profiterentur, Abulpharagio Ebnol Tieb vitio vertisse prolixitatem. Censor iste, qui eum reprehendit, Judæus fuit, intellectus angustioris, Avicennæ explicatione contentus. Ego verò, & quicumque libris componendis operam de-

كتب فى اوقار الكتاب بطبع واحد : واوقات انه صار طبع من طبعين : واوقات ان اتحادهما طبعا واحدا . ثم ان الناسخ على نقص معرفته ادخل فى الكتاب الغلط المزتاد على الاوقار . وعلى شبه ذلك قوله انه اقنومان . فان هذا القول يضادد راى الكاتب وتاويل شرحه .

Atque hæc pro innumeris quæ ex Abulpharagio Abdalla afferri possent, testimoniis sufficiant: unde pronum lectori est colligere, à Jacobita quodam doctore librum ejusdem auctoris corruptum fuisse, iisque Abdallæ verbis de Domini Incarnatione, Divinitas cum humanitate conjuncta est, primum in margine adjectum, In unitate naturæ, & alicubi, Facta est una natura ex duabus, vel, In unam coaluere naturam: qui postea errores ab imperito amanuensi ex margine in libri textum deducti sunt. Idem dicendum de ea voce, Duæ personæ, quæ menti auctoris contraria est, ejusque expositioni repugnat. At, si Jacobitæ unam naturam in Abulpharagii textum dolo malo obtrusere, quis, rogo, in eundem textum *duas personas* invexit? non certè Maronitæ, qui unam personam semper in Christo confessi sunt. Non Jacobitæ, non Melchitæ, qui à Nestorianis vocibus abhorrent. Non demùm Nestorianus quispiam ea verba addidisset, quin simul cætera detraxisset, quæ Unitatem naturæ secundùm Jacobiticam sectam demonstrant. Auctorem itaque ita scripsisse dicendum est, ut ipsum sensisse aliunde constat: quumque Nestoriano errore commentaria sua referssisset, etsi hæc à Jacobita quodam passim emendata sunt, vel potius Monophysiticis vocibus conspurcata, fieri tamen nequivisse, quin voces aliquot intactæ relictæ sint, quæ Nestorianismum, ejusdem scilicet auctoris sectam, redolent.

5 *Eliæ I. Nestorianorum Patriarchæ à secretis.* Id liquet ex libro Eliæ Nisibeni, quem in septem Sessiones distributum, anno Hegiræ 418. sub Elia I. Nestorianorum Patriarcha publicavit: nam illum à Benattibo approbari postulat, inquiens: *Quumque huic Epistolæ finem imposuissem, priusquam in tuas, illustris à Deo custodite frater, vel aliorum manus incideret, necessarium duxi illam ad illustrem senem Presbyterum, Doctorem, & Philosophum Abulpharagium Abdallam Benattibum, cellæ Catholici à secretis, à Deo confirmatum, dirigere, eundem rogans, ut ipsam inspiceret suumque de ea judicium ferret.*

قلنا عن توما مطران كفرطاب الذى سلف قبل منه بنحو خمسين سنة : وان اثنينهما فى خروجهما من بين جماعتهما ومما كنتهما الامم الغريبة عدما الحرية الاولى ومالا الى الاعتقادات الغير مقبولة من روما ملتهما . . . وتخيلا ان ربنا ذا مشيئة واحدة وفعل واحد .

Quod autem librum suum ad Libaniotas transmisit, seque ipsum Maronitam appellavit, indicio est, eum origine Maronitam fuisse, sacerdotioque ita initiatum, quemadmodum de Thoma Caphartabensi Metropolita præfati sumus, qui eundem annis circiter quinquaginta antecessit. Ambo siquidem postquam patria relicta domicilium inter extraneas gentes fixere, à primæva ingenuitate deflectentes, in hæreses ab Episcopis gentis suæ damnatas prolapsi sunt . . . . Dominoque nostro unam voluntatem unamque operationem tribuerunt. Verùm Æthiopem ante dealbaverit Edenensis, quàm Benattibum à Nestoriano errore purgabit, quem in synceris ejus libris passim observare est. Quod autem librum suum ad Libaniotas transmisit, seque ipsum Maronitam nuncupavit, non id desertæ Nestorianæ sectæ indicium est, aut auctorem originem ex Maronitis duxisse; sed quia Maronitas quosdam unius in Christo voluntatis assertores audierat, eum existimasse, illos non secus atque Nestorianos de Christo sentire: Nestoriani enim etsi duas Christo personas duasque naturas tribuunt; unam tamen voluntatem, unamque operationem eidem adscribunt, ut Tom. 1. pag. 547. & Tom. 2. pag. 292. ostensum est. Denique loca, in quibus Benattibus

اقنوم واحد *unam personam* habet, à librariis

corrupta existimo. Nam sicut Jacobitæ, Abulbarcato teste, commentaria ejusdem Benattibi in ea parte castigarunt, quæ Nestorianam hæresim redolebat; ita Maronitas crediderim in iisdem quædam addidisse vel detraxisse, quæ ad suam religionem confirmandam facerent. Hoc Edenensis ipse loc. cit. advertit, quum ait: وهولا كفوا عن

شهادات لا تحصى من قول ابوفرج عبدالله : من حيث يفهم القارى ان كتاب ابوفرج وقع بيد احد من علما اليعاقبة فافسده وان عندما كتب فى تجسد الرب احد الناسوت مع اللاهوت ;

derunt, haud aliud dicimus, quàm Abulpharagium Ebnol Tieb, quæ ex his scientiis obliterata fuerant, luci restituisse; quæ occulta erant, perspicua reddidisse. Discipuli ei multi fuerunt, qui dominium in literis obtinuerunt, aliosque docuerunt: è quorum numero Al-Mochtar Ebnol Hasan Ebn Abdun, appellatus Ebn 1 *Botlan. Inquit Ebn Botlan: Doctor noster Abulpharagius Ebnol Tieb viginti annos explicandis metaphysicis insumpsit, ac præ nimio in iis studio morbum contraxit, quo animam exhalavit. Unde indicium sumas de summo illius studio & diligentia, quodque scientiæ sui ipsius gratiâ operam dederit.*

II. Scripta quæ exstant.

Commentaria in vetus & novum Testamentum. Barhebræus in Chron. Syr. هُنا قَصَ حَمَّوْلَمْصِ وَمْلَالْفَصَ حَصَّهْ لَاوْلَحْمَا. *Hic utrumque Testamentum sermone Arabico commentatus est.* Expositio *in quatuor Evangelia* exstat Romæ in Collegio Maronitarum: de qua hæc Abulbarcatus in Synopsi Scriptorum. القس ابولفرج بن الطيب كاتب طيماناوس الجاثليق له مجموع شرح الاناجيل المقدسه. وقد نقحه بعض اليعاقبة وانتزع منه الالفاظ التى هى موافقة لراى النسطورية صياسة ونقلت منه عدة نسخ بعد ذلك ابتغا لما فيه من الفضايل والمعاني التى تعب جامعه فى ايرادها.

Abulpharagius Benattibus Presbyter, Timothei (imò Eliæ) Catholici à secretis, edidit Commentaria in sacra Evangelia, quæ à quodam Jacobita emendata sunt, deletis data opera propositionibus, quæ Nestorianam hæresim redolebant. Castigata hoc pacto exemplaria plura prodiere, magnoque in pretio habentur ob eruditionem profundosque sensus, quibus congerendis auctor insudavit. Ex Ægypto in Vaticanam Bibliothecam attuli Abulpharagii librum inscriptum فردوس النصارى

Paradisus Christianorum, quo breves continentur in utrumque Testamentum quæstiones: nimirùm, *in Pentateuchum. In Josue. In Judices. In* 1. & 2. *Samuelis. In* 1. & 2. *Regum. In Job. In Psalmos. In Sapientiam. In Ecclesiasten. In Canticum Canticorum. In Ecclesiasticum. In Ruth. In Isaiam. In Hosee. In Joel. In Amos. In Abdiam. In Jonam. In Michæam. In Nahum. In Habacuc. In Sophoniam. In Aggæum. In Zachariam. In Malachiam. In Hieremiam. In Ezechielem. In Danielem. De morte Prophetarum. In Evangelia. In Actus Apostolorum. In Epistolam Jacobi. In Epistolam Petri. In Epistolam Joannis. In Epistolas Pauli. De morte Apostolorum.* Vide Tom. 1. Biblioth. nostræ Cod. Arab. 6. & 7. pag. 621. & Tom. 2. pag. 511. Hujus operis, tamquam ab Evangeliorum expositione diversi, mentionem facit Abulbarcatus loc. cit. his verbis. وله كتاب يسمى فردوس البيعه

Habet etiam librum, cui titulus, Paradisus Ecclesiæ. Clarissimus vir Stephanus Edenensis, Patriarcha Antiochenus, in Præfatione ad tertium librum Apologiæ pro Maronitis, bina Abulpharagii commentaria in Evangelium laudat: alterum, quo Matthæum sensu literali, alterum, quo Evangelia quatuor sensu allegorico illustrat. Quum enim libros Orientales, unde Joannes Baptista è Societate Jesu, & Thomas à Jesu Carmelita catalogum errorum descripsere, recensendo examinat, quarto quintoque loco de Benattibo hæc habet. الرابع تفسير اغيل متى من تاليف

NOTA.

1 *Ebn Botlan.* Jacobita fuit, (non Melchita, ut perperàm Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag 353.) Bagdadi natus; in Mesopotamia, Syria, & Ægypto medicinam & philosophiam professus; in quodam denique cœnobio apud Antiochiam vitam monasticam amplexus, obiit anno Hegiræ 444. Ejus opera ab Abulpharagio in hist. Dynast. recensentur pag. 234.

تاليف القس عبد الله العراقى المعروف بابو الفرج ابن الطيب المعتقد ان بربنا طبيعتين ومشية واحدة . وهذا الكتاب اخذ معه جوان باطشتا الى القدس الشريف وكناه المنامى . وقراه فى نسخة اخرى وسماه تمعون وهو السابع فى العدد . الخامس هو تروجن الاناجيل الاربعة من تاليف ابو الفرج عبدالله المذكور . وجوان باطشتا سماه روبين . وقراة فى نسخة اخرى وهو السادس فى العدد .

IV. Expositio Evangelii Matthæi, auctore Presbytero Abdalla Arachensi, cognomento Abulpharagio Benattibo, qui duas in Christo Domino nostro naturas unamque voluntatem profitetur. Hunc librum Joannes Baptista in Sanctam Urbem secum tulit, Somniatorem appellans. Ejusdem aliud exemplar nactus, legit Simeonemque cuncupavit, librorum, quos habebat, ordine septimum. V. Quatuor Evangelia allegoricè exposita ab eodem Abdalla Abulpharagio. Hunc librum Joannes Baptista Ruben nominat, ejusdemque alterum exemplar ordine librorum sextum memorat.

Collectio Canonum, de qua hæc Abulbarcatus loc. cit. وله كتاب فقه النصرانيه الجامع للقوانين البيعية والسنهودسات المغربيه والمشرقيه وقد ذكر فهرسة ما تضمنه تلو فهرسة القوانين .

Edidit præterea librum, cui titulus, Jurisprudentia Christiana, continens Canones Ecclesiæ, Synodosque occidentales æquè ac orientales, descriptis canonibus eorumque titulis. Continet *Canones Constitutionesque Apostolorum*: nec non Canones Conciliorum *Ancyrani, Gangrensis, Neocæsariensis, Laodiceni, Antiocheni, Carthaginiensis, Nicæni, Constantinopolitani, Calchedonensis: item Constitutiones Damaso Papæ tributas: sed & Canones Orientalium, videlicet, Isaaci & Maruthæ: Jaballahæ: Dadjesu: Acacii: Babæi: Mar Abæ: Ezechielis: Jesujabi: Josephi: Georgii: Timothei: Josue Barnun: Sabarjesu: Gregorii: & Joannis Abgari Patriarcharum Nestorianorum: Præterea Statuta Constantini & Leonis Imperatorum: nec non Narsetis, & Hanani Canones pro Schola Nisibena: item alios pro Schola cœnobii S. Gabrielis: denique collectanea de ministerio Altaris: de Sacerdotio: de Contractibus: de matrimonio & de hæreditate.* Exstat initio & fine mutila, foliisque confusis atque permistis, Cod. Arabico ms. 36. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 507.

De Pœnitentia Tractatus in capita 14. distributus: de quo Abulbarcatus loc. cit. وله مقالة فى التوبة وتحصيل معناها واقسامها اربعة عشر بابا .

Edidit quoque tractatum de Pœnitentia ejusque praxi, in capita 14. divisum.

De Hæreditate Tractatus. Exstat Cod. Arab. ms. 3. & 5. exaratus anno Christi 1224. & anno 1372. Vide Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 620. & 621.

De præstantia jejunii, eleemosynæ & orationis. Responsiones ad quæsita Patriarchæ Nestorianorum. De Hæreditate. De Divinis officiis. Ad calcem Cod. Arabici 6. Vide Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 621.

Tractatus adversùs eos, qui dicunt Mariam Deiparam. مقالة لابن الطيب فى الرد على من قال ان مريم والدة الله .

Cod. Vat. Arab. ms. 29. qui exaratus dicitur بتاريخ السادس والعشرون من شهر برمودة سنة ستة وسبعون وتسعماية للشهدا .

Anno Martyrum nongentesimo septuagesimo sexto (Christi 1260.) *die* 26. *mensis Barmudæ.*

Tractatus de Trinitate & Unitate. من مقالة الشيخ ابى الفرج عبدالله بن الطيب فى التثليث والتوحيد .

Cod. Arab. Vat. ms. 69. fol. 48.

Commentaria in libros Aristotelis: de quibus hæc Barhebræus in Chron. Syr. ܘܥܠ ܟܬܒ̈ܐ ܕܐܪܣܛܘ ܘܦܫܩ ܒܗܘܢ ܘܐܘܕܥ ܠܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܢܘܢ .

Libros etiam Aristotelis illustravit.

Sed notandum, inter eos, quos ex Mohammado Iſacide tamquam Ariſtotelis commentatores Hottingerus in Biblioth. Orient. à pag. 219. laudat, diverſum ab hoc Benattibum recenſeri, qui pleno nomine dicitur

احمد بن الطيب الرازى .

Achmed Benattibus Razæus: is enim Mahometanus fuit; Abulpharagius verò Abdalla chriſtianus Neſtorianæ ſectæ cultor. Prætereà Pocockii error emendandus, qui in Præfatione ad Gregorii Abulpharagii Barhebræi hiſtoriam Dynaſtiarum, Jacobitam illum ſcriptorem cum Neſtoriano Abdalla Abulpharagio Benattibo perperàm confundit, ea ſola ratione, quod uterque Abulpharagii nomen geſſerit.

Approbatio ſeſſionum Eliæ Metropolitæ Niſibeni, de qua ſuprà hoc tom. pag. 271. Exſtat Cod. Arab. 38. (Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 508.

CAPUT XLI.

Jahia Giazalæ filius.

I. Jahia Giazalę f. ex Neſtoriano Mahometanus.

JAHIA, ſeù Joannes, Giazalæ filius, ex Neſtoriana hæreſi ad Mahometanam ſectam tranſiit: de quo hæc Abulpharagius in hiſtor. Dynaſtiarum ex verſione Pocockii pag. 240. *Anno Hegiræ quadringenteſimo ſeptuageſimo tertio* (Chriſti 1080.) *obiit Jahia ebn Iſa ebn Giazla medicus Bagdadenſis. Chriſtianus fuit, medicinæ ſtuduit apud ejus temporis chriſtianos* 1 *Carchi ſeù fori Bagdadenſis incolas: quumque Dialecticæ diſcendæ ſtudio teneretur, neque eſſet inter chriſtianos prædictos tunc temporis qui artem hanc calleret, mentioque illi facta eſſet Abu Alis Ebnol-Validi Motazaliorum tunc doctoris, ac diceretur illum & ſcientiæ ſcholaſticæ & terminorum logicalium peritum eſſe, ad eum ſe recepit, Logicæ perdiſcendæ gratia. Non deſtitit autem Ebnol-Valid religionem Islamiticam illi commendare, donec ipſi annuens, eam amplecteretur. Cui quod nomen dediſſet, lætatus Abu Abdalla Al-Damgani, eo tempore Judex primarius, illum ſibi propius admovit, & ad eum evexit gradum, ut ipſius in ſyngraphis apud ſe ſcribendis opera uteretur. Ille verò ultra operam in ea re poſitam, vici ejus incolis aliiſque ſibi notis medicabatur ſine mercede aut pretio, verùm gratuito & ex mera beneficentia: quin & ipſis medicamenta gratis ſubminiſtrabat. Quum in morbum, quo mortuus eſt, incidiſſet, libros ſuos legit oratorio antiſtitis Abu Haniphæ. E libris celebrioribus ab ipſo compoſitis, ſunt* كتاب المنهاج *Liber Al-Menhag*, وكتاب تقويم الابدان مجدول & *Liber Takvimol-alabdan de recta ordinatione corporum, tabulis diſtinctus.*

1

Ejuſdem Jahiæ meminit idem Abulpharagius in Chronico Syriaco; ſed pro anno Hegiræ 473. affirmat eum obiiſſe *anno quadringenteſimo nonageſimo tertio*, qui inchoatus fuit die 17. Novembris anni Chriſti 1099. حوذا احنا اهصه خعنه ووخصوا ملعكم ملكه وبهسا هصه مسره اهصا خبوصا خنه هلكه هذه وحكوا لحسصا وهدوالى وحاميم اهصوا واحنى . وهلا

NOTA.

1 *Charchi*, Arabibus الكرخ *Al-Carch*, hoc eſt, oppidum in Aſſyria: cujus loci epiſcopus Moyſes apud Amrum laudatur. Vide Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 412.

وهذا هو المعتمد عليه الى هذه
الغاية . وهذا ما نقلناه هو ما
وجدناه بخط يد الحكيم بن
الحكيم ابن الحكيم هو
الحكيم المكرم يحيى بن
جزلة : وقد نقلت هذه
النسخة من نسخة بخط
يد الحكيم المذكور
وهو المعتمد .

potumque humanum tuendamque universim sanitatem prosunt, traditur in eo natura, qualitas & usus seminum, herbarum, plantarum, & arborum.

Per idem tempus, hoc est, anno Arabum quadringentesimo nonagesimo tertio obiit Jahia medicus Bagdadensis Giazalæ filius, auctor celeberrimi libri Menhag, seù exemplaris, qui præ manibus medicorum nostræ ætatis circumfertur, deque medicaminibus cibisque simplicibus atque compositis tractatum continet. Hic christianus erat, & apud Arabem quemdam, Abu Ali Bar-Valid nomine, Dialecticæ operam dedit: quumque is aliquando cum Jahia de unione affectiva & personali, quam Nestoriani admittunt, disceptaret, eamque de natura divina nequaquam intelligi posse propositis sophisticis argumentis concluderet, hominem ad Hagarenorum sectam deceptum pertraxit. Ferunt Jahiam opibus affluxisse, suisque dumtaxat amicis, quum ægrotarent, mederi consuevisse.

II. Eius liber medicus.

Liber, qui inscribitur المنهاج *exemplar*, [illegible] lioth. Vatic. cod. ms. A[illegible] præfixo titulo: كتاب منهاج ال[illegible]ملة ى بن جزلة : الانسان تاليو

Liber exemp[illegible]ationis de iis quibus hom[illegible]ctore Jahia filio Isæ fil[illegible]rdine alphabetico dig[illegible]præmisso brevi tractatu [illegible] victum

CAPUT XLII.

Machicha Patriarcha.

I. Machicha Salomonis f. Nestorianorum Patriarcha.

MACHICHA Salomonis filius, Tirhanæ primum Episcopus, deinde Mosulanus & Arbelensis metropolita, demum Nestorianæ sectæ Chaldæorum Patriarcha anno Christi 1092. inauguratus, obiit anno 1110. quum annos septemdecim, menses quinque, diesque quatuor sedisset, Amro teste, qui de ejus gestis ex Mari hæc refert.

مكيخا قديسا فاضلا وزاهدا عفيفا من اهل دار
الروم ببغداد ويعرف بابن سليمن القنكاي وكان
قسيسا طاهرا وطبيبا ماهرا ثم صار اسقفا على
الطيرهان ثم مطرانا على الموصل فلما استناح
عبديشوع قام ابن الواسطى فى معاونته واخذ له
الشلموث فاختير فى خلافة المقتدى واسيم فطركا
بالمدائن وعليه بيرونا بنفسجيا يوم الاحد
الرابع من سابوع القيامة سنه الف واربعماية
وثلثه يونانية وحضر اسيامنده ايشوعياب مطران
نصيبين وهو كان السابوم ومرقس مطران البصرة
ويوحنا مطران حلوان وعدة اساقفة . وكان
عبديشوع ابن العارض حين صار جاثليقا رسم
فى البيعة ان يقال
رحم وحمد
بين كل صلاتين ولم تكن تجر العادة فى طخس
البغداديين بذلك جريا على عادة بلادهم .
فلما استام هذا الاب اعاد الطخس
الى ما كان عليه وترك قول
رحم وحمد
بين كل صلاتين فساله بن الواسطى
ان يجرى الامر على ما كان من قول
رحم وحمد

فلم

Machicha, 1 *vir sanctitate, continentia, & castitate insignis, in ædibus Romæorum Bagdadi natus, cognomento Salomonis Æditui filius, Presbyter* 2 *religiosus fuit, medicusque peritus: mox Tirhanæ* 3 *episcopus creatus est, deinde Mosuli metropolita: mortuo demùm Ebedjesu, filii Vasetensis opera, cleri suffragiis, sub Moktadio* 1 2 3

فلم يفعل ووقع الخلف بينهما واحرمه والخدر
الى النيل وبعد مدة عاد وعمل رسالة مختصرة
فايقه اوضح فيها الامانة الصحيحة التى
يعتقدها المشارقة . ودبّر تدبيرًا معتدلًا واستناح
ودفن بالباصلوت الايمن ببيعة السيدة بدار
الروم سنة اثنين وخمسماية عربية وكانت مدة
رياسته سبعة عشر سنة وخمس شهور واربعة ايام .

buit; qui verò Eliæ debentur, eos ad Machicham perperàm refert, ut tom. 2. p. 448. observavi.

2 *Presbyter.... medicusque.* De ejusdem Machichæ primordiis hæc Mares apud Amrum. هذا الاب القديس الطاهر من بغداد
وتعلم فى الاسكول وتربّى فيه وكان من يومه
زاهدًا عفيفا محبًا للصواب . وتعرّض لصناعة
الطب برهة من زمانه وكان قسًا يتردّد الى بيعة
السيدة مرت مريم بالعقبة السلام لذكرها مدّة
من زمانه بغير اجرة ولا فايدة .

Hic sanctus ac religiosus pater patriam Bagdadum habuit, ubi in Schola educatus literisque imbutus, religioni apprimè, continentiæ & justitiæ sese addixit. Sed & medicinam aliquandiu coluit; Presbyteratu autem initiatus, ecclesiam Dominæ Mariæ in Akaba, cujus memoriæ pax, longo tempore frequentavit, eidem gratis & absque stipendio inserviens.

3 *Tirhanæ Episcopus.... Mosuli Metropolita.... demùm Patriarcha.* Mares apud Amrum loc. cit. فاسامه مار سبريشوع
الجاثليق اسقفا على الطيرهان واقام فى المرعيث
نيف وعشرين سنة جميل السيرة مع شعبه يترجم
لهم ما يقرا فى الرازين المقدسة من كتب الحديثه
والعتيقه بالعربية وروح القدس يرقيه من رتبة
الى اخرى . فاستدعاه مار عبديشوع الجاثليق
واسامه مطرانا على الموصل وحزة فاحسن السيرة
مع رعيته فاسلم الاساقفه ولم ياخذ منهم شيا مع
صدق حاجته . ولما خلا منصب كرسى الجثلقة
من مدبر وراعى : اختير هذا الاب القديس
للجثلقة ووقع الاجماع عليه والنص وعقدت له
الفطركة فى المداين فى يوم الاحد ثامن شهر
ربيع الاول سنة خمس وثمانين واربع ماية وهو
اليوم الثامن من نيسان والعنية
وكان يوما مشهودا سرّ به الحاضرين وتولى الاساميد
ابشوعيب مطران نصيبين والبسوه البيرون واعطاه
العكاز

NOTÆ.

1 *Machica*, ideſt, Humilis. Barhebræus in 3. part. chron. Syr. in vita Joannis Salibæ, & Dionysij Moysis Maphrianorum, inaugurationem Machichæ ad annum Hegiræ 504. ejusque obitum ad annum 528. collocat. ܒܫܢܬ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܪܬܝܢ ܣܢ ܒܫܢܬ ܚܡܫ ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܣܢ ܐܬܬܩܢ ܡܪ ܡܟܝܟܐ ܒܪ ܫܠܡܘܢ ܒܪ ܥܒܕ ܝܫܘ ܒܪ ܐ

tadio Chalipha, in Patriarcham ordinatus fuit Modainæ, pallio violaceo amictus, die Dominica quarta hebdomadæ resurrectionis anno Græcorum tertio post millesimum quadringentesimum. Ordinationi interfuere Jesujabus metropolita Nisibis, qui manum ei imposuit, & Marcus metropolita Bassoræ, & Joannes metropolita Halavanæ, aliique complures Episcopi. Porrò Ebedjesus Aredi filius Machichæ præcessor, *statim atque in Catholicum inauguratus fuit, præceperat, ut binis quibusque precibus oratio Pater*[1] *noster in ecclesia subjungeretur, contra antiquam Bagdadensium consuetudinem. Machicha igitur, quum Ebedjesum excepit, pristinum morem servari jussit, orationemque Dominicam prætermitti: neque à sententia dimoveri potuit, etsi filius Vasetensis demissas ei preces pro restitutione orationis Dominicæ porrexisset. Hinc orta inter ipsos contentione, quum hominem Catholicus anathematizasset, Nilum oppidum petiit: mox Bag-*

العكار وبعد الفراغ من اسيامنده اسام الربش ابو الفتح سعد الله بن نظام الملك اركديـاقن وقرا السليح اسقف النعمانيه وتملا مار هرمزد اسقف واسط وقرا الانجيل وقدس مار مكيخا الجاثليق. وحضر مرقس مطران مصر ويوحنا مطران حلوان. ومن اساقفة الهوفركيا هرمزد اسقف واسط وعبديشوع اسقف الطيوهان وهرجيس اسقف النيل والنعمانية وموسى اسقف صنجار ومار قورياقس اسقف معلثايا وعبديشوع اسقف الحديثة ومبريشوع اسقف حفتون والحيا اسقف الرقة.

Illum Sabarjesus cognomento Zanbur *Catholicus Episcopum Tirhanæ instituit, quam diœcesim annis viginti & ampliùs rexit, populo admodum acceptus, ad quem inter sacramentorum solemnia ex vetere & novo testamento homiliam exegeticam Arabico sermone habere consueverat. Quum autem à gradu ad gradum Spiritus Sanctus eundem eveheret, ab Ebedjesu Catholico,* qui Sabarjesum excepit, *evocatus, & Mosuli Hazæque* (Adiabenes) *Metropolita ordinatus, eam provinciam sanctissimè administravit, ab iis, quos consecrabat, Episcopis nihil recipere solitus, etsi rei familiaris angustia premeretur. Denique quum Catholici Thronus rectore & pastore viduatus esset, conspirantibus omnium suffragiis hic sanctus Pater in Patriarcham electus fuit Modainæ die Dominica octava mensis Rabii prioris, anno Hegiræ quadringentesimo octogesimo quinto, qui erat mensis Nisan* (Aprilis) *dies octavus, cujus Antiphona incipit,* Crucifixus in crucem sublatus est. *Fuit autem dies ille insignis, & ab omnibus, qui interfuere, cum gaudio celebratus, Ordinationi præfuit Jesujabus metropolita Nisibis, qui Machichæ Baculum pastoralem tradidit, postquam is pallio indutus fuisset. Ordinatione autem peracta, idem Machicha principem Abulphathum Saadallam Nadamalmalechi filium Archidiaconum instituit. Porrò in ea ordinatione Apostolum quidem legit Episcopus Naamaniæ, Absolutionem verò Hormisdas Vasetæ Episcopus, Evangelium autem Machicha Catholicus, qui & Liturgiam confecit. Interfuere Marcus metropolita Mesræ* (hoc est, Ægypti: sed in alio exemplari, Bassora pro Mesra legitur:) *& Joannes metropolita Halavanæ. Ex Episcopis Provinciæ* Patriarchalis, *Hormisdas episcopus Vasetæ, Ebedjesus Tirhanæ, Sergius Nili & Naamaniæ, Moyses Singaræ, Cyriacus Maaltajæ, Ebedjesus Hadithæ, Sabarjesus Hephtonæ, & Elias Rakæ.* Annus Hegiræ 485. inchoatus fuit die 11. Februarii anni Christi 1092. sed eo anno Pascha resurrectionis incidit in diem 28. Martii; adeòque Dominica quarta resurrectionis, cujus apud Nestorianos Antiphona incipit, *Crucifixus in crucem sublatus est*, die 18., non 8. Aprilis fuit. Machicham autem an. Hegiræ 485. Patriarcham inauguratum fuisse, liquet & ex regio Moktadii Chaliphæ diplomate, quod apud Marim prostat hoc titulo inscriptum:

هذا كتاب امر بكتبته عبد الله ابوالقسم الامام المقتدى بامر الله اميرالمومنين لمكيخا الجاثليق الغطرك.

Hic est liber, quem conscribi jussit Abdalla Abulcasemus, Al-Emam Al-Moktadi Bamrilla Imperator fidelium, pro Machicha Catholico Patriarcha, cui ad calcem hæc temporis nota apposita est. كتب فى صفر من سنة خمس وثمانين واربعمايه وله الحمد.

Datum mense Sapharo anni quadringentesimi octogesimi quinti. Laus Deo.

1 *Pater noster.* Contigit ea contentio anno Hegiræ 490. ut Mares refert apud Amrum, qui plenum filii Vasetensis nomen hoc tradit: ابو الفرج سعيد بن ابراهيم الواسطى القسيس الراهب.

Abulpharagius Saidus filius Abrahæ Vasetensis, Presbyter & monachus: eumque obiisse testatur *feria secunda, ineunte mense Gemadi, anno Hegiræ 526. & in ecclesia vetere post Bema sepultum.*

Bagdadum regreſſus, elegantem Epiſtolam de recta Orientalium fide conſcripſit. Rempublicam moderatè geſſit, mortuuſque, in Oratorio ad dextrum latus eccleſiæ Dominæ ſepultus fuit in ædibus Romæorum anno Ara-
1 *bum* 1 *quingenteſimo ſecundo, quum ſediſſet annos ſeptemdecim cum menſibus quinque & quatuor diebus.*

II. Ejus ſcripta.

Oratio de Incarnatione. Exſtat Arabicè cod. ms. 41. (Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 59.) hoc præfixo titulo.

مقالة الفها مار مكيخا الجاثليق فطرك المشرق
قول مختصر فى الابوه والبنوه على مذهب دين
النصرانيه ورای عقيدة السريان المسيحيين
الساكنين فى الجهة المشرقيه.

Oratio compoſita à Mar Machicha Catholico Patriarcha Orientis: in qua breviter agitur de Paternitate & Filiatione juxta profeſſionem chriſtianæ fidei, & ſententiam Chriſtianorum Syrorum in partibus Orientalibus commorantium. De Verbi incarnatione loquens, Monophyſitarum quidem errores refellit, ſed Neſtorianam hæreſim ſimul propugnat.

Epiſtola ad principem Neſtorianorum in Perſide commorantium, Arabicè quidem exarata, ſed Syriacis verbis inchoata & clauſa, eo fere modo, quo Jeſujabi Niſibeni Epiſtolam conſcriptam notavi ſuprà hoc tom. pag. 301. Exſtat in eodem codice ms. 41. hoc titulo prænotata.

كتاب مار مكيخا الجاثليق فطرك المشرق كتبه
حيث كان مطرانًا بالموصل واربيل الى بعض
الروسا المومنين باصفهان جوابًا عن كتابه.

Libellus à mar Machicha Catholico Orientis Patriarcha, quum Moſuli & Arbelæ metropolita eſſet, tranſmiſſus ad quemdam principem fidelium in Aſpahano Perſidis urbe *degentium, quo ad ejus epiſtolam reſpondet.* Veritatem Fidei chriſtianæque religionis ex miraculis, quæ in eccleſia ſuo adhuc ævo patrabantur, & ex Martyrum, quos recenſet, conſtantia demonſtrat. Et miracula quidem hæc refert. Primum, miraculum *Luminis* quod ex Hieroſolymitano Domini ſepulcro quotannis Sabbato ſancto prodire affirmat. من ذلك
نزول النور فى بيعة القيامة ببيت المقدس قرب
اخر نهار يوم السبت الكبير الذى صبحته احد
القيامة فى كل سنة لا يحرم القانون المستمرّ
وبشعل القناديل التى على القبر المقدس الذى
وضع فيه الجسد الكريم جسد سيدنا ايشوع
المسيح ثلثة ايام والقبه التى فيها المقبرة مغلقة
بختم سلطان البلد واصحاب السلطان
محدقون بالموضع يحفظونه خوفا لا يتم فى
النصارى حيلة.

Ex his miraculis unum eſt, inquit, *Luminis illapſus in eccleſiam Reſurrectionis in urbe ſancta, vergente Sabbato, quod præcedit Dominicam reſurrectionis; idque unoquoque anno certaque & infallibili regula, quæ uſque in præſentem diem manet. Eo autem lumine lampades ſancti ſepulcri, in quo pretioſum Domini noſtri Jeſu Chriſti corpus per triduum jacuit, accenduntur, quum ejuſdem ſepulcri tholus clauſus ſigilloque regio obſignatus maneat, Præſidis ejus urbis miniſtris*

لاجل اخيه وطابت نفسه به عنه موته،

obiit Mar Machica Catholicus in ædibus Romæorum feria quarta, die duodecima menſis Scioabani anni Hegiræ *quingenteſimi ſecundi,* (Chriſti 1110.) *Funus ejus noctu curatum eſt, idemque tumulatus in edito loco ad latus dextrum Oratorii: nec de ipſo quid mali ſive in ejus adoleſcentia, ſivè quum monachus eſſet, in vulgus prodiit. Poſt ipſum vicaria poteſtate Sedem rexit Sabarjeſus Ocbaræ epiſcopus, in quem longo tempore propter ejus fratrem indignatus fuerat, ſed morti proximus homini reconciliatus eſt.*

NOTA.

1 *Anno Arabum* 502. De obitu, & Machichæ ſepultura hæc Mares apud Amrum.

وتوفى مار مكيخا الجاثليق بدار الروم يوم
الاربعه ثاني عشر شعبان سنة اثنى وخمسماية
وجنز ليلا ودفن فى العوا الذى على يمين
الباصلوت فى الصحن الايمن وما عرف له امر
يكره لا فى صباه ولا فى رهبنته ونظر بعده
مبريشوع اسقف عكبرا وكان قد غضب عليه مدة

ſtris in eam oculos attentè defigentibus, eamque diligenter cuſtodientibus, ne cui Chriſtianorum fraudi via pateat. Vide Tom. 1. pag. 550. ubi de eodem Lumine. Et hoc quidem miraculum olim patrari ſolitum certis conſtat documentis. Sed æquè certis, imò certiſſimis itidem conſtat, multis ab hinc annis illud ceſſaſſe: quod verò in præſenti fieri dicitur, merum eſſe ſchiſmaticorum figmentum. Alterum miraculum *olei*, in quod Reliquiæ Sanctorum مار شليطا *Mar Scialitæ*, hoc eſt, Artemii; ربن هرمزد *Magiſtri noſtri Hormiſdæ*, مار بابويه بالبوازيخ *Mar Babuæi in Buazicha*, ومار ماری السليح *& ſancti Maris Apoſtoli*, immerſæ ſint: id enim oleum adversùs ſerpentium, canum, aliorumque animalium venena præſentem opem ferre ait. Tertium miraculum *ſancti Kaumæ*, hoc eſt, ſtantis, de quo hæc Machicha. ومثل اية القديس مار قوما الذی له نحو من تسعماية سنة تزيد او تنقص قايما على قدميه لم يتسلط الفساد على جسمه ولا انتثر لحمه ولا تفصلت اعضاه ولا انطحنت عظامه مثل ساير الاموات الا كانه نايم ينتظر الصوت المحيی يوقظه فی القيامة ويبعثه فی المعاد.

Hujuſmodi eſt prodigium ſancti mar Kaumæ, qui nongentis abhinc circiter annis erectus ſtat, incorrupto corpore, carne nequaquam detrita, nec membris diſſolutis, aut oſſibus in pulverem redactis, ut reliquis defunctis evenire ſolet, ſed tamquam dormiens vivificam vocem expectat, quæ ipſum in reſurrectione expergefaciat. Quartum miraculum *ſancti Georgii martyris*, quem terra marique invocatum, à præſentibus periculis clientes ſuos liberare affirmat.

De martyrum autem in perferendis pro chriſtiana fide tormentis conſtantia loquens, primo loco laudat *ſanctam Dochtanſaam Regis Huzitarum filiam*. دختيانشاه بنت ملك الاهواز de qua hæc ſcribit. فان اباهـا ذات يوم الج على قتل الشهدا المومنين بالمسيح وهی جالسة على القصر امام الماشطة تظفر دواييها. فنظرت بارواح الذين يستشهدهم ابوها تطير الى الهـا على هية القناديل النايرة. فوقع ذلك بقلبها. فاهتجت على الماشطة ببعض الاسباب وقد ظفرت بعض دواييها وبقی بعضها. ونزلت من القصر فغله حتى دخلت فی حوطة اوليك الذين يتقتلون متنكرة. فاستشهدت هی ايضا مع اوليك ولم تعرف. فلما افتقدوها خدمها ولم يصيبوها اعلوا لامها وابوها وجعلوا يطوفون فی طلبها حتى وجدوا راسها مقطوعا بين رووس الشهدا مطروحا فعرفوها بشعرها لانهم كانوا قد سالوا الماشطة عن شانها فاخبرتهم انها قالت لها تربن هذ القناديل التی تعلوا فی الهوا. قلت لها لست ارى من ذلك شيا. ففی تلك الساعة قامت مسرعة ونزلت من القصر. فكان هذا ايضا داعيا الى تنصر كثير من الناس. ثم ان الله تبارك وتعالى ارسل ريحا عاصفة. فجمعت على الشهدا ترابا على هية الاكمة وهو ثابت ذلك الاثر الى الان وقد نبت على تلك الاكمة هی كثير من الرياحين والحشايش الطيبة الاراييح واهل النصرانية فی ذلك البلد يتبركون هذلك الموضع الى الان.

Quum ejus pater die quadam martyres in Chriſtum credentes ad necem & lanienam deſtinaſſet, illaque interea in palatio crines ancillæ pectendos diſcriminandoſque præberet, vidit cæſorum à patre martyrum animas ſplendentiſſimarum lampadum in ſpeciem ad cælum ferri. Quo viſo vehementer animo commota, prætextu domeſtici cujuſdam negotii ancillam dimittens, ipſa clam ſolutis etiam ex parte crinibus, è regia repente, fugam advertente nemine, dilabitur, diſſimulataque perſona, in clauſum ubi Chriſtiani cædebantur ingreſſa, necatur. Quum verò à ſervis quæſita nuſquam in palatio reperta fuiſſet, miſſi qui per urbem requirerent, renunciarunt, caput ejus inter cæſorum Chriſtianorum cadavera truncatum jacere, & crines ex parte impexos ſolutoſque habere. Tùm verò ancilla memorare cæpit quæ de viſo animarum cæſorum

martyrum eorundemque glorioſo in cælum aſcenſu ab hera audierat, quod-ve repente è palatio diſparuiſſet narravit. Hoc porrò factum plurimos ad chriſtianam religionem amplectendam permovit, alioque miraculo confirmatum fuit, Nam validus repente ventus divina utique virtute excitus, ingentem arenarum vim ſuper martyrum cadavera colligens, velut tumulum in montis ſpeciem compoſuit, qui in hunc quoque diem conſtat, myrtoque aliiſque odoratis herbis ſponte ſoboleſcentibus coopertus poſt paulò apparuit. Quamobrem ab indigenis locus, ſanctorum martyrum opem expetentibus, religioſè etiam hodie viſitatur. Deindè Nicænorum Patrum 318. encomium texit, quos omnes, præter undecim, pro fidei confeſſione cicatricibus inſignitos aſſerit; ac præ cæteris Thomam Marhaſæ ſeù Germaniciæ epiſcopum & Jacobum Niſibenum extollit, quorum primum annis duobus ſuprà viginti martyrium paſſum teſtatur, alterum in ipſa Nycæna Synodo mortuum ad vitam revocaſſe. Denique S. Simeonem epiſcopum Seleucienſem ac martyrem ſocioſque commemorat, qui in perſecutione Saporis Perſarum regis pro chriſtiana religione in Ledan Huzitarum oppido ſanguinem profuderunt.

CAPUT XLIII.

Sabarjeſus Epiſcopus Caſcaræ.

I. Sabarjeſus Caſcaræ Epiſcopus.

SABARJESUS patria Bagdadenſis, Caſcaræ & Vaſetæ epiſcopus, cognomento ابن ابو حيله *Ebn Abu-Hile*, ab Elia hujus appellationis ſecundo Neſtorianorum Patriarcha circa annum Chriſti 1111. ordinatus, anno Græcorum 1445. Chriſti 1134. in ordinatione Barſumæ Patriarchæ, qui Eliam proximus excepit, munus Archidiaconi geſſit, ut ex Amri hiſtoria dixi tom. 2. pag. 449. & ſeq.

II. Ejus Precatio.

Ejus *Precatio* Syriaca exſtat cod. Syr. Amid. 1. fol. 383. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581.)

CAPUT XLIV.

Mares Salomonis filius.

I. Mares Salomonis f.

MARES Salomonis filius ſub Barſuma, & Ebedjeſu Neſtorianorum Patriarchis claruit ab an. Chriſti 1135, ut ex ipſius hiſtoria liquet, in qua congreſſum ſe fuiſſe teſtatur cum nonnullis, qui Machicham, & Barſumam Patriarchas alloquuti fuerant. In vita Machichæ. وهمت قايل هذه الاخبار البايس مارى ابن سليمن المقر بذنوبه وخطاياه مع القسيس ابو السعادات المعروف بابن السن المرحوم بخدمة الطاهرة السيدة ام النور مرت مريم السلام لذكرها انه قال وقت ما وقع بين ابن الواسطى رحمه الله وبين الاب القديس الطاهر ويس ووصا الكهنه مار ماكيخا نيح الله نفسه وكان قد بات عندى فى بعض الليالى وقد تخاصم مع ابن الواسطى خصومة كبيرة فقام الجاثليق نصف الليل الى الخ:

Ego pauper Mares Salomonis filius, hujuſce hiſtoriæ ſcriptor, qui debita & peccata mea cognoſco, audivi Preſbyterum Abu-Saadat, cognomento Ebn-Sen, qui ad miniſterium puriſſimæ Dominæ matris lucis Dominæ Mariæ cujus memoriæ pax, ordinatus eſt, eo tempore, quo inter filium Vaſetenſis, cujus, oro, Deus miſereatur, & inter ſanctum patrem principem Archiepiſcoporum dominum Machicham, cujus animæ requiem donet Deus, diſſidium contigit, hæc mihi narrantem. Quum aliquando Catholicus apud me divertiſſet, poſtquam magnam cum filio Vaſeten-

ſetenſis contentionem habuerat, media nocte ſurrexit, meque interpellans dixit &c. In vita Barſumę Patriarchę.

وسمعت انا الخاطى البايس مارى ابن سليمن من جماعة من المومنين عن هذا الاب مار برصوما انه قال وقت الجمع لاختيار من يصلح للبطريقية الخ:

Audivi ego miſer peccator Mares Salomonis filius quoſdam fideles de hoc Patre domino Barſuma hæc referentes. Barſumas, ajebant, quum Synodus pro electione Catholici haberetur, dixit &c. Machicha autem Sedem tenuit ab anno Græcorum 1403. ad annum 1421. Barſumas verò ab anno Græcorum 1445. ad annum 1447. ut ex Amro oſtenſum eſt To. 2. p. 448. & 450.

11. Hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum à Mari conſcripta, & ab Amro in compendium redacta.

Hiſtoria Arabica Patriarcharum Neſtorianorum ab Adæo & Mari Chriſti diſcipulis uſque ad Ebedjeſum Barſumæ ſucceſſorem, qui obiit anno Græcorum 1459. die 25. Novembris, hoc eſt, anno Chriſti exeunte 1147. Laudatur à Renaudotio in Hiſtor. Patriarcharum Alexandrinorum, & tom. 2. Liturg. Orientat. in Diſſertat. de Liturgiis Neſtorianorum. Exſtat in libro, cui *Turris* titulus, tàm in Bibliotheca Palatina Medicea, quàm in Regia Pariſienſi; ejuſdemque *Epitomen* Amrus Matthæi filius fecit, quæ habetur cod. Arab. ms. 41. (Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 509.) Summam publicavi cit. Tom. 2. à pag. 387. De ipſo autem libro quem idem Mares مجدل *Turrim* inſcripſit, ſermo erit infrà, ubi de Amro.

CAPUT XLV.

Hebatolla ebn-Talmid.

I. Hebatolla Abulhaſanus ebn-Talmid.

HEBATOLLA, cognomento Abulhaſanus ebn-Talmid, Saëdi filius, claruit ſub Elia hujus appellationis ſecundo Neſtorianorum Patriarcha, cujus ordinationi anno Chriſti 1111. peractæ interfuiſſe refertur ab Amro, ut To. 2. pag. 449. obſervavi. Ejus geſta deſcribit Abulpharagius in hiſtor. Dynaſtiarum pag. 258. in hæc verba ex verſione Pocockii. *Fuit* هبة الله ابوالحسن بن صاعد ابن التلميذ

Hebatolla Abulhaſan ebn Saëd ebnol-Talmid medicus chriſtianus Bagdadenſis ſeculi iſtius (ſexti Mahometani) *decus, & eorum qui tunc vixerunt doctiſſimus. Chaliphis Abbaſidis operam collocavit, ad magnam in eorum famulitio dignitatem evectus, ſummoque apud eos in honore, curando & medicando proſpero uſus ſucceſſu, artis iſtius canonum peritus. Diu vixit, fuitque dum vixit, eminens & illuſtris. Senex fuit formæ decoræ, aſpectus pulchri, ſocietatis & convictus ſuavis, ſpiritus ſubtilis, perſonæ elegantis, cogitationis profundæ, alta animo verſans, acris ingenii, conjectura felix, conſilio prudens. Uſus eſt in carminibus* 1 *componendis verbis ſublimibus, pulchris, ſanis, & deſiderabilibus, quæ naturæ ipſius præſtantiam indicant. Solebat Abulhaſanus ebnol-Talmid ſemel ſingulis ſeptimanis ad* المقتفى *Al-moktaſium* Chalipham *accedere, qui eum præ ſenio conſidere juberet, Obiit menſe Safaro anno* 2 He-

NOTÆ.

1 *Carminibus*. Quatuor verſus, ſpecimînis ergo, profert Abulpharagius, quos vide.

2 *Anno Hegiræ* 560. *Chriſti* 1164. Konigius erravit, quum in Biblioth. vet. & nova ſcripſit *Abulhuſen Ibnu-Telmid* (hunc nimirùm, de quo loquimur, auctorem) *deceſſiſſe anno Chriſti* 1008.

Hegiræ *quingenteſimo ſexageſimo* (qui inchoatus fuit die 18. Novemb. anni Chriſti 1164.) *quum annum ferè tenteſimum attigiſſet, intellectu illi in ſtatu priſtino manente. Filio illum, paulò antequam moreretur, roganti, quidnam appetis? Hoc, inquit, ut appetam.* Eundem ex animi demiſſione laudat *Hebatolla Aſtrolabius Poeta* البديع هبة الله الاصطرلابي apud eundem Abulpharagium pag. 260. factâ cum altero Hebatolla Judæo, excellenti quidem, ſed ſuperbo medico, comparatione. Ejuſdem ebn-Talmid in medicina auditores fuere Abulchairus Archidiaconus, & Mohammad ebn--Abdoſſalam Hieroſolymitanus, de quibus Abulpharagius pag. 297.

CAPUT XLVI.

Saëdus Abulhaſanus, & Maras Abulchairus fratres.

I. Saëdus Abulhaſanus.

SAEDUS & Maras, quorum alter Abulhaſanus, Abulchairus Archidiaconus alter appellatus fuit, Hebatolla patre in urbe حضيرة *Hadira* ſeù *Chadira* nati, vergente ſæculo Chriſti duodecimo claruere, fratre Sabarjeſu, qui ex Dakukæ & Beth-Garmæ epiſcopo in Patriarcham Neſtorianorum an. Chriſti 1226. electus, Sedem tenuit uſque ad annum 1256. De utriuſque geſtis ſcriptiſque hæc Abulpharagius in hiſtor. Dynaſt. pag. 296. *Porrò & è medicis domeſticis Al-Emam al-Naſeri fuit* صاعد بن هبة الله بن الوامل ابو الحسن النصراني الحضيري واخوه ابو الخير الاركدياقون اوهما اخوة الجاثليق المعروف بابن المسيحي. *Saëd ebn Hebatolla Ebnol-Movammel Abulhaſan, Chriſtianus Al-Hadirenſis medicus, & ipſius frater Abulchair Archidiaconus, qui fratres erant Catholici, vulgò noti nomine Ebnol-Maſihi. Saëd Chaliphæ Al-Naſero operam collocavit, magnaque apud eum in gratia fuit. Perfectè autem artem medicam & Dialecticam calluit. Librum compoſuit molis exiguæ, quem* الصفوة *Al-Sophua, ideſt, ſelectior pars medicinæ, appellavit, in quo omnes medicinæ partes theoreticas & practicas collegit, & ad finem ſen primi partis ſecundæ tres ſectiones adjunxit de circumciſione, quum Bagdadi res ea ad medicos ſpectaret, quamvis apud neminem vel priorum vel poſteriorum facta ſit ulla ejus mentio, ſed rerum ſolummodò, quibus protrahatur præputium. Manu ſua libros medicos deſcripſit. Obiit ſub finem anni* Hegiræ *quingenteſimi nonageſimi primi* (qui inchoatus fuit die 16. Decemb. anni Chriſti 1194.

Archidiaconus verò *Maras Abulchairus* fuit & ipſe *medicus inſignis, ſcripſitque* كتابا مختصرا *Compendium, in quo explicavit quæſtiones libri generalium è Canone Avicennæ, cui titulum indidit* الاقتضاب *Al-Ektedab: deinde & illud in compendium redegit, quod vocavit* انتخاب الاقتضاب *Entechab-elEktedab. Narravit mihi* (inquit Abulpharagius) *medicorum Bagdadenſium quidam, patrem ejus illum adhuc adoleſcentulum ad Ebnol Talmidum* (cujus in præcedenti capite facta eſt mentio) *adduxiſſe, quo ipſum ſtudiis imbueret, ipſumque dixiſſe: Filius tuus iſte admodum juvenis eſt: reſpondenteque patre: quod peto, eſt, ut à te benedictionem captem, cum primam ex quæſtionibus Honaini ipſi prælegiſſe.*

II. Maras Abulchairus, vulgò Archidiaconus.

Maræ Archidiaconi & Archiatri, qui Bar-Meſſia appellatur, *Deprecatio alphabetica*, & *carmen de S. Phetione martyre* exſtat in codice Syr.

Syr. Amid. 7. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 582.

CAPUT XLVII.

Jahia Saidi filius.

Jahia Saidi f.

JAHIA, seù Joannes, Saidi filius, obiit anno Christi 1193., teste Abulpharagio in histor. Dynast. p. 296. in hæc verba. *Hoc etiam anno* (Hegiræ scilicet quingentesimo octogesimo nono,) *mortuus est* يحيى بن سعيد بن ماري

Jahia ben Said, ben Mari, medicus christianus, صاحب المقامات الستين

auctor sexaginta sermonum rithmicorum, *quos egregiè composuit. Fuit autem insigniter doctus in veterum scientiis linguæ Arabicæ peritia, & poëtica: artem medicam exercendo victum sibi comparavit.* Hæc Abulpharagius. Subjungit quatuor Jahiæ versus de canitie, undè auctoris stylus & elegantia colligitur.

CAPUT XLVIII.

Joannes Zabarum & Nili Episcopus.

Joannes Zabarum Nilique episcopus.

JOANNES utriusque Zabæ (majoris scilicet & minoris) Nilique Episcopatum ineunte sęculo Christi decimo tertio gessit, ut ex Amro liquet, qui post vitam Eliæ III. Nestorianorum Patriarchæ binas ab eodem Joanne descriptas visiones refert in hæc verba. وفى ايام هذا الاب جرى فى بلد الموصل اعجوبتين كتبهما يوانيس اسقف الزوابى والنيل. لما اني انقطعت الى دير باعوبى ببلد الموصل بالقرب من مدينة

Diebus hujus Patris (nimirùm Jaballahæ secundi) *contigere in regione Mosulana duo miracula, quæ Joannes Zuabiæ Nilique Episcopus descripsit. Quum in cœnobium Bauthæ,* inquit, *quod apud Baladam regionis Mosulanæ urbem situm est, solitariæ vitæ amore ductus secessissem, quodque in Bausnaja stupendum de Dominicæ diei observatione prodigium contigit audiissem, Jacobum Mosulanum Al-Bahari* (nautæ) *filium, ejus loci, hoc est, Baladæ episcopum adii, de rumoris veritate ab ipsa edocendus &c.* Id factum à Joanne asseritur في سابوع القيط من سنة الف وخمسماية وثلثة عشر لتاريخ الاسكندر الموافق لسنة ثمان وسبعين وخمسماية هلالية.

Hebdomada Æstatis, anno epochæ Alexandri millesimo quingentesimo nonagesimo octavo: nimirùm exeunte anno Christi 1201. Atqui Jaballaha, ex eodem Amro, sedit post Eliam tertium ab ann. Christi 1090. ad ann. 1222. ut Tom. 2. p. 453. dictum est.

CAPUT XLIX.

Michaël Amidæ & Majapharchini Episcopus.

I. Michaël Amidę & Majapharchini episcopus, ex Nestoriano Catholicus.

MICHAEL ab Elia tertio circa an. Christi 1180. Majapharchini, Amidæ & Mardæ episcopus creatus fuit, postquam Jaballaha Kajumæ Mosulani filius ex ea Sede ad Nisibenam Ecclesiam evectus fuisset. Amrus Jaballahæ quidem meminit, quem Eliæ ipsi in Patriarchatu successisse anno Christi 1190. testatur. Sed Michaëlis ejus-

jusdem Jaballahæ in episcopatu Majapharchinensi successoris ne nomen quidem in historia Patriarcharum Nestorianorum prodit: ejus tamen fidei professionem in libro suo, cui *Turris* titulus, integram exhibet. Quod autem Jaballaham Michaëlis præcessorem idem Amrus in histor. Patriarcharum nunc [1] *Mardæ*, nunc *Majapharchini* episcopum vocat, eo id fit, quia episcopatus ille ecclesias Mardæ, Majapharchini, Amidæque apud Nestorianos per ea tempora complectebatur, quemadmodum & apud Jacobitas eodem sæculo, hoc est, anno Christi 1160., Joannes Mardæ, Daræ, Haran, Chaboræ & Nisibi episcopus simul præfuisse legitur, ut Tom. 2. pag. 216. observavi. Denique Michaëlem ab hæresi Nestoriana ad orthodoxam quoad Verbi incarnationem fidem transiisse, ex ipsius professione constat, de qua mox dicam.

II. Ejus Fides.

Fides Syriacè à Michaële composita, à Presbytero Saliba Arabicè reddita, exstat codice Arabico ms. Vat. 157. à fol. 229. & apud Amrum in libro Turris Part. 5. Fundamento 3. cap. 6. hoc titulo prænotata.

اقرار وامانة يعتقدها النصارى السريان المشارقة من انشا الاب القديس العالم الفاضل الزاهد العابد التقى الكامل مار ميخايل اسقف امد وميافارقين ذكرة مع الابرار والقديسين نقلتها انا الضعيف صليبا ابن يوحنا القميص بالامر من اللغة السريانية الى اللغة العربية.

Professio Fidei, quam tenent christiani Syri Orientales, composita à sancto Patre, doctore, præstante, religioso, pio, & perfecto Domino Michaële episcopo Amidæ, & Majapharchini, cujus memoria est inter justos: è Syriaco autem in Arabicum sermonem translata à me humili Saliba Joannis filio, nomine tenus Presbytero. Initium.

اني انا الغريب الضعيف ميخايل الحقير عبد ايشوع المسيح الذى هو الاه حق من الاه حق الذى انعم علىّ فوق ما استحق وجعلنى بمدينة امد وميافارقين يتبوع الشهدا المقتلين موتمنًا لرعى غنمه الناطقة المبتاعة بدمه العزيز الزكى على راس الجلجلة لما رايت اناس غير ذوى ادب ولا عالمين.... قد يبثون فى اخبارهم ويثنون عن شعبنا المستقيم الصحيح الاعتقاد كلمات غير صادقة فى سيرة الامانة كاننا غير مستقيمين فيها سالكين: هرتنى غيرة المحبة فى مخافة الله وقلت اين هى مخافة الله من قايلين الزور الخ: اولاً اوضح وابيّن اعتقادنا فى الثالوث المقدس المتساوى فى الجوهر الاب والابن وروح القدس واقول نومن بالله الخ.

Ego humilis peregrinus abjectus Michaël servus Jesu Christi, qui est Deus verus

Deus, operaque ipsius usus, multa contulit ecclesiæ beneficia. Porrò Elias plures Metropolitas & Episcopos ordinavit, atque inter cæteros Titum cænobii Kokensis directorem, Mosuli & Hazæ Metropolitam præfecit; & Jaballaham MARDINI Episcopum ad Metropolitanam Nisibis ecclesiam promovit: Joannem denique Mosulanum Hamdanæ Metropolitam instituit &c. Idem in vita Jaballahæ.

يبلاها الثاني من اهل الموصل وكان اسقفا على ميافارقين ثم مطرانًا على نصيبين ولما استتاح اليا ورد مع الابا الى بغداد للاختيار فى خلافة الناصر فاختير واسم فطرًكا الخ.

Jaballaha secundus, ex urbe Mosul, olim MAJAPHARCHINI Episcopus, deinde Nisibis Metropolita, demum post Eliæ obitum quum Bagdadum unàcum Patribus ad novi Patriarchæ electionem sub Al-Nasero Chalipha convenisset, in Patriarcham electus ordinatusque fuit &c.

NOTA.

1 *Mardæ, & Majapharchini.* Amrus in vita Eliæ III. Patriarchæ. واسام وقت اسيامه اربعة وعشرين شماسا. ولما عاد من المدايين الى القلاية بدار الروم راى قد استولى عليها الخراب فشرع فى عمارتها وعمارة البيعة ووفقه الله واجرى الخيرات على يده واسام جماعة من المطارنة والاساقفة منهم ططوس مشبلان دير باقوقا مطرانا على الموصل وحزه ويبلاها اسقف ماردين مطرانًا على نصيبين ويوحنا الموصلى مطرانا على همدان الخ.

Simul autem à sua consecratione ordinavit quatuor suprà viginti Diaconos. Inde ad cellam in Ædibus Romæorum positam profectus, eandemque diruptam contemplatus, reædificari unà cum ecclesia jussit: favitque ejus conatibus

verus ex Deo vero, meque immerentem urbi Amidæ & Majapharchino cæsorum martyrum fonti præfecit, ut rationales oves suas pretioso suo sanguine in vertice Gogolthæ redemptas pascerem, quum nonnullos immoriger atos indoctosque vidissem in historiis suis de orthodoxo populo nostro falsos circa fidem rumores in vulgus disseminantes, perinde acsi catholici nequaquam simus: zelo charitatis timorisque Dei commotus dixi: Ubinam est timor Dei in iis, qui loquuntur mendacium? &c. Primùm igitur quæ nostra sit in sanctam consubstantialemque Trinitatem, Patrem & Filium & Spiritum sanctum fides demonstraturus, dico. Credimus in Deum &c. Hìc quum Trinitatis mysterium juxta Nicænum & Constantinopolitanum Symbolum breviter exposuisset, de Verbi incarnatione cum ecclesia catholica adversùs Nestorianos, Monophysitas & Monothelitas pugnat. Ejus verba accipe.

وان فى اواخر الزمان من اجلنا نحن البشريين
ومن اجل خطايانا ابن الله القنوم المسجود وهو
قنوم البنوة نزل الينا واخذ له من ابنة داود
البتول القديسة مرت مريم جسدًا كاملًا بالنفس
والعقل مثلنا فى جميعها سوى الخطية اذ مع ذلك
السلام الملان من الحياة الذى اوتي به مع رسول
الرضى جبرايل الى السيدة البتول ذات الطوبى
التى فى جوابها له قالت مذعنة ها انا امة الرب
فليكون لى كقولك حلّ الله الكلمة فيها واتحد
بالانسان المتجسد بقوة روح القدس فى احشايها
وصار واحدا معه بالشخص والبنوة مع بقا
الطبيعتان اذ نقرّ ونعتقد انه اخذ جسدًا كاملا
ذو نفس وعقل وليس كما توهموا الضالين وضدوه
انه من النفس والعقل خاليًا . . . فهو مسيح
واحد قبل تجسده ومن بعد تجسده . فهو اياه
المولود من الاب بتوحيد اقنوم البنوة ذو الجوهر
الالهى السادج من قبل الدهور كلها بلا ام :
وهو اياه المولود من مرت مريم فى اخر الزمان بلا
اب بتوحيد ذلك القنوم بعينه ذو الجوهرين
الالهى والانسى المجتمعان فى ذلك الاقنوم . . . .
طبيعة المسيح الالهية ازلية لم تزل بقوامها .
فلذلك القوام هو الذى اخذ الطبيعة الانسانية

قضمّها اليه فكان هو قواما لها منذ كونها ولم
تكن قبل حلول ذلك الاقنوم الالهى بمريم .
فلما حلّ بها كوّن منها كيانًا وهو الطبيعة
الانسانية وقوّمها بقوامه . . . نومن بمسيح واحد
موحد بتوحيد الاقنوم الموحد بين اللاهوت
وجوهر الناسوت الضامّ لهما جميعًا بلا تخليه ولا
احتيال ولا تغيير ولا فرقة انقطاع ولا تبرى
ولا هو فى احدى الطبيعتين دون الاخرى . . .
مسيح واحد بلاهوته وناسوته جميعًا وهو من جوهر
الاب وروح القدس بلاهوته وهو من جوهر امه
وسايرالناس جميعًا بناسوته . يريد بارادة
طبيعة ناسوته فيفعل فعالها كله غيز الخطية :
لان الخطية ليس من جوهر الطبيعة لكنها عرض
داخل على الطبيعة فلذلك لزم بالمسيح مشيتان
لكيانين تامين الالهى وانسى وجنسان تامين
خالق ومخلوق مضمومان بلا تخليط باقنوم واحد
جامع للكيانين بتوحيد خاصته بلا فرقة
منقطعة : يتكلم بخاصة اقنومه الواحد كلام
الكيان الالهى وكلام الكيان الانسى . ليس
المتكلم بالكلام الالهى اخر والمتكلم بالكلام
الانسى اخر لكنه مسيح واحد الذى يتكلم
بالكلامين كلاهما ويفعل الفعلين كلاهما بالمشيتين
والطبيعتين كلتيهما : يشا بالمشيه الالهيه ان
يفعل فعال اللاهوت فيفعله ابن يشا وحين
يشا . . . واذا فعل فعال الناسوت مما هو افعال
الجنس والطبيعة من الاكل والشرب واللباس والنوم
والحزن والمصايب والموت فقد حقق بذلك
ناسوته وانه انسان تام بالطبيعة . . . اذ قال
اني ابن الله فعن لاهوته تكلم . واذ قال انى ابن
الانسان فعن ناسوته يتكلم . المتكلم واحد
والايات له والمصايب له . وهو الفاعل لهذه
بلاهوته والمحتمل لتلك بناسوته . غير مصلوب
ولا ميت بلاهوته . لان التغيير والمصايب والموت
من ذات الناسوت وليس من ذات اللاهوت
لانها بريه من جميع ذلك كله . . . . . فقد
اكتفينا بما شرحناه وقلناه من اتحاد لاهوت
سيدنا المسيح بناسوته ووحدانية بنوته وربوبيته
واستبان لكل ذوى عقل وتمييز ان المسيح واحد
بتوحيد القوام الواحد قوام الكلمة الازلى ذو
طبيعتين الاهية لم تزل وانسية خلقها له وتبين
فساد ما اعتقده النسطورية واليعقوبية . . . ومن
احبّ ان يعلم ذلك خطا مشروحًا فليقرء كتابى
الذى

الذى يدعى كتاب الجدال بين المخالف
والنصراني فان فى ذلك الكتاب صححت مقالة
النصرانية اعنى الملكية وردت
على كل من خالفها .

Item credimus, in fine temporis pro nobis hominibus & propter peccata noſtra Filium Dei, perſonam adorandam, hoc eſt, perſonam Filiationis, ad nos deſcendiſſe, ſibique ex filia David ſancta Virgine domina Maria aſſumpſiſſe corpus anima menteque perfectum, nobis in omnibus ſimile, præter peccatum. Quum enim ab Angelo pacis Gabriele domina beatiſſima Virgo pleniſſimum vitæ nuncium accepiſſet eique conſentiens reſpondiſſet, ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundùm verbum tuum, Deus Verbum in illam deſcendit, & corporato virtute Spiritus ſancti homini intra viſcera ejus unitum fuit, factumque eſt in perſona atque filiatione duabus permanentibus naturis cum illo unum. Confitemur itaque, & credimus divinum Verbum corpus anima menteque præditum ſuſcepiſſe, erroneam eorum opinionem repudiantes, qui corpus Deo Verbo unitum mente animaque caruiſſe docuerunt ..... Unus ergo eſt Chriſtus ante & poſt incarnationem: idemque eſt qui in unitate perſonæ filiationis divinam ſubſtantiam ſimplicem ante ſæcula à Patre ſine matre genitus accepit, quique in fine temporis ex domina noſtra Maria ſine patre natus eſt in unitate illius ipſius perſonæ, duas continens jungenſque in eadem perſona ſubſtantias, divinam atque humanam ..... Divina Chriſti & ſempiterna natura haudquaquam amiſit ſubſiſtentiam: quare ſubſiſtentia illa eadem eſt, quæ naturam humanam aſſumens, eam ſibi conjunxit, factaque eſt ejuſdem ſubſiſtentia ab ipſius conditionis primordio: nec enim ante divinæ perſonæ in Mariam illapſum exſtabat; ſed in illam divinum Verbum deſcendens, phyſicum principium condidit, humanam ſcilicet naturam, ſuamque ipſi ſubſiſtentiam præſtitit .... credimus in unum Chriſtum, unum, inquam, unitate perſonæ, quæ divinitatem cum ſubſtantia humanitatis ſimul univit conjunxitque abſque dimiſſione, aut converſione, aut mutatione, aut ſeparatione, aut deciſione, aut alienatione: neque enim in una exiſtit natura ſeorſim ab altera ..... Chriſtum proinde dicimus unum in ſua deitate ſimulque unum in ſua humanitate; Patri quidem & Spiritui ſancto in ſua deitate, matri verò cæteriſque hominibus in ſua humanitate conſubſtantialem: qui humanæ quidem naturæ voluntate vult, omneſque ejus operationes excepto peccato operatur: peccatum enim ad ſubſtantiam naturæ non pertinet, ſed ex inobedientia naturæ accidit .... Atque inde conſequens eſt, Chriſtum duas habere voluntates ob dualitatem naturarum perfectarum, divinæ ſcilicet & humanæ duaſque origines, creatam & increatam abſque commiſtione in una perſona copulatas; quæ naturam utramque ſuæ proprietatis unitate inſeparabiliter conjungit. Chriſtus ergo ſuæ unius perſonæ proprietate divinæ naturæ verba atque humanæ loquitur; neque qui divina verba loquitur alius, atque alius qui humana, ſed unus eſt Chriſtus, qui utraque pariter verba loquitur, & utramque operationem pariter operatur in duabus voluntatibus & naturis: qui divina quidem voluntate operationes Deitatis operatur ubi & quando vult .... Quum autem humanas operationes operatur, & ea, quæ ad humanam originem naturamque pertinent facit, velut comedere, bibere, veſtibus contegi, dormire, contriſtari, pati, & mori; veram humanitatem ſuam oſtendit, ſeque verum & perfectum natura hominem confirmat ..... Quum ergo ſe Dei filium affirmat, id ad ſuam divinitatem retulit: quum autem ſe filium hominis appellat, de ſua humanitate intellexit. Qui ergo loquitur unus eſt, & ipſius ſunt miracula & paſſiones, ipſeque unus eſt qui illa in ſua divinitate facit, & iſtas in ſua patitur humanitate. Non ergo crucifixus eſt nec in

ſua

ſua divinitate mortuus : quandoquidem mutationes & paſſiones atque mors humanitatem ſequuntur, divinitatique neutiquam accidunt, quæ iſta pati nequit .... Atque hæc dicta ſint ſatis ad confirmandum ea, quæ hucuſque diſſeruimus de unione divinitatis Domini noſtri Chriſti cum ejuſdem humanitate, atque unicitate ejuſdem filiationis & deitatis : quibus demonſtratum fuiſſe reor doctis & ſapientibus, Chriſtum unum eſſe unitate unicæ ſubſiſtentiæ, quæ eſt ſubſiſtentia ſempiterni Verbi ; duas verò habere naturas, divinam nempe indefectibilem, & humanam ab ipſo ſibi conditam : indidemque oſtenſum fuiſſe Neſtorianorum Jacobitarumque errorem ..... Si quis verò prolixiorem plenioremque de his tractationem cupit, librum meum perlegat, cui titulus, Diſputatio inter hæreticum & chriſtianum : in eo quippe opere chriſtianorum, hoc eſt, Melchitarum fidem vindicavi, ejuſque confutavi impugnatores. Hucuſque Michaël.

III. Diſputatio inter catholicum & hæreticum.

Hinc liquet I. alterum ab auctore opus publicatum fuiſſe, cui titulus, *Diſputatio inter hæreticum & chriſtianum.* II. Eundem etſi gente rituque Chaldæum, relictis patriis, hoc eſt, Neſtorianis erroribus fidem Melchitarum ſuſcepiſſe, orthodoxam ſcilicet quoad Verbi incarnationem. An autem Melchitas, ſeù Syros Arabaſque Græci ritus, etiam in iis ſequutus fuerit, in quibus à ſacroſancta Romana Eccleſia per ea tempora diſſentiebant, non conſtat.

CAPUT L.

Georgius Varda.

Georgii Vardæ carmina.

GEORGIUS cognomento ܘܪܕܐ *Varda*, hoc eſt, Roſa, celeberrimus apud Neſtorianos hymnographus, ſæculi decimi tertii chriſtiani ſcriptor, Carmina Syriaca edidit, quæ recenſui Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. 582. & 583. Cod. Syr. Amid. 1. 7. & 8. ex quibus ejus ætas colligitur: nam carmine 52. & 53. (Cod. Syr. Amid. 7.) calamitates ſui temporis, quæ ab anno Græcorum 1535. ad annum 1538. contigere, deplorat. Iis inſertum legitur *Carmen de Amore doctrinæ*, cujus initium: ܠܡܗܒ ܒܝ ܡܠܦܢܐ *Deus largire doctrinam*: quod tamen codices manuſcripti omnes ſancto Ephræmo Syro adjudicant.

CAPUT LI.

Maſudus Kaſcia.

I. Maſudus Kaſcia medicus.

MASUDUS ܡܫܡܗ *Hachima*, hoc eſt, ſapiens, ſeù medicus, cognomento 1 Kaſcia, Gregorii Abulpharagii Barhebræi æqualis fuit, qui in hiſtoria Dynaſtiarum pag. 341. hæc de ipſo refert. *E medicis etiam hujus temporis* (ſæculi chriſtiani decimi tertii) *celebrioribus fuit* معود البغدادى المعروف بابن القف : *Maſud Bagdadenſis, qui Ebnol-Kaſſ audiit, medicus ſolers & excellens. Chaliphæ* 2 *Almoſtaſemo* المستعصم *ope-*

ابن القف *Ebn-al-Kaſſ*; hoc eſt, Presbyteri filius.

2 *Almoſtaſemo*. Is periit circa annum Hegiræ 656. qui anno Chriſti 1258. die 8. Januarii inchoatus fuit.

NOTA.

1 *Kaſcia*. Syriacè ܒܪ ܩܨܥ *Bar-Kaſcia*, ſeu ܒܝܬ ܩܨܥ *Beth-Kaſcia*; Arabicè,

operam collocavit, eique se privatim addixit, ipsius uxoribus, liberis, & peculiari famulitio medicando, & ad magnam apud ipsum dignitatem evectus est. Quum autem contigisset Bagdadi quod contigit (hoc est, quum à Mogulensibus ea civitas capta esset, & Almostasemus interfectus,) *ab hominum consortio subductus, domi suæ se continuit, donec moreretur, relicto filio suo* غرس النعمة ابى نصر *Gorsol-Neemat Abi-Nasro. Porro fuit & Abu-Nasr vir eximius, intellectu pollens, varia scientiarum genera callens, fundamentorum geometriæ peritus, quique ejus difficultates solveret. Gracili autem corpore fuit, valetudine varius, ptissanâ continuè tàm æstate, quàm hyeme utens: fuitque diæta ejus medicinale quid & modicum. Mortuus est ætate jam ad senium vergente.*

Fratrem habuit Isam, de quo hæc idem Abulpharagius in cit. hist. pag. 342. *Ex eorum etiam numero fuit medicus* عيسى البغدادى المعروف بابن المقسيس الطبرى. *Isa Bagdadensis, qui audiit Ebnol-Kassis Hadirensis. Fuit pater ipsius medicus eximius, sub quo studiis operam dederunt homines, & ab ipso didicerunt. Fuit autem hic temperamenti acrioris, subito irascens. Intercessit mihi cum ipso disputatio de eo quod Syri noctem diei præmittant, argumento ex textu Legis sumpto, videlicet quod dixerit Deus, Fuitque vespera & fuit mane dies unus: &c. Diu autem vixit, & admodum senex mortuus est.*

II. Ejus carmina.

Exstat ejus *Carmen Syriacum de Epiphania Domini*, cod. Syr. Amid. 7. (Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 582.) hoc præfixo titulo. هذا مدنا وسطدا حه صفا لا وبشه وهذ : *Hachimæ Beth-Kascia carmen de epiphania Domini nostri.*

CAPUT LII.

Simeon Presbyter, & Monachus.

I. Simeon Presbyter & monachus.

SIMEON Monachus & Presbyter Nestorianus, tertiodecimo christiano sæculo innotuit, Joannis Zugbi, de quo suprà pag. 307. dictum est, æqualis. Ab eodem Joanne laudatur, quod de sacro Eucharistiæ & Baptismi fermento ab Apostolis, ut ajunt Nestoriani, ad suam ætatem traducto ex antiquis sibi codicibus historiam narraverit. Ea de re Tractatum scripsit idem Simeon, qui exstat in codice Syr. 17. fol. 63. (To. 2. Bibl. Orient. pag. 498.) hoc titulo prænotatum: هذه الا وصنت همدحم قاقا هلا وازا لحوما معدمه وسه ا وهس رمحا لهمه. *Quæsita Domini mei Simonis Cephæ de divinis Sacramentis, & de Baptismo, undenam originem ducant.* Ubi ejus codicis descriptor, ut fabellæ illi majorem fidem conciliaret, loco Simeonis Presbyteri Nestoriani, nomen Simonis Cephæ, seù Petri Apostolorum principis obtrusit. Hunc autem tractatum non esse librum aliquem sub nomine Petri Apostoli olim ab hæreticis confictum, sed Simeonis ipsius Presbyteri Nestoriani fœtum, liquet primo ex eo quod idem Simeon ejus initio disertam mentionem facit libelli, quod sub nomine Simonis Petri circumferebatur, testaturque se ex ipso narratiunculam suam hausisse, ut ex infrà dicendis patebit. Deinde Joannes Zugbi in suo carmine *de Baptismo & Eucharistia*, de quo suprà hoc tom. pag. 309. postquam eandem fabulam de utriusque Sacramenti fermento tradidis-

didiſſet, hæc ſubjungit: ܗܘ ܐܡܪ ܗܘ ܕܡܫܬܐ ܕܟܬܒܐ ܗܢܐ . ܘܗܟܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܫܛܪܐ ܕܫܡܥܢ ܡܢ ܗܘ ܣܦܪܐ ܕܐܡܪ ܠܝ ܗܘ ܩܫܝܫܐ ܪܒܢ ܫܡܥܘܢ ܕܐܝܟ ܗܘ ܐܬܐ ܠܝ ܗܢܐ ܕܐܡܪ ܠܝ ܘܐܦ ܐܢܐ ܐܟܬܒ ܠܟ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܝ : ܘܗܢܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܝ ܗܘ ܕܐܬܐ ܠܝ ܡܢ

ارىل وحزه وهو دون الثلثين سنة لثقاه وكثرة علمه . ولما استناح مكيخا ورد مع الابا للاختيار . فاتفق عليه جميع الابا والمومنين وكتبوا له بالرضا ولم يخالف عليه احد ولما نهى ذلك الى ابقا خان شرفه بالخلعة السنية والفرمان والبايزه والجتروجا فى خدمته الامير يعقوب والساعور بريخا وثلثة امرا مغل ولهم الاقامه والاولاق للركوب على الديوان ايين نزلوا واسيم بالمداين فطركا وعليه البيرون وردى يوم الاحد الثالث من قداس البيعة الذى عنيته

مُا هُجُبِ مُحَمَّدُ

خامس عشر تشرين الثاني سنة الف وخمسمايه سبعه وسبعين يونانيه . وحضر الاسيامید السايوم اليا مطران جنديسابور وشمعون مطران الموصل واليا مطران باجرمى ويوحنا مطران اذربيجان وعمانويل اسقف الطيرهان وهو كان الاركدياقن وبرخيشوع اسقف البوازيج وصليبازخا اسقف اخلاط وبرخيشوع اسقف الواسطه ويوحنا اسقف كمول وايشوعدناح اسقف ماردين ومارنعمه اسقف بلديال وايشوعزخا اسقف بابغاش وعبديشوع اسقف معلثايا وملكيشوع اسقف بانوهدرا وشمعون اسقف التل وبربرى ومتى اسقف داسن وكان اسيامیده فى غاية ما يكون من العظمه . وتقبل فى دير مار ماری السليح وعاد الى بغداد وسكن فى القلايه بدار الخليفه التى على الدجله ودبر الكرمى احسن تدبير واقام الاسكولات من ماله وعمر البيع والاديره واحيا العلم بعد دروسه . واستناح ليلة الاثنين اول الصوم الماراني رابع عشرين شباط سنة الف وخمسايه اثنين وتسعين يونانيه وخلا الكرمى بعد ثمان شهور ودفن بالبيعه الجديده وكانت مدة رياسته ستة عشر سنة وثلثه شهور ولما اخذت المسلمين هذه البيعة من النصارى امروا ان تنبش المقابر وتوخذ الموتي منها فاجتمع النصارى الى البيعة المذكورة يوم الخميس رابع عشرين ربيع الاخر سنة خمس وتسعين وستمايه هلالية الموافق لشهر ادار سنة الف وستمايه وسبعة للاسكندر ونقلوا اجساد الابا الذين كانوا بالبيعة المذكورة وهما مار مكيخا ومار دنخا واتوا بهما الى بيعة سوق الثلثه واغتموا المومنين لذلك عظيما وصلوا عليهم يوم وليلة ودفنوا مكيخا فى القنكى ودنخا فى بيت العماد وعمل لهم فى ذلك اليوم

وهو

وَوَهُوا مَعَ حَدَّا كُلُّهُمْ .

Audi domine lector, teque de his perfuasum reddam, ſicut vidimus, & percepimus ex divinis libris, ex Joanne Evangeliſta, ex libro ſancti Simonis Cephæ, ex ſancto Ephræmo, ex ſancto Joanne Chryſoſtomo, & ex libris Arcanis. Hæc ille. Ubi per *Arcanos libros* perque *librum Simonis Cephæ*, eos fortaſſe intelligit, qui in Arabicam linguam converſi Clementiſque nomen falsò præferentes exſtant cod. 39. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 508. Quod verò de beata Virgine ait ſanctoque Joanne Evangeliſta à Chriſto Domino rogatu Joannis Chryſoſtomi ad vitam revocatis: id nimirùm, ut & cætera quæ hìc de Neſtorianorum fermento narrantur, purum putum eſt Simeonis commentum; quaſi verò aut beata Virgo paulò poſt naturalem mortem, ut communis eſt eccleſiæ catholicæ ſententia, non fuerit ad vitam revocata & in cœlum aſſumpta; aut tanti referret de illius abſurdiſſimi fermenti veritate doceri. Confer quæ de eodem fermento dicta ſunt ſuprà ex Joanne Zugbi p. 309.

CAPUT LIII.

Denha Patriarcha.

I. Denha Neſtorianorum Patriarcha.

DENHA ex Arbelæ & Hazæ epiſcopo Neſtorianis Patriarcha præfuit ab an. Chriſti 1265. ad an. 1281. cujus geſta deſcribit Amrus in hæc verba. دنحا . هذا الاب كان حسن الشيبه تام القامة نقيا طاهرا كثير العلم عارفا باصول اللغة السريانيه محبا للعلم والتعليم وهو من الروستاق وصار مطرانا على

وهو يوم الجمعة ذكران :

DENHA. Hic pater fuit ſenex venerabilis, juſtæ ſtaturæ, pius, caſtus, doctrina abundè inſtructus, elementorum linguæ Syriacæ gnarus, ſcientiæ eruditioniſque amans: in oppido, quod Roſtachum appellant, natus, ob eximiam, qua commendabatur probitatem doctrinamque Arbelæ, & Hazæ metropolita creatus eſt, quum trigeſimum ætatis annum nondum attigiſſet. Defuncto [1] *autem Machicha, ad electionem ſucceſſoris unà cum Patribus acceſſit, omniumque epiſcoporum ac fidelium votis, nemine prorſus diſcrepante electus fuit: quorum conſenſu accepto, reque ad* [2] *Abakam Chanum* (Mogulenſium Tartarorumque Regem) *delata, pretioſa veſte ab eo de more donatus, diplomate inſuper regio munitus, cuſtodiaque ſtipatus, comitante Jacobo duce, & Baricha Viſitatore, unàcum tribus Mogulenſibus ducibus, commeatu ac vehiculis ex publico ipſis aſſignatis quotumque eos divertere contigiſſet, ordinatus eſt Modainæ Patriarcha, pallio indutus roſaceo, Dominica tertia Dedicationis Eccleſiæ, cujus canticum incipit,* Quàm glorioſum tabernaculum tuum, *die decima quinta Teſri poſterioris* (Novembris) *anno Græcorum milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo. Ordinationi interfuere Elias Gandiſaporis metropolita, qui manum ei impoſuit, Simeon metropolita Moſul, Elias metropolita Bagermæ, Joannes metropolita Adorbiganæ, Emmanuel Epiſcopus Tirhanæ, qui Archidiaconi munus geſſit: Brichjeſus Buazichæ epiſcopus, Salibazacha epiſcopus Chalatæ, Brichjeſus epiſcopus Vaſetæ, Joannes epiſcopus Camulæ, Jeſudenah epiſcopus Mardini, Maranames epiſcopus Badial, Jeſuzacha epiſcopus Ba-Bagas: Ebedjeſus epiſcopus Maaltajæ: Melechjeſus epiſcopus Ba-Nuhadræ: Simeon epiſcopus Telæ & Barbariæ: & Matthæus epiſcopus Daſenæ. Ordinatione autem qua majori potuit celebritate peracta, in cœnobio S. Maris Apoſtoli exceptus eſt, deinde Bagdadum regreſſus, habitavit in cella in ædibus Chaliphæ ſuprà Tigrim fluvium ſitis: quumque Sedem optimè rexiſſet, Scholaſque ære proprio, necnon eccleſias & cœnobia exſtruxiſſet, bonaſque artes ab interitu vindicaſſet, deceſſit nocte feriæ ſecundæ, ineunte jejunio dominico, die vigeſima quarta Sebat* (Februarii) *anno Græcorum milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſecundo. Vacavit Sedes poſt ipſius obitum menſes octo. Cadaver in nova eccleſia conditum. Sedit annos ſexdecim cum tribus menſibus. Quumque hanc Moſulmani eccleſiam chriſtianis abſtuliſſent, tumuliſque effoſſis cadavera aſportari juſſiſſent, in eadem eccleſia feria 5., die 14. Rabii poſterioris an. lunari ſexcenteſimo nonageſimo quinto, hoc eſt, menſe Martio anno Græcorum milleſimo ſexcenteſimo ſeptimo, chriſtiani congregati inde oſſa patrum, Machichæ ſcilicet & Denhæ, quæ ibidem jacebant, ad eccleſiam tertiæ regionis magno cum luctu tranſtulere, precibuſque ſuper eis die nocteque recitatis, Machicham quidem in cancellis, Denham autem in Baptiſterio depoſuere, eademque die, quæ erat ſexta feria, eorum commemoratio peracta eſt.*

Eadem de obitu Denhæ Barhebræus: qui eum Joannis nomen prætuliſſe ſcribit, diſſidiumque cum Simeone Bar-Kalig Sinarum metropolita habuiſſe, ejuſque in carcere defuncti loco Jaballaham, ſuum poſtea in dignitate Patriarchali ſucceſſorem, ordinaviſſe. Vide To. 2. pag. 255. & 257.

Ex-

NOTÆ.

1 *Defuncto Machicha*. Is obiit Sabbato poſt Dominicam in Albis die 18. Aprilis, anno Græcorum 1576. Chriſti 1265. ut idem Amrus in ejus vita affirmat. Alius ab eo, de quo ſuprà cap. 42.

2 *Ad Abakam*. Barhebræus in ſua ipſius vita refert, eodem anno & Machicham Neſtorianorum Patriarcham, & Hulachum, Tartarorum regem deceſſiſſe: Dokuſcatonæ autem reginæ opera Denham Machichæ ſuffectum fuiſſe. Vide Tom. 2. pag. 251.

II. Ejus fides.

Exstat Arabica Denhæ *Fides*, cod. Syr. 5. fol. 169. (Tom. 2. Bibl. nostræ pag. 488.) quæ ab amanuensi exarata dicitur anno Græcorum 1902. Christi 1591. ubi Denha symbolum Nicænum exponit.

CAPUT LIV.

Gabriel Metropolita Mosulanus.

I. Gabriel ex monacho cœnobii Cochensis, Mosulanus metropolita.

GABRIEL Mosulanam Nestorianorum ecclesiam metropolita regebat anno Græcorum 1593. Christi 1282. quo Jaballaha in Denhæ locum ejusdem gentis Patriarcha inauguratus fuit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 456. Obiit ante annum Græcorum 1629. Christi 1318. quo Timotheus Jaballahæ successor Synodum celebravit, cui Simeon Mosulanus Archiepiscopus se subscripsisse legitur cod. Syr. 14. Tom. 2. Biblioth. nostræ pag. 497.

II. Ejus carmina.

Quum in cœnobio Sabarjesu in Coche monasticam vitam profiteretur, *Carmen* Syriacum edidit, in quo postquam de mundi creatione, deque Incarnatione & œconomia Verbi, nec non de prædicatione Apostolorum & de laudibus Patrum atque Doctorum disseruisset, encomium Sabarjesu texit, ejusque gesta describit. Exstat cod. Syr. Vat. 32. pag. 33. & cod. Syr. 7. (Tom. 2. Biblioth. nostræ pag. 488.)

Ejusdem Gabrielis, ut videtur, fœtus est *Apologia pro Apocalypsi S. Pauli Apostoli*, quæ unàcum apocrypha ejusdem S. Pauli Apocalypsi exstat in eodem cod. Syr. 7. prædicto Syr. carmini præmissa.

CAPUT LV.

Chamisius Kardachi.

I. Chamisius Cardachi, hymnographus.

CHAMISIUS [1] Bar-Cardachi ܚܡܝܣ ܒܪ ܩܪܕܚ hymnographus Nestorianus, alius à Chamisio Joannis Themanonæ episcopi patre, de quo suprà pag. 256. differui, vixit exeunte sæculo christiano decimo tertio, Gregorio Abulpharagio Barhebræo posterior, cujus carmina, ut mox dicam, interpolavit. Obiit autem Barhebræus anno Græcorum 1597. Christi 1286. ut notavi tom. 2. pag. 266. Chamisius verò Joannis pater ante annum Christi 1100. ut hoc tom. pag. 257. dictum est.

II. Ejus carmina.

Ejus *carmina* Syriaca recensui tom. 1. pag. 582. & tom. 2. pag. 489. Exstant in Biblioth. Vat. cod. Syr. 32. (quem Esau Presbyter Isaaci filius ex Tela Mosulanæ urbis pago anno Græc. 1789. exarasse dicitur) fol. 1. ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܐܠܗܝܬܐ ܘܥܠ ܫܠܡܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܕܒܥܘ ܚܟܡܬܐ ܒܬܥܒ ܠܐ ܫܠܡ : *Carmen de rebus divinis, & de perfectione morum eorum, qui sapientiam indefesso labore quærunt*, quod Barhebræus quidem composuit; sed Chamisius binis quibusque ejus versibus alios duos adjecit citra ullum contextus aut sententiarum hiatum, ut tom. 2. pag. 308. observavi. A fol. 62. ad 248. ܡܐܡܪܐ ܕܫܘܒܚܐ ܘܡܠܦܢܝܐ ܘܥܠ ܩܝܡܬܐ ܕܟܠܗܘܢ. *Cantus* diversi paræneticí, & *carmen de communi resurrectione*.

CA-

NOTA,

1 *Chamisius Bar-Cardachi*, hoc est, Quintus fabri ferrarii filius.

CAPUT LVI.

Timotheus II. Patriarcha.

I. Timothei II. Patriarchæ ætas.

TIMOTHEUS hujus appellationis Secundus Neſtorianorum Patriarcha, in locum Jaballahæ, qui die 13. Novembris anni Græcorum 1629. Chriſti 1317. obiit, ſuffectus fuit menſe Februario anni Chriſti 1318. poſtquam Moſulanæ & Arbelenſi eccleſiis metropolita præfuiſſet, ut liquet ex Ebedjeſu Sobenſi in epitome Canonum Synodalium ad calcem Partis V. ubi de celebrata in ejus electione Synodo ſic præfatur: حمو هممكه وبلاهوا ... Ejus

Ope Dei Patris, & auxilio Filii dilecti, & virtute ſancti ejus Spiritus deſcribo canones de eccleſiaſticis ordinationibus conditos, quum in Patriarcham & Catholicum electus fuit pater noſter mar Timotheus metropolita Arbelenſis, cui in metropolitica dignitate nomen fuerat mar Joſeph, quique antequam Sedem Arbelenſem tenuiſſet, Moſulanam Metropolim rexerat: defuncto autem & à temporaria hac vita ad vitæ luciſque regionem translato patre noſtro mar Abrahamo Arbelenſi metropolita, relicto Athurenſi (Aſſyrio, hoc eſt, Ninivitico & Moſulano) *Throno, ad ejus locum translatus fuit.* Hucuſque Sobenſis.

Addit, ejuſdem Synodi Præfationem & Acta deſcribens. همومكه ... *Primum, Confirmatio conditorum canonum, quum* Timotheus *in Catholicum electus eſt. Ejus manu deſcriptam reperi in hæc verba.* حمو ...

In nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti, Canones iſtos confirmavi, ſanxi, & definivi ego Timotheus Catholicus Patriarcha Orientis, & Metropolitæ atque Epiſcopi, quorum nomina infra ſubjecta ſunt. In virtute itaque Dei principii expertis, & in verbo Filii ſempiterni, & in poteſtate Spiritus ejus ſancti interdiximus, ne cui hominum per ſe, aut ex accepta ab iis, qui deſiderabilia hujus ſæculi magis quàm Dei amorem diligunt, poteſtate fas ſit corrumpere, aut abrogare ullum canonem ex iis, quos in hoc volumine ſubjecimus, quoniam ſecundùm Dei voluntatem definiti fuerunt; nulluſque eorum, qui in hac Patriarchali Sede nobis ſunt ſucceſſuri, eorundem abrogationem moliatur, ſed ſicut pupilla oculi cuſtodiantur: quandoquidem recto & Deo gratiſſimo ſcopo ad communem utilitatem conſtituti ſunt. Quicumque verò temerario auſu quidpiam contra attentaverit, ab omni honore miniſterii eccleſiaſtici alienus eſto, iraque Dei de cœlo ſuper eum ejuſque complices & fautores deſcendat, ex univerſæ Chriſtianorum eccleſiæ voto & conſenſione. Hæc porrò definivimus, & ſtabilivimus in verbo Domini: definito autem tempore confirmatio iſta facta eſt, anno nimirùm primo regni Domini noſtri Regis regum mundi Abu-Saidi, cui annos & victorias apprecamur; anno videlicet Græcorum milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo nono, menſe Februario ejuſdem anni congregati ſumus nos Metropolitæ & Epiſcopi, quorum nomina infra ſubjiciuntur, ad electionem & ordinationem ſancti Patris noſtri præſtantiſſimi ac beatiſſimi Chriſtumque amantis Domini Timothei Catholici Patriarchæ Orientis, quem, oramus, Deus conſervet & roboret: omneſque communi amoris paciſque conſenſu per Dei voluntatem & adjutorium divinam ejus electionem peregimus, quoniam vidimus ea dignitate dignam honorabilem ejus perſonam, neque eſſe in hac ætate noſtra ipſi parem in ſpeculatione & praxi, neque eruditione, aut mentis acumine, aut perfecta regiminis prudentia, aut linguarum ac temporum cognitione. Poſtquam verò voluntate & ope gratiarum ejus qui omnia ſecundùm propoſitum voluntatis ſuæ facit, peracta eſt cum lætitia ejus benedicta ordinatio in eccleſia magna Cochenſi, quæ eſt in urbibus regiis Seleucia & Cteſiphonte juxta canonem & priſcum Chriſtianorum morem, ſeditque ſuper thronum Apoſtolicum ſancti Domini Maris Apoſtoli; primas ſui officii curas eſſe judicavit cano-

nes reſtituere, & regulas ad ædificationem & conſervationem Apoſtolicæ eccleſiæ atque pietatis religioniſque firmamentum utiles innovare, quibus chriſtianus populus augetur Deique gloria amplificatur, quarumque cuſtodia homines apud Deum miſericordiam atque in tempore anguſtiæ gratiam & auxilium inveniunt, ſine quibus nemo juſtificatur & vivit. Univerſi itaque in corde puro & conſcientia bona divinum ejus conſilium & Apoſtolicum mandatum accepimus, atque didicimus in veritate utilitatem & noſtram & communem omnium fidelium eſſe iſtorum canonum ſanctionem: idcircò cum gaudio eos ſuſcepimus, probavimus, & divinam eorum ſcriptionem ratam firmamque habuimus in verbo illius veracis, qui dixit: ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, ibi ego ſum in medio eorum: & decrevimus in verbo Domini qui omnia continet & gubernat, ego Joſeph metropolita Elamitidis: ego Ebedjeſus metropolita Niſibis: ego Simeon metropolita Moſul: ego Simeon metropolita Beth-Garmæ: ego Simeon epiſcopus Tirhanæ: ego Simeon epiſcopus Baladæ: ego Joannes epiſcopus Beth-Vazich: ego Joannes epiſcopus Sigaræ: ego Ebedjeſus epiſcopus Honitæ: ego Iſaac epiſcopus Beth-Daronæ: ego Jeſujabus epiſcopus Telæ & Barbeliæ: & ſanximus juxta ſanctionem noſtri communis Patris, cujus Deus vitam cuſtodiat, ſicut præſcribunt canones eccleſiaſtici, qui à ſanctis Apoſtolis atque à Patribus Occidentalibus & Orientalibus, quorum orationes nobis prodeſſe optamus, traditi ſunt; ut quicumque canones fuerit tranſgreſſus, neque ſecundùm Chriſti legem converſatus fuerit, & Patrum mandata contempſerit per Spiritus ſancti voluntatem ſtatuta; atque ſeipſum à communione abſtraxerit; alienus & abjectus ſit ab eccleſia Chriſti, omnibuſque eccleſiaſticis gradibus ſpoliatus: quicumque verò ea cuſtodierit, & compleverit, benedictio Domini ſit ſuper eum, & gratiam atque miſericordiam in utroque ſæculo conſequatur. Amen.

Sequuntur *Canones XIII.* quorum primo quidem approbatur collectio Synodica ejuſdem Ebedjeſu Sobenſis, in hæc verba. ܟܠܐ ܕܡ

ܘܥܢܐ ܗܟܝܠ ܡܢ ܫܘܠܡܐ ܗܒܘܠ

ܘܚܗܢܘܘܗܝ ܕܟܬܘܒܐ ܡܗܒܫܢ

ܐܠܐ ܫܡ ܡܪ ܟܬܒ ܘܟܠ

ܬܒܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܗ ܠܐ

ܘܬܟܚܕ ܠܐ ܫܘ ܡܕܡ . ܗܘܬܟܘ

ܐܟܘܐ ܫܥܐ ܗܒܝܬܢ ܘܟܬܒ

ܟܠܡܐ ܫܦܝܟ ܬܗܘܝ

ܟܗ ܡܬܒܘܢ ܟܬ ܘܟ

ܘܥܢܐ ܗܢܘܘܥ ܘܟ ܡܢ ܘܟ

ܘܚܢܐ ܟܒܢܐ ܘܡܟܒܫ

ܠܠܐ ܘܟ ܟܒܢ ܘܟ .

Quod Apoſtolorum & veterum Patrum canones in Synodis Occidentalibus atque Orientalibus ſtatuti, ſicut pupilla oculi cuſtodiantur, neque ulli eos tranſgredi fas ſit: omneſque religioſi Patres eccleſiarumque rectores diligenter ac ſedulò eoſdem meditentur & legant, diſcant & obſervent: duos præſertim tomos brevioris collectionis Canonum Synodicorum, & alterum de ordine judiciorum Eccleſiaſticorum, opus Ebedjeſu Metropolitæ Sobenſis. Poſtremo verò canone revocantur facultates à Jaballaha Timothei præceſſore, aliiſque Patriarchis conceſſæ quibuſdam Viſitatoribus, quos ea poteſtate abuſos

fuiſſe conſtabat. ܟܠ ܟ

ܘܟܘܡܐ ܘܠܐ ܟܬ ܟܬ ܘܟ

ܠܐ ܘܠ ܟܡ ܡܠ ܘܟ

ܟܒܢ ܟܟ ܘܡ ܡܢ ܟ

ܟܟ ܘܟ ܡܢ ܟ

ܟ

ܘܟܬܒ̈ܐ ܕܠܐ ܟܫܝܪ̈ܐ ܕܝܗܒ̈ܘ
ܠܫܡܗ ܡܢܢ ܘܡܛܠ ܗܘ ܘܡܢ .

De libris Eccleſiaſticæ *viſitationis olim conceſſis hominibus quibuſdam, qui quum indigni eſſent, eccleſiæ regimen ſuſceperunt, & eccleſiaſticis judiciis præeſſe voluerunt, poteſtatemque exercuerunt abſolvendi à cenſuris, atque de ſponſalibus & matrimonio ſtatuere auſi ſunt: unde factum eſt, ut omnia corrumperent, eccleſiamque & fideles depravarent, ſepes perrumperent, canones conculcarent, corruptelas & abuſus plurimos inducerent; ſæculi nempe morem, & avaritiam, & pravas perverſæ ab origine animæ cogitationes, atque incompoſitas hominum affectiones ſequuti: De his, inquam, Viſitationum aut Procurationum libris, qui ſine delectu & examine illis conſcripti ſunt ſub Patre noſtro Domino Jaballaha Catholico, cujus animæ requiem precamur, aliiſve ante illum temporibus, hujuſmodi ſcriptionem hominibus perverſis & imprudentibus ſive ſcienter, ſive ignoranter procurantibus; decrevimus & definivimus in omnipotenti verbo Domini, ut quidquid præter legem factum fuit, minimè conſtet, & ab hac die ac deinceps conſtituatur canon & mandatum Viſitatoribus, qui è cella Patriarchæ viſitaturi loca ad negotia componenda tùm communia, tùm ſacra eccleſiarum ac monaſteriorum mittuntur, ut exacta inquiſitione & recto examine ſapientique perveſtigatione perquirant omniaque explorent; & ſic indignum quidem deponant & à propriæ poteſtatis gradu removeant, Patenteſque eidem literas auferant & ad cellam Patriarchæ deferant: dignum verò gradu, in quo fuit conſtitutus, quique omnia ſecundùm æquitatis leges agit, & ſecundùm Apoſtolorum & Patrum regulas gubernat, eſtque rectus, & prudens, atque in timore Dei converſatur alioſque regit; hunc in ſuo propoſito confirment, nec ullatenus mutent. Quicumque verò iſta tranſgreſſus fuerit, canoni verbi Do-*

mini ſubjaceat. Denique ad calcem Synodi, hanc Timothei benedictionem ex autographo deſcriptam repræſentat idem Sobenſis. ...

Verba, quibus hiſce canonibus finem imponit, ipſiuſmet Catholici Timothei *manu deſcripta reperi, quæ hìc ſubjicio. Benedicti ſint à Deo, omneſque benedictiones aſſequantur auctores, & auditores, ac obſervatores horum Canonum, qui ad utilitatem ædificationemque ſanctæ Eccleſiæ, atque ad incrementum pietatis, & religionis conſtituti ſunt. Deus, quæſo, ſit ipſe adjutor, virtutemque & perfectionem per ſuæ miſericordiæ gratiam conferat Amen. Quicumque porrò eos cuſtodierit, à Domino cuſtodiatur, & benedictionem induat, atque benedictione protegatur, & benedictio illum undique circumdet, ſicut ſcriptum eſt: ſic benedicetur homo qui timet Dominum, & qui cuſtodit mandatum, cuſtodietur Amen.*

II. Ejuſdem liber de Sacramentis.

Edidit *Librum de ſacramentis Eccleſiæ*, cujus exemplar ad ſacram Congregationem de Propaganda Fide à Joſepho III. Chaldæorum Patriarcha nuper tranſmiſſum, hoc titulo inſcribitur: ...

Liber de ſeptem cauſis Sacramentorum eccleſiaſticorum, auctore ſanctæ ac religioſæ memoriæ Mar Timotheo Catholico. Codex anno Chriſti 1613. exaratus, ut ex hac amanuenſis nota ad calcem appoſita liquet. ...

Abſolutus eſt liber iſte feria quarta, die ſecunda Junii anni Græcorum milleſimi nongenteſimi vigeſimi quarti ... exaratus autem in benedicta & ſancta urbe Hieruſalem à peccatore ac paupere Rabban Joſepho Xenaja, ſeù peregrino. Continet Capita VII. in plures ſectiones diſtributa, quorum ſynopſim accipe.

Proœmium ad Barſumam Preſbyterium & monachum, cujus rogatu Timotheus librum hunc compoſuit: ...

CAPUT I. *De Sacerdotio*. ... continet Sectiones XII.

Sectio 1. *De honore ſacerdotii*. ... Citat Dionyſium cap. de Sacerdotio.

Sectio 2. *Deſcriptio ſacerdotii & Pon-*

ۆ Pontificatus. ܟ̈ ܘܡܥܕܐ ܕܟܗܢܘܬܐ

ܘܕܦܘܩܢܐ .

Sectio 3. *De speciebus sacerdotii.*

ܦܨܠܐ ܬܠܬ ܕܟܗܢܘܬܐ .

Sectio 4. *Circa quæ versetur unusquisque trium ordinum ecclesiasticorum, Diaconatus scilicet, Sacerdotium, & Pontificatus.* ܦܨ

ܠܐ ܡܟܡ ܟܠ ܚܕ ܡܢ ܬܠܬ

ܣܕܪ ܟܗܢܘܬܐ ܕܫܡܫܢܐ ܘܟܗ

ܢܐ ܘܪܝܫܢܐ ܕܦܘܩܕܢܐ

ex Dionysio.

Sectio 5. *Qua ratione nonnulli tres hierarchias novemque ordines in hac terrestri ecclesia numerarunt.*

ܦܨ ܠ ܡܢ ܐܝܟ ܥܒܕܘ ܐܢܫ

ܬܠ ܬ ܗܝܪܪܟܝܐ ܘܬܫܥ ܣ

ܕܪ ܐ ܒܗ ܕܟܢܝܫܬܐ ܕܥ

ܠ ܡܐ .

Nimirùm, 1. Hierarchia, Patriarcha, Metropolita, Episcopus: 2. Hierarchia, Presbyter, Diaconus, Hypodiaconus: 3. Hierarch. Lector, Cantor, Exorcista. At verò Timotheus ex Dionysio tres tantùm ordines ponit, Diaconatum scilicet, Presbyteratum, & Episcopatum.

Sectio 6. *Non successionis jure sacerdotium derivari, sed ex impositione manus sacerdotali.* ܦ

ܨ ܠ ܡܢ ܕܠܐ ܒܝܪܬܐ ܐܠܐ

ܡܢ ܣܡܟܬܐ ܕܐܝܕܐ ܕܟ

ܗܢܘܬܐ

Sectio 7. *De perfectione per manus impositionem: ac primùm de impositione manus Pontificatus.* ܦ

ܨ ܠ ܥܠ ܓܡܪ ܣܡܟܬ

ܐܝܕܐ ܕܟܗܢܘܬܐ . ܥ

ܠ ܗܕܐ ܦܨ ܠ

Citat Synodicam epistolam Timothei I. Catholici.

Sectio 8. *De proprietatibus perfectionis Pontificalis.* ܦ

ܨ ܠ ܕ̈ ܟ̈ ܠ

Sectio 9. *De impositione manus, & perfectione Sacerdotum.* ܦ

ܨ ܠ

ܥ ܠ ܓܡܪ ܣܡܟܬ ܐܝܕܐ .

Sectio 10. *De impositione manus, & perfectione Diaconorum.*

ܦ ܨ ܠ ܥ ܠ ܓ ܡ ܪ ܣ ܡ ܟ ܬ

ܐ ܝ ܕ ܐ

ܕ ܫ ܡ ܫ ܢ ܐ .

Sectio 11. *Utrum Apostoli à Domino nostro tres hasce perfectiones acceperunt nobisque tradiderunt, an à seipsis?* ܦ

ܨ ܠ ܗ ܠ ܐ ܟ ܕ ܐ ܠ ܥ ܠ

ܡ ܐ ܕ ܡ ܪ ܢ ܐ ܘ ܠ ܟ

ܠ ܗ ܘ ܢ ܐ ܕ ܫ ܠ ܝ ܚ ܐ .

Sectio 12. *De signi crucis descriptionibus, quæ super singulos ordinandos fiunt, deque earum forma.*

ܦ ܨ ܠ ܥ ܠ ܓ ܡ ܪ ܣ ܡ ܟ ܬ

ܐ ܝ ܕ ܐ ܕ ܨ ܠ ܒ ܐ ܘ

ܕ ܡ ܘ ܬ ܐ ܕ ܨ ܠ ܒ ܐ

ܒ ܪ ܫ ܐ .

Discrimen in forma describendæ super ordinandos crucis hoc inter Præsules Nestorianos fuisse notat Timotheus. ܗ

ܘ ܝ ܡ ܪ ܐ ܬ ܝ ܡ ܬ ܐ ܘ

ܩ ܕ ܡ ܝ ܐ ܕ ܥ ܠ ܡ ܐ ܕ

ܡ ܕ ܡ ܢ ܗ ܘ ܢ ܐ ܕ ܡ ܪ

ܕ ܐ ܬ ܐ ܘ ܕ ܡ ܫ ܝ ܚ ܐ

ܕ ܐ ܡ ܪ ܐ ܕ ܡ ܪ ܕ ܐ ܬ

ܐ ܘ ܕ ܡ ܫ ܝ ܚ ܐ ܕ ܐ ܡ

ܪ ܐ ܕ ܡ ܪ ܕ ܐ ܬ ܐ .

Mares, inquit, *& Joannes Catholici ab occipitio ad frontem, & ab aure dextra ad sinistram ordinandum signant. At verò Georgius Assyriæ Metropolita à fronte ad occipitium, & à dextra aure ad sinistram crucis signum format.*

CA-

CAPUT II. *De ecclesiæ consecratione.* ... continet sectiones 7.

Sectio 1. *Quod nefas sit altare ingredi eum, qui manus impositionem sacerdotii non acceperit: neque ecclesiam intrare is debet, qui sacro baptismo sanctorumq; mysteriorum communione mundatus non fuerit.* ...

2. *De olei consecratione, quo altare consignatur: & quid significet.* ...

3. *Quomodo oleum consecretur?* ...

4. *De precibus & inclinationibus, quæ in ejus consecratione fiunt.* ...

Exponit ritum consecrationis olei.

5. *De consecratione altaris.* ...

6. *De gemina consignatione, quæ fit in sancto sanctorum.* ...

7. *Responsio ad hanc, quæ nobis fit, objectionem: Quare, quum semel consecratum unctumque sit altare, iterum illud consecratis & ungitis?* ... Citat S. Ephræm Magnum ...

in expositione ejus, quod in Pentateucho de hirco dicitur: eum scilicet in sanctuario immolari, perque ipsum omnia in eo contenta sanctificari.

CAPUT III. *De sacro Baptismo.* ...

Continet Sectiones 21.

Sectio 1. *De perfectione per sanctum Baptismum.* ...

2. *De nominibus hujus perfectionis.* ...

3. *De materia Baptismi, qui ex aqua & spiritu est.* ...

4. *De modis Baptismi.* ... octo enumerantur. ...

1. *Baptismus Diluvii.* 2. *in mari & nube.* 3. *Baptismus legalis per Moysen.* 4. *Baptismus Joannis per aquas tantùm, nimirùm Pœnitentiæ.* 5. *Baptismus Domini nostri, qui est adoptionis filiorum per aquam, & spiritum.* 6. *Martyrum.* 7. *Lacrymarum.* 8. *Baptismus alter, perquam difficilis, quo baptizantur per ignem.*

5. *Quare Apostoli materiam Baptismi*

ptiſmi nequaquam definierunt, ſicuti definierunt materiam Corporis, & Sanguinis, quum utramque materiam Dominus noſter tradiderit.

6. *De partibus ſubſtantialibus, ex quibus conſtituitur ſacer Baptiſmus.*

Haſce affirmat *partes eſſe ſubſtantiales, quarum una ſi deſit, Baptiſmum nequaquam perfici; aquam ſcilicet, oleum, ſacerdotem, & preces ſacerdotales.* Nimirùm loquitur de Baptiſmo juxta ritum ab eccleſia præſcriptum, non ex neceſſitate perficiendo.

7. *Quare ante conſecramus oleum, deinde aquam Baptiſmi.*

8. *Quare quum oleum conſecratum in eccleſiis exiſtat, alterum conſecramus & conſervamus? & quid hoc ſignificat?*

9. *Per ſacrum oleum ut in Vetere Teſtamento, ita & in Eccleſia Spiritum ſanctum repræſentari.*

10. *Hoc oleum non eſſe vetus illud legale, neque ex eo derivatum.*

11. *De traditione ſacri olei.*

Apoſtoli, inquit, *illud conſecrarunt, & fidelibus tradiderunt.*

12. *Quare in hac olei ſpecie, non in alia traditum fuit?*

Græcos cæteroſque Orientales tacito nomine reprehendit, qui mortuorum cadavera oleo perungunt; Neſtorianos autem commendat, qui pulvere mortuos aſpergunt.

Plerique, inquit, *eccleſiaſtici, qui aliena dogmata tenent, defunctos ungunt, ajentes, etiam poſt obitum cum defunctis malas virtutes* (cacodæmonas) *pugnare: Apud nos verò iſtius unctionis loco pulverem ſacerdos conſecrat, eoque defunctum aſpergit.* Syros tùm Maronitas, tùm Jacobitas non modò defunctos oleo, Græcorum inſtar, perungere, ſed etiam pulvere aſpergere, ex utriuſque gentis ritualibus liquet.

13. *Quare præ cæteris oleis ad noſtram unctionem conſecrationemque in ſacro baptiſmo oleum olivæ dumtaxat*

conſecratũ deſignatumq; eſt?

peccatorum est, quare infantes puerosque baptizamus, qui peccato carent?

A Nestorianis originale peccatum negari, observatum est to. 1. p. 402.

21. *Etsi baptismus bonorum omnium fons sit, non bis, sed semel baptizari oportere, sicut in fide œcumenicorum* (in symbolo) *præcipitur.*

CAPUT IV. *De sanctis sacramentis Corporis & Sanguinis.*

continet sectiones 16.

Sectio 1. *De perfectione, quæ per ea fit,* (hoc est, per corpus & sanguinem.)

2. *Quot nominibus hæc perfectio appellatur.*

3. *Quumpanis nequaquam carneus sit, neque vinum sanguineum, quomodo corpus & sanguis dicuntur?*

4. *Non esse dubitandum, quin Spiritus sancti gratia sacris mysteriis illabatur, etsi ea occulta sit.*

14. *De causa consignationis.*

15. *De trina consignatione, quæ fit tribus vicibus in baptismo.*

16. *Quibus modis consignationes fiant: & quare prima quidem in fronte ab inferiori ad superiorem partem digito peragitur, quem indicem vocant; altera autem super pectus à superiori ad inferiorem partem, & tertia item in fronte, non secus atque prima digito fit, qui pollex dicitur.*

17. *De fidejussoribus, & exorcistis.*

18. *De vestimentis eorum qui baptizantur, & sacerdotis baptizantis: & quid mystice designent.*

19. *De consignationibus observationes aliæ. Et quare ex uno eodemque unguenti cornu consignationes omnes fiunt?*

20. *Si baptismus in remissionem*

ܐܦ ܕܠܐ ܒܗ ܐܡܪ ܫܠܝܚܐ ܐܘ ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܕܝܠܗ ܐܝ ܠܐ ؟ *sanguinem appellavit, nec ne?*

ܐܦ ܒܚܕ ܡܢ ܗܢ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܐܬ ܒܗ ܐܡܪ ܫܠܝܚܐ ܐܘ ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܕܝܠܗ ܐܝ ܠܐ ؛ ܘܐܦ ܗܟܢܐ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܐܬ ܒܗ ܐܡܪ ܫܠܝܚܐ ܐܘ ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܕܝܠܗ ܐܝ ܠܐ ؛ ܐܠܐ ܕܒܬܪ ܕܒܛܠ ܢܡܘܣܐ ܐܬ ܒܗ ܐܡܪ ܫܠܝܚܐ ܐܘ ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܕܝܠܗ ܐܝ ܠܐ ؛ ܘܐܦ ܗܟܢܐ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܐܬ ܒܗ ܐܡܪ ܫܠܝܚܐ ܐܘ ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܕܝܠܗ ܐܝ ܠܐ ؛ ܐܠܐ ܕܒܬܪ ܕܒܛܠ ܢܡܘܣ

Citat Dionysii epistolam ad Demophilum.

3. *De mysticis hujusce perfectionis significationibus.*

4. *De consignationibus.*

CAPUT VI. *De ministerio, quod super eos perficitur, qui in Christo obdormiunt.*

Continet Sectiones 11.

Sectio 1. *Fidelium transitum ab infidelium morte differre.*

2. *Quare Apostolorum tempore exequiæ fidelium in ecclesiis celebrabantur; hodie verò ubicumque occurrerit.*

3. *De Odis, & Lectionibus pro defunctis.*

4. *Monachorum, & secularium stationem in ministerio & perfectione pro defunctis, licitam esse, etsi ab antiquis ea minimè permissa fuerit.*

5. *De*

13. *In quinque partes, seù capita, dividi Orationes liturgicas.*

14. *Ad Patrem dirigi Orationes in Liturgia.*

Id præ cæteris Liturgiis in ea clarè apparere affirmat, quæ Nestorii nomen præfert.

15. *Quibus orationibus sacramenta perficiuntur, & quomodo: & quid mysticè significat unumquodque eorum, quæ dicuntur, canuntur, & intonantur. Totius Liturgiæ expositio.*

Jesujabum Catholicum præcepisse, ait, ut hora tertia mysteriorum ministerium perageretur.

16. *De consignationibus, seù crucis formationibus.*

Laudat Patriarchas Nestorianos Abrahamum, Emmanuelem, Jesujabum, Salibazacham, & Josue Barnun.

CAPUT V. *De perfectione Therapeutarum*, hoc est, monachorum.

Continet Sectiones 4.

Sectio 1. *Quare hæc perfectio sacramentum dicitur.*

2. *De perfectione therapeutarum.*

5. *De pace, quæ defuncto datur.*

6. *Ut ii, qui in Christo obdormiunt, gradu laboris differunt; ita & orationes oblationesque in eorum exequiis diversas esse.*

7. *Si unicuique pro laboris mensura merces retribuitur, quid prodest Oratio defuncto? aut Oblatio ei, pro quo offertur?*

8. *An divites, qui opes suas pauperibus post obitum distribui præcipiunt, aliquid inde utilitatis percipiant, nec ne?*

9. *Quænam sit ecclesia primogenitorum in cælo descriptorum: & qui sinus Abraham, & Isaac, & Jacob.*

10. *Qua ratione juvamur reliquiis & sepulcris Sanctorum, quorum benedictionem percipimus.*

11. *Quare, quum precum nostrarum initium & finis Oratio Dominica* Pater noster *sit, non ita in exequiis defunctorum fit? & quare in postrema crucis formatione, & in ea qua pulvere defunctum aspergimus, à pedibus defuncti initium ducitur?*

CAPUT VII. *De Sacramento desponsationis ejusque perfectione.*

Continet sectiones 6.

Sectio 1. *Legem desponsationis à Deo traditam esse.*

Laudat Canonem 1. & 4. Concilii Gangrensis.

2. *Hanc sensibilem copulam intelligibilis copulæ typum esse?*

Ex Dionysio.

3. *Quomodo quæ in desponsatione perficiuntur, Christi & Ecclesiæ mysterium repræsentant.*

Ex Ephræmo tetrastychon profert.

4. *De iis, sine quibus desponsatio nequaquam perficitur.*

nimirùm, ut ait, *Sacerdos, & calix ex vino & aqua mistus, & crux, & anulus, & pulvis.* ܕܘܒܪܐ . ܣܘܟܠܐ ܘܟܣܐ ܘܡܙܓܐ ܕܡܝܢ ܘܡܝ ܘܨܠܝܒܐ ܘܫܘܫܦܢܐ ܘܥܦܪܐ .

5. *De benedictione calicis* in sponsalibus; ܒܪܟܬܐ ܕܟܣܐ ܒܥܘܕܢܐ ܕܩܘܕܫܝܢ ܐܝܬ ܠܗ .

6. *De consignatione Indulgentiæ*, hoc est, *de pœnitentia & remissione peccatorum.* ܒܪܟܬܐ ܕܫܘܡܗܪ ܕܫܘܒܚܐ ܘܚܘܒܐ ܘܫܪܝܐ ܕܚܛܗ̈ܐ .

Ad calcem ab amanuensi hæc subjunguntur ex Latino ritu paucis mutatis desumpta, quæ ad Timothei tractatum nulla ratione spectant.

ܠܐ ܫܠܝܛ ܒܪ ܐܢܫ ܐܠܐ ܒܡܢ ܕܝܗܒ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܘܚܝܠܐ ܘܫܘܠܛܢ ܥܠ ܟܠ ܥܡܡܐ ܘܠܫܢܐ ܗܕܐ ܟܕ ܐܬܝ ܟܠ ܥܡܡܐ ܘܠܫܢܐ ܘܣܓܕܘ ܠܗ ܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܘܫܠܝܛ ܗܘ ܥܠ ܟܠ ܒܥܝܪܐ ܘܥܠ ܟܠ ܥܘܦܐ ܕܫܡܝܐ ܘܥܠ ܟܠ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܘܥܠ ܟܠ ܡܠܟ̈ܐ ܘܪܒ̈ܢܐ ܘܥܠ ܟܠ ܫܘܠܛ̈ܢܐ ܘܥܠ ܟܠ ܓܒ̈ܪܐ ܘܥܠ ܟܠ ܥܡ̈ܡܐ ܘܠ̈ܫܢ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܒܢ̈ܝ ܐܢ̈ܫܐ ܘܥܠ ܟܠ ܒܥ̈ܝܪ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܥܘ̈ܦܐ ܕܫ̈ܡܝܐ ܘܥܠ ܟܠ ܡ̈ܠܟ̈ܐ ܕܐܪ̈ܥܐ ܘܥܠ ܟܠ ܡ̈ܠܟ̈ܐ ܘܪ̈ܒ̈ܢܐ ܘܥܠ ܟܠ ܫ̈ܘܠ̈ܛ̈ܢܐ ܘܥܠ ܟܠ ܓ̈ܒ̈ܪܐ ܘܥܠ ܟܠ ܥ̈ܡ̈ܡܐ ܘܠ̈ܫ̈ܢ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܒ̈ܢ̈ܝ ܐ̈ܢ̈ܫܐ ܘܥܠ ܟܠ ܒ̈ܥ̈ܝ̈ܪ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܥ̈ܘ̈ܦ̈ܐ ܕ̈ܫ̈ܡ̈ܝ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܡ̈ܠ̈ܟ̈ܐ ܕ̈ܐ̈ܪ̈ܥ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܡ̈ܠ̈ܟ̈ܐ ܘ̈ܪ̈ܒ̈ܢ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܫ̈ܘ̈ܠ̈ܛ̈ܢ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܓ̈ܒ̈ܪ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܥ̈ܡ̈ܡ̈ܐ ܘ̈ܠ̈ܫ̈ܢ̈ܐ ܘܥܠ ܟܠ ܒ̈ܢ̈ܝ ܐ̈ܢ̈ܫ̈

de Scriptoribus Eccleſiaſticis hæc de Amro tradit. عمر بن متى الطبرهاني لـه كتاب المجدل للاستبصار والجدل ومعنى المجدل البرج وهو جزوان يشتمل على ثلثين فصلا فى سبعة ابواب الخ.

1 *Amrus Matthæi filius* 1 *Tabrahanenſis, auctor libri, cui titulus Magdal, hoc eſt, Turris, ad ſpeculandum & diſputandum. Dividitur autem in tomos duos, quibus capita ſeptem, ſectioneſque triginta univerſim comprehenduntur &c.* Verùm præterquàm quod ejuſdem libri auctor in ſectione 5. capitis 5. expreſſe docet, ſe ſub Patriarchis Machicha & Barſuma vixiſſe, quorum prior anno Chriſti 1110. & poſterior anno 1137. obiit; alter ipſius operis tomus, mihi nuper ex Oriente tranſmiſſus, anno Chriſti 1214. ab amanuenſi exaratus dicitur; adeoque ad Amrum, qui diu poſt, nimirùm anno 1340. vixit, nullatenus referri poteſt.

Cauſam hallucinationis hanc fuiſſe puto; quia nimirùm uterque auctor, Mares, inquam, & Amrus, eodem titulo, *Turris* ſcilicet, inſcriptum opus edidit: hiſtoriam præterea Patriarcharum Neſtorianorum quam Mares cap. 5. ſect. 5. ad Ebedjeſum perduxerat, Amrus in compendium redactam multiſque additamentis interpolatam, ad Timothei ſecundi præceſſorem Jaballaham continuavit. Hinc Abulbarcatus, qui Amrum libri Turris auctorem fuiſſe noverat, quum alterum librum eodem quidem Turris titulo prænotatum, ſed à Mari compoſitum, præ manibus habuiſſet, Amro illum adjudicavit; codicis fortaſsè manuſcripti auctoritate deceptus, in quo pro Mari Salomonis nomen Amri Matthæi obrepſerat.

III. Librorum Amri & Maris exempla, quæ proſtant.

Utriuſque libri, Maris ſcilicet & Amri, exempla exſtant, Renaudotio teſte, in Bibliotheca Regia Pariſienſi, & Palatina Medicea. In Vaticana, Maris quidem duo tomi habentur, quorum alteri 2 hæc ad calcem adnotatio ab amanuenſi ſubjecta eſt: كان الفراغ منه يوم الاثنين المبارك ثاني يوم من شهر بابه سنة الف ومايـه وخمسه وسبعين. واما النسخة المنقول منها الف وخمسه وسبعين للشهدا الاطهار.

2

Abſolutus eſt Codex iſte *feria ſecunda, die ſecunda menſis Paopi, anni* Martyrum *milleſimi centeſimi decimi ſeptimi* (Chriſti 1401.) *Apographum autem exaratum erat anno ſanctorum Martyrum milleſimo quinto ſuprà ſeptuageſimum*, hoc eſt, Chriſti 1359. Alter 3 hanc temporis notam habet. 3

علقه العبد الخاطى الراجى مغفرته وغفرانه يحيى بن ابى الوضا بن ابى منصور بن فخيمه المتطبب بالجزيرة العمريه لسعيد بن عيسى بن ابو الفضل بن القيمرى رابع جمادى الاول سنة عشره وستمايه. ووافق ذلك الحادى والعشرين من ايلول سنة الف وخمسماية وخمسة وعشرين للاسكندر بن فيليقوس اليوناني والحمد لله ربّ العالمين صُوِّبَ وصُحِّحَ حسبما طاقة والاجتهاد غير ان النسخة التى نقل منها كانت سقيمة فى الغاية. فين صادف نسخة مستقيمة وقابله وصححه منها كان فى حيازه الاجر والثواب شريكا.

Deſcripſit hunc codicem ſervus peccator, qui veniam à Domino ſuo indulgentiamque poſcit, Jahia filius Abi-Razæ, filii Abi-Manſur, filii Phachi-

NOTÆ.

1 *Tabrahanenſis*. Ita Copti legunt pro طيرهان *Tirhana* طبرهان *Tabrahana*, & pro طيرهاني *Tirhanenſi*, طبرهاني *Tabrahanenſis*: duo nimirùm puncta diacritica, quæ ſecundæ literæ ſubſunt, in unum contrahentes ي *i* elementum in ب *b* commutant.

2 *Quorum alteri*. Eſt primus tomus operis Amri, quo priora Capita IV. cum ſuis ſectionibus: nec non Sectio 1. Capitis V. continentur: idemque recenſitus à nobis fuit tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 625. Codice Arabico ms. 25.

3 *Alter*. Eſt tomus ſecundus ejuſdem operis, mihi nuper ex Oriente tranſmiſſus, quo Capitis quinti Sectiones quinque, necnon ſextum & ſeptimum Caput continentur.

chimæ, medicus in Insula Amrensi (Mesopotamia) *pro Saido filio Isæ filii Abu-phadli filii Komorinensis, die quarta mensis Gemadi prioris, anni* Hegiræ *sexcentesimi decimi, qui respondet diei* 21. *Elul* (Septembris) *anni Alexandri Philippi Græci millesimi quingentesimi vigesimi quinti* (Christi 1214.) *Laus Deo. Deus dirige me, & lætifica me secundùm miserationes tuas.* (sequitur alia manu) *Collatus emendatusque est qua fieri potuit diligentia, etsi exemplar, ex quo descriptus fuit, mendis scateret. Si quis verò emendatum exemplum nactus fuerit, hunc que codicem ad illud contulerit correxeritque, operæ pretium faciet, dignamque laboris sui mercedem recipiet.* Amri verò liber in quinque Partes distributus, idem est, ac ille, quem to. 2. pag. 509. recensui: sed ex Abulbarcati testimonio ad Amrum ibi retuli, quæ de Mari dicenda erant: Mares enim, non Amrus librum suum in Partes VII. divisit, ut ex sequenti utriusque operis syllabo patebit.

IV. Syllabus libri Maris filii Salomonis.

Syllabus libri Maris Salomonis, ex Abulbarcato. كتاب الجدل اى البرج

وهو جزوان يشتمل على تلثين فصلا فى سبعة ابواب . الباب الاول البنيان فصل واحد . الباب الثاني البيان ثلثة فصول . الاول توحيد الله تعالى . الثاني اعتقاد اتحاد الكلمة بالانسان وظهور المسيح مولودًا . الثالث الايمان بالله وتثليث اقانيمه . الباب الثالث الاركان اربعة فصول . الاول شرف المعمودية . الثاني فى جلالة القربان من الخبز والخمر . الثالث دلايل الانجيل على اللاهوت والناسوت . الرابع فى تناهة صورة الصليب . الباب الرابع المصابيح سبعة فصول .

الاول مباهى التقوى . الثاني ميامن المحبة . الثالث مناقب الصلاة . الرابع مفاخر الصوم . الخامس منافع الصلاة . السادس محاسن التواضع . السابع معاني الطهارة . الباب الخامس . العمد . سبعة فصول . الاول حدث العالم . الثاني التصديق بالقيامة والحساب والعقاب والثواب . وهو اخر الجزو الاول . الثالث تحقيق ان المسيح هو الذبيح . وهو اول الجزو الثاني . الرابع اقامة الحجج على مجى المسيح . الخامس اخذ الفروض والسنن والقوانين من الرسل والتابعين . السادس فى تقريب الامانة وابطال بدع الديانة . السابع كتب العتيقة والحديثة . الباب السادس . الجداول اربعة فصول . الاول فى السجود نحو المشرق . الثاني فى توقير يوم الاحد . الثالث فى شد الاوساط بالزنانير ووقود القنادبل والبخور والتمير . الرابع فى قبول التوبة . الباب السابع الحدايق . اربعة فصول . الاول فى ترك الختانة . الثاني فى حل العمل يوم السبت . الثالث فى اطلاق ماكان محذورًا من الماكل . الرابع توبيخ اليهود واظهار بهتهم . وهو تمامه . وفيه شى من ارا القوم واغراضهم يجب الاضراب عنه والاحتراز منه . واكثر ذلك مصنفه فى الفصل الخامس من الباب الخامس المشتمل على اخذ الفروض والسنن والقوانين من الرسل الاصفيا والاباء التابعين ومعظمه محشو ضمن ذكر جثالقة المشرق لاخبارهم ومن رام انتزاع ما حواه هذا الكتاب من الفوايد ولا يعنا بهة المقاصد .

Liber Magdal 1, *hoc est, Turris, in duos Tomos divisus, qui Capita septem Sectionesque triginta universim continent.*

CAPUT I. *inscriptum* Ædificium 2, sectio 3 unica.

CAPUT II. Demonstratio. Sectiones III. Prima de 4 unitate Dei.

Se-

NOTÆ.

1 *Liber Magdal*. Exstat in Cod. Arab. Vatic. ms. 25. de quo Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 625.

2 *Ædificium*. Huic Capiti præmittitur فاتحة الكتاب *Libri Præfatio*: deinde *Capitum Index* usque ad fol. 12.

3 *Sectio unica*. Exstat in eodem Codice Vatic. 25. fol. 12. Deum existere ostendit Mares.

4 *De unitate Dei*. In eodem Cod. fol. 28. Titulus ذروة الـــــــــــ *Summa*. Initium ذروة الايمان توحيد الله الموجود الحى الناطق .

Fidei Summa est Dei unitas existentis vivi rationalis &c. Ubi fusè differit de attributis divinis.

1 Secunda de unione 1 Verbi cum homine, deque Christi nati apparitione. 2 Tertia de Deo 2, personarumque ejus Trinitate.

CAPUT III. Bases. Sectiones IV. 3 I. De 3 Baptismo. II. De oblatione 4 Panis 4 & Vini. III. Argumenta 5 ex 5 Evangelio desumpta, quibus divinitas & humanitas ostenditur. IV. De 6 præstantia 6 figuræ Crucis.

CAPUT IV. Candelabra, Sectiones VII. I. Decus 7 pietatis. II. Termini 8 charitatis. III. Encomium 9 orationis. IV. Gloria 10 Jejunii. V. Utilitas 11 orationis. VI. Pulchritudo 12 humilitatis. VII. Sensus 13 Puritatis. 7 8 9 10 11 12 13

CAPUT V. Columna; Sectiones VII. I. Conditus 14 mundi. II. Veritas 15 resurrectionis & judicii, necnon pœnæ, ac præmii. Atque hìc desinit 16 Primus Tomus. III. De 17 Isaaci 14 15 16 17

NOTÆ.

1 *De unione Verbi &c.* In eod Cod. fol. 38. Titulus الاساس *Fundamentum*. Initium, اساس الايمان بالله ايسوع المسيح الخ. *Fundamentum fidei est credere in Deum Jesum Christum &c.* Ubi de Incarnatione ex mente Nestorianorum, deque Christi genealogia ex Matthæo & Luca, deque Philosophorum sententiis, quorum, ut inquit, Vaticinia de Christo refert.

2 *De Deo &c.* In eod. Cod. fol. 54. Titulus التشييد *Constructio*. Initium, تشييد قواعد الايمان وتوكيد شواهد البيان تحقيق معاني الاتحاد. *Constructio articulorum fidei, & certitudo testimoniorum demonstrationis est vera significatuum Unionis intelligentia &c.* Ubi de Deo uno & trino, deque Verbi Incarnatione juxta sensum Nestorianorum.

3 *De Baptismo*. In eod. Codice fol. 70. Citat Abrahamum Amri filium, monachum ابراهيم بن عمرو الراهب.

4 *De oblatione Panis & Vini*. In eodem Codice fol. 77. Titulus فى جلالة القربان *De excellentia Oblationis*, seu *Eucharistiæ*.

5 *Argumenta ex Evangelio &c.* In eodem Codice fol. 83. Titulus دلايل الانجيل *Demonstrationes Evangelii*: ubi ostendit Evangelium esse inspiratum à Deo librum, & contenta in eo signa, præcepta, consilia, gestaque summatim describit.

6 *De præstantia figuræ Crucis*. In eodem Codice fol. 112. Titulus الصليب *Crux*. Ubi Christum verè in crucem actum fuisse demonstrat ex Prophetis & ex Evangelio, debitamque Cruci venerationem.

7 *Decus pietatis*. In eod. Cod. fol. 122. Titulus التقوى *Pietas*. Ubi de virtutibus & vitiis.

8 *Termini charitatis*. In eod Cod. fol. 133. Titulus المحبة *Charitas*.

9 *Encomium orationis*. In eod. Cod. fol. 137. Titulus الصلاة *Oratio*.

10 *Gloria jejunii*. In eod. Cod. fol. 150. Titulus الصوم *Jejunium*.

11 *Utilitas orationis*. In eodem Codice fol. 159. Titulus الرحمة *Misericordia*: ubi de eleemosyna, non de oratione differit. Unde apparet, in titulo Abulbarcati mendum obrepsisse.

12 *Pulchritudo humilitatis*. In eod. Cod. fol. 163. Titulus التواضع *Humilitas*.

13 *Sensus puritatis*. In eod. Cod. fol. 169. Titulus الطهارة *Puritas*. Ubi de virginitate & continentia.

14 *Conditus mundi*. In eod. Cod. fol 183. ubi epocham Hegiræ incepisse affirmat feria 5. Alexandræam feria 2 Jezdegerdicam feria 3. Nabuchodonosoræam feria 4. & Nabolassaream feria 1. Ab epocha verò Nabuchodonosoris ad Jezdegerdem annos fluxisse 1379. A Nabolassare ad eundem Jezdegerdem annos 955. cum tribus mensibus. Ab Alexandro item ad Jezdegerdem annos 932. cum diebus 259. Ab Hegira denique ad Jezdegerdem annos lunares 10. cum diebus 84. Atque hìc desinit primus Tomus.

15 *Veritas resurrectionis &c.* Ab hac sectione usque ad finem operis nil præter titulorum indicem habetur in laudato Codice Arabico 25. Exstat tamen ex parte initio tomi secundi, qui ex Oriente, ut suprà dixi, mihi nuper transmissus fuit.

16 *Atque hìc desinit primus Tomus*. Non in hac secunda, sed in præcedenti sectione finem habet Tomus prior Maris, ut ex laudato Cod. Vat. 25. liquet.

17 *De Isaaci sacrificio*. Exstat in laudato Tomo 2. à fol. 17. ad fol. 53. Titulus. تحقيق النبوات فى ولد اسحق الذبيح والانتهاء فيها الى ظهور المسيح. *Veritas Vaticiniorum à nativitate Isaaci immolati usque ad apparitionem Christi*. Ubi Ma-

ci ſacrificio. Hìc incipit [1] Tomus ſecundus. IV. Argumenta [2] de adventu Chriſti. V. Conſtitutiones, leges, & Canones ab Apoſtolis [3] & diſcipulis deſumpti. VI. Defenſio [4] fidei orthodoxæ, & confutatio hæreticorum

Mares Patrum, Prophetarum, & Regum hiſtoriam ab Abrahamo ad Chriſtum uſque percurrit.

1 *Hìc incipit Tomus ſecundus*. Imò in præcedenti ſectione, ut ſupra dictum eſt.

2 *De adventu Chriſti*. Exſtat in Tom. 2. à fol 53. ad fol. 112. Titulus: اقامة الحجج الصادقة بمجى المسيح والشهادات الناطقة بالبرهان الصحيح.

Afferuntur vera argumenta de adventu Chriſti, & teſtimonia eandem rem demonſtrantia: ex Pentateucho nimirùm, Pſalmis, & Prophetis. Sed circa annum nativitatis Chriſti non ſibi conſtat auctor: nam fol. 59. Chriſtum natum ait anno mundi 5490. Alexandri 304. vel ſecundùm alios 310. Fol. verò 109. ab Adamo ad Chriſti nativitatem annos ſupputat 5530. & fol. 396. conceptum Chriſtum affirmat anno Græcorum 308.

3 *Ab Apoſtolis & Diſcipulis*. In eodem Codice à fol. 113. ad fol. 256. Titulus: اخذ الفروض والسنن والرسوم والقوانين من الرسل الاصفيا والابا التابعين.

Conſtitutiones, leges, decreta, & canones ab electis Apoſtolis Patribuſque eorum ſucceſſoribus deſumpti. Hic Auctor, quum ea, quæ poſt Chriſti in cœlos aſcenſum ab Apoſtolis geſta ſunt, quæque in eorum nomini inſcriptis conſtitutionibus continentur, breviter enarraſſet, nomina & martyrium Apoſtolorum XIV. & Diſcipulorum LX. ex apocryphis libris deſcribit: Apoſtolorum quidem, *Petri, Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Philippi, Nathanaëlis Bartholomæi, Thomæ, Matthiæ, Jacobi Alphæi, Judæ Lebæi, Simonis Chananæi, Judæ Jacobi, quem & Bartholomæum vocat, & Matthæi*. Diſcipulorum verò nomina ex eodem auctore ſuprà relata ſunt, hoc tom. pag. 220. Deinde præmiſſa Adæi, & Maris in Oriente prædicatione, Archiepiſcoporum Seleuciæ, quos Catholicos ſeù Patriarchas Orientis vocant, ſeriem reſque geſtas exponit, ab Adæo Apoſtolo uſque ad Ebedjeſum Mokli filium, hoc ordine. اسما جثالقة المشرقيين السلم لذكرهم

Nomina Catholicorum Orientalium, quorum memoriæ pax. 1. Adæus. 2. Mares. 3 Abres. 4. Abraham. 5. Jacobus. 6. Achadabues. 7. Sciachlupha. 8. Papas. 9. Simeon Bar-Saboës. 10. Sciahadoſtus. 11. Barbaſeminus. 12. Tomarſa. 13. Kajuma. 14. Iſaacus. 15. Achæus. 16. Jaballaha. 17. Maanes. 18. Pharabochtus. 19 Dadjeſus. 20. Babuæus. 21. Acacius. 22 Babæus. 23. Silas. 24 Narſes. 25. Eliſæus. 26. Paulus. 27. Mar Abas. 28. Joſeph. 29. Ezechiel. 30. Jeſujabus Arzunita. 31. Sabarjeſus. 32. Gregorius. 33. Jeſujabus Gadalenſis. 34. Maremes. 35. Jeſujabus Adjabenus. 36. Georgius. 37. Joannes Marthæ filius. 38. Ananjeſus. 39. Salibazacha. 40. Phetion. 41. Marabas ſecundus, qui & Brichſebiane. 42. Surinus. 43 Jacobus. 44. Ananjeſus ſecundus. 45. Timotheus. 46. Joſue Bar Nun. 47. Georgius. 48. Sabarjeſus. 49. Abraham. 50 Theodoſius. 51. Sergius. 52 Enos. 53. Joannes Narſetis filius. 54. Joannes Theodoſii ex fratre nepos. 55. Joannes Iſæ filius. 56. Abraham. 57. Emmanuel. 58. Iſraël. 59. Ebedjeſus. 60. Mares Tobi filius. 61. Joannes. 62. Joannes Nazuch filius. 63. Jeſujabus. 64. Elias I. 65. Joannes Targal filius. 66. Sabarjeſus Zanbur. 67. Ebedjeſus Aredi filius. 68. Machicha. 69. Elias II. 70 Barſuma. 71. Ebedjeſus Mokli filius. Ad calcem hæc ab amanuenſi ſubjiciuntur fol. 256. هذا اخر ما وجد. يتلوه خبر ايشوعيب الجاثليق اسقف الجزيرة من اهل الموصل ويعرف بابن الحايك. وبعده مار اليا الثالث وكان مطرانا على نصيبين ويعرف بابى حليم ويلقب بابن الحديثى. وبعده ماريهب الاها الجالس الان فى المنصب.

Hucuſque auctor. (Mares ſcilicet.) *Sequitur hiſtoria Jeſujabi Catholici, Epiſcopi Geziræ, ex urbe Moſulana oriundi, cognomento Ebn-Hajech, ideſt, filii textoris. Deinde Mar Eliæ III. cognomento Abi-Halimi, & Ebn-Hadithenſis, qui Niſibis Metropolita fuerat. Demùm Mar Jaballahæ, qui nunc ſedem tenet* (hoc eſt, anno Græcorum 1525. Chriſti 1214. quo hic codex ab amanuenſi exaratus.) Quæ verò in his Catholicorum ſeù Patriarcharum Neſtorianorum vitis continentur, eadem ferè ex Amri compendio, & ex Barhebræi hiſtoria à me publicata ſunt Tom. 2. à pag. 387 & hoc tomo paſſim prolata.

4 *Defenſio fidei orthodoxæ*. In eodem Codice à fol. 256. ad fol. 278. Titulus: اجتماع الملوك والابا لتقرير الامانة وابطال ما استحدث من البدع فى الديانة:

Conventus Regum & Patrum ad confirmandam fidem, & ad confutandas hæreſes. Primum hæreticos hoſce enumerat: *Sabbatianos, Marcionitas, Manichæos, Samoſatenos, Audianos, Cochitas, Bardeſanitas, Arianos, Timotheanos, Novatianos, Simonianos*, alioſque, quorum & errores refert. Deinde Concilia laudat, adversùs hæreſes coacta, Nicænum, ſcilicet, Conſtantinopolitanum, Gangrenſe, Ancyranum, Antiochenum, Africanum. De Epheſino verò, & Chalcedonenſi, deque Neſtorio & S. Cyrillo, partium ſtudio abreptus, ea congerit, quæ Neſtoriani in laudem ſuæ ſectæ comminiſci ſolent, quæque productis ſub nomine Baſilii, Gre-

reſeon. VII. Libri veteris 1 & novi Teſtamenti.

CAPUT VI. Diſputatio, Sectiones IV. I. De adoratione 2 ad Orientem. II. De 3 cultu diei Dominicæ. III. Cur 4 lumbos præcingimus, & lampades accendimus? deque thure, & pſalmodia. IV. Quam accepta ſit 5 pœnitentia.

CAPUT VII. Subtilitas, Sectiones IV. I. De Circumciſionis 6 omiſſione. II. Licitum eſſe opus in die 7 Sabbati. III. De licito 8 ciborum, qui vetiti erant, uſu. IV. Reprehenſio

Gregorii, Athanaſii, & Ephræmi auctoritatibus confirmare nititur: quædam etiam de Jacobo Sarugenſi & Baradæo, atque Severo, deque Jacobitarum, Melchitarum, Neſtorianorumque origine interſerit. Epitomen denique ſubjicit rerum geſtarum ſub Patriarchis ejus gentis; ubi de Synodis ſub Iſaaco, Jaballaha & Marutha coactis; deque Barſuma Niſibeno, Babæo, Acacio, Babuæo, Sila, Narſete, Eliſæo, Paulo, Maraba, Ezechiele, Jeſujabo, Sabarjeſu, Georgio, aliiſque Neſtorianorum Catholicis multa diſſerit, ſuæque ſectæ ſtatum ſub Regibus Perſarum exponit, donec Arabes poſt Mahometum pſeudoprophetam ſumma rerum potiti ſunt. Tria autem hìc notanda. Primum, fol. 262. refert, unàcum S. Simeone Barſaboë martyrium paſſos fuiſſe سبينا مطران جنديسابور *Sebinam* ſeù *Zebinam Metropolitam Gandiſaporenſem*, بوليدغ مطران البصرة *Polidaghum* (fortaſſe Heliodorum) *Metropolitam Baſſorenſem*, & يوحنا اسقف دسيمسان *Joannem Deſemſanæ Epiſcopum*. Alterum fol. 263. translationem corporis S. Joannis Chryſoſtomi Comanis in regiam urbem ſub Proclo Patriarcha factam, Neſtorio oſcitanter tribuit, quum Neſtorius memoriam tantùm Chryſoſtomi in diptycha referri curaverit. Tertium fol 278. Mahometi ejuſque ſectariorum laudes perſequitur, & quod ſine horrore dici nequit, illius pſeudoprophetæ nomen eo adjuncto præconio memorat, quo Mahometani ſolent, nimirùm عليه السلام *cui pax*. Eam Neſtorianorum ſcriptorum impietatem notavit & Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient pag. 101. ubi rectè obſervat, non modò laudem illam Mahometo tributam, ſed etiam Alcorani teſtimonia cum laude ab iis adduci.

1 *Libri veteris & novi Teſtamenti*. In eodem Cod. à fol. 278. ad fol. 287. Titulus: جمع النصرانية بين كتب العتيقة والحديثة التى صارت بحاه الخليقة.

Chriſtianorum conſenſus in libris veteris & novi Teſtamenti, in quibus ſalus creaturæ facta eſt. Rationem reddit, cur in eccleſiaſticis conventibus ex utriuſque teſtamenti libris legi ſolet. Univerſos autem veteris inſtrumenti libros continere affirmat capita 451. verſus 64674. Novi autem teſtamenti libros capita 165. verſus 20535.

2 *De adoratione ad Orientem*. In eodem Codice à fol. 287. ad fol. 294. Titulus: السجود لله الخالق المعبود نحو المشرق على سنة الحديثة وفعل ازل الخلايق.

Adoratio Dei creatoris adorandi ad Orientem juxta ſtatutum novæ legis, & ſecundùm praxim creaturarum ab initio.

3 *De cultu diei Dominicæ*. In eodem Codice à fol. 294. ad fol. 298. Titulus: الحجة فى يوم الاحد واظهار فضله القديم والمجدد.

De præſtantia diei Dominicæ in veteri & novo teſtamento.

4 *Cur lumbos præcingimus &c.* In eodem Codice à fol. 298. ad fol. 309. Titulus: الموجب هذ الاوساط بالزنانير والهاب القناديل وبخور التشمسة والتزمير.

Lumbos zonis præcingendos eſſe, & lampades accendendas; thure demùm in Pſalmodia & Liturgia utendum.

5 *Pœnitentia*. In eodem Cod. à fol. 309. ad fol. 318. Titulus: استشعار قبول التوبة وادراك الخاطى بالامانة نجاح القربة.

Quod peccator per fidem intelligit, acceptam eſſe Deo *pœnitentiam, ſibique utilem ad ipſum acceſſum*.

6 *De circumciſionis omiſſione*. In eodem Codice à fol. 318. ad fol. 326. Titulus: ترك الختانة والاستغنا عنها بصحة الديانة على ماهو مسطور.

Omiſſio circumciſionis, ejuſque loco veræ fidei ſubrogatio, ſicut ſcriptura docet.

7 *Opus in die Sabbati*. In eodem Codice à fol 326. ad fol. 331. Titulus: حل الحديثة لعمل يوم السبت وموجب امساكة على متقدم الوقت.

In novo quidem teſtamento licitum eſſe opus die Sabbati: ſecùs in vetere.

8 *De licito ciborum, qui vetiti erant, uſu*. In eod. Cod. à fol. 331. ad fol. 337. Titulus: اطلاق ما حظر من الماكل ووجوب حلها لكل اكل.

Jure nunc permiſſos eſſe omnibus, qui prohibiti erant, cibos.

sio 1 Judæorum, eorumque perfidiæ detectio. Atque hìc Libri finis.

Quædam porrò in eo libro occurrunt, quæ illius sectæ, hoc est, Nestorianæ, *errores olent; adeoque vel obtruncanda sunt, vel cautè legenda: & ea quidem sparsim in toto opere cernuntur; sed potissimùm Cap. V. sect. 5. de constitutionibus, legibus & canonibus ab electis Apostolis eorumque successoribus Patribus desumptis: ubi auctor historiam Catholicorum Orientis inseruit. Si quis verò contentis in eo doctrinis proficere desiderat, pravas illas opiniones respuat oportet.* Hæc Abulbarcatus.

V. Syllabus libri Amri filii Matthæi.

Syllabus libri Amri Matthæi.

كتاب المجدل وهو خمسة اجزا . الجزو الاول ناقص . الجزو الثاني خمس مقدمات وثمانية فصول المقدمة الثانية في تعريف امر المشارقة كيف صاروا يلقبون بالنسطورية ومن الذى ارى عليهم اسم نسطوريوس فطرك القسطنطينية وهو رجل يوناني وهم قوم سوريان ولم يكونوا راوه البتة ولا ايضا طرق بلادهم . المقدمة الخامسة في معنى الاتحاد والبنوة . الفصل الاول في بيان ان المشرق اعرف الجهات . الفصل الثاني في بيان ان مبدا البنا والعمارة في الدنيا كان في المشرق ومنه امتد الى ساير الجهات الاخر . الفصل السادس في بيان ان الاصل الاول في معرفة الله تعالى والايمان به وظهور الناموس والكهنوت والميعاد بالمسيح انما كان من المشرق . الفصل السابع في بيان ان من المشرق كان ابتدا ظهور البشارة بسيدنا ايسوع المسيح والايمان به . الفصل الثامن في ذكر تلماد الرسل الاطهار للافاق والبلدان . الجزو الثالث ويشتمل على سبعة فصول وجمله . الجمله وهي خاتمة الجزو الثالث في ذكر البطاركة والملوك وما كان في ايامهم منه صارت المملكة للنصارى المبتدية من الملك قسطنطين . في معنى الصور واكرامها . في ترتيب بعض الصلوات بالترتيل والالحان . الجزو الرابع ويشتمل على ذكر الملل والنحل والارا والاعتقادات وعدد المجامع . وفيه سبع فصول . الاول . في ذكر الملة اليهودية والانبيا والملوك . الثاني في ذكر الملة السامرية . الثالث في ذكر ما حدث قديمًا في بلاد الروم واليونان من الارا والاعتقادات . الرابع في ذكر المذاهب والارا الكاينة ببلاد الروم واليونان بعد تلماذ الرسل . الخامس في ذكر الهيكل المبني على اسم ميكايل مما ذكره انبا اوتيشيوس الملكى بطرك الاسكندريه المعروف بسعيد ابن بطريق . السادس في ذكر ان المشارقة من قديم الزمان الى الان كانوا غير محتاجين الى جمع مجمع لاجل اصلاح ما تغير من قواعد الدين . السابع عدد المجامع . الجزو الخامس يشتمل على سبعة اصول وخاتمة . الاصل الاول في ذكر السيد المسيح والثلاثمية الاثنيعشر وبعض السبعين . الاصل الثاني في ذكر فطاركة المشرق وتدابيرهم . مطارنة بطرك المشرق وكراسيهم . الاصل الثالث يشتمل على اربعة عشر فصل تتضمن بعض ما وضعوه الابا المشرقيون في الاعتقاد الصحيح وشرح الامانة . الفصل الثاني وفيه اربعة ابواب . الاول مقدمة الكتاب الذى وضعه ايليا فطرك المشرق مختصرًا في اصول الدين وهو اثنان وعشرون بابًا . الثاني من الكتاب المذكور في الكلام على اتحاد الكلمة الله بالبشرى التام الماخود من السيدة مريم العذرى . الثالث من الكتاب المذكور في الشهادات على ناسوت المسيح . الرابع في الشهادات على لاهوت المسيح . الفصل الثالث المشتمل على اربعة اجزا وعشرة فصول قول اليا مطران نصيبين من كتاب البرهان في تصحيح الايمان . الفصل الرابع قول جيورجيس مطران الموصل في امانة المشارقة . الفصل الخامس مقالة مكيخا فطرك المشرق . الفصل السادس امانة ميخايل اسقف امد وميافارقين . الفصل السابع في التوحيد والتثليث من قول عبديشوع مطران نصيبين اصول سبعة وفصول سبعة وعشرين . الفصل الثامن قول عبديشوع . الفصل التاسع في الحلول والاتحاد وهو الفصل الثامن من كتاب عبديشوع .

الفصل

توبيخ اليهود على ما يبتدعونه واظهار بهتهم فيما يدعونه . *Reprehensio eorum, quæ Judæi excogitant, & detectio errorum, quos profitentur.*

NOTA.

1 *Reprehensio Judæorum &c.* In eodem Codice à fol. 337. ad fol. 346. Titulus :

de colonias ad reliquas fuisse deductas. Capita 3. 4. & 5. desiderantur. *Caput* 6. *Dei notitiam in eumque fidem, nec non legem, sacerdotium, factamque de Christi adventu promissionem ex Oriente provenisse*. *Caput* 7. *Adventum Domini nostri Jesu Christi in Oriente primum annunciatum fuisse, in eumque homines credidisse*. Hìc Amrus de Zoroastro, deque Magis multa congerit. *Caput* 8. *De sanctorum Apostolorum prædicatione in diversis mundi partibus*. Agit de Jacobo fratre Domini, de Philippo, de Matthæo, de Petro & Paulo, de Marco, de Thoma, de Andrea, de Luca, de Adæo & de Mari: & ab his quidem duobus, nec non à S. Petro Apostolorum principe prædicatum fuisse in Oriente, hoc est, in Mesopotamia, & Chaldæa, evangelium affirmat: Babylonem enim in altera S. Petri epistola memoratam nil aliud esse, quàm celeberrimam illam Assyriæ urbem.

Pars III. Continet Capita VII. & Epilogum. Desunt omnia capita. *Epilogus, de Patriarchis & Imperatoribus, deque iis, quæ eorum temporibus contigere, ex quo Imperium ad christianos devenit*, hoc est, *à Constantino Imperatore* usque ad Heraclium. Ubi Amrus Eutychii Alexandri chronicon in compendium redactum describit: necnon ex Severo Mokaffęo nonnulla mutuatur: de Nicænis autem Patribus, quos ex Oriente adveniisse confessionisque gloria claruisse testatur, hæc habet.

وما كان صحيح الجسم غير الذين جاءوا من
المشرق ولم يعقرب مطران نصيبين وربولا مطران
الرها وشمعون ابن صباعى وشهدومت رفيقه
وعبشلاما اسقف كورة الرها وهو ابن اخت مار
افريم . وبونا اسقف قرقسيون . ومارا اسقف
دارا . وجيورجيس اسقف منجار . ومارونا اسقف
ميافارقين . وبوحنا اسقف الكرخ . وشمعون
اسقف

quidem exemplar, sed initio ac fine mutilum, multaque folia suo loco mota & alio translata: capita denique nonnulla desiderantur, ut ex hoc Indice patet,

الفصل العاشر من الكتاب المذكور فى وجوب
نسخ الشرايع القديمة وامتناع نسخ شريعة
سيدنا ايسوع المسيح . الفصل الحاديعشر امانة
ايشوعياب مطران نصيبين المعروف بابن
ملكون . الفصل الثانيعشر كتاب مكيحا
البطرك كتبه حين كان مطرانا بالموصل واربل
الى بعض المومنين باصفهان جوابا عن كتابه .
الاصل الرابع يشتمل على اربع فصول وفيها
حجج ومسايل . الفصل الثاني فى ذكر ما اتفق
عليه فرق النصارى فى الاتحاد . الفصل الرابع
الرد على من يقول باننا نقول بابنين . الاصل
الخامس يشتمل على اربع فصول وفيه مسايل
واجوبة . الفصل الاول فى ذكر ما جرى للقس
صبريشوع ابن فولوس الموصلى مع بعض علما
اليهود فى امر المسيح . الفصل الثاني الرد على
من قال ان مريم ولدت الله وفيه شهادة من
ايشعياب مطران نصيبين من رسالة البيان .
الفصل الثالث فى ذكر القيامى الذين يحجون
به . الفصل الرابع فى الرد على من قال ان الله
تام وصلب . الاصل السادس يشتمل على جزين .
الاول فيما ذهب اليه اهل الراى الثاني اى
الملكية . وفيه مقالتين . والجز الثاني يشتمل
على مقالة واربع فصول فيما ذهب
اليه اهل الراى الثالث اى اليعقوبية .

1 *Liber Magdal* [1], hoc est, *Turris, in quinque Partes divisus*. Pars I. desideratur.

Pars II. continet Præfationes V. & Capita VIII. Præfatio 1. 3. & 4. desiderantur. *Præfatio* 2. *Cur Orientales appellati sunt Nestoriani, & quis Nestorii Patriarchæ Constantinopolitani nomen iis imposuit, quum ille Græcus esset, ipsi verò Syri, qui hominem nunquam vidissent, nec is terras eorum perlustrasset*. *Præfatio* 5. *De sensu Unionis & Filiationis*. *Caput* 1. *Ostenditur Orientem mundi partium nobilissimam esse*. *Caput* 2. *Primam mundi partem, quam homines habitarint, Orientem esse, & in-*

NOTA.

1 *Liber Magdal*. Exstat Cod. Arab. 41. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 509. pervetustum

امقف امد واداى امقف ارناى . وانطيوخـــيـــا
امقف رام العين وماوى امقف القارة . وبهباللها
مـــطـــوان الموصل وحزه . وماراوس اسقف الحصن.

Nullus Patrum corpore integro erat, præter eos qui ex Oriente advenerant: Jacobum, inquam, Nisibis metropolitam, Rabulam Edessæ metropolitam, Simeonem Ben-Sabaæ & Sciadostum ejus socium Papæ Seleucienſis metropolitæ legatos, *Absclamum filium ſororis ſancti Ephræmi regionis Edeſſenæ epiſcopum, Jonam epiſcopum Circeſii, Maram epiſcopum Daræ, Georgium epiſcopum Singaræ, Marutham epiſcopum Majapharchini, Joannem epiſcopum Charchæ, Simeonem epiſcopum Amidæ, Adæum epiſcopum Irenææ, Antiochum epiſcopum Rheſinæ, Marim epiſcopum Caræ, Jaballaham metropolitam Moſul & Hazæ, & Maræum epiſcopum Heſnæ.* Verùm præterquam quod falſum eſt, reliquos Nicænos Patres corpore mutilos fuiſſe, non conſtat, unde hæc epiſcoporum nomina deprompſerit Amrus; maximè quod Aitallahas, non Rabulas tempore Concilii Nicæni Edeſſenis præfuerit, nec Moſulana urbs niſi ſequiori ævo metropolitam habere cœperit. Vide quæ Tom. 1. p. 170. ad ſimilem Sobenſis locum obſervavi, qui tamen pro Joanne Charchæ, & Adæo Irenææ legit *Joannem Lyſtrorum & Adæum Aghel.* Subjungit Amrus, poſtquam Iconoclaſtarum hiſtoriam retuliſſet, hæc duo capita. I. *De ſenſu quo Imagines coluntur*: II. *De cantu in oratione uſurpato.*

Pars IV. De gentibus, & ſectis, & opinionibus & religionibus, deque Conciliorum numero: *Capita VII.* 1. *De Judæarum gente, deque Regibus & Prophetis.* 2. *De Samaritanis.* 3. *De antiquis Romanorum & Græcorum ſectis.* 4. *De ſectis, quæ poſt Apoſtolorum prædicationem in terris Romanorum Græcorumque extiterunt.* Ex Eutychio Alexandrino hæreticos recenſet à Simone mago ad Monothelitas. 5. *De templo ſub nomine Michaëlis* Archangeli *exſtructo* Alexandriæ, *ex Eutychio Melchita Patriarcha Alexandrino, qui & Saidus Patricides.* 6. *Quod Orientales ab antiquis temporibus ad hanc diem opus non habuerint, ut Concilium ad ſtabiliendam collapſam fidem cogerent.* 7. *Recenſio Conciliorum*: & Occidentalia quidem hæc recenſet; Ancyranum, Neocæſarienſe, Nicænum, Gangrenſe, Antiochenum, Laodicenum, Sardicenſe, Conſtantinopolitanum, Epheſinum primum adversùs Neſtorium, Epheſinum ſecundum, Chalcedonenſe, & Conſtantinopolitanum ſecundum. Orientalia verò, ſub Iſaaco Patriarcha canones 22. ſub Ezechiele canones 36. ſub Jeſujabo canones 22. ſub Timotheo canones 98. ſub Joſue Barnun canones 130. & ſolutiones quæſtionum 70. ſub Ananjeſu canones 20. ſub Joanne Tomum canonum.

Pars V. Fundamenta ſeptem continens & Epilogum. Fundamentum 1. *de Chriſto Domino & Apoſtolis XII. deque nonnullis Diſcipulis.* Hìc per capita 19. geſta breviter texit Chriſti, Simonis Petri, Andreæ, Jacobi Zebedæi, Joannis Evangeliſtæ, Philippi, Nathanaëlis Bartholomæi, Matthæi, Thomæ, Jacobi Alphæi, Judæ Jacobi, Simonis Chananæi, Judæ Iſcariotæ, Mathiæ, Pauli, Marci, Lucæ, Adæi, & Maris: ubi & de epiſtola Chriſti ad Abgarum ex Chronico Joannis filii Saidi Melchitæ, cujus verba protuli tom. 2. pag. 393.

Fundamentum 2. *De Patriarchis Orientis eorumque geſtis*: quæ Amrus accuratè deſcribit ab Abre uſque ad Jaballaham Timothei ſecundi præceſſorem: ſubjicitque ad calcem *Catalogum metropolitanorum & epiſcopalium ſedium, quæ Patriarchæ Orientis ſubjectæ ſunt.* Vide Tom. 2. à pag. 395. ad pag. 458.

Fundamentum 3. *continet capita* 14. *de Orthodoxa fide ejuſque expoſitione ex mente Patrum Orientalium.*

Deeſt

Deest caput 1. *Caput* 2. *in quatuor sectiones distributum: Sectio* 1. *Præfatio libri de fundamentis fidei ab Elia Patriarcha Orientis compositi & in sectiones* 22. *divisi. Sectio* 2. *ex eodem libro de Unione Verbi Dei cum perfecta humanitate ex Domina Maria Virgine assumpta. Sectio* 3. *ex eodem, testimonia de humanitate Christi. Sectio* 4. *testimonia de divinitate Christi. Caput* 3. *in quatuor partes & octo sectiones divisum. Tractatus Eliæ metropolitæ Nisibis ex libro de Fide Orthodoxa. Caput* 4. *Libellus Georgii metropolitæ Mosulani de Fide Orientalium. Caput* 5. *Libellus Machichæ Patriarchæ Orientis. Caput* 6. *Fides Michaëlis episcopi Amidæ & Majapharchini. Caput* 7. *De Deo uno & Trino. Tractatus Ebedjesu metropolitæ Nisibis continens fundamenta septem sectionesque viginti septem. Caput* 8. *ex eodem Ebedjesu. Caput* 9. *de inhabitatione & Unione: est caput octavum libri Ebedjesu. Caput* 10. *ex eodem libro, quod leges veteres jure abrogatæ sint, lex autem Domini nostri Jesu Christi abrogari nequeat. Caput* 11. *Fides Jesujabi metropolitæ Nisibis, cognomento ebn-Malchon. Caput* 12. *Epistola Machichæ ad quendam fidelem Aspahani commorantem scripta, quum metropolita Mosul & Arbelæ esset.* Desunt capita 13. & 14.

Fundamentum 4. *contines capita* 4. *Responsa & quæstiones.* Deest caput 1. & 3. *Caput* 2. *In quo conveniant Christianorum sectæ circa Unionem. Caput* 4. *Responsio ad eum, qui objicit, duos à nobis filios asseri.*

Fundamentum 5. *continens capita* 4. *Objectiones & responsiones. Caput* 1. *Enarratio eorum, quæ Presbytero Sabarjesu Pauli Mosulani filio cum quodam Judæorum doctore contigere circa Christum. Caput* 2. *Responsio adversùs eos, qui ajunt Mariam Deum genuisse. Ubi testimonium profert Jesujabi metropolitæ Nisibis ex epistola, cui titulus Demonstratio. Caput* 3. *Confutatur præcipuum eorum* (hoc est, Jacobitarum) *argumentum. Caput* 4. *Responsio ad eos, qui dicunt Deum passum & crucifixum fuisse.*

Fundamentum 6. *Continet duas partes. Pars* 1. *De iis, qui secundam sententiam tenent*, hoc est, *de Melchitis, in tractatus* 2. *divisa. Pars* 2. *Continet tractatum* 1. & 4. *capita, de iis, qui tertiam sententiam tenent*, hoc est, *de Jacobitis.*

CAPUT LVIII.

Thomas, Jaballaha, Jacobus, & Denha Indiarum Episcopi.

1. Nestoriani Indiarum episcopi.

THOMAS, Jaballaha, Jacobus, & Denha, ex monachis cœnobii sancti Eugenii, quod in Mesopotamia situm est, Episcopi Indiarum ordinati, ad Nestorianorum Patriarcham anno Græcorum 1815. Christi 1504. Epistolam Syriacam dederunt, in qua numerum christianorum ejus sectæ in vastis Indiarum regionibus commorantium referunt, adventumque Lusitanorum in Malabaricas terras significant. Exstat in Cod. Syr. 5. (Tom. 2. Biblioth. Orient. p. 488.) anno Græcorum 1844. Christi 1533. exarata, cui eorumdem episcoporum, sociorumque historia ab anno Græcorum 1801. Christi 1490. præmittitur in hæc verba.

II. Epiſtolam ſcribunt ad Eliam Patriarcham.

ܒܫܡ ܡܪܝܐ ܟܠܗܝܐ ܕܒܗ ܐܚܢܢ ܟܬܒܝܢ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܕܗܢܘܢ ܕܒܪ ܥܕܬܐ ܕܐܬܘ ܠܐܪܥܐ ܕܓܙܪܬܐ ܕܙܒܕܝ ܘܥܠ ܐܬܝܬܗ ܠܗܢܐ ܐܬܪܐ

quidem Thomam [1], Joannem alterum appellavit: deditque eis literas patentes admirabiles, & alias signatas suoque anulo munitas, illosque cum precibus & benedictionibus dimisit, & unàcum Indis regiones Indorum petere jussit. Quo quum ipsi quatuor incolumes, Christi Domini nostri auxilio, perveniissent, à fidelibus illis magno cum gaudio suscepti sunt: eisque occurrerunt cum lætitia, præferentes Evangeliorum codicem, crucem, thuribula, & faces; eosque introduxerunt cum magna pompa, & psalmorum hymnorumque cantu. Ii autem altaria consecrarunt, & quamplures sacerdotes ordinarunt: quandoquidem longo tempore Episcopis caruerant. Et Mar Joannes quidem Episcopus in India mansit; Mar Thomas verò ejus socius ad Catholicum paulò post reversus, primitias, & oblationes, & unum servum ei attulit.

Contigit autem, ut ante mar Thomæ Episcopi in Indiam reditum, è vivis excederet Mar Simeon Catholicus, & ab hac vita temporaria & fluxa ad illam perpetuò mansuram & immortalem migraret anno Græcorum millesimo octingentesimo decimo tertio, qui in monasterio sancti ac beati Eugenii sepultus est. Dominus in cœlestis regni mansionibus requiem animæ ejus impertiri dignetur, Amen. Illi successit Elias Catholicus Patriarcha, qui & monachos tres probatissimos ex cœnobio sancti Eugenii adduxit. Horum pri-

NOTA.

1 *Thomam*. Ejus meminit Ludovicus Gusmanus in sua de Indicis expeditionibus historia lib. 2. cap. 37. & Athanasius Kirkerius in Prodromo pag. 112.

primus fuit Raban David, cognomento Longus, quem metropolitam instituit, & Mar Jaballaham appellavit. Alter Raban Georgius dicebatur, quem Episcopum consecravit, & Mar Denham appellari jussit. Postremus Raban Masudus, quem Episcopum similiter creavit, & Mar Jacobum nominavit. Hos omnes ordinavit in cœnobio sancti Joannis [1] Ægyptii germani fratris sancti Achæ in finibus Gazartæ Zebedææ anno Græcorum millesimo octingentesimo decimo quarto. Mox eosdem quatuor istos Patres ad terras Indorum, & ad Insulas marium, quæ sunt intra [2] Dabag, & Sin, ac Masin ire jussit: & Christi Domini sui ope omnes incolumes illuc pervenerunt, videruntque Mar Joannem Episcopum Indorum adhuc superstitem, qui unàcum cæteris benedictis fidelibus illic commorantibus de Patrum adventu vehementer gavisus est.

Sequenti anno literas ad Mar Eliam Catholicum dederunt, qui tamen eas non accepit, morte præventus, sepultusque fuit in ecclesia Meschintæ in urbe Mosul: eique suffectus est Mar Simeon Catholicus Patriarcha. Epistola autem à prædi-

tum impositum. Vide Tom. 1. pag. 537. & 540. ubi de Joannis & Achæ memoria in menologio Chaldæorum, deque eorumdem cœnobio in Zebedæa insula posito.

2 *Dabag*, *Sin*, *ac Masin*. Insulas Indis Sinisque adjacentes intelligit: ubi Syros à priscis temporibus habitasse compertum est tùm ex illius gentis historia, tùm ex celebri monumento lapideo in Sinarum regione reperto, de quo Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 255.

NOTÆ.

1 *Joannis Ægyptii germani fratris sancti Achæ cœnobium in finibus Gazartæ Zebedææ.* Ejus cœnobii meminit Andreas Masius in Præfat. ad Anaphoram S Basilii. Mares autem in vita Barbasemini Patriarchæ refert, Joannem & Acham sancti Eugenii discipulos fuisse, & in Bizabde idolorum fanum in ecclesiam convertisse, ibique cœnobium condidisse, cui postea زرنوق *Zarnuchæ* cognomen-

dictis Patribus ex India scripta, erat hujusmodi.

Epistola, quam miserunt Patres Indiæ, & Sin, ac Masin.

Simeoni [1] alteri, & Papæ nostrorum dierum: Timotheo seculi nostri, & Jesu filio Nun temporis nostri, & Jesujabo nostri ævi: cui data est potestas in cælo & in terra pascendi gregis Christi, virgâ Petri, quæ ipsi succedentibus temporibus tradita est; (ò Beatum populum, cui sic accidit: habere, scilicet, talem Præsulem & Rectorem!) Mar ELIÆ Catholico Patriarchæ Orientis, quæ est mundi pars cæterarum mater: quem Dominus confirmet, erigat, exaltet, magnificet, & confortet ad gloriam christianæ religionis, & ad exaltationem ecclesiarum, Amen. Servi vestri exigui, & discipuli imperfecti, Mar Jaballaha, & Mar Thomas, & Mar Jacobus, & peregrinus Denha, contemptibiles & infirmi, pedum vestrorum mundorum sanctorumque scabellum adorant, atque pro tribulatione sua subsidium postulant acceptarum & efficacium orationum vestrarum, & elata voce cum obsecratione dicunt: Benedic Domine, Benedic Domine, Benedic Domine. Joannes quoque tabernaculum Dei, ac thesaurarius ministerii ejus, sanctus & princeps sanctorum, Episcopus Metropolita Atelæ; & universi sancti Patres, & monachi probi, & puri Presbyteri, & immaculati Diaconi, & electi fideles, & Christiani omnes ibi commoran-

NOTA.

1 *Simeoni alteri* &c. Nominibus præcessorum suorum, qui sanctitatis vel doctrinæ famâ apud eam gentem claruere, Elias Patriarcha appellatur. Fuit autem *Simeon* cognomento *Bar-Sabae*, martyr sub Sapore Persarum rege. *Papas* ejusdem Simeonis præcessor. *Timotheus* anno Christi 782. Nestorianis præfuit. *Jesus filius Nun*, seù *Josve Bar-Nun* Timotheo successit. *Jesujabi* tres præ aliis celebrantur, Arzunensis, scilicet, Gadalensis, & Adjabenus: de quibus hoc tom. passim, nec non tom. 2. Bibl. Orient. pag. 397. 399. 415. 416. 420. 433. & 434.

rantes, salutem nostram in Domino excipiant.

Amabili dilectioni tuæ nunc significamus, divina nos ope & vestrarum acceptarum orationum suffragio adjutos ad benedictas Indorum terras salvos & incolumes perveniſſe per divinæ gratiæ virtutem. Gratias agimus Deo universorum Domino, qui confidentes in se non confundit. Hic porrò à Christianis summâ cum omnium lætitiâ excepti fuimus: & Pater noster sanctus Mar Joannes adhuc in vivis est, & salutem plurimam vobis dicit. Sunt autem hîc triginta ferè millia familiarum christianarum communis nobiscum fidei, & Dominum orant, ut vos incolumes tueatur. Nunc autem alias construere ecclesias cœperunt, omniumque rerum copia abundant, sùntque mansueti & pacifici. Benedictus sit Deus. Sed & Ædes sancti Thomæ Apostoli à Christianis quibusdam habitari cœptæ sunt, qui de earum instauratione satagunt. Distant autem à prædictis Christianis itinere ferè viginti quinque dierum, positæque sunt ad mare in urbe, quæ dicitur Meliapor, in provincia Silan, quæ est una ex provinciis Indiæ. Nam Indorum regiones plures sunt, & validæ, & semestre iter occupant, suaque habet unaquæque regio nomina: nostra autem regio, in qua Christiani commorantur, Malabar appellatur, habetque viginti circiter urbes, quarum tres celebres sunt & firmæ, Carangol, 1 Palor, & Colom: & aliæ illis proximæ accedunt. In omnibus verò Christiani habitant,

NOTÆ.

1 *Carangol*, *Palor*, *Colom*. Hoc est, urbes in Malabaria Cranganora, Coulanum, & Palaorum. Gusmano in hist. Indica lib. 2. cap. 37. & Kirkerio in Prodromo pag. 115. *Cranganor*, & *Colon*. Ejusdem regionis sunt *Cananora*, & *Calecutium*, de quibus Baudrandus in Lexico.

tant, & ecclesiæ constructæ sunt; vicinamque habent magnam & opulentam urbem Calecutum, quam infideles idololatræ incolunt.

Hoc etiam, Patres nostri, discite: missas, videlicet, in has Indorum terras ex Occidente validas naves à Rege christianorum, qui sunt fratres nostri [1] Franci. Tenuit autem navigatio annum integrum: & primùm quidem Austrum tenentes, Chus, hoc est, Æthiopiam prætervigarunt: inde ad has Indorum terras venerunt; & piper aliasq; merces mercati, ad suos remearunt. Per hunc modũ apertâ & probè exploratâ viâ prędictus Rex, quem Deus incolumem servet, sex alias ingentes naves misit, quibus semestri spatio mare emensi, Calecutum urbem tenuere, nauticæ artis peritissimi. Habitant Calecutum Ismaëlitæ frequentes, qui ingenito in Christianos odio concitati, eosdem apud ethnicum Regem calumniari cœperunt, ajentes: homines illos ex Occidente venisse, eisque vehementer placuisse urbem & regionem: quare ad Regem suum quamprimùm redituros, & ingentes copias navibus adducturos: inde bellum & regni excidium imminere. Ismaëlitarum dictis fidem adhibuit Rex infidelis, eorumque consilium sequutus, exiliit sicut amens, & universos prædictos Francos occidit, quos nempe in urbe reperit, septuaginta viros, & quinque sacerdotes

NOTA.

1 *Franci*. Lusitanos intelligit, ut ex infrà dicendis patet. Francorum nomine ab Orientalibus Europæi omnes designantur. Vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 499.

dotes probos, qui ipsos comitabantur: quandoquidem sine sacerdotibus iter agere, aut quoquam pergere non solent. Reliqui, qui in navibus erant, solutis anchoris abjerunt cum tristitia magna & amaro fletu, & ad nostros christianos utpote
1 affines venerunt in urbem 1 Cocen. Habet hæc itidem infidelem Regem, qui videns eos in gravi commotione & tribulatione magna, suscepit illos apud se, & consolatus est, atque juravit, se nunquam ipsos desertum. Quum autem impius ille Rex, qui eorum socios occiderat, hæc intellexisset, irâ exarsit, & collecto ingenti exercitu illos adortus est. Quare coacti fuere Franci unàcum Rege, ad quem profugerant, in castrum munitissimum intra maritima se recipere, ubi ad aliquot dies manserunt. Tùm demùm misertus est eorum Christus, & naves quamplures ex terris illorum Francorum huc appulerunt, Regemque Calecuti gravissimo bello implicuerunt, & admotis tormentis jecerunt in eum lapides prægrandes, multosque mortales ex impii Regis exercitu interfecerunt, eumque, atque copias ipsius ab ora maritima expulerunt. Inde Franci ad urbem Cocen profecti, castrum ingens ibidem construxere, & trecentis præsidiariis viris bellicosis ex sua gente munivere, quorum alii ad tormenta tractanda deputabantur, alii sclopetarii erant. Adjecta sunt quinquaginta circiter tormenta ingentia, & alia parva fere centum, & sclopeta. Interea Rex eorum inimicus, cujus memoria pereat, bellum reparabat. Sed mox commisso prælio victus est Christi virtute, amissis tribus millibus ex suis, quos tormenta discerpserunt, fugitque in urbem suam Calecutum. Eum itaque insequuti Franci maritimo itinere, (mari enim urbs ejus alluitur,)

ܘܥܡܗܘܢ ܟܗܢ̈ܐ ܛܒ̈ܐ ܕܗ̈ܘ ܡܠ̈ܦ ܠܗܘܢ
ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܟ̈ܚ̈ܐ ܗ̈ܘ ܠܡܐܙܠ ܒܐܘܪ̈ܚܐ
ܪ̈ܚ̈ܝܩ̈ܐ ܐܘ ܠܐܬܪ ܕܢܐܙܠ ܠܗ̇ ܠܐ ܡܨ̈ܝ̈ܐ
ܐܝܟ ܕܐ̈ܙ̈ܠ ܒܐ̈ܪ̈ܚ̈ܐ ܡ̈ܢ ܡ̈ܛ̈ܝ ܒ̈ܟ̈ܝ̈ܐ
ܘܐ̈ܬ̈ܐ ܠܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܘ̈ܠ̈ܐ
ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܐ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ
ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܘ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇
ܘ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܘ̈ܠ̈ܐ
ܐ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܘ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܐ
ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܘ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ
ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܘ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ
ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܘ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇
ܘ̈ܠ̈ܐ ܐ̈ܬ̈ܐ ܠ̈ܐ̈ܬ̈ܪ̈ܐ ܕ̈ܡ̈ܫ̈ܝ̈ܚ̈ܐ ܕ̈ܒ̈ܝ̈ܬ̈ܗ̇ ܘ̈ܠ̈ܐ
ܐ̈ܬ̈ܐ

tur,) comprehenderunt eum, ejuſque naves ceperunt & confregerunt, repertoſque in illis Iſmaëlitas ferè centum, navium rectores interfecerunt, urbem verò tormentis vaſtarunt.

Hoc bello defunctus prædictorum illorum Francorum Dux, ad aliam urbem, Cananorum dictam, in eadem regione Malabar, venit ad alium Regem infidelem, & ab eo locum poſtulavit in ipſius urbe, ubi ſuam negociationem exercere liberè poſſent, & in poſterum illuc appulſuri ſuæ gentis homines ſequentibus annis divertere: deditque eis locum, & domum amplam, & cum gaudio illos excepit, tractavitque humaniſſimè. Viciſſim Dux Chriſtianus veſtes auro textas, & pannos murice tinctos Regi rependit. Mox quatuordecim mille tagaras piperis mercatus, in regionem ſuam diſceſſit. Habitant autem ex eorum gente homines ferè viginti in urbe Cananoro: ad quos profecti, poſtquam ex Hormizda (*Hormus*) urbe ad eam Indorum civitatem Cananorum venimus, ſignificavimus, illis nos eſſe Chriſtianos, noſtramque conditionem & gradum indicavimus: & ab illis magno cum gaudio ſuſcepti ſumus, nobiſque pulchras veſtes dederunt,

& vi-

& vigìnti drachmas auri, noſtramque peregrinationem ſuprà virtutem propter Chriſtum honorarunt: & apud eos duos cum dimidio menſes manſimus, & præceperunt, ut conſtituta die nos quoque ſacra myſteria faceremus, hoc eſt, Oblationem celebraremus. Et quidem aptum ad orationem peragendam locum, hoc eſt, Oratorium deputarunt: & ſacerdotes eorum quotidie ſacram conficiunt oblationem & ſacrificant: hic enim eſt mos & ritus eorum. 3 Quamobrem Dominica die 1 Noſardel, poſtquam ſacerdos eorum celebraſſet, nos quoque admiſſi fuimus & ſacrum fecimus: & placuit valdè oculis eorum. Inde digreſſi, ad noſtros Chriſtianos perreximus, qui ab hoc loco octo dierum itinere diſtant. Numerus prædictorum Francorum, quadringentorum circiter virorum computatur: ceciditque timor eorum & pavor ſuper omnes infideles & Iſmaëlitas iſtarum regionum. Eorundem autem Francorum regio Portugallus vocatur, una ex Francorum regionibus; eorumque 4 Rex 2 Emmanuel appellatur; Emmanuelem oramus, ut illum cuſtodiat.

ܘܐܝܟ ܕܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܘܩܪܒܘ ܘܐܣܝܪܘ ܩܘܪܒܢܐ ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܢܡܘܣܗܘܢ ܘܛܟܣܗܘܢ ܗܘ ܠܗܘܢ ܒܝܘܡ ܚܕ ܒܫܒܐ ܢܣܪܕܝܠ ܒܬܪ ܕܩܫܝܫܗܘܢ ܥܒܕ ܨܠܘܬܗ ܐܦ ܚܢܢ ܥܠܝܢ ܐܬܝܢ ܘܩܪܒܢܐ ܥܒܕܢ ܘܫܦܝܪ ܗܘ ܩܕܡ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܡܢ ܬܡ ܐܙܠܢ ܠܘܬ ܡܫܝܚܝܐ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܢ ܗܢ ܐܬܪܐ ܫܡܢܐ ܝܘܡܝ ܡܗܠܟܐ ܗܘ ܡܢ ܗܢ ܐܬܪܐ ܥܕ ܬܡܢ ܝܘܡܝ ܡܗܠܟܐ ܡܢܝܢܐ ܕܦܪܢܟܐ ܡܐܬ ܓܒܪܐ ܗܘ ܡܢܝܢܐ ܘܫܠܛܢܗ ܕܦܪܢܟ ܩܪܝ ܠܗ ܘܗܘ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܦܪܢܟ ܐܝܬ ܠܗ ܘܗܘ ܡܠܟ ܥܠ ܐܡܡ ܦܪܢܟ ܘܐܢܚܢ ܒܥܝܢ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܢܛܪ ܠܗ ܠܗ ܠܡܠܟ ܥܡܢܘܐܝܠ

Exarata, & missa fuit hæc epistola à regione Indiæ anno Græcorum millesimo octingentesimo decimo quinto. Deo autem sit gloria, & honor, & gratiarum actio, & adoratio, nunc, & semper, & in sæculum sæculorum, Amen.

Explicit, & Domino nostro sit laus, & super nos miserationes ejus in sæcula.

CAPUT LIX.

Abraham Episcopus Seleuciæ.

I. Abraham Seleuciæ episcopus.

ABRAHAM Seleuciæ episcopus, sub Simeone Nestorianorum Patriarcha vivebat anno Christi 1526. alius à juniore Abrahamo Persidis episcopo, qui Synodo Amidensi, anno 1616. sub Elia Patriarcha celebratæ subscripsit, ut tom. 1. pag. 547. observavi.

II. Ejus Carmen.

Exstat Syriacum ejus *Carmen de anno novo*, hoc titulo præfixo.

Carmen de anno novo auctore Raban Abrahamo Seleucienſi anno Græcorum millesimo octingentesima trigesimo septimo. Cod. Syr. 8. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 488.

CAPUT LX.

Elias Patriarcha.

I. Elias Patriarcha.

ELIAS Nestorianis Patriarcha præerat an. Christi 1584. quum Leonardus Abel Episcopus Sidoniensis Gregorii XIII. jussu in Ægypto, Syria atque Mesopotamia Patriarchas Melchitarum, Coptorum, Jacobitarum, Nestorianorumque visitavit. Præcessorem habuit Simeonem Bar-Mamam hæreticum Patriarcham: eosque ipse Nestorianis tempore præfuit, quo Simeon Denha Ahatallæ post Abdjesum proximus successor catholicos Chaldæos regebat, de quo Miræus Biblioth. Eccl. pag. 58. obiit anno Græcor. 1902. Christi 1591.

II. Ejus Fides.

Exstat Arabica ejus *Fides*, sed Nestorianis plena erroribus, Cod. Vat. 156. exarata mense Decembri anno Græcorum 1897. Christi 1586. de qua vide Tom. 1. pag. 549. Altera orthodoxa Syriacè habetur Cod. Vat. 157. fol. 117. ad summum Pontificem Paulum V. transmissa ab hujus Eliæ cognomine successore, de qua eodem tom. 1. pag. 546.

CA-

CAPUT LXI.

Simeon episcopus Amidæ: Gabriel Hesnæ: & Elias Patriarcha.

I.
Simeon episcopus Amidæ.

SIMEON Amidæ episcopus sub Elia Patriarcha Nestoriano, de quo proximè dictum est, anno Christi 1584. claruit, eique circa annum 1590. defuncto successit Elias episcopus, quo demùm anno Christi 1616. Sedem illam sponte abdicante, ab Elia orthodoxo Patriarcha hæretici cognominis successore electus fuit Adam archimandrita, qui & Timotheus, ut Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 549. observavi.

II.
Ejus Hymni.

Exstant ejus Hymni Syriaci *de B. Maria, & Sanctis* in Arabicum sermonem ab anonymo conversi anno Græcorum 1962. Christi 1651. ut legitur in Codice Amidensi 2. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. Ejusdem *Carmen paracleticum de defunctis* Arabicè habetur Cod. Syr. 1. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 486.

III.
Gabrielis Episcopi Hesnæ carmen.

Simeoni æqualis fuit Gabriel Hesnæ Episcopus, qui vitam produxit usque ad annum Christi 1616. quo ejuratis Nestorianis erroribus in Synodo Amidensi unàcum Elia Patriarcha, & Episcopis, Elia altero Sehertæ, Josepho Geziræ, Abrahamo Persidis, Timotheo Jerusalem & Amidæ, & Ananjesu Vanæ, Catholicam fidem amplexus est, ut dixi tom. 1. pag. 547. Ejus *Carmina duo* recensui eodem tom. 1. pag. 551. *Carmen aliud de anno novo* compositum anno Græcorum 1908. Christi 1597. Exstat Cod. Syr. 8. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 488.

IV.
Eliæ Patriarchæ epistolæ.

Denique Eliæ Patriarchæ, cujus epistolas V. cit. tom. 1. pag. 546. & seqq. laudavi, exstant in Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe binæ aliæ epistolæ Syriacæ manuscriptæ, quarum prima est *ad Thomam & Franciscum Fratres Minores*; altera *ad Paulum V. Summum Pontificem*.

Eliæ Chaldæorum Patriarchæ [1] Epistola ad Fratres Minores in urbe Alepo commorantes. ...

NOTA.

1 *Epistola ad Fratres Minores*. Anno Christi 1615. exeunte exarata, quum Frater Thomas Novariensis, Custos conventus Franciscanorum Alepi, ab Elia Chaldæorum Patriarcha, ut Synodo Amidensi interesset, invitatus, accedere diu renuisset. Rem fusiùs narrat Stroza in Præfatione ad Synodalia Chaldæorum. Vide tom. 1. p. 545.

E Cella Patriarchali orationes & vota vobis redduntur, Fratres chariſſimi nobiſque honoratiſſimi, ſacerdotes venerabiles & excelſi aſcetæ Rabban Thoma, & Rabban Franciſce: ſignificamus vobis epiſtolas Cuſtodis veſtri nos legiſſe earumque ſenſa intellexiſſe, indeque ſummam & incredibilem lætitiam hauſiſſe. Idcircò Domino noſtro Jeſu Chriſto gratias continenter agimus, quoniam hanc omnem erga nos dilectionem cordibus veſtris inſeruit, quemadmodum etiam Rabban Adamus nobis renunciavit, ſubdens, vos eandem charitatem cum omnibus filiis noſtræ confeſſionis exercere. Nunc verò, probatiſſime amice Rabban Thoma, fraternitatem tuam rogamus, ut ſi noſtræ Eccleſiæ concordiam conciliationemque juxta Patris noſtri Papæ mandatum à Rabban Adamo vobis exhibitum ad finem perduxiſtis; quamprimùm unàcum ſocio tuo Rabban Franciſco ſine ulla cunctatione ad nos veniatis. Si verò opus

necdum perfeciſtis, oramus, ut quàm celerrimè exequamini, & continuò ad nos properetis: nam & cum omni charitate atque deſiderio vos præſtolamur. Quæcumque porrò Rabban Adamus noſtrorum conſiliorum conſcius vobis expoſuit, atque pollicitus eſt, pro certo habetote vobis in quadruplum à nobis fore reddenda, neque literas Domini noſtri Papæ, niſi vobis præſentibus fore reſignandas; poſtquam nimirùm ad nos veneritis: noſque in hoc noſtro cum Papa negotio operâ dumtaxat veſtra uſuros . . . . . Hæc & hujuſcemodi verba ad Papam, & ad Generalem veſtrum ſcripſimus. Nec ambigere debetis, ut magno vos honore excepturi ſimus pro viribus, voſque quaſi pupilla oculi à nobis cuſtoditum iri. Videte autem, ne cuipiam in via dicatis, unde venitis, quove pergitis, aut quinam eſtis: neve per Amidam urbem tranſeatis omninò; ſed de ædibus Mar Gabrielis primi inter Metropolitas percontamini ab incolis pagi In-Tanur propè Amidam, qui vobis viam rectam monſtrabunt: ipſis enim vos etiam atque etiam commendavimus. Sed & illud vos oramus, ne ad nos cum magno nomine & amplo ornatu veniatis . . . . Sed pauperum more vetuſtis veſtibus utamini; quum verò ad nos perveneritis veſtes nos vobis conficiemus, & quæcumque petieritis faciemus. Quare quum noſtra loca ingreſſi fueritis, diſcite, ubinam Mar Gabriel inter Metropolitas noſtros ſenior, & Rabban Adamus commorentur; atque ad ipſos divertite, à quibus ad nos deducemini. Nolite ergo timere, aut perturbari, neque cogitationes in cor veſtrum omnino aſcendant: tantummodò veſtra omnia ſecretò agite. Fraternitati autem veſtræ hæc indicaſſe, ſat eſſe arbitramur. Noſtro intereà in Domino fratri Conſuli Veneto plurimam noſtro nomine ſalutem dicite, eidemque multas habemus gratias pro iis, quæ in Rabban Adamum propter voluntatem Papæ, & noſtram præſtitit. Salutate inſuper excelſum principem fratrem in Chriſto noſtrum Conſulem Franciæ, eumque oramus, ut filios confeſſionis noſtræ diligat, ſicut & ipſi vos diligimus. Valete in Domino etiam Amen.

Humilis Gabriel.

Ejuſdem Eliæ Chaldæorum Patriarchæ Epiſtola ad Paulum V. Summum Pontificem. اخصم حصمنا

مؤذ وحصلا مؤمعا وإحصلا :
تلهنبلا شهدر وسبعا وبحكم وهم
حهؤ وبحجب حشبعما هحبحب
حهحب مسوجم ثم حلتبم
المكبر : هحوبد لنا حهبهحاهم
حهحهحه المتبم وهم حهوحصلا
وهنم قلؤهم وهبؤه كم قلاقا
هتسا وهم احنا هتبهنا ولم هم
حهوحصلا وهبؤلا احهحاهم هحا :
لا هبلها كم هذبم ولاحلا سلم هذبم
هدهم إسر وسبله المتكبؤا وبكر
هبؤا لالهحلاهم هحهفحهنه .
ولم . حلك هكحهم اهم
هؤا وبلا كر ولم هنم وهله بحكا
وبلا وحنم مكر . فكهم وهسلا
ولم بحكا : تبؤا هحهلا كحلا
احهحاهم . هحلا هم ولا هسلا ولم
بحكا : لا تبؤا وبحكحبهم .
وبلم حكلبهم كهه بحكا : هم
همم هحولا لا حكحا وهحبؤلم
كهم حلا احهحلر : حهنا بحكا
بحكنلم كهم .

هسلا لحنا هحهحم حهؤهنا
وهبسنا .

Univerſalis Pater noſter, Paſtorum princeps, & Patrum caput. Intelligat chariſſimus amor in nos tuius, poſt noſtram Synodum libellos à nobis ſcriptos fuiſſe tuoque legato traditos. Veſtræ inſuper ſanctitati mea manu ſigni-

gnifico, neque ex benedictionibus 1 *S. Petri, quæ præteritis temporibus à Papis, qui in pace requieverunt, nobis destinatæ fuere, neque ex iis, quas vestra Paternitas nuper transmisit, ad nos quidpiam pervenisse, neque quiapiam ex illis nos vidisse, sicut legati vestri Pater Thomas & ejus interpres perspexerunt. Vos nihilominus in pace manere millies optamus. Istud præterea te scire, Domine mi, aveo, hoc deinceps inter nos fore sigillum. Quicumque hoc sigillum attulerit, à Paternitate vestra suscipiatur. Qui verò hoc sigillum non attulerit, repellatur. Primum quippe illud sigillum sustulimus: & in posterum omnes literas ad Paternitatem tuam scribendas, hoc sigillo signabimus.*

Humilis Elias minister Sedis Orientalium.

CAPUT LXII.

Josephus II. Patriarcha.

I. Josephi Patriarchæ vita, & scripta.

JOSEPHUS hujus appellationis secundus Chaldæorum Catholicæ communionis Patriarcha, à Josepho I. anno Christi 1691. Episcopus Amidensis ordinatus, biennio post eidem Josepho sponte abdicanti successit. Pallium confirmationemque ab Innocentio XII. Summo Pontifice obtinuit mense Junio anni 1696. Obiit anno Christi 1714. quum sedisset annos 21.

Suam ipse vitam describit, operumque suorum catalogum texit ad calcem libri, cui titulus *Speculum*

Patriarcham transmissa, recensentur in epistola ad eundem data VIII. Kal. April. 1614. de qua vide Tom. I. pag. 545.

NOTA.

1 *Ex Benedictionibus S. Petri.* Sacra munera à Paulo V. Summo Pontifice ad Eliam

Ego Josephus secundus, Dei gratia Chaldæorum Patriarcha, patriam habui Tel-Cepham oppidum in ditione urbis Mosul, natus anno Græcorum 1978. (Christi 1667.) piis & orthodoxis parentibus. Pater Giomaa, mater Samone fuit, cognomentum familiæ Bait-Maaruf, ideſt, de Nobilibus. Educatus itaque in patria mea, Syriacos codices legere & intelligere ab eruditis atque orthodoxis præceptoribus doctus fui: ibidem Diaconi gradum circa annum quartum decimum ſuſcepi. Quum autem annum vigeſimumſecundum attigiſſem, ex prædicto oppido Amidam urbem, alio nomine Diar-Bacr, profectus ſum, eodemque anno Presbyter à divino Præſule Mar Josepho 1 primo, quum ſub ejus diſciplina viverem, ſum ordinatus,

NOTA.

1 *Josepho primo*. Ex Amidenſi Chaldæorum Epiſcopo electus fuit ejuſdem gentis Patriarcha, Pallioque Pontificio donatus ab Innocentio XI. die 24. Junii anni Chriſti 1681. Abdicavit anno 1693. Romamque migravit, ubi obiit poſt ann. 1700. nonnullos Codices manu ejus exaratos habemus in Biblioth. Vatic. quos vide Tom. 1. pag. 583. & 584.

natus. Evoluto biennio idem Præsul me Metropolitam creavit, mox post alterum biennium Patriarcham etiam consecravit, & in proprio throno collocavit: ipse Amidà discessit Romamque petiit, ibidem reliquum vitæ suæ curriculum completurus. Ab ejus porrò discessione Arabicis literis operam dare orsus sum, & Ismaëlitarum scholas frequentare, quod nulla Christianis in Oriente pateret schola. In prædictis itaque Tajorum scholis Logicam, Physicam, atque Metaphysicam, postremam scilicet philosophiæ partem, quæ est Theologia omnium scientiarum complementum, didici; & nisi Deus fuisset adjutor meus, vivus fortasse in Infernum descendissem eorum causa, quæ legendo hauseram ab iis, qui extra gregem 1 *nostrum vivunt. Interea dum literis vaco, sex libros ad utilitatem charissimorum fratrum composui, quorum primus est Tractatus utilis, cui titulus, Gaudium justorum, & medicina peccatorum, quem ex Arabico Syriacum feci. Secundus Lampas lucis inscribitur, quem itidem ex Arabico in Syriacum verti. Tertius est Ecclesiasticus Codex, in quo officia festorum quatuor ordinavi, festi videlicet Circumcisionis, & S. Phetionis, atque Transitus Virginis, ejusdemque Nativitatis. Quartus, in quo Carmen composui, eo ordine, ut singulæ strophæ octo versus contineant, & singula disticha in unum rithmum, seu modulum desinant; tractavique de præstantia vitæ anachoriticæ & cœnobiticæ. Quintus Dialecticæ liber ex Arabico in Syriacum mihi conversus, cui brevem expositionem Syriacè adjeci. Hoc verò anno Græcorum 2014. Christi 1703. hunc, quem præ manibus habeo librum composui, quem Speculum tersum inscripsi, protestans me profiteri & credere ea, quæ manus & digiti mei in hoc codice de rebus fidei scripsere: & hæc est fides mea, & mea confessio, atque in spe hujus fidei mortem expecto: quoniam mihi certum est nullam omninò cuipiam absque illa salutem fore. Deum interea oro, ne me ab ista fide separari permittat usque ad extremum spiritum, neque eos, quibus lumen Christi affulsit. Amen.* Quæ in hoc libro tractantur, accipe.

II. Liber inscriptus Speculum tersum.

Liber inscriptus, Speculum tersum:

صـــهُحـــا وهُمسُمهُا هـ:ـمـهُا.

Continet Cap. V.

Præfatio Auctoris.

خـــهُاوُا وهُكـــه وهُـــهـــهُا:

Initium: *Laudes sine termino, gratiarumque actiones sine macula Patri, ex quo Paternitas omnis denominatur* &c. لهَحـــهُـــا وِلا لهُـــهـــم

هُلهُوهُا وِلا دهُهـم لاُحـــا وهُنـــه

هَعهُهـهُا هُلا لاُحهُوُا.

CAPUT I. *Quod ecclesia Romana est caput ecclesiarum omnium: atque adeò Dominus noster Papa est Pater universalis omnium Christianorum: & quod fieri nequit, ut eadem Romana ecclesia in rebus fidei aberret.*

هُعَلاهُم هُبهُـا. هُكهُلا هُـب وِلُحـبـا

وِنهُهـهُا هـب هُـب وهُـعـه لُحـبـا

لُحهُـم هُعهُلحهُوُا هُنهُ هُفـا هُهـه

لاُحـا هُهـهُـا لحهُلهُهُ حهُـهـهُـنـا.

هُوهُـم لا هُعهُسهُـهُا هـب وِلهُحـا هُـب

لُحبـا حرهُحهُا وِهُـــهـــهُـــا.

Continet sectiones 4.

Sectio 1. *Quod fieri nequit, ut duo sint ecclesiæ capita.* هُـهـهُـا

هُبهُـا. هُكهُلا هُـب وِلا هُعـحـهُـا

وِلاوُـم وهُعهُـم نـــهـــهُ لحُـبـا.

Sectio 2. *Quod is, quem in præcedenti sectione caput esse ostendimus,*

NOTA.

1 *Qui extra gregem nostrum vivunt.* Jahiam Giazalæ in schola Mahometanorum, à Christiana fide defeciisse, observavi suprà pag. 548.

mus, Dominus noſter Romanus Papa eſt, ejuſque prædeceſſoribus, ipſique, ac ſucceſſoribus Pontificibus primatus delatus, & ſuper ipſum ſolum eccleſia fundata eſt.

Sectio 3. *Quod Papæ, qui à ſancto Petro uſque in præſentem diem numerantur, ejuſdem Petri Vicarii fuere, Chriſtique procuratores.*

Hìc catalogum Romanorum Pontificum texit à S. Petro ad Clementem XI.

Sectio 4. *Quod fieri nequit, ut Papa Romanus erret in rebus fidei.*

CAPUT II. *Adversùs Neſtorianos confeſſionis noſtræ filios, deque brevi expoſitione fidei eccleſiæ Romanæ, & quod hæc eſt vera fides.*

Continet ſectiones 3.

Sectio 1. *Elucidatio vocum, quæ in hiſce quæſtionibus occurrunt.*

Primùm proponit brevem fidei catholicæ profeſſionem, in qua duas in Chriſto naturas duaſque voluntates, & operationes in una perſona confitetur, & quatuor priora œcumenica concilia amplectitur: deinde hac voces declarat, *Natura* *accidens*, *hypoſtaſis* ſeù *perſona*, *Imago*, *Proſopon*, *ſchema* ſeù *forma*, *eſſentia*, *Quidditas*, *eſſentia*: *Icon* ſeù *figura*: *Proprietas*: *Voluntas*: *Poteſtas*: *typus*. Mox de animæ corporiſque proprietatibus ac potentiis differit, deque Unionis notione ac modis: demùm de iis, quæ de Deo dicuntur, deque arbore, ut dialectici vocant, Subſtantiæ.

Sectio 2. *Quod unio divinitatis & humanitatis in perſona Verbi dumtaxat facta eſt, non in perſona humana.*

Sectio 3. *Quod, ſi humana natura in propria perſona ſubſiſteret, fieri nequiret, ut cum Verbi perſona unionem naturalem & perſonalem haberet.*

Hìc

Hìc de titulo Deiparæ differit, Neſtorianorumque objectiones ſolvit: quos prolatis ex Chaldaico ipſorum Officio, & ex Georgio Varda Neſtoriano poëta teſtimoniis abundè refellit.

CAPUT III. *De Incarnatione adversùs omnes hæreticos in genere; ſed potiſſimùm adversùs Jacobitas & Armenos, qui unam in Chriſto naturam unamque voluntatem confitentur.*

ﻩﺬﻫ ﻞﺼﻔﻟﺍ ﻲﻓ ﺎﻨﻤﻠﻜﺘﻧ . ﻩﺬﻫ ﻲﻫ ﺔﻴﻧﺎﺜﻟﺍ ﺔﻟﺄﺴﻤﻟﺍ ﻲﻫ ﺎﻤﻧﺇ ﻞﻛ ﻲﻓ ﺔﻴﻧﺎﺜﻟﺍ ﺔﻌﻴﺒﻄﻟﺍ ﻲﻓ ﻢﻬﻌﻣ ﻢﻫﺎﻔﻟﺍ ﻲﻓ ﻢﻫﺎﻔﻟﺍ ﻲﻓ ﻢﻫﺎﻔﻟﺍ ﻲﻓ

حِمْحَمْلَا مَمْنُعًا حَسْمًا حِيمُنَا.
مَلَا هِمْلَا مِرْ وَهْنَحِمْ حَتَّمْ لَاهِوْمُلَا
وَكَمْ حَمْهَمْدَا مَمْنُعًا حَنْقَمْلَا
حَمْدَا حَمْمُمْدَا وَقِمْلَا.

Citat *Narſetis* Doctoris Neſtoriani carmen de Latrone, & aliud de Confeſſoribus: *Gabrielis* metropolitæ Moſul Canticum, cujus initium

عُمِمْلَا *Adoramus*,

in quo ſanctum Ammonem laudat: *Officium* Neſtorianorum in Feriis prima, tertia, quarta, & quinta: *Hymnos de martyribus*, in feria ſecunda ad veſperas: *Apocalypſim* denique ſancto Paulo Apoſtolo tributum, de qua hæc: هُوَهِمْلَا وَحَمْنَ

حَمْنُلَا وَهْنَمْ قَمْكَمْهَ وَهَمْحَلَا
حَمْدَا حَمْنَمْ لَاهِوْمُلَا.

Teſtimonium X. Apocalypſis ſancti Pauli quam filii confeſſionis noſtræ (ideſt, Neſtoriani) *ſuſcipiunt*.

Sectio 4. *Reſpondetur accuſationibus, quæ à ſectariis adversùs eccleſiæ Romanæ filios fiunt.*

هَمْلَا مَمْلَاهِمْلَا هَمْرِ وَحَمْمَ
مَمْهَنْمَ حَتَّمْ لَاهِوْمُلَا كَحَمْمَ
كَمْلَا قَمْمَمْلَا وَهَمْمَلَا.

Continet titulos quatuor. 1. De lumine Sabbati ſancti. 2. De quotidiana liturgia, quæ juxta ritum Romanæ eccleſiæ celebratur. 3. De communione laicorum ſub unica panis ſpecie. 4. Reprehenſionum capita XI. adversùs Neſtorianos: ac 1. apud ipſos ſacramentum Confeſſionis ferè abrogatum eſt, 2. niſi certis diebus, ut puta in feſto Epiphaniæ, S. Georgii, Crucis &c. pueris ſacramentum Baptiſmi non adminiſtrant: ex quo fit, ut plures ſine baptiſmo decedant. 3. carent ſacramento Confirmationis. 4. verba Chriſti *Hoc eſt corpus meum &c.* &, *hic eſt calix ſanguinis mei &c.* in Liturgia prætermittunt. 5. vuæ paſſæ liquorem pro vino in Euchariſtia uſurpant. 6. Fermentum, quod Malcha dicitur, ex Apoſtolis ad ipſos continua ſucceſſione derivatum fingunt. 7. Neſtorianus Patriarcha operto capite Liturgiam celebrat. 8. placentam nomini B. Virginis in Liturgia offerunt, eamque porrigentes dicunt, corpus eſſe ejuſdem B. Virginis. 9. gradus conſanguinitatis & affinitatis nequaquam obſervant. 10. Presbyteri poſt ſuſceptum ſacrum Presbyteratus ordinem uxores ducunt. Denique veſpere feriæ quartæ & ſextæ carnibus veſcuntur, & die Dominico Jejunium quadrageſimale inchoant.

Hæc Joſephus in Speculo terſo. Subjicit ſuam ipſius vitam, quam ſuperiùs deſcripſi. Cæterùm etſi ejus gentis catholici librum hunc magni faciunt, & Neſtoriani ipſi hæretici ex ejus lectione ad orthodoxam fidem aliquando adducti ſunt; argumenta tamen, quibus auctor ad probandam catholicam veritatem utitur, à norma rectæ rationis plerumque aberrant. Nam alicubi rationes adductæ vel nimis probant, vel æquè adverſariis favent: aut demùm quædam ex auctoribus teſtimonia proferuntur, quæ à recentioribus corrupta ſunt, vel quæ ab adverſariis facilè eludi poſſunt, ut quum auctoritates ſancti Cyrilli Alexandrini adversùs Neſtorianos profert.

CAPUT LXIII.

Scriptores incertæ ætatis.

ABULBARCATUS in lib. de divinorum Officiorum expoſitione cap. 7. Neſtorianorum Scriptorum quos ſuprà recenſuimus, catalogo hoſce adjungit.

I. Omarus Baſſorenſis عمار البصرى له كتاب البرهان فى الدين على هيأة التدبير

I. Omarus Baſſorenſis.

التدبير الالهى كتاب المسايل والاجوبة اربع مقالات مايه ومسلتان . الاولى ٢٨ الثانيه ١٤ الثالثه ١ الرابعه ٥١

Edidit librum Demonstrationis de Fide juxta ordinem divinæ œconomiæ per modum interrogationis & responsionis, in quatuor partes & centum ac duas interrogationes distributum: quarum pars 1. *continet Interrogationes* 28. *Pars* 2. *Interrogationes* 14. *Pars* 3. *Interrogationes* 9. *Pars* 4. *Interrogationes* 51. Exstat Cod. Arab. Vat. ms. 49. à fol. 131.

II. Joannes Scholasticus.

II. *Joannes Scholasticus* الحكيم يحيى الاسكلايى له كتاب حدث العالم وهو يفيد فى ازالة الشك الوارد على الدهن بقول من قال بقدمه .

Edidit librum de conditu mundi: quo dubitatio ab ejus mente tollitur, qui illius æternitatem affirmat. Joannem Philoponum proculdubio intelligit Abulbarcatus, cujus *liber de æternitate mundi contra Proclum* prodiit Græcè Venetiis 1535. sed ille Monophysita, non Nestorianus fuit.

III. Jahia Hariri filius.

III. *Jahia*, seù *Joannes Hariri filius* الشيخ يحيى بن حرير له مقاله فى الكاهن والكهنوت .

habet Tractatum de sacerdote & sacerdotio. Ejusdem auctoris, qui pleno nomine dicitur ابوالنصر يحيى ابن حريز التكريتى

Abul-Nasrus Jahia Ebn Harir Tagritensis, exstat Cod. Arab. Vaticano 114. liber inscriptus: فى تشييد قواعد شريعة المسيحية والقوانين السليحية كما تقتضيه الملة اليعقوبيه وهو اربعون بابًا فى الله تعالى والتجسد والفرق الثلثه اى الملكيه واليعقوبيه والنسطوريه والختانه والبيعه اى الهيكل والقيامة والكهنوت والعماد والميرون والصلاه والصدقة الخ .

De corroboratione articulorum Legis Christianæ & canonum Apostolicorum juxta mentem gentis Jacobiticæ, Liber in quadraginta capita divisus: in quibus agitur de Deo, de Incarnatione, de tribus sectis, hoc est, Melchitarum, Jacobitarum, & Nestorianorum: de circumcisione, de ecclesia seu templo, de resurrectione, de sacerdotio, de baptismo, de chrismate, de oratione, de eleemosyna &c. Verùm hic quoque scriptor ad Monophysitas, non ad Nestorianos pertinet, ut ex ipso libri titulo colligitur.

IV. Abucara Episcopus Haran.

IV. *Abucara Episcopus Haran* ابوقره اسقف حران له مجادلة معروفة ومقالات .

Edidit notam disputationem, & diversos Tractatus. Hìc quoque fallitur Abulbarcatus, quum Nestorianis scriptoribus *Theodorum Abucaram* accenset, qui adeò Nestorianus non fuit, ut acerrimè potiùs eam sectam exagitaverit. Exstant ejus *Dialogi cum Judæo, cum Arabe Mahometano, cum Nestoriano, & cum Jacobita*, de quibus vide Caveum tom. 1. pag. 391. *Cariæ* autem fuit Archiepiscopus, & à Photio Sedis Constantinopolitanæ incubatore, cujus partes aliquando sequutus est, ad Sedem Laodicenam si non translatus, saltem designatus. Ab iis, qui Arabicè scripsere, vel ejus opera in Arabicam linguam transtulere, passim appellatur اسقف حران *Episcopus Haran*, hoc est, Charrarum urbis in Mesopotamia: & in Dialogo Arabico, qui exstat Cod. Vat. Arab. 127. *Monachus* dicitur, his verbis: مجادل بين الراهب ابوقاره وامير المومنين .

Disputationes inter monachum Abucaram & Imperatorem fidelium, seù Saracenorum Ducem: qui idem videtur ac *Dialogus cum Arabe Mahometano*, de quo suprà.

V. Andreas Edessenus.

V. *Andreas Edessenus* اندراوس الرهاوى الذى كان يسكن فى جزيرة تكريت من جزاير البحر الاحمر له كتاب المعلم والتلميذ يشتمل على ثلثه واربعين مقالة .

qui in insula Tacrin ex insulis Erithræi maris habitavit, auctor est libri cui titulus, Dialogus inter magistrum & discipulum; continet autem capita quadraginta tria.

VI. Elias Edeſſenus.

VI. *Elias Epiſcopus Edeſſæ* اليا اسقف الرها له مقالة فى بداية تفسير الانجيل . *Edidit tractatum, in quo priora Evangelii capita exponit.* Hæc Abulbarcatus.

In Codicibus Vaticanis bini ſcriptores occurrunt, quorum ætas mihi incerta.

VII. Abraham Baſſorenſis.

I. *Abraham Baſſorenſis* auctor Dialogi cum monacho Sinenſi. Exſtat hic Dialogus Arabicè Codice Vatic. 127. hoc titulo prænotatus: قصة راهب الصين وابراهيم . *Hiſtoria monachi Sinenſis & Abrahami.* Initium: هذا من رواة ابراهيم البصرى . قال مررت بصومعة راهب من رهبان الصين . *Hæc narravit Abraham Baſſorenſis. Aliquando, inquit, adivi cellam cujuſdam ex monachis Sinenſibus &c.* Quum de monaſtico inſtituto diſſeruiſſet, concludit in hæc verba. قال ابراهيم . اهلنى يا راهب ان اصير مقابلك فى صومعة واصوم صومك واصلى صلاتك . ثم انه جعله فى صومعة وصار يطكمه فى العبادة حتى صار مثله . *Ait Abraham: Fac me dignum, ò monache, ut tuum in cellam receſſum imiter, tuiſque in jejunio & oratione veſtigiis inhæream. Itaque in cella manere hominem juſſit, eumque in vita religioſa ſic inſtituit, ut ſimilem ſibi effecerit.* Codex exaratus في تاسع ساعة من يوم ثلاثين فى حزيران فى يوم الاحد سنة الف وسبعماية سبعة وثلاثين للاسكندر الموافقة رابع يوم فى رمضان سنة ثلاثين وثمانماية من سنين العرب . *hora nona, die trigeſima Haziran* (Junii,) *feria prima, anno Alexandri milleſimo ſeptingenteſimo trigeſimo ſeptimo, hoc eſt, die quarta menſis Romadan, anno Arabum octingenteſimo trigeſimo.*

VIII. Abulezzus Chedri filius.

II. *Abulezzus Chedri Presbyter* ܩܘܡܡܐ ܕܒܝܬܗ ܕܡܪܝ ܫܒܘܥ : Binæ ejus Precationes ܬܪܝܗ ܨܠܘܬܗ . *De Eccleſiæ Dedicatione*, exſtant in Codice Syriaco Amidenſi 8. (Tomo 1. Bibliothecæ Orientalis pag. 583.) quarum altera incipit fol. 72. ܡܪܝ ܡܕܡ ܕܝܡܐ ܒܥܡܩܐ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ : *Tibi mare ſuis in arcanis inexplorabile.* Altera fol. 74. ܐܠܗܐ ܚܝܠܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܪܘܒܐ : *Domine Deus fortis, qui ſedes ſuper Cherubim.* Codex exaratus ... ...

PATRIARCHÆ CHALDÆORUM
SEU
NESTORIANORUM,
Ex Mari, Amro, Bar-hebræo, & aliis.

Thomas Apostolus.

1. THOMAS Orientis Apostolus, à Barhebræo Sedis Seleucienſis fundator primuſque Orientalium, quos Chaldæos, Aſſyrios & Neſtorianos appellamus, epiſcopus dicitur. Mares & Amrus, Apoſtolos quidem Orientis ſeù Chaldęorum præter Thomam agnoſcunt Petrum Apoſtolorum Principem, Bartholomæum, quem eundem cum Nathanaële faciunt, Thaddæum ſeù Lebbæum, Adæum unum ex ſeptuaginta, Aghæum & Marim: ſed in catalogo Epiſcoporum Seleucienſium, quos Catholicos ſeù Patriarchas Orientis dicunt, Apoſtolorum XII. neminem recenſent, verùm ab Adæo diſcipulo initium ducunt, ut ſequitur.

Adæus.

2. Adæus ex LXX. diſcipulis, Edeſſæ Apoſtolus, quum Abgarum regem à lepra curatum unàcum Edeſſenis civibus baptizaſſet, in Orientem profectus, Evangelium in Adiabene, Bagerma, & Aſſyria prædicavit. Mox Edeſſam regreſſus, ibidem obiit anno prædicationis, eodemque ab aſcenſione Domini duodecimo, vivente adhuc Abgaro, ibique in majori ejus urbis eccleſia cum pompa conditus fuit. Hæc Mares & Amrus: à quibus Barhebræus diſſentit, quum Adæum ab ethnico Abgari filio occiſum fuiſſe die 30. Julii ſcribit. Sed hoc, quod de Adæi nece à Barhebræo dicitur, Aghæo ejus diſcipulo à Mari tribuitur, ut mox patebit.

Achæus.

3. Achæus, vel, ut alii ſcribunt, Aghæus, Adæi diſcipulus & Maris ſocius, à magiſtro Cherdam & Bazabdam ad prædicandum evangelium miſſus, poſt Adæi in urbem Edeſſenam reditum, abjit in Parthiam & Huzitidem, & uſque ad fines Sindorum, & Gog & Magog. Mox in Meſopotamiam regreſſus, tertio poſt Adæum anno Edeſſæ deceſſit die 30. Julii. Barhebræus, Aghæum à Maano Abgari filio, qui Adæum occiderat, interemptum fuiſſe affirmat. A Mari inter Chaldæorum quidem Apoſtolos numeratur; non tamen in Catholicorum ſeù Epiſcoporum Seleucienſium catalogo recenſetur, etſi Adæo tres annos, ut dixi, ſupervixiſſet, quos idem auctor in epiſcopatu Maris Adæi ſucceſſoris minimè includit.

Mares.

4. Mares gente Hebræus, alter Adæi diſcipulus, prædicavit unàcum Dionyſio Presbytero ſocio in Babylonia, & in Huzitide, & in oppidis Aſſyriæ, & Perſidis, nec non in urbibus Caſcara, & Radana, & Abila, ubi eccleſias 360. conſtruxiſſe dicitur, Helcana viro divite expenſas ſuppeditante. Poſt Aghæi autem ſocii obitum, ex urbe Edeſſena in Orientem profectus, Seleuciam petiit, ubi eccleſiam magnam condidit, Sedemque epiſcopatus fixit. Hinc Seleucienſium Epiſcoporum, juxta Marim, Amrumque, origo. Obiit anno Græcorum 393. Chriſti 82., trigeſimo tertio prædicationis, in Dorkena ſepultus.

Abres.

5. Abres Hebræus, ex Joſephi fabri, ut inquit Mares, ſponſi Beatæ Mariæ Virginis genere, à Simeone Cleophæ Hieruſalem epiſcopo ordinatus, & in Orientem miſſus,

ſedit Seleuciæ annos ſexdecim. Amrus annos ei tribuit ſeptemdecim. Barhebræus ab Antiocheno, non à Hieroſolymitano epiſcopo ordinatum teſtatur. Vide To. 2. p. 395.

Abraham. 6. Abraham Caſcarenſis, affinis Jacobi Adelphothei, quem Mares Joſephi filium exiſtimat: Antiochiæ, ubi domicilium habebat, electus & Seleuciam miſſus, quum filium Regis Perſarum à dæmonio liberaſſet, excitatam in Chriſtianos perſecutionem ſedavit. Obiit vigeſimo ſecundo epiſcopatus anno, hoc eſt, Chriſti 120. Modainæ ſeù Seleuciæ ſepultus. Barhebræus ſediſſe eum ſcribit annos 12. Amrus verò obiiſſe affirmat anno Græcorum 463. hoc eſt, Chriſti 152. quod tamen ſtare nequit, niſi ſediſſe dicatur annos 54.

Jacobus. 7. Jacobus Hebræus, Joſephi, ut inquit Mares, affinis, Hieroſolymis ordinatus, obiit Modainæ, quum ſediſſet annos 18. menſes 6.

Achadabues. 8. Achadabues, Jacobi, ut vult Mares, filius, ab eodem unàcum Jabjeſu, quem Barhebræus Kamjeſum appellat, Antiochiam miſſus, eodem Jabjeſu cum hoſpite in crucem juſſu Præſidis ſublato, Hieroſolymam profugit; ibique ordinatus, Seleuciam repetiit, ubi deceſſit vigeſimo epiſcopatus anno, hoc eſt, Chriſti 159. Barhebræus ſediſſe eum ſcribit annos 15. Amrus poſt ejus obitum vacaſſe Sedem annos 3. eumque obiiſſe affirmat anno Græcorum 531. Chriſti 220.

Sciachlupha. 9. Sciachlupha Caſcarenſis, primus fuit, qui Seleuciæ ordinaretur. Sedit annos 20. Obiit, ſi vera eſt præcedentium annorum ſupputatio, anno Chriſti 179. vel admiſſo vacationis Sedis triennio, 182. Amrus Sciachluphæ mortem conſignat ad annum Græcorum 555. Chriſti 244. quem Saporis quartum appellat. Hinc liquet, epiſcoporum Seleucienſium ſeriem ab Adæo ad Sciachlupham mutilam eſſe: neque enim totum annorum ſpatium, quod ab aſcenſione Chriſti ad annum Græcorum 555. Chriſti 244. effluxit, implere poſſunt; quum ab anno Chriſti 179. quo Sciachluphæ mors ex dictis collocanda eſt, ad annum 244. appareat hiatus annorum 65.

Papas. 10. Papas Aghæi filius, Arakenſis, abſque Patrum ſuffragiis ordinatus, Sedem tenuit annos ſeptuaginta. In Synodo Epiſcoporum, cui S. Milleſius interfuit, Vicarius in viventis locum ſubrogatus eſt ejuſdem Archidiaconus S. Simeon. Id factum anno Chriſti 314. Synodo ſupervixit Papas annos 12. obiitque anno 326. nimirùm altero poſt Nicænum Concilium, ad quod ſuo nomine Simeonem & Saadoſtum legatos miſerat. Eadem ferè Amrus, qui vacaſſe Sedem ante Papæ ordinationem affirmat annos tres, eumque conſecratum anno Græcorum 558. Chriſti 247. obiiſſe ſeptuageſimo nono epiſcopatus anno. Sed à Mari Amroque Barhebræus diſſentit, qui Papam anno Græcorum 577. Chriſti 266. ordinatum ſcribit; anno epiſcopatus 59. hoc eſt, Chriſti 325. legatos ad Synodum Nicænam miſiſſe: nono poſt anno, hoc eſt, Chriſti 334. coactam adversùs ipſum Synodum: anno demùm ſequenti obiiſſe.

Simeon. 11 Simeon Bar-Sabäe, hoc eſt, filius tinctorum, Suſenſis, Papæ Archidiaconus, eo vivente Sedem Epiſcopalem vicaria poteſtate adminiſtravit ab anno Chriſti 314. Papæ verò anno 326. defuncto in Epiſcopatu Seleucienſi ſucceſſit, quem uſque ad annum 330. tenuit. Martyrio coronatus eſt ſub Sapore Perſarum Rege, quum ſediſſet annos duodeviginti (utrinque ſcilicet incompletos.) Compoſuit canticum, cujus initium, قُومِي تَعَالَيْنَ

Quamvis exuatis. Antequam martyrium ſubiret, fertur in carcere quum feria quinta majoris hebdomadæ ſacrum faceret, calicem in ſiniſtra Presbyteri ſui, & patenam in dextera collocaſſe, & canticum dixiſſe,

xisse, cujus initium ܟܕ ܫܡܥܘܢ ܘܠܒܐ ܘܚܣܕܐ

oculo mentis & charitatis, quod hodieque canitur. Hæc Mares. Amrus Simeoni annos quidem Sedis duodeviginti tribuit: sed eum affirmat anno sexto Saporis in locum Papæ ordinatum, in eo scilicet dissidio quod Papam inter & episcopos exarsit; anno verò Græcorum 655. (qui erat Christi 344.) lauream martyrii adeptum fuisse: Sedem denique vacasse post ejus obitum annos tres. Barhebræus cæsum fuisse eum scribit anno episcopatus decimo tertio. Verùm ex synceris ipsius Actis liquet, Simeonem anno Saporis trigesimo primo, Regni Persarum centesimo decimo septimo, (qui in annum Christi 330. incidit ex dictis Tom. 1. à pag. 2.) obiisse; Sciaadostum autem eodem anno ipsi successisse, & sequenti martyrium subiisse. Non igitur vacavit Sedes post Simeonis obitum tribus annis, ut scribit Amrus; neque ejusdem martyrium contigit anno episcopatus ejus decimo tertio, ut vult Barhebræus. Si autem anno Saporis sexto Episcopatum iniisset, ut idem Amrus affirmat, non annos duodeviginti, sed viginti quinque sedisset; cæsus enim fuit anno ejusdem Saporis trigesimo primo.

Sciaadostus.

12. Sciaadostus Simeonis Archidiaconus, ex Bagerma, vel ut alii volunt, ex Susa, tribus post ejusdem Simeonis cædem mensibus per sortem electus, quum annos 2. & menses 5. sedisset, jussu Saporis occisus fuit cum 128. sociis. Hæc Mares, Amrus, & Barhebræus. Verùm ex synceris Martyrum Orientalium Actis constat, eum anno Persecutionis 2. Saporis 32. mense Februario martyrium subiisse, postquam menses 5. in carcere detentus fuisset. *Tom. 1. pag. 188.*

Barbaseminus.

13. Barbaseminus filius sororis Simeonis, ex Bagerma, clam ordinatus, quum annos tres sedisset, jussu Saporis cæsus fuit. Ejus corpus ab Episcopo Huzitarum in urbe Gandisapor conditum. Vacavit Sedes annos 22. usque ad regnum Jez. degerdis. Hæc Mares. Amrus verò Barbaseminum ordinatum scribit anno Græcorum 665. (Christi 354.) sedisse annos 7. vacuam fuisse post ejus obitum Sedem annos 31. In synceris martyrum Actis passus fuisse dicitur Barbaseminus *anno Persecutionis* 6. *Saporis* 36. (hoc est, Chr. 336.) *Vacasse verò post ipsum Sedes annos circiter* 20. nimirùm usque ad annum Christi 356. vel paulò amplius; non usque ad interitum Saporis Persarum Regis, qui accidit anno Christi 370. trigesimo scilicet quarto post Barbaseminum martyrium: neque usque ad initium regni Jezdegerdis, qui anno Christi 399. regnum iniit. Sed de his infrà, ubi de Tomarsa.

Tomarsa.

14. Tomarsa, quem alii Tamuzam appellant, ex Cascara, Jezdegerde regnum ineunte, ordinatus fuit Modainæ, ibique conditus, quum annos 7. mensesque aliquot sedisset. Hæc Mares. Jezdegerde regnum ineunte abdicavit Cajuma Tomarsæ successor, postquam annos 5. sedisset, ut mox dicam. Falsum est igitur, Tomarsam initio regni Jezdegerdis ordinatum fuisse. Amrus Tomarsam ordinatum scribit anno Græcorum 703. (Christi 392.) & obiisse an. Græcorum 711. (Christi 400.) Id si verum esset, stare nequit quod superiùs idem auctor de Barbasemino scripserat, eum scilicet obiisse anno Græcor. 665. (Christi 354.) Sedemque vacasse annos 31. nam ab anno 665. ad annum Græcorum 703. quo Tomarsam ordinatum affirmat, anni fluxere 38. non 31. Barhebræus inaugurationem Tomarsæ ad annum collocat, quo sub Joviano Imp. pax Romanos inter & Persas facta est; eumque sedisse narrat annos octo. Atqui pax sub Joviano Persas inter & Romanos inita fuit anno Christi 363. Vel igitur in serie Catholicorum Seleuciæ inter Tomarsam & Barbaseminum hiatus est;

est; vel dicendum, post Barbasemini cædem, quæ anno Christi 336. contigit, Sedem vacasse annos 49. nimirùm usque ad annum 384. deinde Tomarsam per annos octo, ab anno scilicet 384. ad ann. 392. sedisse: demum post triennium vacationis Sedis, Cajumam anno 395. episcopum institutum fuisse.

Cajuma. 15. Cajuma secundo post Tomarsæ obitum anno, Modainæ ordinatus, quum annos quinque sedisset, in Synodo episcoporum, cui Maruthas à Romanorum Imp. ad Regem Persarum legatus interesat, sponte abdicavit, subrogato in ejus locum Isaaco. Hæc Mares, & Barhebræus, qui notat Cajumæ inaugurationem anno nono Vararanis Persarum Regis factam. Is erat annus Christi 396. idemque nonus annus Vararanis, qui Jezdegerdis pater fuit. Amrus verò id factum refert anno Græcorum 719. Jezdegerdis tertio, Cajumæ quarto. Qui temporum characteres stare nequeunt. Nam primo Synodus illa, in qua Cajumæ Isaacus subrogatus, celebrata fuit anno Christi 399. Jezdegerdis 1. ut suprà pag. 367. ostensum. Deinde annus Græcorum 719. Christi 408. convenire nequit cum anno Jezdegerdis 3. & Cajumæ 4. Jezdegerdes enim regnare cœpit, ut mox dicebam, anno Christi 399. & Cajuma episcopatum iniit circa annum 395.

Isaacus. 16. Isaacus Tomarsæ affinis, in locum Cajumæ sponte abdicantis subrogatus anno Christi 399. Obiit anno 411. *Tom.* 3. *à pag.* 363.

Achæus. 17. Achæus Isaaco suffectus anno 411. Obiit anno 415. *Tom.* 3. *à pag.* 368.

Jaballaha. 18. Jaballaha sedit ab anno 415. ad annum 420. *Tom.* 3. *à pag.* 370.

Maanes. 19. Maanes Persa eodem anno 420. quo Sedem Seleucienſem invasit, exturbatus, Ardascirensem ecclesiam usque ad tempora Pherozis Persarum regis administravit. *To.* 3. *à pag.* 376.

Marabochtus. 20. Marabochtus, quem alii *Karabochtum*, vel *Phruchbochtum* ܦܪܘܟܒܘܟܬ appellant, anno 421. sub Beheramo Rege Jezdegerdis filio Sedem invasit, eodemque anno depositus fuit. Vacavit Sedes usque ad annum Christi 430. *Tom.* 2. *p.* 403. *& Tom.* 3. *pag.* 377.

Dadjesus. 21. Dadjesus sedit ab anno 430. ad annum 465. quo obiit. *Tom.* 3. *pag.* 214.

Babuæus. 22. Babuæus in Tela ad Sarsaram fluvium loco ortus, à quodam monacho cœnobii S. Abdæ in Dor-Kena à Magorum secta ad christianam fidem conversus ibique baptizatus, post Dadjesum in Modainæ ecclesia anno 465. ordinatus, Barsumæ Nisibeni insidiis jussu Pherozis Persarum Regis cæsus fuit anno Episcopatus vigesimo, Christi 485. Hæc Barhebræus, Mares verò & Amrus eum sedisse scribunt annos 15. & in Hirta sepultum fuisse. *Tom.* 2. *pag.* 403. *& Tom.* 3. *pag.* 68. *&* 394.

Acacius. 23. Acacius Babuæi affinis anno 485. in Synodo Seleuciæ ordinatus, obiit anno 496. quum annos undecim sedisset. Vacavit Sedes annos 2. Mares eum sedisse refert annos 15. adeòque anno 499. obiisse. *Tom.* 2. *pag.* 406. *& Tom.* 3. *à p.* 398.

Babæus. 24. Babæus ab anno 498. (vel, ut Mares scribit, 499.) ad annum 503. sedit. *Tom.* 2. *pag.* 408. *& To.* 3. *pag.* 395. *&* 427.

Silas. 25. Silas ex Modaina, Babæi Archidiaconus, uxorem habuit & filiam, quam designato sibi successori Elisæo despondit: incredibilis avaritiæ vir, pretiosas altarium vestes filiæ tradidisse fertur; quam ob rem à Mari doctore reprehensus, Marim ipsum excommunicavit. Sedit annos 18. nimirùm ab anno 503. ad annum 520. Amrus Silam ordinatum scribit anno Græcorum 816. (Christi 505.) Cavadis Persarum Regis 16. obiisse autem anno Græcorum 834. hoc est, Christi 523.

Narses, & Elisæus. 26. 27. Narses, & Elisæus: ille à Jozacho Huzitarum episcopo in ecclesia Modainæ seù Seleuciæ, hic Spa-

Spaniræ hoc eſt Cteſiphonte contra antiquam conſuetudinem Biruæo medico procurante ordinatus, unuſquiſque factionis ſuæ epiſcopos inſtituebat. Duravit hoc ſchiſma annos quindecim, hoc eſt ab anno Chriſti 520. ad ann. 535. ut Mares ſcribit. Amrus verò qui Silæ obitum ad annum Chriſti 523. conſignaverat, diſſidium inter Eliſæum & Narſetem duraſſe affirmat annos 12. nimirùm uſque ad ann. Chriſti 535. qua in re cum Mari conſentit. Quum igitur anno 535. Narſes obiiſſet, Eliſæum congregati Patres in Synodo dejecerunt. *Tom.* 2. *pag.* 409. & *Tom.* 3. *pag.* 166.

Paulus. 28. Paulus, juxta Barhebræum Archidiaconus Seleuciæ, juxta Amrum verò & Marim Archidiaconus & ſucceſſor Jozachi Huzitarum epiſcopi, juxta alios demùm Metropolita Gandiſaporenſis, in locum dejecti Eliſæi Catholicus renunciatus, ſedit ex mente Barhebræi annum unum; ſecundùm Marim verò & Amrum, menſes duos. Idem Amrus Paulum obiiſſe ſcribit in feſto Palmarum anno Choſroæ ſexto, Græcorum 846. quod tamen ſtare nequit cum iis, quæ de Choſroë Anuſcervano ſuperiùs dicta ſunt pag. 404. Hic enim regnare cœpit die 19. Februarii anni Græcorum 842. Chriſti 531. adeoque ſextus regni ejuſdem annus inchoatus fuit die 19. Februarii anni Græcorum 847. Chriſti 536. *Tom.* 2. *pag.* 411.

Mar-Aba Magnus. 29. Mar-Aba I., cognomento Magnus, anno Græcorum 847. Chriſti 536. electus, obiit anno Græcorum 863. Chriſti 552. feria ſexta ſecundæ hebdomadæ Jejunii quadrageſimalis, quum annos 16. cum menſibus aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 411. & 412. & *Tom.* 3. *à pag.* 75. Amrus refert, poſt Marabæ obitum vacaſſe Sedem annos quinque. Mares verò affirmat ipſum Marabam decem annos dumtaxat ſediſſe: nimirùm ſivè Sedis vacatio, ſivè Marabæ obitus in annum Chriſti 552. conferri debent.

Joſeph. 30. Joſeph ex medico in Patriarcham anno 552. ordinatus, triennio poſt exauctoratus, obiit anno Chriſti 567. quum ab ejus depoſitione annos duodecim Sedes vacaſſet. *Tom.* 2. *pag.* 413. & *Tom.* 3. *à pag.* 432.

Ezechiel. 31. Ezechiel Mar-Abæ diſcipulus ex Zabarum Epiſcopo anno 567. Catholicus renunciatus, deceſſit anno 580. quum annos tredecim ſediſſet. *Vide Tom.* 2. *pag.* 413. & *Tom.* 3. *pag.* 435. & *ſeqq.*

Jeſujabus Arzunita. 32. Jeſujabus ex Arzunitarum Epiſcopo anno 580. in Patriarcham electus, obiit ineunte anno Choſroæ Abruizi ſexto, hoc eſt, Chriſti 596. *Tom.* 2. *pag.* 415. & *Tom.* 3. *à pag.* 108.

Sabarjeſus. 33. Sabarjeſus ſedit ab anno Chriſti 596. ad annum 604. *Tom.* 2. *pag.* 415. & *Tom.* 3. *à pag.* 441.

Gregorius. 34. Gregorius ſedit ab anno 605. ad annum 608. Vacavit Sedes uſque ad annum 628. *Tom.* 3. *à pag.* 449.

Jeſujabus Gadalenſis. 35. Jeſujabus Gadalenſis ſedit ab anno 628. ad annum 647. *Tom.* 3. *à pag.* 105.

Maremes. 36. Maremes ex monacho cœnobii Abrahæ Epiſcopus Ninives, deinde Metropolita Gandiſaporenſis, demùm anno Chriſti 647. Patriarcha Neſtorianorum ordinatus, obiit anno 650. *Tom.* 2. *pag.* 420.

Jeſujabus Adjabenus. 37. Jeſujabus Adjabenus ſedit ab anno 650. ad annum 660. *Tom.* 2. *pag.* 420. & *Tom.* 3. *à pag.* 113.

Georgius. 38. Georgius ſedit ab anno 660. ad annum 680. *Vide Tom.* 2. *pag.* 421. & *Tom.* 3. *pag.* 149.

Joannes Marthæ filius. 39. Joannes Marthæ filius ex regione Huzitarum quum in ſchola Gandiſaporenſi literas hauſiſſet, monachum in cœnobio Saporis egit, deinde Metropolita Gandiſaporenſis inauguratus, demùm anno Chriſti 680. ineunte, in Patriarcham electus, obiit anno 682. quum annos duos ſediſſet. Vacavit Sedes annos duos. *Tom.* 2. *pag.* 422.

Ananjeſus Claudus, & Joannes Leproſus. 40. 41. Ananjeſus, cognomento Claudus, Modainæ ordinatus fuit anno Hegiræ 67. Græcorum 996. Chriſti 685. Septem poſt annis Joannes

annes cognomento Leprosus, Metropolita Nisibenus Sedem invasit tenuitque annum cum dimidio, vel, ut alii scribunt, cum novem mensibus, Basciari Abdalmalechi filii operâ, & Sergunæ atque Mardansæ medicorum instigatione. Hinc ortum inter Nestorianos schisma; Mosulani enim, Bagermenses, & Nisibeni Ananjesum qui in cœnobium Jonæ se receperat, pro legitimo Patriarcha habebant; Arakenses verò, & quotquot sub ditione Basciari, ejusque in locum subrogati Hagiagi erant, Joanni parebant, quos inter Narses Metropolita Gandisaporensis. Ananjesus Kamjesum Nisibis Metropolitam ordinavit, eique post quadraginta dies defuncto, Sabarjesum Baladæ Episcopum substituit. Mortuo autem Joanne supervixit annos quinque cum dimidio. Sedit universim annos 14. cum mensibus novem, è quibus Modainæ quidem annos 7. reliquos verò in cœnobio Jonæ, ubi conditus fuit. Obiit anno Græcorum 1010. Christi 699. *Tom.2. à pag.*423. *& Tom.*3. *pag.*154. Vacavit Sedes post Ananjesu obitum annos 14. nimirùm usque ad annum Græcorum 1025. Christi 714.

Saliba-Zacha.

42. Saliba-Zacha Tirhanensis, ex Anbaræ Episcopo in Patriarcham operâ Sabarjesu Metropolitæ Nisibeni electus, ab Ananjesu Metropolita Hazæ & Mosul anno Christi 714. ordinatus, obiit anno 728. quum annos 14. sedisset, ut Amrus scribit. Mares refert ab eo ordinatum Nisibis Metropolitam Ruzebhanum cœnobii S. Eugenii Abbatem, & Tirhanæ Episcopum Phetionem Bagermensem, suum in Sede Patriarchali successorem; ipsum verò sedisse annos 12. adeoque obiisse anno Christi 726. *Tom. 2. pag.* 430. *& Tom. 3. pag.*477. Vacavit Sedes usque ad annum Græcorum 1042. Christi 731.

Phetion.

43. Phetion Bagermensis, Tirhanæ Episcopus, Mar-Abæ Cascaræ, & Joannis Azrach Hirtæ Episcoporum operâ, Abdalmessiâ Hirtensi nequidquam reluctante, ordinatus anno Christi 731. obiit anno Hegiræ 123. Christi 741. quum annos undecim sedisset, seu, ut Mares & Amrus scribunt, annos decem cum mensibus quinque. *Tom.2. p.*430.

Mar-Aba Bar-Brich-Sebianeh.

44. Mar-Aba II. Episcopus Cascarensis, qui & Aba, & pleno nomine Maraba Bar-Brich-Sebianeh, anno Hegiræ 124. Christi 742. Græcorum 1053. Patriarcha renunciatus, obiit annos natus decem suprà centum, quum decennium sedisset. *Tom. 2. pag.* 431. *& Tom. 3. pag.*157.

Surinus.

45. Surinus primùm Nisibis, deinde Halavanæ Metropolita, demùm anno Græcorum 1065. Christi 754. feria 5. majoris hebdomadæ Sedem Patriarchalem invasit, quam sex suprà quinquaginta diebus tenuit. Jacobus in ejus locum ordinatus, Surinum Metropolitam Bassorensem renunciavit. *Tom.2. p.*431. *& Tom.*3. *pag.*168.

Jacobus.

46. Jacobus Metropolita Gandisaporensis, anno Græcorum 1065. Christi 754. Dominica 6. Apostolorum ordinatus, sedit annos 19. cum mensibus 5. è quibus novem in carcere transegit. Obiit anno Græcorum 1084. Christi 773. *Tom. 2. pag.* 432. *& Tom.*3. *pag.*205.

Ananjesus.

47. Ananjesus Episcopus Lasciumæ seù Dakukæ, Jacobo successit anno Græcorum 1085. Christi 774. Hegiræ 157. Obiit anno Christi exeunte 777. vel ineunte 778. quum annos quatuor sedisset. *Tom.2. pag.* 432. *& Tom.*3. *pag.*155.

Timotheus.

48. Timotheus Primus, Bagasensis Episcopus, post Ananjesum anno Christi 778. in Patriarcham electus, obiit anno 820. ætatis 95. quum annos 43. sedisset. *Tom.2. pag.*433. *& Tom.*3. *pag.*158.

Josue.

49. Josue Bar-Nun sedit ab anno Christi 820. ad annum 824. obiit anno ætatis 84. *Tom. 2. pag.* 435. *& Tom.*3. *pag.*165.

Georgius.

50. Georgius ex Beth-Abensi Archimandrita Archiepiscopus Gandisaporensis, post Josue obitum in Patriarcham electus anno Græcorum 1136.

1136. Christi 825. Hegiræ 210. ætatis 100. obiit quarto post anno. Vacavit Sedes usque ad annum Christi 832. *Tom.* 2. *pag.* 435.

Sabarjesus. 51. Sabarjesus Haranitarum Episcopus, deinde Metropolita Damasci, demùm post Georgii obitum anno Christi 832. Hegiræ 217. Patriarcha Nestorianorum renunciatus est. Obiit anno Hegiræ 222. Christi 836. *Tom.* 2. *pag.* 435. & *Tom.* 3. *pag.* 505.

Abraham Margensis. 52. Abraham Margensis, primùm cœnobii Beth-Abensis Archimandrita, deinde Episcopus Hadathensis, demùm anno Christi exeunte 836. Patriarcha inauguratus, obiit anno Hegiræ 235. Christi 849. quum annos 12. cum mensibus 10. sedisset. Vacavit Sedes usque ad annum 852. *Tom.* 2. *pag.* 436. & *Tom.* 3. *pag.* 508.

Theodosius. 53. Theodosius primùm Anbaræ Episcopus, deinde Metropolita Gandisaporensis, demùm anno Christi 852. Patriarcha renunciatus, obiit anno 858. Dominica prima Dedicationis Ecclesiæ, quum annos 5. menses 3. diesque 14. sedisset. Vacavit Sedes usque ad ann. 860. *Tom.* 2. *pag.* 436. & *Tom.* 3. *pag.* 210. & 509.

Sergius. 54. Sergius Metropolita Nisibis, ordinatus fuit Patriarcha anno Græcorum 1171. Christi 860. Dominica postrema Apostolorum, die 21. Julii, ut Amrus Maresque scribunt. Obiit Dominica 2. post festum Crucis, die 21. Septembris, anno Græcorum 1183. Christi 872. quum sedisset annos 12. menses 2. & diem unum. *Tom.* 2. *pag.* 438. & *Tom.* 3. *pag.* 512.

Enos. 55. Enos Metropolita Mosulanus, die Dominica post Epiphaniam anno Græcorum 1188. Christi 877. Hegiræ 263. Patriarcha ordinatus fuit, postquam Israël Cascaræ Episcopus, qui per annos 3. menses 3. diesque 21. de Patriarchali dignitate cum ipso contenderat, interiisset. Obiit die Dominica post Ascensionem Domini, 31. Maji, anni Christi 884. quum sedisset annos 7. menses 4. dies 19. *Tom.* 2. *pag.* 439. & *Tom.* 3. *pag.* 512.

Joannes. 56. Joannes Narsetis filius, Episcopus Anbaræ, per sortem electus, Dominica 3. Dedicationis Ecclesiæ die 14. Novembris, anno Græcorum 1196. Hegiræ 271. Christi 884. exeunte, ordinatus, obiit nocte Nativitatis Domini anno Hegiræ 279. die 2. mensis Scivali, anni Græcorum 1203. Christi 892. ineunte, quum sedisset annos 8. mensem 1. diesque 10. Vacavit Sedes menses 6. dies 20. *Tom.* 2. *pag.* 439.

Joannes. 57. Joannes filius fratris Theodosii Patriarchæ, primùm Chanigiaræ Episcopus, deinde Metropolita Mosulanus ab Enoso ordinatus, demùm Patriarcha renunciatus die 15. Julii, feria 1. anno Arabum 280. Græcorum 1203. Christi 892. Obiit feria 6. die 8. Septembris (juxta Marim, die 3. hebdomadæ Eliæ) anno Hegiræ 286. Græcorum 1209. Christi 898. quum sedisset annos sex, dieque 55. Vacavit Sedes annum unum. *Tom.* 2. *pag.* 440.

Joannes. 58. Joannes, Isæ filius, cognomento Bar-Abgari, seù Bar-Haghiri, vel Ebn-Al-Aaragi, ex Zuabiæ seù Naamaniæ Episcopo in Patriarcham electus fuit feria 5. die decima mensis Romadani anni Hegiræ 287. hoc est, die 8. Septembris anni Græcorum 1211. Christi 900. Obiit die 8. mensis Regebi anni Hegiræ 292. Græcorum 1216. Christi 905. *Tom.* 2. *pag.* 440. & *tom.* 3. *pag.* 234.

Abraham. 59. Abraham cognomento Abraza, Bagermensis, ex Episcopo Margæ in Patriarcham electus feria 6. die 11. Rabii prioris anno Arab. 293. Obiit nocte Dominicæ 6. hebdomadæ Apostolorum, an. Arabum 325. quum sedisset annos 32. & menses 2. *Tom.* 2. *pag.* 440.

Emmanuel. 60. Emmanuel Baladensis, olim Amrus, ex monacho cœnobii Josephi, ordinatus est Patriarcha feria 6. die 11. Rabii posterioris, anno Arab. 326. Græcor. 1249. Christi 938. Obiit die 6. Jejunii magni ineunte Dominica, hoc est, 8. mensis Saphari, anno Arabum 349.

Christi 960. *Tom.* 2. *pag.* 442.

Israël. 61. Israël ex oppido Gedan, primùm ludimagister in Schola Maris, deinde monachus in cœnobio Sabarjesu in Vaseta, postremo Cascaræ episcopus, anno ætatis nonagesimo Patriarcha ordinatus est, die 4. Jejunii Apostolorum ineunte feria 6. quæ Auri appellatur; hoc est, die 29. Maii anno Hegiræ 350. Græcor. 1273. Christi 962. Quumque dies 111. (juxta Amrum 110., vel, juxta Barhebræum, 106.) sedisset, obiit eodem anno. *Tom.* 2. *pag.* 442.

Ebedjesus. 62. Ebedjesus ex oppido Gedan ditionis Bagermensis, monachus cœnobii Gabrielis & Abrahæ, ex episcopo Maaltajæ in Patriarcham electus est feria 4. die 6. Rabii prioris anno Arabum 352. hoc est, die 22. Aprilis anni Græcorum 1274. Christi 963. Obiit feria 4. die 6. Saphari, anno Arabum 376. hoc est, die 2. Junii anni Græcor. 1297. Christi 986. quum sedisset annos 23. mensesque lunares 10. *To.* 2. *pag.* 442. & *To.* 3. *pag.* 200.

Mares. 63. Mares filius Tobi, Mosulanus Scriba in aula Naseraddaulæ, deinde monachus, Presbyter & præfectus cœnobio Saidi in urbe Mosul, ejusque regionis Visitator, mox Persidis metropolita, demùm Patriarcha ordinatus est Dominica 6. quadrageſimæ, die 8. Dil-hegge anno Hegiræ 376. hoc est, die 17. Aprilis anno Christi 987. Obiit Sabbato ineunte, die 28. mensis Moharram anno Hegiræ 390. hoc est, die 28. Decembris (ut ait Mares Salomonis) anno Græcorum 1311. quum annos lunares sedisset 14. diesque 40. *To.* 2. *pag.* 443.

Joannes. 64. Joannes ex oppido Gedan, primùm monachus in cœnobiis Cascaræ, Catholici, & Sedis, deinde episcopus Senæ, postea metropolita Persidis, demùm in locum Maris Patriarcha suffectus est die 5. Dilhegge anno Hegiræ 390. hoc est, feria 1. die 26. Octobris anno Græcorum 1312. (Juxta Barhebræum, & Amrum, anno Hegiræ 391. Græcorum 1313. Christi 1001.) Obiit media nocte feriæ 3. Jejunii Virginum, die 8. Januarii anno Græcor. 1323. hoc est, die 10. Gemadi posterioris anno Hegiræ 402. (Juxta Barhebræum, an. Hegiræ 400. paulò post festum Epiphaniæ: juxta Amrum, anno Græcor. 1323. die 2. Decembris, feria 3.) Sedit annos lunares 10. menses 6. dies 6. *Tom.* 2. *pag.* 444.

Joannes. 65. Joannes, cognomento Abu-Isa Ben Abraham Ben Nazuch, ex Maaltaja, monachus & archimandrita cœnobii Jesujabi in ditione Nuhadrensi, à Mari exeunte anno Hegiræ 377. ordinatus Hirtæ episcopus, post Joannis obitum per sortem electus consecratusque est Patriarcha feria 4. die 19. Novembris anno Græcorum 1324. hoc est, die 2. Gemadi prioris anno Hegiræ 403. Obiit Sabbato, die 28. Rabii prioris anno Hegiræ 411. hoc est, die 23. Julii anno Græcor. 1331. Christi 1020. Sedit annos solares 7. menses 8. dies 4. (Juxta Marim, annos lunares 7. menses 10. dies 26. Juxta Amrum, annos item lunares 7. menses 10. dies 20.) *Tom.* 2. *pag.* 446.

Jesujabus. 66. Jesujabus Ezechielis filius, ex Dor-Kena, in schola Maris institutus, episcopus Kosræ & Naharvanæ ab Ebedjesu ordinatus, necnon ejusdem Scholæ Rector & Visitator, post Joannis Nazuch obitum Sedem Patriarchalem invasit die Dominica, 11. Decembris anno Græcor. 1332. hoc est, die 22. Scioaban, an. Hegiræ 411. Obiit feria 6. die 13. Rabii prioris an. Heg. 416. hoc est, die 14. Maii an. Græcor. 1337. (Juxta Amrum, mense Julio anno Græcorum 1338.) Sedit annos 4. menses 5. dies 3. (Juxta Marim dies 21.) *To.* 2. *pag.* 446.

Elias I. 67. Elias I. ex oppido Gedan, à Joanne episcopus Tirhanæ ordinatus, post Jesujabi obitum per sortem electus est Patriarcha consecratusque die Dominica, 16. Junii, anno Græcor. 1339. hoc est, 19. Gemadi prioris anno Hegiræ 419. Obiit die 6. Maii anno Græcor. 1360.

hoc

hoc eſt, exeunte menſe Dil-chede anno Hegiræ 440. nocte in Sabbatum declinante. Sedit annos lunares 21. menſes 6. dies 19. Solares verò annos 20. menſes 10. (imò undecim) dies 20. *Tom.* 2. *pag.* 446. & *Tom.* 3. *pag.* 263. & 264.

Joannes. 68. Joannes Targali filius, Bagdadenſis, ab Elia epiſcopus Koſiæ ordinatus, poſt ejus obitum Patriarcha renunciatus eſt Dominica 3. Annunciationis (ſeù Adventus) anno Hegiræ 441. Obiit anno Hegiræ 449. Græcor. 1368. Chriſti 1057. quum annos 7. menſeſque aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 447.

Sabarjeſus. 69. Sabarjeſus cognomento Zanbur, Beth-Garmenſis, in Schola S. Maris educatus, ex Metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham electus Dominica 3. æſtatis, die 3. Auguſti anno Heg. 453. Græcor. 1374. Chriſti 1063. (juxta Barhebræum, die 23. Auguſti anno Græcor. 1373.) Obiit die 3. Aprilis feria 3., anno Hegiræ 464. Græcorum 1383. Chriſti 1072. quum annos lunares decem, menſeſque aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 447.

Ebedjeſus. 70. Ebedjeſus, cognomento Abulphadlus Aredi filius, Moſulanus, Metropolita Niſibis, in Patriarcham electus anno Hegiræ 464. ordinatus eſt poſt duos annos novemque menſes Dominica 4. Dedicationis eccleſiæ die 23. Novembris anno Græcorum 1386. Chriſti 1074. hoc eſt, ineunte menſe Rabio poſteriore, anno Hegiræ 467. Obiit feria 4. die 2. Januarii anno Græcor. 1401. Chriſti 1090. quum annos 15. menſem 1. dieſque decem ab ordinatione ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 448.

Machicha. 71. Machicha, Salomonis filius, Bagdadenſis, Tirhanæ primùm epiſcopus, deinde metropolita Moſulanus, demùm Patriarcha ordinatus die Dominica, 8. Aprilis anni Græcorum 1403. hoc eſt, die 8. Rabii prioris anno Hegiræ 485. Obiit feria 4. die 12. menſis Scioabani anno Heg. 502. Græcor. 1419. Chriſti 1108. quum ſediſſet annos lunares 17. menſ. 5. dies 4. Vacavit Sedes duos annos cum aliquot menſibus. *Tom.* 2. *pag.* 448. & *Tom.* 3. *pag.* 550.

Elias II. 72. Elias II. Mokli filius, Moſulanus, metropolita Hazæ & Moſul, ordinatus fuit feria 1. die 5. Scivali anno Hegiræ 504. hoc eſt, 16. Aprilis anno Græcorum 1422. Chriſti 1111. Obiit Sabbato die 14. (juxta Amrum, 17.) Octobris anno Græcorum 1443. hoc eſt, 22. Dilchede anno Hegiræ 525. quum ſediſſet annos lunares 21. menſ. 7. dies 20. Vacavit Sedes annos circiter duos. *Tom.* 2. *pag.* 449.

Barſuma. 73. Barſuma in Zebedæa (juxta Marim, Zaidæa) ditionis Niſibenæ loco natus, ex epiſcopo Themanonæ Patriarcha ordinatus eſt die Dominica, 11. menſis Scivali anno Hegiræ 528. hoc eſt, 5. Auguſti anno Græcor. 1445. Obiit Sabbato, die 11. Januarii anno Græcor. 1447. hoc eſt, 5. Rabii poſter. anno Heg. 530. Sedit annum lunarem, cum menſibus 5. & diebus 25. Vacavit Sedes annos 2. menſes 10. *Tom.* 2. *pag.* 450.

Ebedjeſus. 74. Ebedjeſus filius fratris Eliæ Catholici Mokli filii, Moſulanus, ex metropolita Bagermenſi in Patriarcham electus feria 4. die 3. Rabii prioris anno Hegiræ 533. hoc eſt, 29. Octobris anno Græcor. 1450., ordinatus eſt die Dominica 13. Nov. ejuſdem anni. Obiit feria 3. die 25. Novemb. anno Græc. 1459. Hegiræ 542. Chriſti 1147. quum annos 9. dieſque 12. ſediſſet. *Tom.* 2. *p.* 450.

Jeſujabus. 75. Jeſujabus Baladenſis, ex Geziræ ſeu Zebedææ Inſulæ & Hirtæ epiſcopo Patriarcha ordinatus eſt Dominica 2. Dedicationis eccleſiæ anno Hegiræ 542. Græc. 1460. Chriſti 1148. Obiit Dominica poſt Aſcenſionem Domini die 25. Maii anno Græc. 1486. Hegiræ 570. quum annos 26. menſeſque 5. cum diebus aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 450.

Elias III. 76. Elias III. cognomento Abu-Halim, & ebn-Hadithenſis, Majapharkini natus, ex metropolita Niſibis in Patriarcham electus ordina-

tusque fuit Dominica 3. post Epiphaniam anno Hegiræ 571. Græcorum 1487. Obiit fer. 5. die 12. Apr. an. Heg. 586. Græc. 1501. Sedit annos 14. mens. 2. dies 19. *To.* 2. *p.* 450. & *Tom.* 3. *pag.* 287.

Jaballaha. 77. Jaballaha Kajumæ filius ex Mosul, primùm episcopus Majapharchini, deinde metropolita Nisibis, demùm Patriarcha ordinatus est Dominica 3. Apostolorum, anno Græcorum 1501. Christi 1190. Obiit nocte feriæ 2. die 31. Januarii anni Græcor. 1533. Christi 1222. Hegiræ 618. die 16. mensis undecimi. Sedit annos 31. menses 7. & aliquot dies. *Tom.* 2. *pag.* 453.

Sabarjesus. 78. Sabarjesus cognomento Kajumæ filius, Jaballahæ ex fratre nepos, ex Mosul, episcopus Nuhadræ à patruo primùm ordinatus, deinde Hazæ & Arbelæ metropolita, demùm Patriarcha consecratus feria 1. die 31. Julii anno Græc. 1533. Obiit feria 2. die 15. Junii anni Græcor. 1536. Hegiræ 622. die 8. mensis sexti, quum sedisset annos 2. menses 10. diesque 18. Vacavit Sedes dies 340. *Tom.* 2. *pag.* 453.

Sabarjesus. 79. Sabarjesus, cognomento ايشوعدن المسيحى filius Messihi, ex Bagdado, metropolita Bagermæ & Dakukæ, post Sabarjesum Kajumæ ordinatus fuit Patriarcha Dominica nona, die 26. Aprilis anni Græcor. 1537. Heg. 623. die 12. mensis quarti. Obiit Sabbato die 20. Maii anni Græc. 1567. Hegiræ 654. die 23. Rabii posterioris. Sedit annos lunares 31. dies 10. *Tom.* 2. *pag.* 453.

Machicha. 80. Machicha ex Giugabad Nisibenæ ditionis loco, metropolita Nisibis, ordinatus Patriarcha Dominica 5. Jejunii, anno Græc. 1568. Christi 1257. Obiit Sabbato post Dominicam novam die 18. Apr. an. Græc. 1576. quum sedisset annos lunares 8. menses 5. Vacavit post ipsum Sedes menses 7. cum dimidio *To.* 2. *pag.* 455.

Denha. 81. Denha ex Rostacho, metropolita Hazæ & Arbelæ, ordinatus Patriarcha Dominica 3. Dedicationis ecclesiæ die 15. Novemb. anni Græc. 1577. Christi 1265. Obiit nocte feriæ 2. initio Jejunii quadragesimalis, die 24. Febr. anni Græcor. 1592. Christi 1281. quum annos 16. menseque 3. sedisset. Vacavit Sedes menses 8. *Tom.* 2. *pag.* 456. & *Tom.* 3. *pag.* 564.

Jaballaha. 82. Jaballaha ex genere Turcorum in regione Cataję natus, à Denha ordinatus metropolita Tanchetensis, post ejusdem Denhæ obitum Patriarcha consecratus fuit die Dominica, cujus antiphona incipit, ܢܬܩܪܒ ܒܥܕܬܐ *ingrediamur in confessione*, hoc est, Dominica 1. Dedicationis ecclesiæ, anno Græcor. 1593. Christi 1281. Obiit Sabbato exeunte, ante Dominicam 3. Dedicationis ecclesiæ die 13. Novembris, anno Græcorum 1629. Christi 1317. hoc est, die 7. mensis Romadani anno Hegiræ 717. quum annos 37. sedisset. Vacavit Sedes menses 3. diesque 8. *Tom.* 2. *pag.* 456.

Timotheus II. 83. Timotheus II. olim Joseph appellatus, ex metropoli Mosulana ad Arbelensem evectus, post Jaballahæ obitum Patriarcha ordinatus fuit mense Februario anno Græcorum 1629. Christi 1318. *Tom.* 2. *pag.* 456. & *Tom.* 3. *pag.* 567.

Hucusque ex Barhebræo, Mari, & Amro. Quæ sequuntur Patriarcharum nomina, in manuscriptis codicibus adnotata reperi.

Denha. 84. Denha anno Græcor. 1671. Christi 1360. Dioscori Bar-Kainæi Jacobitæ partes adversùs Athanasium Jacobitarum Maphrianum adjuvabat. *Tom.* 2. *pag.* 461.

Simeon. 85. Simeon anno Græcor. 1789. die 29. Novembris, hoc est, Christi 1477. sedebat. *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon. 86. Simeon anno Græcor. 1891. Christi 1490. episcopos Nestorianos in regionem Malabaricam misit. Obiit anno Græcorum 1813. Chr. 1502.

Tom. 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 590. & 591.

Elias. 87. Elias Simeoni ſubſtitutus anno Chriſti 1502. Obiit anno 1504. Græcorum 1815. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 592.

Simeon. 88. Simeon in locum Eliæ ſubrogatus eodem anno Græcor. 1815. Chriſti 1504. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 592.

Simeon. 89. Simeon cum fratre Jeſujabo metropolita vivebat menſe Octobri anno Græcorum 1842. Chriſti 1530. Simeone autem defuncto, ſolus Jeſujabus Patriarchalem Sedem vicaria poteſtate adminiſtrabat die 19. Octobris 1850. Chriſti 1538. *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon. 90. Simeon, olim Jeſujabus metropolita, de quo ſuprà, Mamæ filius, vixit ad annum Chriſti 1551. *Tom.* 1. *pag.* 524. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon. 91. Simeon qui & Denha, cognomento Bar-Mama, Simeonis cujus ſuprà facta eſt mentio, ex fratre nepos, anno Chriſti 1552. Sedem invaſit, quum catholici Sulakam monachum ſibi Patriarcham à Romano Pontifice poſtulaſſent, quod nullus apud Chaldæos metropolita, qui Patriarcham ordinaret, reliquus fuiſſet. Idem Bar-Mama anno Græcorum 1866. Chriſti 1555. Sulakam ex Urbe in civitatem Caramit, ſeu Amidam regreſſum, à Mahometano præſide interfici curavit. Obiit anno Chriſti 1559. *Tom.* 1. *pag.* 531. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Joannes Sulaka. Joannes quem nonnulli Simeonem vocant, olim Sulaka, ſeù Siud, Danielis filius, ex monacho cœnobii Hormiſdæ ineunte anno Chriſti 1552. à catholicis in Patriarcham deſignatus, Romam ut à Romano Pontifice conſecraretur, petiit, quo pervenit die 18. Novembris anni Græcorum 1864. Chriſti 1552. Die 20. Februarii ſequentis anni profeſſionem fidei emiſit, & 9. Aprilis à Julio III. Summo Pontifice Chaldæorum eccleſiæ Muſal Patriarcha proclamatus fuit. Die verò 12. Novembris Amidam regreſſus, quum annum menſeſque duos ſediſſet, inſtigatione Barmamæ Neſtoriani Patriarchæ ineunte anno Chriſti 1555. à Mahometanis interemptus fuit. *Tom.* 1. *pag.* 523. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Ebedjeſus. Ebedjeſus, ſeù Abdjeſus, Joannis filius, monachus cœnobii Achæ & Joannis fratrum à Sulaka Geziræ metropolita creatus, poſt ejuſdem Sulakæ necem anno Chr. 1555. à catholicis in Patriarcham electus, quum Romæ die 7. Martii an. 1562. profeſſionem fidei emiſiſſet, à Pio IV. Summo Pontifice Pallium de corpore S. Petri & confirmationem Apoſtolicam accepit cum eodem titulo eccleſiæ Muſal. Obiit pauçis poſt annis in monaſterio civitatis Seert in Meſopotamia. *Tom.* 1. *pag.* 536. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Ahatalla, ſeù Jaballaha. Ahatalla, ſeù Jaballaha, monachus, Ebedjeſum excepit, qui non habuit confirmationem Apoſtolicam, quod eam Romæ non poſtulaſſet. Rexit tamen catholicos Chaldeos conſilio & auctoritate Hermetis Eliæ Archiepiſcopi, qui Sulakæ olim diſcipulus fuerat, & poſt magiſtri necem in Malabaricas regiones profectus, inde ſub Ahatalla in Meſopotamiam redierat. Obiit circa annum Chriſti 1580. *Tom.* 1. *pag.* 538. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon Denha. Simeon Denha Archiepiſcopus Gelu, Seert, & Salmaſæ, quum ab Eliæ Neſtoriani Patriarchæ obedientia unàcum ſubditis ſuis, qui in finibus Perſarum ſub ditione Zeinalbach degebant, diſceſſiſſet, operâ ac ſtudio Archiepiſcopi Hermetis Eliæ Chaldæis orthodoxis ſub Ahatalla Patriarcha ſeſe adjunxit. Ahatalla autem defuncto in Patriarcham electus, ſub Gregorio XIII. eundem Archiepiſcopum Hermetem Eliam procuratorem ſuum Romam miſit: qui quum nomine Patriarchæ ſui obedientiam Sedi Apoſtolicæ præſtitiſſet, confirmatione cum Pallio Patriarchali obtenta, ex Urbe an. 1582. diſceſſit. Simeon in Ormia urbe in montanis Perſidis poſita Sedem fixit, ubi ſucceſſores ejus aſſumpto

Si-

Simeonis nomine commorari usque in præsentem diem consueverunt. *Tom.* 1. *pag.* 538. & *Tom.* 2. *pag.* 456.

Simeon. Simeon Denhæ successit circa annum Christi 1600. Professionem fidei Romam misit die 28. Julii anni 1619. in monasterio Cananes, qui locus erat ditionis Zachariæ Abach Curdorum Principis, exaratam: in qua ait se Amidam unàcum P. Thoma Novariensi Ord. S. Francisci religioso viro petere decrevisse, ut cum eodem Alepum proximo mense Martio migraret, & inde Romam proficisceretur. *Tom.* 1. *pag.* 538. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon alter. Simeon alter, ejusdem factionis Chaldæorum Patriarcha, anno Græcorum 1964. Christi 1653. Epistolam ad Innocentium X. scripsit, in qua hæc habet. *Pax divina, charitas Domini, christianus honor ex ore Domini Simeonis Catholici Patriarchæ Chaldæorum, ad Patrem Patrum & Pastorem Pastorum, nectentem diademata, ungentem Pontifices, sanctum Papam Innocentium, caput totius christianitatis..... nec exiguus est numerus Chaldæorum D. Simeonis, qui degunt in regionibus sequentibus, nempe, Gulmar, Barur, Gur, Galu, Baz, Dasen, Tachuma, Jatira, Valta, Taiig, Batnura, Luun, Nudis, Salmes, Albac, Hasaph, Van, Vasgan, Arne, Suphtan, Targur, Urmi, Anzel, Saldus, Asnoch, Marga, Amid, Gulnca. In his autem regionibus quadraginta familiarum millia sunt, omnes filii Cellæ D. Simeonis. Nos omnes quidem amplectimur & suscipimus Sedem Petri & Pauli..... Data est Epistola hæc patens die Sabbati festivitatis Petri & Pauli, 29. mensis Junii benedicti; Anno Græcorum 1964. in regione benedicta Salmes, in urbe Husarba, in umbraculo S. Georgii, cujus preces sint super fideles omnes, Amen. Simeon humilis Patriarcha Chaldæorum. Scripsit Ebediesus filius Petri peccator.* Hæc de Patriarchis, qui Simeonis nomen gerunt in finibus Persarum.

Nunc ad successores Bar-mamæ regredior.

92. Elias, à quo cæteri ad hanc usque diem nomen Eliæ sumpsere, Simeonem Bar-mamam excepit anno Christi 1559. nam ejus & Jesujabi metropolitæ Sobæ, Armeniæ & Mardæ diserta fit mentio ad calcem codicis Syriaci Amidensis 7. *To.* 1. *p.* 583. Ab ejus obedientia Simeon Denha Archiepiscopus Gelu, ut suprà dictum est, defecit circa annum 1575. Monachum quendam cum professione sua literisque anno Græcor. 1897. Christi 1586. Romam misit. Sed quum ejus Fides Nestorianis erroribus scateret, à Xysto V. rejecta est, nec is ad ecclesiæ Romanæ communionem admissus. Obiit anno Græcorum 1902. Christi 1591. quum annos 32. sedisset. *Tom.* 1. *pag.* 549. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 599. Elias.

93. Elias anno 1591. in Patriarcham electus, legatos ad Paulum V. anno 1607. misit, iterùmque anno 1610. Adam archimandritam cum literis fideique professione allegavit, ut in communionem Sedis Apostolicæ admitteretur. Anno 1616. Amidæ Synodum habuit, in qua Diodori, Theodori, ac Nestorii errores abjuravit. Decessit circa ann. 1628. *Tom.* 1. *pag.* 543. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 600. Elias.

94. Elias, qui & Simeon, sedit ab anno 1629. ad ann. 1659. Quum plures è suis orthodoxam fidem anno 1629. suscepissent, ipse communionem Romanæ ecclesiæ recusavit. Vicarium suum in urbe Mosul constituit Jacobum Benjaminum Presbyterum, qui Romæ anno 1636. professionem fidei emiserat, & anno 1640. in Mosul obiit. Anno 1657. fidem suam literasque ad sacram Congregationem de Propaganda Fide misit, quibus rogabat, ut Ritus Chaldæorum immutatus permaneret, utque sui ecclesiam Romæ haberent. Sedit annos triginta. Elias, qui & Simeon.

95. Elias, qui & Joannes Marvagii Presbyteri filius, anno Christi Elias Joannes.

ſti 1660. in Patriarcham conſecratus eſt, quum annum ætatis decimum quintum ageret. Obiit anno 1700. Patriarchatus quadrageſimo, ætatis quinquageſimo quinto.

Elias, qui & Marughæus.

96. Elias, qui & Marughæus, aliàs Maruagi, anno 1700. Joanni ſucceſſit. Obiit die 18. Decembris exeunte anno Chriſti 1722, quum annos circiter 23. ſediſſet.

Elias, qui & Denha.

97. Elias, qui & Denha, Marughæo patruo die 25. Decembris anni 1722. ſuffectus eſt, quum annum ætatis 22. ageret. Neſtorianis in urbe Moſulana præeſt hoc anno 1725.

Quo verò tempore Elias, qui & Joannes Maruagii, Neſtorianos regebat, catholici ſuos Patriarchas habere cœperunt, Joſephi nomen gerentes, qui ſequuntur.

Joſeph I. Amidæ, quæ & Caramit & Diarbechir appellatur, metiopolita, ab Innocentio XI. die 20. Maii anno 1681. Chaldæorum Patriarcha inſtitutus, & Pallio donatus, quum anno 1695. dignitatem ſponte abdicaſſet, Romam venit, ubi & vita defunctus eſt. Joſeph I.

Joſeph II. ex Tel-cepha, anno Chriſti 1695. in locum Joſephi primi magiſtri ſui ſubrogatus, ab Innocentio XII. anno ſequenti confirmatus fuit. Obiit anno 1713. Joſeph II.

Joſeph III., olim Timotheus Mardæ epiſcopus, à Clemente XI. menſe Februario anni 1714. Pallio & confirmatione Apoſtolica donatus, orthodoxos Amidæ locorumque adjacentium Chaldæos Patriarcha regit hoc anno 1725. Joſeph III.

PATRIARCHÆ CHALDÆORUM

ORDINE ALPHABETICO.

A

ABA I. Vide Mar-Aba magnus.
Aba II. Vide Mar-Aba Bar Brichſebjaneh.
Abdjeſus. Vide Ebedjeſus.
Abraham I. Caſcarenſis, numero Patriarcharum, 6., anno Chriſti 88.
Abraham II. Margenſis, num. 52., an. 836.
Abraham III. qui & Abraza, nu. 59., an. 906.
Abraza. V. Abraham.
Abres num. 5., an. 82.
Acacius num. 23., an. 485.
Achadabues num. 8., an. 139.
Achæus I. nu. 3., an. 45. V. Aghæus.
Achæus II. num. 17., an. 411.
Adæus, qui & Thaddæus ex LXX. Diſcipulis, num. 2., an. 33.
Aghæus, qui & Achæus num. 3. an. 45.
Ahatalla. Vide Jaballaha Ahatalla.
Ananjeſus I. num. 40., an. 685.
Ananjeſus II. num. 47. an. 774.

B

BAbæus num. 24., anno Chriſti 498.
Babuæus num. 22., an. 465.
Barbaſeminus, ſeù Barbaſymes, num. 13., an. 333.
Bar-mama. Vide, Simeon Denha Barmama.
Barſuma num. 73., an. 1134.

C

CAjuma. Vide, Kajuma.

D

DAdjeſus, num. 21. an. Chriſti 430.
Denha I. num. 81., an. 1265.
Denha II. num. 84., an. 1360.
Denha. Vide, Simeon Denha, & Elias Denha.

E

EBedjeſus I. num. 62., an. Chriſti 963.
Ebedjeſus II. Aredi filius, num. 70. an. 1074.
Ebedjeſus III. nepos Eliæ Mokli, num. 74., an. 1138.
Ebedjeſus, ſeù Abdjeſus Joannis filius, 1555.
Elias I. num. 67., an. 1028.
Elias II. Mokli filius, num. 72., an. 1111.
Elias III. Abu-Halim, ſeù Hadithi, num. 76., an. 1176.
Elias Simeonis ſucceſſor, num. 87., an. 1502.
Elias Barmamæ ſucceſſor, num. 92., an. 1559.
Elias ſub Paulo V. num. 93., anno 1591.
Elias, qui & Simeon, num. 94., an. 1629.
Elias, qui & Joannes, num. 95., an. 1660.
Elias, qui & Marughæus, num. 96., an. 1700.
Elias, qui & Denha, num. 97., an. 1722.
Eliſæus num. 27., an. 520. depoſitus.
Emmanuel num. 60., an. 938.
Enos num. 55., an. 877.
Ezechiel num. 31., an. 567.

Geor-

G

GEorgius I. num. 38., an. Christi 660.
Georgius II. num. 50., an. 825.
Gregorius num. 34., an. 605.

I

JAbachues. Vide, Achadabues.
Jaballaha I. num. 18. anno Christi 415.
Jaballaha II. Kajumæ fil. num. 77. an. 1190.
Jaballaha III. num. 82., an. 1281.
Jaballaha Ahatalla, an. 1565.
Jacobus I. num. 7., an. 120.
Jacobus II. num. 46., an. 754.
Jesus. Vide Josue Barnun.
Jesujabus I. Arzunita, num. 32. anno 580.
Jesujabus II. Gadalensis, num. 35. an. 628.
Jesujabus III. Adjabenus, num. 37. an. 650.
Jesujabus IV. fil. Ezechielis, num. 66. an. 1020.
Jesujabus V. Baladensis, num. 75. an. 1148.
Joannes I. Marthæ filius, num. 39. an. 680.
Joannes II. Leprosus, num. 41. an. 692. depositus.
Joannes III. Narsetis fil. num. 56., an. 884.
Joannes IV. nepos Theodosii, num. 57. an. 892.
Joannes V. Isæ fil. num. 58. an. 900.
Joannes VI. num. 64. an. 1001.
Joannes VII. Nazuch, num. 65. an. 1012.
Joannes VIII. Targali fil. num. 68. an. 1050.
Joannes Sulaka, seù Siud, alias Simeon, 1552.
Joannes Elias. Vide Elias Joannes.
Joseph, num. 30. an. 552. depositus.
Joseph I. an. 1681.
Joseph II. an. 1695.
Joseph III. qui & Timotheus, anno 1713.
Josue Bar-Nun, num. 49. an. 820.
Isaac num. 16. an. 399.
Israël num. 61. an. 962.

K

KAjuma, num. 15. anno Christi 395.
Karabochtus. Vide Marabochtus.

M

MAanes num. 19. anno Christi 420. depositus.
Machicha I. Salomonis filius, num. 71. an. 1092.
Machicha II. num. 80. an. 1257.
Mar-Aba I. cognomento Magnus, num. 29. an. 536.
Mar-Aba II. Bar Brichsebjaneh, num. 44. an. 742.
Marabochtus num. 20. an. 421. depositus.
Maremes num. 36. an. 647.
Mares I. Adæi discipulus, num. 4. an. 48.
Mares II. Tobi filius, num. 63. anno 987.
Marughæus. Vide Elias Marughæus.

N

NArses num. 26. an. 520. depositus.

P

PApas num. 10. an. 256.
Paulus num. 28. an. 535.
Phetion num. 43. an. 731.
Phruchbochtus. Vide Marabochtus.

S

SAadostus. Vide Sciaadostus.
Sabarjesus I. num. 33. an. 596.
Sabarjesus II. num. 51. an. 832.
Sabarjesus III. Zanbur, num. 69. an. 1063.

Sabarjesus IV. Kajumæ fil. num. 78, an. 1222.
Sabarjesus V. ebn-Mesihi, num. 79. an. 1226.
Sadoth, Sadostus. Vide Sciaadostus.
Saliba-Zacha num. 42. an. 714.
Sciaadostus num. 12. an. 332.
Sciachlupha num. 9. an. 162.
Sergius num. 54. an. 860.
Silas num. 25. an. 503.
Simeon I. Barsaboe, num. 11. an. 326.
Simeon II. num. 85. an. 1477.
Simeon III. num. 86. an. 1490.
Simeon IV. num. 88. an. 1504.
Simeon V. frater Jesujabi, num. 89. an. 1530.
Simeon VI. Mamæ filius, qui & Jesujabus, num. 90. an. 1551.
Simeon VII. qui & Denha Bar-mama, num. 91. an. 1552.
Simeon Denha, Ahatallæ successor, 1580.
Simeon alter, Simeonis Denhæ successor, 1600.
Simeon alter. 1653.
Simeon Sulaka. Vide Joannes Sulaka.
Simeon Elias, Vide, Elias Simeon.
Siud. Vide, Joannes Sulaka.
Sulaka. Vide Joannes Sulaka.
Surinus num. 45. anno 754. depositus.

T

Tamuza. Vide Tomarsa,
Thadæus. Vide Adæus.
Theodosius num. 53. an. 852.
Thomas Apostolus num. 1. anno Christi 33.
Timotheus I. num. 48. an. 778.
Timotheus II. num. 83. an. 1318.
Timotheus. Vide Joseph III.
Tomarsa num. 14. an. 384.

INDEX
SYRIACUS ALPHABETICUS
PATRIARCHARUM CHALDÆORUM.

ܐ

ܐܒ . ܒ . ܐܒ ܐܒ.

ܐܒܐ . ܓ . ܐܒ ܐܒ.

ܐܒܐ . ܕ . ܐܒ ܐܒ.

ܐܒܐ . ܗ . ܐܒ ܐܒ.

ܐܒܐ ܥܕܘܡ . ܘ . ܐܒ ܐܘ.

ܐܒܐ ܡܣܬܝ . ܙ . ܐܒ ܐܘ.

ܐܒܐ ܚܢܩܝܡ . ܙ . ܐܒ ܐܚ.

ܐܒܐ ܒܣܝ . ܛ . ܐܒ ܐܚ.

ܐܒܐ ܥܣܝ . ܝ . ܐܒ ܐܝ.

ܐܦ . ܟ . ܐܒ ܐܠ.

ܐܦ . ܠ . ܐܒ ܐܠ.

ܒ

ܒܥܡ . ܡ . ܐܒ ܐܡ.

ܒܫ : ܢ . ܐܒ ܐܢ.

ܒܬܚܫܒ . ܣ . ܐܒ ܐܣ.

ܒܬܪ . ܥ . ܐܒ ܐܥ.

ܓ

ܓܘܦܐ . ܦ . ܐܒ ܐܦ.

ܓܘܦܐ . ܨ . ܐܒ ܐܨ.

ܓܘܪ . ܩ . ܐܒ ܐܩ.

ܓܙ . ܪ . ܐܒ ܐܪ.

ܕ

ܕܒܪ . ܫ . ܐܒ ܐܫ.

ܕܒܪ . ܬ . ܐܒ ܐܬ.

ܕܒܪ ܐܝܡܡܐ . ܐ . ܐܒ ܒܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܬܪܐ . ܒ . ܐܒ ܒܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܕܝܢܚܐ . ܓ . ܐܒ ܒܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܠܟܐ . ܕ . ܐܒ ܒܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ . ܗ . ܐܒ ܒܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܪܬܝܢ . ܘ . ܐܒ ܒܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬ . ܙ . ܐܒ ܒܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥ . ܚ . ܐܒ ܒܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫ . ܛ . ܐܒ ܒܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬ . ܝ . ܐܒ ܒܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܒܥ . ܟ . ܐܒ ܒܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܡܢ . ܠ . ܐܒ ܒܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܫܥ . ܡ . ܐܒ ܒܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ . ܢ . ܐܒ ܒܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܚܕ . ܣ . ܐܒ ܒܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܬܪܬܝܢ . ܥ . ܐܒ ܒܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܬܠܬ . ܦ . ܐܒ ܒܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܐܪܒܥ . ܨ . ܐܒ ܒܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܚܡܫ . ܩ . ܐܒ ܒܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܫܬ . ܪ . ܐܒ ܒܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܫܒܥ . ܫ . ܐܒ ܒܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܬܡܢ . ܬ . ܐܒ ܒܬ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪ ܘܬܫܥ . ܐ . ܐܒ ܓܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ . ܒ . ܐܒ ܓܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܚܕ . ܓ . ܐܒ ܓܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܕ . ܐܒ ܓܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ . ܗ . ܐܒ ܓܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܘ . ܐܒ ܓܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫ . ܙ . ܐܒ ܓܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܫܬ . ܚ . ܐܒ ܓܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥ . ܛ . ܐܒ ܓܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢ . ܝ . ܐܒ ܓܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥ . ܟ . ܐܒ ܓܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ . ܠ . ܐܒ ܓܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܚܕ . ܡ . ܐܒ ܓܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܢ . ܐܒ ܓܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ . ܣ . ܐܒ ܓܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܥ . ܐܒ ܓܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ . ܦ . ܐܒ ܓܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܫܬ . ܨ . ܐܒ ܓܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ . ܩ . ܐܒ ܓܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢ . ܪ . ܐܒ ܓܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ . ܫ . ܐܒ ܓܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ . ܬ . ܐܒ ܓܬ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕ . ܐ . ܐܒ ܕܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܒ . ܐܒ ܕܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ . ܓ . ܐܒ ܕܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܕ . ܐܒ ܕܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫ . ܗ . ܐܒ ܕܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ . ܘ . ܐܒ ܕܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܫܒܥ . ܙ . ܐܒ ܕܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܡܢ . ܚ . ܐܒ ܕܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ . ܛ . ܐܒ ܕܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ . ܝ . ܐܒ ܕܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܚܕ . ܟ . ܐܒ ܕܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܠ . ܐܒ ܕܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬ . ܡ . ܐܒ ܕܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܢ . ܐܒ ܕܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ . ܣ . ܐܒ ܕܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܫܬ . ܥ . ܐܒ ܕܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܫܒܥ . ܦ . ܐܒ ܕܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܡܢ . ܨ . ܐܒ ܕܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܫܥ . ܩ . ܐܒ ܕܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ . ܪ . ܐܒ ܕܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܚܕ . ܫ . ܐܒ ܕܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܬ . ܐܒ ܕܬ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܠܬ . ܐ . ܐܒ ܗܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܒ . ܐܒ ܗܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܚܡܫ . ܓ . ܐܒ ܗܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܫܬ . ܕ . ܐܒ ܗܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܫܒܥ . ܗ . ܐܒ ܗܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܡܢ . ܘ . ܐܒ ܗܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܫܥ . ܙ . ܐܒ ܗܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ . ܚ . ܐܒ ܗܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܚܕ . ܛ . ܐܒ ܗܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܝ . ܐܒ ܗܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܬܠܬ . ܟ . ܐܒ ܗܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܠ . ܐܒ ܗܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܚܡܫ . ܡ . ܐܒ ܗܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܫܬ . ܢ . ܐܒ ܗܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܫܒܥ . ܣ . ܐܒ ܗܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܬܡܢ . ܥ . ܐܒ ܗܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܬܫܥ . ܦ . ܐܒ ܗܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ . ܨ . ܐܒ ܗܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܚܕ . ܩ . ܐܒ ܗܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܪ . ܐܒ ܗܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ . ܫ . ܐܒ ܗܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܬ . ܐܒ ܗܬ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ . ܐ . ܐܒ ܘܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܫܬ . ܒ . ܐܒ ܘܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ . ܓ . ܐܒ ܘܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢ . ܕ . ܐܒ ܘܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ . ܗ . ܐܒ ܘܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ . ܘ . ܐܒ ܘܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕ . ܙ . ܐܒ ܘܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܚ . ܐܒ ܘܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ . ܛ . ܐܒ ܘܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܝ . ܐܒ ܘܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫ . ܟ . ܐܒ ܘܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ . ܠ . ܐܒ ܘܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܫܒܥ . ܡ . ܐܒ ܘܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܡܢ . ܢ . ܐܒ ܘܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ . ܣ . ܐܒ ܘܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ . ܥ . ܐܒ ܘܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܚܕ . ܦ . ܐܒ ܘܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܨ . ܐܒ ܘܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬ . ܩ . ܐܒ ܘܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܪ . ܐܒ ܘܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ . ܫ . ܐܒ ܘܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܫܬ . ܬ . ܐܒ ܙܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܫܒܥ . ܐ . ܐܒ ܙܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܡܢ . ܒ . ܐܒ ܙܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܫܥ . ܓ . ܐܒ ܙܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ . ܕ . ܐܒ ܙܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܚܕ . ܗ . ܐܒ ܙܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܘ . ܐܒ ܙܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܠܬ . ܙ . ܐܒ ܙܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܚ . ܐܒ ܙܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܚܡܫ . ܛ . ܐܒ ܙܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܫܬ . ܝ . ܐܒ ܙܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܫܒܥ . ܟ . ܐܒ ܙܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܡܢ . ܠ . ܐܒ ܙܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܫܥ . ܡ . ܐܒ ܙܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ . ܢ . ܐܒ ܙܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܚܕ . ܣ . ܐܒ ܙܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܥ . ܐܒ ܙܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ . ܦ . ܐܒ ܙܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܨ . ܐܒ ܙܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ . ܩ . ܐܒ ܙܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܫܬ . ܪ . ܐܒ ܙܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ . ܫ . ܐܒ ܙܬ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢ . ܬ . ܐܒ ܚܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ . ܐ . ܐܒ ܚܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ . ܒ . ܐܒ ܚܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕ . ܓ . ܐܒ ܚܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܕ . ܐܒ ܚܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ . ܗ . ܐܒ ܚܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܘ . ܐܒ ܚܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫ . ܙ . ܐܒ ܚܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ . ܚ . ܐܒ ܚܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܫܒܥ . ܛ . ܐܒ ܚܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܡܢ . ܝ . ܐܒ ܚܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ . ܟ . ܐܒ ܚܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ . ܠ . ܐܒ ܚܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܚܕ . ܡ . ܐܒ ܚܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܢ . ܐܒ ܚܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬ . ܣ . ܐܒ ܚܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܥ . ܐܒ ܚܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ . ܦ . ܐܒ ܚܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܫܬ . ܨ . ܐܒ ܚܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܫܒܥ . ܩ . ܐܒ ܚܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܡܢ . ܪ . ܐܒ ܚܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܫܥ . ܫ . ܐܒ ܚܬ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ . ܬ . ܐܒ ܛܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܚܕ . ܐ . ܐܒ ܛܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܒ . ܐܒ ܛܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܠܬ . ܓ . ܐܒ ܛܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܕ . ܐܒ ܛܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܚܡܫ . ܗ . ܐܒ ܛܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܫܬ . ܘ . ܐܒ ܛܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܫܒܥ . ܙ . ܐܒ ܛܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܡܢ . ܚ . ܐܒ ܛܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܫܥ . ܛ . ܐܒ ܛܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ . ܝ . ܐܒ ܛܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܚܕ . ܟ . ܐܒ ܛܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܠ . ܐܒ ܛܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܬܠܬ . ܡ . ܐܒ ܛܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܢ . ܐܒ ܛܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܚܡܫ . ܣ . ܐܒ ܛܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܫܬ . ܥ . ܐܒ ܛܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܫܒܥ . ܦ . ܐܒ ܛܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܬܡܢ . ܨ . ܐܒ ܛܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܠܝܢ ܘܬܫܥ . ܩ . ܐܒ ܛܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ . ܪ . ܐܒ ܛܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܚܕ . ܫ . ܐܒ ܛܬ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܬ . ܐܒ ܩܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ . ܐ . ܐܒ ܩܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܒ . ܐܒ ܩܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫ . ܓ . ܐܒ ܩܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܫܬ . ܕ . ܐܒ ܩܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ . ܗ . ܐܒ ܩܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢ . ܘ . ܐܒ ܩܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ . ܙ . ܐܒ ܩܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ . ܚ . ܐܒ ܩܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕ . ܛ . ܐܒ ܩܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܝ . ܐܒ ܩܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ . ܟ . ܐܒ ܩܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܠ . ܐܒ ܩܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫ . ܡ . ܐܒ ܩܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ . ܢ . ܐܒ ܩܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܫܒܥ . ܣ . ܐܒ ܩܥ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܡܢ . ܥ . ܐܒ ܩܦ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܘܬܫܥ . ܦ . ܐܒ ܩܨ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ . ܨ . ܐܒ ܩܩ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܚܕ . ܩ . ܐܒ ܩܪ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܪ . ܐܒ ܩܫ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬ . ܫ . ܐܒ ܩܬ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܬ . ܐܒ ܪܐ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ . ܐ . ܐܒ ܪܒ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܫܬ . ܒ . ܐܒ ܪܓ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܫܒܥ . ܓ . ܐܒ ܪܕ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܡܢ . ܕ . ܐܒ ܪܗ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ ܘܬܫܥ . ܗ . ܐܒ ܪܘ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ . ܘ . ܐܒ ܪܙ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܚܕ . ܙ . ܐܒ ܪܚ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ . ܚ . ܐܒ ܪܛ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܠܬ . ܛ . ܐܒ ܪܝ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܐܪܒܥ . ܝ . ܐܒ ܪܟ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܚܡܫ . ܟ . ܐܒ ܪܠ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܫܬ . ܠ . ܐܒ ܪܡ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܫܒܥ . ܡ . ܐܒ ܪܢ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܡܢ . ܢ . ܐܒ ܪܣ.

ܕܒܪ ܒܝܬ ܡܣܟܢܬܐ ܕܫܬܝܢ ܘܬܫܥ

ܐܬܬ ܫܡܫܐ . ܫ . ܐܢ ܐܠܗ .
ܡܫܡܠܐ . ܗܘ . ܐܢ ܐܝ .
ܡܫܡܠܐ ܕܢ ܒܪܝܫܐ . ܗܘ . ܐܢ ܐܚ .
ܡܫܡܠܐ ܕܢ ܟܢܫܐ . ܗܫ . ܐܢ ܒ .
ܡܫܡܠܐ ܗܠܟܐ . ܐܢ ܐܚܕ .
ܡܫܡܠܐ ܟܬܫܐ ܫܐ . ܐܠܐ ܡܫܬ .
ܡܫܗ . ܠ . ܐܢ ܐܚܕ .
ܡܫܗ ܒܘܕܐ . ܐܢ ܐܘܐ .
ܡܫܗ ܐܘܡܐ . ܐܢ ܐܘܙ .
ܡܫܗ ܟܬܫܐ ܘܐܦ ܒܫܘܐ ܐܘ .
ܐܢ ܐܚ .
ܡܟܗ . ܐ . ܐܢ ܙ .
ܡܟܗ . ܗ . ܐܢ ܐܚ .
ܡܥܘܐ . ܫܐ . ܗܘܘܐ .
ܡܦܘ ܚܢܢ . ܗ . ܐܢ ܐܠ .
ܡܦܟܘܬܐ . ܟ . ܐܢ
ܐܘ .
ܡܦܟܘܬ ܒܘܟܐ . ܟ . ܐܢ
ܐܘ .
ܡܦܟܘܬ ܫܒܚܐ . ܕ . ܐܢ ܐܦ .
ܡܦܟܘܬ ܕܢ ܫܡܠܐ . ܗ .
ܐܢ ܙ .
ܡܦܟܘܬ ܟܒܐ . ܟ . ܐܢ
ܐܚ .

ܡ .

ܡܐܘܡ ܐܚܕܐ ܘܐܒܐ . ܒ . ܐܢ
ܐܚ .
ܡܐܘܡ ܕܢ ܠܦܦ . ܗ . ܐܢ ܐܠ
ܐܚ .
ܡܕܒܚܐ ܕܢ ܚܟܡܬܐ . ܟܠ . ܐܢ
ܐܚ .

ܡ .

ܡܐܘܡ ܐܚܕܐ ܘܐܒܐ . ܒ . ܐܢ
ܐܚ .
ܡܐܘܡ ܕܢ ܫܡܠܐ . ܗ . ܐܢ ܐܠ
ܐܚ .
ܡܕܒܚܐ ܕܢ ܚܟܡܬܐ . ܟܠ . ܐܢ
ܐܚ .

ܡ .

ܡܐܘܡ ܐܚܕܐ ܘܐܒܐ . ܒ . ܐܢ
ܐܚ .
ܡܐܘܡ ܕܢ ܫܡܠܐ . ܗ . ܐܢ ܐܠ
ܐܚ .
ܡܕܒܚܐ ܕܢ ܚܟܡܬܐ . ܟܠ . ܐܢ
ܐܚ .

ܡ .

ܡܐܘܡ ܐܚܕܐ ܘܐܒܐ . ܒ . ܐܢ
ܐܚ .
ܡܐܘܡ ܕܢ ܫܡܠܐ . ܗ . ܐܢ ܐܠ
ܐܚ .
ܡܕܒܚܐ ܕܢ ܚܟܡܬܐ . ܟܠ . ܐܢ
ܐܚ .

ܡ .

ܡܐܘܡ ܐܚܕܐ ܘܐܒܐ . ܒ . ܐܢ
ܐܚ .
ܡܐܘܡ ܕܢ ܫܡܠܐ . ܗ . ܐܢ ܐܠ
ܐܚ .
ܡܕܒܚܐ ܕܢ ܚܟܡܬܐ . ܟܠ . ܐܢ
ܐܚ .

ܡ .

ܡܐܘܡ ܐܚܕܐ ܘܐܒܐ . ܒ . ܐܢ
ܐܚ .
ܡܐܘܡ ܕܢ ܫܡܠܐ . ܗ . ܐܢ ܐܠ
ܐܚ .
ܡܕܒܚܐ ܕܢ ܚܟܡܬܐ . ܟܠ . ܐܢ
ܐܚ .

ܡ .

ܡܐܘܡ ܐܚܕܐ ܘܐܒܐ . ܒ . ܐܢ
ܐܚ .
ܡܐܘܡ ܕܢ ܫܡܠܐ . ܗ . ܐܢ ܐܠ
ܐܚ .
ܡܕܒܚܐ ܕܢ ܚܟܡܬܐ . ܟܠ . ܐܢ
ܐܚ .

ܚܒܝܫܐ ܕܢ ܫܡܫܝ ܘܟܘ ܫܡܫܝ
ܫܡܟܐ . ܥܡ ܐܠܗܐ.
ܟܠܗ ܘܗ ܫܡܟܠܗ ܘܟܘ
ܚܒܝܫܐ ܕܢ ܫܡܫܝ . ܥܡ
ܐܠܗܐ.
ܒ.
ܒܪܐ ܕܢܝ . ܡ . ܥܡ ܘܢ.
ܒܫܡܟ . ܣ . ܥܡ ܐܡܟ.
ܒܢܫܬܟ . ܥܡ ܡܢܝܢ .
ܒܐܡܬ . ܡ : ܥܡ ܐܠ.
ܓ.
ܓܠܓܠ ܐܒ . ܡ . ܥܡ ܐܡ.
ܕ.
ܕܡܘܬ . ܡ . ܥܡ ܓܪ.
ܕܡܝܢ . ܥܡ ܡܢܝܢ .
ܗ.
ܗܘܘܬ . ܡ . ܥܡ ܐܟ.
ܗܦܟ . ܟ . ܥܡ ܐܗ.
ܗܠܐ . ܕ . ܥܡ ܐܝ.
ܗܕܟ ܕܢ ܪܕܐ . ܠ . ܥܡ ܒܒ.
ܗܕܟ . ܕ . ܥܡ ܐܪ.
ܗܕܟ . ܒ . ܥܡ ܐܢ.
ܗܕܟ . ܣ . ܥܡ ܐܒ.
ܗܕܟ . ܘܟ . ܥܡ ܐܐ.
ܗܕܟ ܘܗ ܫܡܫܝ ܕܢ
ܕܡܟ . ܐ . ܥܡ ܐܠ.
ܗܕܟ ܘܗ ܦܫܐ ܕܢ ܡܫܐ . ܐ.
ܥܡ ܐܐ.

ܚ.
ܚܡܘܬ . ܡ . ܥܡ ܓܪ.
ܚܫܟܐ . ܟ . ܥܡ ܒܒ.
ܚܠܐ . ܕ . ܥܡ ܐܝ.
ܚܕܟ ܕܢ ܪܕܐ . ܠ . ܥܡ ܒܒ.
ܚܕܟ . ܒ . ܥܡ ܐܢ.
ܚܕܟ . ܣ . ܥܡ ܐܒ.
ܚܕܟ . ܘܟ . ܥܡ ܐܐ.
ܚܕܟ ܘܗ ܫܡܫܝ . ܟ.
ܥܡ ܐܐ.
ܚܕܟ ܕܢ ܡܫܡܫ . ܟ.
ܥܡ ܐܐ.
ܚܕܟ ܕܢ ܫܡܫܝ . ܟ.
ܥܡ ܐܐ.
ܚܕܟ ܘܗ ܫܡܫܝ . ܟ.
ܥܡ ܐܐ.
ܚܕܟ ܘܗ ܫܡܫܝ ܕܢ
ܫܡܟ . ܟ .

AD-

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

PAGINA 8. *in notis*, *linea* 11. *post ea verba*: aut certè Gorionidi tributam: *adde*: De Asia Josephi uxore vide fabulas Mahometanorum apud Marraccium in Refutatione Alcorani pag. 734.

Pag. 26. *in notis ad Chrysostomi opus inscriptum*, de Monachis Ægypti, *adde*: nisi dicamus eundem esse hunc librum ac *sermonem de Martyribus Ægyptiis*, qui inter Chrysostomi homilias exstat. Porrò hujus Chrysostomianæ homiliæ meminit & Thomas Margensis in hist. monast. lib. 1. *cujus verba retuli pag.* 146.

Pag. 31. *in not. ad Theodori commentar. in Samuelem*, *post ea verba*, Mamrinum legit Ecchellensis, *adde*.

Fortasse مُحْنِمْ مَحْنِمْ Mar Marinum.

Pag. 71. *in not. post hæc verba*, 1. Abrahamus Beth-Rabanensis, *hæc Adnotatio subjiciatur*. 1. Abrahamus Beth-Rabanensis primùm in cœnobio Izlensi monachus fuit sub Babæo Archimandrita, de quo mox sermo erit cap. 66. hujus Catalogi: deinde ex eodem cœnobio in locum, quem دَصَن *Dasen* appellant, ubi Raban Zachajesus monasterium condiderat, quod ex ejus nomine دَيْرَا دِحْبَا *Daira*, seù cœnobium *Beth-Raban* appellabatur, migravit circa annum Christi 590.; eodem scilicet tempore, quo Jacobus ex eodem Izlensi cœnobio ejectus, conventum *Beth-Abensem* exstruxit, in quem demùm idem Abrahamus relicto Beth-Rabanensi se contulit, hac lata lege, ut cœnobium utrumque sub unius ejusdemque Abbatis præfectura esset, ut refert Thomas Margensis in historia monastica lib. 1. cap. 14. & lib. 2. cap. 19. cujus verba habes infrà cap. CLXXIII. hujus Catalogi, ubi de Davide Beth-Rabanensi. Antiquior Abrahamo Beth-Rabanensi fuit Abrahamus alter Edessenæ Persarum Scholæ Alumnus, qui Medorum postea Episcopus initiatus est, ut scribit Simeon Beth-Arsamensis. *Cætera ut in Not.*

Pag. 72. *loco notæ*, *quæ incipit*: 1. Joannes Beth-Rabanensis, *hæc substituatur*. 1. Joannes Beth-Rabanensis Jacobi Beth-Abensis cœnobii fundatoris discipulus, & in præfectura ejusdem cœnobii successor, sexto præfecturæ mense eo cœnobio relicto apud urbem Dakukam in monte regionis Garmensis anachoriticam vitam duxit in loco, ubi postea monasterium Raban Ezechielis conditum est. Jesujabus Adjabenus Patriarcha, quum adhuc Ninives Episcopus esset, epistolam ad monachos Beth-Abenses scripsit, in qua affirmat Joannem hunc, antequam è cœnobio Beth-Abensi migrasset, septuaginta annis monachum egisse, è quibus triginta annis vitam anachoriticam, & quadraginta aliis cœnobiticam cum Jacobo coluerat. De eodem vide Thomam Margensem lib. 1. histor. monasticæ cap. 31. In conventu Beth-Rabanensi eundem aliquandiù vixisse, non ex hoc tantùm Sobensis loco colligitur, sed etiam quia utrumque illud cœnobium, Beth-Abense scilicet & Beth-Rabanense, ab uno eodemque Abbate regebatur, ut disertè notat Margensis lib. 2. histor. monast. cap. 19. Fuit & alter Joannes, Abrahami socius & Narsetis discipulus, de quo Amrus loco mox citato, ubi de Abrahamo.

Pag. 86. *ad calcem* 1. *notæ*, *post* Paulum, Ezechielem, Kajuram, *adde*, Moysen, Sciub-chalmaranum, Sergium &c.

Pag. 87. *ad calcem notæ* 4. *loco anni*

Græ-

Græcorum 875. *ſubſtitue*, 878. *ſic*: Præfuit autem Joſephus Patriarcha ab anno Græcorum 863. ad annum 878.

Pag. 88. *poſt* 1. *notam, quæ incipit*, 1. Diſputationem adversùs Cæſarem, *adde*: Sed retinendus textus Sobenſis. Nam Paulum Niſibenum Diſputationem cum Juſtiniano Cæſare habitam ſcripſiſſe affirmat Abulbarcatus in libro, cui titulus, *Declaratio Officiorum &c.* cap. 7. de Scriptoribus Eccleſiaſticis, in hæc verba.

فولوس البصرى مطران نصيبين له رسالة ضمنها ما اتفق له من الجدل فى اصول الدين مع الملك يوسطيانوس ملك الروم لما اشخص اليه ؛ كتبها الى قسوى طبيب الملك ؛

Paulus Baſſorenſis, Metropolita Niſibis, ſcripſit epiſtolam, qua continetur Diſputatio de fundamentis fidei ipſum inter & Juſtinianum Romanorum Imperatorem habita, quum ab eo accerſitus fuit. Directa eſt autem ab eodem Paulo ad Chiſoëm Regis medicum. Et quidem Juſtinianum Cæſarem tàm Neſtorianos, quàm Monophyſitas Conſtantinopolim evocaſſe, liquet ex Chronico Joannis Aſiæ, & ex Dionyſio Patriarcha Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 89. Paulum autem unàcum præceptore ſuo Mar-Aba eò ſe contuliſſe liquet ex Amro, qui ſuprà hoc Tom. p. 76. ait, Abam cum Thoma in urbe regia aliquandiù verſatum fuiſſe.

Pag. 97. *poſt not.* 6. *quæ incipit*, Matthæo Vago, Syris Meſcianiono, *adde*. Sed pro ܡܫܝܢܝܢܐ *Meſcianjono*, legendum puto ܡܫܝܢܝܐ *Maiſcenojo*, hoc eſt, ex Meſene, quæ Tigris fluvii inſula eſt, teſtibus Plinio, Ammiano, & Stephano, de qua Cellarius in notitia orbis antiqui Tomo 2. pag. 749.

Eadem pag. 97. *dele not.* 8. *quæ incipit*, Gabriele Catarenſi: ex Catara nimirùm Meſopotamiæ oppido &c. *& hanc ſubſtitue*. 8. Gabriele Catarenſi: nimirùm ex Bactriana regione, quæ Syris dicitur ܒܝܬ ܟܛܪܝܐ *Beth-Catraje*, unde derivatur ܟܛܪܝܐ *Catraja*, hoc eſt, Bactrianus. Nam ex ܒܝܬ ܟܛܪܝܐ *Beth-Catraja*, fit ܒܛܪܝܐ *Bactraja*, ſicut ex ܒܝܬ ܓܪܡܝܐ *Beth-Garmaja*, formatur ܒܓܪܡܝܐ *Bagarmaja*, & rejecto ب, ܓܪܡܝܐ *Garmaja*, hoc eſt, *Garmæus*: & ex ܒܝܬ ܙܒܕܝ *Beth-Zabdaj*, ܒܙܒܕܝ *Ba-Zabdaj*, & ܙܒܕܝ *Zabdaj*, Zebedæa inſula, quæ & Bizabde: & cætera hujuſmodi, quæ in hiſtoria & Geographia Chaldæorum frequenter occurrunt. Bactriana autem regio eſt trans mare Caſpium inter Sogdianam ad ſeptentrionem, à qua diviſa eſt Oxo fluvio, & Ariam ad meridiem: quæ hodie ماوراالنهر Mavaralnahara dicitur, hoc eſt, Tranſoxiana. *Cataram* Syri vocant & inſulam, quæ hodie *Socotora*: ut enim Marcandam Bactrianæ urbem præpoſita litera س s, *Samarcandam* appellant, ita & Cataram, Sacataram ſeu Socotoram. Etſi autem Neſtoriani tàm in Bactriana, quàm in Socotora domicilium habuere, quum tamen Cataræ mentionem faciunt, videntur Bactrianam regionem potiùs, quàm Socotoram inſulam intelligere. Porrò Gabriel alius fuit à cognomine Catarenſi, de quo infrà Sobenſis cap. 101. (hoc tom. pag. 172.) nam ille vixit diu poſt Babæum, nimirùm anno Chriſti 710.

Pag. 133. *columna* 2. *linea* 15. *deleantur hæc verba, quæ ſunt intra parentheſim*, Ad Epiſcopos Catarenſium (hoc eſt, Chriſtianorum in Catara ſeu Socotora inſula adjacentibuſque Arabiæ locis commorantium, quorum in hiſtoriis Luſitanicis fit mentio) *& ſubſtituantur hæc alia*;

alia : hoc eſt, Chriſtianorum Bactrianam regionem incolentium, quorum Epiſcopos, non ſecùs atque Perſarum, à Sedis Seleucienſis obedientia defeciſſe dolet Jeſujabus Patriarcha. *Nam Bactros unàcum Perſis & Maruanitis Primatum ſibi aſſeruiſſe veroſimilius exiſtimo, quàm Socotoranos; præſertim quum ex hiſtoriis conſtet, infinitum propemodùm Neſtorianorum numerum fuiſſe in Choraſana, Bactriana, Scythia, Chataja & Tartaria uſque ad Sinarum fines, idque maximè ſub vaſto Joannis, ut vocant, Presbyteri imperio.*

Pag. 136. *columna* 2. *lin.* 54. *& ſeq. dele hæc verba, quæ ſunt intra parentheſim*, Catara ſcilicet, ſeu Socotora, eique affines, &, Arabiæ juxta ſinum Perſicum: *Nam Jeſujabus, ut ſuprà dixi, de Bactris loquitur, cæteriſque Chriſtianis in vaſtis illis Aſiæ regionibus uſque ad Chatajam & Sinas commorantibus.*

Pag. 143. *ad calcem hæc adde.* Jeſuſabrani monachi & martyris vita à Jeſujabo Adjabeno Patriarcha ſcripta, exſtat Cod. Syr. 2. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 607. de qua vide in not. ad libros Anonymos hoc tomo pag. 285. col. 2.

Pag. 147. *ad calcem not.* 4. *poſt hæc verba*, Quo autem anno Eugenius floruerit, *dele quæ ſequuntur, & hæc ſubſtitue*; docet Amrus in vita Papæ, qui S. Simeonem Seleucienſem Epiſcopum & martyrem anteceſſit: nimirùm, ineunte anno Chriſti 300. Vide Tom. 2. pag. 398.

Pag. 155. *in not. col.* 1. *poſt hæc verba*, Duo hìc miracula &c. *adde*. In vita verò Mar Abæ magni ſubjungit, Abrahamum in Haza ſeù Adjabene dies clauſiſſe, ejuſque cadaver clam ſurreptum, in oppidum Caſcaram deportatum fuiſſe.

Pag. 168. *not.* 1. *dele ab iis verbis*, incertæ ætatis ſcriptor, *& hæc ſubſtitue*. Circa annum Chriſti 600. in Garmæorum regione Epiſcopatum geſſit, teſte Jeſujabo Adjabeno in epiſtola ad Kamjeſum & ſocios, in qua affirmat Simeonem unàcum altero Kamjeſu Epiſcopo pro Neſtoriana hæreſi adversùs Jacobiticam ſectam fortiter decertaſſe. *Vide ſuprà hoc tom. pag.* 142.

Pag. 169. *not.* 3. *dele ab iis verbis*: Diverſus proinde ab eo Barhadbeſciaba videtur: *& hæc ſubſtitue*. Fuit autem hic Barhadbeſciaba Jacobi Beth-Abenſis cœnobii fundatoris æqualis, conditoque à ſe monaſterio præfuit circa annum Chriſti 630. teſte Margenſi lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 15. & 22. Vide Tom. 2. pag. 490. & Tom. 3. pag. 470.

Ibidem not. 4. *dele totam, & hanc ſubſtitue*. Eccleſiaſticam hiſtoriam. Amrus citatus ſuprà pag. 148. teſtatur, ſub Jeſujabo Adjabeno, qui anno Chriſti 660. obiit, Eccleſiaſticam apud Syros Neſtorianos hiſtoriam conſcribi cœptam fuiſſe. Nimirùm Jeſujabo vel Ninivitarum Epiſcopo, vel Adjabenorum Metropolita, hoc eſt, circa annum Chr. 640. Exſtat ejuſdem Jeſujabi ad hunc Barhadbeſciabam epiſtola, de qua ſuprà hoc Tom. pag. 142.

Pag. 172. *ad calcem notæ* 3. *quæ incipit*, Abraham ex Mahuza, *hæc adde*. Claruit autem Abraham ſub Jeſujabo Gadalenſi circa annum Chriſti 630.

Pag. 204. *col.* 1. *lin.* 5. *ad hæc Sobenſis verba de Joanne Garmachita*, & breve Chronicon, *notam iſtam adde*. Breve Chronicon. Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 4. Abrahæ Izlenſis cœnobii fundatoris geſta à Joanne conſcripta teſtatur.

Pag. 257. *in not. col.* 1. *lin.* 15. *dele hæc verba*, Fuit autem Chamiſius & ipſe &c. *& ſubſtitue*: Fuit autem & Chamiſius alter &c.

Pag. 363. *col.* 1. *lin.* 11. *loco* Amrus, *ſubſtitue*, Mares. *Atque ita pag.* 365. *col.* 2. *lin.* 8. *&* 368. *col.* 1. *lin.* 3. *poſt initium cap.* 2. *&* 369. *col.* 2. *lin.* 10. *&* 370. *col.* 1. *lin.* 11. *&* 371. *col.* 2. *lin.* 17. *&* 374. *col.* 2. *lin.* 8. *&* 376. *col.* 2. *lin.* 10. *&* 384. *col.* 1. *lin.* 32. *&* 386. *col.* 2. *lin.* 17. 24. *&* 432. *col.* 2. *lin.* 24. *&* 436. *col.* 1. *lin.* 28. *&* 443. *c.* 1. *l. penult. &* 450. *c.* 2. *l.* 26,

Pag. 365. *col.* 2. *lin.* 34. *ab iis verbis*, In altero Amri codice, *usque ad*, hæc adnotantur. *dele*, & *subſtitue*, Amrus de obitu Iſaaci hæc notat.

Pag. 366. *c.* 1. *l.* 17. & 30. *loco*, Amri interpolator, *subſtitue*, Amrus. *Atque ita pag.* 368. *col.* 2. *lin.* 36. & 372. *c.* 2. *l.* 8. & 378. *c.* 2. *l.* 8. & *ubicumque occurrerit nomen Interpolatoris Amri*.

Pag. 378. *col.* 2. *poſt cap.* 5. *lin.* 11. *dele hæc verba*, quumque annos quinque ſediſſet &c. & *ſubſtitue*: quumque annos undecim ſediſſet, obiit anno Chriſti 496. de quo hæc Amrus ſcribit &c.

Pag. 379. *col.* 2. *lin.* 6. *loco*, Amrus Modainæ ſepultum Acacium ſcribit, *ſubſtitue*, Mares Modainæ &c.

Ibid. à lin. 14. *ad pag.* 380. *lin.* 32. *dele totum ab iis verbis*, Sequeretur ipſum obiiſſe anno 499. *uſque ad*, qui idem Anaſtaſii Imperatoris tertius decimus erat; & *hæc ſubſtitue*. Sequitur ipſum obiiſſe anno 499. adeoque ex Maris mente poſt Acacii obitum nulla Sedis vacatio, ſed Babæus eodem anno Acacium excepit: nam, Elia Damaſceno teſte, Synodum habuit anno Zamaſphæ Perſarum regis ſecundo, qui in annum Chriſti 499. confertur, ut ex Chronologia Regum Perſarum conſtat *hoc tom.* 3. *pag.* 402.

CODICES MANUSCRIPTI
SYRIACI, COPTICI, ARABICI, ET ARMENICI
TYPIS IMPRESSI,
Ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide ex Oriente transmissi,

Ejusdemque Decreto in Bibliothecam Vaticanam illati, ut non solùm ad Bibliothecæ, sed ejusdem etiam Sacræ Congregationis usus asserventur.

SYRIACI.

I.

Rationes in Festis, Dominicis, Feriis, & in commemoratione sanctorum per anni circulum recitandæ, quæ *Proœmia*, & *Sedræ*, seù ordines vocantur, juxta ritum Syrorum; videlicet:

Dominica Resurrectionis ad Vesperas, ad Completorium, ad primam & secundam Stationem noctis, ad Matutinum, & ad Tertiam.

Feria secunda in Albis ad Horas vespertinas, nocturnas, matutinas, & ad Tertiam.

Feria 3. *in Albis*, ut suprà in Feria 2.

Feria 4. in Albis.

Feria 5. in Albis.

Feria 6. in Albis, quæ Confessorum dicitur.

Sabbato in Albis.

In festo Resurrectionis.

Dominica in Albis.

In Ascensione Domini.

In festo Pentecostes.

Feria 6. post Pentecosten, quæ *Auri* dicitur, pro XII. Apostolis.

In festo Apostolorum Petri & Pauli ad vesperas & matutinum.

De sancto Adæo Apostolo, cujus festum celebratur die 14. Maji.

De Patribus Ægyptiis Macario Abbate, Joanne Colobo, Pesæo, & filiis regiis Maximo & Domitio, quorum commemoratio peragitur die 2. Julii.

De Thoma Apostolo, cujus festum die 3. Julii.

In commemoratione B. Virginis pro spicis,

De S. Cyriaco ejusque matre Julitta.

De SS. Macabæis eorumque matre Samona & præceptore Eleazaro.

In festo Tabernaculorum, seù Transfigurationis Domini.

In Transitu B. Mariæ Virginis.

In festo S. Crucis.

De SS. Sergio & Baccho.

De S. Jacobo Sarugensi doctore, cujus festum die 29. Nov.

De SS. Virginibus Barbara & Juliana.

De S. Nicolao episcopo & confessore, qui Syris dicitur Mar Zache.

De S. Behenamo martyre, ejusque sorore Sara, quorum festum die 10. Dec.

De S. Georgio martyre,

De SS. Sergio & Baccho.

De S. Thoma Apostolo.

De S. Behenamo martyre, ejusque sorore Sara, & præceptore Matthæo archimandrita monachorum montis Elphephii, & quadraginta sociis martyribus: qui passi dicuntur sub Sennacheribo Ninivitarum præside.

De S. Domitio martyre, cujus festum die 24. Septemb.

De S. Elisæo anachorita.

De S. Azazaële martyre Samosateno, qui sub Maximiano passus dicitur, & unàcum *Abæo* ܐܒܝ Nicææ episcopo ad tempora usque Theodosii Imperatoris perveniisse; ex apocrypha scilicet, ejus vita, quam Michaël Jacobitarum Patriarcha scripsit; exstat autem cod. Syr. 32. ad calcem To. 2. Bibl. Orient. pag. 505. Eadem oratio legitur in commemoratione Thomæ Stylitæ, ut fol. 263. hujus codicis adnotatur. Fuit autem Thomas patria Telensis, secta Monophysita, cujus mentio in chronico Dionysii ad annum Græcorum 1021. *Christi* 710. Vide Tom. 2. pag. 105.

De uno martyre. Legitur in commemoratione SS. Georgii, ܓܘܪ Abæi, Behenami, aliorumque, ut adnotatur in eodem Cod. fol. 266.

De uno monacho. Legitur in commemoratione Aaronis, & Jacobi inclusi, & sancti Sabæ, ut adnotatur fol. 270.

De resurrectione Domini.

De feria 6. majoris hebdomadæ. Arabicè.

De feria 5. majoris hebdomadæ. Arabicè.

De feria 6. ante Dominicam palmarum. Arab.

De Michaële martyre. Arabicè auctore Joanne, ut adnotatur, fol. 290. Hic Michaël sororem ܣܝܪܐ *Siresam*, (fortasse Saram,) sociumque Josephum habuisse dicitur; ad Christi autem fidem ex Magorum secta conversus fuisse, & filium Cavadæ regis à dæmonio liberasse, & anno demùm ætatis 15. martyrium subiisse.

De S. Nicolao episcopo. Arab.

De S. Juliano Saba monacho. Syriacè.

In fol. 304. Codex Syriacis literis exaratus à Presbytero Pharago die 10. Novembris anno Græcorum 1858. Hegiræ 953. die 20. mensis Romadani, *Christi* 1546.

II.

Ordo Lampadis pro Pœnitentibus tàm sanis, quàm infirmis, in Officia quinque distributus, quorum unoquoque expleto ellychnium unum accenditur; in fine verò quinti officii Sacerdos manum capiti pœnitentis imponens, orationem absolutionis recitat.

Ordo Sponsalium. Arabicè.

Ordo Benedictionis Viduarum.

Benedictio Aquæ in die Epiphaniæ juxta emendationem Jacobi Edesseni.

Benedictio Olivarum in Dominica Hosannarum.

Ordo adventus in Portum, qui peragitur post tertium nocturnum feriæ secundæ majoris hebdomadæ.

Ordo Ablutionis in feria 5. majoris hebdomadæ.

Ordo Processionis S. Crucis post nonam feriæ 6. majoris hebdomadæ.

Ordo salutationis in dominica Resurrectionis.

Ordo Adorationis in dominica Pentecostes.

Sermo S. Isaaci episcopi Syri de Pœnitentia. Arabicè.

In 4. char. 247. Syriacis literis exaratus pro Abrahamo Presbytero filio Mansuri cognomento ebn-Socri.

III.

Beth-Gaza, hoc est, Thesaurus: seù Officium simplex, vel Feriale Syrorum Jacobitarum, *pro Feriis 2. 3. 4. 5. 6.* & Sabbato.

Octoëchus, seù Cantus tonis octo expressi, ad Magnificat.

Cantus vigiliarum de Deipara, de Sanctis, de Pœnitentia, & de Defunctis, tonis XVIII.

Cantus de Defunctis, tonis VIII.

Cantus Paracletici de Deipara, de Sanctis, de Pœnitentia, & de Defunctis, tonis VIII.

Hymni S. Ephræmi Syri, Tonis XLV.

Cathismata, seù sessiones, tonis VIII.

In 4. char. 327.

IV.

Exequiæ episcoporum, præsente cadavere, in officia VII. distributæ.

S. Ephræmi hymnus de defunctis.

Officium defunctorum pro secunda die à depositione.

S. Joannis Chrysostomi homilia de defunctis.

Officium defunctorum pro die III. IV. V. VI. & VII.

Officium defunctorum pro die III.

S. Ephræmi hymni II. de defunctis episcopis.

Cantus de defunctis.

In 4. char. 197.

V.

Officii Syriaci Pars Hyemalis: videlicet.

Offi-

Officium Encœniorum ecclesiæ.
De Dedicatione ecclesiæ.
De Annunciatione Zachariæ.
De Annunciatione B. V. Mariæ.
De profectione B. V. Mariæ ad Elisabeth.
De nativitate S. Joannis Baptistæ.
De Revelatione Josephi.
De Dominica ante nativitatem Domini.
De nativitate D. N. Jesu Christi.
De Laudibus B. V. Mariæ.
De cæde Infantium.
De Dominica post nativitatem Domini.
De Patribus Basilio & Gregorio.
De festo Luminum, seù Epiphania Domini.
De laudibus S. Joannis Baptistæ.
De S. Stephano Archidiacono & protomartyre.
De Dominica 1. 2. 3. & 4. post epiphaniam.
De laudibus Deiparæ.
De Præsentatione Domini in Templo.
De Feria 2. 3. 4. & 5. *Ninivitarum*, hoc est, Rogationum.
De Sacerdotibus & Patribus defunctis.
De fidelibus defunctis.
De S. Jacobo interciso.
De S. Jacobo doctore.
De S. Barbara.
De S. Nicolao.
De S. Behenamo martyre.
De Gabriele episcopo in cœnobio Cartaminensi.
De S. Antonio Abbate.
In fol. 194. Syriacè exaratus à Presbytero Atalla Zendo Maronita.

VI.

Ordo Missæ Syriacæ juxta ritum Syrorum Maronitarum.
Anaphora, seù Liturgia S. Petri Apostoli: in qua desunt verba consecratoria.
Ordo Missæ juxta ritum Maronitarum,
Anaphora S. Xysti Papæ: in qua desunt verba consecratoria.
Anaphora Gregorii episcopi Tagritensis.
Anaphora S. Joannis evangelistæ.
Hymnus S. Ephræm Syri.
Hymnus S. Jacobi.
Ordo Missæ juxta ritum Jacobitarum.
Orationes, quæ *Proœmia* dicuntur, in Liturgia recitandæ.
Absolutiones ad Horas vespertinas, nocturnas, & matutinas.
In 8. *char.* 110.

VII.

Ordo Missæ Syriacæ.
Anaphora Joannis Bar-Maadani Patriarchæ Jacobitarum.
Anaphora Ignatii Patriarchæ, qui & خبوء أطا حنهوه حذوبسلا.
Badr Zachæ Bar-Vahib Mardensis, composita in cœnobio Ananiæ anno Græcorum 1615. *Christi* 1304.
Anaphora Basilii Maphriani seù Primatis Orientis, qui & حوذمر حسز مسلم وسحدسصا.
Behenamus filius Joannis cognomento *Habubni*, composita in Gezira Cardoa anno Græcorum 1715. *Christi* 1404.
Anaphora Lazari Bar-Sabtæ episcopi Bagdadensis.
Anaphora Thomæ Heracleensis, episcopi Germaniciæ: in qua desunt verba consecratoria.
Anaphora Maruthæ Catholici Tagritensis.
In 8. *char.* 82. codex exaratus in urbe Emessa in ecclesia Deiparæ die 22. Augusti anno Græcorum 1778. *Christi* 1467.

VIII.

Ordo Missæ Syriacæ.
Lectiones ex Apostolo, & Evangeliis.
Proœmia & Ordines.
Oratio dicenda initio Liturgiæ feria 5. & Sabbato majoris hebdomadæ.
Anaphora S. Jacobi fratris Domini in compendium redacta à Gregorio Barhebræo Maphriano seù Primate Orientis in montibus Armeniæ anno Græcorum 1593. *Christi* 1282.
Absolutio in fine Liturgiæ, rithmo sancti Jacobi.
Anaphora S. Joannis Evangelistæ.
Anaphora S. Matthæi Pastoris: cujus ad calcem hæc adnotantur: هكسمر هنوحا وهنم هكم وحسا وهه :ارهس سم هم هدسم

explicit Liturgia S. Matthæi Pastoris, qui & Herma unus ex septuaginta.
Anaphora Ignatii Bar Vahib, qui & Badr Zache Mardensis, Patriarchæ Jacobitarum.

Ana-

Anaphora Joannis Bar Maadani Patriarchæ Jacobitarum.
In 8. *char.* 117. Codex olim pertinuit ad Thomam monachum, deinde ad Georgium archiepiſcopum Cypri, demum ad Abrahamum monachum ac Presbyterum Orientalem filium monachi Behenami, qui notam hanc appoſuit anno Græcorum 1812. (*Chriſti* 1501.) fol. 9.

IX.

Ordo ſancti Baptiſmi, quem tradidit Clemens Petri Apoſtoli diſcipulus, & ex Græco ſermone in Syriacum tranſtulit Jacobus Edeſſenus, approbavit autem Gregorius Barhebræus Maphrianus.
Jacobi Edeſſeni admonitio de Baptiſmo.
Ordo ſolutionis coronæ, quæ fit ſeptima die à Baptiſmo.
Ordo Baptiſmi, urgente mortis periculo.
In 4. *char.* 21. exaratus à Presbytero Atalla Zendo.

X.

Homologia, ſeù Profeſſio fidei ab ordinandis facienda, auctore *Jacobo epiſcopo Majapharchinenſi*. E' Syriaco in Arabicum converſa.
Ordinatio Diaconorum.
Ordinatio Presbyterorum.
Benedictio olei Catechumenorum, & Infirmorum.
Benedictio Altaris & eccleſiæ pollutæ ab hæreticis, vel ethnicis, aut alio quocumque modo.
Abſolutiones ab unoquoque peccato.
Ordo Tonſuræ monachorum juxta ritum ſacri montis Edeſſæ.
Ordo Tonſuræ monialium.
In 4. *char.* 59. exaratus à Presbytero Atalla Zendo.

XI.

Officium defunctorum pro viris, in die depoſitionis, & duobus ſequentibus diebus.
Officium defunctorum pro mulieribus, ut ſuprà.
Officium defunctorum pro pueris.
Officium defunctorum pro puellis.
Benedictio ſponſalium. Arabicè.
In 4. *char.* 100. exaratus literis Syriacis à Presbytero Atalla Zendo.

XII.

Liber Diaconalis, continens ea, quæ à Diacono in Liturgia miniſtrante dicenda ſunt.
In 12. *char.* 44.

XIII.

Beth-gaza, hoc eſt, Theſaurus, ſeù Officium feriale Syrorum pro feriis 2. 3. 4. 5. 6. & Sabbato.
Octoëchus ad Magnificat.
In 12. *char.* 164.

XIV.

Gregorii Barhebræi Abulpharagii epiſcopi Tagritenſis & Primatis Orientis, Chronicon Syriacum ab orbe condito ad annum Græcorum 1600. *Chriſti* 1289.
Ejuſdem chronici continuatio ab anno Chriſti 1289. ad annum 1493.
In fol. char. 181.

XV.

Declaratio officiorum eccleſiaſticorum; *Pars I.* de diſpenſatione Domini in carne, & anno ac menſe, quibus Chriſtus conceptus, natus, præſentatus in templo, baptizatus, & paſſus eſt.
Pars II. de Horis veſpertinis.
Pars III. de Horis nocturnis & matutinis.
Pars IV. de divina Liturgia.
Pars V. de Baptiſmo.
Pars VI. de eccleſia ejuſque dedicatione.
Pars VII. de exequiis defunctorum.
In 4. *char.* 331. exaratus ab Elia Aſmar Abibo metropolita Amidæ, anno Græcorum 1873. *Chriſti* 1562. ſub Ebedjeſu, quem Patriarcham Orientis Julius Papa Romæ inſtituit.

XVI.

Timothei Neſtorianorum Patriarchæ liber de Sacramentis eccleſiæ, inſcriptus, *de ſeptem cauſis ſacramentorum eccleſiaſticorum*, in Partes VII. diſtributus, quarum *Prima* eſt de Sacerdotio, continens capita 12.
Pars II. de dedicatione eccleſiæ, & chriſmate, capita 7.
Pars III. de Baptiſmo, capita 21.
Pars IV. de ſacramentis Corporis & Sanguinis, capita 16.

Pars V.

Pars V. de monachis, capita 4.
Pars VI. de defunctis, capita 11.
Pars VII. de matrimonio & Pœnitentia, capita 6.

In 8. *char.* 154. exaratus in sancta civitate Hierusalem à Josepho monacho feria 4. die 2. Junii anno Græcorum 1924. *Christi* 1613.

ARABICI.

XVII.

Rationes, & Benedictiones diversæ, à Sacerdote recitandæ: puta pro sterili, pro puerpera, pro pueris &c. Sunt autem omnes numero LII.

In 12. *char.* 284. Literis quidem Syriacis, sed Arabico sermone exaratus à Presbytero Atalla Zendo Maronita die 15. Decembris anno Christi 1722.

XVIII.

Periodi Apostolorum, quæ sequuntur. Videlicet.
Martyrium S. Andreæ Apostoli.
Historia S. Jacobi Apostoli fratris S. Joannis Evangelistæ.
Martyrium S. Joannis Evangelistæ.
Acta SS. Philippi & Petri Apostolorum.
Martyrium S. Philippi Apostoli.
Prædicatio S. Bartholomæi Apostoli in civitate Vahat.
Martyrium ejusdem.
Prædicatio S. Thomæ Apostoli in India.
Prædicatio S. Matthæi Apostoli Hierapoli.
Martyrium ejusdem.
Martyrium S. Jacobi Alphæi Apostoli.
Prædicatio S. Simeonis filii Cleophæ.
Martyrium ejusdem.
Prædicatio S. Mathiæ Apostoli.
Martyrium ejusdem.
Prædicatio S. Jacobi fratris Domini & Episcopi Hierusalem.
Martyrium ejusdem.
Martyrium S. Marci Evangelistæ Alexandriæ.
Homilia Cyriaci Episcopi Behensæ (Tabennæ) de laudibus B. Virginis Mariæ ejusque planctu ad sepulcrum filii sui unigeniti.
Epistola cœlo, ut dicitur, delapsa anno Græcorum 1042.
Vita S. Mennæ martyris.
Chronicon ab Adamo ad Noë, ad Abraham, ad Moysen, ad Davidem, ad Christum.
Historia Abrahæ & Isaaci.
Historia Imaginis Christi à Judæis Tiberiadensibus ludibrio habitæ.
Historia S. Marinæ Virginis, quæ monachi habitum induit.
Historia Chrysimi Episcopi Emisseni, quem Petrus & Joannes Apostoli baptizasse dicuntur & Episcopum Emissenorum instituisse.
Homilia de Incarnatione Verbi.
Benedictio Patenæ, Calicis, Velorum utriusque, Velorum altaris, & crucis novæ.
Historia Alexandri magni.
Historia S. Theclæ Virginis.
In 4. *char.* 160. Arabicis literis & sermone.

XIX.

Epistola Synodica Conciliabuli Constantinopolitani, quod exeunte anno Christi 1722. habitum est à Patriarchis Græcis Hieremia Constantinopolitano, Athanasio Antiocheno, & Chrysantho Hierosolymitano, præsentibus duodecim Archiepiscopis & Episcopis; transmissa Græcè & Arabicè ad Græcos Antiochenæ diœceseos; in qua errores schismaticorum adversùs Latinos hi propugnantur.

1. Primatus Petri suprà Apostolos, & Romani Pontificis suprà reliquos Patriarchas & Episcopos, ejusdemque in rebus fidei infallibilitas, & in Principes sæculares auctoritas impugnatur, ususque ferendi signatas cruce crepidas damnatur.
2. Processio Spiritus sancti ex solo Patre asseritur, & vox illa, *Filioque*, à Latinis Symbolo adjecta rejicitur.
3. Fermentum in consecratione Eucharistiæ, Azymo rejecto, probatur.
4. Purgatorius ignis, locusque à Paradiso & Gehenna distinctus, explo-ditur.
5. Beatitudo Sanctorum, & pœna damnatorum usque ad communem resurrectionem differtur.
6. Suffocatorum usus interdicitur.
7. Sabbati jejunium perstringitur.
8. Denique notantur Latini, quod parvulis post Baptismum Eucharistiam

non

non porrigunt, neque eos ungunt sacro Chrismate, neque oleo ungi permittunt nisi infirmos.

In 4. *char.* 46. Arabicis literis & sermone,

COPTICI, ET ARABICI.

XX.

KAtameros; idest, Psalmi, & Lectiones ex Actibus Apostolorum, ex septem Epistolis Catholicis, ex Epistolis Pauli, & ex Evangelio, ad Vesperas, ad Matutinum, & ad Missam, per anni circulum: Tomus I. pro Dominicis & Festis, quæ sequuntur. Videlicet.

Pro Dominicis priorum quinque anni mensium, hoc est, Tot, Baba, Hatur, Chiach, Tuba, & Emscir.

In festo S. Joannis Baptistæ. S. Crucis. Georgii martyris. Quatuor animalium. Michaëlis Archangeli. Seniorum viginti quatuor. Mercurii martyris. Annunciationis Beatæ Virginis Mariæ. In pervigilio Nativitatis Domini. In Nativitate Domini. In festo S. Stephani protomartyris, & SS. Dioscori, Asclepii, eorumque filiorum in urbe Achmim. In pervigilio Epiphaniæ. In Epiphania Domini. In commemoratione Beatæ Virginis Mariæ. In festo Quadraginta Martyrum, & S. Macarii Abbatis. In festo SS. Petri & Pauli Apostolorum.

In fol. char. 447. Sermone Coptico seù Ægyptiaco exaratus à Raphaële Diacono filio Presbyteri Abdalsajed filii Dioscori filii Salibæ, ex Bibarat oriundi, urbis Achmim incolæ, anno Martyrum 1428. Hegiræ 1123. (Christi 1712.) Feria 3. die 5. mensis Mesori.

XXI.

Katameros, idest, Psalmi, & Lectiones ad Vesperas, ad Matutinum & ad Missam, Tomus II. pro Dominicis & Festis, quæ sequuntur: videlicet.

Pro Dominicis Quadragesimæ usque ad Resurrectionem inclusivè.

Pro Dominicis Pentecostes, à Dominica nova, seù in Albis, usque ad Dominicam Pentecostes: nec non in Ascensione Domini.

Pro Dominicis mensium Bescensii, Baoni, Abibi, Mesori, & mensis parvi.

In fol. char. 408. Copticè exaratus à Raphaële Diacono an. Martyrum 1430, Hegiræ 1125.

XXII.

Katameros, idest, Psalmi, & Lectiones ex Scriptura, Tomus III. pro hebdomada majori à Dominica Palmarum ad Vesperas Dominicæ Resurrectionis inclusivè.

Homilia Seruti Abbatis, quæ legitur feria 2. 3. 4. & 5.

Homilia Severiani Gabalorum Episcopi, pro feria 4.

Homilia S. Joannis Chrysostomi pro feria 5. & 6.

Homilia S. Athanasii Alexandrini pro feria 6.

Homilia Severi Antiocheni pro Sabbato sancto. Arabicè.

In fol. chart. 414. Copticè exaratus à Raphaële Diacono anno Martyrum 1427. Hegiræ 1122.

XXIII.

Psalmodia, seù Cantus & Odæ de Christo Domino, de Beata Virgine Maria, & de Sanctis, per hebdomadam distributæ, juxta ritum monasterii S. Antonii Abbatis,

Doxologia, sive Cantus pro Quadragesima. Pro Dominica Resurrectionis. Ascensione Domini. Sancta Cruce. B. V. Maria. Michaële Archangelo. Gabriele. Raphaële. Uriele. Quatuor animalibus. Viginti quatuor Senioribus. Omnibus Angelis. Joanne Baptista. Centum quadraginta quatuor millibus puerorum. Apostolis. Stephano protomartyre. Georgio martyre. Mercurio martyre. Menna martyre. Tribus Pueris. Omnibus Martyribus. Antonio Abbate. Paulo Eremita. Macario Abbate. Macario Episcopo. Macario Presbytero. Joanne Abbate. Pesæo. Paulo Thmuitano. Maximo & Domitio fratribus. Moyse Æthiope. Quadraginta novem Martyribus Nitriæ. Omnibus Monachis. Elia propheta. Marco Evangelista. Severo Antiocheno. Omnibus Sanctis. Philotheo martyre. Victore

ctore martyre. Claudio martyre. Julio martyre. Pro Patriarcha, qui Sedem tenet.

In 4. *char.* 399. Copticè, & Arabicè exaratus an. Martyrum 1425. Heg. 1120.

XXIV.

Ordo ſponſalium.
Ordo matrimonii.
Ordo ſecundi matrimonii, hoc eſt, Viduorum.
Ordo exequiarum Sacerdotum, Diaconorum, Virorum, Mulierum, Puellarum, & Puerorum.
Benedictio Puerperæ.
Ordo Baptiſmi.
In 4. *char.* 214. Copticè & Arabicè exaratus à Raphaële Diacono an. Martyrum 1423. Hegiræ 1118.

XXV.

Exequiæ Epiſcoporum & Patriarcharum.
Exequiæ Monachorum.
Exequiæ Monialium.
Lectiones in hebdomada majori pro defunctis Presbyteris, pro Diaconis, pro Monachis, pro Monialibus, pro viris, pro pueris, pro mulieribus, pro puellis.
In 4. *char.* 158. Copticè & Arabicè exaratus anno Martyrum 1423. Hegiræ 1118.

XXVI.

Benedictio Puerperæ.
Ordo Baptiſmi.
Benedictio Aquæ in Epiphania Domini.
Conſecratio eccleſiæ.
Conſecratio Altaris.
Conſecratio Calicis.
Conſecratio Patenæ.
Conſecratio Imaginis.
Exequiæ Epiſcoporum & Patriarcharum.
Exequiæ Presbyterorum.
Exequiæ Diaconorum.
Exequiæ Monachorum.
Exequiæ Monialium.
Exequiæ Virorum.
Exequiæ Puerorum.
Exequiæ Mulierum.
Exequiæ Puellarum.
Lectiones in hebdomada ſancta pro defunctis, ut ſuprà Cod. 25.
Lectiones in Miſſa pro iiſdem.
Oratio adversùs morſum canis, quæ ſancto Tarpo inſcribitur.
Adoratio in die Pentecoſtes.
Ritus Dedicationis eccleſiæ obſervatus à Gabriele Patriarcha LXXXIV. in eccleſia S. Mercurii in Cairo vetere die Dominica, 8. Beſcenſii, anno Martyrum 1127.
Ritus Ablutionis pedum Feria 5. majoris hebdomadæ.
Ordo Lampadis, ſeù extremæ Unctionis.
Ordinatio Lectoris.
Ordinatio Subdiaconi.
Ordinatio Diaconi.
Ordinatio Presbyteri.
Ordinatio Hegumeni ſeù Archipresbyteri.
Ordinatio Archidiaconi.
Benedictio Calicis.
Benedictio Patenæ.
Benedictio Paramentorum Altaris.
Benedictio Baptiſterii, auctore *Petro Epiſcopo Behenſæ*, ſeù Tabenneſiotarum.
Benedictio Calicis polluti.
Ordo ſacri Schematis monachorum.
Ordo ſacri Schematis monialium.
Ordo Sponſalium.
Ordo matrimonii virginum.
Ordo matrimonii viduorum.
In fol. char. 217. Copticè & Arabicè.

XXVII.

Ordo Eccleſiæ Alexandrinæ Coptorum, quo indicantur Lectiones ex utroque Teſtamento per anni circulum: videlicet.
Kalendarium Sanctorum, cum Lectionibus Scripturæ pro unoquoque die.
Lectiones pro Jejunio Ninivitarum. Pro Quadrageſima. Pro Hebdomada majori. Pro diebus Pentecoſtes à Dominica Reſurrectionis ad Pentecoſten incluſivè
Lectiones pro conſecratione Eccleſiæ, Altaris, & Baptiſterii. Pro benedictione Puerperæ. Pro Baptiſmo. Pro conſecratione Chriſmatis. Pro ſponſalibus & matrimonio. Pro ſacro Schemate monachorum & monialium. Pro conſecratione Epiſcopi, ejuſque in Throno collocatione. Pro ſeptem horis canonicis, Pro extrema Unctione. Pro defunctis Epiſcopis, Patriarchis, Presbyteris, & Diaconis.
Severi epiſtolæ ad Anaſtaſium fragmentum.
S. Epiphanii de epocha mundi.
Tabula feſtorum mobilium.
Hiſtoria obitus Joannis Patriarchæ, qui contigit feria 4. die 10. Baoni, anno Martyrum 1434. Hegiræ 1130. & electionis Petri Patriarchæ, quæ contigit

git eodem anno, ineunte Dominica, die 10. Mesori.

Notitia climatum Ægypti, & tributi, quod ab unaquaque provincia solvitur; facta sub Regibus Circassis anno Hegiræ 777.

Tabula ad inveniendam Epactam.

In 4. char. 136. Arabicè.

XXVIII.

Katameros, seù Psalmi & Lectiones ad vesperas, ad matutinum, & ad Missam pro Dominicis mensium Tot, Babæ, Hatur, Chiach, Tuba, & Emscir; necnon pro die 28. & 29. Chiach in nativitate Domini, & pro Dominica 5. uniuscujusque prædictorum mensium.

In fol. char. 271. Copticè exaratus à Mercurio Isaaci filio, feria 6. die 4. Chiach, anno Martyrum 1239.

XXIX.

Katameros, hoc est, Psalmi & Lectiones pro Dominicis Quadragesimæ & Pentecostes, à Dominica ingressus Jejunii quadragesimalis usque ad Pentecosten inclusivè. Necnon pro Dominicis post Pentecosten ad finem anni, quæ occurrunt in mensibus Bescensio, Baona, Abibo, Mesori, & mense parvo.

In fol. char. 326. Copticè exaratus Sabbato, die 19. Baonæ, anno Martyrum 1435. Hegiræ 1131. die 16. Scioabani.

XXX.

Katameros, seù Psalmi & Lectiones pro hebdomada Passionis à Dominica Palmarum ad Dominicam Resurrectionis inclusivè.

Homilia Senutii Abbatis pro feria 3. & 4.

Homilia S. Jo: Chrysostomi pro feria 3. & 6.

Homilia Severi Antiochcni pro fer. 5.

Homilia Athanasii Abbatis (fortasse Athanasii Alexandrini, ut suprà in codice 22.)

In fol. char. 298. Copticè.

XXXI.

Synaxarii, seù Martyrologii *Coptorum*, auctore *Michaële Athribæ & Meligæ episcopo*, Tomus primus, à mense Tot ad Emscir inclusivè.

In fol. char. 147. Arabicè exaratus feria 2. die 22. Tubæ anno Martyrum 1436.

XXXII.

Synaxarii Coptorum, eodem Michaële auctore, Tomus secundus, à mense Barmahat ad finem anni.

In fol. char. 247. Arabicè exaratus Sabbato, die 9. Hatur, anno Martyrum 1437.

XXXIII.

Ordinatio Episcopi.

Ordinatio Metropolitæ.

Nomina Sedium, Patriarchalis Alexandrinæ, Metropolitanarum, & Episcopalium Ægypti.

Ordinatio Anagnostæ, seù Lectoris.

Ordinatio Hypodiaconi.

Ordinatio Diaconi.

Ordinatio Presbyteri.

Ordinatio Hegumeni, seù Archipresbyteri.

Benedictio Monachi.

Benedictio Monialis.

Benedictio Abbatissæ monialium.

Benedictio Eremitæ inclusi.

Oratio super Reliquiis Martyrum & Sanctorum.

Benedictio Paramentorum Altaris. Patenæ. Calicis. Velorum utriusque. Cochlearis. Imaginis.

Oratio super Tabula, quæ in Altare erigitur.

Benedictio Baptisterii.

In fol. char. 131. Copticè, & Arabicè.

XXXIV.

Apocalypsis S. Joannis Evangelistæ.

In fol. char. 59. Copticè & Arabicè.

XXXV.

Benedictio Puerperæ, quæ masculum peperit; post diem quadragesimum.

Benedictio Puerperæ, quæ fœminam peperit; post diem octogesimum.

Ordo Baptismi.

In fol. char. 69. exaratus Sabbato, die 28. Bescensii, anno Martyrum 1346.

XXXVI.

Semennudi Grammatica Coptica, quæ ⲡⲥⲁ *Sollom*, ideſt, *Scala* inscribitur.

Asaadi Abulpharagii Benassali Grammatica altera.

Va-

Vagihi Calliopæi مقدمة *Præfatio* in Grammaticam, quæ كفايه *Caphaja*, ideſt, *ſufficientia* appellatur.

Techii ebn-Dohairi Præfatio altera in Grammaticam.

Abulbarcati Ben-Cabari Presbyteri *Scala magna*, ſeù Lexicon Copto-Arabicum in decem partes, & 32. ſectiones diſtributum.

In fol. char. 124. Copticè, & Arabicè, exaratus ab Hegumeno Joanne feria 4. die 5. Barmudæ, ann. Martyrum 1286.

XXXVII.

Diaconale, ſeù Preces, Cantus, & Reſponſoria, quæ ad Diaconum in ſacra Liturgia miniſtrantem pertinent.

Canones, hoc eſt, cantus elata voce recitandi, de Cruce. De nativitate Domini. De martyribus & ſanctis. De Annunciatione. De Epiphania. De Dominica Palmarum. De Reſurrectione. De Aſcenſione. De Pentecoſte. De Dominicis menſis Chiach. De Jejunio Ninivitarum. De Quadrageſima.

Pſaliæ ابصاليات ſeù Cantus VIII.

In fol. char. 130. Copticè, & Arabicè.

XXXVIII.

Homilia de prædicatione Jonæ prophetæ in urbe Ninive: recitanda in Jejunio Ninivitarum.

Homilia recitanda feria 6. hebdomadæ primæ Jejunii Quadrageſimalis.

Homilia pro Dominica 1. Jejunii.

Homilia pro feria 6. hebdomadæ 2. Jejunii.

S. Gregorii Theologi homilia de tentatione Chriſti, pro Dominica 2. Jejunii.

S. Joannis Chryſoſtomi homilia in Pſalmum VI. pro fer. 6. hebdomadæ 3. Jejunii.

Ejuſdem homilia de filio prodigo, pro Dominica 3. Jejunii.

Ejuſdem de Publicano & Phariſæo, pro fer. 6. hebd. 4. Jejunii.

Ejuſdem de eo qui ab Hiericho in Jeruſalem deſcendens incidit in latrones, pro fer. 6. hebd. 5. Jejunii.

Ejuſdem de Paralytico Probaticæ piſcinæ, pro Dominica 5. Jejunii.

S. Ephræm Syri de Peccatrice, pro feria 6. hebd. 6. Jejunii.

Ejuſdem de cæco nato pro Dominica 6. Jejunii.

S. Baſilii magni de Lazaro & divite, pro fer. 6. hebd. 7. Jejunii.

XXXIX.

Benedictio Puerperæ poſt diem quadrageſimum, & octogeſimum.

Ordo Baptiſmi.

Ordo pro die ſeptima poſt Baptiſmum.

In fol. char. 85. Copticè, & Arabicè.

XL.

Pſaliæ ابصاليات ſeù Cantus & Odæ de Chriſto Domino, de B. V. Maria, de Angelis, de Martyribus, & Sanctis: ut ſuprà Cod. 23. Unum enim eundemque librum, *Pſalmodiam* & *Pſalias* Copti vocant.

In 4. Copticè exaratus à Joanne Presbytero & monacho die 19. Meſori anno Martyrum 1435.

XLI.

Evangeliorum & Epiſtolarum, quæ per annum leguntur à menſe Tot ad Emſcir, expoſitio Anonymi, cujus Præfatio in ſectiones 7. dividitur.

In 4. *char.* 242. Arabicè.

XLII.

B. Virginis Mariæ miracula LXXV.

Ejuſdem miraculum in eccleſia Athribæ.

Cyrilli Hieroſolymitani, ut inſcribitur, homilia de miraculo B. V. M. in Saidanaja.

Ejuſdem homilia de Præſentatione B. V. Mariæ in templo.

Baſilii magni homilia de B. V. M. in conſtructione eccleſiæ in civitate فيلبايس *Philippis*.

Theophili Alexandrini de fuga B. V. M. in Ægyptum, ejuſque mora in monte قصقام *Caſcamo*, qui hodie دير المحرق *Dair-al-moharrak*, hoc eſt, cœnobium combuſtum.

Cyrilli Hieroſolymitani homilia de ſancto Mathia, & de miraculo B. V. M. in civitate برطس *Beryto*.

Zachariæ episcopi صخيا *Sachæ*, de adventu B. V. M. in Ægyptum.

Cyriaci episcopi البهنسا *Behensæ*, hoc est Tabennesiotarum, de adventu B. V. M. in Ægyptum, ejusque mora in loco, qui dicitur باى ايسوس اى بيت يسوع *Baj Jesus*, hoc est, domus Jesu, ad Orientem civitatis Tabennæ: ubi بير الجرنوس علامة نيل مصر *Bir-al-Gernus*, hoc est, Puteus Gernos, qui Nili fluminis Ægypti indicium est.

Ephræm Syri sermo de nativitate B. V. Mariæ.

Cyrilli Alexandrini sermo de B. V. M. Dormitione.

Cyriaci episcopi Tabennesiotarum sermo de assumptione corporis B. V. M.

Encomium in B. V. Mariam.

In 4. *char.* 337. Arabicè die 4. Abibi anno Martyrum 1435. die 22. Scioabani anno Hegiræ 1131.

XLIII.

Katameros, hoc est, Psalmi & Lectiones pro Dominicis mensium Tot, Babæ, Hatur, Chiach, Tuba, & Emscir: ut suprâ cod. 28.

In 4. *char.* 231. Arabicè.

XLIV.

Katameros, hoc est, Psalmi & Lectiones pro Dominicis Pentecostes, à Dominica nova seù in Albis, usque ad Dominicam Pentecostes. Et pro Dominicis mensium Barmudæ & Bescensii: ut suprà cod. 29.

In 4. Arabicè.

XLV.

Katameros, hoc est, Psalmi & Lectiones pro hebdomada Passionis à Dominica Palmarum ad vesperas Resurrectionis, ut suprà cod. 30.

In 4. *char.* 200. Arabicè exaratus feria 2. die 26. Barmudæ anno Martyrum 1389.

XLVI.

Expositio in librum Geneseos, per Lectiones 57. pro Festis ac Dominicis distributas.

In 4. *char.* 321. Arabicè.

XLVII.

S. Joannis Chrysostomi Homiliæ XC. in Matthæum, ab anonymo Arabicè redditæ.

In fol. 185. Arabicè.

XLVIII.

Psalmodia, seù Cantus & Odæ de Christo Domino, de B. V., & de Sanctis: ut suprà cod. 23.

In 4. *char.* 295. Copticè & Arabicè.

XLIX.

Psaliæ, seù Cantus & Odæ. ut suprà cod. 40.

In 8. Copticè.

L.

Theotocia, seù Cantus de Deipara per hebdomadam.

In 8. *char.* 157. Copticè, & Arabicè.

LI.

Horologion, seù septem Horæ canonicæ per hebdomadam.

In 8. *char.* 254. Copticè & Arabicè.

LII.

Liturgiæ Basilii, Gregorii, & Cyrilli.

In 8. Copticè & Arabicè.

LIII.

Abulbarcati Presbyteri Scala magna, seù Lexicon Copto-Arabicum per materias in Partes X. distributum, ut suprà cod. 26.

In 8. Copticè, & Arabicè.

ARMENICI TYPIS IMPRESSI.

LIV.

Iturgia Armenica, impreſſa Conſtantinopoli anno Armenorum 1155. *Chr.* 1706.

LV.

Sciaragnuz, hoc eſt, Cantus & Antiphonæ per annum, juxta ritum Armenorum. Conſtantinopoli anno Armenorum 1159. *Chriſti* 1710.

LVI.

Giamachirch, ſeù Horologion per totum annum, juxta ritum Armenorum. Conſtantinopoli anno Armenorum 1161. *Chriſti* 1712.

LVII.

Donazuiz, hoc eſt, Ordo perpetuus juxta ritum Armenorum indicans Officium, Cantus, Lectioneſque, ac Feſta Sanctorum per totum annum, ut ſequitur.

MENSE JANUARIO. 1. Baſilii Cæſarienſis. 2. Silveſtri Papæ, & converſio Conſtantini. 3. Gordii ejuſque filii Juſtini. 4. Zoſimi, & Abraham Patriarchæ. 5. Vigilia Nativitatis Domini. 6. Nativitas Chriſti. Et miraculum factum, quando flumen impeditum fuit per ſanctum Signum. Et Joannis Urudnenſis. Et cauſa Nativitatis Chriſti. 7. De octava Nativitatis. Et memoria Joannis Præcurſoris, & Stephani. 8. De octava. Et Puerorum Bethlehem. Et Theophili. 9. De oct. & Polyeucti martyris. 10. De oct. & S. Petri, & Lazari, & monachorum montis Sinai. 11. De oct. & Gregorii Nyſſeni. 12. De oct. & Martini, & Theodori eremitæ. 13. Octava: & Hermogenis, & Stratonici. 14. Joannis Præcurſoris, & parentum ejus. 15. Petri Epiſcopi, & Abſalon Diaconi, & Antonii Abbatis. 16. Joannis voluntariè pauperis; & Cyriaci ejuſque matris Julittæ. 17. Antonii eremitæ. 18. Theodoſii Imperatoris. 19. Athanaſii & Cyrilli Pontificum. 20. Euphroſynæ Virginis, & quatuor militum, & Timæi Presbyteri. 21. Eugeniæ Virginis, & Philippi patris ejus, & matris, & duorum fratrum, & eunuchorum. Necnon Tryphonis, & Barſumæ eremitæ. 22. Catenarum Petri Apoſtoli. Et Timothei, & Tatiani, & Iſaaci, & Joſephi. Necnon Blaſii Epiſcopi, & Oneſimi diſcipuli Pauli Apoſtoli. 23. Anaſtaſii, & martyrum, qui coronati ſunt in Perſide, & Jacobi Apoſtoli, & Gurderii. 24. Clementis Epiſcopi; & Silveſtri Papæ: & Conſtantini Imperatoris. 25. Gregorii Theologi, & Gordii mart. & Polyeucti, & Gregorii. 26. Xenophontis & Mariæ uxoris ejus, & duorum filiorum: necnon Eugeniæ virginis, & Philippi patris ejus, & Claudiæ matris, & duorum fratrum Sergii & Aviti. 27. Reditus Joannis Chryſoſtomi. 28. Ephræmi Syri: & Cornelii Centurionis; & Simeonis propinqui Chriſti, qui crucifixus eſt. Et Polycarpi Epiſcopi Smyrnenſis. Et Orientalium martyrum. 29. Theopiſti, & Ignatii; necnon Maruthæ Epiſcopi, qui ædificavit civitatem martyrum, & congregavit multas reliquias in Maipherchin, & appellavit urbem Martyropolim. 30. Theophili Ducis. 31. Sergii Ducis, & Vanagani doctoris: necnon Eugenii, Macarii, Valerii, Candidi, & Aquilini, qui martyrio coronati ſunt in urbe Trapezuntio.

FEBRUARIO. 1. Barſumæ anachoritæ. 2. Tryphonis & trium fratrum Theodoti, & Pauli, & Agrippæ, & Nebuſeri. 3. Epiphanii, & Scinidæ, & Zuadæ, & Tanachi, & Aſaph prophetæ, & Nathan prophetæ. 4. Papiæ, & Claudii, & Agathæ, & aliorum ſanctorum mille & trium martyrum, & Mathiæ Apoſtoli. 5. Quadraginta martyrum, & Epheſinæ Synodi. 6. Cyri & Joannis medicorum anargyrorum, & Narſetis doctoris. 7. Andronici & conjugis. 8. Abrahami & Parthenii Epiſcopi, & Tryphonis. 9. Nicephori, & Philippi Apoſtoli. 10. Blaſiii Epiſcopi, & Oneſimi diſcipuli Pauli. 11. Zoſimi Epiſcopi, & Mechitaris Doctoris. 12. Marinæ, quæ & Marinus. 13. Mariani anachoritæ. 14. Occurſus Domini in templo. 15. Quadraginta duorum martyrum, & Imaræ, hoc eſt, amentis. 16. Judæ fratris Jacobi. 17. Theodoſii militis. 18. Sadoch Epiſcopi, & Alexandri, & XII. Martyrum. 19. Meſrobi Doctoris. 20. Neſtoris & Ale-

Alexandri, & aliorum. Et Theodori Cyrenes Episcopi. 21. Jacobi Apostoli. 22. Cornelii Centurionis, & Polycarpi. 23. Gervasii, & Avachi (idest, Protasii.) 24. Inventio capitis Joannis: & Susannæ. 25. Deodati Izdibuzdensis, & Bartholomæi Apostoli. 26. Apparitio Crucis in Varach. 27. Elisæi Vartabieti, & Gregorii Nareghensis. 28. Charitonis, & Eunuahi. 29. Patriarcharum Abraham, Isaac, & XII. Patriarcharum.

MARTIO. 1. Eudociæ martyris. 2. Cononis, & Amos prophetæ: & detentio fluminis per sanctum signum. 3. Eutropii, Cleonici, & Basilisci: & Sembatis Armenorum Ducis. 4. Marci, & Macarii. 5. Cononis. 6. Porphyrii Episcopi, & Gregorii Albanorum Patriarchæ. 7. Basilii Episcopi: Hermogenis, Serapionis, & Apollonii: & Narcissi Episcopi Hierusalem. 8. Euphrosynæ Virginis, quæ Smaragdus appellata est. 9. Quadraginta martyrum Sebastenorum. 10. Theodosiæ Virginis, Hesychii, & Paralytici. 11. Sanctorum martyrum, qui à Cugiatugis coronati sunt: Silvani, & Mogri. 12. Prophetarum Ezechielis & Esdræ, & octo martyrum. 13. Gregorii Papæ, & Petri ejus discipuli: Cosmæ & Damiani, & Matronæ. 14. Gregorii Dativensis. 15. Danielis prophetæ, & trium puerorum. 16. Faustæ & Susiæ, & Lazari. 17. Alexii viri Dei: & prædicatio Dominicæ Palmarum. 18. Cyrilli Episcopi Hierosolymitani, & Vanagani Doctoris. 19. Joannis Episcopi Hierosol. 20. Orentii & sex fratrum ejus, & Gobrili. 21. Jonæ, Barachisii, & novem martyrum. 22. Benedicti Abbatis. 23. Marci Episcopi, & Pionii Presbyteri, & aliorum Sanctorum, qui à Juliano martyrio coronati sunt. 24. Marci Evangelistæ: & Hermenegildi filii regis. 25. Melchisedech Sacerdotis. 26. Pauli & sororis ejus Julianæ: & Perpetuæ, & Marusanæ. 27. Catharinæ Virginis. 28. Vahani Cohtanensis. 29. Marciani, Alexandri, Theodosii, & 38. sociorum: & & Gustazadis Persæ, & martyrium sanctorum in patibulo. 30. Lucii, & sanctæ Crucis. Nonni, & Magni. 31. David, & Jacobi Presbyteri, & Asæ Diaconi: & incredulitatis Thomæ.

APRILI. 1. Mariæ Ægyptiacæ. 2. Serapionis, & Marci Abbatis. 3. Marci (imò Macarii) Romani, qui orabat juxta Paradisum terrestrem. 4. Hemerici, & Elisvesi: & sanctarum mulierum Agapes, & Chioniæ, & Barsimæ. 5. Agabii, & Theoduli, & Callippi, & Basilisci, & Marci. 6. Sabæ ducis militum, & Romani œconomi. 7. Annunciatio Deiparæ. 8. Principum Isaaci, & Hamasaspi, & qui in captivitate Persarum. 9. Apostolorum LXX. & Apostolarum mulierum. 10. Antipæ Episcopi, & Georgii monachi, & Petri absque misericordia. 11. Artemii, & Acacii Episcopi, & aliorum. 12. Crescentii, & Simeonis Episcopi Persarum. 13. Sabæ, & Leontii, & septem mulierum, & S. Patris Pauli. 14. Sabini, & Abdæ Episcopi. 15. Agapiti Papæ, & visio Joannis Carnensis. 16. Ardalionis Mimi, & Sembatii regis Armenorum. 17. Joannis Oznensis, & sociorum. 18. Juliani, & Isaaci Persæ. 19. Episcoporum Chersonensium, & cujusdam Senis, qui incidit in infidelitatem in Communione. 20. Athanasii, & Severiani Patriarchæ Assyriæ, & duorum fratrum, qui tentati fuerunt. 21. Quadrati, & Hesperii ejusque conjugis, & duorum filiorum: & Georgii, & Chosroæ. 22. Theodori anachoritæ & sociorum. 23. Georgii Ducis. 24. Pasicratis, & Valentini: & martyris Christi Thamar, & cujusdam alterius mulieris. 25. Erasimi sancti Patris, & Thessalonici monachi. 26. Basilii Episcopi; & Ugormuthien Patriarchæ Syrorum (*fortasse Sarighietæ*.) 27. Maximi, & Tullii, & aliorum. 28. Sanctorum monachorum (*qui congregati sunt in Manazgher, & fecerunt concilium cum Joanne Oznensi, & confirmaverunt unam naturam Christi*.) 29. Sancti Badæ, & Syrorum trucidatorum à Persis. 30. Pelagiæ Virginis, & CLX. Virginum Antiochenarum, & cujusdam alterius monachi.

MAJO. 1. Hieremiæ prophetæ, & Baruch, & Abimelech. 2. Quadrati, & Justini Philosophi. 3. Timothei, & Mauræ: & miraculum absolutionis sacerdotis. 4. Silvani, & Justini, & Georgii cæci. 5. Irenes Thaumaturgæ. 6. Job justi prophetæ. 7. Apparitio Crucis, & amissæ gemmæ: & Moysis prophetæ. 8. Filiorum Zebedæi. 9. Rosaliæ Virginis, & Acacii, & Drigani amatoris thesauri Episcopi. 10. Arsenii, & Antonini, & Marciani. 11. Puerorum Bethlehem. 12. Germani Patriarchæ, & Mucii Presbyteri.

byteri. 13. Epiphanii Cyprii. 14. Glyceriæ Virginis, & Apoſtolorum Jaſonis, & Soſipatri. 15. Iſidori, & Joannis Epiſcopi Cozhenſis, & ſancti Myropis. 16. Zachariæ prophetæ: & Perſarum martyrum, & Parthenſis Iſaacii. 17. Inventio ſanctæ Crucis in Hieruſalem, & ingreſſus Noë in Arcam. 18. Solochini, & Panphili, & Paphlagonis. 19. Hiacynthi, & Patritii Epiſcopi, & Iſaiæ prophetæ. 20. Aſterii, & Thalelæi. 21. Conſtantini Imperatoris, & matris ejus Helenæ. 22. Theodoti venditoris vini, & Colutæ. 23. Joannis Chepnenſis. 24. Digiti Sancti Apoſtoli Petri. 25. Baſiliſci, & Therapionis. 26. Simeonis Stylitæ. 27. Theodoræ & Didymi. 28. Helcontii, & Maruthæ. 29. Iſaaci, & Hieremiæ, & Timothei. 30. Juſtiniani, & Inventio reliquiarum Thadæi Apoſtoli, & Sandoctæ Virginis. 31. Virginum Theclæ, & Barbaræ, & Mariæ.

JUNIO. 1. Petri & Pauli: Andreæ, & Dionyſii, & Chriſtinæ. 2. Moyſis Æthiopis latronis: & Theodori Epiſcopi, & trucidatorum apud Armenos. 3. Luciani, & quatuor puerorum, & Axii Epiſcopi. 4. Metrophanis Epiſcopi. 5. Philemonis Apoſtoli, & Cyrini Epiſcopi. 6. Cyriaci Epiſcopi Hieroſol. & matris ejus Annæ. 7. Heſychii anachoritæ, & Virginum Suſannæ, & Zoæ. 8. Theodori Heracleenſis. 9. Antoninæ, & Alexandræ, & Pelagiæ peccatricis. 10. Urbani, & Barbariſmæ Epiſcopi, & Acucii. 11. Barnabæ Apoſtoli, & Stachis. 12. Onuphrii anachoritæ. 13. Timothei Presbyteri, & Arginæ Virginis, & Narſetis Ghelajenſis. 14. Chriſtophori capitis canis. 15. Theophanis & conjugis. 16. Cyriaci, & Veneris conjugis. 17. Eliſæi prophetæ. 18. Tullii & Bonifacii. 19. Joſeph novi martyris. 20. Trium fratrum Manuelis, Samuelis, & Iſmaëlis: Zoſimi, & Macarii, & Muciani. 21. Juliani, & Sociorum mart. 22. Theodori monachi. 23. Leontii, & duorum ſociorum. Et Stephani Archiepiſcopi. 24. Tajæ meretricis. 25. Febroniæ Virg. 26. Silæ, & Silvani: & Catholici Achtamatenſis. 27. Zenonis & Zenæ, & Ariſtotelis Presbyteri, & Demetrii Diaconi, & Athanaſii clerici. 28. Euſtachii & filiorum ejus. 29. Petri & Pauli Apoſtolorum. 30. XII. Apoſtolorum.

JULIO. 1. Coſmæ & Damiani: & Hiacynthi. 2. Inventio Iconis Beatæ Mariæ Virginis. 3. Januarii & Silvani. 4. Signani ſenis, & ſanctarum Mulierum: & Babylæ Epiſcopi, & LXXXIV. Diſcipulorum. 5. Hiacynthi, Euſtachii Ancyrani, & S. Macrinæ. 6. Serapionis, & Procli, & Hilarionis, & Peregrini, & ſociorum. 7. Procopii. 8. Davidis, & Ramonis. 9. Thomæ Epiſcopi Anglorum. 10. Agnetis, & Melchiſedech, & Præcurſoris. 11. Nativitas Jo: Præcurſoris. 12. Ariſtonis medici, & Cyrilli Epiſcopi, & XLV. Martyrum. 13. Abdelmeſſiæ mart. 14. Pancratii Epiſcopi Tauromenii. 15. Quirici, & Julittæ. 16. Copretis, & Patermutii, & Mariæ Magdalenæ. 17. Athenogenis Epiſcopi, & Nierſeſetis Lampronenſis. 18. Marinæ V. 19. Sancti Patris Joannis, & Olympiæ, & Marthæ, & aliorum. 20. Theodori Epiſcopi Cyrinæ: & Euphraſiæ Virg. 21. Simeonis Sali. 22. Quarantecti, & Schogoni. 23. Phocæ Epiſcopi: & Chriſtinæ. 24. Stephani Epiſcopi, & Quintilii. 25. Joachim & Annæ: & Luciæ Virg. 26. Hermolai Presbyteri, & Pantaleonis medici. 27. Callinici, & Theodoſii. 28. Goharinæ Virg. & ſociarum. 29. Titi Apoſtoli. 30. Gregorii, & Narſetis, & ſociorum Pontificum; & Georgii Doctoris. 31. Leontii Presbyteri, & ſociorum.

AUGUSTO. 1. Macabæorum, Eleazari, Samonæ, & ſeptem filiorum. 2. Inventio S. Stephani protomart. 3. Sancti Patris Dalmatii. 4. Sophiæ & filiarum Piſtes, Elpes, & Agapes. 5. Arcæ fœderis Domini. 6. Transfiguratio Domini. 7. Vartani, & ſociorum mart. 8. Domitiani, & Marini. 9. Antonini, & Myronis Epiſcopi. 10. Joſaphat filii regis. 11. Tranſlatio ſancti Joannis Baptiſtæ, & regis Actabani. 12. Aniceti, & Photini. 13. Marcelli Epiſcopi, & S. Hemæ, & miracula Honorati. 14. Deſcenſus Chriſti in civitatem Vagarſabat, & ſancti Surigni. 15. Aſſumptio Deiparæ. 16. Memoria Imaginis in Sudario. 17. Feſtum Imaginis S. Deiparæ. 18. Stephani Ulnenſis, & ſociorum. 19. Adomii, Andreæ, & ſociorum. 20. Baſſæ, & Iconis Deiparæ. 21. Agathonici, & Juſtini, & Samuelis Prophetæ. 22. Thomæ Apoſtoli in India. 23. Irenæi, Leverdii, & mulieris Samaritanæ. 24. Danielis Prophetæ, & Timothei. 25. Abudemii. & feſtum Deiparæ. 26. Antonini, &

XXVI. martyrum. 27. Oſchii, & ſociorum: & Succhiaſii & ſociorum. 28. Stratonici, & aliorum: & Oneſimi diſcipuli Pauli. 29. Decollatio Joannis Baptiſtæ. 30. Valentis, & Nierſetis. 31. Inventio Cinguli Deiparæ.

SEPTEMBRI. 1. Joſue filii Nave: & Simeonis. 2. Mamæ, & Joannis. 3. Anthimi, Athanaſii, Anthuſæ, & duorum Seniorum. 4. Babylæ Epiſcopi, & trium diſcipulorum. 5. Zachariæ patris Joannis. 6. Hermoniæ, & quinque millium Virginum. 7. Nicæni Concilii. 8. Nativitas Deiparæ: & Joachim & Annæ. 9. Iſaaci Patriarchæ. 10. Nymphodoræ, & Mithrodoræ. 11. Macarii, & Romuli. 12. Abdomini, & Severiani. 13. Dedicatio Eccleſiæ S. Crucis: & Joannis Chryſoſtomi. 14. Exaltatio Crucis. 15. Nicetæ, & Euphemiæ Virginis, & Cornelii, & aliorum martyrum, qui à Mahomete cæſi ſunt. 16. Theodoræ. 17. Iſaaci, & Meſrobi interpretum. 18. Moyſis prophetæ. 19. Ariadnæ, & aliorum mart. 20. Euſtachii, & uxoris ejus, & duorum filiorum. 21. Eliſæi, & excidium Amidæ. 22. Phocæ Epiſcopi, & Jonæ Prophetæ. 23. Iraidis, & trucidatorum à Turcis. 24. Theclæ. 25. Apollo, & Cephæ diſcipulorum Pauli; Jacobi Sarugenſis, & Emmanuelis Imperatoris. 26. Dormitio Joannis Evangeliſtæ. 27. Calliſtrati mart. 28. Simeonis Apoſtoli; & Mamalchæ: & miracula in Eccleſia Zenonis. 29. Charitonis, & Heſychii patrum. 30. Inventio Reliquiarum Gregorii: & Antonii, & ſanctorum Monachorum: & Gregorii Catholici Albanenſis.

OCTOBRI. 1. XII. Doctorum. 2. Ananiæ Apoſtoli: & Michaëlis, & miracula, & Durani, & Paphnutii. 3. Cypriani & Juſtinæ. 4. Dionyſii, & liberatio dæmonis. 5. Ripſimæ V. 6. Calamarum Virginum. 7. Sergii & Bacchi, & aliorum. 8. Pelagiæ V. & aliorum. 9. Eulampii, & ejus avunculi Ramani; & Viſio quædam: & Joannis Chryſoſtomi epiſcopi. 10. Conceptio S. Eliſabeth. 11. Concilii Nicæni. 12. Carpi, Domæ, & Varoſi. 13. Maſtozi doctoris. 14. Concilii Epheſini. 15. Longini Presbyteri: oratio Antonii: & cujuſdam Presbyteri Alexandriæ. 16. Longini centurionis. 17. Chryſanthi, & Dariæ ejus conjugis. 18. Lucæ evangeliſtæ: Andreæ eremitæ: Oſee prophetæ: & Varoſi. 19. Joël prophetæ, & Artemii, 20. Harethæ, & decem millium martyrum. 21. Hilarionis, & Malachiæ (Malchi) eremitæ. 22. Aberchii epiſcopi: 23. Jacobi fratris Domini. 24. Puerorum Epheſi. 25. Notariorum Marciani; & Demetrii. 26. Amphylochii: & Imbat regis: & Bacharanæ, & terræmotus. 27. Capitolinæ, & ſociarum. 28. Abraham juſti. 29. Nunæ, & Manæ. 30. Zenobii epiſcopi, & Joannis Chryſoſtomi. 31. Epimachi, Melasbi, & aliorum.

NOVEMBRI. 1. Sanctorum Veteris & Novi Teſtamenti: & Coſmæ & Damiani. 2. Hiacynthi, & Martini epiſcopi. 3. Stephani Papæ. 4. Acepſimæ epiſcopi & aliorum. 5. Cyrinæ, & Matronæ. 6. Pauli confeſſoris & aliorum. 7. Porphyrii Mimi, & quædam hiſtoria. 8. Gabrielis & Michaëlis Archangelorum. 9. Antonini, Stephaniæ, & aliorum. 10. Mennæ, Malchi, & Gaſparis mercatoris Ægyptii. 11. Abdiæ prophetæ, & Joannis eleemoſynarii. 12. Milleſii epiſcopi, & Buri Presbyteri. 13. Joannis Chryſoſtomi. 14. Platonis, & Ramani. 15. Miracula Guriæ. 16. Matthæi Apoſtoli. 17. Philippi Apoſtoli. 18. Hiſtoria S. Gregorii. 19. Narſetis epiſcopi, & Chati. 20. Azæ. 21. Præſentatio Deiparæ ad templum. 22. Aurippæ, Philemonis, & aliorum. 23. Gregorii Agrigentini. 24. Gregorii Thaumaturgi. 25. Inventio literarum Armenicarum in Pali civitate: & deploratio propter excidium regni Armenorum. 26. Clementis Papæ. 27. Mercurii militis, 28. Cæciliæ V. & duorum fratrum. 29. Tiridatis regis Armeniæ. 30. Andreæ Apoſtoli.

DECEMBRI. 1. Filiorum & nepotum ſancti Gregorii Illuminatoris. 2. Ariſtarchi, & VII. Virginum. 3. Jacobi Interciſi. 4. Barbaræ & Julianæ. 5. Stephani anachoritæ & aliorum. 6. Pauli eremitæ. 7. Sophoniæ, & Habacuch prophetarum. & Theoduli, & Bolæ (Pauli) eremitæ. 8 Bartholomæi Apoſtoli. 9. Conceptio Annæ de B. M. V. 10. Mennæ, Mercurii, & Evopoſii. 11. Nicolai epiſcopi. 12. Ambroſii epiſcopi. 13. Stradioſianorum martyrum. 14. Luciæ, & Barſumæ, & aliorum. 15. Jacobi de Ulzpna epiſcopi. 16. Ajatali, & aliorum anachoritarum. 17. Ignatii epiſcopi, & aliorum. 18. Theopem-

pempti episcopi. Theonæ magi, & Braboſi, & Eliæ. 19. Viſio S. Gregorii Illuminatoris. 20. Abrahami, Choreni,& Julianæ. 21. Adæi epiſcopi, & aliorum, & Anaſtaſiæ. 22. Juliani, & aliorum: Suſannæ, & Marini: 23. Thadæi Apoſtoli, & Sanductæ V. 24. XX. millium Martyrum, Mariæ, & Chinei. 25. David prophetæ, & Jacobi Apoſtoli fratris Domini. 26. Stephani protomart. 27. Petri & Pauli principum Apoſtolorum. 28. Jacobi & Joannis filiorum Zebedæi. 29. Indiæ, & Domnæ, & Joannis Carnenſis. 30. Democliti,& Tatli. 31. Abagari Regis.

In 4. Impreſſus Conſtantinopoli ſub Aſtuazadur, ſeù Deodato Patriar. Ecmiazin.

LVIII.

Aiſmavurg, ſeù Diarium, hoc eſt, Lectionarium continens vitas Sanctorum per anni circulum hoc ordine.

JANUARIO. 1. Baſilii Cæſareenſis vita. 2. Silveſtri Papæ. Gregorii Perſæ, & Baſilici, qui ſub Juliano apoſtata paſſus eſt. 3. Gordii: & Stephani monachi Armeni. 4. Zoſimi; & Abraham Patriarchæ. 5. Vigilia Nativitatis Domini: & binæ narrationes de Nativitate. 6. altera narratio de Nativitate Domini. 7. Commemoratio Joannis Baptiſtæ, & Stephani protomart. & hiſtoria Carcig Vartabieti Armeni. 8. Theophili mart. & puerorum Bethlehem: & homilia de Nativitate. 9. Polyeucti, & Nicaonis martyrum, & homilia de nativitate. 10. Gregorii Nyſſeni: & homil. de nativ. 11. Petri mart. & Lazari, quem Dominus ſuſcitavit: & monachorum montis Sinai: & homil. de nativ. 12. Megordiæ mart. & Theodori anachoritæ: & homil. de nativ. 13. Hermogenis & Stratonici, & homil. de circumciſione. 14. Nativitas S. Joannis Baptiſtæ: & commemoratio genitorum ejus. 15. Petri Epiſcopi, & Abſalon Diaconi. 16. Joannis voluntariè pauperis, & Patriarchæ Theochini. 17. Antonii Abbatis. 18. Theodoſii Imperatoris. 19. Athanaſii & Cyrilli Pontificum. 20. Euphroſynæ V. & 4. militum Baſcoſii, Euſebii, Eudichii, & Baſilidis: & Timæi Presbyteri. 21. Eugeniæ V. & Philippi patris ejus, & matris Clodiæ, & fratrum Sergii & Abidonii; & duorum Eunuchorum. 22. Catenarum S. Petri: & Timothei diſcipuli S. Pauli: & Iſaaci & Joſephi, & Bampor mart. 23. Anaſtaſii: & hiſtoria S. Jacobi Apoſtoli: & Gurderii Presbyteri & mart. 24. Clementis Pontificis. 25. Gregorii Theologi. 26. Xenophontis, & Mariæ uxoris ejus, & duorum filiorum Arcadii & Joannis. 27. Reditus S. Jo: Chryſoſtomi. 28. Ephræm Syri. 29. Hiſtoria Theopiſti & trium fratrum Speuſippi, Eleuſippi, & Meleuſippi. 30. Hiſtoria Theophili Ducis, & Theophili, & Oxendii eremitæ: & Ignatii epiſcopi & martyris; & quatuor ſanctorum Valeriani, Candidi, Agingæ, Eugenii: & Ananiæ Sacerdotis: & commemoratio Jonæ prophetæ. 31. Sergii Ducis ejuſque filii Mardiros. Et Vanagani Doctoris.

FEBRUARIO. 1. Barſumæ anachoritæ. 2. Tryphonis & trium fratrum ejus Theodoſii, Boſerii, Tanaptorii, & Pauli. 3. Epiphanii, & Scinidæ, & Zuadæ ſacerdotis, & Zanachii. 4. Papiæ, Gregorii, & Claudii: & Agathæ; & commemoratio mille & trium martyrum: & Eminæ, Brimæ, & Bimæ martyrum: & Ventiamii eremitæ: & Mathiæ Apoſtoli. 5. quadraginta martyrum, & Epheſinæ Synodi. 6. Cyri & Joannis medicorum: & Narſetis doctoris. 7. Andronici & Athanaſiæ conjugis. 8. Abrahæ epiſcopi Perſidis, & Parthenii epiſcopi: & Tryphoniæ V. & m: & duarum ſororum Mariæ & Marthæ: & Hilarionis monachi. 9. Nicephori, & Victorii, & Clodii, & Satabii, Papiæ, & Theodori martyrum: & Philippi Diaconi & Apoſtoli: & Spenevanii, & trium diſcipulorum mm. 10. Blaſii epiſcopi: & Oneſimi diſcipuli S. Pauli: & Zoſimi epiſcopi. 11. Eſdræ eremitæ diſcipuli S. Baſilii: & Mechitaris doctoris. 12. Mariæ, (*Marinæ*) quæ dicta fuit Marinus. 13. Martiniani eremitæ. 14. Occurſus Domini in Templo. 15. XLII. Martyrum, & Imaræ. 16. Judæ fratris ſancti Jacobi. 17. Theodoſii ducis. 18. Sadoch Epiſcopi: & Alexandri martyrum & XII. Martyrum, Pamphyli, Valentis, Pauli, Porphyrii, Seleuci, Theoclis, Juliani, & V. Ægyptiorum Eliæ, Jeremiæ, Zachariæ, Samuelis, & Danielis. 19. Meſrobi doctoris, qui auctor fuit literarum Armenicarum. 20. Neſtorii epiſcopi Cyriniæ, & Alexandri, & aliorum, & Theodori Cyriniæ epiſcopi & mart. 21. Jacobi Apoſtoli. 22, Cornelii Centurionis, & Polycarpi diſcipuli

S. Joannis Evangeliſtæ, & Melitinæ. 23. Gervaſii, & Avachii. 24. Inventio capitis S. Joannis Baptiſtæ: & hiſtoria Suſannæ. 25. Izdibuzdii, & Bartholomæi Apoſtoli. 26. Apparitio Crucis in Varach. 27. Eliſæi, & Gregorii Nareghenſis. 28. Chriſtinæ, & Eunuadii. 29. XII. prophetarum.

MARTIO. 1. Eudoxiæ martyris: & miracula Maimæ. 2. Cononis hortulani; & commemoratio Amos prophetæ: & Joannis epiſcopi, & Jacobi ſacerdotis; & detentio fluminis; & Narciſſi epiſcopi poſſeſſio Sedis S. Gregorii: & aliæ hiſtoriæ. 3. Eutropii: & Cleonici mart. & Baſilici m. & Sembatis Ducis. 4. Marci, & Macarii eremitarum. 5. Cononis. 6. Porphyrii epiſcopi: & Gregorii Albanorum Patriarchæ, nepotis S. Gregorii Illuminatoris: & commemoratio Tatli (*Talelæi*) & Varoſi, & Thomæ eremitarum. 7. Baſilii epiſcopi; & Hermogenis & Serapionis & Apollonii Romanorum: & Narciſſi epiſcopi Hieruſalem. 8. Euphroſynæ V. 9. XL. Martyrum Sebaſtes. 10. Theodoſiæ V. & Heſychii, & Paralytici cujuſdam. 11. Martyrum, qui à Cuciabugis necati ſunt, Appiaſii, Gonadiſii, Anchiaſii, Ovias, Icas, Iſcois, Icalos, Sichiſas, Ourenii, Surini, Bilos, Tertas, Piltos; & ſeptem mulierum Annæ, Axæ, Vargæ, Animæ, Maigæ, Mamigæ, & Ougigæ, & Silvani eremitæ: & Theophili epiſcopi: & Mogri. 12. VIII. martyrum Arcabii, Alexandri, Dionyſii, Dimolai, Romelii, Biliſon, Ichianes, & Alexandri: & Ezechielis: & Eſdræ. 13. Gregorii Papæ: & Coſmæ & Damiani, & ſociorum Anthimi, Cleontii, & Baboſii, 14. Adam primi parentis, ejuſque filiorum & nepotum. 15. Danielis proph. & Ananiæ, Azariæ, & Miſaëlis. 16. Fauſtæ, & Eulariæ V. & Lazari reſuſcitati. 17. Alexii: & hiſtoria creationis mundi. 18. Cyrilli epiſcopi Hieruſalem: & hiſtoria ſecundæ diei creationis. 19. Joannis epiſcopi Hieruſalem: & hiſtoria tertiæ diei creationis. 20. Orentii, & ſex fratrum ejus, & Gobrilli: & hiſt. quartæ diei. 21. Jonæ, & Barachiſii; & novem martyrum, Cantibæ. Lazari, Marubas, Narciſſi, Maris, Abibi, Simeonis, Eurabæ & Melianæ matronæ, & hiſtoria quintæ diei. 22. Benedicti Abbatis: & hiſtoria ſextæ diei. 23. Marci epiſcopi, & Pionii presbyteri, & Cyrilli Diaconi, & Theodidi: & hiſtoria ſeptimæ diei creationis. 24. Marci Evangeliſtæ: & Hermenegildi filii Leovigildi regis: & commemoratio reſurrectionis. 25. Melchiſedech ſacerdotis: & commemor. reſurrectionis. 26. Pauli & ſororis ejus Julianæ: Perpetuæ, & ſororis ejus: & hiſtoria cujuſdam eremitæ. 27. Catharinæ Virginis Alexandrinæ: & hiſtoria Joannis ſacerdotis. 28. Vahani Cohtanenſis. 29. Marciani, Alexandrini, & Theodoſii, & 38. ſociorum mm: & Puſtazæ Perſæ; & martyrium ſanctorum in Tirapat, h. e. in patibulo. 30. Lucii, & ſanctæ Crucis: & Nonni, & Magni: & Suſannæ filiæ Vartanis. 31. David Perſæ: & Jacobi Presbyteri: & Aſæ Diaconi: & incredulitas Thomæ.

APRILI. 1. Mariæ Ægyptiacæ. 2. Serapionis & Marci Abbatum. 3. Marci Romani eremitæ, qui orabat juxta paradiſum terreſtrem. 4. Ampirici, & Elivi, & Memnoſi mm. & ſanctarum mulierum ſororum Agapes, Jeriniæ, & Xenioniæ: & Severiani, & Memnoſi & 38. martyrum ſub Diocletiano, & Paſimii eremitæ. 5. Agabii Diaconi, & Theoduli, & Calipii, & Boſilibii, & Marci eremitæ. 6. Sabæ ducis, & Proſimi. 7. Annunciatio Deiparæ. 8. Principum Iſaac, & Hamacaſpi fratrum martyrum: & hiſtoria eorum, qui à Perſis capti ſunt. 9. LXX. Diſcipulorum. 10. Antipæ epiſcopi, & Georgii monachi: & Theoſcoriti martyris: & hiſtoria Petri immiſericordis. 11. Artemii Presbyteri, & Acacii epiſcopi. 12. Creſcentii: & Simeonis epiſcopi Perſarum: & Perpuliæ ejuſque ſororis. 13. Sabæ, & Leontii: & ſeptem mulierum Chariſiæ, Nunichiæ, Baſiliſſæ, Caghinæ, Calitoſæ, & Theodoræ: & hiſtoria Pauli eremitæ. 14. Sabini, & Abdæ epiſcopi: Vormſtani, & Sarini, & Beniamini Diaconi. 15. Agapiti Papæ: & Viſio Joannis Carnenſis. 16. Ardelionis Mimi; & Imbatis Regis Armeniorum, qui à Turcis cæſus fuit, & duorum fratrum ejus, & Iſaaci epiſcopi, & octo Presbyterorum, & 200. ſociorum: & commemoratio Anuechi martyris. 17. Joannis Oznenſis. 18. Juliani martyris, & Iſaaci doctoris Perſæ. 19. hiſtoria Cherſonæ urbis: & Antherini epiſcopi: & cujuſdam eremitæ. 20. Athanaſii, & Severiani Patriarcharum Aſſyriæ: & hiſtoria duorum

ere-

eremitarum. 21. Quadrati m., & Hesperii ejusque conjugis, & duorum filiorum Chiracos, & Theotos: & Georgii, & Chosroæ: 22. Theodori eremitæ. 23. Georgii Ducis, & sociorum. 24. Pasicratis, & Valentini mm. & Thamari novi martyris: & quædam alia historia. 25. Erasimi eremitæ: & altera historia cujusdam eremitæ. 26. Basilii episcopi: & Patriarchæ Alexandriæ. 27. Gregorii Datenazi: & Maximi & Juliani mm. & commemoratio Theodori, & Aisani Diaconorum & mm. & X. Martyrum Marciani Nigantusi, Abogoni, Chevonti, Arapiosi, Chevoreli, Abivochii, Selenitæ, Erinii, Paramposi, & Alexandri Romani. 28. Baesimosii, & alterius eremitæ. & Ammonis eremitæ: & Abavoz eremitæ. 29. Badæ eremitæ: & historia cædis Syrorum, quæ à Persis facta est. 30. Pelagiæ V. & 160. Virginum Antiochiæ, & cujusdam eremitæ.

MAJO. 1. Hieremiæ prophetæ, & Baruch, & Abimelech: 2. Eliæ prophetæ migratio in cœlum: & Lasentii. 3. Timothei & Mauræ: & miraculum absolutionis sacerdotis. 4. Silvani episcopi: & Justini, & Georgii cæci. 5. Monii Apost. & Irenes V. 6. Job justi. 7. Apparitio Crucis in Hierusalem: & historia cujusdam hebræi. 8. Jacobi & Jo: filiorum Zebedæi. 9. Rosaliæ V. & Acacii, & Pimonii Apost., & Prigani amatoris pecuniæ. 10. Arsenii eremitæ: & Antonini, & Cyriaci. 11. Puerorum Bethlehem: & commemoratio Theodosii subRege Tiridate. 12. Germani Patriarchæ Constantinopolitani & Onughimi (*Mucii*) sacerdotis. 13. Epiphanii episcopi Cyprii. 14. Glyceriæ V. & Apostolorum Jasonis, & Sosipatri: & Epimachi & Gordiani mm. Romæ. 15. Isidori: & Joannis episcopi Cosnensis, & sanctæ Miropiæ. 16. Zachariæ prophetæ: & commemoratio Patriarcharum Aptanii, & Aptiniani: & 9. Diaconorum. 16. Monachorum, & 7. Monialium: & commemor. Parspicianii, Isaac, & Simeonis, & Polinii, & Heraclii, & Epenctionorii: & commemor. Vartani novi martyris. 17. Inventio Crucis in Hierusalem sub S. Helena. Et historia ingressus Noë in Arcam. 18. Solodii, Pamphilii, & Pamphilionis. 19. Hiacynthi; & Patritii episcopi: & Isaiæ prophetæ. 20. Asterii, & Esantechedi, & Zalili medici. Et historia Giaphari Amirain. 21. Constantini Imp. & Helenæ. 22. Theodidonii doctoris, & VII. Virginum, & Zolothæ. 23. Joannis Chepnensis eremitæ. 24. Digiti S. Petri Apostoli. 25. Basilici, & Therapionis episcopi. 26. Simeonis Stylitæ. 27. Theodoræ, & Didymi. Et David Asciodii: & Pacraduni Regis Armenorum; & historia Ananiæ Moguzi Patriarchæ Armenorum, & Joannis Mecighi. 28. Hecolinitii; & Maruthæ episcopi. 29. Isaac, & Hieremiæ. 30. Justini Ducis. Et inventio reliquiarum S. Thadæi Apostoli. Et Sandoctæ V. 31. Theclæ, & Mariæ.

JUNIO. 1. Petri & Pauli martyrum: & Abdicari, Dionysii, & Christinæ V. & historia cædis Armenorum, quos Turcæ interfecerunt. 2. Moysis Æthiopis; & Dorothei episcopi & mart. 2. Luciani, & 4. puerorum: Commemoratio Astiosii (*Eustathii*) episcopi. Et Marci, Moghiani, Aguron, & Darcosen mm. 4. Metrophanis episcopi. 5. Philemonis Apostoli: & Cyrini episcopi & mart. 6. Cyriaci episcopi, & Annæ matris. 7. Hesychii eremitæ: & Susannæ, & Zoæ. 8. Theodori m. 9. Alexandræ & Antoninæ: & Pelagiæ Antiochenæ peccatricis. 10. Urbani episcopi & m. Et Onuphrii, & aliorum eremitarum. 13. Timothei presbyteri, & Aginæ mart. Et Narsetis Ghelajensis Patriarchæ Armenorum. 14. Christophori & sociorum. 15. Theophanis, & Barsemnæ ejus conjugis. 16. Cyriaci & Veneriæ conjugis. 17. Elisæi prophetæ. 18. Tullii & Bonifacii. 19. Josephi novi martyris. 20. Samuelis, Ismaëlis, & Manuelis fratrum. Et Zosimi, Marci, Muciani, Hasasonis, & Pavoseæ. 21. Juliani & sociorum. 22. Theodori monachi, & aliorum. 23. Leontii, & duorum sociorum: & Stephani Archiepiscopi Sebastes & mart. 24. Tajæ meretricis. 25. Febroniæ V. 26. Silæ & Silvani Apostolorum. Et martyrium Patriarchæ Actamar. 27. Zenonis, & Zenæ: & Aristotelis Sacerdotis, & Demetrii Diaconi, & Athanasii Clerici. 28. Eustachii & filiorum ejus. 29. Petri & Pauli Apostolorum. 30. XII. Apostolorum.

JULIO. 1. Cosmæ & Damiani: & Hiacynthi. 2. Inventio Imaginis Deiparæ. 3. Januarii, & Silvani, & Chosroæ Carzensis. 4. Signani senis, &

Babylæ doctoris & LXXXIV. Discipulorum ejus: & sanctarum sororum Valentiæ, & Theolopiæ: & Babylæ clerici, 5. Hiacynthi, & Eustachii Ancyrani, & Macrinæ sororis S. Basilii. 6. Serapionis, & Procli, & Hilarionis, & Peregrini, & Luciani, & Brorubii, & Siuchinii, & Fasii, & Saturnili, & Eumantii. 7. Procopii. 8. Davidis, & Ramonis. 9. Thomæ Episcopi Angli. 10. Agnetis, & Melchisedech, & Præcursoris. 11. Nativitas S. Jo: Baptistæ. 12. Aristonis medici, & Cyrilli Episcopi, & XLV. Martyrum, quorum primi fuere Chevontius, Morigus, Anigdas, Daniel, & Antoninus. 13. Abdelmessiæ m. 14. Pancratii Episcopi Tauromenii. 15. Julittæ & Cyriaci filii ejus. 16. Copretis, & Patermutii, & Alexandri eremitarum: & Mariæ Magdalenæ. 17. Athenogenis Episcopi, & decem discipulorum: & Narsetis Lampronensis. 18. Marinæ Virg. 19. Jovii & Olympiæ, & Marthæ matris Simeonis Stylitæ. 20. Theodosii Episcopi Cyriniæ: & Euphrasiæ Virg. 21. Simeonis Sali, & Joannis. 22. Corantchedi, & Apollonii. 23. Phocæ Episcopi: & Christinæ. 24. Stephani Episcopi, & Quinti Presbyteri. 25. Dormitio Joachim & Annæ: & Luciæ Virg. 26. Hermolai Presbyteri, & Pantaleonis medici. 27. Callinici, & Theodosiæ, & filiorum. 28. Goharinæ Virg. 29. Titi Apostoli. 30. Patriarcharum Gregorianorum: & Petri, & Georgii Doctoris. 31. Leontii Presbyteri, & sociorum.

Augusto. 1. Macabæorum, Eleazari, sacerdotis, Samonæ, & 7. filiorum. 2. Inventio reliquiarum S. Stephani protomart. in Hierusalem. 3. Dalmatii Abb. 4. Sophiæ & filiarum Elpes, Pistes, & Agapes. 5. Arcæ testamenti, & Narsetis Ghelajensis Patriarchæ. 6. Transfiguratio Domini. 7. Vartani, & sociorum mart. 8. Domitiani, & Marini. 9. Antonini, & Myronis Episcopi. 10. Josaphat & Barlaam. 11. Historia monasterii Claræ: & translatio capitis sancti Joannis Baptistæ. 12. Aniceti, & Photini. Et Laurentii, & Xysti. & Polycarpi. 13. Marcelli Episcopi, Heemæ, & Belechiæ. Et Theompi episcopi; & Martinæ: & Honorati. 14. Descensus Christi in Vagarsciabat, & Ecmiazin, & Uzzini Usurigni. 15. Assumptio Deiparæ. 16. S. Sudarii. 17. Mironis sacerdotis, & duorum fratrum Corosi & Plorosi: & Domitiani medici. 18. Stephani Ulnensis, & 33. sociorum. 19. Adomii, Andreæ, & sociorum. 20. Bassæ, & trium ejus filiorum Theonii, Agapis, & Pistii: & Imaginis Deiparæ. 21. Agathonici, & Justini, & Samuelis Prophetæ. 22. Thomæ Apostoli. 23. Irenæi Episcopi: & Leverdii, & Samaritanæ. 24. Danielis Prophetæ, 25. Abudemii: & festum Deiparæ, quum Gregorius Illuminator idololatriam abstulit, & loco imaginis cujusdam feminæ quam colebant, imaginem B. Virginis collocavit. 26. Adriani, & conjugis ejus Nataliæ, & 26. mm. 27. Succhiasii & sociorum, Longini, Boliti, Gotradi, Junchiron, Memiani, Povugas, Neranchii, Domitiani, Adicari, Zosimi, Victoris, Zalibi, Hortanis, Anastasii, Jacobi, Theodoriti. 28. Stratonici, Philippi, Onesimi, & medici Antiocheni. 29. Decollatio Joannis Baptistæ. 30. Valentii episcopi, & Dadjani, & Adinersis, & Timothei, & Agapii, & Theclæ. 31. Inventio Cinguli Deiparæ.

Septembri. 1. Josue filii Nave: & Simeonis Stylitæ. 2. Mamæ, & Joannis. 3. Anthimi episcopi: Athanasii episcopi, & Anthusæ, & duorum ejus servorum Charissimi, & Nespitorii. 4. Babylæ episcopi, & 3. discipulorum ejus. Et martyrum Theodosii, Longini, Amiani, & Juliani. 5. Quatuor Virginum, & Amos, & Zachariæ patris S. Joannis Baptistæ. 6. Hermoniæ V. & 13. martyrum, & Pyrrhi sacerdotis, & Pipi diaconi, & Arusæ doctoris, & commemor. quinque millium Virginum. 7. Concilii Nicæni. 8. Nativitas Deiparæ. 9. Isaaci Patriarchæ: & descensus sancti Gregorii Illuminatoris. 10. Virginum Nymphodoræ, Mithrodoræ, & Basiliffæ, & Pauli episcopi. 11. Matarii, & Romuli, & Diodori, & Didymi, & Solonis, & Hesychii. 12. Abdomini episcopi, & Severiani Sebastes. 13. Pervigilium festi S. Crucis: & S. Joannis Chrysostomi. 14. Festum Crucis: & homilia S. Joannis Chrysostomi. 15. Festum Crucis, martyrium Nighitasii: Euphemiæ Virginis, & Cornelii senis. 16. Theodoræ pœnitentis. 17. De S. Cruce, & Isaac & Mesrobi interpretum, qui Armenicas literas excogitarunt, & vetus novumque Testamentum è Syriaco & Græco transtulerunt: & discipu-

ſcipulorum eorum, Joſephi, Longini Presbyteri, Eliſæi Doctoris, Moſis Corenenſis, fratriſque ejus Mampecuer, & Eſnagh Gopazii, & Stephani Aſſognig, & Coſroæ, & Lazari, qui libros Azzan & Goriun tranſtulit, & Davidis philoſophi: necnon ſancti Varibas. 18. Moſis & Aaron. 19. Sacerdotum Oſghii, & Ariadonæ, & Bab, Trophimi, Dorimenti, & Sabadianæ: & 150. martyrum, quorum præcipui ſunt Abelianus, Negos, Patermutius, Elias, Macrobius, Gordianus, Helius, Zoticus, Longinus, & Valerianus. 20. Euſtachii. 21. Eliſæi, & excidium Amidæ. 22. Phocæ Epiſcopi, & Jonæ Prophetæ. 23. Iraidis: & hiſtoria chriſtianorum, quos Turcæ trucidarunt. 24. Theclæ. 25. Apoſtolorum Cephæ, & Apollo. Jacobi epiſcopi: & Agatochiæ: & Manuelis Imperatoris Græcorum. 26. Dormitio Joannis Evangeliſtæ. 27. Calliſtrati, & Marini. 28. Simeonis conſanguinei Chriſti: Alypii, Philadelphi, Ghimini, & 130. martyrum. & Epicuræ, & Mamelchæ: & miracula in eccleſia S. Zenonis in Aibera. 29. Charitonis, & Heſychii. 30. Inventio reliquiarum Gregorii Illuminatoris. Antonii eremitæ, & ſeptem Monachorum: & Patris Tatli, Varoſii, & Thomæ: & Gregorii Albanorum Patriarchæ.

OCTOBRI. 1. XII. Doctorum, hoc eſt, Dionyſii, Hierothei, Silveſtri, Athanaſii, Cyrilli Hieroſolymitani, Ephræmi, Baſilii, Gregorii Nyſſeni, Gregorii Theologi, Epiphanii, Joannis Chryſoſtomi, & Cyrilli Alexandrini. 2. Ananiæ Apoſtoli, & Theodori: & miracula montis Sinai: & Durani Epiſcopi: & Paphnutii Eremitæ. 3. Cypriani Epiſcopi, & Juſtinæ Virginis. 4. Dionyſii, Cyriaci, & Adoctorii & filiæ ejus Cæleſtinæ: & ſolutio Diaboli poſt mille annos juxta dictum Joannis Evangeliſtæ. 5. Ripſimæ, & ſociarum Virginum. 6. Caitonæ, & ſociarum Virginum: & Thomæ Apoſtoli. 7. Sergii & Bacchi: & Nazarii, Celſi, Gervaſii, & Protaſii. 8. Pelagiæ Virginis, & Publiæ, & Opandii, & Maximi martyrum. Et ſororum virginum Zenotilæ & Piloniдæ. 9. Eulampii & Eulampiæ, & Marii & Stephani: & Romani Cantoris & Diaconi; & Stephani Sacerdotis qui dæmoni male precatus eſt. Et apparitio Apoſtolorum, quam vidit Joannes Chryſoſtomus. 10. Conceptio S. Eliſabeth. 11. Concilii Nicæni. Et Theodoſii Alexandrini. Et Zarachi (*Tarachi*) & ſociorum. 12. Carpi Epiſcopi: & Papyli Diaconi: & Alpii, Alexandri, Zoſimi, Nigonii, Neonepi, Heliodori, & Marci martyrum Antiochiæ in Piſidia. Et ſanctæ Dommæ, & Varoſii, & ſex monachorum. 13. Maſtozi Doctoris. 14. Concilii Epheſini. 15. Longini Presbyteri, & Darii, & Zotici, & Caji. Et Viſio S. Antonii Abbatis. 16. Longini Centurionis, & Socratis Presbyteri, & Theodoſiæ. 17. Chryſanthi, & Dariæ. 18. Lucæ Evangeliſtæ, & Andreæ Eremitæ, & Varoſii. 19. Joel Prophetæ: & Artemii: & Aberchii & ſociorum: Et Domnii Epiſcopi, & Luciæ Virginis, & ſancti Germani, & S. Anaſtaſiæ Virginis. 20. Arethæ, & ſociorum decem millium & ducentorum mart. 21. Hilarionis Abbatis, & Malachiæ (*Malchi*) Eremitæ. 22. Aberchii Epiſcopi. 23. Jacobi Apoſtoli fratris Domini. 24. Puerorum Epheſi. 25. Notariorum Marciani, Mardionis, & Demetrii. 26. Amphilochii Epiſcopi, & terræmotus qui accidit Conſtantinopoli: & Joannis Huſeni: & Imbatis: & Bacarranæ: & reſuſcitatarum. 27. Capitolinæ, & ancillæ ejus Herodinæ: & trium fratrum Clodii, Saterii, & Neverii. 28. Abraham juſti Eremitæ Sacerdotis. 29. Nuniæ, & Maniæ. 30. Zenobii Epiſcopi, & Zenobiæ, & Joannis Chryſoſtomi. 31. Epimachi, Ananonii, Melasbei & conjugis ejus Caſianæ, & filii Antonini Presbyteri; & Nicephori, & Zepiani, & Germani, & Manatiæ. Et hiſtoria cujuſdam mulieris, cui nomen Teinohfozi.

NOVEMBRI. 1. Coſmæ & Damiani. Et Sanctorum antiquorum & recentium. 2. Hiacynthi, Bicaſti, & Etrempeſtorii: & Martini Epiſcopi. 3. Stephani Papæ & Sociorum. 4. Acepſimæ Epiſcopi, & Joſephi Presbyteri, & Aitallæ Diaconi. 5. Cyrinæ & Matronæ. 6. Pauli confeſſoris. 7. Porphyrii mart. & Leonis Imperatoris. Et hiſtoria quorumdam, qui Edeſſæ è ſepulcris prodiere. 8. Michaelis & Gabrielis: & homilia Narciſſi Epiſcopi in eoſdem: & hiſtoria quædam. 9. Antonini, Victoris, & Sociorum. Et Stephaniæ, & Hypatii Epiſcopi. 10. Mennæ Ægyptii: & Malchi & Gaſparis. 11. Abdiæ Prophetæ: & Joannis

nis Eleemosynarii. 12. Meliæ Episcopi, & Buri Sacerdotis, & Seini Diaconi, & Barsciabæ Archiepiscopi. 13. Joannis Chrysostomi. 14. Platonis, & Ramani, & Domitiani. 15. Guriæ, & Samonæ, & Abibi Diaconi: & historia in Ponto. 16. Matthæi Evangelistæ. 17. Philippi Apostoli, & Mariæ. Et homilia Gregorii Datevensis in Adam & Hevam, deque pomo prohibito. 18. Historia S. Gregorii Illuminatoris. 19. Narcissi Episcopi, & Cati Diaconi. 20. Azæ. 21. Præsentatio Beatæ Mariæ Virginis. 22. Aurippæ, & Philemonis, & Dasii, & Hersan Episcopi, & quatuor aliorum Episcoporum, & duorum Presbyterorum, & aliorum monachorum & laicorum martyrum. Et Alypii Stylitæ. Et Barlaam Senis. 23. Gregorii Agrigentini. 24. Gregorii Thaumaturgi. 25. Inventio literarum Armenicarum in civitate Pali, & Petri Patriarchæ Alexandrini, & Absalon Diaconi. Deploratio regni, quod Armenis excidit, & Sacerdotii, quod à stirpe S. Gregorii Illuminatoris defecit. Homilia Mosis Armeni, cognomento Chiertog. 26. Clementis Papæ: & historia cujusdam Doctoris Armeni: & altera historia rerum, quæ Antiochiæ contigere. 27. Mercurii militis. 28. Cæciliæ ejusque fratrum. 29. Tiridatis Regis. 30. Andreæ Apostoli.

DECEMBRI. 1. Patriarcharum filiorum & nepotum Gregorii Illuminatoris. Et Ananiæ Persæ. 2. Aristarchi, & Philemonis; & Theodosii Episcopi. 3. Jacobi interciси. 4. Barbaræ: & sancti Sabæ. 5. Stephani Eremitæ; & Petri & Athanasii monachorum martyrum. 6. Pauli Eremitæ. 7. Sophoniæ Prophetæ, & Theoduli, & Adenatorii Eremitæ, & Habacuch Prophetæ, & Bolæ Eremitæ. 8. Bartholomæi Apostoli. 9. Conceptio B. M. V. 10. Mennæ, Mercurii, & Voposii Clerici: & miracula ejusdem Mennæ. 11. Nicolai Episcopi. 12. Ambrosii. 13. Stradisianorum mart. 14. Luciæ: & martyrum Thyrsi, Lucii & Callinici: & Barsumæ ejusque parentum. 15. Jacobi de Ulzpna, Patriarchæ. 16. Ajatali, Tapsonii, & Danielis Eremitæ, & Babadii Eremitæ, & Spiridionis. 17. Ignatii Episcopi; & Philemonis, & Apollonii, & Ariani: & Eleutherii Episcopi. 18. Theopompi Episcopi: & Theonæ magi, & Bromosii, & Areosii, & Eliæ. 19. Visio Gregorii Illuminatoris in Vagarsciabat: & Bacchi monachi. 20. Diaconorum Abraham & Coreni. Et sanctæ Julianæ. 21. Adæi Episcopi, & Anastasiæ. 22. Martyrum Juliani medici, Marini, Seuli, Saturnini, Pudici, Agatabii, Benedicti, Arestii, Boci, Gelasii, Niliani: & Silvani Episcopi, Lucæ Diaconi, & Mochimi Lectoris. 23. Thadæi Apostoli, & sociorum. 24. Viginti millium martyrum in Mesopotamia: Chinei & Macarii, & Timothei Diaconi, & Arethæ: & Mariæ, & Polycarpi, 25. David Prophetæ: & Jacobi fratris Domini. Et Susannæ filiæ Vartanis. 26. Stephani Protomartyris: & sermo S. Ephræmi de eodem. 27. Petri & Pauli principum Apostolorum. 28. Joannis & Jacobi filiorum Zebedæi. Et historia cujusdam juvenis. 29. Indæ, & Domnæ, & Joannis Carnensis. 30. Democriti, & Tatli. 31. Abgari Regis Armenorum.

In fol. impressus Constantinopoli anno Christi 1706. *Armenorum* 1155.

LIX.

Liber Mastoz Doctoris, hoc est, *Rituale*, & *Pontificale* Armenorum, continens Orationes, Benedictiones, & Ordinationes, ut sequitur.

Ordo Baptismi.

Ordo Matrimonii.

Ordo secundi Matrimonii, hoc est, Viduorum.

Ordo Communionis Infirmorum.

Exequiæ Secularium pro prima, secunda & septima die.

Exequiæ Puerorum pro prima, secunda & septima die.

Preces pro Defunctis, quum cibus pauperibus dispensatur.

Corban, hoc est, Sacrificium: quum scilicet oves & boves immolantur.

Benedictio Agri, Vineæ &c.

Benedictio Crucis.

Benedictio Aquæ, seù Putei novi.

Benedictio Ecclesiæ pollutæ.

Benedictio Paramentorum Sacerdotalium.

Benedictio Libri novi.

Benedictio Paramonarii, seù æditui.

Benedictio Gallinarum.

Benedictio Puerperæ.

Benedictio Imaginis.

Benedictio Portæ Ecclesiæ.

Oratio pro Infirmis.

Cantus pro Defunctis, dicendi à Sacerdote.

Cantus pro Defunctis, dicendi à ministris.

Exequiæ Sacerdotum pro prima, secunda,

da, tertia, quarta, quinta, ſexta, ſeptima, decimaquinta, & quadrageſima die, & in Anniverſario,

Abſolutio Pœnitentis.

Abſolutio Excommunicati.

Homilia pro feria quinta majoris hebdomadæ.

Ablutio pedum Feria quinta majoris hebdomadæ.

Benedictio fundamenti Eccleſiæ, quum primus lapis jacitur.

Conſecratio Eccleſiæ.

Conſecratio Baptiſterii.

Benedictio totius Eccleſiæ.

Profeſſio Fidei, quæ ab Ordinandis exigitur, in qua inter hæreticos rejiciuntur & damnantur Arius, Macedonius, Neſtorius, Paulus Samoſatenus, Sabellius, Diodorus Tarſenſis, Theodorus Mopſveſtenus, Manes, Epicurus, Sabellius, Socrates, Calianus, Carpocrates, Manichæus, Eutyches, Andronicus, & S. Leo Papa. Admittuntur autem & ſuſcipiuntur Dionyſius Areopagita, Ruſticus, Silveſter, Athanaſius, Gregorius Illuminator, Nepotes ejus, Meſrob & Iſaac Interpretes, Cyrillus Hieroſolymitanus, Ephræm Syrus, Gregorius Theologus, Epiphanius Cypri, Joannes Chryſoſtomus, Cyrillus Alexandrinus, Jacobus Niſibenus, Jacobus Sarugenſis, Gregorius Thaumaturgus, Joannes Oznenſis, Gregorius Datevenſis, & Barſumas; nec non Concilia Nicænum, Conſtantinopolitanum, & Epheſinum.

Ordinatio Oſtiarii.

Ordinatio Lectoris.

Ordinatio Exorciſtæ.

Ordinatio Acolythi.

Ordinatio Hypodiaconi.

Ordinatio Diaconi.

Ordinatio Presbyteri.

In 4. *impreſſus* Conſtantinopoli die 23. Julii, anno Armenorum 1163.

INDEX RERUM.

A

Aaronis Abbatis cœnobium apud Baladam, pag. 207. 209. 211. 490.
Aatalla. Vide Ahatalla. & Atia.
Aba I. Patriarcha. 75. Vide Maraba.
Aba II. Patriarcha, cognomento Bar-Brich-Sebianeh. 157. 616. Ejus ſcripta. 158.
Aba Caſcarenſis. Vide Abbas, & Abraham.
Aba Epiſcopus Caſcaræ. 182.
Aba Ephræmi diſcipulus. 171.
Aba monachus cœnobii Salibæ. 218. 224. Meſſalianiſmi accuſatus. 473.
Aba incluſus. 255.
Aba monachus apud Zotum, & Epiſcopus. 497.
Abadi Eccleſia. 160.
Abæ Sapphiræ cœnobium à Sabarjeſu conditum. 255. 469.
Abæus, ſeù Ab-Hai Epiſcopus Nicænus. 19. 285.
Abaka Tartarorum Mogulenſium Rex. 565.
Abanus Seleuciæ præfectus. 168.
Abarues monachus Beth-Abenſis. 218.
Abbas Caſcarenſis. V. Abraham Caſcarenſis.
Abdalla Abulpharagius Benattibus. Vide Benattibus.
Abdalla Abulhaſanus Ben Mokna, interpres Perſa. 222.
Abdalla Salomonis filius. 216.
Abdalmeſſiæ vita. 19.
Abdalnurus Presbyter Eccleſiæ Jeſujabi Bar-Koſre. 519.
Abdas Dorkenenſis, conditor cœnobii apud Sarſaram fluvium. 369. Ejus diſcipulus & in cœnobii præfectura ſucceſſor Achæus. ibid. Ejuſdem diſcipulus Jaballaha Achæi ſucceſſor. 370. Vita Abdæ ab Achæo conſcripta. 368. Abdæ cœnobium in Dorkena. 614.
Abdas Epiſcopus Badrajæ. 447.
Abdas Suſæ Epiſcopus, cujus cauſa mota in Chriſtianos Perſas perſecutio. 369. Huzitarum Epiſcopus dicitur. 371. 373. Abdæ Epiſcopi vita 19.
Abdelmeſſias Hirtenſis. 182. 616. V. Ebedmeſſias.
Abdelmeſſias, qui & Aſer, filius Levi. 285.
Abdelmeſſias Epiſcopus Hirtæ, deinde Metropolita Baſſoræ. 198. 200. 201.
Abdiæ prophetia. 6.
Abdjeſus. Vide Ebedjeſus.
Abdjeſus Sciahari, Emmanuelis frater, auctor carminum. 540
Abdjeſus Patriarcha poſt Sulakam. 621. Geziræ, ſeù Gazartæ olim epiſcopus. 325.
Abdon Mochalladi filius. 202.
Abe, Abenſe cœnobium. Vide Beth-Abe, Beth-Abenſe.
Abeſſalomus, ſeù Abſalon rex Indiæ. 220.
Abgarus Edeſſæ rex, ſub quo verſio ſcripturæ Syriaca facta. 212. Ejus hiſtoria. 286.
Ab-Hai Epiſcopus Nicænus, ſeù Abæus. 19. 285.
Abibi Epiſcopi vita. 19.
Abibus monachus Izlenſis. 141. 142.
Abibus monachus in monte Janan: & ſcriptor. 177. 500.
Abibus Metropolita Rajæ. 492.
Abibus Abbas cœnobii Gabrielis, vitæ Narſetis auctor. 494.
Abjeſus, æqualis Abdæ Dorkenenſis. 370.
Abile, anachoritæ. 185. 459.
Abraham, Iſaac, & Jacob, hiſtoria. 285. Abrahæ vita. 286.
Abraham S. Ephræmi diſcipulus. 43. 44. 171.
Abraham monachus in Ægypto. 44.
Abraham Chedonita, cujus vitam deſcripſit S. Ephræm. 19.
Abraham cognomento Beth-Rabanenſis. 71. 631. præfuit cœnobio Beth-Raban, quod & Zachajeſu ſeù Jeſuzachæ dicitur. 185. 255. 468. 476. ad eum ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 142. Ejuſdem vita à Roſtamo deſcripta. 455. 468.
Abraham Epiſcopus Medorum. 71. 83. in Edeſſena Perſarum Schola operam literis dedit. 71. Narſetis diſcipulus, & Joannis ſocius. ibid.
Abraham, cognomento Magnus, qui & Abbas Caſcarenſis, fundator cœnobii Izlenſis. 93. Monaſticam continentiam, habituſque formam, & tonſuram apud Neſtorianos reſtituit. 94. 147. 154. 155. Regulæ monachis ab ipſo traditæ. 342. 351. Ejus geſta. 155. Obiit in Haza, & cadaver Caſcaram deportatum. 633. Oſſa poſt mortem in Tigrim fluvium juſſu Motuaccheli Chaliphæ projecta. 510. Ejus vita ſcripta à Babæo. 97. à Roſtamo. 455. 468. à Thoma Margenſi. 467. à Joanne. 468. citata ab Ebedmeſſia Hirtenſi. 198.
Abrahæ magni cœnobium in monte Izla. Vide Izlenſe.
Abrahæ, & Gabrielis cœnobium. 200. 284. 618.
Abraham Margenſis, Abbas cœnobii in Beth-Abe, deinde Epiſcopus Hadathæ, demùm Patriarcha. 489. 492. 617. Ejus vita. 508. Obitus. 211. Conſtitutio. 509. Citatus à Sobenſi. 342. 351. Ejus nepos Ephræm. 509. Archidiaconus Euſtathius. 225.
Abraham, cognomento Abraza, Epiſcopus Margæ, deinde Patriarcha. 617. præcepit, ut Liturgia in Jejunii Dominicis & Sabbatis veſpere celebretur. 524. 531.
Abraham Epiſcopus Maſamigh in Catara. 143.
Abraham Bardaſcenadad, cognomento Claudus, ex Beth-Sajade. 96. 181. Ejus ſcripta. 194.

Abraham Narſetis diſcipulus, æqualis Abrahæ magno Caſcarenſi. 155.
Abraham ex Mahuza, Jeſujabi Gadalenſis æqualis. 633. ejus ſcripta. 172.
Abraham Mokledi filius. 168.
Abraham Epiſcopus Sciaharzuri, deinde metropolita Baſſoræ. 175. ejus ſcripta. ibidem.
Abraham Netpharenus, ſcriptor. 146. 191 ejus vita à Roſtamo ſcripta. 455. ejuſdem cœnobium. 432.
Abraham chriſtianus Homeritarum rex. 193.
Abraham Bar-Liphe, cognomento Commentator, magiſter Timothei & Joſue Barnun, in ſchola Baſoſæ. 158. 165. 486. ejus vita & ſcripta. 196. 197. ejuſdem liber de expoſitione Officii divini laudatur à Georgio Moſulano. 520. 527. error circa ſtatum animarum corporibus ſolutarum. 528. error circa animas ſanctorum, & quod poſt communem reſurrectionem memoria Trinitatis abolenda ſit. 530.
Abraham æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Abraham Beth-Halenſis cœnobii monachus, Chodavæ diſcipulus, & ſcriptor. 205.
Abraham Teſræ epiſcopus. 211.
Abraham filius Noë, Anbarenſis. 211.
Abraham Bar-Kardache, Scholæ Niſibenæ magiſter, Hanani & Jeſujabi æqualis. 81. 437. ejus ſcripta. 223.
Abraham Saba, ſeù ſenex, Joſephi frater, Jacobi in cœnobio Beth-Abe diſcipulus, ſcriptor. 227. 228. 455. 474.
Abraham Katina, cognomento Commentator, Jeſujabi Arzunitæ magiſter, & in Schola Niſibena doctor. 109. 225. ejus ſcripta 225.
Abraham Suſtrenſis, cujus vitam Gregorius ſcripſit. 229.
Abraham Auni, ſeù Noë filius, ſcriptor, cognomento Sutor. 509.
Abraham Salmavæi frater, regii ærarii præfectus. 508.
Abraham Epiſcopus Hamdanæ. 201.
Abraham Jahiæ filius, Hadithæ præſes. 206.
Abraham medicus Manſoris Chaliphæ. 207.
Abraham Presbyter, æqualis Ebedjeſu Sobenſi. 226.
Abraham Epiſcopus Zabarum, diſcipulus Joannis Iſæ Patriarchæ. 236.
Abraham Epiſcopus Ninives. 480. 486. ejus ſucceſſor Jeſujabus. ibid.
Abraham monachus & Epiſcopus in cœnobio Riſciæ. 497.
Abraham metropolita Arbelæ, præceſſor Joſephi ſeù Timothei. 567.
Abraham epiſcopus Seleuciæ. 599.
Abraham epiſcopus Perſidis. 599.
Abraham Baſſorenſis. 610.
Abraham Caſcarenſis Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 612.
Abraham Ecchellenſis. V. Ecchellenſis.
Abres Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ. 611.
Abruizus V. Choſroës.
Abſalon Rex Indiæ. V. Abeſſalomus.
Abſelamus filius ſororis S. Ephræmi, Epiſcopus regionis Edeſſenæ. 588.
Abſelami Petri martyrium. 18. 19.
Abu-Amrus. 201.
Abubacrus Razenſis. 271.
Abucaltæ medici ex Antinoo hiſtoria. 286.
Abucara epiſcopus Haran. 609.
Abucoraiſus. V. Iſa medicus.
Abulala Saëdus. V. Saëdus.
Abulabbaſus Tuſita. 156.
Abulabbaſus Alphadli. 249.
Abulbarcatus Cabari filius, Presbyter Ægyptius, auctor libri, in quo Scriptorum ecclesiaſticorum catalogus texitur. 3. 13. 14. 20. 21. 22. 23. 30. 43.
Abulcaſemus Hoſainus. V. Hoſainus.
Abulchairus Maras Archidiaconus, cognomento Ben-Maſihi, medicus. 556.
Abulezzus Chedri, Presbyter. 295. 610.
Abulhaſanus Joſue Bahluli filius 201. 257.
Abulhaſanus Hebatolla ebn Thalmid, medicus 555.
Abulhaſanus Saëdus ebn Maſihi, medicus. 556.
Abulmaali Neſralla, interpres Perſa. 222.
Abulphadlus Scirazenſis, Vizirus. 201.
Abulphathus Saadalla Archidiaconus. 551.
Abulpharagius Gregorius Barhebræus. V. Barhebræus.
Abulpharagius Abdalla Benattibus. V. Benattibus.
Abulpharagius Saidus filius Abrahæ Vaſetenſis, Presbyter & monachus. 550. 551.
Abul-Validus Sciochna, ſcriptor. 153.
Abumuſa Maſaadi filius. 160.
Abunæ cœnobium à juriſdictione eccleſiæ Nuhadræ exemptum. 344.
Abunaſrus Maſudi filius. 562.
Abunaſrus Joannis. V. Joannes Targali filius.
Abu-Noë, Anbarenſis. 182. Diſcipulus Abrahæ claudi. 212. Secretarius Abumuſæ Maſaabi Ninives præfecti. 160. ejus ſcripta. 81. 164. 185. 212. adverſatur electioni Theodoſii Patriarchæ. 211.
Abuſahelus, cognomento Maſihi, medicus. 540. 541.
Abuſaidus Manſores, Iſæ filius frater Eliæ Niſibeni. 270. 271.
Abuſaidus abbas cœnobii Saliбæ, alias Ebedjeſus. 263. 264.
Abzud ſcholaſticus. 261.
Acacius Amidæ epiſcopus. 51. 365. 371. 372. intereſt Synodo Jaballahæ. 374. ejus epiſtolæ à Mari Perſa illuſtratæ. 51. 172. ejus vita. 19.
Acacius, Babuæi conſanguineus, in Schola Edeſſena diſcipulus, in Schola Modainæ magiſter, Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus, ſeù Patriarcha. 378. 614. an Neſtorianus fuerit. 380. Barſumam Niſibenum deponere cogitat. 69. 382. ejus ſcripta. 389. Synodus eidem tributa. 389. 514.
Acepſima monachus, qui & Akebſcema. V. Ebedjeſus cœnobii Konæ monachus.
Achæ vita, qui ſub Marciano Imper. vixit. 285.
Acha Ægyptius, frater Joannis. 147. diſcipulus Eugenii Abbatis. 302. ejus cœnobium in Gezira 593. 621. Achæ monaſterium 180.

Acha abbas cœnobii Beth-Abenſis, deinde poſt Joannis obitum metropolita Arbelæ ſeù Adiabenes. 479. 480. 500. tuetur partes Jacobi Patriarchæ adversùs Surinum. 482. cœnobium dedicare recuſat. 481. Sergium epiſcopum ordinat. ibid. in eccleſia Salmathæ ſepultus. 483.
Acha monachus in Nirba ad Zabam, & Epiſcopus. 497.
Achadabues Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 612. idem ac Jabachues. 51.
Achadabues metropolita Niſibis. 83.
Achæus, ſeù Aghæus, Adæi diſcipulus & Maris ſocius, Orientis Apoſtolus. 611.
Achæus Patriarcha, ſeù Archiepiſc. Seleuciæ & Cteſiphontis. 73. 614. hiſtorias martyrum colligit. 368. metropolitanæ Sedes ab eo inſtitutæ. 346.
Acheballaha metropolita Bagermæ. 396.
Acœmetarum monachorum pater Jaballaha, & Alexander. 370.
Achudemæ Primatis Orientis Vita. 19.
Achudemes metropolita Orientalium à Jacobo Baradæo ordinatus. 192. à Choſroë cæſus. 193. cadaver in eccleſia Mahuzæ conditum. ibid. ejus ſcripta. 192. 193. Catholicus Perſidis appellatus. 193. Inter Syros Grammaticos laudatur à Joanne Stylita. 256. & à Joanne Zugbi. 308.
Actus Apoſtolorum. 9.
Adadas monachus Izlenſis. 255.
Adadus monachus Beth-Abenſis. 469.
Adæus Apoſtolus, ſeù Thadæus, à Jeſujabo Niſibeno dicitur unus ex XII. 299. à cæteris omnibus Syris unus ex LXX. 302. ejus Vita. 19. corpus Edeſſæ. 206. à Salomone Baſſorenſi duo Adæi Diſcipuli aſſeruntur, & unus Apoſtolus. 319. eccleſiam Sciaharkadæ exemit. 344. ejus prædicatio. 584. 587. 588. Orientis Apoſtolus, magiſter Maris & Aghæi, Sedis Orientalis fundator. 611.
Adæi cœnobium, ſeù Rama. 495.
Adæus epiſcopus Irenææ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Adæ monitum, Vaticinium, & teſtamentum apocryphum. 282.
Adam archimandrita, legatus Eliæ Patriarchæ ad Paulum V. 95. 621.
Adeſerus, ſeù Ardaſirus, Sirois filius. 96.
Adhortationes. V. Paræneſes.
Adiabene, ſeù Haza, Archiepiſcopalis Sedes. 92. 160. metropolis unita Aſſyriæ, Moſul, & Ninivæ. 344. Adjabenicæ Sedi loca ſubjecta. 483. Adjabenorum metropolitarum ſepulcra. 478. Adjabeni Roſtamum Honitæ epiſcopum ordinari metropolitam curant, quod Jeſujabus ipſis inſciis à Timotheo ordinatus fuiſſet. 486. V. Arbela.
Adorbigana, Sedes epiſcopalis. 484. Seleucia interior ei adempta, & Adjabenicæ metropoli adjuncta. ibid. metropolitana. 565.
Adrama Joannes. V. Joannes.
Adri pagus Maaltajæ. 391. aliàs Nuhadræ. ibid. Adrenſe conciliabulum Barſumæ Niſibeni. 391. 392. & ſeq.
Ædeſii martyrium. 18. 19.
Æditui & Claudii dæmonis fabula. 286.
Ægyptii. V. Copti.
Ægypti epiſcopus Neſtorianus. 481. hiſtoria ejus, quem Arabes ceperunt. ibid.
Ænigmata. 225. 285. 328. 361.
Æſopi fabulæ Joſepho tributæ. 7. an idem cum Hicar. 286.
Æthiopes, ſeù Abiſſini. iis tributi errores à Neſtorianis. 306. 355.
Africanus Julius, epiſcopus Emmaus, ſcriptor. 14. citatus à Georgio Moſulano, ſed perperàm dictus affinis Joſephi. 522.
Agapii martyrium. 18. 19.
Agapitus Elamita, epiſcopus Lapethæ. 60.
Agathopi, & Theoduli martyrium. 18.
Aggæi prophetia. 6.
Aghæus ſeù Achæus, Adæi diſcipulus, & Orientis Apoſtolus. 319. 611.
Agnetis martyrium. 18.
Agur filius Jache. pars libri Proverbiorum, Bagur perperàm à Benaſſalio dictus. 6.
Ahatalla ſeù Jaballaha, Patriarcha poſt Abdjeſum. 621.
Ahub Catarenſis. V. Job.
Ajaſus Sobanita. 477.
Aidog chriſtianus Æthiopum rex. 193.
Ain-Barke. 204. vicus regionis Margæ. 492.
Ainata. V. Beth-Ainata.
Aitallahæ cœnobium ſupra Laghes. 496.
Akebſcema. V. Ebedjeſus monachus cœnobii Konæ.
Akræ ſchola. 180.
Akula. V. Cupha.
Albach ſub ditione Şimeonis Patriarchæ. 622.
Alchendi. V Jacob Chindæus.
Alchimia, Chimia. 361.
Alcoranus, ſeù Coranus, Mahometicæ legis liber, à Marraccio, & Abu-Noë confutatus. 212.
Alcus apud Niniven, patria Nahum prophetæ. 352.
Alexander epiſcopus Hierapolis. 197.
Alexander acœmetarum pater. 370.
Alexandri vita. 19.
Alexandri Papæ, fortaſſe Alexandrini, locus citatus à Severo Mokaffæo. 543.
Alexandræ & ſociorum martyrium. 19.
Alexii viri Dei hiſtoria. 19. 285.
Ali Ben Saleh, interpres Turca. 222.
Ali Davidis filius, magiſter Scholæ Bagdadi. 253. 506.
Ali Gazenius. 513.
Ali Baſſorenſis, ſeù Alavides rebellis. 513.
Allazacha æqualis Jeſujabi Adiabeni. 141.
Allegorici. V. Origeniſtæ.
Al-Mamon Chalipha. V. Mamon.
Al-Manſor Chalipha. V. Manſor.
Al-Mohdius Chalipha. V. Mohdius.
Al-Moſtadius Chalipha. V. Moſtadius.
Alphæi & ſociorum martyrium. 18. 19.
Alphæus Theodori Mopſveſteni æqualis. 31.
Altaris conſecratio cum chriſmate. 140. altare ligneum vetitum à Joanne Abgari Patriarcha 239. altaris menſa loco mota iterùm conſecratur à Neſtorianis. 253. altaris materia. 238. veſtes 239. mundities. 241. 305. tabula altaris. 250. conſecratio. 252. de altari dubia. 253. acceſſus ad altare ſolis eccleſiaſticis, iiſque jejunis, permiſſus. 305.
Amaleontius Zinæus monachus. 462.

Am-

Ambrosio mediolanensi tributa collectio Juris canonici. 269. 351.
Amida, Sedes episcopalis Majapharchinæ conjuncta. 367. & Mardæ. 558. sub ditione Simeonis Patriarchæ. 622. aliàs Diarbechir, & Caramit. 623.
Aminus Chalipha. 161. 502.
Amiralmumenin. V. Emiralmumenin. 235.
Ammonæ monachi & episcopi opera ascetica. 47. 501.
Ammonii Vita. 19.
Ammonius Alexandrinus. ejus Diatessaron. 12.
Ammonis & sanctæ Simplicis historia. 285.
Ammonius Abbas in monte Zinæo. 500.
Amos prophetia. 6.
Amphilochius citatus à Sabarjesu. 542.
Amrus Matthæi filius, Tirhanensis. 580. malè Tabrahanensis dictus. 581. Maris liber ei tributus. 581. auctor libri Magdal, seù Turris. 586. epitomator historiæ Patriarcharum Nestorianorum per Marim editæ. ibid. ejus hallucinationes. 64. 65. 71. & alibi passim.
Amranus filius Mohammad. 489.
Amulchir pagus Margæ. 501.
Ananiæ, Azariæ, & Misaëlis historia. 285.
Ananiæ abbatis vita. 485.
Ananias Presbyter & doctor. 141.
Ananias Mardæ & Caphartutæ episcopus Jacobita 195.
Ananias monachus, cognomento Taruchata. 480. 481.
Ananias monachus Beth-Abensis, deinde episcopus Ghelanitarum & Dilamitarum. 489. 492.
Ananjesus abbas, cum quo epistolam misit Jesujabus Adjabenus. 141.
Ananjesus monachus, æqualis Jesujabi Adjabeni. 142.
Ananjesus monachus Beth-Abensis, auctor libri Paradisi. 144. 145. 153. 476. ordinat codicem circuli, idest, Officium divinum. ibid.
Ananjesus I. cognomento Haghira, seù claudus, Patriarcha. 154. 615. sub eo Jejunium Virginum institutum. 182. monachos Messalianismi accusatos ad cœnobitas Beth-Abenses examinandos remittit. 218. ejus scripta 154. Epistola. 269. homiliæ per anni circulum 342.
Ananjesus II. episcopus Lasciumæ seù Dakukæ, deinde Patriarcha. 155. 156. 157. 616. ejus scripta. ibid. de ejus obitu carmen Salibæ. 463.
Ananjesus Barsarusæus, episcopus Hirtæ, scriptor. 261.
Ananjesus monachus Izlensis. 255.
Ananjesus metropolita unicus Nestorianorum sub Simeone Patriarcha. 326.
Ananjesus, Eliæ monachi nepos, conditor cœnobii apud Niniven. 469.
Ananjesus, cognomento Sumaka, abbas cœnobii Beth-Abensis, æqualis Thomæ Margensis. 487. 492.
Ananjesu cœnobium suprà Chataram. 496.
Ananjesus conditor cœnobii apud Hadatham. 501.
Ananjesus Cascaræ episcopus post Israëlem. 513.
Ananjesus metropolita Hazæ & Mosul. 616.
Anbara, seù Pheroz-Sapor, Sedes episcopalis. 172. 211. 219.
Anbaræ cœnobium Cyriaci. 511.
Ancyrani Concilii Canones. 514.
Andreæ Apostoli encomium. 284.
Andreas episcopus Samosatæ, scriptor. 203.
Andreas princeps Nestorianorum in ecclesia Edessæ. 143.
Andreas Edessenus. 609.
Angeli custodes hominum, & regnorum. 93.
Angelorum ordines & hierarchiæ. 311.
Anima. De ejus creatione error. 281. & quod Animæ sanctorum versentur in Paradiso terrestri. 306. 312. earum status post discessum ex corporibus. 281. 322. 323. 528. de anima scripsere Gregorius Nyssenus. 22. Achudemes. 194. anonymus. 281.
Annæ & Josephi filii Zachariæ historia. 286.
Annales. V. Chronicon.
Anni Syriaci exordium. 519
Annunciatio Zachariæ, & B. Virginis. 521.
Anonymi libri. 280. & seq.
Antichristus quis & qualis. 28. 312. 525.
Antii & sociorum martyrium. 18.
Antiochia ad Christum conversa à Petro, Joanne, & Paulo Apostolis. 284.
Antiochena Synodus. 278. 351.
Antiochus episcopus Rhesinæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Antonii Magni abbatis vita. 20. 285. epistolæ. 501.
Antonii martyris historia. 286.
Antonini & sociorum martyrium. 19.
Anuscervanus. V. Chosroës.
Anzel urbs sub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Aon pater monachorum Syriæ & Mesopotamiæ. 303.
Apameensis Joannes. V. Joannes.
Aphnimaranus monachus Beth-Abensis, scriptor. 141. 148. 187. 475. Messalianismi accusatus. 187. Mar Atkeni socius. 217. auctor vitæ Jacobi. 462. & Josephi. 228. ejus scripta. 187.
Aphnimarani cœnobium. 187. 207. 217. 500. Churchomense dictum, & privilegio exemptionis ornatum. 344.
Aphraates seù Aphrahet, Persa, scriptor. 85.
Aphria, seù Jahia Ben-Adi. 518.
Apis, seù spicilegii liber. 309.
Apocalypsis Joannis. 8. altera apocrypha sub ejusdem nomine. 282. Petri. 16. 282. Pauli. ibid. Athanasii Alexandrini. 282. Athanasii Romani. ibid.
Apollinarius confutatus à Diodoro. 29.
Apollonii & sociorum martyrium. 18.
Apologia Eusebii pro Origene. 19. Athanasii de fuga sua. 20. Theodoriti pro Nestorianis. 40. Apologia Jesujabi Arzunitæ. 111. Eliæ Anbaræ. 258. Gabrielis Mosulani pro Apocalypsi Pauli. 556.
Apophthegmata. V. Sententiæ.
Apostolorum Actus. 9. Apostolorum XII. Vitæ. 285. 514. 584 588. prædicatio. 319. 587. historia apocrypha, seù libri Recognitionum. 14. Canones. 14. 275. 514. Constitutiones. ibid. Synodus. 278. 351. 521. an quis Apostolorum regiones Ghelan & Dilam penetraverit. 491.
Apostatarum absolutio. 140.
Appiani martyrium. 18. 19.

Aqua Baptiſmi, de qua fabulæ Neſtorianorum. 309. aqua fervida in Liturgia Græcorum. 305. aqua benedicta. 155. aquâ miſceri debet vinum in Liturgia. 247.
Aquilinus ſcriptor. 37.
Ara ſcriptor. 230.
Arabes. V. Taii, Canathæi & Monderæi.
Aramæorum ſchola. 341.
Arak, ſeù Irak regio, quæ & Aſſyria & Babylonia. 158. 263.
Arach. V. Edeſſa.
Aranad Ephræmi diſcipulus. 171.
Ararat montes, qui & Cardoi. 214.
Arbela, eadem ac Adjabene, Sedes metropolitana. 479. 480. 500. conjuncta cum Sede Aſſyriæ ſeù Moſuli. 518. ſed poſtea diſjuncta, quum Joſeph circa annum 1300. relicta Aſſyriaca ſeù Athurenſi metropoli promotus eſt ad Arbelenſem. 567.
Arcæ ſeù Chibotæ cœnobium. 214.
Arcani libri ſub nomine Clementis 16.
Archelaidis ſeù Joannis Romani hiſtoria. 286.
Archelai vita. 287.
Archidiaconus ſcriptor. V. Maras. 556.
Archidiacono an liceat conſecrare altare. 252.
Archidiaconorum temeritas apud Neſtorianos. 355.
Ardabadenſis in Garmæorum regione, Sedes epiſcopalis. 346.
Ardaſcirus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Ardaſcirus, Ardaſirus, & Adeſerus, ſeù Artaxerſes Sirois Perſarum Regis filius, 96. 417.
Arethæ & ſociorum Homeritarum martyrium. 286.
Arethas chriſtianus Tajorum ſeù Arabum rex. 193.
Aria regio Perſarum, hodie Choraſana. 153.
Ariſtotelis libri è Græco in Syriacum converſi. 85. Analyticorum liber elucidatus. 154. Dialectica 154. 176. Philoſophiæ Summa Syriacè reddita. 86. epiſtola ad Alexandrum Magnum. 361. Philoſophia expoſita à Caſcarenſi. 154. ab Honaino. 164. 165. à Surino 169.
Ariuna, hoc eſt, Aria regio, cujus urbs Mahuza. 116. urbs Garmæorum, epiſcopatus 375.
Armeni uno eodemque die nativitatem & epiphaniam Domini celebrant. 87. Armenia tertiadecima Metropolis à Timotheo inſtitnta. 346. error Armenorum circa Incarnationem. 607. Armeniæ metropolis conjuncta Sobæ & Mardæ. 622.
Armenii Patriarchæ hiſtoria. 286.
Arriani & ſociorum martyrium. 18.
Arne vrbs ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Arughitæ. 209.
Arzun, ſedes epiſcopalis. 109.
Arzun, ubi Saharves cœnobium condidit. 255. Arzuni cœnobium. 469.
Aſeneth, Aſiatha, Aſna, ſeù Aſia, uxor Joſephi Patriarchæ. Ejus ac Joſephi hiſtoria. 7. 8. 631.
Aſer filii Levi, qui & Abdelmeſſias, hiſtoria. 285.
Aſiatha, Aſia, Aſna. V. Aſeneth.
Aslami medici filii. 234.
Aſna. V. Aſeneth.
Aſnoch, urbs, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Aſraphus Adeli filius, Soltanus. 226.
Aſſyria, ſeù Athur, nunc Moſul, quarta Sedes metropolitana à Papa Seleucienſi inſtituta. 346. 347. complectitur aliquando Arbelenſem ſeù Adjabenicam metropolim, & Ninives eccleſiam. 344. 518. aliquando Arbelenſem ſolùm & Moſulanam Sedem. 279. quandoque Moſulanam & Niniviticam. 173. aliquando ſumitur pro ſola eccleſia Moſulana. 269. 274. 567. ſequiori ævo inferior Adjabenicâ ſeù Arbelenſi Sede. 567. Vide Athur, & Moſul, & Ninive.
Aſtrologi, ſeù Chaldæi: adversùs eos ſcripſere Diodorus. 29. Thomas Edeſſenus. 87. Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223.
Aſtrologia anonymi. 283.
Aſtronomia; de ea liber Timothei Patriarchæ. 162.
Atela, Sedes metropolitana. 593.
Athanaſius Alexandrinus. Ejus ſcripta. 19. 20. ſub ejuſdem nomine Apocalypſis. 282. altera ſub nomine Athanaſii Romani. ibid
Athur, ſeù Aſſyria: Sedes metropolitana. V. Aſſyria, Moſul, Ninive.
Atia Bar-Oteli, Presbyter, hoc eſt, Aatalla, ſeù Deuſdedit. 167.
Atkenus monachus. Vide Mar-atkenus.
Avach pagus. 479. eccleſia à ſeptuaginta Presbyteris adminiſtrata. ibid.
Avana Nuhadræ pagus. 477.
Aunus Geverenſis. 161.
Azrach. V. Joannes Azrach.
Azymus panis in Liturgia uſurpatus à Neſtorianis in India. 239. Fermentato reliqui utuntur. ibid. de Azymo & Fermentato nihil eſſe definitum ab Apoſtolis. 577. V. Fermentum.

B

Ba-Abe. V. Beth-Abe.
Ba-Arbaja. V. Beth-Arabia.
Ba-Arbenſis cœnobii monachis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 143.
Ba-Bagas. V. Beth-Bagas.
Babæus magnus, Abrahæ diſcipulus, & poſt Dadjeſum abbas cœnobii Izlenſis, ſeù monaſterii Abrahæ. 88. 89. 468. incontinentes monachos è cœnobio expellit. 90. ejus ſcripta. 88. Vicaria poteſtate regit Sedem Patriarchalem. 90. 451. 472. de eo, & Jacobo Beth-Abenſi carmen. 461. 462. de Babæo carmen. 147. Babæi error de anima. 95. item de Chriſti perſona. ibid. ad eum ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 140. de ejus morte idem Jeſujabus. 141.
Babæi cœnobium: idem cum Izlenſi, de quo lis inter Ignatium Patriarcham Jacobitarum, & Jeſujabum Niſibis metropolitam Neſtorianum. 300. & ſeq.
Babæus Perſa, epiſcopus Rivardſciri, ſcriptor. 176.
Babæus Niſibenus, ſcholas plurimas fundavit. 147. 177. 179. 180. 452. ejus ſcripta. 181.

Babæus Maarenſis, ſcriptor. 188. 189. auctor libri, qui Interpres Turcarum dicitur. ibid.
Babæus epiſcopus Caſcaræ. 211.
Babæus Patriarcha. 397. 427. 614. ejus Synodus. 428 429.
Babæus epiſcopus Garmæorum. 489.
Babuæus Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 66. 67. 614. Barſumæ Niſibeni inſidiis cæſus. 68. 393. calumniæ in Babuæum. 394. ejus reliquiæ. 553.
Babuſa æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Babylæ Antiocheni martyrium. 18
Babylon in Aſſyria: Sedes Patriarchalis, aſſerta quinta à Sobenſi. 349. Babylon cujus mentio in epiſtola S. Petri, an ſit Aſſyriaca. 587. V. Bagdadum.
Bacaſaja, ſedes epiſcopalis. 264. V. Baxaja.
Bacatara. Vide Catara.
Bacchi & Sergii martyrium. 19. 285.
Bacchus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtæ. 198.
Bacchus metropolita Niſibis. 436. 437.
Bachtiſua. V. Bochtjeſus.
Bactra, & Bactriana regio. 632. V. Catara.
Badaraja, ſeù Badraja, locus apud Seleuciam. 191. ibi ſepulcra epiſcoporum Seleuciæ. ibid. cœnobium Koni ibidem conditum. ibid. Sedes epiſcopalis. 264.
Badarona, ſedes epiſcopalis. 570. 341. Vide Beth-Daron.
Bademi archimandritæ martyrium. 19. cœnobium. 94.
Badial, ſedes epiſcopalis. 565.
Badraja, ſeù Badaraja, ſedes epiſcopalis. 447. ibi fidem Chriſti prædicavit Phetion. martyr. 397.
Badrus. 234.
Bagdadum urbs Meſopotamiæ. 112. ab Almanſore Chalipha condita. 506. Sedes Patriarchæ Neſtorianorum. 263. 565. & alibi paſſim. Babylon dicta 349. ibi ſchola à Sabarjeſu fundata. 257. 261. 506. 550.
Bagdadenſibus ſcribit Elias Niſibenus adversùs electionem Jeſujabi Patriarchæ. 272.
Bagarma. V. Beth-Garma.
Bagerma, Sedes metropolitana. 211. 346. Vide, Beth-Garma.
Bagur liber, pars Proverbiorum. 6.
Ba-hale cœnobium. V. Beth-Hale.
Bahluli filius Abulhaſanus Joſve. 201.
Bahrizus pater Ebedjeſu metropolitæ Moſulani. 173.
Baja, ubi ſedes epiſcoporum Beth-Bagas. 480.
Baidpa, ſeu Bidpai philoſophus. 201.
Balada, ſedes epiſcopalis. 92. 215. Baladæ cœnobium. 490. Vide Joſephi cœnobium in Balada.
Balæus carminis pentaſyllabi auctor. 65.
Balaſces, Blaſes, ſeù Obolas Perſarum Rex. 399.
Bananes & Narſe in Seleucia ulteriori. 479.
Banichitæ. 209.
Baniſa regio ditionis Garmæorum. 200.
Ba-Nuhadra. V. Nuhadra.
Baptiſmus, Eccleſiæ ſacramentum. 355. 572. ejus materia & forma. 356. Baptiſmi ſpecies. 357. de aqua Baptiſmi, fabula Neſtorianorum. 309. 563. in Baptiſmo Chriſtianos omnes convenire. 514. Neſtoriani niſi certis diebus non baptizant. 608. Officii Baptiſmi expoſitio. 536. 574. de Baptiſmo ſcripſere Joannes Chryſoſtomus. 26. Narſes. 65. Jeſujabus Adjabenus. 140. Ebedjeſus Sobenſis. 357. Georgius Moſulanus. 536. Timotheus ſecundus. 574. Mares Salomonis. 583. Baptiſmi Ritum tradidere Narſes. 65. Jeſujabus Adjabenus. 140.
Bar-Abgari. Vide Joannes Patriarcha.
Baradæus. Vide Jacobus.
Bar-Akre. Vide Ebedjeſus Patriarcha.
Bar-Ali Joſue medicus. 257.
Baraz-Surinus prior cœnobii Beth-Abenſis. 126. 141. 169.
Bar-Bahlul Joſue Abulhaſanus. 201. 257.
Barbaræ & Julianæ martyrium. 286.
Barbaria, ſeù Barbela. Sedes Epiſcopalis conjuncta Telæ. 341. 565.
Barbaſeminus, ſeù Barbaſymes, Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 275. 613. ejus martyrium. 19.
Barbela, ſeù Barbaria, Epiſcopalis Sedes Telæ conjuncta. 341.
Barbelius pagus. 497. 498.
Barcanus. Vide Elias.
Barcepha Moſes. 200. 285. 541.
Bar-Chaldon. Vide Joannes.
Barchamis. Vide Joannes.
Barchanus. Vide Elias.
Barchardache. Vide Abraham, & Joannes Barchamis.
Barchitæ cœnobium. Vide Baritæ.
Barchoni. Vide Theodorus.
Bardaa, Sedes Metropolitana conjuncta Maruenſi 235. 236.
Bardadjeſus Narſes. Vide Narſes.
Bardaira Abbas cœnobii Aphnimarani. 187. 501.
Bardaſcenadad. Vide Abraham.
Bardenha monachus. 141.
Bardeſanes confutatus ab Ara. 230.
Barducus monachus. 141.
Bardukſinus. Vide Barkoſinus.
Bar-Garaph. Vide Salomon.
Barhadbeſciabæ vita. 19.
Barhadbeſciabæ, Arabs, Jeſujabi Adjabeni æqualis. 142. Abbas cœnobii à ſe conditi, & ſcriptor. 96. 169. 470. 633.
Barhadbeſciabæ cœnobium. 470.
Barhadbeſciaba monachus in monte Saharano. 451.
Bar-Haghire. Vide Joannes Patriarcha.
Barhebræus Gregorius Abulpharagius, eccleſiaſticos ſcriptores recenſet. 4. 6. 13. 20. 21. 22 23. 26.
Baria, Sedes Epiſcopalis ſub Metropolitano Moſul. 264.
Bar-Jacob ſcriptor, qui & Bar-Sahaeh, & Bar-Iſaac. 227.
Baricha viſitator. 565.
Bar-Iſa. Vide Joannes Patriarcha.
Bar-Jamin. Vide Dabarjamin.
Bar-Iſaac. 264. Vide Bar-Jacob.
Barita monachus cœnobii Salibæ. 218. 224. 458. 473. ejus hiſtoria eccleſiaſtica. 458. 471. Baritæ hiſtoriam ſcripſit Joannes. 458. ejus de diſperſione monachorum Izlenſium prædictio. 469.
Baritæ, ſeù Barchitæ cœnobium. A Jeſuſabrano inſtauratum. 500. ejus monachi ſuſ-

ſuſpecti de hæreſi. 449. 458. 473. 477.
Barkæ cœnobium ad Tigrim. 484. 485.
Barkainæus. Vide Joannes.
Barkoſinus, Bardukſinus, & Barkoſra, Jeſujabus fundator cœnobii Moſulenſis, & ſcriptor. 230. 231.
Barkoſra Jeſujabus. Vide Barkoſinus. 230.
Barkoſræ cœnobium, ubi Sedes Metropolitæ Moſul. 231.
Barliphe. Vide Abraham.
Bar-Malchon, Jeſujabus Niſibis. 295. Joſeph Mardæ. 208.
Bar-Mariam. Vide Daniel Mariæ filius.
Bar-Nazuch. Vide Joannes Patriarcha.
Bar-Nun. Vide Joſue Patriarcha. 141.
Bar Phincaje. Vide Joannes.
Barſabas Sciahakerdæ Epiſcopus, Marabæ diſcipulus. 83.
Barſahac. Vide Bar-Iſaac.
Bar-Sahde. Vide Barſohedes.
Bar-Saphanin. Vide Eliſæus.
Barſaruſvæus Ananjeſus. Vide Ananjeſus.
Barſebiæ martyrium. 19. Cœnobium. 94.
Barſenia. Vide Elias Niſibis.
Barſinæus, & Barſenia. Vide Elias Niſibis.
Barſira, ſeù Joſue, vel Jeſus filius Sirach, auctor Eccleſiaſtici. 5.
Barſohedes, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Barſohedes Charchæ Epiſcopus, & ſcriptor. 229.
Barſohedes Ninives Epiſcopus, à Barſuma Niſibeno cæſus. 229. 393.
Barſumas Niſibis Epiſcopus. 66. Neſtorianam hæreſim in Oriente ptopagat, docetque licere Epiſcopis, Presbyteris, & monachis uxores ducere. 67. 393. 394. 429. ipſe Barſumas Epiſcopus monialem duxit. ibid. Ejus cum Acacio diſſidium. 69. Babuæum à Pheroze Perſarum rege interfici curat. 68. 614. ejus ſcripta. 66. & ſeq. orationes paracleticæ. 342. Conciliabulum & canones. 70. 390. 391. interitus. 381. 382. poſt obitum abſolutus. 429. 452.
Barſumas Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Barſumas Charchæ Epiſcopus, & ſcriptor. 173.
Barſumas Ægyptius, cognomento nudus. 287.
Barſumas Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 458. ei ſucceſſit Gabriel. ibid.
Barſumas Epiſcopus Themanonæ, deinde Patriarcha. 550. 555. 619.
Barſumas Presbyter & monachus, æqualis Timothei ſecundi Patriarchæ. 572.
Bartholomæus Apoſtolus. Ejus prædicatio, & martyrium. 287. idem cum Nathanaële aſſeritur à Neſtorianis, ejuſque corpus adhuc in Armenia exſtare. 306.
Barturæ cœnobium. 459. 470. 501. exemptum. 344.
Barz-Surinus Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 458. ei ſucceſſit Barſumas. ibid.
Baruar regio. 310. Barur ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Baruch epiſtola. 6.
Baruizus. Vide Choſroës Abruizus.
Barzaphron, ſeù Parpharon, confutatus à Barkoſra. 231.
Barzi Nirba. 497. 499.
Barzua, ſeù Barzuæus medicus Perſa. 221. aliàs Perozes, Perzoës, & Buzrovieh. ibidem.
Bar-Zugbi. Vide Joannes.
Baſain urbs Indiæ. 333.
Baſciarus filius Abdalmalechi. 616.
Baſendana. In ea fidem Chriſti prædicavit Phetion martyr. 397.
Baſilius Magnus. Ejus ſcripta. 20. 21. 501. Vita. 286. ejuſdem defenſio auctore Theodoro. 34. Baſilio nuncupatus Theodori liber. 32.
Baſilius Cilix, Epiſcopus Irenopolis, & ſcriptor. 38.
Baſilius Caphartutæ Epiſcopus. 412.
Baſilicon quid ſit. 528.
Baſoſa Saphſaphæ pagus. 158. 180. 196. 218. 486. 489.
Baſſora, Boſra, Boſtra. Sedes Metropolitana. 175. 211. aliàs Meſene, ſeù Maiſan, vel Euphrates ad Meſenen. 151. 143.
Baſtumagus pater Jeſujabi Patriarchæ. 472.
Batnura ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Bavazicha. Vide Buazicha.
Bauſnaja. 557.
Bautha monachus, ſcriptor. 439. magiſter in cœnobio Beth-Abenſi. 488.
Bauthæ cœnobium apud Baladam. 557.
Baxaja, ſeù Bacaſaja, urbs. Sedes Epiſcopalis. 264. ibi fidem Chriſti annunciavit Phetion martyr. 397.
Baz regio. 310. ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Behenami martyris hiſtoria. 285.
Beheramus, ſeù Varamus, & Vararanes, Jezdegerdis filius, Perſarum Rex. 214. 396. quatuor alii Beherami Reges. 396.
Beheramus Perſarum Dux. 110. aliàs Varamus. ibid.
Beheramus Maſudi filius, è regibus Gaznevidis. 222.
Behjeſus, ſeù Brichjeſus, Camulæus monachus, & ſcriptor. 275.
Ben-Adæus. 201.
Benedictiones. 262. 284. 541.
Benaſſalus Ægyptius, ſacros libros recenſet. 6.
Benattibus Abdalla Abulpharagius monachus, Presbyter & philoſophus. 265. 514. ſecta Neſtorianus. 544. an Maronita. 544. 545. familiaris Gelaloddini. 263. ejus geſta & ſcripta. 544. & ſeq. Patriarchæ Eliæ à ſecretis. 265. 545. approbat ſeſſiones Eliæ Niſibeni. 266. 271.
Benjaminus monachus Izlenſis. 255.
Benjaminus monachus Beth-Abenſis. 469.
Benjaminus monachus Jacobita. 517.
Ben-Mokna, aliàs Mocanna, interpres. 222.
Ben-Naſicha. 200. Vide Naſicha.
Ben Tabbachus Caſcarenſis, ærarii præfectus, qui & Simeon. 206. 215.
Berjamin. Vide Dabarjamin.
Beroës Archidiaconus. 167.
Beth-Abe, ſeù Ba-Abe, locus in Meſopotamia, ubi Jacobus cœnobium condidit. 90. 215. 255. Cœnobii Beth-Abenſis monachorum hiſtoria. 463. & ſeq. Abbates ejuſdem cœnobii. 457. 458. ſub Kamjeſu & Jeſujabo in eo cœnobio monachi erant ſupra tercentum. 474. idem cœnobium exemptio-

ptionis privilegio donatum. 344. conjunctum cœnobio Beth-Raban Zachajesu, seù Jesuzachæ. 255. possessiones ei relictæ à Jesujabo & Gregorio Patriarchis. 462. olim literis floruit, sed postea mutatus ejus status. 487. Episcopi, qui ex eodem cœnobio Beth-Abensi prodiere. 488. & seq. Metropolitæ Adjabeni ex eodem assumpti. 480. Ecclesia nova à Jesujabo dedicata. 475. templum novum à Burensibus exstructum. 478. ejusdem cœnobii Ecclesia à Jesujabo Metropolita Adjabeno instaurata. 486.
Beth-Adri. Vide Adri.
Beth-Ainata, Zebedææ insulæ pagus. 89. Beth-Ainata in Nirba Beth Gazæ. 440. Beth-Ainata apud Basosam. 485.
Beth-Arabia, seù Ba-Arbaja, pagus. 109. 169.
Beth-Arughe oppidum. 208. Vide Arughitæ.
Beth-Asa. 180.
Beth-Bagas, urbs, Sedes Episcopalis. 160. 196. 480. 486. 489. 498. Baja Sedes Episcopatus. 480.
Beth-Bure vicus. Vide Bure.
Beth-Buzia Saphsaphæ locus. 489.
Beth-Catara. Vide Catara.
Beth-Daraja. Vide Badaraja.
Beth-Daron, Sedes Episcopalis. 341. Beth-Darona. 570.
Beth-Dial. Vide Badial.
Beth-Edre. 180.
Beth-Gabare vicus apud Niniven. 165.
Beth-Garma, Bagarma, seù Bagerma, Sedes Metropolitana quarta. 346. 347. Sedes Metropolitæ in Sciahagarda. 347. Beth-Garma conjuncta Dakukæ. 556.
Beth Garma, Garmæorum regio. 211. Vide Garmæi.
Beth-Gavaja in regione Garmæorum. 151.
Beth-Gazæ Nirba, seù Clivus. 185. 440. 477. 500.
Beth-Gomes cœnobium apud Senam. 495.
Beth-Haba pagus. 151. Beth-Haba villa, cœnobii Beth-Abensis. 491.
Beth-Hale, Ba-Hale, cœnobium apud Haditham. 156. 160. à Chodave fundatum. 204. Dair-al-Tin dictum. 205. eo divertit Al-Mansores Chalipha, eidemque reditus ex publico ærario assignavit. 207.
Beth-Kadisa. 498.
Beth-Kardag in ditione Margæ. 485.
Beth-Kavaz in ditione Margæ. 501.
Beth-Kokense cœnobium. 468. Vide Kokense.
Beth-Maare apud Nisibin. 147. 188. Vide Maare.
Beth-Magosa, Magorum oppidum. 497.
Bethmæ cœnobium. 496.
Beth-Maruth. 498.
Beth-Mesainane pagus Garmæorum. 495.
Beth-Narkum. 180.
Beth-Nua sub episcopatu Seleuciæ. 482.
Beth-Raban cœnobium Zachajesu seù Jesuzachæ. 216. 254.
Beth-Reva pagus. 485.
Beth-Rostach. 180.
Beth-Sajade, seù Beth-Sajare, cœnobium exemptum. 181. 194. 201. 344.
Beth-Saronitarum Suburbium. 479.
Beth-Sati. 180.
Beth-Seleucia, sedes episcopalis, alias Beth-Seluch. 92 173. 189. aliàs Charcha, seù Oppidum Beth-Seleuciæ in provincia Garmæorum. 187.
Beth-Selom oppidum. 310.
Beth-Seluch oppidum. 189.
Beth-Sori urbs in regione Garmæorum, sedes episcopalis. 204.
Beth-Soti, seù Zotus pagus. 497.
Beth-Tachonai sub ditione Margæ. 484.495. ibi cœnobium monialium. 485.
Beth-Talai. 498.
Beth-Tarmesa. 180.
Beth-Timai in ditione Margæ. 501.
Beth-Varch sub episcopatu Seleuciæ. 482.
Beth-Vazich, Buazicha, Bavazicha, seù Choniſapor: sedes episcopalis. 264. 310. 311. 341. 489 565.
Beth-Zabde, seù Zebedæa insula, aliàs Bizabde, & Bezabde. Uchamas & Sebochtes cœnobium ibi condidere. 255. 275. 469 V Zebedæa.
Bidpai. V. Baidpa.
Bigami ad Sacerdotium apud Nestorianos admissi. 305.
Birtha oppidum ditionis Margæ. 484. locus Saphsaphæ. 489. 497. 498.
Birthæ cœnobium à Cypriano fundatum. 495 498. in eo monachi quadraginta. 500.
Biruæus medicus. 615.
Bizabde. V. Beth-Zabde.
Biznithæ cœnobium in Ninive. 393.
Bochtjesus episcopus Tirhanæ. 195. 236.
Bochtjesus filius Georgii. 195. alter filius Gabrielis idemque pater Gabrielis & Joannis. 195. 211. 213. 508. 509.
Bochtjesus, seù Jesubochtus metropolita Persidis. 195.
Bochtjesus doctor, æqualis Ebedmessiæ Hirtensi. 198.
Bochtjesus rector scholæ. 447.
Bochtjezdus æqualis Jesujabi Bdjabeni. 142.
Borane Chosrois filia, Persarum regina. 96. 419. Baronii hallucinatio in ejus nomine. 419.
Borz-Jesus episcopus Garmæorum. 489.
Bosra, Bostra. V. Bassora.
Bricha visitator. V. Baricha.
Brichuæus æqualis Jesujabi Adjabeni. 143.
Brichjesus Camulæus. V. Behjesus.
Brichjesus episcopus Buazichæ. 565.
Brichjesus episcopus Vasetæ. 565.
Buaria ecclesia in Mosul. 200.
Buazicha. V. Beth-Vazich, sedes episcopalis. 264. 565.
Bud, sive Buddas Periodeutes, librum Calilagh & Damnagh ex Indico sermone in Syriacum transtulit. 219.
Buddas sivè Buttas Philosophorum Indiæ præceptor. 219.
Buddas seù Terbinthus, Scythiani discipulus, & Cubri sivè Manetis magister. 219.
Buddas sivè Baddas, vel Addas, Manetis discipulus. 219
Bujaja, seù Paracletici sermones. 66. 72. 172.
Bure vicus in regione Ninives. 478.
Buzaidus æqualis Ebedmessiæ Hirtensi. 198.
Byzantina Synodus. 278.

C

CAbades. V. Cavades.
Cajuma. V. Kajuma.
Cajuma Patriarcha, seù Archiepisc. Seleuciæ & Ctesiphontis. 73. 614.
Calata. V. Chalata.
Calecutium urbs Malabariæ. 594. ejus rex Lusitanos persequitur. 595. ab iis vincitur. 597.
Caliljesu cœnobium à Timotheo conditum. 161. 165. 506. Catholici dictum. 618.
Callinici & sociorum martyrium. 18.
Callinicum seù Raka urbs, sedes episcopalis. 347. 162.
Calilagh & Damnagh liber Indicus, in diversas linguas translatus. 220. & seq.
Calchedonensis Synodus. 278.
Camjesus. V. Kamjesus.
Camelolucha locus à Sedis Adjabenicæ jurisdictione ad Hadathensis translatus. 484.
Camula, Sedes episcopalis. 275.
Camulæ cœnobium in Gezira, Camulense dictum, sub Barbasemino conditum. 275. instauratum ab Uchama Abrahæ magni discipulo. ibid.
Cananes cœnobium, ubi sedes Simeonis Patriarchæ. 622.
Cananor in Malabaria. 594. ejus rex fœdus init cum Lusitanis. 597.
Canathæi. V. Candæi.
Candius scriptor, diversus ab aliis duobus Candiis. 213.
Candæi, Arabes Candæ, vel Chindæ incolæ. 224. aliàs Canathæi. ibid.
Canones, Constitutiones, Judicia, Synodi: Apostolorum. 14. Damasi. 16. Ignatii. 16. Nicæni & Constantinopolitani à Marutha in Syriacum translati. 74. Marabæ. 81. Jesujabi Arzunitæ. 111. Georgii. 153. Timothei. 162. Josue Barnun. 166. Ebedjesu Mosul. 174. Ibæ. 175. Scialitæ Rhesinæ. 176. Sciaadosti Tirhanæ. 177. Jesubochti. 195. Gabrielis Bassoræ. 203. Joannis Bar-Abgari. 238. 254. Eliæ primi. 265. Eliæ Nisibis. 267. Canones & Synodi. 277 278. 279. Ebedjesu Sobensis. 332. 360 Isaaci. 366. Barsumæ sub nomine Acacii. 391. Babæi. 429. Josephi. 4 4. Ezechielis. 439. Sabarjesu. 448. Gregorii. 452. Sabarjesu Damascени. 506. Abraham. 509. Theodosii. 512. Eliæ Damasci. 513. Georgii Arbelæ & Mosul. 518. Abulpharagii Abdallæ Benattibi. 547. Timothei secundi. 570.
Canonum collectores. 279.
Canonicarum horarum liber ordinatus à Jesujabo. 145.
Canticum Canticorum. 5. 6.
Cantus, Cantica. V. Hymni.
Caphartuta, sedes episcopalis. 412.
Caphartuta & Marde, episcopatus Jacobitarum. 195.
Caphar-Uzel oppidum. 180. ibi schola. 482.
Caphra, patria Georgii Patriarchæ, in regione Garmæorum. 151.
Caramit seù Amida. 613.
Carangol, seù Cranganor in Malabaria. 594.
Carcha. V. Charcha.
Cardagus Galanitarum episcopus. 162. 163.
Cardagi ecclesia cathedralis Adjabenica seù Arbelensis. 208. 209.
Cardagus syncellus Jesujabi Patriarchæ. 455.
Cardeliabed. V. Sena.
Cardelianensis. V. Simeon.
Cardiganus Persarum Dux. 414.
Cardoa insula. V. Beth-Zabde.
Cardoi montes, seù Ararat, ubi Arca consedit. 90 214
Carmani à fide Christi deficiunt. 130.
Carmina de sanctis, & defunctis. 283. 284.
Carpi & sociorum martyrium. 18.
Cartaminense cœnobium Severianorum. 457.
Cartuæi latrones. 185.
Cascara, sedes episcopalis. 158. 211. conjuncta Vasetæ. 554. episcopus Cascaræ est custos sedis post mortem Patriarchæ. 234. 349. idem invitat Episcopos ad electionem successoris. 350. Cascarenses favent Abrahæ Patriarchæ. 508. Cascarensium contentio cum Hirtensibus de proëdria. 513.
Casemus Obaidallæ. 235.
Casgara sedes metropolitana. 288.
Catara Mesopotamiæ oppidum. 97. V. Chatara.
Catara, Ba-catara, Bactra, seù Bactriana regio. 97. 632. aliis Socotora insula. 133. malè pro Charta, Chartara, seù Chatara sumitur. 97. Catarensium insula, ex qua venit Georgius Patriarcha. 146. Catarensium episcopis scribit Jesujabus Adjabenus. 133. 143. item Catarensi populo. 124. 143. & monachis. 143. Catarenses à Metropolitana Persarum sede defecerunt, & à Georgio Patriarcha reconciliati sunt. 153. V. Bactriana.
Catharinæ Virginis martyrium. 286.
Cathismata. V. Sessiones.
Catholici nomen Archiepiscopis Seleuciæ & Ctesiphontis tributum. 59. 60. Patriarcha Nestorianorum appellatur Catholicus Patriarcha. ibid.
Catholici cœnobium, aliàs Caliljesu, à Timotheo Catholico fundatum. 161. 618.
Cavades, seù Cabades, Persarum Rex, Pherozis filius. 161. 400. 402.
Cavades, seù Cabades & Cabata, aliàs Siroës, Persarum Rex. 92. V. Siroës.
Causæ: de causis scripsere Scialita Rhesinæ. 176. Ebedjesus Bar-Akre. 201. de causa nativitatis & epiphaniæ Thomas Edessenus. 86. Cyriacus Nisibis. 215. de causa sessionum. V. sessiones. De causis festorum, Gregorius Sustræ. 228. De causa feriæ sextæ Auri, Sabarjesus Rostamus. 455.
Centuriæ Evagrii. V. Evagrius.
Cerdoni Theodorus inscribit commentarium in Psalmos. 31.
Cerinthi apocalypsis. 16.
Chadira, seù Hadira apud Bagdadum. 556.
Chairlani monachi Indi, qui & Namusa, historia 286.
Chalata, seù Calata, urbs Armeniæ. 173. Mediæ. 309. Sedes episcopalis. 288 565.

Chalcedonenſis Synodus. 278. 351.
Chaldæi, Aſſyrii, Orientales: qui hodie Neſtoriani appellantur. Vide Neſtoriani.
Chaldæi, ſeù Aſtrologi. Vide Aſtrologi. 29.
Chaldæi, ſeù Magi, adverſus quos ſcripſere Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223.
Chamiſius, ſeù Chamis, pater Joannis Epiſcopi Themanonæ. 256. 566.
Chamis, ſeù Chamiſius Kardachi, hymnographus. 74. 257. 566. 633.
Charcha, ſeù Carcha, urbs Epiſcopalis in Aſſyria. 92. 173. 229. 230. 276. Charcha altera in finibus Arabiæ & Syriæ, 173.
Charta. Vide Chatara.
Chartara. Vide Chatara.
Chata in Baſtriana. 136. 143.
Chatara, aliis Charta, & Chartara, Meſopotamiæ oppidum. 97. ditionis Tirhanæ, diruta tempore Thomæ Margenſis. 482. ditionis Margæ ad fluvium Hazar. 501. 485. 496. Saphſaphæ locus. 489. Chatræ Schola 180.
Chatra. Vide Chatara. 180.
Chedri Abulezzus Presbyter 295.
Chedrus Hormiſdæ filius, Diaconus. 514.
Cheilan. Vide Chilan.
Chenda, vel Chinda, Cuphæ vicus. 213.
Chendæ reges in chronico Iſmaëlis. 213.
Chephtona, Chephtonitæ. 209.
Chibotæ, ſeù Arcæ cœnobium in montibus Cardois. 214.
Chil, Chilan, Cheilan, ſeù Galan regio. 162. 182.
Chilao inſula trans Malabariam. 131. 594.
Chimia, ſeù Alchimia, an inventum Ægyptiorum. 361.
Chinda, ſeù Chenda. 213.
Chindæi Jacob & Mohammad. 213.
Chirotonia, ſeù manus impoſitio in ordinationibus ſacris. 113. ordo Chirotoniæ compoſitus à Cypriano Niſibis, à Maraba, & à Gabriele Baſſoræ. ibid.
Chodaës. Vide Chodaves.
Chodaves fundator cœnobii Beth-Halenſis. 152. 294. ejus hiſtoria ſcripta à Joanne Garmachita. 204. magiſter Ezechielis. ibid. ejus operâ uſus Georgius Patriarcha. 152. vexationes Ananjeſu Patriarchæ prædicit. 205. carmen de ejus laudibus. 205. 284.
Chodavæ cœnobium. Vide Beth-Halenſe. 152. Chodavæ cœnobium in Maare. 205. 284.
Chodaves claudus, Presbyter Eccleſiæ Bagdadi, frater Joannis Patriarchæ. 234.
Choni pater Theodori. 198.
Choniſapor, ſeù Beth-Vazich, Sedes Epiſcopalis. 310. 489.
Choraſana, olim Aria regio. 153. conſilio Samuelis Tuſæ Epiſcopi defenſa. 214. Choraſanæ Schola. 341. 507.
Choſanfades Perſarum tyrannus. 419.
Choſroës Anuſcervanus, ſeù Nuſcervanus Perſarum rex. 192. 404. in Romanum Imperium invadit. 405. & ſeq. ejus mors. 72. cum Maraba diſputat. 80. 407. ſub eo traductus liber Calilagh & Damnagh. 221. de ejus doctrina. 409.
Choſroës Abruizus, ſeù Baruizus, Hormiſdæ filius, Perſarum Rex. 92. 110. 411. 471. 474. in Romanam ditionem invadit. 412. & ſeq. 442. electionem Patriarchæ Neſtorianorum interdicit. 88. à Siroë interficitur. ibid. ejus mors aliter narratur à Theophane & Pagio. 93.
Choſroës poſt Choſanſadem, Perſarum tyrannus. 419.
Chriſma in altaris conſecratione. 140. Chriſmatis materia & forma. 357.
Chriſti Domini annunciatio & nativitas. 354. 521 522. an carnes comederit. 522. Chriſti Baptiſmus, jejunium, & ingreſſus in Hieruſalem, & Paſcha, & paſſio. 523. reſurrectio & aſcenſio. 524. de Chriſti naturis, perſona, voluntatibus & operationibus. 280. 281. Infantiæ pſeudoevangelium. 282. Incarnatio quando contigerit. 300. Chriſti conceptio, nativitas, paſſio, reſurrectio & aſcenſio in cœlum. 315. 316. 317. 318. De Incarnatione Jeſujabus. 335. Sobenſis. 353 Mares. 583. 584. Amrus. 587. 588. 589 Joſeph ſecundus. 607. Vide Incarnatio.
Chriſtophori & ſociorum martyrium. 19.
Chriſtophorus Armenorum Catholicus. 193.
Chronicon, Annales, Eccleſiaſtica hiſtoria. Africani. 14 Euſebii. 18. Irenæi Tyrii. 39. Theodoriti. 40. Socratis. 41. Joſeph Huzitæ. 102. Eliæ Maruenſis. 148. Timothei Patriarchæ. 163. Simeonis Garmæi 168. Barhadbeſciabæ. 169. Babæi Niſibeni. 181. Jeſudenah Koſræ. 195. Theodori Bar-Choni. 197. Joannis Garmachitæ. 204. Salomonis Hadathæ. 210. Simeonis Bar-Tabbache. 215. Meſſia-Zachæ, ſeù Jeſuzachæ. 216. Maratkeni. 217. Gregorii Suſtræ. 229. Barſohedæ Charchæ. 229. Jacobi Edeſſeni. 229. Simeonis Charchæ. 230. Danielis Mariæ, 231. Eliæ Niſibis. 266. Sabarjeſu Patriarchæ. 448 Maris Salomonis. 555. Amri Matthæi. 587. Spelunca Theſaurorum. 281. Vide hiſtoria.
Chuz villa apud Niniven. 501.
Cingulum, Zona. 359. 585.
Circumciſio. 585.
Claudii dæmonis & æditui fabula. 286.
Clementis Romani ſcripta. 13. 14. libri falſo ei adſcripti. 14. 16. Clementis apocalypſis Petro inſcripta. 282. libri octo, qui Arcani dicuntur. ibid.
Coce, Cocinum, Cochinum, urbs Malabariæ. 597.
Coche, Cochenſis Eccleſia à Mari fundata. 198. à Maraba inſtaurata. ibid. ejus Eccleſiæ ritus ab omnibus ſervandus. 449. Eccleſia Patriarchalis Coche. 569.
Cochenſe cœnobium Sabarjeſu. 566.
Codaves. Vide Chodaves.
Cœleſtino Papæ tributa homilia. 285.
Cohelet, ſeù Eccleſiaſtes 5. 6.
Colon, ſeù Chilao. 131. 594.
Colophana oppidum, ubi ſchola à Jeſujabo fundata. 126.
Comana monachus. 509.
Communio puerorum poſt Baptiſmum. 250. 253. Vide Euchariſtia.
Concilium. Vide Synodus.
Conciones Narſetis. 66. Conciones Rogationum Georgii Patriarchæ. 153.

Confessionis Sacramentum. 580. apud Nestorianos ferè abrogatum. 608. ritus confessionis traditus à Jesujabo Adjabeno. 140. Vide Pœnitentia.
Confirmationis Sacramento carent Nestoriani. 608. materia, Vide Chrisma.
Conisapor. Vide Choniſapor.
Conjugium à Barsuma Nisibeno & Babæo Patriarcha Ecclesiasticis omnibus permissum. 93. à Maraba abolitum. ibid.
Consecratio Altaris. 140. Ecclesiæ. 140. 537.
Constantini Imperatoris historia. 18. Codex. 269. 278. 351.
Constantinopolitana Synodus 278. 514. Constantinopolitanæ mulieris historia. 286.
Constitutiones. Vide Canones.
Copti, seù Ægyptii, discalceati ad altare accedunt. 251. iis tributi errores. 305. 306. 355.
Coranus, seù Alcoranus, confutatus ab Abu-Noë. 212.
Corona Clericalis in capite gerenda præscribitur monachis ab Abrahamo Izlensis cœnobii fundatore. 94.
Cosmas, Nestorii æqualis. 36.
Cosra. Vide Kosra.
Coulanum, Colom, & Colon, urbs Malabariæ. 131. 594.
Ctesiphon, & Seleucia, Sedes Patriarchalis. Ecclesia Spaniræ. 167. Synodus Ctesiphonte sub Jaballaha, Marutha & Acacio. 374. Conciliabulum Barsumæ. 393.
Crescentis martyrium. 19.
Crucis inventionis festum. 84. 96. 525. Crux dono missa à Mauricio Imp. ad Sabarjesum Patriarcham. 411. 447. 448. Crucis lignum in Persidem abductum. 413. Hierosolymam reductum. 417. Crux Jacobi Beth-Abensis in veneratione. 487. Crux pectoralis Episcoporum. 492.
Crucis signum, ejusque forma apud Nestorianos, Jacobitas & Melchitas. 515. Crucis signum pro sacramento Ecclesiæ habetur à Sobensi. 356. Crucis adoratio. 359. de signo Crucis. 583. de Crucis inventione. 525. discrimen inter Nestorianos in forma describendæ super ordinandis Crucis. 573.
Cubri. Vide Cypres.
Cuchtæ cœnobium, alias S. Matthæi in monte Elphephio. 393.
Cumas seù Cumi Edessenus, Theodori & Aristotelis libros Syriacè vertit. 85.
Cupha Arabiæ urbs. 232. 152. Akula dicta. ibid. & 158. 182. 423.
Cuphlana Adjabenæ vicus. 475.
Curta Jazdini filius. 92.
Custos Sedis Patriarchalis, Episcopus Cascaræ. 234. 349. 350.
Cuznahirus ex Basosa. 218.
Cypri, forte Cyzici, Episcopus Proclus. 198.
Cypres, seù Cubri, filius Sabarjesu, Abbas cœnobii Birthæ. 501.
Cypriani martyrium. 19. Cypriani & Justinæ martyrium. 286.
Cyprianus metropolita Nisibis, & scriptor. 111. Patriarchas Nestorianorum, Jacobitarum, & Melchitarum è carcere dimitti curat. 207.
Cyprianus Abbas cœnobii Birthæ, aliàs Cypres. 495. 501. ejus gesta. 497. obitus. 498.
Cyriaci monachi historia. 286.
Cyriaci martyris Ecclesia in Salach. 310. de ejus laudibus carmen. 284.
Cyriacus Patriarcha Jacobitarum. 195. 196.
Cyriacus metropolita Nisibis. 92. 106. 472. ad eum scribit Jesujabus Adjabenus. 141. 142. ejus scripta. 215.
Cyriacus Gabilthensis, in cœnobio Beth-Abensi monachus per annos quinquaginta. 487. ejusdem cœnobii Abbas post Jesujabum. 487. deinde Episcopus Baladæ. 215. 489. ejus obitus. 490.
Cyriacus Scriptor, Jahiæ Ben Adi æqualis. 517. Ejus carmina. 74.
Cyriaci cœnobium in Anbara. 511.
Cyriacus Episcopus Garmæorum. 489.
Cyriacus Episcopus Maaltajæ. 551.
Cyrillus Alexandrinus. Ei Theodorus nuncupat commentarium in Job 31. adversus eum scribit Theodoritus 40. Theophilus Persa 42. Andreas Samosatæ. 202.
Cyrilli monachi historia. 286.
Cyrinus, cui Theodorus nuncupat commentaria in Epistolas Pauli. 32.
Cyri martyris vita. 19. Cyri monasterium. 180.
Cyrus Episcopus Hierapolis, scriptor. 38.
Cyrus medicus & monachus. 38.
Cyrus Episcopus Edessenus. 65.
Cyrus, seù Kajura, Marabæ discipulus, scriptor. 76. 170.

D

DABAG in India. 593.
Dabarjamin, seu Paralipomenon. 5.
Dabura locus à Seleucienſi ad Sedem Adjabenicam translatus. 484.
Dadjana insula, Sedes Episcopalis. 111.
Dadjazdes æqualis Jesujabi Adjabeni. 142.
Dadjesus Patriarcha, seù Archiepiscopus Seleuciæ & Ctesiphontis. 214. 614. quid sentiat de epistola occidentalium. 56. 57. sextus decimus à Mari dicitur. 299. ejus synodus. 215. 351. 514.
Dadjesus Abbas cœnobii Izlensis, Abrahæ discipulus & successor. 89. 98. ejus vita & scripta. 99. 468. Regulæ monasticæ ab eodem compositæ. 99. 342. 351.
Dailam, regio. 162. Vide Dilumitæ & Dilamitæ.
Daira-Koni, Dair-Koni, & Dair-Kona, seù Dor-Kena. 288. Vide Koni.
Dakuka, seù Lasciuma, Sedes Episcopalis. 156. 198. conjuncta Beth-Garmæ. 556.
Daliatha urbs Mesopotamiæ. 103.
Daliathensis. Vide Joannes.
Damascus, metropolis decimaquarta à Timotheo instituta. 107. 145. 211. 346. 505.
Damnagh & Calilagh liber. 220.
Damasi Papæ scripta. 16. 542.
Damnes. Vide Domnius.
Danielis prophetia. 6. corpus in Susan. 306.
Danielis Ægyptii vita. 19.
Daniel Tobonita, Episcopus Talach. 96. seù Tahal. 174. scriptor. ibid.
Daniel Bar-Mariam, seù Mariæ filius, scriptor. 148. 231. 521.
Daniel Arbelæ doctor. 140.
Daniel Metropolita Bassoræ. 211.

Daniel Episcopus Rhesinæ, scriptor. 223.
Danielis inclusi historia. 286.
Daniel, cui Georgius Mosulanus nuncupat librum declarationis officiorum Ecclesiasticorum. 519.
Dara urbs Mesopotamiæ. 412. 437. 441. 472.
Darebgerda, Sedes Episcopalis. 433.
Dasen, Dasena Sedes Episcopalis. 216. 484. 565. 631. sub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Dasenæ cœnobia à Joanne Adrama, Zachajesu, & Abraham condita. 255. 469. 484.
Davidis Psalmi. 5.
David Metropolita Maru, Marabæ discipulus. 86. 127.
David monachus Beth-Rabanensis, & Episcopus. 218. ejus scripta. 185. 218. 254.
David Metropolita Sinarum. 162. 163. 489.
David filius Honaini. 164.
David filius Phalemi, seù Dailami. 235.
David pater Isæ & Ali. 257.
David monachus Beth-Abensis, deinde Episcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Dazunvæus monachus. 141. 142.
Defunctorum exequiæ, earumque expositio. 341. 538. 578. Defunctorum cadavera oleo uncta, & pulvere aspersa. 575. de defunctis hymni. 62. 283. 284.
Deglatha fluvius, seù Tigris. 218.
Dei visio. 95. 101. 259. 530. de Deo passo. 542. de Deo trino & uno. 265. 270. 280. 281. 285. 303. 353. 547. 583.
Deipara. Vide Maria.
Denha secretarius Viziri. 201.
Denha. Vide Ibas Denha.
Denha Arbelæ & Hazæ metropolita, deinde Patriarcha. 564. 620. ejus fides. 566.
Denha Patriarcha post Timotheum secundum. 620.
Denha Episcopus Indiarum, qui & Georgius monachus cœnobii Eugenii. 589. 592. 593.
Der-Kona. Vide Koni.
Desemsana, Sedes Episcopalis. 585.
Deuteronomii liber. 5.
Dialectica Sergii Rhesinæ. 87. Vide Philosophia.
Diamperensis Synodus. 240. 266.
Diarbechir, seù Amida. 623.
Diatessaron Tatiani & Ammonii. 12.
Didascalia Apostolorum. 14.
Didymi & Theodoræ martyrium. 198.
Dilaitha. Vide Daliatha.
Dilam, Dailam regio ad oram maris Caspii, in Media magna. 162. 182.
Dilamitæ, Dilumitæ, ad Christi fidem conversi. 491. Metropolitam accipiunt. 492.
Dindoës Maaltajæ & Honitæ Episcopus. 478. 481. ejus successor Sergius. 487.
Diodorus Episcopus Tarsensis. Ejus scripta. 28. 29. cum Theodoro & Nestorio receptus à Nestorianis. 236. an auctor fuerit, ut Psalmi in Ecclesia alternatim canerentur. 321. ejus error de fine Inferni. 323. liber de œconomia. 323.
Diodoritæ qui sint. 96. eorum historia à Babæo conscripta & à Barhadbesciaba. 96. 169. hymni in Diodoritas auctore Jacobo. 173.
Diodorus Episcopus Beth-Bagas. 489.
Dionysii Areopagitæ scripta. 13. 501. 573. 286. exposita à Josepho Huzita. 103. vita. 286.
Dioscori martyrium. 19.
Dirin insula Catarensium. 146 153.
Dir-Kena, Dir-Kona. Vide Koni.
Discipulorum Christi LXX nomina & gesta ex Salomone Bostrensi, ex Barhebræo, ex Amro, & Amri, ex Dorotheo, ex Elia Damasceno, & ex Menæis Græcorum & Syrorum. 319. 320. 321. 514. 584.
Disputationes. Vide Quæstiones.
Documenta. Vide Paræneses.
Dochtansaa virgo, filia regis Huzitarum & martyr. 553.
Dokra Cascaræ vicus. 154. 156.
Dokuscatona Mogulensium regina. 565.
Domitii martyrium. 286. Ecclesia Nisibi. 112.
Domitius æqualis Ebedmessiæ Hirtensi. 198.
Domitius monachus cœnobii Beth-Abensis. 500.
Dominicarum observatio. 340. 359. 514. 557. 585.
Dominicæ ante nativitatem Domini. 520. in Dominica jejunant Nestoriani. 608. nefas esse jejunium in Dominica. 340.
Domnius seù Damnes, scriptor. 227.
Dora pagus. 185.
Dositheus confutatus à Theophilo Persa. 42.
Dorkena, Dair-Koni, & Dair-Kuni: cœnobium ibi à Mari conditum. 288. ab Enoso Patriarcha visitatur. 513. Dorkenæ schola. 288. 369. Vide Koni.
Doscora pagus, cujus incolas ad Christi fidem traduxit Jaballaha. 370.
Dur-Kena. Vide Dor-Kena.

E

Ebedjesus, seù Abdjesus, cognomento Bar-Bricha, hoc est, Brichæ filius, Sigaræ & Arabiæ Episcopus, deinde Metropolita Sobæ seù Nisibis, & Armeniæ. 3. 325. 327. confunditur ab Ecchellensi cum Ebedjesu Patriarcha Sulakæ successore. 3. 325. ejus obitus. ibid. Catalogi Scriptorum Ecclesiasticorum auctor, quem Abraham Ecchellensis publicavit. 1. 2. nova emendatiorque ejusdem Catalogi editio. 1. & seqq. non tamen omnes scriptores, neque omnium, quorum nomina referuntur, scripta recenset. 2. Ebedjesu Sobensis scripta. 325. & seq. commentarium in carmen Simeonis Sancalabarensis. 226. ejusdem liber Paradisi Eden, seù Carmina. 328. error de Inferni loco, & de visione intuitiva Sanctorum. 332. Epitome Canonum ab ipso elaborata. 332. ejus opera in Synodo Timothei secundi recepta. 570. ejusdem Timothei Synodo interest. 341. 570. Liber Sciah-Marurid, seù de Rege Maru. 352. Liber Margaritæ de fidei articulis. 352. de fide apud Amrum. 589. Inter sacramenta Ecclesiæ recenset Fermentum, & signum Crucis. 356.
Ebedjesus I. cognomento Bar-Akre, monachus cœnobii Gabrielis & Abrahæ, deinde Episcopus Maaltajæ, demùm sorte electus in Patriarcham. 199. 200. 618. ejus constitutiones & scripta. 201. 351. privilegio exemptionis donat monasteria. 343. 344.

Ebedjesus II. cognomento Abulphadlus Aredi filius, Metropolita Nisibis, deinde Patriarcha. 550. 619. ejus constitutio de oratione Pater noster. 551.
Ebedjesus III. Mokli filius, nepos Eliæ secundi, Metropolita Bagermæ, deinde Patriarcha. 619.
Ebedjesus, seù Abdjesus, Joannis filius, Patriarcha orthodoxus post Sulakam, olim Geziræ Metropolita. 621. ab Ecchellensi confunditur cum Ebedjesu Bar-Bricha Sobensi. 3.
Ebedjesus monachus, æqualis Jesujabi Adjabeni. 141.
Ebedjesus Bar-Bahriz, Metropolita Assyriæ, seù Mosul & Ninives, scriptor. 173. 174. 269. 279.
Ebedjesus monachus Kokensis cœnobii, aliàs Akebscema, scriptor. 191. 192.
Ebedjesus Episcopus Hadithæ. 236. 551.
Ebedjesus Abusaidus, Abbas cœnobii S. Eliæ. 264.
Ebedjesus Episcopus Honitæ. 341. 570.
Ebedjesus æqualis Thomæ Margensi. 464.
Ebedjesus Episcopus Beth-Bagas. 489.
Ebedjesus Cartuæus monachus. 500.
Ebedjesus Episcopus Tirhanæ. 551.
Ebedjesus Episcopus Maaltajæ. 565.
Ebedmessias Hirtensis sub Maraba magno, scriptor. 198. alter sub Phetione. ibid.
Ebedmessias Hirtæ Episcopus, deinde Metropolita Bassoræ. 198.
Ebn Botlan Jacobita. 546.
Ebn Thalmid. Vide Hebatolla.
Ebn-Mashi, Saëdus, Maras, & Sabarjesus. 556.
Ebn Malchon. Vide Jesujabus Bar-Malchon.
Ecchellensis Abraham, Catalogum Ebedjesu Sobensis publicavit, sed mendis alicubi respersum. 1. 4. ordinem librorum veteris Testamenti secus atque in Catalogo Sobensis habetur, edidit. 5. quædam de suo adjecit. 7.
Ecclesiæ forma. 494. 525. mundities & ornamenta. 526. de Ecclesia ejusque bonis. 344. 345. 355. Officii Consecrationis Ecclesiæ expositio. 537. 574. Ritus consecrationis Ecclesiæ à Jesujabo Adjabeno traditus. 140.
Ecclesiastes, seù Cohelet. 5. 6.
Ecclesiasticus Josue Bar-Sirach. 5.
Edessa Mesopotamiæ urbs, quæ & Arach, & Orrhoä. 86. 229.
Edessena Schola Persarum. 63. 66. 226. 376. Ecclesia Nestorianorum. 143.
Edre patria Abrahæ Patriarchæ. 485. ibi Schola. ibid.
Elamitarum Metropolis omnium prima à Papa instituta. 163. 346. 347. Schola Elamitarum. 341. 507.
Electio Patriarchæ. Vide Patriarcha.
Electio Metropolitarum & Episcoporum. Vide Episcopi.
Eleutherii Episcopi & sociorum martyrium. 18. 19.
Elias monachus cœnobii Izlensis. 90. 255. sub Babæo Abbate. 468. cœnobium apud Niniven condidit. 469.
Eliæ cœnobium, aliàs Saidi, apud Niniven. 263. 264. exemptum. 344. ab Elia Izlensi fundatum. 469.
Elias Metropolita Maru, scriptor. 127. 148. 188.
Elias Presbyter & Syncellus Nestorianorum in Hierusalem. 143.
Elias Episcopus Mukan. 162. 489. olim monachus Beth-Abensis. 492.
Elias Episcopus Anbaræ, seù Pheroz-Sapor, scriptor. 236, 258. ejus error de visione Dei, de mysterio Incarnationis, & de animabus corpore solutis. 259. de Primatu Petri egregie sentit. 260.
Elias alter Episcopus Anbaræ. 258.
Elias Bar-Chanus, Episcopus Cascaræ, scriptor. 262.
Elias I. Episcopus Tirhanæ, deinde Patriarcha per sortem electus. 262. 618. ejus scripta. 255. 262. 263. 264. 265. 308. collectio canonum. 269. 279.
Elias II. Mokli filius, Metropolita Hazæ & Mosul, deinde Patriarcha. 619.
Elias III. cognomento Abu-Halim, & Ebn-Hadithi, patria Majapharchinensis, primùm Metropolita Nisibis, deinde Patriarcha. 287. 619. à Renaudotio cum Elia Nisibeno confunditur. 289. A Golio Patriarcha Antiochenus perperàm dicitur. 289. statim atque consecratus fuit Patriarcha, plures Clericos & Episcopos ordinavit. 558. ejus gesta. 288. Homiliæ, & epistolæ. 290. Preces pro Horis Canonicis. 291. & seq. liber de fide. 589.
Elias Patriarcha, Simeoni succedit in cœnobio Eugenii in Gezira. 591. 621. moritur & sepelitur in Ecclesia Mosul. 593. ei succedit Simeon. 593. 621.
Elias Patriarcha, Simeonis Denhæ Barmamæ successor. 599. 622. ab ejus obedientia defecit Simeon Archiepiscopus Gelu, Seert, & Salmasæ. 621. 622. ejus fides Romam transmissa. 599. 622. ejus successores nomen Eliæ gerunt ad hanc diem. 622. ejus Sedes in Mosul. ibid.
Elias Patriarcha, Eliæ prædicti successor. 600. 622. Ad Paulum V. legationem mittit, & catholicam fidem amplectitur. 622. Amidæ Synodum cogit. ibid. ejus epistolæ. 600.
Elias Simeon, Patriarcha, literas ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide scribit. 622.
Elias Joannes Marvagi, Patriarcha. 622. 623.
Elias Marughæus, Patriarcha. 352. 519. 623.
Elias Denha, Patriarcha. 623.
Elias, cognomento Barsenia, seù Barsinæus, hoc est, Senensis filius, Metropolita Nisibis, scriptor. 266. filius Isæ. 270. Elias Barsenia ab Elia Nisibeno perperàm distinctus. 266. cum Elia I. Patriarcha reconciliatus. 264. ejus scripta. 267. collectio Canonum. 267. 269. 279. 351. Epistolæ. 270. 272. Homiliæ. 294. 295. Sessiones, seù disputatio cum Viziro Hosaino. 270. expositio Symboli Nicæni. 271. Grammatica. 255. 266. 307. 308. Annales. 266. Tractatus de hæreditate. 338. liber de fide. 589. ejus error circa dilationem Beatitudinis sanctorum ad communem resurrectionem. 272.
Elias Episcopus Tirhanæ. 263.

Elias cognomento Geveri, Episcopus Hierusalem, & Metropolita Damasci. 78. 276. 513. ejus Nomocanon. 513. Tractatus de concordia Fidei. 514.
Elias Metropolita Assyriæ, seù Mosul & Ninives. 274.
Elias Episcopus Rakæ, seù Callinici. 551.
Elias Metropolita Gandisapor. 565.
Elias Metropolita Bagermæ. 565.
Elias Episcopus Edessæ. 610.
Elisæus, cognomento Commentator, Patriarcha, Silæ gener & successor. 166. ejus cum Narsete dissidium. 167. 614 ejusdem scripta. 167.
Elisæus monachus. 185.
Elisæus Bar-Saphanin, monachus Izlensis Abrahæ discipulus. 224. 432. ejus scripta. 224. 225.
Elisæus, seù Hosee, Metropolita Nisibis, Barsumæ successor, scripsit librum de fide. 225.
Elisæus Episcopus Chonisapor, seù Beth-Vazich. 489.
Elisæus monachus Beth-Abensis, Thomæ æqualis. 490. 492.
Elmacini error circa mortem Chosroæ. 93.
Elphephius mons, in quo cœnobium Matthæi 196.
Emiralmumenin, titulus Chalipharum, hoc est, Imperator fidelium 182.
Emmanuel doctor, magister scholæ S. Gabrielis, cognomento Sciaharus. 201. 277. ejus scripta. 277.
Emmanuel Baladensis, monachus cœnobii Josephi, & Patriarcha 199. 617. perficit Ebedjesum Episcopum. 200 Baladæ cœnobium privilegio exemptionis donat. 344.
Emmanuel Metropolita Halavanæ. 236.
Emmanuel Presbyter, apostata. 485.
Emmanuel Episcopus Tirhanæ. 565.
Emmanuel Lusitaniæ Rex 598.
Enoch Episcopus, æqualis Jesujabi Adjabeni. 142.
Enoch discipulus Abrahæ Patriarchæ, præfectus Scholæ Gandisapor, apostata. 509.
Enos Episcopus Anbaræ seù Pheroz-Sapor, scriptor. 219.
Enos Metropolita Mosul, deinde Patriarcha, Sergii successor, & Joannis Narsetis præcessor. 219. 512. 617. ejus cum Israele Casearæ Episcopo contentio. 512. 617. Episcopos triginta ordinat. 513.
Ephesina Synodus. 278. Ephesi pueri, seù septem Dormientes. 19.
Ephræm Syri vita. 19. 285. scripta. 60. & seq. ei tributus liber, qui dicitur spelunca Thesaurorum. 282. 563. homilia de prædicatione Petri & Pauli Apostolorum. 286. sub ejus nomine conficta epistola ad Papam Seleuciæ. 435. ejus carmen tributum Georgio Vardæ. 561. citatur à Sabarjesu. 542. 543.
Ephræmi cœnobium. 180. Ephræmi monachi cœnobium in Amika. 496.
Ephræm Elamita, Metropolitanus Gandisapor, seù Elamitidis. 81. 159. 160. 163. 207. 208. ejus scripta. 163. 164.
Ephræm Episcopus Ninives. 478.
Ephræm monachus Beth-Abensis, deinde Episcopus Ghelan, & Dailam. 489. 492.
Ephræm nepos Abrahæ Patriarchæ. 509.
Epiphanius Cypri Episcopus. 42. ejus vita. 19. scripta. 43.
Epiphaniæ & Nativitatis Domini festum, olim una eademque die celebrabatur. 87. 215.
Episcopi, & Metropolitæ Episcopis conjugium à Barsuma Nisibeno & Babæo Nestorianorum Patriarcha permissum. 67. id Marabas Patriarcha coactâ Synodo interdixit. 93. Episcopi consecratio à duobus Episcopis permissa à Timotheo Patriarcha, ita tamen ut tertii locus ab Evangeliorum codice occupetur. 163. Episcopi à Metropolitano consecrati, à Patriarcha perficiuntur. 190. 200. 264. 345. 479. 500. Episcopi centum triginta, quatuor ab Ebedjesu ordinati 201. in consecratione Patriarchæ, munus Diaconorum & Archidiaconi, nonnulli Episcopi exercent. 202. Episcoporum translatio ab una Sede in aliam reprehenditur. 345. Electio & ordinatio Episcoporum & Metropolitarum. 344. 345. 346. Metropoles quæ. 346. 347 Synodus Episcoporum & Metropolitarum. 347. Metropolitarum jura & privilegia. 347. Canones de Episcopis & Metropolitis. ibid. Populi suffragium in electione Episcoporum. 208. ideo non admissus Jesujabus Adjabenus, quod à Patriarcha non postulato populi consensu ordinatus fuisset. 208. 486. Maranames postulatur ab Adjabenis, & Cyriacus à Baladensibus. 483. 490. depositus Theodorus Bagermæ. 236. libellus depositionis à Patriarcha ad Bagermenses missus. ibid. idem Theodorus absolutus. ibid. Episcopus Naamaniæ & Zabarum depositus à Josepho Patriarcha. 433 Intentata suspensionis pœna electis in Episcopos, nisi acceptarent. 480. 490. Episcoporum nomen prædicatur in Ecclesiis subjectis. 484. cœnobia quædam ab Episcoporum jurisdictione à Patriarchis exempta. 344. Maranames Adjabenorum Metropolita loca Sedium Episcopalium subjectarum cum aliis permutat. 484. Episcopi à Metropolitano electi. 345. & alibi passim. Episcopi ex monachis electi. 344. 480. Ordo Sedium Episcopalium, & Metropolitanarum. 346. 347. 514. 588.
Epistolæ canonicæ seù catholicæ Petri, Joannis, Jacobi, & Judæ. 9. Epistolæ Pauli. 10. Epistola Synodica, ut dicitur, Occidentalium ad Orientales de privilegiis Patriarchæ Orientis. 54 altera ad Papam Seleuciæ & Ctesiphontis Archiepiscopum. 56.
Epistolæ Athanasii. 19. Basilii. 21. Joannis Chrysostomi. 27. Methodii. 28. Theodori Mopsvesteni. 35. Nestorii. 36 Theodoriti. 40. Isidori, Lucii, Abrahæ & Jobi. 43. 44. Ammonæ. 47. Simeonis Bar-Sabaæ. 51. Acacii. 51. 172. Jabachuæ. 51. Barsumæ. 66. Marabæ. 76. Thomæ Edesseni. 87. Pauli Nisibis. 88. Babæi. 97. Dadjesu. 99. Joannis Daliathensis. 104. Jesujabi Gadalensis. 105 Jesujabi Arzunitæ. 111. Jesujabi Adjabeni. 140. Ananjesu Haghiræ. 154. 458. Abrahæ Casearensis. 154. Ananjesu secundi. 155. Timothei. 163.

Josue

Joſue Barnun, 166. Abrahæ Mahuzitæ. 172. Pauli Anbaræ. ibid. Abrahæ Baſſoræ. 175. Sciahadoſti Tirhanæ. 177. Babæi Niſibeni. 181. Joannis Azrach. 182. Marjabi. 186. Jeſuphanæ. 188. Sciubchalmarani. 189. Joannis Phinchenſis. 190. Gregorii Abbatis. 191. Maratkeni. 217. Abrahæ Bar-Kerdache. 224. Eliæ Anbaræ. 258. Eliæ Niſibis. 270. Eliæ tertii. 290. Jeſujabi Niſibis. 297. Ebedjeſu Sobenſis. 361. Machichæ Patriarchæ. 552. Eliæ Patriarchæ. 600. Epiſcoporum Indiæ. 590. Formulæ epiſtolarum ad diverſos. 285.

Epochæ Chriſti, Martyrum, Arabum &c. 313. 583.

Eraniſtes, liber Theodoriti. 41.

Eſaiæ prophetia. 5.

Eſaiæ Abbatis opera aſcetica. 46. 501. illuſtrata à Dadjeſu. 99. à Joſepho Huzita. 102. citata à Salomone Baſſoræ. 322. eorum lectio præſcripta. 342.

Eſaias Tahalenſis. 118. confutatus ab Ananjeſu, Jacobo & Babæo. 81. 118.

Eſaias medicus. 68.

Eſaias monachus, diſcipulus Abrahæ Caſcarenſis. 432.

Eſdræ liber. 6. in tres apud Syros diviſus, quorum ſecundus Nehemiæ dicitur. ibid. Eſdræ ſcribæ tributa viſio. 282.

Eſther liber. 6.

Ethnici. Vide Gentiles.

Evagrii Pontici, monachi, opera aſcetica. 45. 95. 501. Evagrium ab Origeniana hæreſi vindicat Babæus. 96. Evagrii centuriæ ab eodem Babæo expoſitæ. ibid. Evagrius non à Nectario, ſed à Baſilio & Gregorio ordinatus. 151. ejus opera illuſtrantur à Daniele Tobonita. 174. ab Abibo monacho. 177. & à Sciubchalmarano. 189. 189. de ejus libro canon Abrahæ Patriarchæ. 342.

Evangelia quatuor. 8. 9. quo primùm ſermone conſcripta. ibid. Infantiæ Chriſti pſeudoëvangelium. 282. Evangeliorum codex loco unius ex tribus Epiſcopis conſecrantibus. 163. loco Crucis pectoralis Epiſcoporum. 493.

Euchariſtia Sacramentum Eccleſiæ. 356. Panis Euchariſticus à quibus præparari debeat. 239. diverſus hac in re uſus apud Orientales. 240. 305. Fermentato utuntur Neſtoriani, azymo Indi. 239. Euchariſtiæ materia & forma. 241. 357. 358. de defectibus Hoſtiæ ſeù panis Euchariſtici. 240. an debeat eſſe recens. 243. 305. de numero Hoſtiarum. ibid. Sale & oleo farina miſcetur apud Neſtorianos. 239. de fermento ſeù Malcha, fabulæ Neſtorianorum. 239. 241. 309. 318. 563. 358. de fermentato & azymo nihil eſſe ab Apoſtolis definitum. 577. Fermentum tamquam ſacramentum ab Euchariſtia diverſum reputatur à Sobenſi. 356. Euchariſtiæ repoſitio in alterum diem à Neſtorianis reprehenditur. 243. 305. Euchariſtiæ ad infirmos delatio. 244. à Jeſujabo Niſibeno reprehenſa. 305. an liceat ſine Diacono Liturgiam celebrare. 246. 276. 305. an bis in eodem altari, aut eadem die Liturgiam conficere fas ſit. 248. & ſeq. Miſſa quotidiana in Eccleſiis civitatis Baſain in India. 334. Liturgia quotidiana. 598. 608. Modus celebrandæ Liturgiæ ex defectu Altaris. 251. Liturgia in carcere celebrata à Simeone Anbaræ. 433. & à S. Simeone Bar-Sabaæ. 612. Liturgia celebranda diebus Dominicis & feſtis. 449. an præſente Presbytero, liceat Diacono Euchariſtiam ad altare deferre, & communionem populo porrigere. 250. 251. Reprehenditur à Neſtorianis Miſſa Præſanctificatorum. 305. item miſſa Græcorum in diebus Sabbati pro mortuis. 305. item aqua fervida in calice. ibid. item variæ conſuetudines Græcorum & Jacobitarum. ibid item communio ſub unica ſpecie. 305. apud Neſtorianos, Presbyteri ſolam Corporis ſpeciem ſumunt; Diaconi vero & reliqui Clerici, & populus in utraque ſpecie communicant. 535. communio ſub unica ſpecie propugnatur. 608. Chriſtianos omnes in eo convenire, quod Euchariſtia ſit corpus & ſanguis Domini. 514. veritas corporis Chriſti in Euchariſtia à Georgio Moſulano negatur; ſed, eodem teſte, ab aliis Neſtorianis adſtruitur. 534. in Euchariſtia verum eſſe Chriſti corpus. 254. Euchariſtia, oblatio corporis & ſanguinis Chriſti. 356. De Euchariſtia ſcripſere Sobenſis. 357. Georgius Moſulanus. 532. Timotheus ſecundus. 576. Mares Salomonis. 583. Vide Liturgia.

Eudochus, ſeù Eudoxius Presbyter Melitenenſis. 308.

Eudoxii vita. 19.

Eugeniæ ejuſque patris Philippi vita. 286.

Eugenius monachus & martyr, cum ſeptuaginta ſociis. 147. magiſter Joannis & Achæ fratrum, & Jonæ & Sabæ & Scialitæ. 302. Eugenius ſub Papa Archiepiſcopo Seleuciæ & Cteſiphontis, fundavit cœnobium apud Niſibin. 94. Pater fuiſſe dicitur monachorum in Oriente. 300. Eugenii mentio an apud antiquos ſcriptores. 303. Eugenium & ſocios, atque diſcipulos exſtitiſſe certa res eſt. 303. de Eugenio carmen. 284. de diſcipulis Eugenii carmen. 540. Eugenii ætas, & cœnobium. 590. 633. ex cœnobio Eugenii promoti monachi ad Epiſcopatum Indiæ. 589.

Eugenii cœnobium apud Niſibin. 94. alterum in Gezira. 589. 590.

Eunomius confutatus à Diodoro. 29. à Theodoro. 33. 34. & à Jeſujabo Arzunita. 108.

Euphemiæ Virginis Martyrium. 19.

Euphrates ad Meſenen. Vide Meſene, & Baſſora.

Euſebii vita. 19.

Euſebii Cæſareenſis ſcripta. 18. ei tributa inventio numeri Aurei decennovennalis. 519.

Euſebii Emiſſeni ſcripta. 44.

Euſebius æqualis Theodoro Mopſveſteno. 32.

Euſtachii, ejuſque conjugis & filiorum martyrium. 287.

Euſtathius Antiochenus, à Sabarjeſu citatus. 542.

Euſtathius Archidiaconus Abrahæ Patriarchæ.

chæ. 225. Burzadi Senenſis filius, Narſetis vitam ſcripſit. 494.
Euſtratius æqualis Theodori Mopſveſteni, ab Ecchellenſi Eſtratea dictus. 32.
Euſtratius Monachus, Epiſcopus Cypri. 286.
Eutherius Tyanæ Epiſcopus, & Scriptor. 42.
Excommunicatio Eccleſiaſtica. Excommunicati vitandi. 253.
Exodus, liber. 5.
Expoſitiones. V. Interpretationes.
Ezechielis prophetia. 6. ejus corpus in Zaba. 306. cœnobium apud Doskoram. 370.
Ezechiel, Pauli gener, Marabæ diſcipulus, Epiſcopus Zuabiæ ſeu Zabarum, deinde Patriarcha. 86. 435. 436. 437 615. ejus Synodus in Modaina. 439. 514. Canones. 275. 351.
Ezechiel Chodavæ Beth-Halenſis diſcipulus. 204. æqualis Joanni Garmæo Abbati. ibid. cœnobium condidit. ibid. apud Dakukam in regione Montis Garmæorum. 474. 631.
Ezechielis Monachi cœnobium apud Dakukam. 474. 631. Kokenſe cœnobium, privilegio exemptionis donatum. 344.
Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, Sedem Patriarchalem triennio rexit. 263. 264.

F

FEBRONIÆ Virginis Martyrium. 19.
Feria Sexta Auri, quænam apud Syros. 83. 455. Cur Feria ſexta dicitur Arubtha. 525. de feria ſexta. 359. de jejunio feriæ quartæ & ſextæ. 340. Feriæ quartæ & ſextæ ad veſperam carnibus veſcuntur Neſtoriani. 608.
Fermentum Euchariſtiæ, quod Malcha dicitur, à Thoma, Adæo, & Mari ad Neſtorianos derivatum dicitur. 239. 241. 358. 608. de Fermento panis Euchariſtiæ, & aquæ Baptiſmi fabulæ Joannis Bar-Zugbi. 309. Salomonis Baſſoræ. 318. Simeonis Presbyteri. 563. Ebdejeſu Sobenſis. 358. Fermentum pro Sacramento Eccleſiæ habetur à Sobenſi. 356. de Fermentato & Azymo nihil eſſe definitum ab Apoſtolis cenſet Timotheus Secundus. 577. Neſtoriani celebrant in Fermentato; Indi verò in azymo. 239.
Fervida aqua in Liturgia Græcorum, reprehenditur à Jeſujabo Niſibeno. 305.
Feſti patris Clementis, hiſtoria. 286.
Feſtorum & Dominicarum obſervatio. 359. 514. 557. in Feſtis & Dominicis Liturgia celebranda. 449. de feſtivitatum cauſis. 103. 172. 229. homiliæ de feſtis. 290. Kalendarium ad inveniendum Feſta mobilia &c. 283.
Fidei, Spei, & Charitatis martyrium. 18.
Fides. De Fide ſcripſere Damaſus. 16. Ignatius. 16. Athanaſius. 19. Theodorus. 33. Ephræm Syrus. 62. Hananus. 83. Ephræm Elamitidis. 163. Paulonas. 170. Gabriel Catarenſis. 173. Jacobus Calatenſis. 173. Candius. 213. Cyriacus Niſibis. 215. Bud 219. Elias primus de fundamentis fidei. 265. Elias Niſibis. 270. Anonymus. 280. Fides ſeu profeſſio fidei, Jeſujabi Niſibis. 296. Ebedjeſu Sobenſis liber Margaritæ de veritate fidei, ſeù de fundamentis fidei. 352. 360. Acacius de Fide. 389. Iſraël Caſcaræ, de fundamentis fidei. 513. Elias Damaſci, de concordia fidei. 514. Fides Georgii Moſul. 540. Michaelis Amidæ & Majapharchin. 558. Denhæ Patriarchæ. 566. Eliæ Patriarchæ. 599. Omari Baſſorenſis, demonſtratio fidei. 609.
Forma & materia Sacramentorum. 356. 357.
Franci, ſeù Latini, quorundam errorum accuſantur à Neſtorianis. 205. 306. in quo differunt à Græcis. 355. Luſitani Franci appellati. 595.
Franſe Monachus, cujus memoriam recolit Jeſuzacha Epiſcopus. 479.

G

GABILTHA oppidum in ditione Tirhanæ. 180. 487. Gabilthæ Schola. 482.
Gabrielis & Abrahæ cœnobium. 200. 284. Michaëli & Gabrieli Archangelis dicatum. 266. 271. haud procul à Moſul. ibid. in eo cœnobio Schola. 200. 277. ejus cœnobii Ritus à Neſtorianis omnibus obſervatur. 284.
Gabrielis cœnobium in Charſa, exemptum. 344.
Gabriel Singarenſis Medicus. 68. 161. 165. 450.
Gabriel Metropolita Beth-Seleuciæ. 92. 114. & ſeq. 141. 142. 472.
Gabriel Epiſcopus Hormuzi, frater Theodori Maruenſis, Scriptor. 147.
Gabriel Arius, Scriptor. 153.
Gabriel Catarenſis, cujus vitam ſcripſit Babæus. 97. 631.
Gabriel Catarenſis Epiſcopus, Scriptor. 172. 173.
Gabriel Metropolita Moſul. 170. 566. ejus carmen de Sabarjeſu. 566. Apologia pro Apocalypſi S Pauli. 566 608.
Gabriel Metropolita Baſſoræ. 202. ejus ſcripta. 202. 203. collectio Canonum. 269. 279. 351.
Gabriel cognomento Sephruna, Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 218. 476.
Gabriel filius Bochtjeſu, Medicus. 164. 213. 258. 503.
Gabriel Metropolita Perſidis, ſeù Sabochoſtæ. 199 201. 277. ejus ſcripta. 277.
Gabriel cognomento Taurata, Abbas cœnobii Beth-Abenſis poſt Barſumam. 456. & ſeq. ejus ſcripta. 458. 476.
Gabriel cognomento Rakoda, Monachus cœnobii Beth-Abenſis, & Metropolita Beth-Seleuciæ Garmæorum. 170. 460. 479. ejus carmen de Jacobo. 462.
Gabriel Abbas cœnobii Birthæ. 495. ejus geſta. 498 & ſeq. obitus. 501.
Gabriel Epiſcopus Margæ. 489.
Gabriel Monachus cœnobii Kokæ. 500.
Gabriel Epiſcopus Heſnæ. 600. Senior Epiſcoporum ſub Elia Patriarcha. 602. ejus carmina. 600.

Gadala Arabiæ pagus. 92. 105.
Galan. Galanitarum regio, Ghelan, Gil, Gilan, Chil, Chilan dicta, ad oram Maris Caſpii. 162. illuc miſſi à Timotheo præcones Evangelii. 162. 491. Galanitæ ad fidem Chriſti converſi. 491. Metropolita Galanitarum, & alter Dilumitarum. 492.
Galu. V. Gelu.
Gandiſapor, urbs in Perſide, Sedes Metropolitana prima omnium poſt Patriarchalem. 87. 206. eadem ac Lapethæ, ſeù Elamitidis. 77. 87. 346. à Papa Archiepiſcopo Seleuciæ, & Cteſiphontis primùm inſtituta. 346. Theodoſius Metropolita Gandiſaporenſis, ſedem mutare cogitat, ſed Gandiſaporenſes reclamant: quamobrem Bagermam profugere coactus eſt. 211. Metropolitæ Gandiſaporenſis jus eſt, poſt mortem Patriarchæ, Synodo præſidere, & electum conſecrare. 357. Si tamen impeditus fuerit, alii Metropolitæ juxta præſcriptum ordinem id præſtant. 77. 235. 346. 551.
Gandiſaporenſis Schola. 509. 615.
Gangrenſis Synodus. 278. 351.
Garcahana. 478.
Garma, Beth-Garma, Bagerma, regio, cujus Metropolis Mahuza. 116. Garmæis Epiſcopis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 143. Garmachitæ poſtulant Metropolitas à S. Simeone. 346. Garmæorum Martyrum numerus. 304. V. Beth-garma.
Garmachita Joannes. V. Joannes.
Gaſæ, ſeu Gypſi, cœnobium. 455.
Gaucha, Sedes Epiſcopalis. 495.
Gavicathæ cœnobium Monophyſitarum. 193.
Gazarta Zebedæa. V. Zebedæa, & Bethzabde.
Gaznevidæ reges. 222.
Gedan oppidum, ditionis Baniſæ. 200. 263. 264. ditionis Bagermæ. 618.
Gehenna. V. Infernus.
Gelaloddinus Bagdadum occupat. 263.
Gelu, Sedes Archiepiſcopalis conjuncta cum Salmaſa, & Seert. 621. alias Galu, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gemaloddinus Cazuinenſis, interpres Turca. 222.
Genealogiæ liber. 521.
Gendiſapor. V. Gandiſapor.
Geneſis liber. 5.
Gentiles ſeù Ethnici, confutati à Gregorio Nyſſeno. 22.
Georgii & ſociorum martyrium. 19. Georgii martyrium. 287. Georgii Martyris miracula. 553. Eccleſia in Gezira Zebedæa. 590. cœnobium in Huſarba ditionis Salmaſæ, ubi Sedes Simeonis Patriarchæ. 622.
Georgius I. Jeſujabi Adjabeni diſcipulus, Monachus Beth-Abenſis, primùm Ninives Epiſcopus, deinde Metropolita Adjabenus; demùm Patriarcha. 146. 149. 151. 476. 615. Georgium Baſſoræ, & Georgium alterum Niſibis Metropolitas ſibi reconciliat. 151. 152. Catarenſes Epiſcopos Metropolitano Perſarum ſubjicit. 153. 184. auctor fuit Monacho Ananjeſu, ut librum Paradiſi, quo aſcetica Monachorum ſcripta continentur, publicaret. 146. Sacram ſupellectilem cœnobio Beth-Abenſi largitur. ibid. ejus obitus. 153. ſcripta. 153. Synodus. 346. 351. 153. præcepit, ut in Jejunii Dominicis Liturgia hora ſexta celebretur. 524.
Georgius II. olim Serzares Mairuchi filius, Monachus & Abbas cœnobii Beth-Abenſis, deinde Metropolita Elamitarum ſeù Gandiſapor, demum Patriarcha poſt Joſue Barnun. 485. 489. 490. 616. 617. Magiſter Abrahæ Patriarchæ, ſub quo Thomas Margenſis vivebat. 486.
Georgius Patriarcha Jacobitarum. 111. 207. confutatus à Timotheo Patriarcha Neſtorianorum. 163.
Georgius Monachus cœnobii Beth-Halenſis, competitor Patriarchæ Ananjeſu Secundi. 156. & Timothei. 160.
Georgius Epiſcopus Suſtræ. 131.
Georgius Metropolita Niſibis, hymnographus. 151. 456. 476.
Georgius Metropolita Meſenæ, ſeù Baſſoræ. 143. 151. 476.
Georgius Metropolita Adjabenæ. 125.
Georgius puer ex regia Perſarum ſtirpe, ab Achudeme baptizatus. 193.
Georgius Epiſcopus Beth-Bagas, patruus Timothei Patriarchæ. 196. 197. Nepoti Epiſcopatum reſignat. 486.
Georgius Neſtæus Adjabenus, cognomento Barſajade, Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 185. 217. 218. 224. 476. Monachos Meſſalianiſmi accuſatos examinat. 473. ejus ſcripta. 217. 218.
Georgius Athur ſeù Aſſyriæ, hoc eſt Moſuli & Arbelæ Metropolita, Lucæ ſucceſſor. 518. ejus homiliæ. 294. 295. 518. Conſtitutiones. 241. 279. 518. Declaratio Officiorum Eccleſiaſticorum. 518. & ſeq. ejuſdem errores circa Sanctos & Damnatos, & Antichriſtum. 525. item circa animas corporibus ſolutas. 528. negat veritatem corporis Chriſti in Euchariſtia. 534. ejus Fides. 589. diſcrimen ipſum inter & Patriarchas Marim ac Joannem in forma deſcribendæ ſuper ordinandis crucis. 573.
Georgius Metropolita Gandiſapor, ſub Manſore Chalipha, Medicinæ peritus. 206. ejus diſcipulus Iſa. ibid.
Georgius alter Metropolita Gandiſapor, ſub Ebedjeſu primo Patriarcha. 200. 201.
Georgius Epiſcopus Choniſapor, ſeù Beth-Vazichæ. 489.
Georgius Meſve Joannis pater. 501. 502.
Georgius Presbyter calligraphus. 518.
Georgius Varda, hymnographus. 74. 561.
Georgius Epiſcopus Singaræ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Georgius Indorum legatus, Sacerdotio initiatur. 590.
Gezira, ſeu Gazarta, hoc eſt, inſula Zebedæa, ſeù Beth-Zabde. 275. V. Beth-Zabde.
Gesluna, Sedes Epiſcopalis. 288.
Ghelan. V. Galan.
Gherin caſtrum. 180. 498.
Giahabedi, in ditione Niſibis, aliàs Giugabad. 216.
Gil, Gilan. V. Galan.
Giugabad, ſeù Giahabedi. 216. 620.

Gloſſæ

Gloſſæ. V. Interpretationes.
Goa Metropolis Indiæ. 334.
Gog, & Magog. 322.
Gole in Seleucia citeriore. 479.
Golii hallucinatio. 289.
Gordii martyrium. 19.
Gophita, pagus apud cœnobium Beth-Abenſe. 228.
Græcorum error rebaptizantium eos, qui ad ipſorum Ritum tranſeunt. 80. errores varios eis tribuit Jeſujabus Niſibenus. 305. & ſeq. V. Melchitæ.
Grammatica, Lexicon, Philologia. Grammatica Jacobi Edeſſeni. 256. Honaini. 165. 256. Joannis Phinchenſis. 190. Joannis Stylitæ. 256. Jeſudenah Epiſcopi. 256. Achudemæ, 256. Joſeph Huzitæ. 256. Eliæ Niſibis. 256. 267. Eliæ primi Patriarchæ. 256. 265. Joannis Themanonæ. 257. Jeſujabi Niſibis. 295. Joannis Zugbi. 307. Lexicon, ſeù Vocabularium, Joſue Bar-Bahlul. 257. Joſue Bar-Ali. 257. Joſue Maruzæi. 258. Gabrielis. 258. Ananjeſu Bar-Saru. 261.
Gratiarum Actiones, Hymni, ſeù Orationes Euchariſticæ, Ananjeſu Haghiræ. 154. Eliſæi. 167. Barſumæ Charchæ. 173. Danielis Tahal. 174. Scialitæ Rheſinæ. 176.
Gregorii Nyſſeni ſcripta. 21. 22. Dialogus ad Macrinam Sororem de Anima ab hæreticis interpolatus. 324.
Gregorii Nazianzeni ſcripta, 23. Viſio apocrypha à Joſepho expoſita. 103. Theologia à Cypriano Niſibis illuſtrata. 113. & ab Iba ſeù Denha. 175. homilia de Penteceſte recitata à Joanne Patriarcha. 203. Nazianzeni opera illuſtrata ab Elia Caſcaræ, & à Joſue Barnun. 262.
Gregorius, fortaſſe Thaumaturgus, à Sabarjeſu citatus. 542.
Gregorius Caſcarenſis, Magiſter Scholæ Mahuzæ, Doctor Eccleſiæ Molikenſis, Meſenâ oriundus, in Schola Modainæ inſtitutus, poſt Sabarjeſu obitum, Patriarcha eligitur juſſu Sirinæ reginæ Perſarum. 90. 441. 450. 451. 472. 615. quæ poſt ejus electionem ſequuta ſint mala. 472. ejus Synodus. 452. 514.
Gregorius, cognomento Aromatarius, Metropolita Niſibis. 90. 450. 451. 472. à Sabarjeſu Patriarcha injuſtè relegatus. 441. 472.
Gregorius Barhebræus Abulpharagius. V. Barhebræus.
Gregorius Metropolita Gandiſapor. 111.
Gregorius Metropolita Adjabenæ. 113.
Gregorius Metropolita Maru in locum dejecti Joſephi à Timotheo ordinatus. 160.
Gregorius Monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Gregorius Abbas in Palæſtina, Scriptor. 191.
Gregorius Suſtræ Epiſcopus, Scriptor. 228. 229.
Gregorius Monachus fundator cœnobii apud Barbelium pagum. 497.
Gubæ. 180.
Gulmar, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gulnca, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gur, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gurdanaſaph. V. Curta.
Gurias Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Gurias doctor in Gabiltha, diſcipulus Babæi Niſibeni. 487.

H

Haba. V. Beth-Haba.
Habacuch, prophetia. 6.
Hachima Epiſcopus Gauchæ. 495.
Hachima Maſudus. V. Maſudus.
Habiſa, ſeu incluſus, monachus. 469. alter, cujus tugurium in Haneſo. 496.
Hadatha, ſeù Haditha, urbis prope Moſul, Sedes Epiſcopalis. 160. 205-209. altera ad Euphratem haud procul ab Anbara, quæ dicitur Haditha Nuiæ. 209. 182. 184. Hadathenſes Salomonem Epiſcopum calumniantur. 206. Hadathenſi Sedi ablatum cœnobium Barkæ. 484. eidem ſubjectæ Camelolucha, & Marde ibid. Hadathæ cœnobium ab Ananjeſu conditum. 501.
Hadira, ſeù Chadira, urbs apud Bagdadum. 556. 562.
Hadud pagus. 470. 489.
Haditha. V. Hadatha.
Hadius Chalipha. 161.
Hæretici. Adverſus eos ſcripſere Diodorus. 19. Cyrus. 38. Epiphanius. 43. Ephræm Syrus. 63. Joannes Beth-Raban. 72. Hibas. 86 Thomas Edeſſenus. 87. Jeſujabus Arzunita. 109. Surinus. 169. Barhadbeſciaba. 169. Paulonas. 170. Joannes Phinchenſis. 190. Abu-Noë. 212. Daniel Rheſinæ. 223. Gregorius Suſtræ. 228. Ebedjeſus Sobæ. 360. Sabarjeſus Roſtamus. 455. Mares Salomonis. 584. contentioſi, contradicentes, & ſcrutatores. appellantur. 29 Hæreticorum Catalogus apud Epiphanium. 43. Eliam Damaſcenum. 514. Marim. 584. Amrum. 588.
Hagar in Bactriana. 136.
Haigla pagus ad Tigrim fluvium. 208. 218.
Halacha, Metropolis. V. Halavana.
Halavana, ſeù Halacha, & Huluna, octava Metropolis à Jeſujabo Gadalenſi inſtituta. 167. 211. 236. 346.
Hamdana, Sedes Metropolitana. 201. 288.
Hamduna Chriſtianos tamquam idololatras apud Raſcidum Chalipham accuſat. 161.
Hananjeſus. V. Ananjeſus. 473.
Hananus Adjabenus, Magiſter Scholæ Niſibenæ. 65. 81. Scholares octingentos habuit. 81. 437. ejus ſcripta. 81. & ſeq. Regulæ pro Schola Niſibis. 82. à Sabarjeſu Patriarcha damnantur ejus libri. 82.
Hananus, ſeù Ananias, Epiſcopus in Galan & Dailam. 489. 492.
Haneſum, pagus in ditione Margæ. 180. 485. 496.
Haphidus auctor Catalogi ſcriptorum Arabum, Perſarum, & Turcarum. 3. 222.
Hara Metropolis, ſeù Heria. 346. V. Heria.
Haran Sedes Epiſcopalis, cujus loci Epiſcopus Sabarjeſus. 505. ſubjecta Metropoli Niſibis ibid.

Haranitæ Manichæi. Eorum ſcelus deprehenſum. 161.
Harbus pagus. 497.
Harbat Galal, ubi Schola. 475.
Hardaſcir, Sedes Epiſcopalis. 172.
Hardaſum, ubi Schola. 180.
Haſanus filius Ali: quo anno obierit. 153.
Haſanus Naamanis Arabum Regis filius. 110.
Haſanus Vehebi filius. 236.
Haſanus filius Sabarjeſu. 482.
Haſaph, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Haſcia Garmæorum pagus. 440.
Hatemus Salechi filius. 483.
Haza, ſeù Adjabene, Sedes Metropolitana, aliàs Arbela. 92. 160. V. Adjabene. Conjuncta cum Moſul. 288. 551.
Hazæ cœnobium. 264.
Hazar fluvius. 501.
Hebatolla Abulhaſanus Ebn-Thalmid, Saëdi filius. 555. Magiſter Abulchairi Archidiaconi, 556.
Hebatolla Aſtrolabus. 556.
Hebſoſta apud Baſſoſam. 485.
Hebedjeſus. V. Ebedjeſus.
Hebræum caſtrum apud Tigrim, in tractu Ninives. 208. 485. 490. 491.
Hebræi caſtri cœnobium. 208.
Helephta, Saphſaphæ locus. 489.
Helmona Nuhadræ pagus. 453.
Henda Naamanis Arabum regis filia, cœnobium condidit, in quo religioſam vitam duxit. 109.
Hephton, Sedes Epiſcopalis ſub Metropolita Moſul. 264.
Heraclidis Paradiſus. 49. Neſtorio adſcriptus. 36.
Herbelotii hallucinatio. 222.
Hermiani ejuſque conjugis & filiorum vita. 287.
Hermes, ſeù Hormisda, Perſa, Monachus. 276. 553. V. Joannes Hermes, & Hormiſda Perſa.
Hermetis Sapientis epiſtola. 283.
Heria, ſeù Hara, Sedes Metropolitana, ordine nona, à Salibazacha inſtituta. 346. 347.
Heriunitarum Metropolis. 346. 347.
Herpha Saphſaphæ pagus. 126. 476. 489.
Hermes. V. Hormiſda.
Hermes Elias Archiepiſcopus, diſcipulus Sulakæ Patriarchæ. 621. procurator Simeonis Denhæ. 599.
Herodis Regis hiſtoria. 7.
Heſna, Sedes Epiſcopalis. 600.
Hibas, ſeù Ibas, Epiſcopus Edeſſæ, Scriptor. 85. Theodori libros ſyriacè reddit. ibid. ejus epiſtola ad Marim Perſam. ibid.
Hibas alter, aliâs Denha. 175.
Hicari Sapientis Moſulani fabula. 286.
Hierapolis ſeù Mabug, Epiſcopus Alexander. 197.
Hieremiæ prophetia & Threni. 6.
Hieronymi Paradiſus Monachorum. 49.
Hieruſalem. ejus deſolationis hiſtoria. 7. ibi Eccleſia Neſtorianorum. 143. Sedes Epiſcopalis Neſtorianorum, poſtrema dicta. 513. 514. Hieroſolymitana peregrinatio. 486. lumen è ſepulcro Domini. 552. 608.
Hilarion, diſcipulus Antonii Magni, pater Monachorum Palæſtinæ. 303.
Hippolyti Epiſcopi & Martyris, ſcripta. 15.
Hiramus Tyri Rex ſub quo Pentateuchus in Syriacum ſermonem ex Hebraico translatus dicitur. 212.
Hirta Arabum Tajorum urbs, Sedes Epiſcopalis. 90. 110. 182. Hirta Naamanis dicta. 491. Hirtenſes ſavent Abrahæ Patriarchæ. 508. contendunt cum Caſcarenſibus de proëdria. 513.
Hiſtoria Eccleſiaſtica. V. Chronicon.
Hiſtoria S. Antonii per Athanaſium. 20. Martyrum Occidentalium, & Conſtantini Imp. Euſebio auctore. 18. Theodoriti hiſtoria monachorum. 40. Socratis hiſtoria Conſtantini & Joviniani Imp. 41. Maruthæ, hiſtoria Martyrum Orientalium. 73. Babæi hiſtoria Diodoritarum, & Matthæi, Abrahæ, atque Gabrielis. 96. 97. Jeſujabi Gadalenſis diverſæ hiſtoriæ. 105. Theodori Maruenſis hiſtoria Eugenii & ſociorum martyrum. 147. Ananjeſu Haghiræ hiſtoria Sergii Dudæ. 154. Barhadbeſciabæ hiſtor. Diodoritarum. 169. Michææ hiſt. Sabarjeſu. 170. Babæi Niſibeni hiſtoriæ diverſæ. 181. Jeſudenah Kosræ, hiſtoria monachorum. 196 Abu-Noë hiſtoria Joannis Dilumitæ. 185. 212. Joannis Garmachitæ hiſtoria monachorum. 204. ejuſdem hiſtoria Chodavæ. 204. Salomonis Hadathæ, hiſtoriæ diverſæ. 210. Maratkeni, vita Joſephi Abbatis. 217. Gregorii Suſtræ, hiſtoria Abrahæ Suſtrenſis. 229. Achæi, hiſtoria Martyrum. 369 Sergii, hiſtoria monachorum Garmæorum. 440. Sahadunæ, hiſtoria Jacobi & Joannis Abbatum. 454. Sabarjeſu Roſtami, hiſtoria monachorum. 455. Gabrielis Tauratæ, hiſtoria Martyrum Montis Braini, & aliæ hiſtoriæ diverſæ. 458. Baritæ, hiſtoria monaſtica. 458 Salomonis Garaph, hiſtoria monaſtica. 458. Thomæ Margenſis, hiſtoria monaſtica. 465. Joannis Zabarum hiſtoria de obſervatione Dominicarum & Feſtorum. 557. Abrahæ Baſſorenſis, hiſtoria monachi Sinenſis. 610 Anonymi, hiſtoriæ diverſæ. 285. 286.
Hobaiſus Honaini nepos, cognomento Bar-Haſan, interpres librorum. 164.
Hodud pagus. 470. 489.
Homeritarum martyrium. 286.
Homiliæ. V. Orationes, Interpretationes.
Honainus, ſeù Joannes, Iſaaci filius, Nicolai librum Summæ Philoſophiæ Ariſtotelicæ in Syriacum vertit. 86. ejus geſta, & ſcripta. 164. Grammatica Syriaca. 256.
Horabſaa præfectus Scholæ Gandiſaporenſi. 509.
Honita, Sedes Epiſcopalis. 341. unita Maaltæ. 478. 481.
Horæ canonicæ. Liber à Jeſujabo Adjabeno ordinatus. 145. 526. Horarum numerus ex Jeſujabo Niſibis. 305. V. Officium divinum.
Hormiſda, ſeù Hormiſdates, ſub Achæo baptizatus, Eccleſias ædificat. 368.
Hormiſda, ſeù Hermes, Perſa. 276. 284. Abbas monachorum ſub Jeſujabo Gadalenſi.

lenſi. 368. ejus reliquiæ. 553. ejus carmina. 74. 276. V. Joannes Hermes.
Hormiſdæ, ſeù Hermetis Perſæ cœnobium, exemptum. 344. 368. 621.
Hormiſdas, Hormizd, Hormizdad, ſeù Hormiſdates Perſarum Rex, Jezdegerdis ſecundi ſucceſſor. 397.
Hormiſdas Anuſceruani filius, Perſarum Rex. 410.
Hormiſdas Perſarum Rex poſt Boranen. 97. 420.
Hormiſdas Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 118. 127. 141. 142. 143.
Hormiſdas Syncellus Jeſujabi Adjabeni. 140.
Hormiſdas Epiſcopus Vaſetæ. 551.
Hormiſdadſcir, ſeù Hormuz, urbs. 148.
Hormizanes, ſeù Hormiſdas, Perſarum Dux. 421.
Hormizda, ſeù Hormuz, urbi. 148.
Hormuz, Hormuzdadſcir, ſeù Hormiſdadſcir, & Hormizda, urbs Caramaniæ juxta Sinum Arabicum. 133. 147. 148. 597.
Hortus monachorum. V. Paradiſus.
Hoſaina locus, ubi Barkosra Eccleſiam fundavit. 231.
Hoſainus filius Ali, frater Haſani. 153.
Hoſainus filius Ali Caſcephius concionator, interpres. 222.
Hoſainus filius Manſur filii Baicra, Rex Choraſanæ. 222.
Hoſainus Abulcaſemus. 266. 270.
Hoſannarum, ſeù Dominicæ Palmarum, feſtum quando inſtitutum. 83. 95. celebratum in cœnobio Cyriaci. 481. 511.
Hoſee prophetia. 6.
Hoſee Presbyter Abdæ Epiſcopi Suſæ. 373.
Hoſee metropolita Niſibis ſub Jaballaha & Marutha. 374. alter Barſumæ ſucceſſor. 429.
Hottingeri hallucinatio. 503.
Hughirus nobilis Neſtorianus, cœnobium condidit inter Baſoſam & Salmatam. 481.
Hulachus Tartarorum Mogulenſium Rex. 565.
Huluna metropolis. V. Halavana.
Humus Presbyter calligraphus. 352.
Huſarba urbs in regione Salmaſæ, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622. ibi cœnobium S. Georgii. 622.
Huſcenghus Perſarum rex. 221.
Huzitarum metropolis Suſa. 371. Abdas nunc Suſæ, nunc Huzitarum dictus Epiſcopus. 371. 373. Michaël Epiſcopus Huzitarum. 211. Jozachus Epiſcopus Huzitarum. 403. Huzitæ contradicunt Abrahæ Patriarchæ. 508.
Hymni, Odæ, cantus, cantica, carmina, verſus. Ephræmi. 62. Narſetis. 66. Barſumæ. 66. Abrahæ Beth-Raban. 71. Joannis Beth-Raban. 73 Maruthæ cantus de Martyribus. 74. Hibæ. 86. Diſcipulorum Marabæ. 86. Hymni de Deiparæ, & Sanctorum laudibus. 97. Jeſujabi Adjabeni. 140. Georgii. 153. Joſue Barnun de virtute hymnorum. 166. Paulonæ. 170. Jacobi Calatenſis. 173. Scialitæ Rheſinæ. 176. Abibi. 177. Babæi Niſibeni. 181. Jeſuphanæ. 188. Jeſudenah Kosræ orationes metricæ. 196. Joannis Garmachitæ. 205. Gregorii Suſtræ. 229. Joannis Bar-Kainæi. 232. Eliæ Anbaræ. 258. Joannis Hermetis. 276. anonymi. 283. 284 Jeſujabi Niſibis. 297. Joannis Zugbi. 309. Ebedjeſu Sobenſis carmina 325 Bauthæ. 439. Georgii Niſibis. 456. Gabrielis Rakodæ. 462. Salibæ. 453. Cyriaci. 518 Jeſujabi Arbelæ. 540. Abdjeſu Sciahari. 540. Sabarjeſu Pauli. 541 Sabarjeſu Caſcaræ. 554. Hebatollæ Thalmid. 555. Maræ Abulchairi. 556. Georgii Vardæ. 561. Hachimæ Maſudi. 562 Simeonis Presbyteri. 563. Gabrielis Moſul. 566. Chamiſii Kardachi. 566. Abrahæ Seleuciæ. 599. Simeonis Amidæ. 600. Gabrielis Heſnæ. 600. Abulezzi Chedri. 619.

I

JABACHUES, ſeù Achadabues, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 51. 612. ejus Epiſtola ad Patriarcham Antiochenum. 59. V. Achadabues.
Jaballaha I. Patriarcha, olim monachus, diſcipulus Sancti Abdæ. 370. incolas Doſcoræ ad Chriſti fidem convertit: cœnobium exſtruxit: Acœmetarum inſtitutum fundavit. ibid. ejus miracula. 371. in locum Achæi, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis ſubrogatus. 370. 614. ejus geſta ex Mari, & Amro. 370. 372. inſtituit ſextam & ſeptimam Metropolim, hoc eſt, Perſidis & Maruæ. 346. ejus Synodus. 73. 374. 514.
Jaballahæ I. cœnobium ad ripas Euphratis, ubi Monachorum Acoemetarum initium. 370.
Jaballaha II Kajumæ Moſulani filius, Amidæ, Majapharchini & Mardæ Epiſcopus, deinde Metropolita Niſibis, demùm Patriarcha 288. 557. 558. 620.
Jaballaha III è genere Turcorum, in Cathaja natus, Metropolita Tancheti, deinde Patriarcha poſt Denham. 620. in locum Simeonis ordinatus ab eodem Denha Sinarum metropolitanus. 565. præceſſor Timothei Patriarchæ. 567 facultates â Jabalha conceſſæ, revocantur ab eodem Timotheo. 570. Jaballahæ nuncupatus liber Sobenſis. 353.
Jaballaha, ſeù Ahatalla, Patriarcha poſt Abdjeſum. 621.
Jaballaha Dilumitarum Metropolita. 162. 163. olim Monachus Beth-Abenſis. 489. 492.
Jaballaha Epiſcopus Moſul & Hazæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Jaballaha, olim David cognomento Longus, monachus cœnobii Eugenii, Metropolita Indorum. 589. 592. 593.
Jacob, Abraham & Iſaac, hiſtoria. 285.
Jacobi Apoſtoli Epiſtola Canonica. 9. in ejus Liturgia locum corruptum eſſe affirmat Jeſujabus Niſibis. 304. eandem Jacobo Baradæo tribuit. 305.
Jacobi incluſi cœnobium exemptum. 344.
Jacobi Ægyptii incluſi hiſtoria. 287.
Jacobus Epiſcopus Niſibis ex monacho ad Epiſcopatum promotus operâ Eugenii ejuſque ſociorum, 301. ſub ejus nomine con-

conficta epiſtola ad Papam Archiepiſcopum Seleuciæ. 435. ejuſdem cella, in qua Jacobus Beth-Abenſis per ſeptem annos vixit. 468. mortuum reſuſcitaſſe fertur. 554. 588.

Jacobus Sarugenſis, quid de eo Neſtoriani. 385. 386. 387. 585. ejus vita. 285.

Jacobus Baradæus ſeù Zanzalus, Jacobitarum parens. 192. ei tribuitur Liturgia S. Jacobi Apoſtoli. 305. Quid de eodem Neſtoriani. 385. 386. 387. 585.

Jacobus Edeſſenus, ſeù Orrhoënſis: ejus vita 229. Onomaſticon. 4. 8. Chronicon & Annales. 229. Grammatica. 256.

Jacobus diſcipulus Joannis Apameenſis, ſcriptor. 50.

Jacobus I. Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, Joſephi, ut dicitur, affinis, Abrahæ ſucceſſor. 612.

Jacobus II. Patriarcha, primùm Metropolita Gandiſapor. 168. 205. 616. cum 36. Epiſcopis Bagdadum venit, ab Iſa medico male accipitur, & in carcerem conijcitur. 111. 206.

Jacobus doctor Scholæ Adjabenicæ Marabæ diſcipulus. 86.

Jacobus Metropolita Beth-garmæ, Marabæ diſcipulus. 86.

Jacobus, Abrahæ diſcipulus, ex monaſterio Izlenſi à Babæo ejectus, cœnobium in Beth-Abe ædificat. 90 457. 470. ejus vita. 468. oſſa translata in Eccleſiam novam. 487 crux, qua uſus fuerat. 487. diſcipuli octoginta. 204. 227. 474 moriturus ſibi ſucceſſorem deſignat Joannem. 204. de eodem. 458. 459. 461. 462. 470.

Jacobi cœnobium in Beth-Abe. 90 196. 204. 470. Vide Beth-Abe.

Jacobus monachus, Timothei Patriarchæ competitor. 160.

Jacobus Epiſcopus Sirzur, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142. 143. 514.

Jacobus Epiſcopus inſulæ Dadianæ. 111.

Jacobus Caſcarenſis, Jazdini filius 156.

Jacobus, cognomento Arabs, Calatenſis Epiſcopus, Scriptor. 173.

Jacob Chindæus, ſcriptor Mahometanus. 213.

Jacobus Metropolita Rajæ. 211.

Jacobus Moſulanus, Bahari filius, Epiſcopus Baladæ. 557.

Jacobus Nuhadrenſis. 474.

Jacobus Monachus Izlenſis. 255. 469.

Jacobus Epiſcopus Margæ. 489. 493.

Jacobus monachus in monte Janan. 500.

Jacobus Dux. 565.

Jacobus, olim Maſudus monachus cœnobii Eugenii, Epiſcopus Indorum. 589. 592.

Jacobus Beniaminus, Presbyter. 622.

Jacobitæ, Syri à Jacobo Baradæo appellati; confutantur à Jeſujabo Niſibeno. 304. errores iis tributi. 305. 306. 355. eorum appendix ad Triſagium. 355. 379. 385. exagitati ab Imp. 386 damnati in Synodis. 386. 388. an conveniant in fide cum Melchitis & Neſtorianis. 514. propoſitiones iis tributæ. 583. loca Scripturæ ab iis, ut dicitur, corrupta. 543. eorum ſententia circa Incarnationem. 589. 607. quid de Jacobitis Sobenſis. 354. 355. Jacobitarum Patriarcha Georgius. 207. Severiani dicti. V. Severiani.

Jahia ſeù Joannes. V. Joannes.

Jahia Abrahami Mokledi filius. 168.

Jahia filius Adi, Scriptor Jacobita. 169. Aphriha dictus. 518. 541.

Jahia Afandi, commentator Turca. 222.

Jahia ſeù Joannes Giazalæ filius, ſcriptor, apoſtata. 548. 549.

Jahia filius Abu-Razæ, medicus. 581.

Jahia Hariri filius, Tagritenſis. 609.

Jahia Saidi filius, poëta. 557.

Jaman, & Senaa, Sedes Epiſcopalis in Arabia. 162. 249. 489.

Janan Mons, in quo monachi habitabant. 177. 500.

Jatira, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.

Jatreba, ſeù Medina, Arabiæ urbs. 423. 443.

Javan inſula. 497.

Jazad, ſeù Jazdad, idolum Mukanitarum. 493.

Jazdad, ſeù Jazad, idolum. 493.

Jazdeſapores monachus. 141.

Jazdephana. V. Jeſuphana.

Jazdinum oppidum. 397.

Jazdinus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.

Jazdinus princeps, juſſu Chosrois cæſus. 92. pater Samatæ. ibid.

Jazdinus patruus Phetionis martyris. 397.

Jazdinbad in ditione Margæ. 501.

Jazedchanes princeps. 141.

Jazidades Abbas, Scholæ Edeſſenæ alumnus, Barſumæ & Narſetis æqualis, ſcriptor. 226.

Jazdad, ſeù Jazad, idolum. 493.

Ibas ſeù Hibas, Epiſcopus Edeſſæ. 85.

Ibas, ſeù Denha. 175.

Jejunium Quadrageſimæ. 304 Ninivitarum. 249 514. Virginum. 182. 514 Apoſtolorum. 501 Heraclii. 305. Sabbati & Dominicæ jejunium. 305. in jejunio abſtinentia à piſcibus & vino. 305. Ægyptios in Jejunio lacte veſci affirmat Jeſujabus Niſibenus. 505. idem aſſerit, Latinos feria 5. majoris hebdomadæ aſſos agnos manducare. 305. Jejunus debet eſſe, qui Liturgiam celebrat vel Communionem ſumit. 248. 305. item qui ad Altare accedit. ibid. De Jejunio. 102. 359. 389.

Jeſus Chriſtus. V. Chriſtus, & Incarnatio.

Jeſus filius Sirach. V. Bar-ſira, & Eccleſiaſticus.

Jeſus filius Nun. V. Joſue.

Jeſu-Barnun frater Joannis Patriarchæ. 236.

Jeſubochtus ſeù Bochtjeſus, Metropolita Perſidis. 194 ejus ſcripta. 195. Canones. 195. 269. 279. 351.

Jeſubochtus monachus cœnobii apud Hadatham. 195.

Jeſubochtus Epiſcopus Kennesrinenſis, Jacobita. 195.

Jeſudadus Epiſcopus Hadathæ. 210. Ejus ſcripta. 211. 212.

Jeſudadus monachus Beth-Abenſis, magiſter Georgii Patriarchæ. 486.

Jeſudenah Epiſcopus Kosræ, 195. corruptè dictus, Jeſusdnahliabbesra. 196. ejus ſcripta. 195. 196. Grammatica. 256. 308.

Jeſudenah Epiſcopus Mardini. 565.

Jesujabus I. cognomento Arzunita, Episcopus Arzunitidis, deinde Patriarcha. 38. 88. 108. & seq. 615. ejus cum Mauricio Imp. colloquium. 108. ejus scripta. 108. 109. 110. 111. Synodus. 111. 269. 279. 514. Responsa ad quæstiones Jacobi Episcopi. 111. 514. statutum de Eucharistia. 514.

Jesujabus II cognomento Gadalensis, Episcopus Baladæ, deindè Patriarcha. 105. 443. 615. idque post obitum Gregorii Patriarchæ, & Chosrois Persarum Regis. 88. 92. à Siroë Rege ad Romanos pro pace allegatus. 105. 106. 416 475. cum Mahomete fœdus init. 108. Exemptionis privilegio donat cœnobium Barturæ, & Jacobi in Beth-Abe. 344. instituit octavam Metropolim Halavanæ. 346. ejus obitus. 108. 475. ad eum scribit Adjabenus. 141. ejus scripta. 105. 351.

Jesujabus III. cognomento Adjabenus, Bastumagi filius, monachus Beth-Abensis, Jacobi discipulus. 474. 475. 489. Ninives Episcopus, post Maræ obitum, deinde Metropolita Arbelæ seù Adjabenæ & Mosuli, demùm Patriarcha post Maremem. 113. 159. 204. 208. 475. 615. quum Episcopus esset, arcam ossium Apostolorum Petri & Pauli Antiochiæ surreptam, in cœnobium Beth-Abense advehit. 106 114. Jacobitis resistit, Ecclesiam in Mosul ædificare volentibus. 114. 115. Metropolita factus, Sahadunam exagitat, quod Nestorianam hæresim deseruisset. 116. & seqq. electus in Patriarcham, cœnobitis Beth-Abensibus litem movet propter Scholam quam in eorum cœnobio ædificare cogitabat. 124. & seq. Persas & Catarenses Episcopos sibi subjicere satagit. 126. & seq. ad pag. 137. ejus scripta. 137. 138. 139. 140 ordinat Rituale, Pontificale, & Officium Nestorianorum. 139. 140. 520. dedicat Ecclesiam cœnobii Beth-Abensis. 475. ejus cadaver translatum in Ecclesiam ejusdem cœnobii, à Jesujabo altero instauratam. 487. ejus liber de conversione cogitationum. 137. 490. ejusdem Epistolæ ad diversos, quum esset Episcopus, Metropolita, & Patriarcha. 140. 141. 142. 143. Epistolæ ad Gabrielem Metropolitam Beth-Seleuciæ de Jacobitis. 114. 115. Ad Clerum & populum Garmæorum de Sahaduna. 116. Ad Sahadunam. 118. ad Hormisdam Episcopum de eodem Sahaduna. 118. Ad Episcopos Garmæorum, de eodem. 119. ubi de Græcis & Latinis, deque Christi hypostasi, naturis, operationibus & voluntatibus. 123. Ad Simeonem Metropolitam Persarum. 127. ad eundem, & ad Episcopos, Clerum, & populum Persarum. 131. Ad Episcopos Catarensium. 133. Ad Catarenses. 134. Ad Jacobum Beth-Abensem. 469. ad monachos Beth-Abenses. 474. Vita Jesusabrani monachi ab eo scripta. 285. 633.

Jesujabus IV. Ezechielis filius, è Schola Maris, ejusdem Scholæ Rector & Visitator, Episcopus Kosræ, & Naharvanæ, deinde Patriarcha. 618.

Jesujabus V. Baladensis, Episcopus Geziræ Zebedææ & Hirtæ, deinde Patriarcha. 619. ejus electionem impugnat Elias Nisibenus. 272.

Jesujabus Mamæ filius, Metropolita, postea Simeon Patriarcha. 621.

Jesujabus Bar-Kosra, seù Bar-Kosinus, Abbas. 230. 437. ejus scripta. 230 231. ejus cœnobium in Mosul, ubi Sedes Metropolitæ Mosulani. 231. Ecclesia. 519. perperàm dictus Esajas Bar-Kosre. 5 9.

Jesujabi cœnobium in Mosul. 231. in Riscia. 475. Jesujabi cœnobium Scezense, privilegio exemptionis donatum à Joanne Patriarcha. 344. Jesujabi cœnobium in ditione Nuhadræ. 618.

Jesujabus, Bar-Malchon, seù Malchonis filius, à Jaballaha Patriarcha Metropolitanus Nisibis ordinatus. 295. ejus scripta. 295. 297 Grammatica 295 Fides. 296. 589. Epistola ad Saidum Diaconum pro Nestorianis adversus Ignatium Jacobitarum Patriarcham. 297. & seq ubi multa de Nestorianorum primordiis, & opinione quoad Incarnationem, deque monachatus initio apud eosdem. 301. 302. 303. Tractatus adversùs Mahometanos, Judæos, Jacobitas & Melchitas. 303. & seqq. Machicham Patriarcham ordinat. 551.

Jesujabus Episcopus Hadathæ, deinde Metropolita Arbelæ & Mosul post Georgium. 540. ejus hymni. ibid.

Jesujabus post Acham abbas cœnobii Beth-Abensis. 480 485. ab eodem Acha electus Episcopus Ninives. 480. 486. post Maranamæ obitum Metropolita Adjabenæ. 486. 500. ejus gesta & obitus. 486. 487.

Jesujabus Episcopus Telæ & Barbeliæ. 341. 570.

Jesujabus Aricha, seù longus, monacbus Beth-Abensis, æqualis Margensi. 487. 491.

Jesujabus metropolita Sobæ, Armeniæ, & Mardæ. 622.

Jesuphana, Catarensis, Episcopus Cascaræ. 96 aliâs Jazdephana. 188. ejus scripta. ibid.

Jesu-Rachme, seù Jesuzacha, monachus Beth-Abensis, Metropolita Beth-garmæ. 201.

Jesu-Rochmes monachus, fundator cœnobii Bethmæ. 496.

Jesusabrani monachi vita à Jesujabo Adjabeno scripta. 285. 633. Jesusabranus monachus, ad quem scribit Jesusabus Adjabenus. 141.

Jesusabranus monachus cœnobii Baritæ, deinde Episcopus Ninives. 500.

Jesuzacha, Zachajesus, & Messia-Zacha, monachus Izlensis, fundator cœnobii Beth-Raban. 110. 254. 255 ejus obitus. 472. ejus scripta. 216. 471. V. Zachajesus.

Jesuzachæ cœnobium. V Beth-Raban. 182. 216. 255.

Jesu-zacha abbas cœnobii Gasæ. 455.

Jesuzacha monachus Beth Abensis. 141. metropolita Beth-Seleuciæ. 478. 480. 481. 489. 500. ei tributa miracula. 479. à Joanne Metropolita Adjabeno ordinatus Episcopus Seluch. 480. apud eum habitavit Ananias Taruchata. 483. ei succedit Maranames in Episcopatu Seluch, seù Seleuciæ. 482.

Jesuzacha Ocbaræ Episcopus. 235.

Jesuzacha Episcopus Beth-Bagas. 565.

Jze-

Jezdegerdes I. Perſarum Rex, Maruthæ facultatem concedit exſtruendi Eccleſias. 73. Achæum allegat ad componenda negotia cum Bihuro Saporis filio. 369. ejus regni duratio. 396.
Jezdegerdes II. Perſarum Rex Beherami fillus. 97. 397.
Jezdegerdes III. ultimus Perſarum Rex, filius Sciahriari. 420.
Jezdegerdica epocha. 420.
Jezdegerdes monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Ignatius Apoſtolorum diſcipulus, Antiochiæ Epiſcopus & martyr. 16. 17. cur Nurana dictus. 17. ejus martyrium. 18. inſtituit, ut Pſalmi alternis choris canerentur. 321. ejus ſcripta. 16. 17.
Ignatius Nehemes, Patriarcha Jacobitarum. 17. Ignatius alter à Jeſujabo Malchonis impugnatus. 297.
Imagines Chriſti, & B. Virginis veneran das eſſe. 305. non multiplicandas. 305. Imago Chriſti in Eccleſia Amidæ. 403. Imago Chriſti ejusque matris in Eccleſia Jacobitarum. 542. quo ſenſu Imagines coluntur. 588.
Imperatorum ſtatuta, ſeù Judicia. Codex juris Cæſarei. 278.
Incarnatio Verbi. De Incarnatione ſcripſere Hippolytus. 15 Euſebius. 18 Diodorus. 29 Theodorus. 33. 35. Theodoritus. 40. Epiphanius. 43. Babæus magnus. 95 Gabriel Catarenſis. 173. Joannes Phinchenſis. 190. Achudemes. 193. Elias Anbaræ. 258. Elias primus Patriarcha. 265. anonymus. 280. 281. 285. Jeſujabus Niſibis. 296. 301. Joannes Zugbi. 307. Ebedjeſus Sobenſis. 325. 353. 354. 355. Sabarjeſus Roſtamus. 455. Georgius Arbelæ & Moſul. 518. & ſeq. Benattibus. 347. Machicha. 552. Mares Salomonis. 583. Amrus Matthæi. 587. Joſeph ſecundus Patriarcha. 606. 607. Omarus Baſſorenſis. 609. Andreas Edeſſenus. 609.
India. Indi. Indorum Reges Brachmanus, Lasbus, ſeù Bahajor, Ramanus, Porus, Iſamus, Chuſus, Jalhitus. 221. in India corpus S. Thomæ. 306. Indiæ metropolis decima à Salibazacha inſtituta. 346. 347. Indorum Epiſcoporum Epiſtola. 589. In India triginta millia familiarum Chriſtianorum. 594.
Indulgentia, ſeù Confeſſionis Sacramentum. 140.
Infernus. Gehenna. Inferni pœnarum finem ſtatuunt Origeniſtæ & nonnulli Neſtoriani. 323. terram poſt reſurrectionem ajunt eſſe locum Inferni. 332. 360.
Infantiæ Evangelium apocryphum. 282.
Inkenæ cœnobium monophyſitarum. 193.
In-Tanur pagus apud Amidam. 602.
Interpres Turcarum. 188.
Interpretes LXX. eorum nomina. 322.
Interpretationes, gloſſæ, homiliæ, expoſitiones, commentaria, Baſilii Cilicis. 38. Narſetis. 66. Barſumæ. 66 Marabæ. 76. Hibæ. 86. Eliæ Maru. 148. Ananjeſu Haghiræ. 154. Abrahæ Caſcarenſis. 154. Ananjeſu ſecundi. 157. Marabæ ſecundi. 158. Joſue Barnun. 166. Cyri. 170. Abrahæ Mahuzitæ. 172. Pauli Anbaræ. 172. Barſumæ Charchæ. 173. Danielis Tahal. 174 Scialitæ Rheſinæ. 176 Sciaadoſti Tirhanæ. 177. Jeſuphanæ. 188. Ebedjeſu monachi. 192. Jeſudenah Kosræ. 195. Ebedjeſu Bar-Akre. 201 Andreæ. 202. Abrahæ Bar-Kardache. 224. Simeonis Cardalienſis. 226. Gregorii Suſtræ. 259. Eliæ Anbaræ. 258 Emmanuelis. 277. Gabrielis Sabachoſtæ. 277 Eliæ tertii. 290. Ebedjeſu Sobenſis. 361.
Invocatio Spiritus Sancti in Liturgia 358.
Joannis Baptiſtæ conceptio & nativitas quo anno, menſe, & die. 521. Chriſtiani S. Joannis an Sarigani. 483.
Joannis Evangelium. 8. Epiſtolæ. 9. 10. Apocalypſis. 15. falſa Apocalypſis, diverſa à Canonica. 16. 282. Joannis hiſtoria, tributa Clementi. 14. ejus vita. 19. ſuſcitatus fingitur precibus Chryſoſtomi. 562.
Joannes Chryſoſtomus, ejus ſcripta. 24. & ſeq. Homilia de laudibus monachorum Ægyptiorum. 146. ejus ſunt homiliæ, quæ ſub nomine Joannis Hieroſolymitani prodiere. 26. ejusdem teſtimonium apud Sabarjeſu. 542. quid de ejus corporis translatione Mares. 585. Joannem Evangeliſtam ſimul & Deiparam precibus ſuis reſuſcitaſſe fingitur à Simeone Presbytero Neſtoriano 563.
Joannis Eleemoſynarii Patriarchæ Alexandrini vita. 186.
Joannis Calybitæ, qui ab Evangelio aureo nuncupatur, hiſtoria. 286. Joannis Romani ſeù Archelaidis, hiſtoria. 286.
Joannis Epiſcopi vita. 19.
Joannis Presbyteri & Pauli Epiſcopi vita. 19.
Joannes & Acha fratres, diſcipuli Eugenii. 147. 302. eorum cœnobium 593 621.
Joannes Thebæus monachus, ſcriptor. 18. 45.
Joannes Apameenſis, ſcriptor. 81. 50.
Joannes Daliathenſis, cognomento Saba, monachus, ſcriptor. 81 103. 198. ejus opera à Timotheo damnata 104.
Joannes Beth Rabanenſis cognomento Adramah, olim monachus Izlenſis, cum Zachajeſu & Abraham in cœnobio Darſenæ commoratus eſt. 255. 469. 631. ejus ſcripta. 72.
Joannes Abrahæ & Narſetis in Schola Edeſſena Socius. 72. alius à Beth-Rabanenſi. 631. & à Garmachita. 204 Epiſcopus Bethſori in regione Garmæorum. 204.
Joannes Azrach, Epiſcopus Hirtæ. 158. 182. 616. Jejunium Virginum inſtituit. 182. ejus ſcripta ibid.
Joannes Dilumita monachus cœnobii Beth-Raban ſeù Jeſuzachæ, à barbaris captus. 19. 154. 184. 185. 477. vita ab Abu-Noë deſcripta. 212. ejus ſcripta. 186
Joannes Bar-Phincaje, ſeù Phinchenſium filius, ab Ecchellenſi dictus Bar-Frangaje, ſeù filius Francorum. 189. alius à Joanne Marone. ibid. ejus ſcripta. 190. Joannis Phinchenſis teſtimonium à Barhebræo & Sobenſi productum. 190. 281. 355.
Joannes Maro, alius à Joanne Phinchenſi. 189. in libello fidei laudat opera Gregorii Nyſſeni, & Chryſoſtomi. 22. 26.
Joannes Garmachita ſeù Garmæus, cognomento Saba, ſeù Senex, Jacobi diſcipulus, & in præfectura cœnobii ſucceſſor. 141. 203.

203. 255. 474. ei ſucceſſit Paulus. 474. ejus ſcripta. 204. 205.
Joannes, filius ſpurius Bochjeſu medici, Metropolita Moſul & Ninives, ſcriptor. 213. ejus cum Joanne Abgari Patriarcha diſſidium de Patriarchatu. 234. 235 item contentio cum Ebedjeſu Hadathæ Epiſcopo. 236.
Joannes Bar-Kainæus, ſeù Ebnal-Cheddad, perperàm Bardaknana, metropolita Moſul, ſcriptor. 232.
Joannes Stylita, ſcriptor. 256. ejus Grammatica. 256. 308.
Joannes Bar-Chamis', ſeù Chamiſii filius, Epiſcopus Themanonæ, ſcriptor. 256. 566. ejus Grammatica. 257.
Joannes Bar-Chaldon, monachus, ſcriptor. 265. ejus ſcripta. 266. damnata in Synodo Diamperenſi. ibid.
Joannes Hermes, ſeù Hormiſda, ſcriptor. 276.
Joannes Zugbi, ſeù Bar-Zugbi, Presbyter & monachus. 265. 307. ejus ſcripta. 307. 309. Grammatica. 307. 308. fabula de fermento Baptiſmi & Euchariſtiæ. 309.
Joannes I. Marthæ filius, monachus in cœnobio Saporis, deinde Metropolita Gandiſaporenſis, demum poſt Georgii obitum Patriarcha. 615.
Joannes II. cognomento Leproſus, Metropolita Niſibis, Patriarcha adversùs Ananjeſum. 616.
Joannes III. Narſetis filius, Epiſcopus Anbaræ, per ſortem electus Patriarcha. 201. 617. ordinat Epiſcopum Zabarum Joannem Iſæ filium. 234.
Joannes IV. nepos Theodoſii, Epiſcopus Chanigiaræ, metropolita Moſul, & Patriarcha per ſortem electus. 24. 203. 617. diſcrimen inter ipſum & Georgium Arbelæ in deſcribenda ſuper ordinandis crucis forma. 573.
Joannes V. Iſæ filius, cognomento Bar-Haghiri, ſeù Bar-Abgari, vel Ebnal-Aaragi, ideſt claudi filius, Zuabiæ ſeù Zabarum & Naamaniæ Epiſcopus, deindè Patriarcha per ſortem electus. 232. & ſeq. 617. Theodorum Bagermæ metropolitam deponit. 236. Syngrapha in ejus ordinatione. 237. ejus ſcripta. 238. 249. 254 Synodus. 238. 269. 279. 351. Canones de Euchariſtia & Altari. 238. & ſeq. ad pag. 249. Quæſtiones Eccleſiaſticæ. 249. ad 254. judicia, & de hæreditatum diviſione, 254. Reſponſum de jejunio Ninivitarum & Virginum. 249. 514. Epiſtola Canonica ad Haſanum Presbyterum. 514. ejus canon de iteranda ordinatione apoſtatarum, 80.
Joannes VI. monachus in cœnobiis Caſcaræ, Catholici, & Sedis, Epiſcopus Senæ, metropolita Perſidis, demùm Patriarcha. 618.
Joannes VII. cognomento Bar-Nazuch, ſeu Abu-Iſa Ben-Abraham Ben Nazuch, abbas cœnobii Jeſujabi in ditione Nuhadræ, Epiſcopus Hirtæ, ſorte electus in Patriarcham. 274. 618.
Joannes VIII. cognomento Abunasrus Targali filius, Epiſcopus Koſræ & Naharvanæ, deinde Patriarcha. 264. 619.
Joannes Sulaka, ſeù Siud, aliàs Simeon, Patriarcha. 621.
Joannes Elias Patriarcha. 622. V. Elias Joannes.
Joannes Epiſcopus Daræ, ſub ejus nomine prodiit fragmentum ex Greg. Nyſſeno. 22.
Joannis Epiſcopi Mardæ, Daræ & Caphartutæ vita. 285 558.
Joannes Chionita, Maphrianus Jacobitarum. 112.
Joannes Capieghinus, Armenorum Catholicus. 193.
Joannes filius Iſaac. 308. V. Honainus.
Joannes Presbyter & Archidiaconus Arbelæ. 141. 142.
Joannes Archipresbyter Eccleſiæ Edeſſenæ Neſtorianorum. 143.
Joannes Tajus, ideſt, Arabs. 147.
Joannes Catarenſis, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 143.
Joannes Metropolita Damaſci ſub Jeſujabo Gadalenſi. 107. 145.
Joannes Metropolita Damaſci ſub Abraham Margenſi. 211. electus in Patriarcham, apoplexiâ periit antequam ordinaretur. ibid.
Joannes metropolita Halavanæ. 551.
Joannes metropolita Gandiſaporenſis ſub Elia tertio. 288.
Joannes metropolita Niſibenus, æqualis Timotheo, ordinat Sabarjeſum Epiſcopum Haran. 505.
Joannes Epiſcopus, abbas cœnobii Barzi, cum ſex aliis Epiſcopis ad illud cœnobium perrexit, Arianæ perſecutionis declinandæ cauſa. 497. 499. Kuphitas ad Chriſti fidem adducit. 499.
Joannes Meſve medicus, magiſter Honaini, æqualis Bochtjeſu, & Israëlis Tiphurenſis. 164. 211. 501. medicos & philoſophicos libros in Arabicam linguam transfert, 501. ejus obitus. 503. 511.
Joannes Meſve Damaſcenus. V. Meſue Joannes.
Joannes Ebn Batrik. 503.
Joannes monachus Izlenſis ſub Babæo. 255.
Joannes cognomento claudus, abbas cœnobii Michaëlis apud Moſul. 266. 271.
Joannes metropolita Moſul, deinde metropolita Camdanæ. 288. 558.
Joannes Epiſcopus Chalatæ, deinde metropolita Caſgaræ. 288.
Joannes Rex Luſitaniæ. 334.
Joannes Epiſcopus Beth-Vazich. 341. 570.
Joannes Epiſcopus Singaræ. 341. 570.
Joannes, tertius poſt Acheballaham Bagermæ metropolita. 396.
Joannes monachus & Abbas cœnobii Beth-Abenſis, Epiſcopus Beth-Bagas, & metropolita Adjabenus poſt Simeonem. 180. 461. 477. 478. Epiſcopus Beth-Bagas perfectus à Saliba-Zacha. 479. ejus obitus. 480. ordinat Sergium Epiſcopum Honitæ & Maaltæ. 481.
Joannes Abbas, auctor hiſtoriæ Baritæ. 468.
Joannes monachus Beth-Abenſis. 469.
Joannes monachus cœnobii Nechel. 469.
Joannes Epiſcopus Zabarum & Nili. 557.
Joannes metropolita Adorbiganæ. 565.

Joan-

Joannes Episcopus Camulæ. 565.
Joannes Episcopus Desemsanæ & martyr. 585.
Joannes Episcopus Charchæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Joannes, olim Joseph, monachus in cœnobio Eugenii, Indorum metropolita. 590. aliâs Atelæ. 593.
Joannes Scholasticus, cognomento Philoponus. 609.
Job liber. 5. ejusdem historia. 286.
Jobi Abbatis epistolæ. 44.
Job commentator, Jesujabi Arz unitæ in Patriarchatu competitor. 109. monachus Abrahæ discipulus. 431. ejus commentaria. 432.
Job, seù Ahub, Catarensis, scriptor. 175.
Jobi Persæ vita. 455.
Joël prophetia. 6.
Jonæ prophetia. 6. vita. 286.
Jonas monachus, discipulus S. Eugenii. 302.
Jonas monachus cœnobii Izlensis sub Babæo. 470.
Jonæ cœnobium apud Anbaram ab Hirtensi Ebedmessia instauratum, 198. alterum apud Niniven. 218.
Jonæ Ecclesia diruta. 511.
Jonas Episcopus Circesii, unus è Patribus Nicænis. 588.
Jonadabus metropolita Adjabenæ. 92. 472.
Joseph filius Patriarchæ Jacob: carmen de inventione corporis ejus. 284. ejusdem historia. 286. item uxoris ejus Aseneth. 7. 8.
Joseph Sponsus B. M. V. an ejus filius Jacobus adelphotheus. 612. affines ejus dicuntur Abres & Jacobus Episcopi Seleuciæ. 611. 612.
Joseph Scriba, seù Flavius Josephus, hebræus Antiquitatum Judaicarum scriptor, cum Æsopo & Josepho Gorjonide confunditur. 7. ejus scripta 7 8. à Georgio Mosulano confunditur cum Caipha. 522.
Joseph medicus, Patriarcha Nestorianorum. 432. 615. ejus Synodus. 434. 514. canon citatus ab Elia Nisibis. 275. ab eo confictæ Epistolæ. 435.
Joseph I. metropolita Amidæ, deinde Patriarcha Chaldæorum. 604. 623.
Joseph II. Patriarcha Chaldæorum. 603. 623. libri ab eo translati vel compositi. 605.
Joseph III. qui & Timotheus Mardæ Episcopus, Patriarcha Chaldæorum. 623.
Josephi viri Annæ historia. 286.
Josephi Ægyptii monachi historia. 286.
Joseph Huzita, cognomento Videns, Marabæ socius, Nisibenæ Scholæ rector, auctor carminis novem syllabarum. 23. 75. 81. 100. ejus scripta. 102. 103. errores damnati in Synodo Timothei. 100. & seq. controversia de visione Dei. 165. Grammatica. 256. 308.
Joseph Bar-Mari, Metropolita Maru. 159. 160. 207. 208. à Timotheo excommunicatus, fidem christianam ejuravit, demum ad Romanorum ditionem profugit. 159. 209.
Joseph metropolita Maru, sub Joanne Isæ filio Patriarcha. 234.
Joseph Omari filius, Irach, seù Assyriæ præfectus. 158. 182.
Joseph metropolita Bassoræ, præcessor Abrahæ. 175.
Joseph abbas cœnobii Beth-Abensis sub Salibazacha Patriarcha, frater Abrahæ, discipulus Jacobi, relicto eo cœnobio pergit in cœnobium Baritæ. 217. 228. 455. 474. 477 495. ejus vita scripta à Mar-atkeno, ab Aphnimarano, & à Rostamo 217228. cœnobium apud Baladam fundat. 217. 477. 617.
Josephi cœnobium apud Baladam. 217. 477. 490. 617. exemptionis privilegio ornatum. 344.
Joseph Saher, Presbyter & medicus. 517.
Joseph Bar-Malchon, Episcopus Mardæ. 308.
Josephus metropolita Indorum calligraphus. 334.
Joseph metropolita Elamitarum. 341. 570.
Joseph monachus calligraphus. 572.
Joseph, Indorum legatus, sacerdotio initiatus. 590.
Joseph monachus in cœnobio Eugenii, ordinatus Indorum metropolita, & Joannes appellatus. 590 alter monachus in eodem cœnobio, ordinatus Indorum Episcopus, & Thomas appellatus. 590.
Joseph metropolita Mosul, deinde Arbelæ, demum in Patriarcham electus, Timothei Secundi nomen assumpsit. 620.
Josue filii Nun, liber. 5.
Josue Bar-Nun, Patriarcha, Timothei successor. 165. 616. prædecessoris sui nomen è diptychis abradi jussit. 165. exemptiones nonnullis cœnobiis dedit. 344. Mosulanam & Adjabenicam Ecclesias univit. 344. ejus scripta, & Canones. 165. 166. 269. 342. 351.
Josue Bar-Bahlul Abulhasanus, auctor Lexici Syro-Arabici. 257.
Josue, seù Isa Bar-Ali, Honaini discipulus, auctor Lexici. 257. 308.
Josue, seù Isa, Maruzæus, auctor Lexici. 258. 438.
Josue Episcopus Garmæorum. 489.
Josue, seù Maranzacha, Episcopus Susæ Elamitarum. 489.
Jozachus Episcopus Huzitarum. 167. 614. 403.
Jozadachus doctor. 165.
Irak, seù Arak, hoc est Babylonia seù Assyria. 158
Irenæus Tyri Episcopus, Nestorii defensor. 38. ejus scripta. 39.
Isa Abucoraisus Sciachlaphæ filius, medicus, discipulus Georgii Gandisaporensis ab Al-Mansore Chalipha adhibetur. 160. 168. 206. Diaconus. 206. ab Al-Mohdio facultatem eligendi Patriarchæ impetrat. 156. à Cypriano Episcopo Nisibeno apud Chalipham accusatur. 112.
Isa Bar-Ali. V. Josue.
Isa Maruzæus. V. Josue.
Isa Davidis filius, magister Scholæ. 257.
Isa Hachimi filius. 503.
Isa pater Joannis Bar-Abgari Patriarchæ. 232.
Isa præfectus Scholæ Bagdadi. 506.
Isa Ebnol-Kassis. 562.
Isaac, Jacob, & Abraham historia. 285. 286.

Iſaac, Tomarſæ conſanguineus, in Synodo Seleuciæ in Cajumæ locum Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis ſubrogatus. 363. 614 ejus Synodus & canones 60. 73. 366. 514. in ea confirmati Metropolitæ quinque, quos antea Papa, & Simeon instituerant. 346. 351. 368.
Iſaac S. Ephræmi diſcipulus. 104.
Iſaac Metropolita Niſibis, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142. 143. 188.
Iſaac Ninivita, Epiſcopus Ninives & monachus. 104. Ejus ſcripta. ibid.
Iſaac Presbyter Antiochenus. 104.
Iſaac Honaini filius, interpres librorum. 164 169.
Iſaac Daili filius. 236.
Iſaac Epiſcopus Beth-Daronæ. 341. 570.
Iſaacus Armeniæ Patricius. 371. 373.
Iſaac Epiſcopus & monachus in Harbo. 497.
Iſai Marabæ diſcipulus, Scholæ Seleuciæ præfectus. 86. Doctor in ſchola Modainæ. 451.
Iſai monachus Izlenſis. 255.
Iſai monachus Beth-Abenſis. 469.
Iſaias. Vide Eſaias.
Iſamus Rex Indiæ. 220.
Iſdigerdes. Vide Jezdegerdes.
Iſidori Peluſiotæ epiſtolæ 43.
Iſraël Epiſcopus Caſcaræ, ſcriptor. 512. 513.
Iſraël, magiſter in Schola Maris, monachus cœnobii Sabarjeſu in Vaſeta, Caſcaræ Epiſcopus, Metropolita Moſulanus, demùm Patriarcha. 199. 200. 618. Cœnobium Gabrielis in Charſa privilegio exemptionis donavit. 344.
Iſraël Tiphurenſis medicus. 211.
Judæ epiſtola à Sobenſi prætermiſſa. 9.
Judæ Epiſcopi Hieruſalem vita. 19.
Judæi. Adversùs eos ſcripſere Joannes Chryſoſtomus. 26. Diodorus. 29. Euſebius Emiſſenus. 44. Ephræm Syrus. 63. Joannes Beth-Raban. 72. Jeſujabus Niſibis. 303. Abraham Auni. 509. Sabarjeſus Pauli. 541. Mares Salomonis. 585. 586. Amrus Matthæi. 588. Judæis non eſſe committendum regimen publicum. 216.
Judicum liber. 5.
Judicia Imperatorum. 278.
Judicia Eccleſiaſtica. Vide Canones.
Judith liber. 6.
Juliani Sabæ vita. 19.
Julianus apoſtata, confutatus à Cyrillo, Joanne Chryſoſtomo, Ephræmo, Theodorito & Alexandro. 63. 197.
Julitæ & Quirici martyrium. 19. Julitæ virginis martyrium. 19.
Julius Africanus. Vide Africanus.
Julius æqualis Theodori Mopſveſteni. 32.
Juſtinæ martyris vita. 286. Juſtinæ & Cypriani martyrium. 286.
Juſtinianus Imperator Neſtorianos & Monophyſitas ad Eccleſiam catholicam reducere conatur. 632.
Izla mons apud Niſibin. 93. 94. 155. 205. 467.
Izlenſe cœnobium fundatum ab Abrahamo. 93. 155. 457. an ab Eugenio fundatum ſit. 303 Ad monachos Izlenſes, epiſtolæ Jeſujabi Adjabeni. 141. 143. Cœnobii Izlenſis hiſtoria per Thomam Margenſem, ab Abrahamo ejus fundatore ad Babæum, ſub quo cœnobitæ diſperſi ſunt. 463. & ſeq.
Izlenſis Schola & cœnobium privilegio exemptionis ornantur. 344.

K

KADERUS Chalipha. 263.
Kajuma. Vide Cajuma.
Kajura, ſeù Cyrus, Mar-Abæ diſcipulus, ſcriptor. 76. 170.
Kala, ſeù Kola, vox Syra. 62.
Kalendarium & Lunarium. 283.
Kamjeſus, aliàs Jabjeſus, martyr. 612.
Kamjeſus Orientalium Monophyſitarum Metropolita poſt Achudemem. 193.
Kamjeſus Metropolita Niſibis. 616.
Kamjeſus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Kamjeſus Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 126. 141 142. 187. 205. 457. 462. ejus vita à Roſtamo ſcripta. 455. 474. eum præceſſit Paulus, & Paulum Joannes. 474. ſub Kamjeſu monachi Beth-Abenſes ſuprà tercentum. ibid. Jeſujabo Adjabeno volenti ſcholam in cœnobio Beth-Abenſi ædificare, reſiſtit 476.
Kamjeſus Garmachita, magiſter Scholæ Roſtachi. 440.
Kardagus martyr. Ejus Eccleſia Cathedralis Metropolitæ Adjabenici. 208. 209. ibi ſepulcra Metropolitanorum. 487.
Kardagus monachus Beth-Abenſis, deinde Metropolita Galanitarum. 489. 491. 492.
Katina Vide Abraham.
Kauma ſanctus: ejus miraculum. 553.
Kena, ſeù Dor-Kena. 191. Vide Kona cœnobium.
Kenarag frater patris Abrahæ Patriarchæ. 485.
Kenneſrin, Epiſcopatus Jacobitarum. 195.
Kimara, Sedes Epiſcopalis. 288.
Kola, ſeu Kala, vox Syra. 62.
Koka; Kokenſe cœnobium, Kokæ Eccleſia. 288. 308. 344. 455. 467. 500.
Kona, Koni, Kuni, oppidum, ubi cœnobium. 191. 288. aliàs Badraja. 191. Vide Dair-kona, Dorkena.
Konigii hallucinatio. 503.
Koſra, Sedes Epiſcopalis. 195. 196. conjuncta Naamaniæ. 264.
Kudaſcia, ſeù Liturgia. 65.
Kuni. Vide Kona.
Kuph pagus. 180. 497. 499. Scholam & Eccleſiam in Kuph Joannes exſtruxit, qui Kuphitas ad Chriſti fidem convertit. 500.
Kurab Kurbana, hoc eſt, Liturgia. 65.

L

LAGHES pagus. 496.
Lapeta, ſeù Beth-Lapet, Metropolis Huzitarum. 142. Eadem ac Gandiſapor, Sedes prima omnium Metropolitanarum. 87. Lapetenſis Synodi canon citatus ab Elia Niſibeno. 275. Lapetæ conciliabulum Barſumæ Niſibeni. 391.

Laſciuma, ſeù Dakuka, Sedes Epiſcopalis. 156 Vide Dakuka.
Latini, ſeù Franci: iis tributi errores à Neſtorianis. 305. 306.
Lavarſaphus nobilis Adjabenus. 180.
Lazarus Epiſcopus Margæ. 489.
Leonis Imperatoris Codex. 269. 278. 351.
Leonardus Abel Epiſcopus Sidonienſis, à Gregorio XIII. miſſus in Orientem. 599.
Leontii vita. 19.
Lephephius, ſeù Elphephius mons, ubi cœnobium Matthæi. 141.
Leviticus, liber. 5.
Lexicon. Vide Grammatica.
Libri anonymi. 280 ad 286. librorum publicationem ſine Patriarchæ approbatione prohibet Timotheus. 162. 164.
Liturgia Athanaſii. 20. Baſilii, 20. 21. Gregorii Nyſſeni. 22. Nazianzeni. 23. Joannis Chryſoſtomi. 25. 26. Diodori. 29. Theodori. 30. 237. Neſtorii 36. 237. Narſetis. 65. Barſumæ. 66. Procli. 198.
Liturgiæ expoſitio Procli. 197. Georgii Arbelæ & Moſul. 530. ad 535. Timothei ſecundi. 576. & ſeq.
Liturgia in Dominicis & feſtis celebranda. 449. 526. quotidiana Liturgia propugnatur. 598. 608. hora tertia celebratur; ſed in Dominica reſurrectionis media nocte, & feria quinta in cœna Domini poſt ſolis occaſum; idque ex præſcripto Jeſujabi Adjabeni, quod refertur à Georgio Arbelæ. 523. 531. uſque ad tempora Georgii Patriarchæ, hora ſexta celebrabatur Liturgia in Dominicis Jejunii; ſed idem Patriarcha præcepit, ut ſub veſperam celebraretur, ut refert Georgius Arbelæ, 523. Barhebræus tamen ſcribit, Abrahamum Abrazam præcepiſſe, ut in Dominicis & Sabbatis Jejunii, ad Veſperam celebraretur. 523. 531. In Liturgia à Preſbytero apoſtata celebrata miraculum. 110. Liturgia ſine Diacono celebrata, irrita dicitur. 276. in Liturgia verba Chriſti à Neſtorianis quandoque omiſſa. 608. Neſtorianorum Patriarcha operto capite celebrat. 608. Liturgia unica ſuper unico altari. 248. Liturgia in carcere celebrata. 433. ſuper manibus Diaconorum, ex defectu altaris. 251.
Logica, Dialectica. Vide Philoſophia.
Lucæ Evangelium, & Actus Apoſtolorum. 8.
Lucas Metropolita Arbelæ & Moſul. 518.
Luciani & ſociorum martyrium. 18. Luciani & Marciani martyrium. 18. 19.
Lucii Epiſtolæ. 44.
Luharſaphus Adjabenus. 483. 485.
Lumen è ſepulcro Domini. 552. 608.
Lunarium & Kalendarium. 283.
Luſitani in Malabaria, Franci appellati, 595. & ſeq.
Luun, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Luz pagus Garmæorum. 498.

M

MAADDENI, Arabes ſub ditione Homeritarum 224.
Maaltaja, Maalta, Sedes Epiſcopalis. 160. Nuhadræ conjuncta. 200. item Honitæ. 478.
Maanes Perſa, Hardaſcirenſis, in Schola Edeſſena Barſumæ ſocius, Metropolita Perſarum, Sedem Seleuciæ invadit, dein exturbatur. 374. 376 614. cauſa depoſitionis ejus. 377. Libros Theodori Syriacos facit. 378. an vixerit uſque ad tempora Acacii. 381.
Maan, ſeù Mahan, interpres librorum ex lingua Perſica. 502.
Maanes monachus. 500.
Maara, Maare, oppidum apud Niſibin, aliàs Beth-Maare. 188. Maarinenſibus ſcribit Elias tertius. 290.
Macabæorum libri. 7. hiſtoria. 7. 286. Carmen de Macabæis filiis Samonæ. 284.
Macabta, pagus, ubi ſchola. 180. 497.
Macarii Ægyptii opera aſcetica. 44. 501. hiſtoria cranii hominis, quem alloquutus dicitur. 286. à Macario Melchiſedechiani hæretici confutati. 473.
Macarii Alexandrini opera aſcetica. 47.
Machicha Salomonis filius, Tirhanæ Epiſcopus, deinde Metropolita Arbelæ, & Moſul, demùm Patriarcha. 549. 550. 619. antiquum ritum in recitanda oratione Dominica reſtituit. 551. hinc diſſidium cum filio Vaſetenſis. 551. 555. ejus obitus. 552. 565. oratio de Incarnatione. 552. 589 epiſtola. 552. 589. cadaver tranſlatum. 565.
Machica II. Metropolis Niſibis, deinde Patriarcha 620.
Machicha Metropolita Adjabenus. 141.
Madraſcia, vox Syra. 62. 173.
Magdal, hoc eſt, Turris, liber Maris. 582. alter Amri. 586.
Magi. Magorum qui Chriſtum adorarunt, nomina. 316. Magi ab Achudeme ad Chriſti fidem converſi. 193. Magos non eſſe præficiendos rebus publicis Motadedus Chalipha edicit. 216. Adversùs Magos ſcripſere Theodorus. 34. Joannes Beth-Raban. 72. Mares Perſa adversùs Magos Niſibenos. 172. Achudemes. 193. Barſohedes Charchæ. 229 Ara. 230. Bar-koſre. ibid. Magi, aliàs Chaldæi, & Zoroaſtriani. 229. 316. Magorum pagus in ditione Birthæ. 142. 497.
Magog & Gog. 322.
Mahan, ſeù Maan, interpres. 502.
Mahometi laudes apud Neſtorianos. 585. cum Mahometo fœdus init Jeſujabus. 108.
Mahuza, Ariuni Garmæorum, hoc eſt, Ariæ regionis urbs. 116. 168. à Choſroë Anuſcervano fundata. 172. 406. Eccleſia Mahuzæ, in qua Achudemes ſepultus. 193. Metropolis Garmæorum. 116. Schola Mahuzæ, Hebræis, Neſtorianiſque communis. 341. 441. 507. Mahuzitæ Sahadunam Epiſcopum poſtulant. 475. ab eodem Sahaduna ad fidem catholicam converſi. 143.

Maja-karire, locus in ditione Margæ. 180. 485. ibi ſchola. 485.
Majpheracta, ſeù Majapharchin aliàs Martyropolis Sedes Epiſcopalis. 269. 364. conjuncta cum Amida & Marde. 288. 367. 558.
Majſan, Meſene. Vide Baſſora.
Makabta. Vide Macabta.
Malabar, regio Indiæ, ubi plurimi Neſtoriani. 594.
Malachiæ prophetia. 6.
Malcha, ſeù Fermentum Neſtorianorum. 241. 608.
Malchi monachi vita. 19.
Malechus Validi filius. 234.
Malechus Epiſcopus Darebgerdæ. 433.
Malechjeſus. Vide Melechjeſus.
Mamæ ſeù Mamantis martyrium. 18.
Mamarinus, ſeù Marinus, Theodori Mopſveſteni æqualis. 31. 631.
Mammæa Barſumæ concubina. 67.
Mamon Chalipha. 161 502.
Manes, Manichæi. Manes genere Perſa. 220. Manichæorum cauſa in Chriſtianos perſecutio movetur à rege Perſarum. 220. Papæ cum rege Perſarum adversùs Manichæos colloquium. 220. Manichæi in Haran, in Galan, & Dailam. 161. 491. Adversùs Manichæos ſcripſere Ephræm. 63. Diodorus. 29. Titus. 41. Bud. 219. Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223. Nathanaël 224.
Manſor Chalipha, Bagdadum urbem condit. 112. 168. 206. 506. in carcerem conjici jubet Patriarchas Melchitarum, Jacobitarum, & Neſtorianorum, & Salomonem Epiſcopum Hadathæ. 207.
Manſores Abuſaidus filius Iſæ. 270.
Maphriani nomen apud Syros unde derivatum. 193.
Mara Ephræmi diſcipulus. 171.
Mara Carduenſis, herus Barſumæ Niſibeni. 66.
Mara Archidiaconus, Abulchairus Ebn Maſihi, fater Sabarjeſu Patriarchæ, ſcriptor. 74. 167. 556.
Mara Epiſcopus Ninives, cui ſucceſſit Jeſujabus Adjabenus. 475.
Mara Epiſcopus Daræ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Marabas, ſeù Mar-Aba I. aliàs Aba, cognomento Magnus, ex Mago Chriſtianus, Scholæ Niſibenæ Alumnus, Thomæ Edeſſeni diſcipulus, demùm Patriarcha. 75. 76. 615. ejus ſcripta. 75. & ſeq. Synodus & Canones. 78. 269. 275. 351. 514. conſtitutiones Eccleſiaſticæ ſeù Epiſtolæ Synodicæ. 76 & ſeq. in quibus de electione & poteſtate Patriarchæ, Metropolitanorum & Epiſcoporum. 77. 78. 79. 80. cauſa harum epiſtolarum. 78. prohibuit, ne Patriarcha aut Epiſcopus uxorem duceret. 93. Teſtamentum vetus è Græco Syriacum fecit. 75. Choſroïs Anuſcervani cum Maraba diſputatio. 407 408. Cochenſem Eccleſiam inſtaurat. 198. Abunæ cœnobium eximit. 344. Liturgiam Neſtorii interpretatur. 36. Acham Metropolitam Adjabenum ordinat. 480. martyr vocatus. 77. ejus diſcipuli. 88. Carmen de ejus laudibus. 284.
Marabas II. aliàs, Aba Bar-Brich-Sebjaneh, Epiſcopus Caſcaræ, deinde Patriarcha. 157. 616.
Marabas Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. 142.
Marabas Archidiaconus, Eccleſiæ Patriarchalis rector. 451.
Marabas Metropolita Gandiſapor, competitor Abrahæ Patriarchæ. 508. 509.
Marabochtus, Patriarcha illegitimus. 214. 614.
Maræus Epiſcopus Heſnæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Maranames ex Chatara, Scholæ Caphar Uzal præfectus, Seleuciæ Epiſcopus poſt obitum Jeſuzachæ ab Acha Metropolita Adjabeno ordinatus, Achæ ipſi in Sede Adjabena ſuccedit. 158. 480. 482 483. Simeonem ordinat Epiſcopum Beth-Bagas. 480. ejus geſta. 482. & ſeq. obitus. 485. ei ſuccedit Jeſujabus. 159.
Maranames Epiſcopus Badial. 565.
Maranzacha Abbas cœnobii Beth-Abenſis, Aphnimarani diſcipulus, Epiſcopus Hadathæ. 187. 478. 481.
Maranzacha Epiſcopus Ninives. 487.
Maranzacha Joſue Epiſcopus Suſan. 489.
Maratkenus monachus cœnobii Izlenſis, ſcriptor. 216. 217.
Marci Evangelium. 8.
Marci eremitæ opera aſcetica. 45. 501. illuſtrata à Babæo, & Abrahamo Bardaſcenadad. 96. 194. laudata ab Elia Anbaræ. 260. ejuſdem Marci vita. 286.
Marciani & Luciani martyrium. 18.
Marcion, Marcioniſtæ, in Perſide, in Galan & Dailam. 447. 491. adversùs eos ſcripſere Ephræm. 63. Zenobius. 43. Paulonas. 170. Bud. 219. Daniel Rheſinæ. 223.
Marcus Abbas in cœnobio Barturæ. 501.
Marcus Metropolita Baſſoræ, aliàs Meſræ, ſeù Ægypti. 551.
Mardanſaa, Mardanſes, Mardanſciahes, Merdaſas, Medarſes, Sirinæ filius. 96. 417.
Mardanſaa medicus. 616.
Marde, Mardinum, urbs Meſopotamiæ. Mardæ & Caphartutæ Epiſcopatus Jacobitarum. 195. Marde Epiſcopalis Sedes Neſtorianorum. 288. 308. Conjuncta cum Majpheracta & Amida. 288. 558. Marde Metropolitana Sedes conjuncta cum Soba & Armenia. 622.
Marde locus Adjabenicæ Sedi ablatus, & Hadethenſi adjectus. 484.
Mares, ſeu Mari, unus ex LXX., diſcipulus Adæi ſeù Thaddæi, fundator Sedis Orientis ſeù Seleuciæ & Cteſiphontis, accepta à Thaddæo & Thoma poteſtate. 299. Maris corpus in Dorkena. 306. Maris ſchola. 341. 506 507. 516. Mares cœnobium & ſcholam exemiſſe dicitur. 344. Maris reliquiæ. 553. cœnobium Maris viſitatur à Patriarcha, quum primùm eligitur. 263. 271. 565. Maris prædicatio. 584. 587. 588. Mares primus Epiſcopus Seleuciæ. 611. Eccleſia S. Maris in Dor-kena ab Elia tertio inſtaurata 288.
Mares Perſa, Epiſcopus Hardaſciri. 171. Ibæ Edeſſeni ad eum epiſtola. 172. ejus ſcripta. ibid.

Mares Bar-Tobi, ſeù Tobi filius, ſcriba in aula Naſeraddaulæ, monachus ac Presbyter, præfectus cœnobio Saidi, ejuſque regionis viſitator, deinde Metropolita Perſidis, demùm Patriarcha. 175. 618. diſcrimen inter ipſum & Georgium Arbelæ, in deſcribenda ſuper ordinandis Crucis forma. 573.
Mares Salomonis filius. 554. ejus liber inſcriptus Turris, in quo hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum. 555. ejus libri ſyllabus. 582.
Mares Epiſcopus Caſcaræ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Mares monachus cœnobii Simeonis in Sena. 225.
Maremes monachus cœnobii Abrahæ, Epiſcopus Ninives, Metropolita Lapetæ ſeù Gandiſapor, demùm Patriarcha. 142. 205. 615.
Maremes monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. 142.
Marga urbs in ditione Moſulana, Sedes Epiſcopalis. 209. 463. loca ejus ditionis. 484. 501. Nechela & Tallona ab ea ablata, & Daſenæ attributa. 484. Marga ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Marganæ cœnobium apud Senam. 494.
Margarita, liber ſic inſcriptus, quem citat Ebedmeſſias Hirtenſis. 198. alter ejuſdem tituli liber compoſitus à Sobenſi. 352.
MARIA Virgo Dei genitrix. Quo ſenſu negetur eſſe Deipara à Neſtorianis. 4. 281. 301. 355. 541. & ſeq. Mariæ nativitas. 286. fuga in Ægyptum. 286. miracula, Imaginis ejus in Saidanaja. 286. Dormitionis & Aſſumptionis hiſtoria Joanni Evangeliſtæ inſcripta. 287. miracula. ibid. Nativitatis hiſtoria & genealogia ejuſdem Jacobo Adelphotheo tributa. 287. genealogia. 315. geſta. ibid. obitus. 317. aſſumptio in cœlum. 318. S. Mariæ Eccleſia in Baſain urbe Indiæ. 333. in Perſide. 412. quare, & quando ſuſcitata fingitur à Simeone Presbytero. 563. de titulo Deiparæ. 589. 607. placenta ejus nomini offertur in Liturgia, quæ in illius corpus converti dicitur à Neſtorianis. 608. S. Mariæ Eccleſia Bagdadi. 236. in Ædibus, quas Romæorum dicunt. 264.
Mariæ Ægyptiacæ hiſtoria. 286.
Maria Mauricii Imperatoris, ut dicitur, filia; aliàs Sira, ſeù Sirina, uxor Choſroïs Abruizi. 111. 412. 446. 451.
Marjabus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Marjabus monachus ſcriptor. 170. 186. 470.
Marinæ, ſeù Margaritæ Virginis martyrium. 286.
Marinæ Virginis, quæ & Marinus, hiſtoria. 285.
Maronis, uxoris ejus filiorumque hiſtoria. 285 S. Maronis cœnobium. 607.
Martiniani eremitæ vita. 286.
Martyres. Martyrum Occidentalium hiſtoria ſcripta ab Euſebio. 18. oratio de laudibus eorundem. 19. martyrum Orientalium acta. 73. 285. 369. martyrum ſeptem Samoſatenorum vita. 18. martyrum Quadraginta paſſio. 18. martyrum CXX. paſſio. 19. Cantus de martyribus 74. de cauſa commemorationis martyrum. 167. martyrum corpora ſub altari. 341. de honore martyribus debito, 340. martyrum montis Braini hiſtoria. 458. martyrum cantica in Feriis. 529. martyrum corpora in urbe Majpharchin repoſita, & alia in diverſas Occidentis Eccleſias à Marutha diſtributa. 365.
Maru, ſeu Marua, Sedes Metropolitana à Jaballaha inſtituta. 127. 147. 346.
Maruanitæ Neſtoriani à fide deficiunt. 127. 130.
Maruæus Presbyter & medicus Huzita. 143.
Maruæus Archidiaconus. 156.
Maruaës monachus in regione Honitæ. 500.
Maruthas Majpheractæ ſeù Majapharchini Epiſcopus, Nicæno Concilio intereſt. 588. Maruthas alter, clarus ſub Theodoſio ſeniore, Arcadio ac Theodoſio Juniore. 73. Vidit Archiepiſcopos Seleuciæ Cajumam, Iſaacum, Achæum & Jaballaham. 73. 365. 373. intereſt Synodis Conſtantinopolitanæ, Antiochenæ & tribus Seleucienſibus. 73. 374. Acta martyrum Orientalium deſcribit. 73. item cantus in eoſdem. 74. eorundem corpora colligit, & partem in urbe Majpharchin reponit, partem in diverſas Occidentis Eccleſias diſtribuit. 365. Canones Occidentales colligit. 364. hiſtoriam Synodi Nicænæ deſcribit, & Canones Syriacè reddit. 74. 269. Quo ſenſu dicitur Epiſcopus Amidæ & Majapharchim. 74 367.
Maruthas Maphrianus Tagriti, Monophyſita. 193. ejus vita. 19.
Maruzæus. Vide Joſue.
Maruzitæ, ſeù Maruanitæ. Eorum Metropolis Maru. 347.
Maſalmas nobilis Adjabenus. 180. 483.
Maſamig in Catara, Sedes Epiſcopalis. 143.
Maſin in India. 593.
Maſius fluvius. 498.
Maſudus Hachima, cognomento Kaſcia, medicus. 561.
Matæra locus, ubi Synodus pro Patriarchæ electione habita. 202.
Materia, & forma Sacramentorum. 356. 357.
Matthæi Evangelium. 8.
Matthæi cœnobium in monte Elphephio. 196. 393. apud Niniven. 104.
Matthæus Meſenenſis, aliis Meſcianiono, ſeù Vagus. 97. 632.
Matthæus Jonæ filius, cognomento Abu-Baſciar, ſcriptor & interpres. 517.
Matthæus Senior, monachus Beth-Abenſis, Thomæ Margenſis æqualis. 478. 481.
Matthæus Epiſcopus Daſenæ. 565.
Mathiæ Apoſtoli prædicatio ſub nomine Cyrilli Hieroſolymitani. 287.
Matrimonium Eccleſiæ Sacramentum. 356. 359. 540. ejus benedictionis expoſitio. 579. gradus conſanguinitatis & affinitatis non obſervati à Neſtorianis. 608. Presbyter poſt ſuſceptos ordines uxorem ducit apud Neſtorianos 608. Barſumas Nisibenus & Babæus Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis & monachis matrimonium permiſere. 67. 394. 429. Maraba Patriarcha vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha uxorem duceret,

ceret. 93. Abraham Izlenſis cœnobii fundator continentiam monachis præſcripſit. 93. De matrimonio, Sobenſis. 336. & ſeq.
Mautbe, vox Syra. 71. 167. Vide Seſſiones.
Medici: libros de medicina ſcripſere Philotheus. 39. Theodorus Maru. 147. Barſumas Charchæ. 173. Simeon Taibutha. 181. Joannes Meſve. 502. 504. Sapores Saheli. 512. Joſeph Saher. 517. Abuſahelus Meſihi. 540. Jahia Giazalæ. 549. Hebatolla Thalmid. 555. Saëdus Abulhaſanus. 556. Maras Abulchairus. 556.
Melchiſedech. De ejus genere fabula Salomonis Baſſoræ. 313.
Melchiſedechiani hæretici à Macario confutati. 473.
Melchitæ, Græci, Romæi. Adversùs eos ſcribit Jeſujabus Niſibenus. 303. 304. 306. 355. errores iis tributi. 305. eorum ſententia circa Incarnationem Verbi. 589. an in ſubſtantia fidei conveniant cum Jacobitis & Neſtorianis. 514. Melchitarum Patriarcha Theodoritus. 207.
Melechjeſus, ſeù Malechjeſus Epiſcopus Ba-Nuhadræ. 565.
Meliapor, ubi ædes S. Thomæ in India. 594.
Mephaskana, ſeù Commentator, Interpres. 198.
Mercatoris liber à Joſepho Huzita expoſitus, ſortaſsè eſt opus Iſaiæ Abbatis. 102.
Mercurii martyris hiſtoria. 286.
Meruanus Mahometis filius. 207.
Meſcaleg pagus ditionis Arbelæ. 284.
Meſchintæ Eccleſia in Moſul. 593.
Meſene, Maiſan, Euphrates ad Meſenem, Tigris fluvii inſula. 632. Vide Baſſora.
Meſenæ Schola. 341. 507.
Meſſaliani hæretici apud Neſtorianos. 92. 101. Aphnimaranus Meſſalianiſmi accuſatus. 187. item monachi nonnulli apud Ananjeſum Patriarcham. 218. 458. 473. Meſſaliani damnati in Synodo Sabarjeſu Patriarchæ. 449.
Meſſias-Zacha, ſeù Jeſuzacha & Zachajeſus, monachus Izlenſis, fundator cœnobii Beth-Raban, Scriptor. 216.
Meſve Joannes, medicus. 501. Meſve alter. 428. 504. Meſve Mardenſis. 504.
Meſve Joannes Damaſcenus, auctor antidotarii. 504.
Methodius Epiſcopus Olympi, Scriptor. 27. 322.
Metropolitanæ Eccleſiæ quando, & à quibus inſtitutæ. 346. 347. Metropolitani. Vide Epiſcopi.
Michææ prophetia. 6.
Michæas Doctor, in Schola Edeſſena Barſumæ ſocius, Epiſcopus Laſciumæ. 169. ejus ſcripta. 170 carmen. 461.
Michaël Epiſcopus Huzitarum, Scriptor. 147. 211.
Michaël medicus. 165.
Michaëlis cœnobium apud Moſul. 266. 271. exemptum ab Ebedjeſu Patriarcha. 344.
Michaëlis Archangeli Eccleſia. 304. fabula de idolo Michaël. 304.
Michaël Epiſcopus Amidæ & Majapharchini. 557. ejus fides. 558. 589. diſputatio cum hæreticis. 561.
Milles Suſæ Epiſcopus. 51. ejus hiſtoria. 481.
Milleſius Tirhanæ Epiſcopus. 158.
Milleſius Zuabiæ Epiſcopus. 177.
Milleſius Senæ Epiſcopus. 411. Vicarius Sabarjeſu Patriarchæ. 446.
Mimi cujuſdam martyrium. 19.
Mimra, vox Syra. 3.
Miſſa. Vide Liturgia.
Mobadre, hoc eſt, Chriſtianorum in regione Damaſcena diſperſorum, Epiſcopus Joannes. 107. 145.
Modaina, Modajen, ſeù Seleucia, Sedes Patriarchalis conjuncta Cteſiphonti. 157. Modainæ cœnobium. 288. Modainæ Schola. 264. 451. Modainæ Eccleſia à Jaballaha inſtaurata, & altera à fundamentis erecta. 371. Modainæ Synodus. 73. Vide Seleucia.
Moëzzaddaules Soltanus. 200.
Mohammad. Vide Mahometus.
Mohammad Chindæus. 213. Mohammad filius Zachariæ Razenſis, 271. Mohammad Ebn Iſaac. 517.
Mohdius Chalipha. 156. 160. 161. Timothei diſputatio cum eo. 162.
Mokaffæus Severus. 543.
Moktadius Chalipha. 550. 551.
Moktafius Chalipha. 555.
Molikenſis Eccleſia. 450.
Monachi, monaſticum inſtitutum. Monachiſmum ad tempora Apoſtolica referri. 300. Antonius monachorum pater, ejuſque diſcipuli Hilarion & Aon apud Syros, Palæſtinos & Chaldæos. 303. an Eugenius Ægyptius apud Chaldæos. 300. Abraham Izlenſis monaſticam vitam reſtituit. 303. monachorum habitus & tonſura. 94. 431. monaſticæ vitæ parentes. 467. Regulæ monachorum ab Abrahamo, à Dadjeſu, & à Sobenſi traditæ. 93. 98. 154. 342. Jeſujabus Adjabenus canones tyronum monachorum præſcribit. 138. monachos incontinentes è cœnobio Izlenſi expellit Babæus. 90. 468. Barſumas Niſibenus & Babæus Patriarcha nuptias monachis permittunt. 67. 394. 429. Ebedjeſus Sobenſis concedit, Epiſcopum poſſe permittere nuptias monachis & monialibus. 336. monachorum & monialium cohabitatio damnata. 449. monachi Vagi damnantur. 452. monaſteriorum privilegia ſeù exemptiones. 343. monaſteriorum cura ad Epiſcopos ſpectat. 452. diverſa cœnobia condita in Aſſyria, poſtquam monachi è cœnobio Izlenſi ejecti ſunt. 469. monachi oleribus contenti. 481. à cœnobitica ad eremiticam vitam tranſitus. 487. 498. monachorum Pſalmodiæ ritus. 492. monachorum perfectio ſeù tonſura, exponitur. 578. Epiſcopi & monachi in Riſcia, ab Arianis exagitati. 496. & ſeq. De re monaſtica ſeù aſcetica, nec non hiſtorias monachorum ſcripſere, Macarius. 45. Marcus. 45. Joannes. 45. Evagrius. 45. Iſaias. 46. Ammonas. 47. Macarius alter. 47. Xyſtus. 48. Nilus. 48. Palladius & Hieronymus. 49. Joannes Apameenſis. 50. Babæus. 95. 96. 97. Dadjeſus. 98. 99. Joſeph Huzita. 102. 103. Joannes Daliathenſis. 104. Iſaac Ninivita. 104. Jeſujabus Adjabenus. 138. Ephræm Elamitarum. 164 Honainus. 165. Daniel Tahal. 174.

Scia-

Scialita Rhesinæ. 176. Abibus, 177. Babæus Nisibenus. 181. Simeon Taibutha. 181. Joannes Azrach. 182. Jesuphana. 188. Sciubchalmaranus. 189 Abraham Netpharenus. 191. Gregorius. 191. Ebedjesus. 192. Abraham Bardascenadad. 194. Jesudenah Kosræ. 196. Ebedmessias. 198. Joannes Garmachita. 204. Salomon Hadathæ. 210. Maratkenus. 217. Georgius Nesræus. 217. Joannes Bar-Chaldon. 266. Behjesus Camulæus. 275. Ebedjesus Sobensis. 361. Sahadunas. 454. Gabriel Taurata 458. Barita. 458. Salomon Garaph. 458. Thomas Margensis. 458, & seq. anonymus. 285. monachi cujusdam vita sub Heraclio Imperatore. 286.

Monderus Arabum rex Naamanis pater. 110. alter Naamanis filius. 110.

Monderus Episcopus Anbaræ. 264.

Monderæi, Arabes sub regum Hirtensium dominio. Adversùs eos scribit Nathanaël. 224.

Morerius Eliam Barseniam à Nisibeno malè distinguit. 266.

Morini hallucinatio. 219.

Mosis Prophetæ Pentateuchus 4 5.

Moses Presbyter æqualis Jesujabi Adjabeni. 141. 142.

Moses Barcepha laudat opera Athanasii, Basilii, Nysseni, Nazianzeni, & Chrysostomi. 20. 21. 22. 23. 26. ejus vita. 285. ejus discipulus Nasicha. 200.

Moses Episcopus Charchæ, Marabæ discipulus. 86. ejus scripta. 276. 514.

Moses Episcopus Ninives. 188.

Moses Presbyter & Doctor, æqualis Timothei. 82. 164

Moses Nisibenus medicus, aliàs Narses. 434.

Moses Saidalensis seù pharmacopola. 201.

Moses Beth-Sajadæ, magister Joannis Bar-Chaldon. 266. ejus historia apud Ebedmessiam Hirtensem. 198.

Moses Episcopus Singaræ. 551.

Mosslemi, Mosslemani, Mosulmani, idest Mahometani. 207. 216. 565. eorum legibus canones Nestorianorum accommodati. 236.

Mostadius Chalipha. 288.

Mosul urbs Metropolitana, Sedes in cœnobio Jesujabi Bar-Kosre. 231. sub ea Episcopales Sedes Hephton, & Baria. 264. Mosul aliàs Athur seù Assyria, conjuncta Niniviticæ Sedi. 269. item Sedi Hazæ seù Arbelæ. 288. à Josue Barnun conjuncta fuit Adjabenæ & Ninivæ. 344. Mosul & Hazæ Metropolitanus. 518. 551. Mosuli Ecclesia dicta Meschintæ. 593.

Motadedus Chalipha. 215. 235.

Motasemus Chalipha. 503. 508.

Motuacchelus Chalipha. 211. 503. 509. movet persecutionem in Christianos. 510.

Moyses. Vide Moses.

Mukan civitas in finibus Dilumitarum. 162. Sedes Episcopalis. 492. Mukanitæ ad Christi fidem conversi. 493.

Mulleri opinio de versione Syriaca scripturæ. 61.

Musica, Toni. Epistola Thomæ adversùs musicam. 87.

N

Naamanes Arabum Christianorum Rex. 108. Monderi filius. 110.

Naamanes princeps Mosulensis. 494.

Naamania Sedes Episcopalis, conjuncta Zuabiæ. 234. 263. Naamaniæ Episcopus, vacante Cascarensi Sede, Patriarchalis Throni custos est. 263. Naamaniæ Episcopus legit Apostolum in ordinatione Machichæ Patriarchæ. 551.

Nahardairæ Episcopus anonymus. 264.

Naharvana, Sedes Episcopalis conjuncta Kosræ. 264. 618.

Nahar-Masi, idest, fluvius Masius. 498.

Nahum prophetia. 6.

Namphruch Bar-Bastur in Chata. 143.

Namusa monachus Indus. Vide Chairlanus.

Narsetis Episcopi vita. 19.

Narses cognomento Leprosus, Barsumæ in Schola Edessena socius, hexasyllabi carminis auctor. 63. Nisibenæ Scholæ magister, cum Barsuma propter Mammæam, rixam habuit, successoresque in eadem schola Abrahamum, Joannem, & Josephum Huzitam. 64. ejus scripta. 65. 66. citatus à Josepho secundo. 608.

Narses Babæi discipulus, cœnobii Beth-Abensis Abbas. 141. 142. 145. 455. 457.

Narses Marabæ discipulus, Anbaræ Episcopus. 86.

Narses Episcopus à Machicha Adjabeno ordinatus. 141.

Narses Patriarcha, Elisæi æmulus. 167. 614.

Narses Bar-Dadjesu, Thomæ Margensis æqualis. 204. 474.

Narses pater Joannis Patriarchæ. Vide Joannes filius Narsetis.

Narses Episcopus Choniſapor, seù Beth-Vazich. 310.

Narses Presbyter Maanæ. 377.

Narses Nisibenus medicus, aliàs Moses. 434.

Narses monachus Beth-Abensis, Episcopus Senæ. 162. 225. 494.

Narses Metropolita Gandisapor. 616.

Narse, & Bananas, in Seleucia ulteriori. 479.

Naserus Saidus Abulhasanus, rex Chorasanæ. 222.

Naserus Chalipha. 558.

Nasicha Mosis Barcephæ discipulus, magister Ebedjesu Patriarchæ, 200.

Nasrus, Mansoris Chaliphæ archistrategus. 168.

Nathanaël an idem cum Bartholomæo Apostolo. 320.

Nathanaël monachus Beth-Abensis. 218. ejus scripta. 224. 476.

Nativitatis Domini & Epiphaniæ festum olim una die simul celebratum. 87. 215.

Nechel pagus olim ad Margensem Episcopatum spectabat, postea Dasenensi attributus fuit. 484. Nechel cœnobium. 469. illuc perrexit Joannes. 255.

Necuarus Presbyter Ecclesiæ Baladæ. 490.

Nehesson sub Episcopatu Seleuciæ. 482.

Neocæsarienses canones. 514.

Nesræus. Vide Georgius Barsajade.

Nesralla Abulmaali interpres. 222.

Neſtorius Patriarcha Conſtantinopolitanus. 35. ejus ſcripta. 35. 36. ſub Paulo Neſtoriano Patriarcha Syriacè reddita. 36. Liturgia à Maraba & Thoma translata. 36. citata à Timotheo ſecundo. 578. Quid de ea Jeſujabus Niſibenus. 299. Quid Leontius Byzantinus. 302. Neſtorii & Theodori Liturgia. 237. Neſtorii amicus Alexander Hierapolis. 197. & Andreas Samoſatæ. 202. ex Neſtorio Chaldæis Orientalibus Neſtorianorum nomen impoſitum. 299. 587. contendit Jeſujabus Niſibenus, Neſtorium amore ſolitudinis ductum ſponte abdicaſſe, Joannem verò Antiochenum judicem conſtitutum fuiſſe cauſæ inter Neſtorium & S. Cyrillum, 299. 302. Quid de Neſtorio & Synodis Epheſina, & Chalcedonenſi Mares Salomonis. 584 & ſeq.

Neſtorii cœnobium apud Senam. 494.

Neſtorius Metropolita Adjabenæ. 492.

Neſtoriani, Chaldæi, Aſſyrii, Orientales. Ad Chriſti fidem converſi ab Adæo, Mari, Thoma, & S. Petro, quem Babylone in Aſſyria prædicaſſe ajunt. 587. Marim Sedem Seleuciæ & Cteſiphontis fundaſſe affirmant. 299. Patriarchatus, ut vocant, Seleuciæ, ſeù Orientis inſtitutio quandonam facta. 59. Sedem Babylonis à S. Petro fundatam, quintam Patriarchalium ordine facit Sobenſis. 349. nullam hæreſim in Oriente exſtitiſſe contendunt, ſed Apoſtolicam à ſe fidem illibatam cuſtodiri. 298. 299. 301. 302. item monachiſmum ab Apoſtolicis ſe temporibus habuiſſe. 300. Orientales ſe vocant. 355. Orientales præ cæteris Chriſtianis extollunt. 304. 306. Neſtoriani cur dicti. 299. 587. Neſtorii nomen ſerò, & nuper ipſis impoſitum affirmat Jeſujabus Niſibenus. 299. Neſtorianos per injuriam ſe dici contendit Sobenſis 355. Neſtorianum nomen à Xenaja Orientalibus affictum conqueritur Acacius. 69. 383. Ibæ Edeſſeni epiſtola ad Marim Perſam, Neſtoriani erroris ſeminarium fuit. 391. Neſtorianorum expulſio è Schola Edeſſena, duplex: prima ſub Rabula, altera ſub Cyro Edeſſæ Epiſcopis. 376 Maanes, Barſumas, cæterique in Schola Edeſſena ſocii, errores Theodori, Diodori, Neſtoriique in Orientem invexere. 303. 381. ſed Barſumas potiſſimùm Neſtorianiſmum in Oriente confirmavit 303. idem Barſumas Babuæum & Acacium Archiepiſcopos Seleuciæ exagitavit. 69. 70. Acacius à Neſtorianiſmo vindicatur. 381. Babæus Acacii ſucceſſor primus Archiepiſcoporum Seleuciæ fuit, qui Neſtorianam hæreſim amplecteretur. 429. de initio Neſtorianiſmi fabulæ quorundam. 306. Neſtorianis favet Pherozes Perſarum Rex. 68. item Choſroës Abruizus, ſub quo Eccleſiam Edeſſenam Catholicis eripiunt. 407. 409. item Hormiſdates Anuſcervani filius. 411. nec non Tartari Mogulenſes. 565. Neſtorianorum ſtatus luctuoſus ſub Motuacchelo Chalipha. 510. Neſtoriani ad fidem Catholicam converſi, Sahadunas cum Garmæis. 107. 475. Sulaka, Abdjeſus & Ahatalla Patriarchæ. 621. Elias ſub Paulo V. 622. item Joſephi tres, orthodoxorum Patriarchæ. 623. ſcribunt ad Romanum Pontificem Simeones duo. 622. fides Michaëlis Epiſcopi Amidæ & Majapharchini. 559. 560. Neſtorianos & Monophyſitas Juſtinianus Imperator ad Eccleſiam Catholicam reducere conatus eſt. 632. Neſtorianorum Patriarchæ ab Antiocheno defecerunt. 302. eorum Catalogus ab initio ad tempora Jeſujabi Niſibeni. 301. Catalogus alter ex Salomone Baſſoræ. 321. ſeries Patriarcharum ad præſentem diem. 611. & ſeq. Schiſmata inter Narſetem, & Eliſæum, Ananjeſum & Joannem Leproſum, Surinum & Jacobum. 614. 615. 616. inter Sulakam catholicum, & Simeonem Denham Barmamam hæreticum, & utriuſque ſucceſſores. 621. item inter Eliam Barmamæ ſucceſſorem, & Simeonem Ahatallæ, & utriuſque ſucceſſores ad hanc diem. 621. 622. Neſtoriani Patriarchas tres modo habent, quorum primus dicitur Elias, alter Simeon, tertius Joſephus. 622. 623. Sabarjeſus toparcha Adjabenæ & Aſſyriæ, æqualis Thomæ Margenſi. 482. Naamanes princeps Moſuli, 498. Scribæ, & medici Chalipharum, paſſim. Studia literarum ſub Sabarjeſu Patriarcha. 507. Sarigani, ſeù Sciahariganí. 482. 483. Indi, Malabares, Catari, Galanitæ, Dailamitæ, Sinenſes, Neſtoriani. 156. 162. 219. 346. 491. 593. 594. 632. item in Syria, Hieruſalem, Arabia, Ægypto, Perſide, Armenia. 110. 126. 199. 297. 505. 513. 481. 489. Quid ſentiant de Latinis, Græcis, Melchitis, Jacobitis, Ægyptiis, Æthiopibus, & Armenis. 304. 305. 386. an cum iis in fide conveniant. 514. 515. In India bene accepti à Luſitanis, in quorum Eccleſia celebrant. 598.

Neſtorianorum errores, ritus. Neſtoriani duas perſonas & hypoſtaſes in Chriſto ponunt, unamque voluntatem & operationem. 435. 448. 606. hypoſtaſim pro ſubſtantia accipiunt. 388. Theodorum, Diodorum & Neſtorium ſequuntur. 88. 448. 452. Mariam Deiparam negant, quo ſenſu. 515. 516. 589. carent ſacramento Confirmationis. 608. Sacramentum Confeſſionis apud ipſos ferè eſt abrogatum. 608. Verba conſecratoria in Liturgia prætermittunt. 608. Uvæ paſſæ ſucco pro vino in Liturgia utuntur. 608. Fermentum quod Malcha dicitur, ad ipſos ab Apoſtolis derivatum fabulantur. 608. Placentam in Liturgia offerunt B. Virgini, ejuſque corpus eam fieri autumant. 608 gradus conſanguinitatis & affinitatis in matrimonio nequaquam obſervant. 608. Extremam Unctionem non agnoſcunt, neque matrimonium pro Sacramento habent, ſed eorum loco Signum Crucis & Fermentum, ex ſententia Sobenſis. 356 conjugium Monachis, Diaconis, Presbyteris & Epiſcopis, etiam poſt ſuſceptos ordines, permiſit Barſumas Niſibenus. 390. 393. 394. idem permiſſum in Synodo Babæi. 428. 429. Marabas Epiſcopis conjugia interdixit. 93. Presbyter mortua prima uxore apud ipſos alteram ducit. 608. bigamos ad ſacerdotium admit-

mittunt. 305. negant visionem intuitivam divinæ essentiæ. 95. 259. 332. Pœnarum Inferni finem admittunt Theodorus, Diodorus & Salomon Bassoræ. 323. Sobensis affirmat, terræ superficiem esse locum Gehennæ post communem resurrectionem. 332. 360. In Synodo Sabarjesu definitum, non esse insitum naturæ humanæ peccatum, neque Adam creatum immortalem. 448. Vespere feriæ quartæ & sextæ, carnibus vescuntur, & die Dominico jejunium inchoant. 608. loca Scripturæ ab ipsis corrupta. 304. animas Sanctorum in Paradiso terrestri collocant. 306. 312. error circa statum animarum corporibus solutarum. 528. an circumcisionem usurpaverint aliquando. 305. eorum fides circa Incarnationem. 299. 301. 353. 354. 589. neque duos Filios ab ipsis dici, neque quaternitatem Personarum ex eorum doctrina sequi, contendunt. 301. 355. 435. 589. de momento, quo unio Verbi cum humana natura facta est, eorum sententia. 299. 354. Fides, quam Maranames à Sariganis exegit. 483. Trisagium absque appendice recitant. 528. duobus digitis formant crucis signum, idque à dextera ad sinistram instar Græcorum. 515. eorum Patriarcha operto capite Liturgiam celebrat. 608. non baptizant, nisi certis anni diebus. 608. Ritum Cochensis Ecclesiæ in recitatione Divini Officii, & in administratione Sacramentorum sequi jubentur. 449. 452. Psalmos alternatim canendi in Ecclesia ab Orientalibus ad Antiochenos traductum ritum affirmant. 321. nullas è Scriptura lectiones in Liturgia recitant, nisi diebus Dominicis. 473. 474.

Netpharenus. Vide Abraham.

Nicæna Synodus. 278. Nicænorum Patrum historia. 285 335. Nicæni Canones Syriacè redditi à Marutha 74. citati ab Elia Nisibis. 275. ab Ebedjesu Sobensi. 351. ab Elia Damasci. 514. Nicænorum Patrum encomium. 554. 588.

Nicephori & sociorum martyrium. 18.

Nili monachi opera ascetica. 48. 501.

Nilus, Sedes Episcopalis. 264. conjuncta Naamaniæ. 551. & Zuabiæ. 557.

Ninive urbs, Sedes Episcopalis. 104. 188. conjuncta Metropoli Mosulanæ. 269. 213. Ninive spoliata Episcopatu & conjuncta Metropolitæ Assyriæ & Adjabenæ. 344. Ninivitis scribit Adjabenus Jesujabus. 143. Jejunium Ninivitarum. 249. 294. 295. cœnobium apud Niniven conditum. 469.

Nirabrazaja. 180.

Nirba Beth-Gazæ. 185. cœnobium. 500.

Nirba Saphi. 500.

Nirba Barzi ad Zabam. 497.

Nirema in ditione Margæ pagus. 180. 497. 501.

Nisanias æqualis Jesujabi Adjabeni. 142.

Nisibis, seù Soba, Sedes Metropolitanarum secunda. 87. 211. 215. 435. à Papa instituta. 346. 347. conjuncta Armeniæ. 297. & Mardæ. 622. Nisibenis scribit Jesujabus Adjabenus. 143.

Nisibis Schola. 83. 101. 143. 223. ejus regulæ. 351. in ea discipuli octingenti. 437. ex ea prodiere Sahadunas. 454. Gabriel Taurata. 457. Gabriel Rakoda. 461.

Nudis, sub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.

Nuhadra, Ba-Nuhadra, Sedes Episcopalis. 200. 265. conjuncta Maaltajæ. 200. in ditione Nuhadræ cœnobium Jesujabi. 618.

Numerorum liber. 5.

Nuræ Haditha ad Euphratem apud Anbaram. 210.

Nuscirvanus. Vide Chosroës.

O

OBLATIO. Vide Eucharistia, Liturgia.

Ocbara, Sedes Episcopalis. 235. Ocbaræ Episcopus post Machichæ obitum, Vicaria potestate Sedem Patriarchalem rexit. 552.

Occidentalium martyrum Acta. 18. 285.

Occidentales, hoc est, Syri Antiochenæ Diœceseos. 59. eorum nomine epistola ad Chaldæos Orientales suppositia. 52. & seq. 351. altera ad Papam Seleuciæ Archiepiscopum. 56. 351. Occidentalium Synodi. 277. 351. 588.

Officium Divinum, Psalmodiæ ritus, Horæ Canonicæ, Codex circuli, Canones per anni circulum. 139. 529. Officium Vespertinum. 525. Nocturnum, & Matutinum. 529. Officium quotidianum dividitur in Vespertinum, Nocturnum, & Matutinum; in Jejunio verò & Passione continet præterea Horas tertiam, sextam, nonam, & Apodipnon. 256. Preces Eliæ & aliorum in Sessionibus ad Matutinum, ad Nocturnum, & ad Vesperas. 291. & seq Horarum Canonicarum numerus ex Jesujabo Nisibis. 304. 305. de distinctione Officiorum, Josue Barnun. 166. Expositio Officiorum Ebedjesu Mosulani. 174. Abraham Bar-Liphe. 197. Georgius Arbelæ & Mosul. 518. & seq. Codex circuli, jussu Jesujabi Adjabeni ab Ananjesu monacho ordinatus. 145. 476.

Oleum ad Altare offerendum. 242. Oleum sacrum, quo Ecclesia & Altare signantur. 574. & quo baptizandi unguntur. 575.

Omarus Chettabi filius, Chalipha, regnum Persarum delet. 421.

Omarus Josephi filius, Anbaræ præfectus. 216.

Omarus Bassorensis, scriptor. 608.

Onesimi martyrium. 19.

Onesima filia Antiochi regis: de ea Carmen. 284.

Ophitæ, adversùs quos scribit S. Ephræm. 63.

Oratio Dominica, Pater noster. Eam neque initio, neque in fine Officii Divini recitari voluit Jesujabus; sed Timotheus utrumque præscripsit. 101. 528. 529. Ebedjesus præcepit, ut binis quibusque precibus subjungeretur. 551. hunc ritum Machicha abrogavit: atque hinc orta dissensio inter Nestorianos. 551. olim versus ab iis qui intra, & versus ab iis, qui extra Altare erant, ex eadem Oratione recitabatur; sed Ebedjesus præcepit, ut

ut tota simul ab omnibus diceretur . 200. Gregorii Nysseni expositio Orationis Dominicæ . 22.
Orationes , homiliæ, Interpretationes , Preces , Precationes . Eusebii de defectu pluviæ . 19. Athanasii de fide . 19. Gregorii Nysseni . 23. Nestorii . 36. Basilii Cilicis . 38. Cyri . 38. Eutherii . 42. Eusebii Emisseni . 44. Ephræmi. 62. Narsetis . 65. Barsumæ . 66. Joannis Beth-Raban . 72. Marabæ . 76. Hanani . 84. Aphraatis . 85. Babæi . 97. Jesujabi Gadalensis . 105. Jesujabi Adjabeni . 140. Georgii . 153. Ananjesu . 154. Ananjesu secundi . 157 Eliæi . 167. Michææ . 172. Gabrielis Catarensis . 173. Danielis Tahalensis . 174. Scialitæ . 176. Sciaadosti . 177 Babæi Nisibeni . 181. Joannis Dilumitæ . 186. Jesuphanæ . 188. Achudemæ . 193. 194. Abraham Bardascenadad . 194. Jesudenah . 196. Joannis Garmachitæ . 205. Bud . 219. Abraham Barkardache . 224. Simeonis Cardalian. 226. Domnii . 227. Eliæ Nisibis . 266. Joannis Hermetis . 276. Eliæ Anbaræ . 258. Eliæ Barcanus . 262. Jesujabi Nisibis . 295. Joannis Zugbi. 309. Salomonis Bassoræ. 310. Ebedjesu Sobensis . 360. 361. Eliæ tertii . 294. Georgii Mosul . 294. Pauli Anbaræ . 295. Abulezzi . 295. Acacii Patriarchæ . 389. Sahadunæ . 454. Machichæ . 552. Jahiæ Saidi . 557. Anonymi . 284. 285.
Ordines sacri , Sacerdotium , Chirotonia , Ordinationes : unum è septem Ecclesiæ Sacramentis. 356. 573. Ordines sacri apud omnes Christianos sunt, Patriarcha, Episcopus , Presbyter & Diaconus , ex mente Eliæ Damasci . 514. tres enumerat Timotheus secundus , Episcopum , Presbyterum & Diaconum. 573. juxta alios, Hierarchiæ tres , novemque ordines Sacerdotii recensentur : prima Hierarchia , Patriarcha , Metropolita , Episcopus : secunda , Presbyter , Diaconus , Hypodiaconus : tertia , Lector , Cantor , & Exorcista . 573. juxta Sobensem sunt , Lector , Hypodiaconus , Diaconus , Archidiaconus , Presbyter , Chorepiscopus seù Periodeutes , Episcopus , Metropolita , Patriarcha . 342. 344. 346. 348. 355. singulorum ordinum officia , electio , ordinatio , vestes propriæ . 342. ad 348. 526. 527. Ritus ordinationis seù Chirotoniæ compositus à Cypriano Nisibis . 113. & à Jesujabo Adjabeno . 140. De ordinationibus Joannes Phinchensis . 190. Sobensis . 356. & seq. Georgius Arbelæ. 526. Timotheus secundus . 572. Ordinationes iteratæ à Nestorianis . 81. Presbyteri ab Ezechiele reconciliati . 436. Presbyterorum & Diaconorum ætas . 237. In ordinationibus nulla apud Nestorianos ætatis ratio . 605.
Orientis prærogativæ . 306. 587. Adoratio ad Orientem . 359. 525. 585.
Orientalium martyrum acta . 285. 369.
Orientales , Chaldæi . 59. cur Nestoriani appellati . 587. Orientalium Synodi . 277. 351. 589. epitome Synodorum Orientalium . 585. Orientales Monophysitæ primum Metropolitam Achudemem habent. 193.
Origenis defensio auctore Eusebio . 19. Origenes confutatus à Theodorito . 40. Origenistæ seù Allegorici confutati à Theodoro . 34.
Originale peccatum à Nestorianis negatur . 449. 576 à Theodoro impugnatur . 34.
Ormia , Urmi , urbs , Sedes Patriarcharum, qui Simeonis nomen gerunt . 621.
Orrhoa . Vide Edessa .
Orrhoënsis , Orrhoïta . Vide Jacobus Edessenus .
Othmanus Chalipha . 114.
Othmanus Saidi filius . 211.
Othmanus Chosroæ filius , Jacobita . 490.
Ozza , Arabum Venus . 110.

P

PAchomii cœnobiarchæ historia . 286. Pacorus scriptor . 230.
Pacorus Edessæ rex . 230.
Pagii hallucinatio . 97.
Palladii Paradisus monachorum . 49. 501.
Palor , seù Palaor in Malabaria . 594.
Pamphylius confutatus à Zenobio . 43.
Pantaleonis martyrium . 19.
Papa Occidentis : sic Antiochenus Patriarcha vocatur à Sobensi . 59. ab Ecchellensi perperàm dicitur Papa Orientis . ibid.
Papa Aghæi filius, Archiepiscopus Seleuciæ & Ctesiphontis . 59. 612. controversia inter ipsum & episcopos in Synodo definita . 59. Simeonem Vicarium sibi substituit . ibid. quot annos sederit . 346 primus fuit , qui Metropolitanas Sedes instituerit . 346. Papæ colloquium cum rege Persarum adversùs Manichæos . 220.
Paphnutii & sociorum martyrium 19.
Papyli & sociorum martyrium . 18.
Paracletici hymni , seù sermones , qui sint . 66. 72. 99. 140.
Paracletici sermones , Narsetis . 66. Barsumæ . 66. Thomæ Edessæni . 87. Dadjesu . 99. Jesujabi Adjabeni . 140. Ananjesu Haghiræ . 154. Ananjesu secundi . 155. Jolue Barnun . 166. Abraham Mahuzitæ . 172. Pauli Anbaræ . 172. Barsumæ Charchæ . 173. Danielis Tahal . 174. Ibæ . 175. Scialitæ . 176. Jesuphanæ . 188. Ebedjesu monachi . 192. Jesudenah 195. Theodori Bar-Choni . 199. Enos Anbaræ . 219. Abraham Bar-Kardache . 224. Gregorii Sustræ . 229. Eliæ Anbaræ . 258. Gabrielis Sabochostæ . 277. Ebedjesu Sobensis . 361. Sahadunæ . 454.
Paradisus & Gehenna ex mente Nestorianorum . 332. 360. an finem sit habiturus . 323. in Paradiso terrestri animas sanctorum collocant . 306. 312.
Paradisus monachorum , auctore Palladio & Hieronymo . 49. 287. Paradisus Occidentalium dictus , ab Ananjesu monacho collectus , & Paradisus voluptatis inscriptus . 49. 102. 146. alius à libro carminum Ebedjesu Sobensis , qui Paradisus Eden appellatur . 325. à Dadjesu illustratus . 99. legendus senibus . 342. 476. laudatus à Margensi . 481.
Paradisus Orientalium à Josepho Huzita compositus . 102.

Paradiſus minor, â Davide monacho & Epiſcopo compoſitus. 49. 103.
Paræneſes, adhortationes, documenta, Narſetis. 66. Barſumæ. 66. Joannis Beth-Raban. 72. Eliæ Maru, 148. Ananjeſu Haghiræ. 154. Babæi Niſibis, 181. Joannis Azrach. 182. Jeſuphanæ. 188. Ebedjeſu monachi. 191. Achudemæ. 194. Abraham Bardaſcenadad. 194. Theodori Bar-Choni. 199. Abraham Bar-Kardache. 224. Emmanuelis. 277. Gabrielis Sabochoſtæ, 277.
Parpharon, ſeù Bar-Zaphron, confutatus à Bar-Koſra. 231.
Parſopa, proſopon, hoc eſt, Perſona. 273. 606.
Pater noſter. Vide Oratio Dominica.
Patriarcha, Catholicus, Primas, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. Patriarcharum ordo & primatus. 348 & ſeq. Patriarchalis dignitas quando, & quam ob cauſam conceſſa Archiepiſcopo Seleuciæ & Cteſiphontis. 59. 299 302. 348. 349. Patriarcha & Catholicus dictus. 59 60. Catholicus olim à Patriarcha diverſus: ſed hæ duæ dignitates in unum poſteà coaluere Archiepiſcopum Seleuciæ & Cteſiphontis poſt Concilium Epheſinum. 526. Patriarchæ Orientis privilegia aſſerta. 350. conficta à Joſepho. 58. 434. 435. Patriarchæ electio, ordinatio & conſecratio. 77. 78. 80. 349. 350 551. 569. Poſt Patriarchæ mortem, Epiſcopus Caſcaræ, Patriarchalis Eccleſiæ cuſtos eſt, eoque abſente, Epiſcopus Vaſetæ, deinde Naamaniæ ſeù Zabarum, & ſic unus poſt alium ex Epiſcopis Provinciæ Patriarchalis. 234. 263. 350. Cuſtos Sedis cum reliquis Epiſcopis Provinciæ Patriarchicæ accedit ad Civitates Catholicas, ideſt, Seleuciam & Cteſiphontem, & de conſenſu Epiſcoporum & Civitatum, ſcribit ad Metropolitas Elam ſeù Lapethæ vel Gandiſapor, Niſibis, Baſſoræ, Arbelæ, Moſul, Beth-Seleuciæ, & ad reliquos. 350. unuſquiſque Metropolita ternos ſecum ducit ex provincia ſua Epiſcopos: ſimulque congregati, de conſenſu utriuſque urbis, eligunt Patriarcham. 77. Metropolita Elamitarum ſeù Gandiſapor, præeſt Synodo, & electum ordinat. 349. Electum deferunt ad Eccleſiam Cochenſem, ibique eum ordinant. 78. Electio facta per tumultum non invitatis Metropolitis, ſeù ante illorum adventum, irrita declaratur: ii verò, qui invitati per literas fuerint, ſi venire detrectaverint, cauſam dicant, & ſcripto ſuum ſuffragium ad Synodum tranſmittant. 350. electio Patriarchæ facta in urbe Bagdado; ſed ordinatio ſemper Modainæ, hoc eſt, Seleuciæ in Eccleſia Cochenſi. 236. 551. 569. Patriarchæ electio per ſortem. 200. 202. 234. 263. 264 electus ſolet in Synodo Profeſſionem fidei emittere, & Canones condere. 288. 453. Syngrapha Joannis Bar-Abgari Patriarchæ. 237. electus Liturgiam celebrat, legit Evangelium, Baculum accipit à digniori Metropolita, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos alioſque conſecrat, conſecratos à Metropolitis Epiſcopos perficit. 236. 264. 288. 551. 558. Metropolitarum & Epiſcoporum munus in ordinatione Patriarchæ. 202. 551. electus deducitur ad cœnobium S. Maris, deinde Bagdadum ad cellam Patriarchalem. 263. 565. Patriarchalis pallii colores. 428. Patriarchæ Neſtoriani veſtimenta, vulgaria & abjecta. 447. Sabarjeſu Patriarchæ cuculla, & imago miſſa ad Mauricium Imperatorem. 447. Patriarchæ cella direpta. 265. Patriarchæ Sedes in Eccleſia Cochenſi, in cœnobio S. Maris, apud Seleuciam & Cteſiphontem. 77. 569. apud Aramæos. 184. Bagdadi in ædibus Romæorum. 265. Sabarjeſus Sedem fixit in Schola Bagdadi. 506. Sedes in Gezira in Eccleſia S. Georgii. 590. Eliæ Patriarchæ reſident in Moſul, Joſephi in urbe Amida, Simeones in Ormia, & in Huſarba, & in Cananes. 621. 622. 623. Patriarchæ Catholici Sulaka, Abdjeſus, Ahatalla, & Simeon. 621. item Elias ſub Paulo V. 622. item Joſephi tres. 623. Simeones duo ad Romanum Pontificem ſcribunt. 622. Patriarcha Neſtorianorum operto capite Liturgiam celebrat. 608. Schiſmata inter Ananjeſum & Joannem Leproſum, Jacobum & Surinum, Enoſum & Iſraëlem, Narſetem & Eliſæum. 614. 615. 616. 617. Neſtorianis tres nunc Patriarchæ præſunt, Elias, Simeon, & Joſeph. 622. 623. Patriarchæ depoſiti Maanes, Marabochtus, Narſes, Eliſæus, Joſeph, Joannes Leproſus, Surinus. 614, 615. 616. Patriarchalem dignitatem abdicarunt Papa, & Cajuma 612. 614. Patriarcharum catalogus, ſeù ſeries Chronologica. 514. 584. 588. 611. & ſeq. idem catalogus ordine alphabetico. 624. idem Syriacè. 627.
Pauli Apoſtoli Epiſtolæ XIV. 10. 11. 12. hiſtoria Clementi tributa. 14. Apocalypſis apocrypha. 16 282. apologia pro ea. 566. Pauli cœnobium in Baſain. 333. Pauli prædicatio. 286. Martyrium. 19. 286. Pauli & Petri reliquiæ. 106. Eccleſia. 412.
Pauli Epiſcopi & Joannis Presbyteri vita. 19.
Pauli monachi Samaritani vita. 286.
Paulus Baſſorenſis, Metropolita Niſibis, Marabæ diſcipulus, ſcriptor. 87. 435. 632.
Paulus Metropolita Adjabenæ. 116.
Paulus Huzitarum Epiſcopus, Metropolita Gandiſapor, Patriarcha Neſtorianorum. 36. 615.
Paulus Maphrianus Jacobitarum. 111.
Paulus Epiſcopus Anbaræ, ab Ecchellenſi in Catalogo prætermiſſus. 172. ejus ſcripta, homiliæ & orationes paracleticæ. 172. 295. 342.
Paulus Ægineta, auctor ſyntagmatis medici. 164.
Paulus Perſa, apoſtata, auctor Iſagoges. 439.
Paulus Archidiaconus Eccleſiæ Hieroſolymitanæ Neſtorianorum. 143.
Paulus monachus Izlenſis, deinde Beth-Abenſis. 255. 469. Abbas cœnobio Beth-Abenſi præfuit poſt Joannem, & ante Kamjeſum. 118. 141. 474.

Paulus monachus, Gabrielis Abbatis frater. 498. cœnobium Birthæ exornat. 500.
Paulonas, seù Paulinus, Presbyter, Ephræmi discipulus, apostata. 170. ejus scripta. 170. 171. Quid de eo Gennadius. 171.
Peccatum liberi arbitrii, non naturæ. 448. 449. originis. 194.
Pelagiæ Antiochenæ vita. 286.
Pentateuchus, Syris Vraitha. 5.
Pephemi Ausimitæ martyris historia. 286.
Perat-Mesene, seu Perat-Majsan, hoc est, Bassora, tertia Metropolitana, à Papa instituta. 309. 346. 347.
Perfectio Episcoporum per Patriarcham. 55. 190. 264.
Periodevtes, seù Visitator. 219. 355.
Peroës Episcopus, legatus Maurieii ad Chosroëm. 447.
Perozes. Vide Pherozes.
Persarum Regum Chronologia ab Jezdegerde primo ad Jezdegerdem postremum. 396. ad 427. Persarum regni duratio. 108. finis. 425. Persarum irruptio in Romanum Imperium. 412. & seq. Persarum lingua antiqua, dicta Peheleviana. 221. Persarum martyrum numerus. 304.
Persarum Archiepiscopus renuit obedire Primati Seleuciæ. 126. & seq. Persarum Metropolis sexta ordine, à Jaballaha instituta. 346. 347. Persidis Metropolitano Catarenses à Georgio Patriarcha subjiciuntur. 153. Elamitarum seù Lapetæ, vel Gandisaporis Metropolita primus omnium Metropolitarum. 346. 347. Persidis Schola. 341. 507. Edessena Persarum Schola. 63. 376.
Persona, prosopon, hypostasis. 193. 273.
Pestis Nisibi sub Josepho & Ezechiele. 72. 102. 438.
Petri Apostoli epistolæ. 9. 10. historia Clementi tributa. 14. Apocalypsis apocrypha. 16. 282. an prædicaverit Babylone in Assyria. 587. Petri primatus ex Elia Anbaræ. 260. Petri & Pauli prædicatio. 286. Martyrium ex Dionysio. 19. 286. reliquiæ à Jesujabo clam surreptæ. 106. Ecclesia in Persida. 412.
Petri Abselami martyrium. 18. 19.
Petrus Episcopus Jamanæ, & Senaæ in Arabia. 162. 489.
Petrus monachus Izlensis, deinde Beth-Abensis. 255. 469.
Petrus Sidonienfis Presbyter, calligraphus. 538.
Pharaxades Persarum tyrannus. 419.
Pharuba, vel Phubrius. Vide Probus.
Phenchensis. Vide Joannes. 281.
Phenkita, idest, Codex divini officii. 139.
Pherozes, seù Perozes Persarum Rex. 68. 397. alter Persarum tyrannus. 419.
Pherozanes Persarum Dux. 421.
Pherozebad pagus Garmæorum. 442.
Pheroz-Sapor, seù Anbara.
Phetion monachus & martyr sub Jezdegerde Persarum rege. 397. cœnobium ad ejus tumulum conditum. 397. 156. 160. Phetionis cœnobium apud Baladam. 490. Phetionis Ecclesia Bagdadi, instaurata à Sabarjesu Patriarcha. 506. ibi Israël Cascarensis conditus. 513. de Phetione carmen. 556.
Phetion anachorita. 500.
Phetion Tirhanæ Episcopus, deinde Patriarcha. 182. 616.
Phetion presbyter & medicus. 199.
Philemonis & sociorum martyrium. 18. 19.
Philosophia. Aristotelis Philosophia Syriacè reddita à Sergio Rhesinæ, Honaino, Hiba, Cuma, & Probo. 85. 86. 87. Ananjesu Haghiræ, elucidatio Analyticorum. 154. Abraham Cascarensis in Aristotelis Dialecticam. 154. Honainus de Philosophia. 164. 165. Ibas in Dialecticam Aristotelis. 176. Achudemæ Logica. 193. Jesubochtus de mundo & cœlo, & de signis aëris. 195. Jesudenah, expositio Logicæ. 195. Gregorii Sustræ, demonstrationes physicæ. 229. Zachæi Suræ, Cosmographia. 232. David Beth-Raban, de mensuris climatum. 255. Abzud demonstrationes. 261. anonymi introductio ad philosophiam. 283. Salomon Bassoræ, de figura cæli & terræ. 310. Ebedjesu Sobensis de arcanis philosophiæ. 360. Pauli Persæ Dialectica. 439. Libri Philosophici à Joanne Mesve translati. 502. Matthæi Jonæ philosophia. 516. Benattibi commentaria in libros Aristotelis. 547. Philosophi confutati à Theodorito. 40. & ab Achudeme. 192.
Philotheus Scriptor. 39. alter Synaita. ibid.
Phinees martyris vita. 19.
Phocæ martyrium. 18.
Phughita locus apud Izlense cœnobium. 90. 470.
Pilati historia. 286.
Pocockii hallucinatio. 548.
Pœnitentia, Indulgentia, Confessio, Ecclesiæ Sacramentum. 356 359. 547. 580. 585. Ritus à Jesujabo Adjabeno compositus. 140. Pœnitentialis liber, & canones. 283. de pœnitentia orationes. 194.
Polidaghus, fortasse Heliodorus, Metropolita Bassoræ & martyr. 585.
Polycarpi Episcopi martyrium. 19.
Pontificalis liber Nestorianorum. 113.
Porphyrius æqualis Theodoro Mopsvestenò. 32.
Probus, Pharuba, & Phubrius, Aristotelis libros convertit. 85. Probus alter. ibid.
Proclus Patriarcha Constantinopolitanus perperàm dictus Puplius. Ejus scripta. 197. 198. an idem cum Proclo, qui apud Jacobum Edessenum dicitur Cypri Episcopus. 198. Ejus translatio ab Ecclesia Cyzici ad Constantinopolitanam reprehensa à Timotheo. 345.
Procopii martyrium. 18. 19.
Prophetæ majores & minores. 6.
Proverbia Salomonis. 5. 6.
Provincia Patriarchæ. 350. Provinciæ Metropolitanæ. 346. 347.
Psalmi Davidis. 5. de usu Psalmorum. 262.
Psalmodiæ ritus. 526. Psalmodia monachorum Orientis. 492. de Psalmodia. 585. Vide Officium Divinum.
Puerorum trium historia. 285. pueri regii historia, qui parentes vendidit. 286.
Puplius, seù Publius: corruptum nomen ex Proclo. 197.
Purgatorius ignis. 62. 607.

Q

QUÆSTIONES, Disputationes, Quæsita. Basilii. 21. Gregorii Nyssæni. 22. Gregorii Nazianzeni ad Cæsarium. 24. Joannis Beth-Raban. 72. Hanani. 83. Dadjesu. 99. Josephi Huzitæ. 102. Jesujabi Arzunitæ Responsa ad quæsita Jacobi Episcopi. 111. Jesujabi Adjabeni. 140. Michaëlis. 147. Theodori Maru solutio quæstionum Sergii. 147. Ananjesu Haghiræ. 154. Ananjesu secundi. 157. Timothei. 162. 163. Pauli Anbaræ. 172. Gabrielis Cataren. 173. Danielis Tahal. 174. Babæi Persæ. 176. Joannis Phinchensis. 190. Abraham Beth-Halen. 205. Candii. 213. Joannis Ninivitæ. 213. Bud. 220. Nathanaëlis. 224. Abraham Katinæ. 225. Abraham Sabæ. 227. Joannis Bar-Abgari quæstiones Ecclesiasticæ. 249. Eliæ primi. 265. Joannis Bar-Chaldon. 266. Gabrielis Sabochoitæ. 277. Ebedjesu Sobensis. 361. Gabrielis Tauratæ. 457. Cyriaci. 518. Michaëlis disputatio inter hæreticum & catholicum. 561. Abucaræ. 609. anonymi quæstiones inter discipulum & magistrum. 282. 283. Andreæ Edesseni dialogus inter magistrum & discipulum. 609. Abrahæ Bassorensis dialogus. 610.
Quirici, & Julittæ martyrium. 19.

R

RABULAS Episcopus Edessenus Nestorianos ex Edessena Schola ejicit. 63. 226 376.
Rabulas alter Edessæ Episcopus, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Raca, seù Callinicum, urbs, Sedes Episcopalis. 347.
Radan, Sedes Episcopalis. 264.
Rahaba, Sedes Episcopalis. 263.
Raja, Sedes Metropolitana. 211. 226. 492.
Rakoda. Vide Gabriel.
Rama presbyter Ecclesiæ Salmathæ. 480.
Ramæ, seù Adæi cœnobium. 496.
Ramjesus Marabæ discipulus, præfectus Scholæ Seleuciæ. 86.
Rascidus Chalipha. 161. 502.
Ravardscir, Sedes Metropolitæ Persarum, 127. 143. 176. Ravardscirensi doctori scribit Adjabenus. 143. Catarenses à Sede Ravardscirensi deficientes Georgius reprehendit. 153.
Razich; Razichitarum Metropolis. 347.
Razjesus monachus. 141.
Recognitionum libri sub nomine Clementis. 14.
Regum libri. 5.
Religio. Vide Monastica.
Reliquiæ Apostolorum Petri & Pauli in monasterium Beth-Abense illatæ à Jesujabo. 106. Reliquiarum sanctorum cultus apud Syros. 107. sub Rascido Chalipha. 161. Reliquiæ sanctorum in oleum immersæ. 553. Reliquiis & sepulcris Sanctorum, homines juvari. 579.
Renaudotii Eusebii, hallucinationes. 288. 289. 407.
Resaina, Resina, Sedes Episcopalis. 87. 176. 223. Resina altera, pagus Saphsaphæ in regione Margæ. 492.
Rhesina. Vide Resaina.
Riscia, pagus regionis Garmæorum. 475. 500. Riscia exterior. 497.
Risciæ cœnobium in regione Margæ. 98. 496. in eo septem Episcopi orthodoxi. 496. 500. Jesujabi cœnobium in Riscia in regione Garmæorum. 475.
Ritualis liber. 113. Rituum diversitas nequaquam officit unitati fidei. 516.
Rivardscir. Vide Ravardscir.
Rogationes, seù Jejunium Niniviticum apud Syros, 72. 84. 148. 438. Conciones Rogationum, Georgii Patriarchæ. 153. & Georgii Arbelæ. 294. 295. 518.
Romanæ Sedis primatus, 349. 605. 606. 607.
Romani & sociorum martyrium. 18.
Romæi. Vide Græci, Melchitæ.
Romæorum ædes Bagdadi, Sedes Patriarchæ. 263 265. 288. 550.
Romizanus. Vide Sarbarzas.
Rostachum, pagus in regione Margæ, ubi Schola. 440.
Rostamus Sabarjesus, scriptor. 148. 190.
Rostamus Episcopus Honitæ. 208. 209. 486. Metropolita Adjabenus seù Arbelæ à schismaticis ordinatus. ibid.
Rudekius Hasanus, poëta Persa. 222.
Ruphilus monachus Jacobita. 517.
Ruth liber. 5.
Ruzbihanus, seù Zurabhares, Persarum Dux. 414.
Ruzebhanus Abbas cœnobii Eugenii, Metropolita Nisibis. 616.

S

SAADOSTUS. Vide Sciaadostus.
Sabaë, seù Saboë. Simeon Bar-Sabaë Archiepiscopus Seleuciæ & martyr. Vide Simeon.
Sabaæ Ecclesia Bagdadi. 264. in ædibus Romæorum. 513.
Saba Episcopus Mahuzæ Ariuni. 143.
Saba monachus discipulus Eugenii. 302.
Saba Abraham. Vide Abraham.
Sabarjesus I. ex Pherozebad, Episcopus Lasciumæ seù Dakukæ, post Jesujabum Arzunitam jussu Chosroæ Abruizi eligitur Patriarcha. 110. 441. & seq. 615. ejus mors. 472. Synodus. 34. 448. 514. historia Ecclesiastica. 448. Carmen de Sabarjesu. 566. Sabarjesu cœnobium in Bagerma, ubi idem sepultus. 448. Sabarjesu cœnobium, ab eodem exemptionis privilegio exornatum. 344. Sabarjesu cœnobium in Coche. 566. Sabarjesu cœnobium in Vaseta. 618. Sabarjesu Kokensis, & Hormisdæ encomium. 170. 277. 284. Sabarjesu Kokæ cœnobium. 308.
Sabarjesus II. cognomento Damascenus, Haran Episcopus, deinde Metropolita Damasci, demùm post Georgium Patriarcha. 505. 506. 617. ejus constitutio. 506. 341. 351.
Sabarjesus III. cognomento Zanbur, Bager-

germensis, è Schola Maris, Metropolita Gandisapor, deinde Patriarcha. 551. 619.
Sabarjesus IV. Kajumæ filius, Jaballahæ Patriarchæ nepos, ex Mosul, Episcopus Nuhadræ, deinde Hazæ & Arbelæ Metropolita, demum post patruum Patriarcha. 620.
Sabarjesus V. cognomento Bar-Messia, seù Ebn Mesihi, filius Hebatollæ, ex Bagdado, Metropolita Bagermæ & Dakukæ, deinde post Sabarjesum Kajumæ Patriarcha. 307. 556. 620.
Sabarjesus monachus Izlensis. 255. 469. ejus cœnobium, quod Abæ Sapphiræ seù Silvæ pulchræ dicitur. ibid.
Sabarjesus Episcopus æqualis Jesujabi Adjabeni. 141. Metropolita. 142.
Sabarjesus Episcopus Lasciumæ, à Michæa laudatus. 170.
Sabarjesus Episcopus Beth-Garmæ. 125.
Sabarjesus Abbas cœnobii Salibæ. 140. ejus vita à Rostamo scripta. 455.
Sabarjesus Episcopus Callinici, seù Racæ. 162. 347.
Sabarjesus Rostamus, monachus cœnobii Beth-Kokensis, scriptor. 454. 468. 476. monachorum gesta refert. 83. 191. 228.
Sabarjesus Geslunensis, Episcopus Kimaræ, deinde Metropolita Casgaræ. 288.
Sabarjesus toparcha Adjabenæ & Assyriæ. 482.
Sabarjesus Caphipha, monachus cœnobii Kokæ. 500.
Sabarjesus Presbyter, Pauli filius, scriptor. 541 589.
Sabarjesus Episcopus Hephtonæ. 551.
Sabarjesus Episcopus Ocbaræ, post Machichæ obitum Sedis Patriarchicæ custos. 552.
Sabarjesus, cognomento Ebn Abu-Hile, Episcopus Cascaræ & Vasetæ, scriptor. 554.
Sabarjesus Baladæ Episcopus, deinde Metropolita Nisibis sub Salibazacha. 616.
Sabaruæus æqualis Jesujabi Adjabeni. 140.
Sabochosta, Sedes Metropolitana in Perside. 277.
Sabochtes monachus Izlensis. 255.
Sabochtes. Vide Jesubochtus Kennesrinensis,
Sacerdotum liber, ideſt, Leviticus. 5.
Sacerdotium. Vide Ordines sacri. De Sacerdotio Chrysostomus. 26. & Theodorus. 33.
Sacramenta Ecclesiæ 356. De Sacramentis Theodorus. 33. Narses. 65. Hananus. 83. Jesujabus Arzunita. 111. Jesujabus Adjabenus. 140. Joannes Phinchensis. 190. Proclus. 197. Cyriacus Nisibis. 215. Joannes Bar-Abgari. 238. Elias Barchanus. 262. Ebedjesus Sobensis. 355. Timotheus secundus. 572.
Saëdus Abulhasanus, cognomento Ebn Masihi, frater Sabarjesu Patriarchæ. 556.
Saëdus Abulala. 266.
Sahadas, Sahadunas, Episcopus Ariunæ Garmæorum à Jesujabo Gadalensi ordinatus, ad fidem catholicam conversus, à Jesujabo Adjabeno exagitatur. 81. 107. 115. 142. 475. olim in schola Nisibis literis vacavit, deinde monachus fuit cœnobii Beth-Abensis. 453. exagitatus à Gabriele Taurata. 457. ejus scripta. 204. 454. 462. 474.
Saharanus mons, ubi monachi. 451.
Saharoës, Saharues, monachus Izlensis. 255. ejus cœnobium in Arzun. 255. 469.
Saharzur. Vide Sciaharzur.
Sahelus Saporis filius, medicus. 503.
Sahirgani. Vide Sarigani,
Saidalensis Moses. Vide Moses.
Saidanaja urbs, ubi imago Beatæ Virginis, 286. 287.
Saidus Nagranensium Christianorum princeps. 108.
Saidi cœnobium, aliàs S. Eliæ. 264. Saidi cœnobium in Mosul. 618.
Saidus Diaconus, in aula Bagdadi scriba. 297.
Saidus filius Isæ calligraphus. 334. Komorinensis. 582.
Sainus Persarum Dux. 413.
Salacha oppidum Turabdini. 287.
Salach oppidum in regione Barvar. 310.
Saldus sub ditione Simeonis Patriarchæ, 622.
Salama filius Saidi. 202.
Saliba Presbyter Mansurensis, 463. ejus carmina. 74. 463. alter Presbyter, qui Michaëlis Episcopi fidem è Syriaco Arabicam fecit. 558.
Saliba Aramæus, Abbas. 185. 218.
Salibæ cœnobium. 140. apud Haiglam ad Deglatam fluvium. 218. 473. apud Sarsaram fluvium. 506.
Saliba monachus Beth-Aben. 476.
Saliba-Zacha Patriarcha, olim Anbaræ Episcopus, 616. instituit Sedes Metropolitanas Heriæ, Indiæ, & Samarcandæ. 346, ordinat Gabrielem Metropolitam Garmæorum. 461. de eo, & monachis cœnobii Beth-Abensis. 477.
Saliba-Zacha Episcopus Tirhanæ. 112.
Saliba-Zacha Episcopus Chalatæ. 565.
Salita. Vide Scialita.
Salmasa Sedes Metropolitana, conjuncta Seert, & Gelu. 621. sub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Salmatha pagus, ubi schola. 180. in ejus pagi templo conditus Acha Metropolita Adjabenæ. 480. 482. Salmathæ templum à Simeone exstructum. 480. 501.
Salmavæus, seù Salomon, Motasemi medicus. 503. 508.
Salome seù Samona, mater Macabæorum, 7.
Salomonis Regis libri, Sapientiæ nomine comprehensi. 6.
Salomon Episcopus Hadathæ, scriptor. 160. 206. & seq. 484. 500.
Salomon calligraphus, filius Abrahæ Presbyteri. 326.
Salomon Bar-Garaph, monachus. 186. ejus historia. 459. 470.
Salomon Barsabta monachus Beth-Abensis. 487.
Salomon Garmachita, cognomento Mohdius, magister in cœnobio Beth-Aben. 488.
Salomon Chalatensis, Episcopus Bassoræ, scriptor. 309. ejus Spicilegium, seù liber Apis. 309. ad 324.

Sama frater Georgii Bar-Sajade . 218.
Sama monachus Beth-Abenſis . 476.
Samanidæ reges Choraſanæ . 222.
Samarcanda Sedes duodecima Metropolitana . 346.
Samata Jazdini filius, Siroëm Choſroïs filium in ſolio collocat . 92. 414. 451. 471.
Samonæ & ſeptem filiorum Macabæorum martyrium, 286. Salome dicta . 7.
Samoſatæ Epiſcopus Andreas . 202. Samoſatenorum ſeptem martyrum hiſtoria . 18.
Samrach pagus . 498.
Samſamaddaules frater Abuſaheli medici . 541.
Samuelis libri duo, hoc eſt, primus & ſecundus Regum . 5,
Samuel Presbyter, æqualis Jeſujabi Adjabeni . 141.
Samuelis Abbatis prædictio apocrypha . 282.
Samuel Maphrianus Orientalium Monophyſitarum poſt Kamjeſum . 193.
Samuel Epiſcopus Tuſæ . 214. 397.
Samuelis cœnobium Nuhadræ . 393.
Sancalabarenſis . Vide Simeon .
Sanctorum commemoratio . 538. Beatitudo, 272. 607. Viſio Dei . 95. 259. imagines . 588. reliquiæ . 161. 553.
Sania æqualis Jeſujabi Adjabeni . 142.
Saphi Nirba . 500.
Saphſapha regio, 126. 158. 180. 196. loca ejus regionis . 489.
Saphtan, ſub ditione Simeonis Patriarchæ . 622.
Sapientiæ liber . 5. Sapientia Bagur, ſeù Agur ; pars libri Proverbiorum . 6.
Saporis cœnobium . 615.
Sapores Saheli filius, medicus . 512.
Sapores pater Abrahæ Patriarchæ . 485.
Sapphaus ſub Manſore Chalipha . 168. Sapphaus Chalipha . 207.
Sarbarzas, Sarbarus, ſeù Sciahriarus Siroës Perſarum Rex . 96. 414. 418. Sarbarzas ſeù Romizanus Perſarum Dux . 413.
Sarbelii martyrium . 19.
Sarigani, Sciahrigani, & Sahirgani : in ditione Epiſcopatus Seleuciæ, nomine Chriſtiani, ſed reipſa Ariani & Samoſateni . 482. à Maraname Adjabeno edocti . 483. iidem in Beth-Tachonaja . 485. an iidem cum Chriſtianis Sancti Joannis . 483.
Sarmanraja Soltani Sedes . 202. 503. Eccleſiæ & cœnobia ibi deſtructa . 211. 511.
Sarzur, Saharzur, Sciaharzur, Sirzur, Sedes Epiſcopalis . 175. 143. 457. 477.
Saura, pagus ditionis Birthæ . 498. ibi Schola . 497. 498. cœnobium à Malbado exſtructum . 500.
Scedadi filii Adi fabula . 286.
Scenitæ Arabes . 193.
Scezenſe cœnobium . Vide Jeſujabi .
Scholæ in Margenſi ditione à Babæo Niſibeno inſtitutæ . 180. Schola ſuperioris monaſterii, ideſt, Gabrielis & Abrahæ . 200. Schola Niſibis . 83. Dorkenæ . 369. Edeſſæ . 376. Scholæ Aramæorum, Theodori, Maris, Mahuzæ, Elamitarum, Meſenæ, & Choraſanæ . 341. & ſeq.
Sciaadoſtus, Saadoſtus, Sadoth, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, & martyr . 19. 613.
Sciaadoſtus Epiſcopus Zuabiæ . 158.
Sciaadoſtus Epiſcopus Tirhanæ, ſcriptor . 177.
Sciachlupha Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis . 19. 612.
Sciahariarus . Vide Sarbarzas Siroës Rex .
Sciaharus . Vide Emmanuel .
Sciahargarda, Sciaherkada, Sedes Metropolitana in regione Garmæorum, inſtituta à S. Simeone . 346. Sciahargadæ Eccleſia exempta . 344.
Sciaharzur, Saharzur, Sarzur, & Sirzur . 143. 175. 457. 477.
Sciahrigani, Sciahirgani, & Sarigani . 482.
Sciahriganus ex caſtro Uzel . 208.
Scialita ſeù Artemius . Ejus reliquiæ . 553.
Scialita, ſeù Salita, monachus, diſcipulus Eugenii . 302.
Scialita Epiſcopus Rheſinæ, ſcriptor . 176. ejus homiliæ . 294.
Sciama, hoc eſt, Syria, ſeù Damaſcus, Metropolitana Sedes decimaquarta. 346. 347.
Scisbanus confutatus ab Abrahamo . 224.
Sciubchaljeſus . Vide Subchaljeſus .
Sciubchalmaranus . Vide Subchalmaranus .
Scriptura ſacra, vetus & novum Teſtamentum . Verſio Syriaca vulgata, qua uſus S. Ephræm . 61. Verſio Marabæ ex Græco . 76. Commentaria in ſcripturam, vel in partem ; Africani . 14. Hippolyti . 15. Symmachi . 17. Euſebii . 18. Baſilii . 21. Gregorii Nyſſeni . 22. Chryſoſtomi . 26. Diodori . 29. Theodori . 32. 33. Theoduli . 37. Aquilini . 37 Philothei . 39. Theoditi 40. Eutherii . 42. Euſebii Emiſſeni . 44 Jacobi . 50. Ephræmi . 61. 62. Narſetis 65. Abraham Beth Raban . 71. Joannis Beth-Raban . 72. Marabæ . 76. Hanani . 83. Hibæ . 86. Diſcipulorum Marabæ . 86. Pauli Niſibis . 87. Babæi 97. Joſephi Huzitæ . 103. Jeſujabi Gadalenſis. 105. Michaëlis . 147. Theodori Maru . 147. Gabrielis Hormuzi . 148. Eliæ Maru . 148. Gabrielis Arii . 153. Joſue Barnun . 166. Eliſæi . 166. 167. Barhadbeſciabæ . 169. Michææ . 170. Sergii . 171. Maris Perſæ . 171. Jacobi Calatenſis. 173. Danielis Tahalenſis. 174. Job Catarenſis. 175. Ibæ . 175. Babæi Maarenſis . 188. Theodori Bar-Choni . 198. Jeſudadi Hadathæ, 211. 212. Dadjeſu 214 215. Cypriani Niſibis . 215. Nathanaëlis . 224. Eliſæi Bar-Saphanin . 225. Anan jeſu Bar-Saru . 261. Eliæ Bar-Chanus . 292. Emmanuelis. 277. Ebedjeſu Sobenſis . 325. Benattibi . 546. Eliæ Edeſſeni . 610.
Scythianus Manichæorum pater . 219.
Sebaſtiani cœnobium in Baſain . 334.
Sebochtes monachus cœnobii Beth-Zabdæ, 469.
Sebina . Vide Zebina .
Seert, Sedes Metropolitana, conjuncta Salmaſæ & Gelu . 621.
Seleuci & Stratonicæ martyrium . 19.
Seleucia, Selik, Modaina : Sedes Patriarchalis conjuncta Cteſiphonti. 57. 157 189. 364. fundata à Thoma, Adæo, & Mari . 611. Mares primus Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopus . 611. Eccleſiæ Seleucien-

ciensis privilegium quando, & à quo confictum. 54. & seq. ritus à cæteris Chaldæorum Ecclesiis imitandus. 76. Seleuciæ Synodi sub Cajuma, Isaaco & Jaballaha. 76. 371. conciliabulum sub Barsuma, Acacio tributum. 391. catalogus Episcoporum Seleuciæ. 611. & seq. Seleuciæ seù Modainæ schola. 157. Seleucia & Ctesiphon. civitates catholicæ dictæ. 77.

Seleucia, Seluc, Beth-Seluc, Beth-Seleucia. Sedes Episcopalis. 478. 482. Seleucia ulterior & citerior. 479. pagi sub ditione Seleuciæ. 482. loca Seleuciæ ablata, & Adjabenæ addicta. 484. Seleucia interior Adorbiganæ ablata, & Episcopatui Seleuciæ addicta. 484. Beth-Seleucia Sedes Metropolitana. Vide Charcha.

Sem Bar-Arlaitarum, Episcopus Galan, & Dailam. 489. 492.

Semjesus Episcopus, de quo Adjabenus. 141.

Sena Arabiæ, quæ Cardeliabed, Sedes Episcopalis. 162. 225. eadem quæ Beth-Raman apud Tigrim. 226. 145. Sena altera in regione Rajæ. 226. alia Edessam inter & Amidam. 226.

Senæ cœnobium. Vide Simeonis apud Senam. 494.

Senaa in Arabia, Sedes Episcopalis, Jamanæ conjuncta. 489.

Sendebadus seù Sendebarus, philosophus Indus. 221.

Seniorum traditio, seù Misnah, liber. 6.

Senorinus Chidjdatus, interpres Carminum S. Gregorii Nazianzeni. 23.

Sententiæ, apophthegmata, capita. Elisæi Bar-Saphanin, & Abrahæ Katinæ. 225. Sobensis. 361. Marci. 45.

Sephruna. Vide Gabriel.

Septuaginta Interpretes scripturæ. 322.

Septuaginta discipuli Domini. 319. & seq. 514. 584.

Sergii & Bacchi martyrium. 19. 285. reliquiæ. 405. 411. Sergii Ecclesia in Persida. 412.

Sergius Rhesinensis, scriptor. 87. ejus quæstiones à Theodoro illustratæ. 147.

Sergius Marabæ discipulus, Adjabenicæ scholæ præfectus. 86. 87. ejus scripta. 171.

Sergius Episcopus, æqualis Jesujabi Adjabeni. 141. 142. Sergius medicus, ad quem scribit Adjabenus. 140.

Sergius Episcopus Hirtæ. 188.

Sergius Duda, cujus gesta scripsit Ananjesus. 154.

Sergius Episcopus Maaltajæ. 160. 207. Maaltæ & Honitæ Episcopus post Dindoën. 481. 478.

Sergius Metropolita Nisibis. 211. 503. 511. Patriarcha post Theodosium. 617. Enosum Metropolitam Mosul ordinat. 512.

Sergius æqualis Ebedmessiæ Hirtensis. 198.

Sergius monachus, cognomento Subversor potentum, scriptor. 440. 474.

Sergius Episcopus Honitæ. 481.

Sergius medicus Arianus. 511.

Sergius Episcopus Nili & Naamaniæ. 551.

Serguna medicus. 616.

Serzares Mairuchi filius, monachus Beth-Abensis, postea Patriarcha, Georgius appellatus. 485.

Serzur. Vide Sarzur, & Sciharzur.

Sessiones, Cathismata. Abrahæ Beth-Raban. 71. Eliæ Maru. 148. Elisæi. 167. Michææ. 170. Salomonis Hadathæ. 212. Eliæ tertii preces ad sessiones. 291.

Severus, Severiani, Jacobitæ. Severi Antiocheni Patriarchæ vita. 19. Severus damnatus in concilio Œcumenico. 167. quid de eo Nestoriani. 384. 388. 585. Severiani addunt Trisagio appendicem. 379. 384. Severiani monachi rasi. 457. Severianis tributæ propositiones. 543 Severiani confutati à Nathanaële & à Gabriele Tauratha. 224. 457.

Severus Mokaffæus. 543.

Sextus Pythagoricus philosophus. Ejus sermones Xysto Papæ falsò tributi. 48.

Sian pagus. 498.

Sigara, Sedes Episcopalis. 500. Vide Singara.

Silas Babæi Archidiaconus, postea Patriarcha. 614. Metropoles instituit. 346. filiam Elisæo successori despondit. 614.

Silvanus monachus cœnobii Risciæ. 98.

Simeonis senioris historia. 481.

Simeonis Sali vita. 286.

Simeonis Stylitæ cœnobium. 423.

Simeon I. cognomento Bar-Sabaë, idest, filius tinctorum, Archiepiscopus Seleuciæ & Ctesiphontis, & martyr. 51. 612. ejus scripta. ibid. instituit Metropolitanam Sedem Garmæorum. 346. ejus martyrium sub Sapore. 19. 51. 554. 612. Bar-Sabaæ Ecclesia Bagdadi. 264. 513. S. Simeonis cœnobium Modainæ seù Seleuciæ. 119. 168.

Simeon II. Denhæ successor. 620.

Simeon III. successor Simeonis secundi, Episcopos Nestorianos in Malabariam mittit. 590. 620. in cœnobio Eugenii sepultus. 591. ei succedit Elias. ibid.

Simeon IV. Eliæ successor. 593. 621. ad eum pervenit epistola Episcoporum Indiæ. 593.

Simeon V. frater Jesujabi. 621.

Simeon VI. qui & Jesujabus Metropolita, Mamæ filius. 326. 621.

Simeon VII. qui & Denha Bar-Mama, Sulakæ adversarius. 621.

Simeon Denha, Archiepiscopus Gelu, Seert, & Salmasæ, defecit ab obedientia Eliæ Patriarchæ. 621. fit Patriarcha post Ahatallam, & mittit Hermetem Eliam procuratorem suum ad Romanum Pontificem. 599. in Ormia Sedem figit. 621. ab ipso deinceps nomen Simeonis successoribus impositum. 621.

Simeon, Simeonis Denhæ successor. 622. ejus fides exarata in monasterio Cananes. 622.

Simeon alter Patriarcha. 622. ejus epistola ad Innocentium X. in qua loca suæ obedientiæ recenset. ibid.

Simeon Sulaka. Vide Sulaka.

Simeon Garmæus, vel Garmachita Episcopus. 18. 168. ejus ætas ex Jesujabo Adjabeno. 142. 633. ejusdem scripta. 168.

Simeon, cognomento Taibutha, monachus & medicus, scriptor. 181.

Simeon Caſcarenſis, cognomento Bar-Tabbache, & Ebn-Tabbachus, ſcriptor. 206. 215. 216.
Simeon Epiſcopus Charchæ, ſcriptor. 230. perperàm dictus Barachia. ibid.
Simeon Metropolita Perſarum, poteſtati Primatis Seleuciæ ſubjectus. 127. Jeſujabi Adjabeni ad eum epiſtolæ. 143. 162. ejuſdem Canones. 269. 279. 351.
Simeon Beth-Arſamenſis. 35. 404.
Simeon monachus Beth-Abenſis æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Simeon monachus Izlenſis æqualis Jeſujabi Adjabeni, 141.
Simeon Epiſcopus Hirtæ. 110.
Simeon Metropolita Niſibis. 111.
Simeon, cognomento Sanuta, monachus. 184. 185. 476. 477.
Simeon Ephræmi diſcipulus. 171.
Simeon, Cardelianenſis cœnobii apud Senam ſeu Cardeliabed fundator. 225. ejus ſcripta. ibid.
Simeonis cœnobium apud Senam. 207. 225. 494.
Simeon æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Simeon Sancalabarenſis, auctor carminis moralis. 226. an idem cum Simeone Cardelianenſi. ibid.
Simeon monachus & Presbyter. 226. 281. ejus fabula de Fermento ſub nomine Simeonis Cephæ. 562. 563.
Simeon Epiſcopus Anbaræ. 433.
Simeon Metropolita Moſul. 341. Gabrielis ſucceſſor. 565. 566. 570.
Simeon Metropolita Beth-Garmæ. 341. 570.
Simeon Epiſcopus Tirhanæ. 341. 570.
Simeon Epiſcopus Baladæ. 341. 570
Simeon Metropolita Adjabenæ, præceſſor Joannis, ſucceſſor Georgii, qui Jeſujabum exceperat. 478. 480.
Simeon magiſter in ſchola Salmathæ, templum ibidem exſtruxit. 480. Epiſcopus Beth-Bagas à Maraname Adjabeno ordinatur. 480. 501. in Eccleſia Bajæ ſepultus. 480.
Simeon monachus Beth-Abenſis, deinde Epiſcopus Galan & Dailam. 489. 492
Simeon Epiſcopus Telæ & Barbariæ. 565.
Simeon Bar-Kalig, Metropolita Sinarum. 565.
Simeon Epiſcopus Amidæ, ſcriptor. 600. Simeon alter Epiſcopus Amidæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Simon magus, confutatus à S. Ephræm. 63.
Sinarum regnum fide Chriſti imbutum. 156. David Metropolita in Sinas miſſus. 162. 163. 489. Sinarum Metropolis undecima. 346. 347. Sin & Maſin. 593. Sinenſis monachi & Abrahæ Dialogus. 610.
Singara, Sigara, Sedes Epiſcopalis. 341. 500.
Sirat-Sirin, Canticum Canticorum. 5. 6.
Sira, Sirina, aliàs Maria, Choſroæ uxor, & Siroïs mater, Perſarum regina. 96. 412. 451. 471.
Siroës, aliàs Cavades, Choſroæ filius, Perſarum rex. 92. 415.
Siroës catechumenus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Sirzur. Vide Sciaharzur.
Siſinii ejuſque fratris martyrium. 286.
Siud. Vide Sulaka.
Soba, ſeù Niſibis, urbs, Metropolitana Sedes. 3. conjuncta Armeniæ. 3. 297.
Sobenſis Ebedjeſus. Vide Ebedjeſus.
Socotora inſula. 632.
Socrates auctor hiſtoriæ Eccleſiaſticæ. 41.
Sohailus Dux. 222.
Sophiæ & filiarum martyrium. 18.
Sophoniæ prophetia. 6.
Sors. Electio Patriarcharum per ſortem. 200. 202. 234. 263. 264.
Spanira, hoc eſt, Cteſiphon. 402. ibi palatium Regis Perſarum. ibid. Spaniræ Eccleſia. 167. 615.
Spelunca Theſaurorum, opus anonymum, Ephræmo tributum. 281. 282. 563.
Spiritus ſancti invocatio in Liturgia. 358. proceſſio ex Filio. 607. de Spiritu ſancto ſcripſit Theodorus. 33.
Statuta Imperatorum. 278.
Stauropegia, hoc eſt, monaſteriorum exemptiones. 344.
Stephani protomartyris reliquiæ inventæ. 368. ſub ejus nomine Apocalypſis apocrypha. 16.
Stephanus Edeſſenus, interpres. 221.
Stephanus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Stephanus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſis. 198.
Stephanus Epiſcopus Daſenæ. 484.
Stratonicæ & Seleuci martyrium. 19.
Strenia pagus. 208.
Stylita Jacobita in Beth-Kardag. 485. Stylita Joannes. Vide Joannes. Stylitæ Simeonis cœnobium. Vide Simeonis.
Subchalmaranus, ſeù Sciubchalmaranus, Marabæ diſcipulus, Epiſcopus Caſcaræ. 86. 189.
Subchalmaranus Seleuciæ Epiſcopus, ſcriptor. 189.
Subchalmaranus Abbas cœnobii Simeonis apud Senam. 225. 494.
Subchalmaranus Achæ frater. 479.
Subchalmaranus Epiſcopus Sigaræ, ordinatus in Eccleſia Niſibis, & Balada Bagdadum profectus, ut à Patriarcha perficeretur. 500.
Subchalmaranus Metropolita Baſſoræ. 509.
Sulaka, Siud, qui & Joannes & Simeon, Patriarcha orthodoxus. 326. 621.
Sura, Babyloniæ urbs inter Bagdadum & Cupham. 232.
Surinus cognomento Commentator, Metropolita Niſibis, deinde Halavanæ, demùm Patriarcha in ſchiſmate adversùs Jacobum. 113. 168. 206. 616. depoſitus, & ad Sedem Baſſoræ translatus. 168. 616. ejus ſcripta. 169. aliâs Surianus. 169.
Surinus, ſeù Baraz-Surinus, prior cœnobii Beth-Abenſis. 126. 141. 169.
Surta, ideſt, ſacræ Scripturæ textus. 87. 97. 147. 153. 325.
Suſa, Suſan, urbs Elamitarum, Sedes Epiſcopalis. 227. 369. 489. alia à Suſtra. 228. in Suſan urbe corpus Danielis prophetæ. 306.
Suſæus Suſenſis, ſcriptor. 227.
Suſannæ hiſtoria apud Danielem. 6.

Suſannæ hiſtoria. 285.
Suſatra, Suſtra, urbs Epiſcopalis in Perſide. 131. 228. alia à Suſa. 228.
Sybillæ hiſtoria. 287.
Symbolum fidei, olim per verſus ab iis qui intra & ab iis qui extra altare erant, recitari ſolitum: ſed Ebedjeſus præcepit, ut ſimul & uno tenore ab omnibus recitaretur. 200. In exequiis fidelium recitatur. 201. in Liturgia. 514. Symboli Nicæni expoſitio, Eliæ Niſibis. 271. anonymi. 280. Jeſujabi Patriarchæ apud Sobenſem. 335. Symbolum Nicænum confirmatum in Synodo Sabarjeſu. 448. & Gregorii. 452.
Symmachus Samaritanus, verſionis Scripturæ auctor. 17.
Synodi Occidentalium: ideſt, Apoſtolorum, Nicæna, Byzantina, Gangrenſis, Epheſina, Calchedonenſis, & Antiochena. 277. 278.
Synodi Orientalium: hoc eſt, Iſaaci, Barſumæ, Marabæ, Ezechielis, Joſephi, Jeſujabi, Timothei, Joſue Barnun, Joannis, Jaballahæ, Dadjeſu, Georgii, Sabarjeſu, Ebedjeſu, Theodoſii, Abrahæ, Gregorii, & Timothei junioris. 279.
Synodicæ epiſtolæ, Occidentalium ad Orientales. 54. & ſeq. Mar-Abæ. 77. & ſeq.
Syriaca lingua, an omnium prima. 314. Syriacæ linguæ & Arabicæ comparatio. 326. & ſeq. Syriaca Grammatica à quo primùm conſcripta. 256. ſuprà Arabicam extollitur. 271. Syriaca veteris & novi Teſtamenti verſio. 212. 313.
Syrorum factiones, Melchitæ, Jacobitæ, & Neſtoriani, an in ſubſtantia fidei conveniant. 514. Syri Neſtoriani. Vide Neſtoriani.

T

TACHUMA ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Tacrin inſula. 609.
Tagerbadus Choſroæ Abruizi Dux. 446.
Tagritum, urbs Meſopotamiæ. 112. aliâs Majapharchin. Vide Majapharchin.
Tahal, ſeù Talah, urbs Garmæorum in finibus Perſidis, Sedes Epiſcopalis. 174.
Taherus Bagdadi prætor. 508.
Taibutha. 181. Vide Simeon.
Taji, hoc eſt, Arabes. 147. 193. adversùs Tajos ſcribit Abraham Beth-Halenſis. 205.
Tajig ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Taimla Adjabenæ pagus. 494.
Talana, ſeù Tallona in regione Margæ. 479.
Talmud. Vide Thalmud.
Taloïa in Bactriana. 136.
Tallonæ territorium Daſenenſi Eccleſiæ addictum. 484.
Tamuza. Vide Tomarſa.
Tanes princeps Arbelæ. 142.
Targur ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Tatiani Diateſſaron. 12. 335.
Tela Sedes Epiſcopalis, conjuncta Barbeliæ ſeù Barbariæ. 341. 501. 565. Tela ad Sarſaram fluvium. 614.
Telazala. Vide Tel-Zala.
Tel-Zala, ſeù Tela-Zala, pagus. 151.
Tela-Zachipha in ditione Moſulana. 326.
Tel-Cepha in ditione Moſulana. 519. 604.
Teſra, Sedes Epiſcopalis. 211.
Teſtamentum vetus & novum. Ordo librorum utriuſque teſtamenti ex Sobenſi, Barhebræo, Jacobo Edeſſeno, & aliis. 4. 5. 8. Teſtamentum vetus è Græco Syriacum fecit Marabas. 75. Vide Scriptura.
Thaddæus, ſeù Adæus Apoſtolus, ſub Abgaro Scripturam ſacram Syriacè reddidit. 212. an unus è XII. vel ex LXX. 299. 302. ejus vita. 19. 584. 585. 588. Orientis Apoſtolus. 611. Vide Adæus.
Thalmud, ſeù Doctrina Rabbinica, Syriacè à Babyloniis reddita. 7.
Theclæ virginis & martyris vita. 286. in eam oratio Theodori Mopſveſteni. 323.
Themanona, ſeù Themanin, Sedes Epiſcopalis. 257. 312. 313.
Theodoræ & Didymi martyrium. 18. 19.
Theodorus Commentator, Epiſcopus Mopſveſtenus, Neſtorianorum pater. Ejus geſta & ſcripta. 30. 35. Liturgia. 236. Oratio in S. Theclam citata à Salomone Baſſoræ. 323. liber Arcanorum. 563. libri ab Hiba, Cuma, Probo, & à Maane translati. 85. 378 commentaria ſuſcipienda à Neſtorianis. 84. 236. 342. 448. 452. Theodori error de fine pœnarum Inferni. 323. 324. Theodori Schola in regione Aramæorum. 341. 506. 507.
Theodorus, cui Mopſveſtenus nuncupat commentarium ſuum in Epiſtolas Pauli. 32.
Theodorus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Theodorus Archidiaconus Eccleſiæ Edeſſenæ Neſtorianorum, æqualis Jeſujabi. 143.
Theodorus Diaconus Eccleſiæ Hieroſolymitanæ Neſtorianorum, æqualis Jeſujabi. 143.
Theodorus Epiſcopus Hormuzi, ſcriptor. 131.
Theodorus Epiſcopus Maru, ſcriptor. 147.
Theodorus Bar-Choni, cognomento commentator, Epiſcopus Laſciumæ, ſcriptor. 198. & ſeq.
Theodorus Metropolita Gandiſapor. 234.
Theodorus Metropolita Bagermæ, nepos Joannis Narſetis Patriarchæ, apoſtata. 236.
Theodorus Epiſcopus Caſcaræ. 447.
Theodorus Presbyter Raithuenſis. 35.
Theodoritus Epiſcopus Cyri, ſcriptor. 39. 40. 41.
Theodoritus Patriarcha Melchitarum. 112. 207.
Theodoſiæ virginis martyrium. 19.
Theodoſii Imperatoris Codex. 269. 278. 351. inter ipſum & Beheramum Perſarum Regem pax inita. 214.
Theodoſii Tiberiadenſis hiſtoria. 286.
Theodoſius, Anbaræ Epiſcopus, deinde Metropolita Gandiſapor, poſtremo Patriarcha. 210. 211. 503. 509. 617. juſſu Motuaccheli Chaliphæ in carcerem conjectus.

jectus. 511. ejus Conſtitutiones. 512. 351.
Theodoſius Edeſſenus, interpres librorum Nazianzeni. 23.
Theodotæ meretricis martyrium. 18. 19.
Theodotæ & filiorum martyrium. 18. 19.
Theoduli & Agathopi martyrium. 18. 19.
Theodulus Theodori diſcipulus, ſcriptor. 35. 37.
Theologia Joſue Barnun. 165. Ibæ. 175. Eliæ primi. 265.
Theonillæ martyrium. 19.
Theopaſchitæ confutati à Nazianzeno. 24. & ab Eutherio. 42.
Theophilus Perſa, ſcriptor. 42.
Theophilus Edeſſenus, aſtronomus. 161.
Thomas Apoſtolus. Ei tributa Apocalypſis. 16. ejus vita & prædicatio. 19. 584. 587. de Thoma & Indorum Rege. 284. 359. Thomas Orientis Apoſtolus. 611. Thomæ corpus in India. 306. Thomæ Eccleſia in Meliapor. 594.
Thomas Epiſcopus Marhas ſeù Germaniciæ, unus è Patribus Nicænis. 554.
Thomas Edeſſenus Jacobita, Marabæ magiſter. 36. 75. Mares & Amrus eum Neſtorianum faciunt. 76.
Thomas Edeſſenus Marabæ diſcipulus, ſcriptor. 86. Liturgiæ Neſtorii interpres. 36.
Thomas Epiſcopus Caſcaræ. 160.
Thomas Margenſis, Jacobi filius, monachus Beth-Abenſis, Secretarius Abrahæ Patriarchæ, frater Theodoſii item Patriarchæ, Epiſcopus Margæ, deinde Metropolita Bagermæ. 204. 211. 463. 464. 474. 479. 481. 489. 490. 511. ejus hiſtoria monaſtica. 463. & ſeqq. carmen de Maraname. 485.
Thomas monachus cœnobii Salibæ. 218. 224. 473.
Thomas Epiſcopus Indorum, olim Joſeph monachus cœnobii Eugenii. 589. 590. ex India in Meſopotamiam regreſſus, tres Epiſcopos ſecum in Indiam reducit. 592. ſcribit ad Patriarcham Neſtorianum. 593.
Thomas Hadudita Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Thorah, Vraitha, Pentateuchus. 5.
Thyrſi & ſociorum martyrium. 18.
Timothei martyrium Gazæ. 18. 19.
Timotheus I. diſcipulus Abrahæ in Schola Baſſoræ, Epiſcopus Beth-Bagas, deinde Patriarcha. 158. 160. 196. 486. 616. ejus cum Georgio vel Jacobo monacho, & cum Ephræmo Elamitarum Metropolita contentio. 160. item cum Joſue Barnun diſſidium, à quo Tolemtheus per contemptum appellatur. 165. ordinat Cyprianum Epiſcopum Baladæ. 490. item Subchaljeſum Epiſcopum Galan & Dailam, 491. item Jaballaham & Kardagum. 492. item Eliam Epiſcopum Mukan. 492. demùm Sabarjeſum Metropolitam Damaſci. 505. Epiſcopos mittit ad prædicandum Evangelium Galanitis, Dilumitis & aliis populis. 162. inſtituit ſex Metropoles. 346. ejus ſcripta, ſynodus, & canones. 162. 269. 279. conſtitutio de libris in Eccleſia recipiendis vel repudiandis. 81. 101. 351. de Synodica Occidentalium epiſtola judicium. 55. 58. epiſtola ad Metropolitam Sinarum. 489. ejus error de viſione Dei, & de animabus corpore ſolutis. 101. 165.
Timothei cœnobium, aliâs Caliljeſu. 161. 506. 618.
Timotheus II. olim Joſeph Metropolita Moſul, deinde Arbelæ, poſtremo Patriarcha. 567. 620. ejus Synodus. 567. 341. 351. revocat facultates à Jaballaha præceſſore conceſſas Viſitatoribus. 570. ejuſdem liber de Sacramentis Eccleſiæ. 572. & ſeq.
Timotheus. Vide Joſeph III. Patriarcha.
Timotheus æqualis Theodori Mopſveſteni. 32.
Tiphurenſis. Vide Iſraël medicus.
Tirhana, Sedes Epiſcopalis. 158. 177. Epiſcopus Tirhanæ in Patriarchæ ordinatione munus Archidiaconi gerit. 565. Tirhana perperàm dicta Tabrahana. 581.
Titus Boſtrorum Epiſcopus, ſcriptor. 41.
Titus director cœnobii Kokæ, Metropolita Hazæ & Moſul. 288. 558.
Tobiæ & Tobith liber. 8.
Tobonita, patria Danielis Epiſcopi Tahal, 174.
Tomarſa, ſeù Tamuza, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 613.
Tomus, ſeù Codex Circuli: Officium Divinum à Jeſujabo ordinatum. 139.
Toni cantuum apud Syros. 73. adversùs Tonos ſcripſit Thomas Edeſſenus. 87.
Traditio Seniorum, liber Miſnah. 6.
Tragœdiæ liber Gregorii Nazianzeni. 24. Neſtorii. 36.
Triſagium, hymnus ter Sanctus. 528. appendix à Monophyſitis excogitata. 355.
Trisjeſus Chorepiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Turcarum interpres, auctor, an titulus libri. 188.
Turgama, vox Syra. 66.
Turis monachus, nomen fictitium. 164.
Tuſa, Sedes Epiſcopalis. 214.
Tyrius, æqualis Theodoro Mopſveſteno, 31.

V

VALTA ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Valentiniano Imperatori tributus Codex, 269.
Van, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Varamus, Vararanes, ſeù Beheramus, Perſarum rex. 214. 396. Dux. 110. 411. 412.
Vaſeta, Sedes Epiſcopalis. 551. conjuncta Caſcaræ. 234. 554. Epiſcopus Vaſetæ legit Abſolutionem in ordinatione Patriarchæ. 551. Vaſetæ cœnobium Sabarjeſu. 618.
Vaſetenſis filius. 550. 555. Vide Abulpharagius Saidus.
Vaſgan ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Uchamas monachus Izlenſis, diſcipulus Abrahæ magni, abiit in Beth-Zabden. 255. 469. inſtauravit cœnobium Camulæ, 275.
Verſio Syriaca utriuſque Teſtamenti à quo-

nam

nam adornata. 212. non Syriacam vulgatam, ſed alteram ex Græco factam ſequitur Salomon Baſſoræ. 312. 313. Verſio Marabæ. 76.
Victoris & ſociorum martyrium. 18.
Victorini & ſociorum martyrium. 18. 19.
Vinum in Liturgia quale. 247. à vino abſtinentia in Jejunio. 305.
Virginum jejunium. 182.
Viri Dei, ſeù Alexii vita. 19. 285.
Viſio Dei intuitiva negatur à Neſtorianis. 95. 101. 165. Viſio apocrypha Nazianzeni. 103.
Vocabularium, Lexicon. Vide Grammatica.
Vraitha, Thorah, Pentateuchus. 5.
Urmi, Ormia, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Uzel caſtrum. 208. 209.

X

XATHA, panis Euchariſticus, à fractione dictus. 239.
Xenajas Mabugenſis. 35. Neſtorianum nomen Orientalibus affingit. 383.
Xyſti, ſeù Sexti, Pythagorici Philoſophi, ſermones, cognomini Romano Pontifici falſo adſcripti. 48. citati ab Elia Anbaræ. 260. & à Thoma Margenſi. 501.
Xyſtus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.

Z

ZABA fluvius in Adjabene. 207. Zaba ſuperior ſeù major in Tigrim influit ſub Haditha Moſulana. 209. 501. Zaba minor apud Senam in Tigrim influit. 226. 495. Zabæ utriuſque, ſeù Zabarum regio, Epiſcopatus. 556. Ezechielis corpus in Zaba. 306. 472. Vide Zuabia.
Zabaida, Raſcidi Chaliphæ uxor repudiata, & conſilio Timothei recepta. 161.
Zacchæi & ſociorum martyrium. 18. 19.
Zacchæus Surenſis, ſcriptor. 231.
Zacchæus Beth-Mujalenſis, Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Zachajeſus, ſeù Jeſuzacha. Ejus cœnobium, quod Beth-Baban dicitur. 255. 455. 469.
Zachariæ prophetia. 6.
Zacharias Rhetor. 35.
Zacharias Razenſis. 271.
Zacharias Tiphurenſis. 503.
Zacharias Abach princeps Curdorum. 622.
Zadimandocta, Zadimidocta, ſeù Azadmidochta, Perſarum regina. 97. 419.
Zadanphruchus nobilis Adjabenus. 180.
Zaidæa, ſeù Zebedæa, ditionis Niſibis locus. 619.
Zainæus, ſeù Zinæus mons. 500.
Zamaſphes, Zamſaphes, ſeù Zamaſaphes, Perſarum rex. 402. 428.
Zapharania, regio urbis Bagdadi. 235.
Zapharanenſe cœnobium in ditione Moſulana, ab Aphnimarano conditum 187.
Zaradoſtus, ſeù Zoroaſter, magorum pater. 229. 316. Zaradoſti ſecta. 402. Zaradoſti ſectatores confutati à Barſohede. 229.
Zaran vicus ditionis Beth-Bagas. 494.
Zebedæa inſula, Beth-Zabde, Bizabde, Zabdicene, Gezira, Gezerta, Gazarta, Gozarta, inſula Cardoa; Sedes Epiſcopalis. 89. 275. 463. 590. ibi Eccleſia Sancti Georgii. 590. Zebedæa ditionis Niſibenæ locus, aliàs Zaidæa. 619
Zebina, ſeù Sebina, Metropolita Gandiſapor, & martyr, æqualis S. Simeonis Bar-Sabaë 585.
Zeinalbach princeps. 621.
Zenobius S. Ephræmi diſcipulus, ſcriptor. 43. 171.
Zinæus mons, ubi cœnobium Joſephi. 228. 500.
Zoroaſter, Zaradoſtus: Zoroaſtriani. Vide Zaradoſtus, & Magi.
Zoſimi Abbatis vita. 287.
Zotus pagus. 497.
Zuabia, Zabæ, Sedes Epiſcopalis. 86. conjuncta Naamaniæ. 234 433. Cuſtodia Sedis Patriarchalis, vacante Caſcarenſi, Zuabiæ debita 234. 236. 263. Zabarum & Nili Epiſcopatus. 557. Epiſcopus Naamaniæ & Zabarum depoſitus. 433. Epiſcopi Zuabiæ. 86. 263. 557.
Zugbi. Vide Joannes.

FINIS.

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

PAgina 631. col. 2. vers. 10. dele notam cujus initium. *Pag.* 72. *loco notæ, quæ incipit,* 1. *Joannes Beth-Rabanensis &c.* & hanc substitue. *Joannes Beth-Rabanensis, cognomento Adramah, cœnobii Izlensis monachus, in ea quam Thomas Margensis describit, monachorum sub Babæo archimandrita dispersione, unàcum Zachajesu & Abrahamo in Dasenam perrexit, ibique cœnobia ædificarunt, eodem Margensi teste lib.* 1. *hist. monast. cap.* 14. (cujus verba habes suprà pag. 255.) *Ex eo autem cœnobio, quod Beth-Raban appellatum est, utrique, Joanni scilicet & Abrahamo, cujus suprà facta est mentio, BETH-RABANENSIS nomen inditum. Fuit & alter Joannes, cognomento Senior, qui eodem Margensi teste, ab Abrahamo cœnobii Izlensis fundatore Niniven missus fuerat, ibique monasterium exstruxerat. Garmachitam vocat Sobensis* (cap. 137. Vide suprà pag. 203. & seq.) *eumque postea ad cœnobium Beth-Abense venisse & Jacobo ipsi in præfectura successisse, demum apud urbem Dakukam anachoriticam vitam in loco, ubi postea monasterium Raban Ezechielis conditum est, duxisse scribit laudatus Margensis lib.* 1. *cap.* 31. *Antiquior utroque Joannes alter apud Nestorianos celebratur, Abrahami socius & Narsetis discipulus, de quo Amrus loco suprà citato, ubi de Abrahamo.* Quam pag. 631. notam apposui, ea ad Joannem seniorem Jacobi in præfectura cœnobii Bethabensis successorem spectat.

Pag. 153. ante primum versum, cujus initium, *Et conciones Rogationum*, deest hic versus, هُمْ لَعْدُسْهُا مْحَمْنُهُا *Composuit Odas & Cantica.*

Hæc nota addenda est pag. 633. col. 1.

Pag. 633. col. 2. dele notam, quæ incipit, *Pag.* 257. *in not. col.* 1. *lin.* 15. *&c.* & hanc substitue. *Pag.* 256. *col.* 2. *dele notam* 3. *ejusque loco hanc substitue.* 3. Joannes Bar-Chamis, hoc est, filius Chamisii, Episcopus Themanonæ præerat sub Theodosio Patriarcha circa annum Christi 855. Honaino medico æqualis.

Pag. 634. ante notam, quæ incipit, *Pag.* 378. *&c.* hæc addatur. *Pag.* 373. *col.* 2. *lin.* 26. *dele hæc verba*, quum præclarum illud Acacii facinus contigit. *Nam id Acacii factum contigit anno Christi* 422. *sub Vararane Persarum rege, non sub Jezdegerde.*

Pag. 634. col. 2. adde hanc notam. *Pag.* 439. *col.* 2. *in fine Capitis X. adde.* Paulus alter Persa fuit Nestorii discipulus & Diaconus, de quo vide Caveum tom. 2. pag. 85.

Ibidem adde hanc notam. *Pag.* 458. *col.* 2. *in fine Capitis XIX. adde.* Barita alter, seù Barchita, fuit, cœnobii cujusdam fundator, qui ante annum Christi 590. floruit. Ejus cœnobii monachos ab hæresi Messalianorum revocasse legitur Sabarjesus Patriarcha in Synodo, quam anno 596. celebravit. *Vide pag.* 449.

ERRA-

ERRATA.

PAgina 2. columna 2. verſu 20. *Sobenſis*, lege, *Sobenſi*. Pag. 14. col. 1. verſ. 2. *Apoſtolorom*, lege, *Apoſtolorum*. Pag. 16. col. 1. verſ. 7. in notis, *ſed*, lege, *ſed*. Pag. 21. col. 2. verſ. 24. *mox*, lege, *modo*: atque ita pag. 29. col. 2. verſ. 27. & pag. 56. col. 2. verſ. 40. & pag. 57. col. 2. verſ. 64. & pag. 614. col. 1. verſ. 35. Pag. 31. col. 1. verſ. 20. *Tetraſtycho*, lege, *tetraſticho*. Pag. 47. col. 1. verſ. 9. *molitiam*, lege, *malitiam*. Ibidem col. 2. verſ. 27. *abrenuciant*, lege, *abrenunciant*. Pag. 49. col. 1. verſ. 11. *ſcu*, *Senaitæ*, lege, *ſeù*, *Sinaitæ*. Pag. 50. col. 2. verſ. 9. *Timatheus*, lege, *Timotheus*. Pag. 59. col. 1. verſ. 16. *Annotatio*, lege, *Adnotatio*. Pag. 61. col. 1. verſ. 17. *Pariarchæ*, lege, *Patriarchæ*. Pag. 63. col. 1. verſ. 12. *Cythara*, lege, *cithara*. Pag. 65. col. 2. verſ. 18. *centum*, lege, *tercentum*. Pag. 67. col. 1. verſ. 32. *Babuæus*, lege, *Babæus*. Pag. 68. col. 2. verſ. 42. *trabente*, lege, *trahente*. Ibid. verſ. 55. *Gudalenſis*, lege, *Gadalenſis*. Pag. 76. col. 1. verſ. 12. *Rebns*, lege, *rebus*. Pag. 86. col. 2. verſ. 25. *Choſroë Anuſcervano*, lege, *Choſroë Abruizo*. Pag. 92. col. 1. verſ. 21. *ne*, lege, *ut*. Pag. 103. col. 2. verſ. 24. *ſcriptum*, lege, *ſcriptam*. Pag. 114. col. 1. verſ. 2. *doctrinæ ſuæ*, *propenſioni*, lege, *doctrina ſua*, *propenſione*. Pag. 116. col. 1. verſ. 25. *abjeeit*, lege, *abjecit*. Pag. 145. col. 1. verſ. 18. *lectione*, lege, *in lectione*. Pag. 185. col. 2. verſ. 13. *alicunde*, lege, *aliunde*. Pag. 187. col. 2. verſ. penult. *Apemimaranum*, lege, *Aphnimaranum*. Pag. 188. col. 2. verſ. 4. *Chriſti* 600. lege, 630. Pag. 196. col. 1. verſ. 21. *dlligentem*, lege, *diligentem*. Pag. 199. col. 1. verſ. 1. *documenua*, lege, *documenta*. Pag. 204. col. 2. verſ. 13. CCXXXVIII. lege, CCXXXIV. Pag. 235. col. 2. verſ. 36. *cauſarti*, lege, *cauſati*. Pag. 236. col. 2. verſ. 50. *Theodorus*, lege, *Theodorus*. Pag. 251. col. 1. verſ. 20. *oblationm*, lege, *oblationem*. Pag. 289. col. 2. verſ. 13. *cira*, lege, *circa*. Pag. 290. col. 2. verſ. 33. *Peræneticа*, lege, *Paræneticа*. Pag. 300. col. 2. verſ. 28. *ea*, lege, *eam*. Pag. 303. col. 1. verſ. 17. *quem*, lege, *cui*. Ibid. verſ. 40. *At*, lege, *An*. Ibid. verſ. 41. *illum*, lege, *ille*. Ibid. verſ. 44. *inſtituiſſe*, lege, *inſtituerit*. Pag. 309. *Caput CXCVIII.* lege, *CXCVII.* Pag. 312. col. 1. verſ. 10. *formatiene*, lege, *formatione*. Pag. 332. col. 2. verſ. 38. & pag. 333. col. 2. verſ. 23. *Anno Chriſti* 1557. lege, 1556.

Pag. 346. col. 1. verſ. 16. ܡܘܢܦܩܢܐ, lege, ܡܘܢܦܩܢܐ

Pag. 381. col. 2. verſ. 15. *conjuuctus*, lege, *conjunctus*. Pag. 420. col. 1. verſ. ult. *Heracli*, lege, *Heraclii*. Pag. 508. col. 2. verſ. 16. *Caſcarenſes*, lege, *Caſcarenſes*. Pag. 516. col. 2. verſ. 34. *teligionem*, lege, *religionem*. Pag. 536. col. 2. verſ. 13. *obſignentur*, lege, *obſignentur*. Pag. 572. col. 1. verſ. 20. *fincm*, lege, *finem*. Pag. 573. col. 1. verſ. 28. *ſcd*, lege, *ſed*. Pag. 580. col. 2. verſ. 1. in not. صق, lege, صق. Pag. 585. col. 1. verſ. 21. *Heliodorus*, lege, *Hippolytus*. Pag. 587. col. 2. verſ. 23. *in altera*, lege, *in prima*. Pag. 588. col. 2. verſ. 47. *Metropolitanorum*, lege, *Metropolitanarum*. Pag. 599. col. 2. poſt initium Capitis LX. verſ. 12. *eoſque*, lege, *eoque*. Pag. 602. col. 1. verſ. 19. *cuſtoditum iri*, lege, *cuſtodiamini*. Pag. 624. col. 1. verſ. 10. *Anno Chriſti* 88. lege, 98. Pag. 608. col. 1. verſ. ult. *vuæ*, lege, *uvæ*.

SEB. SIMMEL
Buchbindermeister
MÜNCHEN